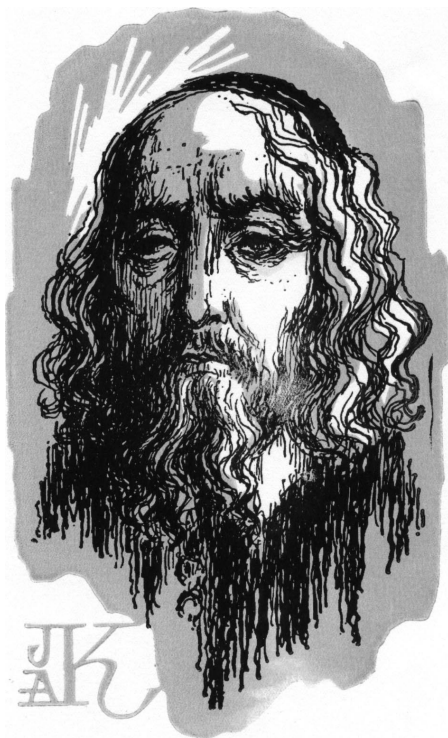

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLMOUC / 2002

... vzděláván budiž ...

*Kdokoli se zrodí člověkem,
vzděláván budiž,
aby z něho byl člověk.*

Jan Amos Komenský

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLMOUC / 2002

*... vzděláván
budiž ...*

135 LET SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

100 LET OD ZALOŽENÍ ČESKÉ REÁLKY

Redigoval: Mgr. Luděk Bartoš

Redakční rada: Mgr. Luděk Bartoš, Mgr. Jarmila Cášková, Mgr. Stéphane Gailly,
Jiří Jemelka, MUDr. Oldřich Juryšek, Mgr. Bohumír Kolář,
RNDr. Veronika Kvapilová, RNDr. Josef Látal, Jiří Šmoldas,
PhDr. Milan Tichák, RNDr. Vladimír Zicháček, Mgr. Ivana Žádníková

ISBN 80-238-9308-4

OSLAVY

**135. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA V OLOMOUCI
A 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKÉ REÁLKY V OLOMOUCI**

2002

ZÁŠTITA:

JUDr. Petra Buzková, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy
Ing. Jan Březina, hejtman Olomouckého kraje
Ing. Martin Tesařík, primátor města Olomouce

SLAVNOSTNÍ VÝBOR:

spolupředsedové:	prof. RNDr. Miroslav Laitoch, CSc. – ČR MUDr. Oldřich Juryšek – SG
jednatelé:	Mgr. František Brzobohatý Ing. Čestmír Hradil
hospodářka:	Eva Citovecká
předseda redakční rady:	Mgr. Luděk Bartoš
předseda adresní komise:	MUDr. Oldřich Juryšek
předseda programové komise:	RNDr. Josef Látal
předseda organizační komise:	Mgr. Stanislav Lachnit
předseda propagační komise:	Ing. Saša Hloch

ČLENOVÉ VÝBORU:

Mgr. Vítězslav Hartmann, Otakar Hradil, Ing. Jiří Juřena,
RNDr. Veronika Kvapilová, Mgr. Martina Malínková, Ing. Vladimír Skála,
Hana Ševčíková, RNDr. Vladimír Zicháček

**AMBASSADE DE FRANCE
EN REPUBLIQUE TCHEQUE**

L'Ambassadeur

Prague, le 10 juillet 2002

Monsieur le Directeur,

Je vous remercie vivement de votre invitation à venir célébrer solennellement le double anniversaire de la fondation du Lycée Slave et de celle du Lycée technique d'Olomouc.

Je réalise pleinement l'importance de la création de votre lycée pour le développement intellectuel en Moravie au 19ème siècle, ainsi que l'ampleur du travail éducatif réalisé depuis lors.

Au cours de mes visites d'Olomouc, j'ai constaté à plusieurs reprises un grand essor de la vie francophone, ainsi que la proximité de votre ville si conviviale avec l'esprit français. Je suis convaincu que c'est dû, pour une très large part, au travail fructueux de votre lycée dans le domaine du bilinguisme franco-tchèque.

J'espère sincèrement, Monsieur le Directeur, que mon emploi du temps me permettra de prendre part aux célébrations du 4 et du 5 octobre prochain et de venir personnellement vous féliciter en ce grand jour. Déjà maintenant, je me permets d'exprimer le vœu que l'avenir de votre établissement soit au moins aussi brillant que son passé.

En l'attente de notre rencontre, veuillez agréer, Monsieur le Directeur, l'assurance de ma considération distinguée.

Philippe COSTE

*Monsieur Vladimir Zichacek
Directeur du Lycée Slave d'Olomouc*

Praha, 10. července 2002

Pane řediteli,

vřele Vám děkuji za Vaše pozvání na oslavy dvojího výročí - založení Slovanského gymnázia a založení reálky v Olomouci.

Jsem si plně vědom významu, který otevření Vašeho gymnázia mělo pro intelektuální rozvoj Moravy 19. století, stejně jako šíře výchovné práce uskutečněné od vzniku školy.

Během svých návštěv Olomouce jsem si několikrát uvědomil velký rozmach zdejšího frankofonního života i blízkost atmosféry Vašeho pohostinného města francouzskému duchu. Jsem přesvědčen, že je to z velké části dáno úspěšnou prací Vašeho gymnázia v oblasti česko-francouzského bilingvního vzdělávání.

Upřímně doufám, pane řediteli, že můj časový rozvrh mi dovolí zúčastnit se oslav 4. a 5. října a přijít Vám osobně v tento velký den poblahopřát. Už nyní si dovoluji vyslovit přání, aby budoucnost Vaší školy byla stejně brilantní jako její minulost.

Těším se na setkání s Vámi. Račte přijmout, pane řediteli, výraz mé hluboké úcty.

Philippe COSTE

*Vážení členové pedagogického sboru,
studentky, studenti a absolventi
Slovanského gymnázia a České reálky v Olomouci,*

Jsem upřímně potěšen, že Vás mohu pozdravit jménem Olomouckého kraje právě ve dnech, kdy si připomínáte svá jubilea - 135. výročí založení Slovanského gymnázia a 100. výročí založení České reálky. Uvědomuji si, že obě instituce jsou nejstaršími českými ústavy svého druhu na střední a severní Moravě. K tomuto prvenství Vám jménem svým i jménem Olomouckého kraje upřímně blahopřeji. Olomoucký kraj je sice instituce nepoměrně mladší, ale ve správě věcí veřejných chce v plné míře naplnit očekávání všech občanů i institucí, jež spravuje. Platí to i vůči Vašemu dnešnímu Slovanskému gymnázium.

Je mi velkou ctí, že vás mohu pozdravit na půdě Vašeho gymnázia, které se vyznačuje vzácnou intelektuální atmosférou, jež koresponduje s dávnou tradicí obou vzdělávacích ústavů. Oceňuji, že právě dnes ve Vašem ústavu převládá tvůrčí duch, který díky kvalitní práci pedagogického sboru byl studenty citlivě vnímán i v minulosti, a to i v období, kdy školské reformy za minulého režimu degradovaly gymnázium a reálku na jedenáctiletku.

Není náhodou, že mezi 13 tisíci absolventy obou ústavů nacházíme významné vědce, umělce, pedagogy, lékaře i politiky, jejichž odkaz i slávu uchovává paměť našeho národa jako vzácnou relikvii. Za všechny si dovoluji připomenout především J. M. Františka kardinála Tomáška, arcibiskupa pražského a primase českého, Mgsre Leopolda Prečana, arcibiskupa olomouckého, a JUDr. Richarda Fischera, jednoho z nejvýznamnějších starostů města Olomouce.

Jsem velmi rád, že dnešnímu ústavu byl s účinností od 3. září 1990 navrácen historický název Slovanské gymnázium a že v tento den zahájila výuku i bilingvní česko-francouzská sekce, jež otevřela ústav evropským vzdělávacím trendům. Oceňuji současný pedagogický sbor a jeho úsilí transformovat školu v moderní instituci, jež poskytuje absolventům široké možnosti uplatnění, a naplňuje mne uspokojením, že Slovanské gymnázium patří mezi nejuspěšnější gymnázia v ČR v procentu absolventů přijatých na vysoké školy.

Jubilea vybízejí k rekapitulaci, ale také k posouzení budoucích možností a perspektiv. Současné společenské trendy staví vzdělanost na čelné místo. To je povzbudivé. Právě v této společenské konstelaci vidím budoucnost Slovanského gymnázia velmi optimisticky.

Přeji celému ústavu hodně úspěchů.

*Ing. Jan Březina
hejtman Olomouckého kraje*

*Vážení studenti, absolventi, členové profesorského sboru,
dámy a pánové,*

upřímně a srdečně Vás zdravím prostřednictvím jubilejního almanachu, který je vydáván u příležitosti 135. výročí založení Slovanského gymnázia a 100. výročí otevření České reálky v Olomouci. Stěží lze v historii města, ale i kraje najít významnější mezníky, které by na poli výchovy a vzdělání znamenaly víc, a to nejen v okruhu české populace, ale všeobecně. Sláva Slovanského gymnázia je světlou stránkou dějin města a ústav toho jména jeho trvalou chloubou.

Statutární město Olomouc je hrdé, že nejstarší středoškolský ústav v Olomouckém kraji i na prahu třetího tisíciletí úspěšně obhájí zasloužené renomé moderní vzdělávací instituce a nemalou měrou přispívá ke vzdělanosti současné populace. Skutečnost, že školu v tomto jubilejním roce navštěvuje ve třech typech studia jedno procento všeho obyvatelstva města Olomouce, je přímo ohromující. Současný ústav překonává rozsahem a kvalitou i nejsmělejší představy svých zakladatelů. Jsem rád, že onu korunu slávy zvedá Slovanské gymnázium právě nyní, v době svobodné a demokratické. Po dvanácti letech od listopadu 1989, které byly dobou nezměrného úsilí, můžeme konstatovat, že se Slovanské gymnázium proměnilo ve vzdělávací instituci evropské úrovně.

Pečlivě připravený almanach, který těmito několika myšlenkami uvádím, vítám jako bezesporu významný prostředek k poznání bohaté a zajímavé historie Slovanského gymnázia, jehož absolventi se po celou dobu trvání ústavu stávali významnými osobnostmi vědy, techniky, uměleckého a společenského života. Naplňuje mne hrdostí, že je tomu tak i dnes.

Oceňuji, že almanach není skoupý na informace o současném životě gymnázia a že je z nich zřejmé, kolik výchovného a vzdělávacího úsilí je věnováno dnešní mladé generaci.

Na závěr mi dovolu, abych popřál jubilujícímu Slovanskému gymnáziu mnoho dalších úspěšných let existence a trvalou schopnost navazovat na tradici a kvalitu nejstarší české olomoucké středoškolské vzdělávací instituce, jejíž slavný odkaz aktuální činností naplňuje.

*Ing. Martin Tesařík
primátor statutárního města Olomouc*

REKTORKA
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

Olomoucké univerzitě, druhé nejstarší vysoké škole v České republice, bude příští rok již 430 let. Při takovém výročí bude příležitost zamyslet se nad jejími perspektivami, ale i proměnami ve staletích. V úvahách o jejich minulých osudech jistě nebude chybět připomenutí role Slovanského gymnázia, které letos oslavuje 135. výročí svého založení. V době, kdy kontinuitu vysokoškolského vzdělávání zajišťovala pouze teologická fakulta, hrálo založení Slovanského gymnázia a jeho existence zvláště významnou roli. Stalo se rezervoárem intelektuálního potenciálu Hané, z něhož mohla v roce 1946 obnovená univerzita, nesoucí jméno Františka Palackého, čerpat.

Blahopřeji Slovanskému gymnáziu k příležitosti jeho výročí a přeji jeho učitelům i studentům, aby byli hodni nejlepších tradic své školy.

V Olomouci 27. srpna 2002

Prof. MUDr. PhDr. Jana Mačáková, CSc.

S ÚCTOU K TRADICI VSTŘÍC BUDOUCNOSTI

Rytmus života a práce současného Slovanského gymnázia vůbec nesvědčí o tom, že by tato mládím, optimismem a svébytnými studentskými problémy žijící škola vstupovala již do 135. roku svého společenského poslání. Olomoucké Slovanské gymnázium bylo skutečně založeno císařským dekretem již v předminulém století, 18. října 1866, a vlastní výuka byla zahájena po ročních přípravách 1. října 1867 (*společně s gymnáziem, v jehož tradici pokračuje brněnské gymnázium na tř. kpt. Jaroše*). Stěží bychom v tehdejší společnosti na Moravě hledali jiný příklad české občanské hrdosti. Rakousko-Uherská monarchie, v níž byla úředním jazykem pochopitelně němčina, mělo na své poměry skvěle vybudovaný středoškolský systém. Touha umožnit vzdělání v rodné řeči zahájila emancipační snahy českého národa, které pokračovaly založením a mnohostrannými aktivitami Sokola a vyvrcholily statečným vystoupením legionářů na frontách 1. světové války, s přímým důsledkem vyhlášení samostatné Československé republiky.

Možná by se zdálo, že Slovanské gymnázium mělo své poslání usnadněno právě tím, že bylo první. Uvědomme si však, v jak skromných, ba nuzných podmínkách začínalo (*v provizoriu v naprosto nevyhovujících prostorách v ulici Purkrabské, Panské a v budově někdejší Občanské besedy na rohu Dolního náměstí a Kateřinské ulice*). Sedmnáct let obětí stálo vybudování jeho důstojného stánku zrodivšího se z dobrovolných sbírek českých vlastenců v roce 1884 v Kosinově ulici. Nezanedbatelná je rovněž skutečnost, že ve městě muselo o své místo na slunci tvrdě soupeřit se zavedeným gymnáziem německým! Zde se mohla prosadit jen obrovská touha po vzdělání, vlastenecká motivace, koncepční práce v řízení školy a nezpochybnitelná odbornost profesorského sboru. A byl to boj na dlouhou trať. Vždyť ani o 50 let později nemělo ustláno na růžích. Absolvent v maturitním ročníku 1918, kardinál František Tomášek, ve zdravotní k 125. výročí Slovanského gymnázia, jehož byl žákem a později profesorem, vzpomíná: „Jaká to byla pohnutá doba, doba velkých změn a nadějí, která se může srovnat s dobou nynější. Poctivost v práci, píle v učení, především však vysoká mravní motivace byla hybnou pákou naší obrody pro dvacet let života ve svobodné mladé Československé republice“.

Díky kvalitě profesorského sboru Slovanské gymnázium v krátké době získalo renomé věhlasné vzdělávací instituce. K profilujícím aktivitám pedagogů patřila vědecká a umělecká tvorba. Mnozí se s nesmírným zápalem angažovali rovněž v tehdejší společenské životě (*Spolek moravských učitelů, časopis Komenský, Vlastenecký spolek muzejní, pěvecký spolek Žerotín, Matice školská, Národní jednota, Sokol atp.*). Příklad vlastní tvorbou i společenskými a spolkovými aktivitami motivoval studenty k činnorodé práci v takové míře, že Slovanské gymnázium se stalo živým barometrem společenského, kulturního, vědeckého i uměleckého života a vlastenecké výchovy mladé české inteligence v městě Olomouci i širokém okolí.

Trojciferné číslo (rovných sto) uplynulo letos i od založení odvěkého „rivala“ Slovanského gymnázia - České reálky (posléze Polívkova reálného gymnázia), k níž se osud i přes její skvělou úroveň zachoval velmi krutě. Nejdříve ji zrušili nacisté v roce 1942 a proměnili ji v osmileté Realgymnasium, komunisté pak oficiálně zrušili její pokračovatelku, Polívkovo reálné gymnázium, v roce 1951. Symbolické spojení se Slovanským gymnáziem v roce 1951 mělo sice efemérní trvání, avšak v kontextu vývoje školy o čtyři desetiletí později získalo hodnotu zlata. Jako doklad dokumentující hodnoty, k nimž studium olomoucké České reálky přispělo, je článek v tomto

almanachu věnovaný tvorbě architektů vzešlých převážně z této školy. – Následovala pak smutně proslulá padesátá léta. Celospolečenská devastace vzdělání a neúcta k tradičním hodnotám v následujících desetiletích vedly k obsahovým změnám výuky a k neuváženým experimentům. Avšak pěkný vztah absolventů ke škole, jejíž *genius loci* dal křídla k intelektuálnímu rozletu ročníků z let 1953–1989, nikterak neutlumila. U řady z nich naopak zájem o školu a její tradice podnítila. V profesorském sboru můžeme totiž i v dobách nejhlubší totality vysledovat pozitivní trendy a soustavné úsilí o vykoupení z šedi uniformity tehdejšího školství. Škola tak zůstala trvalým rezervoárem intelektuálního potenciálu významně přesahujícím region.

Jako absolvent jmenovanými reformami postiženého maturitního ročníku 1960 upřímně vítám vzájemně vstřícné rozhodnutí absolventů Slovanského gymnázia a České reálky v Olomouci k další společné cestě v lůně tradic Slovanského gymnázia (*k nim na svém sjezdu v září 1999 u příležitosti 50. výročí začlenění do Slovanského gymnázia přistoupily i absolventky olomouckého Dívčího reformního reálného gymnázia*). Oběma školám totiž není společná jen školní budova na třídě Jiřího z Poděbrad, v níž současné Slovanské gymnázium sídlí. Vždyť obě instituce vznikly ve stejném prostředí, ze stejných společenských potřeb, v době svého rozkvětu byly obecně uznávanými vzdělávacími ústavy se skvělou kvalitou poskytovaného vzdělání, s prolínajícími se profesorskými sbory – i společnými tanečními. Vzájemné poznávání a obapolnou úctu k tradicím obou škol i k jejich absolventům vnímám jako prvek obohacující všechny zúčastněné.

Autoři almanachu „...vzděláván budiž...“ v tomto duchu tedy vytvářejí prostor oběma „jubilujícím stranám“. Tendence objektivního retrospektivního pohledu na společenské klima v období vzniku obou škol, na koncepci jejich činnosti a na proměny v kontextu doby je zřejmá již vydáním almanachů „V sýpkách ducha“ v roce 1992 a „Primum necessarium je vzdělání a mravnost“ v roce 1997. Jako zdroj hrdsoti k tomuto společenství absolventů s úžasným motivačním aspektem je snaha připomínat život a dílo osobností, které svou odbornou erudicí a pedagogickým mistrovstvím byly pilíři věhlasu obou jubilujících ústavů, nositeli vlasteneckých ideálů a tvůrci jejich neopakovatelné intelektuální atmosféry. Široký prostor je dán i osobnostem vzešlým z řad studentů, kteří své vzdělání a schopnosti záručují v nejrůznějších oborech. V neposlední řadě je zde snaha oživit kamarádské vztahy ze školních lavic, které s odstupem desetiletí jsou cennou devizou citlivě uchovávanou v srdcích každého z nás, rovnocenný přístup ke všem absolventským ročníkům a snaha vzájemně je bez ohledu na vzdálenost a čas propojit, uvědomit si pocit hrdé sounáležitosti k společenství své almae matris a umožnit opětne prožití onoho krásného období gymnazijních studií, k němuž se všichni rádi vracíme.

Z řady publikovaných almanachů poněkud vybočuje (*snad jen mírně pozměněným redakčním týmem a odlišným formátem, nikoli zajímavostí obsahu a esteticky působivým polygrafickým provedením*) ještě sborník „Bud' zdrávo nám, gymnasium dívčí“, vydaný v roce 1999 u příležitosti 80. výročí založení Dívčího reformního reálného gymnázia (*ve své době moderně koncipovaného typu školy, jichž bylo v ČSR pouze 7 a které měly téměř identický studijní program jako např. Vojenské gymnázium v Mor. Třebové*) a 50. výročí jeho začlenění do Slovanského gymnázia. K tomuto sborníku můžeme přiřadit i reprezentativní publikaci „Slovanské gymnázium literární“, která je mimořádně čtivou antologií, v níž je připomenuto více než sto literátů a osobností s literární a publicistickou orientací a v níž je představena i desítky mladých talentů a téměř čtyři desítky výtvarných umělců a pedagogů, oslovených *geniem loci* obou jubilujících institucí. „Slovanské gymnázium literární“ mohou tedy rovněž do-

poručit k pročtení, neboť tuto antologii vnímám jako velký přínos k poznání historie Slovanského gymnázia a jeho slavných tradic a současně i jako významnou sondu do oblasti literatury v regionu Hané.

Na tomto místě připomeňme, že na skvělé dokumentární úrovni almanachů i dalších jmenovaných publikací vydaných Slovanským gymnáziem v posledním desetiletí má lví podíl neúnavná koncepční práce hlavního redaktora Mgr. Ludka Bartoše, badatelské úsilí historika PhDr. Milana Ticháka (*maturitní ročník SG 1952, D*) a intelektuální vklad publicisty Mgr. Bohumíra Koláře, jimž tímto, jménem všech absolventů, vyjadřuji dík a uznání.

Almanachy Slovanského gymnázia publikované v posledních deseti letech se staly žádanými klenoty knihoven našich absolventů. Pevně věřím, že i tento almanach, který nově přináší i pravdivé informace o křivdách spáchaných minulým režimem na našich spolužácích a dále unikátní, dosud nepublikované údaje o počátcích frankofonního školství v ČSR v období první republiky a který rovněž svěžím způsobem prezentuje i školu současnou, všechny zaujme.

I když se v jubilejních almanaších zpravidla vzpomíná, nejde o samoúčelný nostalgický pohled zpět. Výsledky pedagogické práce Slovanského gymnázia v uplynulém desetiletí umožňují objektivní reflexi školy současné a také náročný a sebevědomý pohled do budoucnosti.

Ve společnosti všeobecně povrchně vnímaný stereotyp života školy teprve v bezprostředním kontaktu rozkryje neodolatelný půvab jejího každodenního života na SG. Vždyť do onoho kolosu, v nějž současné Slovanské gymnázium vyrostlo, přichází denně celé jedno procento nynějších obyvatel města Olomouce! Všichni jsou mladí (*ve věku 12-20 let*), motivovaní, cílevědomě pracují na svém osobnostním růstu, vzrávají citově a profilují se svými zájmy, ujasňují si svou profesní orientaci. V 36 třídách jich máme ve třech typech studia (*osmileté, čtyřleté a šestileté bilingvní česko-francouzské*) skutečně 1068. O kultivaci jejich intelektu pečuje osm desítek plně kvalifikovaných profesorů a 6 zahraničních lektorů. Technické zázemí školy, umístěné ve dvou budovách (*třída Jiřího z Poděbrad 13 a Pasteurova 19*), zabezpečuje 26 správních a technicko-hospodářských pracovníků. Týdně se zde v rámci povinného učebního plánu, ve volitelných a nepovinných předmětech odučí úctyhodných více než 1700 vyučovacích hodin. Pedagogicky vnímavý a metodicky promyšlený přístup k práci se studenty snad ani nedává prostor pro stereotyp a nudu. Na současném Slovanském gymnáziu není studium biflováním, ale tvořivou prací v praktických cvičeních, v seminářích, na exkurzích, účasti v soutěžích. Desítky diplomů za vítězství či přední umístění v soutěžích v rámci okresu, kraje i republiky (*ve fyzice máme i úspěch mezinárodní!*) svědčí o tom, že studentům učení a prezentace jejich vědomostí činí převážně potěšení. – Nikoho pak jistě nepřekvapí vysoké procento úspěšnosti našich absolventů v přijímacím řízení na vysoké školy (pravidelně dosahuje 92 %).

Nedílnou součástí koloritu studentského života každé třídy je i týdenní lyžařský výcvik, sportovně-turistický kurz, literárně-historická exkurze do Prahy, v návaznosti na učební plány i několik komplexních exkurzí, každoroční výlety, příp. účast na řešení mezinárodních studentských programů atp. Počítačové vybavení školy, napojené optickým kabelem na metropolitní síť, slouží studentům kromě výuky k individuální práci s Internetem (*i během prázdnin*). Slovanské gymnázium organizuje i sportovní soutěže regionálního významu, např. Studentskou lafku (*středoškolský halový turnaj ve skoku vysokém*); k uctění profesora tělesné výchovy, jehož popravili nacisté, Memoriál prof. Stanislava Cveka v odbíjené smíšených družstev středních

škol regionu Hané, a dokonce i 10 ročníků celostátního Přeboru gymnázií ČR v tenisu dorostenek.

Nespornou výhodou současných studentů Slovanského gymnázia je i možnost vybrat si z pestré nabídky mimovyučovacíh aktivit organizovaných školou a aktivně se v příslušné oblasti rozvíjet (např. 3 pěvecké sbory, několik divadelních souborů hrajících na úrovni i anglicky a francouzsky /divadelní soubor naší ČFS je dvojnásobným laureátem FESTIVADLA v Brně/, řada zájmových kroužků - šachový, astronomický, výtvarný, fotokroužek, atraktivní kroužek letecký, kroužek šermu s letošním dorosteneckou mistrýní ČR v šermu kordem, taneční klub s několika mistrovskými páry s mezinárodními úspěchy, několikere sportovní hry atp.). Kromě široké nabídky studia cizích jazyků umožňuje naše gymnázium jako jediné v ČR systematické studium nizozemštiny. - Z vlastní iniciativy studenti organizují nejrůznější humanitární sbírky. Cílevědomá práce školy v oblasti ekologické výchovy byla oceněna dokonce zařazením SG mezi asociované školy UNESCO.

Návštěvník Slovanského gymnázia přitom nemůže mít ani tušení, že před 5 lety naše škola doslova povstala z trosek, jako bájný Fénix z popela. Ničivá povodeň v červenci 1997 zaplavila suterén budovy na tř. Jiřího z Poděbrad a budovu v Pasteurově ulici do výše 160 cm v přízemí. Po jejím opadnutí zůstalo jen kontaminované páchnoucí bahno. Sedm milionů Kč představovala zničená hodnota knihovny, šaten, tělocvičny, nábytku a budov. A právě tady se ukázalo, co znamená Slovanské gymnázium pro studenty, profesorský sbor, absolventy, rodiče i přátele školy, kteří po dobu 6 týdnů obětavě pracovali, abychom počátkem září mohli zahájit plnohodnotnou výuku.

Nelenili jsme ani v následujících letech. Vybudovali jsme nádherné hřiště (*část plochy je kryta umělohmotným povrchem používaným při vrcholných lehkootletických soutěžích*), obnovili jsme knihovnu (*i za pomoci krajanů v Ženevě a z darů partnerských škol ve Francii a Belgii*), šatny, z daru Rotary klubu jsme zrekonstruovali tělocvičnu, kouzelnou proměnu zaznamenal i vstupní prostor do budovy česko-francouzské sekce i atrium této budovy... (*finanční náklady na provedené opravy a rekonstrukce překročily 8 milionů Kč*).

Za veškerým výše popsaným gigantickým úsilím, za harmonickým chodem školy a činorodým pedagogickým klimatem je mnohaleté úsilí konkrétních osobností, mých spolupracovníků v profesorském sboru, příp. pracovníků zajišťujících technické zázemí. Na tomto místě všem za příkladné plnění svěřených úkolů upřímně děkuji. Děkuji zejména za každodenní koncepční práci se studenty, za soustavné vytváření oné náročné, ale radostné pracovní atmosféry kultivující jejich intelekt. Děkuji všem, kteří, byť plně a probování, bez nároků na materiální ohodnocení svého úsilí stále pracují na svém odborném a metodickém růstu, kteří se z vlastní vůle vzdělávají, aby to nejlepší ze sebe rozdali těm, které mají rádi, studentům Slovanského gymnázia.

Kvalitu naší současné práce prověří čas. Pokud snad někdy po desetiletích nyníjší studentíci se skráními pokrytými šedinami budou vděčně vzpomínat na současné profesorské osobnosti a kladně hodnotit přínos školy pro vlastní život, bude to znamením, že ve své generaci jsme na svém úseku nesli pochodeň tradice naší věhlasné školy se ctí.

Tradice Slovanského gymnázia je synonymem pro nejvyšší kvalitu. Přeji Slovanskému gymnázium, aby ona pochodeň vždy jasně zářila.

RNDr. Vladimír Zicháček
ředitel Slovanského gymnázia

ČESKÁ REÁLKA
1902–1951

Motto: Věřím v slunce, i když nesvítí,
Věřím v Boha, i když mlčí,
Věřím v lásku, i když je skrytá.

KYTIČKA

*uvitá 50 let po maturitě na gymnáziu
v Olomouci, Jiřího z Poděbrad*

Když místo hudby sfér nad naší Olomoucí
Duněla smrt a v nás teplalo mládí vroucí,
Ve tvých zdech, školo, uvízla rozverná šlápota
Ze sklepa, na věž, po stropě do víru života...

Když dóm jsme črtali vysoko nad hodinami,
Kolik snů v oblacích kroužilo nad tebou s námi,
Ty naše jistoto, projekte bytí, domova hroudo,
Reálko nereálná, učení chráme, ty naše Budovo!

V úsměvech studentů dnes už vrásčitých skrání
Vzdálená hlaholí léta, rozkvétá vzpomínání...
Žij zítřkům, základe života, jako jsi v bouřích žila!
Dej, Otče předků i náš, kéž by ses nikdy nezhroutila.

*1997 Miroslav Vybíral
(mat. roč. 1947, VIII. B)*

ZE STRÁNEK HISTORIE ČESKÉ REÁLKY V OLOMOUCI

Ve staletých dějinách města Olomouce představuje doba skutečné existence České reálky jen nevelkou epizodu. Vždyť tato významná a druhdy největší vzdělávací instituce na území města i jeho širokého okolí vytrvala v původní formě necelé čtyři desítky let, a i když přičteme čas jejího bytí jako reálného (později Polívkova) gymnázia, nedožila ani tak své celé padesátky. Přesto však nelze vykládat olomoucké dějiny přinejmenším první půle 20. století bez zmínky o České reálce, ať už se na ně budeme dívat z pohledu vývoje školství a obecné vzdělanosti nebo z hlediska národního probuzení Čechů v německé Olomouci. V těchto – ale i v řadě dalších – směrech vyoralá někdejší Česká reálka i za svého sotva půlstoletého působení tak hlubokou a dodnes zřetelně viditelnou brázdu, že rozhodně stojí za ohlédnutí. Nejen u příležitosti stého jubilea vzniku této školy.

FENOMÉN REÁLKA

Musíme předeslat, že vznik české reálky před sto lety nebyl v Olomouci prvním krokem k zavedení tohoto druhu vzdělávání. Také je obecně známo, že nešlo ani o první *českou* střední školu v tomto městě. Vždyť již v roce 1867 se přiměřeně vyrovnaly šance německé i české mládeže na získání středoškolského vzdělání v mateřském jazyce otevřením Slovanského gymnázia (i když se své osmileté úplnosti dočkalo až v roce 1872 a důstojné vlastní budovy ještě o dvanáct let později – 1884).

Zřízením Slovanského gymnázia v Olomouci se sice vyrovnal staletý německý náskok v nabídce klasického vzdělání předcházejícího studiím vysokoškolským, ale přesto zde ještě stále nebyly možnosti studia pro žáky obou národností rovnocenné. Němci mohli totiž navíc nabídnout také studium na (německé) *reálce*.

Studium na gymnáziu bylo samozřejmě vynikající přípravou pro následná studia univerzitní, tedy pro budoucí lékaře, právníky, středoškolské pedagogy i jinak graduovanou inteligenci, zpočátku však nejvíce pro příští kněze. Přes řadu reforem jeho studijních programů bylo přece jen gymnázium méně přitažlivé např. pro adepty studia přírodních věd a téměř nevyhovující jako příprava vysokoškolských studií technických oborů všeho druhu, nemluvě již o těch studentech, kteří se po maturitě hodlali uplatnit v praxi i bez následného vysokoškolského vzdělání. Tyto problémy byly živé už hodně dávno¹ a jistou odpovědí na ně bylo ve školské soustavě rakouského soustátí zavedení dvouleté nástavby za třetím ročníkem tzv. hlavní školy, což se v Olomouci stalo již roku 1808. Tomuto běhu obsahujícímu mj. výuku účetnictví, geometrie a stavitelství, technického kreslení, chemie, strojnictví apod. se říkalo „*Unterrealschule*“, což se do češtiny překládalo jako *podreálka*, jindy také *nesamostatná reálka*, neboť šlo jen o organickou součást vzpomenuuté školy „Hlavní“ (*Hauptschule*). Samostatné reálky jako šestileté ústavy o dvou tříletých stupních (nižším a vyšším) zavedlo v Rakousku

až nejvyšší vládní nařízení z 6. září 1849, s jistými úpravami znovu 13. srpna 1851. Představitelé města Olomouce (a spolu s nimi mocná Obchodní a živnostenská komora v Olomouci) nebyli v názorech na obecnou potřebu vzdělanosti nijak zpozdilí. O povolení k zřízení takového učiliště požádali do Vídně již počátkem roku 1853 a tamní Ministerstvo kultu a vyučování vyhovělo téměř obratem². A tak nová „Oberrealschule“ mohla v Olomouci slavnostně zahájit svou existenci hned v následujícím školním roce 1854/55.

Nová škola našla přístřeší nejdříve v objektu Hlavní školy v Bernardinské ulici (dnešní Slovenská – pozdější budova „Žerotína“). Než ve školním roce 1857/58 dosáhla své šestitřídni úplnosti, nechalo město pro ni adaptovat dvojdům v Purkrabské ulici č. 2 a 4, kde se v roce 1867 ještě dočkala reformy upravující počet ročníků na sedm se závěrečnou maturitní zkouškou, a tím teprve vlastně povýšení na plnoprávnou střední školu. Důkazem, jak si vedení města vážilo cti hostit ve svých zdech reálku, byla nádherná školní budova postavená na náklady města na místě zbořených kasáren u kostela sv. Mořice a dne 20. června 1875 slavnostně vysvěcená. Zde pak bylo sídlo olomoucké (samozřejmě německé) reálky až do roku 1925, kdy se sloučila s německým gymnáziem do *reálného gymnázia* a přistěhovala se do gymnaziální budovy ve tř. Svobody (dnešní Přírodovědecké fakulty UP).

Přestože byla o jeden ročník kratší, stala se reálka velmi brzy školou v Olomouci nejpoččetnější. Její nabídka prostě zasahovala širší vrstvy obyvatelstva, než to dokázalo klasické gymnázium, což se pochopitelně projevilo ve vyšším počtu zájemců o tuto formu studia. Uvážíme-li, že příslušníci českého národa měli v těch časech svou základnu právě v těchto „širších“ – jinými slovy: společensky „nižších“ vrstvách obyvatel – dojdeme logicky k závěru, že podstatná část žáků olomoucké německé reálky byli Češi. V dlouhodobém průměru (1854–1904) šlo o 28 % (vedle 71,8 % Němců), v čase do vzniku českého „Slovanského“ gymnázia (1861 až 1866) však podíl českých studentů převyšoval 55 %². I když byla v učebních osnovách německé reálky i povinná čeština (až do školního roku 1895/96 jen pro Čechy, pak obecně), přece se zde žáci zejména z národně probudilého hanáckého venkova, kterých ostatně byla naprostá většina, necítili nejlépe. Ti, kteří se časem přizpůsobili, se zpravidla brzy přestali k svému národu a k mateřské řeči hlásit. Poněmčili se.

Počet odrodilých studentů sice nemusel být velký ani na německé reálce. Vždyť stejně jako mezi žactvem zde Češi měli stále zastoupení i v profesorském sboru. Službou v německé reálce prošli postupně i významné osobnosti českého národního hnutí,³ jakými byli např. po roce 1856 PhDr. František Eugen Mathon (1828–1893 – pozdější ředitel reálky v Brně) nebo od roku 1857 ještě známější profesor chemie a významný národohospodář Jan Rudolf Demel (1833–1905), v letech 1858–1863 profesor češtiny a němčiny Václav Žirovnický (1818–1880 – významný žurnalista, redaktor Zory, Hvězdy a Moravana, pro tiskový přečin pak úřady zbavený profesury), z již mladší generace národních buditelů to byl po roce 1879 známý profesor a veřejný činitel Eugen Fierlinger (1849–1925) a řada dalších. Ale při vši úctě k velikým zásluhám těchto mužů musíme přiznat, že jejich role ve snaze zpřístupnit rovnocenné vzdělání v rodném jazyce mládeži obou národností byla na této škole jen epizodní a časově omezená. Úsilí o zřízení reálky také s českým vyučovacím jazykem však v Olomouci pouhou epizodou nebylo.

PRŮKOPNÍCI DRUHÉ ČESKÉ STŘEDNÍ ŠKOLY V OLOMOUCI

Kdo vyslovil poprvé požadavek na založení české reálky a kdy tento hlas zazněl, už asi zůstane tajemstvím. Ale již na řadě velikých táborů lidu v letech 1868–1869 se této myšlence dostalo masové podpory⁴. Výzva k založení další české střední školy v Olomouci se pak častěji ozvala v několika rezolucích hanáckých venkovských obcí – prozatím ovšem bez výsledku. Pouhé přání obyvatel úřadům nestačilo a ve vlivných institucích, které pomohly na svět např. německé reálce (městské zastupitelstvo, Obchodní a živnostenská komora apod.), olomoučtí Češi žádné zástupce neměli. Konkrétnější formu tyto snahy dostaly až s nástupem mladší generace národních pracovníků v sedmdesátých a osmdesátých letech 19. století (většinou již vychovaných Slovanským gymnáziem). Teprve těm se podařilo vytvořit vlastní organizace, tedy jakési „nátlačkové skupiny“, jejichž úsilí pak konečně (po čtvrtstoletí námahy) vedlo k cíli.

Nejvážnější roli v tomto dění hrál především spolek *Maticе školská* založený z podnětu kandidáta advokacie Jana Hynka (1844–1897) v říjnu 1872, k němuž se přidali další významní čeští intelektuálové tehdejší Olomouce, především ředitel Slovanského gymnázia Jan Ev. Kosina, učitelé tohoto ústavu Jan Veselý, Štěpán Cholava, Vincenc Prasek, právníci Lakomý, Čáp, Šiléný a další, ale také poslanec P. Ignát Wurm či kanovníci (dokonce německého původu) hrabě Pötting-Persing a baron Königsbrunn.

Prvotní snahou nové instituce bylo založení dosud v Olomouci neexistující české obecné školy, což se již roku 1873 stalo skutkem. Díky nezměrné obětavosti českých vlastenců se pak Matici v roce 1875 podařilo opatřit škole vlastní budovu a po bezmála deseti dalších letech překonat až fanatický odpor německé olomoucké radnice proti převzetí školy (od školního roku 1884/85) do péče města v duchu platných zákonů⁵. Nebyl to sice ještě konec tuhého zápasu také o důstojné podmínky školní práce a proti jiným protivenstvím nevraživé obecní správy, ale Matici školské přece jen vybylo více času a sil k prosazení „druhého bodu“ svého snažení, tentokrát i na poli školství středního. Tam nebylo naléhavějšího úkolu než založení české reálky.

To už měla Maticе školská vynikajícího spojence v *Národní jednotě pro východní Moravu* (založené v roce 1885) a v řadě dalších vlasteneckých sdružení a spolků. Ale i když s ní navíc sympatizovali národně probudilí představitelé většiny okolních hanáckých obcí a na ruku jejím záměrům šlo i několik poslanců Zemského či dokonce Říšského sněmu ve Vídni (J. R. Demel, P. Ig. Wurm, dr. Fandrlík, později J. Vychodil, dr. J. Žáček aj.), byla to cesta trnitá a časově zabrala ještě celý zbytek 19. století. Ve Vídni nechtěli volání Čechů z Olomouce stále slyšet.

Bůhví po kolikáté už zorganizovala olomoucká Národní jednota také v roce 1897 rozsáhlou petiční akci. Přímý požadavek, doprovázený tisíci podpisů občanů a představitelů českých spolků i celých obcí, aby vláda vložila do státního rozpočtu na rok 1898 potřebnou sumu na otevření české státní reálky v Olomouci, se opět – jako obvykle – minul účinkem. Argument, že na Olomoucku (v městě i v okrese) žilo v roce 1890 vedle 27 600 Němců „také“ 55 200 Čechů (67 %), přičemž třetina Němců měla v Olomouci 4 střední školy (gymnázium, reálku, učitelský ústav a obchodní akademii) a přes dvě třetiny Čechů pouze jediné Slovanské gymnázium, nevzaly vídeňské úřady (jako dosud vždy) na vědomí.

Tak došlo v sobotu 6. května roku 1899 v přeplněném Národním domě k památné schůzi představitelů českých venkovských obcí a olomouckých spolků, která vyzněla v požadavek, aby se zřízení české reálky – jako školy pro počátek soukromé – ujala osvědčená Matice školská. Matice, vedená v té době právníkem a říšským poslancem JUDr. Janem Žáčkem, na své výborové schůzi již 10. května 1899 výzvu přijala. Odvahu k tomuto činu (při pokladní hotovosti pouhých 437 zl. a 8 krejcarů!) projevili spolu s dr. Žáčkem další členové výboru: advokáti dr. Julius Ambros, dr. Ant. Geisler, dr. Jan Ošťádal a dr. Jan Novotný, dómský vikář P. Jindřich Geisler, obchodník Jindřich Bašta, krejčí Václav Divina, rukavičkář Josef Suchan a ředitel arcibiskupské tiskárny Karel Sojka. Že je nečeká lehká práce, samozřejmě věděli⁶.

ZROD ČESKÉ REÁLKY

Ještě jednou to výbor Matice zkusil „po dobrém“. Ve Vídni byl od března 1898 novým ministerským předsedou tzv. Předlitavské části říše k českým snahám ne zrovna nepřátelský hrabě Franz Thun a finančním ministrem jeho kabinetu dokonce český politik a pedagog dr. Josef Kaizl. Nabídku Olomouckých na bezplatné poskytnutí školní budovy a příslib dalšího vlastního přičinění vláda sice vážně zkoumala, jenže již v říjnu 1899 podala demisi a naděje se opět rozplynuly. Rychle se střídající vlády se touto kausou nechtěly zabývat, kabinet Ernsta von Körbera (1900–1904) požadavek z Olomouce odmítl přímo. Přesto v září roku 1901 předal poslanec a starosta Topolan Josef Vychodil Říšské radě ve Vídni další petici podepsanou starosty 73 hanáckých obcí, starostové Jakub Dvořák z Křelova, Frant. Machát z Horky, Josef Svozil z Příkaz a Tomáš Zácha z Velké Bystřice (spolu s členy výboru Matice dr. Ošťádalem, dr. A. Geislerem a dr. Přecechtělem) vedli další jednání na ministerstvu vyučování v lednu 1902... Vše marno. A tak na valné hromadě olomoucké Matice školské 20. března 1902 už nezbylo nic jiného, než (s úlevou a s nadšením) se vrátit k dřívějšímu rozhodnutí, aby si českou reálku v Olomouci zřídil od školního roku 1902/1903 „národ sobě“, ve vlastní režii Matice školské.

Je nutno podotknout, že i k takovému kroku bylo potřeba souhlasu z Vídně a že ani tentokrát to nebylo „jen tak“. Ale to už by bylo toto vzpomínání asi příliš nudné. Důležité je, že 26. července 1902 vyšlo „vynesení“ ministerstva kultu a vyučování č. 24.263, jímž se povoluje otevřít v Olomouci první třída *nižší soukromé reálky*.

Výbor Matice školské však na tuto zdánlivou tečku za svým letitým snažením nečekal nečinně. Především měl alespoň pro rozběh budoucího učiliště připravenou budovu. Byl to dům č.p. 602 v dnešní Sokolské ulici 19, postavený z darů české veřejnosti v roce 1875 pro potřeby matiční obecné školy, která zde byla domovem do konce škol. roku 1887/88. Rozšířená v roce 1878, a roku 1882 zvýšená o jedno poschodí, sloužila také několika třídám Slovanského gymnázia, sídlila v ní (1888–1904) hudební škola „Žerotín“, každou neděli dopoledne zde běželo několik tříd učňovské, tzv. Pokračovací školy apod., nemluvě o tom, že až do roku 1888 sloužila několika českým spolkům (Sokolu, Žerotínu, Národní jednotě i samé Matici školské) jako malý „Národní dům“. Do roku 1901 si několik

učeben pronajímal německý Učitelství ústav. Právě místnosti uvolněné německým ústavem byly již v říjnu 1901 upraveny pro první třídy budoucí reálky.

Mnohem větší starostí ovšem bylo shromáždění finančních prostředků a jiných hmotných záruk takového podniku. To bylo ve své době vlastně nejnáročnější činností (i když ne jedinou) zvláštní komise Matice školské, tzv. „reálkového výboru“, složeného z již vzpomenutých tří činitelů, někdejších absolventů olomouckého Slovanského gymnázia: JUDr. Antonína Geislera, JUDr. Jana Ostádala a lékaře MUDr. Františka Přecechtěla. Zejména životní elán, organizační a diplomatické nadání advokáta Ostádala přispěly k tomu, že již v dubnu 1902 reálku podpořila částkou 10 tisíc korun Ústřední záložna rolnická v Olomouci, zdejší Občanská záložna třemi tisíci atd. Velice prospěl šlechtný odkaz měšťana Františka Stejskala (1821–1901), statkáře v Týnečku, který Matici daroval svůj dům v Bernardinské (dnes Slovenské) ulici v ceně 120 tisíc korun (jenž pak nesl roční rentu 1 200 K), ještě obdivuhodnější byl závazek 58 obcí olomouckého venkovského okresu k platbě pravidelných ročních příspěvků na vydržování re-

Budova České reálky (matiční) v dnešní Sokolské ulici

álky. A tak vedle velmi slušné hotovosti měl pokladník Matice školské při rozběhu školy záruku 6 440 K stálého příjmu na každý rok.

Šťastně dopadla také další velká starost o získání ředitele a kvalitního pedagogického sboru proponované reálky. Tím prvním štěstím bylo, že nabízenou funkci v čele školy přijal oblíbený profesor přírodopisu na Slovanském gymnáziu v Olomouci (od roku 1886) František Polívka, jenž se nezalekl nejistého postavení na soukromé začínající škole - vystoupil ze zajištěné státní služby - a dal celý svůj neobyčejný pedagogický a organizační talent i vědeckou prestiž našeho předního botanika do vínku založenému ústavu. (Dokonce se zřekl dvou třetin ředitelského příplatku ve prospěch chudinského fondu školy.)

A tak v památný den 18. září roku 1902, po slavnostní mši Veni sancte v blízkém dominikánském kostele, mohl ředitel České matiční reálky František Polívka převzít z rukou předsedy Matice školské a poslance JUDr. Jana Žáčka budovu školy k novému užitku a před početnými zástupy účastníků tohoto aktu vyslovit naději, že...

„...ústav, z tak ušlechtilých pohnutek Maticí školskou založený a v takovém ideálním nadšení z darů a obětí českého lidu udržovaný, bude dobře prosperovati“.

NA DLOUHÉ CESTĚ

Až po telegrafické odpovědi na dotaz u Zemské školní rady v Brně (15. září 1902), že záležitost olomoucké České reálky je kladně vyřízena, proběhly v následujících dvou dnech přijímací zkoušky a zápis prvních primánů. Ze 103 zájemců bylo jen 5 odmítnuto pro nepřesvědčivé výsledky.

V pečlivě připraveném a zpočátku docela vyhovujícím prostředí matiční školy Na Bělidlech (Sokolské ulici) tedy začalo psát dějiny České reálky prvních 98 žáků rozdělených do dvou paralelních tříd. Měli před sebou lekce stanovené pro primy reálek státními osnovami: pět hodin týdně českého jazyka, po čtyřech hodinách němčiny, matematiky a kreslení, tři hodiny patřily přírodopisu, po dvou týdenních hodinách věnovali zeměpisu, zpěvu, tělocviku a náboženství a jedna hodina za týden zbyla na dějepis¹. Vyučováním je provázeli členové prvního profesorského sboru, kterými byli - vedle ředitele a přírodovědce Fr. Polívky - prof. Hubert Doležil, výtvarný umělec Karel Wellner a výpomocní učitelé P. Jan Ondroušek (náboženství), Antonín Nevole (tělocvik) a Antonín Petzold (zpěv), v průběhu prvního školního roku a o málo později ještě přistoupili další (Ing. Fr. Rompart, dr. Ferd. Špíšek, Jan Slavík, K. Svoboda, J. Röhrich atd.).

Přesvědčení ředitele Polívky o dobré prosperitě ústavu zatím nemělo kazu. Zájem o studium byl značný; každým rokem se otevíral další ročník vždy o dvou paralelkách, a když se na konci školního roku 1908/1909 dovršil maturitami prvních absolventů počáteční sedmiletý běh, měla škola 495 žáků ve 13 třídách, o 42% více než v té době již zaběhnuté a o jeden ročník větší Slovanské gymnázium. Ale to už jsme příliš předběhli událostem let předchozích.

Matice školská se postarala nejen o otevření školy. Pečlivě podporovala i její růst. Jenže to stálo peníze. Hodně peněz. V prvním školním roce přišlo z matiční pokladny na věcné i osobní náklady (platy profesorů aj.) 22 116 rak. korun, o rok později si škola žádala 29 965 K a v dalším roce již 42 320 korun. Je sice pravda, že od roku 1903 dostávala dotaci z fondu Moravského zemského sněmu v Brně

po dvou tisících korunách ročně na třídu (i pobočku), na druhé straně však Matice v letech 1904/1905 investovala ze svých prostředků bezmála 32 tisíc do přístavby třípodlažního křídla budovy, neboť stejně prudce rostly také nároky na učebny pro zvětšující se ústav. A peněz od šlechtitelských dárců moc nepřibývalo. Mnohé obce brzy přešly – jak už to v životě bývá – jejich „ideální nadšení“, slibované příspěvky se scházely stále hůř (v roce 1904 jen 4 123 K, roku 1905 3 430 K, pak ještě méně). Jediné řešení ovšem bylo, aby se i o olomouckou Českou reálku postaral rakouský stát tak, jak se staral o zdejší střední školy německé.

Pozitivní výsledek letitých jednání v tomto směru s vládními místy ve Vídni však nepřinesla zvláštní deputace Starostenského sboru olomouckého okresu ani intervence Ústřední matice školské v Praze či interpelace českého poslaneckého klubu v Říšské radě, tím méně delegáti Matice školské z Olomouce i jiní, kteří se v té věci postupně angažovali. Pomohla v podstatě náhoda. Ve stejném čase (1906) se postátnění své reálky dožadovali také Němci v Prostějově. Ústav pro okres s 1 838 německými obyvateli (vedle 69 534 = 97 % Čechů) nechtěla ryze česká prostějovská radnice brát příliš vážně. Ve Vídni jej však vážně brali. Na nejvyšších místech vzniklo – řečeno právnickým jazykem – neuvěřitelné „junctim“: Když český Prostějov podpoří postátnění tamní německé reálky, bude i česká státní reálka v „německé“ Olomouci. Jinak nic.

Tak nezbylo členům „reálkového výboru“ Matice školské z Olomouce Ošťádlovi, Geislerovi a dalším, než přesvědčit svého dávného spolužáka ze Slovanského gymnázia, básníka, radního a později prostějovského starostu MUDr. Ondřeje Přikryla o tom, že olomoucký problém je závažnější... Ale jen díky tomuto pochopení se do státního rozpočtu na rok 1907 dostala položka 76 000 korun na Českou reálku v Olomouci a 1. února 1907 mohlo dojít k podpisu císařského rozhodnutí, že tento ústav přebírá (se zpětnou platností od počátku roku 1907) do své péče rakouský stát. Prostějovské německé „Oberrealschule“ se ovšem té cti dostalo také. (Jak byla taková škola v hanáckém městě „potřebná“, ukazuje skutečnost, že v roce 1920 musela být již pro naprostý nedostatek žáků zrušena.)

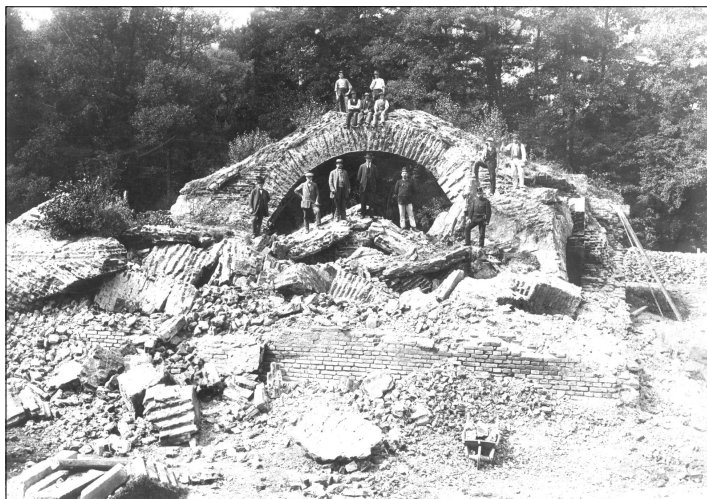
NEŽ ZAČALO SVÍTAT

Přijetí olomoucké reálky do státní péče nebylo nijak vlídné. Vídeňské ministerstvo vyučování si kladlo dvě podmínky: 1. odevzdat státní správě ihned a bez náhrady veškerý inventář školy (vnitřní zařízení a učební pomůcky), 2. složit v hotovosti ještě částku 90.000 K jako příspěvek na stavbu nové školní budovy. Marně představitelé dosavadního provozovatele – Matice školské – dokazovali, že vlastním vydržováním školy včetně bezplatného pronájmu své budovy již vlastně státu věnovali přes čtvrt milionu korun. Po tuším jednání se pouze podařilo vklad do plánované budovy snížit na 20 tisíc. Vnitřní zařízení učeben a kabinetů propadlo státu bez náhrady.

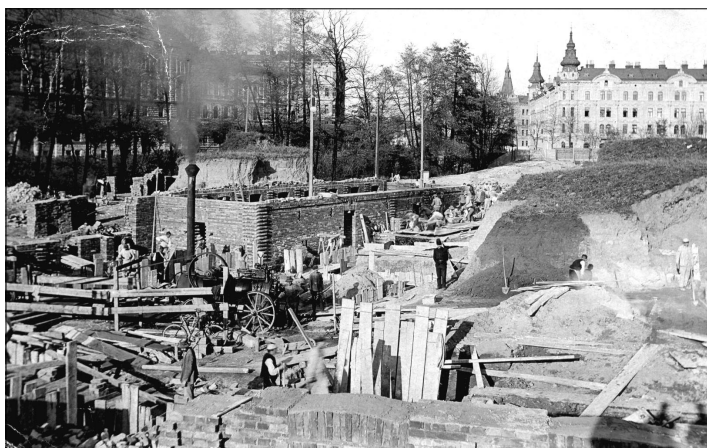
Škola však budovu potřebovala velmi naléhavě, v tom bylo vedení Matice školské se státními úředníky zajedno. V dosavadní budově bylo i po přístavbě (1904/5) místo jen pro deset tříd, v čase zestátnění jich však škola měla o dvě víc. Již předtím se pilně hledal prostor i pro umístění v budoucnu předpokládaných 14 tříd a učeben specializovaných (kabinetů, kreslírén, knihoven atd.). V německém měs-

Léto 1913
Tereziánská prachárna se začíná rozebírat

3. 9. 1913
Z prachárny už mnoho nezbyvá

3. 11. 1913
Budování základů
České reálky

tě však všechny pokusy zklamaly. Nevyšla snaha získat volné místnosti po německém gymnáziu, nezdařila se výměna Stejskalova domu za budovu vojenského stavebního úřadu se starou jízdnou v dnešní Sokolské ulici 17, neúspěšně byly ještě další pokusy. Nakonec škola musela vzít zavděk několika nouzově adaptovanými třídami v objektu opuštěném v roce 1902 německým učitelským ústavem v Bernardinské ulici (v roce 1928 pak přestavěném pro spolek Žerotín). Tam našly místo dvě třídy, kreslárna, knihovny a všechny sbírky učebních pomůcek. Na tělocvik museli žáci chodit ještě 250 kroků dál, do někdejší sokolovny v domě č. p. 586 (Sokolská 7). Převzetí ústavu do státní péče v roce 1907 přineslo především naději na zlepšení tohoto neutěšeného stavu. Zatím však, bohužel, pouze naději. Na jeho definitivní vyřešení musela Česká reálka v Olomouci čekat ještě další třináct let...

Nepříjemnosti spojené s organizováním rozvrhu hodin, s věčným přecházením, přenášením (i ztrátami) učebních pomůcek a jiným ztížením pracovních podmínek pedagogů i žáků však nijak neubraly na přitažlivosti ústavu a neublížily jeho rozmachu. Každým rokem, jak již uvedeno, se otevíraly dvě nové třídy a ve dnech 16. až 21. července roku 1909 dovršilo prvních 43 studentů své sedmileté studium maturitami. Za dozoru zemského školního inspektora dr. Jana Mayera jich 15 obstálo s vyznamenáním, reprobován nebyl žádný. V příštích letech se počet absolventů příliš neměnil. Až do světové války se vždy pohyboval kolem čtyřiceti. Velké výkyvy nebyly ani v celkovém početním stavu studentů, vždy blízkém číslici 500. Dověšením prvního běhu školy (1908/09) se také již trvale, co do počtu, stabilizoval pedagogický sbor na 30 učitelů, z toho 22 až 26 řádných státních profesorů. V čele jim byl stále ředitel František Polívka.

Bohužel se pramálo měnily – a pokud ano, tak k horšímu – pracovní podmínky školy. Tady byl s přibývajícemi léty pokrok opravdu nepatrný. Ministerská místa ve Vídni sice vyhlásila již na konci roku 1909 veřejnou soutěž na projekt a realizaci školní budovy, příslušné finanční krytí se však v rozpočtech odkládalo z roku na rok. U žádné z pěti rakouských vlád, které se mezi léty 1905 až 1911 vystřídaly, mnoho pochopení pro českou školu nebylo. A když už se pak v roce 1912 mohlo začít, nebylo náhle v Olomouci pro novou budovu místo. Tu se zase v neochotě předbíhali městští úředníci. Zamítli prostor naproti vojenskému soudu (kde později stál Studentský domov), neobstál návrh na parcelu při hlavní třídě k nádraží (kde je dnes socha TGM a za ní Pedagogická fakulta). Teprve plocha u říčního ramene Moravy, kde dosud stála masivní prachárna z tereziánských časů – dostatečně odstrčená od ruchu „německého“ města – se zdála dosti přiměřená. Tak až v posledních dnech dubna 1913 mohla být nejlevnějšímu oferentovi, staviteli Antonínu Müllerovi z Brna, budoucí stavba zadána.

Dílo podle nepodepsaného (přítom velmi zdařilého) projektu dodaného Zemským místodržitelstvím v Brně pokračovalo svižně, a tudíž nadějně. V létě roku 1914 však vypukla válka. Zedníci narukovali a stavba se zastavila. Později zabrzdlilo opět se zvolna rozbíhající pracovní rytmus epidemické onemocnění nasazených vězňů, ale přes ještě další problémy mohla Zemská školní rada dne 14. února 1915 vyzvat ředitele Polívku, aby se škola již nastěhovala do nového. Nešlo to. Podle zdání odborníků potřebovaly nedodělky (a vlhké zdivo) počkat ještě alespoň do května... Odklad k nastěhování však nepotřebovaly vojenské úřady, kte-

ré mezitím i nedokončenou budovu obsadily pro potřeby armády. Česká reálka tak mohla učinit až v roce 1920.

Světová válka (které se o dvacet let později začalo říkat „první“, na rozlišení od té druhé) se však do školní historie zapsala i jinak a ještě krutěji. Již první školní rok 1914/15 začal s měsíčním zpožděním, když školu na Bělidlech (v Sokolské ulici) zabralo 350 vojáků s polní kuchyní na dvoře. Studentům Slovanského gymnázia v Radeckého (Kosinově) ulici se stalo totéž. Jenže tam bylo vojsko „nakvartýrováno“ až do února 1916 a gymnazisté se museli na 14 měsíců přesunout do již tak přeplněné budovy reálky, kde se oba ústavy střídaly na směny.

Kvalitě vyučovacího procesu rozhodně neprospělo postupné povolání devíti pedagogů k vojenské službě, přičemž se ještě 14 jejich odvedených kolegů podařilo vyreklamovat. Nehledě k tomu, že vojenské povinnosti podlehli vlastně všichni dosavadní absolventi dosud mladé školy a že pro všechny maturanty z dalších válečných let 1915 až 1917 se prvním pokračováním jejich kariéry stala služba v armádě, v závěru války museli narukovat i mladíci před maturitou – septimáni, sextáni i mladší, pokud věkem patřili do příslušného odvodního ročníku. Některým bylo povoleno složit po roce služby „válečnou“ (jakoby) maturitu, jiní mohli dostudovat až po válce. Třináct bývalých spolužáků však již po válce žádnou volbu nemělo. Ze zákopů válečných front se nikdy nevrátili. Mezi mrtvými studenty byl i mladý suplent dějepisu a zeměpisu Antonín Hlinka, padlý již v srpnu 1914 na jižní frontě v Hercegovině.

Bylo poválečnou chloubou České reálky v Olomouci – i důkazem jejího správného vlasteneckého působení – že bez výjimky všichni její někdejší žáci, kteří padli do zajetí, se stali příslušníky legií. Škoda, že letopisci reálky nepovažovali za důležité zaznamenat všechna jejich jména. Tak už upadlo v zapomnění také jméno absolventa z roku 1914, nadporučíka ruských legií Antonína Klimeše, padlého v boji 9. 9. 1918 na Urale.

POD VLASTNÍM KROVEM

Nesmírná radost z konce války a ze vzniku samostatné Československé republiky po 28. říjnu 1918 byla na České reálce v Olomouci násobena ještě naději, že se konečně bude moci svobodně rozvíjet v novém moderním prostředí své vlastní krásné budovy na nábřeží nazvaném (v roce 1919) třídou Jiřího z Poděbrad. Ale i tentokrát si musel ústav na slavnou chvíli otevření nové budovy chvíli počkat. Ještě vlastně nedokončený objekt, zdevastovaný navíc tříletou službou vojenskému lazaretu i jiným válečným účelům, bylo potřeba napřed opravit a vybavit potřebným zařízením. V době poválečné nouze o materiál, finance i pracovní síly to nebylo snadné. Protáhlo se to na téměř dva roky a náklad na dokončení i obnovu všeho zničeného přesáhl 843 tisíce Kč (zatímco předchozí výdaje na vlastní výstavbu obnášely pouze 547 000 korun). Původní záměr zahájit školní rok 1919/20 již v novém nevyšel.

Od 16. září 1919 však v ještě nedokončené budově zahájilo svou existenci nově ustavené Dívčí reformní reálné gymnázium (v té době Dívčí lyceum), které z popudu Matice školské uvedl do života profesor dějepisu a zeměpisu na České reálce, čelní funkcionář Matice (za války také frontový voják rakouské armády) Jindřich Stein-

mann (1877–1920). Dvě paralelní primy nového ústavu (73 děvčat) obsadily dvě místnosti ve 3. poschodí, kde později měla reálka kabinet a posluchárnu fyziky. Přes vánoční svátky 1919 se však lyceum opět vystěhovalo – dočasně do gymnázia v Kosinově ulici, aby pak na několik let vystříдалo reálku v její staré budově v ulici Sokolské⁷.

Ve svátečně vyšňořené nové budově na tř. Jiřího z Poděbrad byl první školní rok *Státní československé reálky v Olomouci* zahájen až ve středu 1. září 1920. Škola do svého v pořadí již 19. roku vstoupila v neobyčejné síle 702 žáků, kteří obsadili 17 tříd⁸. Výuku obstarávalo 33 pedagogů. Ředitelem byl stále František Polívka, jeho funkci však v zastoupení vykonával profesor matematiky a deskriptivní geometrie Václav Komberec, když ředitel Polívka požádal v roce 1920 o dvouletou tvůrčí dovolenou, aby mohl dokončit své vědecké dílo. (Bohužel se již do svého úřadu nevrátil, 2. července 1923 ve věku 63 let nečekaně zemřel.)

Česká reálka byla v té době – ba už předtím a ještě pak dalších dvanáct let – největší střední školou v Olomouci. Ještě ve dvacátých letech (např. ve šk. roce 1923/24, než se německá reálka sloučila s gymnáziem a byl zrušen německý učitelský ústav), měly jednotlivé středoškolské ústavy žáků/stálých profesorů⁹:

Státní československá reálka	616 / 25
Státní reálné gymnázium (Slovanské)	333 / 16
německá „Staatsoberrealschule“	319 / 20
německé „Staatsobergymnasium“	198 / 18
Dívčí reálné gymnázium (ještě neúplné)	176 / 9

Vedle toho v Olomouci byla ještě německá „Handelsakademie“ (308/14), Česká obchodní akademie (277/13 – v obou případech včetně frekventantů abiturientských kurzů), český Učitelství ústav (240/9), Soukromý ženský učitelství ústav v Řepčíně (143/8), německý „Lehrbildungsanstalt“ (89/7) a Zemská vyšší hospodářská škola na Klášterním Hradisku (72/12).

Z přehledu lze vypočítat, že přes 45 % všech českých středoškoláků tenkrát studovalo na reálce, bezmála dvakrát tolik co na gymnáziu (od roku 1919 již „reálném“). Konečně i mezi německými studenty tvořili reálkáři téměř třetinu. V čem spočívala obliba právě tohoto typu střední školy?

Odpověď ovšem bude hned několik. Nepochybně již první lákavou skutečností byla délka studia, na reálce stanovená na sedm let (oproti osmi letům studií gymnazijních). To bylo velmi praktické opatření vyvolané tím, že předpokládané další studium absolventů reálky na vysokých školách technického zaměření bývalo o rok delší než na univerzitních fakultách, kam zase zpravidla směřovali gymnazisté. Oceňovali to zejména také ti, kteří po maturitě chtěli nastoupit do praktického života, bez následného vysokoškolského vzdělání. Reálka byla pro tento záměr rozhodně „praktičtější“. I když se olomoucké Slovanské gymnázium stalo v r. 1919 reálným gymnáziem (a přiblížilo tak svůj výukový program reálce – nahrazením klasické řečtiny francouzštinou a v posledních dvou ročních zčásti dokonce deskriptivní geometrií po dvou hodinách týdně), přece jen mezi oběma typy škol rozdíl zůstal. Na reálce neznali latinu, které museli gymnazisté věnovat téměř 17 % všech vyučovacích hodin. Zato studenty reálky zaměstnávala ve více než šestině (16 %) jejich studijního času deskriptivní geometrie (na nižším stupni rýsování) spolu s kreslením – dnešní terminologií výtvarnou

výchovou. Rozdíly v pensu ostatních předmětů již nebyly podstatné. Oba ústavy tedy posílaly do života mladé lidi všestranně kultivované, zběhlé ve znalosti historie, zeměpisu, ale i matematiky, základů všech přírodních věd a kromě dokonalé znalosti mateřštiny také slušně jazykově vybavené v němčině a franštině. To, co měli absolventi reálky navíc, bylo v praxi lépe a ihned k použití (na rozdíl např. od latiny). Mnozí absolventi reálky využili také „ušetřený“ rok studia k absolvování jednoročních abiturientských kurzů, které nabízely obchodní akademie či učitelské ústavy, a tak v čase, kdy se jejich vrstevníci z reálného gymnázia teprve rozhodovali o zaměření svého dalšího studia na vysoké škole, mohli se mnozí abiturienti z reálky již společensky uplatnit jako hotoví, do života dobře připravení pracovníci.

K okolnostem zvyšujícím popularitu studia na reálce však rozhodně nepatřila menší náročnost a nižší požadavky na vědomosti žáků. V Olomouci to vždy zaručoval kvalitní profesorský sbor, jehož členy byly i mnohé vynikající pedagogické osobnosti s vědeckými sklony. Již byla zmínka o učitelské i odborné zdatnosti samého ředitele Františka Polívky. Vědecké ambice však byly spojeny i se jménem dlouholetého pedagoga (1918–1948) dr. Josefa Maška v matematice, astronomii (ale také třeba v radiotechnice); přírodovědce Josefa Hrdličky činného zde v letech 1906 až 1949 (za okupace vězněného známého veřejného činitele); matematika Roberta Strnada (1912–1926, pak dlouhá léta profesora na Slovanském gymnáziu) a jiných, mezi něž patřili i všichni pozdější ředitelé Václav Komberec (deskriptiva), Ing. František Rompart (chemie), dr. František Malinský, dr. Josef Birgus a dr. Miloslav Zedek. Vždyť poslední tři se po válce postupně stali vysokoškolskými pedagogy Univerzity Palackého. Ve sboru pedagogicky působily i přední osobnosti výtvarného světa jako Karel Wellner, Edmund Žižka, Bohumil Krs, později Karel Sup, Alois Kučera, F. J. Kraus, Emil Viklický; škola měla také znamenité filology, o nichž pojednává samostatná stať v tomto sborníku (Špišek, Papírník, dr. Barthell, Malota a další); k nim patřil také češtinář František Haderka (pozdější ředitel Slovanského gymnázia 1934–41). Bezmála 40 let byl stálíci sboru němčinář Šebestián Lax; dlouhá léta (1923–1951) zde působil dr. Jaroslav Čičatka, hudební vědec, který vedl studenty k lásce k múzickým uměním, stejně jako Jan Slavík, František Waic, profesorky Františka Francová, Hermína Kabeňáčková a další. Za necelé půlstoletí se jich za katedrou vystřídalo přes 270. Každý se něčím zapsal do dějin školy a svým způsobem se podepsal pod její dobré jméno. Dvěma z nich – Františku Polívkovi a Karlu Wellnerovi – postavila vděčná Olomouc dokonce pomníky.

Příznejme ještě, že dobré výchovně vzdělávací poslání ústavu vydatně podpořovala nová, skvěle vyprojektovaná, a tudíž účelně vybavená školní budova¹⁰. Vedle dobře prosvětlených a vzdušných tříd měla ve 3. poschodí rýsovnu a kabinet fyziky se stupňovitě uspořádanou posluchárnou, o poschodí níž ve stejné dispozici podobně zařízenou učebnu chemie, dále dvě kreslírny, žákovskou a učitelskou knihovnu, v přízemí učebnu hudební výchovy s klavírem na koncertním pódiu atd. Samozřejmě nechyběla sborovna, ředitelna a další místnosti nutné k provozu školy (včetně dvou školnických bytů). V roce 1923 byla přistavěna prostorná tělocvična; školní dvůr byl již předtím upraven na letní hřiště, od 11. dubna 1921 ozdobené čtyřmi lipami toho dne slavnostně zasazenými. Není pochyb o tom, že vedle pedagogického působení zdatného profesorského sboru

mělo na absolventy olomoucké reálky silný vliv i estetické prostředí, které je po sedm roků obklopovalo.

DOBŘE VZEŠLÁ SADBA

Na změření míry úspěchu výchovného působení a vzdělávacího procesu školy nebyla vynalezena jiná metoda než zjištění, jak absolventi dokázali zužitkovat získané vědomosti ve svém dalším životě. V případě České reálky v Olomouci to bohužel bude zjišťování dosti obtížné. Reálka si totiž na reflexi své historie příliš nezakládala. Vzpomínkové sjezdy abiturientů (a s nimi spojené oslavné projevy, či dokonce jubilejní sborníky) se prakticky nekonaly. Památeční publikace k 25. výročí školy v roce 1927 (vlastně jen trochu lépe vypravená běžná výroční zpráva) obsahovala jen dílčí informace a k nápravě v rámci připravovaných oslav půlstoletého jubilea v roce 1952 již nedošlo. Škola se ocitla v likvidaci (po spojení se Slovanským gymnáziem) ještě rok předtím. Likvidoval i přípravný výbor pro zamýšlené oslavy a dokumentace shromažďovaná pro jubilejní sborník se dávno někde ztratila. Čas dalších pěti desetiletí pak udělal své. Odešli pamětníci a s nimi navždy i mnohá svědectví o životních úspěších někdejších žáků ústavu. Ale přesto, že následující důkazy nemohou být z uvedených příčin zdaleka úplné¹¹, přece jen o všestranné užitečnosti někdejší reálky jistě nelze pochybovat.

Vzhledem k základnímu zaměření tohoto typu školy na přípravu budoucích adeptů vysokoškolského studia technického směru se pochopitelně nejvíc bývalých žáků reálky posléze stalo inženýry nejrůznějších odvětví – stavitelství, strojírenství, elektrotechniky, chemie a dalších. Reálka jim však dala dobrý základ k poznání i dalších oborů lidského poznání, a tak ne jeden z nich vynikl ještě nad své technické kvality třeba v oblasti kultury, jako např. absolvent hned prvního maturitního ročníku z roku 1909, znamenitý stavební odborník (ředitel městského stavebního úřadu) Ing. Josef Kšír, jinak historik, publicista a nepřekonatelný znalec olomouckých stavebních památek; nebo chemik v cukrovarnickém průmyslu Ing. František Čech (abs. 1916), celostátně proslulý loutkář, autor desítek dodnes hraných loutkových her; také zemědělský odborník a zoolog mezinárodního významu doc. Ing. Karel Kostroň (abs. 1931), známý též jako významný činitel skautského hnutí. Na reálce v Olomouci maturoval (1912) pedagog, organizátor zemědělského školství a jeden čas i ministr zemědělství dr. Ing. Eduard Reich, řada absolventů později vynikla v roli úspěšných podnikatelů: např. v Olomouci stavitelé Ing. Jan Hublík (1917) a Ing. Jaromír Chlup (1925), ve Velkém Týnci Ing. Jaroslav Mačák (1923), v Lutíně Ing. Vladimír Sigmund (1924), v Lošticích Ing. Vincenc Wessels (1921), v Pavlovičkách Ing. Bohumír Mikšovský (1937) a jistě mnozí další. Studium na reálce bylo pro řadu absolventů znamenitým předstupněm jejich uplatnění vojenského, i když mnohé na tuto dráhu nasměrovaly zejména obě světové války. Absolvent z roku 1913 František Hrabčík z Hodolan, pozdější divizní generál čs. armády našel vztah k vojenské službě jako důstojník českých legií v Rusku, stejně jako major gšt. František Ptašinský u našich legií ve Francii (abs. 1915), spisovatel, za okupace popravený nacisty. Aktivním důstojníkem a vojenským pedagogem byl rovněž známý vlastivědný badatel a publicista (také astronom) mjr. Ing. Karel Morav (abs. 1925) nebo spisovatel dnes žijící v Kanadě plk. Richard Hanzlík (1935) a ještě jiní.

O účasti některých absolventů reálky na frontách II. světové války je v tomto sborníku samostatná stať. I o tom, že dva další bývalí spolužáci, frontovní bojovníci Miroslav Šmoldas (abs. 1936) a Josef Souček (1937), dosáhli hodností generála československé armády.

V časech mezi dvěma válkami nesmírně upoutalo některé mladé muže (na reálce cíleně technicky směřované) letectví. Ti pak cestu k vojenské službě našli především skrze touhu létat. Jenže létání bylo v těch časech stále ještě disciplínou málo poznanou a za nová poznání se musí často i draze platit. Daň nejvyšší musel zaplatit i por. Miloslav (Mífa) Novotný, absolvent reálky r. 1925, jenž zahynul v roce 1931; tragicky skončil v roce 1936 jeho mladší spolužák Zdeněk Klimecký (abs. 1935), téhož roku další kamarád ze stejné maturitní třídy Vladislav Němeček. Absolvent z roku 1936 npor. Jaroslav Partyk našel smrt ve svém letounu sestřeleném nad Německem v roce 1942. (Všechny přežil jediný spolužák-letec z Klimeckého a Němečkovy třídy, válečný pilot RAF plk. Mečislav Kozák.)

Na dalších stránkách této publikace najdeme pojednání o překvapivě velkém počtu absolventů, kteří se stali vynikajícími architekty. Ale nakonec i k tomuto oboru lidské činnosti měla výuka na bývalé reálce velice blízko. Učební program dávno zaniklých reálék však byl tak důmyslně sestaven, že nakonec neudiví ani to, že mnozí abiturienti dokázali vyniknout i v oborech od techniky zdánlivě vzdálených. Připomeňme si třeba jména pozdějších výtvarných umělců doc. Aljo Berana (abs. 1924), Emila Viklického (1933); tvůrce animovaného filmu Stanislava Láta (1939); Milady Šindlerové-Vokáčové (1941); z mladších, kteří školního genia loci přesunuli z reálky ještě do reálného (Polívkova) gymnázia: Miloslava Jemelky a Radoslava Kutry (1944), grafika Václava Menčíka (1946), sochaře prof. Zdeňka Přikryla a malíře Ivo Příleského (1947), keramika doc. Stanislava Vymětala (1948) a dalších, některých činných také pedagogicky. K nim jistě patří světově proslulý scénograf, národní umělec prof. Ladislav Vychodil (1939); neméně věhlasný scenárista, režisér a objevitel kinoautomatu Radúz Činčera (1941) aj.

Do kulturního dění nezřídka celonárodního zasáhli bratři Romuald (abs. 1912) a Miroslav (1913) Prombergovi, oba někdejší ruští legionáři a pak širitelé dobré knihy a jiných hodnot umění; hudební pedagog a skladatel Jan Petzold (1930); všestranný kulturní činitel Rudolf Pogoda (1941); na poli krásné literatury vynikla učitelka Olga Košutová-Klapáková (1921); básník (později i méně úspěšný politický činitel) Ladislav Bernatský; spisovatel a pedagog PhDr. Jaroslav Zatloukal (oba absolventi z roku 1923); další pedagog – geograf RNDr. Jarolím Schäffer (1925); do třetice učitel PaedDr. František Navara (1930) a další.

Veliké množství absolventů olomoucké reálky (jak už naznačeno) se upsalu poslání pedagogickému. Když zůstaneme jen u těch, kteří širili vědecké poznání z vysokoškolských kateder, nemůže přehlédnout především jména techniků: prof. plk. Ing. Františka Dostála (abs. 1928) na někdejší Vojenské technické akademii v Brně; na brněnské technice doc. Ing. Václava Komberce (1929); tamtéž prof. Ing. Miloslava Druckmüllera (1938); v Liberci doc. Ing. Svatopluka Němečka (1929); v Ostravě prof. Ing. Františka Patrmana (1926) atd. Na Univerzitě Palackého v Olomouci dosáhl gradu profesora matematik RNDr. Miroslav Laitoch (1940), ale o všestrannosti průpravy na reálce svědčí i to, že řada absolventů se později osvědčila i v oboru medicíny na Lékařské fakultě UP, jako např. prof.

MUDr. Vladimír Pelikán (abs. 1934), doc. MUDr. Jiří Šmolgas (1941) nebo prof. MUDr. Jiří Malinský (1948) a další. Mohli bychom jmenovat i řadu právníků (mezi nimi třeba JUDr. Otakara Smrčku, absolventa reálky z roku 1914, za okupace popraveného starostu Sokolské župy olomoucké – Smrčkovy), ale i odborníky dalších oborů, k jejichž životním úspěchům ku prospěchu celé společnosti dala v průběhu pěti desetiletí vynikající základ Česká reálka v Olomouci.

ZÁVĚREČNÉ DĚJSTVÍ ČESKÉ REÁLKY

Na samém počátku třicátých let se dosud suverénně největší Česká reálka v Olomouci srovnala co do počtu žáků s reálným gymnáziem v Kosinově ulici. Ze zcela mimořádného počtu studentů z let 1920 až 1921, blížícího se dokonce osmi stům (když mnozí dokončovali studium narušené všelijak válkou a vojenskou službou), se stavy žáků ustálily v hodnotách od čtyř do pěti set. Je zajímavé, že tuto klesající tendenci nezaznamenaly počty každoročních absolventů. Lze si to vysvětlit tím, že valná část žactva se dříve spokojila s absolvováním pouze nižšího stupně, který vlastně nahrazoval neexistující české školy měšťanské. Avšak po vzniku samostatné Československé republiky vznikly rychle tyto dosud zcela chybějící školy nejen v Olomouci, ale i sedm měšťanek na předměstích a v nejbližším okolí¹² (Hejčín, Pavlovičky, Náměšť n. H., Velký Týnec, Dub n. M., Hněvotín, Nemilany – vedle již dříve fungujících Hodolan, Štěpánova, Velké Bystřice aj.); ve třicátých letech přibýly další (Holice, Dolany-Véska). Na reálku pak většinou již odcházeli adeпти cílevědomější, kteří to zpravidla „dotáhli“ až k maturitě.

Po nečekané smrti zakladatele a prvního ředitele Františka Polívky školu vedl jeho zástupce Václav Komberc (1875–1929), od roku 1906 zdejší profesor matematiky a deskriptivní geometrie, který byl roku 1923 jmenován ředitelem ústavu, jímž zůstal až do své smrti 19. února 1929. Zatímním správcem byl v březnu toho roku ustanoven Ing. František Rompart (1877–1941), již od roku 1903 profesor chemie s aprobační také na fyziku a tělesnou výchovu, významný sokolský funkcionář a veřejný činitel, účastník státního převratu v Olomouci 1918 a pak dlouholetý člen zastupitelstva a Rady města, jeden čas i 2. náměstek starosty. K 1. 1. 1930 se pak stal třetím ředitelem školy. Svou misi v čele ústavu ukončil školním rokem 1937/38 a odešel do výslužby. Ve správě školy pak nastal čas různých improvizací, především však přišla temná doba konce republiky, nacistické okupace a II. světové války.

Školní rok 1938/39 reálka zahájila ještě za Československé republiky, skončila jej však již v Protektorátu Čechy a Morava „pod ochranou“ Velkoněmecké říše. Začal se vlastně až v půlce listopadu 1938, když předtím byla školní budova několik týdnů k dispozici zmobilizované československé armádě. Po 15. březnu 1939 se do celého přízemí školy nastěhovali vojáci německého wehrmachtu (a už se odtud nehnuli až do 25. dubna 1945). Na začátku školního roku 1940/41 se do zbytku budovy k 14 třídám reálky s 526 žáky muselo vtěsnat ještě 414 děvčat ve 13 třídách Dívčího reálného gymnázia, které přišlo (ve prospěch obnoveného německého Učitelského ústavu) o své krásné sídlo u Terežské brány v dnešní třídě Svobody. Ale za necelých deset týdnů prostorově velmi svízelného soužití přišla ke dni 11. listopadu 1940 o svůj neméně záviděníhodný domov i Česká reálka. Německé vojsko zabralo celou budovu na „Ludendorffstrasse“ – jak se

nyní jmenovala tř. Jiřího z Poděbrad – a obě školy vyhnalo. Studentky DRG se odstěhovaly do měšťanské školy v Nových Hodolanech a Česká reálka mohla prozatím pokračovat ve své existenci v budově dívčí obecné a měšťanské školy spravované řádem sv. Voršily u městské tržnice. Při střídání na směny s „domácími“ 330 žákyněmi zde musela přetrpět celkem tři školní roky.

Ve vyhnanství u voršilek od 18. listopadu 1940 do prázdnin roku 1943 (tenkrát končil školní rok podle německého vzoru až 15. července) prožila reálka nesmírně dramatické údobí svých dějin. Ve velice nevděčném vedení školy se v té době vystřídali v roli zatímních správců prof. Konstantin Petřík, Ing. Jaroslav Urbánek, dr. Jaroslav Čičatka a Šebestián Lax, od roku 1941 pak až do osvobození profesor matematiky Karel Kymla. Z profesorského sboru však již nesdíleli osud školy v tomto období profesori František Malinský a Josef Hrdlička, kteří byli zatčeni gestapem jako rukojmí již 1. září 1939 a z nacistických žalářů a koncentračních táborů se vrátili (nikoliv však do školy) po dvou letech. Na celou dobu zbylých pěti let okupace zmizel v dubnu 1940 profesor matematiky Miloslav Zedek. S úzkostí sledovali členové sboru osud dvou svých již penzionovaných kolegů, především předválečného ředitele ústavu Ing. Františka Romparta, starostu Olomoucké sokolské župy, zatčeného 8. října 1941. Vězení v koncentračním táboře Mauthausen přežil jen do 27. prosince téhož roku, kdy skončil mučednickou smrtí. Druhým z mučedníků se stal profesor (z let 1907–1937) Jan Slavík, který věnoval značný obnos na podporu rodin režimem pronásledovaných vlastenců. Za to byl po svém zatčení v březnu 1944 odsouzen k smrti a 25. října stejného roku 1944 ve Vratislavi ve věku 67 let popraven.

Jistě si mnozí starší učitelé vzpomněli také na řadu svých bývalých žáků, kteří se za okupace dostali do smrtícího soukolí nacistické persekuce. Například na sourozence Miladu a Jaroslava Petřkovy z maturitního ročníku 1929 umučené spolu s rodiči v roce 1943 v Osvětimi v odvetu za hrdinský čin jejich popraveného bratra ThDr. Vladimíra Petřka, jenž poskytl úkryt mstitelům na vrahu Heydrichovi. Rukou kata zahynul v roce 1943 na popravišti již vzpomenuť mjr. Fráňa Ptašinský; v roce 1943 byl popraven Ing. Jaroslav Košut (oba absolventi z r. 1915); v témže roce 12. března také už zmíněný JUDr. Otakar Smrčka (abs. 1914). Ještě pět nocí před osvobozením byl 2. května 1945 spolu se čtrnácti odbojnými kamarády z Kožušan zavražděn Jaroslav Pavlita (abs. 1942); v poslední den války přišel za bombardování v Luběnicích o život nevinný primánek Miloš Sleha.¹³

I když odhlédneme od těchto tragických událostí, které proběhly přece jen mimo školu, nenajdeme mnoho světlých stránek chmurného protektorátního času ani v běžném životě ústavu. Jeho výchovně vzdělávací poslání se realizovalo velmi obtížně. K problémům podnájmu v přeplněné budově, k vyučování bez pomůcek, a až na výjimky také bez učebnic, a k mnoha jiným nepřijemnostem válečné doby přidaly nacistické a protektorátní úřady ještě málo zakryvanou snahu zničit české střední školství vůbec. Byly tu hrubé zásahy do obsahu vyučování – zrušením některých předmětů zejména ve prospěch němčiny – a ještě drsnější snížení počtu žáků (i pedagogů). Od konce školního roku 1941/42 byli žáci po ukončené kvartě vždy rozděleni do dvou skupin (zpravidla podle výsledků v němčině): větší část žáků dostala na vysvědčení razítko s dvojazyčným sdělením, že tento dokument „...neopравňuje k postupu do vyšší třídy.“ Jen menší zbytek se mohl po prázdninách sejít v kvintě.

V téže době školu zastihl výnos Ministerstva školství a národní osvěty č. 89.445-1 z 6. 8. 1941, kterým byl na celém území tzv. Protektorátu zaveden jednotný typ střední školy – osmileté reálné gymnázium. Od školního roku 1942/43 se i olomoucká reálka (Realschule in Olmütz) změnila na reálné gymnázium (Realgymnasium). V roce 1942 se ještě odbyly poslední maturitní zkoušky 57 septimánů, o rok později se poprvé od roku 1909 žádné zkoušky dospělosti nekonaly. Reálka jako typ středoškolského studia přestala existovat. Vlastně již navždy.

V čase absence maturit (1943) se škola – nyní tedy Reálné gymnázium v Olomouci – mohla vrátit do své budovy v „Ludendorffstrasse“. Přenesla si sem však všechny vzpomenuuté i další potíže své předchozí existence u voršilek, včetně denního „zápasu“ o dostatek prostoru, protože do budovy se nastěhovala také část chlapecké měšťanky z Nových Hodolan a v přízemí stále vládli Němci.

Je krutou skutečností, že nyní již bývalá reálka snad nepotřebovala tolik prostoru co dřív. V listopadu roku 1940 se totiž odtud muselo vystěhovat 526 žáků (14 tříd), vrátilo se jich sem však pouze 365, i když byla škola o jednu (osmou) třídu větší. Tu téměř třetinovou celkovou ztrátu žactva obstaraly zmíněné čistky mezi kvartou a kvintou a také drasticky snížené počty nově přijímaných primánů.

K historicky prvním maturitám na Reálném gymnáziu na konci školního roku 1943/44 se připravovalo ve dvou oktávách 42 studentů a 13 studentek. Byla to však již velmi „levná“ maturita. Naprosté většině abiturientů – schopných fyzické práce ve prospěch „vítězství Říše“ – ji prakticky nahradilo dvojjazýčné razítko s textem: „*Žák se uznává dospělým podle výnosu ministerstva školství ze dne 11. února 1943, č. 915-II, vzhledem k prokázanému osvědčení v pracovním nasazení*“. O vše ostatní se hned druhý den po „maturitě“ postaral smutně proslulý *Arbeitsamt* – Pracovní úřad, který absolventy i absolventky zaměstnal až do konce války v průmyslu i jiných službách pro totální válku.

Škola ještě jakžtakž fungovala jen do konce roku 1944. Pak už to byla až do poloviny dubna 1945 pouze improvizace s občasným scházením žáků k zadávání domácích úkolů (v budově gymnázia v Kosinově ulici, v Neředíně, či dokonce ve skleníku Smetanových sadů – budovu reálky totiž opět ovládli vojáci wehrmachtu).

DOVĚTEK: POLÍVKOVO (STÁTNÍ REÁLNÉ) GYMNÁZIUM

Po poměrně krátké přestávce nezbytné k základním opravám válečných poškození budovy¹⁴ začalo 18. června 1945 opět řádné vyučování. Řídilo se však (upravenými) osnovami platnými pro reálná gymnázia. S reálkami se ani v ovzduší nové svobody už nepočítalo. Správy ústavu se ujal osvobozený politický vězeň PhDr. František Malinský, který školu se 418 žáky osmi kmenových ročníků přivedl ještě do školního roku 1945/46. Zůstal formálně ředitelem až do roku 1948, i když byl v roce 1946 povolán na Filozofickou fakultu obnovené Palackého univerzity, kde se habilitoval jako docent československých dějin. Administrativní záležitosti řešili v jeho zastoupení prof. Františka Francová, později Vladimír Srovnal.

Do dalšího školního roku 1946/47 vstoupil ústav (tenkrát již s 574 žáky) pod názvem *Polívkovo státní reálné gymnázium*. Jméno Františka Polívky si škola dala

do šftu nejen k uctění památky svého zakladatele a prvního ředitele, ale také k odlišení od nyní naprosto rovnocenného reálného gymnázia sídlícího téměř v sousedství v Kosinově ulici, které se přibližně ve stejném čase (1947) vrátilo k historickému názvu *Slovanské gymnázium*.

V závěru dalšího školního roku 1947/48 se Polívkovo státní reálné gymnázium, již řízené novým ředitelem PhDr. Josefem Birgusem, dočkalo problematického zákona č. 95/48 Sb. ze dne 21. dubna 1948, stručně zvaného *Zákon o jednotné škole*, který mimo jiné upravoval dosavadní osmiletá reálná gymnázia na ústavy jen o čtyřech (vyšších) postupných ročnících. V důsledku toho již nebyli pro školní rok 1948/49 přijati žádní noví žáci; loňští primáni a sekundáni se místo postupu do sekundy a tercie museli vrátit na měšťanky, kterým se podle nového zákona nyní říkalo Střední škola. Z někdejšího nižšího gymnázia zůstaly - výjimečně, jen pro následující školní rok - čtvrté třídy. Dodejme ještě, že i žáci, kteří měli regulérně postoupit z dosavadních kvart do kvinty (tedy do prvního ročníku nového gymnázia) byli náležitě „proseti“, podobně jako nedlouho předtím za Protektorátu. Samozřejmě, že už nebyla hlavním kritériem známka z němčiny, na druhou straně se ještě naštěstí neuplatňovaly pozdější „třídně-politické a kádrové“ postupy. Ale v důsledku toho všeho se ústav - nyní jen *Polívkovo gymnázium* (bez přívlasků reálné a státní) - zmenšil o čtvrtinu, z 632 studentů na 461. Rozumí se, že náležitě menší byl i profesorský sbor. Službu škole ukončilo 23 pedagogů, a i když po prázdninách 1948 nastoupilo 9 nových sil, bylo ve srovnání ústavu oproti dřívějšímu 14 volných míst. Volnější kapacity v učebnách využila od školního roku 1949/50 Střední průmyslová škola strojnická zřízená toho roku při n. p. TOS Olomouc, v prvním roce své existence v přízemí budovy dokonce pod administrativním vedením ředitele gymnázia dr. Birguse¹⁵.

Od školního roku 1950/51 byl ředitelem Polívkova gymnázia ustanoven profesor matematiky a deskriptivní geometrie PaedDr. Miloslav Zedek, zatímco dr. Birgus posílil na katedře germanistiky Filozofickou fakultu UP. Byl to však již poslední rok samostatné existence školy, která v sobě stále nesla tradici České reálky. V červnu 1951 zde ještě maturovalo 62 abiturientů, kteří tak dovršili jejich celkový počet na 1 956 (1 479 na reálce, zbylých 477 na reálném gymnáziu). Pak se již dějiny školy začaly psát do nové knihy, která nesla (byť už jen krátce) nadpis: *SLOVANSKÉ GYMNAZIUM*.

V roce, v němž se mělo připravovanými oslavami naplnit první půlstoletí České reálky v Olomouci, již neexistovalo ani její nástupnické Polívkovo gymnázium. Od šk. roku 1951/52 se sloučilo s tradičním Slovanským gymnáziem, které již dva roky předtím do sebe pojalo i někdejší Dívčí reálné gymnázium (ještě rok předtím spojené s někdejším Řádovým dívčím reálným gymnáziem kongregace sester dominikánek v Olomouci-Řepčíně). Takto posílené Slovanské gymnázium si o prázdninách roku 1951 přineslo svou úctyhodnou tradici nejstarší české střední školy na Moravě do budovy ve tř. Jiřího z Poděbrad, zasvěcené dříve České reálce. Ředitelem nového velkého ústavu - toho času již jedině všeobecně vzdělávací střední školy v Olomouci - zůstal dr. Miloslav Zedek, ve službě zde zůstalo 19 pedagogů Polívkova gymnázia (oproti šesti ze Slovanského gymnázia) a duch sjednocené školy ještě v leccems více připomínal dávnou reálku¹⁶ než tradiční klasické gymnázium. Na posuzování vzájemných vlivů však již nezbylo mnoho času. V roce 1953 bylo i sjednocené Slovanské gymnázium nahrazeno prapodiv-

ným útvarem zvaným 1. jedenáctiletá střední škola. Ale to už je přece jen trochu jiná historie¹⁷.

Na dávnou Českou reálku zrozenou před sto lety již mnoho hmatatelných památek nezůstalo. Snad jen bronzová pamětní deska (s poněkud nepřesným vročením) odhalená roku 1997 na školní budově ve tř. Jiřího z Poděbrad a uliční označení „U reálky“, které se dostalo v roce 1931 skromné komunikaci probíhající kolem školy. Ubývá bohužel i pamětníků. Vždyť i těm nejmladším, kteří ještě zažili „skutečnou“ sedmiletou reálku, dnes táhne na osmdesátku. Zůstala pouze stále živá otázka: kdy vlastně reálka skončila? Jako zvláštní vzdělávací instituce se speciálním sedmiletým učebním cyklem nepochybně školním rokem 1941/1942. Její funkce ve víceletém všeobecně vzdělávacím utváření mladých lidí ve věku 10 až 18 let byla přerušena v roce 1948, jako „právnícká osoba“ skončila určitě v roce 1951. Ale skončila kdy vůbec? Správná odpověď asi bude, že vlastně ne. Slavná tradice výchovy a výuky budoucích vysokoškoláků na základě stále nových poznatků vědy, tradice vzdělaných a pro věc všestranně výchovy zapálených pedagogů, kulturní ovzduší stále ještě hezké (a zdokonalované) budovy, ale i dychtivost studentů a studentek po nových poznáních tady přece ještě žije. Je moc dobře, že dnešní škola – Slovanské gymnázium – posiluje své kladné stránky i poznáním vlastní minulosti. Vždyť také v tom je důkaz vlastně nikdy nepřerušené kontinuity i se starou dobrou Českou reálkou založenou v Olomouci roku 1902.

PhDr. Milan Tichák

žák Polívkova gymnázia 1946–1951
absolvent Slovanského gymnázia 1952

POZNÁMKY – PRAMENY – LITERATURA:

- ¹⁾ O vývoji a struktuře čs. středních škol např. – O. Kádner: „Školství v republice Československé“; In: Československá vlastivěda, sv. 10 – Osvěta (Praha 1931)
- ²⁾ Přehled německého školství v Olomouci – Gert Giebel: „Die Entwicklung der deutschen Mittelschulen in Olmütz“ (Přednáška na Pedagogické fakultě UP v Olomouci 24. 11. 1996)
- ³⁾ Richard Fischer: „Olomoucký památník“ (Olomouc 1938)
- ⁴⁾ Ovzduší vzniku České reálky v Olomouci popisuje např.: R. Fischer: „České školství a Matice školská v Olomouci“ (Olomouc 1937)
- ⁵⁾ R. Fischer: „Vznik a vývoj českých škol v Olomouci...“ (Olomouc 1932), také M. Tichák: „Vzpomínky na starou Olomouc“ (Olomouc 1997) a další
- ⁶⁾ Základní poznatky z dějin České reálky byly uveřejněny v tištěných „Výročních zprávách“ vydávaných v letech 1903 (č.1) až 1948 (č.39), např.:
František Polívka: „Náčrtek dějin české státní reálky“ (13/1915); Frant. Haderka: „Počátky české reálky v Olomouci“ (25/1927); Václav Komberec: „25 let české reálky...“ (tamtéž).
Ucelenější přehled ve statích jubilejního sborníku „Primum necessarium...“ (Vydalo Slovanské gymnázium v Olomouci 1997):
Heda Minaříková: „Téměř zapomenutá střední škola v Olomouci“ (str. 60 ad.); Milan Tichák: „Vlasti a vědě...“ (str. 32 ad.), Zd. Němeček: „Jak vznikla a zanikla Česká reálka...“ (str. 181) atd.

- ⁷⁾ K historii Dívčího gymnázia viz sborník „Bud' zdrávo nám, gymnasium dívčí...“ (vydalo Slovanské gymnázium 1999), tam např. stať – *Milan Tichák: „Z historie...“* (str. 6)
- ⁸⁾ Všechny uvedené statistické (i personální aj.) údaje jsou z obsahu „Výročních zpráv“ (viz pozn. 6). Chybějící data z let, kdy zprávy nevycházely (1940 až 1946) doplněny podle arch. materiálů ve fondu *Česká reálka v Olomouci (M 5-28) ve Státním okresním archivu v Olomouci*.
- ⁹⁾ „*Statistická ročenka hlav. města Olomouce*“, sv. VIII., 1924, str. 18. (Olomouc 1925)
- ¹⁰⁾ Budovu popsal již ve Výroční zprávě 13/1915 ředitel Fr. Polívka. Viz též *Ant. Škamrada: „Vzpomínka na Alma mater“* (ve sborníku *Primum necessarium... 1997*, str. 127)
- ¹¹⁾ Všechny zde uvedené biografické údaje o absolventech (i o profesorech a dalších) jsou z mnoho let shromažďované dokumentace toho druhu v archivu autora (MT)
- ¹²⁾ *Vladimír Spáčil: „Historický místopis okresu Olomouc-venkov 1848-1960“* (Olomouc 1968)
- ¹³⁾ Obdobně jako u poznámky 11)
- ¹⁴⁾ „*Přehled školního roku 1939/40 až 1945/46*“; Výroční zpráva Polívkova reálného gymnázia, 38/1947, str. 3
- ¹⁵⁾ *V. Srounal, A. Kubová, J. Viktorin: „Mladá historie školy“*; (Výroční zpráva Střední průmyslové školy strojnické v Olomouci – 1974)
- ¹⁶⁾ Z autopsie autora (z let 1946–1952)
- ¹⁷⁾ Jedenáctiletá střední škola byla od šk. roku 1963/64 změněna na Střední všeobecně vzdělávací školu (SVVŠ) o třech postupných ročnících, od roku 1968/69 opět na čtyřleté gymnázium (po dva roky s pokusným během osmiletého gymnázia, na začátku „normalizace“ zrušeným). Od roku 1990 škola opět nese historický název Slovanské gymnázium.

PROSLOV

PROF. RNDR. MIROSLAVA LAITOCHA, CSc.

při odhalení pamětní desky na budově České reálky v Olomouci, nynějšího Slovanského gymnázia, dne 4. 10. 1997

Vážení absolventi Slovanského gymnázia (SG) a České reálky (ČR), vážení hosté, dámy a pánové.

Scházíme se dnes, 4. října 1997, v rámci oslav 130. výročí založení SG Olomouc a 95. výročí založení ČR Olomouc, která v letech 1942 až 1952 pokračovala jako RG a Polívkovo RG Olomouc.

Připomeňme, že za éry rakouské monarchie bylo SG první českou střední školou v Olomouci. K němu, po velkém dlouhotrvajícím úsilí českých vlastenců, přibyla druhá česká střední škola, ČR.

Zatímco tradice SG je živá, což dokumentují pravidelné sjezdy absolventů školy konané po pěti letech, je to letos poprvé, kdy se scházejí všichni absolventi bývalé ČR a následných RG, aby připomněli existenci těchto škol, které významně přispívaly ke vzdělanosti české mládeže tohoto regionu.

O založení ČR Olomouc se dovídáme ve výroční zprávě ČR za školní rok 1926/27 v člancích profesorů Františka Haderky a Václava Komberce, napsaných k 25. výročí založení ČR.

V článku Františka Haderky „Počátky české reálky v Olomouci (do postátnění v roce 1907)“ se dočítáme, že „jest spravedливо, abychom v tomto jubilejním roku vzpomněli všech těch, kdo se o druhou českou střední školu v Olomouci zasloužili.“ Chceme i my dnes vzpomenout snahy a úsilí českých vlastenců, kteří v roce 1899 na schůzi zástupců všech českých spolků se usnesli požádat olomouckou Matici školskou, aby se podujala úkolu založit ČR v Olomouci. Chceme vzpomenout vytrvalé práce, snahy a úsilí předsedy Matice školské, advokáta a poslance JUDr. Jana Žáčka a jednatele JUDr. Jana Ošřádala realizovat zřízení reálky. Po petičních akcích za zřízení ČR zasílaných Říšské radě ve Vídni a po jednání deputace složené ze zástupců Matice Dr. Antonína Geislera, Dr. Jana Ošřádala a Dr. Františka Přecechtěla a starostů z Křelova, Horky, Příkaz a Velké Bystřice u říšského ministra školství a za přispění pražské Matice školské byla dne 18. 9. 1902 otevřena péčí olomoucké Matice školské matiční (soukromá) Česká reálka. Škola byla umístěna v Sokolské třídě. K postátnění školy došlo 1. ledna 1907.

Ve druhém článku Václava Komberce „25 let České reálky v Olomouci“ jsou uvedeny informace o škole, které plně zaujmou čtenáře i dnes.

Za prvního ředitele České reálky byl povolán profesor olomouckého gymnázia František Polívka. Byl znám jako autor učebnic Rostlinopis a Živočichopis pro nižší třídy škol středních, Klíče k určování rostlin, čtyřsvazková Názorné květy země Koruny české. Ředitelem byl až do své smrti 2. 7. 1923.

Všem, kteří se zasloužili o vznik České reálky a o její řádný chod, patří dnes nejen náš dík, ale i obdiv a úcta k jejich práci a životu, který zasvětili činnosti pro obecné blaho.

Podnět k umístění pamětní desky na školní budovu bývalé reálky dal řediteli Slovanského gymnázia asi před třemi lety Ing. Vladimír Skála (mat. roč. 1935). Pan ředitel RNDr. Vladimír Zicháček s návrhem souhlasil a navrhovatele orientoval na dva zástupce ČR v minulém přípravném výboru pro oslavy 125. výročí založení SG, kterými byli Ing. arch. Zdeněk Hynek a já (mat. roč. 1940).

Dnes můžeme konstatovat:

- V uplynulých třech letech se podařilo ustavit sbor zástupců tříd maturitních ročníků 1926 až 1952, z nichž většina se účastnila pravidelných měsíčních schůzek. Na nich byl po mnohých jednáních schválen text pro pamětní desku a termín jejího odhalení.
- Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci nám umožnila zřídit subsekcí Reálka při sekci SG a byla nám nápomocna při řešení některých problémů.
- Za autora návrhu pamětní desky byl schválen Ing. arch. Zdeněk Hynek.
- Problémem bylo zpočátku zajistit výrobu pamětní desky. Podařilo se to po delší době Ing. Vladimíru Skálovi, kterému přislíbil pomoc technický ředitel ISH, p. Ing. Stanislav Zdařil se souhlasem generálního ředitele p. Ing. Josefa Trnky. Těm patří poděkování za sponzorování i realizaci pamětní desky.

Ještě jednou upřímný dík všem, kteří k realizaci našeho záměru přispěli.

Pro námi plánovanou akci odhalení pamětní desky se nám dostalo od ředitele SG pana RNDr. Vladimíra Zicháčka a předsedy pro oslavy zmíněných výročí pana MUDr. Oldřicha Juryška velkorysá nabídky:

- Oslavit 95. výročí ČR spolu se 130. výročím založení SG.
- Otisknout v připravovaném almanachu seznam absolventů ČR a RG do roku 1952 a vzpomínky na školní léta některých z nich.

Nešlo však jen o nabídku, ale i o velké gesto, neboť pamětní medaile navržená prof. dr. Zdeňkem Příkrylem (mat. roč. 1947) je věnována oběma výročím.

Pamětní deska, odhalovaná v takové příznivé atmosféře pro spolupráci absolventů a představitelů dvou prvních českých středních škol v Olomouci, by neměla vyjadřovat jenom vděk a lásku absolventů škole a jejímu profesorskému sboru, ale měla by vyvolávat zájem a zvědavost od obou našich předchůdců, kteří stáli u vzniku školy, zvědavost o učitelích i absolventech, kteří procházeli osudovými etapami života českého národa ve středoevropském prostoru, a o jejich snahách, tužbách, o jejich osudech poznamenaných dobou, politickými, hospodářskými a kulturními proměnami společnosti za dobu jednoho století.

Prosím, vzpomeňte na všechny studenty, absolventy a učitele, kteří se dnešního setkání nedožili. Vzdejme poctu dvěma profesorům reálky Ing. Františku Rompartovi a Janu Slavíkovi, kteří byli za nacistické okupace popraveni.

Do dalších let přejeme škole, která se hlásí k tradici prvních dvou českých středních škol v Olomouci, dnešnímu Slovanskému gymnáziu, jejímu řediteli a profesorskému sboru dobrou pohodu a plný zdar v práci s mladou generací tohoto regionu, v práci, která zase jako včera, dnes a zítra bude vycházet ze stále nových potřeb naší občanské společnosti.

Prosím nejstaršího přítomného absolventa České reálky Jana Zlámala (mat. roč. 1927) a pana ředitele Slovanského gymnázia RNDr. Vladimíra Zicháčka, aby provedli slavnostní odhalení desky.

Text na desce: Historická budova České reálky. Česká reálka založená r. 1902 úsilím českých vlastenců sídlila v této budově, pro ni postavené, od roku 1919 do roku 1952. Zhotovení desky sponzorovala ISH, a.s., Olomouc.

Miroslav Laitoch (mat. roč. 1940)

MŮJ POZDRAV SJEZDU ABITURIENTŮ REÁLKY V OLOMOUCI (PO 35 LETECH)

*z léčebny TBC a respiračních nemocí - pokoj 421
neboli „Krásná bílá klec“, Prosečnice nad Sázavou*

Jak začít? Nu, mně zpravidla nedělá těžkosti problém o čem a jak psát - vzpomínám úvodem naši zlatou „studentskou mámu“ - Hermínku aneb naši třídní profesorku paní Hermínu Kabeláčovou z Tábora. To jsme ještě byli primánci, když poprvé vstoupila do naší první bé třídy, my udivení strnule stáli v lavicích - to na pozdrav, když po chvílích jejího upřeného pohledu se nám představila: „Já jsem vaše třídní“ (jak jistě vzpomínáte, vyslovování hlásky „er“ a naše časté uličnictví jí dlouho dělaly nemalé potíže). Měli jsme ji všichni moc rádi pro rovnou bezelstnou povahu a nevyčerpateľnou schopnost odpouštět, ale i schopnost pedagogickou - schopnost naučit a také naučené pamatovat, ale promiňte, že odbíhám - vysloveně mnemotechnickou schopností naučit vynikal náš „polní maršál“ (bůh odpusť mou prostořekost) pan profesor matematiky Stanislav Liška, když jsem slíznul od něj do levé tváře ráznou facku neboli jak pravil - sekans, neboť zrovna jsem zaplátl touhou po krásné cikánce Magdě - já - co teprve sextán. Pánbů Vám to zaplať - drahý pane profesore - nebejt tý facky, tak jsem do dneška nevěděl, že secans alfa rovná se jedna lomeno cosecans alfa (mimochodem naše jediné dítě - dceruška Jaroslava - je též profesorkou matematiky a nadto ještě vědeckou aspirantkou matematického ústavu Čs. akademie věd - tedy po tátovi určitě není).

Vrátíme se ještě k paní Hermínce, škoda, že už bloudí po Nirvaanu - mohla si dnešní moje básničky srovnat s veršovaným obsahem měsíční (poslední) kompozice neboli „kóny“, kterou jsem psal na volné téma tehdy oblíbeného Jaroslava Žáka „Študáci a kantoři“. Jak si možná pamatujete z maturitního večírku - po deklamaci této „kóny“ jsem byl poctěn právem sólo volenky, a tak tehdy mně poprvé tančícímu „medvědu“ -no-a-mé-vyvolené-hvězdě tohoto večera - maturantce Jiřince hráli a hezky česky od podlahy. Jiřinko, pamatuješ, jak jsi při tom tanci kličkovala před mými zadními tlapami - jako ještěrka, a vůbec v kličkování jsi byla nedostižná - jako například v jedné hodině přírodopisu ve zdánlivě ztracené situaci u tabule, když Ti bleděšedě modrooký pan profesor Zimprich pokládá záludnou otázku:

- copak je to -
- jestli víte
- oplození
- terčkovité - - ?
 prosím -
 diskoidální !!!
- vážně ?
- chytrost
- maximální
- a - co je to
- diskoidální ?
 prosím -
 terčkovité

Pan profesor zůstal po této šalamounské moudrosti zcela neschopen slova - no - tak napsal jedničku - nic jiného mu nezbývalo - protože na ženskou diplomaci by i křehké dívčiny nestačí ani statná urostlá mužná kvalifikace promovaneho pedagoga...

Pozn.: Ono je lepší si s ženskými raději nic nezačínat...

Jenomže, on pan profesor biologie byl taky osobnost nadmíru rafinovaná - vzpomeňme předně toho faktu, že každému předem řekl, z které pasáže se jeden každý z nás má připravit na příští hodinu. A také to při zkoušení dodržel. Pak šikovně jednotlivé ty pasáže prohazoval, my jsme po celý rok věděli, z čeho budeme vyvoláni a předem se připravili (tak jsme vlastně bezděčně a hravě zvládli celou roční učební látku). Jenom žáci bláhoví, lajdáci a non plus ultra blbečkové se nic anebo ne všechno naučili. Metoda skvostná - že?

Žádný pozdrav, žádná zrada, pravé kamarádství a otevřená hra mezi učitelem a žákem, čemuž například nerozuměla chladná a nudná profesorka češtiny Trázníková se svou spoustou genitivů a spřežek a konjugací a podobně. Naproti tomu jsem profesora Otty Horáčka teorii i praxi jazyka francouzského i s těmi akcenty (*graveaigi et accent circonflex*) rozuměl dřív než Trázníkovice češtině.

Nu - a co jsem nepochopil ani za těch pět let vyučování franštině i přes jemnou a ohleduplnou pedagogickou metodu mladého, vysokého a šarmantního Otty Horáčka (kterýžto půvab náležitě obdivovala jeho ctitelka žákyně Věra Semerádová s krásnýma mandlovýma očima), to jsem vychutnával v tichém a jemném hlase své „druhé učitelky franštiny“ Jacqueline Turpinové z Marseille, jinak bytem v Paříži, v ulici Bílé královny, se kterou jsem se poznal a tři roky často konverzoval v Rakousku ve Štýrském Hradci a o níž jsem vloni, rovněž zde v Prosečnici, napsal povídku „*Jala*“. Tady se ta povídka moc líbila, ačkoliv byla smutná, jako Jalin skon - (*elle était décedée - trappée par la fièvre de pneumonie*) umřela ve svém pařížském bytě v růžové postýlce na zápal plic kombinovaný s TBC (to víte, Flamingův penicilin se narodil někdy v roce 1928, ale do výroby přišel ve světě až kolem roku 1945 a u nás v Československu tuším v roce 1947 v Roztokách u Prahy). Ale vraťme se z Rakouska přes Paříž zpět do naší čarokrásné Olomouce, do města kostelů a kašen, z nichž nejkrásnější je kašna Herkulova, do města kasáren a do silné konkurence pražského Mánesem zdobeného staroměstského orloje, orloje olomouckého, rovněž díla mistra Hanuše. Na ten orloj se občas zajede podívat naše sestřička Anička Přibyllová (zrovna měla dnes noční službu), která bydlí v Týnci nad Sázavou - překrásném to městečku s velkou historií a kouzelnými sgrafity na budově pošty - takzvaný Mickův dům. Sestra Anička má za manžela Ostraváka - tedy Moravana (já mám ale v Týnci u Přibylů rozlitéj ocet za jednu básničku o tom, jak se Anička ráda směje, ale to mám rozlitéj asi všude, poněvadž jsou to tady na sesterně takový hezký a milý osobičky, že nemohu mlčet)! Jó - a v tom Týnci je Jawa - výborný exportní dodavatel a výrobce pověstných motocyklů „kývaček“ péráků a opět zcela nového typu, jdoucího prudce na odbyt. Ale teď už doopravdy do Olomouce a zastavme se na chvíli v suterénu posluchárny Filozofické fakulty staroslavné a též zásluhou našeho bývalého učitele prof. ThDr. R. Cola obnovené Univerzity Palackého.

Zaměříme svůj objektiv na katolického kněze - učitele náboženství a vychovatele studentské mládeže na korse před půvabnou orlojovou fasádou olomoucké radnice s krámky v podloubí, doktora teologie prof. Rudolfa Cola. Převzal vyučování katechismu a liturgií až v septimě - tedy sedmé a poslední třídě našeho studia na reálce - po vyložení klerikálním páteru Holubníčkovi, který se jednou snížil až k systému rákosky na ohnutý zadek bezbožných - nás - nezodpovědných mladičkových pohanů a svatokrádežníků. Byl asi totiž doktor Col žoviálně

interesován o našich studentských láskách ze zmíněného již pověstného korsa, kde denně promenoval s hlavou mírně shýblou, ač tehdy dosti mlád, zpod brýlí bez obroučky dobře však postřehl každé citové hnutí i to, že na mne „bere“ „Saxík“ aneb Lidunka Valentová, jinak studentka lycea překrásně gotického ústavu hraběte Pöttinga, která nešetřila záplavou něžných růžových psaníček plných čisté lásky, a v době války do toho již zmíněného Štýrského Hradce i povzbuzení, která však při každém rozloučení po tajných schůzkách říkala: dnes ne – až jindy, Jarku, ačkoliv nešlo nikdy o víc než o polibek do něžných rtů. To byla skutečná platonická láska a tu si zde – v Prosečnici – skrytě i neskrýtě a doopravdy zásadně opakuji. Napsal jsem zde už četnou řadu básní čisté erotiky (i trochu filosofické – ač diletantsky), s jakou tvořil své něžné dívčí a dámské akty francouzský Mistr štětky monsieur Auguste Renoir (je pravda – nedostává se mně darů lásky – ač jiný jí má plnou dlaň a já ani ne tolik – co by se vešlo do zrnka písku – jak napsala Emma Destinová nedlouho před svou smrtí).

Obdivuji doktora Cola pro jeho zcela nezaajatý smysl pro objektivní a hluboce promyšlenou pravdu Mistra Jana Husa pro to, jak ji nám dokázal nevatikánsky, nedogmaticky hodnotit poctivě – i jako katolický kněz. A pak pro jeho větu na rozloučenou před maturitou – a ta zní: „Život je jako auto jedoucí po kostrbaté silnici. Snažte se udržet volant vždy pevně v ruce – studenti.“

V odstavci předešlém se vede řeč o hodnocení pravdy Mistra (kazatele z Kaple betlémské – za kterou umírá na kostnické hranici 6. července 1415 místo koncilu, který tam vlastně měl shořet sám včetně papežů tehdejšího Říma jeho dvojence – antipapeže z Avignonu).

Za pravdu Husovu bere do rukou palcát i sudlice statečný Jan Žižka z Trocnova, jehož obřad vidím stvořený štětkem a tuhou dnes již zemřelého profesora kreslení Františka Smolky.

Když jsem se z dopisu spolužáka (profesora tělovědy Ladislava Vaňka) dověděl, že už nejste mezi živými, bylo mně hořko a smutno – pane profesore!

Co my jsme se spolu navztekali – mně věčně padaly knoflíky vodových barviček z plechové skříňkové palety – a já je sbíral zpod lavičky, když jste tou paletou bouchnul o zem – věčně mně chyběla rudka i tužka, jablka i ojíňně švestky, které jsem nestačil uchránit před svým mlsným jazykem, ačkoliv měly sloužit jako předloha. Povídám si – má je sežrat zavíječ jablečný – tak je radši sežeru sám. I broskve mně chyběly – ty přece, bylo to panem mlynářem nařízeno, jsem nosil pro Martinu.

Pamatuji se na zlatožlutý strom poblíž „naší boudy“. Já tehdy měl jen žlutou barvičku – a podzemní pohádka hraje přece všemi barvami.

Tak jako i dnes – můj podzim života.

Váš obraz visí na zdi v třetím patře reálky možná dodnes. Aspoň by si to památka na Vás zasloužila. Byl jste učitel umělec i vlastenec.

Když jste 15. března 1939 vstoupil vzrušen s bílými nezevlátými vlasy na stupínek před tabulí – my mlčky dlouho stáli – zvolal jste náhle zadržnutým hlasem:

„Studenti – právě dnes naše vlast ztratila svobodu!!“

Rychle jste se otočil do kabinetu a my víme, že jste dlouho plakal.

*Jaroslav Rybka
(mat. roč. 1940)*

PAN PROFESOR SMOLKA

Vzpomínám, jak pan profesor Smolka chodíval do zaměstnání do naší reálky; jinak než vážení páni profesori. On ráno tu část cesty do reálky přes parkovou úpravu „Envelopy“ běhával pěkným sportovním tempem.

My školáci jsme mu vůbec nevadili, ačkoliv jsme chodili po souběžném náspu státní silnice s alejí vysokých starých stromů. S našimi těžkými aktovkami jsme na běhání neměli chuti. Ale pan profesor již před šedesáti lety prováděl to, co se dnes hlásá – udržoval tělesnou kondici. Byl štíhlý, chodil pružně, byl „fit“.

Dobře si pamatuji na jeho poslední setkání s námi abiturienty, kdy nám sděloval, že možná se s námi za dalších pět let nesetká, ale my to nesmíme brát tragicky, neboť takový je už životní běh, v kterém nám přeje mnoho úspěchu a zdraví. Tehdy se vlastně s úsměvem a skromnou vyrovnaností s námi loučil a my jsme to ani jako loučení nezaznamenali.

Nikdo z nás tehdy nevěděl, co náš pan profesor dělal za 1. světové války. Až jednou jsem náhodně dostal vypůjčit tenký spisek Fr. Prudila o legionářské odyseji. Ve svém deníku Fr. Prudil píše o pohnutých chvílích našich legionářů, kteří odmítali po osvobození naší republiky bojovat za cizí zájmy proti ruským lidem a hájit zájmy francouzských boháčů. Bylo to kolem Aksakova, koncem roku osmnáctého, kdy velitel žádal legionáře, aby uznali situaci a pomohli bráškům „vyčistit“ okolí Belebeje. Ti se však k tomu postavili pasivně a rozkazy odmítali poslechnout. V kritický okamžik však vystoupil prostý voják Smolka, v civilu profesor kreslení. Všichni si ho u útvaru hluboce vážili, neboť ho znali jako čestného muže, který vždy co řekl, to splnil, a měli ho rádi. Tehdy pronesl: „Bratři, poslechněte toho bratra plukovníka, slibuje vám, že za tři dny nás stáhne zpět nebo vymění. Já mu věřím, v jeho čestném slově...“ To když bratři od něj slyšeli, ihned se hnali do vagonů ověšení ručními granáty, patronami a už se „hasilo“ na západ do Belebeje. Za Rakouska, před zajetím, byl tento skromný muž pan profesor Smolka nadporučíkem, při vstupu do legií mu tuto šarži chtěli ponechat, avšak on ji nepřijal a stal se řadovým vojákem.

Tolik píše Fr. Prudil ve vzpomínkách na legionářskou odyseu.

Takového jsme ho neznali. Nikdy nedával okázale najevo, že je zasloužilý legionář. My studenti jsme ho vždy viděli jako skromného, vlídného pana profesora kreslení. Takový byl v celém svém životě a tím byl charakterově „trochu“ výš než mnozí jiní důležití. To jsme si však uvědomili až o hodně později, téměř po padesáti letech.

*Vladimír Dvořák
(mat. roč. 1940)
Olomouc 8. 12. 1998*

VYZNÁNÍ RODNÉMU KRAJI

Nová budova bývalé reálky (okresního gymnázia) na tř. Jiřího z Poděbrad nahradila ve školním roce 1920/21 starou reálku na Sokolské ulici, ze které byli do ní převedeni sekundáni až septimáni. Zřízením vlastní primy zahájila tedy nová reálka činnost v plném rozsahu.

Tito její první primáni se sešli 19. září již jubilejně po 60 letech od svých maturit v roce 1927. Skutečnost, že to bylo již 15. setkání, dostatečně prokazuje, že mezi námi Moravany (a Hanáky zejména) určitý pocit sounáležitosti stále trvá, ačkoliv vyznání k rodnému kraji se dnes už příliš nenesí. Charakter člověka se formuje asi do 18 let, tedy zhruba ve školních lavicích, proto starší člověk vzpomíná nejen na tato léta, strávená ve škole, ale i na kraj, kde se narodil a kde zapustil kořeny, když dospíval.

Opětovanými návraty ve výročí maturit do rodného kraje si uvědomujeme, jak je nám tento kraj stále bližší. Přiznáváme si, že hlavní zásluhu na tom, že nás po maturitách okolní svět přijal, uznal a respektoval, mají naše kořeny v rodném kraji, v domově našich houževnatých a pracovitých rodičů a vrstevníků, v naší reálce a neúnavné péči profesorů o naši výchovu a vzdělání.

Náplně našich setkání (posledních 10 let každoročních) dávno nenesou pečet pouhých sentimentálních vzpomínek na chlapecké recese, ale usilovně hledají cestu, po níž by se náš život ve stáří pohyboval v souladu s bouřlivým rozvojem naší socialistické epochy. Překračují již rámec Hubačových „Nezralých malin“ i Pluhařovy televizní „Srdcové sedmy“. Prokazují potřebu nového pohledu a názoru na stáří, které se již také jako první vlašťovky objevují ve formě „univerzit třetího věku“ a nové vědní disciplíny gerontologie, a dostávají se do povědomí naší veřejnosti.

V tomto duchu srdečně a navíc slavnostně proběhlo i letošní jubilejní setkání po 60 letech od našich maturit. Z původních 51 spolužáků (26/A, 25/B) žije dnes sice jen 14, ale snad právě proto se náš pocit sounáležitosti upevňuje rok od roku. Až poslední spolužák odevzdá náš bohatý dokumentační a obrazový materiál do archivu města Olomouce, bude to důkaz o postojích, názorech i chování jedné z generací, která prožila všechny ty závratné změny našeho života od počátku první republiky až do současných dnů.

Tak také se účastníci jubilejního setkání po 60 letech od maturit na olomoucké reálce v roce 1927 rozešli plni optimismu a chuti do života s radostí nad rozvojem rodného kraje, starobylé i moderní Olomouce a krásným vzhledem právě rekonstruované „své“ reálky.

*Jaroslav Hradil
Jan Zlámal
(mat. roč. 1927)*

SCHŮZKA DOPISEM VII. A z 1938

Zpráva, že naše „I. schůzka dopisem VII. A České reálky v Olomouci“ uskutečněná v roce 1944 se našla v pozůstalosti pana profesora Malinského, mne vrátila do naší bývalé třídy. Byla to malá místnost v přízemí, hned vedle knihovny. Tam jsme poslední tři roky „dozrávali“ k naší maturitě v roce 1938. Ta její stísněnost snad působila i na to, že náš kolektiv byl tak stmelěný. Třída měla dvě okna, která hleděla do ulice na kaštiny u Moravy, která protékala pod dřevěným můstkem do Výpadu. Na stupínek nebylo místo. Lavice první řady se dotýkala katedry. Tři řady po čtyřech lavicích vyplňovaly skoro beze zbytku celý prostor. V prostřední řadě v první lavici seděla naše děvčata, Zdenka a Helenka. Moje stálé místo bylo u okna v předposlední lavici s Lipajšem. Za námi, u zadní zdi, byl ještě Pikla a Fricek. Všichni tři už nejsou mezi námi.

Mé myšlenky mne zanesly do plné třídy. Nikdo nescházel... Naše maturitní zkoušky byly v té pohnuté době roku 1938 posunuty na květen. V našem „svatém týdnu“ vojenské transporty rachotily chránit naše opevněné pohraničí... Zbytečně, marně... Na ne příliš vydařeném maturitním večírku v Sokolovně, s dokončením u Hradilů, jsme se rozloučili s našimi profesory i s druhou septimou (maturitní večírek byl společný pro obě septimy)... A pak jsme se rozešli do těžké doby. Na vojnu nás nechtěli, vysoké školy uzavřeli. Přišel protektorát a nucené nasazení do Reichu nebo do Rakouska. Vzpomínka na naši septimu v malé třídě zůstala velmi živá. Cítili jsme, že patříme k sobě. Na naše nynější kmetská setkání přicházíme spíše proto, abychom si připomenuli „ach, to jsme přece byli tak mladí!“ a kontrolujeme podle třídní knihy, kdo přišel, kdo nepřišel a kdo už nemůže přijít, protože odešel navždy. Tehdy však jsme byli ještě ta živá parta, která se sedm let scházívala v reálce a poslední tři léta dozrávala v té malé třídě v přízemí, s okny na ulici...

Po pěti letech po maturitě (tj. v r. 1943) jsme proto živě cítili, že by bylo vhodné se opět sejít. Ale jak to uskutečnit? Shromažďování bylo zakázáno a nebezpečné. Cyklostylové blány přísně evidované. A tak jsem to na sebe vzal a dělal naši „Schůzku dopisem“. Celkem jednoduchý plán. Každý napíše o sobě, co prožil od našeho rozchodu v reálce. Bylo ale dost překážek. Nebyly všechny adresy a co hlavní, do psaní se každému moc nechtělo, zvláště když to vypadá jako jakási zpověď. Proto „Schůzka dopisem“ se objevila až v r. 1944. Bylo osm výtisků. To proto, že jsem všechno dvakrát opisoval na stroji se 3 kopiemi. Kolik z těch osmi výtisků je ještě na světě? Já mám jeden a druhý, který se našel v pozůstalosti pana profesora Malinského, byl výtisk, který obdržel náš třídní profesor Ing. Jaroslav Urbánek. Těch dalších šest kolovalo v čtyřčlenných skupinách. Jsou ještě na světě? No, stačil jen ten jeden výtisk, který začal svou pouť u našeho starostlivého třídního, aby mne na chvíli vrátil do té naší malé třídy plné mládí.

A teď ukázka, jak „Schůzka dopisem“ vypadala... Nemám od ostatních povolení, abych zveřejnil i jejich dopisy. Tak jen to, co jsem tam napsal já a úvodem náš drahý třídní – Pilot.

*Ludvík Zaoral
(mat. roč. 1938, VII. A)*

I. SCHŮZKA DOPISEM VII. A ČESKÉ REÁLKY V OLMOUCI OD MATUREITY V ROCE 1938

Přede mnou leží naše tableau, z kterého na mne hledí tváře našich pánů profesorů a nás, kteří jsme tehdy v květnu 1938 „slavně dozráli“ pro svět a pro společnost. Jak to již vždy bývá, rozprchli jsme se, abychom každý na svou pěst dobývali, uskutečňovali své plány, podle kterých jsme chtěli postavit svět „dle obrazu srdce svého“. Dostali jsme všichni ran dost, snad víc, než to bývá zvykem. Ale proto nemusíme nad tím zoufat a věšet hlavy. Právě proto máme být pevnější a hrdější.

Nyní se zase na chvílku vraťme do těch školských lavic, do té naší malé třídy bez stupínka, v které se tísnilo 12 lavic a v nich 24 mladých lidí. Nezdá se mi ani, že je to 6 let. Lipoň, Cinek, Iště, Prdlas, Kožuch, Kakin, Píkla, Fricek, Kuba, Franta, Kája a jak ještě, tak jsme se tehdy jmenovali.

To bylo tehdy... Vzpomínáme a vracíme se pomalu do těch let, která byla přece jen krásná a jistě Vám nepřipadne zvláštním, když k Vám nyní promluví, jako tehdy při odchodu, náš bývalý pan profesor třídní, kterému znova musím děkovat, že s radostí utrl také trochu toho času pro nás.

A po něm řekne každý něco o sobě. Vzpomeňte si, v jakém pořádku jsme byli zapsáni v černých notesech pánů kantorů, které, když se objevily, pokaždé v nás vzbuzovaly určité chvění: Odkud to začne?

Začne to od začátku. Ale zkoušení to není.

Ludva

*Prof. Ing. Jaroslav URBÁNEK
Olomouc, Nádražní 10*

Milí přátelé!

Byl jsem vyzván, abych si s Vámi v této formě dopisní pohovořil. Je tomu již téměř 6 let, kdy jsme opustili středoškolské škamny a proběhli tím filtračním zařízením, které se oficiálně označuje názvem zkouška dospělosti. V těchto uplynulých šesti letech, bohatých na události, dospěli jste ovšem mnohem rychleji než v dobách normálních. Vliv na to měla jednak čtvrtá dimenze – čas – a prudké tempo doby, byli jste do života a pracovního organismu zařazeni mnohem dříve než ročníky jiné. Byli jste posledním ročníkem, který maturoval sice v době mírové, avšak na úpatí mohutných událostí dějinných, kdy, posuzováno pod zorným úhlem historie, opouštěla naše zeměkoule etapu míru a přecházela do rudě ozářené říše Marta, do oblasti světového válečného dění.

Jsou mezi Vámi již ti, kteří zaměnili stav svobodný za stav manželský, mnozí z Vás prošli tvrdým životem a jeho úskalími. U některých z Vás bohužel nebyly realizovány aspirace a předpoklady studovati na vysoké škole a tím dosáhnouti vyššího vzdělání, případně lepšího zajištění životních podmínek, a věnovati se zájmovému oboru, jehož představu jste si vytvořili již na škole střední.

Váš poměr ke středoškolskému studiu byl různý: u někoho byl formulován kladněji, u jiného méně kladně. Bývá to tak ostatně v každé třídě. Taková školská jednotka – třída – je vlastně společnost v malém měřítku. I zde se již projevují

různé samostatné názory a zájmy, zvláště ve třídách vyšších. Prožívají se tam okamžiky příjemné i méně příjemné. Čím více se časově vzdalujeme od určitých událostí a zážitků, tím více se zpravidla z těch nepříjemných stírá pocit nelibosti. A těm, kteří prošli vážnými a strastnými okamžiky života, zdají se zajisté ty stinné školské momenty a klasifikační utkání s pány profesory drobnou episodou.

I škola a život v ní je kaleidoskopem různých tragikomických událostí. Zdá se mi, že těch příjemných událostí je na ústavě více. Vzpomínám jmenovitě na ty radostné chvíle prožité v družné pospolitosti na výročních výletech. Rád jsem s Vámi na ně jezdil. Ať už to byly Jeseníky, Beskydy, Orlické hory, Krkonoše nebo Slovensko, kde jsme sfárali do dolů na zlato v Kremnici, vystoupili na Ďumbier, prošli Demänovskými jeskyněmi a navštívili Banskou Bystrici a Oravu. Byly to milé okamžiky a zůstala z nich hrst vděčných vzpomínek.

Od té doby se mnoho změnilo i na ústavě. Na podzim jsme byli přestěhováni do malé klášterní školy u Voršilek, odtudž jsme se vrátili po 2 1/2 roce opět do naší upravené budovy. I prof. sbor se podstatně změnil. Prořídlel řady Vašich učitelů doplnila generace mladší.

Vaše velké maturitní tableau mám ve své chemické pracovně a často můj pohled k němu zalétne. Přeji Vám, milí přátelé, aby každý z Vás se dožil splnění svých tužeb a ideálů a abyste byli šťastni.

*Váš bývalý třídní
prof. Ing. Jaroslav Urbánek*

*Ludva Zaoral
Holice u Olomouce, U potoka 21*

Holice v březnu 1944

Milí spolužáci,

abeceda má také konec a na tom konci je „Z“ a na to písmeno začíná moje jméno. Škoda, že nemám takové nějaké jméno, které by začínalo písmenem, které není v abecedě, protože, ačkoliv jsem po druhých mámil jejich zpovědi, sám to ze sebe jaksí nemohu vyspat. Ale nic naplat, už mi nic nepomůže.

Jestli si pamatujete, dokončoval jsem jako poslední „zrání“ naší třídy sám, vlastně ne sám, ale s jednou externistkou, řádovou sestrou, která byla našprtaná chemií až hrůza. A pak jsem zmizel. Studium na vysoké škole mě sice lákalo, ale když jsem dával důvody „pro“ na jednu a důvody „proti“ na druhou stranu, tak se poněkud váha vychýlila ve prospěch „proti“. A protože jsem toužil výš, tak když na vojnu, tak k letcům. Po dlouhém čekání, v kterém jsem se vydatně trápil za své svěřence v kondicích, jsem 1. března 1939 nastoupil. Letci to nebyli, ale těžcí dělostřelci. Trochu jsme po „cvičáku“ potáhali dělo, pohráli si s puškou (já se svou „blondýnou“), těšili jsme se na první ránu ve jménu sv. Barbory, která se na nás dívala každý den při obědě ze stěny. A po 21 dnech jsme byli doma. Do kondic, aspoň v takovém rozsahu jako před tou mou velkou vojnu, se mi nechtělo. A tak se mi podařilo dostat se asi 14 dní po složení vojenského stejnkroje do velkoobchodu s koloniálním zbožím, J. Komárek a spol., nyní Kotas a Machyček. Praktikant, volentér se mi říkalo. Přičichl jsem k obchodu. Stál jsem dokonce i za pultem. Odnosl jsem a přinesl jsem fůru peněz téměř ze všech bank v Olomouci. Měl jsem se přeškolit na abit. kurs při Obchodní akademii v Olo-

mouci. Dostal jsem nový nátěr. Aby ten nátěr trochu oprýskal, tak jsem nesehnal žádné místo (to bylo v r. 1940). Naději jsem měl nejednu, ale scházelo mi doporučení, protekce nebo něco podobného.

A tak jsem se dostal k tvořivé práci jako nádeník, nebo správněji řečeno pomocný dělník. U zedníků jsem začal. Dělal a nosil jsem různé malty, jako např. „onklgajst“, vozil beton, kladl schody a takové podobné práce. Študáka jsem v partě neměl, ale přece jen jsem si s ostatními docela dobře rozuměl. Mnoho řečí jsem nenadělal, to víte, ale stačil jsem, zrovna tak jako později při kopání kanalizace a na potoku, kde mne jednou kolečka s betonem shodila s fošny.

Také jsem trochu agrárníčil, zvláště ve žně. Ovšem ne na vlastním, ale na cizím. Dělal jsem všechno možné. I s koněm jsem jezdil, který mě příliš neposlušal, protože cítil, že ten u těch opratí tomu nerozumí, že ani jaksepatriš nešvihne bičem, ani nezakřičí, až to trhne ve slabínách. Ale do všeho by člověk přišel. Loni na žních to už bylo lepší. Už nevím, jak se ten kůň jmenoval, jestli Furin, ale ten byl takový potrhlý. Když se zastavil, tak se mu nechtělo dál, a když se dal do táhnutí, tak nedovedl jít pomalu. Když jsem ho vyrušoval z jeho nečinnosti, tak se na mne pokaždé podíval těma svýma očima. No chudák. Letos už nepotáhne. Zlomil oje a probodl si jím břicho. Ale u toho jsem nebyl... Kam odešla jeho koňská duše, to nevím, ale jeho tělo přešlo v těla lidská, protože byl sněden. Koňský řezník ho tam na poli porazil a pak na poloviční lístky jako normální koňské maso prodával.

Tělesnou práci jsem ukončil v cukrovaru na kampani v r. 1940. Tehdy jsem napouštěl řezačky. Stál jsem jako u kormidla a střídavě jsem plnil tři řezačky, dával pozor, abych příliš nesrážel nože, aby se mi nezasypala automatická váha atd. Jednotvárná práce, hodně rámusu. To pak když se člověk vracel ve tmě domů, jako by v té tmě plaval.

Koncem roku 1940 jsem zakotvil v Záložni rolnické v Holici jako jediný úředník záložny. To mne dosud (celkem třikrát) uchránilo od úřadu práce, který na mne také nezapomněl. Již po tři kampaně mne záložna uvolnila pro zdejší cukrovar, kde jsem byl zaměstnán v technické kanceláři. Na starosti mám hlavně přídávkové lístky. Kampaň trvá asi 5–6 týdnů. Je zapotřebí velkého vypětí sil. Ono takové zařazení 700 dělníků najednou, to přece jen nemůže být nějaká hračka. Vyjednávání s úřadem práce, vyreklamování, přihlašování k nemocenskému pojištění a k přídávkovým lístkům. A teď ten chce to, ten zase něco jiného. A k tomu ještě výplatní listiny. A za dveřmi kanceláře hučí stroje, syčí pára atd.

Ale to by myslím stačilo. To jsem se snažil ukázat, jakým způsobem jsem získával peníze, „vstupenku do života“, jak říkal „Buňka“. Nelituji ničeho, co je za mnou, nestydím se za to a ani si nestěžuji. Vydržel jsem konkurovat i svou tělesnou silou, třebaže jsem někdy cítil tělo dost. Jako třeba tehdy při kladení hrubého šterku nebo jednou ve žně u mlátičky, když jsem vozil plné pytle přes ohavně dlážděný dvůr na trakaři bez popruhů. Tehdy jsem měl ruce jak opice až k zemi a potil jsem se skoro smrtelným potem. Ale člověk se z toho vyspí a na druhý den to může jít znovu.

A teď snad něco, čím jsem se zabýval jinak, než z čeho jsem měl vydřít zlato, peníze: Jak si vzpomínáte, zajímal jsem se tak trochu o výchovu mládeže. Ale když byly všechny spolky rozpuštěny, dali jsme u nás v Holici dohromady jazz. Hrál jsem v něm na Es-sax a B-klarinet. Jazz mi sice nepřiřostl k srdci, ale byla to

pěkná zábava. Ale bohužel, foukl do toho úřad práce a rozletěli jsme se na všechny možné strany.

Ale i nyní mám zájmů dost. Čtu, trochu se vzdělávám, chodím do našeho Nového divadla, na koncerty a na výstavy. Delší dobu už prodávám v holickém kině každou středu a čtvrtek večer lístky. Čas mi pořád schází....

Na listu daně ze mzdy mám stále ještě I. třídu. Jsem totiž pořád svobodný. Jednak dosud ničím nejsem a zakládat rodinu v nynějších poměrech je dosti problematické, ačkoliv...

Ale už toho nechám, protože když si vzpomenu, že to budu ještě dvakrát s třemi průklepy psát, tak bych nejraději svůj dopis vynechal.

A nakonec Vám všem přeji do budoucna všechno nejlepší, hlavně ale zdraví a abychom se všichni dožili klidnějších dob, kdy budeme moci jistě snáze splnit své plány a předpoklady.

Váš Ludva

A nakonec mi ještě dovolte několik slov.

Dovedu si představit, že jste si mnozí mysleli, že ze všeho sešlo, zvláště ti, kteří poslali svůj příspěvek už v únoru jako Feit 10/2, Hojný 11/2, P. Pavlík 12/2, Řihošek 14/2 atd.

No nesešlo. Děkuji Vám, že jste se všichni, kdo jen trochu mohl, zúčastnili naší „schůzky dopisem“. Dva nám sice nic nenapsali. Nemohli. Ale i tito Váš všechny srdečně zdraví. Je to Eda Kohout, který je na ruské frontě a Ruda Kubíček, který je v Bernau am Chiemsee v Bavorsku pod závěrem a který se vrátí letos v srpnu. Dále děkuji těm, kteří přišli s návrhy k provedení a za zaslání adres, hlavně Kakinovi, který vlastně první začal shánět adresy naší třídy. Já jsem se později jen přidal, protože jsem cítil, že nebylo správné, že jsem tehdy nebyl na našem maturitním večíрку. Kdyby měl být znovu, tak bych jistě nescházel, ačkoliv nyní, zrovna tak jako tehdy, nesouhlasím s tím, že „oslatit“ znamená „pít“, jak si to v té době někteří slibovali.

A ještě něco mě, když se mluví o maturitním večíрку, napadlo. Měli jsme jej dohromady se septimou B. Ovšem A-ci s tím nesouhlasili a B-ci možná také ne. Myslím ale, že ty dvě třídy hodně spolu souvisí. Jednak si vyměňovaly osazenstvo (vždyť já jsem přišel také z B a musím přiznat, že jsem s ní hodně srostl) a výlety p. prof. Urbánka, při nichž bylo vždy nádherně spojeno užitečné s krásným, byly také společné. Rád bych proto věděl, jak na tuto věc hledíte. Až budete psát svůj posudek o celé té naší „schůzce dopisem“, o který prosím i pány profesory, kteří snad také dostanou tento sešit do rukou, abyste nezapomněli říci své stanovisko i k společné repríze maturitního večíрку obou septim A i B.

Nyní se ovšem musíme snažit všichni, abychom o sobě věděli. Pikla to vyslovil za mne: Kdo mění adresu, tak ji závazně oznámí Kakinovi nebo mně. My dva si adresy vyměníme.

S návrhem Macháčovým o vzájemných návštěvách celkem souhlasím. Budu sám rád, když někoho v Holici uvidím. Najde mne obyčejně v záložně na návsi u kostela nebo doma (za to, že je táta ševcem, se nestydím). Ale myslím, že v každém případě bude dobré nejdříve se dohodnout dopisem. A pak, já mám do

Olomouce blíž a tam se pokaždé najde nějaké to místečko, kde by se sešli nejen dva, ale všichni z Olomouce.

A jak hledíte na tu schůzku, kterou navrhuje Fricek Čechů? Víte co, to raději napište přímo jemu, který dá celou věc dohromady. Je to jistě pěkný nápad a rád se také zúčastním, ale myslím, že má víc překážek než tenhle „papír“, na kterém jsme se přece jen celkem všichni sešli, i když jsme si všechno neřekli. Ale to si ještě jednou dopovíme, až se sejdeme. Ono ústně to dá přece jen méně práce než dopisem.

A jsem snad u konce.

Těšilo by mne, kdyby tento sešit byl znovunavázáním a obnovením starých styků ze školy, které by se oživily vzájemným dopisováním apod.

A nakonec přeji všem to hlavní: zdraví. Kožuchovi držte palce, ať mu operace dobře dopadne a ostatní se také čiňte, ať nikdo z nás neschází na té budoucí schůzce našich maličností ve skutečné kráse. Je samozřejmé, že úspěch v životě a v podnikání a všechno podobné Vám také přeji, ale zdraví je, myslím, nyní na prvním místě.

*Srdečně Vás zdraví
Ludva*

P.S.

A přece ještě něco. Jeden z nás se stal řím.-katolickým knězem. Je to Pavlík. Jsem přesvědčen, že ho jistě velmi potěší, obrátíte-li se na něho, když budete potřebovati nějakou službu, kterou Vám jako kněz může a jistě rád vykoná, ať už je to svatba, nebo křest. Doposud takovou službu mohl prokázat jen Ištěmu (Bednaříkovi). Tak nezapomeňte. Adresu jeho přece už znáte!

Holice, 4.dubna 1944

Vážený pane profesore,

Dovoluji si Vám předložit konečně tu naši „schůzku dopisem“. Má mnoho chyb, o tom vím, ale snad přece nás všechny trochu přiblíží. Znovu Vám děkuji, že jste se také zúčastnil svým dopisem. Nevím, jak se ta celá věc bude líbit, doufám ale, že v ní není nic závadného. Rád bych slyšel od Vás i od pánů profesorů, kteří s námi byli u maturity, posudek, kritiku, co by tam ještě mělo být a co tam nemělo být, co je dobré a co je špatné atd. Prosím Vás, buďte proto tak laskavý a dejte tento trochu delší dopis po Vašem přečtení i ostatním pánům profesorům, kteří také spolupůsobili na našem „dozrání“. A ten slovní výprask, neboli kritiku, by mi mohli poslat buď dopisem, nebo přímo ústně (já bych se už dostavil), nebo Vám a Vy byste mi už všechno tlumočil, až se zase na chvilku objevím v reálce. Vidíte, já se neobtěžuji!

Ale už jsem u konce. Jak jsme se už dohodli, tento sešit zůstane u Vás. Škoda jen, že nemohu každému z pánů profesorů poslat samostatný výtisk. No, nic naplat.

Ještě jednou Vám za Vaši ochotu a rady mnohokrát děkuji a přeji Vám příjemné prožití svátků velikonočních.

*Váš Ludvík Zaoral
(mat. roč. 1938)*

JAK JSME SE SCHÁZELI

Ve školním roce 1939/40 nás bylo v septimě A olomoucké České reálky na třídě Jiřího z Poděbrad sedmadvacet, z toho jen tři dívky, Marie, Drahomíra a Jaromíra. V červnu roku 1940 jsme maturovali, byla válka, vysoké školy byly zavřeny, a tak jsme se rozprchli po nástavbových školách, abiturientských, a někteří přímo do praxe.

K našemu prvnímu většímu setkání došlo až po 25 letech od složení zkoušky dospělosti, v dubnu 1965. Obdrželi jsme tištěnou pozvánku se jmény našich pánů profesorů a žáků naší třídy VII. A, na přední straně s vyobrazením „naší“ školy. V určený termín jsme se sešli před reálkou, s trochu rozpaků se vítali, neboť čas je neúprosný, zestárlí jsme a sotva se poznávali. Pány profesory vítá hlavní organizátor Václav – jistě mu sehnání všech adres dalo pěknou práci. Ten vysoký štíhlý pán je přece Zdeněk, primus naší třídy, vystudoval architekturu, vedle něho elegant Maxmilián, rovněž architekt. S ním přijeli další čtyři pražští usídlenci, inženýři. Tenhle usměvavý pán je Mirek, vysokoškolský profesor. Jaromír, jediný ze třídy, vystudoval medicínu, ten vedle by mohl být Vláda, nazývaný „Kšaft“, kdysi s čupřinou blond vlasů, dlouhovlasý Olda je akad. malířem, už za studií jsme obdivovali jeho výkresy. Kdysi subtilní student Tonda je blahobytně vyhlížející muž v trenčkotu, ze Slovenska přijel Květoš, Mirek to měl blíž, bydlí v Přerově. A mezi nimi jediná důvěrně známá tvář mé studentské lásky Karla, kterému osud nebyl příliš nakloněn a který je teď v roce 1965 už 18 let mým manželem.

Omluven je Láda, vdává dceru, a jiný Zdeněk, který je služebně v zahraničí. Někdo však chybí a neomluvil se – další Zdeněk, který nás fotil na naše originální tablo. Zemřel na rakovinu. Jeho předčasná smrt nás rozesmutní.

S povolením vcházíme do budovy školy, zamíříme do naší třídy v 3. poschodí a rozpačitě usedáme na stará místa, po paměti se snažíme zachovat starý zasedací pořádek. Za katedru usedá náš třídní profesor Stanislav Liška se svým nezbytným notýskem, oficiálně nás vítá a zapisuje prezentaci.

Po procházce Výpadem jedeme do Horního Žlebu, kde je v rekreačním středisku připravena slavnostní tabule, v jejímž čele usedá 6 pánů profesorů. Následují nevyhnutelné zpovědi o rodině, zaměstnání, o tom, co se s člověkem za těch 25 let dělo. Zavzpomínali jsme na společně strávená studentská léta, na veselé příhody a alotria, pojedli, popili a slíbili si, že za 5 let se opět sejdeme. S tímto ujištěním jsme se vrátili k realitě všedního dne, s vědomím, že je za námi ještě jistý kolektiv, který k našemu životu také patří.

A tak za 5 let se opět v červnu 1970 vítáme u reálky již s prořídilými řadami pánů profesorů. Naše setkání po 5 letech se stávají pravidlem, od roku 1985 společně s třídou VII. B a od roku 1994 se scházíme již každým rokem. Naše řady řídnu. V říjnu 1997 jsme se zúčastnili slavnostního 130. výročí založení Slovanského gymnázia a 95. výročí založení České státní reálky s odhalením pamětní desky na budově školy. Omluveno bylo tentokrát 9 spolužáků z třídy VII. A a 16 z třídy VII. B, kteří nás předešli na věčnost.

V roce 2000 jsme si připomněli neuvěřitelných 60 let od chvíle, kdy jsme předstoupili před maturitní komisi, abychom se podrobili zkoušce dospělosti.

*Jaromíra Kříčková-Loutocká
(mat. roč. 1940)*

NAŠE REÁLKA

A VZNIK ČESKÉHO KRESLENÉHO FILMU

Součástí základního hlavního jádra počátku českého kresleného filmu v Praze vytvořili za války studenti z olomoucké reálky.

V Praze se chystal založit český kreslený film – bez jakýchkoli zkušeností – obdivovatel hudby a výtvarného umění noblesní Rakušan pan Richard Dielenz.

Na konci roku 1941 se na jeho inzerát přihlásila Milada Šindlerová (nynější akademická malířka), která maturovala na České reálce v VII. B r. 1941. Po ní byl přijat do AFITu (Ateliéry filmových triků) její spolužák Bohumil Šejda. Během roku 1942 nastoupili do rodícího se kresleného filmu Jiří Šebestík, Roman Šaman a Stanislav Látal. Všichni maturovali v Olomouci v r. 1939. V r. 1943 jsem přišla i já, když jako studentka UMPRUM jsem byla nuceně přeškolená na technickou kreslířku pro německou Luftwaffe. Pan Dielenz mne dokázal zachránit od totálního nasazení. On zaměstnával jen Čechy a jednoho Rusa – pana Kolomatského, který se stal po válce patriarchou církve pravoslavné u nás. (V Olomouci postavil za války pravoslavný kostel.) Později byl ještě přijat další student z olomoucké reálky – spolužák J. Šebestíka a S. Látala – Bohumil Šiška, který se stal nepřekonaným malířem všech druhů pozadí kreslených filmů. Byli jsme výrazná skupina uprostřed ostatních kreslířů. Obzvláště vynikl Stanislav Látal, který byl neschopnějším animátorem jak v kresleném, tak v loutkovém filmu.

Bez znalosti odborné specifiky kresleného filmu jsme se všichni pustili do práce a vytvořili osobitý český kreslený film, aniž jsme kopírovali již zaběhaný americký Disneyho film. Snad si svůj charakter zachová náš český animovaný film do dalšího tisíciletí.

Sousední septima B olomoucké reálky dala československé kinematografii dr. Radúze Činčeru (KINOAUTOMAT) a světové sinologii doc. dr. Augustina Paláta (mat. roč. 1941).

Stanislav Látal

*Zdena Skřípková – roz. Brzokoupilová
(mat. roč. 1941, VII. A)*

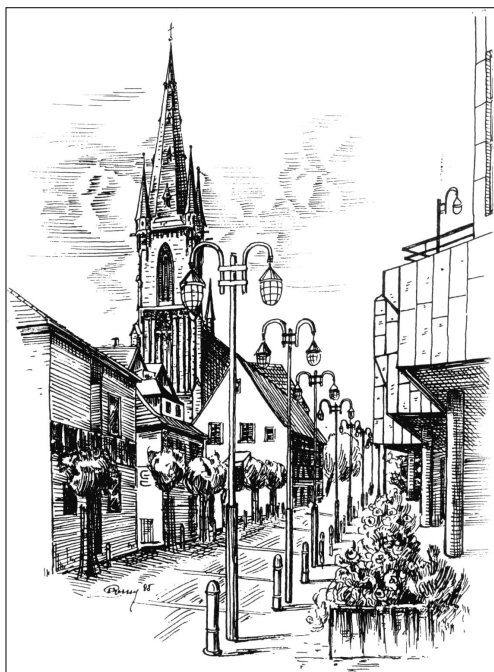
ŽIVOTNÍ OSUDY SPOLUŽÁKA A. POKORNÉHO *mat. roč. 1940 Čs. st. reálky v Olomouci, žijícího v NSR, Viernheimu*

Čerpáno z jeho osobní účasti na sjezdech abiturientů v r. 1965, 1975, 1990 a několika osobních dopisů po této době.

Arnošt Pokorný měl maminku německé národnosti a půl roku po maturitě musel narukovat do německé armády. V r. 1941 byl nasazen do bojů na francouzské frontě, kde po 5 týdnech upadl do zajetí a byl poslán do zajateckého tábora v Kanadě.

Po válce se sešel se svou rodinou v NSR. Později pracoval úspěšně 13 let v nákupním středisku. To jsou informace, které nám sdělil na uvedených sjezdech abiturientů reálky.

V r. 1992 se podrobil těžké operaci srdce v Londýně. Omluvil se proto z účasti na dalších sjezdech pro svůj zdravotní stav. Po každém sjezdu jsem mu napsal informace o průběhu, novinkách a kdo naše řady na tomto světě úmrtím opustil. Tak tomu bylo také v červnu 1999. Z naší třídy žije už jen 8 spolužáků, 3 v Čechách, 3 na Olomoucku a 2 v zahraničí (NSR, Slovensko). V srpnu 1999 jsem dostal dopis, ze kterého cituji:

Z tvorby Arnošta Pokorného

„Cítím se docela dobře, dostal jsem nové léky. Stále jsem aktivní malováním do oleje, dělám kresby tuší, které se tu denně v novinách tisknou. Ilustroval jsem 3 knihy. Pro nový kostel v okolí jsem řezal ze dřeva 15 tabulek křížové cesty. Pro zdejší poutníky jsem udělal pomník.

Město postavilo kulturní dům pro starší občany, kde hrají na koncertech a k tanci. Ve sklepě máme dílnu, kde vedu skupinu (12 lidí) v dřevorezbě. Podařilo se mi představit skupinu a naši práci v televizi.

V televizi bývají často snímky z ČR (Olomouc, Haná, Kroměříž). Jindy slyšíme díla Smetany, Dvořáka, Myslivečka aj. To je pro mne spojení s bývalým domovem.“

Máme velikou radost a potěšení z životního osudu spolužáka při schůzkách olomouckých spolužáků třídy A i B, a hlavně při sjezdech, které teď pořádáme každý rok. Sjezd v r. 2000 byl výroční, po 60 letech.

*Ladislav Vaněk
(mat. roč. 1940, B)*

VZPOMÍNKA NA PANA PROFESORA EDMUNDA ŽIŽKU

Pan učitel Žižka byl významným členem učitelského sboru České státní reálky v Olomouci. Na jeho hodiny kreslení jsem se vždycky těšil a rád na ně vzpomínám dodnes. Osobnost pana profesora byla zárukou klidné a přitom dělné hodiny kreslení. Trvalo však velmi dlouho, než jsme začali chápat jeho uzavřenost, málomluvnost a někdy až plachost, a na druhé straně prudké reakce na výstřelky v chování některých žáků. V jádře to byl člověk citlivý a šlechtný. Vždycky usiloval o to, aby jeho výklad byl srozumitelný a názorný. Během hodiny procházel mezi námi a sledoval, jak postupujeme ve svých výtvorech. Upozorňoval na chyby v našich projevech, opravoval je, přičemž vždy respektoval individualitu studenta.

Často rád používal příměru. Zjistil-li například nepoměr v zobrazení, poznamenal: „Jeden bodrý venkovan se na výstavě zastavil před obrazem, a když se ho ptali, co se mu nezdá, odpověděl trefně, že zobrazený pták je moc veliký a větévka moc malá.“ To vše tlumočil v přiléhavém jazyce hanáckém. A student začal uvažovat, není – li v jeho práci také nějaká nepřiměřenost. Obdobná rčení rok od roku opakoval, takže jsme je znali už předem od starších studentů a těšili jsme se, až je uslyšíme v originále.

Vzpomínám si na jednu příhodu typickou pro pana profesora. Znáám ji z vyprávění svého otce, občasného společníka pana profesora, tehdy ještě studenta vídeňské malířské akademie. Na jedné z odpoledních vycházek letní přírodou potkali opravdu hezkou dívku. Ta však zůstala bez povšimnutí. Po několika okamžicích se pan student zastavil a jeho přimhouřené oko spočinulo na krásně vybarvené jalovici, která se nedaleko pásala. Pak zazněla obdivná poznámka, jak je ta kravička fešná. Pochopitelně včetně svěžího přírodního prostředí.

Z čehož nevyplývá, že by mladý umělec pohrdal dívčími půvaby. Důkaz o tom podává portrét Fanky Glaudrové. Obraz se dědí v naší rodině z pokolení na pokolení. Také proto, že zobrazená dívka byla dcerou fotografa, po němž můj otec převzal atelier. Obraz je olejomalba, zachycující soustředěný pohled na činnost citlivě zobrazených rukou. Tento portrét je evidován v Muzeu umění v Olomouci.

A ještě jednu krásnou vzpomínku mám na pana profesora. Bylo to v době prázdnin, někdy ve čtyřicátých letech, kdy můj bývalý profesor kreslení přijal mé pozvání a ubytoval se na několik dní v mé mládenecké světničce u pana Blahy v Náměšti na Hané. Byly to opravdu šťastné dny našeho společného putování

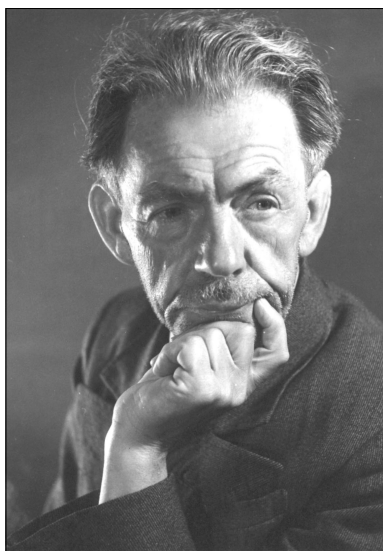
Edmund Žižka: „Fanka Glaudrová“,
olej (repro Leo Schwarz)

náměštšskou přírodou. Zpravidla jsme si přivstali, především kvůli nízkému slunci. Krajina se v těchto hodinách jeví plasticky a v zářivých barvách. Po vyhlédnutí krajinného výseku následovala chvilka hledání vhodného místa, hned na to se dačka, papír, tempery a nastalo ticho potřebné pro soustředěnou práci. Začínal náčrtem celkové kompozice a čím více se blížil konec práce, tím více se věnoval detailu. K hotovému obrazu se autor nikdy nevracel. Jednu z náměštšských krajin mi věnoval pan profesor na památku. Vždycky mi připomíná nejen zážitky ze společných dnů, ale i dobu studií na reálce. Malíř Edmund Žižka je známý studiiemi krajů z Hané, nejčastěji krajinami z Českomoravské vysočiny, kde středem jeho pozornosti byla stromořadí s dozrávajícími jeřabinami.

Osobnost profesora Žižky byla magnetem, který přitahoval nadané mladé lidi. Dovedla rozvíjet jejich talent a tím je připravit na další studium na vysokých školách výtvarného směru. Že jeho působení bylo úspěšné, dosvědčuje řada jmen významných osobností naší kultury, které byly jeho žáky.

Bylo by žádoucí, aby umělecká pozůstalost pana profesora, chovaná v olomouckém muzeu a částečně v Muzeu umění v Olomouci, byla důkladně prostudována a zpracována.

*Leo Schwarz
(mat. roč. 1933)*

*Akad. malíř prof. Edmund Žižka
v době působení na Čsl. státní reálce
v Olomouci (foto Leo Schwarz)*

EDMUND ŽIŽKA – AKADEMICKÝ MALÍŘ

§ 20. 11. 1880 Olomouc-Nový Svět

† 23. 11. 1967 Olomouc

Bydliště: Olomouc, Nové Sady, Husitská č. 16

Náboženství: katolické

Vzdělání:

Měšťanská škola

1898/9 – c.k. grafický ústav ve Vídni

– c.k. Akademie výtvarných umělců

1899–1903

všeobecná malířská škola

(2x cena za nejlepší práci)

1903–1907

specializovaná škola pro historickou malbu

Zaměstnání:

od roku 1907 asistentem kreslení při c.k. něm. st. reálce v Olomouci

v r. 1916 – absolvuje (14.–20. 6.) klauzurní zkoušky – „kandidát je způsobilým vyučovati jazykem českým měřickému rýsování v oddělení nižším a kreslení od ruky u obou oddělení škol středních“

1922–27 – městský ústav učitelský (vyučování kreslení, vybudování loutkového divadla)

1927–39 – profesor České státní reálky v Olomouci

malíř – motivy krajinářské, portréty, zvířata apod.

tempera, křída, akvarel – kolektivní regionální výstavy

MATURITNÍ ROČNÍK „1935“ SE PŘEDSTAVUJE

V tom roce 1928, kdy jsme na reálce začínali, bylo nás v obou třídách celkem 59 převážně jedenáctiletých a trochu ustrašených školáčků, kteří taktak otevřeli těžká vrata školní budovy a uctivě zdravili školníka p. Vágnera v domnění, že je to pan ředitel. K těm prvotním 59 přistoupilo během sedmi následujících let asi 20 dalších a tak přispěli k počtu 36 absolventů, kteří v roce 1935 úspěšně odmaturovali. K nim ještě připočteme 6 dalších, kteří s námi v roce 1928 začínali, ale z různých důvodů studium ukončili až v roce 1936. Budeme sledovat osudy 42 absolventů, 37 mužů a 5 žen.

Na vysoké školy bylo přijato a úspěšně je dokončilo celkem 11 absolventů, pro vojenskou dráhu se rozhodlo 5 mužů, spolužačky zvolily většinou učitelství, ostatní absolventi se uplatnili v průmyslu, ve veřejné správě a podobně. Někteří muži rovněž zvolili učitelskou dráhu.

Po nacistické okupaci v roce 1939 se zapojili aktivně do zahraničního odboje Mečislav Kozák a Jaroslav Partyk. Oba byli letci RAF v Anglii. M. Kozák se vrátil, Jaroslav Partyk zahynul v boji a je pochován na jednom z vojenských hřbitvů v SRN. Miroslav Šmoldas opustil ilegálně ČSR a přes Polsko se dostal do SSSR, kde po přepadení německými fašisty vstoupil do tvořící se československé vojenské jednotky v Buzuluku pod vedením Ludvíka Svobody. Do ČSR se vrátil po skončení války v hodnosti podplukovníka, postupně dosáhl hodnosti generálplukovníka. Své zážitky z války i po ní zapsal již jako důchodce v knihách „Před námi Praha“ a „Nikoli, pane generále“. Do domácího odboje se zapojili Bedřich Jermář a Richard Hanzlík. Tito jmenovaní splnili přísahu věrnosti ČSR.

V souvislosti s událostmi 17. listopadu 1939 (demonstrace vysokoškoláků při zakázaných oslavách 28. října 1939, po kterých byly české vysoké školy uzavřeny, 9 údajných organizátorů demonstrací zastřeleno a asi 1200 studentů odvečeno do koncentračního tábora Sachsenhausen) byli mezi odvečenými i 2 z našich absolventů, a to Evžen Müller a Vladimír Skála. Oba se z KT vrátili stejně jako ostatní odvečení studenti mimo 18, kteří tam zahynuli. V Osvětimi zahynul z rasových důvodů spolužák Jan Polák.

Brzy po maturitě přišli o život jako piloti Zdeněk Klimecký při vojenském výcviku a Ladislav Němeček při sportovním letu na olympiádu v Berlíně 1936.

Na maturitním večírku v roce 1935 jsme si slíbili, že se budeme scházet pravidelně každých 5 let. Vzhledem k nacistické okupaci a následující 2. světové válce setkali jsme se poprvé po 10 letech, a to 16. června 1945 v Besedě Národního domu a druhý den před budovou reálky. Dostavilo se nás celkem 19, z toho 7 profesorů – dr. Malínský, dr. Čičatka, dr. Mašek, prof. Hrdlička, prof. Kvapil, prof. Smolka a Ing. Urbánek. Dvě spolužačky přišly i s dětmi, Ant. Drlík s manželkou a synem. Na druhém setkání v roce 1950 bylo nás 18 i s dr. Malínským. Až do roku 1980 konala se naše setkání pravidelně každých 5 let. Mezitím zemřeli 2 spolužáci, a to v r. 1961 M. Rypka a v r. 1964 prof. St. Skácel. Z našich vyučujících bývali našimi hosty na setkáních nejčastěji dr.

Malínský, prof. Borovička a Mir. Coufal. V roce 1983 se konal mimořádný sjezd, a to i s absolventy maturitního ročníku 1936, z nichž někteří se pak pravidelně zúčastňovali našich dalších setkání. Vyvrcholením našich sjezdů byl 10. v roce 1985 po 50 letech, konaný v hotelu Sigma a slavnostní tím, že jsme na něj pozvali Stupkovo smyčcové kvarteto s primářiem doktorem Žůrkem, které předneslo Fibichův kvartet G dur. Přítomno bylo 20 spolužáků a prof. M. Coufal. Profesor Borovička se pro nevolnost omluvil – vyslaná delegace mu předala kytici. V roce 1987 byl další mimořádný sjezd – sjezd sedmdesátníků (jsme převážně ročník narození 1917). Na něm bylo rozhodnuto o dalším setkání již za 2 roky a v roce 1989 další setkávání každým rokem. To již nás zbyla necelá polovina. V roce 1990 byl s námi naposledy prof. M. Coufal, který brzy nato zemřel.

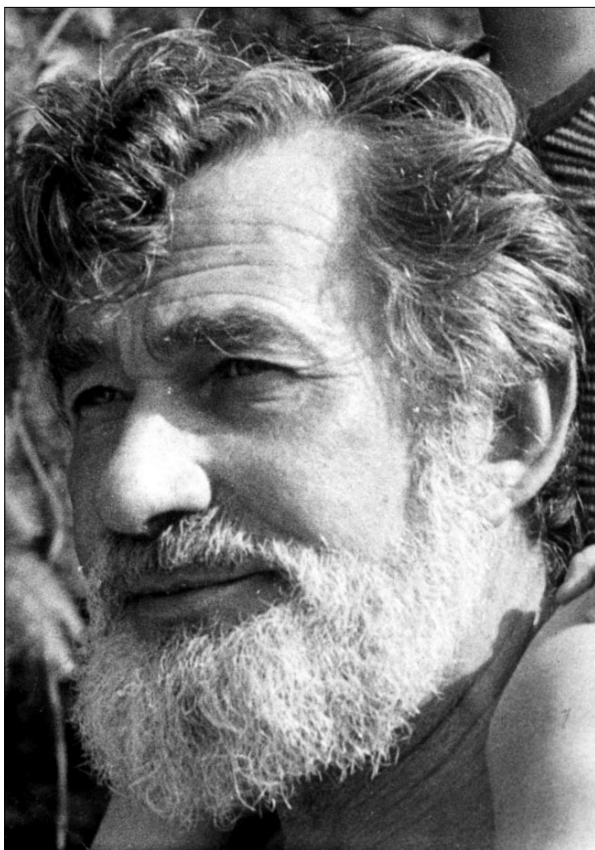
Od roku 1985 udržovali jsme pravidelný písemný styk s Richardem Hanzlíkem, o němž již byla zmínka jako o účastníku domácího odboje. Byl vojákem z povolání, ilegálně zapojen ve skupině CLAY EVA a pro podezření, které mu však nebylo dokázáno, byl z armády vyřazen a nucen pracovat jen manuálně. Našich setkání se zúčastnil v letech 1950 a 1960. V roce 1965 se přihlásil na turistický zájezd do Dánska, z kterého se však do ČSR nevrátil a po získání statutu politického uprchlíka se přestěhoval do Kanady, kde žil až do své smrti v květnu 2000. Podobně jako M. Šmoldas byl literárně činný, napsal Povídky a pověsti z Olomoucka a s M. Hanákem knihu o olomouckém vězni Laffayetovi. Od roku 1989 byla naše setkání obohacována malým kulturním programem. V roce 1989 jsme si prohlédli nově zrestaurovaný Přemyslovský palác, o rok později jsme navštívili chrám sv. Mořice, ve kterém se nacházejí vzácné Englerovy varhany, na které nám zahrál a podal k nim odborný výklad varhaník prof. Schindler. V dalším roce následovala prohlídka arcibiskupského paláce, o rok později se konala návštěva Kláštera Hradisko s prohlídkou knihovny. V roce 1993 byli jsme na radnici přijati referentkou paní Horňákovou, která nás provedla reprezentačními místnostmi radnice. Po prohlídce vystoupilo na vyhlídkový ochoz radniční věže 8 „statných“. V roce 1995, 60 let od maturity, se konalo se svolením ředitele Slovanského gymnázia, které „zdedilo“ historickou budovu naší reálky, další, již 18. setkání. Ředitel dr. Zicháček nás pozdravil a seznámil nás s připravovanými oslavami 130. výročí založení Slovanského gymnázia a 95. výročí založení reálky. V dalších letech jsme již pro náš vyšší věk a z toho vyplývající pohodlnost od minikulturní náplně upustili. A tak se setkáváme v předměstské restauraci Jalta na Nové Ulici na společném obědě a po něm besedujeme v klubovně důchodců v téže budově při šálku kávy nebo při sklence vína až do odjezdů vlaků či autobusů mimoomouckých účastníků. Dosud poslední dvacáté třetí setkání po 65 letech proběhlo v červnu 2000 za účasti 6 spolužáků a 3 „hostů“ z maturitního ročníku 1936. Dohodli jsme se, že se takto budeme setkávat, dokud z nás budou živi alespoň tři. Pochopitelně se chceme dočkat roku 2002, kdy bude závěrečné setkání všech žijících absolventů v rámci oslav stého výročí založení „našeho“ ústavu.

*Ing. Vladimír Skála
(mat. roč. 1935)*

OHLÉDNUTÍ SE ZA IVO PŘÍLESKÝM

Je to bohužel tak, že Ivo Příleský již není mezi námi a že je tomu již několik let, co nás opustil. Zůstávají vzpomínky u přátel a u těch, kdo ho znali, především však zůstává jeho dílo, nemalé jak co do rozsahu, tak, a to především, co do závažnosti a významu.

Ivo Příleský se narodil 29. února 1928. Snad již to zvláštní datum, opakující se jen každý čtvrtý rok, ho předurčilo k tomu, že byl výjimečnou osobností. Středoškolská studia začal na olomoucké reálce, maturoval na Polívkově státním reálném gymnáziu. Byla to stále tatáž škola, která za okupace prošla organizační změnou studijní náplně, avšak s poměrně stálým, vynikajícím profesorským sborem. Už na střední škole projevoval výrazný umělecký talent, který velmi brzy poznali a podporovali profesori František Smolka a Alois Kučera, oba známí akademičtí malíři, kteří se třídě postupně věnovali ve výtvarné výchově. Později studoval u významných výtvarníků, z nichž nejčastěji vzpomínal na Cyrila Boudu, Lidického a Salcmána.

Ivo Příleský

Již od školních let byl velice pilný ve snaze zvládnout co nejlépe techniku kresby, kreslil vše možné se všemi podrobnostmi detailů. Jsou dochovány jeho skicáře z dob studií i vojny, ve kterých je vidět jeho poctivé úsilí. Kreslil vše, co viděl kolem sebe, od vojenské boty až po portréty kamarádů. Jsou to kresby neobyčejně pečlivé, všechny pozdější změny a deformace tvarů a linií jsou umělcovým záměrem, vycházejícím z bravurní znalosti kresby.

Brzy se rozhodl pro dráhu svobodného umělce. Začátky neměl lehké, přivydělával si návrhy knoflíků a prodejem keramických broží, které tvořil společně se svou manželkou Jiřinou. I tuto práci dělal svědomitě a uplatňoval při ní

své umělecké schopnosti. Přitom získal zkušenosti z technologií některých řemeslných oborů, což mu později přišlo vhod, když vypracovával návrhy pro výzdobu velkých budov, prováděnou v materiálech pro malíře ne zcela běžných, jako beton, sklo, mosaz.

Vykonal několik studijních cest do zahraničí (Egypt, Jugoslávie, Francie, mnohem později pak Švýcarsko), odkud přivezl série pastelů, podle kterých vytvořil i řadu litografií. Maloval krajiny i portréty, nacházel barevné vztahy, techniku i vhodný formát. Prožil období hledání, ve kterém zkoušel různé techniky od kresby přes grafiku suché jehly až po akvarel a olejomalbu. Brzy si vypracoval svůj vlastní, osobitý styl, který se stal přes stálé hledání typickým pro jeho tvorbu. Projevoval se pastózní malbou – silnými nánosy barev, nanášených často špachtlí. Byla to technika velice složitá a náročná. Obraz začínal barevným podkladem, pečlivě provedeným, i když později z něho mnoho na obraze vidět nebylo. Tato technika vyžadovala přesnou představu o budoucím záměru, obraz procházel i fází, kdy byl obraz vodorovně, aby mohly průsvitné lazury zatékat do struktury malby a podtrhnout tak plasticitu obrazu. Oleje vznikaly pomalu, řadu týdnů, ale obsahem byly stále závažnější. Velmi brzy vytvořil sérii Don Quijotských motivů, které už byly začátkem jeho filozofického pojetí obrazů.

Ivo Příleský nikdy nepodléhal impresivnímu pojetí motivu. Šlo mu vždy o podstatu motivu, o myšlenku, ne o zachycení dojmu, více než hry světél a stínů si všímal tvarů. Krajiny nemají stíny, nelze poznat denní dobu. Jeho barvy nepopisovaly objekt, bývaly střízlivé, lomené, bylo období, kdy téměř nepoužíval zelenou. Ve snaze vystihnout jen to podstatné směřoval k absolutnímu kontrastu černé a bílé. V jeho pojetí však i tento kontrast je lomen tím, že jde vlastně o světlešedou a tmavošedou. Teprve potom, co dospěl k tomuto vyjádření, vrací se k barevnosti založené však na vztahu dvou základních barev obrazu, často ne příliš rozdílných, někdy jde dokonce jen o vztah teplého a studeného odstínu téže barvy. Barva se mu stává ryze výtvarným prostředkem.

I když se mohly jeho obrazy někdy zdát nerealistické až abstraktní, vždy vycházely z konkrétních tvarů motivu. Malíř si však vybral někdy jen zdánlivě netypický detail, který použil jako motiv. Například z různých prvků gotických kostelů, tak, jak na něj zapůsobily ve Francii, vytvořil nádhernou kompozici gotického umění, která není obrazem žádného konkrétního chrámu.

Po době hledání se celkem brzy věnoval výhradně olejům a pastelům. Dosti dlouho však rozlišoval motivy vhodné pro pastel od motivů pro oleje. Pastel se mu zdál materiálem slabším pro závažné motivy, které potřeboval vyjádřit olejem. Tak pastely byly většinou krajinami, oleje se stávaly stále více filozofickým sdělením. Teprve mnohem později zkusil, k vlastnímu překvapení s úspěchem, vyjádřit stejný motiv i myšlenku v pastelu i v oleji a docílil srovnatelně působivého obrazu. Je škoda, že pro technické potíže nemohl pokračovat ve vytváření litografií podle svých pastelů, jak to dělal v době série obrazů z Francie a Egypta. Litografie sice nemá sílu originálního pastelu, ale mohla proniknout k širší veřejnosti. Bohužel v Olomouci tato možnost pro něj skončila a později se již o litografii nepokoušel.

Skutečným motivem obrazu nebyl jen namalovaný předmět nebo postava, ale sdělení, ke kterému byl motiv použit. Umělec vnímal dění kolem sebe, působily na něj lidské osudy, které jej nutily, aby na ně reagoval. Tak katastrofa protržené hráze a zničení vesničky Longarone dala vzniknout několika obrazům vyjadřujícím utrpení, vzdor a marný boj proti osudu. K vyjádření marného boje namaloval dvě vzájemně se objímající postavy, bílou a černou. Černá vyjadřovala zlo. V pozdějších variantách černá postava stále více ztrácela tvar, až posléze prostupuje vodorovnými pruhy bílou postavou. Nabízí se příměr s organizmem, který bojuje s rakovinou. Ne náhodou je ve středu postavy rudá skvrna, symbolizující nepochybně u nás tehdy vládnoucí ideologii. Myšlenka je dovršena v kompozici triptychu ještě pietou a vzdorující postavou. Rok 1968 jej motivoval k několika variantám Ukřižovaného. Později se objevují obrazy jezdce bojujícího s drakem, tedy motiv svatého Jiří.

Tak jako střízlivým, ale velmi působivým použitím barev, dospěl malíř i k vyjádření myšlenky postavou. Nemaluje však postavu celou, používá torzo lidské postavy, pouze takové, jaké bylo potřebné k zobrazení gesta, které vlastně zprostředkovalo sdělení hlavní myšlenky. U těchto obrazů se projevuje vliv sochařské průpravy, postavy jsou realizovány téměř jako sochy, jsou i tak komponovány, gesto postrádá potřeby zdůraznění oblečení či barvy.

Postavy jsou umístěny v neutrálním barevném prostředí, které jen podtrhuje jejich plastičnost, doplňuje náladu i dramaticčnost celého obrazu a nechává vystoupit postavu mimo prostor, bez zdůraznění jakéhokoliv popředí, pozadí nebo krajiny.

Tak jako díky své filozofii dovedl v životě rozlišit podstatné od méně podstatného, tak i při zpracování motivu dokázal vybírat jakoby teleobjektivem to nejdůležitější; často šlo o překvapivý detail, který kupodivu plně vystihl motiv. Nejen u figurálních obrazů, ale i u krajinářských motivů použil tvaru toho detailu, který posadil do prostoru obrazu a do jeho barevného prostředí, které rovněž nemělo krajinářské popředí nebo pozadí, ale pouze barevně doplňovalo a podtrhovalo barevné zpracování hlavního tvaru. Vznikala tak monumentální díla, která potřebovala stále větší a větší formát. Vždy se věnoval motivu cele a studoval jej do všech podrobností. Jeho pohled byl stále lidštější a osobnější. Například v době, kdy pracoval pro větší zakázky a měl najít vhodný motiv k výzdobě pošty, zpracoval tento úkol dvakrát. Poprvé jej zaujala myšlenka rychlého spojení a vyjádřil techniku těchto spojů zobrazením kontaktů, při druhém zpracování po několika letech již ukazuje spíše výsledek možnosti spojení na dálku – doručení dobrých a špatných zpráv, vyjádřených bílými a černými perutěmi, slétajících se k centrálnímu motivu přátelství, vyjádřenému trojicí postav. V tomto obraze použil i volacích znaků, ke kterým nastudoval kaligrafii i skutečné volací znaky číslic a písmen.

Tak jako mnoho jiných malířů i on vypracoval několik obrazových cyklů. Velmi brzy vznikl již zmíněný cyklus Don Quijotský, soubor obrazů motivovaných švýcarskou krajinou, z posledních let to byl jistě významný cyklus Beethovenovský a sám uváděl až do konce života otevřený a neukončený cyklus Vlast. K němu patřily motivy z krajů, které miloval, jako Železnobrodsko a Olomouc. Ale i přírodní motivy, velmi závažné svým obsahem. I když šlo o skutečné

tvary z krajiny nebo přírody, sloužily mu k vyjádření myšlenky. Tak například jeho obrazy „Kořenů“ jsou dramatickým obrazem boje živých kořenů s neživou skálou. Divák vidí působivý obraz a může jen tušit, že v úporném boji patrně zvítězí trpělivá a houževnatá síla kořenů nad neživou skálou. V tomto cyklu v posledních letech se začala mísit figurální témata s krajinářskými i jinými, když se do něj zařadily obrazy Golgoty nebo Madona, projektující se do gotického okna chrámu svatého Mořice, odkud je i obraz barokních varhan. Cyklus není dokončen, jistě však vrcholí monumentálními obrazy korunovačních klenotů, které sice nejsou posledními z cyklu, ale které maloval v době, kdy chtěl připomenout naši státnost, v době po roce 1968 a v době dělení Československa.

Netvořil lehce, obrazy nevznikaly rychle ani náhodně. Vždy dělal vše pečlivě a snažil se o dokonalost. Pečlivě a s řemeslnou dokonalostí dělal i to, co bylo jeho zábavou, ať už to byly modely lodí, letadel, krajina k vláčkům, žertovný dárek přátelům nebo zápis do skautské kroniky.

Ivo Příleský byl pilný a tvořivý malíř, za svůj život namaloval těch obrazů hodně, mnoho z nich by se dalo zařadit do cyklů i jiných, než je zde uvedeno. Určitě k nim patří gotické motivy z Francie, motivy vzpínajících se koňů, zejména pak různá mementa, kterými chtěl upozorňovat na problémy a závažné situace doby, kterou intenzivně prožíval. Jako filozof je nedokázal řešit, ale upozorňoval na ně. Patří k nim obrazy stoického filozofa, bárky, která dosloužila, rybáře. Z Repinova obrazu Burláci na Volze vytáhl pouze jednu postavu, která jakoby sama táhne tíži lidského osudu. Snad ještě působivější je parafráze Brueghelových slepců. V pojetí Příleského je to řada postav se slepeckými holemi, z nichž přední je padající. Malíř většinou neskicoval, pokud nepovažoval myšlenku za plně vyjádřenou, maloval další varianty téhož motivu. Zde je překvapivě v poslední variantě vynechána ta zdánlivě nejdůležitější postava, ona padající do jámy, a zbylé, tápající, jsou tím, že výsledek tápání je ponechán na divákovi, ještě působivější a myšlenkově silnější.

Od mládí si vážil přátelství, které povyšoval na jednu z největších hodnot, které uznával. Prošel skautskou výchovou a skautem zůstal do konce svého života, ctil skautské ideály čestnosti, poctivosti a pravdy. Nebylo mu lhostejné, co se kolem něj dělo, a to, jak reagoval, nebylo vždy vhodné těm, co byli u moci. Proto se na dlouhý čas stal nežádoucím, bez možnosti vystavovat. Umělecky tím neutrpěl, možná že bylo dokonce ku prospěchu, že měl zastavenou cestu k velkým, časově náročným zakázkám pro velké stavby a budovy, takže mohlo vzniknout víc obrazů. Umělecky v té době vyzrál do dokonalosti posledních obrazů, které jsou shrnutím jeho mistrovské techniky, nové barevnosti i závažnosti motivů. Namaloval krásné pohledy nebo předměty, krása vznikala až na plátně čistě výtvarným pojetím a zpracováním.

Navíc také každým obrazem chtěl něco povědět, něco vyjádřit. Jeho bohatá životní zkušenost, charakter i filozofie ho k tomu opravňovaly. Poněvadž se zamýšlíme nad již bohužel uzavřeným dílem, dovolím si tuto stať zakončit myšlenkou, která byla řečena v souvislosti s jeho dílem už dřív. Nejde jen o umělecky neobyčejně poctivé, řemeslně dokonalé a krásné, ale především o moudré obrazy.

Libor Kvapil

JAK SE ŽILO NA NAŠÍ ŠKOLE za nacistické okupace a po jejím pádu

Omlouvám se předem čtenářům následujících řádků za odvahu, s níž je nabízím k publikování. Nejsem ani literát, ani historik, jsem jen veden snahou zachovat do budoucna hrst vzpomínek, vydolovaných z chátrající paměti své a některých svých spolužáků, a doplnit tak jiné, zodpovědnější práce, které se věnují olomoucké realce a pozdějšímu reálnému gymnáziu v tíživé době nacistické okupace a v rušných letech bezprostředně po osvobození.

Do primy jsme nastoupili v září 1939. Začínaly s námi dvě dívky, ty si však brzy vyžádaly přestup do paralelní třídy, takže jsme zůstali jako čistě chlapecká třída až do maturity. Seznamovali jsme se s dříve nám neznámými profesory a spolužáky, s jiným způsobem práce než v obecné škole, rozkukávali se v nových předmětech. Vše bylo nové a obtíže doby jsme v této situaci nechápali ve svém věku v celé šíři. Velmi brzy jsme však pocítili, že jde do tuhého. V březnu 1942 byl ve Vratislavi za svou odbojovou činnost nacisty popraven otec našeho spolužáka, zasloužilý sokolský pracovník JUDr. Otakar Smrčka, přibližně v téže době podlehl útrapám koncentráku otec spolužáka Josefa Schmieda. Oba hoši byli výborní studenti a dobří přátelé nejen v době studií. Po krátké době přišel do naší třídy z Prahy Václav Vích poté, co oba jeho rodiče se stali obětmi nacistické zvěle a péče o něj se ujali příbuzní v Olomouci. Po maturitě vystudoval medicínu, pracoval mimo jiné jako primář dětského oddělení a věnoval se na vysoké úrovni vědecké a odborné publikační činnosti. Postupně jsme se pak dozvídali o dalších rodinách pedagogů a přátel postižených nelidským režimem.

V souvislosti s těmito krutými událostmi vyplynul pro nás jeden velmi důležitý fakt. Z postojů, chování a debat vyplynulo, že mezi námi ve třídě není žádný kolaborant či udavač, že jsme nemuseli tajit své názory. Tak jsme se třeba navzájem informovali o zprávách z Kroměříže. Vysvětlení pro mladší – říkalo se tak tehdy zprávám z Londýna, Ameriky, Moskvy, protože na všech radiopřijímačích povinně visela cedulka s informací, že za poslech všech stanic kromě říšských je trest smrti. Naši pedagogové ve většině našli způsob, jak projevit své názory. Někteří byli otevření, někteří opatrnější, určitě mezi našimi učiteli nebyl žádný kolaborant, což se v dalších letech jednoznačně potvrdilo.

V roce 1942 jsme prožili organizační změnu. Říšským nařízením byly zrušeny realky. Starší ročníky ještě dokončily školu podle původního zaměření, náš ročník byl první, který pokračoval už podle osnov platných pro reálná gymnázia. Původní profesori, zaměření spíše technicky, vyučovali na stejné úrovni dál, přibýly některé předměty humanitního zaměření včetně latiny, středoškolské studium se nám tak prodloužilo o jeden rok. Několik spolužáků, které odradila délka studia nebo jiné důvody, přestoupilo na jiné školy, především průmyslovky. Většina zůstala věrná svému původnímu zaměření a po maturitě pokračovala na některé technické vysoké škole, několik z nás si mohlo bez problémů vybrat jiný vysokoškolský obor, takže následky změny zaměření školy pro nás nebyly našťastí nijak zvlášť závažné.

Průběh výuky narušila ještě jedna změna. Německá armáda zabrala budovu realky a pro školu se našel dočasný azyl v objektu kláštera sester voršilek v Kateřinské ulici. Při stěhování kabinetů a učebních pomůcek jsme všichni pomáhali. Prostředí bylo stísněné, učilo se na směny střídavě dopoledne a odpoledne. Naštěstí to bylo přechodné umístění, už si nevzpomínám, jak dlouho trvalo, ale ještě za okupace jsme se vrátili do původní budovy.

Rád bych teď věnoval aspoň stručnou vzpomínku některým našim pedagogům. Snad nejvíc, po celou dobu našeho studia, se nám věnovala paní profesorka Františka Francová, měla nás z češtiny. Byla náročná v gramatice, ve slohu, vyžadovala aktivní přístup ke studiu literatury. Hodně nás toho naučila. Ještě víc si vážíme a oceňujeme, jak nám i mimo rámec studijního programu předávala své široké znalosti všech oblastí humanitních věd, jak nám pomáhala rozvíjet estetické vnímání a vytvářet morální postoje, jak nás učila chápat nejvyšší hodnoty národní a všelidské.

Němčina byla v době okupace na rozvrhu denně, některé dny i více hodin. Při školometském přístupu by to musela být krutá otrava. Měli jsme štěstí, že nás v tomto předmětu měla na starost paní profesorka Božena Králíková. Díky své mimořádné inteligenci, velkým, hlubokým kunsthistorickým znalostem, bohatým zážitkům z cest po Evropě, o nichž nám ráda vyprávěla, a v neposlední řadě díky svému ženskému šarmu, který jsme u ní jako pubertáči obzvláště oceňovali, dokázala proměnit dlouhé hodiny v příjemně prožitý čas a přitom jsme se ještě naučili němčině. Jejím oblíbeným domácím úkolem pro nás na hodiny konverzace byla příprava mluvních cvičení na volné téma, kterým se říkalo „plauderei“, česky povídání, tlachání. Měla vytříbený smysl pro humor, ráda se bavila, dovedla ocenit vtipný výběr tématu a svěží, originální zpracování. Smůlu měl každý, komu se to nepodařilo, jehož žvanění bylo fádní a nudné. Není divu, že jsme se maximálně snažili, abychom kápli „Božence“ do noty a dosáhli jejího uznání.

Z latiny nás měl pan profesor Rostislav Bartocha. Vzdělaný pedagog se širokými kulturními zájmy, pečlivý, kultivovaného vzhledu a vystupování. Ironií osudu musel jako třídní také sledovat, jak jsme plnili povinný sběr. Vedl si přesnou evidenci, takže nás mohl po mnoha létech při pomaturitních srazech pobavit nejen známkami za slovíčka, překlady a kompozice, ale i tím, kolik jsme odevzdali starého papíru, hader či kostí. Fyziku a chemii máme spojení s panem profesorem Ing. Jaroslavem Urbánkem. Na první pohled trochu roztržitý. Technik, výborný učitel, ale také amatérský muzikant, miloval komorní hudbu, organizoval studentskou účast na divadelních představeních pro studenty, nadšený pro všechno krásné a dobré. Bohužel předčasně zemřel na náhlou srdeční příhodu. Ve výtvarné výchově nás vedli postupně páni profesori František Smolka a Alois Kučera. Oba byli aktivními výtvarníky, ve svém pojetí umění se dost lišili. I tak, nebo snad právě proto, jsme od nich mnoho získali. Možná i jejich příklad ovlivnil pozdější rozhodnutí dvou našich spolužáků věnovat se v dalším životě plně výtvarnému umění. Jsou to svérázný olomoucký akademický malíř Ivo Příleský a známý sochař, medailér a vysokoškolský pedagog Zdeněk Přikryl.

Zmínil jsem se jen o učitelích, kteří se nám věnovali za okupace delší dobu. Symbolicky se omlouvám všem, které jsem nezapomněl. Obecně jen tolik, že jsme měli štěstí setkat se vesměs se svéráznými osobnostmi.

Jak už to bývá, i v kruté době dochází občas k veselejším příhodám a zážitkům. Přeladím na chvilku do lehčí tóniny a připomenu namátkově některé z nich. Na chodbě, poblíž WC, se objevil na stěně výrazný nápis „Heydrich je vůl“, zřejmě výtvarník nějakého nezodpovědného studenta, kterému nedošlo, jaké následky by mohla tato nesmyslná provokace mít. Nápis vzbudil všeobecnou pozornost; i kdyby se přemaloval, mohlo by se stát ledacos, dostal se už do povědomí mnoha lidí. Ke všeobecnému překvapení se tam druhého dne skvěl velmi umně maličko přiopravený nápis „Frydrich je vůl“, který tam byl ponechán delší dobu. Až po létech jsme se dozvěděli, že když páni profesori přemýšleli, co udělat s nápisem, řešení vymyslel a navrhl člen pedagogického sboru sám pan profesor Frydrich.

Jak běžel čas, vyhlášovala se různá nesmyslná nařízení a doporučení, tak třeba že při teplém počasí se má chodit do školy bosky, aby se ušetřila obuv. To jsme

několikrát dodrželi, spíš jako recesi než projev kázně. Nebo vyšlo nařízení, že vyučovací hodiny se mají zahajovat „árijským pozdravem“, pedagog by se měl postavit čelem ke třídě a vztyčit pravici, studenti ve stoje rovněž. V takovéto formě se to neuskutečnilo nikdy, po krátkou dobu se pozdrav dodržoval formálně, vypadalo to, jako kdyby všichni odháněli nějaký dotěrný hmyz, velmi brzy to zhaslo úplně. Předtím nás jednou překvapil, než jsme pochopili, že jde o vtip, pan profesor Dostál, zvaný Joe, muž vysoké, statné postavy, který jinak až příliš otevřeně dával najevo své antifašistické názory. Vstoupil do třídy, s kamennou tváří vztyčil pravici..., pak postoupil několik kroků k oknu, otevřel jeho horní křídlo a do hlubokého ticha zahřměl: „Kluci, máte tu smrad, tu se musí vyvětrat“.

Několikrát, vždy brzy po Vánocích, byly vyhlášovány uhelné prázdniny. Toto volno jsme samozřejmě vítali. Pro úkoly jsme si chodili většinou jedenkrát týdně, scházeli jsme se ve vymrzlých třídách ve škole, ale i jinde, třeba v palmovém skleníku v parku, což umožnil otec našeho spolužáka, ředitel městských sadů pan Veselý. Výuku narušovaly i jiné okolnosti. Na podzim 1944 bylo dlouho překrásné počasí, po rozplynutí ranních mlh se většinou vyjasnilo, byla bezmračná modrá obloha a dobrá viditelnost. Toho využívalo spojenecké letectvo k pravděpodobně, téměř každodenním útokům na strategické cíle. Většinou v průběhu druhé vyučovací hodiny byl vyhlášen poplach. Studenti, kteří bydleli nedaleko školy, mohli domů, ostatní se přesunuli do suterénu školy, kde byl improvizovaný kryt. Pochopitelně, když původní strach trochu opadl, jsme se načerno často vyplížili z krytu na sluníčko a pozorovali, jak se vysoko na obloze třpytí a temně duní spojenecké svazy bombardovacích letadel. Naštěstí v Olomouci k bombardování nedošlo. Poplachy končily kolem poledne, pak už se učilo jen málokdy.

V posledním válečném školním roce jsme chodili do sexty a byli jsme nejstarším ročníkem ve škole, který se ještě, byť omezeně, učil. Septimáni byli v rámci „totálního nasazení“ zapojeni do nejrůznějších prací a služeb v civilní obraně a ve válečném hospodářství. Tehdy byly také jako důsledek nějakého nesmyslného nařízení zavedeny ve škole noční hlídky. Střídali jsme se po třech a odpoledne i v noci „hlídali školu“. Jaké byly naše oficiální povinnosti, to už nevím. Vzpomínáme však, jak jsme vymýšleli a provozovali nejrůznější klukoviny, jako třeba popíjení, kouření a karban, prolézali jsme celou budovu od sklepů až po vyhlídkovou věž, nejvíc nás lákaly odborné kabiny a tělocvična. Jednou jsme se vozili výtahem na palivo, kde byla doprava osob přísně zakázána. Nachytl nás přitom školník pan Drozd, který v budově bydlel. Naštěstí jsme se s ním domluvili, že nás neprozradí, domluvu zpečetila společně vyprázdňená láhev domácí slivovice.

Po Novém roce 1945 už vyhasínala výuka i v našem ročníku. Prodlužovaly se uhelné prázdniny a pak, jak se blížila fronta, jsme byli „nasazení“ na práce spojené s přípravou obrany města. Kopali jsme třeba pod Křelovem ve zmrzlé půdě v ledovém větru protitankový příkop. Dozírající poddůstojník na nás řval do ochraptění své pobídky k intenzivnější práci „...los, los, weiter schaufeln!...“ a pro zvýšení důrazu sahal rukou po pouzdrů služební pistole. Fasovaly se pracovní boty-dřeváky, cigarety a rum. V ulicích města se budovaly barikády z klád, dlažebních kostek, kamení a hlíny. Materiál dováželi nakomandovaní rolníci z okolních vesnic svými vozy a koňmi. Vzpomínám si na stavbu barikády v dnešní Palackého třídě poblíž Pötttingea. Sešla se tam zajímavá společnost, políra nám dělal starší poddůstojník, dobromyslný tatík odněkud z Rakouska, který netajil své antifašistické názory a jak se už netrpělivě těší na konec války a na návrat domů. Jeden z rolníků nás několikrát všechny podělil kouskem domácí slaniny, o jaké se nám, hladovým měšťákům, ani nesnilo. Pár chviliek relativní pohody v kruté době.

S končící zimou dostaly události rychlý spád. Jak se blížila bojová linie, narůstalo napjaté očekávání osvobození, ale i obavy, jaký bude přechod fronty. Hodně fanatiků, všeho schopných, bylo ještě u moci. Vlastní vzpomínky na konec války v Olomouci nemám, prožil jsem je s rodiči v zapadlé vesnici na Litovelsku. Vzpomínáme na zbytky zdecimované armády, které v panice prchaly západním směrem, na plné příkopy odhozených zbraní a munice, na rozhlasové zprávy o Pražském povstání, na krutý, zcela zbytečný zásah v Javoříčku, vzdáleném pár kilometrů, a na příchod Rudé armády. Nadšení z porážky nenáviděného režimu bylo spontánní, všeobecné. Vítání rudoarmějců bylo srdečné a upřímné, na návsi se při harmonice zpívalo a tančilo, v radostné náladě snad nikdo netušil, co bude dál.

Ve škole se začalo vyučovat někdy koncem května, na datum už si nevzpomínám. Brzy se obnovila činnost Sokola, Junáka a dalších institucí, zrušených za okupace. Sledovali jsme intenzivně všechny zprávy, jak se rozvíjí svobodný život v celém státě. Několik z nás, spolužáků ze třídy, členů 1. olomouckého skautského oddílu „Vlčáků“, prožilo část prvních poválečných prázdnin na žňových pracích v drsných podmínkách v pohraničí. Tábořili jsme v lese u Tatenic na Zábřežsku, pod stany bez podsad, s minimálním vybavením. S mimořádným nadšením jsme tehdy zvládali dřinu a jiné zátěže. Domů jsem se vrátil o pár kilo lehčí.

Poslední dva roky středoškolského studia, septimu a oktávu, jsme prožívali naplno, ve snaze dohnat vše, oč nás připravila válečná léta. Brzy došlo k názorové diferenciaci spolužáků podle jejich sympatií k jednotlivým politickým stranám, nejsilnější a vzájemně zhruba vyrovnané byly frakce fandící komunistům a lidovcům. Dlouhé debaty často vyústily do ostrých sporů, výjimkou nebyla někdy ani manuální argumentace. Za předchozí roky vypěstovaná pospolitost třídy se tím trochu narušila, ale přece jen v podstatě vydržela. V názorovém třídění nám pomáhali naši vynikající pedagogové a dostatek literatury. Ve škole byla třeba zřízena čítárna, kde byl k dispozici denní tisk a některá známá periodika. Velké oblibě se těšily Tigridovy OBZORY a Peroutkův DNEŠEK.

V této souvislosti bych ještě aspoň letmo vzpomenu některé naše pedagogy, jejichž působení se váže k poválečné fázi našich studií. V matematice se nás ujal pan profesor Miloslav Zedek, vězněný za války v koncentráku. Byl soustavný, klidný, přitom náročný, vedl nás k exaktní práci, velice jsme si jej vážili. Později řadu let působil jako děkan Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého. Bezesporu nejvýraznější osobností profesorského sboru byl tehdy pan profesor Josef Hrdlička. Rovněž protřpěl dlouhou dobu v koncentračním táboře, na školu se vrátil už v důchodovém věku. Byl to obdivuhodně vitální, pohyblivý muž menší, spíš útlé postavy, s typickou bradkou. Udivoval dokonalou znalostí názorů filozofů všech dob a světa-dílů. Výstřelky doby komentoval a kritizoval pomocí citátů klasiků. Často s obdivem vzpomínal na svého vysokoškolského učitele profesora T. G. Masaryka, který jistě v podstatné míře ovlivnil jeho názory i gesta. V biologii zdůrazňoval dokonalou souhru všech dějů v živých organismech a ideální harmonii celé přírody. Už tehdy odsuzoval necitlivé zásahy současné civilizace do přírodních dějů, tím předběhl o pár desítek let dnešní ekology. Nezapomeneme ani na pana profesora Vladimíra Srovnala. Vzdělaný historik, tolerantní pedagog s velkým pochopením pro mládež. Postupně se mezi námi vytvořil bezprostřední přátelský vztah, který vydržel dlouhá léta, až do jeho úmrtí. Téměř pravidelně jsme jej navštěvovali v soukromí a každé setkání s ním a s jeho paní, která nás rovněž všechny znala, bylo vždy velmi příjemné. Omlouvám se ještě jednou všem učitelům, na které se v této vzpomínce nedostalo. Nemohu však nevzpomenout ještě aspoň svéráznou osobnost římskokatolického katechety ThDr. Karla Bureše. Přestože hodiny náboženství nebyly ve vyšších

třídách povinné, navštěvovala je většina z nás včetně ateistů, nevím, zda z recese, nebo pro zajímavý způsob a náplň výuky. Vznikl mezi námi podobný vstřícný vztah jako s profesorem Srovnalem, občas jsme jej někteří navštěvovali i po maturitě, rozhovor s ním byl vždy přínosný, také nás vždy pohostil vynikajícím vínem. Jeho názory vzdělaného kněze pochopitelně kontrastovaly s názory volnomyšlenkáře profesora Hrdličky, filozofický přístup obou však vedl ve svých závěrech ke shodné etické motivaci. Obou jsme si velice vážili, oba nám dali do dalšího života velice mnoho, i když každý trochu jinak.

Teprve v septimě jsme se dočkali „tanečních“, které se za války nekonaly. Prožívali jsme je velice intenzivně, navštěvovali i nedělní „opakovací“, se souhlasem vedení školy jsme zorganizovali několik samostatných tanečních zábav. Hlavním iniciátorem byl společenský a sportovní arbitr třídy Milan Novák. V oktávě jsme si taneční všichni ještě jednou zopakovali; věnoval se nám tehdy mladý mistr tance pan Jaromír Kadlec, který pak v Olomouci působil ještě desítky let.

Mnoho z nás tehdy podlešlo nebezpečnému zájmu o zbraně a výbušniny. Po přechodu fronty bylo těchto věcí všude dost a nebyl problém je obstarat. Na odlehklých místech jsme naostro střelili a odpalovali nálože. Naštěstí nedošlo k žádnému úrazu. Rozvíjely se i jiné, už individuálně vyhraněné osobní záliby. Ve třídě bylo několik vyznavačů motorismu. Nebylo tehdy až tak obtížné získat levně nějaké trofejní odstavené vozidlo, ani s dokumentací nebyly tehdy neřešitelné problémy. Tak třeba Vláda Vlček dojížděl z Dolan v Oplu-Kadetu, kterému chybělo snad vše kromě motoru a kol. Neměl startér, doma parkoval na kopci a rozjížděl se samospádem, před školou jsme jej roztláčeli. Ruda Seidl měl těžký motocykl NSU, Jirka Kunc jezdil v modrém „bavoráku“. Zdeněk Ohnut už tehdy byl zkušeným radioamatérem. Dokázal třeba upravit vyrazenou vojenskou vysílačku tak, že načerno vysílal své relace, které se daly chytat na běžných přijímačích. O velmi cenný dokument se postaral Jindra Kylián, který pomocí tehdy oblíbené devítimilimetrové kamery Pathé nafilmoval před maturitou krátký film ze života naší třídy s názvem „VIII. B, ze všech nejhorší“. Dnes, po více než půlstoletí, si vážíme hlavně záberů našich profesorů, kteří už dávno nejsou mezi námi. Jednu z kopií tohoto filmu v komentované formě na videokazetě jsme věnovali do archivu Slovanského gymnázia, které se hlásí k tradicím realky a Polívkova státního reálného gymnázia. Věříme, že po domluvě s ředitelstvím by byla pro příznivce „hledání ztraceného času“ k dispozici.

A tak jsme dospěli k maturitě. Písemky proběhly bez komplikací. Maturitní komise za předsednictví pana ředitele dr. Jaroslava Hanáčka, tuším ze Šternberka, byla přiměřeně náročná, přitom vstřícná, takže i ústní zkoušky probíhaly v pohodě, bez nějakých nemilých překvapení. Odmaturovali všichni kromě Luboše Adámka, který byl už tehdy vážně nemocen, maturitu však ještě úspěšně složil po prázdninách v individuálním termínu. Bezprostředně po maturitě nadešel dlouho očekávaný a pečlivě připravovaný maturitní večírek, na němž nás podpořilo několik profesorů a pozvané přítelkyně. Na závěr studií jsme ještě absolvovali několikadenní, velmi příjemný pobyt v Praze jako účastníci předlesetových studentských her, cvičili jsme na Strahově, ale hlavně jsme se potulovali po památkách a pozoruhodnostech, nevyjímaje večerní Petřín a malostranské hospůdky. To už byla definitivní tečka za naším středoškolským studiem.

Pak už jsme se rozběhli do života za svými ideály, dobře připraveni vynikajícími pedagogy ve škole, kde jsme prožili svá období zrání v rušných letech okupace a po osvobození. Hodně odváľ čas, zůstávají vzpomínky a přátelství.

† MUDr. Zdeněk Zapletal, CSc.
(mat. roč. 1947)

MOJE PLATONICKÁ LÁSKA

Záznam vzpomínek časově nezkoordinovaných, ale zato velmi silně prožitých

Měl jsem přítele Svobodu, který svou nastřádanou energii vybíjel vstupem do vrat školy. Vychovávaly ho tři tety, které se u něj ve dne v noci střídaly, takže byl tichý mladý pán. Zato za školními vraty byl dábel. Ještě štěstí, že schodiště bylo žulové, madla pevná, dřevěná, vyztužená kovem a objekt školy postavený ze silných zdí.

A spolu jsme milovali jednu dívku.

Byla jemná, malá a velmi hezká. Přítel Svoboda se vyjádřil, že má hezká prsa. Jak to mohl vědět to mi nikdy neprozradil. Aby si ho všimla a obdivně na něj zírala, běhal a skákal kolem, vedle, za i před ní takovou rychlostí, že poutal pozornost všech ostatních děvčat – kromě ní.

Jelikož jsem nechtěl zůstat pozadu, běhal jsem a skákal také. Zpocení a vyčerpání usedali jsme po přestávce do lavic, každý s přesvědčením, že si ho všimla.

Rychlost běhů a délka skoků se stupňovala a přítel Svoboda nabit energií hravě zvládal zatáčky a vrážení do milovaného objektu. Dělal jsem to samé. Jednou jsem nezvládl zatáčku, milovaný objekt jsem minul a vletěl do náruče pana ředitele. Řekl „Lato“ a chytil mne za límec a vlekl k pohovoru do ředitelny. Zaslíbení žárlivostí, že přítel Svoboda mezitím upoutá pozornost naší lásky, nevím, co mi pan řídící říká, pouze si pamatuji, že mě několikrát nazval „LATO“ a blbcem, i když jsem se jmenoval Typovský příjmením a po otci Karel. Běhali jsme, skákali, avšak bezvýsledně.

Proto mi přítel Svoboda oznámil, že bude psát báseň. Tvrdil, že milostná báseň ženu rozloží a zabere, a proto jsem se do toho dal také. Dalo mi to strašně moc práce, neboť jsem míval z českého jazyka čtyřku z milosti.

Ale co člověk neudělá z lásky. Přítel Svoboda říkal, že i z literárního blba může být vyslyšený poeta. Tak jsme psali oba. Co psal přítel Svoboda, nevím, ale třetí den po odeslání přišel náš idol do třídy a dal příteli Svobodovi políček, řka: „Ty osle“. Přihlížel jsem a záviděl ten dotek, ale ona udělala dva kroky ke mně a dala mi dvakrát po hubě, již nic neříkajíc.

Tak mi došlo, že jeden z veršů „nebude Ti proti srsti mít Tvé prsy ve své hrsti“ jí učaroval. Nad přítelem Svobodou jsem zvitězil. Téměř.

Psát verše se nám zalíbilo. Přítel Svoboda mi oznámil, že to musí trénovat a v rámci tréninku bude psát paní školníkové a paním uklízečkám. Já prý to mám zkusit na paní ředitelové. Dokonce naznačil, že by to mohlo být pojednáno jako melodram.

Mela to byla a drama také. Školník se div nerozvedl, ředitel si koupil na hlídání dva honičí psy a uklízečky se nosily jako hvězdy. Psal jsem i některým dívkám a kantorkám. Často užitý verš „vůně Tvé kůže dělá ze mne muže“ vedl k zamoření školy francouzskými parfémy. Museli jsme ale přestat, neboť hrubé chyby ve verších a časté používání onomatopoi by nás brzy prozradily.

Škoda, že naše listy zničili manželé, milenci a rodiče, jinak by jistě obohatily naši literaturu a vedly by k zjednodušení jazyka českého. Vrátili jsme se opět ke skokům a běhům a jiným upoutávacím manévřům. Druzí o přestávkách kouřili na záchodech, my jsme pohybem špěli ku zdraví, ale ne k lásce. V té době jsem míval krásné i strašné sny. Krásné byly takové, v nichž jsem vystupoval jako vládce harému. Harém byl velký jako naše reálka, byl plný krásných žen, ale já odmítal všechny chlípné krásky a dával přednost pouze jediné. Přítel Svoboda byl v tom snu zařazen mezi eunuchy. Ovšem nejhorší bylo, když přítel Svoboda byl vládcem harému a já mezi eunuchy. To potom rodiče chtěli, abych navštívil nejbližšího psychiatra. Byla to tedy láska marná, neopětovaná a jedinou útěchou bylo, že přítel Svoboda byl na tom stejně.

V té době přišla do našich tříd dívka, ba co říci žena v plném rozkvětu svých vnad, která svým tvaroslovím zastínila vše, co na naší škole bylo.

Zde jsme ovšem neměli šanci, neboť se líbila i kantorům, kteří si u ní šplhali zlepšenými známkami. Přítel Svoboda vida, že je vše marné, odešel na jinou školu.

Já jsem zanevřel na ženské plémě a radši jsem chodil dráždit ředitelovy psy.

Dodělal jsem reálku bez intimních známostí se spolužačkami, i když pozdější střídání s dívčím gymnáziem dávalo velké možnosti k milostným hrám, básnickým projevům a k rozmnožování lidského plemene.

Ve volných chvílích zaznamenal

Ing. arch. Karel Typovský, maturitní ročník 1941

(příspěvek na pomaturitní setkání)

BÍT, ČI NEBÍT?

V nedávné době se stala v Horce nad Moravou příhoda, že tamní učitelka uhodila žáka pro hrubou nepřístojnost. Vyvolalo to bouři v mediálních zprávách, učitelce hrozila výpověď. Nakonec zůstala ve funkci.

Tato zpráva ve mně vyvolala vzpomínku, jak to bylo za mého mládí. Ani si nepamatuji, zda byly tělesné tresty zakázány, či ne.

Ve škole bylo u nás zvykem, že některý z hochů před vyučováním šel k zábradlí a špehoval, zda kantor nese sešity a bude písemka. V tom případě se vyslaly taháky. Tak se stalo, že Řezníček vletěl do třídy a nahlas zvolal: „Kluci, bude písemka, Slavík loupežník nese sešity.“ Jenomže třídní profesor Slavík měl výborný sluch, a když vešel do třídy, uštědřil Řezníčkovi pořádnou facku. Právem, či neprávem? V každém případě třídní profesor není přece žádný loupežník.

Začátkem 20. let se konalo mistrovství Evropy v Římě, kde úžasně vynikl brankář Plánička. Ve sportovním časopise byl uveřejněn na první straně hrdina mládeže Plánička. V pondělí byla první hodina francouzštiny. Vešel dr. Emilián Burthell, nejprve přehlédl, zda všichni stojíme v pozoru, a vtom jeho zrak utkvěl na boční stěně, kde visela v rámečku podobizna T. G. Masaryka. Místo prezidenta však tam byl portrét Pláničky! Na jeho přísný dotaz, kdo to udělal, se hrdinně přihlásil Fricke Černohorský, sedící v první lavici. Dr. Burthell Pláničku vytáhl z rámečku, zmačkal ho, udělal z něho papírovou kouli, tu vmetl Frickovi do tvá-

ře a zakřičel: „Ty osle šedivý, napliji Ti na boty.“ Ještě dnes nemohu pochopit, jak může někdo plný vzteku provinilce neuhodit a vynadat mu naprosto spisovnou češtinou. Z toho soudím, že přece jenom byly tělesné tresty zakázány.

Asi v sekundě nebo tercii jsme jeli na školní výlet do Krkonoš a jeli jsme zubačkou z Polubného do Kořenova. Vlak stoupal tak pomalu, že tři kluci jsme vylezli z vagonu a pomalu běželi podél vlaku. Asi nám dělalo potěšení, že stačíme jedoucímu vlaku. Vtom na nás zakřičel prof. Slavík, abychom okamžitě nastoupili. Byla na něm vidět velká zloba, ale neřekl jinak nic. Byli jsme z toho úplně vyvedeni. Pak jsme šli turistickou stezkou lesem a prof. Slavík vyvolal mne a další dva spolužáky, přehnul nás přes koleno a pořádně nám svou sukovicí nařezal. Jistě právem.

My kluci z ulice jsme rádi hrávali fotbal, ovšem při nepatrném kapesném jsme hráli pouze puckou udělanou z hadrů a ovázanou motouzem. Jednou se mi podařilo za nepatrný obnos koupit pravý fotbalový míč, mírně poškozený. Radostí celý bez sebe jsem ho vzal do školy, abych se pochlubil spolužákům. Ti mně ho vytrhli a začali s ním hrát na chodbě kopanou. Co čert nechtěl, jeden ze spolužáků ho kopl a trefil prof. Slavíka, který se tam náhodou nachomýtl. Profesor se neptal, kdo to kopl, ale čím je míč. Tatínek si pro něj musel příští den přijít. Otec byl přísný, ale spravedlivý, a když jsem mu vysvětlil, jak k tomu došlo, tak mi řádně vyčinil a míč zabavil na dobu 1 měsíce. To byl pro mne větší trest, než kdyby mě tělesně potrestal. Bylo to totiž těsně před prázdninami.

Do Komenského ulice v Olomouci jsme se nastěhovali v r. 1919. Byla to tehdy tichá ulice, ve které sem tam projel povoz tažený koňmi. Událostí bylo, když pan arcibiskup jel v autě Tatra President ze své rezidence na Svatý Kopeček. Zvláště idylický pohled byl v zimě, když napadl krásný bílý sníh a ulici osvětlovalo teplé světlo plynových lamp, které lampář večer rozsvěcoval a ráno zhasínal. Nuže do této ulice jsem se poslední den kvinty vracel domů strašně smutný. Školní brašna se mně zdála strašně těžká, protože jsem v ní nesl vysvědčení se 4 z dějepisu, což znamenalo, že koncem prázdnin musím dělat postupku a v záporném případě opakovat kvintu. Tehdy totiž byly pouze čtyři kvalifikační stupně. Otec o tom již věděl, a když jsem přišel domů, vzal mne k oknu a pravil: „Támhle naproti bydlí ševcovský mistr, se kterým jsem domluvil, že můžeš do týdne u něho nastoupit jako učeň.“ Když jsem si představil, jak budu sedět na verpánku a zatlučkat floky do podešve, pojala mne strašná hrůza. Po mé prosbě otec povolil, že se mohu pokusit udělat postupku. Měl jsem úplně zkažené prázdniny, poněvadž jsem musel šprtat letopočty a jiné nezájivnosti. Profesor dějepisu vyžadoval, abychom to znali téměř zpaměti. Po prázdninách jsem dostal mj. otázku posloupnosti a letopočty vlády bavorských císařů, což jsem jakž takž zvládl. V sextě jsem už přišel k rozumu, méně jsem se poflakoval a byl jsem s vyznamenáním.

Stále ve mně hlodá ono hamletovské dilema obsažené v nadpise, ovšem s měkkým „i“. Kdyby žil prof. Slavík, šel bych za ním a poděkoval mu za nářez sukovicí v tom lese. Dovedu si totiž představit situaci, kdyby při nastupování nebo vystupování z onoho vlaku došlo např. k těžkému úrazu, jak by to prof. Slavík vysvětloval mým rodičům. Zodpovědnost kantorů je někdy veliká, a to nejen za chování žáků, ale i za jejich vzdělání, a tím také za úroveň vzdělání celého národa. V ocenění těchto zásluh byl jeden den v roce pojmenován „Dnem učitelů“.

Česká státní reálka v Olomouci nám dala dobrý základ do dalšího života.

Jaroslav Auer (mat. roč. 1929)

SCHŮZKY ABSOLVENTŮ REÁLKY A REÁLNÉHO GYMNÁZIA V OLOMOUCI

Dne 14. dubna 2000 byly na schůzi sekce Reálka při VSMO shromážděny první zprávy o schůzkách absolventů Reálky a Reálného gymnázia, a to těch maturitních ročníků, jejichž zástupci jsou členy sekce. K datu 19. 2. 2001 pak byly získány zprávy za maturitní ročníky: 1930 (VII. B), 1935, 1936, 1939, 1940 (VII. B), 1942, 1946 (VIII. A, B), 1947 (VIII. A, B). V závorce je uvedena třída.

Zástupci maturitních tříd či ročníků, jejichž jméno je v závorce za titulkem Maturitní ročník, podali tyto zprávy:

REÁLKA

Maturitní ročník 1929, VII. A a VII. B (Jaroslav Auer)

Ze čtyř prim maturovaly 2 třídy o celkovém počtu 52 žáků.

První sjezd se konal až po čtyřiceti letech, tj. 11. 10. 1969, přítomno bylo 27. Nikdy se nám nepodařilo zjistit pobyt Jašenského a Liebla.

Další sjezd byl 1. 9. 1979, třetí sjezd 2. 10. 1982 – přítomno 13, čtvrtý sjezd 22. 9. 1984 – 14 osob a poslední sjezd 21. 9. 1989 – 12 osob.

Pokud vím, zahynuli sourozenci Milada a Jaroslav Petřekovi v koncentračním táboře. Byli totiž sourozenci kaplana ThDr. Vladimíra Petřeka, který ukrýval atentáčníky na Heydricha.

Ze třídy VII. B snad také zahynul Otto Jelínek, ale podrobnosti mi nejsou známy.

Průzkumem jsem zjistil, že k dnešnímu dni žijí ještě M. Fryšák, K. Hradil, Z. Krejčířová-Sedláčková z HVER, všichni ze třídy VII. A. Ze třídy VII. B nežije snad již nikdo.

Maturitní ročník 1930 (Ing. Josef Stejskal)

Počet maturantů 19, v současné době (2000) žijí 2, a to prof. František Kohout, Leoše Janáčka 208, 688 00 Uherské Hradiště, a Ing. Josef Stejskal, Dělnická 21, 779 00 Olomouc.

První sjezd abiturientů po 40 letech konal se 7.–8. 11. 1970 za účasti 14 abiturientů z 15 žijících a profesorů dr. J. Čičatky a F. Smolky (omluvil se prof. Bazala) ze 4 žijících.

Druhý sjezd se konal 5. 10. 1985 za účasti 8 abiturientů, třetí dne 10. 6. 1987, a to spolu se třídou A o celkové účasti 13 abiturientů. Pak se konal každý rok spolu se VII. A a B, a to až do roku 1998.

Maturitní ročník 1933 (Bedřich Mádr)

Maturovala pouze jedna třída – 39 žáků. První setkání abiturientů se konalo po 25 letech, dne 25. září 1958, za účasti 19 absolventů reálky. Zde byl přítomen profesor Šebestian Lax, který vedl naši třídu nepřetržitě 7 let.

Druhý sjezd naší třídy se konal po 50 letech, dne 10. června 1983, za účasti 12 absolventů.

Další setkání se konala zpravidla každoročně za účasti 5-9 absolventů, většinou bydlících v Olomouci – poslední v r. 1997.

Pozitivně zjištěno: 25 absolventů zemřelo, v současné době žijí čtyři (v r. 2001), a to:

Josef Juránek, Olomouc, nám. Rudolfa Terera 2

Jaroslav Kratěna, Olomouc, V Hlinkách 17

Bedřich Mádr, Olomouc, Masarykova 55

Leo Schwarz, Velká Bystřice 320

O ostatních abiturientech nemáme t. č. informace (10 osob, z toho u 3 jsme nezjistili adresy bydliště).

Maturitní ročník 1935 (Ing. Vladimír Skála)

Maturovala pouze jedna třída – 36 žáků, z toho 5 dívek České reálky v Olomouci.

1. setkání se konalo brzy po osvobození 16. června 1945. Kromě asi 15 žáků – někteří i s manželkami a dětmi – přišlo i 7 p. profesorů, a to: dr. Čičatka, dr. Malinský, dr. Mašek, Ing. Urbánek a prof. Smolka, prof. Hrdlička a prof. Kvapil.

Další setkání se konala pravidelně každý pátý rok. V r. 1983 byl svolán 9. a v r. 1985 se konal 10. po 50 letech, na který bylo pozváno Stupkovo kvarteto s primariem dr. Vlad. Žůrkem, které nám zahrálo smyčcový kvartet Zd. Fibicha G-dur OPUS 8.

V roce 1987 bylo svoláno opět mimořádné setkání na oslavu „padesátin“ většiny absolventů – ročník 1917.

V roce 1989 jsme se setkali podvanácté a od tohoto roku jsme se dohodli, že se budeme scházet každoročně.

V roce 2000 jsme se sešli oficiálně naposledy, a to po 65 letech – celkem po třiatřicáté. V té době bylo naživu již jen 8 bývalých spolužáků – přítomno 6, a 3 hosté z maturitního ročníku 1936.

V roce 2002 se opět setkáme oficiálně na vzpomínkových oslavách stého výročí založení České reálky v Olomouci.

Maturitní ročník 1936 (Ing. František Pavelka)

Pravidelné společné setkání absolventů reálky, kteří maturovali v r. 1936 se uskutečnilo

– po 20 letech v r. 1956 (17. listopadu)

– po 25 letech v r. 1961

– po 30 letech v r. 1966 (19. listopadu)

V dalších letech se setkání neuskutečnila.

Teprve v r. 1999 se čtyři naši absolventi zúčastnili setkání s absolventy, kteří maturovali v r. 1935.

Maturitní ročník 1939 (Miloš Štěpáník)

Nadále trvají třídní schůzky jednou měsíčně spolužáků v počtu 4-5 účastníků žijících v Olomouci nebo blízkém okolí. Poslední hromadná schůzka byla uspořádána u příležitosti oslavy sedmdesátin za účasti 11 spolužáků. Od té doby již nedošlo k uspořádání dalších. Pokud je nám známo, z 54 maturantů v r. 1939

žije do dneška 29. O spolužácích žijících mimo Olomouc se dovídáme jen sporadicky anebo zcela náhodně. Dva naši spolužáci jsou členové VSMO.

Maturitní ročník 1940, VII. A (J. Loutocká, provd. Kříčková)

Ve školním roce 1939/1940 bylo ve třídě VII. A olomoucké reálky 27 žáků, 24 hochů a 3 dívky. Všichni jsme v červnu r. 1940 složili zkoušku dospělosti. Naše první oficiální setkání se uskutečnilo po 25 letech, v dubnu roku 1965. Zúčastnilo se ho 22 abiturientů a 6 p. profesorů, náš třídní prof. Liška a profesoři Borovička, Coufal, Čermák, dr. Čičatka a Smolka. Někteří z nich byli i na dalších srazích.

Ty se konaly vždy po pěti letech s průměrnou účastí 15 abiturientů, a to r. 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995 a 2000. Mimořádně jsme se sešli ještě v r. 1982, 1987, 1992 a od r. 1994 se scházíme každoročně, od r. 1985 společně s třídou VII. B. 26. 5. 2001 jsme se sešli posedmnácté. Kromě těchto tradičních výročních setkání jsou organizovány schůzky olomouckých abiturientů obou tříd, každý první pátek v měsíci (mimo červenec a srpen) v kavárně „U Matěje“ v Riegrově ulici.

Mezi lety 1954–2000 zemřelo 12 spolužáků třídy VII. A.

Maturitní ročník 1940, VII. B (Ladislav Vaněk)

Maturovalo nás 25 (22 H, 3 D). Prvního sjezdu abiturientů se v r. 1965 účastnilo 28 spolužáků. V roce 1945 padl na barikádách J. Pliml. V roce 1948 emigroval do USA M. Vláčil. Následovaly sjezdy po 5 letech roku 1970, 1975, 1980, 1985 a 1990. Kromě toho se konaly sjezdy roku 1972, 1987, 1992. Od roku 1985 se scházíme společně se třídou VII. A. Od roku 1994 se scházejí obě třídy pravidelně každý rok. K dnešnímu dni zemřelo již 17 spolužáků. V Německu žije od r. 1945 jeden spolužák, který se přesto účastnil sjezdu abiturientů v roce 1965, 1975 a 1990. Později po těžké operaci srdce mu zdravotní stav nedovoluje přijet, ale přesto stále udržuje písemný styk.

Maturitní ročník 1942 (Ing. Jan Aubrecht)

Asi polovina z absolventů obou tříd A i B, kteří žijí ve městě a nejbližším okolí, se schází 1 x měsíčně vždy 3. čtvrtek (mimo červenec a srpen) v počtu 10–14 ve 14 hodin v restauraci „Matěj“ v Riegrově ulici. Mimo to jsme v písemném spojení se skupinou spolužáků, kteří bydlí v Praze.

Iniciátorem schůzek a aktivním „předsedou“ skupiny byl Ing. Zdeněk Oppl, profesor strojní průmyslovky v Olomouci, který bohužel zemřel krátce po schůzce absolventů třídy VII. B v roce 1992 (50 let od maturity).

Ze současných žijících absolventů ročníku je členem Vlastivědné společnosti muzejní Ing. Jan Aubrecht a Zdena Sitnoušková.

REÁLNÉ GYMNÁZIUM

Maturitní ročník 1944, VIII. A (Otakar Hradil)

Celkem maturovalo 30 žáků, z toho 5 dívek.

K 1. lednu 2001 žije 12 spolužáků.

*Ze setkání VIII. A, maturitní ročník 1944, po 40 letech v Hrubé Vodě
(uprostřed prof. Coufal)*

Prvé setkání se uskutečnilo po 25 letech od maturity v roce 1969 v salonku restaurace U Huberta za účasti 16 spolužáků. Po společném přivítání jsme před zahájením navštívili hroby zemřelých spolužáků: Borovcové, Chytila, Jemelky a Pavlity a položili kytičky na jejich hroby.

Druhé setkání se uskutečnilo v roce 1984 po 40 letech v hotelu Hvězda v Hrubé Vodě za účasti 12 spolužáků a profesora Coufala.

Od roku 1984 jsme se pravidelně scházeli každé třetí úterý v měsíci v kavárně Národního domu u kulatého stolu. Pouze měsíc červen, červenec a srpen vynecháváme. Po každé schůzce je vydán Zpravodaj pro spolužáky a zaslán všem. Na náklady Zpravodaje přispívá každý spolužák 50,- Kč ročně. Po uzavření kavárny Národního domu jsme přesunuli naše schůzky do salonku restaurace U Huberta. Průměrná účast na těchto schůzkách je 6 spolužáků.

Od roku 1994 jsme v měsíci květnu pořádali výlet na Sv. Kopeček až do roku 1998. Od roku 1999 pořádáme výjezdní zasedání na chatě spolužáka Ing. Ošťádal v Dolním Žlebu u Šternberka.

Na každé schůzce je připraven program. Probíráme aktuální věci z politiky, kultury, ekonomiky a sportu.

Členy VSMO jsou: Danielová, Dosoudil, Hradil, Neckářová, Ing. Ošťádal, Valášek.

I naše třída zaplatila krutou daň nacistické okupaci, když popravili našeho spolužáka Jaroslava Pavlitu v květnu 1945. Totálně nasazení byli tito spolužáci: Borovcová, Hradil, Müller, Ošťádal, Štěpánek, Koudelka, Procházka, Vývra, Vítová.

Náš spolužák akademický malíř Miroslav Jemelka byl pilným malířem, a až odešel mlád, zanechal výrazné dílo, které podle Radoslava Kutry skrývá malířské tajemství. Pro každý jeho obraz je charakteristické vnitřní světlo. Rodák byl z Hodolan a snad proto zachycoval tvář olomouckých předměstí, ale i reálnou krajinu.

Maturitní ročník 1945 (Ing. Milan Adamíra)

Počet maturantů 24 - v současné době žije už jen 18.

První sjezd byl v roce 1956 v Holici, kam bylo pozváno (což je u nás tradicí) i všech sedm spolužáků, kteří museli po kvintě odejít z realky v Olomouci, a osmý Milan Sekanina, který musel přestoupit do Přerova a dojíždět. Z nich už tři nežijí.

Další sjezd se konal v roce 1967 v Praze (účastnil se i prof. Borovička), pak 1977, 1982 a od roku 1986 každoročně v Olomouci, poslední léta za účasti cca 15 spolužáků. V roce 2000 jsme se nesešli, ale letos v září plánujeme další setkání. Jinak se scházíme v počtu 3–5 cca jedenkrát v měsíci, abychom si společně zavzpomínali.

Maturitní ročník 1946, VIII. A (PhDr. Květoslava Komárková)

Srazy spolužáků se konají pravidelně jednou za pět let. (Je zde však návrh na schůzky jednou za rok.) Malá skupinka těch, kteří bydlí poblíž Olomouce, se schází jednou za půl roku.

Maturitní ročník 1946, VIII. B (Ing. Zbyněk Středa)

Celkem maturovalo 22 žáků, z toho 7 již zemřelo.

Schůzky se organizovaly nepravidelně, celkem bylo 9 setkání, poslední v roce 1996 (50. výročí maturity) a účast na celoustavním srazu 1997.

V letošním roce setkání neplánujeme.

Maturitní ročník 1947, VIII. A (Vítězslav Hartmann)

Absolventi této třídy se sešli poprvé až po 25 letech. Na podnět některých olomouckých spolužáků byli pozváni do Olomouce v roce 1972.

Podruhé se sešli až po padesáti letech při příležitosti oslav v roce 1997. V tomto případě již bylo nutno velmi pracně zjišťovat adresy těch, kteří déle o sobě nedali vědět a změnili bydliště.

Od roku 1997 se spolužáci scházejí každoročně na podzim. Maximální počet účastníků těchto setkání byl 14. Někteří spolužáci zasílají své omluvy a pozdravy, někteří se nehlásí. Z původních 21 maturantů žije jen 17.

Maturitní ročník 1947, VIII. B (MUDr. Zdeněk Zapletal, CSc.)

Z 22 odmaturovaných již 5 zemřelo.

Schůzky pořádáme pravidelně co 5 let v Olomouci. Naposled jsme se sešli při příležitosti oslav Slovanského gymnázia v září 1997, měli jsme 50 let po maturitě. Kromě dvou omluvených pro nemoc jsme byli všichni. Nejvíc absolventů žije v Brně (dříve 5, nyní 4) a občas se scházejí i mimo pětiletá výročí.

Možno konstatovat, že všichni spolužáci byli a jsou svérázné osobnosti a každý v něčem vynikal. Vzájemné vztahy už v mládí utužily roky prožité v náročné době nacistické okupace. Nebyl mezi námi žádný kolaborant, profesori to věděli, většinou se podle toho chovali a i po létech to oceňovali.

Měli jsme štěstí, že se nám věnovali vpravdě vynikající pedagogové. I po letech rádi chodili na naše výroční pětiletá setkání, některé jsme občas navštěvovali. Klima třídy z jara před maturitou je zachyceno na krátkém amatérském filmu (autorem je Jindra Kylián), jehož kopie na videozáznamu je v archivu Slovanského gymnázia.

Pozn. red.: Autor posledního příspěvku se vydání tohoto almanachu nedožil.

HUDEBNÍK JAROSLAV ČIČATKA – K 110. VÝROČÍ NAROZENÍ

Po dobu osmnácti let byla jeho působnost spojena s hudebním oddělením Městské knihovny v Olomouci, kde pracoval v letech 1953 až 1971.

Narodil se 9. ledna 1891 v Prostějově, kde také studoval na německé reálce. Kromě studia na reálce se ale vzdělával i hudebně. Po absolvování prostějovské reálky odešel studovat na univerzitu do Vídně, kde si jako obor zvolil slavistiku a němčinu. Zde je nutné podotknout, že toto studium absolvoval jako mimořádný posluchač. Po ukončení studia nastoupil v roce 1914 jako zkušební kandidát na jemu známou německou reálku v Prostějově. Nakonec však Jaroslav Čičatka odešel do Nového Jičína, kde na německé reálce kromě svých povinných předmětů učil i zpěv.

Krátce po svém příchodu na této škole založil ze studentů pěvecký sbor a nedlouho poté i orchestr, se kterým nacvičil dokonce i některé náročnější skladby, například Mozartovu Malou noční hudbu.

Přišel však rok 1915 a jeho válečné události postihly i Jaroslava Čičatku, který dostal povolávací rozkaz a musel nastoupit do armády. Útok na Lvov, bitva u Soči, italská fronta, Verdun. To vše Jaroslav Čičatka přežil. Od roku 1919 učil na reálce v Prostějově, ovšem tentokrát už na české. Také zde, kromě svých učitelských povinností, se věnoval i hudební činnosti. Podobně jako na novojičínské reálce založil orchestr na české reálce v Prostějově.

Tento orchestr pak hrával při různých příležitostech, jakými byly např. akademie nebo divadelní představení. Po určité době svého působení v Prostějově

odešel Jaroslav Čičatka do Olomouce, kde jedenáct let vyučoval na reálce a samozřejmě zde založil a vedl i orchestr. Olomouc se stala také hlavním působištěm Jaroslava Čičatky.

V roce 1953 založil a vedl hudební oddělení olomoucké Městské knihovny, kde za celou dobu svého působení shromáždil kolem 3 500 svazků knih, notového materiálu a přes 2 000 gramodesek. Podle vzoru knihovny v Lipsku sestavil speciální katalog pro hudebniny. Zároveň se podílel i na redakci katalogů vydávaných přímo v knihovně. Ve své odborné činnosti, jejíž součástí byly i různé referáty a články v místním tisku, se Jaroslav Čičatka zaměřil kromě hudební oblasti i na oblast divadelní.

Jaroslav Čičatka napsal také celou řadu odborných studií, které kromě vědecké úrovně mají i značnou metodickou hodnotu. Týkají se osobnosti Leoše Janáčka, Gustava Mahlera, Ference Liszta, dále pak historie olomouckého divadla do 19. století, působení Josefa Dobrovského v Olomouci, ale napsal i praktické příručky hry na klavír, housle, harmoniku a kytaru. Těch publikací a článků by se našlo jistě mnohem víc.

I když v roce 1971 odešel PhDr. Jaroslav Čičatka definitivně do důchodu, nadále se věnoval své zálibě a zpracovával různé materiály.

*(Přetisk z Prostějovského večerníku,
2. dekáda ledna 2001)*

ŽIVOTNÍ DRÁHA JEDNOHO ABSOLVENTA REÁLKY

Na Českou reálku byl přijat v r. 1929, ukončil ji s absolutním vyznamenáním v r. 1936. Na škole získal nejen výborné základy „technických“ předmětů (M, F, Ch, Dg), ale díky náročným profesorům i slušné základy cizích jazyků – franštiny a němčiny. Po přijetí na brněnskou techniku pokračoval ve studiu zejména franštiny. V odborných předmětech dosahoval stále výborných výsledků, první státní zkoušku složil v termínu a s vyznamenáním, a nebýt osudného 17. listopadu 1939, kdy byly německými okupanty uzavřeny všechny české vysoké školy, byl by jistě dokončil studium jako jeden z prvních. Tak musel čekat téměř sedm let, než mohl s čerstvým inženýrským diplomem nastoupit jako technik do podniku Moravia v Mariánském Údolí u Olomouce. (O podřadných zaměstnáních během války není třeba se zmiňovat). V podniku Moravia se vyráběly plynové spotřebiče pro domácnost. Technický rozhled a znalosti franštiny našeho absolventa („díky, pane profesore Kalaši!“) ho předurčily k tomu, aby byl tehdejším Ministerstvem všeobecného strojírenství jmenován členem Mezinárodní plynárenské unie v subkomisi pro využití plynu v domácnosti (jednáci řeč franština a angličtina). Z podnětu této organizace vybudoval v podniku Moravia zkušební laboratoř, která sloužila ke zkoušení plynových spotřebičů podle nových zkušebních metod navrhovaných Meziná-

rodní plynárenskou unií. Tato laboratoř byla v té době jednou z nejlépe vybavených laboratoří konstruktérů plynových spotřebičů v rámci Mezinárodní plynárenské unie, jak bylo konstatováno při zasedání subkomise v Československu.

Počátkem padesátých let došlo v podniku Moravia k rozšíření výroby. Československu (konkrétně podniku Motorlet, Praha-Jinonice) byla svěřena výroba proudového motoru pro tehdy moderní stíhací letoun MIG 15. Nejvíce tepelně namáhané součásti motoru tohoto letounu, a to spalovací komory a rozvaděče spalín k turbinovým lopatkám, byly svěřeny do výroby podniku Moravia v Mariánském Údolí. Bylo nutné vypracovat technologické podklady, zajistit rozvoj technologie výroby a vybudovat výrobní základnu včetně řady nových speciálních a kontrolních zařízení a laboratoří. Pro zajištění těchto úkolů byl náš absolvent jmenován do funkce vedoucího investiční výstavby (1952), v roce 1953 hlavním inženýrem a konečně v roce 1958 se stal podnikovým ředitelem. V této funkci se mu podařilo zajistit nejen rozvoj svěřené letecké výroby, ale i rozvoj základní výroby podniku – výrobu plynových spotřebičů pro domácnost. Tím byl dán základ k podstatnému rozšiřování podniku Moravia v Mariánském Údolí. Byly postaveny rozsáhlé výrobní haly, nové inženýrské sítě, nová kotelna, prodloužena železniční vlečka, nová trafostanice, biologická čistírna. Pro zajišťování pracovních sil byla zahájena rozsáhlá bytová výstavba přímo v Mariánském Údolí, v Olomouci vybudována nová nářadovna. Za plnění všech těchto nemalých a velmi obtížných úkolů obdržel československé i sovětské státní vyznamenání.

Ale přišel srpen 1968. Podnik Moravia Mariánské Údolí jako celek protestoval proti vstupu „spojeneckých“ vojsk. Odveta na sebe nenechala dlouho čekat. Někteří vedoucí pracovníci byli odvoláni z funkcí. Neminulo to ani našeho absolventa. Zapomnělo se na jeho zásluhy i na to, že podnik Moravia patřil trvale mezi nejlépe hospodařící podniky. Bylo mu vytčeno, že se vnitřně nevyrovnal s působením náboženské ideologie, a bylo mu doporučeno, aby sám požádal o odvolání z funkce, což v roce 1972 učinil. Bylo mu umožněno v podniku dál pracovat v konstrukci. Jenže počátkem roku 1974 měl být zahájen v Moravii náběh výroby nového leteckého motoru. Úkol nebyl plněn. Náš absolvent byl požádán podnikovým ředitelem o pomoc. V nové funkci vedoucího inženýra tento úkol – náběh výroby leteckého motoru pro dopravní letoun Aero L 410 – náš absolvent plně zajistil a jeho výrobu plně zabezpečoval, i když musel překonávat mnoho překážek.

Koncem roku 1981 odešel do důchodu. V podnikovém zpravodaji „zhodnotili“ jeho pětatřicetiletou práci v podniku těmito slovy: „Ing. František Pavelka, nar. ..., pracoval v našem závodě od r. 1946 v technickém úseku a dnem ... odešel do důchodu.“ Nic více. Sám k tomu podotýká: „Na reálce i na vysoké škole bylo hodnocení doloženo vysvědčením. V životě je tomu jinak.“

*Ing. Vladimír Skála
(mat. roč. 1935)*

Z MYŠLENEK P. PROF. ANTONÍNA ZATLOUKALA

Pan profesor Antonín Zatloukal nás měl poměrně krátce z franštiny, přesto na něj rádi vzpomínáme. Byl klidný, vstřícný, chápal výstřelky mládí. Znal dokonale a miloval francouzskou literaturu, měl bohaté kulturní zájmy. Později, jako vysokoškolský pedagog, věnoval své odborné zájmy a snažení především Honoré de Balzacovi, o jeho životě a díle publikoval rozsáhlou monografii, kterou znalci hodnotí jako všestranně mimořádnou studii.

Pan profesor Zatloukal, „Toniček“, chodil mezi nás na naše periodické schůzky absolventů pravidelně a nesporně rád. Zajímal se o naše osudy a také se nám otevřeně svěřoval se svými radostmi i starostmi. Naposled byl mezi námi v červnu 1995 už jako jediný z našich učitelů. Byl tehdy ve výborné náladě, netajil své uspokojení, že byl po pádu totalitního režimu rehabilitován a mohl se věnovat zase svým studentům a své odborné práci. Na další schůzku už bohužel nepřišel...

Na tom posledním setkání nás oslovil, jako vždy, svým svěžím, přitom hluboce promyšleným projevem. Souhlasil s tím, abychom si jej rozmnožili, rozdali mezi sebou a poslali kolegům, kteří na schůzku nemohli přijít. Jsem přesvědčen, že by také souhlasil i s jeho publikováním v almanachu, který vychází k 100. výročí založení školy, na níž učil. Jeho moudrá slova snad osloví nejen pamětníky. Tady jsou.

Milí přátelé,

rád bych Vám poděkoval za pozvání. Učil jsem Vás jen krátce, a přesto si na mne vzpomínáte. A věřte, že člověka takové pozvání vždy potěší, vždycky je příjemné setkat se s milými tvářemi, s těmi, s nimiž jsme strávili jedny z nejkrásnějších roků v pohodě. Jaroslav Žák sice mluví o dvou nesmiřitelných, nepřátelských frontách, študácích a kantorech, ale jistě žertem. Myslím si, že doba středoškolských studií nebyla válkou, spíše „schola ludus“, při níž šlo o to, kdo vyzraje na druhého, kdo vyhraje. Kantor chtěl často dokázat, že žák se dostatečně nepřipravil, že neoládá „materiam institutam“, zkrátka chtěl ho za každou cenu nacytat na hruškách. Opíral se přitom o své vědomosti, ačkoliv nejednou byl on sám jen „una hora doctior“ – o jednu lekci probírané látky před studentem, a spoléhal na notes, zvaný kulomet, dnes asi kalašnikov. Druhá strana hledala fígl, jak kantora obelstít, jak ho doběhnout, ať šlo o problémy goniometrických funkcí, integrály, nebo o převedení vazby gerundijní do gerundiva, při konjunktivech v nepřímé řeči a podobně. Ani ona nebyla bezbranná. Disponovala různými formami napovídání, posílání šajstrů, šalabachů, různých úskoků, předstírání nevolnosti, nemoci a podobně.

To byla doba mládí, prvních kroků, rozběhů, plánů do života. A k mládí přirozeně patří veselí, taškařice a taky krása. Všechno mladé je krásné a taky k němu samozřejmě patřila láska. Co by to bylo za mládí bez projevů lásky. Jako by se Descartovo „Cogito, ergo sum“ měnilo na Miluji, tedy jsem. Co jen různých románek vzniklo během studií, tanečních. Někdy to dokonce vyšlo na celý život, většinou to dopadlo jinak. Láska je totiž nejsilnější, ale taky nejkřehčí vztah mezi lidmi.

To byl dávný včerejšek, perfektum nebo snad plusquamperfektum? Dnes si jen povzdechneme s Villonem: „Ach, kdeže loňské sněhy jsou?“ Nebo snad s pozdějším básní-

kem: „To všecko odvál čas!“ Při všech setkáních se potýkáme s časem. Čas je velký hlavolam a problém pro filozofy a vědce, od času astronomického po žité trvání, diskontinuitu a podobně. Nám laikům se čas jeví jako nutný, neopomenutelný a nepodplatitelný činitel. Mezi včerejškem a dneškem se u nás leccos změnilo. Z bezstarostných snů se stali starostliví otcové a pečlivé mámy, dnes už vlastně dědové a babičky. Leccos se změnilo i na našem fyzickém vzhledu. Husté havraní hřívky nějak prokvetly, stejně jako prořídly někdejší bílé perličky v ústech a ani oko už není tak jasné, kalí se a potřebuje dioptrické posily; a tak by se dalo dlouho pokračovat.

Taky se v tom mezidobí mnoho událo. Veselí, bezstarostnost byly vystřídány ne vždy příznivými situacemi, problémy zdravotními, existenčními, zklamáním i smutkem. Takový už je život, není růže bez součku a trnu. Jako se mozkové závity nedají přeměnit do přímek, tak ani život se nedá nalinkovat lineárně podle našich přání. Aniž jsme se odvraceli od světa, od života, měli jsme, nebo snad máme, nejednou pocit, že jsme z něho vylučováni. Nějak se nemůžeme smířit, že je všude takový kult Aronova zlatého telete, že všude vládne „auri sacra fames“ a s ním i to, že lidé mohou vití, přizpůsobiví, bezohledně avancují na pomyslném žebříku stále výš, zatímco ten druhý, poctivý, vnitřně nezlomený přešlapuje na místě, nebo dokonce klesá níž. Spravedlnost se nám jeví často jako vlak, který má vždy zpoždění. Vidíme taky, že nabývá na síle směnný obchod myšlenkami, jak vítězí laciná snadnost, ideová konfekčnost, průměrnost, jak ti holohlaví uvnitř hlavy poučují moudré. Proč ti průměrní a hloupí jsou vždy tak sebejistí, a ti moudří plní pochybností? Dalo by se pokračovat.

A tak co s tím vším? Stáhnout se do ústraní a podle řeckých filozofů se řídit heslem „latché biosas“ a žít ve skrytu? Nebo římským „procul negotiis“, nebo pěstovat svou zahrádku „cultiver son jardin“ podle Voltairova Candida, tedy vidět v práci nejučinnější útěchu proti zlu a neštěstí, jež jsou neoddělitelné od našeho lidského osudu? Jsou i jiné možnosti a jistě každý z nás podle své povahy, mravní síly, přesvědčení a svědomí si našel nebo najde svou cestu.

Pokud jde o ty arivisty a jim podobné, myslím si, že každý podle evangelia dojde své odplaty. Nebo podle antického „tolluntur in altum ut lapsu graviore ruant“. Konečně ve staré teologii existuje jedna velmi odstrašující představa pekla. Peklo jsou všechny skutečně touhy, které člověka v životě zaměstnávají. „Všechno, po čem toužíš, budeš mít, nešťastníče!“

Nechtěl bych zakončit skepsí, nebo dokonce pesimismem. Když se tak porozhlédneme kolem sebe a dobře otevřeme oči, myslím, že přece jen najdeme vždy něco dobrého, krásného a hodného naší úcty. „I v kaluži vody je skryto plno hvězd“. A když se tak dívám kolem sebe, vidím tváře jako kdysi, tváře radostné, veselé a stále mladé. Tajný rada Goethe měl pravdu, když řekl tuto větu: „Mladí krásní lidé jsou hříčkou přírody, ale krásní staří lidé jsou umělecká díla“. A já Vám blahopřeji k Vaší svěžesti, dobré formě fyzické, intelektuální i duševní a přeju Vám, i sobě samozřejmě, co jiného se dá přát: pevné a dlouhé zdraví, dobré domácí zázemí, radost ze života, ať se nám nemoci a neduhy vyhýbají a ať nás netlačí svědomí.

Váš Antonín Zatloukal

Díky, pane profesore, nezapomeneme na Vás.

† MUDr. Zdeněk Zapletal, CSc. (mat. roč. 1947)

NĚKOLIK VZPOMÍNEK NA MÁ STUDIA NA REÁLCE V OLMOUCI

Neodvažuji se hodnotit pedagogický sbor na naší reálce, který nás učil v letech 1931–1938. Myslím si však, že našemu řediteli Ing. Rompartovi se podařilo shromáždit vynikající sbor pedagogů. My, tehdejší studenti, jsme pohotově využívali jednotlivých nedostatků některých pedagogů. Vzniklo tak mnoho příhod a zvyků během vyučování. Tyto typické studentské historky ponechávám poněkud stranou.

Naším pedagogem přírodopisu byl profesor Hrdlička. Když přišlo jaro, dostávali jsme za domácí úkol donést na hodinu přírodopisu několik květin, které rostou v okolí našeho bydliště. Tyto květiny jsme pak za přítomnosti celé třídy „určovali“. Nevím proč, ale věnoval jsem se vážně tomuto úkolu. V neděli odpoledne jsem procházel okolní lesy. V té době přednášel nám o koniklecí lučním a popisoval tuto opravdu nádhernou květinu, která se v našem kraji vyskytuje na jediném místě u obce Krčmaň. Při svých potulkách jsem v našem lese narazil na velký výskyt této květiny v nízkém bukovém porostu. Byl jsem velice překvapen, že tato vzácná rostlina se vyskytuje i na opačné straně od Olomouce. Profesor Hrdlička však přijal tuto pro mne zásadní a převratnou událost celkem chladně. Alespoň se mi zdálo, že tento můj „zásadní“ objev měl vzbudit větší pozornost.

Dnes je část našich lesů – Terezké údolí – vyhlášena za přírodní rezervaci.

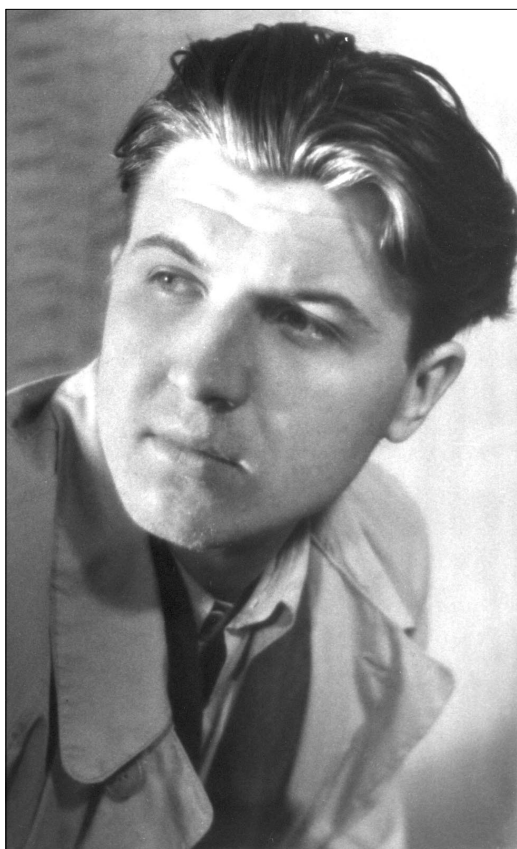
Nevím už, ve kterém předmětu to bylo – učili jsme se poznávat římské číslice. Dostali jsme za úkol přinést latinské citáty u nápisů na náboženských sochách a ostatních pamětních deskách, kde jsou některá písmena zvětšena a jako latinské číslice dávají v součtu letopočet, kdy byl označený objekt zhotoven. Dal jsem se se svými kamarády vážně do tohoto vyhledávání, opisování a řešení těchto citátů z polních křížů, ze soch Panenky Marie a sv. Jana Nepomuckého. Mohl bych uvést jiné anekdotické příhody nebo anekdoty, zaujal mne však tento způsob učení římských číslic, který nás zároveň učil poznávat pamětihodnosti naší vesnice.

Dojížděl jsem denně do školy vlakem z Náměště na Hané. Vstával jsem ve tři čtvrtě na šest. Na vesnici není takovéto vstávání něco mimořádného, ale já jsem si připadal jako mučedník. Ze začátku, v primě, jsem při oblékání, které se odehrávalo u teplého sporáku, který maminka předtím rozehrála, mockrát usnul mamince v náručí. Trvalo to však jen první rok, pak už jsem si zvykl. V červnu končila škola sedmadvacátého a tři dny jsem nemohl jezdit do Olomouce vlakem na legitimaci jako v ostatních měsících. Bylo škoda dávat peníze za jízdné nadarmo, a tak v červnu se nekoupil železniční lístek a jezdilo se do školy celý měsíc na kole. Bylo to sedmnáct kilometrů. Kopce, vítr a déšť ztěžovaly cestu. Za těchto situací vciťoval jsem se do role cestovatele na nějakém úseku cesty někde daleko na severu. Jistě proto obdivuji ještě dnes svého tehdejšího kamaráda, studenta gymnázia, který bydlel v Krakovci a dojížděl do Náměště na vlak. Bylo to deset

kilometrů lukami, lesem, polními cestami. Když přšlo a bylo mokro, jezdil po silnici do Drahanovic, což bylo o nějaký ten kilometr dál. Zvláště v zimě vyjížděl ještě za tmy a za tmy jel kolem tajemného údolí Stančov. Vykládal nám, zhýčkaným jelimánkům, že když jede kolem, ozývá se z údolí dětský pláč. Toto údolí je známé naleziště čolků. Nevím, jestli čolci vydávají nějaké zvuky - pravděpodobně zvyšoval náš kolega tímto způsobem svoje hrdinství. Když byla velká zima a hodně sněhu, nejezdil domů do Krakovce a přespával v Náměšti. Shodou okolností to bývalo v naší rodině - jeho otec se znal s mým z války. Taková služba byla samozřejmostí.

Vzpomínám na ty cyklisty, co čekávali, než se otevře škola.

*Ladislav Vychodil
(mat. roč. 1938)*

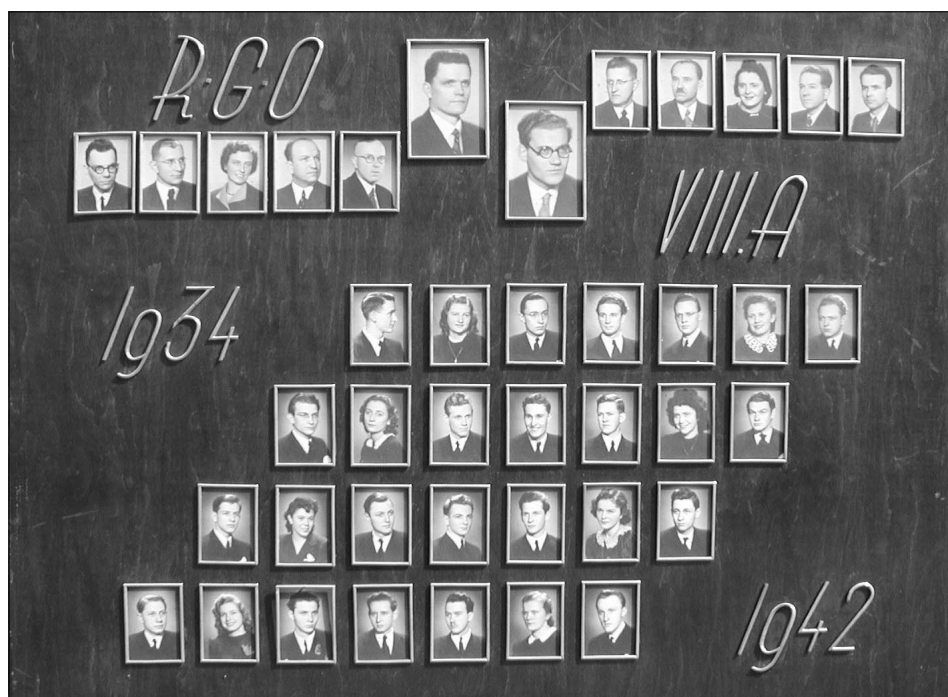
Student AVU Ladislav Vychodil v době, kdy působil jako scénograf tehdejšího Beskydského divadla v Hranicích na Moravě (foto Leo Schwarz)

Prof. Ladislav Vychodil se narodil 28. 2. 1920 v Háčkách na Moravě. V letech 1931–1938 navštěvoval Českou reálku v Olomouci, poté studoval na uměleckých školách v Praze a Brně. Zajímal se o scénografii a po praktických zkušenostech se scénografií např. v Beskydském divadle v Hranicích odešel na Slovensko, kde se stal šéfem výpravy Slovenského národního divadla v Bratislavě. Působí i jako pedagog na Divadelní fakultě Vysoké školy múzických umění v Bratislavě, stává se mezinárodně uznávaným odborníkem ve své profesi a za svou práci získává mnohá ocenění. Přednáší i na Divadelní fakultě Akademie múzických umění v Praze a podniká studijní a přednáškové turné v zahraničí (USA). V roce 1977 byl jmenován profesorem Divadelní fakulty VŠMU v Bratislavě. S jeho inscenacemi se mohli seznámit diváci nejen v Čechách a na Slovensku, ale i v Polsku, Rakousku, Maďarsku, SSSR, NDR, Bulharsku, Švédsku, Jugoslávii, Finsku, Norsku, USA, Kanadě, Belgii, Holandsku a Japonsku.

ZAMYŠLENÍ NAD MATURITNÍM TABLEM

Vzpomínání začínám tím, že mám 89 let - a to berte prosím v úvahu. Učil jsem od roku 1937 celých 9 let na Reálném gymnáziu v Kosinově ulici, pak jsem přešel na Ústav pro vzdělávání profesorů tělesné výchovy (dnes Fakulta tělesné kultury na UP), kde jsem působil v různých funkcích až do důchodu v r. 1977.

Pár dní po mém nástupu na RG Kosinova ul., zvané též Haderkovo, někdy černé, protože se chodilo před zahájením školního roku na bohoslužby na Dóm, zemřel TGM a delegace z našeho RG se účastnila pohřbu v Praze. Mou aprobační

byla němčina a tělesná výchova. S tou němčinou jsem prožil na RG celý Protektorát.

V roce 1942 jsem byl třídní VIII. A, kterou jsem učil tři roky. Němčinu jsme měli poslední rok každý den, někdy i dvě hodiny. To už všechny otravovalo, a tak jsem to zpestřoval tzv. „Bunte Stunden“: luštily se křížovky, vykládaly vtipy a zpívaly písničky. Já jsem znal jen pfadfinderské (skautské), ze kterých se žákům nejvíce líbila „Lore, schön sind die Mädchen von 17-18 Jahr“.

U maturit jsme měli jako předsedu německého ředitele Oberschule v Olomouci. Ostatní oktávy měly za předsedy české inspektory. V mé oktávě nepropadl u maturity nikdo, v té druhé 58 % žáků a v té třetí asi 30 %. Byla to těžká doba heydrichiády, předpisy byly tvrdé, 20 % žáků muselo propadnout a čeští inspek-

toři se snažili tyto nelidské podmínky ještě přetrumfnout. K tomu pomáhal i tzv. šestý předmět, na který se pochopitelně nikdo nemohl připravit. Když jsem svému předsedovi tlumočil tyto předpisy, řekl, že ho to nezajímá a že bude posuzovat znalosti žáků. Byl velice překvapen úrovní našich studentů ve srovnání s jeho německými. Němčinu zkoušel víc on než já. Maturoval jsem vlastně taky já, protože jsem musel každou chvilku panu předsedovi, který uměl dost dobře česky, překládat neznámé výrazy (v dějepise jantarová cesta - Bernsteinweg, v češtině třasořítka - Bachstelze atd.); většinou se mi to dařilo. Po skončení maturit se dělal nábor do Reichu. Maturitní večírek, vlastně odpoledne, skončil smrtí Heydricha a my museli domů.

Z tehdejší oktávy, ve které bylo 28 žáků (20 chlapců + 8 dívek) pokračovalo ve vysokoškolském studiu po třech letech v r. 1945 20 studentů. Nejvíce titulů dosáhl V. Burian, čtyři (a ještě k tomu byl posledním prezidentem Československého Červeného kříže), profesorem na Právnické fakultě UP byl J. Haderka, docenty jsem napočítal čtyři, jeden inženýr je ve Švédsku a jeden doc. MUDr. v Holandsku.

Jako dárek vděčných studentů dostal jsem od nich po maturitě jejich tablo. Zhotovil je truhlář z Přáslavic, otec Čestmíra Číhalíka, kterému jsem říkal Ehrenfried. Čestmír byl primářem ve vojenské nemocnici v Olomouci a má syna také Čestmíra, který je dnes děkanem Lékařské fakulty UP. Z těch kantorů na tablu žijí už jen já a z žáků už jen 13 absolventů.

Své vzpomínky končím tím, že před 60 lety byli na tablu samí čaští junáci a lepší děvy, dnes zbylo jen několik pánů v pozdním důchodovém věku a paní v nejlepších letech.

Walter Stehlik

VLASTENEC JUDR. OTAKAR SMRČKA

Listujeme-li almanachem Slovanského gymnázia z roku 1997, může nás v maturitním ročníku České reálky 1914 zaujmout dvojice za sebou jdoucích jmen: Břetislav a Otakar Smrčka. Je to snad náhodná shoda jmen, byli to příbuzní, bratři nebo dvojčata?

Byli to bratři. Rozdíl data jejich narození - necelý rok - jim umožnil studovat a maturovat společně, v jedné třídě. Byli to prý oba pěkní chlapi, výborní studenti, společenší, veselí, oba hrávali na housle a na kytaru, Břetislav pěkně maloval, Otík byl spíš duch organizátorský. Byl spoluzakladatelem studentského spolku Haná a spoluredaktorem studentského časopisu Paprsky.

Oba hoši vyrůstali v rodině advokáta dr. Františka Smrčky, zaníceného vlastence v tehdy hodně německé Olomouci, dlouholetého starosty Olomoucké župy sokolské, nadšeného divadelního ochotníka a činovníka různých osvětových spolků. Maminka, původně učitelka, činnost svého manžela podporovala, a tak chlapi od dětství přejímali duchovní hodnoty a idealismus svých rodičů.

Hned po maturitě však byly jejich další plány narušeny začátkem první světové války. Starší Břetislav musel narukovat do rakouské armády a padl na rumun-

ské frontě dne 7. ledna 1917 jako praporčík bosensko-hercegovinského praporu polních myslivců.

Otakar stihl ještě absolvovat roční abiturientský kurz na obchodní akademii. Ale ani on se uniformě nevyhl, sloužil v Sanoku a v Krakově. Nemoc, která začala jako angína, pokračovala těžkým krvácením z nosu a zánětem ledvin, jeho vojenskou „kariéru“ ukončila. Zbytek války dosloužil ve válečném Obilním ústavu v Brně. Po válce chtěl jít původně na techniku, ale po Břetislavově smrti si rodiče přáli, aby jednou převzal otcovu advokátní kancelář. Proto šel studovat na pražskou Univerzitu Karlovu. Po několika letech nejen úspěšně pokračoval v otcových šlépějích v advokacii, ale i v Sokole, kde také pracoval nejprve jako vzdělávatel a později jako župní starosta. To mu přinášelo povinnosti jak organizační, tak i společenské. Rovněž své povolání vykonával se zaujetím. Jako právník byl podle pamětníků i lékařem lidských duší. Cítil se svými klienty, snažil se pochopit jejich problémy a byl-li přesvědčen o jejich pravdě, obhajoval je s plným nasazením.

JUDr. Otakar Smrčka pracoval i v dalších spolcích tehdejší doby – v Národní jednotě, v Klubu přátel umění, ve Volné myšlence, v Družstvu českého divadla, v Okrašlovacím spolku a jiných. Byl vítaným řečníkem při národních a sokolských podnicích v celém širokém okolí. Svým založením byl Otakar optimista, idealista, měl rád společnost dobrých přátel, šířil kolem sebe pohodu a dobrou náladu. Miloval hudbu, knihy, divadlo, rád lyžoval a hrál tenis, byl i milujícím synem a manželem, laskavým otcem svých dvou dětí.

Tatínek byl oddaným vlastencem. Velmi si vážil prezidenta Masaryka a humanizmus a demokracie byly pro něj hodnotami nejvyššími. Není divu, že hned v roce 1939 po obsazení naší země nacistickou armádou se dr. Smrčka zapojil do národního odboje. Spoluzakládal ilegální sokolskou organizaci, jež spolupracovala s bývalými důstojníky čs. armády. Členové jeho skupiny shromažďovali zbraně, pražskému ústředí podávali zprávy o pohybech okupačního vojska a jeho vybavení. Časté schůzky v jeho kanceláři, jeho postavení jako starosty sokolské župy i činnost ve spolcích, které byly na indexu, nenechaly gestapo dlouho v nečinnosti. 21. srpna 1940 byl dr. Smrčka zatčen a vězněn v Olomouci, pak ve Vratislavi a na Mírově. Psával nám z vězení krásné dopisy plné odhodlání a lásky – až do konce. Naštěstí měl pevné zázemí v naší mamince, která statečně nesla tíhu péče o rodinu, byla oporou zlomené manželově matce a příkladně se starala o nás dvě nedospělé děti. Otec se u soudu ve Vratislavi hájil sám – odvážně, bez zapírání a vykrucování, aniž prozradil kohokoli ze svých spolupracovníků, tak,

Otakar a Břetislav Smrčkovi

že ani nemohl očekávat jiný rozsudek než smrt pro zločin velezrady na Velkoněmecké říši. Dne 12. března 1943 položil na oltář vlasti a svobody oběť nejvyšší.

Kdoví, jak by se utvářel jeho život v letech další, tentokrát komunistické ne-svobody, kdy Sokol byl zlikvidován, kdy byla hanobena celá éra první republiky i její prezidenti a kdy uznávaný odboj byl jen ten komunistický. Jména statečných vlastenců z řad Sokola musela být podle komunistického scénáře zapomenuta.

Díky, že alespoň dnes můžeme uctít jejich památku.

Snad mohu na závěr citovat verše básníka Otokara Březiny, které měl dr. Smrčka rád:

Odmlčely se větry, v poslušná zrcadla chladily se vody
A hvězdy jak ohně hasnoucí v studených vlnách svítících moří
Šuměly nade mnou neviditelné:
Světlo umírá jenom příchodem ještě většího světla,
Ještě většího, většího světla!

*Na svého otce vzpomínala
PharmDr. Zdenka Hálková-Smrčková
(mat. roč. SG 1950)*

A TŘEBAS ...

Otakar Smrčka

A třebaš ještě pevnější nám pouta ukováte,
Náš duch je přece silnější. Hoj, ducha nespoutáte.

A třebaš roubík vrazíte nám do úst k zalyknutí,
Věrnost naše je mocnější. K zradě nás nepřinutí.

A třebaš zloby navrší se všeho světa půle,
Nám srdce horkou krví vrou a nezmrazí je zvůle.

A třebaš ďábel sám vám byl vůdcem a učitelem,
My překonáme jeho zteč v svém odhodlání smělém.

A třebaš všechny moci zla do boje povoláte,
Nám ducha, srdce, odvahu a víru nezdoláte.

(moták z mírovské věznice 27. 9. 1941)

Báseň převzata s laskavým svolením vydavatelů z jubilejního almanachu k 80. výročí založení Sokolské župy olomoucké - Smrčkovy.

VZPOMÍNKA NA ING. FRANTIŠKA ROMPARTA

S letošním krásným jubileem olomoucké reálky je úzce spjata výročí další – velmi smutné: 27. prosince uplynulo 60 let od smrti jejího třetího ředitele, Ing. Františka Romparta, v koncentračním táboře Mauthausen.

Ing. František Rompart přijal místo profesora fyziky, chemie, kreslení a tělocviku na olomoucké reálce v r. 1903. Od r. 1929 do r. 1938 byl ředitelem této střední školy. Jeho nejmladší studenti jsou dnes již osmdesátiletí. Pro vzpomínky na něho musíme převážně do rodinné korespondence, dokumentů a fotografií.

Pokud začneme životopisnými daty, vrátíme se do předminulého století do Českých Budějovic, kde se v chudé rodině dělníka z Hartmanky narodil dne 17. 11. 1877 František, jako čtvrtý ze 14 dětí (tři jeho starší sourozenci se nedožili ani prvních narozenin). Máma pomáhala živit rodinu podomním prodejem čerstvého mléka po Budějovicích. Brzy ráno skupovala mléko v okolních vesnicích a na vozíku, taženém psem, ho ještě před snídaní rozvázela po městě. Její malé děti zůstávaly doma samy, s chlebovým cumlem v puse. František byl slabý na dělnickou dřinu, podvyživený, zato nejnadanější ze třídy. Když se narodili a vyrůstali jeho mladší sourozenci, situace rodiny se poněkud zlepšila. Děti si od útlého věku vydělávaly jako máma a hlavně se jeden o druhého postaraly. Rodinné podání praví, že sestry přispěly dvěma zlatkami při Františkově odchodu na vysokou školu do Prahy. Františkova zodpovědnost – jako nejstaršího – se projevuje i po celá následující desetiletí. Do Budějovic se vracel rád a vždy, když to rodinná situace vyžadovala. Dosud žijící příbuzní na něho vzpomínají jako na starostlivého strýčka a poručníka.

Na studiích v Praze se živil kondicemi, později jako laborant. Vystudoval chemické inženýrství (c. k. Vysoké školy technické) a získal na Karlově univerzitě profesuru. Po krátkém působení na Obchodní akademii v Hradci Králové přijal v r. 1903 místo profesora na nově založené České reálce v Olomouci. V r. 1908 se oženil, jeho žena Miloslava, roz. Hýblová, pocházela ze Štěpánova u Olomouce. Před I. světovou válkou se jim narodily dvě dcery. Starší, Miloslava, maturovala na reálce v r. 1927 a pak studovala chemii na technice v Brně. V r. 1929 odmaturovala na reálce mladší Ludmila a dále pokračovala na škole sociálně zdravotní.

V době svého působení v Olomouci zasáhl Ing. Rompart, muž s velkým rozhledem, velmi výrazně do dění na reálce i ve městě. Z korespondence jeho starší dcery se např. dovídáme, že prosadil stavbu studentského domova hned u reálky, aby měli nemajetní přespolní žáci kde přespat a při vyučování neusínali po ranní cestě do školy. Jednotlivé tělesně slabé, podvyživené žáky měl v evidenci a staral se se svým přítelem lékařem o nápravu – často i tak, že jim ze svého platil obědy v nedaleké YMCE. Jeho dcera vzpomíná na tělovýchovné přestávky mezi vyučováním na dvoře reálky – se zazvoněním v 10 hodin žákovská služba otevřela okna tříd k důkladnému provětrání a uzamkla vchod do tříd, aby se nikdo nemohl „ulejvat“. Žactvo proudilo na hřiště, kde byly nataženy sítě na odbíjeňnou, byla otevřena komora s náradím, míči, činkami. Míčové hry se hrály náruživě (kopaná jako surový sport byla zakázána), jiní běhali o závod a skákali, dívky mohly hrát tenis na kurtech blízkého klubu. Za velkého mokra nebo zimy chodili žáci přes dřevěnou lávku do Výpadu a tam alespoň rychlým pochodem

načerpávali kyslík. „Dýchat, zhluboka dýchat“ hřmělo z oken ředitelny. Ing. Rompart sám vděčil za své zdraví především cvičení a sokolskému životnímu stylu a totéž doporučoval svěřené mládeži. Jako profesor kreslení podporoval začínající olomoucké umělce a v majetku rodiny jsou např. obrazy od kolegy prof. K. Wellnera. Ředitelem České reálky byl Ing. F. Rompart od r. 1929, po smrti ředitele prof. Václava Komberce. Aby se mohl cele věnovat pedagogické činnosti, vzdává se od r. 1930 svých funkcí na radnici (zůstává pouze v radě) a v Sokole.

Ing. František Rompart

Ing. Rompart byl též předsedou spolku Studentský domov, vedoucím Osvětového sboru a Vyšší lidové školy v Olomouci, místopředsedou Okresní péče o mládež. Byl starostou Sokola, zakládajícím členem a později prezidentem olomouckého Rotary-clubu. Rodina se věnovala dobročinnosti (mj. klavírní koncerty jeho mladší dcery). Dále působil ve správní radě Zory Olomouc - jako inženýr chemie zde pracoval na recepturách čokolády.

Od r. 1918 působil Ing. Rompart na olomoucké radnici jako městský radní - zpočátku jako starostův náměstek. Na slavnostní schůzi 19. prosince 1918, věnované prvnímu prezidentovi Masarykovi, končí svůj projev přáním, „aby naše nadšení pro Masaryka nezůstalo jen prchavou sentimentalitou, nýbrž aby se stalo trvalým zdrojem poctivé práce pro dobro národa“. To bylo krédo, jímž se Ing. Rompart řídil celý svůj život. Znal olomoucké poměry - národní i hospodářské. Svou prozíravostí a pílí prokázal městu velmi dobré služby. Jako zástupce starosty měl referát školský, stavební a živnostenský. V této funkci také vítal na radnici ve dvacátých letech

T. G. Masaryka při prezidentově návštěvě Olomouce. Jako významný představitel české inteligence, nepostradatelný organizátor, školský znalec a národohospodář byl v r. 1939 vyzván londýnskou vládou prezidenta Beneše k emigraci. Bohužel pro sebe a svoji rodinu toto pozvání nepřijal.

S Tyršovými zásadami vlastenectví a osobní fyzické kondice se člen Sokola, nyní již ředitel reálky v.v. Ing. František Rompart setkává znovu v době okupace, ve svých 64 letech. Olomoucký Sokol zůstal v r. 1941 bez župního starosty (ten byl zatčen a popraven gestapem). Župa sokolská se obrátila na Ing. Romparta - a on tuto funkci přijal. Jeho dcera Mila popisuje tuto událost takto: „Šla jsem s tátou po Olomouci, zastavovali nás známí a říkali mu: „Romparte, ty sis podepsal rozsudek smrti, to je sebevražda.““

8. října 1941 byl Ing. Rompart skutečně odveden gestapem ze svého domu v Resslerově ulici jako poslední ze skupiny olomouckých občanů. Gestapo ho shánělo nejdřív v reálce a teprve tam zjistilo adresu jeho bytu. Po zatčení byl odvezen z olomouckého garnizónního vězení do Brna (kam za ním ještě jela jeho starší dcera, ale její jednání s gestapem bylo bezvýsledné, táta se již domů nevrátil). Po

opakovaných návštěvách gestapa na Resslerově ulici byly odvezeny všechny jeho písemnosti z bytu i z bankovní schránky. Po rozsudku stanného soudu gestapa v Brně ze dne 14. 11. 1941 byl Ing. Rompart 5. prosince odvezen do koncentračního tábora Mauthausen. Mezi spoluvězni byl mj. i písničkář Karel Hašler. Oba (a dalších 120 000 obětí) nepřežili. Když se provalila lež o pádu Moskvy, řádili esesmani nejstrašněji, všechny „české psy“ vyhnali na nejtěžší práci. Místo večere museli čeští vězňové cvičit na „apelplacu“ pod velením dozorců, ozbrojených býkovci, v příšerně rudém světle reflektorů a v kouři, valícím se z komínů krematoria. Zesláblé a nemocné vězně vyhnal šéflékař na pověstnou „Invalidku“ č. 13. Zde vězňové dostávali jenom poloviční porce stravy, beztak nepostačující, nesměli se vzdalovat z bloku. Umírali na zápal plic nebo mozkových blan po opakovaných ledových sprchách, pod které byly přivazováni. „Zemřel zimou, hladem, utrpením a vysílením na nemocničním baráku – jako nejnuznější žebrač, vrátili nám oblečení do posledního kapesníku, ale jeho popel se nesměl vrátit do Olomouce, kde pracoval na radnici, ve školství, v sociální péči, v Rotary-clubu, v Sokole“ – opět cituji z dopisu z pozůstalosti jeho dcery Mily.

V domě v Resslerově ulici žila do prosince 1967 jeho choť, paní Miloslava Rompartová (dožila se 88 let). Po smrti mladší dcery Ludmily v r. 1985 jméno Rom-

Dopis, který směl Ing. Rompart odeslat z Mauthausenu své rodině

29.XI.1941.

Milé, Děkuji za dvě zásilky prádla. Jsem zdrav, jakož i bratři. Dovolili, aby se nám poslal 2 kg balíček / i s obalem/ s trvalými potravinami, jako? topinky, perník, sušenky, sýr Týgr, tuhá marmeláda, snad i paštika, pak cukr, cukerin, suš, švestky atd. Žádám kov a sklo. Pak holicí mýdlo. V balíčku nesmí být ani písmene. Psát dopis s obyčejným obsahem je dovoleno. Já napíši v lednu. Vzpomínejte na mne s láskou, jako já na Vás. Prosím, chráňte si zdraví, abychom se šťastně sešli. Radostné svátky a N. Rok, jest-li^{že} neuvidíme_ dříve. Váš tata

Balíček se musí odeslat 15.XII.1941 poštou.

Všem pozdrav. a políbení.

Brno, Veveří 112, Policejní ~~státní~~ věznice.
Mauthausen, an der Dohnau, Dol. Rakousy.

Mauthausen, den 9. 9. 1942
(Oberdonat)

Konzentrationslager Mauthausen
- Krematorium -

An *frän*
Miloslava Rompartová

Auf Ihre Anfrage teile ich Ihnen mit, daß die Leiche Ihres hier verstorbenen Angehörigen im Krematorium Mauthausen eingeseichert und die Aschenurne auf dem Urnenfriedhof zu Steyr/Oberdonsau beigesetzt wurde.- Eine Versendung der Aschenurne zur Bestattung dort kann daher nicht mehr erfolgen.

Hinterlassene Bekleidung und sonstiges Eigentum wird Ihnen, falls nicht bereits abgesandt, in einiger Zeit von der Häftlings-Eigentums-Verwaltung zugehen.

Der Leiter der Verwaltung
des Krematoriums KIAM.
[Signature]
H-Oberscharführer.

Mx 5231/1942
nar. 17. XI. 1877
+ 27. 12. 1941
člov. uvery

Úřední oznámení
z Mauthausenu

part z Olomouce zcela mizí. Totalitní režim po r. 1948 jméno Ing. Romparta nepřipomínal.

V květnu r. 2000 zemřela ve věku nedožitých 92 let v Praze jeho starší dcera Miloslava, provdaná Šmerdová. I toto jméno naleznete mezi maturanty České reálky z r. 1928 – budoucí Ing. Rudolf Šmerda byl jedním z přespolních, nemajetných nadaných studentů reálky, díky výborným výsledkům v chemii a matematice zřejmě podporovaný Ing. Rompartem na studiích. Všichni vyjmenovaní blízcí Ing. Romparta odpočívají na hřbitově v Neředíně.

Život a dílo Ing. Františka Romparta v Olomouci připomínají pouze nápisy na společné pamětní desce v olomoucké reálce a v sokolovně. Těch několik písmen nemůže zachytit velikost a tragédii jednoho lidského života pro dnešní i budoucí olomoucké generace.

Eva Poláčková-Šmerdová

POUŽITÉ PRAMENY:

- korespondence Miloslavy Rompartové – Šmerdové, koncepty dopisů a nových článků
- dopis pí Miloslavy Stropkové, rozené Kuncové (neteře F. R.)
- vzpomínky PhDr. Kristy Vandasové (neteře F. R.)
- Sborník Olomoucké reálky z r. 1996 – jednotlivé zmínky v člancích o vrstevnících či studentech F. R.
- Paměti Okresního národního výboru olomouckého, Olomouc 1919
- „Na obranu Olomouce“ – článek Františka Romparta z r. 1919
- „Šedesátiny slavila celá Olomouc“ – článek z r. 1937
- Rozsudek gestapa ze 14. 11. 1941
- In memoriam – Svobodné noviny 29. 12. 1946
- Karel Hašler (Deyl, Rudolf) – vydal Panton r. 1968
- Fotografie z pozůstalosti Miloslavy Rompartové, Ludmily Rompartové, Miloslavy Šmerdové

SEZNAM MATURANTŮ REÁLKY – RODINA ROMPARTŮ

R 1927 A

Rompartová-Šmerdová Miloslava

s 13. 10. 1908 v Olomouci, † 7. 5. 2000 v Praze, Horní Stromky 2

R 1928 A

Šmerda Rudolf, Ing.

s 16. 1. 1908 Hartmanice, † 29. 10. 1959 Praha, Horní Stromky 2
od r. 1935 provozní inženýr, později ředitel Synthesie Semtín,
od r. 1954 technolog Ministerstva chemického průmyslu

R 1929 A

Rompartová Ludmila

s 30. 1. 1912 Olomouc, † 28. 10. 1985 Olomouc, Resslova 8
sociál. pracovnice KÚNZ Ostrava

MATURITNÍ ROČNÍK 1945

– NEJVÍCE ZA VÁLKY POSTIHOVANÝ

V září 1937 jsme se plni optimismu stali studenty České reálky v Olomouci – prima A s 51, prima B s 52 žáky. Pomalu se nad republikou začalo smrákat – ještě v témže měsíci se konal v Praze pohřeb 1. československého prezidenta – a pak už se události rychle pohybovaly stále k horšímu jak v republice, tak v návaznosti i na reálce.

Následujícího školního roku – hned na počátku sekundy – došlo k záboru pohraničí, a tím přibyli další spolužáci z těchto severomoravských oblastí. V březnu 1939 došlo k okupaci zbývajících částí Čech, Moravy a Slezska a byl vytvořen německý protektorát. Několik spolužáků německé národnosti muselo přestoupit na německé školy. Vznikem „Slovenského štátu“ a záboru části Slovenska a Podkarpatské Rusi Maďary přibyli nám další spolužáci. Co kdysi zažívali naši na školních výletech, jsme už nepoznali, zato ale o prázdninách po sekundě jsme se museli prokázat jednoměsíční brigádou v zemědělství.

První velká pohroma dolehla na studenty našeho ročníku na konci kvarty, kdy protektorátní školství nařídilo vyřazení všech spolužáků s dostatečnou známkou z německého jazyka ze studií na reálce, a tak v kvintě nás už z asi 100 spolužáků v obou třídách zbylo jen 35 v jedné třídě. Z budovy reálky vznikla vojenská nemocnice a my jsme se stěhovali do kláštera voršilek, kde se vyučovalo na směny s dívčím gymnáziem.

Na konci kvinty vznikla další restrikce, tentokrát dle prospěchu: 40 % spolužáček (tj. ze 7 tří) a 15 % spolužáků (což byli 4) muselo odejít. V sextě byla v pololetí reálka změněna na gymnázium, ale program vyučování zůstal stejný jako na reálce až na to, že v septimě byla zrušena v pololetí francouzština a místo aby chom maturovali v septimě na reálce, jak bylo pravidlem, byla maturita přeložena na konec oktávy. Naše třída však do oktávy už nenastoupila, neboť po prázdninách jsme byli totálně nasazeni do Lutína, spolužačky do Chemy, spolužáci do IMBERTU, několik do Olšan do DORNIERU.

Po osvobození naší republiky v květnu 1945 nás ještě několik bylo asi čtrnáct dní v Moravské brigádě jako ozbrojená složka používaná k hlídání objektů proti sabotážím. Vyučování v oktávě bylo prodlouženo přes prázdniny, a to už s výukou ruštiny. Maturovali jsme až v září 1945 a bylo nás už jen 24, nepočítaje asi 12 tzv. repatriantů (starších ročníků reálky), kteří maturovali s několika roky trvajícím pauzou od studií (cca od sexty) jako postižení okupací.

Na konci května 1945 jsem byl vyzván vytvořit na reálce (gymnáziu) národní výbor na základě výzvy z Londýna. Podařilo se nám domluvit se se Slovanským gymnáziem, Obchodní akademií a Hospodářskou školou, aby založili totéž, a pak jejich výbory spolupracovaly. Provedli jsme na bývalé reálce několik aktivit s některými profesory k vyjasnění názorů na výuku.

Naše setkání maturantů pořádáme poslední léta již každoročně na podzim. Na tyto schůzky od začátku zveme i těch sedm spolužáků, kteří nás na konci kvinty museli opustit, což dodnes považujeme za nespravedlivost.

† Ing. Milan Adamíra (mat. roč. 1945)

VZPOMÍNKY PŘEDŠKOLNÍ

Že půjdu studovat na olomouckou reálku, o tom vlastně rozhodl příklad mé sestry Jitky. Byla o dva roky starší než já, také se dobře učila a ze dvou středních škol, které byly „ve městě“ k dispozici, byla vybrána reálka jako praktičtější příprava pro život.

Líbilo se jí tam, trochu jsem jí záviděl, že byla skoro celé dny pryč a odpoledne se mohla učit, nemusela se tedy doma tak otáčet kolem našeho malého hospodářství jako já.

Okolnost, že jsme oba, děti z rodiny dělníka-domkáře, šli „na studie“, nebyla vesnickým prostředím v hanáckém Chomoutově přijímána příliš sympaticky, ale tatínek, který sám na začátku 20. století nemohl vychodit ani celou obecnou školu, se tím nedal odradit. Nás dva k tomu naštěstí nemusel moc přemlouvat.

Nemohu říci, že bych měl ve svém dětství doma zrovna nadbytek kulturních podnětů, spíš naopak. Hanácký venkovský život byl v té době uprostřed první republiky převážně materialistický; začal jsem si to naléhavě uvědomovat až srovnáváním s možnostmi svých městských spolužáků. O to hlouběji, intenzivněji a trvaleji se do mne zapisovaly vzrušující postřehy, zážitky a dojmy sbírané od dětství – nejdříve docela náhodně, ale už ke konci předškolního věku jaksi soustavněji díky mé sběratelské a pak i čtenářské zálibě a vášni. Tatínek ji podporoval nebo alespoň toleroval, s praktičtější maminkou už to občas bývalo horší. Domácí práce bývaly přednější a naléhavější a bylo jich moc, od noci do noci, jak říkala – a to byla pravda bez nadsázky.

Přes to všechno jsem si nastřádal ve svých tajných skrýších, ale naštěstí i v hlavě, velkou spoustu „kulturního“ materiálu, citových zážitků a poznatků, které dodnes tvoří základ mého kulturního zaměření.

Jsou to často jen jakési fragmenty prožitků, kratičké impresy zachycené rozmarnou pamětí, které asi dozrávají ke své obsažnosti až po letech. Je ale zajímavé, že to poetické, epochální a podivuhodné v nich, ten záblesk hlubšího poznání je u mne skoro vždy doprovázen střizlivou všedností dané situace, skoro ironickým kontrastem banality, která onu objevnost uzemňuje, zakotvuje v reálném životě a tím snad i v paměti.

Příkladů bych mohl uvést hodně, obzvláště u svých vzpomínek nejstarších – na politické události z konce třicátých let, na mé objevy Starého zákona ve stařenčině komoře, na objevy literatury v tatínkově nočním stolku i v obecní knihovně, kde kraloval koktavý Vašek Majtnarů; na objevy historie, výtvarného umění, botaniky, hudby a kdoví čeho ještě. Vydalo by to na několik stran, možná i na celou menší sociologickou studii. Alespoň tedy dvě nebo tři příznačné vzpomínky:

První je asi z roku 1938. Je mi deset let, jdu k řezníkovi pro „čtvrt kila masa na polévku, má být hodně prorostlé“. Pantáta Švestka se s kýmisi vzrušeně dohaduje o současně politické situaci a mezi jiným vykřikne „...to radši Hitlera než Stalina!“

Druhá vzpomínka je asi o rok mladší. Už nevím, jak jsem se tam dostal, ale stojím v temném prasečím chlívků, starý zedník pantáta Bura opravuje poškozenu zídku betonovou maltou a povídá mi „senko, podé mně ten gléťák“ a hned nato navazuje na předchozí rozhovor, už nevím s kým: „Já říkám, Runcimana vehnat a nakopat mo do prdele!“

Stejnou atmosféru mají moje vzpomínky na mobilizaci naší armády a pak na první den nacistické okupace v březnu 1939. Jdu ráno do školy, od Horky jezdí německá auta plná vojáků a motorky se sajkárami. Jedna z nich vrazila do deskového plotu u Zaoralů a vletěla až k nim na hnojiště. Na rozcestí stojí pár chlapů, zvedají pěsti a křičí do rachotu motorů „Heil Moskva!“

Ze školy nás tenkrát vrátili, přiloudal jsem se domů, v kuchyni maminka myla nádobí a plakala...

Toho roku 1939 na podzim jsem začal jezdit na kole do reálky...

Ještě předtím mě ale paní učitelka chomoutovské trojtřídky učila po škole „rozbor větný“ a byla tak hodná, že mi na vysvědčení dala k samým jedničkám aspoň tu „dvojku z milosti“ z kreslení – a do doprovodného dopisu mi napsala, že jsem „náchylný k pláči“.

To byla pravda, potvrdil jsem to, když jsem při přijímací zkoušce nezvládl příklad čtyřmístného dělení – a potom znovu, když při vyhlášení výsledků pan profesor Čičatka stručně konstatoval – „Přikryl, přijat.“ To bylo zase z radosti.

Radost i strastí bylo za těch následujících osm školních let víc než dost. Krutá léta válečných zkoušek, strádání, stěhování, ohrožení, uhelných prázdnin, kopání zákopů a náletů – i neméně dramatická léta poválečná. Ale zároveň léta svěžího dychtivého mládí, studentských lásek, otvírání obzorů, setkávání s krásnými osobnostmi učitelských autorit, léta dospívání, dozrávání, nadějí.

Alespoň některé z nich se vyplnily, i díky těm osmi letům středoškolského studia na olomoucké reálce.

*Prof. PhDr. Zdeněk Přikryl
(mat. roč. 1947)*

O ŘEČI VÝTVARNÉ A O DOROZUMÍVÁNÍ

O tom, že mezi významné absolventy olomoucké reálky patří celá řada výtvarných umělců, už bylo napsáno několik svědectví. I o tom, že většina z nich získala nejvýraznější impuls od profesora-malíře Aloise Kučery ve čtyřicátých letech, tedy v období druhé světové války.

I já sám patřím k jeho vděčným žákům, pokračovatelům a snad mohu říct i blízkým přátelům, ale zamýšlím-li se dnes, čtyřiapadesát let po maturitě, nad tím, co pro mne znamenalo osm let středoškolského studia, nabývám přesvědčení, že jeho působení bylo komplexní a uchránilo mě před jednostranností. Otevřelo mi svět, probudilo a usměrnilo mé vlohy a dalo mi dobré základy všech mých budoucích kulturních aktivit. Zaměřením a obsahem výuky, ale i příkladem vynikajících učitelů.

Prostředí, ve kterém jsem se narodil a vyrůstal – malá hanácká vesnice (Chomoutov) a chudá „kovorolnická“ rodina – mi mnoho kulturních podnětů neposkytlo, a tak dodnes nevím, odkud se vzala má odpověď na otázku pana řídícího Skopečka v první třídě obecné školy. Zeptal se mě, čím chci být, a já bez váhání řekl, že profesorem na Karlově univerzitě. Vzbudilo to smích, i já jsem se styděl, obzvláště později, když jsem se začal rozhlížet aspoň po knížkách v obecní knihovně. Ale stejně je to zajímavé.

První dva roky na reálce ve mně moc kladných dojmů nezanechaly. Snad jakési ne nepříjemné překvapení, že jako naivní vesničanek z trojtřídky jsem se zařadil

mezi premianty – především v češtině. Ale také pocit pokoření a nechuť nebo dokonce nenávisť ke kreslení u profesora Smolky, které bylo spíš nezáživným rýsováním a drezurou než výchovou k výtvarnému vyjadřování.

Asi není zrovna taktické sdělit v tomto sborníku, že proměna reálky v reálné gymnázium, která mě „postihla“ v tercii, mě možná zachránila před dobrovolným odchodem ze studia.

Nebyl to ale jen příchod profesora Kučery, který „objevil můj výtvarný talent“ (nevím, kde se vzal) a přijal mě do svých hodin nepovinného kreslení, ale i zjevení latiny u profesora Bartochy, s prvními pohledy do světa antiky – a český jazyk u paní profesorky Králíkové. Literatura, poezie, Mácha, Zeyer, Hlaváček, Bezruč, Schulzův Kámen a bolest, Rollandův Jan Kryštof, Faurovy Dějiny umění, které mi paní profesorka půjčovala z obrovské knihovny svého manžela. A od kvinty potom francouzština se svou melodickou krásou, s poklady své literatury a fascinujícího výtvarného umění.

Prožíval jsem to okouzlení a skoro fanatické zbožňování obou umění uprostřed končící světové války, doma při tvrdé práci v našem malém hospodářství, na poli, ve chlévě, na zahradě. Při kosení louky nebo okopávání řepy jsem si v duchu recitoval Hlaváčka, Ovidia nebo patetické verše Bezručovy. Kreslil, psal a maloval jsem v každé volné nebo ukradené chvíli jako posedlý.

Studium výtvarné výchovy na obnovené olomoucké univerzitě mi umožnilo soustředit se na to, co mě táhlo nejvíc. Ke kresbě, malbě a dějinám umění se hned v prvním roce připojilo sochařství, které nakonec v mém výtvarném zaměření zvítězilo, spolu s pedagogickým působením na univerzitě celý můj další život.

První poválečná léta, období mého dospívání, byla plná nadšení, opojení svobodou a bouřlivého rozletu, které nedokázaly hned zastavit ani radikální politické proměny po roce 1948. Zato dva roky tvrdé čepičkovské vojny a potom, v polovině padesátých let, návrat do civilu s nelichotivými kádrovými posudky, zákaz pedagogického působení a nevráživost olomouckých výtvarníků, práce v aranžérských dílnách a v propagaci – to byla nelítostná škola života. V ní jsem se mohl opřít jen o dobré rodinné zázemí, o pár věrných přátel a o vyvzdorovanou sochařskou tvorbu v mokřím sklepě na nábřeží Přemyslovců. O práci, která byla mou jedinou seberealizací a prostředkem protestu proti dusivé atmosféře nepřátelské doby.

Tehdy, v roce 1955, jsem si zas po delší době vzpomněl na svou středoškolskou francouzštinu a napsal několik dopisů na adresy objevené v „Les Lettres francaises“, které se tenkrát kupodivu prodávaly na olomouckém náměstí. První delší dopis jsem ještě pro jistotu zanesl paní profesorce Francové ke korektuře, ale byl schválen – až na pár neobratností.

Na všechny odeslané dopisy jsem dostal odpovědi – od umělců, galeristů, z muzeí i nakladatelství – a ze všech na mne dýchla sympatie, porozumění a vstřícnost. Největší, bouřlivou radost mi udělal velký dopis s katalogem plastik a kreseb Aristida Maillola, který mi poslala z Paříže paní Dina Vierny, sochařova krásná poslední modelka a majitelka galerie v Rue Jacob.

Nemenší bylo mé nadšení nad dopisem od paní Bourdellové, druhé manželky mého obdivovaného sochařského idolu, který zemřel v roce 1929. V korespondenci, kterou později převzal její zeť, dnes už také zemřelý, pokračujeme s nynější ředitelkou muzea, Bourdellovou dcerou paní Rhodií. Poslední přátelský pozdrav, psaný už roz-

třesenou rukou, mi od ní přišel v lednových dnech 2001. Za těch pětapadesát let jsem Bourdellovo muzeum třikrát navštívil, zaslal jsem jeho vedení řadu monografií a katalogů českých sochařů a obdržel od něho tři velké Mistrovy monografie, legiti-maci čestného člena společnosti „Les amis de Bourdelle“ a všechny odborné publika-ce, které muzeum za ta léta vydalo. Stačilo mi to bohatě k napsání obsáhlé monogra-fické studie, kterou jsem publikoval v jednom sborníku pedagogické fakulty, a odborného referátu „Štursa a Bourdelle“, předneseného na mezinárodním Kon-gresu ke stému výročí Štursova narození v Praze roku 1980.

Můj písemný i osobní kontakt s nejslavnější sochařskou galerií v Paříži – s Rodi-novým muzeem – byl odlišný, ale neméně bohatý. Vlastně byl nejdříve praktický: vystavoval jsem v zahradě Rodinova muzea poprvé v květnu 1964 a potom v dvoule-tých přestávkách ještě čtyřikrát. Šlo o mezinárodní bienále „Formes humaines“ a mým prvním exponátem, vystaveným na dohled od zlaté kopule Invalidovny, byl expres-ivní portrét Romaina Rollanda z uměleckého kamene.

Jak k tomu došlo? Mezi prvními francouzskými adresáty, které jsem oslovil, byl i sochař Georges Oudot z Besanconu, stejně starý jako já, už tehdy velmi úspěšný, s výtvarným projevem pro mne velmi sympatickým. Stal se spoluzakladatelem uve-deného bienále se státní podporou a vyzval mě k účasti. Dokončil jsem tehdy druhou portrétní variantu svého milovaného autora a rozhodl jsem se tedy, že to zkusím.

Můj exponát musela schválit celostátní výstavní komise v pražském Mánesu. Sta-lo se, prý bez problémů, a poté následovalo šokující zjištění: vedením olomoucké pobočky jsem dosud nebyl doporučen za člena Svazu. Přijal mne tehdy neprodleně výbor pražský, vlastně ústřední – prý všemi hlasy – až na Olomoučana Bohumíra Dvorského. Má radost pak měla ještě krásné pokračování – portrétu si na výstavě povšimla paní Marie Rollandová, vdova po spisovateli, a projevila přání setkat se se mnou. Došlo k tomu o něco později v její nadaci na Rue Montparnasse a bylo to jedno z nejkrásnějších setkání v mém životě.

A Rodinovo muzeum? V roce 1997 převzal jeho ředitel do muzejních sbírek mou medaili „Rodin a Vnitřní hlas“ a věnoval mi velký, skvostně vypracovaný soubor faximilovaných Rodinových kreseb. Mohl jsem jej přiřadit ke svým jedenácti dalším Mistrovým monografiím, také německým, švýcarským, anglickým, americkým a pochopitelně i českým.

V Paříži jsem se v roce 1968 setkal s vdovou po Osipu Zadkinovi v jeho opuštěném ateliéru v Rue d'Assas. Naše osobní setkání, plánované v roce 1967, se už neuskuteč-nilo, ale dojalo mne, že jsem na dřevěné tabuli s poslední umělcovou korespondencí našel i svůj dopis a fotografii Lotovy ženy, kterou jsem nazval „Pocta Zadkinovi...“

Stejnou smůlu jsem měl i s italským sochařem Marinem Marini v Miláně – zavini-lo to mé dvoudenní zpoždění v Assisi, kde mě postihl úpal. Mistr M. M. mě ale od-škodnil obrovskou barevnou monografií, která je chloubou mé knihovny. Já jsem poděkoval mimo jiné dvěma pozvánkami na své přednášky s názvem „Italské capriccio Marina Mariniho“, které jsem přednesl v olomouckém Muzeu a v opavském Domě umění.

Štěstí jsem měl v Itálii u neméně slavného sochaře Emilia Grace, s nímž jsem si rovněž několik let dopisoval. V době, kdy jsem v Římě vystavoval své kresby a foto-grafie ve Fondazione Besso, mě pozval k návštěvě svého přepychového ateliéru na Via Cortina d'Ampezzo. Strávili jsme spolu idylicky krásné nedělní dopoledne, i když

naše slovní výměna dost vázla – francouzsky totiž trochu mluvila jen jeho mladá paní a má italština je bohužel dost chatrná. V ateliéru nad prací se ovšem výtvarníci vždy dorozumí.

Za reportáž s fotografiemi, které mi doma otiskli ve Světě v obrazech, mi potom Graco poslal sbírku svých básní, veliký katalog jubilejní výstavy, kterou mu uspořádali v Andělském hradě, a pozoruhodný knižní soubor, registrující jeho výstavy po celém světě s dokumentací expozic i setkání se slavnými osobnostmi. Je to něco jako osobní reklama, ale v tomto případě velmi kultivovaná a zajímavá.

Francouzsky jsme přes dvacet let komunikovali s rumunským profesorem dějin umění panem Jianou, ředitelem velkého pařížského nakladatelství Arted, a také se španělským sochařem Baltazarem Lobo, který poznal Československo při výstavě Španělů v Mánese v roce 1946. Poseděli jsme v jeho maličkém ateliéru, plném bílých mramorových soch; postavil si mou drobnou plastiku Penelopy, kterou jsem mu věnoval, na poličku hned vedle sošky od mého přítele Henriho Laurence a pak jsme společně navštívili vernisáž Májového salonu v paláci Chaillot. Tam se to uměleckými i politickými veličinami jen hemžilo, byly tam i obrazy od Picassa a od paní Toyen, ale jejich autory jsem bohužel nezahlédl. Zato se tam hrdě prezentoval autor výstavné klozetové mísy (naštěstí nepoužito), pěstitel rozkvetlé broskvoně a myslím thajská maminka rozkošného usměvavého batolátka, které si Lobo směl vyfotografovat jako inspiraci k některému svému dalšímu něžnému mramoru. Mé fotografie z tohoto zahájení jsou bohužel bláznivě rozmazané a nepoužitelné, názorný to doklad mého, tehdy zcela zmateného, duševního stavu, vykojení, snad Jiřikova vidění.

Nemohu zde ani zdaleka vypočítat, tím méně popsat, všechny své přátelské kontakty, ani ty jen „odborné“, bylo jich požehnaně. Využíval jsem při nich opravdu své školní francouzštiny, ale i méně oblíbené němčiny, které jsme měli, ale za války, někdy až deset hodin týdně, takže jí vládnu mnohem líp.

Výsledkem mé rakouské korespondence se stala má první souborná výstava na „Západě“ – ve vídeňské galerii „Junge Generation“. Bylo to v období Pražského jara v roce 1967.

Nemohu zapomenout na tehdejší srdečné přijetí, na atmosféru vernisáže, kde se už po čtvrt hodině rozproudila bezprostřední „beseda s autorem“, tehdy něco, o co u nás i dnes organizátoři většinou marně usilují; na překvapení diváků, že sochař z komunistického Československa expresivně modeluje biblické náměty nebo poctu ruskému kubistovi Zadkinovi, s nímž si dokonce francouzsky dopisuje, že umí zpívat tolik německých písní (které nás v němčině naučil profesor Borovička) a že je vlastně paradoxně „korouhvelem avantgardismu“ (Bannesträger des Avantgardismus), jak to pak stálo v jedněch vídeňských novinách.

Nezapomenutelná byla i následná bouřlivá oslava s vídeňskými kolegy v hospodě „U sedmi sekyr“ a noční návštěva jednoho už značně „unaveného“ mladého sochaře v jeho ateliéru, který kdysi poctil návštěvou sám František Josef – hlásala to bronzová deska nad vchodem. Neméně bouřlivá a „ovíněná“ byla i má skoro dvoudenní návštěva u oficiálního, ale neoficiálního vídeňského sochaře Bertoniho, s kterým jsem se seznámil už dva roky předtím při jeho výstavě v Olomouci v bývalém Domě umění.

Byly to tvrdé prověrky mé němčiny, okořeněné vídeňštinou, obdobně jako později na vernisážích v Lipsku, Chemnitzu (tehdy to byl Karl-Marx-Stadt), Výmaru a Kolíně nad Rýnem, na konferencích v Greifswaldu, Sonnenbergu a při pobytu ve Švýcarsku.

Tímto jazykem jsem se bez obtíží dorozuměl i s ředitelem londýnského nakladatelství Thames and Hudson, který mi v průběhu let poslal v novoročních zásilkách celou malou knihovnu výtvarných skvostů. Já jemu pak několik českých knih a katalogů, medailí a kresby s motivem bouřícího se Samsona – jmenoval se totiž přízvučně – Guttman. Nikdy jsme se neviděli, při mé medailérské cestě do Londýna nám to nevyšlo, ale jsme celoživotními přáteli. Obdobné to bylo se třemi německými profesory – medailinky – z Kolína nad Rýnem, kteří vlastnili mé kresby a medaile ke 150. výročí Goethovy smrti r. 1982. Jejich dopisy a publikované charakteristiky mých prací jsou krásnou ukázkou klasické vzdělanosti, německé důkladnosti, ale i schopnosti hlubokého vcítění a dokonalé, i když trochu komplikované slovní formulace.

Abych úspěchy svých zahraničních kontaktů přece jen příliš neidealizoval, musím se zmínit i o jedné zkušenosti dost nepříjemné. Katalogy mých účastí na mezinárodních výstavách obsahovaly i mou adresu, a tak nebylo těžké navázat se mnou kontakt i z druhé strany. V roce 1969 se mi ozval z Milána majitel tří velkých galerií s žádostí o zaslání sochařského exponátu do jeho galerie „Sculptura all'Apero“ v Legnanu. Jeho dopisy, psané perfektní francouzštinou, byly plné lichotek a slibů. Neodolal jsem pokušení – právě jsem tehdy dokončil velký betonový reliéf hořícího mužského torza jako „Poctu Janu Palachovi“ a riskl jsem odesláním v osobním autě, jak mi to nabídl zástupce jedné české firmy v Miláně. Odvoz prošel hladce, reliéf byl dobře umístěn na kamenné zdi uprostřed velkého množství dalších exponátů, mezi nimiž jsem našel i velký mramor Hanse Arpa, velká dřeva našeho emigranta Jana Klobasy a monumentální dílo Stanislava Hanzíka. Viděl jsem to, zavezl mě tam svou bílou Lancií z Milána sám pan majitel, suverenní elegant, policejní prefekt, podle vlastního tvrzení sociální demokrat, ale podle toho, jak se zachoval ke mně i k oběma uvedeným českým autorům, spíš podvodník velkého stylu. Asi věděl, proč mi nedovolil fotografovat, pohostil mě čajem a pak už neměl čas. V kanceláři jeho krásné sekretářky jsem zahlédl několik připravených dopisů stejného znění, jakým nalákal mne. Za přílišnou důvěřivost se platí. Proto byl katalog s fotografií mého reliéfu, poslaný na fakultu, i jedním ze závažných důvodů mých „posrpnových“ životních problémů a potíží.

K těm důvodům vlastně potom, podle kádrových posudků v době totality, patřily všechny mé styky a korespondence se Západem. Nelitoval jsem toho, a pokud to šlo, pokračoval jsem v nich i nadále, i s vědomím, že jsou sledovány. Pomáhaly mi přežít, udržet si kontakt se světem i s aktuálním děním v mém výtvarném oboru a dodávaly mi také sebedůvěru, jistotu, že řeč výtvarného díla je při dobré vůli srozumitelná všem kulturním lidem bez jazykové bariéry, a to tím spíš, jde-li o opravdové umělecké dílo, a nejen o bezobsažnou hru, recesi nebo provokaci.

Ta znalost jazyků, hlavně těch světových, je k tomu ale přece jen velice, velice potřebná a neměla by to být jen ta dnes tolik preferovaná angličtina, využívaná bohužel především v technice a ekonomii. Lituji, že jsem se jí já sám nenaučil, ale zároveň vzdávám hold svým středoškolským učitelům latiny, němčiny a francouzštiny za to, čemu mě naučili.

Alespoň do jisté míry snad tedy mohu říct podle Masaryka, že jsem čtyřikrát člověkem. Ten můj čtvrtý „jazyk“ je má výtvarná práce, a jestli to nestačí, přiložím k tomu ještě svou rodnou hanáčtinu.

*Prof. PhDr. Zdeněk Přikryl
(mat. roč. 1947)*

MÉ VZPOMÍNKY NA PHDr. JANA SPRINGERA

Maturoval jsem v roce 1951, v posledním roce existence Polívkova reálného gymnázia, důstojného rivala gymnázia Slovanského. Přesto jsem se setkal s dr. Janem Springerem. Jak k tomu došlo? Jak se dovídáme v almanachu Símě hořčičné, vydaném v roce 1947 k osmdesátému výročí založení Slovanského gymnázia,

PhDr. Jan Springer působil na této škole od roku 1938. Dne 12. května 1945 byl jmenován zatímním správcem tohoto ústavu. V ředitelské funkci pak setrval do období po událostech v únoru 1948. Pro komunistický režim však byl nepřijatelný. Bylo zneužito celkem bezvýznamného studentského incidentu proti K. Gottwaldovi (píše se o něm na jiném místě tohoto almanachu) a spolu s dalšími profesory, např. mým nezapomenutelným třídním profesorem Františkem Bráblíkem, byl přeložen na Polívkovo gymnázium. V témže almanachu byl uveřejněn jeho článek „Gymnasium v jařmu německém (1939-1945)“. Bylo by nepochybně zajímavé, jak by hodnotil vývoj našeho školství od roku 1948 do současnosti.

PhDr. Springer měl

aprobaci pro jazyk český a německý. Byl to však i velký znalec slovanských jazyků. Z vyprávění vím, že v době první světové války působil jako armádní tlumočnick na Balkáně. Od té doby se také datoval jeho zájem o balkánskou problematiku. Měl rozsáhlou monotematicky zaměřenou balkánskou knihovnu, již věnoval olomouckému archivu.

Dr. Springer uměl dokonale rusky a ruštině vyučoval v posledních letech své aktivní pedagogické dráhy. Byl to učitel laskavý, dával studentům možnosti, aby

PhDr. Jan Springer

se naučili, pokud se chtěli naučit. Měl odpor k donucování a tvrdým postupům. Charakterizoval bych ho jako učitele demokratického. Byl vnímán jako mimořádná pedagogická osobnost a myslím, že všichni ho měli rádi a respektovali ho.

Ještě blíže jsem ho poznal až po maturitě, vlastně ještě mnohem později, když se sprátelil s mou matkou. Teprve tehdy jsem poznal, jak vzácný je to člověk, jak rozsáhlé má vědomosti, jak laskavý a obětavý dovede být ke svému okolí.

Říkával žertem, že když si vezme do ruky román, tak stejně ví, jak to dopadne, takže nejraději si čte ve slovnících a encyklopediích. V posledním období své vědecké činnosti se zabýval Dobrovským. Mohu uvést jeho publikované články „Josef Dobrovský a kruh jeho přátel v Olomouci“ (in: PdF UP v Olomouci – 1968 – Pocta Miloslavu Traplovi) nebo „Josef Dobrovský“ (Sborník Vlastivědného ústavu v Olomouci 1972). Postava Dobrovského ho dovedla také k zájmu o dům č. 23 na Dolním náměstí, kde naše rodina po mnoho let bydlela. V jednom svém dopise (29. 11. 1972) mi píše: „Každému novému příchozímu do domu jsem vykládal, že sem k Istlerovým chodíval Dobrovský a že se díval těmi do olova zasazenými tabulkami v oknech na dvůr.“ Dnes je tento dům bohužel v dezolátním stavu... Prof. Springer se ovšem nevěnoval pouze Dobrovskému. Ve Zprávách Vlastivědného ústavu v Olomouci je např. v roce 1973 jeho článek „Hanácký rektor – autor početnice“. Je o Ignáci Drlíkovi, „školském učiteli charvatském“.

Bibliografická vášeň přivedla dr. Springera k zájmu o hudební skladatelky. Výsledky této práce jsou u mgr. Milady Rolčíkové, profesorky bohumínského gymnázia. V dopise z 2. 10. 1975 píše: „Já jsem první bibliograf ženské skladatelské činnosti – tím jsem se chlubil, že vedle filosofie jsem holdoval i ženám.“ O jeho inteligentním humoru svědčí i úryvek z dopisu 10. 2. 1974: „Na výroční valné hromadě Vlastivědného ústavu k 90 letům Vlasteneckého muzea nás šest dostalo zlatou pamětní medaili: ...je velká jako pleskánek.“

Mohl bych vzpomínat i na úsměvné líčení historek se studenty z Číny, jimž se věnoval jako lektor českého jazyka v jejich jednoročním kurzu češtiny. Dojímavé byly i výlety s jeho staříčkou tatrovkou, které někdy končily hned na svém začátku, protože jeho veteránka byla schopna pouze sjet dolů po olomouckém Dolním náměstí. Řídit ji, to vyžadovalo velkou zručnost. Zvláště důležité bylo nezapomenout na to, že šipku naznačující směr zabočení doleva je nutno posunout rukou, aby řádně fungovala.

Dr. Springer znal snad všechny karetní hry. Vítězný úsměv se rozhostil po jeho tváři, když po brilantní hře uhrál pagáta v tarokách, ačkoliv si všichni mysleli, že mu ho zabijí.

Poslední léta dr. Springera nebyla nijak radostná (zemřel 19. října 1978 ve věku 85 let). Nejvíce ho trápilo, že téměř nevidí. Jeho poslední dopisy jsou skoro nečitelné.

Potud vzpomínky jednoho z jeho žáků. Třebaže jsem maturoval na Polívkově reálném gymnáziu, mám hluboké sympatie i pro Slovanské gymnázium. Maturoval tam kdysi můj prastrýc Msgre Alfons Pryč (mat. roč. SG 1885) a studoval tam i můj otec JUDr. Emanuel Novotný.

*PhDr. Jan Novotný
(mat. roč. PRG 1951)*

PAEDDR. FRANTIŠEK NAVARA – OSOBNOST TVŮRČÍ A TVOŘIVÁ

Když v roce 1999 začala nabírat konečnou podobu publikace *Slovanské gymnázium literární*, byl mezi absolventy Polívkova reálného gymnázia, jež se Slovanským gymnáziem v roce 1951 splynulo, objeven PaedDr. František Navara. Stalo se to zásluhou literárně orientované pedagožky Elišky Blažejové. Tehdy uplynulo právě deset let od Navarovy smrti a tři léta od posmrtného vydání jeho *Vyprávěnek stařečka Rašnera z Bílé Lhoty*. František Navara byl (skromně řečeno) tehdy zachráněn před zapomenutím a ocitl se v podobě krátkého medailonku a ukázky z *Vyprávěnek* mezi literáty SG. Almanach vydávaný k 100. výročí založení České reálky v Olomouci dává příležitost všimnout si všestranně nadaného a tvořivého absolventa Polívkova reálného gymnázia z roku 1930, maturujícího ve třídě dr. Václava Jiráka, v širším rozsahu.

František Navara se narodil 9. března 1912 v Olomouci. Jeho otec byl krejčí a matka švadlena. V dětství se stal Františku Navarovi největší zálibou skauting. V něm získal potřebné a praktické znalosti do dalšího života, oblíbil si cestování a pěší turistiku. Celý život na léta skautingu vzpomínal a oceňoval, jak mu skauting pomohl zdolat úskalí dalšího života.

V dětství trávil František Navara každé prázdniny v Bílé Lhotě u svého strýce Rašnera. Po letech vznikl ze vzpomínek na bělohotské pobyty soubor vyprávěnek stařečka Rašnera, který pro rozhlasový pořad Hajaja namluvil pro děti pražský herec Zdeněk Řehoř. V roce 1996 byly Navarovy vyprávěnky vydány knižně.

Studium reálky dalo Františku Navarovi velmi solidní základy vzdělání. Olomoucká reálka tehdy patřila k prestižním ústavům a plejáda profesorů, jakými tehdy byli např. dr. Jaroslav Čičatka, Karel Wellner, dr. František Malínský, Robert Strnad a Jan Slavík, výrazně ovlivnila Navarovo chápání vzdělání a vzdělanosti. Pod zorným úhlem této zkušenosti pak on sám celý život i učil.

Krátce před maturitou zemřel Františku Navarovi otec a na další studium nemohl ani pomyslet.

Absolvoval učitelský kurz a teprve v pozdějších letech při zaměstnání i univerzitu, kde získal titul doktora pedagogiky.

V roce 1932, tedy ve svých dvaceti letech, byl přidělen jako učitel na východní Slovensko do vesnice Německá Poruba. Dnes je tato ves známá jako rodiště kpt. Jana Nálepky, hrdiny 2. světové války. František Navara překonal jazykové bariéry, naučil se slovensky a také trochu maďarsky a rusky, aby mu všechny děti rozuměly. Působení pod Vihorlatem bylo pro Františka Navaru školou života, na kterou vzpomínal v dobrém. Byl v těch krajích nositelem osvěty a kultury, přinesl do zapadlého kraje informace o zcela neznámém technickém pokroku. Mnohé vzpomínky, např. o instalaci antény a krystalového přijímače, zaznamenal i literárně a zužitkoval v rozhlasových pořadech.

Na východním Slovensku působil čtyři roky a potom byl přeložen do Komárna, což vneslo do jeho života pozitivní změny. Měl opět blíže ke kultuře a také k domovu. V roce 1939 se po vyhlášení Slovenského štátu vrátil do Olomouce a byl ustaven učitelem na škole v Holici u Olomouce, kde působil 33 let až do své penze. S holickou školou jsou spojeny Navarovy mimoškolní aktivity v oblasti zájmové činnosti. Ty se týkaly nejen jeho umělecké tvorby, ale i rozsáhlé zájmové činnosti žactva. Zahrno-

valy oblast loutkového divadla, výtvarných kroužků, pěveckého sboru, recitačních aktivit a přípravy veřejných vystoupení žactva. Ohromující všestrannost byla provázána mimořádnými úspěchy jeho žáků v Soutěžích tvořivosti mládeže (STM), a to mnohokrát i v ústředních kolech.

V Olomouci se roku 1941 František Navara oženil. Jeho paní Zdeňka byla hudebně velmi talentovaná. Po maturitě působila v jednom olomouckém nakladatelství. Domácí život vyplňovali oba manželé péčí o tři děti (Dagmar 1943, Zdeněk 1944 a Lenka 1955) a hudbou. Časté koncerty, kdy František Navara hrával na housle a jeho paní na klavír, proměnily jejich obývací pokoj v koncertní síň, kde byl toliko klavír, housle, haldy not a spousta knih. Po založení univerzity získal František Navara v pětiletém studiu kvalifikaci pro výuku na vyšším stupni škol a v dalších dvou letech studia dosáhl doktorátu pedagogiky.

Studijní texty a literatura provázely Františka Navaru i do přírody, na zahradu nebo do lesa. Nosil s sebou i notové papíry a náčrtkové bloky, aby mohl zaznamenávat hudební myšlenky a zakreslovat motivy, jež ho zaujaly. Kromě literatury byl totiž František Navara i plodným a úspěšným hudebníkem a malířem. Jako textař spolupracoval se dvěma desítkami skladatelů populární i moderní hudby a proslavil se i jako spolutvůrce několika hitů. S Českým rozhlasem spolupracoval celý život. Jeho texty zpíval i Waldemar Matuška a Pavel Novák. Natočil více než 100 rozhlasových kulturně vzdělávacích a historických pořadů; nejznámějším cyklem z jeho pera se stal seriál *Obrazy bez rámců*, jímž připomínal umělecké osobnosti Moravy. Těžištěm jeho rozhlasové tvorby byly jeho práce dramatické. Napsal 13 her pro děti a čtyři pro dospělé. Jedna z nich – *Čtyři brány města Fa* – byla uvedena celkem dvacetkrát, což je v rozhlasové praxi zcela výjimečné.

Svou zálibu v turistice proměnil v mimořádné schopnosti koncipovat školní výlety, na které i po letech vzpomínají žáci holické školy s nelíčeným obdivem. Dokázal maximálně využít historických památek i přírodních krás a naplnit čas výletů do maxima.

Toužil poznat i vzdálenější země, ale tato touha se mu zčásti naplnila až v druhém manželství, kdy s ženou Ivou navštívil mimoevropské země „před železnou oponou“ i Gruzii, Mongolsko, Bajkal, Jugoslávii a Egypt. Také v zahraničí nacházel náměty pro svou literární a hudební tvorbu, což jen dokládá, že František Navara byl člověkem velmi citlivým, vnímavým a tvořivým.

Plodný život PaedDr. Františka Navary se naplnil 8. září 1989 v Olomouci, krátce před tehdejšími „listopadem“, aniž stačil vypovědět rozsáhlým dílem vše, co v něm dozrávalo a co sdělit chtěl. Přesto každý, kdo Františka Navaru znal, stojí nad jeho dochovaným dílem v úžasu.

Tak tomu bylo i při vzpomínkovém podvečeru 20. března 2002 v Muzeu umění Olomouc, který k připomenutí 90. výročí narození připravila Františku Navarovi pro olomouckou veřejnost literární sekce Vlastivědné společnosti muzejní Olomouc.

Mgr. Bohumír Kolář

PaedDr. František Navara

AKADEMICKÁ MALÍŘKA MILADA ŠINDLEROVÁ-VOKÁČOVÁ

Akad. mal. Milada Šindlerová-Vokáčová na vernisáži své výstavy v Olomouci v r. 1993 (foto Leo Schwarz)

Maturovala na České státní reálce v Olomouci v roce 1941. Na Akademii výtvarných umění v Praze studovala u profesora Jakuba Obrovského a u profesora Vlastimila Rady. Oborem jejího studia byly malby a restaurování nástěnných obrazů. Rozhled po evropské kultuře získala na studijních cestách po téměř všech evropských státech.

Ke studiu malířství ji přitahoval především výtvarný talent zděděný po matce Boženě, rozené Slavíkové, obdivovatelce umění a amatérské malířce, a po strýci Vojtěchovi Slavíkovi, krajináři, který vyučoval kreslení na pokusných školách ve Zlíně. Vzorné prostředí ro-

diny důstojníka Československé armády poskytlo ideální podmínky pro rozvoj mladého talentu.

Výtvarné nadání se projevilo v plné síle na Dívčím reformním reálném gymnáziu. Oblíbeným kreslířským tématem byla kresba koní – samozřejmě v pohybu. Mezi spolužačkami byly tyto kresby velice oblíbené a žádané a nic si nezadaly s Alšovými.

Po ukončení studia na nižším stupni Dívčího gymnázia přešla do 5. ročníku reálky v Olomouci. Příznivý vliv na plný rozvoj výtvarného talentu měla osobnost profesora Aloise Kučery, akademického malíře, který vnášel do hodin kreslení své, už značně moderní, názory na malbu i vyučování kreslení na střední škole. Pod jeho vedením měl její talent zelenou. V jeho hodinách kreslení směla malovat akvarelem nebo temperou. I větší figurální výjevy. Tak získala dobrý základ pro studium malířství na pražské akademii.

Po ukončení akademie se věnovala plných 20 let restaurování nástěnných obrazů a teprve potom se plně věnovala malbě. Těžko lze hodnotit, které z obou údobí je pro malířku významnější.

K významným restaurátorským počínům patří práce na renesančním zámku ve Staré Vsi u Ostravy, fresky na budově nádraží v Pardubicích, obnova malůvek na budově „U Božího Oka“ nedaleko Ungeltu na Starém Městě pražském nebo

ryté fresky podle obrazu Mikoláše Alše: Svatý Václav, Karel IV. a Jiří z Poděbrad. Uvedené objekty jsou uvedeny namátkově.

Dlouhodobá činnost v oboru nezůstala bez následků na malířčino zdraví. „Ty bolesti páteře mám od restaurování stropů. Budu je dělat už jenom občas,“ uvádí v jednom z dopisů.

Návrat k malbě 25 let po akademii nebyl snadný, přiznávala po letech.

Fond výtvarných umělců od ní vyžadoval kresby koní v krajině, což se jí po určité době začalo dařit. Měla úspěch a získala uznání. Úspěšné byly zejména obrazy s poetickými náměty, protože podle malířčina názoru těch dramatických a hrůzných mají lidé po krk.

Výstavní činnost byla tehdy úspěšně zahájena v pražských výstavních síních a galeriích. Připočteme-li výstavy ve větších městech, bylo jich celkem dvacet. V této souvislosti si připomeňme její úspěšné výstavy v Olomouci: roku 1966 v galerii Dílo, v roce 1970 k zahájení Divadla hudby a konečně v r. 1993 ve Vlastivědném muzeu. K nejúspěšnějším mimopražským patří výstava asi 80 obrazů v Terezíně.

Především lze říci, že vystavené obrazy upoutaly poetičností, barevnou a tvarovou kompozicí a také obsahem. Provedení pastelem dodává obrazům půvab a zdá se, že obraz je vytvořen pelem motýlích křídel.

Obrazy Milady Šindlerové najdeme v mnoha rodinách, v rodinných sbírkách, v Národní galerii, v České televizi a v některých městských galeriích, ojedinele i v Rakousku, Německu a Austrálii.

Žel dny a roky ubíhají i výtvarným umělcům. A toto vzpomínání nelze lépe zakončit než vlastními slovy umělkyně: „No musíme si uvědomit, že stále kolem nás naši přátelé odcházejí, a tak bychom měli být vděční za každý den, který tu ještě prožijeme.“

Leo Schwarz (mat. roč. 1933)

VARHÁNKAMI DOBYL SVĚT

Bývalo veselo ve třídě, do níž na olomoucké reálce chodil v letech 1941–1949 **Luboš Pleva**. Bývalo veselo i ve vlaku, jímž denně dojížděl do školy z Grygova. Kromě lehkotletických treter a futrálu s houslemi míval totiž vždy při sobě foukací harmoniku. Stejně tomu bylo i při studiích na Univerzitě Palackého, kde studoval tělesnou výchovu, občanskou výchovu a angličtinu. Těmto oborům vyučoval pak po celý život na přerovských středních školách. A protože byl zvyklý dělat všechno důsledně, denně několik hodin pilně cvičil i na své „varhánky“.

Lubomír Pleva začal muzicírovat již ve svých pěti letech, kdy dostal pod stromečkem housličky. Svůj hudební talent, zděděný po mamince, rozvíjel v hudební škole Žerotín, v níž velmi

úspěšně absolvoval studium houslové hry u pana prof. Františka Černého. Sport a hudbu však mohl skloubit jediň „muzikou do kapsy“. Zaměřil se tedy na foukací harmoniku. Hru na tento nástroj ve svém provedení povznesl k dokonalosti. Dokázal, že foukací harmonika není jen mnohotvárným sólovým nástrojem, všestranně uplatnitelným v populární, taneční i jazzové hudbě, ale jako rovnocenný nástroj také při interpretaci klasické a současné vážné hudby.

Průlom do světa velké muziky Luboš udělal v roce 1955. Tehdy hrál v ústředním kole Lidové umělecké tvořivosti v Praze Mozartův Turecký pochod a – zvítězil. Obrovský úspěch mělo jeho první rozhlasové vystoupení, připravené s Ladislavem Kozderkou v brněnském rozhlasovém studiu. V téměř roce účinkoval v živém vysílání silvestrovského pořadu z Bratislavy. V roce 1961 účinkoval v 1. pořadu vysílaném z nově otevřeného brněnského studia ČsT. Většinu svých pořadů vytvořil a uvedl v rámci hudebních a zábavných pořadů televizního studia v Ostravě. Uskutečnil přes 300 nahrávek s orchestrem Studio Brno, s Ostravským rozhlasovým orchestrem, TOČR Praha, Country Beatem Jiřího Brabce a Triem Vladimíra Fikara, vystupoval s orchestrem Karla Vlacha, hrál mj. i pro kosmonauty Hvězdného městečka a třikrát i v ústřední televizi NDR v oblíbeném estrádním pořadu Ein Kessel Buntes. Svou vlast reprezentoval 10 týdnů na Světové výstavě v Montrealu r. 1974 (*vždy několik koncertů denně*), v Torontu, Quebecu a Ottawě uskutečnil 184 úspěšných vystoupení...

V domácích soutěžích Luboš vždy bezkonkurenčně zvítězil. Od roku 1964 se zúčastňoval i Mistrovství světa ve hře na foukací harmoniku. Jeho první účast (*Trossingen, SRN*) znamenala 16. místo. O čtyři roky později byl již na Harmonica Weltfestspiele ve švýcarském Luzernu třetí. Svůj první titul Mistra světa v kategorii hry na harmonetu získal v roce 1971 v holandském Eindhovenu. Skvělou reprezentací naší kultury bylo vystoupení našeho spolužáka Lubomíra Plevy na Mistrovství Evropy 1972 v Baarnu v Holandsku. Zvítězil v kategorii hry na chromoniku, zvítězil rovněž v kategorii hry na harmonetu a získal hlavní cenu festivalu – medaili za nejlepší umělecký výkon. Další vítězství a tituly Mistra světa ve hře na harmonetu získal na festivalech v letech 1973 a 1974 a své vítěz-né tažení korunoval v roce 1975 v Offenburgu (*SRN*) čtvrtým titulem Mistra světa.

V roce 1973 vyšla jeho první gramofonová deska. Bylo jich zatím devět, včetně profilové LP desky *Muzika do kapsy*. V Lubošově repertoáru není jen hudba taneční, zábavná a populární, ale i hudba klasiků (*Bach, Debussy, Chačaturjan, Stanescu, Dinicu, Trenet, Rodgers, Wiener*). Lze bez nadsázky konstatovat, že náš dřívější spolužák z maturitního ročníku 1949 Lubomír Pleva povznesl „foukací varhánky“, považované laiky za pouťovou hračku či kuriozitu, na piedestal svébytného hudebního nástroje se svým zvukovým bohatstvím, technickými a výrazovými možnostmi. Hudební kritikou je vysoce hodnocen (*cit.*): „Plevův vytříbený cit pro formu a styl – od úpravy skladeb barokních mistrů po soudobý jazzový hit.“

V srdcích ctitelů tohoto hudebního nástroje je Luboš Pleva společně s Larry Adlerem, Tommy Reillym či Jean Toots Thielemanssem světově uznávaným interpretem, který se (*cit.*) „dopracoval úrovně, která sama v tomto oboru znamená kritérium“.

RNDr. Vladimír Zicháček
(mat. roč. SG 1960)

JAK JSME JIM ŘÍKALI A PROČ

Z těch dam a pánů, vedoucích nás od primy v roce 1942 až k maturitě v roce 1950 už tady skoro nikdo není. V příslušných seznamech se lze dočíst, kdy působili na „Slovanu“ a co tam učili. Jenže studentská obec jim říkala jinak, často tak, aby nepovoláné uši netušily, o kom je řeč.

Přezdívky vznikaly různým způsobem. Nejčastěji se zkracovalo nebo komolilo příjmení dotyčné osoby, často i proto, aby se dlouhé jméno zkrátilo; např. Pochobrada – prof. Pochobradský, elegantní přírodovědec a zeměpisec, který za války dával ostentativně najevo svůj odpor k jazyku německému a při zápisu látky do třídní knihy – vše se vedlo dvojjazyčně – se dotazoval vyspělejších studentů na správný překlad potřebných pojmů. Jindy stačilo změnit rod: místo Eberle (masculinum) se použilo rodu středního; tedy máš jít za Eberletem, jdi k Eberleti. Profesor Eberle (tělocvik, francouzština) byl uznávaným mykologem, ale až po válce prosáklo na veřejnost, že se také pokoušel o dramatickou tvorbu. Někdy v roce 1943 sepsal rozhlasovou hru „Čekáme Josefa“, naštěstí před odesláním do rozhlasu požádal prof. Jirouška, aby k ní napsal scénickou hudbu. Po přečtení textu se skladatel upřímně zděsil, neboť průhledný obsah hry by autora přivedl určitě pod sekeru, a tento počín „Eberleti“ rozmluvil.

Uvedené příklady přezdívek ovšem skutečně jméno nikterak netajily. To takový „Holič“ nebo „Ducháček“ už byly téměř vojenské pseudonymy. Pod prvním se skrýval profesor Horčíčka, učící češtinu, ale současně vykonával funkci jakéhosi pobočníka ředitele ústavu: sestavoval rozvrhy (a měl s tím při dvojitě vyučovací frekvenci hodně práce) a udržoval mezi studenty tvrdou kázeň. Provinilce zval do ředitelny, kde – výlučně mezi čtyřma očima – přezkoumal provinění a pak dotyčného ručně umravnil (pouze muže). Bral to od primánů až po oktávány a často musel povyskočit, aby exekuci vykonal. Tím však celé šetření bez ná-

Prof. Josef Eberle

sledků skončilo; bylo to jistě lepší než snížení známky z mravů či podmínečné vyloučení. Přezdívka neměla k osobnosti profesora Horčičky vztah, nikdo nevěděl, odkud se vzala, a předávala se od ročníku k ročníku. Podobně tajemný byl vznik „Ducháčka“, protože dr. Springer měl s filmovým hrdinou téhož jména společný pouze anglický knírek a cvikr. Humorem neoplýval, učil němčinu a mužskou část studentstva častoval osobitou kombinací jmen z oblasti veterinární, což však pronášel výhradně česky a s jistým šarmem. Nejmírnější výtka zněla „no vidíš, blbo“. Kázeň udržoval občasným chlácholivým „no, juž - juž“. Známkoval celkem mírně, při „kónách“ odcházel do knihovny, kde velmi zdoluhavě vybíral nějakou encyklopedii, zatímco jsme urychleně zpracovávali zadané téma. Po svém návratu si četl za katedrou, ovšem nějaké přehnané používání taháků nesnášel. Jako ostatní němčináři používal předepsané Augustinovy učebnice a nikdy s námi neprobíral nějaký propagandistický text. Jeho přezdívka byla tak populární, že občas nějakí primáni požadovali zdvořile u sborovny „pana profesora Ducháčka“. Po válce se stal prvním ředitelem Slovanského gymnázia.

Používání křestních jmen kantorů bylo poměrně časté. Také profesor Valenta byl mezi námi „Vašek“. Pánové Bráblík a Kuba byli „Frantové“. Ten první nás učil jen krátkou dobu, zato pan profesor Kuba byl našim třídním od kvarty až do sexty. Učil matematiku, fyziku a občanskou nauku. Byl to vzácný charakter, čestný a spravedlivý. Neobvyklá křestní jména byla velmi oblíbená: profesor Stehlík byl ve studentské mluvě Valtr (Walter), paní profesorka Chmelářová (latina) byla přezdívána „Rosa Pulchra“, ač se křestním jménem zvala docela jinak. „Pulchra“ se nám nejevila, byla velmi přísná, nikdy jsme ji neviděli usmát se, průměrná známka třídy z latiny byla 4. Zato profesorka Kubíčková (francouzština) byla mladá a za každých okolností francouzsky zdvořilá, i když musela někdy použít češtinu („pane N., mě už nebaví dívat se na tu vaši blbou vizáž“) – to když dotyčný v sextě nezřetelně mumlal a byv požádán, aby tedy napsal požadovaný letopočet na tabuli, použil číslic. Jmenovala se Vlasta, ale většinou jsme ji mezi sebou nazývali „bel ami“. Někdy však uvažované, exoticky znějící jméno bylo klamné. Když nás prvně oslovil čerstvý absolvent brněnské fakulty ruštinou, které jsme téměř nerozuměli (na rozdíl od pánů, kteří byli většinou od dvou do tří lekcí tohoto jazyka před námi či využívali své legionářské minulosti), převládlo mínění, že je to Rus, i když se jmenoval Kresta. Své křestní jméno v třídnici uvedl jen písmenkem „S“, což vedlo okamžitě k domněnce, že sluje Sergej. Tak se mu též přezdívalo, dokud nevyšlo najevo, že se jmenuje Slavomír. Vzhledem k jeho mládí jsme mu pak mezi sebou říkali „staříčkový pedagog“, čemuž se hrozně smál. Když odmaturovala první čtyřlenná skupina, přiběhl mezi čekající dav a informoval: „S předsedou komise nebudou problémy, dal jsem mu ruský text vzhůru nohama a on přikyvoval, jak to zkoušený študák správně čte.“ Se studenty byl kamarád, stejně jako jeho kolega Fleischmann, populární tělocvikář, který nastoupil současně s ním. Tomu se však z neznámých důvodů říkalo „Fric“, ačkoli se jmenoval Vladislav. To zase přezdívka „Tarzan“, užívaná od nepaměti pro pana profesora Trázníka, se dala vysvětlit částečnou přesmyčkou příjmení a jeho mimořádnou roztržitostí. Když někoho vyvolal k tabuli, příjmením podle seznamu, byl nucen po příchodu studenta otázat se ho znovu na jméno, což opakoval i po ukončení

zkoušky. Do svých poznámek však většinou uvedl výsledek správně. Učil biologii a matematiku a před každou hodinou se řítíl po chodbách všech tří poschodí, otevřel dveře a zvolal do třídy: Mám tady hodinu? Nežřídkla přitom třímal v ruce nějakou rostlinu či vycpaného „savce“, což s jeho rozevlátým černým pracovním pláštěm mohlo snad také vést původně k jeho přezdívkě. Dost často přeslechl kladnou odpověď třídy na svou otázku a pádil dál, až se po vyčerpání a případné poradě v ředitelně střelil do správné místnosti. Ctíli jsme ho jako svérázného odborníka.

Matematiku učil též pan profesor Křivánek, velmi milý a šarmantní, ale velmi přísný pán. Tvrdilo se, že dokázal během jedné vyučovací hodiny třikrát vyzkoušet všech 40 žáků (to byl tehdejší předepsaný počet studentů v jedné třídě) a všem dát „kouli“. Pravda je, že zkoušel rychle a tvrdě, což někdy komentoval: „Nadarmo mi Štuka neříkají.“ (Stuka - v terminologii německé Luftwaffe zkratka pro Sturzkampfflugzeug, tj. střemhlavý bombardér, na počátku války zejména typ Junkers 87). Učil nás jen krátce v primě. Zato v tercii přišel na matematiku výjimečný člověk. Byl výjimečný tím, že byl jediným kolaborantem v tehdejším profesorském sboru. Měl titul

inženýra chemie a ryze české příjmení, které však psal v německé podobě. Německy se vyjadřoval tak, že by s obtížemi prošel čtvrtou třídu tehdejší obecné školy („Tauchen Sie mir das Feder aus, weichen Sie den Tafel ein“ a podobně), což uplatňoval nejen v hodinách matematiky - téměř každý předmět, včetně tělocviku, musel mít jednu hodinu týdně výuky v němčině, výjimkou snad kromě češtiny a kreslení bylo jenom náboženství, ale navíc si vzal výuku jakéhosi dějepisu. Tento předmět se nesměl vyučovat, ale v rozvrhu byl, normálně se přidělené hodiny využívaly pro suplování jiných předmětů nebo - byla-li hodina na konci vyučování - mohlo se jít domů. Tento muž nás však přinutil zakoupit brožuru nějakého nacisty „Männer um Hitler“ a vzdělával nás v duchu nacionálního socialismu. Chodil korektně oděn a vždy měl motýlka, proto se mu obecně přezdívalo „Pikolo“. Pikolo jako jediný člen profesorského sboru nekompromisně dodržoval nařízení zahájit a ukončit každou hodinu „arijským

Prof. Jan Šouba

pozdravem“. Jeho vírou v konečné vítězství neotřásl ani Stalingrad, ani vypuzení wehrmachtu z Afriky, zato pravidelné přelety amerických bombardovacích svazů přes Olomouc v něm vyvolávaly děs. Jak se blížily spojenecké fronty, slevoval ze svého přesvědčení a po osvobození byl spatřen s obrovskou trikolorou na klopi. Skončil jako průvodčí olomouckých tramvají.

Jedna hodná paní profesorka měla takové rozměry, že musela procházet tehdejšími dvoukřídlovými dveřmi bokem. Říkalo se jí „Vzduchod“.

Dost přezdívek vycházelo z často používaných pojmů pp. vyučujících. „Blosska“ se říkalo za války paní profesorce Hlobilové, která při výuce němčiny téměř v každé větě používala slova „bloss“; po válce však potom získal největší proslulost pan profesor Trískala, vyučující svérázným způsobem dějepis, kte-

Prof. Alois Spisar

rý nazýval sociologií. Byl-li nespokojen se znalostmi studenta, nazval ho babrákem, takže se mu přezdívalo „Babrák“. Když se stal naším třídním v septimě, zvolili jsme pro něj kryptonym „Hospodář“, neboť vyžadoval činnost „hospodářů“ z řad studentů; kromě toho jsme potřebovali přezdívkou, kterou dosud neznal. V oktávě ho v třídnické funkci vystřídal dr. Bubeník (čeština a filozofie), vynikající odborník a bezvadný pedagog. Pro nás byl „Fotr“, neboť takto oslovoval studenty mužského pohlaví. Profesor Fuka (fyzika, matematika) zase vyjadřoval nespokojenost se znalostmi studentů pojmem „hašašira“, což se stalo i jeho přezdívkou. Pan profesor Spisar, učící stejné předměty, slul „Magnétka“, protože při demonstraci magnetismu proslavil „magnétka se točí a tělesko se zvedá“. Kupodivu však oblí-

bené rčení paní profesorky Hanákové „chlape, vy jste to ani neviděl“ při výuce dějepisu nevedlo k tvorbě nijaké přezdívky.

Tajemstvím pro mladší ročníky byl vznik pojmenování „Žuráv“ pro dr. Jaroslava Čičatku. Tento polyhistor a později milovaný dirigent studentského pěveckého sboru a orchestru k nám vtrhl v kvartě, zapsal se do třídnice a jal se nám diktovat ruskou báseň Volk i žuravl. Podpis v třídnici jsme nemohli přečíst, tohoto pána neznali ani naši dva spolužáci Jiroušek a Šouba, jejichž otcové byli členy profesorského sboru, i nezbylo nám, než nazvat ho „Žurávem“,

což se obecně ujalo. Pro dva tehdejší maturitní ročníky to však byl „docent Dratva“, neboť při výuce filozofie často zdůrazňoval odborné kvality doc. Dratvové z Brna.

Jako přezdívkou, která neměla k svému nositeli kauzální vztah, lze uvést jméno „Schrank“ pro profesora F. J. Krause. Tento uznávaný akademický malíř měl u nás výtvarnou výchovu a my jsme proti němu nic neměli, neboť po nás nepožadoval nějaké otrocké malování podle přidělených vzorů, ba v septimě a oktávě ani netrval na vlastním výtvarném vybavení (barvy, listy a zejména obludné složky – to nosila do hodin jen děvčata). Podle čeho známkoval, zůstalo tajemstvím, ale prospěch většinou nikomu nezkažil. V oktávě už přešel na skutečnou výchovu, neboť nám přednášel dějiny umění a nezapomenutelně vyřešil spor o datum smrti sv. Václava. Uvedl totiž rok 936, proti čemuž jsme protestovali, znajíce dosud pouze rok 929, jak nás to učili. Neupadl do rozpaků a suverénně rozhodl: „Tak kdo z vás byl jeho příbuzný?“ Jeho přezdívkou byla převzata z „válečného“ filmu, v němž jistý nacista jménem Schrank prováděl po válce podvratnou činnost jako „Kraus“. Netřeba podotýkat, že tento noblesní umělec neměl nic společného s nějakou podvratnou činností.

Svérázná úprava pedagoga zevnějšku byla pouze v jednom případě příčinou přezdívkou. Šlo o latináře středního věku, šarmantního, noblesního, prvotřídního odborníka ve svém oboru, který byl současně výkonným klavíristou a básníkem, leč místo umělecké hřívy překrývalo jeho lesknoucí se pleš jen několik tenounkých vlasových pramenů, pečlivě převáděných od ucha k uchu. Říkalo se mu „Imperátor Pětichlup“.

Jak je zřejmé, ani v nelehkých dobách válečných a poválečných nezmizel ze školy humor, na který se vzpomíná vždycky snáze a raději než na hrůzu a tragédii. Snad z této vzpomínky je jasné, že jsme své učitele – až na výjimky – patřičně ctili a jsme jim dodnes vděční za to, jak nás vedli.

*B. F. a F. B.
(mat. roč. SG 1950)*

LETECKÁ VOJNA A NAŠE REÁLNÉ GYMNÁZIUM

Že ty dva pojmy nesouvisí? Ale ano, v době, kdy se budova naší školy nacházela v „Radetzky Gasse No. 4“, prokazatelná souvislost existovala.

Již při přijímacím řízení v létě 1942 (které trvalo pro hochy téměř týden, pro dívky pouze 1 den) nás v hodinách tělocviku poučoval všudypřítomný říšský komisař o správném počínání při leteckém poplachu. V této době ještě domácí sdělovací prostředky papouškovaly „berichy“ vrchního velitelství branné moci, podle nichž nepřátelská letadla padala k zemi jako otrávené mouchy a oceány se zalykaly množstvím potopených nepřátelských „brutto registrovaných tun“, ovšem zahraniční rozhlas (jehož poslech se trestal kázníci nebo i smrtí) přinášel principiálně odlišné informace. Pan komisař mluvil bezvadnou češtinou a z jeho přednášek vyplývalo, že to říká jen pro jistotu, neboť nad Protektorát se žádný vetřelec neodváží, Rusové ustupují a pád Anglie je otázkou pouze krátké doby.

Z množství kluků nás přijali 35, k tomu 5 dívek a velmi brzy jsme mezi sebou vycítili, že všichni jsme „dobří Češi“, jak se v té době říkalo. Taky brzy se spojili „letečtí fandové“, tj. zájemci o letectví. Aktivně se dalo provozovat pouze letecké modelářství, k němuž však v průběhu času postupně vymizely nezbytné „potřeby“, takže se vzájemně půjčovala předválečná letecká literatura, které nebylo k dispozici mnoho. Nosit něco takového do školy bylo riskantní, kromě učiva bylo vše ostatní zakázáno a tu a tam docházelo k prohlídkám aktovek. O chování při leteckém poplachu jsme byli občas instruováni; tato povinnost připadala po nejvíce tělocvikářům, neboť někdy byla tělocvična obsazena ve stejnou hodinu dvěma třídami, z nichž jedna musela vyklidit pole. Instruktáže byly věcné, žádná politická propaganda se při nich neobjevila.

Varování obyvatelstva bylo přesně vypracováno. Letecký poplach oznamovaly sirény přerývaným tónem, hlavní školník p. Voženílek zvoněním na mohutný zvon s ruční obsluhou, kterým se také oznamoval začátek a konec vyučovacích hodin. Poplachu někdy předcházela „výstraha“ (Warnung) – opakované trojí přerušované zahoukání. Konec poplachu oznamovaly sirény dlouhodobým nepřerušovaným tónem, školník při tom neasistoval. Konci poplachu někdy předcházela stejný signál jako „výstraha“, oznamující, že nebezpečí ve vzduchu ještě trvá.

Brali jsme to všechno jako pouhou teorii. Nevěřili jsme sice ve vítězství okupantů, ale tehdy převládalo obecné mínění, že Spojenci nás bombardovat nebudou a že válka stejně skončí dřív, než by se k nám přiblížila.

Ve vzduchu nad městem ale bylo živo; Luftwaffe pilně cvičila a němečtí zalétavači prověřovali výsledky práce „Letov Werke“, kde kromě odborníků pracovalo stále více „totálně nasazených“ Čechů. Bylo možno vidět téměř všechny typy německých letadel včetně přežívajících bývalých československých strojů (zejména Letov Š 328) a tu a tam i nějaký ten ukořistěný „nepřátelský“ letoun. Už tehdy bylo známo, že s německým pilotem musí ve vícemístném letadle letět i mechanik – zpravidla Čech, aby se předešlo sabotáži. Bojové typy létaly obvykle nízko a dělaly strašlivý kravál, kdežto školní lety probíhaly v bezpečnějších výškách. K rozpoznání letadel nám sloužila německá publikace „Kriegsflugzeuge“, každoročně aktualizovaná, určená především pro hláskou službu. Stála něco okolo 10 K a podávala dokonalý přehled o bojových letadlech všech válčících států (neuváděla však stroje německých spojenců kromě Itálie) a byla bohatě ilustrovaná. Kromě charakteristiky typu byly u všech „nepřátelských“ strojů uvedeny i údaje o výzbroji a výkonech, což ovšem u vlastního a italského letectva zůstalo utajeno. Těšilo nás množství nových variant i nových, dokonalejších typů „protivníka“ v každém novém vydání, což podporovalo naše přesvědčení, že nacisti to musejí prohrát.

Ve škole bylo provedeno několik cvičných poplachů. Jako kryt sloužila dlouhá sklepní chodba, vybavená dřevěnými sedadly a na obou protilehlých koncích též toaletou, pozůstávající z dřevěné židle bez sedadla a bedničky s pískem, obojí zakryto dřevěnými stěnami s dvířky. Cvičení kontrolovala jak protektorátní policie, tak někdy i důstojníci německé armády. Také pro nás uspořádali exkurzi do obrovského podzemního krytu někde v prostoru dnešního „Domu armády“, kde byla též ošetřovna s operačním sálem.

Mezi spolužáky se diskrétně vyměňovaly informace ze zahraničního rozhlasu, poznatky od lidí nasazených „v rajchu“ a jiné informace, z nichž vyplývalo, že dolet nepřátelských bombardérů a účinnost jejich útoku se stále zvětšuje. Podle oficiálních informací ovšem každý spojenecký nálet končil drtivou porážkou nepřítele. Ale najednou začaly opravdové poplachy. Po kapitulaci Itálie začaly americké bombardovací svazy ohrožovat „tisíciletou říši“ od jihu. Léta téměř pravidelně, včetně nedělí a svátků. Ředitelství ústavu oznámilo, že studenti bydlící přímo ve městě nebo přespólní, kteří mají možnost úkrytu tamtéž, mohou opustit před náletem školu a ukryt se jinde. Podmínkou byl písemný souhlas rodičů. Objevila se jednotka „el“, vyjadřující informaci o vzdušném nebezpečí (Luftgefahr), spolu s číslicí, udávající počet minut do příletu nepřítele. Např. L 40 vyjadřovalo, že mu to k nám bude trvat 40 minut a to také byla zpravidla hodnota, kdy ústavní rozhlas chraptivě vybídl držitele příslušného povolení k odchodu z budovy. Při kratším intervalu už zpravidla budovu nikdo opustit nesměl, vchod byl uzamčen a hlídán. Žactvo zbylé ve třídách bylo příslušným vyučujícím obvykle vybidnuto, aby se připravilo k odchodu do krytu.

Do přízemí školy se nastěhovala malá jednotka Luftschutz (protivzdušná ochrana). Byli to Češi a měli pro nás pochopení, ochotně nás informovali o vzdušné situaci. Jejich přijímač, naladěný na nějakou německou stanici, burácivě informoval přízemní chodby o vzdušné situaci (Luftlagemeldung). Pokud sděloval, že „silný svaz nepřátelských bombardérů nachází se v prostoru Korutany – Štýrsko, směr Vídeň“, znamenalo to, že další hlášení uvede „směr Brno“ a svaz poletí k nám. Spolehlivým příznakem byl výskyt dvojčlenné hlásky na ochozu nejvyšší věže olomouckého dómu, na niž bylo z naší třídy ve třetím poschodí dobře vidět. První spolužák, který hlídku uviděl, oznámil divadelním šepotem „jsou na věži“. Obvykle asi do čtyřiceti minut následovalo vyhlášení poplachu s výjimkou situace hlášené jako „ein starker Verband schneller Kampfflugzeuge“ (Kampfflugzeug byl v nacistické terminologii bombardér), kdy následoval poplach asi za 20 minut. Asi to byla Moskita. Několikrát se však stalo, že poplach byl vyhlášen bez předchozí výstrahy, jednou dokonce bylo slyšet řev motorů a střelbu. Bylo vidět tři stíhačky, jak se točí v úzké spirále nad středem města. Někdo duchapřítomně odzvonil poplach, teprve pak se ozvaly sirény. Podobné případy inspirovaly vyšší třídy k činnosti, kterou jsme vděčně přejímali; občas totiž letci nepřiletěli a my jsme už tehdy nosili v aktovkách věci jen na první vyučovací hodinu (při ranním turnusu). Pokud měl následující hodinu kolaborant přezdívaný Pikolo, stačilo tlumeně bručet tak, aby to imitovalo přerývané hučení leteckých motorů. Pikolo značně zneklidněl. Stále se obracel k oknům a pak nám oznámil, že bude pravděpodobně poplach, ať se připravíme. Strašně se bál „židobolševických plutokratů“, masakrujících civilní obyvatelstvo, jak nám stále tvrdil ve své propagandistické práci pro blaho Říše. Také v krytu jako jediný dával najevo strach, všichni ostatní byli klidní, povídali si nebo něco četli. Naši mystifikaci ohalil až za několik týdnů otázkou: „Kdo to tady bruká – eh, chci říct, broučí?“

Svazy byla dlouhé, jejich přelet někdy trval hodinu i déle, pokud přiletěly kolem deváté hodiny, nebylo z dopoledního vyučování už nic. Nejčastěji se nad Svátým Kopečkem rozdělily na dva proudy a tamtéž se zas při návratu sešly. Pokud

se vracely až kolem čtrnácté hodiny, byl ohrožen a časově posunut začátek odpoledního vyučování.

Letadla přelétávala tak vysoko, že jsme viděli jen stříbrné odlesky a kolem nich stíhací doprovod jako stříbrné tečky, někdy však byly patrné jen kondenzační pásy. Často se na zem snášely proužky stříbrného staniolu. Němci neprovokovali, protiletadlová obrana mlčela a Luftwaffe včas přemístila své stroje z obou olomouckých letišť na provizorní plochy, což nám pověděli známí pracující v závodech, kteří při poplachu opouštěli město. Teprve delší dobu po odeznění majestátního přerývaného dunění někde za obzorem oznámily sirény předběžný konec poplachu. O prvních bombách na naší půdě jsme se dověděli od Přerova, kde spadlo několik kusů na pole u Krčmaně; podle názorů našeho obyvatelstva se tím potvrdilo, že nás nebudou bombardovat – to jen porouchaný bombardér odhodil zátěž, aby mohl pokračovat v letu. V srpnu 1944 ale proběhl velký nálet na prostějovské letiště a to už vypadalo hrozivě.

Z velké letecké bitvy v prosinci téhož roku jsme neviděli nic, přestože jsme nebyli ve škole. Vše se odehrálo někde nad mraky, odkud zazníval řev motorů a rachot automatických zbraní. Do toho udatně střílela protiletadlová obrana. Jeden bývalý student našeho ústavu, přidělený po maturitě k „luftšucu“, často vzpomínal, jak držel hlídku někde na konci Nové ulice v blízkosti jedné protiletadlové baterie. Náhle se tam snesl na padáku letec, a když si rozeplnul kombinézu, začali kanonýři skákat do pozoru. Sestřelený plukovník Luftwaffe jim strašně vynadal, pak si sbalil padák, vyžádal si jednoho „luftšučáka“ jako doprovod a po odhoukání konce poplachu odejel tramvají na nádraží na přímý rychlík Olmütz – Breslau, aniž by se hlásil na místním velitelství.

Součástí protiletadlové ochrany bylo zatemnění, které muselo být ve škole dodržováno v prvních ranních a posledních odpoledních vyučovacích hodinách. Celoročně platil „letní čas“, který prodlužoval ranní temnotu a odpolednímu stmívání moc neubral. V celém městě byla tma skoro taková, jako když se dnes vypne proud.

Na začátku posledního válečného roku přibyl nový signál „Akutes Luftgefahr“ (akutní vzdušné nebezpečí), pozůstávající ze dvou krátkých přerušovaných zahoukání následujících po normálním vyhlášení poplachu v případě, že se předpokládá přímý útok na město. Při normálním poplachu se teď už práce nepřerušovala (musely to být hrozné ztráty úsilí o nový pořádek, když po celé trase nalétávajících svazů museli všichni do krytu), teprve „akutní nebezpečí“ opravňovalo k odchodu do krytů.

Slyšeli jsme ho jen jednou, a to po cestě do školy, která teď přesídlila do budovy v Neředíně. Všechny školní budovy byly totiž volně pro válečné úsilí, takže vyučování probíhalo jen jedno odpoledne v týdnu. Dostali jsme domácí úkoly, něco se probralo a za týden se situace opakovala. Teď jsme byli blízko letiště a s údivem jsme sledovali poletování školních letadel – Luftwaffe ještě připravovala nové piloty. Letecké poplachy nám často znemožnily dorazit do školy, koncem dubna už jsme tam ani nechodili.

Po osvobození jsme zjistili, že jsme všichni naživu a naše „bouda“ přežila taky. A pak už se žilo bez zatemnění a bez poplachů. Je to už dávno, ale zapomenout se na to nedá.

B. F. a F. B.
(mat. roč. SG 1950)

SEKCE REÁLKA PŘI VLASTIVĚDNÉ SPOLEČNOSTI MUZEJNÍ V OLMOUCI

V roce 1902 byla v Olomouci otevřena Česká reálka. Založení této školy jsme si připomněli v roce 1997 při sjezdu absolventů Slovanského gymnázia Olomouc (SG), k němuž se připojil první sjezd absolventů České reálky (ČR). Při shromáždění účastníků sjezdů před budovou školy na třídě Jiřího z Poděbrad byla na budově školy odhalena pamětní deska na olomouckou reálku.

Rád bych se se čtenáři podělil o několik vzpomínek na tu dobu, do níž také spadá vznik a činnost sekce Reálka při Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci (VSMO), a vyslovil poděkování za práci v sekci a i těm, kteří snahám sekce byli nápomocni.

Když řediteli střední školy na třídě Jiřího z Poděbrad byl 19. 11. 1990 předán dekret o navrácení historického názvu Slovanské gymnázium s účinností od 3. září 1990, jak píše dnešní ředitel SG pan RNDr. Vladimír Zicháček v almanachu SG z roku 1991 v úvodním článku *S pochodní v ruce k metám nejvyšším*, netušil jsem nic o tom, že bude zřízena v roce 1993 při VSMO vedle již pracující sekce Slovanské gymnázium i sekce Reálka, a tím spíše nic o tom, jaké si dá úkoly. Sjezdy absolventů SG se konávaly pravidelně s odstupem 5 let.

Sjezd připravovaný na rok 1992 se konal u příležitosti 125. výročí založení SG a v době, kdy střední škola na třídě Jiřího z Poděbrad již nesla opět název Slovanské gymnázium. Snad ta skutečnost, že obnovené Slovanské gymnázium sídlilo v budově České reálky, a ne v budově na Kosinově ulici jako za první republiky, vedla pořadatele sjezdu k tomu, že do přípravného výboru sjezdu byli kooptováni realisté, a to Ing. arch. Zdeněk Hynek a já. Proč padla volba na nás, nevím. Zdá se mi dnes, že důvodem bylo to, že jsme jako realisté byli dlouholetými členy VSMO. Shodou okolností jsme spolužáci ze třídy VII. A, maturitní ročník 1940.

A pak přišel rok 1993 a v září nebo říjnu zvoní u mne doma telefon. Volá Ing. Vladimír Skála, představuje se a stručně, jak řekl, na doporučení pana ředitele SG se má nejlépe kontaktovat se zástupci ČR v přípravném výboru sjezdu SG 1992. S nimi by mohl projednat svůj návrh na pořízení pamětní desky k založení Reálky a její umístění na budovu školy na třídě Jiřího z Poděbrad, s nímž přišel za ředitelem SG. Ten sice s návrhem souhlasil, ale v té době neviděl možnost realizace hlavně z finančních důvodů. Dohodli jsme se tedy při prvním telefonickém rozhovoru, že zajistím naši společnou schůzku, kde věci v klidu posoudíme. Tato schůzka a další se pak uskutečnily za přizvání dalších absolventů ČR, a to B. Lenhartové, M. Celé, Ing. J. Aubrechta a O. Hradila ve vinárně Matěj v Riegrově ulici. Návrh Ing. Vladimíra Skály jsme akceptovali a podpořili. Ing. arch. Zdeněk Hynek se přihlásil k výtvarné stránce desky, ale s podmínkou, že text bude schválen žijícími absolventy reálky; nabídl jsem, že se pokusím legálně zorganizovat zástupce maturitních tříd České reálky žijící v Olomouci; iniciátor akce

pak slíbil, že zajistí zhotovitele desky i jejího sponzora. S tímto záměrem jsme se pak obrátili na VSMO a tak vznikla sekce Reálka. Předsedkyní VSMO byla tehdy doc. PhDr. Jiřina Holinková, CSc., a za její pochopení pro věc jí patří náš dík. Podmínkou pro ustavení sekce bylo aspoň 20 členů, což jsme splnili i překročili. Postupně se dařilo rozšiřovat zastoupení dalších maturitních ročníků reálky a po dohodě se sekcí SG k nám patřili i zástupci maturitních ročníků Reálného gymnázia (RG) a Polívkova reálného gymnázia (PRG) jako přímí pokračovatelé ČR. Zájem o práci v sekci se postupně zvyšoval a práce se i dařila. Jako dva hlavní úkoly jsme přijali: 1. Realizace pamětní desky k sjezdu v roce 1997, 2. Získání vhodných příspěvků vztahujících se k ČR do almanachu SG 1997. Oba úkoly jsme splnili, pamětní deska byla 4. 10. 1997 slavnostně odhalena a almanach SG 1997 s našimi příspěvky byl ve sjezdových materiálech pro účastníky sjezdů obsažen.

Po sjezdu v roce 1997 jsme uvažovali, co dál se sekcí Reálka. Akceptovali jsme však návrh pana ředitele SG, že by škola vydala v roce 2002 další almanach, věnovaný přednostně ČR, neboť to bude rok 100. výročí založení České reálky v Olomouci. My jsme si pak vzali za úkol zajistit vhodné příspěvky (vzpomínky na profesory, spolužáky, na jejich životní cesty, charakteristiku doby našich studií apod.) a tak přispěli k připomenutí významu ČR. Vždyť tato událost, zřízení České reálky v Olomouci, byla ku prospěchu nejen českých rodin ve městě a okolí, ale byla to i významná kulturní událost v tehdejší Rakousko-Uhersku.

K tomuto našemu rozhodnutí přispěla i slova pana ředitele SG v citovaném článku (str. 30), která bych zde připomněl: „Almanach, který přes bariéru času a vzdáleností bude mostem mezi generacemi, dobrovolným poutem povznášející spolužácké solidarity, který bude hřejivou otevřenou náručí všem, kteří svým bytím aktivně spoluvytvářeli inspirující intelektuální atmosféru ústavů, na jejichž bohatých tradicích stavíme – tedy Slovanského gymnázia, České reálky, Polívkova reálného gymnázia, ale i jedenáctiletky či SVVŠ – který vyše jednoznačný signál, že všichni jsou našim srdcím blízcí, že zde mají svůj domov a jsou zde vždy srdečně vítáni.“ Sdělení v této citaci obsažené znamená přihlášení se dnešního SG k tradicím olomouckých středních škol v úryvku uvedených.

Jak se nám naše záměry v práci sekce Reálka při VSMO dařilo plnit, posoudí další generace, pakliže si na nás vzpomenou. Pokládám však za vhodné poděkovat všem, kteří se na práci sekce podíleli a mne si zvolili za svého předsedu. V úctě pak vzpomínáme všech, kteří z našeho kolektivu navždy odešli. Účast na schůzkách sekce byla různá, neboť věkové rozpětí způsobilo, že mnozí byli ještě zaměstnání, jiní v důchodu, někteří měli zdravotní potíže. Jako zástupce jednotlivých maturitních ročníků, kteří se zúčastňovali schůzek sekce, nebo ty, kteří o jednání sekce byli informováni, uvádím:

Reálka: 1926 † Bohumila Lenhartová, 1927–8 † Jan Zlámal, 1929 Jaroslav Auer, 1930 Ing. Josef Stejskal, Ing. Vojtěch Šebestík, 1931 † prof. Miroslava Celá, † Ing. Eduard Lipovský, † Ing. Miroslav Strnad, Ing. František Vrtek, 1932 Ing. Antonín Seitel, Ing. Vladimír Bartošek, 1933 † Ing. Miroslav Vilímeček, Leo Schwarz,

Bedřich Mádr, 1934 Jaroslav Kratěna, Karel Půlkrábek, 1935 Ing. Vladimír Skála, 1936 MUDr. Vratislav Chudoba, Ing. František Pavelka, 1937 Jaromír Síla, 1938 Ing. Miloslav Kožuský, 1939 Ing. Aleš Hrdlička, Miloš Štěpáník, 1940 Ladislav Vaněk, 1941 Jan Bílý, Ing. arch. Karel Typovský, 1942 Ing. Jan Aubrecht.

Reálné gymnázium: 1944 Otakar Hradil, Ing. Vítězslav Růžička.

Polívkovo reálné gymnázium: 1945 † Ing. Milan Adamíra, 1946 PhDr. Květoslava Komárková, Ing. Zbyněk Středa, 1947 Vítězslav Hartmann, prof. PaedDr. Zdeněk Příkryl, † MUDr. Zdeněk Zapletal, CSc., Miroslav Vybíral, Ing. Emil Weis, 1949 † Ing. Josef Juránek, 1950 Ing. Břetislav Slavotínek, 1951 † prof. MUDr. Alois Kosatík, CSc.

Za práci, kterou každý vykonával se zaujetím pro věc, všem děkuji.

Uvádím ještě tyto skutečnosti:

Výbor sekce Reálka pracoval téměř po celou dobu ve složení: autor článku – předseda, Ing. Vladimír Skála – jednatel, Ing. arch. Zdeněk Hynek – pokladník a člen pro styk s VSMO, Otakar Hradil – zapisovatel a pokladník, † Miroslava Celá, Jaromír Síla, † Ing. Miroslav Vilímec, Ladislav Vaněk – členové.

Redakční rada sekce Reálka pro příspěvky do almanachu 2002 byla zvolena takto: Ing. Jan Aubrecht, Ing. arch. Zdeněk Hynek, Jaromír Síla, † MUDr. Zdeněk Zapletal, CSc. a autor článku. S přípravou článků pro Almanach nám pomáhaly pracovnice katedry matematické informatiky PŘF UP dr. Marta Večerková a Mgr. Zdeňka Nesvadbová se svolením vedoucího katedry doc. RNDr. Josefa Hose, CSc. Za obětavou pomoc jim vyslovujeme poděkování. Naše poděkování patří také Mgr. Luďku Bartošovi a Mgr. Ivaně Žádníkové, profesorům SG z redakční rady almanachu 2002, za jazykové a věcné úpravy našich článků.

Zasedání sekce Reálka se konalo asi pětkrát ročně v klubovně SG umístěné v suterénu hlavní budovy SG, s výjimkou doby oprav po povodni v roce 1997 (to jsme měli k dispozici jednu třídu v jazykové části v přístavbě školy).

Činnost naší sekce od abiturientských sjezdů v roce 1997 si nedovedu představit bez pomoci ředitele SG pana RNDr. Vladimíra Zicháčka a bez shovívavého posouzení naší práce předsedou VSMO panem doc. PhDr. Jiřím V. Musilem, CSc. Oběma zde chci srdečně poděkovat za sekci Reálka i za sebe.

Moje vzpomínky na uplynulých 10 let, vztahující se k dění okolo ČR, jsou kusé, ale myslím si, že aspoň trochu zachycují přání a práci žijících absolventů České reálky a Polívkova reálného gymnázia, těchto olomouckých středních škol, jejichž učitelé nás připravili pro život. Jim patří naše poděkování a úcta, neboť naše středoškolská léta jsme prožili v nesnadných časech. Byli to mnozí z našich profesorů, kteří nám ukazovali hodnoty života, za něž položili některé i vlastní životy. V poděkování jim vidíme i dík „naší reálce“, „našemu reálnému gymnáziu“. Přihlášení se SG k tradici těchto škol jsme všichni přivítali a ocenili. Přejeeme SG další rozvoj, učitelské osobnosti i vynikající žáky a absolventy, kteří by dále pokračovali v díle svých předchůdců.

*Prof. RNDr. Miroslav Laitoch, CSc.
(mat. roč. 1940)*

PAMĚTNÍ DESKA NA BUDOVĚ SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

Na budově Slovanského gymnázia v Olomouci na třídě Jiřího z Poděbrad je umístěna pamětní deska připomínající, že v této budově sídlila od roku 1919 Česká reálka. Jak se podařilo připomínku na existenci tohoto ústavu realizovat, popisují další řádky.

Jeden ze členů kolektivu zástupců maturitních ročníků České reálky v Olomouci byl v roce 1993 na návštěvě v Brně u známých z dob svého studia na brněnské technice. Při procházce městem byl upozorněn hostitelkou, která ho doprovázela, na pamětní desku na jedné z budov v ulici u Botanické zahrady. Deska oznamovala, že v oné budově sídlila kdysi Česká reálka, kterou absolvoval již zemřelý manžel hostitelky. Tato informace inspirovala našeho návštěvníka k tomu, aby se pokusil docílit i pro bývalou olomouckou reálku umístění podobné pamětní desky na budově, kde dříve sídlila.

Po návratu z Brna navštívil ředitele Slovanského gymnázia RNDr. Vladimíra Zicháčka a dotázal se ho, zda by souhlasil s umístěním pamětní desky na budovu gymnázia, aby se na existenci reálky v této budově nezapomnělo. Pan ředitel souhlasil a odkázal tazatele na bývalé absolventy reálky Ing. arch. Zdeňka Hynka a prof. RNDr. Miroslava Laitocha, CSc., členy přípravného výboru pro oslavy 130. výročí založení Slovanského gymnázia a 95. výročí založení reálky. Oba tito členové přivítali iniciativu tazatele a požádali ho, aby se stal dalším členem přípravného výboru. Tím akce na zhotovení pamětní desky započala. Vytvořil se z bývalých absolventů reálky širší výbor jednak pro oslavy 95. výročí vzniku reálky, jednak pro zhotovení pamětní desky. Nejprve bylo nutné domluvit se na textu desky. Po mnoha diskusích byl až v roce 1995 odsouhlasen tento text: „Historická budova české reálky. Česká reálka, založená úsilím českých vlastenců v roce 1902, sídlila v této budově, pro ni postavené, od roku 1919 do roku 1952.“

Pak se začala hledat firma, která by desku zhotovila. Po mnoha neúspěšných pokusech byl navázán kontakt s firmou ISH Olomouc (nástupce firmy Sigma Olomouc, zavlažovací systémy) v blízkosti hlavního nádraží. Se souhlasem generálního ředitele firmy ujal se našeho problému technický ředitel Ing. Stanislav Zdařil (bývalý žák iniciátora realizace pamětní desky). Bylo rozhodnuto odlít desku z mosazi. Péčí o výtvarnou stránku byl pověřen Ing. arch. Zdeněk Hynek, který se tohoto úkolu ujal s nevšedním zaujetím, strávil mnoho času v modelárně závodu při rozmísťování písmen textu a po odlití desky se postaral i o její definitivní povrchovou úpravu. Po upevnění na zdi budovy nalevo od vchodu hotovou desku slavnostně odhalil předseda přípravného výboru prof. RNDr. Miroslav Laitoch, CSc., spolu s nejstarším žijícím absolventem reálky panem Janem Zlámallem, mat. roč. 1929, dne 4. října 1997 při oslavách výročí obou ústavů.

Poznámka: Odlití desky bylo bezplatné jako sponzorský dar firmy ISH Olomouc.

*Ing. Vladimír Skála
(mat. roč. 1935)*

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM
1867–2002

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM
VE STUDIÍCH A VZPOMÍNKÁCH

Historická budova Slovanského gymnázia v dnešní Kosinově ulici

K 175. VÝROČÍ NAROZENÍ JANA EVANGELISTY KOSINY

Je jistě dobré a užitečné si při každé vhodné příležitosti připomínat, jakou mimořádnou osobností byl první ředitel Slovanského gymnázia v Olomouci Jan Evangelista Kosina. Následující řádky necht' jsou tedy chválou a uznáním jeho plodného života a záslužné práce jako pedagoga, vlastence, vědce, spisovatele a veřejného činitele.

Tvrdit však, že bez J. E. Kosiny by Slovanské gymnázium v Olomouci nevzniklo, by nebylo správné. Víme, že bylo založeno díky dlouhodobému prosazování češtiny na zdejších školách, na nichž byla vyučovacím jazykem pouze němčina, i když převážná většina žáků i studentů byla české národnosti. Vlastenecké snahy, tak výrazně v Olomouci projevované v období bouřlivého roku 1848, znovu oživaly po pádu Bachova absolutismu na začátku šedesátých let 19. století. Je dlužno zdůraznit, že v tomto národnostním boji sehrály nejvýznamnější roli zde působící učitelské osobnosti (Al. V. Šembera, J. Helcelet, J. I. Hanuš, Fr. J. Mošner, Fr. Vaněk, J. R. Demel a další). Jejich neustálé podněty a popudy umožnily otevření prvních českých gymnázií na Moravě, v Brně a v Olomouci.

Velikost osobnosti J. E. Kosiny se nám vyjasní, když si uvědomíme jeho zásluhy na vytvoření podmínek zdárného rozvoje tohoto ústavu ve zdejším prostředí. Je už všeobecně známo, v jakých provizorních podmínkách a na kolika místech ve městě se během celého jeho desetiletého působení ve funkci ředitele (1867–1877) vyučovalo a konaly maturity. Ty první v r. 1872 poctil vizitací sám rakouský císař František Josef. V krátké době mělo české gymnázium více žáků než německé, rychle stoupal jeho věhlas, hojně přicházeli studenti z venkova, z celé Moravy i ze Slezska. Nemenší jeho úspěch jako ředitele spočívá v tom, jaký si uměl vytvořit profesorský sbor v duchu svých humanitních ideálů. Svým příkladem podněcoval své kolegy i studenty k cílevědomé práci ve škole i ve veřejném životě. Svým elánem vybudoval v krátké době z této školy „sýpku ducha“.

V osobnosti J. E. Kosiny se nejtěsněji slučuje profil pedagoga a vědce. Jeho žáci na něho vzpomínali jako na kantora učeného, duchaplného, vtipného, vždy laskavého a ochotného pomoci. Jeho odborné znalosti v široké oblasti humanitních věd jsou obdivuhodné, jeho jazykové znalosti rovněž. Ty si osvojil v mnohojazyčném prostředí ve Lvově, kde své studijní zájmy zaměřil jednak na antickou filozofii a kulturu, jednak na literární historii a jazykovědu, a to především na českou. Bylo mu dvacet let, když se rodina vrátila natrvalo domů do Čech do Bohdanče a on mohl pokračovat ve vysokoškolských studiích na pražské univerzitě v oborech čeština a dějepis. Pobřežnové politické a společenské klima u nás ještě více rozněcovalo jeho vlastenecké uvědomění. Silně na něj zapůsobily osobní styky s Fr. L. Čelakovským, V. V. Tomkem, Pr. Koubkem, J. E. Purkyněm, Fr. Šumavským a dalšími našimi buditeli. I když se Kosinovy literární pokusy málo objevovaly na veřejnosti, prosadil tehdy J. K. Tyl dokonce na scénu Prozatímního divadla jeho dramatickou prvotinu Čechové nad Milánem. Poněvadž hra neuspěla, skoncoval mladý Kosina se svými básnickými pokusy a přesunul své literární ambice na vědeckou a společenskou publicistiku. Vždy-

ky se skrýval za různými pseudonymy: A. Bohdanecký, Severin Karas, Fr. Alex Ostrý a jiné.

Již od mládí sklízel ve škole úspěchy v klasických jazycích a řecká filozofie se stala jeho celoživotní láskou. Původní aprobaci čeština a dějepis rozšířil ještě o latinu a řečtinu, což plně uplatňoval už ve svém působišti na gymnáziu v Hradci Králové (1853–1867). Tam se kromě svědomité výuky věnoval překládání spisů Platona, Sokrata a jiných autorů a zpracoval dokonce novou učebnici latiny. Osvojil si výborně i klasickou rétoriku, prosazoval důsledně latinskou skladbu i v češtině, nesnášel germanizmy, hlásil se otevřeně ke svému staromilství a purizmu a u každého mluvčího hodnotil především jeho jazykovou kulturu.

Jako vyzrálý klasický filolog a zkušený pedagog humanistického typu přišel do Olomouce a s celou svou tvůrčí erudicí se pustil do práce ve škole i mimo školu. Podle antického vzoru byl zapálen pro divadlo, rád kdekoli a kdykoli vedl diskuse a ve škole i ve společnosti stále debatoval.

S pedagogickým taktem sobě vlastním řídil své učební metody k estetickým a etickým duchovním hodnotám. Razil tezi: Běda národu, který není veden k poezii. Tyto esteticko-etické principy, široký objem jeho humanitních vědomostí i kritický pohled na současný společenský vývoj a aktivní účast na veřejném životě vytvořily humanitní duchovní odkaz prvního ředitele SG, k němuž se hlásí všichni jeho nástupci, jeho žáci a studenti v dalších generacích.

Tak se projevoval zřejmě i ve své funkci zemského inspektora a zemského školního rady, do níž byl povolán po desetiletém blahodárném působení v Olomouci a v níž vydržel až do odchodu do důchodu v r. 1888. Bydlel ve své milované Bohdanči, ale zklamán tamějšími maloměstáckými politickými pletichami rád se vrátil sem do Olomouce a poslední čtyři léta svého života strávil vtažen znovu do zdejšího rušného vlasteneckého života. To znamená, že se zajímal o rozmach českých škol, o bohatou činnost Matice školské a ostatních spolků. Dočkal se zde úcty a vážnosti. Oslavy jeho sedmdesátin v Národním domě,

Ná vě št í.

Počátkem příštího školního roku zároveň se třídou **sedmou** otevřena bude i třída **osmá**.

Nový školní rok započne se v neděli dne 1. října 1871.

Žáci, kteří ve studiích svých na tomto ústavě pokračovati hodlají, necht se hlásí u ředitelství dne 29. nebo 30. září.

Kdož do třídy **první** tohoto gymnasia vstoupiti míníš, ohlásiž se provázen jsa rodiči svými nebo zastupiteli jejich u ředitelství mezi 20. a 28. dnem měsíce září od 8. až do 12. hodiny dopolední nebo od 2. do 5. hodiny odpolední.

Žákům vstupujícím do třídy první vykážati se bude pouze křestním listem. O přijetí jejich do gymnasia rozhodne přijímací zkouška. Při té vedle znění §. 3. nařízení velesl. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 14. března 1870 č. 2370 požadovány budou tyto vědomosti:

- a) z náboženství tolik, co poskytnouti může škola národní v prvních čtyřech ročnících;
- b) hbité čtení a psaní české;
- c) znalost nejhlavnějších pravidel české mluvnice, rozbirání rozvinutých vět jednoduchých; znalost nejhlavnějších pravidel týkajících se pravopisu a interpunkce a správné upotřebení jich při diktandu;
- d) sběhlost ve sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel celistvých.

Žáci, kteří na gymnasiu tomto ve studiích pokračují, vykazují se pouze vysvědčením z posledního pololetí; z jiných ústavů přibývající žáci vykážati se musí všemi vysvědčeními gymnasiálními a jsou-li od školného platu osvobozeni nebo požívají-li nějakého stipendia, i příslušnými dekrety.

Žáci do ústavu nově vstupující platí 2 zl. 10 kr. r. m. zápisných tax; žáci pokračující ve studiích svých na tomto ústavě platí 60 kr. r. m. příspěvku na knihovnu.

Konečně upozorňuje se ctěné obecnstvo na §. 4. nařízení vysl. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 19. dubna 1870 č. 3603, dle něhož školní plat za jeden běh ve třídách nižšího gymnasia obnáší 10 zl., ve třídách vyššího gymnasia 12 zl. r. m.

Jan Kosina,

c. k. gymn. ředitel.

kde prý i bydlel, byly velkolepé. Zde mohl v klidu pracovat na svých pamětech, které psal velmi podrobně a s humorným nadhledem. Bohužel obsahují jen mladá léta v cizích městech. Trpěl záduchou a zemřel náhle 11. prosince 1899. V Olomouci se konal pohřeb za hojně účasti všech složek obyvatelstva, ale pochován je v Bohdanči. Je čestným občanem tohoto půvabného lázeňského městečka a jedna z jeho hlavních ulic je po něm pojmenována. Brzy po jeho smrti vydal Kosinovy nedokončené memoáry jeho žák Arnošt Vávra u R. Prombergera ve třech objemných svazcích pod názvem *Život starého kantora*. Třetí díl tvoří epilog Arnošta Vávry, bohužel faktograficky dosti kusý a neúplný.

Jako literát se J. E. Kosina exponoval více v oblasti filozofie a jazykovědy. Přispíval odbornými texty do různých časopisů, zasloužil se zásadním způsobem o založení prvního pedagogického časopisu *Komenský*, který vyšel poprvé v Olomouci v r. 1873 a vychází snad dodnes. Svě úvahy filozofické a kritiky jazykovědné a literární uložil v knize *Hovory olympské*. Vznikly v Olomouci a jsou to debaty vedené pravidelnými návštěvníky společnosti zvané *Olymp*, což byla skupina olomouckých českých intelektuálů scházejících se pravidelně v Besedě na Dolním náměstí (dnes budova Obchodní banky). V těchto živých diskusích se autor skrývá pod pseudonymem *Ostrý*. Škoda, že jazyk těchto dialogů je tak archaický, dnešnímu čtenáři nepřijatelný. *Hovory poolympské* byly uveřejňovány v časopise *Komenský* a zachycují rozpravy, které byly pořádány až v posledním období Kosinova života na pravidelných sedánkách s přáteli v Národním domě v Olomouci a prokazují názorové ovzduší tamější společnosti. V literární pozůstalosti J. E. Kosiny je ukryta také velmi bohatá korespondence, z níž nejvýznamnější a nejrozsáhlejší část byla vedena s Fr. Bartošem a s J. Vrchlickým, kterého celý život velmi obdivoval.

K dokreslení osobnosti J. E. Kosiny je ještě nutné se zmínit o jeho podílu na českém vlasteneckém hnutí v Olomouci. Vedle své usilovné práce na úrovni a rozvoji gymnázia věnoval své síly aktivní činnosti ve všech zdejších spolcích, často stál u jejich zrodu a byl volen do vedoucích funkcí. V tom desetiletém období 1867–1877 šlo především o Matici školskou, Spolek učitelů moravských, Vlastivědné muzeum, Vlastivědnou společnost muzejní ad. Když se v r. 1869 v Občanské besedě zakládá Sokol, stává se jeho místostarostou a nabízí v této budově, kde se tísní pět tříd gymnázia, i prostor pro tělocvičnu. Velmi zajímavé je také zapojení ředitele Kosiny a jeho profesorského sboru do vzdělávacího programu Slovanského dělnického spolku, založeného r. 1872. Tato spolupráce spočívala v přednáškách a poté ve výuce i vedení pokračovací průmyslové školy. Zprvu dvouletá se rychle rozrůstala do několika oborů a využívala vydatně i prostory českých škol v Sokolské ulici, nové budovy gymnázia a později i české reálky a osamostatnila se až po 1. světové válce. Sídli-li tedy dnes Střední odborné učiliště v historické budově gymnázia, lze tuto skutečnost snad vysvětlovat i návazností na toto vzájemné sepětí v minulosti.

22. prosince 2002 uplyne již 175 let od narození J. E. Kosiny. Narodil se v Josefově, kde byl tehdy právě jeho otec zaměstnán jako voják z povolání. Životní cesta J. E. Kosiny byla pestrá a klikatá, jeho život vpravdě činorodý. Pro veliký přínos do českého kulturního rozvoje druhé poloviny 19. stol., který lze takto vystopovat právě v Olomouci, si zaslouží být ctěn a uchováván v trvalé paměti.

Mgr. Eliška Blažejová

„TICHÝ GENIUS MORAVSKÝ“ JAN HAVELKA

– *profesor Slovanského gymnázia (k 125. výročí jeho úmrtí)*

Ze školních písní našeho dětství po první světové válce mi utkvěla v paměti i v srdci píseň „Moravě“. Milujeme ji nejen proto, že dnes patří k slavnostnímu repertoáru našich předních pěveckých sborů, jako je Pěvecké sdružení moravských učitelů a třeba prostějovská Orlice a Vlastimil, milujeme ji pro její krásu a citovou hloubku:

Moravěnko, drahá máti,
Ó jak krásná jsi ty zem,
Jak tě nemá milovati,
Komu ty jsi domovem.

Modré hory, hory jasné,
lesů šumných temný lem,
hle, ty nivy divukrásné,
klasů moře kolkolem.

Plynou řeky stříbropěnné,
dýše krajem luzný klid,
hle, ty vísky utěšené
a v nich dobrý, chrabrý lid...

Text písně je dílem profesora Slovanského gymnázia v Olomouci Jana Havelky, hudební stránka není od nikoho menšího, než byl olomoucký hudební skladatel Josef Nešvera, důstojný nástupce Pavla Křížkovského. Její síla se neztratila v dnešní záplavě kosmopolitního vkusu, a právě proto jsme jí uneseni.

Jan Evangelista Kosina, ředitel Slovanského gymnázia, na němž Jan Havelka působil od roku 1870, nazýval Havelku „perlou svého učitelského sboru“. Naplňuje nás úžasem, jaké životní dílo vykonal Jan Havelka po dobu svého krátkého života, vyplněného prací a studiem, jako pedagog, historik, archeolog, geograf, nadaný malíř a kreslíř, nadšený vlastivědný pracovník a národopisec pro naše učitelstvo, pro své žáky, pro muzejní činnost v Olomouci a vůbec pro náš národ na Moravě.

Jan Havelka se narodil v Lošticích 22. listopadu 1839. Jeho otec František Havelka byl nadaný malíř, autor a restaurátor cenných kostelních obrazů, uznávaný malíř portrétů, historických obrazů, krajin a zejména umělecky vyzdobených terčů tehdy vážených střeleckých spolků. V loštickém kostele se zachoval jeho cenný obraz sv. Prokopa, Panny Marie Růžencové a jiných svatých. Vyučil se u svého strýce, významného malíře v Brně (1).

Rovněž teta Jana Havelky (sestra jeho otce Františka) vymalovala v loštickém kostele dokonce celou křížovou cestu! – O svém otci psal Jan Havelka své nevěstě Vlastě Wanklové s povzdechem: „Otec můj jest malířem a maluje doved-

Profesor Jan Havelka

ně obrazy olejové do kostelů a světnic. Kdyby otec můj býval více obchodníkem nežli umělcem, dávno měl míti za práci jmění veliké pohromadě...“. K nárokům na kvalitu těchto obrazů nutno uvážit, že duchovenstvo bylo pro kostelní a farní malby zákazník velmi náročný a stejně tak bohatí měšťané, toužící mít své portréty.

Rovněž Jan Havelka od dětství toužil po povolání malíře. Absolvoval dvě třídy olomoucké německé reálky, což byla tehdy průprava pro malířskou akademii. V roce 1854 změnila jeho životní osudy sama vrchnost z blízkého zámku v Žadlovicích. Tehdy Jan Havelka maloval na poli. Na koni k němu přicválala baronesa Betty Gudenauová, velká milovnice malířství. Podivila se výtvarnému nadání malého chlapce a pozvala jeho otce do zámku.

Tam obdržel pro svého syna příslib ročního stipendia 100 zlatých ročně na gymnaziální studia.

Havelkova nadání si na gymnáziu všiml prof. Blažej Kozenn, autor tehdy oficiálních atlasů pro střední školy, a učinil ho svým pomocníkem při kreslení map. Další Havelkova cesta vedla na vídeňskou univerzitu, kde studoval historii, zeměpis a navíc i malířství. Na přímluvu svého příbuzného, kancléře sboru kanovníků Františka Heidenreicha, dostal nabídku práce skriptora vídeňského dvorního archivu s vysokým platem a definitivou.

V Havelkovi však klíčila láska k českému jazyku, již v něm probudil na tehdejšímu německém gymnáziu v Olomouci vlastenecky orientovaný profesor Vaněk. Původně se totiž zamýšlel věnovat německé literární tvorbě, kterou v něm povzbuzoval profesor Alois Egger, německý spisovatel a později učitel korunního prince, následníka trůnu arcivévody Rudolfa. Havelka sám vzpomínal, že od přednášek prof. Vaňka přestal se svými pokusy o básně v německé

řeči. Když prof. Vaněk vyučoval češtině, němčina v očích Havelkových pozbyla svého vznešeného lesku. Vaňkovi studenti nabyli přesvědčení, že „není krásnější řeči na božím světě, než je naše česká mateřština“. Z tohoto nadšení vyplynula řada českých literárních pokusů ukládaných do studentského časopisu „Fialka“, nikoliv do německého studentského časopisu „Muse“ (2). Vaňkovým působením si Havelka uvědomil velké poslání učitele, jenž měl být podle slov jednoho německého pedagoga „knězem svého národu“.

V té době se objevily germanizační pokusy vytvořit zvláštní „moravský národ“ (všechna moravská města tehdy měla z úřední moci vytvořenou německou správu) a čeští studenti bývali označováni za „slovanské“. Pozoruhodná je národnostní statistika studentů olomouckého německého gymnázia v době Havelkových studií (*rozdíly v součtech jsou způsobeny studiem příslušníků dalších národností žijících na území tehdejší monarchie*):

Rok	Všech	Čechů	Němců	Rok	Všech	Čechů	Němců
1854	413	200	194	1859	453	268	168
1855	426	201	206	1860	482	264	203
1856	423	202	200	1861	567	325	211
1857	418	212	198	1862	642	374	241
1858	464	258	188				

Ústava z roku 1861 a zejména poslední z r. 1867 učinila z monarchie na tehdejší dobu moderní stát, který dal českému národu možnost využít měšťansko-demokratických svobod, jimiž čelil snahám „ústavověrné“ strany vytvořit z národů říše společný „národ rakouský“ se společnou úřední řečí a řečí velení armády (3).

Za vídeňských studií byl Havelka významnou osobností v krajanských studentských spolcích (*mj. v českém pěveckém spolku, v redakčním kruhu časopisu Moravská lípa a dal., kde se poznal s Františkem Bartošem, Aloisem V. Šemberou, Förchtgottem-Tovačovským aj.*).

Havelkovi prospěla nabídka barona Derczényho, aby se za finančních podmínek rovnajících se úřednickému platu za jedinou hodinu týdně stal vychovatelem Derczényova syna. S ním mu bylo umožněno i cestovat po Evropě.

Prvním Havelkovým působištěm bylo piaristické gymnázium v Příboře. Tehdy byl ještě suplentem, oblíbeným u žactva, a patřil k místní honoraci. Druhé, rovněž německé působiště, bylo reálné gymnázium v Uherském Hradišti, kde mu svěřili i péči o botanickou zahradu.

V roce 1870 byl povolán na Slovanské gymnázium do Olomouce za prof. Jakuba Škodu, který odešel jako zakládající ředitel do gymnázia v Přerově. Těšil se, že tam může vyučovat česky a mít vliv na učitelstvo vzdělávací, spolkovou a redaktorskou činností i jako zkušební komisař pro učitelství na národních školách.

Ředitel Slovanského gymnázia Jan Ev. Kosina uvedl Havelku do společnosti českých olomouckých vlastenců. Havelka bohatě splnil naději v jeho půso-

bení vkládané. Pronikavě se uplatnil v učitelské stavovské organizaci – *Spolku moravských učitelů*, dokonce byl i jeho předsedou. Pro moravské učitele Havelka založil v roce 1873 časopis *Komenský*, sám ho redigoval a publikoval v něm příspěvky pedagogické, přírodovědné, jazykovědné, historické i zeměpisné. Havelka dosáhl uznání *Komenského* za stavovský orgán Ústředního spolku učitelstva moravského. Pro moravský lid a pro jeho národní uvědomění vydával beletristický časopis *Koleda*. V něm se svými spolupracovníky šířil českou osvětu, lásku k rodné zemi a lásku k rodné řeči, k slavné a bohaté národní minulosti.

Do Havelkova života vstoupila v Olomouci badatelská osobnost evropského významu. Byl to lékař MUDr. Jindřich Wankel (4). Společně s Vincencem Praskem a P. Ignátem Wurmlem založili *Muzejní spolek olomoucký* a z darů nadšených sběratelů i první české muzeum na Moravě – *Vlastenecké muzeum v Olomouci*. Práci přetížený Havelka redigoval od r. 1886 *Časopis Vlasteneckého spolku muzejního* a přispíval do něj průkopnickými studii národopisnými (5) a se svou paní přispěl k poznání pokladů lidového umění na Moravě.

V roce 1885 uspořádal Havelka se svou manželkou výstavu národních výšivek moravských v olomouckém muzeu. Tato výstava vzbudila nebývalou pozornost a byla opakována v Náprstkově muzeu v Praze. To si již všimla moravského lidového umění samotná manželka panovníka císaře Františka Josefa I. – Elisabeth Amalia Eugenie (zvaná „Sisi“), pocházející z uměnímilovné bavorské dynastie Wittelsbachů, mj. sponzorů i uznávaného Richarda Wagnera. Jejím přičiněním byla tato výstava opakována v Průmyslovém muzeu ve Vídni. Nad dosud málo známou krásou tak užasla celá Evropa. Z moravských výšivek a krojů rázem se stala z Popelky vznešená princezna (6).

Profesor Jan Havelka rozvíjel v Olomouci významnou literární činnost. Kromě různých časopisecky publikovaných pedagogických statí, které souborně vyšly v roce 1887 jako *„Vybrané spisy vychovatelské a vyučovatelské,“* psal i knihy pro mládež, např. *Kratičké dějiny Moravy pro mládež a lid* a populární *Cesty po Moravě*. Byl dobrý kartograf, vytvořil *Nástěnnou mapu Moravy*, psal statě z estetiky, přírodopisu i literární kritiky. Jako spolupracovník svého tchána dr. Wankla ilustroval jeho *Moravu pravěkou*. Nezanedbatelná je i jeho beletristická činnost, zejména povídky v *Koledě* a *Besedě olomoucké*. Jeho *Sebrané básně* vydal posmrtně r. 1888 V. Houdek.

Jan Havelka byl i první moravský „vědecký“ turista. Ve spisu *Cesty po Moravě* dává pokyny, jak se na cestu připravit a vystrojít. Komentuje výlet na Zábřežsko, na Praděd, všimá si přitom památek od pravěku až po svou dobu. Jeho články a knihy, jichž je cca 250, jsou poučné a cenné i po jazykové stránce. Havelka totiž patřil ke kdysi posmívaným „jazykobrusičům“. Jeho snahy o čistotu české spisovné řeči jsou ale seriózní, poctivě míněné, nikoli směšně malicherné.

Když profesor Jan Havelka ve svých 47 letech dne 20. října 1886 předčasně zemřel, byl jako představitel kulturní Moravy a obětavý stavovský školský pracovník již osobností celonárodního významu. Položil základy pro nově se na

Moravě rozvíjející vědní disciplíny – regionální historii, pedagogiku, archeologii, etnografii (7) a muzejnictví. Za svého života byl uctíván a vážen.

Tato vzpomínka je kytičkou vděčnosti za jeho celoživotní dílo, jež by na Slovanském gymnáziu ani po 125 letech po jeho smrti nemělo být zapomenuto.

POZNÁMKY

- (1) Z Brna, kde bylo jeho talentu využíváno zejména k malování světnic, F. H. raději odešel a v rodných Lošticích se zdokonaloval v olejomalbě na plátně. – Tehdy totiž i nejlepší malíři bývali zaměstnávání pracemi dnešních malířů pokojů. I slavný malíř moravského baroka Sebastini – Šebesta s naprostou samozřejmostí uzavíral s knížetem Salmem v Rájci smlouvu „o obrazech a vymalování panských komnat i natírání žaluzií“. Dokonce slavný Michelangelo důstojně krácel o slavnostech s malíři a natěrači, protože to byl jeden cech, v němž tehdy umění a řemeslo splývalo v jedno.
- (2) Prof. František Vaněk posléze působil na Akademickém gymnáziu v Praze, kde zemřel v roce 1894.
- (3) Je zajímavé, že v Rakousku se tehdejší německý důstojník nesměl přiznat k národnosti německé, ale k „rakouské“, kdežto důstojník českého původu směl svoji národnost označovat jako „böhmisch“. Při sčítání lidu se však neudávala národnost, nýbrž tzv. „obcovací řeč“, německy „Umgangssprache“. Tehdejší vládní činitele, a zejména později i následníka trůnu Franze Ferdinanda d'Este, totiž fascinoval příklad tehdy ekonomicky nejproduktivnějšího, a tudíž „nejmodernějšího“ státního útvaru Spojených států amerických, kde všechny národy sjednocuje úřední, vyučovací a vojenská řeč anglická. – Americký národ je dnes mocná skutečnost.
- (4) Jindřich Wankel (nar. v Praze 15. 7. 1821, zemřel v Olomouci 5. 4. 1897), po němž je mj. v Olomouci i pojmenována ulice, působil ve službách knížete ze Salm-Reiferscheidtu jako lékař v Blansku a proslavil se objevy v Moravském krasu. Sám sestoupil na dno propasti Macochy. Jeho objevy v Moravském krasu a u Předmostí u Přerova jsou základem světové úrovně moravské archeologie. Na odpověď žil v Olomouci ve svém domě na Blažejském náměstí a od roku 1882 psal své vědecké práce v češtině.
- (5) Havelkova manželka, Wanklova dcera Vlasta, byla znalkyní moravského národopisu, lidového umění, krojů, výšivek a jiných projevů lidové tvořivosti, např. tanců, zvyků a obyčejů.
- (6) Druhá dcera dr. Wankela, Karla, se provdala za Havelkova nejlepšího přítele, MUDr. Wilibalda Absolona. Jejich syn, světově uznávaný archeolog a antropolog prof. dr. Karel Absolon z Masarykovy univerzity v Brně, Wanklovy vědecké snahy o poznání Moravského krasu dovršil.
- (7) Jeho celoživotní spolupracovníci a manželce Vlastě, roz. Wankelové (nar. 16. 12. 1857 v Blansku) byl dopřán dlouhý život. Po smrti manželové působila jako kustodka Národopisného muzea v Praze, kde jako uznávaná odbornice zemřela 16. června 1939.

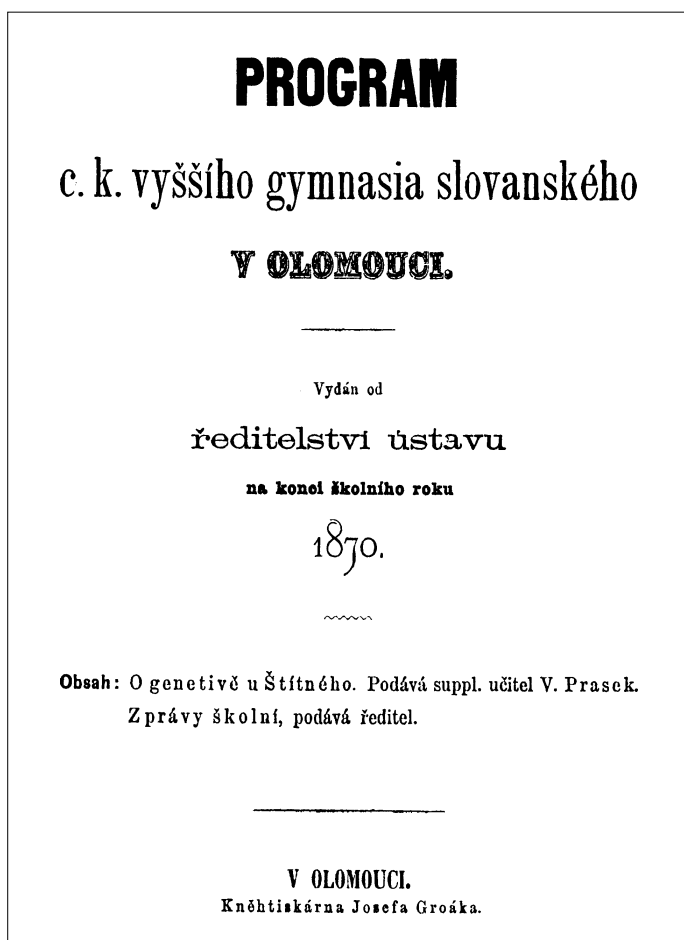
PhDr. Bohuslav Eliáš-Žáček, CSc.

ROK 1870 A 1871 – tři a čtyři roky po založení Slovanského gymnázia v Olomouci

S jistým respektem, snad i obdivem, také s trochou pobavení a úsměvem nad češtinou 19. století listuji ve dvou útlých sešitech:

- 1) „Vydán od ředitelství ústavu na konci školního roku 1870“ – výtiskla „Kněh-tiskárna Josefa Groáka“
- 2) „Vydán od ředitelství ústavu na konci školního roku 1871 – tiskem Kramáře a Procházky“.

Jde o „Programy c. k. vyššího gymnasia slovanského v Olomouci“. Tři (resp. čtyři) roky existence českého gymnázia uprostřed málo přátelské německé většiny, za naprosté nepřízně olomouckého magistrátu, plného šovinistických městských konšelů, v bídných materiálních podmínkách dokazují obě brožury živo-taschopnost nově zřízené školy.

Obsahem prvního „Programu“ je jednak devítistránková práce, kterou „podává suppl. učitel V. Prasek: O genetivě u Štítného“, a potom „Zprávy školní, podává ředitel“.

Vincenc Prasek, pilný jazykový purista, na příkladu Tomáše ze Štítného široce dokladuje oprávněnost, ba povinnost užívat v syntaxi „genetivu po slovesech záporných“. Pojednání je podrobné a rozsáhlé a odkazuje na stránky „knížek šestiřech o obecných věcech křesťanských“, což byly zřejmě učební texty. Nabádá k čistotě jazyka: „...avšak zamlčeti nechci, že Štítného považují za spisovatele, z jehož děl by syntaxe přemnoho a více než z jiných, kolik tolik původních, pro ustálení své a na výmět všelijakých ohyzd cizích, rozhostivších se v mluvě naší, získati mohla.“ (Nedá mi, abych nedodal, že nějak mi to připomíná dnešní dýle-ry, lídry, dýdžeje, servry, esemesky...; dříve chozrasčoty, politruky...)

K syntaxi Tomáše ze Štítného.

O spisech Štítného pronesl Palacký v časopise českého Musea roku 1838 úsudek takovýto:

„V pravdě neznáme spisu prosaického českého z celé první periody literatury naší, jež bychom knihám tímto at neříme předkládati, ale jen zároveň v bok postaviti mohli. Spisovatele jejich mysl tak jest čistá a jasná, rozum tak pronikavý, *řeč pak sama tak srdečná a jadrná*, že knihy ty jakkoli od chuti a slohu věku našeho vzdálené, vždy ještě nejinak, než s potěšením a zalíbením čísti se mohou.“

K tomuto úsudku, čeho bych přidával nemám, avšak zamlčeti nechci, že Štítného považují za spisovatele, z jehož děl by syntaxe naše přemnoho a více než z jiných, kolik tolik původních, pro ustálení své a na výmět všelijakých ohyzd cizích, rozhostivších se v mluvě naší, získati mohla. Neboť jakkolivěk základem syntaxe české nemohou býti spisové, byť i z doby řečené „zlaté“, nýbrž především mluva lidu, jak se obje je ve slově, písni a pohádce, tak zasluhují spisovatelé prstonárodní, bychom si jich co nejvíce všímali,

At bych neřekl, že spisy Štítného jsou ve všem ryze slovan-ského slohu, neboť nemohla řeči jeho neporušiti latina, přece ale účinku této nepodlehal tak, jako spisovatelé jiní. V knihách pak „o obecných věcech křesťanských“, kteréž sepsal, jak praví, „ze své hlavy“ pro děti své (též pro lid), „aby mohli krátiti chvilí, čtúc v nich a zvláště v svátky doma ve vsi, kdež ani kázanie ani nešpora“, zajisté se vynasnažoval o mluvu prstonárodní.

Tomu nasvědčuje nejen sloh jednoduchý, nehledaný, ač jasně a průzračně myšlénku k myšlénce pořádá, ale i hojnost slov zvláštních, běžných času onoho, jež dokazují, že v lidu samém všestranně a mnoho obcoval.

Genetiv po slovesech záporných.*)

1. Záporná slovesa přechodná mají předmět v genetivě.

Bobonci, kterýchž učení lékaři nedržíe 9 — aby některého rodu nepojímali 64, — nedává ruky nebo prstena 65, — aby svých synův nedráždili k hněvu 99, — aby jic čert nenalezl prázdny 106, — aby úmysla dobrého neproměnil 116, — hled, aby nesahaje vina nerozil piva 125, — i nenalezl tebe tak nerodna 126, — že by lépe bylo pravdy nepoznati 136, — Bóht za nic té šlechty nemá světské 139, — doniž jsem nevěděl tak vclikého jich zlosynstva 156, — a nekúpil něčeho jmenem, z čeho by měl ten plat jíti 154, — nepřijímali těla 218, — neobmysléc také s pravdú dobroty božie 223, — děti neuchuzovati 257, — nevěděl sem cesty božie 272.

(Z Anth. Jir. 1860.): chvály své jinému nedám 91, — nevidúc pravdy 92, — pokuty nám nesejme 93, — že nemáme jiných šlechtností 93, — doniž kto tak milostí nerozdělí 96, — Člověk nemúdrý ucpozná toho 103, — nezpoří jedno druhého 104, 105, — aby tesknosti lidem neucínilo 105. Jiné příklady: 19, 19, 20, 20, 21, 23, 24, 24, 29, 30, 30, 31, 35, 43, 54, 54, 56, 57.

Příkladův takových lze na sta sčítati.

Poznámka. Přece však i výjimky od pravidla tohoto tu a onde se naskýtají: a byt mladú ženu starý muž neurzal 61, — poškornu jakúž takúž nelze jest by neostavila 67.

2. Nechati etymologickým svým původem jest přechodné záporné (ne- hajati), tudíž se také s genetivem víže.

Podobněž se věc má se slov. „nenávidím“, ač i „záviděti“ c. genetivo.

Co se týká slov. „nedbám“, poznamenávám, že i afirmativní, jakož i adjektivum „táv“ u Štítného s genetiv. se pojí.

Nechám těch světských tantův 30, — i modlitev na čas přeucchajíc 88, — takové věci nenechá bez pomsty 150, — kdyby pak ucchaje vina i oprával pléšky 172, — by toho Buoh nechal

*) Číslo značí stránky „knižek šesterých o obecných věcech křesťanských“ Erbenem r. 1852 vydaných.

Anth-Anthologie ze staré lit. české Jiročkovy vyd. r. 1860

Podávajíc tuto pojednání o genetivu po záporných slovesech, nemůžeme snad věci nových odkrývati, nýbrž směřovali jsme jednak k tomu, abychom pravidla, jichž se nyní z husta zanedbává ryzost jazyka na úkor, na novo připomenuli, jednak abychom ukázali, jaké ceny Štítného spisy původní do sebe mají pro syntaxi českou.

Práce pak sama, že se dá na mnoze doplniti ze Štítného spisův jiných, rozumí se samo sebou, neboť vznikla jen z důkladnějšího čtení učitele, čtoucího se žáky úryvky ze spisův Štítného, tím méně bude někdo zazlívati, kdyby se bylo k některému příkladu důležitému nedopatřilo, any spisy Štítného nebyly čteny jen zřením na genetiv po záporných, nýbrž také pro jiné zvláštnosti syntaktické i formální.

Jan Kosina, c. k. ředitel, pak na zbývajících 26 stranách ve své „Roční zprávě a stavu gymnasia roku školního 1870“ velmi podrobně dokládá statistickými údaji a komentáři vše, co se na ústavu během roku událo.

Nechci se široce rozepisovat, ani mi nepřísluší, abych komentoval přesnou a dokonalou práci pana ředitele. Víc povědí fotokopie:

Roční zpráva

o stavu gymnasia roku školního 1870.

A. Vzhledem ku zřízení zevnějšímu.

I. Učitelstvo.

Sbor učitelský na počátku tohoto školního roku sestával mimo ředitele a učitele náboženství ze čtyř skutečných a tří supplujících učitelů. Zřízením *páté* třídy a *třetí* parallelky potřeba nastala ještě tří sil učitelských, kteréž za tou příčinou, že místa dvou skutečných učitelů teprve v průběhu prvního semestru obsazena býti mohla, svěřena jsou učitelům supplujícím.

Výnosem veleslavného c. k. místodržitelství moravského ze dne 24. října 1869 č. 15889 povolán jest zkoušený kandidát pan *Vilém Appelt*; výnosem pak ze dne 6. listopadu 1869 č. 18048 zkoušený kandidát p. *Adam Fleischmann a p. Frant. Martínek*.

Výnosem vys. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 23. listopadu 1869 č. 9926 (Intim. velesl. c. k. místodržitelství mor. ze dne 29. listopadu 1869 č. 19658) ze dvou professor nově zřízených jedna udělena jest p. *Štěpánu Cholavovi*, professorovi gymnasia Jihlavského, druhá p. *Janu Kovářikovi*, professorovi gymnasia Chebského s tím doložením, aby v službu svou při ústavě zdejší se uvázali počátkem běhu druhého.

Koncem prvního běhu supplující učitel p. *Adam Fleischmann* místa svého se vzdal a supplující učitel pan *Frant. Martínek* ze služby vyvázán jest. Na místo onoho dosazen jest výnosem veleslavného c. k. místodržitelství ze dne 1. března 1870 č. 3334 kandidát professury gymnasia p. *Ant. Dobiáš*. Když pak tento pro ustavičnou chřavost dne 20. května úřadu svého se vzdal, zůstalo místo jeho neobsazeno.

Výnosem velesl. místodržitelství mor. ze dne 15. října 1869 č. 16746 ustanoven jest professor p. *Jakub Škodu* za vedlejšího učitele jazyka francouzského; výnosem ze dne 2. února 1870 č. 1818 p. *Ant. Slesák*, podučitel při zdejší c. k. ústavě učít. za vedlejšího učitele geometrického kreslení, a konečně výnosem ze dne 8. března 1870 č. 3985 professor p. *Kovářík* a supplující učitel p. *Vilém Appelt* za vedlejší učitele tělocviku.

II. Sbor učitelů na konci školn. r. 1870.

Jméno a stav učitelů	Předměty a třídy	Počet týdenních hodin	Ordinariat ve třídě	Poznámání
<i>Jan Kosina</i> , c. k. ředitel	Jazyk latin. a český II. b, jazyk německý IV.; V.	16	—	Učil předmětům těm od 10. máje.
<i>Štěpán Cholava</i> c. k. profesor.	Jazyk latinský V.; jazyk řecký IV.; V.	15	IV.	
<i>Jos. Sýtko</i> , c. k. profesor.	Země- a dějepis I.a; I.b; III.a; III.b; IV.; V.	18	V.	Zpřávce knihovny.
<i>Jakub Škoda</i> , c. k. profesor.	Jazyk lat. a řecký III.a; Země- a dějepis II.a; II.b.	17	III.a.	Učitel jazyka francouzského
<i>Jan Kovářik</i> , c. k. profesor.	Mathematika v I.a; I.b; II.a; II.b; III.a; III.b.	18	II.b.	
<i>Vilém Tkamýř</i> , c. k. profesor.	Přirodopis I.a; I.b; II.a; II.b; V.; fyzika III.a; III.b; IV.	17	—	Zpřávce přirodovny a silozpytny.
<i>Josef Fiala</i> , c. k. gymn. učitel.	Jazyk latinský III.b; IV.; jazyk řecký III.b.	17	III.b.	
<i>Jan Jurásek</i> , učitel náboženství.	Náboženství ve všech třídách.	16	—	
<i>Vojtěch Ryšánek</i> , suppl. uč.	Mathematika IV.; V.; jazyk český a něm. III.a; III.b.	17	—	
<i>Karel Koblíček</i> , suppl. uč.	Jazyk latinský a čes. y II.a; jazyk německý II.a; II.b.	17	II.a.	
<i>Vincenc Prasek</i> , suppl. uč.	Jazyk latinský a něm. I.a; jazyk český v I.a; V.	16	I.a.	Zpřávce knihovny podporovaci a učitel těsnopis.
<i>Vilém Appelt</i> , suppl. uč.	Jazyk latinský a něm. I.b; jazyk český I.b; IV.	16	I.b.	

III. Učebné pomůcky.

Výdajný fond ku pořizeni učebných prostředků sestával:

1. z tax zápisných od 93 žáků po 2 zl. 10 kr. . . . 195 zl. 40 kr.
2. z příspěvků na knihovnu od 214 žáků po 60 kr. . . . 128 zl. 40 kr.
3. z příspěvků dobrovolných 12 zl. 60 kr.
4. z poskytnuté od velesl. vlády subvence 700 zl. — kr.
5. z taxy za přepis jednoho vysvědčení gymn. 1 zl. — kr.
6. z daru poskytnutého p. JU Dr. J. Kozánkem 25 zl. — kr.

což činí úhrnem 1062 zl. 40 kr.

a) Knihovna.

Knihovna rozmnožena během tohoto školního roku 119 spisy ve 240 svazcích 119 sešitech čítá úhrnem 1229 spisů v 1896 svazcích a 690 sešitech. Z těch připadá na knihovnu učitelskou 265 spisů ve 446 svazcích a 160 sešitech, na knihovnu žákův 1074 spisů v 1450 svazcích a 530 sešitech. Mimo to ústavu se posud zaslalo 64 programů obsahujících rozličná pojednání vědecká.

1) Ze spisův koupí nabytých znameuitější jsou tyto: *Zapova* kronika (seš. 27—42); *Gindelyho* dějepis českého povstání 6 seš.; Čelakovského sebrané listy 1 sv.; *Ellendt* Materialien zum Uebersetzen aus dem Lat. in's Deutsche; *Malého* rukověť anglického jazyka; *Ostervald* Griechische Sagen; téhož Sophocles-Erzählungen; *Hoffmannových* spisů pro mládež od sv. 126—130; *Springrau* dějepis Rakouska; *Jehličkův* Světozor pro školní a. dům (seš. 1—8); *Ettmüller* Sagenschatz; *Klenke* Humboldt's Reisen; *Wilhelm* Praktische Pädagogik; *Otto* Caesar des 19. Jahrhunderts; *Hanusová* Slohověda; Archiv für die Landesdurchforschung Böhmens; *Piskova* fyzika; *Thomé* Botanik; *Niercovy* spisy sv. 1—17; *Herbartovy* veskeré spisy; *Schmidova* Encyklopädie veskerého vychovatelství; *Claus* Grundzüge der Zoologie; *Mayer-Hirsch* Buchstabenrechnung; *Bernhardy* Geschichte der röm. Literatur; *Siebelis* Ovids Metamorphosen; *Abicht* Herodot; *Schmidovy* spisy pro mládež 54 sv.; Názorný atlas ku Slovníku Natučnému; Slovník naučný od seš. 165—177; *Platonův* Enthyphon; *Palackého* Doby husitské; *Curtius* Erklärungen zur griechischen Grammatik; *Jirečkova* Staročeská mluvnice; Geographische Reisebeschreibungen 20 sv. —

2) Darovánostiho učebního: 1) *Průvodce školními školními slovníky* tloměr, podle Kietzscheho; 2) *Helios* v. spisovatel s. drobným předem
 3) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 4) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 5) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 6) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 7) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 8) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 9) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 10) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 11) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 12) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 13) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 14) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 15) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 16) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 17) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 18) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 19) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 20) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 21) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 22) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 23) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 24) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 25) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 26) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 27) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 28) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 29) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 30) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 31) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 32) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 33) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 34) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 35) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 36) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 37) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 38) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 39) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 40) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 41) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 42) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 43) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 44) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 45) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 46) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 47) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 48) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 49) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 50) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 51) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 52) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 53) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 54) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 55) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 56) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 57) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 58) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 59) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 60) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 61) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 62) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 63) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 64) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 65) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 66) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 67) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 68) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 69) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 70) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 71) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 72) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 73) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 74) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 75) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 76) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 77) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 78) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 79) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 80) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 81) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 82) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 83) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 84) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 85) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 86) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 87) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 88) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 89) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 90) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 91) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 92) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 93) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 94) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 95) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 96) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 97) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 98) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 99) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem
 100) *Průvodce školními slovníky* v. spisovatel s. drobným předem

3) *Knihovna podporovací* čítá nyní 80 učebních a pomocných knih, mezi nimiž 2 exempláře *Vojáčkova* slovníka latinsko-česko-německého a 2 exempláře *Benschlerova* slovníka řecko-německo-latinského.

Na tomto místě budiž dotknuto, že zdejší kněhkupec pan *Eduard Hölzel* spanilomyslně daroval tomuto oddělení knihovny několik spisů v ceně 21 zl. 48 kr., začčž tuto se mu vyslovují vroucí díky.

b) Pomůcky ku vyučování v země- a dějepisu.

Sbírka map rozmnožena jest tohoto roku:

1. koupí: *Kiepertovu* visccí mapou říše Alexandra Velkého; geologickou mapou centralní Evropy; *Erbenovou* mapou království českého; mapou železnic mocnářství rakouského;

2. darem: ústav nabyt *Lepařův* historický atlas; *Herzigův* zeměpisný atlas pro školy prostouárodní; *Šemberovu* mapu markrabství moravského.

Má tedy ústav na ten čas 32 mapy visccí; 12 map příručných; 9 atlantů; 1 globus; 1 mapu vypouchlou.

c) Pomůcky k vyučování v mathematice.

Pořízena jest letošního roku sbírka těles geometrických z lípového dřeva 42 kusy čítající.

d) Sbírká přístrojův silozpytných.

Koupeny jsou letos tyto přístroje: 1. Teploměr o trojí stupnici; 2. kladkostroj na podstavci; tlakoměr obyčejný; 4. Wattův namíř stroj s rozličnými přístroji.

e) Sbírký přirodnin.

I. Sbírká zoolozioká.

Koupí letos se pořídily: 1. *kočky* a sice lidská; kočky domácí; slepice; kapra; želvy řecké; hada; žáby. —

2. *Izejke*: Ssavce (veverky); ptáka (slepice); hada (užovky); ropuchy; želvy; ryby (kapra). —

3. *Lihoviny*: Chamaleon africký; zmije obecná; macarad; mlok šupinatý; letoun; plátejs jazykový; flundra; mořská jehla; koliška; rejnok hrotnatý; ryba plzní; vláskovice vodní; štír evropský; zajíc mořský; kornatka listnatá; plachetka mořská; sumka. Všechn kusů koupenných 30.

Darované jsou:

1. Lebka kuny lesní a vlka, zobák supa bradatého od pana Julia Suchého, medika;
 2. Hnízdo vosí od Jana Perničky, žáka II. b) třídy;
 3. Veverka od Fr. Svačiny, žáka I. b) třídy;
 4. Veverka, hejl, sova pálená, krutihlav, sojka od Petra Vepřka, žáka I. b) třídy;
 5. Tchoř od suppl. prof. pana Karla Koblížka;
 6. Lasička od Frant. Zapletala, žáka II. b) třídy;
 7. Zluna a jeřáb od Jana Odstrčila, žáka I. a) třídy;
 8. Zub mamutha od Karla Pavlíka, žáka II. b) třídy;
 9. Ústfice jedlé 2 kusy od nejmenovaného;
 10. Sedm kusů lastur, 2 kusy korálu; 2 kusy mořských ježkův; 54 kusů zkamenělých lastur; lebka lidská; lebka psa menšího a většího; lebka kozí a prasečí; hranostaj; sova; křepelka; třasořítká bílá a žlutá; křepelák; křivka; mlynářik (celkem 78 kusů) od pana J. Olenského, lékárnického v Olomouci;
 11. Brkoslav od V. Koutného, žáka I. a) třídy;
 12. Mořský koníček od Viktorina Pycbla, žáka III. b) třídy;
 13. Straka; čáp; čejka od pana Bedřicha Andrlíka, kněhvedoucho obchodnické firmy Machánkův v Olomouci;
 14. Parohy daňka od p. J. Veselého, národního učitele.
- Všechn kusů darovaných 101.

II. Sbírká nerostů,

již lonského roku obmyslil krásným darem, záležejícím ve sbírce palaeontologické 42 kusy čítající, pan Jan Mládek, úředník hornický v Moravské Ostravě, skládá se z oddělení oryktognostického o 389 kusech a z oddělení geognostického o 231 kusech, úhrnem tedy z 630 kusův. Ke krystalovým modelům, jichž ústav měl lonského roku 59, letos přikoupeno jest 120 kusů.

III. Sbírká mincí

čítala lonského roku 297 kusův, jež veskrze ústavu darované jsou od četných jeho příznivců. Během letošního roku doznala sbírka tato znamenitého rozmnožení hojnými dary ctěných příznivců.

Darovalif:

1. Pan Antonín Sytko, správce na Dřínově 21 kusů;
2. „ Vácslav Chmelař, bohoslovec, 3 kusy;
3. „ Fr. Valášek, úředník při železnici, 10 kusů;
4. „ Pavel Pospěch, obchodník ve Vratislavi 7 kusů;
5. „ Frant. Hynek, kooperator v Drahotouších 8 kusů;

D) Kronika gymnasia za školní rok 1870.

Dne 5. srpna r. 1869 soukromá, dne 16. téhož měsíce a roku úřední došla věst, že Jeho Veličenství, Nejmilostivější Císař a Král náš, nejvyšším rozhodnutím ze dne 16. července 1869 povýšiti ráčil nižší gymnasium slovanské v Olomúci na gymnasium vyšší tím způsobem, aby šk. r. 1870 zřízena byla třída pátá a každého následujícího o třídu více, až by ústav vospěl v ročníkův osm.

Následkem radostné té události ředitelství ihned podalo žádost k vyšším místům, aby sbor učitelský dvěma silama rozmnožen byl, čemuž ochotně vyhověno již dne 19. srpna rozepsáním konkursu, v němž žadatelům za poslední lhůtu položen jest den 10. září. Přese všechn chvat ale dosazení učitelův skutečných nemohlo dříve k místu přivedeno býti než koncem měsíce listopadu, a za tou příčinou povolání jsou pro první běh učitelé supplující.

Hned od počátku měsíce září na základě výnosu vys. c. k. místodržitelství moravského ze dne 5. srpna 1869 č. 14955 pilně se pátralo po nějakém vhodném přístřeší pro třídu pátou, avšak věci nikterak se nechtělo dařiti. Nesnáze o místosti dostoupily, ještě vyššího stupně, když při zápisu ode dne 24. až do posledního září odbyvaném počet žákův třídy I. II. a III tak velikým býti se shledal, že nezbylo jiné rady než rozvésti je ve dvě a ve dvě oddělení, z čehož potřeba dvou nových místností na jevo vysla. Po dlouhém hledání, když rozvedení třídy I. II. a III. v paralelná oddělení výnosem veleslavného c. k. místodržitelství ze dne 23. října 1869 č. 17179 bylo schváleni došlo, v budově vedlejší pod číslem 150 u přízemí naskytla se síň dosti prostranná o čtyřech oknech, jež ihned v nájem vzata a pro potřeby školní upravena jest. Na umístění jednoho oddělení třídy druhé ředitel vyklidiv kancelář svou upravil ji na síň školní, a tak ode dne 15. listopadu, když supplující učitelé pp. Adam Fleischmann a František Martinek se byli dostavili; konečné rozvržení předmetův a hodin k místu přivedeno a pravidelné vyučování započato jest.

Bylyť pak v prvním běhu, jenž se začal dne 1. října slavným vyzváním Ducha sv. ve chrámě páně u sv. Michala, jednotlivé předměty rozděleny způsobem tímto:

Ředitel učil dějepisu ve třídě II.a; II.b;
 Prof. Sytko země- a dějepis ve všech třídách kromě v II.a; II.b;
 Prof. Škoda latině v III.a; V.; řečtině v III.b;
 Prof. Tkaný přírodopisu v I.a; I.b; II.a; II.b; III.a; III.b; V. fysice ve IV.;
 Gym. učitel Fiala latině v III.b; IV.; řečtině ve III.b;
 Učitel nábož. Jurášek náboženství ve všech třídách;
 Suppl. uč. Ryšánek matematice ve IV.; V.; češtině a němčině ve III.a; III.b; češtině ve IV.
 Suppl. uč. Koblížek latině a češtině v II.a; němčině v II.a; II.b;
 Suppl. uč. Prasek latině, češtině, němčině v I.a; řečtině ve IV;
 Suppl. uč. Appelt latině, češtině, němčině v I.b; němčině ve IV;
 Suppl. uč. Fleischmann latině a češtině v II.b; řečtině a němčině v V;
 Suppl. uč. Martinek matematice v I.a; I.b; II.a; II.b; III.a; III.b.

Aby žákům ústavu toho poskytnuta byla příležitost ku vzdělávání se co nejvšestrannějšimu, uvázal se professor p. Jakub Škoda v mimořádné přednášení o jazyku franouzském a ustanoven jest výnosem veleslavného c. k. místodržitelství ze dne 15. října

1839 Čís. 67 46 řada náležejšího učitelství veřejného předmětu s tím byl
 první vědec učesnopisla a zjedl přelý hluk před nado nezavazný, a při
 kisté četný nástebním sa dlanými vřtralistifídokazalifio sobe
 důležitosti nabývající jazyka zvalciovale jsou kédobny na Svatý Kopeček.
 Tam v přeběhu je pánětriatelnět apistavení v hmetarémuránských polýval
 kbnústavu měšosvatochopitaljeje sboncařitelské s poráděsbobvážě
 pší Bárprušíngní1869 hřovojáněpředníkmepřání všem učitelstvu přivnáv
 žeina vándtí štříenáz pělípěvajíkmia. Eke neředění hřopporováně
 Sařáděm úspěšně převejedl ikmijř učitelství se spoldeleš, supplující
 učitelstvá je sjetěhod p řáděvíce prosnější 1869 táz odbývané školníky
 zeksd 1870 předpovětemuměnde více vnezá 1800 Qpiřihřvandeš hřej
 zlatých se dostalo, jakož zevrubněji vloženo jest pod písmenem F.

Ode dne 9. až do dne 14 prosince c. k. zemský školdozorce
 pan Dor. Gustav Bozděch inspekci ústavu tohoto předešval a v
 konferenci posledně jmenovaného dne odbývané úplnou spokojenost
 svou se stavem jak mravným tak i vědeckým ústavu našeho na
 jevo dal.

Již od počátku školního roku ředitel na to pomýšlel, aby
 místo krasopisu za předmět nezávazný uvedeno bylo měrické rýso-
 vání a bylo-li by možno, i kreslení od oka. Ale všechny jeho snahy
 o tuto věc přicházely na zmar pro nedostatek vhodných sil učitel-
 ských. Teprve v průběhu měsíce ledna poštěstilo se získati pro
 rýsování měrické pana Antonína Slezáka, jenž po novém roce
 z Holešova na zdejší ústav učitelský povolán jest, čímž mládeži
 naší příležitost dána jest vzdělání nabývati i v tomto důležitém
 předmětu.

První půlleťi skončeno jest dne 26. února. Výsledky vyu-
 čování všem spravedlivým požadavkům učinily zadosť, což z té věci
 na jevo jde, že ze 322 žákův 59 nabylo vysvědčení první třídy s
 vyznamenáním, 205 vysvědčení třídy první, kdežto vysvědčení třídy
 druhé nabylo 36, vysvědčení třídy třetí jen 15 žáků. Sedm žáků
 ve průběhu prvního semestru ústav opustilo.

Když posledního dne měsíce února oba pro ústav jmenovaní
 professorové pp. Štěpán Cholava a Jan Kovářík místa svá
 byli nastoupili, supplující učitel p. František Martínek z úkonů
 svých vyvázán, supplující učitel Vilém Appelt však výnosem vys. c.
 k. místodržitelství ze dne 6. března 1870 č. 2065 na svém místě
 ponechán jest.

Předměty pro druhý běh mezi učitele rozvrženy jsou tím
 způsobem, jak v přehledu pod písmenem A. o tom výkaz učiněn
 s tím toliko rozdílem, že předměty, jenž od 10. máje až do konce
 školního roku ředitel vyučoval, od 1. března až do 10. máje byly
 v rukou supplujícího učitele p. Antonína Dobiáše.

Den 16. července, kteréhožto Jeho Veličenství, Nejmilosti-

některí studující quinty na divadle svatokopečském před četným obecenstvem, jenž se bylo z Olomouce dostavilo, Klicperovu rozkošnou frašku „Rohovín Čtverrohý.“ O zdárný výsledek hry zasloužilými se učinili prof. p. Jakub Škoda a suppl. uč. p. Vincenc Prasek. Po té i studující i četní hosté do lesa se hnuli, kdež nejprve „Jaroslav“ z Rukopisu Královského a potom několik sborův přičiněním supplujícího uč. p. Karla Koblíčka virtuosně se předneslo, načež mládež až do osmé hodiny se oddávala zábavě. O desáté hodině večerní stanula shromážděná mládež před budovou gymnasia, když ředitel osloviv ji kratinkou řečí třikráte provolal „Sláva Císaři a Králi,“ což od studujících nadšenými hlasy bylo opětváno. Zkoušky přestupovací odbyvány od počátku měsíce července až do dne 26. téhož měsíce.

Službám božím mládež obcovala od 1. října až do všech svatých a pak od 1. máje až do konce roku mimo neděle a svěcené svátky třikráte v témdni totiž v úterý, ve čtvrtek a v sobotu. Ode všech svatých až do 1. máje chodila mládež do kostela jen v neděle a ve svátky.

Den 4. října a 19. listopadu slaveny slavnými službami božími, po jejichž skončení zpívána hymna národní.

V tomto roce školním zemřeli dva žáci: Antonín Nevíš, výtečný žák třídy páté, a privatista třídy čtvrté, oba dne 19. února. Pokoj budiž popelí jejich; Dne 30. července skončen rok školní slavným „Te Deum“ a rozdáním vysvědčení.

E) Důležitější výnosy a nařízení vys. c. k. úřadů.

1. Výnos velesl. c. k. místodržitelství mor. ze dne 18. února 1870 č. 2863, jímž taxy za maturitní zkoušky ze 2 zl. 10 kr. se zvyšují na 6 zl.

2. Výnos vys. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 14. března 1870 č. 2370 (intim. vys. c. k. místodržitelství mor. ze dne 7. dubna 1870 č. 5233), jímž se ustanovuje, aby budoucně žáci do třídy I. středních škol jediné na základě přijímacích zkoušek přijímání byli.

3. Výnos vys. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 5. března 1870 č. 2916 (intim. vys. c. k. místodržitelství mor. ze dne 16. dubna 1870 č. 6044), jímž se dávají některá pokynutí týkající se poměru školy k církví.

4. Výnos vys. c. k. místodržitelství moravského ze dne 11. máje 1870 č. 7529, dle něhož taxa při zkouškách maturitních u privatistův obnáší 18 zl.

5. Výnos vys. c. k. místodržitelství moravského ze dne 2. července 1870 č. 7290, jímž sborům učitelským na paměť se uvodí a vykládá §. 2. zákona ze dne 25. máje 1868 o poměru církve ke škole.

6. Výnos c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 28. máje 1870 č. 4320 (intim. vys. c. k. místodržitelství mor. ze dne 7. června 1870 č. 9322) obsahující ustanovení týkající se druhého jazyku na středních školách.

7. Výnos c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 28. máje 1870 č. 7527 (intim. vys. k. místodržitelství mor. ze dne 8. června 1870 č. 9363), jímž se v známost uvodí, že paušále na pořizování praemii zrušeno jest.

Obsahem druhého „Programu“ z roku 1871 je práce profesora latiny a řečtiny Josefa Fialy „Num quæ vestigia in Horatii sat. I., 5 exstent, quibus satiram hanc ad Lucilii exemplum aliquod compositam esse probatur“. Devět stránek latinského pojednání o tom, „Zdali existují nějaké stopy v Horatiově satire I., 5, kterými se dokazuje, že tato satira byla složena podle (nějakého) Luciliova vzoru“.

Num quæ vestigia in Horatii sat. I. 5 exstent, quibus satiram hanc ad Lucilii exemplum aliquod compositam esse probetur.

Qui Romanarum literarum historiam a primis originibus usque ad Augusti ætatem, attente persequetur, etiamsi Romani ingenii monumenta præclarissima quidem quodammodo maxime admiraverit, tamen, nisi iudicium nimio quodam et perverso alterius partis studio corruptum habet, non poterit non concedere, Romanos in omnibus fere rebus, quæ literis et artibus contineantur, Græcorum exempla secutos esse nec ullum inveniri eorum scriptorem, qui quidem in aliquo numero habendus sit, in quo Græci ingenii vestigia quædam non deprehendantur. Quod cum ne de illis quidem scrip-

Následuje opět Kosinových 26 stran „Roční zprávy o stavu gymnasia roku školního 1871“.

**Roční zpráva
o stavu gymnasia roku školního 1871.**

A. Vzhledem ku zřízení zevnějšímu.

I. Učitelstvo.

Ze dvou míst učitelských, jež za příčinou otevření třídy šesté nově zřízena byla, výnosem vys. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 22. června 1870 č. 5919 (intim. veosl. c. k. místopředsedství ze dne 3. července 1870 č. 10691) jedno uděleno jest p. *Janu Veselému*, učiteli gymnasia Kralohradeckého, druhé p. *Františkovi Zunovi*, suplujícímu učiteli zdejšího německého gymnasia.

Ku konci prázdnin lonských professor p. *Jakub Škoda* povolán jest od obce Přerovské, aby se úvázal u prozatímné řízení reálného gymnasia nově tam zřízeného. Aby čestnému vybičnutí tomuto vyhověti mohl, žádal za dovolenou na celý školní rok 1871, jehož se mu dostalo výnosem vysokého c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 12. října 1870 č. 9896 (intim. veosl. c. k. místopředsedství ze dne 17. října 1870 č. 17968).

Suplující učitel p. *Vincenc Prasek*, jenž po dvě léta s úspěchem uznání hodným na ústavě tomto působil, vedle přípisu sl. ředitelství obecného gymnasia reálného v Chrudími ze dne 28. září 1870 č. 122 povolán jest na ústav právě jmenovaný za učitele skutečného. Místo jeho výnosem veleslavné c. k. školní rady zemské ze dne 3. října 1870 č. 16985 zaujal kandidát gymu. učitelství p. *Antonín Kraus*.

Supplující učitel p. *Vojtěch Ryšánek* povolán byv za skutečného učitele při zemské realné škole Sternberské dne 10 října 1870 opustil ústav, na němž po tři léta s prospěchem chvalitebným činným byl.

Výnosem veleslavné c. k. školní rady zemské ze dne 19. října 1870 č. 17760 na místo prof. Škody p. *František Zbořil*, a na místo odstoupivšího supplujícího učitele Vojtěcha Ryšánka p. *František Martinek* povolání jsou za učitele supplující.

Ku konci měsíce října 1870 opustil ústav tento supplující učitel p. *Vilém Appelt* přijav rovné místo při zdejší c. k. vyšší

Sbor učitelský na konci školn. r. 1871.

Jméno a stav	Předměty a třídy	Počet týd. hodin	Ordinariat ve tř.	Poznámání
<i>Jan Košina</i> , c. k. ředitel,	latina ve III. V.	12	—	—
<i>Štěpán Cholava</i> , c. k. gym. prof.	latina ve IV. VI; řečtina v VI.	17	IV.	—
<i>Josef Sytko</i> , c. k. gym. professor,	země- a dějepis v I. a, I. b, I. c, IV. V, VI, němčina v VI.	21	VI.	Zprávce knihovny.
<i>Jakub Škoda</i> , c. k. gym. prof.	—	—	—	Jsa prozatím. ředit. obecn. real. gym. v Přerově trvá po celý šk. r. na dovolené
<i>Jan Kovářik</i> , c. k. gym. professor,	čeština ve IV; mathemat. ve IV, V, VI; fysika ve III. IV.	17	V.	Učitel tělocviku; zprávce silozpytny.
<i>Vilém Thaný</i> , c. k. gym. prof.	mathematika ve III; přírodopis v I. a, I. b, I. c, II. a, II. b, V, VI.	17	—	Zprávce přírodovny.
<i>Josef Fiala</i> , c. k. gym. professor,	—	—	—	V druhém běhu na dovolené.
<i>Jan Veselý</i> , c. k. gym. učitel,	latina a němčina v I. b; čeština v I. b, V, VI.	18	I. b.	—
<i>František Zuna</i> , c. k. gym. učitel,	latina a čeština v I a; němčina v I a, V.	16	I. a.	Učitel zpěvu.
<i>Jan Juráček</i> , c. k. uč. náboženství,	náboženství ve všech třídách a odděleních	18	—	—
<i>Karel Koblížek</i> , suppl. učitel,	latina a čeština v II. a; němčina v II. a, IV.	17	II. a.	—
<i>Jan Havelka</i> , suppl. učitel,	latina v II. b; země- a dějepis v II. a, II. b, III.	17	II. b.	Učitel kreslení.
<i>Frant. Martinek</i> , suppl. učitel,	mathematika v I. a, I. b, I. c, II. a, II. b, čeština v II. b.	18	—	Učitel těsnopisu.
<i>Antonín Kraus</i> , suppl. učitel,	latina a čeština v I. c; němčina v I. c; II. b.	17	I. c.	—
<i>František Zbořil</i> , suppl. učitel,	řečtina ve III. IV, V; čeština a němčina ve III.	19	III.	—

d) Sbíрка přístrojův silozpytných.

Přikoupily se letos přístroje tyto: 1. teploměr se závěsem na okno; 2. Rutherfordův teploměr pro teplotu největší a nejmenší; 3. Stojaté anglické váhy; 4. místkové váhy; 5. Fesslův obrtlík; 6. Nakloněná odstředivá plocha s vozíčkem; 7. přístroj klínový o 2 válkách a mosazném oblouku; 8. zřídlo občasně; 9. Machův vlnostroj; 10. Travelyanův thermophon; 11. Tři modely dalekohledů; 12. model složeného drobnohledu; 13. odstředivý kotouč na stroboskopické obrazy; 14. dvě rovná žrcadla s úhloměrem pro kaleidoskop; 15. drobnohled se 4 očníci, 3 předmětnicemi, zvláštní čočkou osvětlující a zrcadélkem a s 8 drobnohlednými předměty na skle; 16. magnetka pro odchyl a sklon se 3 stupňovanými kruhy; 17. přístroj pro elektrické světlo se šroubem; 18. Petříkův soubudný otáčivý stroj; 19. Voltův sloup se 30 deskami; 20. Gruellův galvano-elektrický hybostroj; 21. elektrosvitná tabulka; 22. přístroj galvanoplastický; 23. tellurium na podstavci z litiny od Felkla;

C) Kronika gymnasia.

Aby zkoušky přijímací s žáky vstupujícími do třídy první s patřičnou důkladností před se brány býti mohly, započato se zápisem již dne 20 září. Nával žákův do této třídy byl tak ohromný, že rozvedeni býti musili ve tři oddělení paralelná, což schválení došlo výnosem vys. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 17. října 1870 č. 10097 (intim. velesl. c. k. školní rady zemské ze dne 21. října 1870 č. 18281).

Starost o místnosti, v nichž by mládež ústavu tohoto všecka přítulku našla, jako jiná léta tak ani tohoto neminula pisatele těchto řádkův. Na štěstí dosti v čas vyskytly se dvě místnosti, z nichžto jedna arci jména školní síně nikterak nezasluhovala.

Dne 2. října o hodině 8. dopoledne započat jest školní rok slavným vzýváním Ducha Svátého ve chrámu páně u sv. Mořice. Téhož dne odpoledne čteny byly zákony školní, následujících dne oznámeno žákům rozvržení hodin.

Den 4. října jakožto den jmenovin Jeho Veličenství nejmilostivějšího Císaře a Krále našeho svěcen slavnými službami božími, po jejichžto ukončení mládež nadšeně zapěla, národní hymnu.

Dne 5. října započalo se vyučování ve předmětech obligátních a v rýsování, dne 15. listopadu v jazyku francouzském, v těsnopisu a ve zpěvu; dne 2. ledna v kreslení, v tělocviku pak teprv dne 1. máje t. r., když se totiž po mnohém usilování konečně podařilo získati pro žactvo naše vhodné cvičiště.

Den jmenovin Jejího Veličenství nejmilostivější Císařovny a Královny týmž způsobem slaven jako den 4. října.

Těch 135 roků, to jsou dva lidské životy, to je 6–7 generací absolventů: stovky pedagogů, lékařů, kněží, advokátů, novinářů, úředníků státní správy...

V německém prostředí začala působit řada náročně uvědomělých vzdělanců, což se muselo projevit v oživení české menšiny ve městě. Mnozí absolventi školy odcházeli na vysoké školy a pak se vraceli do Olomouce. Posilovali tak české kulturní i politické dění.

Jak obtížné bylo realizovat císařské rozhodnutí o otevření gymnázia po stránce technického zabezpečení, je dostatečně známo.

Z těch dvou „Programů c. k. vyššího gymnasia slovanského v Olomouci“ je patrné, že se to během několika roků podařilo, i když prozatím v provizoriu. Teprve 14. září 1884 byla slavnostně předána české veřejnosti nová budova gymnázia v dnešní Kosinově ulici.

Vzpomeňme s úctou všech, kteří se o vznik a prestiž tohoto ústavu zasloužili.

*Mgr. František Brzobohatý
(mat. roč. SG 1950)*

JAKUB ŠKODA JE STÁLE INSPIRATIVNÍ I JAKO JAKUB POČÁTECKÝ

Mezi osobnosti, které navzdory uplývajícímu věku, desetiletím a dnes už i staletím a také navzdory slábnoucí společenské paměti stále vyvolávají čas od času oprávněný zájem současníků, nepochybně patří Jakub Škoda, středoškolský profesor, působící na Slovanském gymnáziu v Olomouci v letech 1867–1870. Stal se členem prvního profesorského sboru, ustaveného při založení olomouckého ústavu, a pobyl v něm první tři školní roky. Byla to léta zakladatelská, léta svízelného provizoria, léta naplněná překážkami. Jakub Škoda byl však už v té době pedagogem zkušeným, více než třicetiletým, a zapsal se do historie ústavu velmi podnětně.

Co předcházelo jeho ustavení na Slovanském gymnáziu, není neznámé. Nebude ale bez zájmovosti nahlédnout do života Jakuba Škody již od doby jeho narození. V matrice narozených římskokatolického úřadu Počátky v okrese Jindřichův Hradec z let 1823–1847 (sv. 6., s. 238) je uveden pod jménem Jakob Škoda. Matrika vypovídá, že se narodil 30. dubna 1835 v Počátkách č. 124, na tzv. Horním předměstí. Pokřtěn byl následujícího dne, tj. 1. května. Jeho otec byl Jakob Škoda, valchář, syn zesnulého Josefa Škody, také valcháře, a Marie, rozené Roháčkové, z Třeště. Matka se jmenovala Marie a byla dcerou Leopolda Brdlíka, počáteckého soukeníka, a Anny, rozené Holubové. Při křtu stáli Jakobovi jako kmotři Anton Faček, počátecký mlynář, a Theresia Schuller(ová), tamní soukenice.

Shodná konstelace jmen se opakuje u zápisu v počátecké matrice (sv. 6., č. 299) i při záznamu narození Jakobova bratra Antona (Antonína, pozdějšího autora francouzské mluvnice a ředitele gymnázia v Domažlicích) 7. ledna 1839 s tím rozdílem, že den narození a křtu byl shodný a místem narození se stal dům s číslem 336.

V deseti letech se stal Jakub Škoda studentem gymnázia v Jindřichově Hradci, kde ho v duchu národně obrozeneckém nejvíce ovlivnili profesori Emanuel Hrbek a Václav Zelený.

Probudili v něm lásku k národu a k českému jazyku. Na jindřichohradeckém gymnáziu prožil Jakub Škoda jak revoluční rok 1848, tak i nástup absolutismu. Provinční město ani ústav však proměny dobového klimatu neprožívaly bezprostředně. Když Jakub Škoda v roce 1853 odmaturoval, samozřejmě s významným, rozhodl se pro směřování ke klasické a české filologii. Nebylo to náhodné. Souznění gymnaziálního klimatu a osobních dispozic vydalo plody (týmž studijním oborům se později věnoval i Jakobův bratr Antonín). Kromě těchto oborů se Jakub na pražské univerzitě horlivě věnoval i filozofii. Na univerzitě poznal z dobových autorit Augusta Schleichera, Friedricha Alberta Langa, Roberta Zimmermanna a další osobnosti (Curtis, Löw).

Pro Jakuba Škodu byla již v době studií příslovečná jeho pracovitost a zaujatost, ale také aktivita. Souběžně se svým vysokoškolským studiem vyučoval v Praze klasickým jazykům na soukromých ústavech dr. Jana Čupra a Jana Jungmanna.

Profesionální dráhu pedagoga odstartoval v roce 1857 jako suplent na gymnáziu v Chebu, kde v té době k Jakubovu uspokojení ještě převažoval český živel, v následujícím školním roce pak působil v téže „hodnosti“ v Litoměřicích. Roku 1858 složil učitelskou zkoušku z latiny, řečtiny a češtiny. Poté byl jmenován profesorem na jindřichohradeckém gymnáziu, odkud kdysi vzešel. V Jindřichově Hradci působil až do svého ustavení profesorem Slovanského gymnázia v Olomouci v roce 1867, tzn. devět let.

Jindřichohradecké učitelování Jakuba Škody bylo velmi významné pro město, gymnázium i pro Jakuba samého. Mladý pedagog dospěl lidsky, profesně i literárně. V roce 1865 se oženil s Františkou Koudelovou, dcerou jindřichohradeckého civilního inženýra, intenzivně se věnoval pedagogické práci a přičinil se o rozkvět společenského a kulturního dění ve městě. Tato činnost „na národu roli dědičné“ mu byla vlastní po celý život a vyvrcholila v patnáctiletém údobí jeho „přerovské éry“. Ta však není předmětem zájmu této krátké „dramatické studie“.

Významnou kulturní a uměleckou událostí „národního významu“ se pro Jakuba Škodu stalo otevření Prozatímního divadla v Praze roku 1862. Otevření Královského českého zemského divadla, jak bylo oficiálně Prozatímní divadlo nazýváno, bylo velmi podnětné pro Jakuba Škodu jako překladatele a dramatika. Stalo se mu Mekkou všeho literárního snažení. Nebylo to náhodné, neboť náklonnost k divadlu v sobě pěstoval již od dob studií. Svědčí o tom i jeho debut – veselohra o jednom jednání *Doktor Robin*, která vyšla v nakladatelství Jaroslava Pospíšila Praha již roku 1856 v *Divadelní bibliothece*, sv. 22, pod pseudonymem J. Počátecký. Tohoto pseudonymu Jakub Škoda užíval jako dramatik a překladatel po celý život. *Doktora Robina*, který je nestarším „doložitelným“ dílem J. Počáteckého, napsal autor dle francouzského „Premarey“. V dochovaném tisku hry o jednom jednání v archivu Národního divadla je na titulní straně dodnes dobře čitelný rukopisný záznam velkého českého politika: „Veselohra Doktor Robin může se na českém divadle provozovati. Od intendantce téhož divadla. V Praze 21. dubna 1863 Dr. Rieger.“

Na jevišti ji v nejznámější a nejslavnější podobě realizovali Josef Chramosta, Arnoštka Libická, František Ferdinand Šamberk, Karel Šimanovský a další slavní pražští herci šedesátých let 19. století.

Jakub Škoda alias Jakub Počátecký nikdy neusiloval, aby byl svými současníky vnímán v obou svých rolích. Pseudonym mu byl skutečným prostředkem utajení a to je důvod, proč ani následně se nikdo neujal role dramatického analytika a četné Počáteckého překlady a autorské parafráze, obměny a variace (často dochované jen v rukopisné podobě) neposoudil a dosud nezhodnotil. I tehdejší dobová divadelní kritika, představovaná především Janem Nerudou, ale občas i Vítězslavem Hálkem, Otakarem Hostinským, Vilémem Gablerem, Viktorem Gutthem, Jaroslavem Vrchlickým a Františkem Bílým, si všímala spíše inscenačních kvalit než překladů samotných. Navíc je třeba si uvědomit, že literární kvalitu jednotlivých překladů bylo obtížné posoudit, neboť inscenační zvyklosti dovolovaly a často i předpokládaly dramaturgovy a režisérovy úpravy pro konkrétní scénu či herce, což opět autorství překladu poněkud zasouvalo do pozadí. V archivu ND v Praze se např. na titulní straně u rukopisné podoby překladu Jakuba

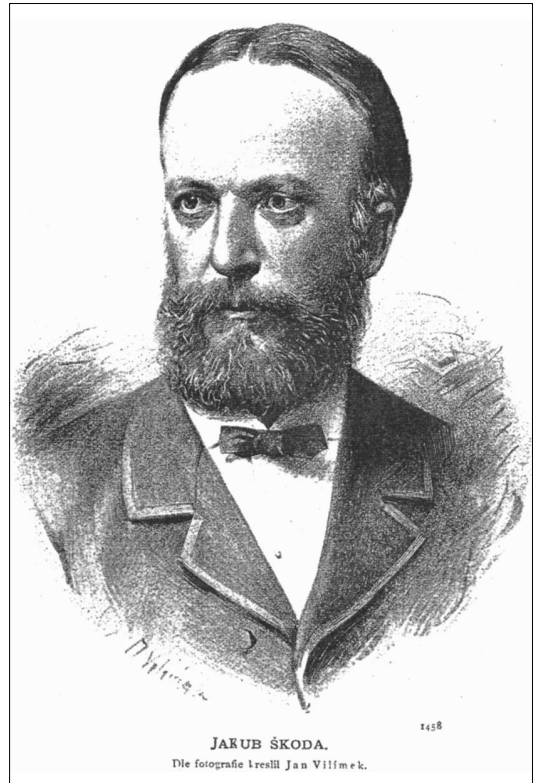
Počáteckého (Émile Augiér: Pelikán) objevuje poznámka *Pro Národní divadlo upravil Lad. Stroupežnický, t.č. dramaturg. V Praze 7. ledna 1883.*

Předpoklady Jakuba Škody pro dramatickou tvorbu byly značné. Základ tvořilo jeho univerzitní vzdělání lingvistické, které obsáhlo klasickou filologii a bohemistiku. Francouzštinu nikdy soustavně nestudoval, přesto se v ní sám vzdělával v míře pozoruhodné. To mu umožnilo, aby „pilně v úpravě a libé roucho české odíval nejefektivnější a nejcennější kusy, jmenovitě francouzské“ (František Bílý, nekrolog, Zlatá Praha 1885).

Do dnešních dnů se dochovaly zprávy o 19 dramatických dílech, u nichž je nade vše pochybnost jisté, že byly do češtiny přeloženy Jakubem Počáteckým (Škodou) nebo podle francouzských předloh jím napsány. Většina z nich je uložena v archivu Národního divadla Praha buď v tištěné, nebo rukopisné podobě. O první z prací Jakuba Počáteckého (Premarey: Doktor Robin) byla základní informace již vyslovena. Šlo o Počáteckého rané dílo z r. 1856, tedy z doby univerzitních studií, vydané v *Divadelní bibliothecce* Jaroslava Pospíšila, sv. 22. Dílo je archivováno v Národním divadle Praha pod signaturou R 616.

Zajímavý je okruh dramatiků, po jejichž dílech Jakub Počátecký sáhl. Mnozí z nich vstoupili natrvalo do dějin francouzské literatury (např. DFL Josefa Kopala), jiní, jak se zdá, už byli zapomenuti. K těm, jejichž identita a literární i společenské vazby jsou dosud živé, patří Alexandre Dumas ml., Octave Feuillet, Émile de Girardin(ová), Henri Meilhac a Victorien Sardou, k zapomenutým už spíše náleží Émile Augiér, Th. Barrière, Brisebarre, Ern. Capendu, Leo Effrontés.

19. století při vydávání dramatické tvorby nebylo příliš důsledné. Zejména se to týkalo repertoáru určeného ochotnickým scénám, který vycházel v „lidových“ edicích. Tak vyšla v roce 1875 nákladem knihkupectví Mikuláše a Knappa v Karlíně i fraška Jakuba Počáteckého *Z Kolína do Prahy*. Komédie Počáteckého je v *Divadelním ochotníku* charakterizována jako fraška se zpěvy ve třech jednáních dle francouzského „Lacagnote“. Autorská invence a aktualizační posun nebyly tehdy vnímány jako prohrěšek vůči originálu, Jakub Škoda však patřil mezi překladatele s úzkostlivým a citlivým jazykovým přístupem (viz dále citaci z recenze Františka Bílého z roku 1885).

Naproti tomu byla na tehdejší dobu obdivuhodná pohotovost českého divadla, které bylo schopno mnohé francouzské hry uvést za několik měsíců od jejich francouzské premiéry v Paříži. Tak tomu bylo např. u hry Victoriena Sardoua *Bodří venkované*. Pařížská premiéra se váže k datu 3. října 1866, zatímco v Prozatímním divadle byla hra v překladu Jakuba Počáteckého poprvé uvedena již 27. února 1867. Česká verze byla samozřejmě nastudována přímo z rukopisu. Přes vřelé přijetí nebyla nikdy vydána a uchovala se jen v rukopisu (archív ND Praha sign. r 2496).

Taková překladová a inscenační rychlost nebyla samozřejmě zvyklostí, ale uvedení francouzské hry na české scéně bylo u většiny případů Jakuba Počáteckého realizováno dříve, než odezněl její ohlas na pařížské scéně. Doložit toto pravidlo lze u překladů her Émila Augiera. Jeho *Svatouškové*, uvedení v Paříži 1. prosince 1862, potěšili v Praze diváky již 4. října 1865. Také *Otec Guérin* z dílny téhož dramatika byl v Praze uveden (1871) po necelých dvou letech od francouzské premiéry (1869). Česká divadelní kultura se v letech provizoria na scéně Prozatímního divadla, které bylo vnímáno jako prolog k plnému rozmachu českého divadla, rozvíjela podle již skutečných evropských parametrů. Jakub Škoda těmto nárokům v dramatické tvorbě plně vyhovoval.

Dlouhodobá úspěšná anonymita Jakuba Počáteckého se může z hlediska dnešní investigativní žurnalistiky jevit jako nepochopitelná. V sedmdesátých letech 19. století však takovým problémem nebyla. Autorství nebylo klíčem k poznání, zvláště v případech překladové literatury. V ediční praxi dramatické literatury bývalo zvykem nabízet v seznamech a přehledech již vydaných her jen „tituly“ bez uvedení autorů, natož překladatelů. O skutečné totožnosti Jakuba Počáteckého v zainteresovaných kruzích české Thálie ale nebylo pochyb.

Orientace Jakuba Počáteckého na vlastní dramatickou překladovou a „ohlasovou“ tvorbu byla intenzivní zejména v padesátých a šedesátých letech 19. století. To znamená, že zahrnovala závěrečné studijní údobí na pražské univerzitě a první léta pedagogická včetně působení na Slovanském gymnáziu v Olomouci. V té době se také nejčastěji Počáteckého překlady dostávaly na scénu. Zatímco repertoárové zpracování inscenací v Národním divadle od jeho otevření v roce 1883 je úplné a přesné, období tzv. Prozatímního divadla bylo v *Dějinách českého divadla III* zhodnoceno jen v konturách. Je tedy možné, že vůči Jakubu Počáteckému má daleko k úplnosti.

Z překladů Jakuba Počáteckého byla v Prozatímním divadle uvedena v letech 1862–1883 následující dramata:

- É. Augier: *Svatouškové* (1865)
- E. de Girardinová: *Pokuta ženy* (1865)
- V. Sardou: *Bodří venkované* (1867, 36x)
- A. Dumas ml.: *Levoboček* (1868), premiéra 9. prosince
- É. Augier: *Otec Guérin* (1871)
- A. Dumas ml.: *Žena Claudiova* (1874)

S poměrně malým úspěchem se údajně setkaly hry Augierovy. Do údobí Škodova působení na Slovanském gymnáziu v Olomouci spadají veleúspěšní Sardouovi *Bodří venkované* a Dumasův *Levoboček*.

Soupis repertoáru Národního divadla v Praze v letech 1881–1983 připomíná překladová díla Jakuba Počáteckého na první české scéně celkem třikrát, a to v letech 1884, 1885–1888 a 1890.

V roce 1884 byl uveden na první českou scénu Počáteckého překlad Augierovy hry *Pelikán* (*Le fils de Giboyer*) v úpravě Ladislava Stroupežnického. Hra byla uvedena na scéně Národního divadla celkem šestkrát. Dílo nejdříve nastudoval režisér Antonín Pulda, později ho přepracoval František Kolár a posléze Josef Šmaha. Premiéra se uskutečnila 29. července, derniéra 3. prosince 1884. Trojnásobný režijní vstup byl patrně motivován chladnějším přístupem obecnstva v porovnání s ohlasem v Paříži.

Josef Šmaha režíroval i druhý překlad J. Počáteckého na scéně Národního divadla. Šlo o úspěšné dílo Victoriena Sardoua *Bodří venkované* (*Nos bons villageois*). Hra se dočkala sedmi provedení. Premiéra byla uvedena 27. června 1867, tedy necelé dva měsíce po Škodových padesátinách a jen čtyři měsíce před Škodovým úmrtím. Digniéra připadla na 25. června 1888.

Inscenace byla posouzena stálým recenzentem Národního divadla ve *Zlaté Praze*, č. 29, r. 2/1885, s. 419, obsáhlým vstupem do rubriky Dramatické umění slovy (úryvek): „*Bodří venkované* vedle dokonalé techniky vynikají pěknou charakteristikou a neodolatelným humorem. Zde Sardou opět dokázal, jako častěji, že chce-li se zrovna charakteristikou svých figur trochu pozdržeti, dovede ji jako kdokoliv jiný... *Bodří venkované* byli znova studováni, a to s velkou pílí; předně

Budova Prozatímního divadla v Praze

byl revidován text a upraven věrně dle originálu. Jindy v Prozatímním divadle škrtno se velmi mnoho, zvláště scény, které by byly dělaly obtíže množstvím figur, anebo se krátily úlohy až k nepoznání, když velká úloha musila se obsadit hercem slabším, následkem čehož dosti často stáhla se dvě jednání v jediné... Scény, které se dříve vynechávaly, tentokrát obecně nejvíce rozesmály.“

Recenze připomíná, že v inscenaci hráli sl. Dumková, pí Sklenářová, p. Kollár, p. Seifert, p. Šimanovský, p. Mošna, p. Frankovský a sl. Volfová.

Jediná posmrtná inscenace Počáteckého překladu v roce 1890 připomněla 55. narozeniny překladatele a páté výročí překladatelovy smrti v roce 1885. V režii Františka Kolára byla nastudována hra Alexandra Dumase ml. *Levoboček* (*Le fils naturel*). Premiérové publikum spatřilo hru 20. května 1890, čtvrté, derniérové představení bylo uvedeno 7. července tétož roku.

Pro studium a analýzu dramatické překladové tvorby zůstávají současníkům na počátku 21. století uchované texty her, popřípadě archivované rukopisy. Bohužel, zdaleka nejsou uchovány všechny. V ústředním archivu Národního divadla se nacházejí (zpracováno k r. 1999):

Émile Augier: Otec Guérin (rukopis), sign. r 2366

Émile Augier: Pelikán (rukopis), sign. r 2085

Th. Barrière a Ern. Capendu: Nepraví poctivci (rukopis), sign. r 6120

A. Dumas ml.: Levoboček (rukopis), sign. r. 6597

Leo Effrontés: Veřejné mínění (rukopis), sign. 6011

Emile de Girardinová: Pokuta muže (tisk), sign. R 2642

Emile de Girardinová: Pokuta ženy (tisk), sign. R 2756

J. Počátecký – dle Premarey: Z Kolína do Prahy (tisk), sign. R 4000

J. Počátecký – dle Premarey: Doktor Robin (tisk), sign. R 616

Victorien Sardou: Jak motýl křídla spálí (rukopis), sign. r 2358

Victorien Sardou: Bodří venkované (rukopis), sign. r 2496

Neznámé jsou další hry, o jejichž dávné existenci již v minulosti podali svědectví mnozí znalci díla Jakuba Počáteckého, mimo jiné jeho bratr Antonín Škoda a překladatelovi kolegové Josef Šikola, školní inspektor, Karel Solpera (gymnázium Jindřichův Hradec), Josef Kráčmar (gymnázium Jihlava), František Bílý (gymnázium Přerov). Jde o tyto tituly:

Émile Augier: Svatouškové (rukopis)

Émile Augier: Veřejné mínění (rukopis)

Brisebarr: Zapovězené cesty (rukopis)

Octave Feuillet: Zakleté slečny (rukopis)

Henri Meilhac: Fatienna (rukopis)

Henri Meilhac: Kytice (rukopis)

Herman Schmied: Dračí dráp (tisk)

Thiboust: Manžel v bavlnce (rukopis)

Žádná z těchto her se nedostala do repertoáru první české scény. O jejich inscenačním využití na dalších možných scénách se nedochovaly žádné konkrétní zmínky. V úvahu by připadala nastudování, o něž se mohly zasloužit ale spíše kočovné divadelní společnosti v mimopražských divadelních budovách nebo amatérské scény. Divadelní stánky rostly v éře Jakuba Počáteckého velmi po-

vzbudivě: 1851 Německý (dnes Havlíčkův) Brod, 1860 Kolín, 1861 Nymburk, 1869 Písek, Čáslav, Velké Meziříčí, 1872 Brno, 1874 Turnov, Dvůr Králové. Česky se začínalo hrát, i když sporadicky, také na některých německých scénách.

Jakub Počátecký byl ve svých 35 letech jmenován prvním ředitelem nově založeného přerovského gymnázia. Psal se rok 1870. I když divadlo nepřestalo být předmětem jeho zájmu, těžiště jeho práce se přesunulo do oblasti pedagogické, správní a politické. Především jeho zásluhou se Přerov národnostně obrodil a jako první město na Moravě si do čela zvolil převážně české zastupitelstvo. Ale to je sféra odlišná a byla již zhodnocena jinými publicisty.

V roce 1880 byl Jakub Škoda jmenován čestným občanem Přerova. Akt jmenování byl spjat s velkým pochodňovým průvodem, následným banketem a slavnostním večerem, jaký město předtím ani následně nezažilo.

Jakub Počátecký zemřel po déle trvající nemoci 28. října 1885 a pohřben je v Přerově. Hrob leží v hřbitovní sekci IV, číslo 21. Vysoký mramorový náhrobek slavného a literárně disponovaného středoškolského profesora je zdoben plastikou orla.

POUŽITÁ LITERATURA

- Československá akademie věd: Dějiny českého divadla III, ČSAV Praha, 1977
 Soupis repertoáru Národního divadla v Praze 1881–1983, ND Praha, 1983
 Kopal, Josef: Dějiny francouzské literatury, Melantrich Praha, 1949
 Sborník Státního okresního archivu v Přerově 3, SOA v Přerově 1995
 Boleslavský, Josef Mikuláš: Divadelní ochotník, Répertoire soukromých divadel, Nové sbírky svazek 107, Mikuláš a Knapp v Karlíně, Praha 1875
 Bílý, František: Nekrolog, Zlatá Praha 1885
 Višňák, František: Jakub Škoda, nástin životopisný; Knihtiskárna a kamenotiskárna společenstva, vlastním nákladem, Přerov 1886
 Škoda, Jakub: Doktor Robin, Divadelní bibliotheka, sv. 22, Pospíšil, Praha 1856
 Výpisy z matrik z římskokatolického farního úřadu Počátky, svazek 6 z let 1823–1847
 Škoda, Jakub, heslo v databázi Haná, Okresní knihovna Olomouc, 1999
 Kolář, Bohumír: Naplněný život J. Škody, Nové Přerovsko, 1. 11. 1985, s. 4–5
 Tisky a rukopisy Jakuba Počáteckého uvedené v textu se signaturami archivu ND v Praze:
 Émile Augier: Otec Guérin (rukopis), sign. r 2366
 Émile Augier: Pelikán (rukopis), sign. r 2085
 Th. Barrière a Ern. Capendu: Nepraví poctivci (rukopis), sign. r 6120
 A. Dumas ml.: Levoboček (rukopis), sign. r 6597
 Leo Effrontés: Veřejné mínění (rukopis), sign. 6011
 Emile de Girardinová: Pokuta muže (tisk), sign. R 2642
 Emile de Girardinová: Pokuta ženy (tisk), sign. R 2756
 J. Počátecký – dle Premarey: Z Kolína do Prahy (tisk), sign. R 4000
 J. Počátecký – dle Premarey: Doktor Robin (tisk), sign. R 616
 Victorien Sardou: Jak motýl křídla spálí (rukopis), sign. r 2358
 Victorien Sardou: Bodří venkované (rukopis), sign. r 2496

Mgr. Bohumír Kolář

KAREL KOŘÍNEK

– ŽÁK A ŘEDITEL SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

Přímí pamětníci působení ředitele Kořínka na zdejším ústavu již nežijí, zůstávají pouze písemné vzpomínky tehdejších studentů. Jako vnučka tohoto pana ředitele mohu jen doplnit již dříve publikovaná hodnocení a dávné historky ze studentského života před téměř sto lety dle vyprávění mého otce a jeho současníků o dobové atmosféře na této škole a v Olomouci.

Karel Kořínek, ředitel Slovanského gymnázia

Slovanské gymnázium mělo *již tehdy* vynikající pověst díky vysoké úrovni profesorského sboru a značné náročnosti na znalosti a píli studujících. Do tohoto prostředí přišel pedagog, abiturient tohoto ústavu z maturitního ročníku 1874. Svou učitelskou dráhu zde začínal jako suplent. Později působil jako profesor latiny, řečtiny a češtiny na brněnském gymnáziu, odkud přešel řídit gymnázium v Třebíči. V roce 1908 převzal řízení olomouckého Slovanského gymnázia. Nejen přísností a osobní uzavřeností, ale i rozsáhlými znalostmi literární historie, publikační a veřejnou činností posilující české národní vědomí brzy získal oblibu zejména u studentů vyšších tříd gymnázia. Ti mladší vnímali přirozenou autoritu tohoto vážného, elegantního muže s obavami o svou studijní budoucnost – i když zcela zbytečně. Nový pan ředitel měl totiž nejvřelejší vztah právě k těm primánkům. Pro slabší studijní výsledky nebo menší provinění proti kázi nevylučoval ze studia, ale doporučoval přestup (*consilium abeundi*) na střední školu s mírnějšími požadavky.

V Olomouci s dominující složkou německého obyvatelstva bylo Slovanské gymnázium institucí ideově i aktivně spjatou s českým kulturním životem. Ten je od 80. let 19. století spojován s pěveckým a hudebním spolkem „Žerotín“, jehož předsedou se stal v roce 1910 právě ředitel Kořínek. Společně s profesorem hudební výchovy J. Walterem organizovali každoročně „Akademii žáků českého gymnázia“ ve velkém sále olomouckého Národního domu, na níž účinkovali nadaní houslisté, klavíristé, pěvecký sbor i recitátoři.

S obdivem čteme dnes v předválečném tisku pochvalné kritiky náročných hudebních programů (*Malát, Jeremiáš, Dvořák, Nešvera*) a zprávy o vysokém počtu obecenstva jako důkazu přízně širokých vrstev českého obyvatelstva studentům Slovanského gymnázia. Překvapivě býval mezi návštěvníky studentských akademií i arcibiskup dr. Bauer a děkan teologické fakulty dr. Kubiček.

Ředitel Kořínek obnovil tradici studentských „Majáles“ na Sv. Kopečku, spojených s vystupováním gymnazistů ve veselých pořadech, se zpěvem a taneční zábavou. Býval často i obhájcem studentů, vracejících se za zpěvu tehdy revolučních vlasteneckých písní, před zásahem rakouské policie, jíž se národnostně podbarvený ráz slavnosti a pochodu za demonstrativní podpory místních občanů vůbec nelíbil.

Je téměř neuvěřitelné, že vzpomínkové přednášky při výročích našich významných spisovatelů se zdůrazněním jejich vlivu na národní uvědomění unikaly pozornosti rakouských úřadů. Soudržnost studentů a jejich profesorů, založená na jednotném národním smýšlení, byla mimořádně silná.

Každodenní život v budově Slovanského gymnázia v Kosinově (*tehdy Radetzského*) ulici nebyl – přes nesmlouvavě vyžadovanou disciplínu – tak šedivý jako jeho chodby a třídy v nižších patrech. O přestávkách ožívala budova halasem nuceně se promenující mládeže, z přízemí voněly párky a jiné pochutiny prodávané panem školníkem, v zimě se ozýval rachot uhlí, příkládaného z plechových věder do velikánských kamen. Mezi hemžením studentů často pobíhal černobílý pes, žebrající o něco na zub od těch dobrodinců, jejichž seznam měl neomylně uložen ve své psí databance. Víc než obvyklé zazvonění přispíval k zpacifikování všeho toho rekreujícího se davu jediný výkřik: „škyz“

- a v okamžiku bylo liduprázdno. Chodbou kráčel jen pan ředitel následován oním neukázněným psím provinilcem, který utekl z bytu jeho rodiny.

Pan ředitel obýval se svou rodinou (*tj. s manželkou a 6 dětmi*) prostorný služební byt ve 2. poschodí gymnazijní budovy, kde se svítilo plynem a topilo v obrovských kamnech. Ve své rodině byl vůdčí a určující osobou, nekompromisně vyžadující pořádek a dobré studijní výsledky. Sdílel se svými dětmi i vlastní záliby a tak obohatil jejich další život o lásku k hudbě a literatuře. Na rodinných procházkách je seznamoval s historií Olomouce, při prázdninových pobytech v Tišnově a později v Orlických horách s nimi nevynechal žádné z památných míst nebo přírodních zajímavostí.

Nepřehlédnutelným členem domácnosti páně ředitele byl pes s příznačným jménem Pegas. Ačkoliv řídicí a pedagogické schopnosti pana ředitele byly nesporné, k výchově tohoto prý foxteriéra pozoruhodného vzhledu a nejistého původu naprosto nestačily. A tak znali brzy olomoučtí občané tuto nesourodou dvojici i každého z ní i samostatně. Když si pan ředitel zašel do kavárny Národního domu, stávalo se totiž, že netrpělivé zvíře uteklo z domova, samo naskočilo u hotelu Austria (*dnešní hotel Palác*) do tramvaje a dojelo si pro svého pána.

Doba, po kterou stál v čele Slovanského gymnázia ředitel Karel Kořínek, měla dvě rozdílné etapy. Rokem 1914, po vypuknutí 1. světové války, začíná období, které ústav poznamenalo likvidačním způsobem. Povolávání na frontu oslabilo profesorský sbor, vyliidnilo vyšší ročníky, školní budovu zabralo vojsko. Třebaže byla budova v roce 1916 škole k užívání vrácena, válečná bída, nedostatek paliva, který si vynuocoval uhelné prázdniny a zkrácení vyučovací doby, zavedení válečných maturit – to vše snižovalo zájem o studium i úroveň výuky. Byla to léta boje s úřední mocí o existenci ústavu.

Údállosti válečných let a neovlivnitelný úpadek gymnázia nesl pan ředitel Kořínek velmi těžce. Klidnější chvíle prožíval pouze při každoročním pobytu v lázeňském městečku Brandýse nad Orlicí. Hledal psychickou podporu při procházkách údolím s obeliskem Jana Amose Komenského, v blízkosti místa, kde byl psán „Labyrint světa a ráj srdce“? Bylo i pro něj toto památné údolí útočištěm tak, jako bylo před dávným časem pro Učitele národů? Vždyť právě dílo J. A. Komenského bylo předmětem jeho zájmu i odborných publikací!

Teprve vznik československého státu zahájil proces obnovy a modernizace ústavu. Z gymnázia s klasickým filologickým zaměřením se stává reálné gymnázium. A zde končí jedna významná etapa školy, která vynikajícím způsobem poskytla humanitní vzdělání řadě generací české inteligence na Moravě. Ředitel Kořínek se se svým profesorským sborem energicky podílel na konsolidaci poničeného ústavu. Jeho náhlá smrt v roce 1920 však jeho úsilí i plány do budoucna ukončila.

Pamětníci, abiturienti z let působení ředitele Karla Kořínka, si uchovali přátelství ze studentských let až do konce života. Přátelství z lavic Slovanského gymnázia a vzájemná pomoc byly totiž mnohdy jedinou světlou jistotou v následujících nelehkých dobách hospodářské krize a hrůzy dalšího válečného konfliktu, v němž svá studentská léta prožívaly zas jejich děti. Složitá byla i doba následující. Ale i ta je naštěstí již minulostí.

*JUDr. Helena Dokoupilová-Kořínková
(mat. roč. SG 1945, E)*

CO MŮŽEME VYČÍST ZE STARÝCH VYSVĚDČENÍ

Z pozůstalosti přednosta oddělení plavby Labsko-oderské na Ministerstvu dopravy Ing. Ladislava Vavroucha se zachovala i jeho vysvědčení z dob jeho studií na České reálce v Olomouci (mat. roč. 1910). Ve školním roce 1905/1906 to podle tisku na „Vysvědčení reálním“ a také podle kulatého razítka byla Česká soukromá reálka v Olomouci. Ve školním roce 1906/1907 je na pololetním vysvědčení název soukromá přeškrtnut a nahrazen slovem státní, na razítku je však text c.k. česká vyšší reálka v Olomouci. Až na konci druhého pololetí je předtištěn text Česká státní reálka v Olomouci a stejný je i na kulatém razítku. Všechna vysvědčení jsou opatřena 30haléřovým kolmem s německým textem, vysvědčení dospělosti dvoukorunovým. Na všech vysvědčeních je podepsán ředitel František Polívka. Do školního roku 1907/1908 jsou u všech známek z předmětů podepsáni vyučující profesori. Jejich jména se příliš nemění.

Kromě náboženství se vyučoval ve všech třídách jazyk český jako vyučovací, jazyk německý jako druhý jazyk zemský a dále jazyk francouzský, dějepis, zeměpis (v kvintě vypadl, v sextě v pololetí je hodnocen jedinou známkou spolu s dějepisem, na konci roku odpadl, v septimě opět hodnocen spolu s dějepisem). Samostatnými předměty byly matematika a geometrie. V tercii a kvartě silozpyt, v kvartě a kvintě lučba. V kvintě, sextě a septimě přírodopis. Od školního roku 1908/1909 v sextě a septimě se užívalo názvů fyzika a chemie. Dalšími předměty ve všech třídách byly kreslení a tělocvik. Z nepovinných předmětů si studenti mohli ve všech třídách vybrat těsnopis, zpěv nebo praktická lučební cvičení v laboratoři, od sexty analytickou lučbu.

Číslo 32

Vysvědčení reální.

Vavrouch Ladislav
 narozený v *Trutva na Moravě* náboženství *katol.*
 zák. *č. 101* Břídý české státní reálky v Olomouci, dostává tímto
 za *dobré* pololetí školního roku 190 *6/6* vysvědčení *první* třídy
 prospěchu *v znamenání*
 Mravně chován: *chvalitebně*
 Pilnost: *vytrvalá*

Prospěch v jednotlivých předmětech učebných:

v náboženství	<i>vyborový</i>	<i>Zari Ouyrousch</i>
v jazyku českém (jakožto vyučovacím)	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v jazyku německém (jakožto druhém jazyku zemském)	<i>dobrý</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v jazyku francouzském	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v dějepise	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v zeměpise	<i>chvalitebný</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v matematice	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v geometrii a rýsování	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v přírodopise	<i>+</i>	<i>+</i>
v silozpytu	<i>chvalitebný</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v lučbě	<i>chvalitebný</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v kreslení	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v krasopise	<i>+</i>	<i>+</i>
v tělocviku	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v praktických lučebních cvičeních v laboratoři	<i>+</i>	<i>J. J. J. J.</i>
v těsnopise, odd. I.	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>
ve zpěvu, odd. I.	<i>vyborový</i>	<i>J. J. J. J.</i>

Vnější úprava písemných prací *chvalitebně*
 Počet zameškaných hodin učebných *0* ; z nich neomluveno *0*
 V Olomouci, dne *5. prosince* 1907.
F. Polívka, ředitel. *J. J. J. J.*, třídní.

Na vysvědčení od školního roku 1905/1906 a 1907/1908 je uváděna stupnice známek pro mravy, pro pilnost a pro prospěch. Prospěch byl dokonce hodnocen šesti stupni: výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný, nedostatečný, zcela nedostatečný (pro srovnání uvádím šest stupňů na Slovanském gymnáziu ve školním roce 1943/1944: velmi dobrý, dobrý, uspokojivý, dostatečný, sotva dostatečný a nedostatečný). Ve školním roce 1908/1909 jsou pro chování určeny čtyři stupně: velmi dobré, dobré, zákonné, nezákonné; pro prospěch rovněž čtyři stupně: velmi dobrý, dobrý, dostatečný a nedostatečný. Hodnocení pilnosti odpadá a jednotlivé známky již nejsou jednotlivými vyučujícími podepisovány. Podle pořadového čísla na vysvědčení studenta Ladislava Vavroucha můžeme odhadovat, jak se měnil počet žáků ve třídách. V tercii B měl číslo 36, v kvartě B číslo 32, v kvintě B číslo 23 a v sextě B číslo 20. Septima je bez označení a číslo třídního katalogu má 38. Zřejmě byly obě třídy sloučeny pro úbytek žáků. Na vysvědčení dospělosti má číslo 33. Toto vysvědčení ho opravňovalo k návštěvě Vysoké školy technické.

Pokud žádali studenti o osvobození od školného, museli předložit tzv. Vysvědčení nemajetnosti (chudoby). Údaje o příjmech a majetku rodičů a počtu dětí v rodině musely být potvrzeny od představenstva obce, od farního úřadu, c.k. okresního hejtmanství a c.k. knihovního úřadu, který potvrzoval výměru pozemků a výši daní.

*Zdenka Vavrouchová-Pichnerová
(mat. roč. SG 1945, C)*

O MÉM SETKÁNÍ S PREZIDENTEM T. G. MASARYKEM V LÁNECH

Myslím, že není již mnoho lidí, kteří měli tu čest a příležitost mluvit osobně s prezidentem T. G. Masarykem.

Můj otec, Vít Hřivna – žák, profesor a ředitel Slovanského gymnázia v Olomouci, byl oddaným žákem profesora Masaryka. Otec studoval hlavně obor latina – řečtina na Univerzitě Karlově v Praze. U profesora Masaryka absolvoval přednášky o filozofii. Vzpomínám, že jako žák na Slovanském gymnáziu byl vždy primusem třídy. Ve starých výročních gymnaziálních zprávách byl vždy uváděn první mezi žáky a s hvězdičkou. V letech 1900–1910 byl profesorem na gymnáziu ve Valašském Meziříčí. Tehdy byl význačným členem volebního štábu profesora Masaryka, který kandidoval na poslance do Říšského sněmu ve Vídni v roce 1907. Podle vzpomínek mé maminky (*tehdy jsem ještě nebyla na světě*) jezdil můj otec společně s MUDr. Kraicem po regionu Valašského Meziříčí, aby podpořili volební úspěch Masaryka proti ostatním kandidátům.

Od té doby se datovalo přátelství mých rodičů s rodinou T. G. Masaryka. Prof. Masaryk dokonce v roce 1908 nebo 1909 navštívil i s paní Charlotou naši rodinu na rodném gruntě mého otce v Příkazích u Olomouce. Pobyli tam několik dní. Prof. Masaryk se setkal s místními pokrokáři a se spisovatelem Vrbkou z Nákla. Naši stařenku, hanáckou selku, udivil svým ranním cvičením a mytím ve stude-

né vodě z putýnky. Měla strach, aby se pan profesor nenachladil. Profesor Masaryk prohlásil, že v Příkazích viděl jeden z nejkrásnějších západů slunce na rovině.

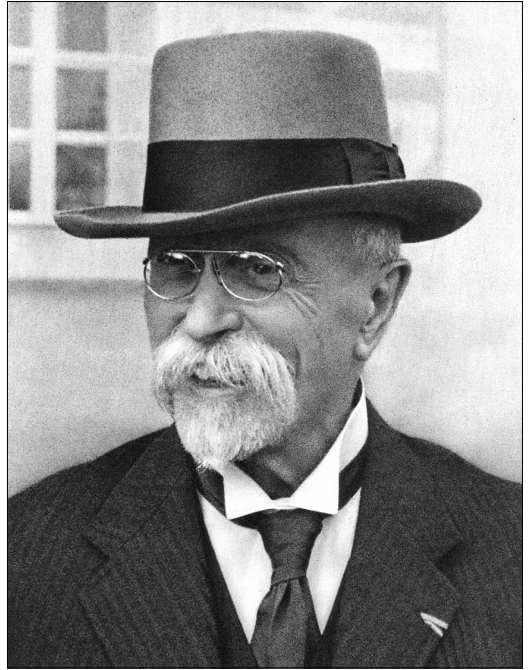
V roce 1924 byli moji rodiče pozváni na dvoudenní návštěvu na Pražský hrad, kam vzali s sebou také starostu Příkaz pana Svozila s manželkou. Moje velmi inteligentní maminka, jen s učením v klášteře v Přerově, udržovala přátelské styky s paní Charlotou, o které se vyjadřovala jako o velmi vzdělané, inteligentní a vážené paní. Po smrti prezidentského páru pokračovalo naše přátelství s jejich dcerou dr. Alicí Masarykovou, která mě a maminku navštívila v našem bytě na Horním náměstí v Olomouci v roce 1947.

V létě 1937 jsme s maminkou dostaly pozvání od dr. Alice Masarykové, abychom je navštívily na zámku v Lánech. Odpoledne jsme přijely vlakem na lánské nádraží. Tam nás očekával otevřený kočár tažený dvěma bělouši. Vzpomínám, že při jízdě do lánského zámku jsme byly obyvateli Lán pozorovány se zájmem, ba i s úctou, asi jako vážená návštěva pana prezidenta. Podvečer a příští dopoledne jsme trávily prohlídkou zámku a projíždkou Lánským parkem a přilehlými lesy. Ložnice, v níž jsme byly ubytovány, byla zařízena, řekla bych středostavovsky, s lehcí secesním nábytkem, nikoliv luxusně moderním. Jídlo k večeři i k obědu bylo jednoduché, dietní. Luxusní bylo jen servírování kávy po obědě. U krbu v hale, na velkém stříbrném podnosu s vkusnými značkovými mocca šálečky...

Po obědě jsem pak byla představena panu prezidentovi. Byl ve svém pokoji, tak jak jsme jej znali z obrázků z novin a z filmu: V jeho pokoji byla jednoduchá železná postel, police plná knih až ke stropu, okno s výhledem do lánských zahrad. Pan prezident stál zpříma, v bílém obleku, v bílém obleku. Jednu ruku měl po prodělané mozkové mrtvici lehcí nepohyblivou. Jeho tmavé oči hleděly na mne s nečekaným zájmem. Na mne, cizí, obyčejnou mladou lékařku. Pan prezident se mnou mluvil o mém povolání a o mých plánech do budoucna. Měla jsem pocit, jako by v tuto chvíli nikdo ho nezajímal tak jako já. Tehdy jsem si uvědomila, co je to charisma osobnosti. Pochopila jsem, proč byl tak milován většinou studentů ještě jako učitel na Univerzitě Karlově a pak jako prezident i většinou národa.

Přestože setkání s ním osobně trvalo vzhledem k jeho chorobě asi necelých dvacet minut, pamatuji si jej dodnes jako setkání s mimořádnou osobností.

*MUDr. Marie Nekulová-Hřivnová
(mat. roč. DRRG 1929)*

T. G. Masaryk

PHDR. FRANTIŠEK MACHÁT

S 25. 12. 1876 Horka nad Moravou † 22. 4. 1935 Praha

K významným absolventům Slovanského gymnázia patří PhDr. František Machát (mat. roč. 1895), který v první polovině dvacátého století náležel k předním českým geografům. Narodil se 25. prosince 1876 v Horce nad Moravou a po absolvování olomouckého Slovanského gymnázia (1887–1895) se zapsal na českou pražskou Filozofickou fakultu Karlo-Ferdinandovy univerzity, kde v letech 1895–1900 studoval dějepis a zeměpis. Navštěvoval také přednášky z filozofie, českého jazyka a literatury, estetiky, německé literatury, pedagogiky a psychologie.

Mladého studenta zvláště upoutaly přednášky prvního českého profesora zeměpisu Jana Palackého. I když doktorátu filozofie dosáhl František Machát v roce 1905 na základě dizertační práce *Náboženské poměry na Náchodsku v letech 1620–1660*, brzy se plně věnoval zeměpisu, kterému zasvětil zbytek svého tvůrčího vědeckého života. V období první republiky zastával funkci člena komise pro stanovení úředních názvů míst Československé republiky.

Jako středoškolský pedagog vyučoval v Praze (1899–1901), na reálce v Náchodě (1901–1906) a pak na nejrůznějších místech opět v Praze. V roce 1917 se stal prozatímním ředitelem Městského československého dívčího reálného gymnázia Krásnohorská v Praze II, v Lazarské ulici.

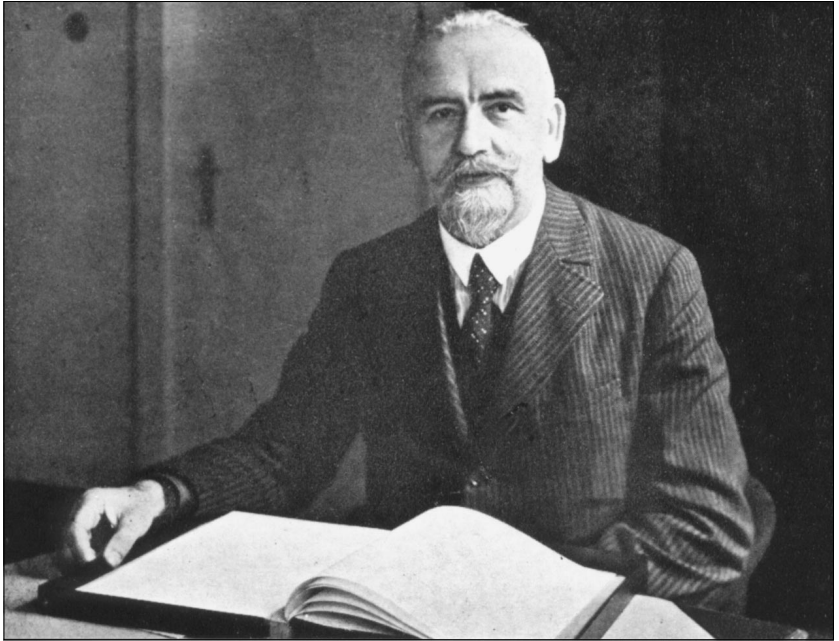
Od roku 1922 byl lektorem metodiky zeměpisu na Univerzitě Karlově. Od dvacátých let se intenzivně zajímal o teorii vyučování zeměpisu a školskou kartografii. Populární formou poznatky z těchto vědních disciplín i publikoval.

V roce 1923 redigoval druhé, opravené a podstatně rozšířené vydání třídílného *Illustrovaného zeměpisu všech dílů světa* (I. /1923/ – 447 s., II. /1934/ – 662 s., III. /1925/ – 512 s.). Vedle Františka Macháta autory této 1621stránkové zeměpisné encyklopedie jsou J. Čermák, V. Dvorský, B. Horák, F. Koláček, V. Novák, F. Štůla a K. Urban. V této třídílné knize je 729 vyobrazení i mapek a 52 barevných příloh.

František Machát je v prvním díle autorem kapitoly Pojem a rozdělení zeměpisu (s. 48–50), v druhém díle byl spoluautorem rozsáhlé C části Střední Evropa (s. 255–590) a ve třetím díle napsal II. část Afrika (s. 153–240) a V. část Polární kraje (s. 436–447).

Vedle tohoto grandiózního zeměpisného díla, ve kterém se osvědčil i jako vynikající redaktor, zapsal se František Machát natrvalo i do historie metodiky zeměpisu a školské kartografie. Těmto dvěma geografickým oborům se věnoval od svého příchodu do Prahy z Náchoda.

Ve výročních zprávách středních škol, kde František Machát působil, uveřejnil vedle historických a zeměpisných studií kritiku nových osnov výuky zeměpisu na rakouských středních školách z let 1908–1909, kterou publikoval ve 25. výroční zprávě státního gymnázia v Praze v Žitné ulici za školní rok 1911–1912, Praha 1912, 11 s., pod názvem *Zeměpis na vyšším gymnasiu*. Touto problematikou se zabýval i v nově vzniklé Československé republice a v roce 1925 předložil Ministerstvu školství a národní osvěty svůj vlastní návrh nových osnov, který

PhDr. František Machát

specifikoval jak obsahem, tak i vlastní náplní zvlášť pro nižší a pak i vyšší stupeň středních škol. Zvláštní důraz kladl na důkladnou znalost kulturně vyspělých zemí Evropy a slovanských států. K tomu názorně využíval četných druhů speciálních map, jejichž byl také spoluautorem. Ty byly vydávány pro potřeby škol samostatně či v atlasech.

Machátova více než třicetiletá praxe byla potvrzena v roce 1933, kdy jeho návrh se stal bez podstatných změn podkladem pro nové osnovy.

Od dvacátých let působil František Machát jako lektor metodiky zeměpisu na pražské Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy. Svě mnohaleté zkušenosti s výukou zeměpisu shrnul do dvou stěžejních publikací z roku 1932: *Úvod do metodiky zeměpisu* a *Návod k vyučovacímu postupu v zeměpise v třídě první*.

Spolu s Josefem Růžičkou byl František Machát autorem několika učebnic pro české měšťanské a střední školy. Moderní názorný přístup ve výuce zeměpisu se snad nejvíc u něho projevil ve vydávání zeměpisných atlasů a nástěnných didaktických map. Jako spolupracovník Jindřicha Metelky se zdokonalil v mapové tvorbě a sám vypracoval pro *Ottův zeměpisný atlas*, který vycházel v sešitovém vydání až do roku 1924, polovinu map z celkového počtu 44.

Na československých středních školách se ještě používaly na počátku dvacátých let 20. století staré rakouské a německé atlasy, mnohé ještě z poloviny 19. století. Ty bylo nutné po rozpadu Rakousko-Uherska nahradit atlasy novými. František Machát přepracoval a nově upravil původní český atlas J. Brunclíka, který vyšel ve smíchovské Neubertově tiskárně již v roce 1916. Ten po skončení první světové války musel František Machát znovu přepracovat na základě nového

I. Úvod do metodiky zeměpisu.

II. Návod k vyučovacímu postupu v zeměpise ve třídě první.

Napsal

Dr. FRANT. MACHÁT,

1 9 3 2

VYTISKLI A VYDALI V. NEUBERT A SYNOVÉ,
PRAHA-SMÍCHOV.

mírového uspořádání Evropy. Atlas pak vycházel v dalších vydáních opět zdokonalován jak po technické stránce, tak i v úpravách spočívajících v odborném obsahu.

Další atlasy vycházely již na základě dělby práce s předními československými vojenskými kartografy M. Semíkem a Františkem Leixnerem a staly se uznávanými předními didaktickými světovými díly.

Nemenší význam pro výuku na všech stupních československých škol měly i další atlasy v redakci Františka Macháta. Šlo především o *Malý atlas Československé republiky* z roku 1921, který byl o dva roky později schválen jako učební pomůcka pro obecné školy a stal se základem Machátova *Atlasu pro školy obecné*, který měl sedm listů.

Spolu s Kamilou Spalovou vydal František Machát neméně zdařilý jak po stránce metodické, tak i odborné *Vlastivědný atlas pro školy národní*, který měl již jedenáct lis-

tů. S uznáním můžeme rovněž hodnotit i Machátův *Zeměpisný atlas pro školy obchodní*.

V roce 1935 zpracoval František Machát hypsometrickou a politickou mapu Československa pro *Atlas republiky Československé*.

Obdobně jako atlasy lze hodnotit i podíl Františka Macháta na tvorbě a redakci nástěnných didaktických map a příručních map, kterých bylo tak třeba pro naše školy po roce 1918. Již v roce 1920 vyšla v Praze v měřítku 1:400 000 první *Nástěnná mapa Československé republiky*. František Machát měl podíl i na dalších školních mapách nejen jednotlivých oblastí ČSR v měřítku 1:200 000: západní část, mapa země Moravskoslezské, mapy Podkarpatské Rusi, ale i *Nástěnné mapy*

střední Evropy (1:1 000 000) a *Nástěnné mapy zemských polokoulí a Nástěnné mapy Evropy* (1:3 000 000) a *mapy Afriky* (1:6 000 000).

Pro praktické potřeby se podílel na *Podrobné mapě Čech* (1:400 000) a *Podrobné pětidílné automapě Československé republiky* (1:400 000). Nemenší význam měla Machátova politická mapa *Stát Československý* (1:2 500 000).

Veškerá Machátova kartografická produkce velkoplošných map byla tou nejlepší průpravou k vydávání dalších příručních map: *Západní Rusko a přilehlé části Německé a Rakouska-Uherska*, *Politický přehled Evropy s nejdůležitějšími železnicemi*, politická *Mapa světa*.

František Machát se zasloužil se svými spolupracovníky o rozvoj československé kartografie, které věnoval nejen veškerý volný čas, ale i životní energii. Zeměpis chápal jako vědu s přírodovědným základem, ale společensko-hospodářským dosahem. Svou neúnavnou a cílevědomou prací se zasloužil bezpochyby i o občanské a národní uvědomění svých spoluobčanů, neboť vedle dějepisu bychom těžko hledali vědní disciplínu, která po roce 1918 byla více poznamenána politickými, hospodářskými a společenskými událostmi.

Nečekaná smrt 22. dubna 1935 nadobro zastavila práci tohoto zaníceného vědce, středoškolského profesora, lektora Univerzity Karlovy, propagátora vyššího vzdělání žen a ředitele Městského československého dívčího reálného gymnázia Krásnohorská v Praze II, Lazarské ulici, které bylo příkladné pro ostatní moderní dívčí střední školy. U příležitosti druhého výročí smrti mu byla dne 21. dubna 1937 v prostorách školy nad schodištěm v druhém poschodí odhalena busta, jejímž autorem byl olomoucký akademický sochař Vojtěch Hořínek. Při jejím odhalení ředitel školy František Vosyka výstižně charakterizoval svého předchůdce slovy: „Ředitel dr. František Machát bude nám vždy vzorem lásky k vědě, škole a národu.“

Busta byla v době německé nacistické okupace odstraněna a uložena do sborovny. (Za tento údaj děkuji PhDr. Pavle Lipertové z knihovny Pedagogické fakulty UK, která je absolventkou Městského československého dívčího reálného gymnázia Krásnohorská v Praze II.) V současné době je na jejím místě busta Jana Amose Komenského. Na žulovém podstavci však ještě dnes můžeme rozeznat stopy po nápisu PHDR. FRANTIŠEK MACHÁT. Moderní budova školy je sídlem Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, ul. D. Rettigové č. 4, 6.

PhDr. František Hýbl

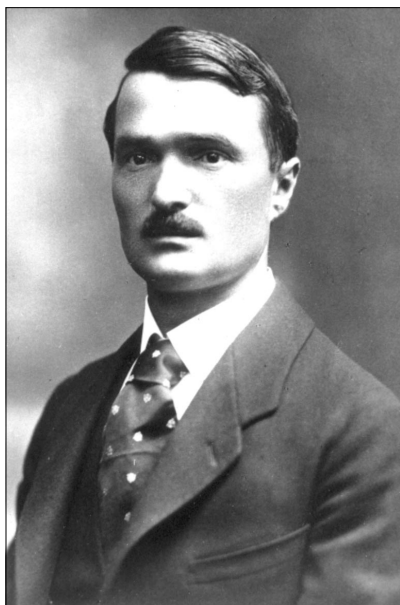
LITERATURA A PRAMENY:

- Výroční zprávy obecní jubilejní školy reálné v Náchodě a Městského dívčího reálného gymnasia Krásnohorská v Praze II.
- Knihy, učebnice, atlasy a mapy oddělení dějin školství Muzea Komenského v Přerově.
- Hříbek, J.: Za ředitelem Drem. Frant. Machátem. 45. výročí zpráva Městského dívčího reálného gymnasia Krásnohorská. Praha 1935, s. 5–6.
- Chocholová, A.: Těm, kteří se zasloužili... 47. výroční zpráva Městského dívčího reálného gymnasia Krásnohorská. Praha 1937, s. 6–8.
- Just, M., Schulzová, E., Schulz, J.: František Machát. Sborník Československé společnosti zeměpisné. 1968, č. 2, svazek 73, s. 149–154.

DOC. PHDR. FERDINAND KRATINA

- významný spolupracovník *Pedagogické encyklopedie*

Pedagogický sbor Slovanského gymnázia byl v olomouckých podmínkách vždy zcela ojedinělou a svým způsobem výjimečnou formální sociální skupinou, mj. i z hlediska intelektuálního potenciálu. Nebylo a dosud není jevem nahodilým, že právě ze Slovanského gymnázia přešla řada profesorů na poválečně obnověnou Palackého univerzitu, aby v mnoha oborech posílili a doplnili nově se formující kolektivy pedagogů univerzitních fakult a kateder.

Doc. PhDr. Ferdinand Kratina

Filolog, filozof a psycholog docent PhDr. Ferdinand Kratina (7. 5. 1885 – 4. 12. 1944), který na Slovanském gymnáziu působil v letech 1921–1934, patřil ke zmíněnému okruhu profesorských osobností. Olomouci je jen ke škodě, že před válkou nemohl působit na místní univerzitě.

Prof. Kratina byl kulturně velmi aktivní a vědecky potentní. Svému pedagogickému poslání na Slovanském gymnáziu se nepochybně věnoval především, mimo to však pracoval vědecky, výsledky svých bádání publikoval časopisecky a knižně, stážoval v zahraničí na prvořadých psychologických pracovištích (1), studentům SG poskytoval poradenské služby (2) a intenzivně studoval. Během působení na SG napsal disertační a později také habilitační práci, postupně obhájil tyto práce na Filozofické fakultě brněnské Masarykovy univerzity, na kterou nakonec z Olomouce přešel, aby tam pokračoval ve vědecké a pedagogické dráze (3). Doc. Kratina byl považován za významného člena tzv. Brněnské psychologické školy, založené profesorem Mihajlem Rostoharem, a dodnes je rovněž uznáván jako čelný představitel českého směru celostní a tvarové psychologie.

Při soustředěnějším pohledu na Kratinovo dílo nás upoutaly výsledky jeho autorské spolupráce s redakčním týmem *Pedagogické encyklopedie*, o nichž jsme přesvědčeni, že vznikly již v posledních letech jeho olomouckého působení.

Pedagogická encyklopedie, jejíž redakci vedli profesori Masarykovy univerzity dr. O. Chlup a dr. J. Uher a profesor Amerlingova státního mužského ústavu učitelského J. Kubálek, je dodnes uznávaný odborný pedagogický slovník, který na celkem 1 808 stranách ve třech dílech (I.: 1938; 640 s., II.: 1939; 640 s., III.: 1940; 528 s.) podává formou synoptického vádeméka dobově vyčerpávající přehled o československé pedagogice, pedagogických vědách a oborech související

cích. Encyklopedie je vytištěna z větší části dvousloupcově petitem, jen zásadní články jsou tištěny garmondem na celé, nedělené ploše stran.

Doc. dr. Ferdinand Kratina přispěl do *Pedagogické encyklopedie* výrazným způsobem, a to především hesly a články z různých oborů psychologie. Ve dvou tabulkách nyní podáme přehled jeho příspěvků publikovaných v PE, získaný pomocí techniky obsahové analýzy.

Tab. 1: Kvantitativní přehled Kratinových hesel a článků v *Pedagogické encyklopedii*

Díl PE	Počet hesel	N stran sloupců	N článků	N stran článků
I.	34	31	1	5
II.	12	15	1	13
III.	27	37	2	9
Celkem	73	83	4	27

Tab. 2: Tematická analýza Kratinových hesel a článků v *Pedagogické encyklopedii*

Tematika Díl PE	N hesel			N článků			Celkem příspěvků	% zastoupení psych. témat
	I.	II.	III.	I.	II.	III.		
Obecná psychologie	15	5	15	1	1	2	39	50,6
Osobnostní psychologie	6	3	6	-	-	-	15	19,5
Vývojová psychologie	2	3	3	-	-	-	8	10,4
Psychologické školy	4	1	1	-	-	-	6	7,8
Psychodiagnostika a metodologie	5	-	-	-	-	-	5	6,5
Patopsychologie, psychopatologie	2	-	2	-	-	-	4	5,2
Celkem	34	12	27	1	1	2	77	100,0

Poznámka: *Témata Kratinových celostránkových článků v Pedagogické encyklopedii: Intelligence (I. díl PE, s. 529-533), Psychologie (II. díl PE, s. 500-512), Učení a Život duševní (III. díl PE s. 163-165 a s. 352-357). Dílo doc. Dr. F. Kratiny je v Pedagogické encyklopedii citováno v šesti heslech. Autorem hesla o životě a díle doc. Kratiny v PE je univ. prof. dr. J. Uher.*

Závěrem konstatujeme, že analýza příspěvků doc. dr. Ferdinanda Kratiny, dř. profesora Slovanského gymnázia v Olomouci, v dosud nepřekonané a stále užitečné *Pedagogické encyklopedii*, přinesla následující hlavní poznatky:

1. Doc. dr. F. Kratina jedenáctinásobně převýšil rozsahem svých příspěvků průměrný přínos ostatních 239 přispěvatelů - spolupracovníků *Pedagogické encyklopedie*, jelikož stranový průměr příspěvků na jednoho zúčastněného autora je 6,8 strany.

2. Doc. dr. Kratina napsal celkem 77 příspěvků na 110 stranách *Pedagogické encyklopedie*, což představuje přibližně 7 % celkového rozsahu této encyklopedie.

Na základě provedené tematické a kvantitativní obsahové analýzy příspěvků doc. dr. Ferdinanda Kratiny uveřejněných v *Pedagogické encyklopedii* (1938–1940), jsme dospěli k poznání, že dřívější profesor Slovanského gymnázia v Olomouci patří k neaktivnějším přispěvatelům tohoto dosud nepřekonaného pedagogického slovníku.

POZNÁMKY

- (1) Prof. PhDr. F. Kratina absolvoval během svého gymnaziálního působení studijní pobyty na univerzitách v Paříži a Mnichově, děledobě stážoval na univerzitě v Lipsku v Psychologickém ústavu prof. Krügera (ve šk. r. 1930/1931).
- (2) Prof. PhDr. F. Kratina prospíval studentům nejvyšších ročníků SG také tím, že jim poskytoval psychologické poradensví. Dělo se tak zvláště v souvislosti s volbou studijního zaměření po maturitě. Poradenské doporučení vyslovoval na základě psychodiagnostického posouzení předpokladů tazatele (psychologického vyšetření). Byla to dobrovolná vstřícnost profesora, uznávaného a oblíbeného studenty. Autorův otec vzpomínal na vlastní zážitek spojený s poradenstvím dr. Kratiny – v maturitním ročníku (šk. r. 1931/32) se rozhodoval, zda má po maturitě studovat hudbu, nebo medicínu. Doporučení pana profesora znělo jednoznačně: „*Františku, doporučuji vám, abyste se přihlásil na lékařskou fakultu. Muzicírování se nikdy nevzdáte, protože máte talent, ale neužijí vás. K studiu medicíny, která vás velmi přitahuje, máte rovněž dobré předpoklady a mrzelo by vás, kdybyste ji nestudoval. Nadto vás uživí.*“ A dilema bylo vyřešeno. Otec muzicíroval, měl své kvarteto a byl primáriem symfonického orchestru Palackého univerzity. Také medicíně se věnoval doslova až do smrti. Zemřel v neděli 1. 4. 1984 po tom, co vizitoval a ošetřil své pacienty v Domově důchodců – téměř „v bílém plášti“, jak si vždy přál.
- (3) Během působení na Slovanském gymnáziu v Olomouci (1921–1934) předložil prof. Ferdinand Kratina na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně disertační práci „*Problém o podvědomí duševna v soudobé psychologii*“. Práci obhájil a na doktora filozofie byl promován v r. 1926. Ve stejném oboru byl 25. října 1933 jmenován docentem po úspěšném habilitačním řízení na FF MU, během kterého obhájil habilitační práci „*Eidetická vloha u mládeže*“.
- (4) Prof. PhDr. Josefu Švancarovi, CSc., z Psychologického ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně děkujeme za poskytnutí fotoportrétu doc. dr. Kratiny z května 1922. Fotografie byla určena k ilustraci hesla prof. Švancary o doc. Kratinovi ve Slovníku českých filozofů (vyd. MU Brno, 1998, s. 302–303), kde nebyla otištěna.

LITERATURA

- Chlup O., Kubálek J., Uher J.: *Pedagogická encyklopedie*. Díl I.–III. 1. vyd. Praha: Novina, 1938, 1939, 1940.
- Výroční sborníky Slovanského gymnázia z let 1947, 1957, 1967, 1992 a 1997.

Doc. PhDr. Jiří V. Musil, CSc.
(mat. roč. SG 1958, B)

PRÁVNÍK A POLITIK

JUDR. EMIL SOBOTA (1892–1945)

K významným osobnostem naší prvorepublikové politické a kulturně-komunikační elity náležel JUDr. Emil Sobota, právník, demokratický politik, publicista, účastník protifašistického odboje. Berounský rodák (spatřil světlo světa před 110 roky, 17. května 1892) maturoval na olomouckém Slovanském gymnáziu v roce 1910.

Již od studentských let jej přitahovaly společenské problémy (otázky demokracie a politického stranictví, práva, národnostních konfliktů aj.) To také rozhodlo o jeho studiu práv na Karlově univerzitě a o vstupu do realistické strany T. G. Masaryka, jehož politická a životní orientace se mu staly vzorem po celý život (v roce 1925 přechází do sociální demokracie). V letech 1916–1919 získává „právnícké ostruhy“ jako koncipient v Olomouci a Praze, v následujícím kratším období je úředníkem v Českém zemském správním výboru a na ministerstvu železnic. Hned nato (v roce 1921) se stává pracovníkem Kanceláře prezidenta republiky; po čase je jmenován vedoucím jejího legislativního odboru. Zejména za služby u hlavy státu je v jubilejním roce republiky, v roce 1938, poctěn titulem vládního rady. Práci v prezidentově úřadovně přerušuje kratším studijním pobytem ve Spojených státech amerických na rozhraní let 1927–1928. Vytěžil z něho řadu zajímavých publicistických informací, např. o tom, jak „se dívat“ na Ameriku, v čem spočívají zřídla jejich problémů apod.

Významným momentem Sobotovy politické a odborné činnosti byla rozsáhlá publicistická aktivita. Tak např. v Naší době publikoval pravidelné měsíční úvodníky, jeho příspěvky ovšem nalezneme i v Nové svobodě, Službě, Přítomnosti a v některých denících, a to již od první poloviny dvacátých let. Jde v nich zejména o aktuální otázky demokracie, činnosti ústavních orgánů, byrokracie, teorie a praxe v politice aj. Od druhé poloviny dvacátých let přibývají články o národnostních otázkách, vztazích česko-německých, volebních programech. Řadu těchto témat autor zpracoval knižně (uvedme *Politiku za poměrného zastoupení, Čím je vinna koalice, Republika národní či národnostní? Jazykové právo v evropských státech* a mnoho dalších). Pozornost a diskusi vyvolala podrobná studie *Československý prezident republiky* (Zabývá se zde např. dnes aktuální otázkou volby prezidenta „lidem“. Konstatuje, že prezidentova síla nezáleží v tom, jak je volen; má-li malou ústavní pravomoc, nemůže mu dát sílu volba přímá.) Za připomenutí jistě stojí i Sobotova redaktorská práce v *Národnostním obzoru*, činnost ve Společnosti pro studium moderní demokracie aj.

I přes obrovské zklamání (mnichovský diktát, 15. březen 1939) zůstává dr. Sobota v prezidentských službách. Ví proč. Vysoká funkce umožňující mu bezprostřední styk s předními činiteli protektorátními, pronikání do tajů a plánů okupační moci a správy, to vše bylo významné pro protifašistický odboj, s nímž je od jeho počátků spojen (šlo zejména o odbojovou organizaci Politické ústředí). Pomáhá radou, informacemi (vytvořil si k jejich získávání jakousi výzvednou služ-

bu), zprostředkováním a iniciováním kontaktů mezi odbojáři. Podílel se i na vypracování programu a plánu PÚ, zejména v poměru k budoucnosti. Vše však skončilo na úsvitě přicházející svobody. Počátkem dubna 1945 je dr. Sobota zatčen a za pár dní (zřejmě 24. dubna) je fašistickými pochopy zavražděn.

Jen pro zajímavost připomeňme, že po Sobotově smrti se našla jeho literární pozůstalost. Tak vyšly po válce jeho *Glosy 1939-1944*, soubor více než čtyřiceti článků (myšlených jako úvodníky pro Naši dobu (o nejrůznějších aspektech našeho národního a státního bytí v minulosti, současnosti, popřípadě i v budoucnosti, dále pak dílo *Co to byl protektorát*, podnětný rozbor morálních a politických poměrů za okupace.

PhDr. Josef Pořízka

JUDr. Emil Sobota

ZAMYŠLENÍ

NAD SEZNAMY PROFESORŮ A STUDENTŮ

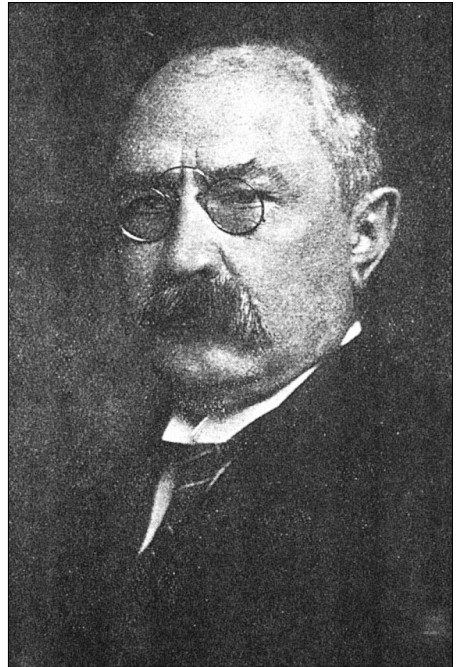
Slovanského gymnázia a České reálky v Olomouci

Ve sbornících vydávaných při významných výročí Slovanského gymnázia a České reálky v Olomouci bývají publikovány příspěvky trojího druhu: básně, jichž ovšem bývá pomálu – asi jako hrozinek na dortu – mířící neomylně na naše emoce, dále kratší či delší články s nábojem emocionálním i racionálním, faktografickým, tvořící různobarevné střípky v historické mozaice našich škol, a ovšem i stále delší seznamy profesorů a studentů, tvořící žulové jádro historické faktografie; o nich by sotva někdo uvěřil, že by mohly vyvolat emoce čtenáře. Vždyť většina jmen je tu nám dnes již osobně neznámých, označených smutnými křížky. Přesto si však dovoluji tvrdit, že je to četba inspirující, že tu nacházíme jména velikánů nadčasového významu, jež by snad měl znát každý žák či absolvent naší školy, podobně jako významné osobnosti historické. Všimnu si nyní ovšem jenom některých z nich, zejména těch, jichž dosud nebylo vzpomenu to v žádném sborníku, a těch, kteří jsou nějak blízcí předmětům mého zájmu: budou to někteří matematici a velmi opomíjení teologové, jimž by se mohla chlubit každá škola a každá univerzita na světě.

Škola s dlouhou tradicí připomíná řeku: tou také proteče za staletí nesmírné množství vody; ne všechna se však dostane až k cíli, do moře. Právě tak ne

všichni studenti došli, zejména v minulosti, až k maturitě... Profesori – to jsou zase pevné břehy, určující kudy a kam se vodní masa bude ubírat. Snadno lze odhadnout, že to bylo více než 12 000 studentů a bezmála 1 000 profesorů, kteří prošli oním školním řečištěm. Ale ani všichni profesori neodešli do penze z gymnázia či z reálky... A právě ti bývají nejpozoruhodnější. Ze seznamů je dále patrné, že sítě hořčičné našich škol bylo zaváto na všechny kontinenty i na všechny stupně společenského žebříčku, což zajisté žijící generaci povzbuzuje i zavazuje. Byli tu žáci – členové vlády (např. Zdeněk Fierlinger, předseda první poválečné vlády, který byl kdysi z gymnázia vyloučen), profesori, kteří se stali rektory univerzit (Karel Petr a Eugen Kadeřávek), spisovatelé, jejichž díla vycházejí znovu po stu letech (např. František Červínek, písíci své knihy pod pseudonymem Alois Záborský, obdivovaný Petrem Bezručem), arcibiskupové (kardinál František Tomášek, Leopold Prečan) a jiní. Poznamenajme, že ne všichni z nich měli ke gymnáziu poměr jen nekriticky kladný; tak spisovatel Fr. Červínek nenašel ani na jediném profesovi gymnázia jediný kladný rys. Zdeněk Fierlinger byl zase vyloučen z důvodů takřka ekologických: když totiž byl jednou jako student přistižen na hruškách v sousedovic zahradě na Litovelsku, zdál se mu tělesný trest s tím související nepřiměřený a pomstil se sedlákovi tak, že když vzal přes dědinu močůvku, uvolnil špunt, načež následovala v obci „ekologická katastrofa“ a vzápětí vyloučení. Přešel tedy do obchodní školy, poté k anglické obchodní firmě a nakonec do politiky...

Z dnes již nežijících matematiků, kteří prošli naší školou a kteří mě nejvíce fascinují, to jsou profesor Karel Petr, prof. Jan Vojtěch, otec a syn Miloslav Valouch a prof. Jan Březina. Profesor PhDr. Karel Petr (14. 6. 1868 Zbyslav u Čáslavi – 14. 2. 1950 Praha) vystudoval matematiku s fyzikou na Filozofické fakultě české Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze. V Olomouci působil v letech 1897–1900 na Slovanském gymnáziu. Poté se stal docentem české techniky v Brně a od roku 1908 řádným profesorem Univerzity Karlovy v Praze. Za své výsledky v teorii čísel a v algebře se stal světově uznávanou autoritou, byl zvolen členem Královské české společnosti nauk a České akademie věd a umění, čestným doktorem Karlovy a Masarykovy univerzity. Jeho knižně vydané vysokoškolské učebnice, zejména *Počet diferenciální* (1923)

Prof. dr. Karel Petr

PhDr. Jan Vojtěch

a *Počet integrální* (1. vydání 1915, 2. vyd. 1931), patří do zlatého fondu české vědecké literatury. O stylu jeho učitelské a vědecké práce jeho současníci shodně prohlašovali: zvolil vždy nejobtížnější a nejpracnější způsob pro sebe a nejefektivnější pro vědu – a výsledky jeho učitelské činnosti vystihli slovy: zatímco před Petrem se česká matematika nacházela na úrovni 18. století, Petr ji samojediný pozvedl na úroveň 20. století. Tento někdejší profesor Slovanského gymnázia se stal mj. také rektorem Karlovy univerzity. O gymnáziu a jeho úrovni, jež měla ve svých řadách takové profesory, si lze sotva představit něco lepšího; přitom Karel Petr nebyl v tomto smyslu výjimkou!

PhDr. Jan Vojtěch (5. 8. 1879 Kyjov – 19. 1. 1953 Praha) vystudoval totéž, co profesor Petr, a na Slovanském gymnáziu působil v letech 1903–1904, habilitoval se v Brně na české technice (1909), kde se stal řádným profesorem matematiky r. 1920, odkud pak přešel na ČVUT do Prahy. Není snad u nás matematika, který by neznal jeho základní práce: pro střední školy napsal třísvazkovou *Geometrii*, jež vycházela od dob Rakouska až do let po druhé světové válce, dále *Matematiku pro nejvyšší třídy středních škol* a s prof. Bydžovským proslulou *Sbírku úloh z matematiky*, která vychovala řadu generací středoškoláků. Obsahem i pojetím patří tyto učebnice dodnes k nejdokonalejším ve světové literatuře a totéž platí obzvláště o jeho vědecké monografii *Geometrie projektivní* (1932). K nejznámějším vysokoškolským učebnicím vůbec patří jeho dvojdílné *Základy matematiky ke studiu věd přírodních a technických*, které vyšly v nesčetných vydáních za Rakouska, za republiky i za socialismu. Také jeho *Přehled vyšší matematiky* (1926) patří k nejkonzentrovanějším dílům matematické literatury u nás a je výsledkem spolupráce profesora Vojtěcha s „moravským Krameriem“ Romualdem Prombergem. Vojtěchova hesla v Masarykově slovníku naučném a v monumentálním Teysslerově–Kotyškově Technickém slovníku naučném jsou ozdobou těchto děl, stejně jako Vojtěch sám byl ozdobou České akademie

PhDr. Miloslav Valouch

věd, Jednoty československých matematiků a fyziků i zahraničních vědeckých společností.

Zatímco profesor Vojtěch napsal a u Prombergra vydal *Přehled vyšší matematiky*, pro elementární matematiku učinil totéž Olomoučan prof. PhDr. Miloslav Valouch starší (20. 8. 1878 Lazce, tehdy „u Olomouce“ – 11. 6. 1952 Praha). Toto mnohokrát vydávané a oblíbené dílo vyšlo u Prombergra zároveň s proslulými Kranichovými *Přehledy věd přírodních a s Přehlednými dějinami literatury české* od bratří Novákových, což vše tvoří dodnes nejvzácnější část Prombergovy ediční činnosti. Vzdělání měl Valouch stejné jako oba předchozí profesori a na Slovanském gymnáziu působil v letech 1900–1901. Českým školám dal Valouch navíc proslulé *Logaritmické tabulky*, obsahující také četné údaje fyzikální, astronomické a chemické, užívané na středních školách více než 60 let. On pozvedl Jednotu československých matematiků a fyziků jako její „starosta“ na nejvyšší úroveň mj. tím, že uvedl v život pražské nakladatelství Prometheus, jež vydávalo nejen kvalitní matematickou a fyzikální literaturu, ale i díla básnická, filozofická a světovou prózu. Jako sekční šéf Ministerstva školství se rozhodujícím způsobem podílel na reformách středních škol a na posílení jejich sítě v českých zemích. V jeho duchu pokračoval jeho syn RNDr. Miloslav Valouch mladší (4. 8. 1903 Pavlovice – 13. 3. 1976 Praha), který vystudoval univerzity v Praze a v Göttingenu a jako profesor Karlovy univerzity a významný činitel Československé akademie věd se vždy k Olomouci hlásil a vždy Olomouci pomáhal.

Ke skvělým matematikům a fyzikům dále patřil na Slovanském gymnáziu působící prof. PhDr. Jan Březina (v letech 1904–1905), který se zasloužil o českou historii fyziky tím, že vydal *Výbor z fyzikální literatury s přehledem dějin fyziky*. Česká literatura totiž dodnes nemá překlady fundamentálních děl fyzikálních, což právě Březina se snažil vykompenzovat tím, že přeložil ukázky z děl největších fyziků od antických Řeků do první čtvrtiny 20. století. Je smutné, že osudy ani životní data tohoto vynikajícího muže již dnes nejsou známy.

A je jistě zarážející, že ještě méně než k matematikům působícím na našich školách se hlásíme k vynikajícím teologům, které snad jako možný podnět pro budoucí časy připomeneme alespoň jménem: premonstrát PhDr. et ThDr. Eugen Kadeřávek (26. 7. 1840 Německý, dnes Havlíčkův Brod – 3. 5. 1922 Praha) působil 19 let na Slovanském gymnáziu (1872–1891); je mj. autorem monumentálního díla *Soustava filosofie křesťanské čili aristotelско-thomistické*, vydaného ve třech svazcích vlastním nákladem v letech 1919–1920. Jde o největší dílo thomistické filozofie v české literatuře, které už jako důchodce vydal tento někdejší rektor Karlovy univerzity. Pozoruhodná je také jeho třísvazková křesťanská *Apologetika* a vysokoškolské učebnice o jednotlivých filozofických disciplínách.

Zatímco Kadeřávek zpracoval filozofii, její dějiny v české i v latinské verzi vydal prof. ThDr. Josef Kachník, působící na Slovanském gymnáziu v letech 1890–1891. Na uvedené filozofické práce navazuje v kurzech katolické teolo-

gie na univerzitách *Katolická věrouka*. Velké dílo v češtině pod tímto názvem, dodnes první a jediné v české literatuře pokrývající tuto problematiku v plném rozsahu, je dílem dalšího bývalého profesora Slovanského gymnázia, dr. Richarda Špačka, působícího na naší škole v letech 1898–1903.

Heroické období Slovanského gymnázia kolem roku 1900 vrcholí osobností uváděnou v letech 1894–1896 pod nejskromnějším označením – výpomocný katecheta Antonín Podlaha (22. 1. 1865 Praha–14. 2. 1932 Praha). Bylo by asi nošením dříví do lesa uvádět životopis tohoto muže, nepochybně největšího katolického kulturního činitele působícího v našich zemích od dob sv. Cyrila a Metoděje. Tento pozdější pražský světící biskup dokončil to, co začal sv. Václav, který založil katedrálu sv. Víta, a císař Karel IV, který založil její gotickou podobu. Biskup Podlaha se pak rozhodujícím způsobem zasloužil o její dokončení k miléniu v r. 1929. K jeho literárním zásluhám lze stručně říci tolik, že bez tohoto někdejšího výpomocného katechety na našem gymnáziu nebylo začato nic velkolepého v české katolické literatuře během celé první třetiny 20. století. S jeho jménem se pojí *Český slovník bohovědný*, historické dílo *Posvátná místa Království českého*, *Dějiny arcidiecéze pražské*, *Soupis historických a uměleckých památek Čech*, *Sbírka pramenů církevních dějin českých*, kolem stovky svazků Vzdělávací knihovny katolické a další. Ostatně o tomto velikánovi již dnes existuje několik monografií, např. od K. Chytila, B. Dlouhé a jiných.

Další profesor Slovanského gymnázia, dr. Josef Foltýnovský (1911–1915), je zase autorem série knih z pastorální teologie, profesor Josef Škrabal (1916) autorem jedinečného *Biblického slovníku*, profesor dr. Rudolf Col (1938–1945) překladatelem Nového zákona a autorem monografií s ním souvisejících.

Z nekatolických teologů působících na našem gymnáziu by si nepochybně zasloužil pozornost ThDr. Matěj Pavlík–Gorazd (1879–1942), zakladatel Československé pravoslavné církve, který na naší škole působil v letech 1923–1924, a národní hrdina, pravoslavný kněz dr. Vladimír Petřek (19. 6. 1908 Olomouc – 5. 9. 1942 Praha). Ti jako jediní poskytli v nejkritičtějších okamžiku azyl atentátníkům na R. Heydricha, když všichni ostatní se ze strachu od nich distancovali. Oba byli ovšem nemilosrdně popraveni.

Těžko již dnes lze získat údaje o předním teoretikovi Církve československé husitské, profesorovi Aloisi Spisarovi, působícímu na Slovanském gymnáziu v letech 1924–1925 ve funkci výpomocného profesora, stejně jako o profesorovi Aloisi Hlavinkovi z let 1877–1879, autorovi jedinečných, velmi čtivých *Českých dějin a Světových dějin* ve čtyřech svazcích. Nepochybně by si zasloužil hlubší rozbor života a díla slavný přírodopisec profesor František Polívka, působící na Slovanském gymnáziu v letech 1886–1902 a na reálce jako ředitel, stejně jako rodina Kosinových, jejichž jméno se pojí jak se založením Slovanského gymnázia, tak s monumentálními *Světovými dějinami*, jejichž pět svazků představuje dodnes nejuplněnější a nejoblíbenější zpracování tohoto navýš atraktivního tématu v české literatuře.

RNDr. Vladimír Malíšek, CSc.
(mat. roč. SG 1953, B)

O STUDENTSKÉM VERŠOVÁNÍ

V minulosti i v přítomnosti byli a jsou ve vyšších třídách olomouckého Slovanského gymnázia studenti – jednotlivci pokoušející se vyjádřit své city a názory ve verších, tedy píší básně. Jde zpravidla o rýmované verše úsměvně-satirického obsahu, věnované spolužákům nebo profesorům. Životnost těchto veršů byla obvykle krátkodobá a jejich autoři se nestávali v dalším svém životě vyzrálými básníky. O abiturientech Slovanského gymnázia, kteří i později pokračovali v básnické tvorbě, psal v roce 1947 v památníku osmdesáti let školy „Símě hořčičné“ literární historik Bedřich Slavík; píše dokonce o „olomoucké literární škole“, jejímiž zakladateli byli tři profesoři Slovanského gymnázia: Jan E. Kosina, Jan Havelka a Vincenc Prasek.

Verše studentů najdeme v časopisech vydávaných na olomouckém gymnáziu v třicátých letech 20. století; měly názvy „Studentský časopis“ a „My“. Jen zřídka si gymnazisté dodali odvahy a své verše nabídli redakcím olomouckých deníků nebo studentským časopisům vydávaným v jejich době (např. „Jitro“). Rád bych připomněl v tomto příspěvku jména dvou absolventů Slovanského gymnázia z roku 1916, kteří se „častovali“ svými verši již nejen během svých středškolských studií, ale i v pozdějším svém věku. Jeden z nich, Antonín Felix Richter, tyto básně v roce 1955 sesbíral a rukopisnému sborníku dal apollinairovský název „Pásma“. Část této sbírky mi dala k dispozici v kopii spisovatelka Jindřiška Smetanová, neteř Antonína Schenka, Richtera spoluzáka. Ve své knize „Proč se neřekne pravda“, vydané v roce 1996, se zmiňuje o Schenkových pamětech, čítajících půldruhého tisíce stran, ze kterých vybrala pro svou publikaci pouze jeho vzpomínky na politické a společenské dění na Hradě v letech 1928–1937. Domníval jsem se, že mezi nepublikovanými texty budou také větší pasáže věnované studiu na Slovanském gymnáziu v Olomouci, které by stály za zveřejnění. Na mou žádost mi Jindřiška Smetanová sdělila: *„Jakkoliv jsem se snažila vyhovět Vašemu přání co nejdříve, nekonečný počet stran Schenkových vzpomínek a jejich uspořádání, o němž je těžké učinit si jen tak na dálku představu, mi dovoluje jen tuto odpověď: Autor paměti se nedržel žádné chronologie, jak tomu obvykle bývá. Psal je v čase důchodu, a proto se rozhodl pro kapitoly tematicky zaměřené. Při záznamech genealogie rodu a v úvahách o rodném kraji se také nezabývá podrobnostmi gymnaziálního studia víc než v rozsahu, jak jsem uvedla ve své knize. Myslím, že nemalou zásluhu o Schenkovu budoucnost měl také pan Karel Kořínek, budoucí ředitel gymnázia, který malého Toníka poznal už v čase, kdy jezdil s rodinou o prázdninách na Svatý Kopeček. Jeho dva synové se s Toníkem Schenků kamarádili. Jediné, čím Vám mohu pomoci, je kopie Schenkova maturitního vysvědčení a opis „Pásma“, které složil a básněmi věrného přítele (Schenka) protkal soused z gymnaziálních lavic Antonín F. Richter.“*

Než otiskneme několik básní z „Pásma“, je třeba představit oba spoluzáky, kteří v pozdějších letech získali významná postavení ve veřejném a společenském životě.

MUDr. Antonín Felix Richter, rodák z Dolan, okres Olomouc (3. června 1896), po maturitě v roce 1916 studoval na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy a na Přírodovědecké fakultě brněnské Masarykovy univerzity. Habilitoval se pro obor

*Univ. prof.
MUDr. Antonín Felix Richter*

*JUDr. Antonín Schenk, osobní tajemník
prezidenta T. G. Masaryka*

lékařská chemie a stal se řádným profesorem tohoto oboru na Karlově univerzitě v Praze. V letech 1946–1948 byl pověřen budováním Ústavu lékařské chemie na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Zemřel 8. září 1979 v Praze; urna s jeho popelem je uložena v rodných Dolanech.

JUDr. Antonín Schenk, ze Svatého Kopečka u Olomouce (23. prosince 1896), v tamní obecné škole spolužák akademického malíře Karla Svolinského, rovněž maturoval na Slovanském gymnáziu ve válečném roce 1916. Po válce absolvoval právnická studia na Karlově univerzitě v Praze, pak se stal úředníkem Ministerstva zahraničních věcí. Oženil se a v roce 1928 přešel do služeb prezidenta T. G. Masaryka jako jeho osobní tajemník. Zemřel 20. května 1970 v Praze.

„Pásmo“ – vzájemnou korespondenci mezi Richterem a Schenkem, psanou ve verších i v próze, uvedl Richter dedikací delší básní svému spolužáku, ze které citujeme alespoň první tři strofy:

Prima nás do jedněch nadějně zelených uvedla lavic,
navíc pak ještě nás tmelila spřízněnost krve a rodu.
V chodu let, bylo to ve věnném královny měst, tož v Olomouci,
stkvoucí sbor učenců taval a koval v nás soustavu vrodů.

Ve sboru sic nechyběl občas ni živnostník malého řádu,
vládu však kormidla lodiček našich, jež z tišiny domova
do nova vplouvaly hbitě a s údivem, určoval antický duch.
V luh našich zelených lavic dech proudil až z Olympu, Hádu.

Jednou, žel zjištěně a rouhavě na Olymp zas jsem se drápal,
zápal svůj básnický pro jedno držgrešle agrární – ó Zeve,
to zebe – všanc vydal! Neuznal halama latinskou poctu,
octu kéž mocný mu Dionýs dává – snad lépe by chápal!

V roce 1916 – oběma maturantům bylo necelých dvacet roků – oblékli vojenský stejnokroj a byli odveleni na frontovou linii. Richter vzpomíná nejen na onu dobu, ale připojuje i Schenkovu lyrickou, sociálně laděnou báseň. Předdeslal ji svými šesti verši:

Císař když octl se v bojové tísní, tu majestát na pomoc
moc našich svalů a antickou učenost povolal ráčil.
Kvačil jsem k dobrému císaři, v brzku i Antonín za mnou.
Klamnou v tu dobu jen odkaz múz k potěše zbýval a stačil.
Krásné Erato, jež doprovází Libentinu,
tuto křehkou napsal tehdy básník obětinu:

Šla láska světem.
Jí úsměv něhy chvěl se na rtech rudých,
šla luxem boháčů i bídou chudých,
vlas voněl květem.

Šla majestátně.
A které zastih úsměv něhy její,
těm rozkoší se srdce rozechvějí,
vše jihne chvatně.

Však přímo nešla,
neb vyhnula se bulevarů šumu,
by volila spíš tiché vísky dumu
a v chatřech vešla.

I zámky mívá.
Jí milejší než hedváb kontes hrdých
jsou dívky venkova, jež v rukou prací tvrdých,
si věnce vívá.
Jde dále světem.
A úsměv něhy chví se na rtech rudých,
než v boháčů spíš zahne v řady chudých.
Vlas voní květem.

Antonín Schenk v prvních měsících svého válečného nasazení v Itálii padl do zajetí, přihlásil se do legií a pracoval u francouzské mise. Přítel Richter zaznamenal a uvedl jeho vánoční válečné verše takto:

V úmorných dnech války, malátněj´ kdy srdce bije,
svatý večer umocní žal jeho v elegie:

V prosincové svaté noci
zasněženou kráčím plání.
Lůna chladný úsměv v líci
k západu se tiše sklání.

Panenský sníh hýří třpytem;
v zraku jejím matném svitu,
v oslnivém hávu kraje
všechnu krásu vidím skrytu.

Sám - jak lichotivě hladí
toto ticho srdce choré;
v zhublé skrání zrcadlí se
odlesk slasti v žití sporé.

Sám, a přece duše cítí
kolem všude sester davy.
K nim je povznésti se touží,
setřást pouta denní vřavy.

Po Schenkových verších následuje „vločka“ Richterova:

V zemi Ovidia válečný když padnul plen,
v srdci básníkově hned se rozjasnilo, zvláště
pak když z rakouského svlék se c. k. kabátu
a svobodného státu mečem pomoh plnit sen.

Múz všech objala ho plejáda. A v mateřštině
Petrarkově vzácná signoritta Angelica
naslouchala jeho meditacím v oliv klíně.
Polyhymnia tuto přebásnit mu dala stanci.

A opět citovány Schenkovy verše:

Minulosti není,
líčí nám ji pouze
upomínka krátká;
budoucnosti není,
kreslí nám ji v touze
naděje jen vratká.

Přítomnost jen jista,
ta však bleskem letí
minulosti mlžné do objetí.
Tak život vskutku není
nic než vzpomínka,
naděj, okamžení.

V „Pásmu“ pak vzpomíná Richter na jejich pražská poválečná vysokoškolská studia:

V dvacátém roce když Antoine Martovu čepici ztratil,
vrátil se skromně zas do jedněch nadějně zelených lavic.
Navíc nás sdružoval kolejní hradčanský stůl s krmí prostou,
rostou z níž asketi uměn a věd, nežli břich jim vše zhatil!

Příteli Pavlovi francouzská disticha pomáhal skládat,
vkrádat by lépe se mohl on v srdečka tanečnic našich.
V šaších též úporně bojoval, tagem vždy brilantně mával,
vstával spíš později, bez groše dovedl vesele strádat.

Zatímco verše Šenkovy jsou úsporně krátké a lyrické, verše Richterovy jsou delší a vypravěčské. V jedné básni, zařazené do „Pásma“, se Richter vysmívá jedinečnosti svého spolužáka na Svatém Kopečku:

Obsah řeckých hexametru,
kery ze srdca mně tečó,
možno říct jen rodnó řečó.

Jedna horská dědinečka,
všeci ať to v světě vijó,
řekla mně to muza Klió,
zpanštěla se městskó péchó.
Tož vám na té svaté hoře
stánke postavile Terpsichóře,

Panenska co svatá měla dělat,
deš pécha obce, študent-básnik
vrtěl se tam jako každé chasnik?!

Kolečnik ta pécha taky chtěl.
Beť jen jedno noho měl,
celé Kopeček se péchó chvěl.

Báseň Richtera pokračuje dalšími deseti strofami a končí dvěma, psanými již spisovnou češtinou, nikoli hanáckým nářečím:

Vzpomene pak někdo Antonína,
jenž o pondělcích ve fyzice dřímá,
jemuž pomáhá jen solidární Kalliope,
že přes nástrahy vědy elegantně hope!
Ó vzácné múzy líbejte dál jeho čelo,
vezměte však k tomu opravdové dívčí tělo!

Richter poslal svému příteli Schenkovi verše - epitaf, které by měly zdobit kamennou desku na jeho hrobě:

Poutníče postůj! Tahle černá hlína
na věky kreje Schenka Antonína.
Tu usnul klidně s nerušeným mírem
ten, jenž byl feldveblem, potom oficírem.
Lze činnost ostatní pak krátce vystihnout:
při žádném přečinu se nedal přistihnout,
s děvčaty z kuchyně ho nikdo neviděl,
a že byl jen právníkem, za to se nestyděl.
A že tak dokázal, co jiní nesvedou,
dokonce v koleji byl měsíc předsedou.
Pak ale přec nás musel opustiti.
Světlo věčné ať mu svítí.

Připomněli jsme si jména a veršování dvou absolventů Slovanského gymnázia, jejichž fotografie a životopisy jsou připomenuty v galerii významných absolventů školy; dvou přátel z vesnic takřka sousedících s Olomoucí a navzájem vždy soupeřících: Dolany - chlubicí se svou dávnou minulostí, stavbami a činností kartuziánů, Svatý Kopeček - svým barokním chrámem, poutním ruchem a historií premonstrátů z kláštera Hradiska. Soupeření připomněl mimo jiné Richter ve verších:

... o slávu svých rodných obcí
dva přátelé se kocórijó! ...

Ač oba měli vážné povinnosti v příštím životě a ve svých povoláních, zachovali si dobrou mysl a humor až do závěru svých životů.

Bohuslav Smejkal

STUDIUM FRANŠTINY NA GYMNÁZIU *aneb „Nebezpečný žák“ (Střípky vzpomínek)*

Mé vzpomínky nejsou nijak bohaté. Franštinu jsme na gymnáziu studovali od kvinty a náš pečlivý třídní profesor nám vštípil celkem solidní základy tohoto jazyka. S vděčností jsem na něj vzpomínala později, když jsem měla dosti možností tohoto jazyka při svém pozdějším povolání využít. Žel, na vlastní studium franštiny od kvinty do oktávy se pamatuji málo, a jak jsem zjistila u některých spolužáků, jsou na tom stejně. Studovali jsme totiž za války a tehdy se francouzský jazyk – jaksi – „nenosil“. Učebnice jsme měli jen krátkou dobu, pak už vůbec nebyly. Někteří z nás odebírali školní časopis „Le courrier“. I ten brzy přestal docházet a vystřídal ho „Le petit journal“, základ naší francouzské konverzace. Do paměti se nesmazatelně vryly nejužívanější obraty „Efface le tableau noir“ a „Asseyez vous“, po zkoušení slova příjemná či naopak. V tu dobu se na úkor franštiny nadměrně zdůrazňovalo studium němčiny. Když bylo zahájeno vyučování předmětu Konverzace cizího jazyka, nebyla franština pro malý počet zájemců ani otevřena. Svou roli možná sehrál i odraz nedávných neblahých mnichovských událostí.

Zcela jiný byl zájem o franštinu v letech předválečných, kdy to byl jazyk vysloveně módní. Mnozí studenti z rodin, které si to mohly dovolit, brali soukromé hodiny už v předstihu několika let před kvintou, někteří už na obecné škole. Na tuto dobu mám vzpomínky nikoliv vlastní, ale zprostředkované, a to z vyprávění mého manžela Zdeňka Šprince, který maturoval na Slovanském gymnáziu v roce 1938. Patřil ke generaci studentů zaměřením vysloveně frankofonního. Vzpomínal, jak se účastnil akcí pořádaných velmi agilním spolkem Alliance française. Členové se scházeli v kavárně Národní dům a v čele stál vládní rada Matyáš, otec spolužáka Mirka. (Po válce jsem se s manželem několika schůzí zúčastnila, ale už prý to nebylo ono.)

V průběhu studií na gymnáziu někteří manželovi spolužáci zjistili, že jejich profesorka franštiny, která zřejmě ve Francii mnoho času nepobyla, bere za účelem přípravy na vyučování soukromé hodiny u Madame Koudelkové, rodilé to Francouzky provdané do Olomouce. To vedlo zámožnější studenty k nápadu rovněž chodit do hodin k Madame. Tam se nepřímo dověděli, co bude náplní příští hodiny. Jedničky tak měli zaručeny. Zdeněk Šprinc volil jinou taktiku. Po předčasně zemřelé matce, učitelce jazyků, zdědil talent pro cizí jazyky a sympatie k franštině. Usilovně se snažil získat možnost pobytu v cizině. Absolvoval letní kurz francouzského jazyka v soukromém penzionátu poblíž Neuchatelského jezera ve Švýcarsku. Další celé prázdniny strávil ve

Francii, v kraji vína Beaujolais. Po návratu tudíž patřil do kategorie žáků, které spisovatel Jaroslav Žák ve svých humorných knížkách o študácích a kantorech označil za nepříjemné až „nebezpečné“ pro pedagogy vyučující cizí jazyky. Šprinc, ke své škodě, své znalosti francouzského jazyka i reálií nedokázal utajovat a dopouštěl se občas neprozřetelností. Když např. paní profesorka prohlásila, že ančovičky jsou druh zeleniny, nechal se s dávkou sebejistoty slyšet „Les anchois jsou přece rybičky.“ Tím si vyřkl nad sebou ortel a u paní profesorky již nemohl dostat jedničku, ať se sebevíce snažil.

Pomohla mu však náhoda. Paní profesorka, ještě mladého věku, nastoupila mateřskou dovolenou. Na jejím místě se objevil mladý, doktorátem ozdobený a energický profesor. Byl světa znalý a ve franštině suverénní. Po vstupu do třídy pronesl ke studentům otázku: „Kdo z vás měl z franštiny jedničku?“ Vstalo několik úspěšných studentů, žáků madame Koudelkové. „Posaďte se, už ji mít nebudete.“ „A kdo neměl a chtěl by jedničku mít?“ Vstal srdnatě Šprinc. „Cože? K tabuli!“ A student Šprinc se ocitnul v tvrdém náporu otázek z gramatiky i konverzace, kterým statečně čelil. Druhou hodinu pan profesor zahájil slovy: „Šprinc k tabuli!“ A opět nastala křížová palba. I třetí hodinu se to opakovalo. Když po čtvrté hodině profesor vstupoval na počátku hodiny do třídy, stál žák Šprinc u tabule. „Co tu chcete?“ „Prosím, já vím, že budu vyvolán, tak už tady stojím.“ „Do lavice!“ zahřměl profesor. A od příští klasifikace byl Šprinc jediný, který míval na vysvědčení z franštiny jedničku.

Leč štěstěna bývá vrtkavá a nestálá. Při první vlně mobilizace v květnu 1938 pan profesor náhle narukoval, právě před maturitami. Paní profesorka se urychleně vrátila z mateřské dovolené a objevila se v komisi u maturit. Nechtěla té předchozí klasifikaci ani věřit a měla teď znamenitou příležitost k odvetě. Ukázala však charakter. Šprinc uměl, dostal zaslouženou jedničku a na paní profesorku vždy vzpomínal vděčně.

A další osudy obou zmíněných pedagogů? Pan profesor nečekal na německou okupaci a počátkem roku 1939 s manželkou Čechoameričankou včas emigroval. Paní profesorku čekal celoživotní smutný úděl vdovy po účastníku národního odboje.

Od té doby uběhlo již 60 let, pohnutých a neklidných. Dnes, když kráčím na olomouckém Ústředním hřbitově od hrobu mého manžela kolem náhrobku se jménem paní profesorky, si občas vzpomenu na tuto příhodu, spojenou se studiem franštiny na gymnáziu.

*Doc. JUDr. Stáňa Šprincová-Kavanová, CSc.
(mat. roč. SG 1943, B)*

VZPOMÍNKA NA VZNIK A ČINNOST *studentského Swing-Bandu „CHOLERA-BOYS“*

Místem vzniku bylo Slovanské gymnázium v Olomouci - Kosinova ulice, z jehož žáků se členové Cholera-Boys rekrutovali. Soubor vznikl na přelomu let 1937-38. K jeho zakladatelům patřili dr. Mojmír Smékal (zvaný Fricek) a Karel Balaš (zvaný Fuksa), i když u zrodu kapely byl i Vláda Nechyba, syn populárního olomouckého herce, dále vynikající pianista František Panoš a Václav Janeček. Byli posedlí swingem, který v té době zachvátil takřka celý svět. Je třeba říci, že byli na dechové nástroje samouci, nesmírně si však vážili rad starších zkušených hudebníků. Nadšení, píle a houževnatost nahrazovaly nedostatek výuky a praxe.

Scházel se v bytech některých členů souboru, především u Milana Schmalze a Fandy Panoše. Rodiče byli k jejich výkonům neuvěřitelně tolerantní. Hoši si hráli pro vlastní potěšení, nová byla však muzika, kterou provozovali. To občas zneklidňovalo náhodné posluchače, nehledě již k té skutečnosti, že ony „hudební“ výkony byly vzhledem k jejich tehdejší schopnostem značně drsné. Nevzdávali se však, později zkoušeli převážně ve Studentském domově, někdy i ve staroslavné aule gymnázia. Bylo chvályhodné, že mladší členové profesorského sboru je vydatně podporovali. V té době se totiž jejich muzicírování dalo docela dobře poslouchat.

Původní obsazení souboru bylo následující: Karel Balaš a Fanda Panoš hráli altsaxofony, Milan Smalz (zvaný Mulan) hrál tenorsaxofon, toho později vystřídal Miroslav Hajtmar. První trubku hrál Mojmír Smékal, druhou Vláda Nechyba, trombony hráli Jahoda (zvaný Bacan) a Arnošt Zatloukal, který sice nebyl žákem gymnázia, i když jsme ho za spolužáka v některých případech ilegálně vydávali. Byl to poněkud starší a zkušenější hudebník z muzikantské rodiny hodolanského kapelníka Josefa Zatloukala. Bicí nástroje obsluhoval Václav Janeček (za války popraven gestapem), střídal ho Ruda Gažar (zvaný Doša), klavír hrál Saša Dačenko. Na kontrabas to zkoušel Jaroslav Schwarzer a na kytaru doprovázel Rostislav Kratochvíl. Spora-dicky si s námi také zahrál na piáno vynikající hráč Elsner, který za války zahynul v plynové komoře v Osvětimi.

Pokud jde o našeho trumpetistu Vládu Nechybu, dlužno připomenout, že jeho otec, slavný komik olomouckého divadla, nad naší muzi-

Foto 1

Foto 2

kantskou činností držel ochrannou ruku a svým vlivem uplatnil řadu pomocných akcí ze strany olomouckého divadla. Bylo to především označení pultů naším názvem, ale také umožnění několika vystoupení naší kapely pro potřeby tehdejšího městského divadla - viz foto číslo 1 a 2.

Cholera-Boys účinkovali především na studentských akcích, na prodloužených tanečních hodinách, na kolonách a mikulášských zábavách. Byli zvaní na studentská majáles a často hrávali i mimo Olomouc, zejména v Prostějově.

Hráli zdarma a bez úplaty, neměli totiž kapelnickou koncesi, což provokovalo některé olomoucké kapelníky k různým udáním. To však

přestalo, když někteří členové Cholera-Boys čas od času vypomáhali u těchto kapelníků a získávali od nich pro Cholera-Boys takzvané „zástupky“.

Na tehdejší dobu se hrál velmi dobrý repertoár. Z olomouckého Prombergrova knihkupectví získali kolem padesáti čísel tištěných titulů s tehdejšími swingovými skladbami. Problém byl pouze ve financování notového materiálu, ale i to se svépomocí členů souboru zvládlo. Zmíněné knihkupectví jakoukoliv novinku dodalo do čtrnácti dnů. Skutečnými perlami repertoáru byly skladby Duke Ellingtona Solitude, Caravan, Mood Indigo; Fricek Smékal se vyřadil na Toy Trumpet Raymonda Scotta, Karel Balaš zase na Creola Love Call a celá saxofonová sekce na Sophisticated Lady.

Při této příležitosti je vhodné uvést pro doplňování tehdy těžko dostupného notového materiálu podíl sestry Mojmíra Smékala, která byla svého času slavnou filmovou herečkou pod uměleckým jménem Florence Marly - hrála mimo jiné ve filmu Krakatit princeznu. Tak tato herečka nám poslala, pochopitelně zdarma, řadu titulů současných šlágrů (hitů), pro které jsme se i mezi renomovanými hudebníky stávali slavnými a žádanými, neboť tyto noty byly i pro jiné kapely nedostupné.

Z českých autorů jsme uznávali především Jaroslava Ježka a jeho skladby jsme s oblibou hrávali. Občas jsme zařadili i polku a valčík, popř. také tango. V tom případě přišly na řadu housle a harmonika, kterou mistrně ovládal Milan Schmalz.

Přestože soubor Cholera-Boys ve své optimální činnosti a kondici vydržel pouze dva roky, zůstalo na toto období mnoho vzpomínek jak hráčů, tak i vděčných

posluchačů. Rádi vzpomínají na humorné příběhy, které s kapelou prožívali. Třebas na to, jak trombonista Arnošt Zatloukal, který byl skoro o deset let starší a ženatý, musel snubní prstýnek schovávat do krabičky, jestliže se v Prostějově na tanečních vydával za našeho spolužáka. Velké úspěchy slavil Karel Balaš, který ve svém pěveckoklauském vystoupení parodoval písničku „Měl dědeček kolotoč, sežral mu ho červotoč“. Vláda Nechyba svou komediální obratností vydražil na taneční koloně v Prostějově dort za 150,- Kč, což byla tehdy částka poměrně značná. Zajímavé na tom bylo, že hoši v zákulisí dort či jeho ozdoby „ozobali“, takže Vláda vlastně vydražil zbytek dortu. Naštěstí to nikdo nepoznal.

Cholera-Boys byla studentská kapela Slovanského gymnázia a se swingem začala v Olomouci skutečně jako první! Členové orchestru, alespoň někteří, se po válce velice dobře uplatnili i v občanském životě, mnozí dokončili vysoké školy a někteří si zvolili hudbu jako své povolání. Např. dr.

Foto 3

před Karlem Vlachem hrál v letech 1945–1947 s velkým tanečním orchestrem typu Glenna Millera s pěti saxofony, čtyřmi trumpetami a trombonem a s kompletní rytmickou skupinou.

Možné je však také uvést činnost v poloprofesionálním orchestru Věroslava Mlčáka, absolventa SRG, maturitní ročník 1946. V tomto orchestru určitou dobu hrál piáno dnes mimořádně slavný jazzman Emil Viklický, mat. ročník 1966. Možno je zde také jmenovat olomoucký rozhlasový studiový orchestr, který

v letech 1966–68 vedl Ing. Jindřich Závodný, rovněž absolvent Slovanského gymnázia.

Bylo by také vhodné k činnosti našeho Swing-bandu uvést, že jsme měli i hymnu, ke které slova složil člen orchestru Vláda Nechyba na melodii ve své době superslavného hitu „Alexander’s rag-time band“.

Tato hymna se zpívala takto:

/: Pojď blíž a slyš :/ Cholera-Boys ragtime band,

/: Pojď blíž a slyš :/ je to nejlepší jazzband,

Oni hrají vesele, že musíš vstát z postele,

řekni a budeme ti hrát

/: o veselce :/ nebo taky na křtinách,

/: při rozluce :/ nebo narozeninách,

a kdyby někdo umřel, zahrajem mu na funuse,

/: my přece jsme :/ Cholera-Boys ragtime band!

Věřte nevěřte, ale tato hymna, jakož i jiné popěvky z našeho studentského zpěvníčku, jsou zpívány při našich pravidelných shledáváních maturitního ročníku 1940 po x - až 62 letech, jak vidíte na našich snímcích č. 3 (Rosťa Kratochvíl kytara, zemřelý Bob Šula, Svaťa Smolka a profesor Walter Stehlík) a č. 4 (Rosťa Kratochvíl kytara a zpívající Křeháčková-Křehule, Denigerová Jiřka, Dušan Bílý a ostatní).

Tolik tedy k historii, tedy vzniku, účinkování a odkazu našeho milovaného Swing-bandu „Cholera-Boys“, který byl vysloveně studentskou kapelou, jež své účinkování brala s humorem a určitou studentskou recesí.

Když jsme se s naším maturitním ročníkem 1940 sešli 22. června 2002 v restauraci U Rytíře po 62 letech ve značně prořídlem počtu, uvědomili jsme si s Rosťou Kratochvílem, že jsme zřejmě spolu s Vládou Nechybou posledními žijícími členy tohoto, za našeho mládí tak slavného, orchestru.

Inu zákonitě všechno odvál čas, ale „Vzpomínky nám zůstanou“, abych citoval název nezapomenutelného evergreenu, který nám je stále krásný a živý!

*Miroslav Hajtmár
(mat. roč. SG 1940, A)*

PÁR ÚSMĚVNÝCH VZPOMÍNEK

Již několikrát jsem se doslechl od svých mladších přátel, že prý na Slovanském gymnáziu v době jeho působení v Kosinově ulici bylo zvykem chodit do školy i ze školy oknem. Protože pamětníků výuky v této historické budově zákonitě ubývá a dále proto, že „Kancelář pro uvádění...příběhů na pravou míru“, kterou založil dědeček slečny Barbory se Saturninem (pan Zdeněk Jirotko jistě dovolí) také není po ruce, a protože shora citovaná informace (alespoň pokud jde o čtyřicátá léta minulého století) není zcela přesná, chtěl bych celou věc uvést na pravou míru a přitom vzpomenout i na další pro nás tehdy veselé příhody.

Ale od začátku: náš studijní ročník, který dospěl k maturitě v roce 1950, měl poněkud nestandardní průběh osmi let docházky do gymnázia. Už přijímací zkouš-

ky, které se konaly začátkem července 1942, měly z dnešního pohledu určitou zvláštnost. Zájmem tehdejší Velkoněmecké říše bylo omezit vzdělávání Čechů a postupem doby z nich tak udělat mozkové bezdomovce. Tak tedy počet 148 chlapců a 65 děvčat (přihlášených ke studiu) bylo nutno zredukovat na 35+5, tedy celkem 40 „vyvolených“. Výběr probíhal pod přímým dozorem nezaujatého říšského školního inspektora, který měl na klopi odznak NSDAP a mluvil a rozuměl pouze německy. Vlastní zkoušky pak probíhaly ve třech týdenních turnusech (dvou chlapeckých a jednom dívčím) v podobě jakéhosi školního vyučování od pondělka do pátku, zaměřeného pochopitelně pouze na zkoušení. Dopoledne probíhaly 4 vyučovací hodiny (německý jazyk, český jazyk, matematika a kombinace přírodopis/zeměpis). Odpoledne následovaly 2 hodiny tělocviku, ve kterých se také klasifikovalo, protože Němci kladli důraz na fyzickou zdatnost. Herr Reichsschulinspektor chodil do jednotlivých tříd a hodin, vytipoval si podle vlastních měřítek několik vhodných adeptů a ty si postupně zval do kabinetu k rozpravě – samozřejmě v němčině. To pak rozhodlo o přijetí na protektorátní „Realgymnasium mit tschechischer Unterrichtssprache in Olmütz – Radetzkygasse“.

Právě s ohledem na tento „válečný výběr“ bylo v roce 1945 umožněno dalším zájemcům vykonat dodatečné zkoušky pro vstup do kvarty, při nichž se kladl důraz na latinu, která se tehdy na gymnáziu učila už od tercie, zatímco na měšťanských a tehdejších „hlavních“ školách nikoliv. A tak od kvarty poválečného Státního reálného gymnázia v Olomouci, Kosinova ulice, byly v našem ročníku zřízeny 2. třídy, kde v každé byla část původně přijatých studentů z roku 1942 a část nově přijatých.

Ale změnám nebylo konce. Opatřením „strany a vlády“ byly v září 1949 zrušeny 2 olomoucké dívčí střední školy. Studentky posledních čtyř ročníků těchto ústavů byly převedeny na naše – v té době už Slovanské – gymnázium a tak výrazně posílily a „ozdobily“ i náš ročník. I na něm však došlo k další reformě: Osmiletá gymnázia se stala pouze čtyřletými (po osmileté základní škole) a z nás – oktávánů – se stali ze dne na den studenti IV. ročníku. (Možná by se shora uvedené opatření dalo srovnat se situací z roku 1942, popsanou výše.)

Ale pojďme k těm úsměvným vzpomínkám: tak třeba už v sekundě. Byli jsme tehdy v učebně ve třetím patře, ze které bylo možno oknem vystoupit na hřeben střechy nad aulou, situovanou kolmo k hlavní budově školy do dvora. Byla přestávka před vyučováním náboženství. Náš spolužák, zvaný Jarda Nožin, prohlásil, že se trochu projde po hřebenu. Bylo pěkné počasí, střecha i její hřeben byly suché a nebyly hlášeny žádné americké bombardovací svazy nad Protektorátem Čechy a Morava. Od svého úmyslu se nedal odradit, otevřel okno a v momentě byl na hřebenu. Protože se mu to zdálo přece jen trochu riskantní, spustil se na všechny čtyři a sunul se zvolna vpřed. Než se však stačil obrátit a dostat se oknem zpět do třídy, skončila přestávka. Do třídy vešel profesor náboženství (P. František Botek). Stačili jsme jen zavřít okno, aby snad pana profesora nelákalo k pohledu ven. Jarda byl uvězněn na hřebeni, i když se postupně dostal až k oknu. Je pochopitelné, že spolužáci sedící u inkriminovaného okna sledovali, zda se ještě Jarda drží nahoře. To právě upoutalo pozornost pana profesora a v krátké době všechno prasklo. S odstupem let si myslím, že to bylo právě včas pro Jardovu záchranu.

V kvintě jsme „obývali“ učebnu v přízemí, naproti schodišti do tělocvičny. Tato učebna měla poslední okno nejbliž konci budovy směrem k hotelu Palác a navíc bylo nejniž vzhledem k venkovnímu chodníku, který má zcela znatelný spád směrem k Michalskému výpadu. A tak jednou náš třídní „bouřlivák“, zvaný Sifin, který byl autorem celé řady recesí předtím i potom, sdělil, že ho nebaví jít po ukončení vyučování z budovy hlavním vchodem, ale že půjde nejkratší cestou. Otevřel předmětné okno a vyskočil z něj na chodník. Bohužel rovnou do náruče profesora Václava Valenty. O jiném opouštění budovy oknem opravdu nevím.

Pokud bych měl vzpomínat na další studentské legrácky, vydalo by to na celou knížku. Závěrem tedy poslední vzpomínka už na oktávu (promiňte – na IV. postupný ročník) v souvislosti se vzpomínkovou oslavou VŘSR v listopadu 1949. Tato „sláva“ se konala v aule gymnázia za přítomnosti studentů všech tříd, celého profesorského sboru a navíc delegátů tehdejšího olomouckého KV KSČ a OV KSČ. Pro nás to byla vcelku nesmírná otrava, zejména pak hlavní referát s příslušnou dávkou politického barviva. Abychom si zkrátili dlouhou chvíli, uspořádal náhodně sestavený komorní kroužek z naší třídy soutěž o nejlepší vtip (dnes by se řeklo o „zlatou mříž“). No a protože vtipům, zejména těm dobrým, je nutno se pořádně zasmát, vyprovokovalo toto naše dění politické představitelé kraje a okresu k požadavku exemplárního potrestání aktérů bezpodmínečným vyloučením z ústavu zhruba 8 měsíců před maturitou! Nakonec to ale někteří naši moudří pedagogové usmlouvali tak, že z toho byl ředitelský pohovor s rodiči, „dvojka z mravů“ (chování uspokojivé) na pololetním vysvědčení a ředitelská důtka, vysílaná školním rozhlasem, aby se o tomto nehorázném činu a jeho následcích dověděli i ti, ke kterým se snad ještě tato informace nedostala. To mělo samozřejmě zcela opačný efekt – aktéři této „provokace“ se stali v očích ostatních studentů jakýmsi hrdiny dne.

Přesto, že při jiné příležitosti v posledním ročníku (kterou bych už čtenáře asi zbytečně unavoval) oznámil tajemník ústavu profesor Vladimír Horčíčka našemu třídnímu profesorovi dr. Jaroslavu Bubeníkovi: „Pane kolego, pokud by tato třída měla být v této škole ještě dva tři roky, byla by tato památná budova srovnána se zemí!“, nikdy jsme neudělali sebemenší škodu na majetku školy. Nakonec na tyto v podstatě nevinné žertíky a recese vzpomínali s úsměvem i pedagogové na pomaturitních večírcích.

Byli jsme opravdu dobrá parta. K maturitě se z obou našich tříd dostalo celkem 81 studentů. Scházíme se pravidelně každých 5 let po maturitě, v roce 2000 po 50 letech nás přišlo 37 ze 65 žijících absolventů. Po roce 1990 jsou účastníky setkání i ti, kteří v důsledku posrpnové emigrace mají trvalý pobyt v SRN, Belgii, Švédsku, Švýcarsku, ale i v USA a Kanadě. Víím, že takto pravidelně se schází pouze málo dalších ročníků. Kromě těchto „velkých“ setkání se průměrně 10 spolužáků, bydlících v Olomouci a nejbližším okolí, schází každé 1. pondělí v měsíci v malé útulné olomoucké restauraci. A pořád máme o čem povídat a na co vzpomínat.

A právě to bych chtěl závěrem popřát současné generaci studentů i pedagogů: aby totiž i oni měli po letech na co s úsměvem vzpomínat!!!

*Ing. Čestmír Hradil
(mat. roč. SG 1950)*

VZPOMÍNÁNÍ PROF. SCHINDLERA

Čím jsem starší, tím častěji si vzpomínám na minulý čas, na vše, co se v mém životě událo. Jsou zde chvíle příjemné a radostné, někdy však také nepříjemné a zlé, těch bylo žel rozhodně více. Mezi ty kladné vzpomínky patří i doba studií – původně na českém gymnáziu v Opavě, kam jsem denně dojížděl z Krnova, protože tehdy ještě v Krnově české gymnázium nebylo – později na Slovanském gymnáziu v Olomouci.

Do Olomouce jsem přišel v roce 1938 jako uprchlík z okupovaného pohraničí, když jsem předtím absolvoval trasu Krnov – Prostějov – Brno, tedy města, kam měl můj otec podle tehdejších nařízení odevzdat důležité materiály krnovského soudu. Protože však v této chaotické době nebyla žádná z předepsaných institucí ochotna tento materiál převzít, rozhodl se otec vše odevzdat u tehdejšího Krajského soudu v Olomouci, odkud byl původně do Krnova vyslán. Tak jsem tedy po krátkých pobytech na gymnáziích v uvedených městech skončil na Slovanském gymnáziu v Olomouci. I zde byl v té době menší chaos. Na různých místech ve městě vzniklo několik sběrných učeben, ve kterých byli žáci i profesori z okupovaného pohraničí. Trvalo to ale jen krátkých čas, než se vše zaevidovalo a než byli žáci i profesori zařazeni do normálního chodu ústavu.

Vzpomínám-li na profesory z doby svého studia, jsou to především erudovaný filosof a historik PhDr. Springer, skvělý hudební skladatel a matematik RNDr. Jiroušek, vynikající fyzik, autor renomovaných středoškolských i vysokoškolských učebnic, pozdější vedoucí katedry fyziky a děkan Přírodovědecké fakulty UP RNDr. Fuka, nadšený bohemista a literární vědec PhDr. Králík, profesori Šouba, Losenický, Křupka, Bráblík, Horčička, Stehlík, Kocián, Dostál aj., kteří tehdy na Slovanském gymnáziu působili. Vzpomínám ale také na jednu mimořádnou osobnost, z tehdy sousední reálky, která se v pozdější době stala v jednom z mých zaměstnání mým představeným.

Byl to prof. ThDr. Rudolf Col (nar. 29. 10. 1902 ve Vsetíně, zemřel 21. 8. 1964 v Olomouci a je pochován na místním Ústředním hřbitově v dominikánské hrobce; po maturitě na arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži vystudoval CMBF v Olomouci, kněžské svěcení přijal v roce 1927 a doktorát teologie obhájil v roce 1936). Byla to nevšední osobnost narozená v „nesprávné době“, umlčovaná nacisty, komunisty předurčená k úplnému zapomenutí a dodnes ještě nedoceněná, vědec – řečeno dnešní terminologií „chodící počítač“. Znal 14 řečí, mimo ty běžné např. arabsky, chetitsky, chaldejsky, hebrejsky atd. a byl trvalým (i když z tehdejších ideologických důvodů „jen“ neoficiálním) spolupracovníkem Orientálního ústavu ČSAV v Praze. V roce 1936 se habilitoval na Bohoslovecké fakultě a jako docent řečtiny učil u nás v letech 1938–1945 římskokatolickému náboženství za ThDr. Holubníčka, vězněného tehdy v koncentračním táboře Dachau. Významně se také podílel spolu s prof. Hrozným na dešifrování klínového písma a přeložil podle původních materiálů (dle znalců dosud nejlépe) celý Nový zákon. Poněvadž jde skutečně o mimořádnou osobnost, dovolte mi ještě několik osobních údajů a vzpomínek.

ThDr. Col bydlel původně v Olomouci v dnešní ulici 8. května č. 31 a později, když byl jmenován kooperátorem (správcem) mořické farnosti, přestěhoval se

ThDr. Rudolf Col

na tamní faru v Opletalově ulici č. 10. Podle vyprávění bývalého mořického kostelníka pana J. Lantsche se dr. Col zasloužil mj. i o záchranu Mořického kostela, když v posledních dnech druhé světové války zuřila bitva o Olomouc. Sovětská dělostřelecká baterie zaujala palebné postavení na Mořickém náměstí, odkud ostřelovala ustupující Němce, kteří střelbu opětovali. Byl tak bezprostředně ohrožen chrám sv. Mořice. Za přestřelky se dr. Col dostal k sovětskému veliteli a žádal ho z toho důvodu o přemístění baterie na jiné místo. Původně s ním dr. Col mluvil rusky, ale velitel tento požadavek neakceptoval. Dr. Col ale brzy poznal, že velitel je žid a začal s ním jednat hebrejsky. Ukázalo se, že velitel byl v civilu rabín. Baterie byla vzápětí přemístěna a pro Olomouc tak byla zachráněna jedna z nejcennějších středověkých církevních staveb jen s drobným poškozením.

Mám také jinou vzpomínku na pana dr. Cola, a to v době, kdy bydlel na mořické faře, kde jsem bydlel i já. Dr. Col měl velkou knihovnu, a když byla jednou uzavřena Univerzitní knihovna a já potřeboval nějaké údaje týkající se tehdy mé práce, obrátil jsem se na pana doktora s prosbou, zda příslušnou knihu náhodou nemá. Ani nešel do své knihovny a řekl: „Tak si piš! Autor se jmenuje tak a tak, název knihy je ... a knihu vydalo nakladatelství XY v roce Z a na straně 264 je to, co hledáš!“ Odpovědí jsem byl ohromen a o pravdivosti údajů jsem meditoval asi takto: autora a název knihy, to je celkem lehké, nakladatelství třeba také, ale již datum vydání knihy – to je nezvyklé, ale vědět i stránku, to se mi nezdálo. Vše ale bylo přesně potvrzeno, když jsem si za týden knihu vypůjčil z Univerzitní knihovny!

Pan dr. Col měl rád plzeňské pivo, které nebylo tehdy běžné v obchodech k dostání. Proto jsem vždy, když jsem se vrátil z nějakého svého koncertního turné po Evropě, donesl několik lahví. Jednou při řeči dr. Col prohodil: „Až mi jednou nebude pivo chutnat, tak umřu!“ Bohužel, pan doktor byl velmi nemocen a jeho nemoc (rakovina a anémie) se stále zhoršovala. Když jsem jednou ráno k němu přišel (tehdy už nechodil, pouze ležel doma) a nabídl jsem, že mu naleju piva, jen zakroutil hlavou a potichu řekl: „Dnes nechci.“ K večeru již jen potichu cosi hovořil (asi se modlil) a k ránu zemřel. Přáním pana dr. Cola bylo, aby se jeho

knihovna a poznámkový vědecký materiál dostaly v budoucích „lepších časech“ na obnovenou Teologickou fakultu. Společně s paní Jemelkovou se mi podařilo jeho přání splnit. Celou knihovnu jsme tajně ukryli a nyní, po znovuotevření Bohoslovecké fakulty, jsem knihovnu protokolárně předal knihovníkovi panu Bohuslavu Smejkalovi.

Vzhledem k významu vědecké práce i lidského profilu našeho bývalého pana profesora ThDr. Rudolfa Cola, která svým významem přesahuje národní rámec (*mj. podíl na rozluštění klínového písma, mimořádně zdařilý překlad Nového zákona, statečnost při snaze zachránit chrám sv. Mořice*), jsem přesvědčen, že nejen jeho curriculum vitae, ale zejména jeho vědecká práce by měla být zhodnocena, publikována a rovněž město Olomouc by se mělo k této významné osobnosti hrdě znát.

Při vzpomínce na tyto profesory Slovanského gymnázia se retrospektivně nabízí otázka – proč je vlastně naše „alma mater“ tak slavná? Co tomuto ústavu dodalo takovou vážnost? Byl to především profesorský sbor, působící náročně a pedagogicky skvěle na žáky ústavu. Zde mám radost, že podle dostupných výsledků je zřejmé, že i dnešní pedagogové v tomto duchu úspěšně pokračují! Dále to byla vysoká odbornost jednotlivých profesorů, což dokazuje např. fakt, že v poválečných letech řada profesorů Slovanského gymnázia vytvořila základ akademické obce na nově vznikající Palackého univerzitě (např. prof. Fuka, Králík, Bělič, Birgus, Čičatka, později Liška, Mazánek a další). Dále to byla didaktická kvalita výuky, přiměřené náročné požadavky a kázeň, ale také enormní zájem profesorů o mimoškolní činnost studentů. Tím profesori poznali daleko lépe, co v žácích je, jaké mají vlohy, zájmy apod. V konfrontaci s dnešní dobou myslím, že ovšem i kázeň a úcta studentů k profesorskému sboru byla větší, než je dnes.

Slovanské gymnázium vzdělávalo absolventy nejen odborně připravené do praktického života, ale vychovávalo i absolventy hrdé na tradice ústavu, a s velkým vlasteneckým sebevědomím. Za Protektorátu to mnohé přivedlo k aktivnímu odboji na frontách i v ilegalitě, řada profesorů i studentů byla persekována, vězněna v koncentračních táborech a mnozí i padli nebo byli umučeni. To vše jen ještě více umocňuje jeho věhlas.

V dnes již důkladně zpracované historii ústavu lze najít jak v řadách profesorů, tak i absolventů mnoho osobností, které v nejrůznějších oborech svým významem daleko přesahují teritorium města, státu i Evropy. Věřím, že tato tradice ústavu bude mít kontinuitu do budoucna i přesto, že dnes všeobecně pedagogická činnost v porovnání s jinými profesemi není vůbec doceněna, a že Slovanské gymnázium bude v systému středních škol této země nadále stát na nejvyšším stupni kvality.

*Prof. Antonín Schindler
(mat. roč. SGO 1945, C)*

POZNÁMKA REDAKCE

Autor těchto vzpomínek je ředitelem kůru v chrámu sv. Mořice a arcidiecézní organolog a campanolog, světově uznávaný odborník v oboru konstrukce varhan a varhanní hry, koncertní mistr Moravské filharmonie Olomouc, ředitel třiceti ročníků Mezinárodních varhanních festivalů v Olomouci ad.

TŘINÁCT OSOBNOSTÍ SG

v medailoncích RNDr. Vladimíra Zicháčka

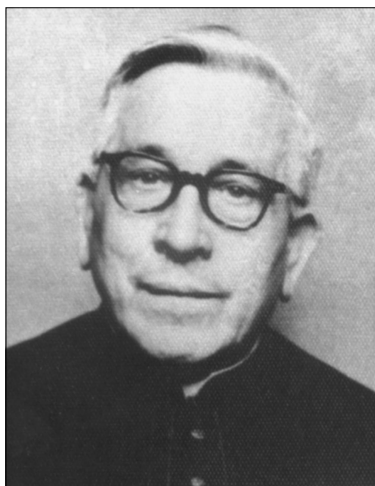
Ve stínu významných výročí tohoto roku vzpomeneme letos 135. výročí založení prvního českého gymnázia na Moravě – Slovanského gymnázia v Olomouci. V současné době žije škola přípravami oslav, jejichž vyvrcholením bude setkání absolventů v sobotu 5. října 2002. Tomuto slavnému dni bude ale předcházet koncert pěveckého sboru SGO, vernisáž výstavy Výtvarníci České reálky ve Vlastivědném muzeu Olomouc a koncert Moravské filharmonie v Redutě, jimiž škola obohatí kulturní život našeho města.

Skromným projevem vděčnosti škole, která mně samotnému dala středoškolské vzdělání, je následující seriál vzpomínek na některou z osobností Slovanského gymnázia.

Je nesnadné mezi téměř 600 profesory a více než 12 tisíci absolventy vybrat ty nejproslulejší. Prezentovaná galerie si tedy nečiní nároky na dokonalost. Prosim, aby byla chápána jako připomenutí života a díla těch, kteří překročili všední rámec v nejrůznějších oborech lidské činnosti – třeba i tím, že dokázali jít životem s čistým štítem, pro pravdu trpět nebo i zemřít. Záměrně volím mnohé z těch osobností, o nichž se dříve muselo mlčet. Není to alibismus. Tyto řádky píš s vědomím, že hodnoty, jež připomínám, nevytvořila škola současná. Přesto, nebo snad právě proto, si dovoluji Vás pozvat k setkáním s osobnostmi, na něž by se nemělo zapomenout.

*RNDr. Vladimír Zicháček
(mat. roč. SG 1960, C)*

ThDr. JOSEF HOLUBNÍČEK

ThDr. Josef Holubníček

Dne 26. března letošního roku by se dožil sto deseti let rodák z Kyselovic u Kroměříže, profesor ThDr. Josef Holubníček. Na Slovanském gymnáziu působil v letech 1936–1950, s výjimkou let válečných. Pro své ryzí vlastenectví, zásadové postoje a nezlomný charakter byl velkou morální autoritou.

Jako významný činitel protifašistického odporu byl jedním z prvních olomouckých občanů zatčených gestapem a po celou válku byl vězněn v koncentračních táborech Oranienburg a Dachau, kde na něm prováděli sadistické pokusy s maláří. Po návratu z koncentráku opět působil v pedagogickém sboru Slovanského gymnázia. Na rozdíl od jiných se však postavil na odpor komunistickému řádění po únoru 1948. Byl odvečen StB a v roce 1950 protiprávně odsouzen za údajnou vlastizra-

du do v padesátých letech smutně proslulých Valdic a Leopoldova. Avšak ani tam nepřestal usilovat o vítězství pravdy a demokracie. Jeho dobrovolné odříkání se části stravy ve prospěch spoluvězňů se slovy „jez, jsi mladší, musíš to přežít a ještě hodně udělat, já už mám trénink z koncentráku!“ pomáhalo přežít a bylo velkou morální vzpruhou. Z vězení byl dr. Holubníček propuštěn teprve v roce 1960 na nátlak mezinárodních organizací, inspirovaných jeho bývalými spoluvězni z Dachau. I ve vysokém věku pak denně mnoho hodin překládal, psal a ilegálně organizoval rozšiřování křesťanských samizdatových textů. Finanční odškodnění za utrpení v koncentračním táboře, poskytnuté Mezinárodním Červeným křížem v Ženevě, v celém rozsahu věnoval na výrobu rozkradených a zničených zvonů v kyselovickém kostele. Rehabilitace ani jmenování čestným občanem své rodné obce se nedožil. Zemřel v Rokytnici u Přerova v roce 1976.

Životní osud našeho bývalého kolegy a profesora dr. Holubníčka byl mimořádně krutý. Jeho statečné postoje, jimiž čelil fašistické a komunistické zvlí, patří na čestné místo v historii Slovanského gymnázia. Aktuálně oslovují i každého z nás.

PHDR. JAROSLAV ČIČATKA

Je požehnáním pro studenty, mají-li odborně erudované učitele, kteří své povolání neberou jako pouhý zdroj obživy, ale jako své poslání a kteří svou přirozenou autoritou získají důvěru studentů. Slovenské gymnázium mělo v minulosti naštěstí více takových pedagogů. Pod jejich vedením pozbývala gymnazijní studia nudný charakter a při veškeré náročnosti profesorů se stávala i zdrojem tvořivé seberealizace a krásných zážitků. Nadšené zápisy v kronice svědčí o tom, že Slovenské gymnázium pořádávalo každoroční školní akademie, hrávalo se tu divadlo, gymnázium mívalo i svůj školní orchestr a kvalitní pěvecký sbor. Spiritus agens oněch akademií, divadelní režisér, dirigent a sbormistr nebyl nikdo jiný než oblíbený pan profesor dr. Jaroslav Čičatka.

PhDr. Jaroslav Čičatka

Zprvu na reálce a posléze na Slovanském gymnáziu vyučoval v letech 1923–1951 češtině a němčině. Studentům imponoval nejen svou laskavostí, ale i zjevnou radostí, že může své poznatky předat druhým. Tyto vlastnosti dostal do vínku již v raném mládí. Narodil se ve velmi chudé krejčovské rodině v Prostějově 9. ledna 1891. Středoškolského vzdělání se mu dostalo na tamní německé reálce. Zdrojem obživy mu bylo stipendium a kondice majetnějším spolužákům. O jeho brilantních studijních výsledcích v oboru slavistika a němčina na univerzitě ve Vídni svědčí skutečnost, že opakovaně obdržel i stipendium vídeňské městské rady. V té době z vlastní iniciativy navštěvoval rovněž přednášky z dějin umění a hudebních věd,

kteře znamenaly celořivotní rozříření Čičatkovřých vřdeckřých zřjmřů na tyto obory. Prakticky od střtnice v roce 1915 odchřzel na bojiřřtř 1. svřtovř vřlky. Zřčastnil se řtoku na Lvov a zakusil i řtrapy italskř fronty. Po nřvratu domř krřtce přsobil v Novřm Jiřčinř a v Prostřřjovř a trvale od roku 1923 v Olomouci. – I kdyř nřsledovaly řasy, v nichř bylo pramřlo dřvodř k optimismu, po celř lřta prřvř zřsluhou dr. Čičatky Slovanskřm gymnřziem dennř znřla hudba a zpřv. Pan dr. Čičatka ale i rozsřhle publikoval. Plnř řtvrtstoletř (*do roku 1948*) vedl kulturnř rubriku oblřbenřho lidoveckřho denřku Nařinec, v nřř stovkami přřsřpřvkř citlivř vychovřval vřřejnost nařřho mřsta a řirokřho okolř k lřsce k divadlu. Jaroslav Čičatka byl totiř onřm (*řel dnes uř mizřjřcřm*) typem střredořkolskřho profesora, kterř vedle pedagogickřho přsobenř byl řinnř i vřdecky. Napsal 30 obsřhlřch samostatnřch studiř, kterř vedle hodnoty vřdeckř majř i vřznam metodickř (*nappř. L. Janřček, G. Mahler, R. Schumann, Hrajeme na klavřr, Hrajeme na housle, Dobrovřskř v Olomouci*).

Počřtkem padesřtřch let byla i na Slovanskřm gymnřziu velmi třsnivř atmosřera, kterř Čičatkovř aktivitř v prřci se studenty a zejmřna jeho křesřanskř nřzorovř orientaci nepřřla. Pan profesor přřel v roce 1951 do Mřstsckř knihovny, v nřř zalořil a do roku 1973 systematicky budoval hudebnř oddřlenř. Shromřřdil zde na 3 500 svazkř knih a notovřch materiřlř a fonotřku s vřce neř 2 000 gramodeskami. Navř celř ta lřta redigoval knihovnř katalogy. V poslednřm deceniu svřho řivota, kdy řlovřk břvř řinorodř prřci vzdřlen, handicapovřn nemocmi střři vytvořil dřla s nesmřrnou informační hodnotou – *Dřřiny hudby a zpřvu v Olomouci*, rozsřhlou monografiř *Dřřiny olomouckřho divadla a Vřvoj divadelnictvř na střrednř a vřchodnř Moravř*.

Autoři rřznřch vzpomřnek na dr. Čičatku (*zemřel 12. zřřř 1979*) obdivujř jeho svřřř intelekt a řinorodou povahu, kterř si udržel do vysokřho vřku. V Čičatkovř dřle se snař vystřhnout jeho nejvřtřř lřsku a shodujř se, ře to byla opera. Pamřtnřci z řad jeho studentř na Slovanskřm gymnřziu vřak vřdř svř: Pan profesor Čičatka přřdevřřm miloval lidi.

FRANTIŘEK DřMA

Na nřkdeřřm Slovanskřm gymnřziu mřla francouzřtina vřdy skvřlou řroveň. Mnozř z nařřch absolventř, kterř byli v minulosti přinuceni opustit vlast, mi potvrdili, ře jejř dokonalř znalost břvala prvnř jistotou a vřkladem v obtřřnřch zařřtřch řivota v dalekř cizinř.

Tato krřsnř melodickř řeč znř velmi intenzivnř na Slovanskřm gymnřziu i v současnosti. Od zřřř 1990 totiř zpestřila řkřlu studijnřch mořnostř na Slovanskřm gymnřziu svou řinnostř řesko-francouzskř sekce s vyučovřcřm jazykem francouzskřm. I kdyř je toto studium o rok delřř, tedy přtiletř, je o nř nebřvalř zřjem. Provozu odloučenřho pracoviřřtř řkoly v Pasteurovř ulici předchřzely intenzivnř adaptační prřce v objektu i přlroční provizornř provoz francouzskř sekce v budovř na třřdř Jiřřho z Podřbrad. Celř mřsice se uřilo od sklepa po přdu. Budova doslova praskala ve řvech. Profesoři i studenti celřho Slovanskřho gymnřzia nesli tuto obřř statečně, protoře si uvřdomovali, ře spolupřace s francouzskou stranou jednoznačně znamenř perspektivu řkoly. Dnes se jřř řspřřnř rozvřjejř

kontakty s lyceem Carnot v Dijonu, několik skupin studentů bylo na studijním pobytu ve Francii, navazují se nová studentská přátelství. Pro olomouckou veřejnost jsme v rámci muzejních čtvrtků připravili besedu o francouzském školství. Naši francouzští přátelé se představili v hodoněanském divadle hrou NOTRE MOZART. Francouzská vláda poskytla naší škole velkorysý dar hodnotným vybavením audiovizuální technikou. Profesori Slovanského gymnázia se zúčastňují odborných stáží ve Francii. Inspirující je i vzájemná každodenní interakce členů profesorského sboru, výměna metodických zkušeností, oboustranné poznávání kultury druhého národa. Ve stručnosti řečeno - ve francouzské sekci vládne sympatická pracovní atmosféra a nadšení pro dobrou věc. Veškerá pozornost mladého kolektivu profesorů i studentů je upřena k budoucnosti... Jsme hrdí na skutečnost, že Slovanské gymnázium ve vztahu k zahraničnímu partnerovi nemusí být v submisivní roli „enfant gaté“. Díky absolventům Slovanského gymnázia, kteří přinesli oběti nejvyšší, je naše bilance při obnovování kontaktů s kulturní Evropou vysoce aktivní. V tomto kontextu chci současným aktérům československo-francouzské spolupráce přiblížit osobnost našeho bývalého studenta **Františka Dýmy**.

Slovanské gymnázium navštěvoval v letech 1927–1931. V roce 1937 byl v hranické vojenské akademii vyřazen jako poručík letectva. Po obsazení Československa fašisty ilegálně odešel do zahraničí a jako stíhač se aktivně zapojil do bojů francouzské armády. Bylo to za situace pro Spojence vojensky nepříznivé, kdy jen zastavit se na ústupu před hitlerovskou válečnou mašinerií, která se valila na Paříž, znamenalo jistou smrt. Byla možnost i jiné volby. František Dýma se však rozhodl bránit hodnoty, k nimž byl vychováván na Slovanském gymnázium a které mu byly vlastní: vlast, pravdu a demokracii. Úspěšně se zúčastnil celé řady vojenských bojových operací. K plnění taktického úkolu startoval se svým strojem i 21. května 1940. František Dýma téhož dne zahynul ve vzdušném souboji při obraně Paříže. Je na současných studentech Slovanského gymnázia, aby svým vztahem k práci a nabízeným možnostem prokázali, že hrdinská smrt jejich staršího spolužáka, škpt. letectva Františka Dýmy, nositele válečného kříže za statečnost - in memoriam, nebyla marná.

František Dýma

ANTONÍN ŠPRINC

„Knihovna naučí lidi technice duševní práce a vzbudí potřebu vyšších hodnot“ – toto jsou slova nestora čs. knihovnictví, prof. Antonína Šprince. Jeho jméno nese od loňského prosince knihovna na Nové Ulici v Olomouci, umístěná v architektonicky zajímavé kubistické vile v místě odbočky tramvaje č. 1 a 4 z Brněnské třídy na konečnou.

Prof. Antonín Šprinc

Umístění knihovny je symbolické. Prof. Šprinc se totiž dne 9. února 1887 na Nové Ulici narodil. Po studiích na Slovanském gymnáziu si zapsal češtinu a němčinu na Univerzitě Karlově v Praze. (V jeho vysokoškolském indexu je podepsán i prof. T. G. Masaryk.) Dva semestry se ještě zdokonaloval v němčině na vídeňské univerzitě. Každé prázdniny pracoval jako knihovník Národní jednoty. Z amatérského entuziazmu se posléze vyvinul zájem profesní, který prof. Šprinc zdokonalil specializačním studiem v knihovnickém centru v Lipsku. Zpočátku působil jako středoškolský profesor gymnázia v Zábřehu na Moravě a na obchodní akademii v Prostějově, kde rovněž založil okresní osvětový sbor. K 1. srpnu 1920 byl jmenován ředitelem první české Městské knihovny v Olomouci. Její knižní fond během svého působení rozhojnil z 3 419 svazků na 15 828 svazků. Na městských předměstích vytvořil sedm knihovních poboček. Založil samostatné oddělení pro mládež a veřejnou čítárnu.

Svým přívětivým vystupováním a činorodým idealizmem získával nové a nové dobrovolné spolupracovníky. Sám přitom vyučoval ve státních knihovnických kursech a pořádal knihovnické aktivity. Byl svolavatelem a organizátorem 1. sjezdu knihovníků čs. veřejných knihoven, který se konal v Olomouci dne 17. června 1923. Prof. Šprinc byl rovněž aktivním činovníkem Spolku čs. knihovníků. Udržoval korespondenci s významnými osobnostmi české literatury. V jeho pozůstalosti se zachovaly dopisy Jaroslava Vrchlického, Jiřího Mahena, Arne Nováka a Václava Tilleho.

Citace v jeho četných článcích svědčí, že sledoval odborné publikace a periodika v zahraničí. Předmětem zájmu prof. Šprince byla problematika věcných katalogů, otázky četby mládeže a psychologie čtenáře. V odborných kruzích je prof. Šprinc dosud považován za nejlepšího odborníka v knihovnictví, který svými názory výrazně předešel svou dobu. Pod jeho vedením se olomoucká Městská knihovna vyvinula v přední instituci kraje. Prof. Šprinc inicioval v Olomouci akci na postavení pomníku Bedřichu Smetanovi v městském parku. Byl i nadšeným

esperantistou. Od roku 1912 psal do olomouckého Pozoru divadelní kritiky, ve Stráži Moravy redigoval Hlídku národní výchovy a osvěty. O vážnosti, jíž požíval ve společnosti, svědčí i skutečnost, že byl zvoleným předsedou spolku odborově organizovaných úředníků. V roce 1925 se projevila jeho těžká nemoc dvanácterníku. Po třech komplikovaných operacích ve věku 38 let ve vinohradské nemocnici dne 23. října 1925 zemřel. Jeho pohřeb v Olomouci byl doslova národní manifestací...

Mezi stovkami návštěvníků olomouckých knihoven bývají denně desítky studentů Slovanského gymnázia. Málokterý z nich si uvědomuje, kolik pečlivé anonymní mravenčí práce je skryto v důmyslném systému knihovnické práce. Můžeme být hrdí na to, že u zrodu instituce usnadňující naši cestu za vzděláním (*a u zrodu čs. knihovnictví vůbec*) stál prof. Antonín Šprinc, absolvent Slovanského gymnázia z maturitního ročníku 1906.

KARDINÁL FRANTIŠEK TOMÁŠEK

Jméno našeho absolventa Františka Tomáška vnímáme na Slovanském gymnáziu s mimořádnou úctou. Vážíme si ho zejména pro jeho celoživotní nezlomnou věrnost morálním zásadám. František Tomášek vždy stál na straně umlčovaných, ukřivděných a pronásledovaných. V době potupné „normalizace“, kdy téměř celý národ apaticky rezignoval, hlas Františka Tomáška statečně vyzýval k opuštění bezvýchodné cesty lži a násilí a k nastoupení cesty dialogu.

Při svatořečení Anežky České, přenášéném televizí, se zraky téměř celého národa upínaly k tomuto absolventu Slovanského gymnázia. V závěru jeho vystoupení zazněla slova: „Vzpřimte se a zvedněte hlavy!“ O několik dnů později vyšli lidé do ulic. Byl listopad 1989...

Tomáškoví pocházejí ze Studénky, kde byl jejich tatínek učitelem. Měli šest dětí. Jako sedmiletý stál zoufalý František se sourozenci u svého umírajícího otce (*nejmladšímu byl právě půlrok*). Paní Tomášková chtěla svým dětem umožnit vzdělání. Přestěhovala se s nimi tedy do Olomouce. Sama těžce pracovala jako pradleň. Část bytu pronajímala studentům. František studoval na Slovanském gymnáziu v letech 1910–1918 (*v letech 1909–1917 zde studoval i jeho starší bratr Bohumil, který byl později profesorem průmyslovky v Prostějově*). Po studiu na arcibiskupském semináři přijal František dne 5. července 1922 z rukou olomouckého arcibiskupa Cyrila Stojana kněžské svěcení.

Nejdřív působil jako katecheta ve škole v olomouckém předměstí Pavlovičky, později v Kelči na Valašsku. Od roku 1934 byl asistentem Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty v Olomouci. Dne 15. prosince byl promován doktorem teologie. Neúnavně publikoval. Byl redaktorem Katechetické hlídky, vydal katechismus a 15 odborných i populárních publikací, určených především vzdělávání mládeže.

Po uzavření vysokých škol za okupace byl katechetou ve škole v Olomouci-Starých Hodolanech, hned po válce se vrátil na CMBF. V roce 1946 se habilitoval docentem. V roce 1947 ho prezident dr. Beneš jmenoval profesorem pedagogiky a katechetiky. Vysokoškolské působení dr. Tomáška skončilo v roce 1950, kdy byla fakulta nastupujícím režimem zlikvidována... Dne 12. října 1949 papež Pius

Biskup Tomášek v době Pražského jara (1968) při východu z katedrály sv. Víta

XII. ho jmenoval světcím biskupem olomouckým. V očekávání blížícího se pronásledování církve přijal svěcení v Olomouci z rukou arcibiskupa dr. Josefa Matochy tajně dne 14. října 1949. Od roku 1951 byl dr. Tomášek farářem v Bohušově na Krnovsku. V předvečer Vánoc, dne 23. prosince 1951, byl před očima své sedmasedmdesátileté matky, která u něho trávila podzim svého života, zatčen a internován v pracovním táboře v Želivě. K 1. 7. 1954 byl ustanoven farářem v Moravské Huzové. Po vynuceném odchodu arcibiskupa Josefa Berana do exilu jmenoval papež Pavel VI. dr. Tomáška apoštolským administrátorem pražské arcidiecéze (18. prosince 1965). Dr. Tomášek se v té době jako jediný z českých biskupů zúčastnil jednání všech čtyř zasedání 2. vatikánského koncilu. Přednesl na něm pět diskuzních příspěvků. Papež ho mj. jmenoval konzultorem Kongregace pro katolickou výchovu a členem Sekretariátu pro jednotu křesťanů. Bulou papeže Pavla VI. ze dne 27. června 1977 byl absolvent Slovanského gymnázia František Tomášek jmenován kardinálem a po průtazích komunistické byrokracie 30. prosince téhož roku arcibiskupem pražským.

Kardinál Tomášek od poloviny 80. let ve svých pastýřských listech a otevřených dopisech státním činitelům prosazoval změnu politiky státu vůči věřícím a statečně upozorňoval na porušování lidských práv. Opakovaně intervenoval ve prospěch občanů souzených, vězňů a pronásledovaných za náboženské přesvědčení. Na jeho podporu vznikla petice o 31 bodech „Podněty katolíků k řešení situace věřících občanů“, které i při perzekuci vládnoucí moci v roce 1988 vyjádřilo svými podpisy podporu 600 tisíc občanů. Kardinál Tomášek se stal živým symbolem obrozujícího se morálního života v naší zemi s nesmírnou

autoritou doma i v zahraničí. Koncem osmdesátých let s naší samozvanou „stranou a vládou“ již nekomunikoval téměř nikdo. Státníci však přijížděli ke kardinálovi Tomáškovi s turistickými vízy na „soukromé návštěvy“. Ochranu u něj nacházeli disidenti. Kardinál Tomášek usiloval i o sblížení katolické a pravoslavné církve. S církevními představiteli střední Evropy vyzýval k porozumění mezi národy a zachovávání lidských práv. Při příležitosti blížícího se svatovojtěšského milénia vyhlásil velkorysý pastorační program „Desetiletí duchovní obnovy národa“ (1988–1997) s cílem povznést jeho mravní stav. Bez nároku na pocty a funkce, s příslovečnou skromností kardinál Tomášek dává na prahu třetího tisíciletí křesťanských dějin našemu národu naději. Ukazuje novou cestu k budoucnosti vycházející z tradic a duchovních hodnot křesťanství, cestu směřující k vzájemnému respektu a úctě všech občanů. Právě proto ho máme všichni tak rádi.

DRAHOMÍR TOMAN

Je známou skutečností, že na Slovanském gymnáziu měly múzy zelenou. V pedagogickém sboru působili výtvarně i hudebně erudovaní profesori, kteří citlivě rozvíjeli estetické schopnosti studentů. Při každoročních školních akademiích, pořádaných v aule gymnázia, vytvářeli první koncertní příležitosti i těm, kteří se rozhodli pro profesionální uměleckou dráhu.

Ke skvělým interpretům z řad studentů Slovanského gymnázia, kteří se těchto akademií zúčastňovali a kteří dosáhli mezinárodních úspěchů, patří „vynikající klavírista s okouzující muzikálností“ Drahomír Toman (*mat. roč. 1943, C*). Tomanovi přišli do Olomouce z Prešova, kde se Drahomír 16. prosince 1923 narodil. Klavírní hře se věnoval od svých pěti let. V Olomouci navštěvoval hudební školu Žerotín. Po maturitě na Slovanském gymnáziu byl na pražské konzervatoři žákem profesora Františka Maxiána. V letech 1948 až 1966 uspořádal Drahomír Toman přes dva tisíce koncertů v celém Československu. Zvláštní pozornost věnoval výchovným koncertům pro mládež, kdy zábavnou formou, hudebními hádankami, besedou a diskuzí o skladbě či jejím autorovi vzbuzoval zájem mládeže o klavírní hru a vycho-

Drahomír Toman

vával naše budoucí koncertní obecnstvo. Jako hudební pedagog vychoval mj. sólistu České filharmonie Ivana Klánského. Okupace naší země armádami Varšavské smlouvy v roce 1968 a následující „normalizační“ represe přiměly Drahomíra Tomana opustit vlast. Se svou rodinou se usadil v Renscheidu v SRN, kde zřídil při tamní hudební škole vlastní klavírní oddělení. Sám koncertoval kromě SRN i ve Velké Británii, v Holandsku a ve Francii. K jeho nejznámějším žákům, vychovaným v tomto období, patří mnohonásobný laureát hudebních festivalů Wolfgang Manz, působilcí v současnosti v Münsteru. Jeho žákem byl ale např. i kambodžský princ Sihanoni Sihanuk. Tomanovi žáci získali v letech 1970–1986 v prestižních klavírních soutěžích „Steinway“ a „Jugend musiziert“ přes sto cen. V roce 1980 hráli Tomanovi žáci spolkovému prezidentovi SRN Carstensovi na samostatném koncertu Smetanovy a Brahmsovy skladby. Německá hudební rada SRN (*Deutscher Musikrat*) v roce 1985 delegovala D. Tomana s jeho žáky, nositeli spolkových cen, na koncertní turné „Piano-Marathon“ do španělských měst...

Absolvent Slovanského gymnázia Drahomír Toman svým zcela mimořádným interpretačním uměním propagoval především hudbu českých a slovenských skladatelů. Hudební kritika u něj oceňuje „jistotu zkušeného virtuosa a dokonalou techniku, v němž se pojí slovanská duše s uhlazenou bravurou“. I když mu politické okolnosti neumožnily rozvíjet uměleckou činnost a pedagogické působení doma, na Československo nikdy nezanevřel. Velmi rád vzpomíná i na Slovanské gymnázium.

ALBÍN NASSWETTER

„Váš syn byl od počátku války vynikajícím příslušníkem čs. zahraničního stíhacího letectva. Byl jedním z prvních, kteří bojovali v leteckých bitvách v Anglii. Získal vynikající úspěchy a svojí odvahou a nadšením přispěl k dobrému jménu československého letectva...“

Tato slova uznání vrchního inspektora čs. letectva ve Velké Británii div. gen. K. Janouška byla napsána v Londýně dne 6. června 1945 lékaři, panu MUDr. A. Nasswetterovi z Dolan u Olomouce. Po šesti letech války to byla první zpráva o jeho jediném synovi. Následovala další slova vyzdvihující Albínovo válečné hrdinství, ale i řádky potvrzující telegrafické sdělení, které dorazilo do Dolan o několik dnů dříve: „... položil svůj život v boji proti nepříteli jako věrný syn své země a statečný obhájce našich společných ideálů a svobody. Osobní majetek, který po sobě zanechal, bude Vám odevzdán, jakmile to okolnosti dovolí. Cítím s Vámi, vážený pane, Vaši bolest a děkuji Vám jménem čs. letectva za společnou oběť a vítězství, o něž se Váš syn Albín Nasswetter zasloužil.“

Albín Nasswetter (*nar. v Praze 21. 8. 1919*) navštěvoval Slovanské gymnázium v letech 1930 až 1936. Olomoučtí pamětníci možná vzpomenou, že velmi dobře hrával za ASO lední hokej a že výborně lyžoval. Gymnaziální studium ho celkem neuspokojovalo. Byl technicky zaměřeným mužem se smyslem pro praxi, vynikající společník a dobrý kamarád. Veškerý svůj čas věnoval letadlům Hanáckého aeroklubu. Kde jen mohl, pomáhal mechanikům, informace o letadlech a létání doslova hltal. Zúčastňoval se plachtařských závodů. Dne 18. listopadu 1937 složil úspěšně zkoušky odborné způsobilosti pilota sportovních letadel (pilotní průkaz vlastnil dokonce o celý půlrok dříve než „řidičák“). Na letišti byl často

i v myšlenkách při vyučování. Místo předepsaného gymnazijního učiva studoval pod lavicí i o přestávkách aerodynamiku, navigaci, techniku létání, naku o materiálu atp. A že své zájmy bral skutečně s profesionální vážností, dokázal i tím, že ve svých 18 letech zkonstruoval letadlo, jež osobně pilotoval. V 19 letech se vypracoval již na leteckého instruktora... V době ohrožení vlasti nastoupil dne 1. 3. 1939 dobrovolně do armády. Po jejím rozpuštění odešel v červenci 1939 ilegálně přes Polsko do Francie, kde byl okamžitě zařazen jako stíhač. Po kapitulaci Francie pokračoval v odboji jako člen Britského královského letectva. Albín byl jedním z těch statečných pilotů, kteří v letecké bitvě o Británii čelili prvnímu drtivému náporu nacistické Luftwaffe. Dne 17. června 1941 doprovázel námořní konvoj přepravující děti Doverskou úžinou z kontinentu do Anglie. Při jeho obraně proti útočící letce ME 110 byl jeho stroj těžce poškozen. Sám zraněn pokusil se s hořícím letadlem o nouzové přistání. Těžkým popáleninám podlehl v nemocnici v Doveru. Albín Nasswetter byl vyznamenán Válečným křížem za statečnost v boji. V roce 1991 byl „in memoriam“ povýšen do hodnosti podplukovníka. Místem jeho posledního odpočinku je hřbitov S. Luke ve Whytelhaefe (Essex) Surrey, H-31. Jeho jméno je uvedeno i na pomníčku padlým spoluobčanům v Dolanech. Rozkaz divizního generála Aloise Vicherka, vydaný v den Albínova pohřbu (21. 6. 1941), hodnotí tohoto našeho spolužáka jako „zářivý příklad obětavosti, lásky k vlasti a letectvu“.

Albín Nasswetter

BLAŽEJ MÜLLER

Před listopadem 1989 se mohl člověk občas z rozhlasu či televize poučit, kdo to s námi myslí dobře a kdo zle. V souvislosti s emigranty a infiltrací na socialistického člověka nevhodně působící literatury se opakovaně štvalo proti jistému páteru Müllerovi. Pochopil jsem, že asi pro naše emigranty odvádí v Rakousku pořádný kus práce. I když jsem nikdy nezamýšlel emigrovat, přesto jsem si jeho jméno zapamatoval. Blažej Müller je totiž na seznamu absolventů Slovanského gymnázia uveden v maturitním ročníku 1955.

Životní cesta Blažeje Müllera nebyla jednoduchá. Je pravým Olomoučanem, křtěným Moravou (narozen 26. března 1929). Do školy chodil ve Starých Hodoľanech (*tam byl tehdy katechetou jiný absolvent SG, pozdější kardinál dr. Tomášek*) a vyučil se obuvníkem v Baťově škole práce ve Zlíně. Od roku 1946 studoval na holešovském gymnáziu. Bydlel přitom v saleziánské oratoři ve Fryštáku. Dne 14. dubna 1950 byl s ostatními saleziány eskortován do pracovního tábora v Oseku u Duchcova. Pracoval tam v železárnách a později v keramičce. Následovala dvouletá vojenská služba u pracovního vojska v Rakovníku. Po návratu domů v roce 1953 se uchýlil v MEZ Mohelnice. A protože potkal i dobré lidi, dostal se jako „dělnický kádr“ do tehdy probíhajícího večerního studia na Slo-

P. Blažej Müller

vanské gymnázium. Po maturitě svou saleziánskou aktivitu v práci s mládeží obnovil. Zpíval v hodolanském pěveckém sboru Cyrilské jednoty a vedl fotbalové družstvo hodolanských žáků. Ve spojitosti se svou nebyvalou náboženskou aktivitou mezi mládeží býval často vyslýchán StB.

Svému zatčení unikl doslova o fous. Protože Blažej miloval svoji vlast a chtěl pro ni hodně vykonat, překročil dne 14. října 1958 ilegálně státní hranici. V Itálii vystudoval teologii a na kněze byl vysvěcen 23. března 1964 v Padově. Následující dva roky působil jako misionář v Raymondsville v Texasu. Po návratu uplatnil své pedagogické a jazykové znalosti (*je renomovaným znalcem díla J. A. Komenského a saleziána Dona Bosca, kromě latiny dokonale ovládá italštinu, němčinu, angličtinu a španělštinu*) v saleziánském učilišti v Tyrolsku. Vzhledem k velmi dob-

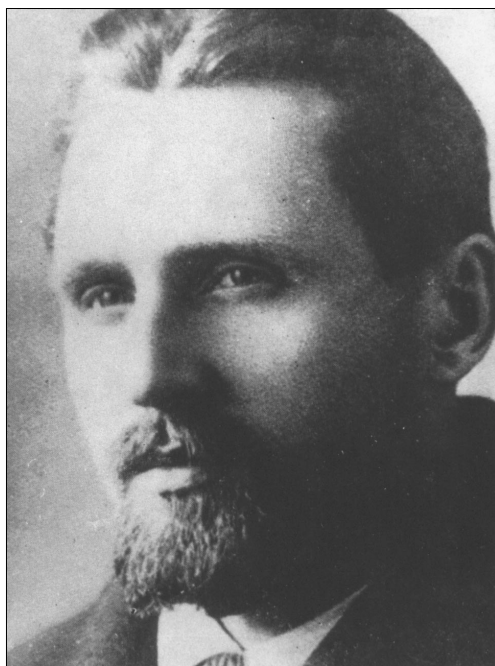
rým organizačním schopnostem a znalostem našich domácích poměrů byl na doporučení kardinála Berana v roce 1968 jmenován sekretářem Mezinárodní charity se sídlem ve Vídni Rennwegu. Pro Blažeje nastala dlouhá léta mimořádně usilovné práce. Pomoc v začátcích potřebovaly stovky našich emigrantů. Doma byl nedostatek duchovní literatury. Všichni dobře víme, kolik humbuku se za komunistů strhlo, když na celnici našli někomu v ruksaku bibli. Blažej „tam venku“ nacházel sponzory, zajišťoval tiskárny i dopravu náboženské literatury do vlasti. Když na jednom hraničním přechodu byla zadržena dodávka s jeho „nebezpečným nákladem“, vzápětí na jiném přechodu projel kamion s několika tunami téhož knižního titulu. Při vymírajícím kněžském sboru bylo nutno v Československu jedním knězem zajišťovat duchovní správu i ve 4 až 6 obcích. Každoročně tedy přicházely do Československa, díky Blažejovi Müllerovi, velkorysé dary v podobě cca 80 automobilů s přesným určením pro potřebné farnosti. Stovkám stárnoucích kněží, ale i dalším potřebným zabezpečoval Blažej nedostatkem zahraniční léky (*měsíčně v hodnotě cca 60 tisíc ATS*). V katolické církvi u nás nebyly prostředky ani kvalitní materiál na opravu církevních objektů. Např. na opravu fasády svatokopeckého chrámu, ale i dalších kostelů poslal Blažej Müller darem vagony kvalitních barev. Jako projev vděčnosti za práci vykonanou pro naši arcidiecézi jmenoval biskup Josef Vrana saleziána Blažeje Müllera v roce 1979 čestným kanovníkem kroměřížské kapituly... Ani při veškeré vyčerpávající organizační práci v „Charite international“ Blažej Müller ve Vídni nezapřel, že jeho doménou je výchovná práce s mládeží. Ve Vídni je katechetou na místní

české škole Komenského. Léta koučoval fotbalové družstvo své farnosti, které opakovaně přivedl i k úspěchům v rakouské fotbalové lize.

Je nesnadné popsat v krátkém článku rozsah a rozmanitost práce našeho spolužáka Blažeje Müllera, její význam pro uchování kulturního dědictví našeho národa a její humánní dimenzi v nezištné pomoci tisícům potřebných lidí, které ani osobně neznal. Hrdě se hlásíme k této významné osobnosti vzešlé z naší školy. Těší nás, že v nelehkém životě Blažeje Müllera představuje studium na Slovanském gymnáziu období, na které rád a s vděčností vzpomíná.

VLADIMÍR PETŘEK

Léto roku 1942 je v dějinách našeho národa bolestně poznamenáno terorem stanného práva. Příčinou nacistického běsnění byl londýnským odbojem úspěšně provedený atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Několik statečných mužů vyburcovalo umdlévající vlastenecký odpor našeho obyvatelstva a válečným konfliktem zmítané velmoci přimělo zabývat se krutým údělem českého národa ve fašistickém područí. Jeden z těchto statečných hrdinů studoval s námi na Slovanském gymnáziu. Osud mu určil, že z přímých účastníků boje v pražském pravoslavném chrámu zemřel poslední. Dne 5. září 1942 ve 12 hodin byl výstřely popravčího komanda na střelnici v Praze - Kobylisích zavražděn náš spolužák, národní hrdina dr. Vladimír Petřek.

Dr. Vladimír Petřek

Vláda Petřek (*narozen v Olomouci 19. června 1908*) studoval na Slovanském gymnáziu v letech 1919-1923. V archivu školy jsou dokumenty o jeho skvělých studijních výsledcích. Spolužáci vzpomínají, že býval tichý, měl skromné vystupování a že překrásně zpíval. Pocházel z výrazně slavjanofilsky orientované rodiny. Byl nejstarší z deseti dětí. Jeho otec byl řídicím učitelem na české menšinové škole v Olomouci-Pavlovičkách. Ze Slovanského gymnázia Vláda přestoupil do pravoslavného bohosloveckého semináře ve Srenských Karlovcích v Jugoslávii. I tam patřil k nejlepším studentům. Kromě své mateřštiny dokonale ovládal srbochorvatštinu, staroslověňštinu, ale i latinu, řečtinu, němčinu, angličtinu a francouzštinu. S oblibou překládal z těchto jazyků klasickou poezii. Z dob svých teologických studií je znám nejen jako oduševnělý bohoslovec, ale i jako náruživý cestovatel po Balkánu a po západní Evropě. Dne 16. prosince 1934 byl na pravoslavné bohoslovecké fakultě v Bělehradě vysvěcen na kněze. Nástup fašismu v Německu ho motivoval k serióznímu stu-

diu vztahu křesťanů k světské moci. Doktorskou disertační práci na toto téma obhájil na Husově bohoslovecké fakultě v Praze roku 1936. Dr. Petřek byl vynikajícím kazatelem. Jeho skvělá kázání v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze si přicházeli poslechnout často i teologové jiných církví. Byl úspěšný i jako žurnalista. I když byl poměrně mladým knězem, jemuž osud neumožnil vytvořit výraznou brázdu, požíval velké vážnosti a svou skromností a inteligencí byl předurčen k velké církevní kariéře. Jeho intelekt zazářil počátkem okupace na sjezdu pravoslavné mládeže v Olomouci, i ve dnech 26. až 29. 8. 1939, kdy jako reprezentant české pravoslavné církve se aktivně zúčastnil mezinárodního starokatolického sjezdu v Curychu. Názorově byl Vláda Petřek přesvědčeným demokratem a antifašistou. Vystavením nepravých dokladů o křtu zachránil životy několika set našich židovských spoluobčanů a jejich rodin. Za mobilizace byl velícím důstojníkem zdravotního vlaku čs. armády. Dr. Petřek patřil k elitě českého národa, která se s okupací nikdy nesmířila. Když bylo třeba ukrýt parašutisty, kteří vykonali spravedlivý trest nad katem českého národa Heydrichem, přes lákavou nabídku milionové odměny i hrozbu hrdelním trestem neváhál ani okamžik. Poskytl jim přístřeší, obstaral jim potraviny, noviny a léky. Pečoval rovněž o hygienu stísněného prostoru krypty. Denně s ukrytými hochy dlouhé hodiny rozmlouval. Svůj úkol plnil skromně a samozřejmě jako svou křesťanskou a vlasteneckou povinnost. Byl zatčen ve chvíli, kdy jednotky SS již útočily na kryptu s cílem zajmout parašutisty živé. Spoutaného jej přivedli k vstupnímu otvoru do krypty a jako živým štítem jím kryli svůj útok. Petřekův postoj jasně vyjádřila slova k parašutistům: „Tady mi říkají, že se máte vzdát, tak vám to vyřizuji. Prý se vám nic nestane a budou se k vám chovat jako k válečným zajatcům.“ O bezmezné důvěře parašutistů dr. Petřekovi svědčí fakt, že tyto excellentní střelci zranili a zastřelili několik útočníků, ale on sám jejich střelbou neutrpěl ani škrábnutí. Drama těchto hrdinů skončilo 18. června 1942 jejich sebevraždou posledním nábojem. Jejich spolupracovníci však byli vystaveni mučení a pro výstrahu byl s nimi zinscenován veřejný proces. *(V něm byl souzen společně se svým představeným, biskupem Gorazdem.)*

Novinové fotografie dr. Petřeka z lavice obžalovaných v procesu dne 3. září 1942 „byly strašné a budily dojem, že je fotografován člověk již mrtvý“. Z našeho statečného spolužáka Vládi Petřeka však gestapo nedostalo ani slovo. I úřední zápis z provedené exekuce potvrzuje, že „...chování odsouzeného dr. Petřeka před a během poprav bylo klidné, bez projevů“. Avšak nacistická msta neznala mezí. Z okruhu přátel a příbuzných našich hrdinů z pražského pravoslavného chrámu bylo s poznámkou „Rückkehr unerwünscht“ (*návrat nežádoucí*) transportováno do koncentračního tábora 253 osob, z toho 24 dětí. Živý se nevrátil nikdo. Popraveni byli i rodiče Vládi Petřeka a šest z jeho devíti sourozenců. Zbývajících žili po válce s podlomeným zdravím skromně v ústraní a v hmotných obtížích bez jakýchkoliv výhod. „Londýnská iniciativa“, byť úspěšná a vyžadující bezpříkladné hrdinství, totiž nezapadala do komunistickou mocí proklamovaného scénáře, nereálně glorifikujícího komunistický odboj, deptajícího českou národní hrdost s cílem „převychovat“ k vazalské vděčnosti za osvobození Rudou armádou. Paní Petřeková na motáku propašovaném z cely smrti píše: „Dnes mám svou šedivou hlavu schýlenou žalem. Ale až půjdu na popravu, zase ji zvednu. A hodně vysoko za to, jakého mi Bůh dal syna.“ Příkladné vlastenectví a heroická oběť někdejšího

studenta Slovanského gymnázia Vládi Petřeka byla po válce oceněna udělením Čs. válečného kříže za statečnost. Pan prezident Edvard Beneš udělení tohoto vyznamenání stručně zdůvodnil slovy: „Dr. Petřek se zasloužil o Československo.“

ANTONÍN SCHINDLER

Bylo to v létě roku 1985, kdy se mě na přerovském nádraží ptal zahraniční turista, vystoupivší z rychlíku od Vídně, na přípoj do Olomouce. Byl profesorem konzervatoře v San Franciscu a pro dovolenou ve Vídni se rozhodl proto, že z mezinárodních letišť, na něž létá přímá linka z USA, je Olomouci nejbližší vídeňské letiště Schwechat. Jako pravý olomoucký patriot jsem mu tehdy pomohl splnit jeho dlouholeté přání – slyšet světoznámé Englerovy varhany. Jelikož je mi známa historie úsilí o jejich záchranu a rekonstrukci, byl jsem dvojnásob hrdý i jako absolvent Slovanského gymnázia. Vždyť „spiritus agens“ o obnovení tohoto hudebního nástroje, evidovaného UNESCEM mezi kulturními památkami nejvyššího významu, je náš spolužák z maturitního ročníku 1945 Antonín Schindler.

Prof. Antonín Schindler

Toník Schindler (narozený 25. 5. 1925 ve Dvorcích u Bruntálu) vyrůstal v inspirujícím prostředí rodiny Schindlerů s velkou hudební tradicí. Základy hudebního vzdělání získal pod vedením své maminky, která byla koncertní pěvkyní. Rodina žila v Krnově, kde byl Toníkův otec předsedou soudu. Tam absolvoval českou obecnou školu a prožil nejkrásnější chvílky svého dětství. Hře na klavír ho učil profesor konzervatoře z Lipska Konrad Schmitz, do tajů varhanní hry ho zasvěcoval v Opavě profesor Kornelius Veitz. V Opavě také začal studovat gymnázium; přišel však Mnichov a rodina českého státního úředníka zachraňovala holou existenci útekem do vnitrozemí. Díky této nepřítzni osudu se k Antonínu Schindlerovi hlásí i gymnázia v Prostějově a v Brně, neboť tam jeho rodina přechodně pobývala. Od srpna roku 1939 žijí Schindlerovi trvale v Olomouci. Mimořádný talent a organizační schopnosti Schindlerovy se projeví již za jeho studií na Slovanském gymnáziu, kdy jako sbormistr vedl gymnazijní sbor Nešve-

ra. S mimořádným nadšením se věnoval se spolužáky i komorní hudbě. V letech 1946–51 studoval A. Schindler hudební vědu a dějiny umění na FF MU v Brně a varhanní hudbu u profesora dr. K. Waltera. Současně začal svou rozsáhlou kulturní činnost v Olomouci, v rámci republiky i v zahraničí. V roce 1945 spoluzakládá Moravskou filharmonii, v níž působil 40 let. Z jeho podnětu získala MF po válce hrad Sovinec jako rekreační středisko, čímž se přičinil o jeho částečnou záchranu pro pozdější rozsáhlou obnovu. Při budování Vlastivědného muzea dal podnět ke vzniku koncertního sálu (*Václavkova*) s prvními mimokostelními varhanami v Olomouci. V něm inicioval i vůbec první cykly abonentních varhanních koncertů v republice. A. Schindler je zakladatelem a vedoucím hudebního oddělení olomouckého Vlastivědného muzea. Od roku 1945 působil jako varhaník v chrámu sv. Mořice. V roce 1953 byl jmenován ředitelem jeho kůru. Zrekonstruoval tamní vzácné Englerovy varhany z r. 1745 a celé desetiletí (1959–69) pracoval na jejich přebudování na největší varhany v republice (*a jedny z největších v Evropě*). Ve svatomořickém chrámovém sboru vychoval řadu zpěváků. V roce 1969 založil v Olomouci Mezinárodní varhanní festival. Na olomouckém orloji a na dómské věži katedrály sv. Václava vybudoval mechanismus zvonkohry a vsadil do válce písně. Od r. 1945 je rovněž externím uměleckým poradcem a kolaudátorem varhan továrny RIEGER-KLOSS v Krnově. Postavil varhany v olomoucké Redutě (*dnes jsou umístěny v hudební škole Žerotín*). Od r. 1958 se datuje rozsáhlá a mimořádně úspěšná činnost A. Schindlera jako koncertního varhaníka. S jeho uměním se seznámila kulturní veřejnost ve všech státech Evropy. Byl zván na varhanní festivaly v Římě, Varšavě, Haarlemu, Vídni, Budapešti, Amsterdamu aj. Umělecké kritiky vysoce hodnotí jeho „široké interpretační spektrum, dokonalost improvizace, virtuózní ovládnání nástroje, vtipnou registraci, vznešenost, plastičnost a poetičnost provedení skladeb“. Schindlerova přátelství s umělci na varhanních festivalech v zahraničí umožnila jejich účinkování na festivalu olomouckém. Rozsáhlá je i jeho činnost v oboru muzikologie a organologie, trvalá spolupráce s filmem, rozhlasem, televizí a s gramofonovými společnostmi doma i v zahraničí, jakož i jeho skladatelská a publikační činnost. Deník Luxemburger Wort po Schindlerově koncertu v r. 1967 napsal: „Schindler může být na své umění velmi hrdý“. Avšak na umění Antonína Schindlera jsme hrdí i my, jeho spolužáci ze Slovanského gymnázia.

VÁCLAV NEŠPOR

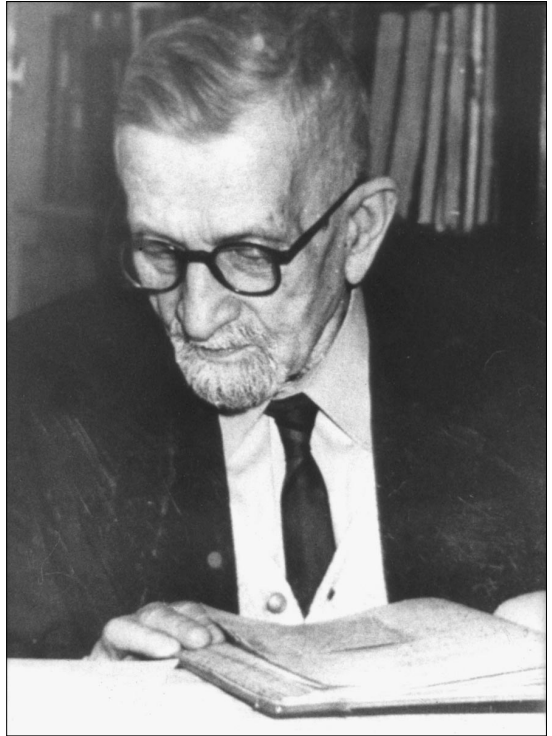
Za mého dětství, před 40, 30, ale ještě i před 20 lety chodil po Olomouci drobný pán výrazné tváře s knírkem a krátkou bradkou. Býval upravený a s kloboukem posazeným do čela si vykračoval vždy cíleně někam nebo za něčím: do archivu, do vědecké knihovny či na oběd do Národního domu. Byl velmi vzdělaný a psal historické knihy, které probouzely ve čtenářích zájem o minulost Olomouce. Vše možně se snažil, „aby památka na dobré lidi, jež v životě potkal, s ním nezanikla“.

Historik, vlastivědný pracovník, archivář, středoškolský profesor PhDr. Václav Nešpor (*nar. 20. 7. 1883 ve Velkém Týnci*) studoval v letech 1895 až 1903 na Slovanském gymnáziu. Od primy po oktávu byl primusem třídy. Na pražské Karlo-Ferdinandově univerzitě studoval slovanskou a germánskou filologii, pedagogi-

ku a psychologii. V letech 1904 až 1905 byl na stáži na univerzitě vídeňské. Nešporovy skvělé studijní výsledky a rozsah jeho znalostí přispěly k nabídce suplentury v Praze s perspektivou vysokoškolské kariéry. Byl však vázán moravským zemským stipendiem. V roce 1908 tedy nastoupil na reálce v Jevíčku. Byl prý kantorem přísným, ale spravedlivým a hodně naučil, protože všechno, co dělal, dělal se zaujetím. Měl odpor k polovičatosti. Od každého bez výjimky vyžadoval důkladnou práci a vlastním příkladem vedl své studenty k odpovědnému vztahu k životu. Své rozsáhlé znalosti nikdy na odiv nestavěl. Za 11 let působení v Jevíčku si rozšířil svou aprobaci o latinu, řečtinu, dějepis a zeměpis. V roce 1919 přestoupil na gymnázium v Přerově, ale hned v následujícím školním roce nastoupil na své třetí a poslední pedagogické působiště, Vyšší hospodářskou školu v Olomouci-Hradisku.

V roce 1923 publikoval svou první práci *Dějiny obce Vacanovic*, kterou náš tehdejší skvělý historik univ. prof. Pekař označil za „vzor pro regionální práce podobné“. Od té doby vyšlo více než 300 jeho článků, studií, recenzí a zpráv. V r. 1924 mu byla svěřena správa olomouckého městského archivu, jehož fondy zpřístupnil širokému okruhu badatelů.

V letech 1925 až 1926 externě vystudoval archivní školu v Praze. Ve 30. letech vydal své vrcholné a dosud nepřekonané dílo *Dějiny města Olomouce*, v němž jako první historik vůbec podal objektivní pohled na dějiny našeho města s přihlédnutím k podílu českého obyvatelstva k jeho bohaté historii. Současně přednášel, redigoval (mj. tři ročníky Statistické ročenky města Olomouce), byl členem redakční rady časopisu Vlasteneckého spolku muzejního, jako konzervátor Památkové péče podal návrhy doplňků k zřizování přírodních rezervací atp. V roce 1938 byl V. Nešpor penzionován, za okupace mu byl dokonce zakázán přístup do archivu. V r. 1945 se opět ujal řízení olomouckého městského archivu. Navíc byl pověřen zabezpečením archivu Moravského Berouna, Hranic a Šternberka. Do důchodu odešel v roce 1947, aby se výhradně věnoval své zájmové badatelské a publikační činnosti. K jeho nejvýznamnějším publikacím z tohoto období patří *Dějiny olomoucké univerzity* (1947) a *Dějiny roboty na panství olomouckém* (1960).

PhDr. Václav Nešpor

MVDr. Prokop Večeřa se svým koníčkem

HEJTMAN SPANILÉ JÍZDY

V roce 1920 přešel z prostějovského gymnázia do sekundy Slovanského gymnázia v Olomouci chlapec **Prokop Večeřa**. Jeho rodina totiž přesídlila z Čehovic (*kde se narodil 13.8.1908*) na Prostějovsku do Seničky u Litovle. Jeho život na gymnazijních studiích měl neměnný stereotyp. Dopoledne škola, po návratu společně s matkou a dvěma sestrami práce na poli. I když mu sedlačení bylo ve studiu přítěží, měl je docela rád. Pracoval totiž denně s koňmi a ty miloval. Až do maturity v roce 1927 je každé ráno před odchodem na lokálku chodil pozdravit do stáje.

Sestry dostaly věnem hospodářství a Prokop odešel do Brna studovat zvěrolékařství. Byl zde žákem velkých osobností naší veterinární medicíny prof. MVDr. Antonína Klobouka (*rodák z Velkého Týnce, absolvent SG v mat. ročníku 1905*) a prof. MVDr. J. Taufera. Pod jejich vedením si osvojil pracovní postupy vědecké práce a tvůrčí přístup ke genetice aplikované v chovatelské praxi, již později uplatňoval zejména v zootechnice výkonných jezdeckých koní. Dne 17. června 1933 byl promován doktorem veterinární medicíny. Po krátké veterinární praxi v Hluboké nad Vltavou 1. října 1932 narukoval, absolvoval vojenskou školu pro důstojníky veterináře v záloze a následně sloužil ve vojenských hřebčinech Horné Moštěnice na Slovensku a Hostouň na Šumavě. Do zálohy byl přeložen v hodnosti

podporučika Dragounského pluku č. 11. Nastoupil praxi v hřebčíně pro chov anglického plnokrevníka v Napajedlích, od března 1937 působil ve státním hřebčíně Turie Remety na Podkarpatské Rusi. V následujícím roce složil s vyznamenáním zkoušku předepsanou pro odbornou službu ve státních ústavech pro chov koní a byl jmenován komisařem pro jejich chov. Absolvoval i dvouletou vyšší jezdeckou školu ve Vojenském jezdeckém učilišti v Pardubicích. V hodnosti kapitána velel za mobilizace v roce 1938 jezdecké eskadroně na východoslovenských hranicích s Maďarskem. Veškerý svůj volný čas věnoval sportovnímu ježdění. Za války vedl chov v hřebčíně Nemošice a od roku 1945 působil v Kladrubech nad Labem. V této době byl veřejnosti znám i jako mimořádně úspěšný jezdec steeplechase.

S koncem války začala neplodnější etapa jeho činorodé práce. Z armádního stáda chovných klisen se nezachovalo téměř nic. Celé měsíce tedy jezdil společně s mjr. Hanušem Keilem a MVDr. Hlaváčkem po republice na svody koní, jež po přestálém utrpení připravila válka o domov, a vybíral perspektivní koně pro chov a službu v armádě. Když byl v lednu 1949 jmenován ředitelem Ústavu pro chov koní v Hostouni, měl za úkol převést ho z vojenské správy do resortu zemědělství a tehdy ze strategických důvodů ho přemístit ze Šumavy na bezpečnější místo. Vybral si Albertovec u Opavy. Vzápětí však došlo k rozhodnutí o kompletní motorizaci armády a k bezhlavé administrativní mechanizaci zemědělství. Pod rouškou technického pokroku docházelo doslova k masovému vraždění koní. Dr. Večeřa zachránil několik set ušlechtilých plemenných koní a vybudoval chovný ústav, produkující sportovní a jezdecké koně, žádané zahraničními zájemci na mezinárodních dražbách. Velkým diplomatickým úsilím získal z hřebčína S. M. Kirova v SSSR stádo chovných klisen a trofejního trakénského hřebce Quoniam, z chovu SRN dalšího trakénského hřebce Karneol a jiné hodnotné plemeny. Budoval nové objekty pro chov a výcvik koní. S hrstkou svých osobních přátel, společně s naším úspěšným olympionikem mjr. Janem Pitlíkem, pozvedl Albertovec během deseti let po stránce odborné, sportovní i společenské na úroveň zasluhující obdiv. Hodnotu odchovaných ušlechtilých koní mnohonásobně zúročoval jejich odborným výcvikem. Z Albertovce vycházeli skvělí sportovní koně, kteří proslavili naše jezdectví doma i v zahraničí (např. parkuroví skokani Jelec, Karla, Odra, Nestor, Tubok, Opera, Frak, Terešva, militaristé Borec a Vánka, drezuristé Lusk, Ares, Balet, vítězové Velké pardubické Mor a Limit a desítky dalších kvalitních koní). Jezdecký tým nadšenců hřebčína Albertovec šel v nejtěžších soutěžích drezury a military jako „spanilá jízda“ od vítězství k vítězství. Sám pan ředitel dr. Večeřa šel svým podřízeným příkladem a do své sedmdesátky denně jezdil. Působil i jako rozhodčí jezdeckých soutěží, na Albertovci organizoval jezdecké dny, navštěvované desítkami zástupci diváků. Byl rovněž ředitelem a hlavním organizátorem řady významných mezinárodních jezdeckých závodů. Organizoval i dražby sportovních koní, z nichž plynuly pro státní rozpočet devizové prostředky jako z dobře prosperující továrny. Do análů čs. jezdectví budou zapsány skvěle organizované kurzy jezdectví (*měl jsem tu čest být frekventantem podzimního kurzu v roce 1962*), z nichž vycházeli odborně proškolení nadšenci jezdeckých oddílů v celé republice... Ze své pozice ředitele ústavu pro chov koní dal podnět k založení školního zemědělského podniku Vysoké školy veterinární (*pracoviště v Novém Jičíně*), kde sám řadu let předával své celoživotní chovatelské

zkušenosti a svým optimismem učil překonávat potíže a hledat cesty ze zdánlivě neřešitelných situací. Byl vždy korektní, radami či výtkami se snažil své podřízené spíše povzbudit. Ve svém soukromí byl mimořádně skromný. Příkladná byla jeho obětavost pro členy vlastní rodiny. Pěkný vztah k rodné Hané projevoval zcela spontánně. Ať s rodinou přijížděl autem na Hanou z kterékoli světové strany, vždy v okruhu do 30 km od Olomouce mluvil výhradně hanácky...

MVDr. Prokop Večeřa (zemřel 7. srpna 1985) měl smysl pro krásu, vzácnou schopnost vnímat biologické zákonitosti přírody a v souladu s nimi žít. Prozíravost dr. Večeři, rozsah jeho životního díla a vytvoření perspektivy smysluplného přežití koní v radikálně změněných společensko-ekonomických podmínkách lze objektivně posoudit jedině v kontextu znalostí tehdejší situace v armádě, v zemědělství a v jezdeckém sportu. V tomto prostředí jsem žil a znám osudy desítek lidí i koní. Byl jsem svědkem doslova heroického úsilí dr. Večeři. Tyto řádky píše s odstupem desítek let jako skromný projev vděčnosti člověku, jehož si provždy budu nesmírně vážit, který navzdory nepřízni a chaosu doby vlastní morální silou uskutečnil ušlechtilé záměry ve prospěch koní, jimž za věrnou službu lidstvo splácelo jedině nevděkem...

BRIGÁDNÍ GENERÁL – IN MEMORIAM

František Krátký

Z absolventů Slovanského gymnázia, kteří svůj život věnovali aktivní službě v československé armádě, vynikl František Krátký (*maturoval s vyznamenáním v roce 1912*). Pocházel ze zemědělské rodiny v Kožušanech. Z původně zamýšlené životní dráhy bankovního úředníka (*absolvoval i abiturientský kurs na prostějovské obchodní akademii*) ho svedla 1. světová válka. Byl odveden k pěšímu pluku ve Štýrském Hradci. Odtud byl v hodnosti kadeta – aspiranta převelen k pěšímu pluku do Lublaně a posléze na ruskou frontu. Se svou jednotkou přešel frontovou linii a dne 1. března 1917 se přihlásil do čs. zahraničního vojska na Rusi. Jako legionář bojoval v Tomsku, u Boryspolu a Baryševky na Ukrajině a zúčastnil se i bojů na sibiřské magistrále. Z Vladivostoku se vrátil v hodnosti poručíka čs. legií přes Kanadu v létě roku 1920.

Po návratu se definitivně rozhodl pro aktivní službu důstojníka ČSA. Postupně zastával funkce velitele čety, roty a praporu v posádkách v Opavě, Frýdku-Místku a Českém Těšíně. V hodnosti ka-

pitána byl zástupcem velitele pluku v Hradci u Opavy a v Olomouci. V roce 1922 byl vyslán na studium Vysoké válečné školy. Kvalitní jazykové znalosti, získané na Slovanském gymnáziu (*kromě němčiny a ruštiny plynně ovládal i francouzštinu*), mu umožnily studium vojenské literatury v originále. Po úspěšném ukončení studií působil na divizním velitelství v Olomouci a od roku 1926 na Ministerstvu národní obrany. V roce 1934 byl povýšen na plukovníka generálního štábu. Na všech velitelských postech byl vždy vysoce hodnocen jak po odborné, tak po lidské stránce.

V době ohrožení republiky byl vyslán do severomoravského pohraničí sužovaného provokacemi henleinovců. Roku 1937 byl jmenován velitelem posádky v Šumperku. I když v jeho pluku byli kromě Čechů i Němci a Maďaři, pluk na sebe upozornil v květnové mobilizaci v roce 1938 nastoupením do bojových pozic v rekordně krátkém čase. Plk. Krátký pak osobně řídil opevňovací práce na hranicích. Při záříjové mobilizaci velel první obranné linii. Z českého obyvatelstva organizoval oddíly domobrany a dobrovolné civilní hlídky na železničních tratích v týlu.

Po mnichovské kapitulaci byl povolán zpět na Ministerstvo národní obrany a dnem 15. března 1939 odešel do civilu. Mimořádně aktivně se angažoval v důstojnické odbojové organizaci Obrana národa. 24. října 1941 ho zatklo olomoucké gestapo. Byl odsouzen stanným soudem v Brně k trestu smrti a dne 7. května 1942 byl v Mauthausenu popraven...

Za příkladnou službu v československé armádě a aktivitu v protinacistickém odboji povýšil prezident republiky dr. E. Beneš plk. gšt. Františka Krátkého v roce 1947 in memoriam do hodnosti brigádního generála s účinností od 1. května 1942 a byl vyznamenán Čs. válečným křížem, Revoluční medailí a Medailí za vítězství. V Šumperku je po tomto skvělém absolventu Slovanského gymnázia, který byl vzorem čestného člověka, statečného vojáka a obětavého vlastence, pojmenována ulice.

ODEŠLI PŘED 60 LETY

- k osudům židovských studentů Slovanského gymnázia v Olomouci

Židovská komunita v Olomouci bývá tradičně spojována především s německou kulturou a německým jazykem. A tudíž i s německými vzdělávacími institucemi, z nichž nejdůležitější se nacházela na současně třídě Svobody - v budově dnešní Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého: fakultní budova, do roku 1945 *Deutsches Gymnasium und Oberrealschule*, byla až do okupace školou, kterou navštěvovalo a absolvovalo nemálo židovských studentů, jejichž celkové procento vždy dosti výrazně převyšovalo podíl židů na celkové olomoucké populaci: například ve školním roce 1932/33 tu studovalo celkem 40 žáků židovského vyznání, což představovalo 14,4 % žactva školy, zatímco například evangelíků studovalo na škole v tomto roce jen sedmáct.

Židé se však paralelně začínají objevovat i na olomouckém českém gymnáziu. První žid tu začíná studovat ve školním roce 1892/93, počet židovských studentů však není vysoký: Nešpor uvádí, že až do první světové války nebyli na škole ročně více než čtyři židé.

Po vzniku nové republiky v roce 1918 začíná počet židovských studentů na českých středních školách v Olomouci narůstat. Přes přetrvávající konkurenci německého gymnázia na dnešní třídě Svobody se na Slovanské gymnázium hlásí stále více studentů z židovských rodin – v roce 1937 jich tu studuje celkem 22. Pocházejí ze středostavovských kruhů, ale i z rodin větších průmyslníků – například v roce 1933 v ústavu maturuje Bedřich Heikorn, člen významné olomoucké průmyslové rodiny (Heikornovy závody, pozdější Milo). Heikornovi – mimo jiné – podporovali v Olomouci češství i jinými způsoby, a to i ve chvílích pro olomoucké židovstvo rozhodně ne příznivých, jmenovitě v roce 1938: továrník Heikorn tehdy daroval olomouckému divadlu 10 000 korun a na poradě pořádané Družstvem českého divadla v listopadu 1938 slíbil další pomoc.

Ve stejné době se v Olomouci objevují první antisemitské útoky: Mnichov aktivizoval a povzbudil ty Němce na území okleštěného státu, kteří horovali pro Adolfa Hitlera a jeho protižidovskou politiku. I v Olomouci začalo přibývat akcí namířených proti jejím židovským obyvatelům. Prapory, bubny, bílé podkolenky se stávaly už docela běžnými rekvizitami zfanatizovaných nacistických průvodů ulicemi města. *„Moje babička, Anna Smohlová, židovka, měla obchod s potravinami v dnešní Pavelčákově ulici. Na podzim 1938 se skoro každou noc objevovaly na zdech a výkladní skříní nápisy jako třeba JUDE RAUS, pod rouškou tmy nám tam malovali šesticípé hvězdy a výloha byla co chvíli rozbita,“* vzpomíná jedna ze současných členek olomoucké židovské obce, které bylo v době Mnichova deset let.

Od mnichovského diktátu neuplynuly ještě ani tři týdny a už se v Olomouci objevovalo to, co jinak bylo (v masovém měřítku a tentokrát již s posvěcením úřadů) uplatňováno až po 15. březnu 1939: označování židovských obchodů nálepkami. *„ŽIDOVSKÉ OBCHODY V OLOMOUCI OZNAČENY“*, hlásal 19. října 1938 deník Našinec. *„V noci na neděli byly na některých výkladních skříních nalepeny značky, vyjadřující, že dotyčný obchod je nearijský. Tento čin, ať už se kvalifikuje jakkoliv, potvrzuje, že i u nás vzrůstá antisemitismus.“*

Startovním výstřelem k podobným excesům ovšem zdaleka nebyl až Mnichov: již v květnu 1938, při slavnosti turnerů na olomouckých Nových Sadech byly předváděny nejenom alegorické vozy s obrazy nacistických pohlavárů (včetně Konrada Henleina), ale také alegorické skupiny zesměšňující židy. Hajlování, vykřikování protižidovských hesel („židy ven!“) přitahovalo místní nacisty jako magnet. A když jeden ze zúčastněných mladíků začal vyřvávat na opodál stojící židovskou obchodnici potupné výrazy, propukl dav v hlučný jásos. Čeští lidé jen mlčky přihlíželi a židovská obchodnice tehdy ještě měla odvahu nahlásit celou věc na policii.

Všechny tyto události vedly ke snaze židů uniknout z nepřátelského prostředí a projevíly se mimo jiné narůstajícím zájmem židovských žáků o studii

Památník židovským obětem na Ústředním hřbitově v Olomouci-Neředíně

um na olomouckých českých středních školách: v říjnu 1938 obdrželo ředitelství českého státního gymnázia v Olomouci řadu přihlášek židovských studentů a studentek, žádajících o umožnění přestupu z německého gymnázia. Šlo o všeobecný trend: „Podobnými žádostmi jsou zaplavovány také jiné střední školy v hanáckých městech,“ napsaly 15. října 1938 v článku *CHTĚJÍ DO ČESKÝCH ŠKOL* olomoucké Selské listy.

Ne vždy se podobné snahy židů setkávaly v českých druhorepublikových kruzích, frustrovaných mnichovskou tragédií, s pochopením: židům bylo neustále vyčítáno jejich někdejší němčení a židé uprchlí před nacismem ze zabraného pohraničí hledali jen těžko pracovní uplatnění; byli mnohdy bráni jako nežádoucí konkurence. Snadné tudíž nebylo ani postavení středoškolských učitelů židovského původu, kteří chtěli najít novou existenci v pomnichovské Olomouci: „*Jak je to možné?*“ napsaly Selské listy 29. října 1938: „*Na české obchodní akademii byla ustanovena profesorkou 47letá V. Rennerová, která učila asi 20 roků na německém gymnasiu v Děčíně. Je to Němka a pokřtěná židovka... Mezi sborem i mezi žactvem a po novinářské zprávě mezi občanstvem je velké rozhořčení nad tímto krokem nadřízeného úřadu a není vyloučeno, že může dojít k nepřijemnostem nejen ze strany občanstva, ale i žactva.*“

Přichází 15. březen 1939 a znerovnoprávnění židovských žáků a studentů na sebe nenechává dlouho čekat.

Výnosem říšského ministerstva pro kulturu z 12. července 1939 byly židovské děti vyloučeny z návštěvy německých obecných a středních škol. Výnosem téhož ministerstva z 15. listopadu 1939 byly německé vysoké školy v Protektorátě převedeny do správy Říše a židům byla návštěva těchto škol zakázána. Tato opatření se týkala hlavně emigrantů a jejich dětí.

Děti v terezínském ghettu pózují před fotoobjektivem

Později byla však omezení rozšířena i na návštěvu českých škol. Žáci židovského původu směli být přijímáni pouze v poměru 4 % k počtu ostatního žactva. Návštěva českých vysokých škol byla pak znemožněna jejich uzavřením.

Od 7. srpna 1940 bylo přijímání židovských žáků do škol s českým vyučovacím jazykem zakázáno vůbec. To se týkalo nejenom škol veřejných, ale i soukromých. 24. července 1942 přikázala zentralstelle uzavřít i ty nemnohé školy, definované jako ‚židovské‘. I soukromé vyučování židovských dětí bylo zakázáno. K začátku školního roku 1940/41 byli židovští žáci s definitivní platností vyloučeni ze všech škol.

Byl to jen první krok k jejich fyzické likvidaci. Jich i jejich starších kolegů, kteří stihli na olomouckém českém gymnáziu odmaturovat ještě ve svobodné republice nebo před zavedením protižidovských restrikcí v protektorátním školství.

Kdo se z táborů smrti vrátil a kdo ne, bylo samozřejmě známo hned po válce: první pokus o zmapování jejich osudu učinil sborník SÍMĚ HOŘČIČNÉ, PAMÁTNÍK OSMDESÁTI LET SLOVANSKÉHO GYMNASIA V OLOMOUCI, vydaný v roce 1947, kde jsou v podkapitole „Oběti rasové nenávisti“ rozebírány osudy jednotlivých židovských studentů a absolventů. Historické poznání však v době před padesáti a více lety bylo velmi omezené: vědělo se o Terezíně, Osvětimi a koncentračních táborech na území Německa. Stopy po četných židovských gymnazistech, nepřeživších holocaust, se však tehdy ztrácely v neurčitu. U mnoha studentů uvedených ve sborníku z roku 1947 se totiž jako místo úmrtí uvádí neurčitý pojem „východ“: Josef Geschmai, absolvent

z roku 1939, byl podle sborníku odvezen do Terezína a později zahynul „někde na východě“, Růžena Weihsová-Heimová, abiturientka rovněž z roku 1939, byla „po přechodném pobytu v Terezíně odeslána na východ, kde zahynula“.

O jaký „východ“ vlastně šlo? Kde zemřeli a kde se nacházejí bezejmenné hroby židovských studentů a absolventů Slovanského gymnázia? Odpověď dala až sedmdesátá a osmdesátá léta, studium západoněmeckých archivů, ale také studium archivů říšských drah, které židy na místa definitivní fyzické likvidace dopravovaly. Východem bylo okupované území někdejšího Sovětského svazu – dnešní Bělorusko, Estonsko a Lotyšsko. V době nacistické ofenzivy na východní frontě nacisté vyváželi židy právě sem. Plynové komory v Osvětimi začaly fungovat až v říjnu 1942, pouhé tři týdny před provedením obklíčovací operace u Stalingradu, která znamenala definitivní obrat ve válce. Jenže v té době byla už většina olomouckých židů po smrti, kterou našli právě na zmíněných okupovaných územích Sovětského svazu.

Největším masovým hrobem židů z olomouckých transportů je běloruský Malý Trostinec – bývalý kolchoz asi 20 kilometrů od běloruského hlavního města Minska. Při masovém střílení židů tu zahynulo 942 lidí z olomouckých transportů. Včetně zmíněného Josefa Geschmaie, který sem dojel transportem Bc, vypraveným z Terezína 25. srpna 1942. 469 židů ze střední Moravy bylo během jediného dne postříleno nebo udušeno výfukovými plyny v kabinách jedoucích nákladních vozů v dalším běloruském městě Baranoviči, poté, co byli nuceni vysednout z terezínského vlaku. Olomoučtí židé umírali v Rize, v estonském železničním uzlu Raasiku. Ale také v Treblince na území dnešního Polska – tamní plynové komory sloužily především k likvidaci obyvatel varšavského ghetta, ale zahynula tu i nemalá část českých a moravských židů prošlých Terezínem: z Olomoucka to bylo 562 židů, včetně zmíněné absolventky olomouckého gymnázia – Růženy Weihsové-Heimové. Ve vlastní Osvětimi zahynula jen asi pouhá čtvrtina z těch olomouckých židů, kteří nepřežili holocaust.

Židovské absolventy olomouckého českého gymnázia a židovské studenty, kteří na této škole po nějakou dobu svého života studovali, rozvál osud do všech koutů republiky. Do Terezína, který byl pro většinu protektorátních židů přístupní stanicí před transporty do míst konečné likvidace, se proto dostávali z různých měst, různými cestami. Ti, kteří zůstali v Olomouci, byli do terezínského „ghetta“ přivezeni čtyřmi transporty mezi 26. červnem a 8. červencem 1942. Šedesátého výročí této události, znamenající zmizení celé početně i významově nezanedbatelné menšiny ve spektru olomouckého obyvatelstva, tedy vzpomínáme právě letos.

Nové historické poznání umožnilo zrekonstruovat osudy jednotlivých židů ze Slovanského gymnázia do poměrně velkých podrobností: víme, jak a kdy se dostali do Terezína – a dnes už i to, kam a kdy byli z Terezína sekundárními transporty odvezeni a kde našli smrt. Umožňuje nám to dnes již s dosti velkou přesností vytvořit virtuální obraz jedné z minorit nejenom v našem městě, ale i na samotném Slovanském gymnáziu.

*MUDr. Vladimír Jorda
(mat. roč. SG 1976, B)*

DO FRANCIE PŘES VÁLEČNÉ FRONTY

Dějiny Slovanského gymnázia i České reálky v Olomouci byly vždy prostoupeny nejen úsilím vybavit žáky co nejhlubšími základy vědění, ale stejně intenzivní snahou probudit a posilovat v nich lásku k vlasti a národu, pocit uvědomělého občanství. Dokladů o úspěšnosti tohoto snažení najdeme v historii obou ústavů bezpočet. To nejlepší vysvědčení mu daly stovky někdejších absolventů, kteří se proslavili svými životními zásluhami o rozvoj vědy, kultury či umění v nejrůznějších oborech; prosluli jako vynikající pedagogové, právníci, lékaři, osoby stavu duchovního i jinak. Nejméně dvakrát však měli příležitost prokázat činem také své občanské a vlastenecké postoje. Bylo to za obou světových válek, kdy se řada mladých mužů – absolventů gymnázia i reálky – nehodlala smířit s údělem, jenž jim osud porobené vlasti přidělil. Odmítli sloužit zlu, a jakkoliv to bylo složité a životu nebezpečné, hledali místo na straně dobra, pravdy, lidské důstojnosti a svobody.

Již v letech I. světové války 1914–1918, kdy se naprostá většina byť jen trochu zdravých mužů musela stát vojáky rakousko-uherské armády, využili mnozí absolventi (ale i řada jejich profesorů) nejrůznějších příležitostí k tomu, aby přeběhli na druhou stranu zákopů a postavili se do šiků československých legií. Z řad bývalých žáků Slovanského gymnázia jich bylo čtyřicet, pět z nich v boji za svobodu zaplatilo životem. Absolventů reálky bylo jen o něco méně, legionáři se však stali všichni, kteří padli do zajetí.

Až na několik výjimek z italské fronty v roce 1918 osvědčili většinou své vlastenecké odhodlání i tehdejší Rusku. I ti nemnozí, kteří vytvořili tři bojeschopné legionářské pluky ve Francii, přešli na západní frontu přes Rusko (po moři z Archangelska).

K nim patřil mimo jiné i absolvent České reálky v Olomouci z roku 1916, kapitán francouzských legií **František Ptašinský** z Hodolan (1897–1942), po válce důstojník generálního štábu čs. armády, básník, spisovatel, překladatel a publicista, účastník i II. odboje popravený nacisty 16. 11. 1942 v Berlíně.

Za II. světové války v letech 1939–1945 bylo pro Čechy naplnění touhy vstoupit do boje za svobodu vlasti nesrovnatelně těžší. Tady už nestačilo přeběhnout často jen pár metrů či dokonce v skrytu počkat, až „nepřítel“ přijde sám. Po 15. březnu 1939 se myšlenka na přeběhnutí stala teoreticky neuskutečnitelnou. Okleštěná republika obsazená Němci (nyní tzv. Protektorát) nesousedila nikde ani jediným metrem se zemí přátelsky nám nakloněnou. Nebylo jí v té době oficiálně ani Polsko, ani nový Slovenský štát. Ale přesto byly tyto hranice jedinou nadějí pro únik, i když spřátelené země ležely ještě za dalšími dobře strážnými hranicemi. Tou zemí zaslíbenou byla pro všechny běžence především Francie. Těm, kteří před útekem absolvovali v Olomouci střední školu, byla o to bližší, že dobře znali jazyk této země, věděli leccos o jejich slavných dějinách a kultuře i o její vojenské síle. Měli jí už v srdci.

Tedy nejen s odhodláním k boji, ale navíc za hlasem svého srdce se nejdříve vydalo několik absolventů reálky maturitního ročníku 1936 (resp. 1935), kteří si po maturitě zvolili vojenskou životní dráhu. Tajnými cestami se postupně dostali do Polska demobilizovaní vojáci **Jaroslav Partyk**, **Miroslav Fiala**, **Ing. Miroslav Šmoldas**, **Mečislav Kozák**, s nimi také **František Dýma** (studoval již od roku 1932 v Brně). Stejnými chodníčky vedoucími do Polska však téměř současně odešli nedávni absolventi Slovanského gymnázia **Karel Feldschuh-Falta** (mat. roč. 1939), **Ing. Svatopluk Malý** (mat. roč. 1934), **Alois Vavřík** (mat. roč. 1938), také jejich někdejší spolužák **Albín Nasswetter** a dokonce dva teprve sextáni **Jan Dohnálek** a **Ctirad Hykel**, na druhé straně rovněž tři už starší bojovníci: **Gabriel Zatloukal** (mat. roč. 1931), téměř čtyřicetiletý učitel z Holice **Vítězslav Pospíšil** (mat. roč. 1921) a ještě o devět let starší **JUDr. Evžen Esteřák** (mat. roč. 1909). Většinou se ještě do vypuknutí války podařilo (přes československý konzulát v Krakově a francouzské zastupitelské instituce) odplout na některé z šesti polských námořních lodí spolu s 1212 československými dobrovolníky z Gdyně do francouzských přístavů.

Po nacistickém vpádu do Polska 1. září 1939 však již lodě po Baltu nepluly. Dobrovolníci M. Kozák, Ing. Šmoldas, Ing. Malý a Dr. Esteřák museli ustupovat se zbylými československými vojáky na východ, na území obsazené Rudou armádou. Úřední místa Sovětského svazu, vázaného již od 23. srpna 1939 paktem o neútočení s nacistickým Německem, nijak nesdílela bojové nadšení zadržovaných Čechoslováků a poslala všechny do internačních táborů. Až po mnohaměsíčních diplomatických vyjednáváních byli zajatci postupně propouštěni a zpravidla přes Střední východ se dostali do Velké Británie. Francii ještě bojující z nich zastihl pouze dr. Esteřák. (Ing. Miroslav Šmoldas, pozdější čs. generál, už v SSSR zůstal a do vlasti se vrátil jako jediný se Svobodovou armádou z Východu).

Po pádu Polska se naděje na uniknutí z Protektorátu zmenšila na minimum. Nezmenšilo se však odhodláním k boji ještě dalších odvážlivců. Museli volit pouze delší, složitější a ještě nebezpečnější cesty, jež vedly přes Slovensko, Maďarsko a stále ještě svobodnou Jugoslávii, odtud pak různými trasami konečně – do Francie. S dávkou štěstí, a tudíž s úspěchem tudy prošli mj. tři spolužáci ze Slovanského gymnázia (z maturitního ročníku 1938) **Božetěch Dubový**, **dr. Evžen Esteřák ml.**, **Zdeněk Babíček** a absolvent reálky z roku 1937 **Josef Souček**.

V květnových a červnových dnech roku 1940 se do nerovného boje za svobodu Francie postavilo na frontě se zbraní v ruce 15 bývalých žáků olomouckého gymnázia a reálky. Po zhroucení francouzské obrany se většina podařilo dosáhnout za ústupových bojů ještě volných přístavů a odplout do Velké Británie. Nenalodil se s nimi poručík letectva **František Dýma**, sestřelený v leteckém boji při obraně Paříže dne 21. 5. 1940, spásu na moři nenašel ani spolužák **Alois Vavřík**, který padl do německého zajetí. (Přežil pak sice pět dlouhých let nacistického koncentráku, ale na následky krutého zacházení 16. 7. 1947 ve věku 28 let zemřel.)

V Británii nastoupilo pět z bývalých spolužáků službu u Královského letectva. Válku přežil pouze pilot bombardéru **Mečislav Kozák**. Ostatní padli v boji. **Jaroslav Partyk**, **Albín Nasswetter** a **Zdeněk Babíček** v roce 1941, **Ing. Svatopluk Malý** v roce 1943.

Z původních bojovníků z roku 1940 se jich devět ještě do Francie vrátilo. J. Souček, M. Fiala, K. Feldschuh, Jan Dohnálek, C. Hykel, B. Dubový, E. Esterák ml., G. Zatloukal a Vít. Pospíšil po spojenecké invazi nastoupili v září roku 1944 se svou Čs. samostatnou obrněnou brigádou bezmála sedmiměsíční boj při obléhání přístavu Dunkerque.

Nebylo by spravedlivé nevzdat závěrem také čest těm z někdejších studentů Slovanského gymnázia, kteří měli stejnou odvahu (a zajisté by dobyli stejných zásluh v boji) jako jejich šťastnější spolužáci, kterým se útěk podařil. Čtyři jiní totiž to štěstí neměli. V půli února 1940 přešli tajně slovenskou hranici spolužáci ze septimy **Rudolf Šváb** a **Vlastimil Slezák**. Dostali se i do Maďarska, ale chytili je maďarští četníci, předali na Slovensko Hlinkovým gardistům a ti gestapu. Dostali se sice na svobodu ještě před koncem války, Rudolf Šváb však na následky věznění v roce 1947 zemřel. V červenci 1940 skončila na hranici u Velkých Karlovic cesta za svobodou pro **Miroslava Vinše** (maturanta z r. 1938). Za pokus o „velezradu“ byl odsouzen na 6 let žaláře, ve vězení však zahynul již 20. 2. 1943. Látkou pro dobrodružný televizní seriál by mohl být osud dalšího z běženců, **Václava Švédy**. Tenkrát osmnáctiletý septimán byl v červnu 1940 zadržen na slovenské hranici u Sudoměřic, dva měsíce vězněn v Hodoníně, pak na gestapu v Brně, odkud se mu neuvěřitelně podařilo uprchnout. Vynalézavým způsobem se skryl – v Německu mezi totálně nasazenými Čechy na falešné dokumenty. Odtud zosnoval po roce jiný pokus o útěk: přešel tajně hranice do Švýcarska, ale zase neměl štěstí. „Neutrální“ švýcarské úřady ho vyhostily zpátky do Německa, kde byl odsouzen k 15 letům kázně. Přežil. V roce 1945 dokonce složil na Slovanském gymnáziu v Olomouci dodatečně maturitu, šťastně (a bohatě) se oženil, ale přesto jeho příběh neměl šťastný konec. Když po roce 1948 přišel o vyženěný majetek a stal se druhořadým a ponižovaným občanem, rozhodl se znovu bojovat. Nějakými cestami se spojil s bratry Mašínovými a chtěl s nimi odejít za hranice. Spolu s jinými členy ilegální ozbrojené skupiny však byl zadržen, vězněn, souzen a 2. května 1955 popraven.

Škoda, že se už sotva co podstatného dovíme o úmyslech studenta **Lubomíra Mandáka**, abiturienta z r. 1942, nuceně nasazeného ve zbrojním průmyslu v Německu, kde – díky své znalosti francouzštiny (měl také státnici z angličtiny) navázal důvěrný styk se skupinou francouzských zajatců. Snad osnovali útěk, možná sabotážní čin... Celá skupina však byla náhle zatčena a nikdo z nich se nevrátil živý, aby podal svědectví. Ve věku 20 let zahynul v koncentračním táboře 23. 5. 1943 také nadaný student Mandák.

Určitě by se však našlo ještě více dokladů o statečných činech mnoha bývalých žáků obou olomouckých ústavů, třeba by už přímo nesouvisely s naším tématem vztahů k Francii. Nestály by však rozhodně mimo důkazy o dobrém výchovném prostředí našich škol.

*PhDr. Milan Tichák
(mat. roč. SG 1952, D)*

DÍVČÍ REFORMNÍ REÁLNÉ GYMNÁZIUM

Do svazku Slovanského gymnázia se v r. 1949 začlenilo i Dívčí reformní reálné gymnázium (viz samostatný sborník „Bud' zdrávom, gymnasium dívčí“, Olomouc 1999). K němu se vztahují fotografie na této straně i dva následující příspěvky.

Interiér budovy Dívčího reformního reálného gymnázia na dnešní třídě Svobody. Jaro 1928.

BÁSNÍŘKA A PŘEKLADATELKA ANDĚLA JANOUŠKOVÁ

Básnířka a překladatelka Anděla Janoušková patří k významným osobnostem české literatury druhé poloviny XX. století. Pozoruhodná je svým osudem i dílem. Prošla životem téměř nepoznána a svou literární tvorbu vždy chápala i vnímala jako službu. Dominantními rysy její osobnosti byly skromnost a pokora.

Narodila se 9. července 1921 v Lašanech nedaleko Olomouce, kde také v dětství bydlela. Její otec byl úředníkem ministerstva dopravy a své děti – dceru Andělu i syna Karla – vedl ke studiu. Anděla po maturitě na Dívčím reformním reálném gymnáziu v Olomouci roku 1940 přečkala zbytek války jako kancelářská síla. Po válce složila učitelské zkoušky, studovala defektologii na Masarykově univerzitě v Brně a graduovala na Univerzitě Palackého v Olomouci v oboru speciální pedagogika. Její profesí bylo učitelství, později učitelství se specializací na školy pro žáky vyžadující zvláštní péči. Působila na školách v Bohuňovicích, ve Šternberku a v Olomouci. Ze školských služeb básnířka odešla v roce 1978, poté se cele věnovala literatuře.

Anděla Janoušková byla intelektuálně orientovanou osobností a svůj zájem o literaturu celý život prohlubovala studiem literární teorie, zejména teorie verše. S literární orientací Anděly

Janouškové souvisí i její přátelské styky s osobnostmi české literatury, jichž si hluboce vážila. V Olomouci byl jí rádcem a překladatelským vzorem Otto František Babler, básnický tlumočnick Dantovy *Božské komedie* a překladatel české a slovanské poezie do několika germánských jazyků.

S povzbudivým ohlasem se setkávala tvorba Anděly Janouškové u knihovníka a bibliofila Bohuslava Smejkal, odbornou jazykovou oporu nalézala u romanisty Jiřího Látrala a u olomouckého literárního teoretika Vojtěcha Gaji. Na počátku básnické dráhy stál nakloněn jejímu talentu básník Jaroslav Seifert, pozdější nositel Nobelovy ceny, s jehož podporou Anděla Janoušková vstoupila roku 1955 do české literatury útlou sbírkou půvabných veršů *Kvítí*. V rukopisu měla v té době již dokončen cyklus čtrnácti duchovně orientovaných sonetů *Kytka pod kříž*, z jejichž prvních veršů vytvořila finální patnáctý sonet. Preciznost básnického jazyka Anděly Janouškové a vytříbenost básnické formy byly obdivuhodné již na samém počátku její tvůrčí dráhy. Doba však nebyla nakloněna duchovně orientované literatuře. Cyklus sonetů *Kytka pod kříž* vyšel poprvé až v roce 1986 v Mnichově v nakladatelství PmD (Poezie mimo domov) spolu s *Modlitbami* pod názvem *Modlitby a kytice*. Autorka byla tehdy skryta pod pseudonymem Jana

Anděla Janoušková

Dufková. Skutečné jméno autorky prozradilo až druhé vydání v edici Karmelitánská spiritualita v Kostelním Vydří roku 1992.

Kromě *Kvíttí* vyšla v padesátých letech Anděle Janouškové půvabná knížka dětských veršů *Nad paletou*. Hravá poetika a vtipné pointy spolu s kvalitními ilustracemi velmi usnadnily knize cestu k malým čtenářům-divákům. V době vydání této knihy působila Anděla Janoušková ve Šternberku a v učitelských kruzích byla její tvorba pozorně zaregistrována.

Poté nastává u Anděle Janouškové dvacetileté období tvorby do šuplíku a její literární plody se sporadicky objevují koncem sedmdesátých let v mimonakladatelských edicích zásluhou jejích přátel. Největšího ohlasu se dočkala sbírka milostné lyriky *Šeptem a jiné básně*, která vyšla roku 1979 k Mezinárodnímu dni žen v ZK ROH ČKD Blansko s přispěním O. F. Bablera a s jeho doslovem. Vypovídá to o klikatých cestách, po nichž bylo nutno projít, aby nežádané a nežádoucí tituly vyšly. Sbírkou *Šeptem a jiné básně* citlivě obráží krizi v autorčině osobním životě.

V blanenské edici vyšla Anděle Janouškové roku 1983 jako součást výboru *Jasmínová noc*, sestaveného z tvorby českých básnířek, znovu část jejího *Kvíttí* z roku 1955.

Anděla Janoušková se vedle vlastní tvorby intenzivně zabývala překlady. Překládala zejména z francouzštiny, kterou jako literární jazyk nesmírně cítila, ale i z ruštiny, němčiny a za jazykové spolupráce Vojtěcha Gaji i z lotyštiny a litevštiny. Je nasnadě si představit jazykové vlohy a dispozice překladatelky, jež bez univerzitní přípravy překládala myšlenkově náročné texty a udivovala svým přebásněním i tehdy, když její texty mohly být porovnávány s klasiky. Platilo to především o Apollinairově *Pásmu* v překladu Karla Čapka, Petra Kopty a Karla Sýse. Ani v konstelaci s těmito básnickými „převody“ neztrácí jazykové mistrovství Anděle Janouškové punc geniality. Škoda, že nakladatelské domy tyto hodnoty před listopadem 1989 u Anděle Janouškové nerozpoznaly a nechápaly.

Janoušková se svými překlady z francouzské literatury postavila po bok početné plejádě umělců, kteří již v dávné minulosti vnímali Francii a její kulturu jako významný inspirativní zdroj k rozvoji české kulturní a umělecké identity.

Většina překladů Anděle Janouškové vyšla až po listopadu 1989. Výjimkou je kniha *Žár lásky a lásky žal*, v níž jsou uloženy verše francouzské básnířky Marceline Desbordes-Valmorové. Vydal je v roce 1989 Československý spisovatel Praha v edici Kruh přátel poezie za redakce Jiřího Žáčka. V témže roce vyšly i jí přebásněné verše Austriy Skujiňové *Jako křik ptáka*.

Množství překladů Anděle Janouškové je úctyhodné. Grandiózní *Modlitby básníků*, v nichž je soustředěno 145 duchovních textů světové provenience od středověku po současnost. V básniřce při tvorbě těchto překladů dozrál odkaz Bablerův a projevil se nanejvýš inspirativně.

Básnířka v devadesátých letech cítila, že se již naplňuje závěr jejího života. Věnovala se proto cele překladům literatury s duchovní tematikou. O její pracovitosti a soustředění svědčí překlad prózy Juliána Greena *Bratr František* (1993), obsáhlý výbor básní *Terezie z Lisieux* (1995) a tři díla německého spisovatele A. M. Ballinga *Člověče, mám tě rád* (1994), *Štěstí* (1994) a *Bůh má rád veselé lidi* (1996). Většinu z nich vydalo Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří.

Poslední rok života přední české básnířky a překladatelky byl naplněn nejen prací, ale i těžkou chorobou, kterou se osud osobnosti, vnímané v literární společnosti jako symbol kulturnosti, duchovnosti a svrchované vzdělanosti, naplnil. Básnířka zesnula v Olomouci ve čtvrtek 7. ledna 1999, poslední rozloučení se uskutečnilo v olomouckém krematoriu 11. ledna.

Navzdory své příslovečné skromnosti vzbuzovala Anděla Janoušková svým dílem básnickým i překladatelským respekt a zájem literárních kruhů a každé její literární dílo vstupovalo „do světa“ se zasvěceným výkladem. A právě doslovy k vydaným titulům, které psali její nejbližší literárně orientovaní přátelé, se stávají nejdůležitějším zdrojem informací o jejím životě a literární práci. Patřili mezi ně O. F. Babler, Jiří Látal, Vilém Hejl a Bohuslav Smejkal. Na počátku roku 1994 byly publikovány dva rozhovory s Andělou Janouškovou. První v *Hanáckých novinách*, druhý v kulturním zpravodaji *Kdy - kde - co v Olomouci*.

V souvislosti s 10. výročím založení bilingvní česko-francouzské sekce Slovanského gymnázia v roce 2000 byly připomenuty osobnosti, které pro její založení svou literární prací připravovaly živnou půdu. Básnířka a překladatelka Anděla Janoušková mezi ně opravdu patřila. Vzhledem k tomu, že se Slovanské gymnázium stávalo ústavem, do něhož vstupovali studenti uzavíraných škol, cítí se Slovanské gymnázium dědicem jejich tradic a cítí povinnost jejich významné absolventy připomínat. Tak je tomu i v případě Anděly Janouškové, absolventky Dívčího reformního reálného gymnázia.

Mgr. Bohumír Kolář

ANDĚLA JANOUŠKOVÁ

S 9. 7. 1921 *Laštany* † 7. 1. 1999 *Olomouc*

Básnířka spirituálního zaměření, autorka veršů pro děti, překladatelka z němčiny a francouzštiny.

Anděla Janoušková je spjata s Olomoucí velmi důvěrně. Jako člověk spirituálního zaměření velmi citlivě vnímala historickou Olomouc, její kulturní rozměr i její sakrální stavby.

V Olomouci mnoho let působila profesně jako učitelka na zvláštní škole. Bydlela v Žilinské ulici. Olomouc vnímala jako město duchovní, stýkala se s básníkem O. F. Bablerem, knihovníkem Bohuslavem Smejkalem, romanistou Jiřím Látalem a Vojtěchem Gajou. Jako penzistka žila v ústraní a intenzivně se zabývala literární prací.

Anděla Janoušková vystudovala Dívčí reformní reálné gymnázium v Olomouci, defektologii na Masarykově univerzitě v Brně a speciální pedagogiku na Univerzitě Palackého. Řadu let působila ve Šternberku, později v Olomouci, nejdéle na zvláštní škole v budově Komenia na tř. 8. května. Literární tvorbou se zabývala od mládí. Debutovala básnickou sbírkou *Kvítky* v roce 1955. Vlastní verše publikovala celkem v pěti sbírkách – tvorbu pro děti v knize *Nad paletou*. Spirituálně laděnou sbírku *Modlitby a kvítí* vydalo A. Janouškové v roce 1986 mnichovské nakladatelství PmD pod pseudonymem Jana Dufková. Stalo se tak zásluhou spisovatele Viléma Hejla, dr. Anastáze Opaska a básníka Daniela Strože.

Bibliografie

Kvítí (1955), *Nad paletou* (1958), *Šeptem* (1979), *Modlitby a kytice* (1986), *Modlitby* (1992), *Po Karmelských stezkách* (1995).

Překlady

Austra Skujiňová: *Jako křik ptáka* (v jazykové spolupráci s V. Gajou, 1979) M. Desbordes-Valmorová: *Žár lásky, lásky žal* (1989), *Modlitby básníků* (1992), Julien Green: *Bratr František* (1993), *Básně sv. Terezie z Lisieux* (1995), A. M. Balling: *Člověče, mám tě rád* (1994), A. M. Balling: *Štěstí* (1994), A. M. Balling: *Bůh má rád veselé lidi* (1996), G. Apollinaire: *Pásmo* (1997).

Literatura

O. F. Babler: Doslov k básnické sbírce *Šeptem*, Vilém Hejl: Ediční poznámka k *Modlitbám* (1992), Jiří Látal: Doslov k *Modlitbám básníků* (1992), Bohumír Kolář: Na kávě u básničky, *Hanácké noviny*, roč. 5 - 1994, č. 1, 3. 1. 1994, s. 6, Bohuslav Smejkal: Poznámka k Apollinairově *Pásmu* (1997).

LÝKOVEC

Není tvým květům zima,
Když pláštiky jim natká
Jen bílá jinovatka
Rukama mrazivýma?

(*Kvítí*)

ROZMARÝN

Věneček z rozmarýny
Vadne jak každý jiný.
Tak časem vše prý mine.
I láska, rozmarýne?

(*Kvítí*)

INTER ARMA...

Je-li nám osud příznivě nakloněn, narodíme se do slušné rodiny a dostaneme se do dobré školy. Pánbůh mi vybral dobré rodiče a otec mi vybral dobrou školu. Zabezpečit dítěti dobré vzdělání bylo pro příslušníka středního stavu otázkou společenské prestiže. Proto se vybíralo pečlivě a s rozmyslem. Otec prozíravě počítal s tím, že se ženy v nejbližší budoucnosti plně emancipují i v pracovním uplatnění. Sám skončil středoškolská studia na samém počátku československé státnosti a jako mnozí jeho současníci choval velkou náklonnost ke všemu francouzskému. Proto padla volba na Dívčí reformní reálné gymnázium. Bylo to v dobách, kdy otcovská vůle byla zákonem - není tedy divu, že jsem s sebou k přijímacím zkouškám vlekla těžký ranec odpovědnosti a trémy. Do školní budovy na dnešní třídě Svobody 28 jsem vstupovala prvně v životě a hned se mi tam zalíbilo. A ve třídě, v níž se zkoušky konaly, byl pán s tehdy dosti neobvyklou bradkou, prošeďivělou jako jeho vlasy, pán tak klidný, důstojný a laskavý, že všechna tréma pominula - byl to sám pan ředitel Klement Králík. Přišla jsem s třesoucími se koleny a odcházela již jako studentka Dívčího reformního reálného gymnázia, těšící se z toho, že bude chodit do tak krásné školní budovy.

Krásná budova však měla poněkud povážlivé sousedství. Německé gymnázium, s nímž se žilo v napjatém příměří, vedle něj pak židovskou synagogu, která měla být brzy smazána z tváře města. Skutečně osudově rozložené kostky!

Začátek studií byl idylický. Ty krásné hodiny češtiny s panem ředitelem Králíkem! To on zahájil řadu výborných češtinářů, kteří mi vstúpili cit nábožné úcty k rodnému jazyku – řadu, která vrcholila ve výši, pro mne až nadhvězdňé, hodinami pana profesora PhDr. Oldřicha Králíka – to však již na Slovanském gymnáziu. Ty krásné přestávky, kdy jsme se procházely po čisté, světlé chodbě – měli-li dozor manželé Jaroslav a Drahomíra Slavíkovi, mělo toto korzování přímo velkosvětský punc: byli tak mladí, v našich očích vrcholně elegantní a zajímaví – vždyť znali Paříž! Dalším nedostižným vzorem půvabu a elegance byla paní profesorka Jarmila Vláčilová, která nás vedla „zpěvem k srdci, srdcem k vlasti“. A to náboženství, které jsem vlastně objevila až na gymnáziu! Po venkovském faráři ve Slezsku a málo erudované „paní katechetce“ z hodolanské školy byl pro mne páter Jaroslav Šumšal zjevením. Jevl se mi jako posel od Boha, který si vybírá ty nejlepší, aby šířili jeho učení. Nevím, zda a jak na něho vzpomínají jeho ostatní žáci. Při vzpomínce na tohoto nadaného a vzdělaného kněze mě vždycky zabolí srdce. To, že ho, sedmatřicetiletého, umlátí lopatou opilý dozorce v koncentráku, vrhá v mé mysli na dvacáté století pořádný stín.

Nebylo ovšem v té komfortní škole všechno růžové – byla tam i kreslárna a rýsozna, pro mne mučírna, v níž se nad mými výtvozy zajímavá tvář paní profesorky Esterákové stahovala odporem, zatímco jejího nástupce, pana profesora Aloise Kučeru, ponoukaly mé výkresy k pobavenému smíchu. To pan profesor Hrubeš, můj třídní, zachoval tvář sfingy a v tercii mi v konferenci rovnou vpálil z rýsování „napasa“. Když pošta doručila cenzuru čili špajzku, vztáhl můj otec „napomínání k větší pílí“ na sebe a až do pololetí mě velmi pilně pohlavkoval, takže mne propohlavkoval až ke známce chvalitebné.

Zatím vně školních zdí atmosféra houstla. Jaké komentáře asi pronášelo osazenstvo německého gymnázia, když sledovalo, jak na společném dvoře nacvičujeme své vystoupení pro poslední předválečné celostátní středoškolské hry? Neklame-li mě paměť, patřila k hudebnímu doprovodu nacvičovaných prostných píseň: „Zvonili, zvonili, blázni se honili, louky, nelouky, ztratili klobouky“. V krátkém čase mělo na tato slova dojít. Honili jsme se jako blázni, my, žáčky, i naši pedagogové. Z budovy do budovy, z ranní směny na směnu odpolední, ze špatně vytápěných tříd do tříd vůbec nevytápěných. To už jsme měly za sebou bouřlivé dny, kdy dospělí ve dnech mobilizace chodili vyvolávat před radnici: „Dejte nám zbraně, dali jsme si na ně!“, kdy tátové s vojenskými kufříky kvapem rukovani a my se na radnici úporně hlásily do studentské legie k velkému gaudiu starších studentů. To už jsme za sebou měly i smutné dny, kdy se otcové „po Mnichovu“ vraceli z mobilizace s pocitem studu a bezmoci, kdy se naše řady rozšířily o zaražené či poplakávající dívenky, vyhnané s rodiči ze Sudet a ze Slovenska. Měly jsme za sebou i den z nejsmutnějších, kdy se ulicemi hrnula wehrmacht. Paní profesorka Uhrová nás musela naučit německou hymnu a píseň SA-Manna Horsta Wessela. Naučit jsme se ji musely, ale nepamatují se, že bychom ji byly někdy zpívaly. Zdálo se nám, že si se

Pamětní deska na škole v Hálkově ulici

svými profesory rozumíme beze slov, že víme, co si o naší situaci myslí, tak jako vědí oni, co si o ní myslíme my. Nebylo třeba vyslovit nahlas, co „z hlediska vyššího principu mravního“ je a není zločinem. I toto „nevyřčení“ bylo spiknutím. Nevyřčené a hluboké soucítění obklopovalo ty naše spolužačky, jejichž otce zatklo a posléze zlikvidovalo gestapo, i ty paní profesorky, jejichž manželé byli v nacistickém vězení.

Není divné, že jsme to snášely my, studentky. Vždyť mezi rané mládí a optimismus až nezodpovědný lze položit rovnítko. Nosily jsme přešívané šaty, ošlapané boty, ujídaly jsme maminkám z kostek umělého medu, místo zamílovaných psaníček jsme dostávaly od svých o pár let starších ctitelů nuceně nasazených v Reichu vždy po větších náletech na německá města lístky s předtištěným textem „Ich bin gesund, Haus in Ordnung“. Měly jsme své maličké, zcela vedlejší roličky v dramatu, jehož výsledek a šíři jsme tenkrát nedovedly posoudit. Tak třeba – kolik nás tušilo v září 1942 při návratu z prázdnin do školy v Hálkově ulici, co se odehrálo v jejích zdech za tu dobu, kdy jsme krátce hostovaly ve škole na Mořickém náměstí a pak se těšily ze dvou měsíců prázdnin? Nikdo s námi o tom nemluvil a zoufalství tří tisíc čtyř set devadesáti devíti židovských spoluobčanů, z nichž tu nacisté „formovali transporty“ vyvanulo pozotvíranými okny – i když se chtělo věřit, že muselo otrást základy té stavby!

Obdivuhodné však je, jak to všechno snášel náš obětavý profesorský sbor. Je to obdivuhodné v době, kdy každý problém medializací nabobtná a zbytní a kdy i malá nesnáze demobilizuje. Naši učitelé vytrvale usilovali o udržení

Budova školy v Hálkově ulici

a pod kanóny hřímala země – přece neplatilo, že „inter arma silent Musae“. Připravovali jsme studentská divadelní představení, koncerty v Redutě, studentské večery poezie, nezapomenutelné představení Plautových „Strašidel“ a Aristofanových „Žab“ – většinu toho uváděli v život studenti Slovanského gymnázia, jimž poskytoval záštitu charismatický doktor Habáň v dominikánském klášteře. Pokud se nám nepodařilo „obohatit“ pásmo studentské poezie některou vlastní básní jako autorky či interpretky, užívaly jsme si Múz jako vděčné divačky a posluchačky.

Nepociťuji sebelítost, porovnávám-li své uplynulší mládí s mládím svých dětí – vždyť díky známým okolnostem také je moc nestálo – nebo se současným mládím svých vnuček. Za všechny újmy a ústrky ale naše generace dostala podivuhodný dar – zažili jsme konec 2. světové války s jeho euforií a blaženou nadějí, že všechno zlé skončilo a nastal všeobšáhly mír. Ještěže člověk nikdy neví, co ho čeká, jak praví ve své písni Jaromír Nohavica. A ještěže lidstvo neztratilo doposud svou šanci. Tuto dosud neztracenou šanci posilují a budou posilovat dobré školy, jako ta naše. Kéž by jich bylo dost pro všechny!

*JUDr. Božena Dorazilová-Mašatová
(studentka DRRG 1937-1944, mat. roč. SG 1945, E)*

školy, stěhovali se s námi, učili bezmála bez pomůcek, bez učebnic nebo s učebnicemi zmrzačenými škrty a přelepky. Mrzli s námi, připravovali penzum v době uhelných prázdnin, překračovali rámec osnov, jen aby do nás vpravili potřebnou míru solidních, ale skutečně solidních vědomostí – non schola, sed vitae futurae. A přitom měli jedinou jistotu – že totiž nad námi visí Damoklův meč nekontrolovatelné zvůle. Pan ředitel Hikl, který vedl zřídnuvší stádečko pošetilých dívek kolem nástrah a propastí těch časů, zahajoval obvykle zkoušení otázkou: „Kdo byli předchůdci Husovi?“ – Možná, že se mi už vytrácejí z hlavy předchůdci Husovi, ale následovníky Komenského z naší školy chovám ve vděčné paměti!

A přestože ta válka vydávala strašlivý hluk – svištěly střely, duněly bomby, vylý kaфуše

ARCHITEKTI SPJATÍ STUDIEM

s Českou reálkou a Slovanským gymnáziem v Olomouci

Slovanské gymnázium v průběhu své dlouhé historie se již několikrát pokusilo o dílčí rekapitulaci svých absolventů z hlediska určité profese, jíž se v životě profesně zabývali nebo se jí intenzivně věnovali jako svému poslání. SGO věnovalo již značnou pozornost mnoha lékařům, vysokoškolským pedagogům, publicistům, literátům, vlastivědným nadšencům, výtvarníkům. Výrazným počinem tohoto druhu se stala publikace Slovanské gymnázium literární, která vyšla v roce 2000 a souhrnně pojednala o osobnostech s literární a publicistickou orientací a v připojeném pendantu se alespoň letmo dotkla i výtvarných umělců. Žádná práce tohoto typu nemůže být zcela vyčerpávající a nezbyvá než omluvit její případnou neúplnost či absenci některé osobnosti.

Sté jubileum vzniku České reálky dalo podnět, aby byly připomenuty osobnosti s některou další výraznější profesí, tentokrát technického charakteru. Zvolena byla architektura. Její výběr jako zkoumaného oboru nebyl náhodný. Vyplýval ze symbiózy techniky a estetiky, která z této profesní orientace činí povolání společensky závažné a respektované. SG neodolalo šanci alespoň orientačně nahlédnout do početné řady absolventů České reálky a následně absolventů Slovanského gymnázia, kteří vstoupili na zmíněnou tvůrčí dráhu. Výsledkem je tento drobný dílčí vhled do profesní skupiny, která se ukázala být neobyčejně rozmanitá a zdaleka ne tak homogenní, jak se zprvu zdálo.

Začneme několika encyklopedickými charakteristikami architektury jako tvůrčího oboru. Připomenutí je důležité pro jednoznačné pochopení složitosti architektury jako profese. Vyjděme z Ottova Slovníku naučného z r. 1889 (Díl druhý, str. 670–691): *Architektura jest umění stavěti tak, aby stavba hověla netoliko požadavkům praktickým, ale i estetickým. Co se týče činnosti stavební, možno rozeznávati část mechanickou od umělecké. Prvá zanáší se tím, aby sestavovala budovu z rozličných hmot dle zákonů statických; druhá pak dodává těmto formát a celku ušlechtilosti a umělecké dokonalosti. Oba tyto výkony spolu úzce souvisejí a nemohou se od sebe oddělit; zanedbání jednoho z obou vždy mívá nezdar v zápětí. Pochybená konstrukce stavební ohrožuje trvání budovy; nedostatečné umělecké provedení znetvořuje stavbu sebedůkladnější. Z toho patrně, že závislá jsou na stavitelství musí míti k němu zřetel a nemůže užívati forem libovolných, nýbrž takových, které odpovídají konstrukci a hmotě. Architektura zanáší se tedy uměleckým vyjadřováním myšlének stavebních co do celku i co do detailu.*

O čtvrt století později vydaný Masarykův slovník naučný (1925, Díl 1., s. 247–250) vyjadřuje se obdobně:

Architektura (lat., řec.), umění stavěti budovy podle určitých pravidel a požadavků praktických a estetických. Oproti druhým uměním výtvarným - malířství a plastika - architektura je především uměním stavby, konstrukce. Po této stránce je nutno rozlišovati v a-e činnost konstruktivně mechanickou od umělecké, jež, ač protichůdně, se vzájemně podmiňují a doplňují, dávající vzniknouti uměleckému

dílu architektonickému. Mechanická konstrukce zabývá se hmotou, stavebním materiálem a zákony statickými, z nichž vyrůstá umělecká forma. Forma v a-e musí odpovídat konstrukci, hmotě a účelu stavby, musí vyplývat z nich logicky jako jejich rovnocenný činitel. Každá doba vývoje lidstva vyjadřovala se určitými formami pro ni charakteristickými, které odpovídaly tehdejším pojmům účelnosti, krásna i dovednosti technické a které nazýváme slohy... Průkopníky moderních architektonických idejí jsou u nás Jan Kotěra, B. Feuerstein, Jar. Krejcar, O. Tyl, J. Chochol, J. Gočár, část. P. Janák a O. Novotný.

Z encyklopedických definic vyplývá, že architektura vždy vyžadovala osobnosti mnohostranně disponované. S postupem doby požadavek mnohostrannosti nabývá na aktuálnosti, a to zejména proto, že architektonicky vzdělaní lidé nejsou jen projektanty a tvůrci návrhů nových „staveb“, ale uplatňují se v oblasti památkové péče, v oblasti územního plánování, ve sféře urbanismu, státní správy a specializovaných oborů, jako je akustika prostoru, jeho osvětlení, ale i stavební dozor, popřípadě řízení projektových kanceláří či realizačních podniků apod. Navíc přibývá projektů kolektivních, které vznikají v součinnosti mnoha specialistů ve velkých projekčních kancelářích. Z této složitosti „oboru“ se odvíjejí i problémy s výtvarnou prezentací architektonických děl, jež měly jako součást každého „medailonu“ tvořit nedílnou součást každého informativního bloku.

V přípravné fázi jsme se pokusili především zjistit, kteří z absolventů České reálky a Slovanského gymnázia se po maturitě studiu architektury věnovali a následně našli v architektuře uplatnění. Výsledek, i když nelze vyloučit jeho neúplnost, byl velmi povzbuzující:

Z absolventů reálky k nim patří Jarin Kovář, mat. roč. 1923 (1905–1987), Antonín Drábek, mat. r. 1927 (1906–1986), Miroslav Strnad, mat. roč. 1931 (1913–1996), Miroslav Bílý, mat. r. 1938 (1919–2000), Miroslav Vachalovský, mat. r. 1939, Zdeněk Hynek, mat. r. 1940, Václav Dvořák, mat. r. 1941, Zdeněk Gardavský, mat. r. 1941, Karel Gronwaldt, mat. r. 1941, Karel Typovský, mat. r. 1941, Luboš Müller, mat. r. 1944, Jiřina Gregorová-Růžičková, mat. r. 1944, Vladimír Mrtvý, mat. r. 1948, Antonín Škamrada, mat. r. 1948, Helena Štelzigová-Kulková, mat. r. 1949, Jan Kubíček, mat. r. 1951; z absolventů gymnázia pak Miloš Suchánek, mat. r. 1943, Ladislav Pospíšil, mat. r. 1946, Marie Anderegg-Tilleová, mat. r. 1948, Vladimír Polesný, mat. r. 1952, Emil Králík, mat. r. 1952, František Páleník, mat. r. 1952, Eva Zapletalová-Benková, mat. r. 1952, Jaroslav Drápal, mat. r. 1953, Jan Melichar, mat. r. 1953, Jarmila Střechovská-Drápalová, mat. r. 1955, Jana Lenochová-Růžičková, mat. r. 1955, Jan Navrátil, mat. r. 1957, Luděk Ležatka, mat. r. 1965, Tomáš Šantavý, mat. r. 1969, Jiří Holas, mat. r. 1970, Jiří Zlámal, mat. r. 1971, Milan Obenaus, mat. r. 1973, Pavel Chadraba, mat. r. 1975, Pavel Grasse, mat. r. 1980, a David Benda, mat. r. 1981.

Rozložení zájmu o studium tak náročného oboru v průběhu existence obou ústavů je natolik stejnoměrné, že by bylo pouhou konstrukcí z něho usuzovat

a dokládat, zda a jak středoškolské vzdělání, popřípadě jednotliví profesoři motivovali nebo ovlivnili absolventy k volbě budoucí profese. Nepochybně Česká reálka jako ústav s výraznou specifikací a profilující deskriptivní geometrií se vlivu na budoucí orientaci svých studentů zříkat nemusí. Slovanské gymnázium ale může svůj podíl na architektonickou ústavní žeň odvozovat spíše z charakteristické vzdělávací mnohostrannosti, jež mu je a vždy byla vlastní a jež absolventům následně umožnila specializaci v tak náročném povolání. Přisudme tedy volbu oboru u architektů vzešlých ze Slovanského gymnázia spíše okolnostem jiným; zejména jejich vlastním dispozicím, schopnostem, rodinnému zázemí a především zájmu.

Vhled do zvolené profesní sféry byl učiněn pomocí dotazníku, který odpovídal zvyklostem užívaným při tvorbě personálních slovníků typu Kdo je kdo. Všichni oslovení mohli zvážit, zdali chtějí být v jubilejním almanachu prezentováni, či nikoli; a také v jakém rozsahu.

Některé osobnosti již nežijí a k jejich rodinám jsme nenašli cestu, jiní nežijí na uvedené adrese a náš informativní dopis k nim nedošel. Mnozí na náš zájem a ani opětovnou urgenci nereagovali.

Při tvorbě medailonů, věnovaných jednotlivým osobnostech, byla respektována sdělnost respondentů i jejich přání více či méně zúžit biografické a profesní údaje na základní encyklopedické heslo. Podle přání autorů také buď reprodukuje některé z realizovaných nebo navržených děl (v černobílé verzi), nebo ponecháváme jejich heslo bez ilustrativního doprovodu. Sami pokládáme každou absenci (absolutní či dílčí) za chybnou.

Závěrem dovolte konstatování, že práce na tomto tematickém okruhu byla velmi poučná. Bylo na ní možno registrovat lidskou zralost respondentů, vědomí jejich příslušnosti k absolvovanému středoškolskému ústavu a pozoruhodnou skromnost a ochotu napomoci dobrému záměru.

Velkou radost nám způsobil ohlas, který náš záměr u mnoha absolventů vyvolal, zejména pak u těch, které život zavál daleko od Olomouce, mnohdy až za hranice českého státu.

Do stanovené uzávěrky této kapitoly se nám podařilo získat dostatečné podklady o následujících osobnostech, a tak jejich medailonky s případnou „dokumentací“ čtenářům jubilejního almanachu, vydávaného k 135. výročí založení Slovanského gymnázia a k 100. výročí otevření České reálky, rádi předkládáme. Klíčem k pořadí je datum jejich narození.

Zpracování tématu má nepochybně značný význam i pro autorskou identifikaci mnoha olomouckých objektů. Řada staveb byla dosud vnímána anonymně. 29 medailonů, jež obsahují poměrně podrobné informace o projektech a realizacích, prozrazuje, kdo co vytvořil, vyprojektoval, realizoval. Tyto informace jistě najdou své uplatnění a využití nejen v historii olomoucké a regionální architektury, ale i ve vlastivědě obecně. Zpracované téma dává za pravdu těm, kteří absolventy České reálky, Slovanského gymnázia a jejich modifikací pokládají za významnou součást intelektuální Olomouce.

Mgr. Bohumír Kolář

ING. ARCH. JARIN KOVÁŘ

S 21. září 1905 Černovice u Brna † 16. července 1987 Olomouc

Ústřední hřbitov Olomouc 1HXXII 0134

Rodinné vztahy: ženatý, manželka Pavla, roz. Jeřábková (1912–1989), syn Jaroslav (S 1940), absolvent Ostravské univerzity; rodiče: Jaro Kovář, stavitel (1883–1961), Božena, roz. Odehnalová.

Studia: Absolvoval Českou reálku v Olomouci, maturoval v r. 1923 ve třídě B prof. dr. Josefa Maška, Vysokou školu technickou v Brně vystudoval v r. 1932. Mezi I. a II. rigorózní zkouškou studoval architekturu v Německu, Itálii, Francii, kde vykonával funkci asistenta u stavitele Le Corbusiera, dále v Egyptě apod. Působil i u Jiřího Krohy.

Profesní kariéra: Po vykonání I. rigorózní zkoušky a zahraničních studiích nastoupil na doporučení fy Baťa ve Zlíně, kde vykonával práci jako stavební inženýr. Mimo jiné s velkým úspěchem přestavěl filiálku v Berlíně. V době krize prošel různými zaměstnáními, byl např. vedoucím výpravy v olomouckém divadle a jeho scénografické projekty vzbuzovaly velkou pozornost. Zúčastňoval se mnoha architektonických výstav a svými návrhy výškových budov vyvolával údiv. V roce 1945 zvítězil v soutěži o návrh projektu Památníku Rudé armády v olomouckých Čechových sadech.

Při jeho stavbě působil jako stavební poradce. Za tuto práci obdržel čestný odznak Za výstavbu republiky. Architektonické i scénografické projekty Jarina Kováře jsou uloženy v olomouckém Muzeu umění.

Osudy: V době fašistické okupace byl vězněn, po propuštění nastoupil jako odborný učitel na pokračovací škole v Olomouci, kde působil jako učitel různých řemesel až do r. 1945.

V roce 1948 neprošel prověrkami a od rýsovacího prkna odešel pracovat jako zedník. V padesátých letech byl opět jako nepřátelský element odsouzen lidovým soudem do vězení. Po úrazu prošel různými zaměstnáními v n. p. Milo, Zora, Okresním stavebním podniku Šternberk apod.

V roce 1991 byl rehabilitován. Za věznění v době války nebyl německou stranou ani rehabilitován, ani odškodněn.

Ing. arch. Jarin Kovář: Realizovaný návrh Památníku RA v olomouckých Čechových sadech

AKAD. ARCH. ANTONÍN DRÁBEK

S 12. května 1906 Tovačov † 3. února 1986 Praha

Kolumbárium Husova sboru Olomouc 5/239

Jeden z nejstarších známých architektů z řad absolventů České reálky v Olomouci. Maturoval na tomto ústavu v roce 1927 ve třídě B a jeho třídním profesorem byl PhDr. Jaroslav Čičatka. I když působil řadu let v Praze, s Olomoucí byl svázán jak krajoovou příslušností, tak i četnou architektonickou tvorbou. Byl členem Skupiny olomouckých výtvarníků, pro niž redigoval almanach Mladé umění na Hané. Po maturitě na Slovanském gymnáziu vystudoval Vysoké učení technické v Brně a následně Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze v ateliéru prof. Pavla Janáka. Známé jsou Drábkovy scénické návrhy pro Divadlo na Vinohradech a také pro Komorní divadlo. Antonín Drábek byl soukromým projektantem a své názory na architekturu publikoval v časopise Čs. architekt. V Olomouci vytvořil plány pro Společenský dům firmy ASO, pro interiéry Drápalovy kavárny a plány pro budovy Obchodní a živnostenské komory v Olomouci. Jeho dílem je i návrh adaptace dnes již neexistujícího hotelu U Tří králů v Prostějově.

ING. ARCH. MIROSLAV STRNAD

S 21. listopadu 1913 Olomouc † 20. listopadu 1996 Olomouc

Kolumbárium Husova sboru VI 375

Rodinné vztahy: ženatý, manželka Libuše Strnadová, sekretářka na FF UP; děti: dcera Hana; rodiče: Robert Strnad (1884–1957), střed. prof. M, G, Rý, Kr, v letech 1912–1927 působil na České reálce; Jana Strnadová, roz. Sumiková (1886–1966).

Studia: absolvoval Českou reálku v Olomouci a na tomto ústavu maturoval v roce 1931 ve třídě B prof. dr. Josefa Maška; vysokoškolská studia stavitelství ukončil v roce 1938 na Vysokém učení technickém v Brně.

Profesní kariéra: Po studiích pracoval u stavitele Hublíka a R. Němečka, v letech 1946–1949 na ONV, v roce 1950 přešel do Stavoprojektu Olomouc, kde působil až do odchodu do důchodu jako vedoucí architekt v ateliéru urbanizmu a územního plánování. Byl členem SČA.

Dílo: rozsáhlé dílo zahrnuje velké množství projektů urbanistických i architektonických.

Ceny a umístění v soutěžích: Celostátní soutěž na řešení obytných okrsků (spoluautor J. Nováček, M. Suchánek – I. cena); Soutěž na řešení centra Kopřivnice (spoluautor M. Suchánek – I. cena); Směrný územní plán města Olomouce (spolupráce M. Bílý, V. Mrtvý, J. Růžičková, M. Suchánek – cena I. stupně v přehlídce SČA); Přestavba města Prostějova (spolupráce Dobroslav Kolář, V. Vychidl – II. cena); Směrný územní plán města Přerova (II. cena, přehlídka SČA), územní plány měst Hranice na Mor., Šternberk, Vsetín, řada územních plánů obcí na Vsetínsku.

Zájmy: turistika.

ING. ARCH. MIROSLAV VACHALOVSKÝ, PLUKOVNÍK

s 14. ledna 1921 Vrábí-Brandýs nad Labem

Rodinné vazby: manželka Helena (s 1932), dvě děti: dcera Ivana (s 1952), syn Ivan (s 1954), MUDr.; rodiče: Josef Vachalovský (1893-1989), major čs. armády, legionář, Marta, roz. Sequensová (1898-1973).

Studia: Absolvoval Českou reálku a v roce 1939 na ní maturoval ve třídě B. Jeho třídním profesorem byl dr. František Malínský. Před válkou začal studovat Vysokou školu architektury a pozemního stavitelství v Praze, po uzavření vysokých škol absolvoval 3. a 4. roč. průmyslové školy stavební v Praze a pak přešel do odboje. Po osvobození dokončil v letech 1945-1948 vysokoškolská studia.

Profesní kariéra: V roce 1948 nastoupil ve Stavoprojektu u Ing. arch. Paula, v roce 1949 spoluzakládal Stavoprojekt v Žilině ve funkci hlavního inženýra a potom urbanistický ateliér v Bratislavě. V roce 1950 byl rozkazem povolán opět do armády v hodnosti kapitána a působil na Generálním ředitelství Vojenských stavebních podniků. Spoluzakládal Vojenský projektový ústav a pod jeho vedením vznikaly projekty hotelu Internacionál v Praze-Dejvicích, stadionu Dukly na Julisce aj. Později spoluzakládal Vojenský typizační ústav. Před rokem 1968 byl jmenován náčelníkem stavební expertizy na Ministerstvu národní obrany. V roce 1968 nesouhlasil se vstupem okupačních vojsk do ČSSR a byl z armády propuštěn s takovým profesním omezením, že směl pracovat jen v dělnických a pomocných úsecích. Byl veden v seznamu akce Norbert, to je ve skupině osob určených k internaci v koncentračním táboře Ždírec, okr. Žďár nad Sázavou. Před dokončením stavby koncentračního tábora nastal listopad 1989 a Miroslav Vachalovský byl rehabilitován. Dodnes se aktivně podílí na práci v oboru.

Životní krédo: Zachování cti občana republiky.

Zájmy: Turistika, hudba.

ING. ARCH. ZDENĚK HYNEK

s 16. listopadu 1922 Olomouc

Olomoucký architekt a urbanista, odborný publicista, dlouholetý člen a spolupracovník Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci.

Rodinné vazby: ženatý, manželka Jitka (s 1922), roz. Müllerová; dcera Šárka (s 1944) Huser, žije ve Švýcarsku; rodiče Jan Hynek (1888-1973), Marie, roz. Nyklová (1893-1937)

Studia: Středoškolská studia absolvoval na České reálce a maturoval v roce 1940 v třídě A, kde byl jeho třídním profesorem Stanislav Liška. Po válce vystudoval Vysokou školu architektury a pozemního stavitelství v Praze a později urbanismus na Vysokém technickém učení v Brně.

Profesní kariéra: Do roku 1966 působil v olomouckém Stavoprojektu, v letech 1966-1971 zastával funkci hlavního architekta města Olomouce. V době normalizace byl odvolán a působil v Rudných dolech Jeseník. Po návratu v roce 1976 vedl olomoucký ateliér Státního ústavu pro rekonstrukce měst a památkových městských objektů. S jeho jménem je spjata mnoho projektů nejen v Olomouci, ale po celé Moravě a v Čechách.

Publikační činnost: Od šedesátých let přispíval do odborných a vlastivědných periodik, jubilejních ročenek, sborníků VSMO. Pro Památkový ústav v Olomouci zpracoval koncem osmdesátých let analýzu Ústředního hřbitova v Olomouci, která se stala dodnes nepřekonanou studnicí poznatků nejen o architektonických a uměleckých objektech hřbitova, ale i osobnostech na hřbitově uložených. Zdeněk Hynek byl zakládajícím členem sekce Česká reálka při VSMO.

Zájmy: Výtvarné umění, hudba, historie, regionální vlastivěda.

ING. ARCH.

KAREL TYPOVSKÝ

S 4. října 1923 Olomouc

Architekt a výtvarník.

Rodinné vazby: ženatý, manželka Ing. Ludmila Typovská, obor sociologie; děti: Petr, Kateřina, Barbora; rodiče: Karel Typovský (1891–1965), Anna Typovská, roz. Klausová (1882–1975).

Studia: Středoškolská studia absolvoval na České reálce v Olomouci, kde maturoval v roce 1941 ve třídě A prof. dr. Josefa Maška. Vysokoškolskému studiu architektury se věnoval v letech 1945–1949 na Českém vysokém učení technickém v Praze u prof. A. Černého, J. Maška, J. Lieslera a V. Žaluda.

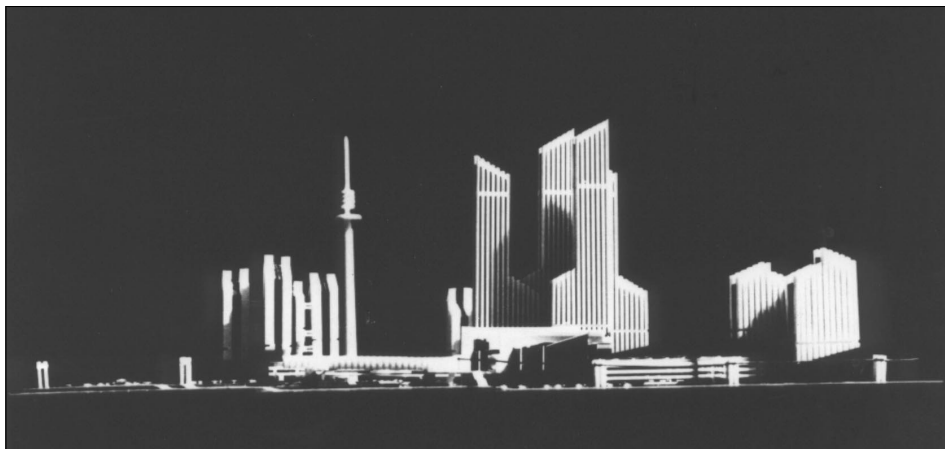
Krédo: Jak v architektuře, tak i v malířství je hlavní věcí nápad a tvůrčí myšlenka.

Profesní kariéra: V roce 1947 působil na ministerstvu urbanismu v Paříži, v r. 1949 v ateliéru J. Krohy, od roku 1950 do roku 1983 ve Stavoprojektu Olomouc; členem Svazu českých výtvarných umělců a Unie výtvarných umělců Olomouc je od roku 1983; dosud působí jako poradce územního plánu.

Ceny a umístění v soutěžích: Účastnil se 25 domácích soutěží, z mezinárodních byly nejvýznamnější: soutěž na plakát v Sao Paulo, soutěž PLAYA GIRON – Kuba (spoluautoři Suchánek, Peč), centrum Varny – Bulharsko (cena v 2. pořadí – spo-

*Ing. arch. Zdeněk Hynek:
Architektonické řešení hrobu
prof. MUDr. Václava Vejdovského,
reliéf dílem pražského sochaře Karla Stádníka*

*Ing. arch. Karel Typovský (spoluautoři: Nováček, Adamec):
Mezinárodní soutěž UNO Vídeň*

luautoři Škamrada, Coufal), Bratislava-Petržalka (cena v 1. pořadí, spoluautoři Nováček, Adamec), UNO Vídeň (spoluautoři Nováček, Adamec)

Dílo: Početné projekty architektonické, urbanistické, interiérové a výtvarné; v posledních dvou desetiletích intenzivní tvorba malířská, účast na mnoha výstavách

Zájmy: Malířství, hudba a sport.

ING. ARCH. ZDENĚK GARDAVSKÝ, DOKTOR TECHNICKÝCH VĚD

S 14. listopadu 1923 Přerov

Studia: Českou reálku v Olomouci absolvoval v roce 1941 ve třídě B prof. dr. Josefa Maška. Poté se věnoval studiu vysokoškolskému. Byl mu udělen titul doktor technických věd.

Životní heslo: Jsem věrný (heslo platné v rodu Gardavských již od 13. století).

Dílo: Koncepčně cenný je zastavovací plán a prováděcí projekty fasád pro Sídliště pod nemocnicí v Olomouci (nebylo realizováno v plném rozsahu).

Publicistika: Stovka odborných článků a drobných publikací, hlavně z oblasti historie architektury a výzkumu hradů. Rozsáhlý průzkum hradů severní a střední Moravy, který Zdeněk Gardavský uskutečnil, nebyl publikován. K nejlepším pracím v tomto oboru patří podrobné průzkumy Nového Hrádku u Znojma. Nejrozsáhlejší dílo vytvořil autor o hradě Helfštýně na Moravě. Je v něm zpracována historická, výtvarná, architektonická, urbanistická, archeologická a krajinná podoba hradu v průběhu sedmi století i se záznamy nových objevů a s popisem současných forem všestranného společenského a kulturního využívání hradu.

ING. ARCH. MILOŠ SUCHÁNEK

S 11. ledna 1924 Opava-Komárov

Rodinné vazby: ženatý, manželka Pavla Suchánková; děti: Pavla, Dagmar; rodiče: Oldřich Suchánek (1889–1957), Jana Suchánková, roz. Kohutová (1892–1957).

Studia: Středoškolská studia absolvoval na reálném gymnáziu v Opavě (1935–1938), poté pokračoval v Přerově (3 měsíce po záboru Sudet), v Ostravě (1940–1941) a konečně na České reálce v Olomouci (1941–1943), kde maturoval roku 1943 ve třídě B prof. PhDr. Jana Springera. Těsně před maturitou byl totálně nasazen. Vysokoškolská studia architektury absolvoval v letech 1945–1951 na Českém vysokém učení technickém v Brně. Je členem SČA.

Krédo: Architekturu nutno chápat jako komplexní a výraznou složku hmotné kultury společnosti.

Profesní kariéra: Od roku 1951 pracoval ve Stavoprojektu v Olomouci, a to jak v architektonickém ateliéru, tak i v urbanizmu.

Ceny a umístění v soutěžích: Celostátní soutěž na řešení obytných okrsků (spoluautor M. Strnad, J. Nováček), I. cena; soutěž na řešení centra Kopřivnice (spoluautor M. Strnad), I. cena; podrobný územní plán obvodu E – Olomouc, III. cena – přehledka SČA), mezinárodní soutěž na Památník Playa – Giron (spoluautor K. Typovský), Památník Velkomoravské říše – Staré Město, Sídliště Vsetín-Luh, podrobný územní plán Vsetín-Sychrov.

Dílo: Projekty architektonické, urbanistické, interiérové a výtvarné. Kromě své architektonické činnosti se věnuje plně malířské tvorbě, účast na mnoha výstavách.

Zájmy: Malířství, sport.

ING. ARCH. JIŘINA GREGOROVÁ-RŮŽIČKOVÁ

S 11. září 1925 Olomouc

Rodinné vazby: vdaná, manžel Ing. Vítězslav Růžička, syn Ing. Vítězslav Růžička, rodiče Václav a Josefa Gregorovi.

Studia: Vystudovala Českou reálku a maturovala na tomto ústavu ve třídě B roku 1944. Třídní profesorkou jí byla Františka Francová. Po válce absolvovala odborná vysokoškolská studia v oboru architektury.

Profesní kariéra: Působila jako vedoucí projektant v oboru územního plánování Stavoprojektu Olomouc.

Projekty: K nejvýznamnějším patří územní směrné plány Zábřehu, Šumperka, Krnova, Jeseníku, Lipníka nad Bečvou, Valašského Meziříčí a dalších měst.

ING. ARCH. LADISLAV POSPÍŠIL

S 20. června 1927 Košice

Rodinné vazby: ženatý, manželka Drahomíra, roz. Štěpánová (1927); synové: Ing. Ladislav Pospíšil (1954), Ing. Jan Pospíšil (1956); rodiče: mjr. Vojtěch Pospíšil (1895–1972), Edita, roz. Rónaiová (1902–1976).

Studie: Byl studentem Slovanského gymnázia v Olomouci a maturoval na tomto ústavu v roce 1946 ve třídě C prof. Vladimíra Horčičky; vysokoškolská studia architektury v letech 1946–1950 absolvoval na Fakultě architektury a pozemního stavitelství v Brně.

Profesní kariéra: V letech 1950–1951 působil v Ateliéru Jiřího Krohy, Stavoprojekt Bernolákovo (Slovensko), pak následoval Stavoprojekt Olomouc (1953–1958), Pozemní stavby, projekce Olomouc (1958–1962), opět Stavoprojekt Olomouc (1962–1971), DRUPOS, podnik ČSBD, projekce Olomouc (1971–1987) a posléze projektování na bázi svobodného podnikání (dosud).

Architektonických soutěží se nezúčastňoval.

Realizované dílo: Bytové jednotky na Masarykově třídě v Olomouci čp. 49–61; ubytovna PS Olomouc v ul. Na Střelnici; kancelářská budova DRUPOS v ul. F. Stupky, Olomouc; rodinný dům Lad. Charbuta, Kubíčková ul., Olomouc; malometrážní byty v Příčné ul., Olomouc, a další, zejména panelové objekty; mimo-olomoucké stavby: Rožnov p. Rad. – prodejna Rozina, restaurace Rosava, dále stavby v Přerově, Uničově, Pasece (většinou drobné stavby, bytové domy).

Zájmy: Výtvarné umění včetně architektury, jazzová hudba, cestování.

ING. ARCH. ANTONÍN ŠKAMRADA

S 4. prosince 1928 Bystrovany

Studia: Středoškolská studia absolvoval na České reálce v Olomouci, maturoval v roce 1948 ve třídě prof. Štěpánky Gregorové. Poté se věnoval studiu architektury, promoval v roce 1952.

Profesní kariéra: V letech 1952–1956 působil jako asistent prof. Bohuslava Fuchse na Fakultě architektury Vysoké školy stavitelské (VŠT Dr. Ed. Beneše), od roku 1956 do roku 1967 působil ve Stavoprojektu Olomouc, následně do roku 1971 v Útvaru hlavního architekta Olomouc. V letech 1971–1976 zaměstnán v Rudných dolech Jeseník (technický rozvoj Olomouce); poté do r. 1991 vedoucí ateliéru Státního ústavu pro rekonstrukci měst a památkových městských objektů (SÚRMPMO) v Olomouci. Souběžně v letech 1982–1987 se věnoval pedagogické činnosti na katedře výtvarné výchovy PdF UP.

Projekty: Urbanismus a územní plánování: regenerace historického jádra Olomouce, Mohelnice, Šternberka, Šumperka, Hranic na Moravě, Valašského Meziříčí, Nového Jičína. Urbanistické generely a studie – ZOO Svätý Kopeček, Veslařská dráha v Olomouci, Sportovní areál v Litovli, Zámecký areál ve Strážnici, Zámecký park ve Velkých Losinách.

Rekonstrukce historických objektů: Olomouc, Školní 3–5–7, Žerotínovo nám. 5, 10, 121, 12, 14, ul. 8. května 35, 37, Michalská 5, Wurmova, knihkupectví Velehrad, Horní nám. 5 – Edelmannův palác, fasáda, přízemí; Křížkovského 4, 6

- úprava nádvoří; Akademická 8 (bývalá Stavovská akademie); arcibiskupský palác - úpravy v interiérech, i pro návštěvu papeže v Olomouci r. 1995; sanace středověkých a barokních kašen; Klášterní Hradisko, fasády, nádvoří, obnova hlavní věže, část interiéru; Olomouc, tzv. „červený kostel“, Litovel, kaple sv. Jiří; Přerov, Horní nám. 31; Velehrad, Stojanov - podkroví pro ubytování poutníků; Rajnochovice, fara; Olomouc, Hanácké kasárny, vstupní vestibul; Vřesovice, fara - učiliště Don Bosco; Olomouc, katedrála sv. Václava, vnější plášť.

Rekonstrukce zámků:

Hustopeče n. Bečvou, Nové Zámky u Litovle, Brantice, Loučná n. Desnou, Velké Losiny, Tovačov, Moravská Třebová.

Novostavby: Olomouc, Teplo-techna + bytové jedn.; Vysokoškolské koleje na Envelopě, Areál Městského stavebního podniku - Olomouc-Holice, Sigma-Center, tř. Kosmonautů, Dům služeb v přednádraží; Krajský pedagogický ústav, Wellnerova, obytné domy v ul. Václava III., v ulici Boleslavově, rodinné domky v Olomouci, Droždíně, Samotiškách.

Interiéry: Zámek - Velká Bystřice, hlavní nádraží ČD Olomouc, Vrchní soud Olomouc; Riegrova 23 - prodejna obuvi, Akademická 8 - mříže, štíty; Ostružnická, prodejna družstva Fotografia.

Soutěže: Účast ve 23 urbanisticko-architektonických soutěžích (vnitroustavních, celostátních i mezinárodních): 5 prvních cen, 3 druhé ceny, 2 odměny - z toho jedna mezinárodní (Varna), cena „Stavba desetiletí“ za rekonstrukci Klášterního Hradiska - Cena města Olomouce 1999.

Účast v porotách: Bruntál - centrum, Valašské Meziříčí - centrum, Přerov - radnice, Přerov - náměstí, Olomouc - trasa V-Z, Olomouc - centrum JIH.

Publikační a osvětová činnost: Články v denním tisku a do odborných časopisů na témata z oboru regenerace památkových objektů.

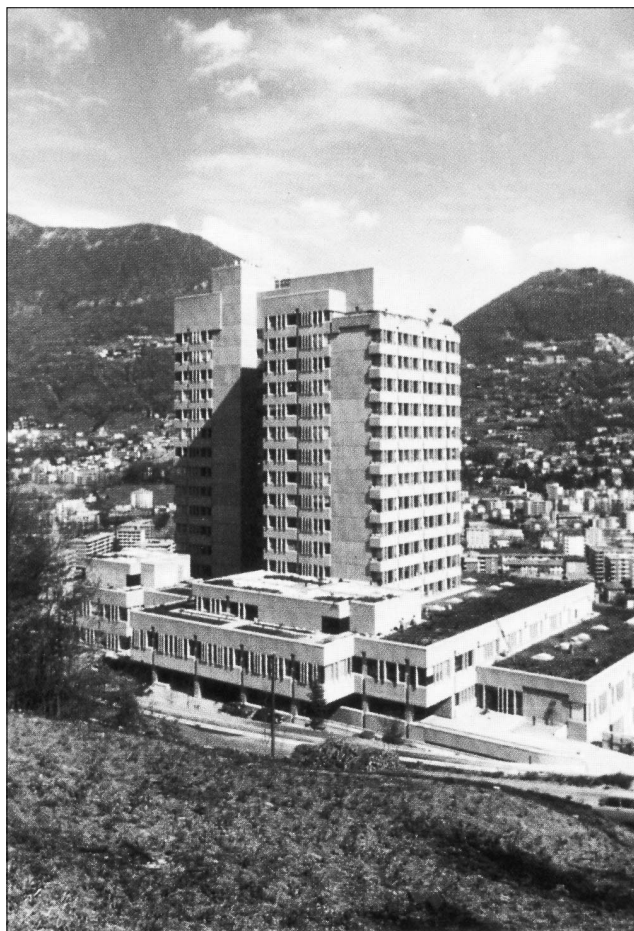
Členství v odborných komisích Městského úřadu Olomouc a ve Svazu českých architektů.

*Ing. arch. Antonín Škamrada:
Univerzita Palackého v Olomouci
- Vysokoškolská kolej Bedřicha Václavka, Envelopa*

ING. ARCH. MARIE ANDEREGG-TILLEOVÁ

s 7. února 1929 Olomouc

*Ing. arch. Marie Anderegg-Tilleová:
Kantonsspital Lugano (Švýcarsko), celkový pohled*

Bodnerareal Zürich, Městská nemocnice v Luganu, Nemocnice Moncucco Lugano, Psychiatrická klinika Embrach - všechny byly ve Švýcarsku realizovány.

Zájmy: Projektování a výstavba nemocnic, operní hudba.

Rodinné vazby: vdaná, manžel prof. Dr. Giorgio Anderegg; děti Jana, Elena, Marco, Darja; rodiče: dr. Ing. Jan Tille (1891-1966), Marie, roz. Šuldová (1901-1983)

Studia: Vystudovala Slovenské gymnázium a maturovala v roce 1948 ve třídě C prof. Bernardy Hanákové; následovala vysokoškolská studia na Fakultě architektury a pozemního stavitelství v Praze; po únorové diskriminaci odešla M. T. do exilu a posléze vystudovala architekturu ve Švýcarsku. Je absolventkou ústavu EIDGENOSISCHE TECHNISCHE HOCHSCHULE ZÜRICH. V rámci rehabilitací jí byl v devadesátých letech přiznán titul Ing. arch. i na Vysokém učení technickém v Praze.

Profesní kariéra:

Do r. 1991 měla soukromou projekční kancelář s arch. F. Rebmanem v Zürichu a Leganu, následně po návratu do vlasti působila samostatně v ČR.

Ceny: První ceny za projekty těchto objektů -

ING. ARCH. VLADIMÍR MRTVÝ

S 24. března 1929 Žilina

Rodinné vazby: ženatý, manželka Alenka; děti: Vladimír, Ing., Tomáš, Ing., Jan; rodiče: Theodor Mrtvý (1897-1950), Marie Mrtvá (1907-1999).

Studia: Maturoval na České reálce v Olomouci roku 1948 ve třídě profesorky Štěpánky Gregorové. Odborná vysokoškolská studia absolvoval v letech 1948-1952 na Vysokém učení technickém v Brně u prof. Bohuslava Fuchse, Kopřivy a Rozehnalů.

Krédo: Per aspera ad astra.

Profesní kariéra: Samostatný projektant ve Stavoprojektu Olomouc (1952-1958), samostatný projektant v Obchodním projektu Olomouc (1958-1963), vedoucí projektant v Chemoprojektu Přerov (1963-1969), hlavní projektant v Druposu Olomouc (1969-1975), hlavní projektant v olomouckém závodě ZTS - POÚ Banská Bystrica (1987-1991).

Dílo: Řada studií a projektů pro příslušné investory (hlavní zaměření na urbanizmus a generely průmyslových závodů).

Zájmy: duchovní rozvoj společnosti.

ING. ARCH. JAN KUBÍČEK

S 4. dubna 1932 Olomouc

Rodinné vazby: ženatý, manželka Susana Laytén (Peru), bezdětný; rodiče: Jaroslav Kubíček (1900-1976), Marie, roz. Koldová (1906-1987); sestra Hana Blahová žije v Olomouci.

Studia: Absolvoval Polívkovo reálné gymnázium a na tomto ústavu maturoval v roce 1951 ve třídě A prof. Františka Bráblíka. Vysokoškolským studiem architektury prošel na fakultách architektury v Brně a v Praze. Promoval na ČVUT v Praze roku 1957. Pozdější studia absolvoval na Architectural Association School v Londýně roku 1976.

Profesní kariéra: V bývalé ČSSR pracoval do roku 1968, a to jako soukromý architekt v kanceláři arch. Jana Zázvorky, později v Agroprojektu Praha. Těžiště jeho práce lze vidět v krajském středisku Státní památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích. Působil na samostatném pracovišti v Českém Krumlově. Věnoval se záchraně a obnově památkových objektů v Českém Krumlově i v dalších okresech Jihočeského kraje.

V Anglii, kam po srpnu 1968 přesídlil, působil v letech 1969-1991 především jako architekt ve smlouvách o dílo. Práce se týkala i zahraničních projektů, především Nigerie, Kuvajtu, Bahrajnu, Kanady, ale i dalších zemí. Rovněž se zúčastnil prací na projektu motelu v Praze-Průhoncích.

Zaměstnán byl po pět let při Radě Velkého Londýna (Greater London Council) u památkového odboru (Historic Buildings Division). Pracoval na projektech památkových objektů v rámci Londýna. Věnoval se i průzkumům a studiím historických objektů a specializoval se na oblast temžských přístavních skladišť (River

Ing. arch.
Jan Kubíček:
Na trhu v Portugalsku
- kresba tužkou,
6. srpna 1976
1. Žena připravující
rybu
2. Malé děvče

Thames Warehouses). Články a studie Jana Kubíčka byly publikovány, pravděpodobně jako jedny z prvních ve Velké Británii vůbec. Londýnské „The Times“ práce českého emigranta ocenily.

Menší architektonické práce vytvořil při svých pobytech ve Švýcarsku a ve Španělsku. Byly určeny soukromé klientele.

Zájmy: Od roku 1992 se věnuje cestování, životnímu prostředí, politice 20. století a antropologii. Absolvoval cesty po celé Evropě, pobýval v Indii a Nepálu, delší dobu strávil v Severní Americe včetně Kanady, poznal Střední a Jižní Ameriku. Při cestách si pořizoval zápisky a skicoval. Příležitostně je publikoval v novinách a časopisech, a to anglicky, česky a ojediněle i španělsky. V letech 1997–1998 studoval na latinskoamerickém institutu při University of London obory svého zájmu. Nakladatelství Votobia Olomouc vydává Kubíčkovu publikaci Povědky z cest aneb Cestou necestou.

*Ing. arch. Emil Králík (spolupráce s Ing. arch. M. Kadečkou):
Dvorana, Smiřice - perspektiva, celkový pohled*

ING. ARCH. EMIL KRÁLÍK

S 19. února 1933 Štěpánov u Olomouce

Rodinné vazby: ženatý, manželka Ing. arch. Dagmar Štěpánková-Králíková; děti: Ing. Lenka Králíková-Ghaouchová, Ing. Michal Králík; rodiče: Emil Králík, Marie Králíková.

Studia: Středoškolská studia absolvoval na Slovanském gymnáziu v roce 1952 ve třídě C (třídní prof. Františka Francová). Poté se věnoval studiu architektury.

Práce urbanistické: Vrchlabí, Špindlerův Mlýn, Deštné v Orlických horách, Vamberk, Týniště nad Orlicí, Smiřice, Černožice nad Labem, Vysokov, Provodov, Šonov, Verněřov, Meziměstí, Kopidlno, Hradec Králové-Malšovice, Nová Paka, Starý Bydžov, Rychnovek, Jasenná, Měník, Šestajovice, Barchov, Vlkov, Rodov, Nepolisy, Všešary atd.

Projekty a realizace sídlišť: Litvínov - Korda I, Jičín - Husova I + II, Jičín - Čerovka, Jičín - Husova třída, Jablonec nad Nisou - Lázeňská ulice.

Samostatné stavby - projekty a realizace: Veterinární nemocnice Hradec Králové, Žiguli - servis Hradec Králové, Základní umělecká škola Týniště, Dvorana ve Smiřicích atd.

Interiéry: Divadlo Šumperk (původní), auly gymnázií ve Dvoře Králové, Náchodě, Vysokém Mýtě a v Pedagogické škole Hradec Králové (původní).

Další činnost: Programy obnovy venkova v řadě obcí východočeského regionu, poradenství na útvaru hlavního architekta v Hradci Králové.

ING. ARCH. EVA ZAPLETALOVÁ-BENKOVÁ

S 16. května 1933 Olomouc

Rodinné vazby: vdaná, manžel JUDr. Jan Benko (1933); rodiče: Ing. Alois Zapletal (1893–1988), Eliška Zapletalová (1900–1974)

Studia: Po studiu na reálném gymnáziu maturovala na sloučených ústavech (Slovanské gymnázium) v roce 1952 ve třídě F, kde byl třídním prof. dr. František Tvrdouh. Odborné vysokoškolské studium absolvovala na Vysokém učení technickém v Brně.

Krédo: Krásy vytvořené přírodou doplňovat o hodnoty vytvořené lidmi a přispět tak ke vzniku podmínek pro život, v němž je krása spojena s kulturou.

Profesní kariéra: V letech 1958–1966 působila ve Stavoprojektu, následně až do roku 1998 na Útvaru hlavního architekta hl. města Prahy.

Dílo: Spolupráce na projektech zdravotnických a obytných staveb, individuální projekce a realizace rodinných domů, pořizování územních plánů, územní řízení.

Zájmy: hudba, památkové objekty a starožitnosti, turistika.

ING. ARCH. FRANTIŠEK PÁLENÍK

S 14. ledna 1934 Brno

Rodinné vazby: rozvedený, bezdětný; otec František Neuls (1908–1945), Anna Páleníková (1910–1987).

Studia: Maturoval na Slovanském gymnáziu v roce 1952 ve třídě D (třídní prof. Vladimír Srovnal); vysokoškolské studium architektury absolvoval na VUT v Brně.

Krédo: Bohužel – nic není nemožné!

Profesní kariéra: Působil na ONV Litovel, v Teplotechně Olomouc; ve výčtu zaměstnavatelů figuruje VÚVA Brno, Stavoprojekt Brno, BVV Brno, KIÚ Brno, Útvar hlavního architekta Brno, Rodas, Drupos.

Zájmy v profesním oboru (specializace): Výstavba rodinných domů, vnitřní osvětlení, výstavní činnost.

Ceny: Soutěž na divadlo v Prešově – 2. cena (1959), Soutěž na Areál LVT Liberec 3. cena (1962), Televize Bratislava – nejlepší RD roku 1967 – 1. cena.

Projekty: Výstava 15 let ČSR v Moskvě a Kyjevě (1960), čs. veletržní expozice v Budapešti (1961, 1962); vnitřní osvětlení koncertního sálu a hlaholny Besedního sálu v Brně (1968), dómu sv. Václava Olomouc (1969), výstavních prostorů Domu umění Brno (1970), výstavních prostorů Moravské galerie Brno (1971), chrámu sv. Mořice v Olomouci (1971), sálu Národního domu v Olomouci (1974), refektáře a vestibulu Vojenské nemocnice v Olomouci.

Projekty rodinných domů: Skupina RD (včetně vlastního) v ul. Lozibky v Brně (1967), 78 rodinných domů v Brně – ulice Slezákova, Kohoutova, Klidná (1972), 142 rodinných domů – ulice Kupkova, Brno (1973), 83 rodinných domů – ul. M. Hübnerové v Brně.

Další specifické práce: Tvorba katalogů RD pro JmKNV a MVT ČSR (1976–1980).

ING. ARCH. JAN MELICHAR

S 6. dubna 1934 Olomouc

Rodinné vazby: tři synové - Jan, Hynek, David; rodiče - Jan Melichar, JUDr. (1898-1975), Štěpánka Melicharová (1910-1989).

Studia: Středoškolské vzdělání získal na Slovanském gymnáziu, kde maturoval v roce 1953 ve IV. B (třídní prof. Vladimír Horčíčka). Graduoval na Fakultě architektury a pozemního stavitelství VUT v Brně (1959).

Životní krédo: Vše může být racionální nebo iracionální, obojí však může být dobré nebo špatné.

Jazykové znalosti: angličtina, ruština.

Profesní kariéra: 1959-1960 Potravinoprojekt Brno, 1960-1991 Státní projektový ústav obchodu Brno, od r. 1991 vedoucí soukromého architektonického ateliéru; pracovní zaměření - prodejny, obchodní centra, obchodní domy, závody veřejného stravování, hotely, rekreační objekty, sklady velkoobchodu, služby, interiéry, výstavní projekty.

Současná aktivita: Externí pedagog na Fakultě architektury ČVUT Praha, předseda Obce architektů ČR.

Zájmy: Hudba, zimní sporty.

*Ing. arch. Jan Melichar:
Architektura se rodí, žije a umírá
- někdy až příliš brzy.
Čedok Olomouc - realizace 1992,
odstraněno novým majitelem 1994*

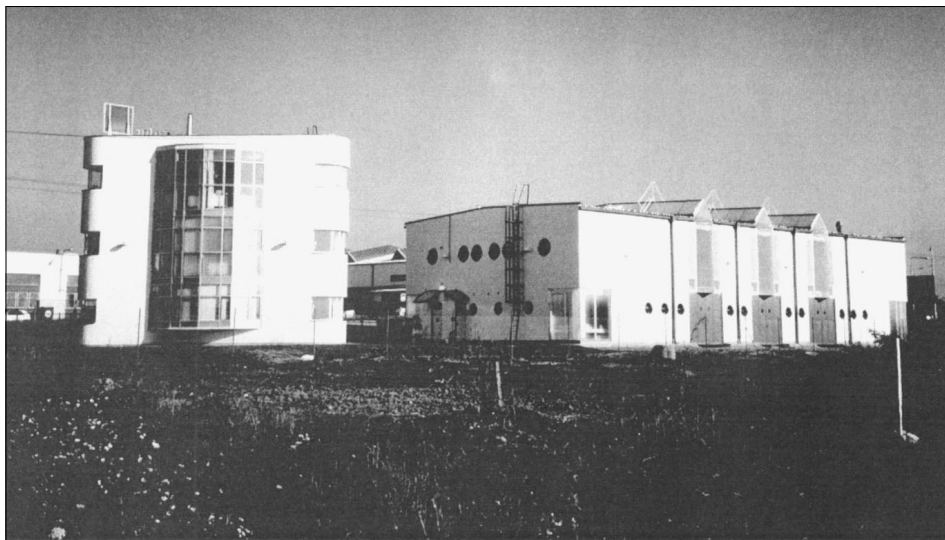
DOC. ING. ARCH. JAROSLAV DRÁPAL, CSC.

S 23. srpna 1934 Moravská Huzová

Rodinné vazby: ženatý, manželka Olga Drápalová, roz. Peterková, Ing. arch., projektantka, pedagožka; dcera Kristýna Franková, Ing. arch., grafička; rodiče: Jaroslav Drápal (1905-1987), traťmistr, Božena Drápalová (1907-1993), účetní ČSD.

Studia: Maturoval na Slovanském gymnáziu v roce 1953, v bývalé třídě IV. B reálného gymnázia (třídní prof. Vladimír Horčíčka). Vysokoškolská studia ukončil v roce 1959 na Fakultě architektury a pozemního stavitelství VUT v Brně.

Profesní kariéra: V letech 1959-1961 pracoval jako projektant-architekt v Krajském projektovém ústavu v Olomouci. Od roku 1961 působí na FA VUT v Brně. Zpočátku na katedře vývoje architektury a rekonstrukce památek, později na

*Doc. Ing. arch. Jaroslav Drápal, CSc. (spoluautorství Ing. arch. Olga Drápalová):
Tex-Color v Brně Slatině - administrativní budova a hala (1996)*

katedře architektury a výtvarné výchovy. Vede výuku předmětů Architektonická kompozice, Základy architektury a Teorie a estetika architektury. Souběžně působil i na jiných školách, např. na Vysoké škole zemědělské v Brně (Architektura krajiny v Lednici). V roce 1991 založil spolu s Ing. arch. Olgou Drápalovou projekční ateliér AADD.

Realizace a projekty: Rekonstrukce zámku včetně knihovny Boskovice, rodinný dům skláře na Zelené hoře u Žďáru, projekt památníku J. A. Komenského ve Strážnici, projekt Pražské brány a hotelu ve Znojmě, památková zóna ve Strážnici, projekt pro 12 živnostenských domů ve Strážnici, studie přestavby bloku na Mojžírově nám. v Brně-Králově Poli, projekt obnovy vesnice Mikulčice, urbanisticko-architektonická studie NKP Mikulčice, polyfunkční dům v ul. Kopečné v Brně, integrovaný dům a obch. a byty Brno-Horní Heršpice apod.

Publikace: Úvod do studia architektury a urbanizmu (Cena rektora VUT), Výtvarná geometrie pro design (SVŠT Košice), Architektonická kompozice I. (Základy architektury) a Architektonická kompozice II. (Výtvarné geometrie, udělena opět Cena rektora VUT).

Ceny: Z celkového počtu 16 soutěžních prací bylo sedm oceněno a pět uděleno odměny, např. projekt na plaveckou halu v Brně za Lužánkami, architektonicko-urbanistický projekt levého břehu brněnské přehrady, rodinný dům pro Lignitové doly Hodonín.

Výstavy: Výstava prací FA VUT, Praha, Poříčí (1991), Výstava v městské galerii Znojmo (1993), Fragnerova galerie v Praze (1997), České centrum ve Vídni (1998).

Bibliografie: F. Haas: Architektura 20. století, Building design 15/1995, Franěk: Dějiny VUT v Brně 1945-1975, Milan Moraň: 60 let České školy architektury v Brně.

ING. ARCH. VLADIMÍR POLESNÝ

S 4. září 1934 Olomouc

Rodinné vazby: ženatý, manželka: Jana, Ing. arch.; děti: Hana, JUDr., Pavel, 1970; rodiče: Emil Polesný (1896–1965), matka Hedvika (S 1900).

Studia: Absolvoval Slovanské gymnázium a maturoval v roce 1952 ve třídě A tříd. prof. Anny Hubáčkové; odbornému vysokoškolskému studiu se věnoval na Fakultě architektury a pozemního stavitelství v Praze.

Krédo: Co nechceš, aby jiní dělali tobě, nečiň ty jim.

Profesní kariéra: v letech 1958–1967 působil v Agroprojektu Olomouc, v následujícím období až do roku 1991 zaměstnán v Obchodním projektu Olomouc, v devadesátých letech samostatný architekt

Účast v soutěžích: Hotel Pec pod Sněžkou, supermarket Krnov (přijátý návrh), Spořitelna Olomouc (s Ing. arch. Bendou).

Dílo: Od roku 1958 se věnuje konceptní projektové činnosti s účastí na projektové dokumentaci a také autorskému dozoru při realizaci staveb. Projekty: areál Výzkumného ústavu zelinářského v Olomouci, tržnice pro plemenná zvířata v Přerově (s Ing. arch. Černouškem), 25 projektů prodejen potravin a průmyslového zboží, nákupní střediska a supermarkety (18 projektů - Halenkov, Brodek u Prostějova, Tovačov, Vidnava, Plumlov, Krnov), restaurace (7 projektů, mj. Tlumačov, Kostelec n. H., Rožnov p. R.), hotely a penziony (7 - mj. Pec pod Sněžkou, Loštice, Javorník), obchodní domy (Olomouc, Zlín, Prostějov), domy služeb (6, mj. Halenkov, Loštice), dále bytové domy, interiéry a vnitřní vybavení objektů. Převážná část projektů se realizovala.

Zájmy: Sport, tenis, rybolov.

*Ing. arch.
Vladimír Polesný:
Obchodní
a administrativní
budova Jednoty
v Olomouci (1974)*

ING. ARCH. JARMILA STŘECHOVSKÁ-DRÁPALOVÁ

s 21. ledna 1937 Olomouc † 23. dubna 1984 Brno

Rodinné vazby: vdaná, manžel Ing. Jiří Střechovský, pracoval v oboru regulace a automatizace; synové: Aleš (1961), Jan (1964); rodiče: Alois Drápal (1905–1988), Ludmila Drápalová, roz. Nevřelová (1910–1890).

Studia: Středoškolské studium absolvovala na České reálce, od r. 1951 na sloučeném Slovanském gymnáziu v Olomouci, kde maturovala v roce 1955 ve třídě A prof. Josefa Hutáka. Vysokoškolskému studiu architektury se věnovala v letech 1955–1961 na Českém vysokém učení technickém v Brně.

Životní krédo: Poctivost a pilná práce.

Profesní kariéra: V roce 1961 nastoupila do funkce projektanta v Pozemních stavbách v Brně. Po narození synů se věnovala do roku 1966 jen rodině. Poté působila v Agroprojektu Brno a od roku 1970 až do konce života pracovala v Dopravoprojektu Brno. Mimo zaměstnání se věnovala zahradní architektuře a vyprojektovala řadu okrasných zahrad a exteriérů venkovských rekreačních chalup.

Dílo: Nejúspěšnější díly Jarmila Střechovské-Drápalové jsou autobusové nádraží v Havířově, budova opravy ČSAD v Jičíně a skupina tří vil v Kluchově ul. v Brně.

Zájmy: Kulturní dění, zvláště výtvarné umění a vážná hudba.

ING. ARCH. JAN NAVRÁTIL

s 23. dubna 1939 Olomouc

Rodinné vazby: ženatý, manželka Jarmila Navrátilová (1943), projektantka, tři synové: Petr (1968), Marek (1971), Jan (1973); rodiče: Alfons Navrátil (1902–1959), Eliška Navrátilová (1905–1980).

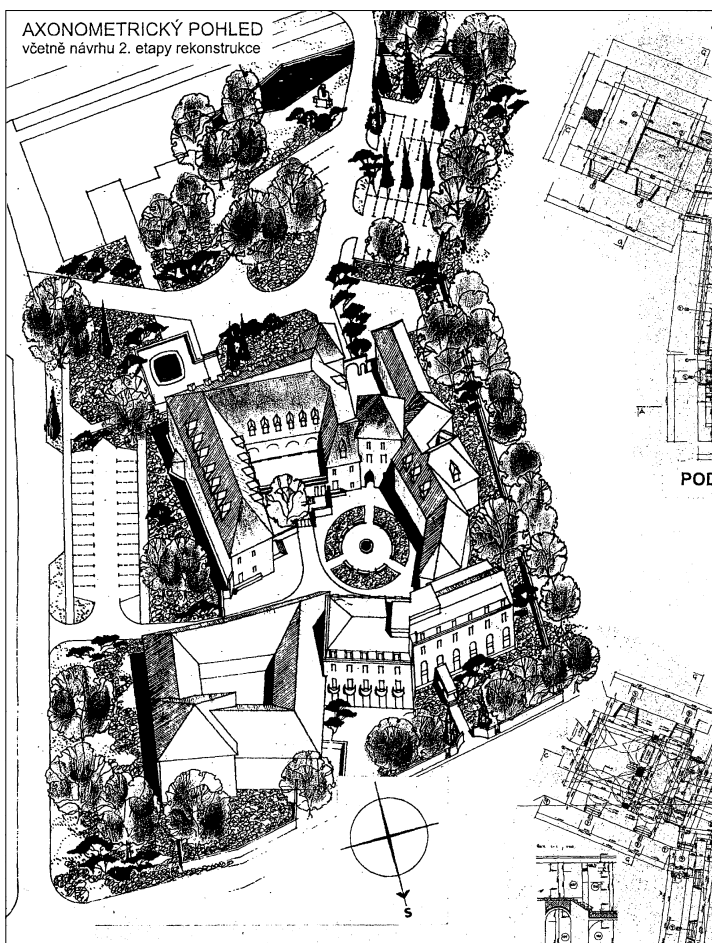
Studia: Maturoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci roku 1957 ve třídě B. Jeho třídním profesorem byl Leopold Borovička. Architekturu vystudoval na Vysokém učení technickém v Brně. Promoval v roce 1964.

Profesní kariéra: Od roku 1964 působil ve Stavoprojektu Olomouc, v letech 1969–1971 v Útvaru hl. architekta Olomouc. V důsledku personálních změn po srpnu 1968 přešel spolu s Ing. arch. Zdeňkem Hynkem a Ing. arch. Antonínem Škamradou do projektového útvaru Rudných dolů Jeseník, kde se do roku 1984 zabýval projekcí typizovaných staveb. V roce 1984 se vrátil do Olomouce a pracoval v SÚRMPMO. Od roku 1990 působil opět v Útvaru hlavního architekta města Olomouce, přeměněném v roce 1995 na odbor koncepce a rozvoje města Olomouce. Zde působí na částečný úvazek dodnes.

Ceny: 1970 – 2. cena (kolektivní) za urbanistický návrh městského centra v Krnově (spolu s Z. Hynkem a A. Škamradou); 1995 – cena na architektonické řešení zástavby na tř. Svobody Olomouc (proluka vedle Moravského divadla).

Realizovaná díla: Rodinný dům manželů Olivových v Rumunské ulici, Olomouc; rodinný dům prof. Žilky v ulici Václava IV., Olomouc; správní budova JZD Dubicko, sériově vyráběné domy RD Jeseník – typy pro řadovou výstavbu; SÚRMPMO – rekonstrukce domu v Ostružnické ulici, č. 3, 5, Olomouc; rekon-

*Ing. arch.
Jan Navrátil:
Axonometrický
pohled - Zámek
ve Velké Bystřici
(studie dostavby
areálu)*

strukce Zámku ve Velké Bystřici; rekonstrukce Masných krámů, Dolní náměstí, Olomouc (projekční práce Jarmila Navrátilová).

Životní krédo: Tvořivá práce musí být konána stejně poctivě jako každá jiná práce.

Zájmy: Výtvarné umění, malířství, kultura.

ING. ARCH. LUDĚK LEŽATKA

S 16. prosince 1946 Olomouc

Rodinné vazby: ženatý, manželka RNDr. Hana Ležatková; syn Mgr. Ondřej Ležatka; rodiče: JUDr. Jaroslav Ležatka (1913–1978), Františka Ležatková (1915–1993).

Studia: Středoškolské vzdělání získal na SVVŠ (Slovanské gymnázium) v letech 1962–1965, maturoval ve třídě B tříd. prof. Jarmily Hartmannové, vysokoškol-

*Ing. arch. Luděk Ležatka:
Polyfunkční dům TINO Olomouc, interiér podkrovních bytů*

skému studiu architektury a urbanizmu se věnoval na VUT Brno - FAST (1965-1971).

Profesní kariéra: Od roku 1971 je zaměstnán ve Stavoprojektu Olomouc, nyní ve funkci architekt - vedoucí projektant.

Ceny, soutěže: 1. místo v urbanistické soutěži Olomouc - Nové Sady-Jih (1994), spoluautor Ing. arch. Alois Janů; prováděcí projekt Státního okresního archivu v Olomouci (podle studie Ing. arch. Pavla Pospíšila) - stavba byla nominována na titul stavba roku a v r. 1999 dostala čestné uznání v přehlídce staveb desetiletí Olomoucka.

Dílo: Výrazný podíl na projektech těchto staveb: FN Olomouc - objekt ambulance onkologie, TRN, ozařovny; FN Olomouc - přístavba radiodiagnostického centra; nákupní středisko v Lutíně; obytné domy včetně vybavenosti na sídlišti Olomouc - Nové Sady II; dům s pečovatelskou službou v Olomouci - Nové Sady II; obytné domy včetně vybavenosti na Pasteurově ulici v Olomouci; Auto-moto Janiš v Olomouci, rohové objekty (studii zpracoval Ing. arch. Milan Obenaus); vstupní objekt firmy PANA V Senici na Hané; rekonstrukce výrobních hal firmy John Crane v Lutíně; rekonstrukce dvorního traktu radnice v Prostějově - archiv Měst. úřadu; Státní okresní archiv v Prostějově; polyfunkční dům TINO - Rooseveltova ulice v Olomouci; dům s pečovatelskou službou v Litovli.

ING. ARCH. TOMÁŠ ŠANTAVÝ

S 1. dubna 1951 Praha

Rodinné vazby: ženatý, manželka Ing. Eva Šantavá, roz. Javůrková (1950); děti: Helena (1978), Martina (1980), Linda (1989); rodiče: prof. MUDr. František Šantavý (1915–1983), Helena Šantavá (1925)

Studia: Středoškolské studium na Slovanském gymnáziu v Olomouci ukončil maturitou v roce 1969 ve třídě C u třídního prof. Vladimíra Bukáčka; architekturu studoval na Vysokém učení technickém v Praze, promoval v roce 1975; v roce 1976 studoval ještě dějiny umění na FF UJEP v Brně.

Profesní kariéra: V letech 1975–1992 působil v SÚRMPMO, delší dobu ve funkci vedoucího projektanta, v roce 1985 působil v USA (Moshe Safdies Design Studio), od roku 1992 vlastní svůj projektový ateliér; osvědčení o autorizaci dosáhl v roce 1993.

Projekty: V devadesátých letech více než 50 projektů, mimo jiné Muzeum polodrahokamů a knihovny v Nové Pace, rekonstrukce hradu na Okresní archiv v Mladé Boleslavi, rekonstrukce kláštera premonstrátek v Doksanech, rekonstrukce židovské radnice v Maislově ulici v Praze, rekonstrukce reprezentačního střediska MZO na Zbraslavi, rekonstrukce Žofína a Slovanského ostrova v Praze, obnova Vysoké synagogy v Maislově ulici v Praze, rekonstrukce Karlova mostu v Praze, komplexní rekonstrukce Karolina v Praze, osvětlení Chrámu sv. Víta na Hradčanech, výukové a kongresové centrum UK v Celetné ulici v Praze, rekonstrukce Sadové kolonády v Karlových Varech aj.

Spolupráce na rekonstrukci a dostavbě: Národního divadla, Tylova divadla, Rudolfina a Obecního domu v Praze.

Zájmy: Horolezectví.

*Ing. arch. Tomáš Šantavý:
Rekonstrukce Sadové kolonády v Karlových Varech*

*Ing. arch. Milan Obenaus:
Motorest Vápenka (model), Teplice nad Bečvou*

ING. ARCH. JIŘÍ HOLAS

S 1. ledna 1952 Ostrava

Rodinné vazby: ženatý, manželka Ingrid (1960), ekonomka, podnikatelka; děti: Martin (1979), student LF UK Martin, Igor (1983), student Oberlin Coolege, Ohio USA, Lukáš (1988), student gymnázia, Katarína (1988), studentka gymnázia, Juraj (1993), žák ZŠ; rodiče: Emil Holas (1917–1983), prof., DrSc., UP Olomouc, Matylda Holasová (1912–1999), učitelka.

Krédo: Být svobodný člověk.

Studia: Středoškolská studia absolvoval na Slovanském gymnáziu, maturoval v roce 1970 ve třídě C prof. Ludmily Trávníčkové, vysokoškolské vzdělání získal na VUT v Brně.

Profesní kariéra: Působil postupně ve Stavoprojektu Brno, v Útvaru hlav. architekta ve Žiaru nad Hronom a v Istrochemu Bratislava; vlastní soukromou projekční a realizační kancelář A. I. A. Projekt Bratislava.

Cena: 3. místo v soutěži na VÚC Štiavnické vrchy.

Dílo: NsP II Brno-Bohunice, ÚPT-Z Partizánska ul. – část realizace, ÚPN-SÚ Žiar n. Hronom, Nová Baňa, Kremnica, několik ÚPP a ÚPD v okrese Žiar nad Hronom; Generely průmyslové zóny Istrochem Bratislava, několik projektů a realizací rodinných domů a chat, množství projektů a vlastních realizací obytných a občanských interiérů (byty, prodejny, restaurace, administrativa).

Zájmy: Cestování, sbírka map.

ING. ARCH. MILAN OBENAUŠ

s 9. října 1954 Olomouc

Rodinné vazby: ženatý, manželka PhDr. Světlana Obenausová, roz. Havlásková; dcera: Barbora; rodiče: Bohumil Obenaus, Věra Obenausová, roz. Langová.

Studia: Středoškolské studium na Slovanském gymnáziu v Olomouci ukončil maturitou v roce 1973 ve třídě C prof. Břetislava Nakládala; architekturu vystudoval na Vysokém učení technickém v Brně, promoval v roce 1979.

Krédo: Svou profesi dělat poctivě – to by mělo stačit.

Cena: Čestné uznání v soutěži Stavba desetiletí 1989–1999 Olomoucka.

Profesní kariéra: Působil v Agroprojektu Olomouc, poté v projekci Městského stavebního podniku; nyní se věnuje soukromé praxi v architektonickém ateliéru INVESPOL, s. r. o., Olomouc.

Projekty (výběrově): Rekonstrukce Moravské filharmonie Olomouc (2001), rekonverze a interiér Motorestu Vápenka v Teplicích nad Bečvou, rekonstrukce a interiér Galerie a Café MONA LISA, rekonstrukce domu s ateliérem, Kozí 5, Olomouc, rekonstrukce a interiér mlýna v Lázních, okr. Přerov, rekonstrukce Gynekologické kliniky pro umělé oplodnění v Olomouci, Boleslavova ul., rekonstrukce Dětského centra DC '90 v Olomouci-Topolanech, skupina 33 rodinných domů ve Velké Bystřici-Vrtově, provozní budova Stavební firmy Tomek v Olomouci, Rejskova 17, Projektové centrum v Tovární ul. 40 v Olomouci.

Zájmy: Klasická hudba, vodní turistika, cykloturistika, turistika.

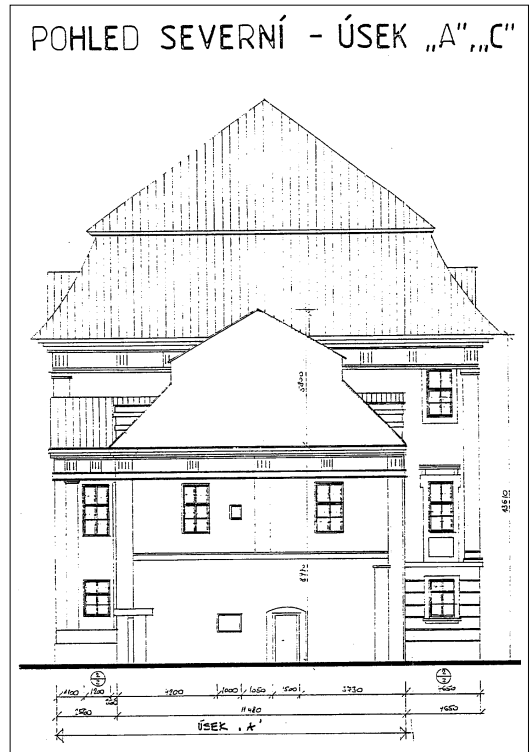
ING. ARCH.

PAVEL CHADRABA

s 21. června 1956 Olomouc

Rodinné vazby: rozvedený; rodiče: prof. PhDr. Rudolf Chadraba, CSc., (s 1922), PhDr. Zora Chadrabová, uměl.-prům. výtvarnice (s 1921).

Studia: Absolvoval Slovanské gymnázium a maturoval na tomto ústavu v roce 1975 ve třídě C prof. Josefa Látala. Vysokoškolským studiím architektury se věnoval na Vysokém

Ing. arch. Pavel Chadraba:
Rekonstrukce vnějšího pláště
Vincentina na Velehradě (2000)
- pohled severní, úsek A a C, č. výkresu 6

učení technickém v Praze, promoval v roce 1982.

Profese: Znalec v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady výtvarných a uměleckých děl.

Profesní kariéra: V letech 1984–1987 působil jako projektant SÚRMPMO v Praze, poté krátce v roli samostatného odborného referenta na odboru výstavby a územního plánování Okresního úřadu Praha-východ. V letech 1990–1995 působil jako samostatný projektant. Od roku 1995 se věnuje znalecké činnosti, od roku 2000 působí jako projektant při rekonstrukci klášterního areálu na Velehradě.

Soutěže: 1988 – odměna za účast v soutěži na dostavbu Staroměstského náměstí a radnice, 1997 – oceněn diplomem v soutěži na dostavbu severní fronty historického náměstí ve Spišské Nové Vsi.

Realizace: Přestavba střediskové obce Dolany v Malých Karpatech na rekreační účely, Strážní gorodek v Kamýku nad Vltavou, regenerace území Jánského Vršku v Praze na Malé Straně (samostatné řešení části mezi Nerudovou ulicí a Pražským hradem), Dětská nemocnice v Motole (Praha 5), rekonstrukce objektu ČNR (Praha 1), Velehrad apod.

ING. ARCH. PAVEL GRASSE

s 11. dubna 1961 Olomouc

Rodinné vazby: ženatý, manželka Ing. arch. Helena Grassová (s 1961); děti Lukáš (s 1987), Pavel (s 1989); rodiče: PhDr. Zdeněk Grasse (s 1928), Blanka Gras-

Ing. arch. Pavel Grasse

Rekonstrukce památkového domu Horní nám. 2 ve Šternberku

sová, roz. Konečná (s 1933).

Studia: Slovanské gymnázium Olomouc (1976–1980), maturoval ve třídě B prof. PhDr. Evy Hádkové; vysokoškolská studia absolvoval na Fakultě architektury Českého vysokého učení technického v Praze, v ateliérech prof. B. Košatky, J. Horčíčky, V. Pardyla, J. Horkého; diplomovou práci zpracoval v ateliéru J. Zahálky; od roku 1996 autorizovaný architekt.

Odborné stáže: USA, Skotsko (záchrana architektonického dědictví a městské plánování).

Krédo: Architekt musí především pochopit člověka a místo, pro něž tvoří, a musí být poctivý. Specializace je podružná.

Profesní kariéra: 1985–1991 Drupos Olomouc, samostatný projektant technicko-inženýrské služby, od r. 1987 v ateliéru P. Braunera, 1991–1995 Městský úřad Šternberk, vedoucí odboru územního rozvoje a městský architekt, 1995–1997 totéž v Českém Krumlově; od r. 1997 privátní kancelář, odborný poradce pro územní plánování v Českých Budějovicích a ve Šternberku.

Dílo: Plánování území a projektování staveb, odborná publikace (člen autorského kolektivu) n. Verlag, Dashofer, 2001; projekty: rekonstrukce Obecního úřadu v Horce nad Moravou (1986), adaptace objektu na jídelnu a kuchyň v podniku Moravia Hlubočky (1990), rekonstrukce bytových domů v Hlubočkách, Dolanech a v Olomouci.

Realizace: Interiéry lékárny U nádraží, Masarykova 53, Olomouc; prodejny svítidel Rozman, Palackého 19, Olomouc; architektura – rekonstrukce památkového domu Horní nám. 2 ve Šternberku (2000), obnova a dostavba hradeb ve Šternberku (2000), úpravy fasád panelových domů Nádražní ul. ve Šternberku (1999–2000), mobilní prodejní stánek pro město Šternberk, rodinné domy pro zaměstnance RD Jeseník v Bruntále (1989).

Ceny: 1996 – cena ABF a MH ČR v soutěži Bydlení '96 za kultivovaný přístup k záchraně bytového fondu v centru města; 1997 – cena ABF a MH ČR v soutěži Bydlení '97 za koncepční přístup k bytové problematice města (spoluautoři Gottwaldová, Zlamalová).

Zájmy: Výtvarné umění, hudba, cestování.

ING. ARCH. DAVID BENDA

s 24. března 1963 Brno

Rodinné vazby: ženatý, manželka RNDr. Barbora Bendová, výtvarnice – keramika; děti: Tereza, Tadeáš a Sára; rodiče: prof. MUDr. Karel Benda, DrSc., Ing. arch. Jana Bendová.

Studia: Maturoval na Gymnázium Jiřího z Poděbrad v roce 1981, ve třídě C prof. Ludmily Kulíškové. Vysokoškolská studia absolvoval na Fakultě architektury VUT Brno, obor urbanizmus, promoval v roce 1985, ved. diplomového projektu doc. Ing. arch. Vyšínka.

Profesní kariéra: Po promoci působil ve Stavoprojektu Olomouc (1985–1986), poté v SÚRMPMO Olomouc (1987–1991) a ve Státním ústavu památkové péče (1991–1992). Od roku 1993 projektuje ve vlastním soukromém ateliéru. V roce

Ing. arch. David Benda:

Dostavba areálu Střední zdravotnické školy a vyšší zdravotnické školy Olomouc (1998)

1999 nabytí ateliér současné podoby: A2 ARCHITEKTI BENDA & ŠTEFKA (společníkem firmy je Ing. arch. Robert Štefka).

Dílo, vybrané projekty a realizace: Rekonstrukce objektu Křížkovského 2, 4 v Olomouci na řeholní dům Tovaryšstva Ježíšova a Centrum Aletti (1996), rekonstrukce Petrášova paláce, Horní nám. 25, Olomouc pro potřeby Památkového ústavu v Olomouci (1998), rekonstrukce obj. Lafayetteova 9, Olomouc na doléčovací centrum pro drogově závislé (1997), novostavba penzionu-hotelu v památkové zóně o kapacitě cca 30 lůžek, Smetanova ul., Mohelnice (1999), rekonstrukce obj. Dolní náměstí 7, Olomouc (1998), novostavba víceúčelového objektu SAJM – sportovní zařízení, komerční plochy, ubytování, kanceláře – areál sportovního stadionu SK Sigma MŽ Olomouc (1997), dostavba areálu Střední zdravotnické školy a vyšší zdravotnické školy Olomouc (1998), víceúčelový objekt zázemí sportovního zařízení SK Sigma MŽ Olomouc, ul. U Stadionu – bydlení, komerční plochy (1999), obchodní zastoupení fy WANZL, Hněvotín (1998).

ŽIVOTODÁRNÁ SÍLA SLOVA

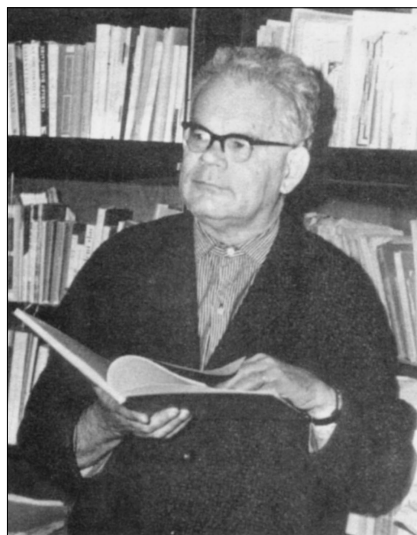
Na jednoho z nejvýznamnějších a také nejoblíbenějších a snad i nejmilovanějších profesorů Slovanského gymnázia Oldřicha Králíka jsem sice nezapomněl nikdy, žiji vlastně stále v jeho přítomnosti, jak o tom svědčí i závěrečné verše mého sonetu „Slovanské gymnázium“, otištěného mimo jiné v jubilejním almanachu V sýpkách ducha:

„vždyť za vše, s čím jsme vyšli za poznáním,
vděčíme štědrým králíkovským dlaním“.

Ale i největší lásku a s ní spojenou vděčnost je třeba čas od času obnovovat, nalézat její novou tvář, ucítit znovu bezprostředně její dotek. A to vše se mi v nedávných dnech přihodilo při četbě nového výboru z Králíkových statí, jež pořídili Jiří Opelík a Jan Schneider (vydalo v roce 2001 olomoucké družstvo nakladatelů Periplum pod názvem „Oldřich Králík – Platnosti slova“).

Četbu výboru doporučuji především každému, kdo se chce vážně a důkladně dopátrat toho, jak jsme na tom s naší národní kulturou, vzdělaností, pedagogickou úrovní, ale i s naším vlastenectvím a mravností. Je přímo ohromující, jakými znalostmi vládli naši někdejší středoškolští učitelé, ale také jak je dokázali předávat. U O. Králíka se příkladně snoubí obsah a forma, odbornost i umění obecně srozumitelného podání, je zkrátka mistrem slova, z každé řádky vysvítá jeho láska ke slovu, úcta k němu a vděčnost vůči němu. Za těmito ctnostmi a zdatnostmi stál nesporně hluboce zažitý odkaz antiky, s jeho vsudypřítomným pojmem logu, ale také křesťanství s jeho ústředním vyznáním „na počátku bylo Slovo“. Vzácná byla u profesora O. Králíka symbióza něžnosti a mužnosti. Dovedl se zvívat do nejjemnějších tajů poezie, ale nikdy neupadl do tzv. umění pro umění, a bylo-li třeba, dokázal se vždy statečně postavit za své vidění skutečnosti – třeba i proti nejvyšším autoritám.

Nevěřil, že v městech mimo Prahu musí nutně živořit jen kulturní provincialismus. Tak si milovník Olomouce s chutí a užitkem přečte příspěvek „Památce mrtvých“, který vyšel ve sborníku Pocta SG v roce 1967. Co a jak uměl Králík ocenit na J. E. Kosinovi, V. Praskovi, ale i hrdinných studentech gymnázia, je pro všechny naše současné i příští úvahy o kulturní politice města trvalým vzorem. A vzorem je přirozeně celý Králíkův život a jeho tvorba. Vždyť také pro něj plně platí, co napsal ve výše citované stati o svých učitelských předchůdcích: „Dávni středoškolští kantoři v 19. století se nebáli myslet na vlastní pěst – a své vlastní mínění vyslovit. Za mých mladých let bylo raženo heslo „zrada vzdělanců“. Slovanská gymnasia na Moravě touto chorobou netrpěla.“

Prof. PhDr. Oldřich Králík

Závažná a snad právě dnes znovu aktuální slova řekl Králík též ke vztahu středního a vysokého školství; sám bych si přál, aby opět fungovala ona silná vazba mezi olomouckými středními školami a univerzitou, jak se o ní Králík zmiňuje v polovině minulého století: „Není potřebí spekulovat o zpětných důsledcích rozmachu vysokých škol v osvobozené republice, stačí si uvědomit souvislost mezi Slovanským gymnáziem a Palackého univerzitou. Je povinností univerzity, aby nezapomínala na svůj dluh vůči gymnáziu“.

Právě proto, že na Slovanském gymnáziu působili učitelé, jako byl O. Králík, byl tehdy člověk na univerzitě vlastně celé jedno desetiletí, neboť ve vyšších třídách gymnázia nás vyučovali „vysokoškolská docenta“. Svědčí o tom někdejší školní programy (pozdější výroční zprávy), v nichž bývaly otiskovány úvodem studie (místních profesorů), jež Králík právem neváhá hodnotit jako vědecké: „...tento zvyk měl výraznou mravní hodnotu, v praxi studentům už od primy ukazoval olymp vzdělanosti, vytyčoval jim metu – prostřednictvím osob profesorů, které mohli každý den vidět.“ A tu si dovoluji otázku: nebylo by užitečné ten dávný zvyk v nějaké formě znovu obnovit?

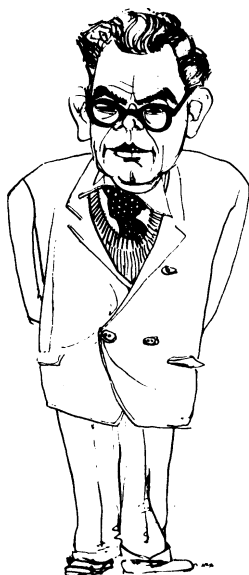
A ještě jeden doklad o neprovinciálnosti olomoucké kultury minulého století. Křesťansky orientovaný literární kritik a historik O. Králík přispíval též do dnes vlastně zapomínaného periodika *Výhledy*, jež vydával svérázný dominikán Silvestr M. Braito. Každý, kdo chce nahlédnout, jak by měla a mohla vypadat kultura v „provincii“ (a to tehdy ještě v Olomouci nebyla univerzita), nechť si pozorně přečte příspěvky, jež Králík vydával v katolicky orientovaném časopise o díle J. Demla, K. Čapka, V. Vančury, K. H. Máchy, J. Nerudy, V. Holana, ale i filosofů L. Klímy či J. Patočky. Ale Králík přispíval pilně – a vždy na vysoké úrovni – i do *Zpráv Vlastivědného ústavu v Olomouci*, a dokonce do deníku, který od roku 1946 nesl název *Osvobozený Našinec*. V něm se mohla veřejnost Olomoucka dočíst o nových sbírkách básníků, jako byl Závada, Hrubín či Zahradníček, ale i o vývoji J. Vrchlického či novém vydání staročeské *Alexandreidy*.

Při tom všem je pozoruhodné a pro dnešek významné, že všechny Králíkovy příspěvky měly vždy vysokou odbornou úroveň, ale současně dokázaly oslovit širokou veřejnost, neboť z každé řádky vyzařovalo nejen zaujetí pro věc, vysoký stupeň zaskvěcenosti, ale také prudce bijící srdce milovníka života. Člověka v pravém smyslu vzdělaného, ušlechtilého, který svým nadšením

pro život a umění nemohl nezapalovat všechny, kdo se s ním setkali. Jak důležité je pro mladého člověka potkávat se s podobnými osobnostmi, může doložit i moje vlastní zkušenost. Jako mladičkový gymnazista jsem jednoho dne ve *Výhledech* narazil na Králíkův posudek prvního dílu *Durychových Služebníků neúžitečných*. Mimo jiné tam stálo: „Durych se velmi rozhodně rozzěhnal s estetikou antickou a renesanční, vybojovává práva křesťanského pomyslu krásy. Základní věta jeho názoru zní: Není nic krásnějšího a dokonalejšího než podoba Spasitele Ukřižovaného“.

Až daleko později – po mnoha osudových peripetiích, jež jsme společně prožili – si snad O. Králík uvědomil, jak silně mě jeho přístupy k životu a umění zasahovaly. Utvářely doslova základní obrysy mého života. A jen potvrzovaly jeho věštecké přesvědčení, že každá jednou vyřčená myšlenka je silou, jež neodvolatelně utváří dění tohoto světa.

Doc. PhDr. Karel Floss, CSc.

*Oldřich Králík
v karikatuře
Adolfa Hoffmeistersa*

STŘÍPKY VZPOMÍNEK PROF. VÁCLAVA STRATILA

...Roku 1949 jsem učil franštinu na tehdejší Polívkově reálném gymnáziu (*v té Vaší nynější budově*). Kmenově jsem byl na Dívčím reformním reálném gymnáziu v Sokolské ulici a na Polívkově gymnáziu jsem si doplňoval úvazek (*5 hodin francouzštiny týdně*). A tak jsem 5x týdně o přestávkách prováděl určený maraton z jednoho konce Olomouce na druhý. Přihnal jsem se a zase ulétal vždy celý zpocený. Učil jsem v přízemí ve třídě hned vpravo od vchodu. Dlouhá léta, když jsem pak chodíval kolem, zastavoval jsem se pod okny a vzpomínal... Z mých tamějších žáků si vybavuji primáře šternberské nemocnice MUDr. Štěpána Říkovského, odb. as. PdF UP PhDr. Helenu Tognerovou-Vavrdovou, M. Šišákovou z katedry TV PdF UP aj. Ředitelem školy byl tehdy prof. Karel Kymla a češtině učil Václav Losík, pozdější docent na UP.

Mým tehdejším hostem na Polívkově gymnáziu byl básník Petr Kříčka se svou manželkou. Se svými hosty jsem pořádal literární besedy. Měl jsem úvodní přednášku o jeho díle, pak vyprávěl básník a v druhé polovině programu pak jeho žena Anna, výborná recitátorka, přednášela manželovy překlady ruské poezie a také jeho vlastní básně. Mj. také báseň „Jedna lomená jednou“. Čili ta báseň skutečně zazněla na půdě Vaší školy! Literární matiné mělo tehdy velký úspěch. Posílám Vám tedy tuto báseň s tím, abyste ji uvedl v připravovaném almanachu Vaší školy rovněž pro její moudrý, nabádavý morální obsah vyjadřující výchovný význam školy.

Pěkně Vás pozdravuje Váš

Václav Stratil

Poznámka redakce: *Toto přání dnes již zesnulého pana profesora Stratila z dopisu současnému řediteli Slovanského gymnázia dr. Zicháčkovi ze dne 16. 2. 1991 rádi plníme.*

JEDNA LOMENÁ JEDNOU

Petr Kříčka

Ač na horách valašských jsem se zrodil,
V Německém Brodě jsem do školy chodil.
Má dušička byla předjarní lán,
a hlava – prázdná krabička...
Náš pan učitel byl staříčkový pán,
jménem, ... nu třeba Štěpnička.
Pa t o č k a nešlo mi do rýmu. Proto
změnil jsem skutečně příjmení toto.

Ten stařeček, Pán Bůh dej mu nebe,
nás jistě měl raději než sebe.
Byl anděl, nás kluky miloval
a takto klasifikoval:

Mha nade mnou, přede mnou, za mnou i vůkol,
dvě jedničky sázel mi na každý úkol.

Tu první z pravopisu
a druhou z úpravy spisu.

Jednou můj úkol se hemžil chybami
jak Indický oceán rybami.

Příčinou omylů těch tak četných
bylo pár souhlásek obojetných:

Be, fe, me, le, pes se veze,
co to na nás, kluci, leze?

Jednou po b měkké í,
podruhé zas tvrdé ý.

Výsledek byl podle toho...

Říkat, chyb že bylo mnoho?

Červených křížků a háků, ó žáku,
kam spočinout popřeješ zraku, jak máku...

Ale pan učitel nedal se zmást.

Pod mého ducha a potu dcerou bédnou
hle – ohromná jednička, lomená jednou!

„Nic nevykonat, kdo vykoná část,“
si dědoušek řekl, „Petrus, pax tibi!...“

A jenom na konci úlohy, pod známku,
třaslavou rukou přičinil poznámku:

Až na ty pravopisné chyby!!

A teď, když už i mně vlasy šednou,
vzpomínám: jedna, lomená jednou...

Náš učitel srdce velké a čisté
měl na pravém místě, to je jisté.

Můj pravopis nebyl za mák hezký,
a vida, je ze mne básník český.

Ale tohleto hlavní není.

On byl též moudrý a zkušený pán.

A tento příběh byl vypravován

Pro toto mravné naučení:

Svět by byl, lidičky, překrásný, kdyby
z nás každý o bližním s panem Štěpničkou

smýšlel: Jsi jednička lomená jedničkou...

až na ty pravopisné chyby!

Ze sbírky „Chléb a sůl“

GAUDEAMUS – NA VĚKU (NE)ZÁLEŽÍ

Na léta gymnazijních studií se nepochybně vzpomíná vřdycky. A děje-li se tak ve věku kolem osmdesátky, je to jakoby trošku o jiném. Dá se poznat i rozdíl na vzájemném vztahu těch osmdesátníků, bývalých spolužáků, *kteří v té hrstce pamětníků ještě zbývají*. První náznak té postupné změny se ostatně dal pozorovat už hned při jejich prvním abiturientském sjezdu rok po maturitě. Svolány byly tehdy hromadně všechny tři oktávanské paralelky, přestože mezi nimi do té doby fungovala neviditelná opona. Stmelovalo se to od té doby hladce, i když trošku rozpačitě. A platí to dodnes (*až na ty rozpaky*). Zájem o jednoho každého se automaticky prohluboval a ti, kteří se nemohli dostavit na každoroční pozvánku, se ozyvali aspoň písemně. A také se postupem let vyvinula taková samorostlá síť, že stalo-li se kolem někoho cokoliv pozoruhodnějšího, dovídali se to ti ostatní s rychlostí téměř telegrafickou. Informátoři, kteří se domnívali, že těm dosud domněle nevědoucím sdělují něco nového, se setkávali nejčastěji s námitkou, že oni to už vědí také. Jak to ty tamtamy dělají, to se nezjistilo. Šířily a dosud šíří radost, podiv, tu a tam i soustrast, jak už to pádící roky přinášejí. Souběžně s tím se do těch spolužáckých řad nenápadně vkrádal i tak trošku rodinný duch. Prádávně, už i trošku omšelé taškařice se při sjezdech sice ještě prosadí, i když o něco sklesleji, ale úvodní sjezdové Gaudeamus zní dosud hezky vitálně. Kolegiální soudržnost se mezitím stačila proměnit v neformální vzájemnou odpovědnost, pohotovost k výpomoci podle potřeby a možností a v držení palců.

Vztah k bývalým pedagogům se rovněž zafixoval dlouhou cestou pamětních stop v hlavách a srdcích žáků–osmdesátníků klikatými cestami až k výsledným staronovým podobám. Jsou křehké a dojemné, ale ani pradávno opepření humorem nevzalo tak docela za své. A tak se ve zpětném pohledu osmdesátileté študácké optiky jeví i všecko ostatní jako navrstvené, prohnětené a uleželé těsto, a asi to tak má být. První místo zde obsadila otázka výuky a toho, co k ní patří a čemu Němci říkají Sitzfleisch, tedy výdrž sedět u toho tak dlouho, jak to mozkové závitky žádají. Za studentských let si ovšem i dnešní osmdesátníci na určité procento učiva dovolili nedbat, když se jim zdálo nestravitelné nebo když jejich pozornost přitahoval jiný zájem. Když se pak v postmaturitních dobách cítili někdy se svými vědomostními trhlinami jako na tenkém ledě, měli leckdy co dělat, aby se příliš neztrapňovali v oblastech, které ve škole považovali za kulturní plevel. Nejednou si museli připustit, jak se nestudovaní „nevzdělanci“ orientují ve znalostech, které jim se zdály okrajové. Napřed si s tím ani moc nedělali těžkou hlavu, protože si to slibovali ve volných chvílích jaksí dohnat. Jenže se postupně ukazovalo, že žádné takové „jaksí“ nejsou. A zanedbaných otázek se vynořovalo naopak čím dál víc. A ke všemu se ještě kupily i další nové skutečnosti, které bylo třeba průběžně sledovat.

Spásné řešení se rýsovalo v nastávajícím věku důchodovém, kdy to dohánění mělo v pohodě nastat. Knihovna ale praskala ve švech klidně dál a ani oči už zdaleka nejsou, co byly dřív. A volný čas vlastně pořád nikde. I když se ho tu a tam podařila trocha ukořistit, začala dotírat otázka, že už je stejně na všechno dávno pozdě. Zaskočený důchodce se chytá spásné vyhlídky, že přece ještě musí do principů středoškolského studia zasvětit vnuka, dosud *neznalého* nesmlouva-

vých gymnazijních zákonitostí. Naštěstí si takový novopečený studijní adept většinou myslí své, a tak nepřijde o všechny ty polidštěné vývojové stupně, jimiž procházela i generace předcházející. Poučující dědeček zapomíná, že věk studenta-důchodce není věkem studenta-nezletilce, a naopak. Ty tradiční stupně ve vývoji študácké osobnosti se nedají jen tak beze škody přeskočit. Kolem studenta by se v takové výchovné pasti patrně vyvinula jen nějaká tenká slupka, tak choulostivá, že by se při každém ofouknutí hned odlepovala, aniž by byla co platná jako ochrana. Ze studenta, kterého jeho rádcové vodí za ručičku, by se nejspíš stal onen pověštný „starý mladý“, nesžitý s ostatními spolužáky a možná i trošku šikanovaný.

Pro důchodcovského studenta-vysloužilce ale přece jenom zůstává jedna užitečná funkce: vštípit důkladně novým studentíkům textovou znalost věčného Gaudeamus. I ti osmdesátníci je zpívají na úvod svých výročních sjezdů sice s nadšením, ale občas se ti, kteří mají v některých místech textovou mezeru, na chvíli odmlčí. A to se pozná. Už jako primánky nás v hodině zpěvu učil pan profesor, že má-li se v některém místě melodie ztišit, nesmí se to dít tak, že se někteří zpěváci odmlčí. S tím textem v Gaudeamus je to podobné. Je poznat, že někteří členové chvílemi odpadávají, a neměli by.

Protože jako každý člen ve svém sboru, má i každý člen společenství Slovanského gymnázia v něm své místo a svou úlohu, kterou musí zastávat. A to je dobře.

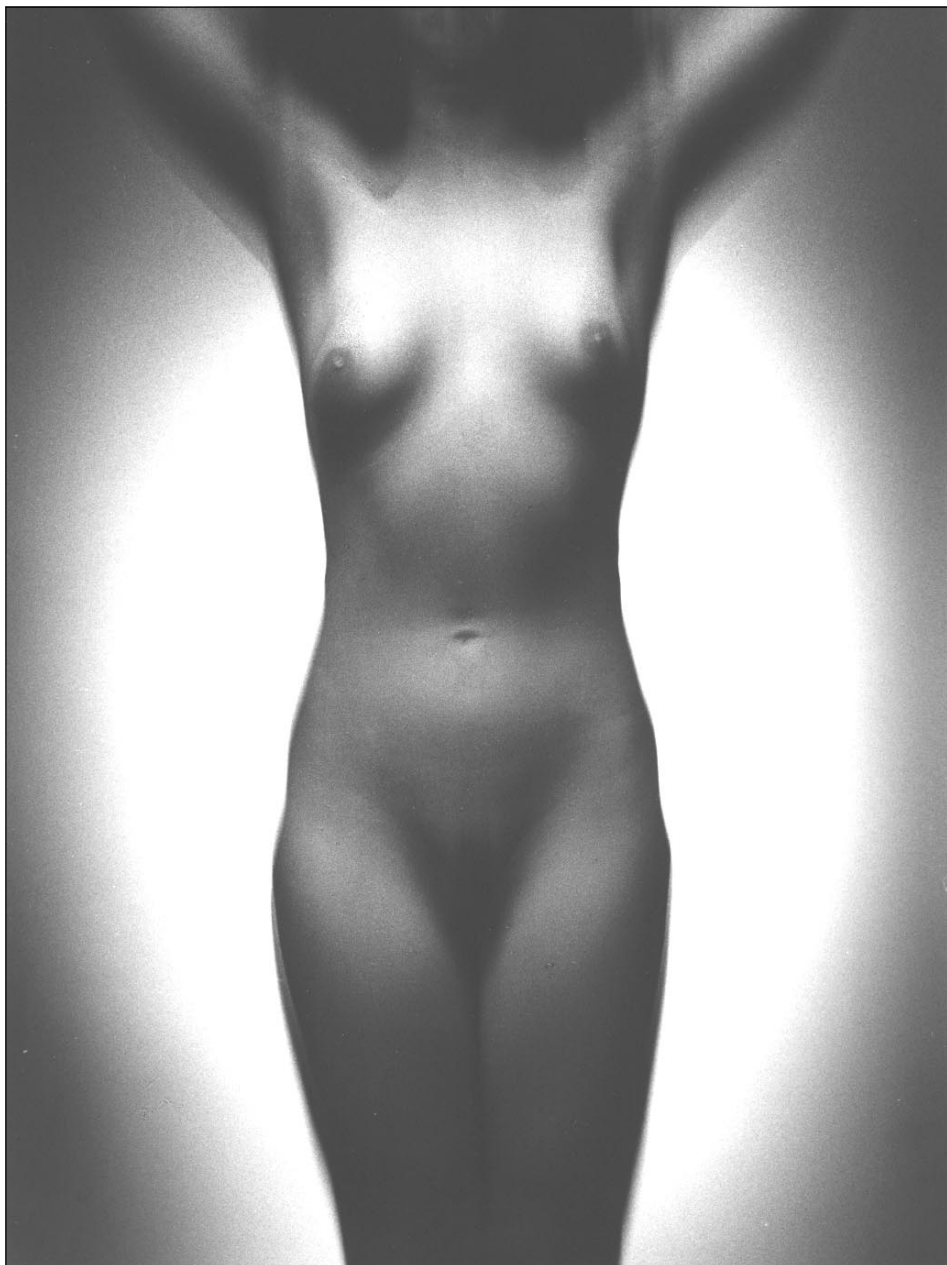
MUDr. Libuše Wiedermannová
(mat. roč. SG 1940, C)

PAEDDR. MILOSLAV STIBOR

- *artifex atque laureatus paedagogus*

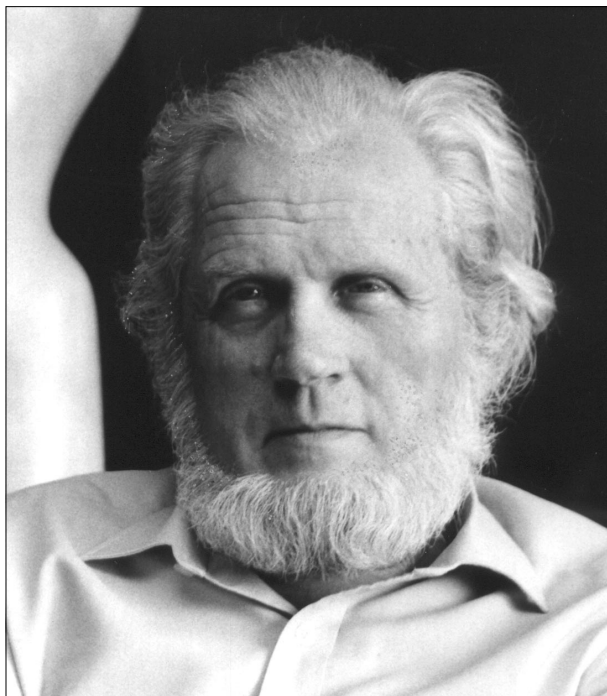
Pouhých pět roků, které uplynuly od vydání jubilejní publikace Slovanského gymnázia v Olomouci nazvané *Primum necessarium...*, je doba dost krátká na to, aby další medailon o žijící zasloužilé osobnosti mohl přinést nějaké podstatně nové a převratné skutečnosti. Mám-li tedy napsat několik neotřelých slov o svém příteli PaedDr. Miloslavu Stiborovi, jehož rozsáhlé pedagogické a fotografické dílo tehdy zhodnotil kolega Ladislav Rusek s tak hlubokým porozuměním, důkladností a kultivovaností, je to úkol mimořádně obtížný. Vlastně – byl by, kdyby nešlo právě o Stibora, letošního junáckého pětasedmdesátníka. Pro něho by totiž bylo urážkou napsat, že jeho dosavadní dílo je celoživotní, on nás na svou celkovou bilanci schválně ještě dlouho nechá čekat, veden příkladem svého dlouhověkého otce.

A právě letos nás o své svěžesti přesvědčuje s velkou rafinovaností. Připravít a zorganizovat v jednom jediném roce životního jubilea šňůru deseti autorských výstav, to je úkol skoro nadlidský i pro člověka daleko mladšího. Stibor to ale dokazuje a realizuje s rozmachem, náročností a uměleckou úrovní, která sotva

PaedDr. Miloslav Stibor: z cyklu Fronta - 2001

u nás nachází obdobu. Vždyť mezi onou desítkou letošních akcí je třeba jeho expozice ve skleněném paláci galerie Trierenberg v rakouském Traunu a co rozsahem největší přehlídka jeho díla v galerii Fotoforum v Linci. A potom znovu Norimberk, švýcarský Thun, Košice, Zlín, Vsetín, Jihlava... To vše jsou výstavy samostatné, autorské, avšak pozoruhodná je i jeho účast na letošní rozsáhlé výstavě „Akt v české fotografii“ v moskevské Maněži a na kolektivní výstavě českých fotografů v Lodži.

Dr. Miloslav Stibor na fotografii Jiřího Fraity

by ty uvedené úspěchy a pocty nejen bilancovala, ale přímo věštecky předvídala: Zastupitelstvo statutárního města Olomouce letos na jaře udělilo PaedDr. Miloslavu Stiborovi „Cenu města Olomouce“, a to za dosavadní práci v oblasti fotografie a výtvarné pedagogiky. Nutno ovšem dodat, že jubilat je dosud pedagogicky činný na Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě a že i nadále vede početné specializované fotografické semináře, zejména v zahraničí.

K dosavadní životní cestě a k neochabující tvůrčí činnosti je Miloslavu Stiborovi dlužno jen upřímně blahopřát.

Nepochybuji ovšem, že se stejnou precizností a přímo láskyplně připraví i letošní výstavu ve své „rodné“ ZUŠ v Olomouci. Tím spíš – a nyní čtěte pozorně, že to-muto věhlasnému učilišti, jehož Stibor byl zakladatelem a dlouholetým ředitelem, byl letos 9. července 2002 Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR propůjčen čestný název „Základní umělecká škola Miloslava Stibora, Olomouc, Pionýrská 4“.

To je událost zcela mimořádná, jejíž dosah v našich poměrech lze snad srovnat jen s jinou stejně atraktivní skutečností: v příštím roce 2003 uspořádá Stiborovu samostatnou retrospektivní výstavu japonská prestižní galerie KI, situovaná na proslulé hlavní třídě Ginza v Tokiu.

Nyní zbývá jen připomenout skutečnost, která jako

*Prof. PhDr. Zdeněk Přikryl
(mat. roč. ČR 1947, A)*

NEJZNÁMĚJŠÍ BOTANIK NA MORAVĚ? DOKTOR ŠULA, ZVANÝ BOB...

Na počátku roku 2000 se dožil osmdesátky absolvent Slovanského gymnázia v maturitním ročníku 1940, C, RNDr. Bohumil Šula, CSc., jemuž celý botanický svět říkal důvěrně Bob. Kdokoli zavadil o kytičku, a nevěda si rady hledal poučení, odkázán byl právě na našeho jubilanta. Živá encyklopedie, počítačově rychlý živý klíč k určování rostlin a znalec všech botanických zázraků – v žádném označení nebyla a není nadsázka. Důstojný kmet si předměty svého životního zájmu vybavoval lehce a pohotově, aniž by si připustil právo na „nevědění“.

Celá Olomouc ho považovala a považuje za rodáka a má téměř pravdu. I když pocházel ze Stavenic na Mohelnicku, od nejtělejšího dětství do dospělosti žil v Olomouci. Do „velkého světa“ odešel až v době vysokoškolských studií, která absolvoval na Masarykově univerzitě v Brně. Zprvu byl zapsán na filozofické i přírodovědecké fakultě, ale když ho prof. Vladimír Úlehla přesvědčil, že na univerzitě nelze studovat všechno, co člověka zajímá, soustředil se na vědy přírodní. Jako pomocná vědecká síla u akademika Josefa Podpěry (*profesora Slovanského gymnázia v letech 1904–1908, pozn. red.*) se vyhranil botanicky.

RNDr. Bohumil Šula, CSc.

Po skončení studií v Brně (1947) a absolvování základní vojenské služby nastoupil na katedře botaniky Přírodovědecké fakulty UP. Od té doby Olomouci věrně sloužil více než půl století.

Univerzita potřebovala botanika – znalce morfologie a anatomie rostlin, zatímco Bohumila Šulu nejvíce zajímala fytoecologie, tedy co kde roste a čím je která lokalita výjimečná. A tak po třech letech přešel do tehdejšího „Studijního a lidovýchovného ústavu kraje Olomouckého“ neboli do Vlastivědného muzea v Olomouci, jehož součástí byla kdysi hvězdárna, ZOO, Ústav léčivých rostlin ve Velkých Losinách, Arboretum v Bílé Lhotě, pět jeskynních systémů a další přírodní unikátnosti střední a severní Moravy. Vypracoval se na vedoucího botanického oddělení a z univerzity se mu stalo jen externí pracoviště.

Jako botanik věnoval největší pozornost rostlinnému společenství v Mladči. Sociobotanickou studií o údolní nivě v Mladči dokonce obhájil kandidaturu věd. Dnes má Šulova práce cennou dokumentační hodnotu, neboť během let vstoupilo do přírody mnoho zničujících faktorů, takže poznané a prozkoumané již v podstatě neexistuje.

RNDr. Bohumil Šula podporoval každé hnutí, jemuž je příroda blízká. Jeho celoživotním koníčkem se mu stal skauting a jako oldskaut byl až do svého požehnaného věku inspektorem skautských lesních škol, vychovávajících nové vůdce svých oddílů.

Hluboké znalosti přírody a schopnost zaujmout publikum uplatnil v 60. a 70. letech jako spoluautor ve své době mimořádně populárního pořadu ostravského televizního studia „Lovy beze zbraní“. V posledním deceniu svého života byl velmi úspěšný i literárně. Napsal čtyři knihy pohádek situovaných do tajemné říše rostlin. Spolužáci ze Slovanského gymnázia jsou mu vděční za mimořádnou pečlivost, s níž vedl kroniku své gymnazijní třídy a dokumentaci všech absolventských setkání.

Mgr. Bohumír Kolář

Z PIETNÍHO ROZLOUČENÍ S RNDR. BOHUMILEM ŠULOU, CSc. (maturitní ročník 1940, C)

Vážená rodino zesnulého, vážení smuteční hosté, sestry a bratři ... Dovolte mi jménem širokého okruhu skautek a skautů Olomoucka – a také celého skautského hnutí – přiložit malou kytičku vzpomínek, ocenění a vděčnosti vzácnému člověku, po němž zůstane citelná mezera v řadách těch členů Junáka, kteří – podobně jako zesnulý – pochopili skautské hnutí jako cílevědomé stoupání na Horu Nejvyšší Pravdy.

Bratr doktor Bohumil Šula, přírodovědec, dlouholetý pracovník botanického oddělení Vlastivědného muzea Olomouc, byl od mládí aktivním členem skautského hnutí, které svým programem, rámovaným přírodou – učitelkou, přírodou – učebnou i přírodou – chrámem, přírodou – Darem Stvořitelovým, jedineč-

RNDr. Bohumil Šula, CSc.

ně naplňovalo jeho ideál člověka moudrého i čestného, žijícího s přírodou v opravdovém souladu. Těžko říci, co u něj bylo dřív - zda nadšení skautské, které ho vedlo do přírody, nebo okouzlení přírodou, které ho přivedlo do skautských řad. Stal se přírodovědcem, ale nikdy nebyl suchopárným vědcem, který trvá na znalosti počtu tyčinek a diagramu okvěti. Dokázal zájemcům - nejen skautům - vyprávět zasvěceně o stromech, rostlinách, léčivých bylinách a všem živém a dá se říci, že i tímto způsobem, neformálně a bez proklamativních vyznání, vzdával úctu i pokorný obdiv Stvořiteli Všemohíra.

„Duch vane, kudy chce,“ praví se v Novém zákoně: budiž zde naznačeno, že bratr Bohumil Šula tímto způsobem hledal - a zajistě i našel - svou cestu k Bohu.

Historie našeho skautingu zajisté zaznamená, kolika běhů Lesních škol, určených pro vyšší i nejvyšší vzdělávání skautských činovníků, se bratr Bob zúčastnil jako instruktor. Stovky skautských vůdců prošly jeho školením a vůdcovskými zkouškami - činovnícké dekrety jim budou trvalou připomínkou jeho moudrého a citlivého vedení.

Ale co víc: bratr doktor Šula byl i nadaným spisovatelem. Kromě řady odborných a populárně naučných článků, kromě příspěvků do skautských časopisů odkázal milovníkům přírody i jedinečné dílo - čtyřsvazkové „Pohádky Lesní moudrosti“, v nichž objevným způsobem ozvláštnil nám mnohou rostlinku, mnohý kvítek čarovným slovem pohádky: kdo čte, poznává, zapamatuje si, za-

miluje si. I to je cesta skauta, cesta obdivovatele všeho stvořeného. A pokorný obdiv je už sám blízký modlitbě: v láskyplné pokoře, s jakou se náš zesnulý bratr uměl sklonit třeba i k nepatrnému kvítku rozrazilu, byla přítomna adorace Stvořitele.

Bratr Bohumil Šula byl za svou obětavou skautskou činnost v řadě funkcí – byl mimo jiné řadu let rádcem Hanácké družiny Svojsíkova oddílu a čestné jednotky nejstarších, zasloužilých členů Junáka – odměněn řadou vyznamenání. S lítostí dnes konstatujeme, že překotné i neklidné poměry posledních let nepřipomněly důrazněji nám, kteří jsme mu stáli nejbliže, kolik ocenění a díky mu ještě dlužíme...

Bratr Bob byl při všech třech obnovách skautingu, zrušeného i pronásledovaného oběma totalitami, vždy připraven – jak zní naše heslo – přiložit ruku k dílu. Olomoucký skauting v něm ztrácí jednu ze svých nejvýraznějších, nejfundovanějších a nejzasloužilejších osobností. Bratr Šula vskutku *žil* skautingem, radoval se z každého jeho úspěchu a víme, jak velice byl i rozčarován a zklamán některými neúspěchy a chybami posledních let. Přesto – do posledních měsíců před svým těžkým onemocněním – pracoval pro mladou generaci: ještě v březnu tohoto roku byl členem zkušební komise skautských vůdců. Jeho moudrá slova zůstanou jistě v paměti mnohých mladých vůdců a přinesou svůj užitek.

Navštívíte-li někdy Arboretum v Bílé Lhotě, najdete hned ve vstupní hale „Bobovo čestné křeslo“ a v zahradě, hned vlevo od vstupu, strom, který – jako poctu, která mu tím byla vzdána – sám zasadil: je to jinan dvojhlaločný, jehož vějířkovité listy, rozeklané do dvou částí, nám připomínají podvojnost jeho životního zájmu: přírodu a skauting...

Někteří z Vás, přítomných tomuto obřadu, vzpomenou řady exkurzí, které zesnulý bratr vedl. Na jedné z nich, byla to botanická vycházka na Pouzdřanskou step v okolí Pálavy, zastavil se bratr Bob u keříku zvláštní rostliny, zvané katrán – právě byl obsypán četnými květy. Vyprávěl pak účastníkům exkurze: Až dozrají na katránu plody, celý keřík odumře a uschne. Zkroutí se do klubíčka a hnán větrem – jako Růže jerišská na pouštích – poběží dodaleka, přičemž, sám již neživý, bude cestou rozsévat svá drobná semínka...

Je to jako život, drahý bratře, Tvůj plodný život. Dodaleka, neseny Tvými odchovanci z lesní škol a kurzů i Tvými knihami a články – poběží dále – jako ty keříky katránu – Tvoje myšlenky a ideály.

Ten, jenž všechno stvořil, vše udržuje a bude soudit, zváží všechnu Tvoji práci, tak skromnou, tak záslužnou. A my, kteří dnes se smutkem stojíme nad Tvou dočasnou pozemskou schránkou, s vděčností a úctou vyslovujeme svůj opožděný, nedokonalý, ale upřímný dík a vděčnost za ten dlouhý kus cesty, kterou jsi šel s námi: po stejném břehu, na Horu vyššího, lepšího, spravedlivějšího lidství, na Horu poznání, odkud – dá-li Bůh – všichni spatříme Světlo konečné Pravdy.

Sbohem, bratře Bobe!

*Autor Mgr. Ladislav Rusek,
dne 7. listopadu 2001 v domě sv. Václava v Olomouci
pronesl JUDr. Pečínka*

RŮZNORODOST A HLEDÁNÍ

Zemřel před třemi lety, v pouhých 64 letech. Postavou malý, věčně spěchající, zařizující, vyřizující, tvořící, hledající, nikdy nemající dlouhou chvíli – RNDr. Miloslav Budík. Jeden z těch, kteří po léta vytvářeli novodobé literární, hudební a pedagogické podhoubí Olomouce, jeden z prvních, kteří v Olomouci začali – v dobách, kdy to zdaleka nebylo v módě – usilovat o poznání mimoevropských, jmenovitě afrických, etnik a civilizací.

Narodil se 21. května 1935 v Hranicích na Moravě. Vyrůstá v katolické rodině a léta dospívání tráví v moravském Velehradě. Když v roce 1995 oslavoval své šedesátiny, dostalo se mu, kromě bohatých darů předaných na Jihoafrickém dni v olomouckém klubu Sidia, ještě jednoho pozoruhodného dárku: v den jeho narozenin, 21. května 1995, přicestoval na Svatý Kopeček římský papež Jan Pavel II. – do Budíkova bydliště, přesně v den jeho – navíc kulatých – narozenin... Shoda náhod? Možná. Každopádně však životní protipól roku 1950, kdy patnáctiletý Budík, jako mnišský „elév“, zažil na Velehradě konec tisícileté tradice českého a moravského klášternictví – jednoho z kořenů české národní vzdělanosti.

Po Velehradu přichází na Svatý Kopeček. Jeho rodiče tu zakoupili rodinný dům na dnešní Dvorského třídě – a Svatý Kopeček se od té doby stává Budíkovým osudem. Byl s ním spjat tisíce pouty, tady – u staříckého psacího stroje v pokojíku s výhledem na lesnaté údolí potůčku Adamůvky – později vznikaly všechny jeho nápady, básně, literární i vlastivědné projekty. Znal tu každého, znal ho tu každý. Od umělců až po králíkáře, se kterými seděl v tehdejší obecní „Národní frontě“, či domkaře na Svatém Kopečku a Radíkově – které navštěvoval – jako správný homo publicus – při rutinní dřině během jednotlivých sčítání lidu.

První kapitolou jeho života byla hudba: učil hru na housle a violu – začínal v padesátých letech v moravském pohraničí: ve Dvorcích a přilehlých částech Bruntálska. Pak přechází do Olomouce a patnáct roků je v Olomouci profesionálním hudebníkem – violistou – operního orchestru. V tomto období se jeho osudy začínají poprvé spojovat se Slovanským gymnáziem: stává se jeho externím studentem a v roce 1963 skládá maturitní zkoušku. Za nějaký čas se zapisuje na Přírodovědeckou fakultu Univerzity Palackého. Promuje v roce 1971 (obor biologie-geografie), v roce 1979 získává titul RNDr. Ani během studia nekončí jeho celoživotní hledání nových dimenzí: opouští operní orchestr (ale ne na věky, na konci osmdesátých let se do něj vrací jako externí spolupracovník-violista) a přichází na katedru normální anatomie olomoucké Lékařské fakulty: je kustodem fakultního anatomického muzea, správcem osteologických sbírek. Stovky lékařů vzpomínají, jak jim – jako studentům – zapůjčoval před zkouškou kostní materiál či jak je trpělivě učil skládat správně dohromady všechny kůstky pekelně složitého lidského zápěstí, pojmenovávat všechny jejich hrany, plošky... Stává se jedním z olomouckých antropologů, přednáší na jejich odborných schůzích, publikuje – a také v odborných pracích, stejně jako později v poezii, se znovu vrací k hudbě: v jeho pozůstalosti jsem objevil jeho práci, separátku z jednoho odborného časopisu, věnovanou antropometrickým parametrům kostí rukou houslistů.

RNDr. Miloslav Budík u Caesarovy kašny se svými africkými přáteli – studenty LF UP

Na anatomickém ústavu se dostává k dějinám lékařství. Pátrá po osudech – často polozapomenutých – lékařských osobností střední Moravy a své výsledky přednáší na pravidelných pátečních pracovních schůzkách olomoucké sekce pro dějiny lékařství Vlastivědné společnosti muzejní.

Na Lékařské fakultě se také setkává se studenty z afrických zemí. Zakrátko se jim stává více než tátou a v roce 1987 v něm uzrává myšlenka vytvořit v Olomouci organizaci, která by sdružovala přátele Afriky – lékaře, cestovatele, experty v rozvojových zemích, antropology, studenty. Daří se mu to, a když v červenci 1987 na letním táboře pro namibijské děti na Svatém Kopečku (konal se v tamní internátní škole pro vadně mluvící děti) hraje africkým dětem u večerního táboráku na violu *Ach synku, synku* – je už organizace pohromadě: je součástí Afrického výboru Československé společnosti pro mezinárodní styky. V roce 1990 vzniká samostatná Společnost přátel Afriky a olomoucká skupina získává v roce 1995 statut její samostatné pobočky, jedné ze čtyř v České republice (Praha, Plzeň, Olomouc, Brno). Miloslav Budík je místopředsedou pobočky pro organizační záležitosti, členem redakční rady, která od roku 1987 v Olomouci vydává rok co rok afrikanistickými informacemi a studiemi nabitě bulletinu. Pořádá besedy, publikuje, v roce 1993 přivádí olomouckou pobočku do řad sponzorů svatokopecké ZOO. Prostřednictvím předsedy vzpomenuhé sekce dějin lékařství Vlastivědné společnosti muzejní, univerzitního profesora Eduarda Wondráka (který

byl sám, jakožto předseda Sdružení přátel Alberta Schweitzera, předním členem Společnosti přátel Afriky), se stává pravidelným přednášečem na holubovsko-schweitzerovských sympoziích ve východočeských Holicích.

Jeho zájmy a kontakty byly nadgenerační: dokázal oslovit tu část svého okolí, která byla o jednu až dvě generace mladší nežli on sám. Ostatně i na Slovanské gymnázium – už na samém sklonku svého života v devadesátých letech – se snažil ve spolupráci s prof. Ludkem Bartošem transferovat pásmo nigerijské poezie, které v Praze (jmenovitě se studenty gymnázia v Horních Počernicích) nastudoval český afrikanista docent Libický. Budík oslovil pana prof. Bartoše, studenty, začal spolupracovat i se dvěma mladými profesory a ještě v roce 1998 byla myšlenka pásma na Slovanském gymnázium živá. Prudké zhoršení Budíkova zdravotního stavu na podzim tohoto roku ovšem tento pozoruhodný kulturní projekt zřejmě již definitivně pohřbilo.

Byl ochotným a zaníceným vlastivědným pracovníkem: jak připomíná drobná monografie doc. PhDr. Jiřího Musila, CSc., věnovaná svatokopeckému chrámu, byl to právě Miloslav Budík, který spolu s Milanem Řehákem (vnukem známého zdejšího insitního malíře) prosadil obnovu historického názvu dnešní městské části Olomouce: v letech 1959–1990, jak známo, se musel Svatý Kopeček ve svém názvu obejít bez predikátu „Svatý“. – V devadesátých letech byl vlastivědným libretistou orientačních plánů Svatého Kopečka, umístěných v důležitých místech obce: na Svatém Kopečku jsou tyto plánky k vidění dodnes. V roce 1995 vydává vlastním nákladem básnický list V PAPERSCÍCH ZE STRÍBRA – s doslovem samotišského knihovníka, vlastivědného publicisty a bibliofila Bohuslava Smejkal – věnovaný 200. výročí korunovace milostného obrazu svatokopeckého chrámu. Z podnětu premonstráta a svatokopeckého faráře P. Jakuba Berky se spolu s fotoreportérem Milanem Hořínkem a Bohuslavem Smejkalem na konci devadesátých let pustil do mapování drobných sakrálních objektů – kapliček, křížů a božích muk – v okolí Svatého Kopečka: v poutním místě samotném, ale i v Samotíškách, Droždíně, Radíkově, Lošově... Ještě v letních měsících roku 1998, když už byl po těžkých operacích, ho bylo možno potkávat – s implantovaným umělým kyčelním kloubem a s hůlčičkou v ruce – na polních a lesních cestách v okolí Svatého Kopečka: mapoval, zakresloval, měřil, katalogizoval... Výsledkem je rukopis pozoruhodné vlastivědné práce, která v jeho pozůstalosti stále čeká na své zhodnocení, jehož se bezpochyby dříve či později dožije; vzdor politováníhodnému „přesazení“ pátera Jakuba Berky ze Svatého Kopečka do jihočeského Milevska na konci září 2001.

Věnování se próze i poezii: v roce 1993 vychází jeho básnická sbírka PASÁŽE ARPEGGIA: intrapsychická lyrika, plná hudebních názvuků. V roce 1997, když Slovanské gymnázium vydává svůj almanach PRIMUM NECESSARIUM JE VZDĚLÁNÍ A MRAVNOST, nechybí ústřední báseň sbírky mezi ukázkami literární tvorby absolventů školy, ilustrujícími tuto obsáhlou publikaci vydanou ke 130. výročí vzniku gymnázia. Věnuje se také recitaci a autorsko-recitačním soutěžím: v polovině 90. let je pravidelným účastníkem autorských a recitátorských soutěží probíhajících tehdy pod názvem Noc básníků v hejčínském klubu Maryša. V roce 1995 tu získává druhou cenu se svou básní Sněhová vločka, otištěnou později v literární revui SCRIPTUM. V únoru 1997 recituje na Noci básníků svůj Rozzlobený měsíc, ve kterém si dává „odpočinek“ od předchozí volné lyriky: hudbu

přeměněnou v poezii střídá pevný verš, programově hlásaný jako poezie nerudovského ražení s astronomickými motivy. Astronomie byla Budíkovou další láskou – byl její chodící encyklopedií, znal přesně parametry planet, obvodů rovníků, vzdálenosti od Slunce... aniž by přitom byl jen suchopárným interpretem exaktních dat – dokázal v dalekohledu vidět více, než vidí optika lidského oka: ten, kdo s ním někdy navštívil hvězdárnu v nedalekém Lošově, nezapomene. VERŠE MEZI HVĚZDAMI – tak se jmenoval jeho projekt literárních večerů poezie inspirované astronomií, spojený s recitací a promítáním diapozitivů s vesmírnou tematikou. Ve spolupráci s astronomy ze zmíněného Lošova před svou smrtí stihl jeden z nich uspořádat: uskutečnil se 12. listopadu 1996 v olomoucké Okresní knihovně.

Nezapomene ani ten, kdo s ním absolvoval jeho tradiční jarní pochody kolem Svatého Kopečka. Chodily se vždy poslední sobotu v dubnu a po dlouhé zimě přinášely pokaždé důkladné provětrání hlavy. A také Budíkovy lesní monology o šlechtictví, monarchismu, smyslu vojenské diktatury – které představovaly spolu s jeho royalismem (byl přesvědčeným stoupencem monarchie, členem Koruny české, prosazující obnovení království v historických zemích) pro většinu lidí v jeho okolí dosti těžko pochopitelný aspekt jeho tolik různorodé osobnosti. Ve skutečnosti byly ztělesněním jeho nikdy nenaplněné touhy po lidské dokonalosti a harmonii, kterou pro něj – potomka staré karpatské šlechty – představovaly právě tyto hodnoty.

S velkou vervou se pustil do mapování olomouckých osudů podplukovníka Jaroslava Durycha. Nashromáždil obrovské množství materiálu o olomouckém působení tohoto lékaře a katolického literáta – a výsledkem je samizdatová publikace uložená ve fondech Vědecké knihovny v Olomouci. Durychovi se věnuje i na řadě seminářů a konferencí, z nichž nejdůležitější byla bezpochyby II. literární laboratoř v Hradci Králové v roce 1997, ze které vzešel i sborník příspěvků s názvem Bloudění časem i prostorem. Část Budíkových durychovských bádání byla otištěna rovněž jako ilustrativní výňatek u hesla Miloslav Budík v encyklopedicky uspořádané publikaci SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM LITERÁRNÍ, vydané v roce 2000 v olomouckém nakladatelství Danal.

Většina z jeho knih a studií dodnes leží v rukopisné nebo samizdatové podobě v pozůstalosti, kterou na Svatém Kopečku pečlivě opatruje jeho bratr Bohuslav. Některé z nich čekají na své objevení, jako například obsáhlá samizdatová studie VÍNO V BIBLI, mapující netradičním způsobem starověké osudy jedné z nejstarších lidských kulturních plodin.

Od roku 2000 připomíná RNDr. Miloslava Budíka regionální cena – CENA DR. BUDÍKA, kterou olomoucká Společnost přátel Afriky uděluje každoročně těm, kteří se nějakým způsobem zasloužili o poznávání afrického kontinentu a kteří přitom mají – ať už bydlištěm, či svým působením – vztah k Olomouci a středomoravskému regionu. První laureátkou (za rok 2000) se stala celostátní místopředsedkyně Společnosti přátel Afriky a Společnosti Česko-arabské, Ing. Marie Hrušková z Prahy. Za rok 2001 obdržel Budíkovu cenu již vzpomenutý páter Jakub Berka, farář ze Svatého Kopečka. V Olomouckém regionu velmi dobře známý Berka působil na Svatém Kopečku v letech 1992–2001 a kromě řady náboženských i kulturních počinů přivedl na toto moravské poutní místo několik afrických církevních osobností, které navázaly na svatokopecký pobyt kardinála

Bernardina Gantina z afrického Beninu v osmdesátých letech (arcibiskup Norbert Mtega z Tanzanie v červenci 1993, asistent terciářů svatého Františka ze Středoafričké republiky Jean de Dieu Dessandé) a v říjnu 2001 zaštil pořádní minisympozia o lékařských, sociálních a charitativních problémech subsaharské Afriky, pořádaného olomouckou Společností přátel Afriky přímo ve svatokopeckých premonstrátských rezidencích – při příležitosti nedožitých Budíkových pětadesátin. V roce 2002 se laureátem Budíkovy ceny stává PhDr. Vladimír Klíma, CSc., náš přední profesionální afrikanista a český velvyslanec v Ghaně v letech 1995–1999.

Na podzim 1998 pracovníčka životem ošlehaného písmáka osiřela. Nemoci, které ho od podzimu předchozího roku nemilosrdně drtily jedna za druhou, mu už nedovolily vstát z lůžka. Nepřestal pracovat, a když mu ochrnutí pravé poloviny těla a řada patologických fraktur způsobených zhoubným onemocněním zneumožnily držet v ruce tužku, pokoušel se svým spolupracovníkům alespoň diktovat svou poslední práci: antologii všech kdy napsaných básní o Svatém Kopečku, prostoupenou svými vlastními vzpomínkami na starý Svatý Kopeček a vzpomínkami na umělecké osobnosti tohoto moravského poutního místa. Měly být napsány jinak, než se píše medailony umělců – měly být o tom, kam rádi chodili, co měli na Svatém Kopečku rádi, co jim chutnalo k jídlu a s čím vším se doktoru Budíkovi za dlouhá léta svěřovali.

Smrt byla rychlejší než pero. RNDr. Miloslav Budík zemřel 23. dubna 1999.

*MUDr. Vladimír Jorda
(mat. roč. SG 1976, B)*

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM A VLASTIVĚDNÁ SPOLEČNOST MUZEJNÍ V OLOMOUCI

Úvaha o vztahu Slovanského gymnázia a Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, v každé době významných olomouckých kulturních institucí, nás přivádí především k letopočtům založení těchto ústavů, rokům 1867 a 1883. A těmi začíná zdanlivě nahodilý paralelní historický souběh jejich dějin.

MOTIVAČNÍ ČINITELÉ SPOLUPRÁCE MEZI SLOVANSKÝM GYMNÁZIEM A VLASTIVĚDNOU SPOLEČNOSTÍ MUZEJNÍ

Vztah SG a VSMO nebyl od samého počátku výsledkem nějaké nahodilosti či náhodné souběžnosti, nýbrž vzájemné provázanosti v důsledku motivace osobností, které byly nositeli tohoto vztahu. Dějiny obou institucí jsou dialektickým důsledkem, výsledkem či funkcí vzájemnosti, která tkví v ideové podmíněnosti jejich vzniku. Zračí se v nich osudy a cílevědomě zaměřené úsilí osobností, které mnohdy působily jako pedagogové staršího olomouckého Slovanského gymnázia (1). Mnozí profesori SG byli současně velmi intenzivně angažováni v nehonorované, ‚volnočasové‘, jak se dnes říká, práci pro Vlastenecký spolek, v jeho vedení i jednotlivých složkách.

Zmíněná ideová podmíněnost, jako zárodečná podmínka vzniku Spolku, vyvěrala z emancipačního procesu české národní minority v německé Olomouci druhé poloviny XIX. století. Slovanské gymnázium a Vlastenecký spolek musejní byly prvními českými institucemi svého druhu nejen v Olomouci – jejich prvenství platí pro celou tehdejší Moravu. Je zřejmé, že silným motivem k jejich zřízení byla potřeba potvrzení vlastní identity (2) v rámci národnostních emancipačních snah. V případě Slovanského gymnázia bylo potvrzením národní identity uznání mateřského českého jazyka jako vzdělávacího jazyka rovnocenného s němčinou, jež byla do té doby jediný, ve středním školství uznávaný obcovací a vyučovací jazyk. Vlastenecký spolek musejní ve vlastní výchozí koncepci, pro kterou byla čeština komunikační samozřejmostí a kterou prosadili Wankl, Wurm, Havelka a další, upřednostnil nezbytnost potvrzování identity na dokladech národní hmotné kultury. Tam směřoval prvotní program týkající se činnosti Spolku uskutečňované především při budování vlastního muzea. Tato koncepce byla zaměřena na sběr, analýzu a systematizaci hmotných a ideových památek národní kultury, tedy na archeologické a národopisné bádání. Druhotně se uplatnila také koncepce Spolku, upřednostňovaná prof. Praskem, která byla zaměřena na historický místopis. Po vzniku Republiky československé, měnicím staletou politikou nepotvrzenost národa ve svrchované, politicky nezávislou vytouženou státní suverenitu, doznala národní identita žádoucího potvrzení.

Změna znamenala nové a značné nároky pro všechny. Přinesla nové úkoly i pro ‚filozofii‘ Vlasteneckého spolku. Spolek se vyrovnal s těmito požadavky a prohloubil úsilí být ku prospěchu státu, vlasti a národu: přibyl počet členů, muzejní expozice byly modernizovány, vzrostl počet katalogizovaných sbírkových předmětů a muzeálií, změnil se způsob jejich využití.

Školství a kulturní občanské aktivity však byly nepříznivě ovlivněny obdobím hospodářské krize 30. let, nacistickým okupačním diktátem a nakonec ideologií komunistického totalitního režimu. Školství bylo postiženo reformami spějícími k tzv. jednotné škole, Spolek byl počátkem 50. let zrušen. Nové ideologii nevyhovoval – jako každá forma samostatné občanské iniciativy – svými demokratickými principy, svým zaměřením ani majetkem. Změnily se základní podmínky společenského klimatu, a to v neprospěch svobodného úsilí o demokracii, o zralou a svéprávnou občanskou společnost. Denominační klišé ‚lidově demokratický stát‘, později ‚socialistický stát‘, jen zastíralo pravý opak reality totalitně řízené společnosti.

Vnitřní potřeba pokračovat v práci rozvíjené po desetiletí pod ‚mateřskou střešou‘ Spolku přetrvala u mnoha členů. Projevila se u nich nepřerušením jejich činnosti a ustavením náhradní organizační formy akceptované režimem (zájmový kroužek, sdružení pod jinou hlavičkou), aby později, po vzniku Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, se projevila v podobě samostatných sekcí Společnosti. Počínali si tak přírodovědně orientovaní členové, lékaři, numismatici ad.

Přestože se podařilo v r. 1969 obnovit Spolek v podobě Vlastivědné společnosti muzejní, musela se Společnost vyrovnat s normalizačním režimním diktátem, který po okupaci Československa v srpnu 1968 nastolil opět nadvládu doktrinářské ideologie. Ta zapustila v myslích mnoha lidí nevymýtelné kořeny bludných představ o svobodné a prosperující prosociální a humánní společnosti bez demokratických principů. Nereálný intelektuální rozpor mezi chimérickou vizí pro-

spěrující společnosti v nedemokratických, totalitně despotických podmínkách řízení této společnosti našel stoupence v lidech vypočítavých, zaprodatelných prospěchářích a omezcích, ne však již tolik v řadách členů VSMO. Staronová ideologie, tradicím nepřející a nepřátelská, nepřátelská rovněž vůči občanským iniciativám, připustila jen náznaky možnosti návratu k původním hodnotám Vlasteneckého spolku musejního, za jehož dědičku a pokračovatelku se nová Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci přihlásila. Nadšenci – obnovitelé VSMO – se i v těchto omezujících podmínkách s entuziasmem pustili do záchrany uznávaného dědictví a obnovování toho, co se dalo. Bez ohledu na morální a materiálně se hroutící proklamované priority ideologických a politicko-ekonomických přeludů podurčenecky odvozeného a stále stejně chybného komunistického režimu. Jenže za jak změněných okolností: v muzeu, které se svými rozsáhlými sbírkami bylo do roku 1951 majetkem VSMO, již Společnost pánem nebyla. Stala se trpěným podnájemníkem z blahovůle nových vůdců totalitní společnosti pod dohledem OV KSČ.

V posledním desetiletí, kdy se opět daří pozvolna vytvářet předpoklady k znovuoživení demokracie, se znovu můžeme ptát na *raison d'être* poslání Vlastivědné společnosti muzejní. Po obdobích devastace vnějšího i vnitřního životního prostředí, kdy došlo mj. i k devastaci hodnotového systému utvářejícího charakter člověka, se zničený stav obnovuje velmi pomalu.

Současnost, označovaná za dobu postmoderní, přináší beznaděje pesimismu a zrůdných futurálních fikcí. Dokonce nepřijatelné představy o budoucí podobě lidské osobnosti jako bezmocné mozaikové reflexní plochy bez identity. A pokud mají nositelé této kvaziideologie lepší náladu, pak v souladu s heslem *carpe diem* nabízejí dnešnímu člověku povrchnosti hedonizmu zasazeného do prostředí pozlátkového lunaparku, což dále znehodnocuje jeho potence. Těmto nesmyslům je třeba čelit. A právě v této poloze, v takovém nasazení a zaměření vidíme současný smysl, současný význam a možnosti největšího přínosu Vlastivědné společnosti muzejní dneška. Jsme přesvědčeni, že Společnost má naději na průkaz oprávněnosti vlastní existence i v třetím tisíciletí, zvláště, budou-li její snahy nadále podporovány osobnostmi ze spřízněných institucí, jako je Slovanské gymnázium.

*Významné osobnosti VSMO na fotografii z r. 1938:
R. Bartoča, J. Kšír a S. Podivínský*

NÁČRT DĚJIN SOUČINNOSTI SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA A VSMO

V roce 1883, kdy došlo k založení Vlasteneckého spolku musejního, bylo profesní složení výboru Spolku následující: 40 % tvořili středoškolská profesora, 20 % - kněží, 40 % - ostatní inteligence. Po necelých patnácti letech, v r. 1897: 27 % středoškolských profesorů, 27 % kněží a 54 % ostatní inteligence (srv. Písková, 1983, 55). Dodnes najdeme v seznamu činných členů výboru a předsednictva VSMO a v seznamu členů Společnosti kromě profesorů i mnoho absolventů Slovanského gymnázia.

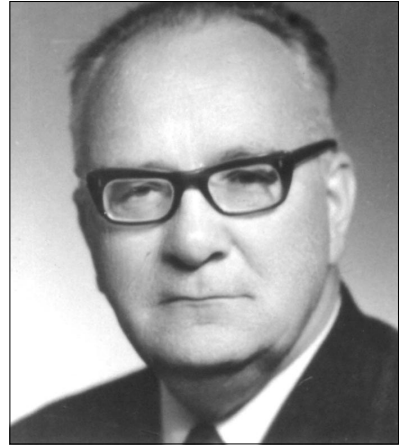
V počátcích prvního českého muzejního spolku při prvním českém muzeu na Moravě to byli profesori Slovanského gymnázia Jan Havelka, Vincenc Prasek, P. Josef Vyvlečka, kteří spolu s prelátem P. Ignácem Wurmlem, MUDr. Jindřichem Wanklem, kanovníkem Metropolitní kapituly prelátem Anatolem hrabětem d'Orsay (první předseda Spolku), studenty Josefem Klvaňou, Vítězslavem Houdkem, Františkem Táborským, Františkem Bartošem a dalšími položili základy, které nezničilo ani nezákonné přerušení činnosti v r. 1951 (zákon o muzejnictví byl vydán až na konci 50. let). V průběhu pozdějších let ve výboru Spolku působili další profesori Slovanského gymnázia a České reálky: prof. Jindřich Steinmann, prof. Adolf Vašek, prof. Stanislav Podivínský, prof. František Polívka, dr. Jaromír Hambálek, prof. Rostislav Bartoča, prof. František Waic, dr. Jaroslav Čičátka, dr. Jan Springer ad.

Většinu z těch, kterým v listopadu 1951 nezbylo nic jiného, než v beznaději, „v souladu se stanovami“, zrušit Spolek na poslední valné hromadě členstva, se naděje vrátila v roce 1968.

Naděje přišedší s Pražským jarem přinesla znovuobnovení Vlasteneckého spolku na konci 60. let, necelých dvacet let po jeho smutném rozpuštění. Přípravný výbor pro obnovu VSMO zahájil činnost 28. května 1968, 24. října 1968 byly schváleny stanovy Vlastivědné společnosti muzejní na KNV v Ostravě a 25. února 1969 byl na ustavující členské schůzi pod tímto názvem obnoven dřívější Spolek.

Mezi obnoviteli byli v první řadě opět profesori Slovanského gymnázia, lépe řečeno ústavu, který v tradici SG pokračoval pod změněným názvem a víceméně i reformami změněným edukačním programem. Patřili k nim především: prof. Rostislav Bartoča, člen Spolku od r. 1923, který působil ve výboru VSMO v jednatelské funkci od r. 1933 a od r. 1936 byl nadto redaktorem ČVSMO, Časopisu Vlastivědného spolku musejního v Olomouci, a to až do zrušení Spolku v r. 1951. Prvním předsedou nové Společnosti byl zvolen opět Ing. Josef Kšíř, absolvent olomoucké České reálky v r. 1909, který ve Spolku působil od roku 1923. Až do zrušení v r. 1951 byl opakovaně voleným předsedou Spolku. Jeho působení ve funkci předsedy Vlastivědné společnosti muzejní ukončila smrt 19. 6. 1978. Podobně další významní představitelé Spolku pokračovali v práci pro Společnost a byli voleni do výboru, předsednictva a vedení sekcí: prof. MUDr. Jan Kabelík, DrSc., JUDr. et PhDr. Zdeněk Šprinc (mat. roč. SG 1938, A), spoluobnovitel Univerzity Palackého a také spoluobnovitel a člen výboru VSMO v r. 1968, který po vzniku Společnosti byl zvolen rovněž za prvního předsedu nově zřízené sekce Slovanského gymnázia, mající zpočátku 31 členů, prof. RNDr. Bohumil Šula, CSc. (mat. roč. SG 1940, C) pozdější jednatel výboru VSMO, prof. Václav

Stratil, pozdější dlouholetý předseda Společnosti, MUDr. Oldřich Juryšek (mat. roč. 1941, C), člen výboru a mimořádně zaslužitelný člen sekce Slovanského gymnázia, který po léta věnuje trpělivou pozornost ‚mravenčí‘ práci při sestavování a revizi seznamů absolventů Slovanského gymnázia a České reálky. K jmenovaným lze připojit stovky dalších, z nichž uvedeme některé osobnosti, bez nároku na vyčerpávající výčet (v závorce maturitní ročník): JUDr. Vladimír Mohapl (1926), prof. MUDr. Zdeněk Kojecký, DrSc., prof. RNDr. Miroslav Laitoch, CSc. (1940), prof. PhDr. Oldřich Králík, DrSc., prof. PaedDr. Josef Fuka, Ing. arch. Zdeněk Hynek (1940), RNDr., PhMr. et MUDr. Václav Burian, CSc. (1942), doc. RNDr. Stanislava Šprincová-Kavanová, CSc. (1943), prof. PhDr. Miloš Trapl, CSc., Bohuslav Smejkal (1943), prof. Antonín Schindler (1945), doc. PhDr. Jarmila Fischerová-Kantorková, CSc. (1946), senátor doc. PhDr. Karel Floss (1945), prof. PhDr. Jiří Damborský, CSc. (1946), Svatopluk Ščudlík (1946), Mgr. Eliška Blažejová-Konečná (1946), prof. RNDr. Milan Hejtmánek, DrSc. (1947), prof. PhDr. Zdeněk Přikryl, CSc. (1947), prof. PhDr. Eduard Petřů, DrSc. (1948), Evženie Prachařová (1949), prof. MUDr. Milan Slavětínský, CSc., prof. PhDr. Ludvík Václavek, CSc. (1950), prof. PhDr. Jaromír Dvořák, DrSc. (1950), PhDr. Milan Tichák (1952), JUDr. Václav Kupka (1952), Daniela Tauberová-Zavadilová (1959), doc. MUDr. Richard Reif, CSc. (1956), doc. PhDr. Drahomíra Holoušová, CSc., MUDr. Anna Folprechtová (1956), Mgr. Vladimíra Hornová-Cetkovská (1958), prof. Milena Kovaříková, Ing. Josef Dvořák, RNDr. Vladimír Zicháček (1960), prof. Jiřina Zouharová, Mgr. Luděk Bartoš ad.

Prof. Václav Stratil, předseda VSMO

NÁSTIN VÝSLEDKŮ SOUČINNOSTI SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA, ČESKÉ REÁLKY A VLASTIVĚDNÉ SPOLEČNOSTI MUZEJNÍ V OLMOUCI

Pokusíme se nyní podat přehled výsledků součinnosti zmíněných institucí. Pojednáme o výsledcích spolupráce na intelektuální lži, o intelektuálních ‚plodech‘ spolupráce zvláště z poslední doby. Svědectvím letité, na ideových a mravních základech osudově provázané součinnosti obou institucí jsou prvořadě ediční počiny VSMO. Redaktory a autory monografií a statí v časopisech vydávaných VSMO většinou byli a jsou profesori a bývalí studenti Slovanského gymnázia a České reálky.

Časopis Vlasteneckého spolku musejního byl založen v r. 1875 a vycházel až do r. 1951.

V roce 1971 byl obnoven pod názvem *Středisko* (první ročník *Střediska* je šedesátým ročníkem ČVSMO). V r. 1991 byla se zpožděním vydána dvě čísla *Střediska* – jedenácté číslo za roky 1987–1988 (70.–71. ročník ČVSMO) a dvanácté číslo za rok 1989 (72. ročník ČVSMO).

Středisko redigovali s velkou obětavostí a mimořádnými nároky na kvalitu textů a grafickou úpravu hlavní redaktor prof. PhDr. Jaromír Dvořák, DrSc. a prof. Vác-

lav Stratil, předseda VSMO. Díky jejich pozornému úsilí mělo *Středisko* vysokou úroveň a řadilo se po stránce formální k lepším časopisům svého druhu u nás (až na poplatnost některých autorů režimní ideologii, která ovšem byla jejich licencí a funkcí jejich světonázoru). *Středisko* bylo reprezentativním periodikem, určeným pro veřejnost.

Oproti tomu *Zpravodaj VSMO*, vydávaný v letech 1972–1985 (čísla 1–22, redigovali V. Stratil, B. Šula a Z. Šprinc), byl určen pro členy Společnosti. Vydávání *Zpravodaje VSMO* bylo obnoveno rozhodnutím výboru Společnosti v r. 1998, v r. 2000 vyšlo první obnovené číslo (23. od počátku edice *Zpravodaje* v r. 1972; za redakce M. Ticháka a spolupráce členů redakční rady B. Koláře a J. V. Musila).

Ediční činnost vyvíjely rovněž jednotlivé sekce Společnosti.

- Sekce Slovanského gymnázia VSMO vydala samostatné publikace, na jiných se výrazně podílela. V r. 1973 to byla *revue Gaudeamus* (red. kruh vedl dr. V. Kupka), v r. 1989 vyšel za redakce MUDr. O. Juryška *Seznam a adresář absolventů Slovanského gymnázia v letech 1918–1953* (jako samostatně vydaná příloha *Střediska* č. 11). Členové VSMO z řad pedagogů a studentů (dřívějších i současných) Slovanského gymnázia se organizačně i autorsky podíleli na všech jubilejních sbornících Slovanského gymnázia. Zvláště almanachy a další publikace Slovanského gymnázia, vydané po obnovení VSMO v r. 1969, redigovali a autorsky vybavili členové sekce SG při VSMO: *Almanach „V sýpkách ducha“* k 125. výročí SG z r. 1992 – předsedou slavnostního výboru byl MUDr. Oldřich Juryšek, místopředsedou RNDr. Vladimír Bukáček, členy výboru a předsedy komisí byli RNDr. Vladimír Zicháček, předseda sekce SG při VSMO, profesoři SG Mgr. Luděk Bartoš (předseda redakční rady), Mgr. Alois Bauer, PhDr. Eva Hádková, Mgr. Milena Kovaříková, Mgr. Božena Králíková, Mgr. Jiřina Zouharová ad., *almanach Primum necessarium je vzdělání a mravnost* k 130. výročí založení SG v r. 1997 (předsedou slavnostního výboru byl MUDr. Oldřich Juryšek a členy další jmenovaní v čele s ředitelem RNDr. Vladimírem Zicháčkem, předsedou redakční rady Mgr. Luděk Bartoš), k 80. výročí založení Dívčího reformního reálného gymnázia vydalo SG *sborník Buď zdrávo nám, gymnasi-um dívčí* z r. 1999 (redakčně připravil RNDr. Vladimír Zicháček, ředitel SG a předseda sekce SG při VSMO, spolu s Mgr. Ludkem Bartošem, PhDr. Milanem Tichákem, prof. Jiřinou Zouharovou ad.), *výběrová antologie* literárně orientovaných textů studentů a absolventů SG a České reálky v Olomouci, doplněná pracemi profesorů a ilustrovaná výtvarnými díly studentů a profesorů obou ústavů *Slovanské gymnázium literární*, vydaná v r. 2000 (autorský kolektiv řídil předseda Literární sekce VSMO Mgr. Bohumír Kolář).
- Kaktusářská sekce VSMO vydávala *sborník Fričiana*, redigovaný dr. T. Homolou a dr. B. Šulou.
- Sekce přátel starých hodin VSMO vydávala od r. 1970 *Zprávy*, na které v r. 1983 navázal *Zpravodaj sekce PSH* (poslední číslo 1994, redigovali postupně PhDr. M. Čermák, PhDr. A. Šimková a MUDr. J. Emler).
- Sekce pro dějiny umění při VSMO (zal. 1975) vydala řadu publikací redigovaných předsedou JUDr. Václavem Kupkou: společně se Spolkem českých bibliofilů v Olomouci sbírky grafických listů „Jeseníky“ a „Rok ženy“ (1975), „Grafické listy K. Wellnera“ a soubor grafik „Pro krásu života“ (1977), „Ze vzpomínek na Itálii“ (1978), „Rok dítěte“ (1979), „Olomoucká zastavení I a II“ (1980, 1982), Rimbaudův „Opilý koráb“ v překladu O. F. Bablera (1983), „Život a dílo zasl. umělce akad. malíře Zdeňka Buriana“ od Ing. J. Dvořáka (1983).
- Literární sekce VSMO vydala za redakce předsedy Mgr. Bohumíra Koláře a dalších členů „Almanach literární sekce VSMO 1984–1998“, studijní pomůcku „Olomouc

Ze zasedání výboru VSMO (listopad 2001) na fotografii zleva: Mgr. Bohumír Kolář, doc. PhDr. Pavel Kuopil, pí Astrid Kupková, pí Bohumila Kühnová, doc. PhDr. Jiří V. Musil, PhDr. Stanislava Hošková, řed. VSMO, MUDr. Oldřich Juryšek, PhDr. Milan Tichák

v literatuře 20. století“ (1999) na CD ROMu a bibliofilie: „V. Kozák: Devět básní o krajině mého domova“ (1998), „Verše, myšlenky a aforismy z konce století“ (1999), „Žena a láska“ (2000), „Pour féliciter“ (2000), „Děti a dětství v tvorbě olomouckých autorů“ (2001), „Olomoucké kašny“ (2001) a v roce 2002 připravuje vydání bibliofilii „Z cest“ a „Moravě“.

- Národopisná sekce VSMO spolu s Vlastivědným muzeem v Olomouci vydala v r. 2000 sborník příspěvků redigovaný předsedkyní sekce PhDr. Miloslavou Hoškovou, CSc., „Tradiční lidová výroba na Hané – její minulost a současnost“ ze stejnojmenné VIII. odborné konference konané 24.-25. 11. 1999.
- Předseda VSMO zařídil vydání sborníků ze symposií, která inicioval a organizoval k životním výročím, dílu a osudu významných olomouckých osobností: „Zdroje a prostředky pedagogiky prof. ThDr. Františka kardinála Tomáška“ (1999), „Teolog, filosof a psycholog P. Metoděj Habáň (1899-1984) – Jak jsme ho znali“ (2000), „Doc. Dr. Cyril Stejskal 31. 12. 1890-10. 9. 1969“ (2001), „Josef Ludvík Fischer 6. 11. 1894-17. 2. 1973“ (2001). V téže ediční řadě je v r. 2002 plánováno vydání sborníku příspěvků ze symposia konaného v listopadu 2001 „Prof. MUDr. Jan Kabelík, DrSc., 29. 10. 1891-14. 9. 1979“.
- VSMO autorsky participovala na sborníku VMO z konference „150 let olomouckého muzejnictví“ (1999).
- VSMO má autorský a editorský podíl na monografii „Olomoucké hřbitovy a kolumbária“ (2001).

- V posledních třech ročnících *Zpráv Vlastivědného muzea Olomouc* předseda publikoval v rubrice „Kronika“ vyčerpávající přehledy činnosti VSMO v uplynulých letech (1999, 2000, 2001).

Náčrt součinnosti jubilujících institucí s VSMO a projevené výsledky aktivit členů tím zdaleka nejsou vyčerpány. Exkurze, zájezdy, vlastivědné a přírodovědné vycházky, výstavy, přednáškové cykly, přednášky, badatelská činnost, besedy, přednáškové muzejní čtvrtky, sympozia, semináře, konference, prezentace nových publikací, koncerty, pěvecká vystoupení sprátených souborů, každoroční mykologická poradna činná po desetiletí a další aktivity jsou dalšími formami činnosti VSMO. Podílejí se na nich významně profesori, současní a dřívější studenti Slovanského gymnázia a České reálky ve všech ostatních sekcích: Archeologické, Dějin lékařství, Fotografické, Geologické, Genealogicko-heraldické, Historické, Historická Olomouc, Hudební a Numismatické.

PODĚKOVÁNÍ SLOVANSKÉMU GYMNÁZIUMU A ČESKÉ REÁLCE ZA SPOLUPRÁCI S VLASTIVĚDNOU SPOLEČNOSTÍ MUZEJNÍ

Vlastivědná společnost muzejní nenaplnuje chmurné vize postmodernistů, což prokazuje ve výsledcích dobrovolné činnosti svých bezmála osmi set členů, kteří dokáží ctít a následovat vlastní tradice a v souladu s tím konat. Jestliže chce člověk slušně prožít svůj život, pak je žádoucí, aby plně využíval dary těla a ducha v dobré víře, tedy s dobrou vůlí k činům, s nadějí, optimizmem a entuziazmem, láskou k sobě i druhým, v kladném prožívání darů zdravého života. O tom, že si to uvědomují členové Vlastivědné společnosti muzejní, svědčí výsledky jejich práce. Výrazně se na ní nadále podílejí současní profesori Slovanského gymnázia. Jak tomu bylo před 135 lety, je tomu i dnes, pouze s jednou změnou, která je velmi povzbuzujícím obohacením, totiž že profesori – zakladatelé byli sami, zatímco profesori – pokračovatelé měli to štěstí, že potkávali a potkávají mezi členy VSMO své žáky, své následovníky.

Zakladatelům Vlasteneckého spolku musejního a později Vlastivědné společnosti muzejní vděčíme za příklad naplňování optimizmu prostřednictvím dobrovolné obětavé práce konané s radostí pro sebe a druhé. Taková práce ukazuje, jak jedinec může v 'malém rozměru' svých možností významně přispívat globalizačním snahám dneška.

Hledání a nalézání identity, osobní i nadosobní, je základním předpokladem k nalézání smyslu života. V tomto procesu je obsaženo naplňování všech lidských potřeb nezbytných pro dosažení a zachování plné emocionální a sociální zralosti člověka. Nositelé tradic Slovanského gymnázia a Vlastivědné společnosti muzejní vytvářeli v dějinné pospolitosti od počátku dobré podmínky pro takové nacházení smyslu života.

Zakladateli a obnoviteli obou VSMO byli především profesori a absolventi Slovanského gymnázia a České reálky. Byli nositeli odkazu tradic. Jejich dnešními následovníky a pokračovateli v rozvíjení tradic jsou stále profesori obou škol, jejich dřívější i současní studenti. Všem za to náleží poděkování a uznání. Těší nás, že tato obdivná a pochvalná slova můžeme vyslovit při 135. výročí založení Slovanského gymnázia a 100. výročí založení České reálky.

POZNÁMKY

- (1) *Olomoucké Slovanské gymnázium mělo svůj protějšek v brněnském Slovanském gymnáziu, které vzniklo rovněž v roce 1867 jako důsledek dlouholetého usilování Moravanů o zřízení středních škol s českým vyučovacím jazykem.*
- (2) *Sociálně psychologická teorie vymezuje osobní identitu individua ve třech rovinách: 1) na úrovni osobnosti nejulastnější, tedy intraindividuální, se jí rozumí sebevědomění, uvědomění vlastní totožnosti, autentičnosti, koherentnosti a kontinuity v osobním prožívání, 2) na úrovni interpersonální je identitou míněno konzistentní prožívání internalizovaných sociálních rolí ve vztahu k druhým a 3) prožívání sebe na základě sebeurčení a vymezování sebe díky začlenění v širokém sociálním rámci, kterým je např. národ, což je označováno jako úroveň sociálně kulturní kolektivní identity. Podstatou upevnění sebeidentity ve všech uvedených rovinách je emocionální prožitek sounáležitě hrdosti na základě uvědomění si hodnoty významu příslušnosti k národu, hodnoty významu obsaženého v pojmu vlast (srv. individuální, kolektivní a masové reakce při prožívání úspěchu národního sportovního družstva).*
- (3) *Autor příspěvku s vděkem vzpomíná na svého prapředka Karla Jana Šimona, mlynáře bohušovičského, který spolu s jinými (především se svým švagrem Schäfrem, otcem pedagoga UP RNDr. Jarolíma Schäfra), byli členy delegace představitelů středomoravských obcí, kterou přijal císař František Josef I. K přijetí delegace českých vlastenců císařem došlo v roce 1866 dvakrát. Poprvé při návštěvě císaře na Moravě, podruhé při audienci ve Vídni. Tam monarchu žádali, v zastoupení českých Moravanů, o souhlas se zřízením českého gymnázia s mateřským vyučovacím jazykem v Olomouci. Jak známo, císař pán podepsal 18. října 1866 „kabinetní“ list, povolující zřízení prvních moravských „slovanských“ gymnázií s českou vyučovací řečí v Olomouci a v Brně. Slovanské gymnázium v Olomouci pak zahájilo 1. října 1897 výuku ve velmi provizorních podmínkách. V roce 1872 byl císař František Josef I. přítomen při prvních maturitních zkouškách. Se studenty, profesory a průběhem zkoušek byl spokojen. Nespokojen však byl s budovou školy, na jejímž nebezpečném schodišti málem utrpěl úraz. Na místě přikázal, aby české gymnázium bylo umístěno v odpovídající budově. Nové budovy se olomoucké gymnázium dočkalo po dvanácti letech od této příhody. Nová budova byla slavnostně otevřena 14. září 1884 v tehdejší Radeckého ulici č. 6 pod dómem. Slovanské gymnázium užívalo tuto budovu až do roku 1951.*
- (4) *MUDr. Oldřich Juryšek (nar. 4. 3. 1922, mat. roč. SG 1941, C), mezinárodně uznávaný vědec, emeritní přednosta OZ ONV Bruntál, později přednosta, okresní a krajský odborník v oboru onkologie, expertní metodik spolupracující v oboru onkologie s Ministerstvem zdravotnictví, obětavý organizátor všech výročí Slovanského gymnázia a České reálky v Olomouci od r. 1947; vypracoval mj. statistiku profesionální příslušnosti absolventů SGO a ČR. Děkujeme MUDr. O. Juryškovi za cenné informace z jeho statistického archivu.*

Tab.: Přehled profesní příslušnosti absolventů Slovanského gymnázia a České reálky v Olomouci od založení obou ústavů do r. 1997 podle šetření MUDr. Oldřicha Juryška:

profese, obor	počet absolventů:	SGO	ČR
duchovní, kněží		421	—
lékaři		885	38
veterinární lékaři		35	8
pedagogové (učitelé, profesori, učitelé VŠ)		423	—
právníci		485	8
inženýři		730	248

LITERATURA

- Almanachy k výročí Slovanského gymnázia z let 1947, 1957, 1967, 1992 a 1997.
- Bartoča, R. Na závěr činnosti Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci. Časopis Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci – řada společenskovedná, roč. 60 (1), 1970, č. 2-3, s. 141-148.
- Bartoča, R. Ze vzpomínek na Slovanské gymnásium v Olomouci. In sb. KUPKA V. a kol. Gaudeamus – Revue sekce Slovanského gymnasia při Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci. 1. vyd. Olomouc: VSMO, 80 s., na s. 6-11.
- Kolář, B. a kolektiv. Slovanské gymnázium literární. Výběrová antologie z tvorby osobností SG. 1. vyd. Olomouc: Slovanské gymnázium v nakl. Danal, 2000, 402 s.
- Juryšek, O. Předmluva k publikaci Seznam a adresář absolventů Slovanského gymnázia v Olomouci 1918-1953. Příloha k sborníku VSMO Středisko. 1. vyd. Olomouc: VSMO, 1989, 51 s., na s. 3.
- Musil, J. V. Stoletá společnost, Kulturní měsíčník, Ostrava, roč. I, 1983, č. 7-8, s. 7. Týž, Dobrovolný vlastivědný pracovník, Vlastivědný věstník moravský, Brno, roč. XXXVI, 1984, č. 3, s. 323. Týž, Slovanské gymnázium jako prostředí socializace. In sb. Primum necessarium je vzdělání a mravnost, vyd. k 130. výročí Slovanského gymnázia a 95. výročí České reálky v Olomouci. 1. vyd. Olomouc: Slovanské gymnázium, 1997, 614 s., na s. 249-251. Týž, Sociálně psychologické souvislosti tradic Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci. Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci – nositelka tradic Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci. Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci, roč. 1999, č. 278, s. 55-62. Týž, VSMO – tradice i živý dnešek. In sb. „150 let olomouckého muzejnictví“ ze stejnojmenné konference. 1. vyd. Olomouc: Vlastivědné muzeum, 1999, 36 s., na s. 27-29. Týž, VSMO – Kultura, hodnoty, tradice a řád. Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci – Kronika, roč. 2000, č. 280, s. 92-93. Týž, Slovanské gymnázium, Vlastivědná společnost muzejní a výročí dvou zrušených dívčích středních škol v Olomouci, Vlastivědný věstník moravský, Brno, roč. LII, 2000, č. 1, s. 90. Týž, Vlastivědná společnost muzejní v letech 1998 a 1999. Bulletin VSMO, Olomouc: VSMO v říjnu 2000., na s. 1-5. Týž, Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci. Sdělení o činnosti v letech 1998-1999, 2000, 2001. Zprávy Vlastivědného muzea – Kronika, roč. 1999 (č. 278, s. 79-83), roč. 2000 (č. 280, s. 92-99), roč. 2001 (č. 282, s. 85-90).
- Písková, M., Stratil, V. Živé tradice. 1. vyd. Olomouc: KVMO a VSMO, 1983, 104 s.
- Zicháček, V. a kol. Buď zdrávo nám, gymnasium dívčí. Sb. k 80. výročí založení Dívčího reformního reálného gymnasia v Olomouci, 1919-1949, k 50. výročí jeho začlenění do Slovanského gymnázia, k 100. výročí „Řádového dívčího reálného gymnázia s právem veřejnosti“ Kongregace sester dominikánek v Olomouci-Řepčíně (1899) a 50. výročí zrušení tohoto gymnázia komunistickým režimem v r. 1949. 1. vyd. Olomouc: Slovanské gymnázium, 1999, 80 s.

*Doc. PhDr. Jiří V. Musil, CSc.,
předseda VSMO
(mat. roč. SG 1958, B)*

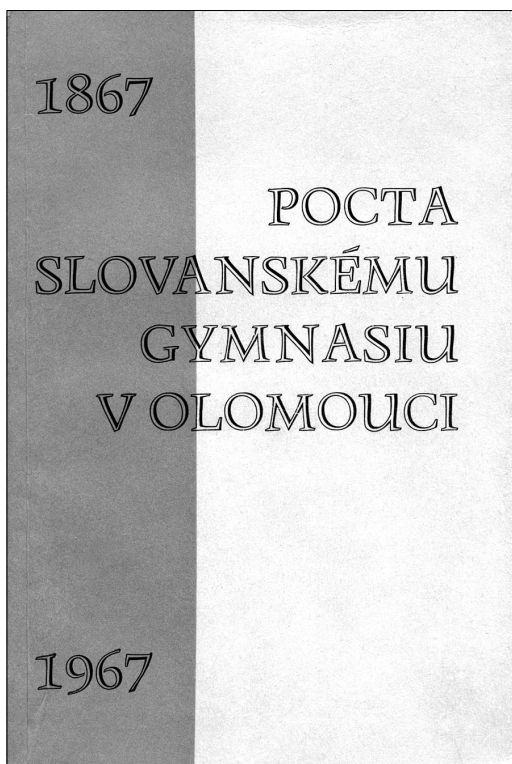
OD POCTY SLOVANSKÉMU GYMNASIU 1967 k obnově Vlastivědné společnosti muzejní 1969

Následující nerozsáhlý příspěvek k dějinám kultury v Olomouci vznikl pro mou nemoc bez možnosti vyčerpát existující materiál k tomu potřebný. Musím se tedy spokojit s přístupem a hodnocením obecnějším a někdy bohužel všeobecným.

Poslední třetina šedesátých let 20. století byla v Československu ve znamení realizace ekonomické reformy a reforem odstraňujících *přežitky dogmatické ideologie*. Týkaly se v neposlední řadě *školství a kultury*, a nemohly se tedy pochopitelně vyhnout jednomu z největších měst v ČSSR, Olomouci.

Olomouc téměř od konce třicetileté války byla hlavním městem Markrabství moravského, avšak po přestěhování zemských desk do Brna musila svůj primát postoupit tomuto městu. Svě *zaostání* už nikdy nedohnala, ani po vzniku samostatné Československé republiky roku 1918, ani po osvobození Československa roku 1945. Olomouci zbylo jen formálně historické, jinak bozobsažné označení „hlavní město Olomouc“. Uvedený stav zůstal zachován v Zemi moravskoslezské i po osvobození roku 1945. Zavedením krajského zřízení roku 1949 stala se *Olomouc centrem jednoho z krajů*. Tento stav setrval do roku 1960. Pak se Olomouc opět stala *městem okresním*. Zdálo se, že její postavení bylo na dlouhá léta zpečetěno situováním mezi dva rivalizující regiony: kraj Severomoravský a kraj Jihomoravský. *Střední Morava* se svým přirozeným střediskem – Olomoucí – z tehdejší územní organizace *vypadla*, přestala jako krajská správní jednotka existovat.

Sílící reformní zřetele v roce 1967 vedly však k tomu, že touha po novém, lepším uspořádání Československé socialistické republiky našla svůj výraz v úvahách prognostických, v lepší metodice plánování i v odborné literatuře regionální a vlastivědně historické. Příležitost pro to se našla při *stém* výročí vzniku Slovanského gymnázia, slaveného na podzim roku 1967. Situaci dobře reflektuje sborník k tomuto výročí pod názvem **Pocta Slovanskému gymnasiu v Olomouci 1867–1967**. Publikace vyšla za přispění Severomoravského KNV v Ostravě. Sborník je závažný tím, že do jisté míry připomíná, popř. *předjímá tendence* vyjádřené Akčním programem *Pražského jara 1968*. Děje se tak širokým záběrem tematickým a výběrem přispívatelů. Sborník zahrnuje autory do jisté míry spjaté s reformním úsilím části české politické a kulturní scény předlednové. Ze zastoupených autorů mám na mysli Jiřího Pelikána, dlouholetého předsedu Mezinárodního svazu studentstva, rodáka z Olomouce, který tehdy zastával funkci generálního ředitele Československé televize. Za protifašistické chování byl Pelikán za Protektorátu v roce 1940 jako gymnazista vyslýchán gestapem. Z významných autorů sborníku uvádím tehdy nejstaršího poslance Národního shromáždění Zdeňka Fierlingera, rovněž rodáka z Olomouce, jenž ještě za Rakouska-Uherska do kvinty studoval na Slovanském gymnáziu. Zmiňuji dále Josefa Ludvíka Fischera, roku 1966 zčásti reaktivovaného ve funkci vysokoškolského profesora. Fischer byl z titulu rektora Univerzity Palackého roku 1947 v čestném předsednictvu výboru oslav osmdesátého výročí založení Slovanského gymnázia. Z významných autorů jubilejního sborníku uvádím ještě prof. PhDr. Miloslava Trapla, působícího mj. jako děkan Pedagogické fakulty Univerzity Palackého, historika a sociolo-

Obálka sborníku vydaného k 100. výročí založení Slovanského gymnázia

ního, tj. nadokresního, krajského. Vše na přelomu let 1967–1968 nasvědčovalo tomu, že vývoj půjde *žádoucím směrem demokratizace a decentralizace*. Ale Československo se stále intenzivněji zabývalo svými problémy interními, nepozorujíc, že se stává a nesporně že už se stala *středem zájmu mocností*. To vedlo ke známým *tragickým událostem* ze srpna 1968. Ač decentralizační vývoj byl od té doby zbrzděn, nedal se zcela zastavit. Občané, lid a jeho inteligence naučili se v posrpnovém období sjednocovat se a koordinovat na bázi legality, na bázi Národní fronty, jejích jednotlivých složek: Socialistické akademie, tvůrčích svazů a kulturních institucí, organizací a společností. Toto zázemí motivovalo k tomu, aby v Olomouci byla v posrpnovém období obnovena Vlastivědná společnost muzejní, ukončivší roku 1952 – spolu se zánikem Vlasteneckého spolku muzejního – svou činnost administrativním zásahem shora.

Obnovovaná Vlastivědná společnost muzejní a její časopisy měly při své obrodě na sklonku roku 1969 několik funkcí a několik úrovní. Z hlediska začínajících normalizačních praktik nejméně problematickým jevil se obnovování činnosti *sekce přírodovědné* a vydávání přírodovědné řady muzejního časopisu. Sjednocoval členy bývalého Vlasteneckého spolku muzejního, středoškolské profesory a některé pracovníky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého. Kontinuita

ga, znalce díla T. G. Masaryka a moravského obrození. Do sborníku přispěl dále z Univerzity Palackého prof. PhDr. Oldřich Králík, DrSc., v letech 1937–1946 profesor Slovanského gymnázia, geografka doc. dr. Stanislava Šprincová, bývalý ředitel Slovanského gymnázia PhDr. Jan Springer, prof. PhDr. Jaroslav Čičatka a prof. Miroslav Trískala (všichni tři posledně uvedení působili při svém středoškolském úvazku i jako fakultní metodici UP). Urbanistickou a památkářskou tematikou zabýval se Ing. arch. Zdeněk Hynek, hlavní architekt města Olomouce. O stavební historii středoškolských objektů v Olomouci psal Ing. Josef Kšíř. Sborník se těšil podpoře Univerzity Palackého, jak prokazuje úvodní slovo rektora UP prof. RNDr. Josefa Metelky, a města, jak vysvítá z pozdravu předsedy MěstNV Františka Řeháčka. Potvrdila se tak spolupráce dvou institucí: univerzity a magistrátu města, spolupráce datující se od roku 1945.

Publikace Pocta Slovanskému gymnasiu svým podtextem vyjadřovala naději, že Olomouc si postupně opět získá všechny atributy města neokres-

se prosadila snadno z povahy věci v prostředí, kde bylo ctěno dílo ředitele olomoucké České reálky a předního českého botanika Františka Polívky, dílo paleontologa Mořice Remeše, geografa univ. prof. RNDr. Františka Vitáska, kde odborně byl respektován fyzik univ. prof. RNDr. Josef Fuka a historikové lékařství univ. prof. MUDr. Miloslav Matoušek, doc. MUDr. Eduard Wondrák a MUDr. Milan Slavětínský. Autority v lékařské sekci používali univ. profesoři Gustav Lejhanec a farmakolog MUDr. Jiří Lenfeld, oba volení za prorektory olomoucké univerzity. Duší přírodovědecké sekce byl všestranně zaměřený botanik RNDr. Bohumil Šula, znalec flóry střední a severní Moravy, a významný mykolog doc. RNDr. Bronislav Hlůza.

Složitější byla situace v *humanitních vědách*. V zájmu historického výkladu předem upozorňuji na jeden moment. Od druhé poloviny let šedesátých dvacátého století projevovalo se totiž ve společenských vědách celostátně i v regionálním měřítku jisté *pnutí*. Bylo to patrné z tematiky konference *Václavkova Olomouc 1965*, věnované regionálním dějinám. Setkání se účastnil ministr školství a kultury dr. Čestmír Císař. Roku následujícího, u příležitosti dvacátého výročí obnovení olomouckého vysokého školství, vystoupil na slavnostním zasedání vědeckých rad Univerzity Palackého tehdejší ministr školství univ. prof. JUDr. Jiří Hájek, člen korespondent ČSAV. O rok později se účastnil setkání *Václavkova Olomouc 1967* k tradicím demokratické české kritiky; zabývalo se mj. odkazem T. G. Masaryka a F. X. Šaldy. Uvedená setkání přispěla ke zvýšení prestiže vědy a výuky a podnítila pracovníky humanitních oborů ke kritické aktivitě. Právě někteří z nich, jak už zmíněno, se v letech 1966–1967 účastnili příprav publikace *Pocta Slovanskému gymnasiu*. Dělně a iniciativně tehdy pracovali uměnovědci – „kunsthistorikové“, např. JUDr. Václav Kupka, absolvent Slovanského gymnázia (1950) a popularizátor jeho dějin, doc. PhDr. Rudolf Chadraba, CSc., žák univ. prof. Bohumila Markalouse – Jaromíra Johna, odborník na dějiny výtvarných umění PhDr. Josef Maliva, žák univ. prof. PhDr. Václava Ríchtra, a Ing. Josef Kšíř, Ríchtrův spolupracovník, abiturient olomoucké reálky v roce 1909. K uvedeným pracovníkům pro jejich humanitní orientaci řadím středoškolského profesora Václava Stratila a filologa PhDr. Miloslava Krbce, CSc.

Část sympatizantů s rehabilitací Olomouce jako celostátního kulturního centra pocházela z řad olomouckých historiků; vzešli ze školy univerzitních profesorů Ladislava Hosáka, Miloslava Trapla, Josefa Polišínského, Františka Kutnara a Zdeňka Kristena. S nimi v předchozí fázi, na přelomu padesátých a šedesátých let, co do produktivity historického bádání soupeřili pracovníci marxistického zaměření. Jejich hlavním představitelem byl František Lón, působící tehdy jako docent marxizmu na UP. Po příchodu ze Slovenska byl přidělen na bývalé Slovanské gymnázium. Roku 1940 byl mj. za spolupráci s Bedřichem Václavkem zatčen a až do konce války vězněn. Za zmíněných předsrpnových poměrů se Lón komunisticky vyhraněnou dokumentovanou studií o třídní diferenciaci na střední a severní Moravě mezi dvěma válkami, studií, kterou přispěl do sborníku ke 100. výročí založení Slovanského gymnázia, lišil od ostatních přispívatelů do sborníku již zařazených.

V posrpnovém období se hodnotící hlediska historických prací změnila. Dogmatická rezidua, dříve vymycovaná, se tolerovala, ba byla vítána jako nikoli oficiální a neúnosná; někteří regionální historikové je přejímali nebo přijímali nebo jim alespoň podléhali.

Docházelo to tak daleko, že kritice, i když neveřejné, byly podrobeny v prvním vydání i paměti prezidenta Ludvíka Svobody *Cestami života I*, vyd. Naše vojsko, Praha 1971, pro údajně nepřiměřený, objektivistický text a poznámkový aparát. Uvedená odmítavá stranická kritika byla, jak jsem přesvědčen, podporována dogmatickými kritiky z Olomouce. Rovněž vztah Zdeňka Fierlingera k jeho rodišti, k Olomouci, často v literatuře zmiňovaný, nebyl v některých ortodoxních stranických kruzích hodnocen nijak příznivě, pravděpodobně z obavy, aby nedošlo k infiltraci sociáldemokratizmu. Byl totiž Fierlinger dlouholetým předsedou Československé sociální demokracie až do jejího sjezdu v Brně v listopadu 1947.

Všechny zmíněné složitosti nezabránily však tomu, že v Olomouci byla v letech 1969–1970 obnovena *Vlastivědná společnost muzejní*, a to nejen se svou sekci přírodovědnou a společenskovědnou, nýbrž i se svým muzejním časopisem. Ten se sice záhy přeměnil ve sborník, když časopisu VSMO pro překročení redakční lhůty, povolené k jeho vydávání, byla roku 1971 odňata registrace. Časopis *Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci* byl pak přeměněn ve sborník, buď monotematický, nebo polytematický, a jako takový, po schválení Svmor. KNV v Ostravě, vycházel až do roku 1990. Podstatné bylo, že publikační činnost muzejní nebyla podvázána a kontinuita ve vydávání tiskovin *Vlastivědného ústavu v Olomouci (dříve Krajského vlastivědného muzea)* byla zachována.

A tak se zásluhou a obětavostí olomouckých středoškolských, vysokoškolských a muzejních pracovníků i zásluhou jejich součinnosti na Slovanském gymnáziu, na České reálce a na Univerzitě Palackého podařilo plnit zavazující odkaz Františka Palackého, jeho závět: „Je potřeba se vzdělávat a dle vzdělaného rozumu jednat“.

Univ. prof. PhDr. Jaromír Dvořák, DrSc.
(mat. roč. SG 1950, A)

VÁCLAV ŠVÉDA

- hrdina protikomunistického odboje

Slovanské gymnázium má díky pečlivosti statistika MUDr. Oldřicha Juryška mimořádně dokonalou evidenci svých absolventů. Škole to umožňuje sledovat osobní i profesní dráhu bývalých studentů a získávat zpětnou vazbu pro zkvalitnění vlastní práce. Spolužáci zase oceňují možnost snadného vzájemného kontaktu a příležitost k udržování přátelství ze školních lavic, které nezavane ani patina času, ani vzdálenosti, mnohdy mezikontinentálních dimenzí. Kromě příslušnosti k určité maturitní třídě je uváděno datum narození, pokud možno aktuální bydliště a u zesnulých i datum úmrtí. Pokud došlo k úmrtí nepřírozeným způsobem, pak, je-li znám, je uváděn i důvod. Např. padl na frontě, umučen v koncentračním táboře. U Václava Švédy z maturitní třídy 1945 D bylo dosud na základě známých údajů uvedeno: popraven. Popraveny byly však i jiné významné osobnosti, které prošly Slovanským gymnáziem. Např. za heydrichiády dr. Vladimír Petřek (*spolupracovník skupiny „Anthropoid“, která zlikvidovala zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha*), přední činník nekomunistického protinacistického odboje prof. Stanislav Cvek, velitel vojsk při mobili-

zaci na severní Moravě v roce 1938 generál Josef Krátký, pracovník prezidentské kanceláře JUDr. Emil Sobota a mnozí další. K těmto lidem vzhlížíme s úctou; vždyť to bylo za nacistické okupace!

Václav Švéda však byl popraven uprostřed padesátých let (2. května 1955), v době rozjásaných svazáků, jejichž kulturní agitky prozpěvovaly po celé zemi častušky, kdy v rozhlase se spílalo imperialistům, záměrně ničícím naše pole mandelinkami, kdy hospodářská prosperita byla měřena množstvím kouřících komínů devastujících životní prostředí a zemědělci jezdili okukovat „zkušenosti“ sovětských kolchozníků. V téže době tisíce režimu nepohodlných mladých mužů musely sloužit v útvech PTP, po staletí utvářený vztah našich venkovanů ke krajině byl vykořeněn konfiskací majetku a mj. o tom, zda může jít dítě z ocejchované rodiny studovat, či ne, rozhodovala servilnost vůči režimu kontrolovaná tzv. uličními výbory, jejichž jedinou kvalifikací byla pavlač.

V té době byl rodině Václava Švédy zabaven veškerý majetek a odepřena možnost bydlení ve vlastním domě. Při úplném středoškolském vzdělání ze Slovanského gymnázia, s perfektní znalostí francouzštiny a němčiny, jako údajně společensky nebezpečný „kulak“ byl zbaven možnosti živit svou rodinu alespoň jako krmíč prasat.

Společně se svými švagry bratry Mašínovými se rozhodl bojovat za změnu tohoto společensky nedůstojného stavu a posléze opustit republiku. A protože uplatnit toto základní lidské právo legálně v té době nebylo možné, začal se pod rouškou zákonnosti psát neobyčejně krutý příběh. Náš bývalý spolužák Václav Švéda byl na útěku postřelen (*u tehdejší NDR, při pokusu projít do Západního Berlína*) a téměř vykrvácel. V zběsilé štvanici, kdy proti skupince pěti uprchlíků stálo 15 000 policistů NDR a vojsko okupační Sovětské armády s bojovou technikou, se třem podařilo probít do Západního Berlína. Mj. také proto, že krvácející Václav Švéda kryl jejich ústup.

Režim se tehdy sadisticky mstil. Václava Švédu ve vojenské nemocnici vyléčil, následně ho podrobil mučení a bestiálním výslechům a posléze v monstrprocesu, v němž mu ani nebylo prokázáno, že by kohokoli zabil, byl exemplárně odsouzen k hrdelnímu trestu (*společně s dalšími chycenými členy této skupiny Zbyňkem Janatou a Ctiborem Novákem*). Jeho manželka pečující o dvě malé děti byla odsouzena na 18 let vězení (*do odbojové činnosti naprosto zapojená nebyla*). Dne 2. května 1955 v 17.35 hod. byl v pankrácké věznicí ortel – tedy justiční vražda – vykonán.

Díky badatelskému úsilí autora následujícího článku, který je odborným pracovníkem Ústavu pro vyšetřování a dokumentaci zločinů komunizmu, byl ve Václavově vězeňském svazku nalezen dopis jeho zoufalých dětí. O Václavově dopisu na rozloučenou z 1. května 1955 se nikdo neměl dovědět. Děti Václava Švédy si mohly otcův dopis na rozloučenou přečíst až v roce 1995! Text dopisu přinášíme v plném znění. Jeho obsah místo dalších úvah a komentářů snad pomůže přiblížit tuto tragickou osobnost našich moderních dějin. Ve výtisku jubilejního almanachu „Primum necessarium“ je tedy třeba si v adresáři u našeho bývalého spolužáka Václava Švédy doplnit poznámku: justiční vražda, statečný člověk, hrdina protikomunistického odboje.

RNDr. Vladimír Zicháček
(mat. roč. SG 1960, C)

ŽIVOT A SMRT VÁCLAVA ŠVÉDY

Jsou lidé, jejichž život plyne svým klidným, pravidelným tempem již od narození a svou tuctovou všedností málokdy vzbudí pozornost okolí. Život Václava Švédy takový rozhodně nebyl. Je tragickým příběhem nadaného člověka, toužícího po svobodě v totalitním systému, člověka, který se nikdy nesmířil s komunistickým režimem, aktivně proti němu vystoupil a ten jej bezohledně zlikvidoval.

Narodil se 26. dubna 1921 v Pivíně u Prostějova. Po ukončení národní školy v Kolíně v roce 1932 studoval do roku 1938 na kolínském reálném gymnáziu a v letech 1938–1940 na reálném gymnáziu v Olomouci. V roce 1940 se pokusil ilegálně překročit česko-slovenskou hranici, protože se chtěl v zahraničí připojit k jedné z československých vojenských jednotek a bojovat proti fašismu za osvobození své vlasti. Ve slovenské Skalici však byl zatčen policií a předán gestapu. Po devíti měsících věznění ve věznicí v Brně se mu za dramatických okolností podařilo z vyšetřovací vazby utéci do Německa, protože v okupované vlasti zůstat nemohl a domníval se, že se zde lépe ukryje. Později o tomto svém útěku přátelům řekl:

„...Ze soudní vazby nás vodili na práci do budovy soudu. Jednou poslali naše komando uklízet za katr do pátého patra. Druhá polovina chodby byla přístupná veřejnosti. A tak když si bachař odskočil, otevřel jsem okno nejbliže u mříže a zjistil, že pod okny probíhá asi deseticentimetrová římsa. Vylezl jsem na římsu a zády opřen o zeď jsem se soukal k dalšímu oknu, které bylo za katrem již ve volně přístupné chodbě. Dolů do hloubky jsem se raději nedíval. Lehkým tlakem se mi podařilo okno otevřít a skočil jsem do chodby, na svobodu! Ještě jsem ostatním otevřel dveře a oni skutečně všichni zdřhli, až na pár staříků. Rychle jsem se dal po schodech dolů.“ (Ota Rambousek: Jenom ne strach. Praha 1990) Přesto, že neměl žádné osobní doklady, podařilo se Václavu Švédovi sehnat pod falešným jménem Wenzel Adamek (Adamcová bylo rodné jméno jeho matky) práci pokrývače u jedné německé firmy v Hallendorfu u Braunschweigu. Po devíti měsících odtud odešel do Teltowa u Berlína, kde mu jeden jeho známý sehnal práci u firmy Gustav Loshe, vyrábějící parfémy. Když po přepadení Sovětského svazu nacistickým Německem viděl, jak Hitlerova armáda rychle postupuje a jaké ohromné lidské a materiální ztráty má Sovětský svaz, domníval se, že nacisté nikdy nebudou poraženi, a tím zmizela jeho poslední naděje, že se bude moci vrátit zpět domů. Proto se ještě s jedním přítelem rozhodl, že odejdou ilegálně do Anglie, aby mohli vstoupit do československých vojenských jednotek.

V červnu roku 1941 přešli severně od Schaffhausenu švýcarskou hranici a přihlásili se u švýcarské policie, aby jim pomohla dále. Ta je však již druhý den vydala zpět německé pohraniční stráž, která je předala gestapu. Oba byli dopraveni nejdříve do úřadovny gestapa v Kostnici a odtud do Stuttgartu. Dne 3. června 1942 byl Václav Švéda německým soudem v Norimberku odsouzen k 15 letům vězení pro velezradu (jeho přítel dostal 10 let) a byl dopraven nejdříve do věznic v Golnow u Štětína a odtud po třech měsících do vězení v Brandenburg-Gerden. Zde byl vězněn až do konce dubna 1945, kdy bylo toto území osvobozeno, a po krátkém pobytu v sovětském záchytném táboře se v červnu 1945 vrátil zpět do své rodné osady Pivín.

Ve svobodném Československu složil nejdříve po tříměsíční intenzivní přípravě maturitní zkoušku na Slovanském gymnáziu a od října 1945 do května 1946 absolvoval vojenskou službu. V dubnu roku 1946 se také oženil. Manželka zdědila po své babičce Boženě Mašínové statek o rozloze více než 50 ha. Její otec souhlasil se sňatkem pod podmínkou, že na něm bude Václav Švéda vést hospodářství – Václav šel tedy pracovat jako praktikant k jednomu ze statkářů v Kolíně, aby zde získal potřebnou praxi. Po devíti měsících se vrátil na svůj statek a hospodařil zde až do února 1950, kdy byl tento statek komunisty zkonfiskován.

Vzhledem k tomu, že pro svůj třídní „buržoazní“ původ nemohl jako bývalý statkář najít jiné zaměstnání, odešel pracovat na státní statek v Úvalech u Prahy jako krmič prasat. Měl dobré pracovní výsledky a jeho práce byla nadřazenými velmi dobře hodnocena. Počátkem zimy však zde nastoupil nový správce statku, a protože byl Švéda bývalý „kulak“, zbavil ho i této práce. Jelikož nechtěl přijmout jiné, ještě podradnější zaměstnání, odešel pracovat do rudných dolů v Kaňku u Kutné Hory. V té době však musela jeho manželka s oběma malými dětmi pod nátlakem vyklidit i poslední dvě místnosti, které rodina ještě směla ve svém bývalém statku obývat. Protože neměli kde bydlet, byl Václav Švéda nucen odejít i z tohoto zaměstnání a nastěhovat se s rodinou do domu svých rodičů v Pivíně u Prostějova. Od ledna 1953 pracoval jako dělník na pile v Olomouci. Protože on i jeho rodina byli v komunistickém systému v podstatě lidmi bez jakýchkoliv šancí na cokoli, rozhodl se, že ilegálně odejde ze své vlasti. Tento záměr také spolu se svými přáteli v říjnu roku 1953 uskutečnil.

Již v průběhu roku 1953 se Václav Švéda dohodl se Ctiradem a Josefem Mašínovými – syny brigádního generála Josefa Mašína, popraveného fašisty v roce 1942, dále s Milanem Paumerem a Zbyňkem Janatou, že odejdou za hranice, aby tam mohli pokračovat v boji proti komunistickému režimu. Protože však hranice západního Německa byla silně střežena, naplánovali trasu útěku přes území východního Německa do Západního Berlína.

Jejich cesta začala dne 3. října 1953 v Praze, odkud odjeli večer vlakem do Chomutova. Po noci strávené v okolí města se druhý den skupina, jejíž čtyři členové byli vyzbrojeni pistolemi s omezeným počtem nábojů, rozdělila a opět se sešla až v blízkosti státní hranice. Překročila ji dne 4. října v pozdních odpoled-

Václav Švéda

ních hodinách a vydala se směrem na sever. Od počátku jejich cesty po celý první týden hustě pršelo a bylo velmi chladno. Protože se obávali prozrazení (neboť věděli, že při odhalení by zcela jistě byli odsouzeni k trestu smrti), postupovali rychlým pochodem vpřed pouze v noci. Ve dne se skrývali buď v lese, nebo ve stodolách a v několika případech se jim podařilo přečkat den v kabině městské plovárny, kde si mohli alespoň vyždímat zcela promočené šaty. Po dvou dnech jim došly zásoby potravin, začal padat první sníh. Promrzlí, vyhladovělí a zcela promočení uprchlíci se rozhodli, že se zmocní nějakého auta a dojedou co nejdále k Berlínu. Na silnici mezi Grosshartmannsdorfem a Brand-Erbisdorfem se jim podařilo zastavit osobní automobil. Po krátkém vyjednávání přinutili řidiče vystoupit, zavedli jej do lesa, spoutali a omámili chloroformem. Automobil se jim však nepodařilo nastartovat a navíc se k místu činu blížil cyklista a další vozidla, takže jim nezbylo nic jiného, než dát se na útěk, a to tak rychle, že na místě zanechali i své aktovky, v nichž byl zbytek osobních věcí. Jejich pěší anabáze měla pokračovat dále, tentokrát je však již hledala i východoněmecká policie, kterou tím na sebe upozornili.

Po nezdaru akce prchala pětičlenná skupina celou noc, během útěku obešla dvě vesnice a minula město Freiberg. Celý den 7. 10. 1953 strávila ve veliké stodole nedaleko silnice, kde Josef Mašín ztratil kromě pláště do deště i jejich poslední kompas. Po setmění stodolu opustili a pokračovali dále. Nadále jim nezbylo nic jiného, než se v noci orientovat podle hvězd. Hladoví a zcela vyčerpaní dorazili do města Riesa a rozhodli se, že budou dále alespoň část cesty pokračovat vlakem. Aby sehnali peníze na jízdenky, prodal Václav Švéda, který jako jediný ze skupiny hovořil vedle francouzštiny perfektně německy, své stříbrné cigaretové pouzdro a Paumerovy náramkové hodinky nějakým lidem, kteří oba nechali u sebe doma přespat. Brzy ráno 8. října se členové skupiny opět setkali a po jednom vešli do budovy nádraží. Václav Švéda koupil jízdenky a jeli vlakem do nedaleké Elsterwerdy. Zde však přeslechli hlášení, že se vlak za několik minut vrací zpět. Když se souprava dala do pohybu, bylo již na výstup pozdě, a tak přijeli opět zpět do Riesa; do Elsterwerdy museli jít tedy opět pěšky, dorazili tam okolo 23. hodiny noční a do 2 hodin ráno druhého dne se ukrývali v malé stodole nedaleko nádraží.

Potom si zakoupili jízdenky a v půl třetí vyjeli vlakem do stanice Uckro, kam dorazili asi po dvouhodinové jízdě. Zde však na ně již čekali příslušníci východoněmecké policie, kteří byli na uprchlíky upozorněni, a žádali po nich osobní doklady. Po krátkém rozhovoru se přihnalo několik dalších policistů a vyzvali překvapeně uprchlíky, aby dali ruce vzhůru. Jeden z nich se vrhl na Ctirada Mašína, strhla se krátká rvačka a začaly padat výstřely. Na konci přestřelky zůstali na zemi ležet tři zranění policisté, z toho jeden smrtelně. Také druhá strana však utrpěla první, nenahraditelnou ztrátu: Při útěku z nádraží se skupina roztrhla, a zatímco Václav Švéda, Milan Paumer, Josef a Ctirad Mašínové se opět sešli na okraji města, Zbyněk Janata, který v nastalém zmatku prchal opačným směrem než ostatní, byl druhý den zatčen východoněmeckou policií a ihned vyslýchán.

Útěk ostatních pokračoval, pronikat dále však bylo mnohem těžší, neboť do akce proti nim bylo postupně nasazováno stále více východoněmeckých a sovětských vojáků a policistů (některé údaje hovoří až o 15 000 mužích), vyzbrojených kulomety a těžkou technikou včetně tanků a obrněných transportérů. Vo-

jáci byli tak hustě rozestaveni blízko nich, že je muži slyšeli hovořit a kašlat. Kruh se uzavíral.

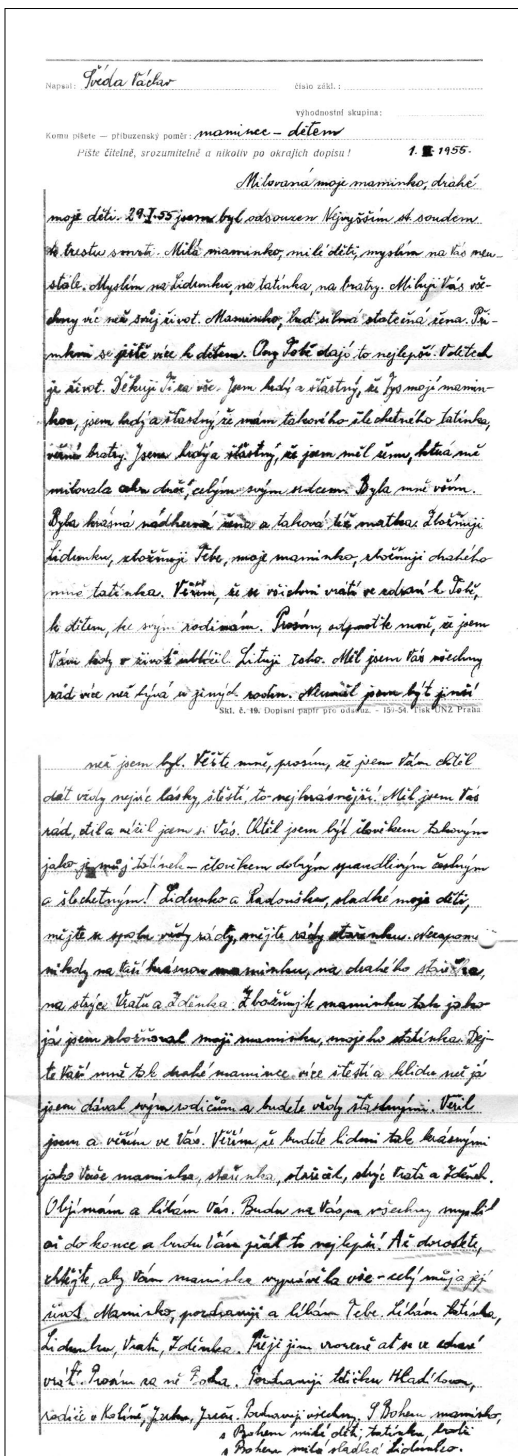
Běželi jako štvanci, navíc neměli co jíst, za potravu jim sloužilo vše, co našli na poli – syrová řepa, dýně, mrkev či nedozrálá rajčata. Potřebovali se ukrýt. V osadě Reichwalde našli na několik dní úkryt ve stodole selky Lommelové. Dne 16. října 1953 však byli objeveni a nastal jejich další útěk směrem na Waldow. Zde se pronásledovatelům podařilo zbývající čtyři uprchlíky v lese obklíčit. Ti byli odhodláni za každou cenu bránit své životy s tím, že poslední kulku si nechají pro sebe.

Když viděli, že se k nim pronásledovatelé blíží ze všech stran, došlo k přestřelce, při které padli dva policisté. Václav Švéda dostal zásah do pravé paže. Rána velice silně krvácela, jeho přátelé, kteří leželi pod palbou přitisknuti k zemi, jej nemohli obvázat. Na čas ztratil vědomí, byl velice zesláblý. Večer se skupina rozhodla, že jediná šance na přežití je prorazit obklíčením. Na pokyn Ctirada Mašína vyrazili všichni proti policejním autům:

„...Ale už po několika metrech se rozpoutalo pravé peklo. Světlomety se otočily za námi... Vzápětí se rozštěkaly kulometry. Okolo nákladáku jsme probíhali těsně při sobě, protože malý prostor nám víc nedovoloval. První kulomet začal pálit z vozu, stojícího hned za nákladákem, před kterým jsme proběhli... Kulky protivně hvízdaly vzdáchem a nám se zdálo, že běžíme napnutými pavučinovými vlákny... Viděl jsem, jak Pepa i Milan upadli. Ale hned, ještě po čtyřech, znovu vyběhli. Pepa volal: „Klíčkujte!“ Začali jsme měnit směr, ale už tu byl hluboký příkop, který jsme z dálky neviděli. Napravo ode mne vzlétl do příkopu Pepa s Milanem, kterému se v pádu spustila pistole. Kupodivu. Václav už ležel v příkopu... Kluci táhli Václava do lesa za příkopem... Dostali jsme ho až pod první stromy, kde nám však upadl na zem. Stáli jsme nad ním a bylo nám jasné, že dál už s námi nemůže. Byl úplně apatický a chtělo se mu jen spát. Ptali jsme se ho, zda se chce zastřelit sám, nebo to máme udělat sami. Přál si, abychom mu nechali zbraň. Hodlal zadržet pronásledovatele... Doporučili jsme mu, bude-li dopaden, aby svalil všechno na nás a pokusil se uniknout oprátcem. Tušili jsme, že pokud padne komunistům do rukou, znamená to jistou smrt. A ještě horší je to, co bude předcházet. Nekonečné výslechy a nebezpečí, že se do celé záležitosti dostane mnohem víc lidí. Museli jsme dál. Každá minuta byla drahá. Teď zatáhne policie celý kraj... Václav prosil, abychom nezapomněli na jeho ženu a děti... Bylo nám všelijak. Václav, ten nepostradatelný, věrný a statečný kamarád. A teď je tma, zima, necháme ho tu zraněného, o hlavu a žízní, vyčerpaného velkou ztrátou krve... Políbili jsme ho každý na čelo. Sbohem, kamaráde. Krok za krokem jsme se tiše vzdalovali s hluboce skloněnou hlavou. Nikdo z nás se neodvážil ohlédnout.“ (Ota Rambousek: Jenom ne strach. Praha 1990)

Milovaným můj Tělník
posílám ti, moc a moc, rozdváru
a písniček a písní, přeju ti
šťastné svátky a nový rok a b. y
ses mám šťastně vradil maminka
ti také posílá moc a moc
přítelkám a dětem
svoje Lidinka a Radoušek

Jeden z dopisů, který Václav Švéda do vězení dostal – od svých dětí

Naprostou vyčerpaného Václava Švédou našla východoněmecká policie ráno 17. října 1953. Zatím co jeho třem šťastnějším kolegům se podařilo po další anabázi dosáhnout vytouženého západního Berlína, Václav byl bez ohledu na svůj zdravotní stav podroben mnohahodinovým výsledům. Příští rok byl spolu se Zbyňkem Janatou, jenž byl východoněmeckou policií také krutě vyslýchán, předán československé policii a postaven před soud.

V procesu, jehož celé řízení před senátem Nejvyššího soudu probíhalo z rozhodnutí politického byra ÚV KSČ jako exemplární případ a jenž byl doprovázen velkou propagandistickou kampaní, bylo 28. ledna 1955 odsouzeno sedmáct obviněných a vyneseny tři tresty smrti – nad třiadvacetiletým Václavem Švédou, dvaadvacetiletým Zbyňkem Janatou a dvaapadesátiletým strýcem bratří Mašínů Ctiborem Novákem. Aby rodinné tragédii Švédů nebyl konec, byli v procesu odsouzeni také otec a manželka Václava Švédy na 15 a 18 let vězení a bratři Vratislav a Zdeněk Švéda – každý na 20 let.

Všichni tři odsouzení v procesu k absolutnímu trestu byli popraveni oběšením ve stejný den – odpoledne 2. května 1955 na popravišti v Praze na Pankráci.

Poslední dopis na rozloučenou napsaný Václavem Švédou a určený manželce a dětem, o něž se během matčina věznění starala jejich babička a které vyrůstaly ve velice skromných poměrech, nesměl být rodině vydán. Děti si mohly poslední slova svého otce (jeho manželka zemřela v roce 1991) přečíst až dlouho po pádu komunistického režimu, v roce 1995.

Mgr. Jaroslav Vorel
 Ústav pro vyšetřování a dokumentaci
 zločinů komunizmu

PROF. PHDR. ANTONÍN ZATLOUKAL

- *osobnost oceňovaná celým frankofonním světem*

Slovanské gymnázium Olomouc je již 12 let vzdělávací institucí, jejíž součástí je bilingvní česko-francouzská sekce. Není proto divu, že s ohledem na tuto skutečnost hledá ústav ve své minulosti příklady, které by naznačovaly, že tato jazyková orientace měla alespoň u některých studentů celoživotní rozměr a naplnila jejich osud, popřípadě alespoň profesní kariéru. Takových příkladů není málo. Nad jiné významným příkladem může být prof. PhDr. Antonín Zatloukal, osobnost oceňovaná nejen u nás, ale i v cizině, dokonce celým frankofonním světem. Příčinou tiché slávy a významnosti profesora Antonína Zatloukala byla jeho láska k francouzské literatuře a vysoká odbornost, jež byla dokonale zhodnocena v jeho působení na katedře románských jazyků Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Krátká stať o Antonínu Zatloukalovi má za cíl alespoň letmo připomenout osobnost, jež se ještě v době oslav 130. výročí před pěti lety těšila ze života a byla vnímána jako živý příklad osobního a profesního souznění. Žel, uplynulo pět let a prof. PhDr. Antonín Zatloukal je již jen vzpomínkou.

Osobnost významného jazykovědce a literárního vědce připomeňme nejdříve krátkým curriculum vitae. Antonín Zatloukal se narodil 7. října 1916 ve Valšovicích, malé osadě u Hranic, v rodině hajného jako třetí syn ze čtyř dětí. Otec rodiny služebně postoupil až do funkce ředitele městských lesů, přestěhoval se do Olomouce a vybudoval rodinné sídlo na Letné. Všechny děti v rodině získaly vysokoškolské vzdělání. Nejstarší Zdeněk se stal inženýrem chemie a žil v Praze, druhorozený Jan vystudoval práva a dosud žije v Olomouci a nejmladší Marie, provdaná Bělohávková, byla v Olomouci výtvarnou pedagožkou a proslulosti dosáhla jako malířka.

Antonín vystudoval nejdříve Slovanské gymnázium a na něm v roce 1935 maturoval ve třídě historika a geografa Václava Valenty. Poté se věnoval studiu latiny a francouzštiny na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Jeho profesory byli F. Novotný, F. Stiebitz, Josef Kopal, O. Levý a V. Černý.

V roce 1938 učil Antonín Zatloukal krátce na gymnáziu v Přerově, poté byl nasazen úřadem práce jako manuální pracovník na letišti v Olomouci. Po osvobození působil do roku 1948 na Polívkově reálném gymnáziu a souběžně jako externí síla i na Filozofické fakultě Univerzity Palackého. Na katedře romanistiky FF UP prošel všemi stupni hodností počínaje lektorem. Od roku 1964 působil na univerzitě jako docent francouzské literatury; v roce 1982 odešel na odpočinek.

V Olomouci založil Antonín Zatloukal rodinu a s manželkou Věnceslavou vychovali tři syny. Nejstarší Antonín vystudoval techniku a jako inženýr působí na Přírodovědecké fakultě UP. Syn Václav je středoškolským profesorem s aprobačí biologie - chemie a nejmladší Stanislav je lékařem a věnuje se léčbě chorob ušních, nosních a krčních.

Prof. PhDr. Antonín Zatloukal proslul jako mezinárodně uznávaný odborník v oblasti francouzské literatury, byl členem a korespondentem několika našich a zahraničních vědeckých společností. Významně ovlivnil jako člen hlavního vý-

Univ. prof. PhDr. Antonín Zatloukal

boru činnost Kruhu moderních filologů v Praze a řadu let předsedal jeho olomoucké pobočce.

Prof. Antonín Zatloukal se odborně zabýval především francouzským románem 18.-20. století se zvláštním zaměřením na francouzské realisty. V popředí jeho zájmu byl především Balzac, ale i Stendhal a Flaubert. K Balzakovu dílu se vracel nejčastěji a věnoval mu i svou habilitační práci „Balzaková Lidská komedie - rozbor společenskopolitický, filozofický a estetický“. Velkému romanopisci věnoval i řadu článků, statí a studií. Velký ohlas měla i monografie „Umění Balzakovy románu“, v níž se zabýval problematikou kompozice, románové techniky a geneze postav, tedy těmi oblastmi, jimž do té doby nikdo nevěnoval soustavnější pozornost.

Zatloukalovy literární analýzy se vyznačovaly ustálenou metodikou. Aby dosáhl komplexní interpretace díla, rozebíral kvality díla z několika pohledů a úhlů. Projevuje se to ve studiích o románech Montes-

quieuových, Prévostových, Voltairových, Stendhalových, Camusových nebo u komentáře k dílu Rogera Martina du Gard.

Stranou zájmu prof. Antonína Zatloukala nezůstala ani francouzská poezie. Dovedl analyzovat básnickou tvorbu určitého konkrétního údobí, ale i zpracovat detailní portrét či podrobný medailon jednotlivých básníků, jako byli Baudelaire, Rimbaud, René Char či Pierre Reverdy. Dokázal u každého odlišit, co je pro něho vlastní, jedinečné, autentické. Jeho kritickým krédem bylo napomoci hlubšímu pochopení analyzovaného textu. Nebyl tápavým empirikem, ale důvěrným znalcem francouzské kritiky, který sám přistupoval k literární analýze s rigorózní věcností.

Vědecké poznatky uměl prof. Zatloukal sdělit způsobem, který byl srozumitelný širokému zájmovému literárnímu publiku. Proto byl často žádán o doslovy k vydávaným překladům francouzské literatury u nás i na Slovensku. Jeho doslovem je opatřen La Fontaine, Voltaire, Balzac, Roger Martin du Gard. Přirozený tok řeči předurčil A. Zatloukala k přednáškovým aktivitám, jichž se mnohokrát výborně zhostil nejen v Kruhu moderních filologů v Olomouci, ale i v Praze, Brně, Bratislavě, Banské Bystrici.

V období před listopadem 1989 se o prof. Antonínu Zatloukalovi vědělo víc v zahraničí než u nás. Byl členem Sociétés d'Histoire littéraire de la France, Groupe

d'Etudes balzaciennes, Société des Etudes romantiques a korespondentem Revue d'Histoire littéraire de la France a L'Année balzacienne. U nás měl šanci uplatnit své hluboké vzdělání jen v Kruhu moderních filologů, zván byl i na jiné univerzity jako oponent při dizertačních a kandidátských pracích.

Profesury dosáhl PhDr. Antonín Zatloukal až s dlouhodobým zpožděním po listopadu 1989, i když jmenování profesorem bylo navrženo již v roce 1968. Životní osudy prof. PhDr. Antonína Zatloukala se naplnily ve čtvrtek 19. listopadu 1998, kdy zemřel po dlouhé těžké nemoci ve věku 82 let.

Jeho odkaz žije, jeho dílo je předmětem zájmu moderních filologů, jeho poznatky probouzejí zájem o francouzskou literaturu a napomáhají k jejímu pochopení. Osobnost Antonína Zatloukala byla mj. připomenuta v antologii *Slovanské gymnázium literární* (Danal 2000) a v publikaci *Olomoucké hřbitovy a kolumbária* (Memoria 2001).

Mgr. Bohumír Kolář

BÁSNÍŘKA MUDR. DOBROSLAVA VYDOMUSOVÁ-PROVAZNÍKOVÁ

Pochází z Lošova, kde se narodila 13. srpna 1933; maturovala na Slovanském gymnáziu r. 1953 a všeobecné lékařství absolvovala v Olomouci r. 1959. Ve svém nelehkém životě musela překonávat dvě velké obtíže – těžké onemocnění páteře, jež ji poutalo na lůžko čtyři léta (1944–1947) a nikdy úplně nezmizelo, a důsledky svého nesouhlasu s tehdejšími komunistickým režimem.

Studovat začala na tehdejšími církevním gymnáziu sester dominikánek v Hejčíně a po jeho zrušení se v 50. letech objevila v řádovém rouchu mezi svazáky na Slovanském gymnáziu! Nebýt vynikajících vědomostí a talentu, sotva by byla svá studia úspěšně dokončila.

Svou literární činnost začala již v 15 letech, byla delegována do skupiny začínajících autorů již na gymnáziu. Od tehdejší tendenční tvorby se ale zásadně distancovala, což vedlo k vyloučení možností publikovat. Přesto po celý život cítila potřebu sdělovat své myšlenky a emoce v literární tvorbě obsažené v několika sbírkách básní, povídek a esejí. Po promoci působila jako lékařka 10 let ve Šternberku a posléze 22 let v Ostravě – Porubě jako odborná internistka.

*MUDr. Dobroslava
Vydomusová-Provazníková*

*RNDr. Vladimír Malíšek
(mat. roč. SG 1953)*

VARIACE NA ŽIVOT

Život je divná epizoda,
čas od času jde stále dál a dál.
Dává a ještě více bere,
chce, by ses radoval, plakal i smál.
Život je skladba nejkrásnější,
již nikdo nikdy nedohrál.
Tu struny poznenáhla tichly, mlkly,
tam, jak by výkřik v nich ustal.
Život je něco tak krásného!
Má radost, smutek, moudrost, bídu,
nám s trny růže v cesty splétá
a k ústům podává neb odtrhuje skývu.

EPILOG

Stmívá se.
Šeré stíny se kradou do světnice,
obdélník okna
jen kontrastuje s tmou.
Bílé kdys růže, dnes zaprášené,
zdobí tu sochu nehybnou
a v kamnech oheň dohořívá
a hodiny pravidelně jdou a jdou.
Kniha zůstala rozevřená,
housle k podušce měkké lnou.
Znehybněla ruka roztřesená.
Jen vzpomínky a myšlenky
drásají duši, nitro rvou:
„I dnešní tento den měl ráno!“

STŮJ!

Stůj, pozastav se,
co činíš?
Jak to den za dnem prožíváš,
aniž to, že žiješ, dobře víš?
Vždyť přijde neuvěřitelně rychle čas,
kdy hlavu v dlaně položíš
a nad životem marným
budeš zoufati.
Proč vůbec žít? Proč vůbec žít?
Jsme klasy.
Až uzrajeme,
žnec přijde skosit nás
a zrna úrody
do lůna země uložit.

*MUDr. Dobroslava Vydomusová-Provazníková
(mat. roč. SG 1953)*

O SKEPSI DOKONCE DĚDIČNÉ

Nedávno můj vnuk, který navštěvuje Slovanské gymnázium, psal slohovou práci, ve které měl sám sebe charakterizovat. Napsal v ní větu: „Jsem skeptik, mám to po dědovi.“ Konstatování strohé, poněkud nadnesené. Pohled daný prizmatem jeho mládí.

Vzpomínám si, že jsem kdysi v gymnazijní lavici psal slohovou práci podobného tématu. Měli jsme si vybrat spolužáka a napsat jeho charakteristiku. Tenkrát jsem psal o Františku Valertovi, později známém kameramanovi, který natáčel slavný film o Praze. František Valert odešel do Ameriky, působil ve své profesi a stal se pedagogem svého oboru na kterémsi americké univerzitě. Stačil několikrát navštívit republiku, ale zemřel. Tenkrát ve škole jsem psal jeho charakteristiku, ale nějak mi to nešlo. Začátek i konec práce jsem okořenil malým extempore: Popisoval jsem pózování holubů na římsce protějšího domu, kam bylo vidět z oken naší třídy. Neuspěl jsem. Takové postupy se pranic nelíbily naší tehdejší profesorce češtiny. Přepadla mne z toho skepse.

Nevím, jestli můj vnuk Matěj se v tomto podědil. Úvodní věta mého příspěvku o skepsi, totiž to, že napsal o sobě, že je skeptik, se mi donesla přes dceru téměř jako výtka. Jaképak to dědictví přenáším přes sebe na její dítě? Takže znovu skepse.

Už mám nárok na ohlédnutí v souvislosti s výročím této naší školy. Vždyť po mně, který jsem na škole studoval v době, kdy platilo „studování není med, když nám vládne rudý děd“, navštěvovala toto gymnázium moje dcera, její manžel a nyní můj vnuk. Na jedné straně optimistické konstatování, na druhé straně skepse z těch roků, které už uplynuly od maturity.

Optimizmus je v tom, že škola – přes všechny peripetie doby, po kterou trvá – vychovává své absolventy dobře. Nemám pedagogické schopnosti, ale myslím si, že dobrý učitel není jen dobrý znalec předmětu, kterému vyučuje, ale musí být i psycholog. Musí mít autoritu, samozřejmě přirozenou, a také musí umět zaujmout svým výkladem. Dokonce si myslím, že musí být také trochu herec. Důkazem může být i to, že na vesnici, kde jsem žil, byl ochotnický soubor, ve kterém hlavními představiteli byli učitelé.

Vzpomínky na dobré pedagogy se vybavují nečekaně při různých příležitostech.

Když jsem jednou šel se pstruhovým prutem vodou Moravice, zaujalo mne na břehu jedno místo s opuštěným pařezem. Pstruzi nebrali, nohy mne bolely, a tak jsem vystoupil na břeh, odložil rybářský vercajk a sedl si na pařez. Vtom na květ vratiče sedl s bukotem nějaký větší brouk. Zasunul spodní blanitá křídla, na ně složil krovky a odpočíval. Vzápětí se mi vybavila vzpomínka na pana profesora Pochobradského, který nás učil přírodopisu. Stál na stupínku katedry a vyprávěl o tom, jak v přírodě u brouků funguje mechanismus vzletání. Pan profesor to předváděl názorně na svém oblečení a sledoval naše oči, když předtím, než zvedl krovky (to byly šosy saka) se přesvědčil zdánlivě nenápadným pohybem, zda má v rozkroku u kalhot zapnuté všechny knoflíky. Pak se zaujetím pro názorný výklad, který prožíval, šosy kabátu roztáhl (napodoboval tím současně roztažení blanitých spodních křídél) a snažil se napodobit vzletnutí brouka. Zapomněl, že pan profesor nelétá. Zavravoral na pokraji stupínku a padal mezi přední lavice. Nebyť

Prof. Karel Pochobradský

pohotových prvořadových šprtů, nepochybně by spadl.

Brouk, který na vratiči vedle mne odpočíval, roztáhl krovky, spodní blanitá křídla a uletěl. Přesně podle názorného předvedení pana profesora, ale s tím, že letěl a nespadl.

Nepochybně i dnes se stávají ve škole příhody, na které budou dnešní studenti vzpomínat. Ovšem nevím, zda bude ten přístup tak bezprostřední. Nevím, čím to je, ale mám pocit, že současné generace žáků se už narodily s talentem jak ovládat mobil, jak brouzdat po internetu. Nepochybuji, že mají názorné předvedení vzletnutí brouka na disketě, ale nevím, zda tento přírodní úkaz jim poskytně tak účinné vzpomínání.

Takže ... skepse ... ?

JUDr. Václav Kupka
(mat. roč. SG 1952, B)

KRATICĚKÁ VZPOMÍNKA NA PRAŽSKÉ JARO 1968

Ač se to zdá absurdní, zpětně při vzpomínce na osmileté gymnázium musím vzpomenout „Pražské jaro“. Bylo mi teprve 10 let a změnil se můj život – byla jsem přijata na experimentální osmileté gymnázium Jiřího z Poděbrad. Psal se rok 1969; první ročník již byl v běhu a my jsme se na podzim připojili. Byli jsme výjimečná třída, však také přijímací pohovory byly náročné – jazyk český, matematika a psychologické testy, které prověřily nejen všeobecné znalosti, ale především logiku.

Byli jsme „benjamínci“, ale jinak nám profesori nic nedarovali. Zvláštní ossovy, vysoké nároky. Paní profesorka Kovaříková – naše třídní – z nás stmelila výborný kolektiv. Byla to šťastná doba.

Pak ale, jak už to v životě chodí, přišla rána v podobě normalizace. Experimentální gymnázia byla zrušena; režim si nepřál nic výjimečného. Přes snahy našich rodičů byl konec „snu“. Jediné, co se podařilo, byl přechod na základní školu společně. Ze dvou tříd v obou ročnících byla zachována vždy jedna třída.

A tak jsem Gymnázium Jiřího z Poděbrad neabsolvovala; přesto ráda vzpomínám a jsem ráda, že dnes osmiletá gymnázia běžně fungují.

O tom, že jsme se neztratili ani v davu základního školství, svědčily naše studijní výsledky – 30 vyznamenání z počtu 31 žák, z toho 20 samých jedniček, olympiády, soutěže... Všichni vystudovali střední školu, většina z nás absolvovala některou vysokou školu; dnes jsou z nás odborníci ve svých profesích. Chtěla bych zde zmínit všechny, ale to nelze, neodpustím si však zmínku o dvou výjimečných spolužácích. První je Jana Pastrňáková – dnes sólistka ve hře na flétnu – a druhý – Jiří Navrátil – génius matematik, vítěz evropské matematické olympiády, a pokud se nemýlím, působil či působí na Karlově univerzitě.

Nechci být na závěr patetická, ale dovoluťe mi touto cestou pozdravit všechny naše bývalé profesory a všechny bývalé spolužačky a spolužáky.

Za 6. A 1969/70 MUDr. Dagmar Průšová, roz. Malotová

DESET ZNÁMÝCH ABSOLVENTŮ SG A ČR

zpovídal Mgr. Bohumír Kolář

LEGENDA OBJEKTIVU NA HANÉ PROŠLA ČESKOU REÁLKOU

Leo Schwarz žije ve Velké Bystřici. Tam se narodil v dramatickém roce 1914, kdy vypukla 1. světová válka a kdy byla Velká Bystřice stížena mimořádnou povodní, jakou už nikdy později nezažila. Život Leo Schwarze se naproti tomu jevil daleko klidnější, pomineme-li dramatickosti niternou, tvůrčí.

Leo Schwarz se narodil v rodině fotografa a objektiv dlouho vnímal jako prostředek obživy, nikoli umělecké tvorby. Když ukončil 5. třídu obecné školy, přešel na Českou reálku v Olomouci, kde v roce 1933 maturoval. Dnes patří Leo Schwarz k nejstarším žijícím absolventům jubilujícího ústavu, navíc absolventem proslaveným rozsáhlým a oceňovaným fotografickým dílem. Když jsem ho na počátku roku 2002 požádal o rozhovor, netušil jsem, že se setkám s osobností plnou života a zájmu o vše, čím žije současnost.

Pane Schwarz, žijete v domě, kde jste se před 87 lety narodil. Prožil jste tu celý život?

Jen studijní a penzijní léta. Ale vrátil jsem se do hnízda, z něhož jsem vyletěl, velmi rád. Moje životní dráha však měla zastávky hodně daleko.

Leo Schwarz se svým aparátem (foto L. Lachman)

Kde jste začal poznávat svět?

Na olomoucké reálce. To byla léta pro mne jako venkovského chlapce neobyčejně podnětná. Tíhl jsem především k reálným předmětům.

Kdy jste začal pociťovat náklonnost k výtvarné tvorbě?

Kromě otce jako fotografa bylo v širším příbuzenstvu několik výtvarně talentovaných osobností, mimo jiné malířka Milada Šindlerová, která se usadila v Praze, ale několikrát vystavovala i v Olomouci. Lidé tvořiví mně byli od mládí sympatičtí a přitahovali mou pozornost. Jako mimořádně tvořiví lidé mi připadali všichni profesori na reálce. Když se podívám na školní snímky tehdejšího profesorského sboru, všechny jeho členy bych dnes objímal; to byli zlatí lidé. Měli úžasnou trpělivost a moc jsme se od nich dozvěděli. Určitě víc, než předepisovaly osnovy, ale to jsme tehdy nevěděli. Profesor Hrdlička nám již tehdy např. vysvětloval vývojové teorie. Výtvarnou výchovu mne zase učil profesor Edmund Žižka... Všichni byli vynikající.

Byl jste ve škole dominantní?

Vůbec ne. Nebylo to v mé povaze. Těšilo mne a uspokojovalo, že jsem byl studentem reálky... Pokud se týká fotografování v době studia na reálce, vzpomínám si, že jsem vytvořil poměrně rozsáhlý soubor diapositivů z návštěvy Vysokých Tater. Ten se dokonce uchoval a příznivě ovlivnil mé přijetí do Krajského pedagogického ústavu.

Z umělecké tvorby Leo Schwarze

Jaký byl průběh vaší profesní kariéry?

Po absolvování České reálky v Olomouci jsem během ročního studia v Praze získal aprobaci pro výuku na obecných školách. Později jsem studiem na Státní pedagogické akademii získal aprobaci k výuce výtvarné výchovy, deskriptivy a matematiky na 2. stupni základních škol. Působil jsem na okrese Uherské Hradiště, krátce na Slovensku v Lednickém Rovném, po totálním nasazení za Protektorátu na školách olomouckého okresu a po válce v pohraničí, konkrétně v Postřelmově. Učil jsem celkem 18 roků. Počátkem padesátých let jsem byl přijat do Krajského pedagogického ústavu v Olomouci a působil jsem ve Středisku školního filmu, v kabinetě didaktické techniky, zabýval jsem se audiovizuální technikou a přednášel o ní na PdF UP. Mou celoživotní náplní práce bylo využívání obrazu ve výuce, ať už byl obraz statický, dynamický, nebo zvukový. Této práci jsem se věnoval 25 let. Fotografo-

vání mne provázelo celým životem, ale vždy bylo ve sféře amatérské, alespoň v tom smyslu, že pro mne nikdy nebylo obživou ani bezprostřední náplní mého zaměstnání.

Kde jste proslul jako fotograf?

Nejsem proslulý, spíš jsem jako fotograf vešel ve známost. Každá záliba směřuje člověka mezi další, kteří se jí zabývají. Stal jsem se členem fotografické sekce VSMO a obesílal jsem všechny výstavy, které tato sekce pořádala nebo kterých se zúčastnila. Některé snímky se líbily a mé jméno začalo být s fotografií často spojováno. To dalo podnět některým pořadatelům výstav, aby mi uspořádali výstavy autorské. Ale byly jen tři: v Divadle hudby Olomouc, ve Vlastivědném muzeu Olomouc a v 90. letech na odborné škole v Olomouci-Řepčíně. Ve Velké Bystřici jsem vystavoval dvakrát s výtvarnicí Terezkou Zedníkovou-Součkovou, která absolvovala Střední uměleckoprůmyslovou školu v Praze a zabývá se tvorbou šperku.

S vaším jménem jsou spojovány některé projekty...

Existují tři ucelené soubory mých fotografií: Památník Krajského pedagogického ústavu, Památník Velké Bystřice a soubor Žena a šperk. A snad ještě soubor diapoziivů z Vysokých Tater v ZDŠ v Náměšti na Hané.

Dočkal jste se nějakých poct?

Za svou činnost na poli modernizace vyučování v KPÚ jsem obdržel titul Vzorný učitel, dále čestnou plaketu za dokumentaci rodné obce Velká Bystřice a čestnou plaketu k 100. výročí vzniku Vlastivědné společnosti muzejní.

Vaše dílo je zastoupeno v několika uměleckých sbírkách. Které to jsou?

Určitě jsou v archivu Svazu českých fotografů v Praze a v Muzeu umění Olomouc; nedávno jsem celý svůj archiv dokumentárních fotografií předal obci. Pravděpodobně z něho budou pořadatelé těžit při přípravě jubilejní publikace k 500. výročí povýšení Velké Bystřice na městečko.

Věnujete se ještě fotografování?

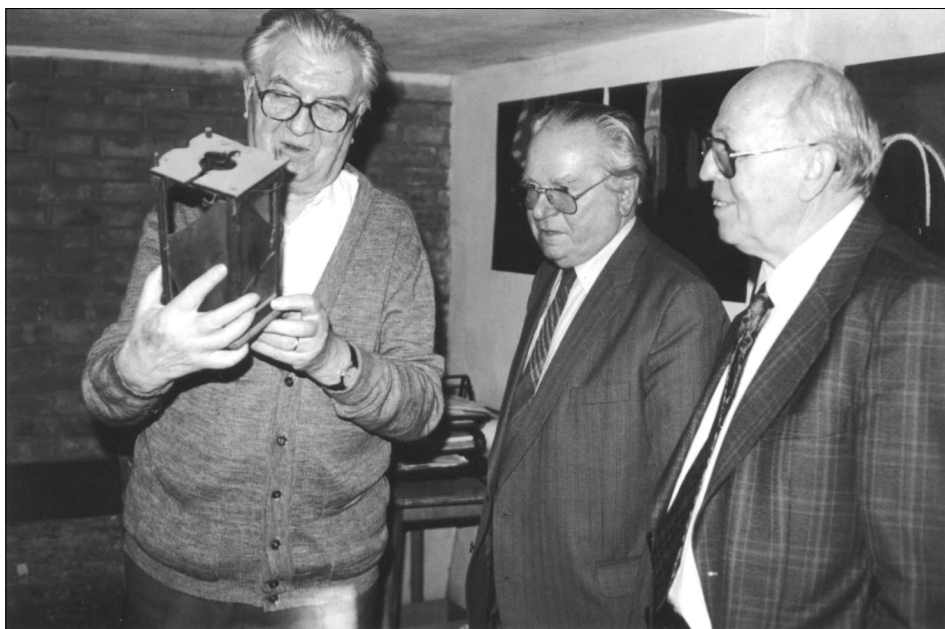
Mám obě oči operované, a tak jsem už s fotografováním musel skončit. Netrápím se však nad marností lidského počínání...

Těšíte se na oslavy 100. výročí založení České reálky?

Nevím, zdali mi zdraví umožní osobně se oslav zúčastnit, ale vnímám tento ústav, jímž jsem prošel, jako významný vklad pro celý život. Vzpomínám na reálku s vděčností.

LADISLAV VYCHODIL – SCÉNOGRAF SVĚTOVÉ PROSLULOSTI

V životopisu velkého umělce Ladislava Vychodila bývají léta 1931–1938 odbytá větou, že v té době navštěvoval reálku v Olomouci. Kdo tuto poznámku přehlédne, ani si neuvědomí, že jeden z čelných představitelů světové scénografie prožil léta svého mládí na stále připomínaném Polívkově reálném gymnáziu a nemalou měrou sám přispěl k proslulosti tohoto ústavu. V souvislosti se 100. výročím založení ústavu, který v roce 1951 splynul se Slovanským gymnáziem

Prof. Ladislav Vychodil ukazuje svým přátelům Ludvíku Kunderovi a Aloisí Hajdovskýmu starý moravský dřevěný lampáš (r. 2001 v Bratislavě při oslavě svých 80. narozenin)

v jednotnou školu, usilují organizátoři jubilejních oslav o připomenutí všech, kteří pomyslné středoškolské kompendium z dob olomouckých studií dokázali rozvinout a vytvořit vlastní osobité dílo. Právě mezi ně nepochybně patří prof. Ladislav Vychodil.

Narodil se 28. února 1920 v Háčkách v okrese Prostějov, ale od šesti let žil v Náměšti na Hané, kam dodnes dojíždí. V době studií na reálce se v Náměšti na Hané aktivně podílel na činnosti tamější amatérské divadelní obce, jejíž kvalita byla oceňována v celém kraji. Výtvarně a technicky disponovaný student se rozhodl pro studium na Vysokém učení technickém v Praze. U Cyrila Boudy, Karla Pokorného a Oldřicha Blažíčka se připravoval na dráhu profesora kreslení. Zaujal byl pražskou divadelní kulturou, především Osvobozeným divadlem a Divadlem E. F. Buriana a pracemi progresivních jevištních tvůrců, jako byl František Tröster, Miroslav Kouřil, František Muzika, Alois Wachsmann a Vlastislav Hofman.

Životní dráha Ladislava Vychodila se z počátku odvíjela v závislosti na válečných poměrech. Po uzavření škol okupanty pracoval jako dělník, od roku 1942 jako výtvarník Beskydského divadla, kde pracoval jako šéf výpravy. Profesionálně přínosný byl pro něho pravidelný styk s Františkem Trösterem. V roce 1945 na jeho doporučení přešel do Národního divadla v Bratislavě, kde pracoval do roku 1985 jako šéf výpravy. Ve SND pracuje jako výtvarník doposud.

Profesní život Ladislava Vychodila byl od samého počátku naplňován originálními přístupy ke scénografii a ty ho přivedly do síně slávy. Zmínit se lze o nich jen výběrově.

V roce 1952 začal vyučovat scénografii na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě a stal se vedoucím Katedry scénografie. O dvě léta později inicioval a stal se odborným garantem výstavby areálu dílen a skladů SND, které dodnes rozsahem a uměleckým programem patří k nejznámějším na světě. Svými scénografickými realizacemi doma i v cizině se natolik proslavil, že se stal vedoucím scénografického oboru a předsedou scénografické sekce světové organizace scénografů a divadelních techniků OISTT (Organisation Internationale des Scénographes et des Techniciens du Théâtre).

V roce 1965 reprezentoval Československou republiku na světové výstavě výtvarného umění v Sao Paulo v Brazílii a byl odměněn dvěma zlatými medailemi. Stal se vyhledávaným scénografem na předních scénách světa. Vytvořil 50 scénografických realizací téměř ve všech státech Evropy, ale i v USA, Kanadě, Japonsku. Jako pedagog působil na Kubě, v Mexiku, v USA a Kanadě.

Vytvořil více než 400 divadelních výprav ve všech významnějších stáncích thálie Československé republiky. Spolupracoval s předními režiséry na nejzávažnějších inscenacích druhé půle XX. století. Patřili mezi ně Jozef Budský, Tibor Rakovský, M. Wasserbauer, B. Kriška, J. Bednárík, Alfréd Radok, Evžen Sokolovský, M. Hynšt, A. Hajda, Václav Věžník, R. Koval a mnoho dalších režisérů.

Po umělecké stránce je Vychodilova práce označována jako poetizace divadelního znaku. Svou prací vystihuje myšlenku autora, pojetí režiséra a charakter hercovy práce. Přitom dbá na funkčnost scény v komplexním pojetí i v detailech.

Ladislav Vychodil patří mezi nejvýznamnější osobnosti, které kdy na Polívkově reálném gymnáziu maturovaly. V žádném doposud vydaném biografickém textu nebyly publikovány umělcovy vzpomínky na dobu středoškolských studií v Olomouci. My jsme se je pokusili evokovat několika otázkami.

Kam sahá Vaše nejzazší vzpomínka na školu a čeho se týká?

Byl jsem z dědiny a do obecné školy jsem chodil v Náměšti na Hané. Dostal jsem se do školy, ani jsem nevěděl jak. Ale všechno kolem školy se mi zdálo být docela přirozené. Jistou raritou byl v Náměšti na Hané farář, který jako orel se nerozpakoval cvičit v tričku a ve šponovkách na hrazdě, což nebylo tehdy obvyklé. Některé lidi pohoršoval. V náboženství nás informoval i o Leciánovi.

Ve čtvrté třídě jsem už byl pokládán za nadaného, měl jsem na starosti kabinet a mohl jsem tam urovnávat a oprášovat školní sbírky. Bylo to jakési privilegium. Vyvrcholilo tím, že můj učitel navštívil rodiče a doporučil jim, abych šel studovat. Nadšení to v naší rodině nevyvolalo, ale doporučení bylo respektováno.

Byla pro Vás reálka něčím nová? Čím Vás zaujala především?

Ke zkouškám mne doprovázel otec. Byl jsem tehdy podruhé v Olomouci. Poprvé jsem spatřil město při biřmování. Do té doby jsem vnímal dálky jen přes bzučící dráty u kolejí, které vedly kolem železniční trati poblíž našeho domu. Olomouc byla pro mne tehdy cizí. Než jsem udělal přijímací zkoušky, otec stačil od studentů z vyšších ročníků za pár korun nakoupit hromadu učebnic. Kromě deskriptivní geometrie pro kvintu jsem ale žádnou z nich později při studiu nepotřeboval. Ve vyšší třídě jsem objevil, že profesor Jan Srb podle staré učebnice deskriptivní geometrie připravuje kompozice. Všechny příklady jsem měl předem promyšleny.

Byl jste hrdý na to, že jste studentem reálky?

Na hrdost nebyl čas. Ve třídě jsme byli jen tři z dědiny a spolužáci z Olomouce toho věděli víc. Mnozí znali i německy. Já jsem neznal nic! V prvních třídách jsem vždy při čtvrtletích dostával napínáky a na vysvědčení i čtyřky. Nechtěl jsem se ale studii na reálce vzdát. Styděl bych se v Náměšti na Hané, že jsem neobstál. Později se to nějak zlomilo, ani nevím jak. Něco mě osvětilo a stal jsem se primusem. Pak to všechno bylo lehčí. Dodnes ale umím pořádně jenom mluvit hanácky!

Vzpomenete si na některé profesory? Čím Vás upoutali?

Vzpomínám na češtináře Leopolda Borovičku, matematika Aloise Kvapila. Edmund Žižka mě měl z kreslení, Jan Srb z geometrie, Šebestián Lax z francouzštiny a němčiny a byl také naším třídním. Naše třída byla zajímavá tím, že řada spolužáků tajně nosila revoly, ve třídě se objevil i kolt. Někdy jsme jimi z oken školy stříleli do Výpadu. Naštěstí se ve škole nikdy nikomu nic nestalo. Spolužáku Ošťádalovi ale vybuchla doma pod postelí munice a zabila ho. To byla první válečná oběť mezi námi.

Přispěla reálka k rozvoji Vašeho uměleckého nadání?

První mé privilegium nabralo konkrétní podobu v kreslení. Nemusel jsem kreslit zátiší, ale směl jsem se volně pohybovat po městě a kreslit veduty. Asi jsem se již tehdy projevil jako talent. Umění tehdy mělo jiné kontury než dnes a hrozilo životními nejistotami. I já jsem šel raději studovat kreslení a deskriptivní geometrii, tedy učitelské obory. Šel jsem studovat, co mi bylo nejbližší.

Čím jste se zabýval v té době mimo školu?

V Náměšti na Hané jsme hrávali divadlo. Nejen na sále, ale i v přírodě. Přírodním amfiteátrek nám byl lom. Tato zkušenost byla asi pro mne inspirativní, když jsem šel za války k Beskydskému divadlu dělat scénu.

Co pokládáte pro rozvoj mladého člověka ve škole za nejpodstatnější?

Vliv profesorů a jejich schopnost objevit silné stránky studentovy osobnosti. Nestačí jen předat předepsané kvantum vědomostí. Nechat mladého člověka hledat sama sebe, aniž mu profesori pomohou se orientovat, není ani moudré, ani rozumné.

Čeho si v životě nejvíce ceníte?

Dnes už si především cením zdraví.

Zúčastníte se oslav 100. výročí založení reálky?

Velmi rád. Mrzí mne, že jsem do Olomouce nedošel na oslavy už před pěti lety. Vábí mne i skutečnost, že se k nám přidávají i ti spolužáci, kteří ukončili studia v kvartě a odešli na odborné školy. Hlásí se k nám, i když nejsou v seznamu absolventů-maturantů.

Co vzkážete dnešním studentům Slovanského gymnázia?

Ať se přidržují těch, kteří hodně vědí, kteří disponují schopnostmi. Rozvinout se člověk může jenom tak, že se neizoluje. Platí to v rodině, ve škole, v obci, v národě i ve světě.

ING. JIŘÍ VARHANÍK**– VYNÁLEZCE S JEDNOU NOHOU V EVROPSKÉ UNII**

Orientovat se v rychlých proměnách doby a nalézat perspektivní východiska – tak lze charakterizovat schopnosti dávného absolventa Slovanského gymnázia v Olomouci Ing. Jiřího Varhaníka. Nepůsobí ve sférách mediálně atraktivních, a tak jeho schopnosti jsou registrovány jen těmi, kteří působí v oboru. Ing. Jiří Varhaník je chemik, výzkumný pracovník, marketingový a obchodní manažer. Tolik k jeho profesi.

Kromě toho je však také člověkem všestranných zájmů, orientovaný zejména na oblast techniky a historie objevů a vynálezů. Svými zájmy oslovoval před listopadem 1989 společnost natolik, že se objevil na televizní obrazovce v soutěži „Třikrát víc, nebo nic“, tematicky zaměřené na „Vynálezy, které změnily svět“, a uspěl na výbornou. Zdařile se prezentoval i v dalších soutěžních pořadech.

Ing. Jiří Varhaník absolvoval Slovanské gymnázium v letech 1957–1960, kdy mělo podobu nejvyššího tříletého cyklu jedenáctileté střední školy. Maturoval ve třídě C prof. Ludmily Václavkové. Poté absolvoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Pardubicích. První léta profesní praxe strávil ve výrobních podnicích plastikářského průmyslu a zabýval se technologickým výzkumem.

Nejplodnější část Varhaníkovy profesionální kariéry se váže k jeho působení ve Výzkumném ústavu gumárenské a plastikářské technologie v aplikovaném

Ing. Jiří Varhaník, vítěz celostátní soutěže ČsT 3x víc, nebo nic

a technologickém výzkumu. Byl skupinovým výzkumným pracovníkem v oborech polymerní disperze a plastisoly pro plošné materiály se sorbčními vlastnostmi, epoxidové kompozice pro drátové plošné spoje a jejich uplatnění při vývoji počítačové techniky a latexy přírodního kaučuku pro technologii máčení.

Vytvořil a přihlásil se svými spolupracovníky 25 vynálezů, z nichž 10 bylo úspěšně a s vysokým ekonomickým efektem realizováno ve výrobě nových produktů. Poznatky získané ve výzkumu uplatnil později jako marketingový manažer v největším plastikářském podniku Technoplast Chropyně. V tomto podniku se podílel i na činnostech v oblasti zahraničního obchodu.

S ohledem na své zkušenosti se pohotově prosadil v hospodářských proměnách, k nimž došlo po listopadu 1989. Od roku 1991 působí na postu obchodního manažera německé firmy Carl Freudenberg a zabývá se prodejem syntetických materiálů pro výrobu obuvi, galanterie a koženého zboží.

Když jsme se s Ing. Jiřím Varhaníkem setkali počátkem jara na půdě Slovanského gymnázia, velmi vstřícně nám poskytl rozhovor, což nám umožnilo nahlédnout do jeho osudů a projít křížem krážem všemi zajímavými a inspirativními etapami jeho života.

Pane inženýre, začněme od Adama. Kde jste se narodil?

V malé vesnici Pokosy v okrese Rovno na dnešní Ukrajině. Když do toho kraje v šedesátých až osmdesátých letech 19. století přišli v rámci početné migrace moji předkové z Čech, patřil tamější kraj k carskému Rusku. V okrese Rovno vzniklo tehdy několik českých vesnic a jejich obyvatelé si uchovali národní identitu až do dneška. Všichni byli čistí zemědělci. Později patřilo Rovno k Polsku, Sovětskému svazu, dnes k Ukrajině. V roce 1944 proběhla v oblasti Rovna jedna z největších tankových bitev na východní frontě.

Návrat zpátky do Československa jsem absolvoval s rodiči a se svým mladším bratrem Vítem v peřině roku 1947. Mám na to matné vzpomínky. Repatriace se uskutečnila na základě dohod mezi vládami SSSR a ČSR, když se uvolnilo pohraničí po odsunu Němců. Z Ruska jsme jeli nákladním vagonem – dobytčákem. V jednom vagonu byly vždy dvě rodiny, každá v jedné půlce vagonu; odváželo se všechno, co mělo cenu, tzn. i vůz a dobytek. Na tu cestu si dobře vzpomínám. Naše rodina se po krátkém pobytu v severních Čechách u Mostu nakonec usadila v Posluchově nedaleko Hluboček. V Posluchově se mi narodil ještě druhý bratr Josef.

Kde jste absolvoval školní docházku?

Do první třídy jsem začal chodit v Hlubočkách a absolvoval tam celou tehdejší osmiletku. Z Hluboček jsem přešel po přijímacích zkouškách na Jedenáctiletou střední školu Jiřího z Poděbrad. To byla ta nejredukovanější podoba středoškolského studia. Šlo o formu jednotné školy a žádná studijní zaměření tehdy neexistovala.

Pocítil jste, že jste přešel na vyšší školu?

Snad jen v tom, že jsem se dostával denně do města. Změnil se rytmus mého života. Z hlediska nějaké zátěže jsem neregistroval nic mimořádného. Přišel jsem asi na chuť chemii, hlavně proto, že jsem v ní měl díky prof. Františku Krýzovi „výsledky“.

Vzpomenete si na některé profesory?

Samozřejmě prof. Krýza, kterého jsem už vzpomněl. Jeho výklad byl pro mne snadno akceptovatelný a hodně mně přinášel. Z paměti mi nikdy nevypadne ruštinář Břetislav Nakládal, matematik Stanislav Liška, fyzik František Kuba... Je jich víc, ale s ohledem na mé exaktní zaměření mi uvízli v paměti spíše profesori přírodních věd. Z jazykářů byl pro mne nejpřínosnější němčinář Leopold Borovička. Asi proto, že jsem němčiny z cizích jazyků nejvíce užíval.

Stačili jste během tří let vytvořit z třídy vzpomínkyhodný kolektiv?

Určitě, na školu a své spolužáky rád vzpomínám. Dobu studia, ať už středoškolského, nebo vysokoškolského, pokládám za dobu nezastupitelnou a formující, a to především klimatem spojeným s mládím. Ale skupin sobě blízkých studentů bylo ve třídě víc.

Do Pardubic jste odešel sám?

Ze školy jsme odešli celkem tři, ale studia jsem dokončil, pokud vím, jako jediný. Důvody neznám.

Několik desetiletí jste byl spjat s výzkumem v socialistických podmínkách. Přesto jste se rychle adaptoval a uplatnil ve volném podnikání. Čím si to vysvětlujete?

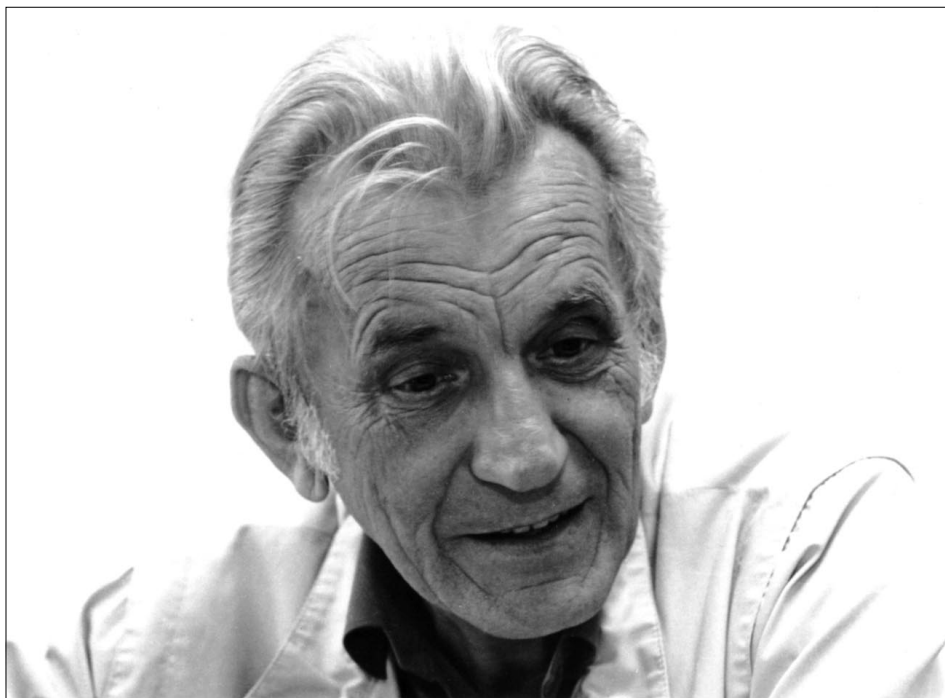
Výzkumný ústav jsem opustil v roce 1987, kdy doba nebyla nakloněna výzkumným projektům a záměrům a už tehdy jsem vkročil do světa obchodně-technických služeb; což je marketing. Po roce 1989, kdy u nás začaly působit zahraniční firmy, jsem mohl prokázat své odborné kvality. A poněvadž i moje znalost odborné němčiny byla dostatečná a komunikace v ní byla pro mne běžná, stal jsem se obchodním manažerem firmy Carl Freudenberg, což je největší soukromá firma na světě, která se zabývá prodejem syntetických materiálů. Je v rukou rodiny už řadu generací, takže je zárukou podnikatelské solidnosti. Dnes už se může o tomto podniku mluvit jako o koncernu. Působím v jedné z několika podnikatelských divizí pro určitou komoditu.

Jak vnímáte důležitost studia?

Bez vysokoškolského vzdělání je uplatnění v současném světě složité. Kdo má ke vzdělání předpoklady, je v jeho zájmu, aby toho využil. Tvrdím, že každý. Kdo předpoklady nemá, trápit se nemusí. Je však třeba, aby zvolenou profesi zvládl tak, aby byl vyhledáván pro kvalitu. Ta se dnes dostává do popředí zájmu všude.

REGIONÁLNÍ HISTORIK PHDr. MILAN TICHÁK

Mezi absolventy Slovanského gymnázia zaujímá mimořádné postavení historik, publicista a spisovatel PhDr. Milan Tichák. Patří k těm, jimž Magistrát města Olomouce udělil za rok 1997 Cenu města Olomouce. Nestalo se to náhodou. Milan Tichák vydal v olomouckém nakladatelství Votobia knihu *Vzpomínky na starou Olomouc*, která se stala nejčtenější knihou s olomouckou tematikou. Tak se vlastně prozradilo, čím Milan Tichák celý život žil, co poutalo jeho mysl, co patřilo k jeho radostem a zálibám. Odpověď byla překvapivě jednoduchá: domov. Tedy to nejbližší, co je mnoha lidmi přehlížené a nedoceňované.

PhDr. Milan Tichák (foto L. Lachman)

Milan Tichák maturoval na Slovanském gymnáziu v roce 1952, tedy rok poté, co Slovanské gymnázium splynulo s Polívkovým reálným gymnáziem, jehož studentem byl až do septimy. Maturoval ve třídě D prof. Vladimíra Srovnala. Později Milan Tichák vystudoval historii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a jeho prvním historickým dílem byly dějiny závodu Kosmos, kde tehdy působil. První historická práce, která se stala i jeho prací dizertační, otevřela Milanu Tichákovi pramennou základnu, z níž lze čerpat poznatky z minulosti obcí a měst celého kraje, poznatky o slavných rodácích, významných osobnostech a mimořádných událostech, poznatky o slavných okamžicích i o nešťastných tragédiích, které uplývají z paměti současníků a které stojí za to, aby byly připomenuty.

Říká se, že člověk má jen dvě možnosti: buď být historikem, nebo futurologem; buď se zahledět do minulosti, nebo se dívat do budoucnosti. Milan Tichák se jeví jako člověk, který oba tyto póly spojuje, který se dívá do minulosti, aby byl prospěšný časům budoucím. Usuzují tak z jeho mimořádného zájmu o současné dění, z jeho hloubavého přemýšlení o dávných a nedávných tématech, která by mohla zaujmout současníky a která by jim mohla pomoci se orientovat v tom, co k nim teprve přichází. Milan Tichák je historik, ale je to člověk s vizí.

Milan Tichák prožil život v klimatu počátečního socialistického nadšení i pozdějšího rozčarování. Věnoval se tomu, čemu mohl. Byl technikem v Sigmě. Jako

absolvent olomoucké reálky byl disponován schopností logicky myslet i rýsovat. Vytvořil řadu technických publikací a úspěšně se projevoval v oblasti užité grafiky. I ruštinu zvládl natolik, že byl schopen seznamovat s funkcí zavodňovacích agregátů olomoucké provenience pracovníky v Kazachstanu, Moskvě, Kazani, v Moldavii a na Ukrajině.

Plnohodnotným člověkem se Milan Tichák stal po listopadu 1989. Vzdal se všech „zástupných aktivit“, do té doby nezbytných k uhájení živobytí, a vstoupil do žurnalistiky. Té regionální, která mu umožňovala, aby konečně něco dobrého udělal pro svůj kraj. Téměř osm let bylo možno na stránkách Hanáckých novin číst Tichákovy texty o všech možných aktivitách na Hané, číst jeho poznatky o minulosti hanáckých obcí, o historických událostech v hanáckých městech a v Olomouci zvláště. V první polovině devadesátých let se v sobotní příloze Hanáckých novin „konstitovala“ regionální stránka, která byla Tichákovou vlastivědnou doménou. A právě z této žurnalistické aktivity vzešly i jubilantovy publikace: *Vzpomínky na starou Olomouc*, *Olomoucká předměstí* a *Paměť olomouckých předměstí*. Jsou to knihy moudré a poučné. Jsou dokladem toho, co je jubilant schopen pro region vytvořit. Velmi přínosné jsou i Tichákovy participace při tvorbě publikací *Slovanské gymnázium literární*, *Olomoucké hřbitovy a kolumbária* a ojedinelá práce *O olomouckých starostech a primátorech*.

I s Milanem Tichákem jsme se formou krátkého rozhovoru vydali do sféry studentského vzpomínání.

Pane doktore, jak vnímáte po letech kouzlo Slovanského gymnázia?

Skutečně jsem absolventem Slovanského gymnázia, což si považuji za velkou čest. Ale přišel jsem k té cti shodou okolností. Byl jsem žákem Polívkova reálného gymnázia, dědice České reálky. Tam jsem přišel z měšťanky ve Velkém Týnci v roce 1946 a hned se mi tam zalíbilo, i když prvního půl roku studia jsem se musel učit „učit“. Ale to se netýkalo jen mne. Údobí pohrom však netrvalo dlouho. Často vzpomínám na své spolužáky, kteří v krátké době vytvořili třídu velmi soudržnou a přátelskou. Byla naším druhým domovem po celých šest let. Dnes se rádi setkáváme.

Co Vám nejvíce utkvělo v paměti?

Nesmírně rád vzpomínám na středoškolské profesory. V tercii jsem je vnímal jako vznešené osobnosti. Propastně se lišili od toho, co se „nosilo“ na vesnici. Úcta vůči nim ze mne ještě ani dnes nevyprchala.

Od roku 1946 jsme bydlili v Olomouci ve Školní ulici. Šest let jsem prošlapával cestičku přes Michalský kopec a Výpad Bezručovými sady do školy. V zimě i na bruslích po zamrzlé Moravě. Bylo to krásné.

Nejvíce ale samozřejmě vzpomínám na své milé profesory. Byla jich celá řada a je obtížné je nějak seřadit. Víc vzpomínek je na ty, které jsme chápali, až jsme nabrali trochu rozumu. K nezapomenutelným postavám patřil profesor František Bráblík, který nám i v češtině imponoval svou řízností, spravedlností a po únoru 1948 i svou otevřeností, když zpochybňoval Ždanova a Štolla.

Také rád vzpomínám na Stanislava Lišku, matematika a deskriptiváře. Zvlášť deskriptiva se mně líbila a axonometrie okouzlovala. Nějaký čas mne technické kreslení i živilo. Liška byl renesanční člověk. Kromě své vědy pěstoval i folklor, turistiku a rád organizoval školní výlety. Zvlášť ke Slovensku cítil náklonnost.

Jako student jsem tíhl k dějepisu. V tomto směru mne víc než historikové oslovovali nadšenci pro historii. K nim například patřil profesor Ludvík Hloch a patří k mým favoritům dodnes, přestože mne učil jen krátce, myslím do roku 1948.

Propásl jste něco v dobách středoškolských studií?

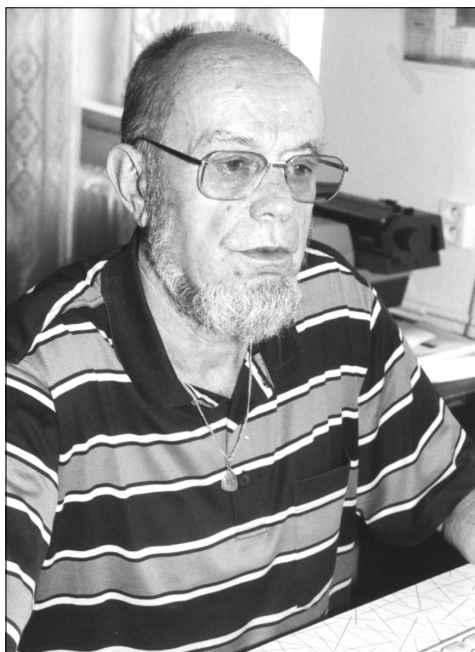
Bude to znít jako fráze, ale musím přiznat, že nabádání moudrých, abychom se učili, jsme brali na lehkou váhu, a tak mám výčitky, že jsem podcenil přírodní vědy a jazyky. Málokdo tuší, že se skoro nic nedá v dospělosti dohnat, že život naplní člověka jinak a že nic nedožene. Uvítal bych, kdybych v mnoha oborech znal víc... Ale za proluky v mém vzdělání Slovanské gymnázium neviním. Z jazykářů mi utkvěl v paměti hlavně profesor Antonín Zatloukal, francouzštinář. Učil mne jen krátce, jazykářů byl nedostatek a často se střídali.

Učily vás i ženy? O žádné jste se nezmínil...

Zajisté. Profesorka Hermína Kabelářová byla velká a vzdělaná dáma. Učila mne krátce francouzštinu. Jednou jsem měl možnost nahlédnout do jejího bytu na Nových Sadech a ohromilo mě, že její byt byla jedna velká knihovna. Vzdělaností oplývala i profesorka Františka Francová, také lingvistka. Měla velký a všestranný zájem o kulturu.

Vzkážete něco dnešním studentům?

Žádné radě starých-moudrých jsem jako student moc nedůvěřoval. A tak mladým přeji, aby k tomu, co dnes pokládám za důležité a cenné, dospěli dřív než já.

Univ. prof. PhDr. Jaroslav Macháček, CSc.

JAROSLAV MACHÁČEK

PO ŠKOLE

Prof. PhDr. Jaroslav Macháček, CSc., je jazykovědec, univerzitní profesor pro obor anglický jazyk, překladatel a odborný publicista v oblasti mluvnické a významové skladby anglického jazyka. Patří k významným osobnostem olomoucké univerzity a jeho život byl naplněn neobyčejně proměnným osudem. Do roku 1970 byl vedoucím katedry germánské a anglické filologie, pak po krátkém působení v Ústavu vyšší nervové činnosti se stal na patnáct let topičem kotlů ve Fakultní nemocnici Olomouc, poté opět vedoucím katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého a na několik let i prorektorem UP pro zahraniční styky. Působil v britském Sheffieldu, na University of California v Berkeley a na Harvardu. Jaroslavu Ma-

cháčkovi byla udělena Cena města Olomouce za rok 1999. Hanácká metropole tak vyjádřila svůj obdiv vědci, který se nikdy nezpronevěřil ideálům demokracie a velkou měrou se zasloužil o rozvoj olomoucké univerzity.

Prof. PhDr. Jaroslav Macháček, CSc., maturoval na České reálce v roce 1948 ve třídě prof. Štěpánky Gregorové.

Téměř celý Váš život, pane profesore, je spjat se školami. Která byla ta první, do níž jste vstoupil?

Tou první byla školička na předměstí Olomouce, v Pavlovičkách, kde jsme bydleli. Byla to klasická koedukovaná obecná škola, která nás dokázala pomaloučku a postupně uvádět do vzdělávacího procesu. Po páté třídě mne rodiče přihlásili do reálky v Olomouci, což pro mne bylo nesmírně zajímavé, protože jsme byli vychovávaní a vzděláváni humanitně, ale současně s orientací na technický pokrok. Původní sedmiletou reálku změnili za války Němci na osmileté Státní reálné gymnázium.

Víceletá střední škola byl zajímavý a velmi užitečný typ školy. Nikdy jsem během studia neměl pocit nějakého vzdělávacího elitářství, jak se dnes někdy proklamuje. Sociální spektrum tam bylo mezi studenty široké, sám jsem pocházel z dělnické rodiny. Ve škole záleželo na tom, jak se kdo přičinil. Společenskou diferenciaci, kterou jsem mimo školu živě vnímal, jsem ve škole nezaznamenal.

Obecná škola byla pro mne počátkem nezbytným na rozkoukání, střední školu stále vnímám jako období nesmírně pěkné a podnětné.

Co Vám nejvíce utkvělo ze školy v paměti?

Měli jsme učitele výborné, ne každého jsme přirozeně ocenili od začátku, z mnohých jsme měli velký respekt, některé jsme měli rádi; pak se ukázalo, že ti, které jsme měli nejraději z toho hlediska, že jsme nemuseli nic dělat, nás zase tak moc nenaučili. Léta běžela a my jsme během studií zvolna nabírali rozum. Bylo výborné, že jsme na to měli osm souvislých let. Rodiče se v době našich studií o naše prospívání a problémy moc nestarali, v mém případě vůbec. Studium byl problém studenta a profesora. I když jsem měl jednou z chování hodnocení uspokojivé, což byla dvojka, naši to ani nepoznali. Do kvarty jsem moc dobře neprosplával; nedával jsem pozor a pak jsem některým předmětům nerozuměl. Ale všechno bylo v kantorech. Znali nás a vedli osm roků a vždycky se snažili táhnout vyučovací proces sami! Měli na to poměrně dost času. Osmiletý cyklus probíhal tak, že jsme tytéž disciplíny probírali několikrát. Takže i já, ač matematický antitalent, jsem zvládl technické základy, s nimiž moji spolužáci úspěšně pokračovali na technice.

Olomouckému reálnému gymnáziu konkurovalo Slovanské gymnázium.

Jak jste je vnímali?

Dívali jsme se na ně s despektem a pokládali je za školu „kamennou“, zatímco tu naši za školu moderní. Jistě to nebylo oprávněné...

Jaké bylo společenství studentů?

Samozřejmě jsme se i prali, ale spíš v nižších třídách; škola byla koedukovaná, ale z 31 žáků bylo 29 chlapců. Po kvartě mnozí odcházeli do praktičtějších škol, zejména do těch, které nabízely profesně zaměřené studium. Jako třída jsme byli

velmi kompaktní a prestiž nebyla odvozována ani od prospěchu, ani od společenského původu. Dodnes se scházíme a máme si co říct. Od kvinty do oktávy jsme po válce studovali ve svobodném státě a v poválečném vydechnutí bylo hodně místa pro toleranci.

A profesori?

To byli vzdělanci - např. prof. Antonín Zatloukal nebo prof. Rostislav Bartoča! Zpočátku nám někteří profesori připadali rétoričtí, ale brzy jsme zjistili, že to jsou lidé nesmírně vzácní. Moje profesorka angličtiny Štěpánka Gregorová ještě žije, má přes devadesát let a za svou středoškolskou angličtinu vděčím především jí. Dřela nás hrozně!

Mé zkušenosti ze školy budou asi jiné, než mají studenti dnes. Absolvoval jsem školský systém, který mi vyhovoval a o němž jsem přesvědčen, že byl nejlepší. Během osmi let souvislého studia jsem navázal kontakty pro celý život. Tak to vnímají i moji spolužáci. Dodnes se vzájemně obohacujeme.

Máte stejně dobré vzpomínky na univerzitní studia?

Olomoucká univerzita byla po svém založení plná významných osobností a velkých kapacit. A to i na katedrách ideologicky prostupnějších, jako je např. historie, kde působili Polišenský, Kutnar, Kristen. Na klasické filologii Janáček, na germanistice Trost atd. Úžasné soustředění osobností. Mým učitelem byl profesor Ivan Poldauf, člověk veliké badatelské hloubky a širokého kulturního rozhledu.

Co popřejete dnešním studentům a učitelům?

Nejsem učitel. I jako anglista neučím jazyk, ale o jazyce. Myslím si však, že bychom neměli zapomínat na Komenského. Výtky, že škola dnes učí fakta, nepokládám za přesné. Škola učí i fakta spojovat, učí myslet. Věřím, že podněcuje i ke kreativitě. A tak přeji učitelům i studentům, aby ve škole, zejména v té, kde jsem maturoval, nacházeli uspokojení a uplatnění.

OBJEVITEL EVROPSKÉHO ROZMĚRU OLMOUCE

Jedním z významných absolventů Slovanského gymnázia v Olomouci je univerzitní profesor Ludvík E. Václavek, CSc. Nedávno byl poctěn i Cenou města Olomouce. Ludvík E. Václavek maturoval na Slovanském gymnáziu v roce 1950 ve třídě A prof. Karla Kymly. Univ. prof. PhDr. Ludvík E. Václavek, CSc., je významný germanista, literární historik a v letech po listopadu 1989 byl děkanem Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Celým životem je spjat z Olomoucí a její obnovenou univerzitou, na níž po absolvování Slovanského gymnázia vystudoval a následně až do dneška působí. V letech normalizace pracoval ve fakultní knihovně, protože byl postižen zákazem výkonu povolání a publikování. Vědecky se zabývá především literaturou 19. a 20. století v Německu a Rakousku. Předmětem jeho zájmu je i německy psaná literatura na Moravě. Věnuje se také literární tvorbě, jež vznikla v nacistických věznicích, a má editorské zásluhy o Deník Otty Wolfa a Úsovské pověsti Vlastimila A. Poláka. Nejvýznamnějším dílem prof. PhDr. Ludvíka E. Václavka jsou učebnice dějin literatury v německém jazyce ve 20. století a Stati o německé literatuře vzniklé v českých zemích. V roce 2001 se

stal spoluautorem publikace Beiträge zur deutschsprachigen Literatur in Tschechien. Vědecké práce Ludvíka E. Václavka jsou dokladem, že jejich autor objevil evropský rozměr Olomouce. K blížícímu se jubileu Slovanského gymnázia nám L. E. Václavek poskytl následující rozhovor.

Pane profesore, čím je Vám Olomouc blízká?

Jsem rodilý Olomoučan a můj otec, který byl v době mého dětství kriminálním úředníkem, měl velký zájem o historické pamětihodnosti města a jeho vývoj, studoval české i německé dějiny Olomouce a mne často provázel Olomoucí a ukazoval místa něčím pozoruhodná. Tak jsem už před léty pochopil rčení: Zde mluví každý kámen.

V Olomouci jsem navštěvoval Slovanské gymnázium. Byla to dobrá škola, která mě obohatila o znalost latinského jazyka. Latina mi umožnila snadněji a lépe chápat všechny ostatní jazyky. Vypěstovala ve mně smysl pro filologické myšlení, načerpal jsem mnoho poznatků o antických reáliích, filozofii, státnictví a právu, což mne provázelo po celý život.

Na které profesory nejčastěji vzpomínáte?

Znalost latiny mi splývá s osobou profesora Františka Novotného, i když mne učilo latině více profesorů. Obdivuji šíři, v níž latině vyučoval. Jím analyzovaná modelová struktura latiny byla pro mne branou ke všem jazykům. Dnes na něho s povděkem vzpomínají i ti, jimž dělala latina velké problémy.

Ke který předmětům kromě latiny jste na gymnáziu tíhl nejvíce?

Ke studiu historie. S historií mám spojenou osobnost profesora Václava Valenty. Dějiny antiky a dějiny orientální byly v centru jeho zájmu a dovedl nám je dokonale přiblížit.

Ruku v ruce s historiografií šla geografie, kterou nás učila profesorka Marie Kubínová. Samozřejmě vyžadovala znalost faktografie, ale učila nás myslet a s fakty pracovat. Zejména v nižších třídách byla pro nás tato metoda přitažlivá. Zmínit se musím i o profesoru Jaroslavu Čičatkovi, který jako zprostředkovatel hudební historie byl nepřekonatelný. Obohatil nám nejen výuku, ale i život. Mnoho jsme od něho rádi přebrali.

Jaké bylo Vaše postavení ve třídě?

Během studia se měnilo. Vzpomínám si, že v dějepisu jsem byl ještě se dvěma spolužáky pokládán za znalce a jako autorita jsem doplňoval učivo. Někdy jsme

Univ. prof. PhDr. Ludvík E. Václavek, CSc.

svého postavení natolik zneužili, že jsme si vymýšleli. Mnohé naše výroky se pak objevily v třídním „cancbuchu“, sbírky výšplechtů. Vše už odvál čas.

Třídy v době mého vstupu na gymnázium (1942) byly tvořeny podle přesně stanoveného klíče: 35 chlapců a pět dívek. Dívky v prvních letech studia byly hvězdy. Zářily do kvinty, do sexty, ale pak se to nějak srovnalo a před maturitou, zejména v hodinách diskurzních a diskuzních, se jako ukázkoví studenti předváděli spíše chlapci.

Zažil jste někdy konflikt mezi školou a rodinou?

Nikdy, škola byla svatá a byla vždycky respektována. Představy rodičů, že za špatného studenta může škola, neexistovaly. I dnes je pro studenta dobře, když rodina vnímá školu jako autoritu.

Co následovalo po maturitě?

Když jsem maturoval, byla už v Olomouci obnovena univerzita. Byl jsem přijat ke studiu na Filozofické fakultě UP. Největší vliv na mne měl dosud stále nedoceněný polyhistor profesor Pavel Trost, který nám navodil metodu: literární historie ano, ale v těsné spojitosti s filologií a znalostmi jazykovědnými. Vedl nás ke srovnávání vývoje myšlení, kultury a myšlení nejen v oblasti středoevropské či německé, ale v celé Evropě. Proto jsem se nikdy necítil nakloněn metodám „čistě“ literární estetiky.

Vaše vědecká práce úzce souvisí s Olomoucí. V kterém úseku nejvíc?

Vedle dějin literatury německé a rakouské, které přednáším, jsem také samozřejmě sledoval i autory, kteří pocházeli nebo tvořili v naší zemi. Je to zvláštní skupina autorů, v literární vědě se o nich mluví jako o pražské německé literatuře. My k ní dnes řadíme moravskou literaturu v německém jazyce jako specifický jev. Patří k ní mnoho děl a mnoho autorů s užším vztahem k Praze nebo častěji k Vídní. Mně se podařilo objevit několik zasutých, zapomenutých nebo dosud málo doceněných postav. Zejména v době, kdy jsem byl vyřazen z „veřejné existence“, jsem se koncentroval na hledání vzpomínek pamětníků a pozůstalostí, které s Olomoucí nebo regionem souvisí. Podařilo se mi najít zajímavé jevy, někdy až kuriózní, o nichž jsem psal. Doložit však možno i velké literární osobnosti, např. Ferdinanda von Saar, rakouského spisovatele a básníka, který v Olomouci sloužil jako kadet a podporučík v letech 1849–1851. Moravě a Olomouci věnoval i po letech několik svých děl. O všech jsem psal.

Celý život jste prožil v Olomouci. V čem je podle Vás její velikost?

Význam města se odvíjel již v minulosti od arcibiskupství a od univerzity. S nimi je spjat bohatý kulturní život: dlouhodobá divadelní tradice, bohaté výtvarné a hudební dění. Bohužel všechno bylo v nedávné minulosti redukováno jen na to, co bylo vytvořeno Čechy. To bylo velké ochuzení, neboť něco takového v umění neplatí. Teprve nyní se opět objevuje zapomenutá dimenze a Olomouc se začíná vnímat ve svém středoevropském významu.

Co vzkážete dnešním studentům Slovanského gymnázia?

Že vzdělanost je pro život nezastupitelná.

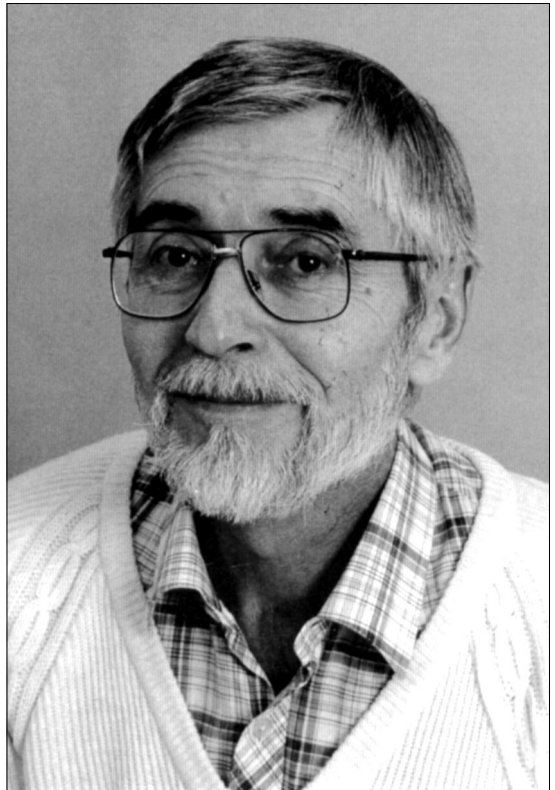
PROF. ZDENĚK KUČERA

– UMĚLECKÁ OSOBNOST

Sochař, malíř, grafik, vysokoškolský pedagog Zdeněk Kučera prožil v posledním desetiletí mnoho pozoruhodných chvil. Byly to chvíle koncentrovaného zúročování pozoruhodného celoživotního uměleckého díla, které vznikalo v umělecké i sociální izolaci doby normalizační a trpělivě čekalo na příhodnější klima, aby oslovilo, aby promluvilo. Od šedesátých let se Zdeněk Kučera zabývá geometrickou a konstruktivistickou tvorbou a dobírá se ve svých plastikách, serigrafiích i malbách překvapujícího kompozičního efektu. Kučerovo dílo bylo v posledním desetiletí vystaveno v předních českých galeriích a jeho tvorba byla prezentována v Calgary, Kanagawě, Los Angeles, Lublani, Ludwigshagenu, Maastrichtu, Madridu a v mnoha dalších předních městech všech kontinentů. Zdeněk Kučera byl jmenován univerzitním profesorem, několik let byl vedoucím katedry výtvarné výchovy na Univerzitě Palackého, získal Cenu Masarykovy akademie umění a je svými díly zastoupen nejen v některých sbírkách českých galerií a uměleckých muzeí, ale i ve Francii, Německu, Egyptě, Slovinsku... Zdeňka Kučera, který maturoval na Slovanském gymnáziu v roce 1953 ve třídě prof. Stanislava Lišky, jsme navštívili na akademické půdě olomoucké univerzity a zavzpomínali na jeho školní léta, na léta mladosti.

Pane profesore, kde začala Vaše školní historie?

Zde v Olomouci, ve škole Na hradě. Zde jsem absolvoval svou „obecnou“, kde jsem se naučil číst, psát a počítat, ale i kreslit, jak si občas mohu připomenout starým náčrtníkem, do něhož jsem ve škole kreslil. Obecnou školu jsem absolvoval s jedničkami, protože náš pan učitel byl hrozně hodný. První můj konflikt s učitelskou autoritou se váže na vypracování úkolu z počtů, protože zadaný příklad jsem z návodu tatínka „zpracoval“ jiným způsobem, než bylo tehdejší metodikou a paní učitelkou předepsáno. Byl jsem za to poprvé „sepsut“.

Univ. prof. Zdeněk Kučera

Z tvorby prof. Zdeňka Kučery

Byla Vaše studijní kariéra přímočará?

Proměny doby ji zklíkatily. Z obecné jsem přešel na Slovanské gymnázium, ale po roce či dvou přišel rudý dědek Nejedlý, byla zavedena jednotná škola a já skončil na devítiletce (ZDŠ tř. Spojenců), odkud jsem se opět po dvou letech vrátil na gymnázium – tentokrát jen čtyřleté. To se v septimě proměnilo ve tříleté, takže jsem poslední maturitní ročník z vyšší moci absolvoval během prázdnin a předčasně odmaturoval. Tak jsem byl připraven o jeden šťastný rok studentského života.

Kteří učitelé Vám uvízli v paměti?

Na „měšřance“ jsem se setkal s výtvarníkem Zdeňkem Smejkalem a sborníkem Janem Hubem. Na ty nelze zapomenout, zanechali v nás hluboké stopy. Byli tak výraznými osobnostmi, že v mé paměti překryli všechny ostatní. S učitelem Smejkalem jsme se stali výtvarnými „kolegy“ a dodnes se rádi obesíláme a setkáváme na svých jubilejních výstavách. Máme si i dnes co povědět.

Vzpomínáte i na své středoškolské učitele?

Měl jsem to štěstí, že mým třídním profesorem byl známý matematik Stanislav Liška. Byl náročný, ale vytrvalý. Vnímali jsme ho dosti negativně, protože nám dával „do těla“, ale dokázal naučit matematiku i nejméně talentované. Kromě Lišky byl naším idolem výtvarník Miloš Stibor, čerstvý absolvent univerzity s leteckou minulostí. Jeho metody v té době byly novátorské. Portrétovali jsme i školníka! V době středoškolských studií jsem také více inklinoval k češtině a také jsem se ke studiu češtiny na univerzitě přihlásil. Ale několik dní před zahájením přednášek mne potkal docent Aljo Beran, sdělil mi, že se bude otvírat kombina-

ce matematika – výtvarná výchova a přesvědčil mne, že to je přesně to pravé, co mám studovat. Tehdy už pominulo období, kdy jsem se potřeboval od svého otce malíře odlišovat, a akceptoval jsem pokorně zděděné geny. Po desítkách let si uvědomuji, jak se kubistické období mého otce bezděčně promítlo do počátečního údobí mé vlastní tvorby. Pokud se týká matematiky, fascinovala mne geometrie, v ostatních matematických disciplínách jsem celý život těžil z „Liškových“ středoškolských základů. Zužitkoval jsem je dokonale.

Byl jste ve škole parťákem, nebo jste měl pocit odlišnosti?

Nikdy jsem neměl pocit odlišnosti. Patřil jsem vždy k výlupkům a studentskou společnost tohoto typu jsem považoval za vlastní. Dodnes se občas, pokud je kdo na světě, scházíme v hospodě „na pivu“ a vzpomínáme.

Co byste popřál dnešním studentům a žákům?

Škola chce hodně pokory, úcty a skromnosti k přírodě i k lidské práci. Jak říká Saroyan, mezi věcmi, které vytvořila příroda nebo člověk, není ani jediná, která by nestála za to, aby ji člověk „opravdu“ viděl. Musím se přiznat, že studentům někdy závidím báječné nápady, přemíru tvořivosti, možnosti, které mají – při studiu jazyků, cestování. Nám se o nich ani nezdálo, my jsme v tom směru byli jako Mařenka, když loupala perníček z chaloupky. Přeji všem studentům, aby nehledali smysl života v nějakém drogovém opojení, v nesmyslném ničení a devastaci, ale aby se dokázali radovat z toho, co nám naše planeta poskytuje.

S LUCÍ PILIPOVOU PO TELEFONU...

Mezi významné absolventy Slovanského gymnázia v Olomouci patří Lucie Pilipová, rozená Hartlová. Školu absolvovala s vynikajícími výsledky a maturovala v roce 1986 ve třídě B u třídní prof. Dany Slezákové. Do širšího povědomí vstoupila nejen jako manželka někdejšího ministra školství Ivana Pilipa, ale i jako mluvčí Úřadu mezinárodních vztahů ČR a mluvčí Ministerstva zahraničních věcí ČR a následně i jako výkonná ředitelka Nadace Bohemiae, jejímž úkolem bylo vytvářet v mezinárodním kontextu dobré povědomí o České republice a navazovat a rozvíjet neoficiální kontakty se zahraničím.

Lucie Pilipová po absolvování Slovanského gymnázia vystudovala Vysokou školu ekonomickou na Fakultě obchodních a mezinárodních vztahů, kde studovala obor mezinárodní vztahy a zahraniční obchod. Studium ukončila v roce 1991 po ročním stipendiu na Universidad Complutense v Madridu. Prošla řadou zaměstnání, mimo jiné byla středoevropskou korespondentkou španělského rádia Antena 3 a redaktorkou vnitropolitického zpravodajství ČT. V publicistice zaujala jako autorka pořadu ČT Sladký život, který pojednával o soukromí a životní filozofii ministrů české vlády.

Lucie Pilipová patří mezi emancipované ženy, které úspěšně zvládají jak rodinné role, tak i náročná povolání. Je matkou Terezy (1996), Sylvie (1998), Štěpána (2000) a v červenci 2002 očekává narození čtvrté ratolesti. Snaha optimálně skloubit role rodinné a profesní ji vedla k odchodu ze státní správy do soukromého sektoru. Od roku 1998 je spolumajitelkou agentury Via Perfecta, která se zabývá organizačními službami, a spolumajitelkou firmy Millennium,

Lucie Pilipová (vlevo) ve společnosti Tomáše Bati a manželů Zielenčovských na slavnosti v Národním muzeu

kteřá poskytuje cateringový servis. Úspěšnou absolventku Slovanského gymnázia jsme v souvislosti s přípravou almanachu ke 135. výročí založení ústavu požádali o rozhovor.

Paní Pilipová, Slovanské gymnázium jste opustila před 15 lety. Zůstalo Vám z něho něco v paměti?

V době mých studií se ústav nazýval Gymnázium, tř. Jiřího z Poděbrad. V budově byla základní škola i gymnázium. Některé zážitky, ale i učitelé a profesori mi už splývají a nejsem si jista, které vzpomínky se vážou k základní škole a které už jsou „gymnaziální“. V paměti nosím mnoho profesorů. Díky jejich náročnosti jsem získala dobré základy všeobecného vzdělání.

Byla jste jako studentka ve svých zájmech vyhraněná?

Přitahovala mne čeština, literatura, jazykové vyučování, humanitní předměty, ale pokládala jsem za povinnost vyrovnat se s nároky školy ve všech předmětech. Často vzpomínám na své češtinářky, které nás podněcovaly k recitování. Patřila k nim prof. Dagmar Bělinová, ta byla i výbornou ruštinářkou, také Vladimíra Cetkovská, Milena Kovaříková... Dodnes jejich zásluhou umím mnoho básní zpaměti a už se těším, jak budu brzy recitovat opět se svými dětmi.

Jaké bylo Vaše postavení ve třídě? Byla jste dominantní osobnost?

Byla a jsem ctížádostivá, netrpěla jsem trémou, ráda a bez větších problémů jsem se zúčastňovala všeho dění. Snad to ovlivnila i okolnost, že hodnocení mých školních „výkonů“ bylo pro mne povzbuzující.

***Nebyla by škola školou, aby každému nenaznačila jeho slabosti...
Bylo tomu tak i u Vás?***

Na nic podstatného si nevzpomínám, ale mám pocit, že jsem se mnohdy jevila pro svou výřečnost příliš viditelná a dominantní a že mne bylo třeba občas usměrnit. Teprve v diplomacii jsem si asi vypěstovala smysl pro přiměřenost.

Hledala jste uplatnění i mimo školu, nebo jste viděla své školní studium jako prioritní?

Měla jsem velký zájem o český jazyk; zejména poezii jsem věnovala hodně času. I dnes, pokud mám čas na knihu, sahám po poezii.

***Když jste ukončila studia, pozbyla jste radosti ze školních úspěchů.
Kdy jste pocítila radost z profesního uplatnění?***

To bylo poměrně brzy. Poprvé, když jsem se dokázala domluvit anglicky. Dodnes mívám uspokojení z toho, že jsem na české zvyklosti poměrně dobře zvládla český jazyk. Z hlediska gramatického, pravopisného i stylistického. S potěšením opravuji červenou tužkou dopisy, které dostávám. Víím, že za tuto schopnost vděčím svým učitelům jazyka českého, hlavně paní Cetkovské.

Hodně se dnes mluví o profesionalitě. Jak ji vnímáte Vy?

V písemném projevu je snadno viditelná. V životě by se měla projevat vysokou mírou perfekcionalismu, důrazem na dokonalost v detailech. Požadují ji i ve službách, které poskytují v rámci svého podnikání. Profesionalita se nesnáší s povrchností, ale je založena na odpovědnosti. V podnikání je ale možné odpovědnost přenést a rozložit na jiné osoby a pak se dostatečně věnovat i rodině. Proto mně podnikatelská sféra nyní zcela vyhovuje.

Co pokládáte za důležité pro podnikání kromě již zmíněné profesionality?

Podnikatel musí mít vizi, musí mít cíl, musí vědět, jak rozvíjet podnik. A také vtisknout podniku profesionální image, aby lidé věděli, že se vždy dočkají jen perfektních služeb.

Bliží se významné výročí ústavu, na němž jste maturovala. Co vzkážete dnešním studentům?

Chtěla bych je ujistit, že středoškolské vzdělání je velmi důležité a že je mu třeba věnovat hodně pozornosti. Ale zároveň by v této době měl každý mladý člověk najít v sobě dispozice pro své další zaměření. Během studií by měl poznat směr, obor, činnost své budoucí profese... Každému studentu na Slovanském gymnáziu bych přála, aby se mu to podařilo.

Oslavy školního jubilea proběhnou v první polovině října. Budete se moci oslav s ohledem na čtvrtou ratolest zúčastnit?

Samozřejmě. I s dětmi lze žít plně a zúčastňovat se i veřejného života. A tak nepokládám svou účast s tříměsíčním dítětem za nic nemožného.

POSLANEC IVAN LANGER VZPOMÍNÁ NA SVÁ STUDIA RÁD

Mezi významné osobnosti politického života v České republice už řadu let patří MUDr. et Mgr. Ivan Langer, poslanec a místopředseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Ivan Langer je Olomoučan. V hanácké metropoli

MUDr. et Mgr. Ivan Langer

strávil dětství i mládí, v ní také získal základní a středoškolské vzdělání a životně v Olomouci i „zakotvil“. Maturoval na Slovanském gymnáziu v roce 1985 ve třídě C prof. Dany Kubalové, bioložky a tělocvikářky.

Mezi absolventy Slovanského gymnázia lze stěží najít osobnost tak výrazně profilovanou. O svébytnosti Ivana Langerova svědčí i jeho životní akcelerace. Po maturitě absolvoval povinnou základní vojenskou službu, na Lékařské fakultě Univerzity Palackého vystudoval medicínu (1993), v závěrečném roce lékařských studií zahájil v Olomouci ještě navíc studium práv a dokončil je na Karlově univerzitě v roce 1998. Profesionální kariéru odstartoval Ivan Langer jako tajemník ministra spravedlnosti České republiky, souběžně několik let byl předsedou správní rady Nadace Bezpečná Olomouc, byl i zastupitelem města Olomouce, od roku 1996 je poslancem PS PČR. Dostalo se mu řady poct, mimo jiné byl jmenován čestným členem Řádu České Maltéžské pomoci.

Jeho životním krédem je přesvědčení, že především svoboda jednotlivce, osobní odpovědnost, víra ve schopnosti člověka a jeho jedinečnost mají být základem pro správný postoj člověka ke světu a politice. Zájmy Ivana Langerova jsou velmi široké a dotýkají se kromě sportu, hudby, divadla a filmu i mnoha závažných společenských problémů. Např. bezpečnosti, prevence kriminality, drogové problematiky, zdravotnictví a dalších okruhů společenského dění.

Ivan Langer je ženatý a je otcem dcery Petry.

V souvislosti s jubileem Slovanského gymnázia jsme Ivana Langerova jako významného absolventa nejstaršího středoškolského ústavu na Moravě požádali o několik neformálních vzpomínek z dob studia.

Pane poslanče, jak vzpomínáte na dobu školní docházky a studia?

V živé paměti tu dobu už nemám, ale vzpomínám na ni s láskou a s radostí. To nepřijemné, co bylo spojeno se studiem, se odsouvá do pozadí, a v paměti zůstá-

vá jen to příjemné, především pěkné prostředí, dobrá školní parta a velmi dobrý profesorský sbor, který nás v drtivé většině dokázal připravit na vysokoškolská studia.

Významné osobnosti zůstávají i v paměti učitelů a profesorů.

Patříte k těm, na něž vzpomínají i učitelky mateřské školy.

Sahá i Vaše paměť tak daleko?

Vzpomínám si i na svá léta strávená v mateřské škole. Vzpomínky jsou posilovány celou řadou fotografií, ale k nejdominantnějším zážitkům z mateřské školy patří můj útěk z ní, kdy mě hledali rodiče i policie. Celé období předškolní a povinné školní docházky bylo pro mne kombinací poměrně výborných učebních výsledků s velkým množstvím poznámek o tom, co jsem kdy vyvedl.

Překvapilo Vás gymnázium?

Samozřejmě. Na gymnázium jsme byl přijat v roce 1981 po absolvování osmé třídy. Že jsem vynechal devítku, to byla jedna z vymožeností doby.

Gymnázium, tehdy se jmenovalo Jiřího z Poděbrad, mne překvapilo neoblmností svých pedagogů. Na gymnázium jsem šel, abych mohl později studovat medicínu. Přesto jsem byl zařazen do matematicko-fyzikální třídy. Zařazení jsem odmítal, ale rychle jsem pochopil, že přijatý student nemá příliš mnoho šancí prosadit si svou.

Které předměty jste si oblíbil?

Určitě to byla biologie, chemie, ale nakonec i fyzika. Měli jsme vynikajícího a pověstného fyzikáře profesora RNDr. Josefa Látala. Jeho pověstná věta zněla: „To by i foxteriér pochopil.“ Být jeho žákem, to bylo skoro potěšení. Také jsme měli brilantního angličtináře a ruštináře profesora Břetislava Nakládala. To byl v dobrém slova smyslu démon gymnázia, vzbuzoval velký respekt a doslova nás utýral ke znalostem.

Existoval na gymnáziu prostor pro pěstování mimoučebních zájmů?

Byli jsme třída, kde byla celá řada aktivních sportovců. Podíleli jsme se na organizaci hokejových turnajů, hráli jsme středoškolské hry v košíkové, třída se zúčastnila fotbalových turnajů. Možností bylo hodně, ale nejvíce nás lákal sport. Slavný basketbalový turnaj Matrjoška, který pořádal profesor dr. Emil Hecl, mi umožnil rozvinout jeden z dalších koníčků – malování, a to při tvorbě turnajových plakátů. Zpětně jsem se dozvěděl, že je snad profesor Hecl dodnes uchová.

Kdy jste přišel poprvé na myšlenku být lékařem?

V souvislosti s rodinnou tragédií, kdy zemřel bratr mé maminky na leukémii. Asi mne jako dítě napadlo, že bych právě já mohl být objevitelem zázračného léku, který by uzdravoval nemocné. Později jsem se domníval, že medicína je obor, který je nejméně poplatný totalitě, a proto jsem se pro ni rozhodl.

Zajímaly Vás na gymnáziu obory, které souvisely s uměleckými ambicemi?

Zvláštní napjatý vztah jsem cítil k naší profesorce jazyka českého. Ač jsem byl aktivním členem Divadelního studia při Divadle Oldřicha Stibora, hrával divadlo

a stýkal se s kumštýři, ač jsem dokonce psal básničky, recitoval a maloval, nějaký vřelý vztah mezi námi nevznikl. Říkám tomu dnes tvůrčí napětí. Spíš jsem si asi chtěl s jazykem hrát a experimentovat, než se jen něco učit nazpaměť. U maturity to ale skončilo jedničkou.

Přestože jsem se naučil několika cizím jazykům, češtinu považuji za nejkrásnější a nejbohatší ze všech, protože werichovské „malé červeňoučké jablíčko“ je opravdu nepřeložitelné.

Jaký jste měl pocit při maturitě?

Určitě mi bylo smutno, protože se nám podařilo vytvořit dobrou partu a konec studia byl vlastně koncem toho našeho světa. Všechno krásné a jedinečné, co jsme objevovali, končilo. Před námi stála neznámá realita života. Myslím, že ve mně převažoval pocit lítosti.

Co vzkážete dnešním studentům Slovanského gymnázia?

Že vzdělání je základem všeho a že investice do vzdělání je ta nejlepší, kterou je třeba vynaložit. Jsem přesvědčen, že tento názor zastávají dnes už všichni, kteří vstupují na gymnázia. Všem studentům přeji, aby byli úspěšní.

KAMIL ČERMÁK, OSOBNOST ČESKÉHO TELECOMU

Zatímco ve sférách politických a uměleckých jsou jména osobností v nich působících viditelná ze všech stran, jsou kapitáni českého průmyslu a podnikání předmětem zájmu jen v mimořádných kauzách. V případech jiných se vlastně o nich mnoho neví. Kamil Čermák je výjimkou. Mimo jiné i proto, že se několikrát „mihl a zazářil“ v mediálně exponovaném světě České televize i jako mluvčí vládních činitelů. Jen znalí ale dokážou Kamila Čermáka tokem času propojit s maturantem Slovanského gymnázia v Olomouci z roku 1988, s olomouckým rodákem, který ze třídy D prof. Jitky Netopilové zamířil po maturitě studovat Vysokou školu ekonomickou v Praze.

Úvodem tohoto malého informačního bloku připomeňme některé biografické údaje. Kamil Čermák prožil dětství spolu s bratrem v rodině ekonoma, matka spíše tíhla ke světu uměleckému, především divadelnímu. Kamil se již v mládí zachytil drápkem v obou těchto sférách. Divadlu se věnoval amatérsky, ekonomii vystudoval. Oženil se v roce 1995, jeho choť je právničkou; syn Filip zahájil povinnou školní docházku.

Profesní kariéra Kamila Čermáka se stala dráhou velmi exponovaného člověka. V letech 1992–1994 byl moderátorem České televize a pracoval v redakci Události-komentáře. Z České televize přešel na Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, kde působil jako poradce a mluvčí ministra. V roce 1995 zakotvil v SPT Telecom v roli ředitele pro vnější vztahy, nyní je obchodním ředitelem.

O mnohostranných schopnostech Kamila Čermáka svědčí jeho členství ve správní radě Nadace Naše dítě a Nadace Via Bona; je členem Czech Institute of Direct a dalších prestižních organizací. Také mu byla mimo jiné udělena výroční cena Nadace Naše dítě za realizaci Dětské linky bezpečí.

Mezi zájmy Kamila Čermáka patří létání, literatura faktu, divadlo, historie a politika. Životním krédem mu je latinské *Per aspera ad astra*.

Kamil Čermák patří k významným a úspěšným absolventům Slovanského gymnázia v Olomouci. V souvislosti s jubileem školy a přípravou almanachu jsme předního manažera Českého Telecomu oslovili a požádali o rozhovor.

Vzpomenete si, čím jste svět poprvé překvapil?

Myslím, že jsem svět překvapil už svým narozením. Jsem poměrně pozdní dítě, bratra mám o 12 let staršího, takže jsem vlastně byl překvapením i pro své nejbližší. Doufám, že překvapením příjemným.

Byla škola v popředí vašeho zájmu, nebo jste ji protrpěl?

Nikdy jsem nevnímal školu jako instituci, jako místo, které musím navštěvovat. Do školy jsem chodil velmi rád kvůli spolužákům, byla to pro mne vlastně společenská záležitost. I kantory jsem vnímal jako ty, kteří zajímavě a podnětně organizovali náš čas. Vždycky jsem se cítil dobře mezi lidmi a škola mne uspokojovala právě tím, že mne mezi ně každodenně přiváděla. Dodnes se se spolužáky vídáváme a setkáváme, a to nejen s těmi, s nimiž jsem absolvoval gymnaziální studia, ale i základní školu. Dodnes vnímám školu jako něco víc, než je kamenná budova.

Bylo pro Vás gymnázium změnou? Jakou a v čem?

Přiznávám, že velkou změnou. Gymnázia jsme se strašlivě báli, poněvadž se tradovalo, že se i jedničkáři ocitají na chvostě a nosí domů čtyřky. Patřil jsem ke generaci, která procházela experimentálně novou koncepcí, měli jsme množiny a jiné vymoženosti. K nim patřil i přestup na gymnázium z osmé třídy, to mně bylo čtrnáct. Gymnázium bylo pro mne velkou změnou, ale velmi brzy jsem zjistil, že změnou k lepšímu. Gymnázium na tř. Jiřího z Poděbrad bylo pro mne skutečně alma mater. V roce 1988 jsme si na maturitní stužky nechali natisknout Slovanské gymnázium, a tím vlastně předešli oficiální návrat k původnímu jménu školy. Vedení školy ale z obavy, že to připomíná rok 1968, kdy se o změně názvu uvažovalo, nám tuto reminiscenci původního názvu ústavu rychle rozmluvilo. Stužky byly přetištěny.

Které předměty Vám byly nejbližší?

Jako student jsem projevoval náklonnost k předmětům podle sympatií k profesorům. Strašně rád vzpomínám třeba na fyziku, která patřila k předmětům, kterých jsme se báli a byly nejtěžší, ale díky prof. RNDr. Vlastimilu Kelbichovi

Úspěšný manažer Kamil Čermák

přestala být pro nás strašákem. Mému srdci byly samozřejmě bližší humanitní předměty, především cizí jazyky a čeština.

Vzpomenete si na některé profesory?

Kromě již vzpomenutého prof. Kelbicha připomínám prof. Milenu Kovaříkovou, která mne noblesním způsobem učila češtinu. Nerad bych se dotkl někoho tím, že bych ho opomněl, a tak raději výčet ukončím.

Co Vás zajímalo mimo vyučování? Čemu jste se věnoval?

Téměř celou dobu gymnaziálního studia jsem trávil víkendy na letišti ve Vyškově, kde jsem se věnoval bezmotorovému létání. Byl jsem vzorným členem Hanáckého aeroklubu v Olomouci, ale poněvadž v Neředíně byla spojenecká armáda, mohli jsme se létání věnovat jen ve Vyškově. Létání byla tehdy moje největší záliba.

Slyšel jsem, že jste v té době inklinoval i k divadlu...

Mé dilema tehdy bylo, budu-li pilotem, nebo hercem! Přes týden jsem hrál v Lidové škole umění Žerotín divadlo, o víkendech jsem létal. Divadlo jsem hrál s Ivanem Langerem, Danielem Hrbkem, Veronikou Hádkovou, posledně dva jmenovaní působí v pražských divadlech.

Společně jsme šli i do Prahy, já ale na ekonomickou školu. Tam nás zastihla revoluce. Na kolejích jsme zřídili studentský rozhlas, vysílali jsme do éteru, od tamtud nás stáhli do rádia na Vinohradech a tak vlastně začala moje mediální kariéra.

Byl jste angažován do mediální profese jako student. Dokončil jste řádně svá studia?

Skončil jsem je neřádně. Ukončil jsem první stupeň studia a další jsem dokončil v Holandsku na Erasmově univerzitě, a protože jsem pořád neřádný student, létám každý měsíc na konzultace za moře na Univerzitu v Pittsburgu.

Co pro Vás bylo z mládí nejpřínosnější?

S odstupem času si myslím, že nejpřínosnější bylo samo prožité mládí, kombinace školy a zájmů; myslím, že s žádnou generací nezamíchal Listopad tak, jak se mu to podařilo s naší. Asi proto je nám generace *jen* o pět let mladší vzdálenější, než je obvyklé.

Jakými vlastnostmi musí disponovat špičkový manažer?

Říká se, že manažeři jsou lidé, kteří dokážou dělat věci správně. Ale opravdoví lídři, kteří vedou druhé, musí dělat správné věci. A v tom je rozdíl. Z tohoto pohledu se spíš považují za lídra, který má manažerské schopnosti.

Co vzkážete dnešním studentům Slovanského gymnázia?

Netroufám si jim něco doporučit. Přeji jim, aby si dobu, kdy budou studovat, opravdu užili, protože pak je čeká život v opravdu tvrdém světě, možná tvrdším, než jsme měli my. Moje lidská douška, nikoli doporučení, je, že jim studentský život přeji i trochu závidím.

ŠKOLA HROU (NA PIÁNO)

Paměť je velmi ošidná věc. Stále si nemohu zvyknout na to, že už jsem pamětníkem, a dá-li mi někdo na ulici najevo úctu před mými šedinami, jsem z toho v rozpacích. Hlavou se mi honí slovní hříčka o tom, že sice „něco pamatuji“, ale zároveň, že „si nic nepamatuji“. Kdo se v tom má vyznat? A najednou je tu prosba, abych si zkusil vzpomenout na dobu před více než čtyřiceti lety. Pro jistotu otvírám ohmatané fotografické album a hledám, kterou prezidentskou podobiznu jsme měli tenkrát viset nad katedrou. Ta mi přesně určí dobu, ve které jsem navštěvoval budovu na ulici Jiřího z Poděbrad, která tenkrát nesla název Jednácetiletá střední škola. Á ... už vím! Ten rádoby přísný pohled blondáka s unylýma očima a tečkovanou kravatou patřil Antonínu Novotnému. Shodou okolností stejná tvář ve zlaceném rámu se srpem a kladivem se na nás mračila, když jsme v mládežnickém klubu poslouchali a tančili charleston. Tedy: ti ostatní tančili a já mlátil do piána melodie, které tenkrát lahodily našim uším (a ne uchám, jak jsem tehdy omylem uvedl ve slohové práci). A to mi už zůstalo. To místo u piána. Dovolte proto, abych se na naše gymnazijní roky podíval pomyslnými brýlemi muzikanta. Při mé současné profesi hudebního redaktora a vinárenského pianisty by to nemusela být nuda.

Na „Poděbradce“ se odnepaměti pěstovala muzika. Profesor Borovička (čeština) a profesor Krýza (chemie) měli vřelý vztah ke sborovému zpěvu, ale reperto-

Richard Pogoda (vlevo) a Pavel Dostál, současný ministr kultury České republiky, v únoru 1968

ár sestávající především z národních písní se nám příliš nezamlouval. A tak jsme se někteří nedali zlákat melodiemi Smetany či Foerstera a hledali jsme inspiraci jinde. Na konci padesátých let byla televize ještě v plenkách, takže nám zbýval rozhlas. Většinu času vyhrávalo cenzurou přistřižené rádio kromě lidovek především budovatelské písně, ve kterých jsme se rázně vypořádali se všemi za železnou oponou. Sporadicky se ozvaly onačejší rytmy, které prezentovaly výborné orchestry Karla Vlacha a Gustava Bromy i se svými zpěváky. To všechno byla hudba odkojená swingem, který tajně poslouchali za války naši rodičové ze zahraniční vysíláčky z Londýna. Ostatně my jsme byli v podobné situaci, protože jsme poslouchali – také tajně – vysílání rádia Luxembourg. To byla stanice vyhrávající rokenroly pro americké vojáky bránící vymoženosti kapitalismu v Západním Německu. Joj, to byla muzika! Jak libě zněla našim uším. Jenže Elvis Presley a jeho hudební soukmenovci zpívali výhradně anglicky. A tak jsme si na ty rytmem pulzující melodie psali neumělé české texty, které měly opravdu podezřelou kvalitu. Např.: *Máme doma medvěda / ten má zadek do hněda / máme doma mořskou pannu / ta vyplní celou vanu / zpíváme s ní rokenrol. Everybody!*

Naštěstí nám profesori Borovička a Bráblík objevovali krásu dokonale češtiny, např. přes texty pánů Voskovce a Wericha či Josefa Kainara. To už byla jiná káva! A tak jsem si sehnal noty s písněmi Jaroslava Ježka a začal doma (*zatím ještě zcela amatérsky*) improvizovat na témata jeho krásných blues. Mým denním chlebem se stal Klobouk ve křoví, Tmavomodrý svět, Ezop a brabenec, Stonožka aj. Nejraději jsem měl ale americký šlágr Whispering s Kainarovým textem Ona byla mlynářovo dítě. Tím jsem omračoval své spolužáky, kteří k nám chodili na hudební dýchánky. Na nich jsme na staříčkém gramofonu přehrávali jeden jediný rokenrol, který k nám byl propašován z Maďarska.

Otec pracoval jako kulturní tajemník jistého dělnického závodního klubu, kde měl k dispozici výkřik tehdejší techniky: kotoučový magnetofon Sonet Duo. Byl to příšerně těžký přístroj s magickým zeleně blikajícím okem. Mně se na jediný kotouč (*náhradní jste v obchodě nesehnali*) podařilo v noci nahrát dvacet nejnovějších šlágrů západní proveniencie a ty jsme pak tajně secvičovali po vyučování se dvěma dalšími odvážlivci z vyšších ročníků. Jednou nás u této podvratné kulturní činnosti přistihl prof. Stibor. Místo maléru přišlo veliké překvapení. Zamkl se s námi ve třídě a poradil nám, jak se na kytáře hrají akordy, které jsme z nahrávky tenkrát neuměli okopírovat. Byla to moc krásná spiklenecká chvíle s neopakovatelnou atmosférou a nikdy na ni nezapomenu.

Brzy jsem svá odpoledne u kláves plně zužitkoval, protože i na naší škole proběhlo místní kolo STM (*Soutěž tvořivosti mládeže*). V jedné třídě bylo díky profesoru Krýzovi dobře udržované koncertní křídlo a na něm předváděli pilní studenti před komisí, co secvičili především v tzv. hudbě vážné. Beethoven, Schubert, Smetana či Delibes byli podrobeni zatěžkávací zkoušce, při které trpělivost přítomných byla natahována na skřípec. Pak se vrátil na scénu rozčuchaný mladíček a uhodil do kláves v prvním akordu fortissimo! Členové komise se probrali z letargie a jedna soudružka, delegovaná z OV KSČ, dala najevo svou nelibost. Ještě větší leknutí přišlo, když se z divoké změti tónů vyklubala americká skladba St. Louis Blues, kterou bylo nutno prezentovat jako hudbu utlačovaného amerického proletariátu, jinak by se na soutěži nesměla vůbec objevit. Budiž poprav-

dě řečeno, že mé improvizování sestávalo především ze stálého držení pedálu, které vyvolalo zvukomalebnu směsici tónů, ve které poznat americké blues bylo velkým dobrodružstvím. No, nepostoupil jsem. Repertoár byl zřejmě příliš revoluční. Provedení taktéž.

Ale dostal jsem (*ve svých patnácti letech*) od jednoho člena komise nabídku, zda bych za něj dvakrát týdně neodehrál v blízké vinárně hotelu Palác první hodinu, protože musí hrát na kontrabas v místním operetním orchestru. A tak jsem s čerstvým občanským průkazem v kapse zasedl poprvé ke klávesám otlučeného vinárenského pianina za neuvěřitelnou částku 40 Kčs. V té vinárně – jmenovala se slibně: Tahiti – jsem potom potkal během pouhých dvou měsíců své celoživotní kamarády (*i když z konkurenčního hejčinského gymnázia*): klarinetistu Jeníka Kanyzu, který měl i svého osobního impresária Petra Novotného. V další vinárně, Modranská – to už mi bylo šestnáct, jsem pak navázal spolupráci s nadějným textařem Pavlem Dostálem. Že budeme autorskou dvojicí po dobu 30 let, to jsem tenkrát nemohl tušit.

Pavel Dostál (*nynější ministr kultury ČR*) uměl nádherně válet rokenrol a byl idolem všech olomouckých dívek. Byli jsme před ním důrazně varováni jako před chuligánem, který propadl západním ideologiím. To byla přímo pobídka k tomu, abych ho vyhledal. Měl velmi čilé kontakty s Prahou. Brzy mi přivezl noty s písničkami pánů Suchého a Šlitra. Naznačil mi, že po zvládnutí těchto šlágrů budu u piána králem stejně jako on na parketu Národního domu. Šestým smyslem jsem uhodl, že právě tohle je to pravé ořechové. Psal se rok 1960 a všichni mí spolužáci okamžitě vzali za své písničky Včera neděle byla, Malé kotě, Hluboká vráska, Dítě školou povinné. Dokonce i profesor Borovička nám v hodinách češtiny vysvětlil, co je na textech Jiřího Suchého jiného než na našich slátaninách o medvědech ve vaně. Jen mu vadily ty nešťastné elektrické kytary, které nám naopak dělaly tak dobře na duchu i po těle. Přesně si pamatuji, že Suchého píseň Blues pro tebe jsem poprvé slyšel na bramborové brigádě z rozhlasu po drátě. Třídní prof. Bráblík (*vida mne křepčit jako pominutého*) mi tenkrát prorokoval, že skončím jako potulný komediant a budu vděčný za každou kůrku. Jako vždy i tentokrát měl úplnou pravdu.

To už se psal rok 1961, z rádia Luxembourg zněl nádherně nakřáplý hlas Ray Charlese s doprovodem hammondových varhan, zvukový ideál 60. let. Se svými semaforovými hity se v Československém rozhlase prosadili Eva Pilarová, Karel Gott, Waldemar Matuška. Jiří Suchý měl v televizi svou první filmovou písničku Léta dozrávání a já věděl, že musím jít dozrát do Prahy. Tohle si nelze nechat ujít. A tak už půl roku před koncem studia bylo rozhodnuto, že na podzim zkusím štěstí jako typograf v grafické škole v Praze na Smíchově. Otec měl radost, že budu jednou dělat noviny; já zase, že budu u všeho, co mne nejvíc lákalo. Kdybych tušil, jak brzo přijdou Beatles a Rolling Stones! Že je dokonce uvidím přímo v Londýně. To bych se radostí zbláznil.

Při maturitě jsem sice neexceloval, ale prošel jsem za vydatné pomoci profesorů Bráblíka a Borovičky, kteří nám tenkrát drželi palce. Občas jsem se zadíval nad hlavy členů maturitní komise. Prezident Novotný byl čím dál víc zachmuřený. Jako by i on tušil, co všechno ho potká při Pražském jaru.

Richard Pogoda
(mat. roč. SG 1961, B)

NA ZAČÁTKU BYLA TAKOVÁ LEGRAČNÍ DOHODA...

Povedlo se mi zakončit druhý ročník SVVŠ v Hejčíně trojkou z chování a pětkou ze zeměpisu. Měl jsem utkvělou představu, že je mi křivděno, že se mi škola mstí za můj studentský kabaret, kde jsem si z učitelů dělal legraci. Chtěl jsem se bránit, náš kabaret dostal tehdy významnou cenu na národní přehlídce ochotnických divadel, psaly o nás noviny a já jsem chtěl tisk upozornit na útlak, kterému jsem vystaven. Bylo to ode mě velmi naivní, ale účel to splnilo. Ředitel hejčínské dvanáctiletky mi velmi netradičně nabídl, že by se dala trojka z mravů změnit na dvojku a i ten zeměpis by mohl skončit čtyřkou, kdybych školu opustil – prý mi pomůže sehnat jinou!

Přistoupil jsem na tohle unikátní řešení a vstoupil do maturitního ročníku na „Poděbradce“. Byl jsem jediný chlapec mezi čtyřiceti dívkami! Takový „trest“ bych každému nezvládnutelnému repetentovi přál!

Byl to nádherný rok – své spolužačky jsem miloval, snažil jsem se je nepřetržitě bavit, staral se o veselou nástěnku a zavedl zábavné školní vysílání. Pokud jde o studijní výsledky, patřil jsem do hlubokého podprůměru a ani v mravech jsem příliš nevynikal – obávám se, že u profesorského sboru jsem nebyl oblíben. Měl jsem neustále sklony se předvádět (to mi zůstalo, teď se tím slušně živím), pro fór bych si nechal vrtat koleno. Když jsem měl za třídu (nevím proč) promluvit na svazáckém aktivu, můj žertovný projev se řešil na OV ČSM i v ředitelně. Když mě vybrali, abych zarecitoval na rodičovském večírku, zvolil jsem si takovou báseň od Nezvala, že kdyby ji chtěla dnes vysílat televize, tak by jí to prošlo jedině v Peříčku. Ani moje rozhlasové školní vysílání nemělo dlouhého trvání.

Samozřejmě, že si nestěžuji. Učitelé měli pravdu – kdyby takových exhibičních pitomců, jako jsem byl já, měli v každé třídě pět, tak by se mohli jít oběsit.

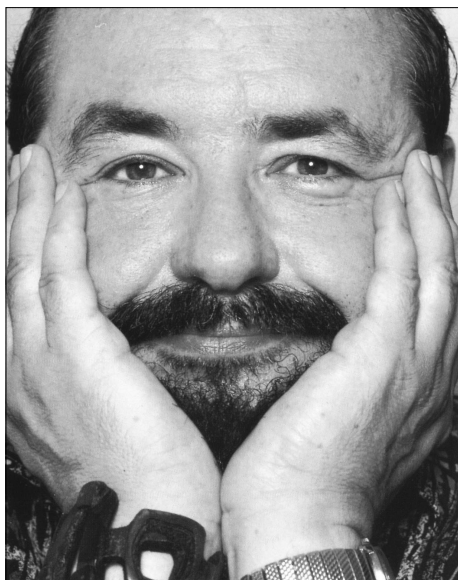
Jeden z nich mě měl rád, přestože mě neučil – profesor Borovička. Chodil jsem za ním do kabinetu, poznával tam opravdové literární skvosty, četl jsem tam zakázané Holanovy básně, nahlížel do intimní korespondence pronásledovaných spisovatelů

a vedl nekonečné debaty o divadle. Byla to pro mě ohromná soukromá škola, díky těmhle debatám jsem získal přehled, který mne přivedl až ke studiu češtiny na Filozofické fakultě v Praze.

Nevím, jestli je to obvyklé, ale naše dvě maturitní třídy ročníku 1965 se scházejí dodnes každé dva roky! Mám tahle setkání rád, snažím se ani jedno nevynechat. Máme srazy vždycky někde v horách či v lese, trávíme spolu celý víkend a nenudíme se. Dobře pojíme, pokecáme, kluci z béčka si tradičně zahrájí čáru, zdrbneme nepřítomné, ukážeme si rodinné fotky a dohodneme se navzájem, že jsme se vůbec od maturity nezměnili. Já tedy určitě ne – pořád mám sklony strhávat na sebe pozornost, stále bych si nechal pro fór vrtat koleno a pořád své spolužačky miluju.

A tuhle školu taky...

*Petr Novotný
(mat. roč. SG 1965, A)*

NOVINÁŘSKÝ „OSKAR 2001“

ABSOLVENTCE SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

Snad každý televizní divák zná její sympatickou tvář. Ti, kteří sledují dění na naší politické scéně, znají též její schopnost zpřístupnit divákům nejen problematiku aktuálních politických událostí, ale především složité legislativní problémy řešené parlamentem. Inteligentní dotazy s politiky při rozhovorech prozrazují její erudovanost, objektivitu a profesionalitu. Důsledné trvání na jejich neuhýbavém zodpovězení oceňuje široká veřejnost, méně už však „zpovidaní“ představitelé naší politiky.

Ano, tak ji známe – JUDr. Danielu Drtinovou, redaktorku České televize, dříve moderátorku nedělního diskuzního pořadu Debata, nyní zpravodajské Jednadvacítky. Protože je absolventkou Slovanského gymnázia (mat. roč. 1988, B), požádala jsem ji, aby nás seznámila se svou prací a cestou k novinářskému „Oskarovi“, kterého získala v roce 2001.

„Vzpomínám si, že už jako dítě jsem si často s kamarádkou hrála na hlasatelku. Nahrávaly jsme se na magnetofon a pak jsme žasly nad tím, jak divně znějí naše hlasy. Na gymnáziu začal můj zájem o média získávat poněkud pevnější kontury a vlastně krystalizoval prostřednictvím mé posedlosti čtením. Za ty čtyři roky jsem přečetla všechnu povinnou i nepovinnou literaturu a hodiny našeho třídního a současně češtináře profesora Jiřího Jemelky jsem měla ze všeho nejraději. Zkoušela jsem i sama psát, ale stále to nebylo ono. Až časem jsem zjistila, že mě víc než minulost zajímá současnost a že lépe než román mi půjde napsat novinový článek či tisková zpráva. Přesto jsem se nakonec rozhodla nikoliv pro studium žurnalistiky, ale práv.

Státní zkoušku na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v oboru mezinárodní právo jsem složila v roce 1993. V roce 1997 jsem ukončila na pražských právech postgraduální doktorandské studium a získala doktorát práv.

Žurnalistika mě však lákala už v průběhu studia práv – docházela jsem totiž do parlamentu jako zpravodajka jedné tiskové agentury. Znalost a orientace v právu se mi velmi hodily zvláště na počátku 90. let, kdy se v něm mnohdy nevyznali ani sami zákonodárci. V dubnu 1993 jsem se dozvěděla, že tehdejší vedení České televize hledá na místo druhého parlamentního zpravodaje vedle Zuzany Bubílkové absolventa práv. Chopila jsem se příležitosti a už čtrnáct dní po ukončení studia jsem nastoupila do Zpravodajství ČT, kde jsem začala moderovat denní zprávy.

Začátky v Poslanecké sněmovně byly krušné. Největší problémy jsem měla se čtením komentářů. Potýkala jsem se totiž se svým výrazným moravským přízvukem a veškeré snahy jazykových lektorů, abych se ho zbavila, byly marné. Zřejmě ve mně byla typická řeč Moravy od malička pevně zakořeněna a o její osobitost jsem se nechtěla nechat jen tak připravit. Také jsem těžce nesla, že zatímco pražský přízvuk některých moderátorů nevadil, ten moravský byl na překážku. Nakonec se mi podařilo dosáhnout kompromisu. V „televizi“ používám spisovnou, i když poněkud sterilní češtinu, v soukromí ale dál mluvím „moravsky“ i po těch dvanácti letech, co žiji v Praze. Je to o to snadnější, že i můj manžel, který byl mým spolužákem na gymnáziu, pochází z Olomouce.

Vzpomínám si také, jak pro mě bylo těžké zvyknout si na „zpravodajskou řeč“. Stručnou, výstižnou, téměř bez vedlejších vět. Dostát požadavkům editorů a převést „řeč paragrafů“ do zpravodajského šotu bylo téměř nemožné. Předlohy zákonů měly desítky i stovky stran a zpravodajské příspěvky trvají maximálně 80 vteřin! Každý ví, že řeči právníků

Zpravodajka a komentátorka České televize
JUDr. Daniela Drtinová při práci v Parlamentu ČR

téměř nikdo nerozumí, a stejně tak mi nerozuměli mí kolegové, když jsem je informovala o právních tématech, projednávaných v parlamentu. A právníci zase naopak šíleli, když jsem si ve zpravodajství dovolila zaměnit „platnost“ s „účinností“. Každý den jsem řešila otázku, jak mám informovat o zákonech, aby jim lidé lépe rozuměli, ale abych zároveň nezměnila jejich smysl. Podařilo se mi to až po letech cviku a dnes to považuji za jeden ze svých největších úspěchů, neboť jako novinářce mi šlo nejvíce o to, aby se lidé v právu a zákonech začali více orientovat a jejich právní vědomí zesílilo.

Do bližšího a mnohdy kontroverznějšího kontaktu s politiky jsem se dostala v diskuzním pořadu *Debata*, na jehož moderování jsem se podílela s Otou Černým. „*Debata*“ byla pro mě zatěžkávací zkouškou. Vzpomínám si, jak se mi občas vařila krev, když jsem už téměř měla politika „na lopatě“ – např. v polemice o „nedbalostních trestních činech“ – a do toho zaznělo Otovo oblíbené „a co na to občan?!“ – A bylo po všem. „*Nedbalostní trestní činy*“ a stejně tak řada nezáživých právních témat, s nimiž jsem přicházela, Otu nikdy nezaujaly. Přesto jsem se mnohému naučila. Byl to pro mě startovací můstek ke zpravodajské *Jednadvacítce*, kterou považuji za vrchol televizní žurnalistiky.

Jednadvacítka je v českých televizích naprosto ojedinělý formát. A je také nejtěžší, protože moderátor musí zvládnout denně tři až čtyři naprosto odlišná témata, „ukočirovat“ hosty a nepřetáhnout ani vteřinu. To je považováno za velký prohrěšek! Moderátor musí být také dobrým psychologem, protože ke každému hostu musí přistupovat jinak a už předem odhadnout, co bude nejlepší. Nejvíce je to znát, když do studia přichází Václav Klaus nebo Miloš Zeman. Už v maskérně vás obklopí jejich psychické mocnosti, které jsou v jakémkoliv okamžiku připraveny vystartovat ze své klece a zaútočit. Při sebemenší zámince zablokují komunikaci, rozhovor se stane jízlivým a bezobsažným a nikdo se nic nedozví. Takové rozhovory považuji za novinářskou prohru. Cílem by mělo být naopak získat maximum informací pro diváka. Udržet osobnost Václava Klause a Miloše Zemana na uzdě, ale zároveň tvrdě stát na svém, to vyžaduje speciální přístup, který jsem hledala a nacházela řadu let. Ale ani ten bohužel nezabere pokaždé.

V *Jednadvacítce* jsem rovněž možnost potkat naše i světové osobnosti, k nimž bych se nikdy nedostala. Setkala jsem se s Michailem Gorbačovem, filozofem Elliem Wiesellem či s Lechem Wałęsou. Kupodivu jeden z nejtěžších rozhovorů jsem vedla se svým nejoblíbenějším spisovatelem a italským filozofem Umbertoem Ecem, autorem románů *Jméno růže* či *Foucaultovo kyvadlo*. Problém nebyl v tom, že bych nebyla na rozhovor dostatečně připravená, naopak jsem byla připravená příliš. Umberto Eco neměl nejmenší chuť odpovídat v osmiminutovém rozhovoru na filozofické otázky o nauce znaků

a symbolů, a naopak si chtěl povídat o ženách, dobrém víně a krásách Prahy. To jsem zase nechtěla já, protože hosta takového formátu nepotkáváte každý den. Ve studiu jsme se tedy úplně neshodli a byl to jeden z mých hostů, kterým jsem se bohužel pod kůži nedostala. Nejlepší část rozhovoru pak proběhla po skončení Jednadvacítky, po zaznění závěrečné znělky. A byla právě o těch ženách, víně a krásné Praze.“

V květnu 2001 Nadace Český literární fond udělila JUDr. Daniele Drtinové Cenu Karla Havlíčka Borovského za mimořádně kvalitní zpravodajskou žurnalistiku v České televizi, což je jedno z nejvyšších novinářských ocenění, které lze v České republice získat.

*S JUDr. Danielou Drtinovou
rozprávěla Mgr. Milena Kovaříková*

NĚKOLIK POZNÁMEK KE VZNIKU PUBLIKACE SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM LITERÁRNÍ

Když se na jaře roku 1999 zrodila myšlenka navázat na práci dr. Václava Nešpora z dvacátých let, publikovanou v almanachu SG a pojednávající o literárních tradicích Slovanského gymnázia, nebylo jisté, jaké formy toto navázání nabude a co bude plodem práce na tomto dlouho neoraném poli. V listopadu roku 2000 už to zřejmé bylo. Před čtenáři se objevila pohledná a poměrně obsáhlá antologie, čítající 400 stran literatury faktu a místy uměleckých či publicistických textů.

Autorem myšlenky jsem byl já. Zřejmě ne náhodou. V předchozích letech jsem koncipoval antologii s názvem Olomouc v literatuře 20. století, do níž bylo vloženo více než 60 ukázek z krásné literatury, jejichž děj či obsah byl lokalizován do Olomouce. Řada autorů, jak se ukázalo, prošla Slovanským gymnáziem. Publikaci se nepodařilo dosíci knižní podoby a zůstala víceméně jako nedotažené torzo na CD-ROMu ve Středisku informatiky a služeb školám.

Frekvence autorů SG v publikaci dala podnět k úvaze, aby vznikl samostatný titul, v němž by byly zhodnoceny literární tradice ústavu. Již v počátcích se ukázalo, že zpracování tématu nemůže být dílem jednotlivce. O účast v autorském kolektivu byli požádáni a do činnosti redakčního týmu se velmi ochotně, s velkou erudicí a znalostí problematiky zapojili Eliška Blažejová, PhDr. Milan Tichák a Bohuslav Smejkal, později i další: Drahomíra Cetkovská, RNDr. Vladimír Zicháček, Luděk Bartoš a Milena Kovaříková. Jejich tvůrčí vnosy byly daleko originálnější, než naznačuje do značné míry unifikovaná podoba jednotlivých hesel. Bylo však nutné s ohledem na vydavatelský záměr vystříhat se nebezpečí, že vznikne nesourodý sborník autorských „vnosů“. Více spočívala spíše ve vytvoření literární antologie s jednotnými medailony slovníkového – encyklopedického charakteru, k nimž by bylo možno připojit ukázkou z dochovaného díla.

Tato koncepce díla a členění na kapitoly, to byl půdorys, do něhož se dosazovalo. Ne libovolně, ale přesto s velkou tolerancí. Výběr osobností i ukázek byl u již nežijících osobností záležitostí členů autorského kolektivu. Každý psal, o kom psát chtěl, kdo mu byl blízký, koho znal. Takto byla rozebrána polovina hesel. Zbývající polovinu jsem se chopil s velkým potěšením já, i když musím přiznat, že mnohé osobnosti mi nebyly v době „zahájení prací“ známy natolik, aby mi

SLOVANSKÉ
GYMNÁZIUM
LITERÁRNÍ

Výběrová antologie z tvorby
osobností SGO
DANAL 2000

nezkomplikovaly života běh. Po celou dobu jednoho a půl roku, kdy jsme antologii dotvářeli, nám dílo pod rukama narůstalo, řekl bych, že bobtnalo, ale vždy se ukázalo, že k prospěchu věci. Posledním vkladem do našeho díla byl v části literární Bohuslav Eliáš, v části výtvarné medailon o malíři Miloslavu Svozilovi. To už byla publikace téměř v tiskárně. Jsme si vědomi, že publikace není úplná, že v ní leckdo chybí. Nikdo ale nebyl opomenut záměrně. Že publikace vznikla v době zcela prosté cenzury, je zřejmé z faktu, do jaké míry jsou v ní zastoupeny osobnosti odlišného zaměření, názorů a zájmové orientace.

Domnívám se, že oblast krásného písemnictví byla v publikaci zpracována v úplnosti, se sférou publicistickou si však autorský kolektiv zcela jist není. Pokud se týče tvorby mladé a nejmladší, ta byla do publikace dosazena z naší strany s velkým přáním, aby se stala literárně inspi-

rativní pro všechny současné studenty.

Za šťastný považujeme nápad obohatit literární antologii kapitolou věnovanou výtvarným umělcům spjatým se Slovanským gymnáziem a Českou reálkou. Původně se uvažovalo jen o jakémsi drobném pendantu k části literární, ale nakonec plejáda výtvarných umělců a reprodukce jejich děl proměnily „výtvarnou stat“ na rovnoprávnou součást knihy, takže je otázkou, zdali název knihy neměl znít Slovanské gymnázium literární a výtvarné. Publikace díky reprodukcím děl výtvarných umělců a pedagogů nabyla sličné podoby. O tu se velkou měrou také přičinil mimořádně kultivovaný grafik Laco Švec a jeho spolupracovnice Jiřina Václavová, která vytvořila knižní obálku.

Dokončené dílo nebývá v popředí zájmu těch, kteří je vytvořili. To proto, že už v něm nelze nic vylepšit, opravit, doplnit. Dílo má být v popředí zájmu těch, pro něž bylo určeno. Věřím, že alespoň mnohé potěšilo nebo potěší. Antologie SGL zapadá do rozvíjející se současné tendence zviditelňovat a připomínat ty, kteří si to zaslouží. Byl jsem rád, že jsem „literární Olomouci“ mohl věnovat dvě léta svého života.

Zároveň si však uvědomuji, co je třeba na tomto poli ještě vytvořit. Jmenoval bych tři projekty, jež by Olomouci mohly pomoci objevit její velikost: Dokončit, dopracovat a vydat publikaci Olomouc 20. století, vytvořit přehlednou antologii Olomouc v literatuře minulých staletí a k 100. výročí založení Ústředního hřbitova v příštím roce zpracovat a vydat publikaci Olomoucké hřbitovy a kolumbária. Velikost Olomouce, jak dokazuje i publikace Slovanské gymnázium literární, není jen v živých. Nevědí to jen malí, kteří hatí mnohé, co by mohlo vzniknout. S těmi je třeba počítat. Je jich ještě stále všude hodně.

*(Z projevu předneseného na slavnostním představení publikace
Slovanské gymnázium literární na Muzejním čtvrtku
ve Václavkově sále Vlastivědného muzea Olomouc 30. listopadu 2000)*

Mgr. Bohumír Kolář

I O ŠKOLNÍ BUDOVU JE TŘEBA PEČOVAT

Budova České reálky na tř. Jiřího z Poděbrad 13 je podle názoru odborníků postavena velmi seriózně. Byla několikrát modernizována, takže i podle soudobých náročných měřítek je „na úrovni“. Přesto se čas nedá zastavit a její udržování v dobrém technickém stavu si vyžádalo a i nadále vyžaduje nemalé úsilí a prostředky.

Její jedinou nevýhodou je pouze třicetimetrová vzdálenost od ramene řeky Moravy. Vzhledem k léty opotřebovaným izolacím se ve sklepních prostorech v 90. letech projevovala vztlínající zemní vlhkost. To mělo za následek nejen poškození omítek, ale i zhoršení pohody prostředí v příslušných prostorách gymnázia. Především v šatnách a v tělocvičně bylo syrové ovzduší, chladno, objevovaly se i plísně. Všechny tyto skutečnosti vedly k zvýšeným nákladům na spotřebu energií, v neposlední řadě pak negativně působily na pracovní pohodu a zdraví studentů i učitelů.

V roce 1995 bylo nutno problém vlhkosti v podzemním podlaží školy řešit. V úvahu přicházelo několik variant – podřezání budovy s následným vložením dodatečných izolací, uplatnění chemických clon, vytvoření vzduchoizolačního systému aj. Po důkladném rozboru však všechny tyto metody odsunul do pozadí Elektrofyzikální bezelektrodový systém Hydropol®. Při jeho aplikaci pro odvlhčování zdíva jsou na základě průřezu stavby osazeny do sanovaného objektu přístroje Hydropol®, napájené střídavým elektrickým proudem 220 V, 50 Hz o výkonu 5 W. Projektovaný počet vysílačů je dán velikostí a členitostí půdorysu objektu.

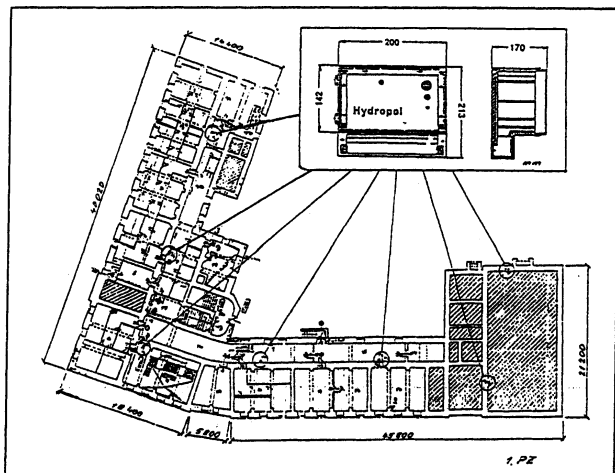
V přístroji na odvlhčení zdíva, napojeném na proudovou síť, se generují magnetické pulzy, které indukují vznik specifického magnetického pole ve vlhkém zdivu. Indukovaným frekvenčním polem se poruší elektrochemická a elektrostatická rovnováha vztlínajícího systému tak, že vlhkost, tj. molekuly vody a ionty putují zpět k podloží. Konstantně pulzačně buzeným elektromagnetickým polem je zdivo trvale chráněno proti vztlínající vlhkosti.

Uvedená technologie tedy zabezpečuje nejen odvlhčení, ale ve značné míře i odsolení zdíva. Vlastní systém Hydropol® nevyžaduje žádné stavební práce a jeho funkce nemá taky žádnou závislost na průběhu jiných stavebních prací. Za zmínku stojí také porovnání pracnosti ke starším sanačním systémům a z toho plynoucí ekonomický efekt při použití této technologie odvlhčování staveb. Významná je zejména ta skutečnost, že popsaná sanační metoda mimořádně vyhovuje taky památkově chráněným objektům, neboť při její realizaci nedochází k poškození vlastní stavby ani uložených uměleckých děl. Hydropol® tedy rovněž vyhovuje hlediskům ochrany staveb, použitých historických materiálů a jejich povrchových úprav, není v rozporu se zásadami památkové péče.

V budově Slovanského gymnázia bylo instalováno sedm přístrojů Hydropol® (akční rádius každého z nich je 12 m). Po instalaci nastala měření výchozího stavu a změn vlhkosti, která pracovníci Hydropolu® prováděli za účasti zástupce investora v pravidelných intervalech. Naměřené hodnoty vykazovaly postupné snižování vlhkosti (viz přiložené grafy). Ze sanovaného prostředí navíc zmizela syrovina a tepelná pohoda v tělocvičně se zlepšila o 6 až 8 °C. Výrazně se zlepšila užitná hodnota objektu, pohoda prostředí, energetická bilance a ekonomie provozu školy.

Ve chvíli, kdy byl problém vlhkosti budovy Slovanského gymnázia vyřešen, přišla v červenci 1997 povodeň. Sklepní prostory školy byly vyplaveny kanalizací. Po odčerpání splašků a vysušení zdiva bylo nutné odstranit všechny stávající poškozené omítky. Následně odborníci Hydropolu® navrhli aplikaci vhodných sanačních omítek, které byly v kompatibilitě s odvlhčovacím zařízením. Přestože se do zdiva dostalo velké množství škodlivých solí, nedocházelo k jejich krystalizaci na povrchu, neboť systém Hydropol® řeší z převážné části i jejich odvádění. Po krátkém čase se odvlhčené prostředí vrátilo do stavu před povodní. Slovanské gymnázium tak opět získalo standardní šatnové prostory, odpovídající hygienickým normám.

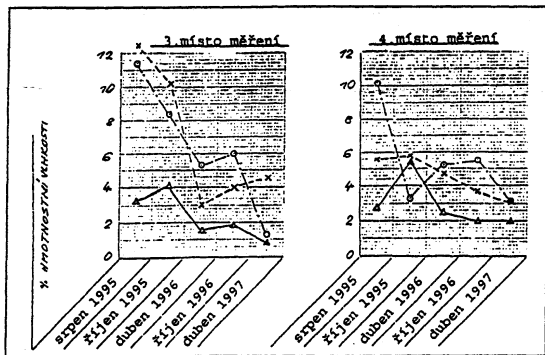
Positivní zkušenost se sanací zdiva při využití elektrofyzikálního bezelektrodového systému Hydropol® nás opravňuje podat uvedenou referenci s cílem informovat všechny, kteří se s problémem vlhkosti zdiva potýkají a mohli by popsanou metodu s výhodou využít.

Aplikací Hydropolu® (projekce, montáž, servis) se v celostátním měřítku zabývá specializovaná firma Hydropol® ČR, spol. s r. o., náměstí Svobody 133, 769 01 Holešov. Tel.: 573 399 575 800 100 192 Fax: 573 399 971 e-mail: sanace@hydropol-cz.com <http://www.hydropol-cz.com>

Ing. arch. Jan Horák

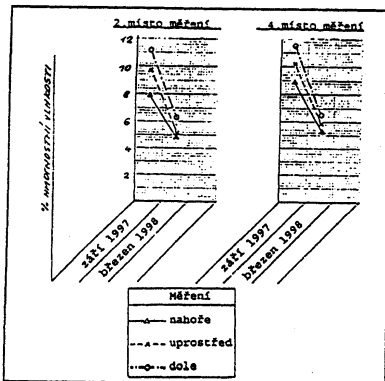
Metoda odvlhčení: Hydropol
Objekt: Slovanské gymnázium Olomouc, třída Jiřího z Poděbrad 13
Datum montáže zařízení: 24. 8. 1995

Graf 1 c

Graf 1 d

Grafy průběhu odvlhčování zdiva objektu před povodní (2)

Graf 2

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM
1867-2002

ZE SOUDOBÉHO
SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

Současná budova Slovanského gymnázia na třídě Jiřího z Poděbrad 13

MELUZINA

smíšený pěvecký sbor SG v letech 1991–2000

Předem – nejčastější pokyny na zkoušce:

- Prosím vás, přezouvejte se, uklízečky zase nadávaly.
- Otevřete okna.
- Udělejte si místo.
- Pojdte dopředu.
- Obratel po obratli dolů.
- Všichni si povinně zíváme.
- Otevřete si na mě ústa, teď můžete.
- Musíte cítit skákající bránici.
- Soprány, alty vejš, už zase padáte. Opřete to.
- Ohryzky dolů.
- Oči na mě.

A rozezpíváme se, třeba:

- Jiří, ty, miluji, Jiří, ty, miluji tě.
- Matka má ráda, má matka má ráda, má tě.
- Jedeme lesem, jen jedeme lesem, jen tam.
- Ovoce dobré, to ovoce dobré, to je.

Pěvecký sbor

Jasně, většina normálních lidí po těchto dvou slovech vyjekne pouze jedno slovo: „Proboha!“ O intonaci této větičky nelze pochybovat, zvláště má-li zvolávající představu, že pěvecký sbor funguje pouze díky nekonečnému omílání starých melodií a jeho členové nebo spíše členky si potrpí na zářivě bílé halenky. Jenže tak tomu není.

Asi nepopřu, že v pěveckém osazenstvu převládají ženy. Ale ta troška mužského pokolení, která většinou na pár let uvízla v linkách notové osnovy, byla také náležitě hýčkána a rozmazlována. Na čtyřicetihlavý sbor připadali zpočátku tři (a nehrál-li se fotbal, i čtyři) kluci, a tak uznáte, že se museli mít jako bohové. A my holky jsme se také neměly špatně. Takový babinec si dovede perfektně zorganizovat vše potřebné tak, aby nové informace byly zpracovávány a šířeny téměř světelnou rychlostí.

Také nepopřu, že se v pěveckém sboru zpívá, ale ne neustále a ne nudné věci. Náš repertoár byl dost pestrý, ať už stylově, nebo jazykově. A to jsme zpívali česky, anglicky, německy, francouzsky, italsky, latinsky, a dokonce jakousi gruzínštinou! Jenže ono nejde jenom o to, že se naučíte ty texty říkat, musíte je také správně vyslovit, jinak se lehce stane, že místo „in the batton of Abraham“ zazní „in the bottom of Abraham“, a neštěstí je hotovo. Ovšem takovým katastrofám jsme se snažili předcházet, a pokud jsme si nebyli zrovna jisti, použili jsme UPK (univerzální pěvecká konstanta = lalala). Na dosažení jazykové schopnosti jsme byli i přes pár drobných zádrhelů náležitě pyšní.

Co se týká těch zářivě bílých halenek, na ty jsme používaly nejmenovaný prací prostředek tuzemské výroby.

Někde jsem slyšela definici pěveckého sboru, která říká, že pěvecký sbor jsou lidé, kteří se pod vedením jednoho nadšence scházejí pravidelně v určitou denní dobu na určitém vhodném místě za účelem provozování zpěvu. A pro ten náš pěvecký sbor tato definice není úplná – my jsme se scházeli a scházíme rádi.

Kroměříž (červen 1994)

To jsme si takhle na konci školního roku vymysleli koncertování v nedalekém moravském městě Kroměříži. Ten červnový den byl krásný a horký. Jízda přeplněným vlakem ve 30 °C nám neposkytovala to pravé pohodlí, ale do Kroměříže jsme dorazili živí. Protože jsme ovšem dorazili také s dostatečnou časovou rezervou, jali jsme se využít volného času k prohlídce náměstí a hlavně k nalezení stánku se zmrzlinou. Když jsme se osvěžili, vydala naše sbormistryně povel k přesunu a zamířili jsme ke koncertnímu sálu. Opravdu nevím, koho to tehdy napadlo uspořádat koncert v Kroměříži, ale když jsme míjeli bránu s cedulkou Psychiatrická léčebna Kroměříž, byli jsme na pochybách, jestli tam onoho nápaditého kolegu raději nenecháme. Jenže koncertní sál nám vyrazil dech. Byl obrovský a měl perfektní akustiku. Nyní zbývalo pouze odlišit publikum a kroměřížský sbor od případných pacientů, ale to našťástí nebyl problém.

Koncert se podařil a my v nezměněném počtu opustili léčebnu a odešli jsme se ubytovat do rodin kroměřížských zpěváků. Až do odjezdu (tj. do dopoledne druhého dne) jsme měli volno. Jenže shodou okolností se polovina sboru setkala v jedné zahradě na třešních a druhá půlka na náměstí u kašny. Měli jsme kytary, a tak jsme začali zpívat. Bylo to fajn. Lidé, co bydleli v domech na náměstí, začali otevírat okna, ale nenadávali. Přidali se nebo zatleskali. Byl to náš druhý a tentokrát neplánovaný koncert.

Druhý den po rozloučení s kroměřížským sborem jsme se na nástupišti pro jistotu přepočítali. Co kdyby se někomu v Kroměříži zalíbilo...

*Monika Hanáková
(mat. roč. SG 1997, B)*

Následující SMSky jsou psané z v této dimenzi neexistujícího telefonu slečny *Hely Potužákové, absolventky z roku 1998*:

**CAU ZUZI,
BUD RADA, ZE TU NEJSI. CHTELI JSME POPRAT RENATE
K SVATKU. ASI O PULNOCI. TO NEBYL DOBRY NAPAD....**

HP - Soustředění v Pohořanech, 1996

**AHOJ ZUZI,
SKODA, ZE TU NEJSI. NEZNAMI MISTNI KLUCI POSTAVILI
V NOCI K NASEMU OKNU ZEBRIK A LEZLI K NAM DO PATRA.
ZVALI NAS NA ZABAVU. JENZE ANI JEDNA Z NAS NA TO
NEMELA BOTY, TAKZE Z TOHO NIC NEBYLO...:-))**

HP - Soustředění v Pohořanech, 1996

Stará garda v Redutě (únor 1993)

Sbor

Bylo to fajn.

P. S. Přihlásil jsem se do sboru v prvním ročníku. Doufal jsem, že mi členství přinese drobet kulturního života. Že „neshniju“ za lavicí, ale dostanu se do společnosti. Mohu říct, splnilo se mi vše nad očekávání příznivě. Seznámil jsem se tu se spoustou zajímavých a výjimečných lidí, navštívil jsem různá místa, země, města, národy.

Já – ačkoli nepříliš významný hlas – získal jsem si ve sboru své nedobytné místo. Kolektiv držel maximálně pospolu, všeobecně panovala vždy bezvadná nálada podporovaná naší jedinečnou sbormistryní Renatou Vrbenskou-Jirkovou. Také díky ní – chtěl bych jí tím moc a moc poděkovat – jsem navázal hodnotná přátelství, přetrvávající dodnes. Poznal jsem, že známé rčení, že hudba nejen hřeje u srdce, ale i povznáší ducha, platí v našem sboru do puntíku... Proto se i dnes sestava těch nejuvěřnějších každoročně schází alespoň na Vánoce a v duchu Meluziny zpívá po Olomouci koledy..

Jsem vděčný za čas strávený na tak pozitivním a milém místě, jakým byl sbor SG MELUZINA, za možnost být jeho součástí.

*Ondra Mišák
(mat. roč. SG 1998, D)*

**VANOCNI KONCERT V CHRAMU BYL SUPER, VARHANY
NAM UTEKLY O 1 DOBU A JA MAM OMRZLE NOHY.
CHYSTEJ SVARAK.**

HP - Vánoční koncerty každý rok

Koncertujeme v Redutě (10. 6. 1997)

Německo

V červnu roku 1996 se náš sbor pod vedením dvou dam, sbormistryně Renaty Vrbenské (nyní Jirkové) a překladatelky Lenky Podhorné (tou dobou učitelky německého jazyka na SG), vydal na týdenní koncertní turné do německého města Schwabmünchen. Jednou z prvních zastávek po cestě německým územím bylo město Regensburg, česky zvané Řezno, s překrásnou katedrálou. A tak nebylo divu, že jsme neodolali možnosti rozeznít tamní loď některými ze skladeb našeho koncertního repertoáru.

Naší cílovou stanicí bylo gymnázium ve Schwabmüchenu, kde jsme byli rozděleni do rodin německých studentů. Poté jsme byli pozváni na oběd do nedaleké restaurace, kde si mohl každý vybrat dle svého gusta. Většina nakonec neodolala klasickému řízku s hranolky. Nešťastnou náhodou připadla paní sbormistryni porce chobotniček namísto pořádného kusu masa, a tak pokukovala po ostatních a nabízela možnost ochutnávky. To ještě netušila, že její hostitelská rodina je vegetariánská.

Já jsem bydlela spolu s kamarádkou Markétou u babičky jedné ze studentek. Babička Herta byla velice vstřícná, pečovala o nás jako o vlastní děti a hlavně s námi měla něco společného. Jako česká Němka pocházela z jižní Moravy a díky tomu jsme mohli naši neslavnou znalost němčiny prokládat rodnou češtinou.

Pobyt jsme si snažili zpříjemnit jak návštěvou tamější plovárny, tak oddechovou prohlídkou města, během níž jsme krom nejkrásnějších míst Schwabmüchenu našli i nemálo pozvánek na náš večerní koncert, který se měl konat v samém závěru našeho pobytu.

Samotný koncert, který se nejen zdál, ale vskutku byl zcela vyprodán, slavnostně zahájil sbor hostitelského gymnázia. Následně přišla řada na nás, tedy na zpěváky sboru SG, s naším stylově i žánrově bohatým repertoárem. Jeho obsahem byly kupříkladu kánony, polyfonní skladby, muzikálové melodie a lidové písně. Opravdovým zpestřením večera byly Smetanovy Slovanské tance a instrumentální duet v podání studentů našeho gymnázia, Vaška Horáka a Jirky Davida. Celý koncert jsme završili „mit verrückten deutschen Lieder“, po kterých následoval nekonečný aplaus.

Další den následovalo velké loučení a cesta zpět domů, do Olomouce. Naše sbormistryně Renata týden v rodině vegetariánů sice přečkala, ale při zpáteční cestě neodolala a s ohromnou chutí a radostí přijala od svých zpěvaček pořádný kus masa – čtvrtku kuřete.

Dojmy a zážitky ze zájezdu byly natolik hluboké, že jsme krátce po příjezdu uspořádali „Mimořádný koncert“ pro naše věrné posluchače, kamarády, učitele a rodiče.

Každý zájezd byl takovým poznávacím zájezdem nových kultur a staveb, krajů, lidí a mravů a aktivní aplikací cizího jazyka za účelem vzájemné, člověku tolik nutné komunikace.

Lucie Vašková (mat. roč. SG 1998, B)

Ad Německo

Ptáte se, zda jel bych zas?
Stačí s sebou vzít jen pas!
Koncert se nám povedl,
K šílenství posluchače dovedl!

Německo je krásná země,
Zanechala dojmy ve mně.
Chtěla bych tam přijet zas,
Jestli mi vydrží pas.

Bylo dobře a Němci byli fajn!

M. D.

Radka

Nejtěžší nejsou ty největší koncerty, ale naopak ty malé, kdy musíme mnohdy obecenstvo přesvědčit, že i hudba může mít aspoň chvíli léčivé účinky. To bylo naší náplní předvánočních koncertů v Léčebně dlouhodobě nemocných ve FN Olomouc.

Lucie Vašková (mat. roč. SG 1998, B)

**MAMI, JE TO V POHODE. ZA PUL HODINY ZPIVAME LIDEM
NOVE KOLEDY, KTERE JSME TED DOSTALI...**

HP - Sidie, prosinec 1996

**ACH JO, OTROKOVICE, KOMU BY SE CHTELO VRACET.
TA ATMOSFERA... NEJLEPSI NA TO VSEM JE, ZE SE POTOM
ZPIVA A HRAJE OPRAVDU JENOM PRO RADOST. A VSUDE.
CIMBALOVKA NA SILNICI, DIVADLO NA TRAVNIKU...
A VSICHNI SPOKOJENI A STASTNI...**

HP - Otrokovice, 1997

**SKVELE. RENATA SI ZAPOMNELA KONCERTNI OBLECENI.
NEBO SPIS SI OMYLEM VZALA JINOU TASKU - Z HOR.
BEZKARSKE BOTY NASTESTI STACILA DOMA VYTAHNOUT.**

**NAKONEC JI JIRKA SATY PRIVEZL. SKODA. MOHLO TO BYT
JESTE ZAJIMAVE.**

HP - Výchovný koncert ve Velké Bystřici, listopad 1998

**AHOJ JITUS,
PRAVE JSME ROZDAVALI AUTOGRAMY DETEM Z PRVNIHO
STUPNE. AZ TAK SE JIM TO LIBILO, AZ TAK JSME SLAVNI... :-))**

HP - Výchovný koncert ve Velké Bystřici, listopad 1998

Pěvecký sbor Slovanského gymnázia v Olomouci aneb Báječná léta bez psa

Stane se, že se člověk čas od času zblázní. Někdo se rozhodne skákat bungee jumping, někdo se začne potápět, někdo jede na Blízký východ nebo začne studovat jadernou fyziku... Já se rozhodl zpívat! No, na tom by asi nebylo nic zvláštního. Mě to však napadlo poněkud pozdě. Celý gympl jsem věděl, že existuje na škole „jakýsi sbor“. Ale já si na začátku vybral výtvarku, takže jsem vystudoval hudbou nedotčen. Věděl jsem jen o nějakém podivném „zpívání na schodech“ (vítané přestávce ve vyučování) a sem tam pár lidí ze třídy chybělo, protože „jelo někam se sborem“... Toť vše... Už nevím, co bylo bezprostřední příčinou, ale já na podzim 1997 (tj. půl roku po maturitě) šel znovu do školy (ač jsem si sliboval, že sem vkročím, jen pokud budu potřebovat potvrdit studijní výsledky nebo kvůli třídním schůzkám svých dětí) a dovolil jsem si oslovit, pro mne tehdy relativně neznámou, pí prof. Vrbenskou. Možná měla taky slabou chvíli (něco jako přechodné šílenství) nebo jsem vypadal, že budu mít dost sil na nošení not pro celý sbor (nebo jí prostě chyběli ve sboru chlapi), a řekla mi: „Tak jo...“ Netušil jsem, jak nezapomenutelné chvíle mi tato zkušenost dá...

Na první zkoušce to vypadalo maličko jako na schůzce dívčí třídy základní školy po třech letech. Trvalo mi notnou chvíli, než jsem v tom davu našel někoho, kdo nemá na konci příjmení „-ová“. Samozřejmě přeháním. Maličko...

Nevěřili byste, co dá práce, než se člověk („profesionál“, že?) před zpěvem rozezpívá. Já vždycky v koupelně začal bez přípravy naostro (je teda pravda, že tam mi pomáhal Děda Mládek Illegal Band z kazetáku, ale...) a tady..? MáRáda-MáMatkaMáRádaMáTěěě či Rádaa Ráda, můj zlatej Honzíčku... No, a dnes se rozezpívám sám, když chci, aby to neznělo „jako v koupelně“... A co třeba dech? Do té doby jsem málem netušil, že mám bránici. No jo, fakt, mám! Laskavý čtenář promine, ale on tento orgán má taky. Zkuste se zasmát! Co se člověk všechno nedoví, ve sboru...

Byly to zvláštní začátky. Ale kupodivu (k mému vlastnímu překvapení) jsem se před tou spoustou gymnazistek zas tak úplně neztrapňoval. No, a netrvalo ani dva měsíce a já se se sborem vydal na legendární zájezd do Opavy. Proč legendární? Do Opavy se jezdívalo rok o rok, a tak jsem i předtím věděl, že něco takového existuje, a po škole kolovala o OPAVĚ spousta drbů. Kdo v OPAVĚ nebyl, nepochopí, proč se bývalí účastníci těchto akcí při vzpomínce na OPAVU vždycky malinko zasní... OPAVA pro mě bude vždycky znamenat gejzír radosti, soudržnosti, přátelství a kamarádství, město, kde se „skutečně žilo“. V OPAVĚ vznikaly i končily největší lásky a rodila se celoživotní přátelství. Díky OPAVĚ vím, jak vypadá pídalka. (Jen na vysvětlenou: To tak jeden relativně obyčejný opavský den použil Ondra obyčejný spacák, aby dosáhl neobyčejného výsledku, když před-

Na Opava Cantat '97 bylo často veselo

vedl lezoucí píďalku a kuklu, která se mění v motýla. Se spacákem!!!! Kdo neviděl, neuvěří...)

Do OPAVY se vždycky rád podívám, protože vzpomínky, které jsem si z ní odvezl, jsou nezapomenutelné!!!

A tak to šlo dál a dál. Vánoční koncerty, koncerty v LDN (Léčebně dlouhodobě nemocných ve FN), školní výchovné koncerty (chcete naučit mimořádnou píseň „Tlustý slon“? Už ji zná půlka olomouckého okresu...) Každá chvíle strávené ve sboru byla zážitkem, na který se dlouho vzpomíná.

Už je to dva roky, co jsem ze sboru odešel (s odchodem Renaty Jirkové-Vrbenské), a stále patří do mého života. S pár nejlepšími kamarády, které jsem tam poznal, se scházíme dodnes. Ale nejsou to jen tak obyčejné schůzky u piva (vína, kávy, limonády...). Možná si bude spousta lidí myslet, že jsme maličko na hlavu, ale... třeba má pravdu. Máme určené datum 23. 12., kdy si každý rok dáváme v 18.00 sraz na schodech před kostelem Panny Marie Sněžné (před kostelem, kde jsme zpívali vánoční koncerty) a vyrážíme do třebčinské kapličky, na soukromý večírek, na pódium před olomouckou radnicí, zpívali jsme dokonce v čajovně nebo v autobuse. Jen tak! Jen proto, že máme rádi Vánoce a muziku. Jen proto, že jsme rádi spolu. Jen proto, že společně vzpomínáme na krásné chvíle strávené ve sboru Slovanského gymnázia. Ve sboru, kterému vtiskla jedinečnou tvář před pár lety sbormistryně Renata Jirková-Vrbenská. Chci jí poděkovat za chvíle, které počítám mezi jedny z nešťastnějších v mém životě. Chci poděkovat osudu, že mi umožnil tuto jedinečnou zkušenost..

Martin Lýsek (mat. roč. SG 1997, B)

MOJE MILA TASEMNICE IRENKO, PROSIM TE, UZ NEZER,
MAM HROZNY HLAD, PRESTOZE NAM NECHALI JEN TRI
PEKACE ZAPEKANYCH BRAMBOR.

HP - Opava, listopad 1998

PREZILI JSME VYCHOVNY KONCERT V CHUCHELNE.
PUBERTACI BYLI OTRESNI.

HP - Opava, listopad 1998

Modrý kůň

lidé přicházejí, klopí oči
hladoví
odkládají batohy, únavu,
slzy
parkety zapraskají pod páry
nohou
za oknem pochmurná obloha,
prší

a modrý kůň se moudře dívá

lidé se smějí, dovádějí,
zpívají
netuší, že jsou jak malé
děti
rozkládají karimatky a
pohodlí
zkouší, jak je místnost
uvítá

a modrý kůň se moudře dívá

lidé opouštějí čtyři
stěny
nechávací zde části
sebe
batohy, oblečení, modré,
zelené
odcházejí jen myšlenky a
naděje

a modrý kůň se moudře dívá

lidé opět na hnědě
mozaice
ještě zpívají, rozehřátí
zmrzlí
chtěli by v běhu spočinout,
nemohou
jen zavadí křídlem a letí
dál

a modrý kůň se moudře dívá

lidé přiběhli, dostavili se
zas
šťastní, smutní, plní nenávisti i
lásek
uléhají, protože nevědí, co
s čím
noc může přijít, oni
vědí

a modrý kůň se moudře dívá

lidé pokojně vydechnou a
kouzlí
velitelka uhasí světlo něžným
pohybem
dobrou noc, láska, příští
den
dvacet oddechujících duší zpívá
andělům

*Martin Lýsek
(mat. roč. SG 1997, B)
14. 11. 1997 Opava*

AHOJ VERU,
CEKALI JSME PRES TRI HODINY NA SLAVKA JANOUSKA, KTERY
NAM DNES VECER ZPIVAL. HODNE SNEZILO, SILNICE BYLY
NEPROHRNUTE, PROTO MEL TAKOVE ZPOZDENI. NAKONEC
JSME SE DOCKALI. KONCERT BYL NADHERNY, ASI 200 LIDI
LEZELO V TELOCVICNE NA KOBERCICH PŘI ZHASNUTYCH
SVETLECH A POSLOUCHALO NASEHO PISNICKARE...

HP - Opava, listopad 1998

Hoja, hoj, hoja, hoj,
v Renči máme zastání.
Hoja, hoj, hoja, hoj,
ta nás ochrání.

Hoja, hoj, hoja, hoj,
notičky a zpívání,
Hoja, hoj, hoja, hoj,
holky vokaty!

CAU PAJO,
MĚLI JSME OHROMNY USPECH. PRAVE JEDEME PO LEVE
STRANE SILNICE. POKUD PREZIJEME, CEKEJ ME PŘED
SKOLOU VE DVE.

HP - Opava, listopad 1998

A na závěr si uděláme prezenčku...
Takže, koho tady máme??

*Naše nejlepší sbormistryně Pěveckého sboru
Slovanského gymnázia v Olomouci MELUZINA,
slečna Renáta Vrbenská – časem již paní Renáta Jirková.*

SOUSTŘEDĚNÍ PĚVECKÉHO SBORU

v Ochozu u Konice

Slovní spojení „školní pěvecký sbor“ v mnoha lidech musí evokovat představu několika v řadě stojících jedinců dobrého prospěchu i mravů. Nevím, jak je tomu v ostatních pěveckých sborech, ale ten náš se předešlému popisu v mnohém vymykal. Ne že bychom všichni byli hloupí a nevychovaní rebelové, odpadlí od běžné společnosti, neschopní něco společně vytvořit. To snad právě naopak. Prostě jsme jen občas prověřovali psychickou zdatnost naší sbormistryně.

Takovou důkladnou prověrkou (tedy pro všechny) byla pěvecká soustředění. Člověk by si řekl, že několik hodin zpěvu a dalších cvičení musí ty děti unavit... Z mnoha pokojů se však ještě několik hodin po hromadně odmítnuté večerce ozývalo bujaré veselí. I přes opakovaná napomenutí a výhrůžky si dobrá polovina sboru zkrátka dělala, co chtěla.

I za normálních okolností byl problém některé jedince uhlídat. Když jsme se však dozvěděli, že rekreační zařízení v Ochozu u Konice sdílíme s oddílem orientačních běžců, kteří, jak známo, mají bohaté zkušenosti s probdělými nocemi i požíváním alkoholu, začalo se hodně spekulovat o tom, kdy a jak by se dala chata nepozorovaně opustit. Asi jsme se chtěli něčemu přiučit.

Někteří sebrali odvalu a opravdu se vydali na noční pochod do vesnice Rakůvka. Majitel zdejšího pohostinství byl na podobné návštěvy zvyklý a ochotně

Soustředění prof. Renaty Vrbenské na pěveckém soustředění v Ochozu u Konice

servíroval cokoliv komukoliv... ani nevím, kolik mi tenkrát bylo, ale tipoval bych takových 16. Zpívalo se a hrálo na všelijaké hudební nástroje. Hospoda zůstávala v podobných případech otevřená třeba do čtyř do rána. My jsme však vzali rozum do hrsti a vydali se na zpáteční cestu raději už v jednu. Ani ne za hodinku jsme byli před chatou. Zbýval už jen zdánlivě snadný úkol dostat se dovnitř. Ukázalo se však, že to už je nad naše síly. S typickou křečovitou opatrností jsme postupně vstupovali do chaty. Drobné chyby jsme dělali už při přezouvání, ale poté, co několik mladých zpěváků zakoplo na schodech (už nevím proč, ale raději jsme nerozsvěceli), nemělo cenu se dále snažit. Předsíň chaty se náhle rozjasnila a v ozařujícím světle se rýsovala silueta sbormistryně. Zvláštní pocity strachu a studu

jsme nemuseli předstírat. Se slovy „už o vás dnes nechci vědět, vyřídíme si to zítra“ se silueta i provinilci odebrali na své pokoje.

Vzhledem k tomu, že bylo vcelku nesmyslné posílat někoho domů jen o pár hodin dříve, než jeli všichni, nebyly vyvozeny žádné větší tresty. Potrestali jsme se vlastně sami, protože jsme byli unavení a špatně se nám zpívalo. Každá sranda něco stojí.

S odstupem času mohu posoudit, že jsme někdy dávali paní sbormistryni pěkně zabrat. No ale ona nám také, takže... snad na sebe všichni v dobrém vzpomínáme.

*napsal Petr Brázda, letitý člen pěv. sboru SG
(mat. roč. SG 1995, D)*

MELUZINA SVOU ČINNOST UKONČILA, sborový zpěv na SG pokračuje

Pro Slovanské gymnázium je příznačné, že v jeho prostorách vždy zněl sborový zpěv. Bylo tomu tak dokonce i za války a v době hospodářské krize. V důsledku neblahých školských reforem však stagnaci zaznamenala léta sedmdesátá a osmdesátá. Od roku 1990 se o renesanci sborového zpěvu na Slovanském gymnázium významně zasloužila zkušená sbormistryně prof. Renata Vrbenská, jejíž Meluzina povznesla studentský kulturní život na zcela novou kvalitativní úroveň. Na nižším gymnázium si přitom velmi dobře počínal pěvecký sbor a instrumentální soubor vedený skvělou metodičkou dr. Věrou Číhalovou. S odchodem prof. Renaty Vrbenské – Jirkové v roce 1999 Meluzina svou činnost ukončila.

Sborový zpěv nyní pokračuje pod vedením sbormistryně Soni Vidličkové.

Nový pěvecký soubor pod vedením prof. Soni Vidličkové při vystoupení v olomouckém U-klubu (duben 2002)

V současnosti (tedy v roce 2002) pracují na škole tři pěvecké sbory. Sbor vyššího gymnázia se kromě klasického repertoáru zabývá vlastními úpravami moravského a irského folklóru s doprovodem akustických nástrojů (kytara, elektroakustická basová kytara, příčná flétna, zobcové flétny, perkuse). Doprovod zajišťuje instrumentální skupina studentů SG pod vedením jejího manžela Milana Vidličky.

Komorní sbor se zaměřuje spíše na oblast vážné, zejména renesanční hudby.

Pěvecký sbor nižšího gymnázia (nyní vedený prof. Lenkou Černou) má v oblibě temperamentní etnické písně z různých koutů světa. V letech 2001 a 2002 získal stříbrné pásmo na festivalu pěveckých sborů v Uničově.

Pěvecké sbory SG se každoročně zúčastňují nejrůznějších festivalů (Otrokoviče, Ostrava, Uničov, Šternberk, Olomouc), pořádají samostatné koncerty pro veřejnost i pro studenty Slovanského gymnázia. Tradicí se stala pravidelná vystoupení pro Ústav sociální péče Vincentinum ve Šternberku a další benefiční koncerty. Komorní sbor spolu s doprovodnou instrumentální skupinou úspěšně koncertoval v listopadu 2001 v Lyonu.

V současné době náš pěvecký sbor připravuje společný projekt (Junge Brücken Europas, podporovaný nadací R.Bosche) se studentským pěveckým sborem z gymnázia v Heidenheimu, který se uskuteční v dubnu 2003 (v Heidenheimu, v Ulmu a 14. dubna 2003 v Olomouci) a jehož výsledkem bude provedení *CARMINY BURANY* od Carla Orffa v úpravě pro smíšený pěvecký sbor, dva klavíry a bicí nástroje.

*RNDr. Vladimír Zicháček
(mat. roč. SG 1960, C)*

PŘÍSPĚVEK ESTETICKÉ VÝCHOVY K ROZVOJI OSOBNOSTI

V 90. letech se začaly objevovat nové podněty k prohloubení vzdělávání studentů Slovanského gymnázia. Několik let se připravoval experiment navazující na práce základní školy s rozšířenou hudební výchovou. Po vypracování učebních osnov pro experimentální třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy na gymnáziu dochází ke konzultacím s nejvýznamnějšími českými hudebními pedagogy.

Studium bylo připraveno pro uchazeče se zájmem o hudební vzdělání, kteří měli potřebu i schopnost získat hlubší humanitní vzdělání. V rámci třídy s estetickým zaměřením studovala polovina třídy hudební a druhá polovina třídy výtvarný obor. Oběma byly věnovány 3 vyučovací hodiny týdně. V hodinách hudební výchovy se studenti seznamovali s činnostmi pěveckými, instrumentálními a poslechovými. To znamená, že kromě hlasové výchovy, sluchové, intonační a rytmické přípravy také sborově zpívali, získávali základy taktovací techniky, hráli na klasické a rytmické nástroje. Vše provázeli procházkou dějinami hudby, spojenou s poslechem vokálních, instrumentálních i vokálně instrumentálních skladeb. Práce se studenty směřovala k jejich všestranné aktivizaci, rozvíjení estetického vnímání, chápání, citovému prožívání a hodnocení. Studenti po celé čtyři roky studia na Slovanském gymnáziu, třikrát týdně, se seznamovali se základními uměleckými díly národní a světové hudební kultury, s jejich tvůrci a interprety, s hlasovými etapami hudebních umění.

Paralelně s tímto vzdělávacím experimentem vytvořila skupina studentů, kteří hráli na klasické hudební nástroje, školní orchestr. Základ tvořili studenti z experimentální třídy, ale zapojili se jak nejmladší primáni z osmiletého gymnázia, tak studenti z nejrůznějších dalších ročníků SG. Scházeli se pravidelně jednou týdně, aby své muzicírování skloubili ve společné hře. Souhra asi 25 studentů byla pro některé zpočátku skutečně náročná. Ale členy orchestru byli také výborní žáci ZUŠ, kteří pomáhali s nácvikem i tmelit dohromady toto zvláštní, věkem rozdílné těleso. Mnohá soustředění a poctivě navštěvované zkoušky umožnily, že orchestr dokázal vystoupit i veřejně.

O rok později, pro zpestření programu při vystupování, se přidal k orchestru i pěvecký sbor nejmladších studentů gymnázia. Na společné zpívání se scházelo jednou týdně třicet dva chlapců a děvčat. K nejpěknějším společným vystoupením patřily vánoční koncerty, které studenti připravovali pro své rodiče a profesory.

Většina studentů, kteří prošli na Slovanském gymnáziu v rámci rozšířené hudební výchovy touto intenzivní hudební přípravou, prohlubuje si nadále své hudební vzdělání ve vysokoškolském studiu. Studují hudební vědu nebo muzikologii na filozofické fakultě nebo směřují k povolání, jež souvisí s hudbou – učitelství 1. stupně nebo obor hudební výchova. Několik dívek studuje estetiku nebo uměnovědu, dramatický obor. Těm, kteří si hudbu nezvolili jako své budoucí povolání, zůstala jistě pěkná vzpomínka na studium Slovanského gymnázia.

Instrumentální soubor a pěvecký sbor nižších tříd SG řízený PaedDr. Věrou Číhalovou byl v letech 1997–2000 neodmyslitelnou součástí kulturních akcí školy

zia, kde nejen studovali, ale smysluplně využívali svůj volný čas – hráli v orchestru, zpívali ve sboru, připravovali a pořádali koncerty.

Účelem veškeré práce v této oblasti byla snaha vyplnit další článek při formování osobnosti člověka od dětství k dospělosti. Rozvíjet jeho osobnost po stránce citové a estetické. Ne nadarmo se říká, že nedostatky ve vědomostech může žák kdykoliv dohnat, ale nedostatky ve výchově ne.

PaedDr. Věra Číhalová

VEŘEJNÁ PREZENTACE VÝTVARNÝCH PRACÍ studentů a profesorů Slovanského gymnázia

První výstava prací studentů a profesorů za doby mého působení na Slovanském gymnáziu byla uspořádána v roce 1996 v SVKOL.

Její úspěch nastartoval další spolupráci, která trvala až do roku 1999 a vyvrcholila výstavou mezinárodního projektu Město netradičně.

Výstava měla název *Jízda ... s tužkou, štětcem, rydlem a radostí*, obsahovala kresby, malby a grafiky studentů z elokovaného pracoviště na Pasteurově ulici č. 19, doplněné pracemi jejich profesorů.

Tehdy to byli:

Jaroslav Tylich, který zde představil své imaginární portréty malované na dřevě, linoryty a suché jehly.

Ladislava Vishwanathanová svými pracemi předvedla postup tvorby gobelínů.

Jarmila Fialová zde vystavila cyklus čtyř vzpomínkových prací MÍSTO, který se bohužel zničil při povodni v r. 1977.

Výstava byla zahájena vernisáží, kde se předvedli studenti pěveckého sboru. Uprímná recitace veršů a výstava prací více než padesáti studentů ukázala, že tvorba je jim blízká, působí jim radost a rádi ji ukážou ostatním, zvláště těm, kteří stejně jako oni se setkávají s fenoménem knihy.

V roce 1997 jsme instalovali tři výstavy, kde své široké spektrum výtvarné tvorby předvedl profesor **Jaroslav Tylich**. K jeho 70. narozeninám to byla v březnu a dubnu výstava výtvarných prací v SVKOL a následně fotografií v galerii PEPITA na SG. Na podzim téhož roku pak vystavil autor ještě keramiku a jiné drobnosti v SVKOL. Tyto výstavy doplnily slavnostní akce ke 130. výročí založení

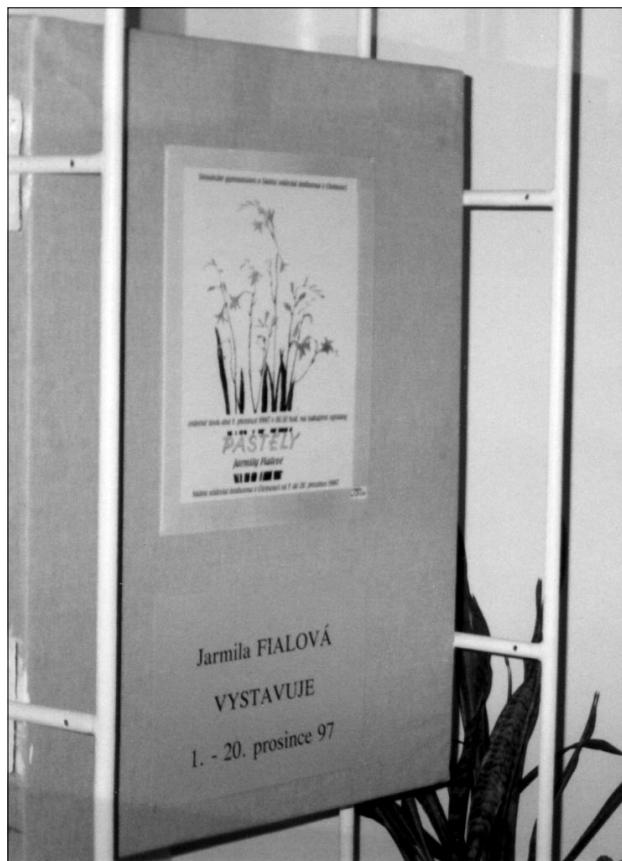
SG, ale uvádím je zde proto, aby výčet akcí ukázal činnost předmětové sekce výtvarné výchovy za mého vedení jako celku.

V roce 1998 jsme instalovali výstavu *Pastely Jarmily Fialové*, kde jsem předvedla 22 maleb ze současné doby a několik pastelů ze svého varšavského pobytu. S působivým úvodním slovem na vernisáži vystoupil můj kolega Luděk Bartoš.

V roce 1999 byla individuální tvorba profesorů vystřídána společnou výstavou všech výtvarníků včetně Oliviera Desbourdese z francouzské sekce pod názvem **BASTAFIDLI** - opět v SVKOL.

Pod onou zkratkou se tehdy skrývaly práce Aloise **Bauera**, Jitky **Stránělové**, Jarmily **Fialové**, Oliviera **Desbourdese** a Jaroslava **Tyliche**.

Alois Bauer zde vystavoval soubor maleb z cest po

PhDr. Jarmila Fialová na vernisáži své výstavy v SVKOL

Itálii, Jitka Stránělová monumentální kresby tužkou inspirované přírodou a soubor dřevěných lamp, za který byla oceněna i cenou rektora UP.

Jaroslav Tylich se představil řadou grafik – zvláště suchých jehel a maleb. Olivier Desbourdes vystavil sérii barevných a sérii černobílých fotografií ze svých toulek světem.

Já jsem zde vystavila několik obrazů kytic malovaných suchým pastelem.

Všechny naše akce byly slavnostně zahájeny za účinkování Mgr. Renaty Vrbenské a jejího pěveckého sboru Meluzina a studentů-recitátorů pod vedením Mgr. Heleny Kohoutkové. Ani o občerstvení nebylo nouze – tady pomáhal kroužek vaření s paní Kummerovou.

Všechny vernisáže byly veselé, proběhly za účasti vedoucích pracovníků SVKOL i představitelů SG. Zvláštní pozornost akcím věnoval ředitel SG RNDr. Vladimír Zicháček, který velice oceňoval tvůrčí snahy studentů i jejich profesorů a veřejnou prezentaci Slováckého gymnázia.

U všech akcí nám upřímně pomáhali kolegové a přátelé – zvláště sekretářka Pavla Utíkalová a techničtí pracovníci Jan Vlček, Karel Krump a Stanislav Markowski.

Následující aktivity sekce výtvarné výchovy při SG směřovaly opět do SVKOL, přesahovaly rámec města i státu; o nich se dočtete v článku *S trochou nostalgie o projektu UMĚNÍ*.

PhDr. Jarmila Fialová

S TROCHOU NOSTALGIE O PROJEKTU UMĚNÍ

V rámci Evropského vzdělávacího programu *Comenius - Aktivita 1 - partnerství škol* byla v roce 1998 na listopadovém setkání představitelů Lycea J. Amyota v Auxerre, Gaussova gymnázia ve Wormsu a Slovanského gymnázia v Olomouci zahájena spolupráce těchto škol, jejímž cílem bylo navázání bližších kontaktů prostřednictvím studijní problematiky společné všem školám.

Záštitu nad aktivitou přijali ředitelé škol dr. Bernard Roussey, dr. Günther Serfas a RNDr. Vladimír Zicháček.

Návrh vypadal takto:

1. Rámcové podmínky

- **časové období:** květen/červen a srpen/září 2000
- **účastníci:** 5 (± 1) za školu a projekt
- **doba trvání:** 1 týden (pondělí-pátek) + cesta tam a zpět o víkendech
- **dokumentace, prezentace:** v poslední den projektu
- **počet projektů:** maximálně 3, paralelně
- **doprovodný program:** exkurze, setkání a návštěvy s regionálním historickým a kulturním aspektem

2. Návrhy projektů:

Umění Netradiční pohled na naše město
Biologie Voda základ života
Chemie Chromatografie
Fyzika Alternativní zdroje energie

Prvním projektem, který se měl realizovat, bylo **UMĚNÍ**.

Téma: Netradiční pohled na naše město

Realizace: kresby, malby, koláže, fotografie, prostorové práce, video, staré pohledy kontra nové, subjektivní pohled na město

Účastníci: studenti podle dohody v počtu asi 41

Návrh vypracovali kolegové z Wormsu; část, týkající se umění, paní Brigitte Kümmel, zástupkyně ředitele. Lyceum J. Amyota se připojilo s francouzskou ležérností a potvrdilo na projektu UMĚNÍ svou účast.

Také my jsme v předmětové sekci výtvarné výchovy zvážili možnosti na naší škole a rozhodli jsme zaměřit tímto směrem práci výtvarného kroužku pod vedením Mgr. Jitky Stránělové; dále pak zařadit tematiku okrajově v hodinách výtvarné výchovy. S tím souhlasili i další vyučující: Mgr. Alois Bauer, Mgr. Jaroslav Tylich i já. Počítali jsme, že se celé akce prakticky zúčastní asi sto studentů, ale její dosah bude daleko větší.

To vše se později potvrdilo.

Zájem ze strany studentů byl velký. Naše krásné město Olomouc se brzy objevovalo stále častěji ve výtvarných pokusech mladších i starších studentů. Kresba, malba, grafika, keramika, fotografie. Detaily historických staveb, portály, znaky, gotické klenby, barokní kašny. Ale také Olomouc dnešní, moderní vedle města „zmizelého“.

První společná výstava měla být v Olomouci v květnu 1999, ale posunula se na říjen téhož roku; pro nás to byla příležitost pracovat i v teplých měsících přímo v terénu.

Výsledkem byly stovky zajímavých prací, ale také radost z nového pohledu na město, ve kterém žijeme, o kterém sice víme, jak je starobylé, ale jeho krása zůstávala v rychlosti života jaksi stranou. Máme se čím pochlubit.

Pro společnou reprezentativní část výstavy byla zvolena síň Státní vědecké knihovny v Olomouci, kde již tradičně naše škola vystavuje a která je pro místo i účel velmi navštěvována. Jako obvykle jsme se obrátili s návrhem na paní Mgr. Helenu Bartošovou, vedoucí pracovníci SVKOL, která nám vždy s nevšední ochotou vycházela vstříc.

Další práce jsme pak chtěli vystavit v klubovně školy na Pasteurově ulici a na chodbách téže budovy. Patronaci nad výstavou ve městě převzala kolegyně Mgr. Jarmila Ketmanová, která nastoupila do práce po mateřské dovolené, výstavu na Pasteurově ulici organizovala Mgr. Jitka Stránělová. Samozřejmě obě za pomoci nás všech výtvarníků: vybrané práce doplnit těmi, které přivezou s sebou přátelé z Wormsu a Auxerre a vše vhodně nainstalovat.

18.-22. 10. 1999 v Olomouci

mělo tedy proběhnout první setkání na poli projektu Sokrates - Comenius *Město netradičně*.

Program pro hosty jsem připravovala radostně, máme přece co ukázat, a to jsem nemyslela jen zajímavé práce.

Hosté přijeli 18. 10. 1999 v pozdních hodinách. Byli to z Wormsu: Jens Neu - studentka, Florian Stange - student, profesor Klaus Horn - učitel výtvarné výchovy, profesor Walther Kuhn - zástupce ředitele, Dr. Günther Serfas - ředitel, řidič. Z Auxerre pak: Audrey Mariani - studentka, profesor Jean Luc Berger - učitel výtvarné výchovy, Dr. Bernard Roussey - ředitel.

Přivezli s sebou: Wormští 16 výtvarných panelů s množstvím fotografií zajímavých detailů míst, koláží a maleb; Auxerrští 15 prací, převážně maleb a koláží.

Studenti byli ubytováni u laskavých rodičů Pavly a Lady Škrabalové, Jitky Kapšiové a Veroniky Daňkové. Všechny tyto studentky se velmi aktivně podílely na projektu.

Dospělí po rychlé večeři ve škole uvítali odpočinek na ubytovně uprostřed města a v hotelu FAN.

Slavnostní přivítání se odehrálo až další den v hlavní budově školy na třídě Jiřího z Poděbrad ředitelem RNDr. Vladimírem Zicháčkem a výtvarníkem Mgr. Aloisem Bauerem a „zpěvem na schodech“ sboru Meluzina pod vedením Mgr. Renaty Jirkové.

Pak se vše přesunulo na elokované pracoviště školy na Pasteurově ulici - přivítání dalšími výtvarníky, kolegou Tylichem, Stránělovou a mnou a představiteli francouzské sekce Mgr. Zuzanou Chaloupkovou, profesorem Didierem Bouynat a profesory Ivou a Stéphanem Gailly. Po malém občerstvení, které připravila milá sekretářka Pavla Utíkalová, si hosté prohlédli budovu včetně naší výstavy a podle zájmu se podívali buď do výuky výtvarné výchovy ke kolegyni Stránělové, kde si vyzkoušeli výrobu ručního papíru, nebo na výuku ve francouzštině.

Po obědě ve škole odjeli hosté s našimi studenty a kolegy Bauerem a Stránělovou na prohlídku kostela v Dubu nad Moravou, do zvonařské dílny v Brodsku u Přerova a na Svatý Kopeček.

Přátelství se začalo rozvíjet.

Večer dospělí hosty pozval ředitel Zicháček na slavnostní večeři do restaurace U Jenišťů.

20. 10. 1999 pokračoval program prohlídkou města, kterou připravil kolega Bauer, a ředitelé škol byli uvítáni u zástupce primátora města. No a my, další výtvarníci, jsme za velké pomoci pana Karla Krumpa, Jana Vlčka a Standy Makowského, našich technických pracovníků, instalovali v SVKOL výstavu a chystali slavnostní vernisáž. Samozřejmě s občerstvením paní Kummerové a programem kolegyně Jirkové-Vrbenské a Kohoutkové.

Odpoledne tak oficiálně poprvé vyústila společná akce studentů a profesorů tří historických měst a škol - Lycée Jacques Amyota, Gaussova gymnázia a našeho Slovanského gymnázia.

Zájem o vystavené práce ukázal, že stojí za to i v dnešním hektickém světě zamyslet se nad krásou či zvláštností řemeslných detailů, srovnat minulé i dnešní stavby nebo najít kouzlo dosud málo známých míst a zachytit jejich krásu výtvarnou technikou. Dochází tak ke spojení citlivého pohledu na svět s vlastní tvorbou, ať už klasickými, či moderními technikami.

Již na této výstavě jsme mohli pozorovat práce a pojetí výtvarné výchovy. Viděli jsme, že výtvarná výchova je všude stejná, že studenti rádi tvoří, učitelé mají citlivou duši a šikovné ruce a něco, co se nedá naučit, ať už jsou to Francouzi, Němci, nebo Češi. Jedni mají více technických vymožeností, jiní upřednostňují klasické techniky, ale s klidem by si mohli vyměnit katedry jako figurky na šachovnici.

Na den před odjezdem hostů jsem připravila návštěvu Kroměříže. Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kteří mi tenkrát pomohli, aby byla reprezentativní a na úrovni. Kromě prohlídky zámku, parku a oranžérie jsme zavítali i do arcibiskupských sklepů na ochutnávku mešních vín.

22. 10. ráno nastalo rozloučení, předali jsme novým přátelům malé dárky s tím, že v květnu a na podzim se snad sejdeme při podobných akcích.

Než přejdu k popisování další společné akce, chci ještě podotknout, že výčet setkání a výčet účastníků není úplný. Samozřejmě se tenkrát sešli kolegové, aby domluvili další projekty a na společném posezení si i popovídali o tom, jak jde život... a i to byl také účel této aktivity.

7.-10. 5. 2000 ve Wormsu

proběhlo druhé kolo projektu. Směřovalo se tedy k tomu, aby celá výstava, instalovaná v SVKOL, byla přemístěna do reprezentačních prostor Gaussova gymnázia. Opatrně jsme práce zabalili a připravili k cestě. Té se tenkrát účastnily za studenty: Anna Ševčíková, Veronika Daňková, Iva Grecmannová a Frauke Escher - studentka německé národnosti, která přechodně pobývala s matkou v Olomouci a navštěvovala naše gymnázium. Dále jeli učitelé výtvarníci Mgr. Stránělová a Bauer, za vedení školy RNDr. Josef Látal a coby překladatelka profesorka němčiny Mgr. Jitka Netopilová. Malý mikrobus se spolehlivým řidičem Mgr. Dušanem Vitoulem vyjíždí na další přátelské setkání do Wormsu.

Tentokrát není dlouhé. Večerní příjezd, přivítání v Gaussově gymnáziu usměvavým ředitelem dr. Serfasem, ubytování. Druhý den prohlídka školy, návštěva výuky, instalace prací a odpolední přivítání francouzských přátel. Pak společná večeře.

9. 5. 2000 dopoledne je vernisáž společné výstavy Sietenblicke zapita slavnostním přípitkem. Po odpolední konferenci účastníků jsou všichni pozváni na slavnostní koncert Lycea J. Amyota do Velkého sálu Gaussova gymnázia a Frauke Escher je vyzvána, aby se podílela na moderování večera.

Před odjezdem 10. 5. ještě rychlá procházka městem, prohlídka dómu a již končí setkání ve druhé etapě projektu. Zůstává společná výstava. *Worms - Seitenblicke, Auxerre - Ma ville - aspects insolites, Olomouc - Město netradičně.*

Zpáteční cestu kolegové už využili k prohlídce Heidelbergu a Speyeru. A už jsou opět doma, kde ruch konce školního roku dal rychle zapomenout na pěkné zážitky ve starobylém městě a v jeho moderní škole.

Třetí a poslední část projektu věnovaného Umění se odehrála:

10.-19. 9. 2000 v Auxerre a tak trochu i ve Wormsu

Program byl velice bohatý a já na vše vzpomínám s jistou dávkou nostalgie, poněvadž jsem ho absolvovala již, jak ráda říkám, „na volné noze“. Děkuji za to panu řediteli Zicháčkovi a všem v Auxerre i Wormsu, protože to opravdu stálo za to. Účastníci: Pavla Škrabalová, Jitka Kapsiová, Tereza Liščinská, Veronika Daňková a Denisa Zicháčková – studentky, Mgr. Iva a Stéphane Gailly a RNDr. Jan Jelínek – projekt *Voda je život*, RNDr. Vladimír Zicháček a Mgr. Eva Pavlíčková – za ředitelství SGO, Mgr. Jarmila Ketmanová a PhDr. Jarmila Fialová – výtvarnice.

Trasu Olomouc-Worms jsme přerušili v Norimberku, prošli jsme historickým centrem až k domu, ve kterém žil Albrecht Dürer. Protáhli jsme tak trochu strnulá těla, i když jsme jeli velkým autobusem, abychom ve Wormsu mohli naložit další účastníky cesty do Auxerre, a prostoru měl každý dost.

Na místo jsme přijeli v pozdních večerních hodinách. I tak jsme viděli pohádkovou siluetu wormského dómu. Před Gaussovým gymnáziem nás již očekávali naši přátelé v čele s opět usměvavým ředitelem Serfasem. Následující den jsme hned ráno, doplnění o německé studenty a kolegy, odjízďeli do Auxerre. Vedle ředitele Serfase s námi jel pan Kuhn, paní Brigitte Kümmel, která celý projekt *Město netradičně* připravovala, a Klaus Horn, výtvarník. Později za námi přijela příjemná veselá bioložka Vera Diehl.

Ve Francii nás očekával profesor Berger a ředitel Roussey. Cestu jsme přerušili u Verdunu. Krásný slunný den, a tak nešťastné místo. Neumím si představit ani zlomek válečných hrůz. Nyní je zde ticho. Nikde ani smítko. Někdo vymetl všechen prach i válečnou špínu. Nicméně rok 1916 a FORT E DOUAUMONT, OSSVAIRE DE DOUAUMOND jsou zapsány nejen na pohlednicích. Nerada bych psala o trpké minulosti, asi by všechny cesty byly poznamenány těmi, kteří zde již nejsou, ať už odešli ze života v klidu domova, ústavu, nebo na bojištích lidských dějin.

Díváme se dopředu.

Silnice vede do Auxerre. Konečně vjíždíme do města. Je třeba podívat se do mapy. Díky zajižďce vidíme siluetu města s kamennými patrony jako na dlani. Sv. Germain, Sv. Etienne, Sv. Pierre, Sv. Eusebe hlídají tiše plynoucí řeku Yonnu. Konečně jdeme ulicí pojmenovanou podle cíle naší cesty. Milí francouzští přátelé nás

Stvrzení trojstranné mezinárodní spolupráce gymnázií jejich řediteli v Auxerre v září 2000 (RNDr. V. Zicháček, dr. G. Serfas a dr. B. Roussey)

uvádějí do svého „království“. Škola, která nás přivítala, dýchá tradicí. Jak ze starých knih! Budovy uzavírají čtverec. Tak zde se studenti dovídají o zapeklitostech života. Staré a nové se stýká jaksí normálně – přístavby školy ukazují, že nezůstala jako před staletími, ale je i mladá, moderní, jen dívčí kolej je stále nedobytnou tvrzí. Jak rády tam nalézáme útočiště a můžeme po několik nocí pozorovat věž gotické katedrály.

Ředitel Lycea J. Amyota pan Roussey a výtvarník pan Berger nás provázejí školou, knihovnamí – starou i novou. Třídy jsou prostorné, učitelé přirození a nepřipadají mi tak nervózní, jako jsme my. Zato studenti se poflakují po parčíku, pokušují a vypadají unaveně. Černé a šedé myšky... Později jsem zjistila, že i oni dovedou být veselí a milí.

Učitelé mají v jídelně na stolech víno. Jsme přece v kraji Bourgogne.

Na Auxerre budu vždy vzpomínat jen radostně. Při procházce městem jsem hned první den v rozržitém nakupování bez znalosti francouzského jazyka zapomněla na pultíku obchůdku peněženku se všemi penězi. S hrůzou jsem to pak na lavičce před kašnou s Cadetem Rousselem zjistila. Usměvavá paní s tmavou ofinou mi vše vrátila. Druhý den, když jsem jí šla s krabicí Karlovarských oplatek česky poděkovat, je zvědavě rozbalila a francouzsky se těšila, že je to přece normální.

Milí jsou, tihle Francouzi, nespěchají a květin je všude a hodně pestrobarevných. To snad proto, aby současnost předčila krásu historických domů, které v malebné spleti úzkých uliček tvoří centrum města.

Večer máme slavnostní večeři pořádanou panem ředitelem. Francouzské speciality a skvělé víno. Na zdraví, přátelé! Jen ty vtipy nám nejdou a konverzace je mizivá. Sedím vedle bioložky z Wormsu, paní Very Diehl. Je tu krásně, že?!

Po nainstalování společné výstavy v místním kině je vernisáž. Worms – Olomouc – Auxerre. Přichází celá třída profesora Bergera. Jsou veselí, zvědaví a čile pobíhají mezi panely. Naše studentky mají trička se znakem SGO. Ředitelé stiskem ruky stvrzují přátelství. Několik fotografií, a pak to jdeme oslavit do školy.

Sladká Francie.

Také mají pro nás připravený výlet. Vézelay. Městečko a románská bazilika Sv. Marie Magdaleny bylo ve středověku důležitým místem na poutní cestě do španělské Compostelly. Monumentální stavby a nádherná sochařská výzdoba ohromí dnes každého. S úžasem i my stojíme v místech, kde se zastavil čas. Procházíme vstupní halou 22 metrů dlouhou 23,5 metrů širokou a 19,5 metrů vysokou, hlavním portálem se sovkurami z počátku 12. století, jimž vévodí postava Krista. Vcházíme do trojlodní baziliky, jejíž hlavní loď 62 metrů dlouhá, 14 metrů široká a 18,5 metrů vysoká (či snad 64 m dlouhá, 12 m široká a 18 m vysoká – to říká jiná příručka) vyniká zvláštním jasným, střídáním různě barevných přesně opracovaných kamenů. Jak to tehdejší mistři mohli vytvořit? Jakými motivy vyzdobili hlavice sloupů a polosloupů? To se musí vidět. Prohlížíme si pomalu všechny přístupné prostory baziliky a vycházíme opět pod kamenným ukřižovaným Kristem, tiše, s pocitem, že stojíme Tvůrci blíž. Pak stejně tiše, ale již zasvěceně kráčíme uličkou dolů, hledáme znaky mušlí, zastavujeme se v Informačním centru. A už mívám dům, ve kterém žil Romain Rolland, jeho okouzlená duše tady jistě bloudí. Na toto místo se nedá zapomenout. S pocitem, jak je dobře, že lidské cesty mají směr, děkuji těm, kteří je umějí dobře nasměrovat.

Tentokrát nevím, zda mohu říci na shledanou. Přišlo totiž opravdové loučení. Snad některá z našich studentek se sem vrátí, kdo ví. Sedíme u slavnostní večeře, přišli i další kolegové připravující projekt *Voda je život* a jsme veselí, i když zítra – Francie, adieu. Třetí část společného projektu umění se opět vydařila. Viděli jsme tolik „umění“ lidských rukou, že se to dá těžko vypovědět. Snad zaseté semínko přátelství vzejde.

Cestou zpět do Wormsu, kde máme pobýt ještě dva dny, máme o čem přemýšlet. Zastavujeme se ještě v Troyez. Opět kámen triumfuje. Katedrála sv. Petra a Pavla září nádhernými barevnými mozaikami v oknech. Světlo září ve tmě, světlo je život. Vzpomínám na noční spektakl v auxerské katedrále, na girlandy květín, na posezení u Yonny a na městské hodiny, které bohužel i v Auxerre odbíjely čas.

Gaussova křivka...

Gaussovo gymnázium je na rovině a obklopeno zelení. Stovky kol, motorky, auta říkají, že se sem studenti sjíždějí z daleka. Možná proto, že se denně vrací domů, jsou spokojení, nebo proto, že mají usměvavého ředitele?

Budova i vybavení je moderní. Odborné učebny, kino, tělocvična, hřiště. Ve výtvarné výchově nás vítají česky i francouzsky, to Klausí zapracoval. Je to příjemné. Studentíci se učí typizované písmo. Jako ti naši.

Město Worms není velké, ale i vinice tam míváte při okružní jízdě. I historie města je zajímavá. To nám ostatně pan Kuhn dokázal vypravováním o Dagobertovi I. (625–639), Brunichildě a Hagenovi, o stavbě francouzské baziliky i pozdějšího dómu, postupně dotvářeného do nynější podoby a zasvěceného sv. Petrovi, o dr.

Martinu Lutherovi a o wormskému ediktu 26. 5. 1521. Krásné moderní kašny nám po návštěvě židovského hřbitova mile připomenou přítomnost. Co znamená náš krátký život? Tolik osudů, tolik změn. Jako ty kapičky fontán – vytrysknou, ve slunci se zablýsknou v nádheře tvarů a pak dopadnou, aby po nich zbyla jen vzpomínka.

Těší mě, že práce našich studentek ze zbytků kůže udělala radost našim přátelům, netušili jsme, že právě tady ve Wormsu udržují koželužskou tradici. Ještě románské hradby a pak už jedeme přes město kolem kostela Liebfrauen (= Milostivé Panny Marie). Stojí uprostřed vinic, asi aby požehnala Rýnskému ryzlinku.

„Die Luft ist kühl und es dunkelt und ruhig fließt der Rhein...“

Tak nějak to napsal pan Heinrich Heine. Určitě neměl na mysli toto místo, řeka je zde široká, kalná, má hluboké koryto, valí se až strach. Ach ti Niebelungové..., ale mě trochu historie nikdy nevadí, poslouchám pana Kuhna ráda. Jakpak sem kdysi cestoval náš Jindřich Zdík?

A pil také to výborné zdejší víno? Byl to Liebfrauenmilch, nebo Rýnský ryzlink? Zůstal po něm jen zápis v olomouckém dómu sv. Václava, jako o prvním biskupu a budovateli. Jdeme se podívat k místu, kde bude probíhat další část projektu *Voda je život*.

„Der Gipfel des Berges funkelt im Abendsonnenschein.“

Kde si pak krásná paní česala vlasy zlatým hřebenem, nevíme, tady se odehrávaly jiné osudy. Ale díky básníku Heinovi jsem řeku Rýn moc chtěla vidět.

Děkuji Vám, pane Kuhne, moc pěkně povídáte.

Koupila jsem pár lahví vína. Taky mapy, brožurky a pohledy. Moc se mi tu líbí. To bude asi tou řekou.

„Zum Löwen“ je útulná restaurace, kde nás vítala majitelka a kuchař s vysokou čepicí a na účet Gaussova gymnázia jsme si dali „všechno“. Já osobně vínko a špecele. Na zdraví.

Není to ještě ale všechno. Čekal nás výlet. Staré městečko Freinsheim. Obcházíme kolem hradeb úzkými uličkami. Je zde nezvykle živo. Historická radnice – sem vedou všechny cesty. Naše vede do Weinstube (vinárny) Am Bach. Posezení s večerí a pobavení. Je nám veselo. Sedím s Brigittou Kümmell (ART) a Verou Diehl (BIO-CH), naším Honzou Jelínkem a Jarkou Ketmanovou venku pod vinným hrozнем u lehkého stolku a smějeme se překladům našich jmen. Nízké domky připomínají teplo vzdáleného domova. Na chvíli se rozhostil v našich duších klid. I ten je léčivý. Není mezi námi hranic.

Večer se s Brigittou a Verou setkáme ještě jednou; před Weinstube, kde jsme ubytováni, je slavnost vína. Mladé jiskrné vínko teče proudem, ženy i muži středního věku sedí, popíjejí, vesele se baví. My také. Je s námi dr. Jelínek. Na zdraví a dobrou noc!

Naše cesta končí. Loučíme se s pohostinnými přáteli z Gaussova gymnázia ve Wormsu. Máváme, na shledanou někdy příště. A myslíme na to, co všechno jim ještě doma ukážeme, jenom aby to příště bylo takové, jako bylo to setkání nyní.

Přece není jenom UMĚNÍ, ale i VODA teče lidem stejná a konečně obýváme jednu ZEMI v jedné krátké etapě její dlouhé existence.

Tak jaképak copak.

*PhDr. Jarmila Fialová,
dnes v Dačicích, tehdy vedoucí sekce výtvarné výchovy
i projektu Město netradičně na Slovanském gymnáziu Olomouc*

VZPOMÍNKA NA KOLEGU JAROSLAVA TYLICHU

V roce 1995 nastoupil na Slovanské gymnázium v Olomouci, jako zástup za kolegyni na mateřské dovolené, malý muž vyššího věku, který brzy dokázal, že výtvarná činnost je jeho doménou – Mgr. Jaroslav Tylich.

Málokdo ze studentů a kolegů věděl, že v Olomouci, v níž žil a tvořil, se také 24. 2. 1927 narodil.

Rád vzpomínal na dobu studií na České reálce, na totální nasazení do Německa i na absolvování středního vzdělání na Slovanském gymnázium v roce 1946 ve třídě C profesora Vladimíra Horčíčky.

Byl jedním z prvních absolventů Ústavu výtvarné výchovy FF UP a často se pyšnil svými učiteli F. V. Mokrým, J. Zrzavým, V. Navrátillem, A. Beranem a K. Lenhartem.

Od roku 1951 vyučoval a svůj um a lásku k tvorbě předával mladším, později převážně středoškolským studentům. Působil na devítiletce v Bohuslavicích, na Gymnáziu MUDr. Jana Opletala v Litovli a téměř třicet let na Střední pedagogické škole v Přerově, kde připravoval pro budoucí povolání učitelky mateřských škol a vychovatele. Zde si vybudoval pověst dobrého a zkušeného výtvarného praktika a ta ho přivedla ke spolupráci s katedrou výtvarné výchovy na Pedagogické a Filozofické fakultě UP, kde léta působil jako vzorový učitel praxe studentů výtvarné výchovy.

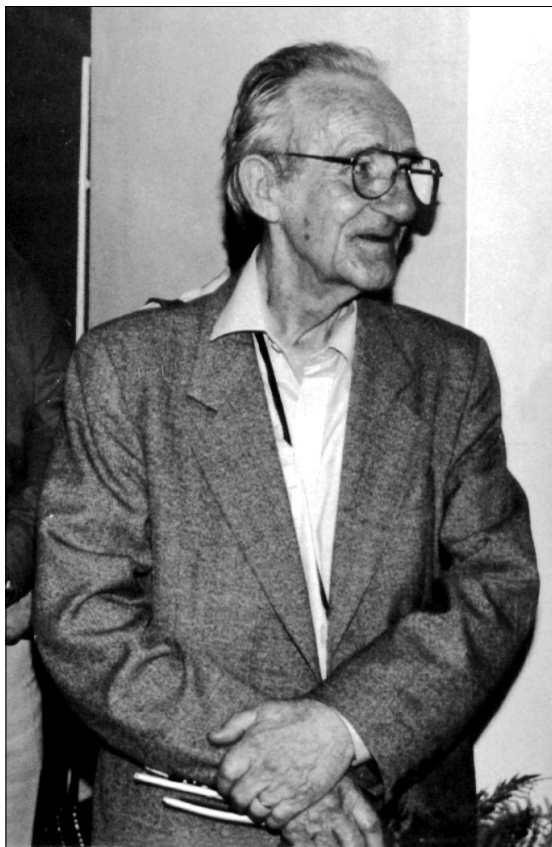
Tak se také stalo, že byl i mým vzorem a že jsem k němu cítila obdiv a respekt.

Nyní to však už byl pro mne Jarek – kolega, sběratel různých materiálů, které shromažďoval doma i ve škole. Jeho úcta ke všemu, co vedlo k výtvarnému zpracování, byla obdivuhodná. Štosity papírů, dřívěk, polystyrénu tak konkurovaly jeho pečlivě upraveným grafikám a malbám, na kterých znázornil své lásky i bolesti.

No, abych řekla pravdu, spíše lásky. Většinu žen, i těch, které potkával na chodbách školy na

Jaroslav Tylich

Prof. Jaroslav Tylich

„Pasterce“ a obdařily ho kolegiálním úsměvem, zpodobnil.

Ve své tvorbě dával přednost malým formátům. Přesné práci. Snad v tom nenašel soulad s mladšími výtvarníky, kteří upřednostňují velké formáty s atraktivním, ale někdy i povrchním zpracováním.

Několikrát jsem navštívila jeho ateliér v bytě v Pavlovičkách a vždy jsem pociťovala obdiv k jeho pili, zručnosti a představitivosti.

Jarek si vyzkoušel různé techniky, pracoval i s textilem, dělal goblény, loutky, jeho láskou byla i malba, ale nejraději dělal grafiku a keramiku. Několik společných výstav a jeho velká samostatná výstava v SVKOL to potvrzuje.

Byl to on, kdo ve větším měřítku vyučoval studenty na našem gymnáziu grafice a později i klasické fotografii. A byl to také on, kdo předal své dlouholeté zkušenosti v práci s keramikou mladším kolegyním. Nikdy neodmítl praktickou radu. Ve světě výtvarníků, kde hraje roli také konkurence, to není obvyklé.

Musím přiznat, že úctě k vlastním obrazům mě naučil on. Nebát se je ukázat a čelit také kritice. „Není na světě člověk ten, aby se zachoval lidem všem.“ To platí nejen o jednání, ale i o práci umělce. Vkus, dobovému názoru a módnosti podléhá bohužel i výtvarná práce. Nová generace odsouvá starší, zdánlivě nové postmoderní trendy odsunují klasiky. A k těm Jarek Tylich patřil.

Myslím, že se své velké výstavy ještě dočká, i když mu ji budou muset připravit jeho žáci. Jeho duch je bude korigovat ze světa ptáků, které měl tak rád a fantasticky je ztvárňoval šikovnými rukama z hlíny a dával jim snové podoby. Ti keramičtí mu budou držet stráž.

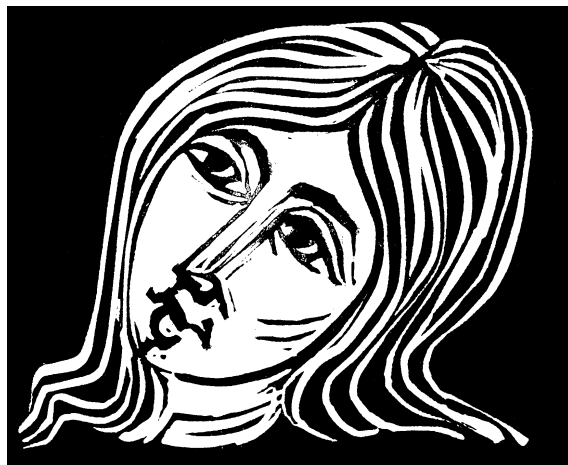
Jarek měl také smysl pro humor. Ten však ztrácel, jak se blížil jeho odchod do úplného důchodu.

V malé partě, kterou jsme na „Pasteurce“ měli, jsme ho jednou vybavili hedvábnými trenkami s medvídky - vzal to skvěle a občas nás ubezpečoval, jak jsou jedinečné.

Rád rozdával svým kolegům drobné grafiky, v tom vůbec nebyl skoupý.

Jedinou jeho neřestí bylo kouření. Těžce nesl zákaz ředitelství, který nedovoloval ani pedagogům dát si cigaretku, a tak jste ho mohli vidět pocházet v bílém pláštíku za školou. Nejen v duchu hudoval nad nedůsledností, která české kuřáky diskriminuje. „Mladí Francouzi - ti si vyhulují - ti mohou - a mně řekl pan ředitel, Vás mám moc rád, ale kouřit mi tu nebudete.“

Vzpomínky na několik společných let na Slovanském gymnáziu jsou příliš nostalgické. Proto tedy na závěr souhrn reálií:

MGR. JAROSLAV TYLICH

- středoškolský výtvarný pedagog, grafik, malíř, keramik a fotograf
S 1927 Olomouc - † 2001 Olomouc
- studia na České reálce, absolutorium na Slovanském gymnáziu v Olomouci v r. 1946
- studium na Ústavu výtvarné výchovy FF UP v Olomouci
- pedagogická práce především na středních školách v Litovli, Přerově a Olomouci
- od roku 1951 vystavuje na kolektivních i samostatných výstavách doma i v zahraničí: Olomouc, Přerov, Brno, Ostrava, Gottwaldov, Praha, Frýdek-Místek, Opava, Holešov
- fotografická tvorba na zahraničních výstavách v NDR, SSSR, Rumunsku a Jugoslávii
- realizace pamětní desky Jana Opletala na budově gymnázia v Litovli
- v 60. letech členem tvůrčí skupiny OHNISKO při Závodním klubu ROH Moravských železáren ve Slovanském domě, která významným způsobem oživila dění v Olomouci
- v roce 1994 a 1995 se účastní obnovené aktivity této skupiny na tzv. Ateliérových dnech pod hlavičkou „Holec se svými přáteli“
- v roce 1996/1997 vystavuje již jako profesor Slovanského gymnázia v SVKOL na výstavě JÍZDA...
- v roce 1997 jubilejní výstava jeho výtvarných prací v SVKOL a také fotografií, v galerii PEPITA na SG vystavuje rovněž keramické a jiné drobnosti z jeho dílny v SVKOL
- v roce 1998 se účastní učitelské výstavy BASTAFIDLI v SVKOL
- následně aktivně pracuje na mezinárodním projektu *Město netradičně*
- svými fotografiemi je zastoupen v MU Olomouc a Moravské galerii v Brně

Na shledanou, Jarku Tylichu,

Jarmila Fialová

IZRAEL – ZEMĚ TŘÍ KULTUR, TROJÍ VÍRY A TŘÍ MOŘÍ

Jaromír Hainc a Petr Kutálek

- mladí ambasadoři ČR ve státě Izrael

V roce 1999 jsme měli možnost, a spolu s námi i studenti z některých olomouckých středních škol, dozvědět se něco více o Izraeli. O krajině, lidech, kultuře a životě ve Svaté zemi. Vše se uskutečnilo na základě programu Mladí ambasadoři, pořádaného izraelskou vládou a ministerstvy školství obou zemí, ředitelstvím SG a dalších úřadů a institucí.

V březnu (10.–22. 3. 1999) jsme byli hostiteli páru izraelských studentů Rajay Barhoumové a Amnona Lotana, kteří byli vysláni státem Izrael do ČR, a Slovenské gymnázium bylo vybráno jako hostitelská škola. Jejich úkolem bylo seznámit naši mládež s Izraelem a některým ho možná poprvé „ukázat“. Činili to způsobem velmi příjemným a zajímavým. Jejich přednášky byly živé, plné obrázků, doplněné zpívanou a hranou písní; brány s humorem, ale vždy s patřičným nadhledem a dobrým vystupováním. Kromě jejich velmi dobré znalosti angličtiny zapůsobili i znalostí obou kultur, jazyků a vzájemně se dokázali dobře doplňovat. Přijímáte-li informace od svých vrstevníků, uchovají se ve vás déle a jejich předávání je mnohem snazší.

Rajaa, arabská dívka křesťanského vyznání bydlící poblíž Nazaretu, a Amnon, židovský sebevědomý mladík z Tel Avivu, pro nás představovali první zkušenost s Izraelem. Byli u nás 14 dní. Během této doby si získali sympatie a náklonnost nejen nás a našich rodin, s nimiž sdíleli některé volné večery a víkend, ale i ostatních lidí. Svě zemi dělali dobré jméno. Snažili jsme se jim zajistit příjemný pobyt, i když museli absolvovat mnoho oficiálních návštěv a zastavit se na tom či onom místě, což pro mladé lidi není zrovna nejpřitažlivější. Mimo přednášení poznávali krásy střední a severní Moravy, město Olomouc či Jeseníky a Beskydy. Naši krajinu shledali krásnou a čistou. Jejich hlavním úkolem bylo působení a přednášení na olomouckých středních školách – SG, Gymnázium Hejčín, Gymnázium Čajkovského, SPŠ strojní i elektrotechnická, Zdravotnická škola a Obchodní akademie.

Odlétali 24. března; v tu noc začaly nálety na Kosovo a Srbsko a my jsme si říkali: „Vidíte, jak daleko je Irák od Izraele a jak daleko Jugoslávie od nás?“ To proto, že na podzim obdobných 14 dní čekalo nás v Izraeli. Rodiče měli pochopitelně strach. Z bezpečnostních důvodů, které jsou dnes, po 11. 9. 2001, více srozumitelné, jsme do poslední chvíle o plánu našeho pobytu mnoho nevěděli.

Dne 10. 10. 1999 v 1:00 SEČ jsme odlétali z Prahy. Pro příštích 14 dní se „Shalom“ (*mír, pokoj*) a „Boker-tov“ (*dobrý den*) staly naším pozdravem. Bydleli jsme ve čtyřech různých rodinách, někde společně. Byly to jedny z nejkrásnějších dní v životě. Dny plné zážitků a zkušeností, o něž bychom se s vámi rádi podělili.

Izrael je země plná různých vůní, chutí, barev, zvuků, krásné přírody a příjemných lidí. Lidí tolerantních, otevřených, vážících si cizinců, i když lidí někdy velmi impulzivních a nevázaných (podle našich evropských zvyků). Jak je uvedeno v nadpise – země tří kultur, trojí víry a tří moří (Středozemního, Rudého a Mrtvého moře). Na dávné historii Izraele stojí křesťanská, evropská kultura.

Zároveň je to země plná kontrastů: přírodních, kulturních a společenských.

Náš pobyt začal ve Svatém městě - v Jeruzalémě. Aby těch trojek nebylo málo - ve městě 3krát svatém. Navštívili jsme horu Sion, chrám Božího hrobu, Cargo (starořímská ulice) a prošli jsme arménskou, křesťanskou, židovskou a arabskou čtvrtí Starého Jeruzaléma. Navštívili jsme nejvýznamnější místa křesťanství, ale také místa židovská. Nedílnou součástí návštěvy Jeruzaléma je Yad Vashem - památník obětem Holocaustu. Vybudovaný, aby vzdal čest památce obětem, ale současně připomínal všem a všechny varoval, aby se nic podobného nemohlo už nikdy stát. Odtud jsme si odnesli silné niterné dojmy. Tady vlastně naše cesta začínala a to bylo správně. Pak člověk může lépe pochopit úsilí Izraelců.

První čtyři dny nám byl průvodcem židovský profesor z Jeruzalémské univerzity. Vzal nás do arabské restaurace, kde ho vítali jako doma, a když nás provázel, ukázal se jako znalec křesťanství. Z Jeruzaléma je to asi 60 km k Mrtvému moři, záporné převýšení ale činí 1000 m. V blízkosti Mrtvého moře jsme navštívili oázu. Je až neuvěřitelné, co dokáže způsobit voda. Nejen tady, ale i v celém Izraeli. Například v Nazaretě prodávali turistům 1,5 l vody v PET lahvi za 1 USD, pro srovnání: 1 l benzínu zde stojí rovněž 1 USD. Golanské výšiny - spor patrně o vodu (prameniště několika řek, včetně Jordánu). Každá rostlina, strom, keř musí být zavlažována.

Izrael je v zemědělské produkci soběstačný, průmysl je velmi rozvinutý, nejen tradiční či strojírenský, ale také hi-tech. O tom jsme se přesvědčili následující 3 dny v Haifě. Moderní město s přístavem a rafinerií. Z Haify jsme podnikli výlety do Akka (Acre - křižácké město) a do Rosh - Hanicra - jeskyně vytvořené mořem na samé hranici s Libanonem. Viděli jsme Bahaíské zahrady a drúžskou vesnici. Následoval Nazareth. Bydleli jsme v arabské rodině - muslimské. Seznámili jsme se se studenty z jejich samosprávy, poznali život dospívajících v arabském světě. Místo hospody navštěvují „kuřárnu“. Tady jsme i my okusili vodní

Jaromír Hainc a Petr Kutálek v památníku Yad Vashem před deskami s názvy židovských obcí ČR

dýmku - nargilu. Z ní si vesele bafali jak staří, tak dvanáctiletí kluci. Zeptali jsme se jich, co dívky? Odpověď: „To víte, že někteří mají holky, ale ví to jen jejich kamarádi a schází se na druhé straně města. Doba se mění a přichází k nám mnoho věcí od vás - z Evropy - váš způsob života.“ Měli pravdu. Vliv (ani tak ne Evropy jako Ameriky, tedy USA), byl vidět na každém kroku - Coca-Cola, hranolky, hudba... - zvláště ve velkých městech. Užívání mobilních telefonů bylo běžnou věcí, doma měl každý počítač a internet.

Izrael je jak starobylá země, kde vidíte žít na poušti i beduíny, tak moderní stát. Tel Aviv nás přesvědčil. Je nazýván New Yorkem Izraele. OSN uznávané hlavní město. Říká se o něm, že nikdy nespí. Množství nových mrakodrapů vytváří působivé panorama. Tel Aviv a přilehlé okolí čítá zhruba 1,5 mil. obyvatel (celý Izrael 6,6 mil. obyvatel). Některé čtvrtě obývají ortodoxní Židé, které snadno rozeznáte. Svůj oděv nezměnili už několik staletí, a to i přesto, že čepice, kabát a kalhoty v černé barvě přijímají maximum slunečního tepla. Neuznávají stát Izrael, ačkoliv od něj dostávají státní podpory (muži nesmějí pracovat). Neuznávají, protože dovoluje svými zákony porušovat nařízení Tóry. My se ale setkali s obyvateli, kteří jsou z židovského národa, mají víru svých předků, ale praktizují ji jako mnozí lidé křesťanství u nás. Jako národ a společenství jsou ale jednotní. Neschází jim silné zdravé vlastenectví.

Měli jsme možnost zúčastnit se shromáždění studentů v Jeruzalémě - v divadle. Byl právě památný den - 3 roky od atentátu na Jicchaka Rabina. Představitelé studentských samosprávných organizací (volení zástupci, reprezentující všechny studenty a žáky) se sešli v Jeruzalémě, aby vzdali čest památce J. Rabina, který se zasazoval o mírové řešení, což se mu do značné míry dařilo. Sami studenti diskutovali o odkazu a činech J. Rabina, poté následovalo shromáždění ve velkém sále. Vstoupili jsme, usadili se a čekali. Pořád se nic nedělo. Divadlo plné studentů v bílých tričkách s emblémy jejich organizace. Vtom najednou všichni vstali - jako na povel. Co je, co se děje - poplach, bomba - proběhlo nám hlavou. Ne, nic tak hrozného. Naopak. Rozezněla se jejich hymna *Hope (Naděje)*. Následoval audiovizuální program a projev ministra školství. Nerozuměli jsme slovům, o to více k nám ale promlouvala gesta. Projev byl příjemný. Pan ministr se s námi bavil jako s přáteli, stál v rozepnuté košili za řečnickým pultem. Tehdy jsme jim tam záviděli, skutečně záviděli; z dnešního pohledu se to může zdát zvláštní. Všichni studenti, u nichž jsme bydleli, jejich kamarádi, dnes slouží v armádě. Tříletou službu v armádě (dvouletou pro dívky) ne, tu jsme nezáviděli. Ale vlastenecké cítění. Odpoledne jsme ještě absolvovali výlet, i s ostatními izraelskými studenty, na památné hory. Tady jsme už byli všichni stejnými studenty. Oni už byli unavení a těšili se domů. Nějaké povídání jejich energické profesorky je už nezajímalo. Lidé jsou všude stejní, zvláště mladí, jen některé obyčejně jsou jiné. Navštívili jsme samozřejmě školy. Od té doby si velmi vážíme našich profesorů a neméně svých spolužáků. Takový neklid a humbuk se hned tak u nás nevidí, tedy aspoň my jsme to nezažili. Na druhou stranu se nebojí říci svůj názor; dokáží jej hájit i o něm diskutovat. Vše má svůj rub a líc.

Během pobytu jsme měli možnost promluvit k izraelským studentům ve školách, říci jim něco o ČR. Nevěřili byste, kolik toho o nás vědí (více než někteří Evropané). Znají Prahu - o které říkají, že je to nejkrásnější město Evropy, Václava Havla i T. G. M. Pamatují si naši pomoc poskytnutou v r. 1948, kdy stát Izrael

vznikal. Učí své děti, aby si to pamatovaly také. Učí je, aby si uvědomily, co to byl Holocaust. Aby už nikdy nebyl. Nebyl spáchán na nikom jiném. Tomu bychom se měli učit i my. Naše poznatky a postřehy jsme za 14 dní mohli získat díky vládám Izraele a ČR, ministerstvům školství, školským úřadům, ředitelství SG, podpoře města a okresu, díky mnoha lidem u nás a v Izraeli – našim hostitelům a průvodcům. Všem děkujeme. Velké poděkování patří našim rodičům, kteří se s námi tady starali o Rajau a Amnona a nebáli se a pustili nás do „neznámé“ země.

V Izraeli jsme viděli, co je za 50 let možné udělat, čeho je možno dosáhnout. Nabízí se srovnání s naší zemí. Nechtěl bych rozebírat správnost toho, co se stalo, jakým směrem se věci ubíraly a ubírají. Správná cesta se hledá těžce. Je to cesta kompromisu. Shalom.

Shalom nám i Izrealcům – Židům, muslimům, Palestincům, křesťanům, Drúzům, beduínům. Shalom.

Jaromír Hainc
(mat. roč. SG 2001, D; foto autor)

SEDM LET

Olomouc se probouzí do nového rána. Probouzí se a já s ní. Dnes je pro mě zvláštní den – jdu poprvé do své nové školy, Slovanského gymnázia v Olomouci, kam nastupuji jako novopečený primán. Necítím se zrovna nejlépe, svírá se mi srdce i žaludek, jako před skokem někam do neznáma.

Na klidu mi nepřidává ani to, že před vchodem do budovy v Pasteurově ulici postává hlouček studentů, na první pohled o tři nebo o čtyři roky starších, kteří hlasitě halekají a už na dálku zdraví své spolužáky, stejně jako se posmívají každému novému „kusu“. Mám z nich strach. To ještě ovšem netuším, že jsou starší jen o rok a že se spousta z nich stane mými přáteli.

Nacházím dveře s označením I. A. Pohledem na seznam se ujišťuji, že jsem ve správné třídě. Zároveň konstatuji, že jsem mezi úplně neznámými lidmi. I když ani to není tak úplně pravda – v jednom z nových spolužáků poznávám dávného kamaráda ještě ze školky. Hned je mi trošičku lépe.

Zvoní. Poprvé. Otevírají se dveře a vchází naše nová třídní. Vypadá docela sympaticky, usmívá se. Přivítá nás, než však stihneme něco udělat, je tu hlášení školního rozhlasu. Zatímco proslov pana ministra mě vůbec nezajímá, o školním hlášení nevím, co si mám myslet. Nějaká slečna s docela příjemným hlasem mluví o jakémsi bývalém profesorovi SG, který si své studenty během první hodiny rozdělil na libé a nelibé, což se projevovalo při zkoušení ze zeměpisu tak, že pokládal stále stejnou otázku: „Kolik obyvatel má ostrov...?“

Jednalo se o malý ostrůvek v Tichomoří, na kterém žilo 39 lidí. Odpověděl-li žák libý číslovkou 39, dostal jedničku. Byl-li na tutéž věc tázán žák nelibý, který odpověděl stejně, buď se mezitím na ostrově někdo narodil, nebo naopak zemřel. A chudák student měl smůlu a šel si sednout s čerstvou koulí...

Upadám do rozpaků. V domnění, že se nám tu snaží hlášením dát najevo, jak moc záleží na prvním dojmu, vzpomínám si na film „Marečku, podejte mi pero“ a Hujerovu zahrádku.

„Ale my zahradu nemáme!“ pomyslím si zoufale, když odcházím domů s nasazeným broukem v hlavě...

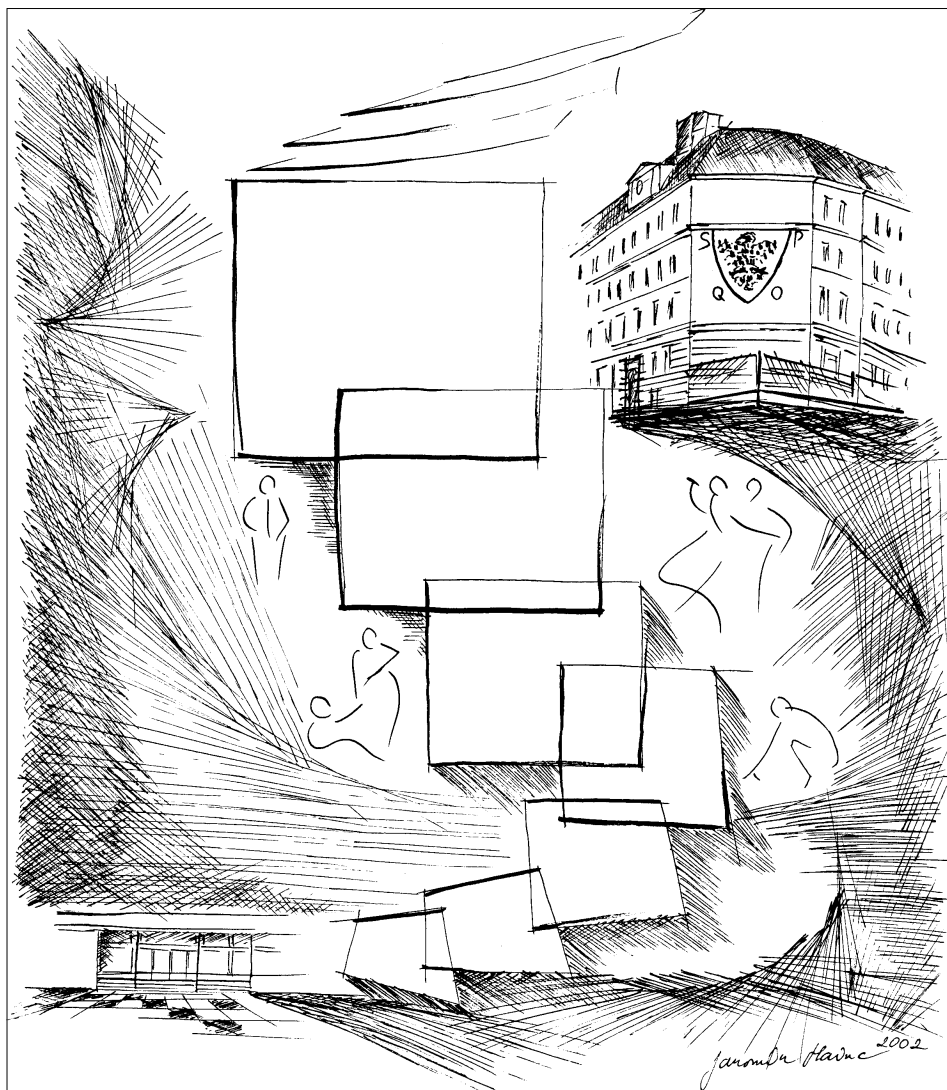
A tak se začíná sedm let mých studií na Slovanském gymnáziu.

Sedm let školy hrou.

Ano, brali jsme všichni školu jako hru. Ovšem s Komenského pojetím „Školy hrou“ to nemělo vůbec, ale vůbec nic co do činění. Hodilo by se spíše heslo: „Jenom tak se nedáme!“ A tak chudáci naši profesori museli od nás snášet všelike útrapy. Obzvláště na nižším stupni gymnázia na Pasteurově ulici, který byl od hlavního stanu (ředitelny) a generálního štábu (tamního pedagogického sboru) naštěstí dosti daleko vzdálen, tedy celých dlouhých patnáct minutek chůze. S odstupem času občas naše profesory lituji, opravdu to byli chudáci a my jim nikdy nic nedali zadarmo. Radovali jsme se z každého jejich neúspěchu. Vzpomínám si, jak nám někdy v sekundě ve fyzice paní profesorka Kozlová chtěla demonstrovat volný pád hozením igelitového pytlíku s tenisovým míčkem z okna. Sáček byl svázán dlouhým provázkem a my měli na stopkách změřit dobu letu míčku a následně pak spočítat výšku okna. Jenomže paní profesorka míček špatně hodila a ten se zasekl o okenní parapet. Začala táhnout za provázek, ale když jej vytáhla, na jeho konci nic nebylo. Dívali jsme se pod okna, jestli se míček neutrhl a nespadl, ale nic jsme nenašli. Míček prostě zmizel. Až o přestávce jsme zjistili, že ve třídě pod námi v té době učil pan profesor Břeň, kterého, když uviděl, jak se mu venku za okny houpe míček, nenapadlo nic lepšího, než pytlík utrhnout. Pozorovat pak paní profesorku, když jí míček s omluvným úsměvem (spíše šibalského typu) vrátil, byl opravdu nezapomenutelný zážitek.

Pan profesor Břeň byl vůbec kapitola sama pro sebe. Každý, koho učil (včetně mne), na něj dodnes vzpomíná s velkou láskou, jak pro jeho zábavné hodiny biologie a chemie plné skvělých průpovědek, tak zejména pro jeho nádhernou schopnost demonstrovat nám, o čem mluví, na pokusech. Například jeho demonstrace toho, že hořící ropu vodou neuhásíme, která proběhla tak, že poté, co se pan profesor spálil o plamen a upustil keramickou misku, ve které vesele plápolal ropný plamínek, a poté, co se opět spálil, když se mističku snažil zvednout, chopil se pan profesor stříčky z plastu a nalil na misku asi půl litru vody, samozřejmě bezvýsledně, a tak nakonec vhodil misku do umyvadla a pustil kohoutek na plný proud...

Byla to krásná léta bezstarostného dětství, kdy se člověk, dle svých slov, nemusel učit a taky se neučil, a přesto dosahoval docela slušných výsledků. Pravda, způsob, jakým jsme jich dosahovali, nebyl vždy zrovna „košer“, při zkoušení se radilo, pokud jsme si něco ve dvojicích navzájem opravovali, vždy jsme si před tím vyměnili propisky a snažili se napodobit písmo spolužáka nebo jsme si prostě každý nechali to své, opisovali jsme při písemkách, ať už ze sešitu, od souseda, nebo z taháku, tak, jak to dělaly generace před námi a jak to budou dělat generace po nás. Ale naše svědomí bylo zcela čisté. Nepodváděli jsme!!! Hráli jsme hru. My, malí nebozí studentíci, proti dravcům profesorským. Hráli jsme tuto hru znova a znova. A vyhrávali jsme. Ne vždy, ale často! Jak jsme postupně stárli, měnil se náš postoj a způsob opisování se stal otázkou nejen skupinové, ale dokonce i třídní a mezitřídní prestiže. Pochopitelně se postupem vývoje naše techniky stále více zlepšovaly (vzali jsme si příklad z evoluce), až nakonec ve čtvrtém ročníku dosáhly své dokonalosti. Stoprocentní účinnost přenosu informací způsobem ne nepodobným telepatii, profesory nezaznamenatelnou, se zcela vyrovnala s účinností při „stromovém“ způsobu opisování. Občas jsme ovšem byli

Ilustrace Jaromír Hainc

nuceni použít nějakou okatou klasiku, aby ten či onen profesor zajásal nad svým úlovkem a my tak odvedli jeho pozornost od myšlenek na to, že s námi něco není v pořádku, když neopisujeme.

Každopádně nás hravost neopustila. Hrálo se. Hrálo se na nástroje, hrálo se v orchestru, hrálo se v Yettibandu, což bylo tehdy úspěšné trio založené naším fyzikářem Čeňkem Kodejškou, které v obměněné podobě vydrželo téměř až do maturity, hrály se písničky z muzikálů, hrál se Krysař, hrálo se divadlo, ať už pro rodiče při představení, nebo na profesory při vyučování. Hravost nám tedy zůstala a provázela nás celých sedm let až do maturity.

Šedm let dospívání.

Člověk nemůže zůstat dítětem napořád. Jednou se musí stát dospělým. Ale to období, než se jím stane, je velmi kritické a nebezpečné nejen pro jeho okolí, ale i pro něj samotného. A to, jak vše zvládne a co se z něj stane, je určeno prostředím, ve kterém se v této době pohybuje. Nevím, jestli to platí obecně i v této míře, ale prostředí Slovanského gymnázia mě rozhodně poznamenalo a ovlivnilo v mém vývoji. Ale nikdy to se mnou nebylo lehké. Byl jsem velmi zlobivé dítě coby primán až tercián. Hluboce se teď obdivuji své první třídní profesorce, paní PhDr. Jarušce Fialové, za to, že to se mnou vydržela, a za trpělivost, kterou se mnou měla. Vždyť to, že jsem si jako primán na konci roku přišel pro vysvědčení s hřebínkem ve vlasech a kytici, kterou pro ni maminka koupila, jsem paní profesorce pro pobavení celé třídy hodil za dveře do kabinetu, abych všem ukázal, že JÁ jsem NĚKDO, vzala s kouzelným úsměvem ve tváři, na který si dodnes pamatuji. Stejně velké pochopení pro naše „telecí“ léta měl i náš matematikář RNDr. Radim Slouka, o kterém se ještě zmíním. Naše chování bylo hodně ovlivněno touhou uplatnit se v kolektivu vrstevníků, být uznáván spolužáky, být prostě hvězda, a to také zejména proto, že s přibývajícím věkem vzrůstal i náš zájem o dívky. A nás, dvanáctileté pubertáky, nenapadl jiný způsob, jak se jim zalíbit, než být co největší šoumen. Pokud ovšem člověk nebyl dost bohatý na to, aby svou vyvolenou pravidelně zval do tehdy právě otevřené restaurace McDonald's nebo jí každý den kupovat dvě Fidorky, jak jsme se pro to smáli mému výbornému příteli Vláďovi Foretovi. Dělalí jsme všichni jednu blbinu za druhou...

Nicméně již v tercii byla určena má budoucnost na dlouhá léta dopředu. Když jsem jel se svým fyzikářem, a již tehdy kamarádem, Čeňkem Kodejškou do Prahy zhlédnout představení muzikálu Daniela Landy Krysař (mimočodem oba mě velmi ovlivnili, jak Landa, tak Krysař, ale to je jiná kapitola...), vystoupili jsme tenkrát, v květnu to bylo, v Praze-Holešovicích a Čenda, přezdívaný Yetti, ukázal prstem na jednu vysokou budovu nedaleko a zeptal se: „Vidíš tam tu budovu?“

„Myslíš ten hnusnej černej vysokej barák?“ odpověděl jsem otázkou po kritickém zhodnocení stavby. „Co to je, prosím tě?“

„Tak to je matfyz, chlapče, tam budeš jednou studovat!“ prohlásil Čenda se záhadným úsměvem ve tváři, jako by už tehdy věděl, že tomu tak opravdu bude. Já jsem se jen zasmál, protože ač jsem měl rád Čendu, o fyzice se to říci nedalo, a tak mi tato vize připadala vysoce nepravděpodobná.

Pak přišel konec terciie a první zlom v mém životě, kdy se naše třída rozdělila do několika tříd podle zvoleného zaměření. Rozešli jsme se po třech letech, která pro nás znamenala víc než těch prvních pět roků základní školy. A já se už tehdy pozastavil nad pomíjivostí všeho a s mírným dojetím a nostalgií jsem si říkal, co teď s námi bude. Nastoupil jsem do třídy s matematicko-fyzikálním zaměřením, a ač jsem ještě v prvním ročníku byl přesvědčen, že hvězdná kariéra světově proslulého imunologa mě nemine, pomalu ale jistě jsem začal směřovat k tomu, kde dnes jsem – k Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Směřoval jsem tam i tím, co jsem vyváděl v prvním ročníku. Většina naší třídy byla tvořena nově příchozími studenty ze základních škol, které na rozdíl od nás již postihla devátá třída, takže věkový rozdíl mezi nejstarším a nejmladším člověkem z naší třídy činil dva roky a tři měsíce. A i zde se chtěl člověk uplatnit v kolektivu, a tak jsem začal se spolužáky navštěvovat nejrůznější výčepní zařízení, abych nestál stranou. Ne vždy to pro mě dopadlo šťastně, ale v žádném případě ničeho nelituji, protože to byly cenné zkušenosti a v neposlední řadě i skvělá zábava.

Pokud jde o dívky, brzy jsme přišli na to, že dělat ze sebe šašky není cesta vedoucí k úspěchu, a tak jsme byli každý svůj. Sbírali jsme své první zkušenosti, přiznávám, že i ve školních prostorách (kde, to si ale nechám pro sebe s ohledem na budoucí generace studentů), nicméně jsme po téhle stránce zůstali pubertáky až do maturity. Specialitou naší třídy bylo posedat si o přestávce na lavičky nebo přinesené židle před třídu, pozorovat okolo procházející osůbky opačného pohlaví a hodně nahlas je hodnotit od hlavy až k patě a pak se smát jejich nervozitě, rozpakům či uraženosti. My chlapi... Dnes ty holky lituji, nechtěl bych být v jejich kůži a procházet se před naší „odbornou porotou“.

Dospívali jsme. Začal jsem si uvědomovat důležitost přátelství a změnil se mi žebříček hodnot. Dospívali jsme, ale čím více se blížila maturita, tím méně to na nás bylo znát. I když většina spolužáků ze třídy byla plnoletá dávno před maturitními písečkami, bylo nám všem jasné, že dospělými se staneme, až složíme maturitní zkoušku. A ten přelom, ta představa, že se jednou ráno probudím, podívám se na sebe do zrcadla a budu vědět, že dětství je nenávratně pryč a že jsem dospělý, mě děsila stejně jako spolužáky. A najednou jsme si chtěli dětství ještě pořádně užít. K čertu s maturitou, na tu je čas, teď jsme tu my! A tak jsme se chovali jako malé děti, ve vyučování jsme hromadně svačili (což bylo známé obzvláště o mně), hráli křídovou válku (samozřejmě nutností bylo provádět bombardování vysokými oblouky tak, aby si žádný vyučující ničeho nevšiml, což se dařilo, tedy většinou), o přestávkách jsme skákali do výšky s vyplazeným jazykem, dělající při tom grimasy na udivené na našem patře se vyskytující studenty, tancovali jsme valčík mezi lavicemi v nesmíšených párech, trojicích, čtveřicích, obecně n-ticích... My, studenti maturitního ročníku, téměř dospělí lidé, kteří bychom svým chováním měli jít ostatním spíš příkladem!

Ale stálo to za to, nasmáli jsme se a maturitní ročník se stal nejkrásnějším završením mých sedmi let na Slovanském gymnáziu.

Sedmi let, které mi otevřely svět.

A to zejména díky profesorům, kteří se (více nebo méně) podíleli svou výchovou na tom, jaký teď jsem. Na našem gymnáziu působili profesori (a samozřejmě profesorky) nejružnějších kvalit a pedagogických schopností. Já jsem však měl to štěstí a tu ohromnou možnost být vzděláván těmi nejlepšími po obou stránkách. Ať už to na nižším stupni gymnázia byli např. výše zmiňovaní pan profesor Břeň, Kodejška nebo paní profesorka Fialová.

Na vyšším stupni musím zmínit našeho třídního, pana profesora Jana Mikulku, který po Čeňkovi Kodejškovi zaujal místo mého fyzikáře a nadále rozvíjel mou lásku k fyzice a pomohl k tomu, dostat se na vytoženou fakultu.

Pan RNDr. Radim Slouka, který zůstal mým matikářem od tercie až do maturity, zřejmě ani netuší, že jenom díky jemu jsem se začal matematiku učit (kromě toho, že mě nepřímo podnítil k napsání jedné mé povídky). V tercii mi z matematiky stačila horší dvojka. Když jsem později poznal, jaký je to skvělý člověk, který nám výborně rozuměl a podle toho nás také bral, stal se mým vzorem a chtěl jsem mu dokázat to, co on, jak mi později řekl, o mně vždy věděl, totiž že mám na víc než horší dvojku. A dokázal jsem mu to...

Chemie s RNDr. Janem Jelínkem měla vždy své kouzlo. Pan profesor měl obrovský přehled nejen z chemie (učebnici potřeboval jen na to, aby ve svém výkladu nezašel do přílišných podrobností), ale i z ostatních vědních a uměleckých oborů, takže s námi často zabrousil do oblastí od chemie vzdálených, když nám sděloval životní moudra.

Díky Davidu Hrbkovi a jeho galerii Pepita jsem měl možnost seznámit se s mnohými kulturními osobnostmi, z nichž si asi nejvíce cením Honzy Volfa.

A nemohu nezmínit naši knihu knih, pana profesora Luďka Bartoše (předznaného též jako osmismazkový Diderot s fulltextovým vyhledávačem, neboť jeho znalost literatury nás všechny bude ohromovat ještě po dlouhá léta), jehož lidský přístup k nám jsme se mu snažili oplácet stejnou mincí. Podnítil ve mně zájem o četbu té literatury, ke které jsem se dříve „ze zásady“ otáčel zády, ale hlavně mne podnítil k vlastní tvorbě a jen kvůli němu vznikla má první básnická sbírka...

Doufám, že ostatní mí bývalí vyučující se nezlobí, že jsem se zde o nich nezmínil, ale hovořit podrobně o každém z nich by vydalo na samostatné povídání.

Gymnázium mě tedy ovlivnilo nejen po stránce mé budoucnosti a výchovy v dospělého člověka, poskytlo mi podporu při mém, nejenom uměleckém, snažení a publikování ve školním sborníku. Dostal jsem také příležitost pracovat ve Studentském parlamentu SG. Myšlenka na jeho vznik mi ležela v hlavě od prvního ročníku, a když náš Studentský parlament vznikl a já se v prvním funkčním období stal jeho mluvčím, získal jsem tak možnost nahlížet na chod gymnázia, organizaci a plánování různých akcí z trošičku jiného úhlu pohledu než dříve, stejně jako jsem se mohl podílet na prosazování návrhů studentů na zlepšení každodenního života na SG.

Mému zdárnému studiu na SG však nejvíce pomohlo naše třídní zázemí. Troufám si tvrdit, že náš třídní kolektiv byl jeden z nejlepších na škole. Psát jen o naší matematicko-fyzikální třídě, o všech spolužácích a o všem, co jsme za ta léta spolu zažili (a věřte mi, bylo toho opravdu hodně), je na takovém kousku místa nemožné, vždyť každý jsme byli úplně jiný a každý jsme svým způsobem přispívali k tomu, že naše třída byla, jaká byla (její složení najdete jako maturitní ročník 2001, 4. D). Spolu jsme se v prvním ročníku sešli a až na jednu výjimku jsme spolu vydrželi až k maturitě. A pak přišlo to, čeho jsme se tak obávali – najednou odcházíme ze školy naposled jako studenti a poprvé jako dospělí lidé. Maturitní večírek, pár setkání a potom dlouhé, dlouhé léto plné slunce a vody. Pak každý z nás zmizel do různých koutů republiky za svou budoucností. Zdá se, že pouta byla zpretrhána, že zůstalo jen pár fotek a vzpomínky na školu, od které jsme nyní tak vzdáleni. Ale není tomu tak! Dveře čekající na náš návrat jsou pro nás stále dokořán, stejně jako svět, který nám Slovanské gymnázium otevřelo. Pro dnešek, pro zítřek, pro vždy!

Je pozdní nedělní večer, posledního srpna. Nechce se mi spát. Olomoucká obloha posetá miliony hvězd mě vyhnala ven, do ulic. Procházím náměstím, dívám se do oken, smáčím své ruce v chladné vodě kašny. Mé kroky vedou do parku, kde se brouzdám prvními spadenými kaštanovými listy. Letos si podzim pospíšil. Přicházím k místu, kde park končí a kde ve svitu lucern spatřím budovu gymnázia. Za zády mi tiše šumí Mlýnský potok, nějaký noční pták kolem prosvítlél vzduchem. Je tu klid. Stojím přede dveřmi, hlavou se mi honí spousty myšlenek. Zítra škola přivítá své nové studenty. Jací budou? Jako jsme byli my? Nejspíš ne. Časy se mění, stejně jako lidé. Ale duch této školy tu zůstává, třeba i v podobě lehkého mrazení po zádech, když znova vstupuji do míst, kde jsem nechal kus svého života a kus svého srdce.

A těch sedm let strávených zde navždy zůstane v mých vzpomínkách, jako první krůčky do života, jako vůně přátelství, jako písnička a stránky v knížce, ke které se rád vracím...

Lukáš Schmiedt (mat. roč. SG 2001, D)

TALENTY JDOU DO SVĚTA

(ze zájmových činností na SG sestavil Mgr. Jiří Jemelka)

Talent:

- nejvyšší starořecká váhová jednotka
- starořecká jednotka množství peněz
- vysoká míra nadání, mimořádná schopnost, vloha

(Slovník cizích slov, SPN Praha, 1971)

Jak ale lze poměřit, zvážit či spočítat to, co dokázali naši studenti, které jsme denně vidali, ale přesto jsme se často o tom, co umí a co dokázali, dočetli až v novinách nebo byli informováni prostřednictvím jiných médií.

Naše gymnázium nemá obvykle talentové zkoušky v podmínkách přijímacího řízení, ale jsme rádi, když se v průběhu studia objeví studenti s mimořádnými schopnostmi.

Pohledme tedy na současnou talentovanou studijní mládež, která je, anebo byla, spojena se Slovanským gymnáziem legislativní pupeční šňůrou, která jí skýtala živiny, ale geneze její mimořádnosti byla asi zcela odjinud.

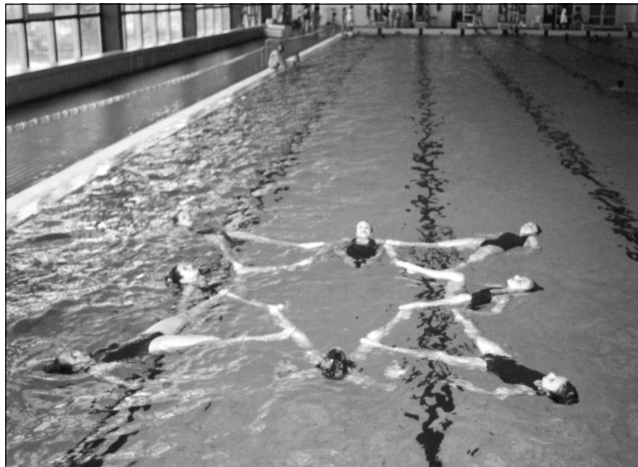
Výčet nebude jistě úplný, ale určitě pokryje talenty nejvýraznější.

AKVABELY – SYNCHRONIZOVANÉ PLAVÁNÍ

Mladý olympijský vodní sport je sportem nejen krásným a zdravým, ale i fyzicky a časově náročným. Tréninky zaměřené na suchou i vodní přípravu zahrnují balet, gymnastiku, atletiku i kondiční plavání. Spolu se speciální přípravou je výsledkem choreografie jednotlivých figur a sestav, plavaných s hudbou po jednotlivcích, v duu i v týmech.

Děvčata z našeho gymnázia plavou v oddílu akvabel SK UP Olomouc

a obsazují v celorepublikových i mezinárodních soutěžích přední příčky.

Starší žákyně (Daniela Gruntová a Alžběta Brichtová)

2. místo - duo, mezinárodní soutěž Belgie
3. místo - tým, mezinárodní soutěž Belgie

Dorostenky (Marta Fialová a Daniela Gruntová)

- 1. místo - tým, Akvavit Polsko
- 4. místo - duo, mistrovství ČR
- 1. místo - tým, O pohár města Olomouce

Juniorky Marta Fialová a Daniela Gruntová

jsou v přípravě širšího výběru reprezentace ČR.

Do víceletého gymnázia chodí jejich mladší následovnice - Michaela Čepová, Pavla Bubeníková a Kristýna Jemelková, které se již pravidelně zúčastňují mistrovských závodů v ČR i některých mezinárodních soutěžích.

CO JE TO VAURIEN?

Je to lodní třída plachetnic s dvoučlennou posádkou: kormidelníkem a kosatníkem. Absolventka SG 1996 Hana Svozilová si dokormidlovala ve třídě Vaurien pro řadu nepřehlédnutelných úspěchů:

- 1994 - 5. místo na MS juniorů
- 1996-1998, 2000-2001 - nominace na Mistrovství světa
- 1998 - 1. místo v Evropském poháru

Výborných výsledků je daleko víc, ale ty vybrané jsou ty nejcennější. Dobrý vítr, Hanko!

← Hana Svozilová

KRÁLOVNA SPORTU NA SLOVANSKÉM GYMNÁZIU

Není jednoduché hovořit o atletice tam, kde pro ni není místo v testech přijímacího řízení. Přesto ale některé výsledky školy v posledních letech udělaly mnoho radost a mezi „profíky“ často budily obdiv.

Juniorský maratón - PIM 1999

Startérem juniorského maratónu na Staroměstském náměstí, který proběhl v rámci Pražského mezinárodního maratónu, byl Jan Železný.

Mezi sedmatřiceti družstvy středních škol z celé republiky bylo i družstvo našeho gymnázia. Závod se běžel na etapy (9 x 4 km a 1 x 6,195 km), které v součtu dávaly délku klasického maratónu.

Kterí jsme skončili, neřeknu. Zvítězili všichni zúčastnění. Ať si jednu na tento úspěch vzpomenou: Jana Koziolová, Michal Filkasz, Tomáš Krätschmer, Fran-

*Sice jsme nebyli
první, ale...
(s medailí na
Staroměstském
náměstí)*

tišek Vrzal, Martin Zavadil, David Hubáček, Radka Skybová, Martina Sobotková, Pavel Kollárovits, Aleš Meduna, Ctibor Machala. Trenérkou družstva byla prof. Jana Jemelková, která dokázala tento nesourodý tým neatletů, ale sportovců tělem i duší převést přes náročná předkola až do pražského finále.

Studentská laťka

Tento ojedinělý závod, pořádaný naším gymnáziem, přitahuje každoročně několik desítek skokanů do výšky.

Od roku 1997, kdy byl odstartován 1. ročník Studentské laťky z iniciativy prof. Táni Jerouškové pod patronací ředitelství školy a kdy byla otevřena nově rekonstruovaná tělocvična, soupeří mezi sebou nejlepší chlapi a dívky ze středomoravského regionu.

Mezi takřka 150 studenty, kteří se dosud „Laťky“ zúčastnili, září dosud nepřekonaný rekord Dalibora Hona (mat. roč. SG 1997, C) – 200 cm. V kategorii dívek drží rekord Eva Vaidová z gymnázia na Čajkovského ulici v Olomouci výškou 160 cm z roku 2002.

Laťka je proklatě vysoko

Středoškolské hry v lehké atletice

jsou nedílnou součástí sportovní prezentace školy. Konkurence je v našem regionu veliká, a tak se atletická družstva opírají o atlety, kteří trénují v oddílech, a jsou doplňována nadšenými schopnými amatéry.

V roce 2001 se podařilo družstvu chlapců postoupit do krajského kola Středoškolského poháru v lehké atletice v Šumperku a obsadit v konkurenci 10 škol, z nichž některé mají specializované atletické třídy, 5. místo. Pod vedením prof. Jany Jemelkové, která se atletice na škole věnuje, bylo překonáno několik rekordů gymnázia a někteří studenti si zlepšili své osobní výkony.

Běh 1500 m	Josef Kaštil	4:25,1 min
Běh 400 m	Antonín Kolek	55,8 s
Běh 100 m	Ondřej Hořín	11,1 s
Skok daleký	Ondřej Hořín	652 cm
Skok vysoký	Martin Machalá	186 cm

KRASOBRUSLENÍ

je sportem tvrdé řehole jak pro začínající bruslaře útlého věku, tak i pro jejich rodiče. Je náročné prokousávat se k precizní kresbě na ledě i k přízni rozhodčích. Minulostí jsou již jména studentů SGO – Vránová+Budík, Igor Toczi, Pavel Sázeček, Jana Pospíšilová a sourozenci Hádkovi.

Dnes chodí na gymnázium krasobruslařky Ivona Sogelová a Jana Vystřčilová. Od pěti let patřily do prvního družstva oddílu krasobruslení. Od osmi let začaly jezdit sólově na soutěžích po celé ČR. Ivona Sogelová pak přestoupila do taneč-

ních párů a závodila jak mezinárodně, tak i na mistrovstvích ČR.

Pak přišlo založení oddílu přesného, synchronizovaného bruslení. Divácky atraktivní a z týmové spolupráce radost přinášející sport. Následovaly mezinárodní závody ve Švýcarsku, Itálii a Dánsku. Na mistrovství ČR obsazovala skupina v letech 1996-1999 pravidelně 1. místo.

Nyní se obě děvčata jako mladé trenérky věnují dětem, a tak jejich práce a píle spojená s tímto sportem dostává nový rozměr.

MARIE ŘIHOŠKOVÁ

(S 7. 4. 1981) si už ani nevzpomíná na své první záběry pádla. Ale určitě to byla maminka – reprezentantka, která ji na divokou vodu do lodě posadila. Teď už „Maňa“ ví, co chce.

První výraznější úspěchy se datují do roku 1997, kdy na závodech v rakouském Leferu obsadila druhé místo.

V roce 1998 byla čtvrtá v jednotlivcích a získala 1. místo v kategorii hlídek na MS. V témže roce je jako sedmnáctiletá nominována do seniorské reprezentace.

V roce:

1999 - 2. místo na ME juniorů ve Slovinsku

2000 - reprezentace ČR v seniorské kategorii ve Světovém poháru

2001 - reprezentace ČR seniorů 4x ve Světovém poháru
3. místo na Mistrovství ČR

účast na MS v americkém Ocoee (MS však bylo zrušeno po útoku na WTC)

2002 - na předmistrovském závodě na MS ve francouzském Borgu obsadila 2. místo a „pracuje“ na nominaci pro MS 2002

S divokou vodou se Maňa dokáže poprat

MEMORIÁL PROF. STANISLAVA CVEKA

je turnajem smíšených družstev v odbíjené, konaným na počest významného sportovního novináře a činovníka tělovýchovného hnutí, který učil na Slovanském gymnáziu v Olomouci tělesnou výchovu. Byl uvězněn a v říjnu 1944 stětím sekýrou popraven.

Po druhé světové válce se k uctění jeho památky hrál na škole memoriál jako turnaj dorostenců v odbíjené, který byl však po roce 1948 totalitním režimem zakázán. Slovanské gymnázium v roce 1992 tradici této soutěže obnovilo jako turnaj smíšených družstev.

Na podzim roku 2002 proběhne jubilejní X. ročník tohoto turnaje, který nebyl hran pouze v roce 1997 pro ničivé povodně.

Během novodobé historie se memoriálu zúčastnilo 77 družstev středních škol ze středomoravského regionu, která odehrála 200 zápasů.

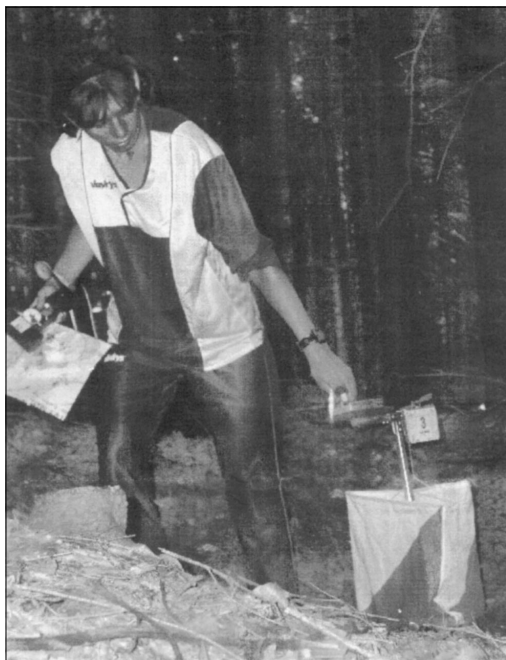

Skončil jeden zápas (u sítě v tělocvičně na Pasteurově ulici)

NARODIL SE NA ŠTĚDRÝ DEN 1977 A PORAZIL KASPAROVA! *Tomáš Oral, Kožušany u Olomouce (mat. roč. SG 1996, D)*

Zatímco G. Kasparovovi se vývoj hry nelíbí, Tomáš Oral směřuje k vítězství!

Nejmladší šachista, který je držitelem titulu „Mezinárodní velmistr“. Výčet jeho úspěchů v šachové hře je obdivuhodný, stal se mistrem Evropy do 14 let, získal šesté místo na světě hráčů do dvaceti let a postupně byl sedmkrát mistrem republiky.

Stal se vítězem velmistrovských turnajů v Gelsenkirchenu a Olomouci, byl druhý na velmistrovském turnaji v Montrealu, zúčastnil se obou šachových olympiád a mistrovství Evropy družstev. S běloruskou šachovou jedničkou Aleksandrovem vyhrál zápas hraný na 6 partií.

Na SG studoval v matematicko-fyzikální třídě, na „výšce“ studuje programování, protože moderní šachy se bez počítačů neobejdou. Hodný, skromný kluk, kterému, byť při simultánní hře, nabídl mistr světa Garri Kasparov remízu; Tomáš ji nepřijal a zvítězil.

SUKENÍKOVÁ ZLATÁ

Krátká zpráva z tisku osloví tímto titulkem nemnohé. Ale stát se mistryní Evropy pro rok 2001 v konkurenci čtrnácti zúčastněných států potěší a povzbudí i ostatní členy krnovského oddílu rádiového orientačního běhu

Správně a rychle se orientovala, ještě rychleji běžela - a byla z toho zlatá na ME 2001!

(ROB). Kromě kovu nejceněnějšího v jednotlivcích si přivezla i další zlatou a bronzovou medaili, které získala se svým družstvem.

Pozn.: Zuzana Sukeníková je krnovská rodačka, studentka třídy 6. AF.

ŠERM A ŠERMÍŘSKÝ KROUŽEK

Šerm je, dalo by se říct, akademická sportovní disciplína. Dlouholetá příprava se v utkání koncentruje do jediného výpadu, znamenajícího buďto vítězství, anebo prohru.

Zdeněk Coufal (mat. roč. SG 1995, C) dosáhl v tomto sportu výrazných úspěchů:

- nejlepší junior v šermu kordem ČR r. 1997
- na Akademickém mistrovství ČR 1998 a 1999 získal stříbrnou a zlatou medaili
- na mistrovství ČR seniorů v letech 1999, 2000 a 2001 obsadil s družstvem 1. místo
- vítěz Českého poháru 2000/2001
- na mistrovství světa 2001 ve Francii obsadil 14. místo

Pod patronací školy v posledních letech systematicky pracuje pod vedením zkušených trenérů i šermířský kroužek. V něm se scházejí a trénují i studenti naší školy.

Mimořádného úspěchu dosáhla členka tohoto kroužku Eva Hartmannová ze třídy IV. A, která vybojovala na Mistrovství ČR 1. 6. 2002 v Praze v šermu kordem v kategorii kadet zlatou medaili a získala titul mistryně republiky!

TANEČNÍ KLUB SG

Po deseti letech činnosti se může TK chlubit. Pořádá společné večery pro studenty, v tělocvičně školy se pravidelně setkávají začínající páry s pokročilými jak v kategorii juniorů, tak i dospělých. Oblíbené jsou kurzy předtaneční výchovy.

V TK se pod vedením prof. SG RNDr. Radima Slouky, který v minulých letech se

Eva Hartmannová po získání bronzové medaile na Mistrovství ČR v šermu fletetem v kategorii kadet 19. 5. 2001

Starší junior Radim Kotrba se svou taneční partnerkou a s poháry vítězů

Mladší junior Miroslav Hýža se svou taneční partnerkou

svou partnerkou Veronikou Sedlářkovou „tančil“ nejvyšší, tedy mezinárodní třídu, připravují juniorští reprezentanti ČR Miroslav Hýža s Denisou Walterovou a Radim Kotrba s Markétou Vlčkovou. Miroslav získal v mladších juniorech třikrát titul Mistra ČR a mnoho mezinárodních úspěchů. Radim ve starší juniorské kategorii je mnohonásobným finalistou ČR a i v zahraničí má vynikající výsledky.

Úspěchy těch nejlepších jsou inspirací pro další následovníky.

LETECKÝ KROUŽEK

je určitě na gymnaziálním typu studia unikátem. Vznikl z iniciativy prof. fyziky Mgr. Milana Lásky a ze zájmu čtyřicítky studentů v roce 2000.

Členové leteckého kroužku Jana Švajdová a Petr Lerch ze třídy VII. G

O možnosti záměru svědčí registrace v Asociaci leteckých klubů od roku 2002. Studenti ve věku 15–18 let se nejenom seznamují s fyzikálními zákony, aplikovanými při konstrukci letadel, ale přímo na letištích a v hangárech poznávají, jak je teorie aplikována v praxi. Ve spolupráci s letištěm v Olomouci, Bohuňovicích a především v Šumperku je pro mladé aviatiky zajišťováno létání na větroních, ultralehkých letadlech, vrtulnicích a v neposlední řadě poloakrobatických letadlech.

Tato praxe je pak doplňována exkurzemi ve výrobních závodech Let Kunovice, Moravan a Aerotechnik.

Studenti tak mají možnost poznat, že tento sport přináší nejen zvýšenou hladinu adrenalinu v krvi a pozitivní emoce, ale na druhé straně vyžaduje preciznost, soustředění a dokonale vyrovnanou osobnost.

„JMENUJI SE VÍTĚZSLAV ŠLAHAŘ“

Těmito slovy začínal životopis, podaný jako příloha k přihlášce na Hudební fakultu JAMU v Brně.

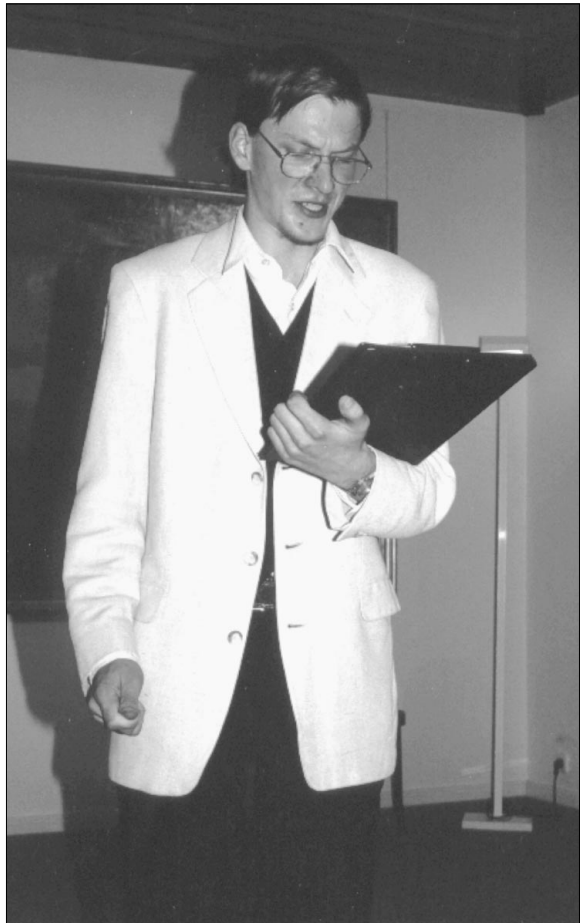
Dnes už Víťa ví, že zkoušky složil úspěšně a bude studovat obor operní zpěv. Dobrá zpráva ještě před maturitou.

Současný student česko-francouzské sekce absolvoval 8 let dramatického oboru na ZUŠ. Pracuje s hlasem jako recitátor, herec v češtině i francouzštině, komentátor a v poslední řadě jako zpěvák.

Ne náhodou byl čtyřnásobným účastníkem celostátní přehlídky Dětská scéna a později pak dvakrát recitační soutěže Wolkerův Prostějov. S frankofonním divadlem spolu se spolužáky zvítězili v Brně a postoupili na přehlídku v belgickém Gentu.

Zpěvem reprezentoval základní uměleckou školu a na celostátních přehlídkách obsadil 2. a 3. místo. V současné době moderuje vlastní textovou tvorbu na literárních večerech.

Jeho dosavadní životní náplň se brzy promění v uměleckou profesionální dráhu.

Vítězslav Šlahar

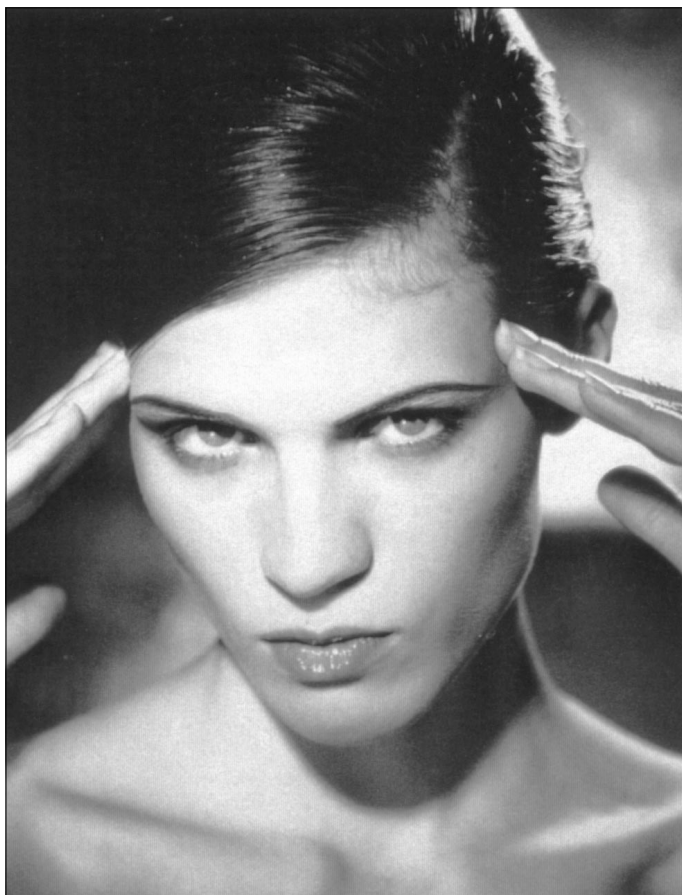
JAK SE MAJÍ MODELKY?

„Najednou jsem se ocitla před televizními kamerami s nádhernou kyticí v ruce a s pohádkovým titulem Modelka roku 2000.“

Michaele Lýskové (*mat. roč. SG 2002, B*) se změnil život. Po opojení z úspěchu, po blescích fotografů a ne vždy příjemných otázkách novinářů přichází realita, která je pro začínající hvězdičku ve světě modelingu a reklamy mnohdy šokující.

Poprvé na dva měsíce do Paříže mezi neznámé tváře s minimální znalostí jazyka. Konkurence je veliká. Agentura střídá agenturu, následují castingy (schůzky s klienty), předváděčky na molu před přehlídkami, kamerové zkoušky před natáčením reklam. Dostat honorovanou práci není snadné; když se nedaří, žije se z peněz rodičů, případně agentury – tedy na dluh. Pak návraty domů, ve škole dohnat studium a pak zase zpět do Paříže. V Paříži se musí žít samostatně. Hospodařit s penězi, kontrolovat pracovní smlouvy, dohánět znalost jazyka a ... zapomenout na stesk po domově.

A co je důležité? Po ztrátě většiny přátel nacházet nové, třeba už z vlastní branže. Tak začíná jedna profesionální dráha. Jaká asi bude, Michaelo?

Michaela Lýsková

Poznámka redakce:

Slovanské gymnázium, proslulé v nové době mj. excelentní výukou francouzského jazyka na svém elokovaném pracovišti na Pasteurově ulici, má srovnatelně kvalitní výsledky i ve výuce jiných předmětů, např. anglického jazyka. O snaze dosáhnout maxima v tomto oboru svědčí i příspěvky dvou našich vyučujících.

INTRODUCE US: ENGLISH AND PASTEURKA

Introduce us: English and Pasteurka... Tak tedy – seznámte se s námi, s angličtinou na „Pasteurce“. Dovolte, vážený čtenáři, abych se zamyslela nad uplynulým obdobím „školního života“ s jazykem anglickým. Co vše bylo náplní života na tzv. „Pasteurce“, jak naši školu jednoduše nazýváme, v souvislosti s jazykem Shakespeara, liverpoolských Beatles či s jeho odnoží – jazykem Billa Haleya? Jaký je skutečný záběr naší práce s jazykem anglickým a jaký je její význam?

Rozhodně ne vždy patřičně docenovaný. Na úrovni prvních čtyř ročníků osmiletého gymnázia budujeme prakticky základní kameny jazyka, jehož důležitost na jakémsi pomyslném žebříčku hodnot u studentů rok od roku stoupá, což je dáno širokým spektrem vlivů: možností vycestovat západními směry, a tudíž komunikovat, informačním bohem v jazyce, technikou práce s počítači a Internetem, jakož i množstvím hudebních žánrů na světové i naší scéně, přičemž velmi oblíbené u našich studentů jsou např. soudobé muzikály. Na tomto místě nelze opomenout fenomén, jehož důležitosti jsme si nejvíce vědomi zejména my, kantoři. Mám na mysli graduující začleňování se naší země do evropských struktur. Aby bylo úspěšné, je znalost anglického jazyka naprostou nezbytností. A po mém soudu nestačí jen se začlenit, ale rovněž nabídnout své kvality a obstát v konkurenci, často velmi nekompromisní a tvrdé. A tak postupné odbourávání jazykových bariér z tohoto úhlu pohledu bude mít jistě nedozírné výhody pro náš stát i národ. Nevím, zda čtenář tohoto zamyšlení bude se mnou souhlasit, ale po mnohaletých zkušenostech z minulé i nynější doby vidím, jak důležité je občas „národu“ připomenout: Hlavu vzhůru, jsme Češi! A tento fakt něco znamená, a to nejen v ledním hokeji! (A taky Moravané a Slezané, aby se někteří z nás snad neurazili.) Obstáli jsme v dějinách, kdy nám osud nebyl příznivě nakloněn. Přesto jsme zde – a to je důležité. Dokážeme spoustu věcí v rozmanitých oborech lidské činnosti. Budme tudíž na sebe hrdí a rozvíjejme svoje schopnosti.

Jak výše načrtnuté úvahy souvisejí s jazykem anglickým? Zcela pochopitelně a jednoduše: Je příjemné zjišťovat, jak obratní naši studenti v jazyce, kterým s nimi komunikujeme, jsou. Dovolují si zdůraznit klíčové slovo „communication“, neboť právě na nejnovějších komunikativních metodách, které jsou zároveň i vysoce prakticky prověřeny, zakládáme naši výuku. Je příjemné vědět, že jsme schopni držet krok takřkajíc se světem, když dokážeme metodicky prověřit moderní učebnice, využít pro studenty jejich přínosu a zůstat u nich po takovou dobu, pokud neobjevíme učebnice nové generace, které opět efektivněji splňují požadavky výuky moderní doby, tudíž i moderní lingvistiky. Takto jsme zúročili kvality Hutchinsonovy řady „Project English“ a poté přešli na modernější řadu učebnic „new generation“ – „Open Doors“, s níž pracujeme od roku 1997.

Z celé škály podpurných materiálů, dalších učebnic, novin a časopisů, s nimiž pracujeme, je možno vyzvednout aktuální hodnoty měsíčníků „Rainbow and Raindrops“ a „Friendship“. Samozřejmě jsou pro naše studenty kvalitní audiovizuální či digitální záznamy, pomocí nichž zprostředkujeme nejen struktury, ale zejména tak obtížnou a důležitou výslovnost, čímž opět cíleně míříme k větší dokonalosti a schopnosti porozumění ze strany studentů. Novým faktorem v tomto směru jsou možnosti používání mnoha kvalitních počítačových slovníků a Internetu, což osobně vidím spíše v rovině individuálního využití.

Elementární jazykové dovednosti získávají naši studenti prostřednictvím bezpočtu tvůrčích aktivit, kterými se snažíme motivovat jejich touhu po dalším prohloubení znalosti jazyka. Cílem veškerého našeho snažení je poskytnout studentům pevné, kvalitní a zejména přesné základy jazyka. Učebnice nové generace nám k naší tvořivé práci poskytují mnohé cenné impulzy. Zejména řada „Open Doors“, zaměřená lingvisticky i tematicky na „teenagers“ a jejich svět, nám poskytuje možnosti používat jazyk prizmatem dnešní reality, přičemž zároveň podává jasnou a citlivou představu o fungování gramatických pravidel. Toto je jakýsi duální přístup, který následně umožňuje studentům komunikovat plynule a zároveň bezchybně.

Vše ostatní je dále na nás, kantorech. A není toho vskutku málo. Vždyť pouhý fakt nutnosti interaktivního a zároveň individuálního přístupu v každé naší hodině klade na nás značné nároky. Řečeno jednoduše a ve shodě s jednou známou a velmi populární autoritou, musíme být „furt ve střehu“, protože „pořád se něco děje“... V našich hodinách připravujeme pro studenty celou řadu kreativních možností, kterých využívají ke zdokonalování čtyř elementárních dovedností, a to: čtení rozmanitých druhů textů s porozuměním, písemný projev, poslech s porozuměním a mluvený projev. Výsledky naší práce jsou velmi pozitivně hodnoceny našimi kolegy na vyšším stupni gymnázia. Naši studenti, přecházející do tříd kvinty, dovedou sebevědomě a plynule komunikovat, a to jak ústně, tak i písemně.

A tak jsme téměř vždy nadšeni výsledky tzv. „role - plays“, volných dialogů tematicky vymezených, dramatizacemi krátkých příběhů, v nichž dochází naplnění nejen „škola hrou“, známý to atribut našeho věhlasného Učitele národů. Netřeba zdůrazňovat, kolik nápaditého, vskutku originálního humoru, jenž bývá vtělením právě jen toho jedinečného okamžiku (a dále již je velmi obtížně reprodukovatelný), kolik legrace bývá nedílnou součástí takovýchto drobných skupinových „představení“. A což teprve, když „se vidíme v akci na videu, např. my, studenti kvart, při naší fashion-show, tedy módní přehlídce!“

Rovněž prostřednictvím hudby je možné se lecčemu přiučit. Výběrem vhodné populární písně je možno zdokonalit znalosti z anglické gramatiky! Jindy se studenti snadno přesvědčí, že dokáží i to, co na počátku hodiny považovali za nemožné, totiž proměnit se v básníky. V závěru téže hodiny již čtou verše, s velkou mírou pravděpodobnosti své první verše v jazyce anglickém. Pěknou aktivitou, která patří k učebnici uvedené řady a je její nedílnou součástí, je tvorba studentských projektů. Mnohé bývají pojaty ve zcela seriózním duchu, jako např. „Mé rodné město“, „Moje oblíbená hudební skupina“ nebo „Významná osobnost našich dějin“. Jiné modifikujeme spolu se studenty do méně závažné roviny, a tak vznikají úsměvné věci jako „Pravidla chování v bláznivé škole“, „Dům mých snů“

či „Moje rodina z říše fantazie“, kde studenti tvoří koláž nebo kresbu s popisem vymyšlené rodiny složené z filmových či pohádkových oblud a příšer. Netřeba zdůrazňovat patřičné zapojení jazykových dovedností. Z časových důvodů nelze projektům věnovat celé vyučovací hodiny, většinou téma nastíníme a prodiskutujeme možnosti. Studenti pak dotvářejí vlastní představy ve formě domácí práce. Projektů nebývá mnoho, jsme si vědomi existence dalších vyučovacích předmětů vedle angličtiny. Počet se liší podle úrovně jazykových znalostí studentů a náročnosti jednotlivých témat. V prvním ročníku bývá čtyři až pět projektů ročně s krátkým odstavcem písemného textu, ve čtvrtém ročníku šest až osm projektů s náročnější textovou součástí, které ovšem nemusejí být výtvozem jediného studenta, neboť na této úrovni jsou studenti již schopni jakési poctivé dělby práce i určité specializace. Projekty vystavujeme, a studenti tak mohou své výtvary srovnávat a sledovat jejich výtvarnou, obsahovou i gramatickou úroveň. I tato jmenovaná aktivita je u nich ve velké oblibě.

U studentů kvart bych ještě chvíli setrvala. Chci znát skutečné výsledky svého, většinou čtyřletého, jazykového snažení, jakousi zpětnou vazbu. A tak si čas od času v každé své jazykové skupině organizuji zvláštní dotazník, který studenti nepodepisují, ale naopak mají za úkol změnit rukopis. (Záměrně se vyhýbám slovu „anonymní“. Anonym není hoden naší pozornosti, je to zpravidla cosi neidentifikovatelného a zákeřného, co se bojí podepsat pod své výpady a čemu se nemůžete bránit.) Ale vraťme se zpět k anketě: Podle výše zmíněných několikaleťatých průzkumů jsem zjistila, že velké oblibě na úrovni komunikativních schopností našich kvartánů se těší zejména volné diskuze determinované tematicky, často vyplývající z aktuálního dění kolem nás. Mnohdy jde o nesmírně závažné záležitosti, k nimž je nutno přistupovat s maximální zodpovědností a připraveností jak profesionální, tak i etickou. Takovými tématy byla např. válka v Perském zálivu, válka na Balkáně, teroristický útok na World Trade Center. Jindy jsou diskuzní témata odlehčena svým zaměřením na světový šampionát v hokeji, svátek svatého Valentýna nebo náš poslední nejnepříjemnější / nejpříjemnější zážitek na cestě do školy. Snad bude nejlépe, když nechám hovořit samotné studenty: „Na hodinách se mi líbí, že hodně mluvíme anglicky. Povídáme o věcech, které se ve světě zrovna dějí. Hodně diskutujeme, prostě jenom neodpovídám na otázky, to je podle mě plus.“ „Z hodin angličtiny si odnáším vědomosti o věcech, o kterých jsem třeba vůbec netušila. Za dobré považuju, že hodně procvičujeme.“ „V hodinách se hodně nasmějeme.“ Takto a podobně se vyjadřovali studenti kvarty na moji otázku, co se jim v hodinách líbí. A toto jsou některé z odpovědí studentů prim po půlroce studia na naší škole: „Angličtina je můj nejoblíbenější předmět. Jednou bych chtěla umět hodně dobře anglicky.“ „Na hodinách se mi líbí, že se toho hodně stihne a že se naučím desetkrát víc než na základce. Když jsem sem přišel, zjistil jsem, že hodiny jsou úplně jiné. Mluvíme anglicky. O tolik jsem se zlepšil, že už většinou rozumím a stihnu reagovat. Cítím velké zlepšení.“ Tolik studenti. Moje anketa samozřejmě nebyla chápána samoučelně, ale studenti v ní oceňovali moje směřování ke zpětné vazbě výuky. Mohli se vyjádřit k tomu, co se jim nelíbí a jak by naše hodiny chtěli zlepšit. Výsledky ankety byly podnětné a zároveň povzbudivé pro obě strany.

Nikoliv nezajímavý úsek mého zamyšlení, jak věřím, se dotýká dalších aktivit, které ovšem přesahují rámec našeho anglického „curriculum“. Mám na mys-

li cesty do Británie, veřejná vystoupení našich studentů, intenzivní konverzační kurzy s americkými lektory, letní školu s částečnou výukou jazyka, soutěže. Podrobnější zpracování výše uvedených aktivit by vydalo na dosti obsáhlou stať. Tak tedy alespoň stručně: v letech 1996 a 1997 jsme uskutečnili dvě cesty do Londýna a okolí. Studenti měli neopakovatelnou možnost přeplavit se trajektem přes Lamanšský průliv (což byl sám o sobě nezapomenutelný zážitek), pobývat několik nocí ve starém penzionu na břehu Temže, postaveném za dob královny Viktorie, objevit bohatství a ohromující rozsah expozic Britského muzea, obdivovat krásu obrazů v National Gallery. Byli pohlceni atmosférou středověkého Londýna, zprostředkovanou muzeem London's Dungeon nebo fantastickou expozicí nazvanou Spirit of London v Mme Tussaud's Museum. U zážitků našich studentů při prohlídkách památných měst jako Cambridge, Canterbury nebo Duxford by bylo možno dlouho setrvat. Jejich zkušenost byla prožitá, nikoliv zprostředkovaná. Ověřili si funkčnost jazyka, který jsme společně trénovali v nesčetných modelových rolích předtím ve třídě.

V rámci předvánočních hudebních besídek naši studenti mnohokrát předvedli, jak v jejich podání znějí anglické koledy. Kurzů s americkými lektory se každoročně v červnu účastní výběr studentů, jejichž komunikativní schopnosti jsou na dobré úrovni, aby kurz sloužil k jejich prospěchu a jazykovému obohacení.

Také v soutěžích pro mladší kategorie studentů jazyka zaznamenáváme pěkné výsledky. Roku 1997 se tři naše studentky umístily na prvních pozicích celostátního kola soutěže Project Letter. Za odměnu byly pozvány do pražského centra Oxford University Press. Jednalo se o Romanu Sandovou z III. C, Olgu Zlámalovou a Janu Nakládalovou, obě z III. B. Roku 1998 jsme s několika zájemci z řad našich studentů reagovali na výzvu k zapojení do celosvětové soutěže monitorující dodržování práv dítěte ve světě. Dílčí součástí naší účasti v soutěži tenkrát byly plodné diskuze studentů ve třídách s námi, kantory. Příspěvky studentů, které vznikly na podkladě tehdejších diskuzí, jsme poslali do centra soutěže nazvané Stand Up for Your Rights v Bílém domě, Buntingford, Herts, United Kingdom. Naši studenti byli opět úspěšní. Nejlepší textové a výtvarné práce dětí na světě, vybrané porotou expertů, byly publikovány v jedinečném světovém anglickém originále knihy se stejným názvem „Stand Up for Your Rights“, tedy něco na způsob „Braň svá práva“. Článek Romany Sandové z tehdejší IV. C o šikaně spolužáka na základní škole se objevil ve výše uvedené knize. V roce 1999 naše studentka Petra Kunčarová z III. A zvítězila v regionálním kole soutěže v anglickém jazyce a v následujícím celostátním kole v Karviné vybojovala krásné druhé místo.

Počínaje rokem 1995 až do současnosti, tedy do roku 2002, posíláme každoročně výtvarné a textové práce studentů všech tříd nižšího gymnázia do mezinárodní soutěže s názvem Paintbrush s centrem v International Children's Art Museum, San Francisco, California, U. S. A. Výherci této soutěže získávají cenné diplomy a jejich výtvarné práce jsou s písemným souhlasem rodičů vystavovány či publikovány v tisku. Tímto způsobem bývají každoročně ohodnoceny příspěvky v průměru deseti dětí naší školy. Téma soutěže se mění rok od roku, a tak vzpomenu na některá z posledních: 1998/1999 „Wonders of your World“, 1999/2000 „World Beat: Music and Dance from Around the World“, 2001/2002 „A United World... What Does This Mean To You?“ Tolik tedy k soutěžím.

Na tomto místě bych rozhodně neměla opomenout roli nás, kantorů, kterou plníme v přípravě mladých studentů Univerzity Palackého při jejich prvních samostatných krocích. Každoročně několik studentů PdF UP s naší pomocí absoluje v našich třídách svoji souvislou nebo skupinovou pedagogickou praxi.

Co říci závěrem? Jistě by se našla řada výstupů, aktivit a jmen, které by si zasloužily zaplnit tyto stránky. A tak se omlouvám všem, které jsem opomenula zahrnout do svého vzpomínání. Na práci současného kabinetu jazyka anglického tzv. víceletého gymnázia na Pasteurově ulici se podílejí: prof. Jaroslava Vozná (od r. 1991), prof. Radmila Pavelková (od r. 1994) a prof. Lucie Bednářová (od r. 2001). Podle mého soudu výsledkem našeho společného snažení, dovednosti a pracovitosti množství našich studentů je student komunikující plynule a bezchybně, student patřičně motivovaný, student sebevědomě reflektující svůj pokrok v jazyce, ale rovněž student ukázněný a otevřený novým vzdělávacím podnětům. Z takovýchto výsledků našeho snažení máme opravdovou radost... Dovolte mi, vážený čtenáři, abych pronesla zcela soukromou poznámku na konec: Jedním z mnoha paradoxů „doby vlády Billa Gatese a sítě sítí“, jak se osobně domnívám, bude jedna – pro mnohé fanatiky „computer technologies“ – zcela nepodstatná drobnost. Totiž fakt, že kýženého cíle v jazyce, tedy určitých schopností a dovedností na patřičné úrovni jazyka, nelze dosáhnout bez každodenní tvůrčí práce konkrétního učitele jazyka a jeho vyčerpávající energie vložené do té či oné konkrétní vyučovací hodiny.

Yours sincerely

Mgr. Radmila Pavelková

ANGLICKÝ JAZYK VE ČTYŘLETÉM STUDIU NA SG

Studium anglického jazyka má na naší škole dlouhou tradici a dobrou úroveň, kterou se nám učitelům daří držet i v nových, rychle se měnících podmínkách nové doby.

Všichni žáci naší školy mají osnovami předepsány dva cizí jazyky, z nichž jedním bývá pravidelně jazyk anglický. O jeho studium je z pochopitelných důvodů stále největší zájem, a to nejen v jazykové třídě, kterou škola každým rokem otvírá, ale i ve třídách ostatních. Dá se tedy říci, že rukama angličtinářů projdou všichni studenti školy a také všichni (ať již začátečníci, nebo pokročilí) během čtyř let dosáhnou střední až vyšší úrovně komunikativních schopností (intermediate, upper-intermediate).

Sbor učitelů anglického jazyka u nás čítá okolo 10 kolegů, přičemž naší snahou je, aby alespoň jeden byl rodilý mluvčí. Učitelé angličtiny mají a musí mít především smysl pro kolektivní spolupráci (team spirit), bez něž by efektivní práce nebyla v dnešní době možná. Nejenže se radíme a navzájem si nezištně pomáháme v metodických i odborných záležitostech a předáváme si dobré i špatné zkušenosti, ale často společně připravujeme i provádíme výuku (peer teaching) nebo se ve výuce střídáme a skupinu si pravidelně předáváme, aby všichni studenti měli možnost využít to nejlepší z nás. Dobré vztahy a vzájemná podpora jsou naší nejvyšší hodnotou.

Snahou vedení naší školy je přijímat vysoce kvalifikované pracovníky, z nichž mnozí prošli vzděláváním nebo praxí v anglicky mluvících zemích. Přesto všichni pokládáme za nutné stále na sobě pracovat a dále se vzdělávat a získané poznatky předávat a sdílet s ostatními. Někteří pak působí i jako lektori dalšího vzdělávání pro učitele jiných škol i měst. Máme velký zájem o nové metodické přístupy, rádi experimentujeme a vítáme všechny možnosti zkvalitnění a zefektivnění naší práce. Možná i proto k nám sousední Pedagogická fakulta UP ráda posílá kandidáty učitelství angličtiny na pedagogickou praxi.

Vůči studentům naší školy uplatňujeme individuální přístup. Víme, že je třeba rozlišit různé typy a úrovně studentů a víme, že nás reprezentují nejen úspěchy těch nejlepších, ale především pokrok těch, kterým jazykového talentu dopřáno nebylo. Přesto jsme samozřejmě hrdí na to, když se našim studentům podaří uspět v soutěžích, v konkurzech na studium v zahraničí i v přijímacích zkouškách k odbornému studiu jazyka a nakonec i v životě.

Mnohé z toho, co se pro studenty a se studenty v oblasti anglického jazyka dělá, přesahuje rámec osnov či běžných povinností. Od drobných více či méně zábavných akcí, jako jsou oslavy svátků anglicky mluvících zemí, přes návštěvy divadelních představení v angličtině (např. Bear Project) až po akce náročnější jako např. spolupráce s univerzitou v anglickém Durhamu (budoucí učitelé u nás ve škole částečně pod naším vedením vykonávají každoročně desetidenní pedagogickou praxi) a spolupráce s Miami University z amerického Oxfordu (jehož studenti učí v námi organizovaném třítydenním konverzačním kurzu pro studenty). Mladí energičtí kolegové mají v mimoškolní činnosti obrovský prostor. Jmenuji pouze zájezdy a výměny organizované Mgr. Petrou Cardovou a pět divadelních představení, z toho tři v anglickém jazyce, nastudovaných kolegou Ondřejem Lukášem (který mimochodem získal titul MA v oboru americké literatury na univerzitě v Massachusetts).

Avšak zpět ke školní práci, která je přece jen klíčovým zájmem nás všech. Kromě moderních výukových metod již léta sledujeme vývoj učebnic anglického jazyka, spolupracujeme na tomto vývoji a vybíráme z toho nejlepšího tak, aby jednotlivé kurzy byly šity na míru studentům i učitelům.

Kromě jiného sledujeme i trendy a snahy o zkvalitnění maturitní zkoušky jako jedné z cílových met studia. Její úspěšné složení je konec konců nejvyšší prioritou studentstva. Nám se zdá, že studenti přistupují k této závěrečné zkoušce se stále vyšší dosaženou úrovní jazykových dovedností a znalostí, se stále vyšším sebevědomím a s pocitem dobře vykonané práce jak v přípravě na ni, tak i v přípravě ke studiu na vysoké škole a pro praktický život.

My učitelé anglického jazyka jsme si ovšem také vědomi, že máme před sebou ještě mnoho a mnohé, co bychom chtěli vykonat a čeho bychom chtěli dosáhnout. Situace není pro nás vždy snadná, práce je velmi náročná a obecně společensky podhodnocená, a tak není jednoduché získat do kolektivu kvalitní čerstvé síly, profesionály s jasnými představami a cíli a s chutí a motivací je realizovat. Doufáme přesto, že za dalších pět let budeme moci do našeho almanachu napsat, že většina z toho, co jsme chtěli uskutečnit, se vyplnila. Přejeme si, ať už je složení našeho týmu jakékoli, ať náš „team spirit“ trvá a ať se nám i studentům práce daří.

PhDr. Jitka Greplová

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM
1867-2002

ČESKO-FRANCOUZSKÁ SEKCE
SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

Budova česko-francouzské sekce Slovanského gymnázia

IANUA LINGUARUM RESERATA

K počátkům tradice vyučování francouzštině na českých středních školách v Olomouci

Za 135 let trvání nejstarší české střední školy na Moravě, Slovanského gymnázia v Olomouci, i za existence jejich o něco mladších souputníků (České reálky z roku 1902, případně Dívčího reálného gymnázia mezi léty 1919–1949) nechybělo nikdy v jejich vzdělávacím a výchovném snažení ani Komenského „*otevírání dveří jazyků*“ čili vyučování cizím řečem. I když ve všeobecně vzdělávacím programu těchto škol mohlo jít dříve (opět řečeno s Janem Amosem Komenským) pouze o *Ianuae linguarum Vestibulum*, tedy o „*předsín*“ dokonalého osvojení jiné mluvy než mateřské, přece jen zde jazyková výuka měla vždy místo více než čestné. Nemáme na mysli samozřejmě jen latinu, která byla na starém, ještě klasickém Slovanském gymnáziu dokonce hlavním předmětem. Učilo se tam ve stejném čase také klasické řečtině, ale ve všech ústavech po všechny časy (do roku 1945, s krátkou přestávkou však i později) stejně intenzivně i němčině, zvané kdysi druhým *zemským jazykem*. Letitou tradici zde však rovněž má „*otevírání dveří*“ **jazyka francouzského**.

Je historickou skutečností, že tradice vyučování francouzštiny měla nejhlubší kořeny na bývalé reálce. Ač byla **Česká reálka** v Olomouci založena o 35 let později než Slovanské gymnázium, měla před starším gymnáziem v tomto směru patnáctiletý předstih. Souviselo to jen s rozdílným učebním programem obou typů škol. Nepočítaje mateřský jazyk a němčinu, měla na gymnáziu své místo mezi ostatními jazyky pouze latina a řečtina. Na reálce latinu nahradilo větší pensum technických předmětů – zejména deskriptivní geometrie – a místo řečtiny byla dána přednost jazykům moderním, v olomouckém případě francouzštině.

Česká reálka v Olomouci vznikla sice jako instituce soukromá v péči spolku Matice školské, ale zřizovatelé samozřejmě předpokládali její vybavení právem veřejnosti a brzké zestátnění (což se po pěti letech stalo skutkem). Proto hned od počátku ústav převzal jednotný učební program platný celostátně pro učiliště tohoto druhu v celém Rakousku-Uhersku, tedy včetně výuky ještě jednoho moderního jazyka. Shodně s naprostou většinou rakouských reálek – jazyka francouzského.

Ale i tak není počátek vyučování francouzštiny na olomoucké reálce shodný s datem vzniku této školy. Tehdejší osnovy předpokládaly počátek výuky od třetího postupného ročníku, do něhož v historii prvních 89 žáků postoupilo až ve školním roce 1904/1905. Byla tedy první lekce francouzského jazyka v dějinách všech *českých* středních škol v Olomouci zahájena pod vedením profesora Ferdinanda Špiška 15. září roku 1904 ve III. A (51 žáků) a III. B (s 38 žáky) v budově České reálky v Olomouci, v dnešní Sokolské ulici. K ruce měli skromnou pomůcku, „Učebnici a čítanku francouzskou“ autorů Pauluse a Šubrta. Z bezmála devadesáti tehdejších terciánů přešlo do vyššího oddělení – tedy z kvarty do kvinty – již jen 53 studentů, k maturitě v červnu roku 1909 jich dospělo 45. Zkoušku

dospělosti (písemnou i ústní) poprvé skládali také ze znalostí jazyka francouzského.

System výuky se od následujícího školního roku 1909/1910 změnil v tom smyslu, že francouzština byla přesunuta již do II. ročníku a tento stav pak trval do další úpravy platné od šk. roku 1929/1930, kdy studium francouzštiny začínalo opět až v tercii. To už se pak nezměnilo až do zániku reálky a její přeměny v reálné gymnázium na konci školního roku 1941/42.

S výjimkou jednoho, případně dvou nejnižších ročníků se tedy na reálce učilo francouzsky ve všech třídách až do maturity. Přinášelo to pochopitelně značné nároky na síly profesorského sboru, uvážíme-li, že podle tehdejší služební praxe byl týdenní úvazek středoškolského učitele jazyků stanoven na 17 hodin, přičemž bylo potřeba týdně „odučit“ zpravidla 40, někdy však i více hodin francouzštiny. Proto již ve šk. roce 1905/1906 nastoupil vedle profesora Špíška další pedagog František Papírník, od roku 1907/1908 byli franštináři čtyři (Špíšek, Papírník, František Malota a Frant. Nepustil), od následující školního roku – a pak již prakticky trvale – šest (Jan Kubišta, František Šťastný, později další), každý z nich pochopitelně ještě s aprobací pro další předmět, zpravidla němčinu nebo češtinu. Posilou pedagogického sboru zvláště vydatnou byl od roku 1919 (do roku 1924) profesor *École secondaire* z Paříže Albert Forgeot, který své schopnosti osvědčil mezi léty 1922 až 1924 současně také na reálném gymnáziu v Kosinově ulici. Ale i ti ostatní byli vesměs pedagogové zdatní, jak si toho alespoň u některých všimneme později. A budeme-li předpokládat také dostatek pile a dobré vůle studentů (jak jinak by mohli vytrvat až do maturity!), můžeme jistě právem předpokládat, že každý z 1479 abiturientů mezi léty 1909 až 1942 – pokud byla reálka ještě reálkou – musel (po absolvování celkových asi 800 vyučovacích hodin francouzštiny) zvládnout přinejmenším základy tohoto jazyka v podstatě dokonale.

Na **Slovanském gymnáziu** v Olomouci zdomácněla francouzština, jak již vzpomenu, mnohem později. Vlastně až po vzniku samostatného československého státu, kdy staré *C. k. České gymnasium* v Radeckého (dnes Kosinově) ulici změnilo svůj název na *Státní československé reálné gymnasium* tamtéž. Tím ovšem – od počátku školního roku 1919/1920 – došlo také ke změně učebních osnov, lišících se nyní od programu původního klasického gymnázia mj. v tom, že místo řečtiny byla počínaje tercií zavedena povinná francouzština. To se začalo praktikovat od následujícího školního roku 1920/21. Zatím pouze v terciích. Ve třídách IV. až VIII. dobíhala postupně ještě řečtina. Skutečný reálné gymnazijní program se na celém ústavu naplnil vlastně až maturitami v roce 1926. Poměrně krátce nato se však systém výuky opět změnil. Po další reformě od školního roku 1929/30 se na reálných gymnáziích učilo francouzštině jen ve čtyřech vyšších ročnících, od kvinty do oktávy. O to však intenzivněji. Celkový počet hodin zůstal stejný jako dosud (a přibližně tentýž jako na reálce), ale rozložený v kvintě a v sextě do 6 lekcí týdně, ve zbylých ročnících po čtyřech vyučovacích hodinách za týden. Oproti reálce se tedy ani na reálném gymnáziu nelišily nároky na pedagogické síly a jistě nebyly jiné ani celkové výsledky studia.

Prvním učitelem jazyka francouzského na gymnáziu (nyní reálném) byl zatím profesor Karel Růžička, po jediném roce vystřídaný dr. Ferdinandem Kratinou, jenž byl gymnáziu věrný až do roku 1934. K nim v roce 1922 na dva roky

přibyl profesor reálky Albert Forgeot, v roce 1923 zde nastoupil svou prakticky celoživotní službu známý profesor latiny a francouzštiny Rostislav Bartocha a postupně řada dalších. Až do konce samostatné existence gymnázia (1951) se za katedrou francouzštiny vystříдалo 26 pedagogů.

Tradice středního všeobecného vzdělávání, kterou léty historie nese dnešní Slovanské gymnázium, měla v Olomouci ještě jeden kořen. Od školního roku 1919/1920 jím bylo **Dívčí reformní reálné gymnasium**, stejně jako Česká reálka vzniklé z popudu Matice školské. Zpočátku soukromé *Dívčí lyceum* přijalo pak od šk. roku 1920/21 program *reformovaného* reálného gymnázia. Ten spočíval v tom, že (na rozdíl od běžného reálného gymnázia v Kosinově ulici) měl učivo nižších ročníků organizováno stejně jako reálka a ve vyšších třídách (V. až VIII.) byl téměř shodný s gymnáziem. I zde byla již od počátku povinným vyučovacím předmětem francouzština. Právě v rozložení jejích lekcí byl rozdíl mezi jednotlivými školami asi nejmarkantnější. Výuka začínala v sekundě jako na reálce, trvala však i v oktávě, kterou už reálky neměly. Po reformě 1929/30 byl rozvrh učebních hodin francouzštiny týdně v jednotlivých postupných ročnících tento:

	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	celkem
Dívčí reformní RG	5	5	5	3	3	2	23
Reálné gymnázium	-	-	6	6	4	4	20
Reálka	5	5	3	3	3	x	19

Z toho je vidět, že výuce francouzského jazyka se nejvíce času věnovalo na dívčí škole. Před reformou (když se ještě učilo i v sekundě) dosahovalo celkové pensum francouzštiny dokonce 26 hodin. Nová úprava po roce 1929 však škole dovolovala věnovat v septimě a v oktávě ještě po dvou hodinách týdně francouzské (nebo německé) konverzaci, případně deskriptivní geometrii nebo také výuce dalšího jazyka. Deskriptiva byla odmítnuta hned, ale ani konverzační hodiny francouzštiny (ani němčiny) příliš netáhly. (Nakonec padla volba na další jazyk – slovanskou ruštinu.)

Průkopnicí vyučování francouzštině na Dívčím reálném gymnáziu byla od šk. roku 1920/21 z nedostatku vlastních pedagogů po dva roky Růžena Hynková, která tomuto jazyku učila již od roku 1916 také chovanky Ústavu hraběte Pöttinga. Spolu s ní začal učit zmíněný profesor reálného gymnázia Karel Růžička. V dalším roce k nim přibyli profesori reálky Otakar Janovský a František Veselský, „vlastní“ pedagogickou silou se stala až v roce 1923 profesorka Anna Vejdělková. Pak už učili jen kmenoví pedagogové. Bylo jich celkem 23.

Možnost srovnávání rozsahu vyučování francouzského jazyka (případně dalších předmětů) mezi jednotlivými typy všeobecně vzdělávacích středních škol prakticky zanikla za okupace. Od školního roku 1942/43 byl rozhodnutím Ministerstva školství a národní osvěty z 6. 8. 1941 zaveden na celém území tzv. Protektorátu Čechy a Morava jednotný typ školy – osmileté reálné gymnázium. Takovým se tedy od stejného data stala i proslulá Česká reálka a už jen na jediný školní rok také dosavadní Dívčí reformní reálné gymnázium, které však od následujícího roku splynulo s reálným gymnáziem v Kosinově ulici. Posoudit kvali-

tu vyučovacího procesu v těchto nešťastných letech je obtížné. Pro takové soudy totiž nebyly regulérní podmínky. V jazykové výuce dostala všude absolutní přednost němčina (po 6 hodinách týdně ve všech osmi ročnících), a to samozřejmě na úkor ostatních předmětů včetně češtiny. Francouzsky se sice učit nepřestalo, ale i zde byl počet hodin drasticky omezen.

Po osvobození v roce 1945 se střední školy ke svému předválečnému modelu nevrátily. Někdejší Česká reálka nazývaná nyní *Polívkovým reálným gymnáziem* ve tř. Jiřího z Poděbrad, reálné gymnázium v Kosinově ulici, které se vrátilo k historickému názvu Slovanské gymnázium i obnovené Dívčí reálné gymnázium dočasně umístěné v ulici Sokolské zůstaly školami naprosto stejného typu, se shodným učebním programem. Opět v něm měla své místo výuka francouzského jazyka v rozsahu platném pro předválečná gymnázia, tedy s vyučovacími hodinami pouze ve vyšších ročnících. To se nezměnilo ani po školské reformě platné od školního roku 1948/49, kdy už střední školy žádné nižší ročníky neměly. V těch časech se však francouzština na gymnáziích již musela dělit o zájem studentů nejméně napůl se stále populárnější angličtinou, od škol. roku 1950/51 ještě navíc i s němčinou, do té doby po pět let z českých škol vypuzenou.

Bylo by asi spravedlivé uvést, že ani někdejší Česká reálka nebyla v Olomouci první školou, jež měla v programu vyučování francouzštině, a že i v letech I. republiky měla reálka i obě reálná gymnázia v tomto oboru své partnery.

Alespoň v českém prostředí dávné Olomouce se nejdříve začalo tomuto jazyku učit v jazykové škole **Ústavu hraběte Pöttinga**, založeného ze štedré nadace vlasteneckého kanovníka Emanuela Pötting-Persinga v roce 1895. Vyučovací systém tohoto věhlasného učiliště byl poněkud složitý a procházel zajímavým vývojem. Šlo především o tříletou dívčí, tzv. literní školu – v podstatě měšťanku, vedle níž zde od počátku fungovaly kurzy cizích jazyků. Velký podíl měly kurzy praktických ženských dovedností (šití, vaření aj.). V roce 1899 zde zahájila své více než čtyřicetileté výchovné a vzdělávací poslání dvouletá dívčí *Obchodní škola* (s nepovinnou výukou francouzštiny), těsně před I. světovou válkou (1914) začala působit tříletá *Vyšší škola pro ženská hospodářská povolání*, od školního roku 1920/21 (do roku 1932/33) zpestřoval nabídku ústavu tzv. *Švýcarský penzionát*, změněný později (1929) na *Vyšší dívčí školu* (s povinnou francouzštinou) atd. Žádná z těchto škol sdružených v tzv. Pöttingeu neměla charakter úplné střední školy s maturitou. Přesto společný učitelský sbor sdružoval pedagogy (zejména však pedagožky) se vzděláním odpovídajícím požadavkům i na učitele středoškolské, což se plně týká i učitelek francouzštiny. Jejich plejádu zahajovala v roce 1895 dvacetiletá Ludmila Dokoupilová, po roce 1902 státní profesorka Dívčího gymnázia spolku „Vesna“ v Brně. V letech 1902–1905 zde působila profesorka Marie Krütznarová s univerzitními státnicemi z němčiny a z franštiny (na pařížské Sorbonně!), později Ludmila Havlíková, Marie Kopecká-Filipová, Rosalie Hynková a mnoho dalších, ještě před nimi Claudie Burdová (1898 až 1900) a pak plných 29 let (1900–1929) Julie Rálišová, které ještě chceme věnovat vzpomínku zvlášť.

Brzy po vzniku samostatné Československé republiky vznikly v Olomouci současně čtyři další české střední školy. Vedle uvedeného Dívčího reformního reálného gymnázia ještě *Státní koedukační ústav učitelský*, *Obchodní akademie*

a později (1923) *Průmyslová škola pro zpracování dřeva*. Dodnes z nich existuje pouze **Obchodní akademie**, z pohledu jazykové výuky našemu tématu nejbližší. Na Obchodní akademii se již od prvního školního roku 1919/20 učilo – opět kromě češtiny a němčiny – ještě třetímu jazyku, s možností výběru mezi angličtinou, ruštinou a francouzštinou. Výuce se věnovaly týdně 3 hodiny (ve III. ročníku čtyři), v nejvyšší třídě ještě navíc dvě hodiny konverzačních cvičení ve zvoleném jazyce. Tedy celkem 15 hodin týdně se ve škole učilo mj. i francouzsky, přibližně o čtvrtinu méně než na reálném gymnáziu. Zpočátku (než dospěli první žáci roku 1923 k maturitě) stačili na výuku tři profesori francouzštiny: Antonín Roztomilý (1919–1930), Adolf Kubiček (1921–1939, po válce ředitel školy) a Miroslav Vavroušek (1922–1950). Ale ani pak nebylo lektorů francouzského jazyka na olomoucké Obchodní akademii mnoho. Za tři čtvrtě století přibližně třináct. Zato někteří z nich prokázali škole až neuvěřitelnou věrnost. Kromě vzpomenuťého profesora Vavrouška zde např. Marie Pařízková-Braitlerová učila 25 let, prof. Zdeněk Kučka dokonce 34 let atd.

Nová úprava učebních osnov obchodních akademií v roce 1931 sice položila větší důraz na moderní jazyky (včetně nyní povinné maturity), přesto zde zůstalo do jisté míry jakési utilitární pojetí jejich výuky – pro praktickou potřebu absolventů v jejich budoucích obchodních a hospodářských styčích. Na realce a snad ještě více na gymnáziích se však výuka francouzštiny vždy chápala v širších souvislostech. Měla i jakýsi rozměr duchovní, chápala se jako součást obecné humanitní vzdělanosti.

TRADICE ZAVAZUJÍCÍ

Dá se spočítat, že někdejší tři olomoucké střední všeobecně vzdělávací školy stačily za dobu své samostatné existence (do roku 1951) pootevřít v duchu svého poslání *dveře jazyka francouzského* více než třem tisícům a šesti stům absolventů. V závislosti na zájmu, pílí a budoucím zaměření studentů zajisté ne každému z nich ve stejné šíři. Šance však měli všichni stejné. Jejich zárukou byla především kvalita zainteresovaných pedagogů, mezi nimiž byly hned od počátku i osobnosti zcela mimořádné. Zvláštní pozornost si zaslouží už ten první z nich, zakladatel tradice a první učitel francouzštiny na České realce v Olomouci

PhDr. Ferdinand Špišek

Vynikající pedagog vědecky činný v oblasti metodiky vyučování moderním jazykům a později i mezinárodně uznávaný celostátní činitel byl rodem Moravan. Téměř symbolicky – vzhledem k jeho celoživotnímu pedagogickému zaměření – byla mu dne 5. června 1877 rodištěm vesnice Komňa u Uherského Brodu, podle níž zvolil své příjmení Učitel národů J. A. Komenský. Vystudoval gymnázium v Uherském Hradišti (septimu a oktávu ve Valašském Meziříčí) a po filologických studiích na pražské univerzitě vyučoval francouzštinu na Obchodní škole v Kolíně a na Obchodní akademii v Plzni, odkud byl na vlastní žádost povolán na rodnou Moravu a k 15. 9. 1904 jmenován profesorem francouzštiny a němčiny na České realce v Olomouci. Mladý pedagog se v profesorském sboru reálky (ale ani jiné české střední školy v Olomouci) nemohl opřít o zkušenosti kolegů. Byl prostě první. Přesto přišel již znamenitě připraven. Strávil ze soukromé iniciati-

vy rok ve Francii, kde byla v roce 1901 zavedena nová středoškolská reforma. Studoval pečlivě její důsledky návštěvou vyučovacích hodin pařížských lyceí, diskutoval s odborníky, získával si zde i celoživotní přátele. O své poznatky se pak děлил s kolegy, které zval na odborné porady do Olomouce, do Brna i jinam. V Olomouci vydal v roce 1912 také pozoruhodnou dvousetstránkovou studii *Moderní jazyky a jejich vyučování ve Francii*, která vyšla také ve čtyřech dílech ve Výročních zprávách České reálie v Olomouci za léta 1911 až 1914.

Jak bylo ostatně dobrým zvykem příslušníků české inteligence v německé Olomouci, nezůstal ani dr. Špíšek jen v zajištění francouzské gramatiky. Živě se účastnil českého společenského života v Národní jednotě, v Sokole, České besedě (jako jednatel) atd. Vykonal řadu přednášek nejen v Olomouci, ale i např. v Holici, Moravské Loděnici, v Příkazích aj. zdaleka ne jen na lingvistická témata. Dokázal zaujmout také výklady z české historie, literatury i politiky. V Pokrokovém spolku politickém patřil do kroužku příznivců a osobních přátel T. G. Masaryka při jeho návštěvách Hané atd.

Na přemlouvání svých přátel, ale i z vlastního poznání, že bude užitečnější v pražském centru českého národního hnutí, požádal o přeložení do Prahy, čemuž C. k. Ministerstvo kultury a vyučování ve Vídni dne 20. 9. 1913 vyhovělo. Učil pak na známém gymnáziu v Křemencově ulici na Novém Městě. V lednu 1914 založil pro školské potřeby komentovaný měsíčník *Le Petit Journal de Prague*, který pak dlouhá léta (s dr. Ad. Mikovským) redigoval. Byl autorem řady literárních esejí a větších studií o francouzských klasicích, uspořádal později vydání děl Alphonse de Lamartina a Guy de Maupassanta a pokračoval i jinak ve své odborné, ale i společenské činnosti a za světové války i v protirakouském odboji. Stal se tedy váženou osobností i v Praze. Vzhledem k tomu, a jistě i s přihlédnutím k jeho znalosti jazyka a francouzského prostředí, byl v březnu roku 1919 přizván do československé delegace na mírová jednání ve Versailles jako kulturní a školský referent. Využil dokonale svého pobytu i možnosti styku s předními osobnostmi Francie Ernestem Denisem, Louisem Eisenmannem a dalšími příznivci českého národa a jejich prostřednictvím sjednal mj. zřízení československého oddělení na lyceu v Dijonu, později také v Nîmes a pro dívky v Saint-Germain-en-Laye. Po návratu do vlasti byl povolán na Ministerstvo školství a národní osvěty, aby zde vybudoval oddělení pro mezinárodní styky. Tak mohl velmi rychle již „z moci úřední“ proměnit svá pařížská ujednání v činy i ze strany ČSR. K nim patřilo také založení francouzského gymnázia a základní školy s francouzským jazykem vyučovacím v Praze a řada dalších.

V roce 1928 se stal přednostou II. odboru MŠNO a vlastně nejvyšším představeným československých středních škol. Z tohoto titulu se stal autorem reformy středního školství platné od školního roku 1929/30, o níž jsme se několikrát zmínili v předchozí stati. V roce 1937 odešel do penze. Žil pak ještě mnoho let, naposledy ve svém rodném kraji u Uherského Brodu. Zemřel v Nezdenicích – v sousední obci své rodné Komni – v pozhnaném věku 93 let dne 31. 8. 1970.

I když významu Ferdinanda Špíška samozřejmě nedosáhli, přece jen nevšedními pedagogy byli i další Špíškoví současníci a kolegové ve výuce francouzštiny na olomoucké reálce. Patrně nejbližší mu byl profesor **František Papírník**, který v roli učitele francouzského jazyka (v kombinaci s češtinou) na reálce působil

v letech 1905 až 1911. Rodák z Krhanic u Jílového ve středních Čechách byl se Špiškem stejného stáří (nar. 27. 2. 1877). V Olomouci bydleli oba blízko sebe na Úřední Čtvrti (Špišek v Mozartově ul. 29, Papírník v dnešní Litovelské 20), oba je spojovalo zanícení pro francouzský jazyk a francouzskou kulturu, oba však byli také vlastenecky činní na české straně tehdejší olomoucké společnosti. Prof. Papírník byl např. v letech 1907–1910 jednatelem Ústředního výboru Národní jednoty a stejně jako jeho kolega Špišek aktivně činný v Pokrokovém spolku politickém i jinak. Z Olomouce odešel (již v roce 1911) také do Prahy, kde však dávného přítele přešel pouze v odchodu na věčnost. Zemřel ještě v aktivní službě roku 1931.

Generačním vrstevníkem obou výše uvedených pedagogů byl profesor **František Nepustil**, narozený 6. 10. 1879 v Senici na Hané, absolvent Slovanského gymnázia v Olomouci (1898), činný ve sboru České reálky mezi léty 1907 až 1920 jako učitel francouzštiny v zajímavé kombinaci s matematikou. Také on byl znám jako veřejný činitel, v paměti zůstalo, že jako příznivec Sokola, zdravého pohybu i vysokých morálních hodnot se na sklonku svého olomouckého působení stal jedním z prvních průkopníků skautingu, když po vzoru svého kolegy, profesora žižkovské reálky v Praze A. B. Svojsíka, založil v roce 1919 také na reálce v Olomouci velmi aktivní skautský oddíl. Jeho školní vyučovací metody a jejich výsledky již bohužel nemají pamětníka, chybí i svědectví písemná. Ale o jeho pedagogické zdatnosti jistě svědčí to, že byl v roce 1920 povolán na místo ředitele gymnázia ve slovenských Levicích, odtud pak následujícího roku do úřadu zemského školního inspektora v Brně. (V Brně také roku 1928 předčasně zemřel ve věku pouhých 49 let.)

Přesně ve stejném čase jako prof. Nepustil (1907–1920) působil na České reálce v Olomouci jeho o něco mladší kolega **František Malota**, pro něhož byla tato škola prvním pedagogickým působištěm. Byl rodák ze Zlína (1882), další významný absolvent gymnázia v Uherském Hradišti, na pražské univerzitě graduovaný učitel francouzštiny a němčiny. Za třináct let olomouckého pobytu rovněž vyzpěl v pedagoga vysokých kvalit, které pak od roku 1920 uplatňoval na Slovensku při budování dosud neexistujícího slovenského národního školství. Od roku 1923 byl ředitelem gymnázia v Trenčíně, současně jmenován zemským školním inspektorem v Bratislavě. (Byl jím až do osudového roku 1939, kdy musel jemu tak milé Slovensko bez jediného slova díků opustit.)

Do třetice odešel v roce 1920 ze služby na České reálce v Olomouci profesor **Jan Kubišta**, který zde učil francouzštině od roku 1908. Pocházel z Českomoravské vrchoviny, narodil se 8. 5. 1882 v Novém Městě na Moravě. Na vysoké škole v Praze byl spolužákem Malotovým a stejně jako on v Olomouci začínal svou pedagogickou kariéru. Odešel pak na reálné gymnázium do Turnova a o málo později se stal dlouholetým profesorem Francouzského reálného gymnázia v Praze.

Svou odbornou erudici déle než jeho současníci osvědčoval další z družiny Špiškovy na České reálce **Šebestián Lax**, stálice zdejšího profesorského sboru bezmála po čtyřicet let, od roku 1909 až do roku 1948 (pouze za okupace krátce penzionovaný). Byl brněnský rodák (nar. 17. 12. 1883), absolvent brněnského Slovanského gymnázia a filologických studií na české univerzitě v Praze v oboru francouzština-němčina. Také on byl v Olomouci – ve svém prvním i posledním

působišti - činný v řadě vlasteneckých spolků, za I. republiky (od roku 1932) členem městského zastupitelstva za sociální demokracii.

Brzy po I. světové válce, kdy rychle vznikaly nové české střední školy a obecně se zvyšoval zájem o středoškolská studia, projevil se stejně náhle také nedostatek pedagogických sil. V oboru vyučování jazyka francouzského byl umocněn ještě tím, že řada gymnázií přešla k programu gymnázií *reálných*, zavedla tudíž i povinnou francouzštinu a hledala pro ni učitele. Samozřejmě především ty, jež předcházela dobrá pověst. To ovšem nemohlo zůstat bez následků na České reálce v Olomouci. Před školním rokem 1920/21, kdy se ústav konečně stěhoval do své nové krásné budovy ve tř. Jiřího z Poděbrad, zůstali mu pro výuku francouzštiny k dispozici pouze profesori **Cyrl Valenta** a zmíněný Šebestián Lax. Obětavá výpomoc dalšího učitele, rodilého Francouze **Alberta Forgeota**, nemohla časově stačit. Vždyť počet žáků reálky se oproti poslednímu válečnému roku 1917/18 zvýšil bezmála o polovinu (46 %).

Ředitel František Polívka tedy musel vedle nezměrných starostí spojených se stěhováním školy řešit ještě naléhavější úkol: zabezpečit kvalitní pedagogické síly. Naštěstí se z vojenské služby v československých legiích vrátil profesor Otakar Janovský, brzy po něm další legionář Adolf Kubíček (ale o těch ještě později). V roli výpomocného učitele nastoupil profesor Obchodní akademie **František Veselský**, jazykový fenomén, vynikající učitel, i když měl aprobaci „jen“ pro češtinu, němčinu, angličtinu a španělštinu (také dějepis a odborné, tzv. grafické předměty). Stejnou službu škole v nouzi nabídly dvě dámy z pedagogického sboru Ústavu hraběte Pöttinga **Růžena** (Rosalie) **Hynková** a všestranně vzdělaná i společensky veřejně činná učitelka **Julie Rálišová**, která si z mnoha důvodů zaslouží naší pozornosti, i když se na střední škole „mihla“ jen jeden školní rok.

Julie Rálišová

byla se svou kolegyní R. Hynkovou první ženou, která se kdy v historii České reálky (i Slovanského gymnázia) objevila za katedrou. Nepočítaje několik výpomocných učitelek dívčího tělocviku mezi léty 1921 až 1924 byla na reálce první ženskou pedagogickou silou suplentka přírodopisu a zeměpisu Jarmila Šíchová až od šk. roku 1924/25, na reálném gymnáziu v Kosinově ulici o rok dříve (na jediný rok) Marie Burešová (čeština-němčina). První řádnou profesorkou (pro němčinu, přírodopis a zeměpis) zde byla teprve v letech 1928–1939 Emílie Spálovská-Sekerová, mezitím ovšem už mnohé další. V roce 1920 však musela učitelka na stupínku před třídou vypadat ještě jako zjevení. Cesta ke vzdělání byla pro ženu za Rakouska totiž prakticky nemožná pro řadu překážek, které dokázaly zdolat jen osoby mimořádně houževnaté a cílevědomé. Julie Rálišová byla přímo jejich symbolem.

Narodila se 11. června 1864 v Bohdanči ve východních Čechách. Touha po vzdělání ji přivedla do Prahy, kde navštěvovala kurzy „Ženského výrobního spolku českého“ (ještě za života jeho zakladatelky Elišky Krásnohorské) a získala zde mj. vysvědčení pro pěstounky mateřských škol. Jazykově velice nadaná dívka pobývala také delší čas ve Vídni, aby se zdokonalila v němčině. Učila pak rok na obecné škole v rodné Bohdanči a v roce 1890 se odvázně vydala sama do Ruska, kde přijala místo vychovatelky a domácí učitelky. V těch časech se ve vyšších

ruských kruzích mluvilo hojně francouzsky a tato řeč tenkrát již dvaatřicetiletou učitelku natolik zaujala, že po pětiletém ruském pobytu zamířila do Francie. Opět si našla místo vychovatelky, vydělávala si však na chléb také jako ruská korespondentka u nějaké francouzské firmy v Bordeaux. Absolvovala tam také tříletý večerní běh na obchodní akademii a poslouchala přednášky prof. Stapfera z francouzské literatury na tamní univerzitě. V roce 1900 se po čtyřech letech vrátila z Francie do vlasti a přijala místo učitelky na Ústavu hraběte Pöttinga v Olomouci. Jen tak mimochodem získala po zkoušce na Učitelském ústavu v Brně vysvědčení způsobilosti k vyučování francouzštině a téměř současně vykonala státní zkoušku z němčiny na německé univerzitě v Praze. Aby uměla víc, než její žákyně v Obchodní škole Pöttingea, absolvovala v letech 1909 až 1913 externě Obchodní akademii s maturitou v Prostějově. (To už jí bylo skoro padesát let!)

Obchodní vědy ovšem ve škole neučila, zůstala téměř třicet let učitelkou francouzštiny, němčiny a ruštiny. Absolvovala přitom ještě řadu různých prázdninových kurzů (např. školu pro výcvik a vedení her u prof. Klenky v Praze aj.) a ještě jí zbyl čas na rozsáhlou veřejnou práci. Byla činná v ženských a učitelských spolcích, v Červeném kříži, v Národní jednotě, po léta byla výkonnou členkou péveckého spolku Žerotín apod. V roce 1911 byla mezi zakladateli olomouckého spolku *Alliance française* a po desítky let se na čelním místě aktivně podílela na jeho činnosti. Zamíchala se i do politiky, když v zájmu české veřejnosti v Přerově pomohla roku 1908 na svět tamnímu ženskému učitelskému ústavu (intervencí u poslance T. G. Masaryka ve vídeňském parlamentu). Její aktivity jí za světové války vynesly (na základě udání jakéhosi „pílného“ občana) podezření ze špionáže ve prospěch „nepřátelských“ mocností Ruska a Francie, zatčení a výslechy rakouskou tajnou policií.

Na Pöttingeu učila až do roku 1929, od roku 1920/21 již ve službě státní. Žila pak skromně a tiše na penzi v Olomouci v Krapkově ulici 10 (dnes 18). Zemřela až v chmurném čase tzv. Protektorátu 22. ledna 1941, kdy nebylo možno veřejně vzpomenout jejich životních zásluh. Pak už si na ni nikdo nikdy nevzpomněl.

V poměrech nového československého státu po I. světové válce dostalo vyučování francouzskému jazyku na středních školách nepochybně jiný rozměr společenský, snad můžeme říci – i politický. Šlo nejen o jazyk považovaný vždy za součást světové vzdělanosti a kultury; nyní byl navíc chápán jako řeč spřáteleného národa, Československu velice příznivě nakloněného. Více než učebními osnovami to bylo podepřeno invencí pedagogů, zvláště těch, kteří mohli studentům zprostředkovat vlastní zkušenost a osobní vyznání. K takovým patřil další z význačných profesorů České reálky v Olomouci **Otakar Janovský**, který představoval jakýsi „most“ mezi průkopnickou generací Špiškovou a novou vlnou učitelů, většinou již zčásti poučenou na některých učilištích ve Francii.

Narodil se 20. června 1883 v Jičíně v Čechách, po ukončení vysokoškolských filologických studií (oboru francouzština–čeština) přišel za povoláním středoškolského učitele prakticky již na celý svůj život na Moravu. V roce 1910 začal svou profesní dráhu na olomoucké reálce, po osmnácti letech odešel na IV. státní reálku do Brna. Byl nadšený sokol, vzdělavatel, místostarosta a v období 1922/23 dokonce starosta Sokola Olomouc.

Dnes už se málo ví, že největším propagátorem přátelských česko-francouzských vztahů bylo právě sokolské hnutí. Krátce po svém vzniku zorganizoval roku 1889 ústřední tělocvičný spolek - Česká obec sokolská - velkou výpravu na sjezd francouzských gymnastů do Paříže. I když v závodech sokolští borci své francouzské kolegy porazili (a pak ještě mnohokrát poráželi), zrodil se mezi nimi hluboký přátelský vztah. Francouzi uvedli české sokoły (1905) i do Evropské tělocvičné federace jako rovnoprávného člena mezi svazy ostatních států, ač Češi svůj stát dosud neměli. Francouzská veřejnost ještě neměla pevnou představu o české národnosti, ale znala české sokoły. Skrze ně věděla, kde leží Praha, a časem poznala i to ostatní. Sokolové ovšem tuto přízeň opláceli, a kde mohli, dávali svůj citový vztah k Francii najevo. (Za katedrou při hodině francouzštiny k tomu byla jistě příležitost znamenitá.)

Nebylo tedy také divu, že v čase vypuknutí I. světové války a napadení Francie císařským Německem nastoupili v zemi usedlí či dočasně přítomní Češi pod sokolským praporem a s heslem Nazdar do zbraně na obranu hostitelské země. I když dobrovolnická rota „Nazdar“ zahynula skoro celá 9. května 1915, v krvavém boji mezi osadami Carency a La Tagette kdesi u Arrasu, dala základ vzniku pozdějších tří pluků československého vojska ve Francii o síle 10 tisíc mužů, proslulých čs. legií.

Příslušníkem legií ve Francii byl i olomoucký profesor **Otakar Janovský**, zběhnuvší z nucené služby v rakousko-uherské armádě, která ho načas vzdělala jeho pedagogickému poslání.

Po demobilizaci se vrátil do své školy. Zapojil se však také velice aktivně do společenského dění v národnostně se probouzející Olomouci. V lednu 1920 byl vybrán za prvního českého předsedu městské knihovnické rady a zapojen do dalších osvětových institucí. Byl činný v legionářské obci a na její kandidátce (Svaz národní revoluce) byl roku 1923 zvolen do městského zastupitelstva. Navázal i na svou předválečnou přednáškovou činnost v rámci Národní jednoty a o jeho aktivitách v Sokole jsme se již zmínili. (V roce 1928 se odstěhoval do Brna a do Olomouce se již nevracel. Sešel z očí a bohužel i z myslí...)

Až 20. června roku 1920 se do Olomouce vrátil spolu s 6. plukem Hanáckým tentokrát ruských legií profesor **Adolf Kubiček**, který pak byl v září s radostí přijat na místo učitele francouzského jazyka (a češtiny) na České reálce. Byl rodem Hanák ze Seničky u Litovle (s 27. 2. 1888). Absolvent Slovanského gymnázia v Olomouci z roku 1908 a vysokoškolských studií v Praze se stal velmi oblíbeným učitelem, ač jeho válečné zkušenosti dosud vysoko převyšovaly zkušenosti pedagogické. Po roce přešel na olomouckou Obchodní akademii, kde pak (s bezmála tříletým přerušením pro věznění v nacistických koncentračních táborech) sloužil až do roku 1949, poslední čtyři roky jako ředitel školy. I on byl mimořádně zasloužilým občanem tohoto města činným v osvětových institucích, autorem spisu *Hanáci v revoluci* - oficiální kroniky 6. legionářského pluku - i jinak aktivním činovníkem Čs. obce legionářské (po 2. světové válce jejím už posledním předsedou).

Mnoho dobrého by se jistě dalo napsat i o ostatních učitelích francouzského jazyka na České reálce (resp. Polívkově reálném gymnáziu), činných zde do sloučení školy se Slovanským gymnáziem v roce 1951. Na tradici zčásti zmíněných průkopníků v dalších letech navázali:

dr. Emilián Barthell (Č, Fr)	v letech 1921–1928
František Vítkovský (Č, Fr, D, Z)	v roce 1927/28
Zdeňka Trázníková-Šafránková (Č, Fr)	1929–1948
Hermína Kabelářová (Č, Fr)	1929–1936 a 1944–1951
dr. Antonín Dokoupil (Č, Fr)	1930/31
Matylda Bauerová (N, Fr)	1932/33
František Dvořák (Č, Fr)	1936–1939
Františka Francová (Č, Fr, R, Zp)	1937–1951
Amálie Lukšová (Č, Fr)	1943–1949
Antonín Zatloukal (L, Fr)	1945–1948
Jaroslav Viktorin (Tv)	1947–1949

Patří sem ještě profesor Rostislav Bartocha, který na reálce učil v letech 1942–1945 a 1949–1951, ale nejlepší léta jeho pedagogické kariéry přece jen patří Slovanskému gymnáziu (resp. Státnímu reálnému gymnáziu) v Kosinově ulici, jemuž jsme dosud věnovali málo pozornosti.

Na někdejší C. k. Slovanském gymnasiu v Olomouci se sice učilo francouzsky od samého založení ústavu v roce 1867, šlo však o předmět nepovinný (vedle řady dalších) a mnoho přesvědčivých zpráv o rozsahu či kvalitě této výuky není. Kvalifikovanou sílu s aprobační pro francouzský jazyk ve svém profesorském sboru škola nikdy neměla, ač nelze vyloučit, že mnohý z profesorů tento jazyk velmi dobře ovládal.

Jiná situace nastala, jak už jsme se zmínili v úvodní stati, když se škola (rozhodnutím z 23. 7. 1919) změnila na gymnázium reálné a francouzština se zde stala předmětem povinným. Vzpomněli jsme také, že prvním aprobovaným profesorem francouzštiny byl **Karel Růžička**. Učil však jediný školní rok, a to jen v terciích. I když se zčásti uplatnil i na Dívčím reformním reálném gymnáziu, bylo to příliš málo, aby se hlouběji zapsal do paměti. Odešel pak na gymnázium v Uherském Hradišti, odtud do Bučovic a posléze na reálku v Kladně.

Jeho nástupce za katedrou francouzštiny od školního roku 1921/1922 **PhDr. Ferdinand Kratina** už za sebou hlubší stopu zanechal. Nejen tím, že zde (spolu s němčinou) vyučoval francouzštině celkem třináct let, ale proslul především svou zanícenou prací vědeckou, i když ne v jazykovědném oboru. Doménou jeho zájmu byla psychologie, v níž vynikl několika odbornými spisy základního vědeckého významu.

Narodil se v Obřanech u Brna 7. 5. 1885, v Brně absolvoval Slovanské gymnázium, na pražské univerzitě – tenkrát ještě Karlo-Ferdinandově – studoval filologii a také vědy přírodní. Jako středoškolský učitel pak působil v Kroměříži, po válce v Trenčíně, v Telči a od roku 1921 v Olomouci. Soukromě studoval psychologii a v tomto oboru se v roce 1933 habilitoval na Masarykově univerzitě v Brně. Po odchodu z Olomouce tam učil na II. státní reálce, jeho otevírající se dráhu vysokoškolského pedagoga však přerušil 17. listopad 1939. Svobody vlasti se již nedočkal. Zemřel v Brně 14. 12. 1944 v nevysokém věku 59 let.

Snad nejvýrazněji se mezi učitele francouzštiny na olomouckém gymnáziu zapsal klasický filolog

Rostislav Bartocha

Narodil se v Olomouci 9. dubna 1896 jako syn profesora (a rovněž absolventa) Slovanského gymnázia, historika a národního buditele Josefa Bartochy (1859–1927). V otcově dalším působišti, v Uherském Hradišti, absolvoval gymnázium a na univerzitních studiích v Praze se věnoval klasické i moderní filologii. Pobyl nějaký čas také na francouzské univerzitě ve Štrasburku. Jako středoškolský profesor latiny a francouzštiny nastoupil po příkladu svého otce v roce 1923 na reálné gymnázium v Olomouci. Zůstal mu věrný 35 let, až do odchodu na penzi v roce 1958, i když dvakrát mezitím krátce působil i na bývalé reálce.

Do služby v Olomouci si rovněž po otcově vzoru přinesl aktivní přístup ke společenskému dění, zejména v oblasti kultury a osvěty. Od počátku třicátých let byl členem Vlasteneckého spolku muzejního, od roku 1937 (až do nuceného zániku spolku v roce 1950) jeho jednatelem, po celou tu dobu také výkonným redaktorem jeho vynikající vědecko-populární revue, Časopisu VSMO. Tam pravidelně přispíval také biografickými, literárněkritickými i historickými statěmi. Vydal však i několik samostatných publikací se vztahem k historii Olomouce, psal i drobnější literární útvary, mj. texty k písním, neboť hudbu nade vše miloval - sám vynikající klavírista. Vyznal se však stejně znamenitě i v umění dramatickém či výtvarném a svým elegantním a „po francouzsku“ uhlazeným vystupováním a jednáním dokázal vzbudit stejné zájmy i u svých studentů. Jen jeho poměrně rozsáhlá studia francouzské literatury, z nichž bohužel nic nepublikoval, zůstala utajena.

Po odchodu do důchodu se již společensky neprojevoval. Nereagoval na obnovení činnosti VSMO v roce 1968, žil tiše v ústraní ve vilce na Nové Ulici (Škroupova 1) a nečekaně zemřel 10. ledna 1978.

Za Bartochova pedagogického působení na Slovanském gymnáziu se na vyučování francouzštině podílely ještě přes dvě desítky dalších učitelů. Kromě již vzpomenutého dr. Kratiny to postupně byli:

Eduard Novák (Č, Fr)	ve šk.roce 1926/27
dr. František Němeček (Č, Fr)	1927/28
Jan Struska (L, Fr)	v letech 1927–1931
dr. Václav Jiráček (N, Fr)	1930–1937
Anděla Tošnarová-Julínková (N, Fr)	1931–1939
Marie Vymlátilová-Kolíková (Č, Fr)	1934–1939
Vlasta Losíková-Vraná (Č, Fr)	1934/35 a 1945–1950
dr. Miloš Hecl (Č, Fr)	1936–1945
dr. Vladimír Bezděk (N, Fr)	1937–1939
Stanislav Červený (L, Fr)	1937–1941
Bohumil Bartoš (Tv)	1938–1950
Ota Horáček (N, Fr)	1938–1942
Josef Eberle (Tv)	1938–1945
Bohumila Chmelařová (L, Fr)	1938–1945
Ondřej Němec (K, Fr)	1939–1950

Jindřich Janiš (Č, Fr)	1942–1945
Anna Hubáčková (Č, Fr)	1943–1945 a 1947–1953
Jaroslav Mach (L, Fr)	1943–1947
Aloisie Cimprichová (Tv)	1943–1945
Vlasta Kubíčková (Č, Fr)	1946–1950
dr. Oldřich Bělíč (Č, Fr)	1947–1950
dr. Jaroslav Hanáček, ředitel (Č, Fr)	1948–1951
Jiřina Kreslová-Doleželová (Tv, Fr)	1949–1951

Někteří z uvedených pedagogů osvědčili své schopnosti po určitý čas také na Dívčím reformním reálném gymnáziu, jak jsme si již povšimli v případě profesorů Růžičky, Janovského či Veselského. Dále to byly výše uvedené profesorky Cimprichová, Hubáčková, Chmelařová, Kabelářová, Losíková a prof. Ed. Novák. (Jejich seznam na Dívčím gymnáziu ještě doplňovali: Anna Burianová, Anna Čechová, Justin Čermák, Zdeňka Ludvíčková, Jaroslav Mach, Vlasta Petříková, Jaroslav Slavík, Drahomíra Slavíková, Věra Tichá, Zdeňka Vandasová, Anna Vavřínová, Anna Vejdělková, Matěj Vozáb, možná příležitostně i jiní a jiné).

Na závěr naší procházky historií vyučování francouzštině na středních školách v Olomouci musí nutně přijít otázka, jak bylo toto mnohaleté snažení prospěšné, jak zapůsobilo na ty, jimž bylo určeno. Tady už bohužel s pouhými statistickými údaji nevystačíme a úroveň studenty nabytých znalostí francouzského jazyka, kultury a jiných reálií se nám již přezkoušet nepodaří. Přesto však důkazy o úspěšnosti těchto snah nechybí. Mluví pro to mimo jiné skutečnost, že řada absolventů převzala od svých učitelů pomyslnou štafetu a sama se stala úspěšnými pedagogy i v oboru vyučování francouzštině. Ba byli i takoví, kteří své dávné učitele svým odborným věhlasem vysoko předčili.

Mezi ně patřil například **prof. PhDr. Antonín Zatloukal**, absolvent Slovanského gymnázia, vysokoškolský pedagog Univerzity Palackého v Olomouci, náš přední vědec v oboru francouzské literatury.

Narodil se 7. října 1916 v Paršovicích u Hranic, mezi léty 1927 až 1935 studoval na Slovanském gymnáziu a po úspěšné maturitě pokračoval ve filologických studiích na Masarykově univerzitě v Brně v oboru latina-francouzština. Závěrečné státní zkoušky, které by mu otevřely dveře k dráze středoškolského pedagoga, však nestihl. Přišla okupace, uzavření českých vysokých škol a místo katedry ve školní třídě - totální nasazení. Studia na brněnské univerzitě mohl ukončit až v roce 1946, když už krátce předtím nastoupil místo učitele latiny a francouzštiny na tehdejší Polívkově reálném gymnáziu. Učil také občanskou výchovu, záhy se však stal i lektorem francouzského jazyka na rodící se Filozofické fakultě obnovené olomoucké univerzity. Ta se mu od roku 1950 stala pracovištěm prakticky do konce jeho plodného života. V roce 1952 obhájil svou dizertační práci *Romantismus a realismus v díle Gustava Flauberta*, promoval na doktora filozofie, na počátku šedesátých let se habilitoval jako docent v oboru dějiny francouzské literatury. Byl autorem dlouhé řady česky i francouzsky psaných studií o Voltairovi, Prévostovi, Diderotovi a dalších velikánech francouzského románu od 18. století do současnosti; zvlášť ho zaujal Honoré de Balzac (*Umění Balzacova románu, 1966*), ale také Stendhal, Flaubert a mnozí jiní. Pozornost vzbudilo i jeho poslední dílo *Studie o francouzském románu (Votobia 1995)*. Byl členem a korespondentem našich i zahraničních (zvláště francouzských) učených společností, spolupracoval

na *Dějínách francouzské literatury 19. a 20 století* a na *Slovníku francouzských autorů*, psal doslovy a poznámky pro česká i slovenská vydání děl francouzských autorů a byl vůbec neobyčejně pilný, i když v roce 1982 odešel do penze. V roce 1990 však byl jmenován univerzitním profesorem a na katedru romanistiky UP se vrátil. Žel už jen dočasně. Po těžké nemoci zemřel 19. listopadu 1998.

Jen o několik roků mladší byl příslušník stejné generace vysokoškolských pedagogů vyšlých ze škamen Slovanského gymnázia v Olomouci **prof. PhDr. Jiří Látal, CSc.** Olomoucký rodák (nar. 17. 4. 1923), absolvent z válečného roku 1942, musel na svou příležitost pokračovat ve studiu čekat v nuceném pracovním zařazení až na konec války. I pak mu ještě vážná nemoc odsunula začátek vysokoškolských studií na rok 1946. Začal je na Filozofické fakultě UP v Olomouci (obor čeština, francouzština, španělština), naději na jejich pokračování na *École Normale Supérieure* v Paříži odsunuly zase události února roku 1948. Pokračoval tedy v Olomouci a po obhajobě dizertační práce o díle básníka Charlese Baudelaira je ukončil promoci v roce 1950. Z nedostatku tzv. „kádrových předpokladů“ pak doktor Látal mohl učit jen na základních školách v pohraničí. Na fakultu se vrátil až v poněkud příznivějším klimatu roku 1962. Na katedře aplikované lingvistiky se věnoval především jazykovědným a didaktickým otázkám, zájem však upřel i k problémům teorie a dějin francouzské literatury a získal v tomto oboru kandidaturu věd (1969). Ve stejném roce, nezachváceném ještě nákazou „normalizace“, byl vyslán na tři roky jako lektor češtiny na proslavené Carnotov lyceum v Dijonu, o deset let později (1979) se stejným posláním na univerzitu v Aix-en-Provence. Po návratu se habilitoval na Univerzitě Karlově v Praze spisem *Metaforika básníka Tristana Tzary* a jako docent se na olomoucké katedře romanistiky mohl vědecky i pedagogicky zcela věnovat francouzské literatuře, v devadesátých letech již jako univerzitní profesor. Proslul jako autor studií o tvůrcích moderní francouzské literatury (Tzara, Lautréamont, Breton, Jacob, Camus aj.), stejně jako profesor Zatloukal se podílel na encyklopedických dílech tohoto zaměření (Dějiny literatury, Slovník autorů atd.).

Když se z domácích i zahraničních podnětů začalo po listopadu 1989 mluvit o potřebě dvojjazyčných gymnázií, nebylo v Olomouci mimo profesora Látalova povolanejší osobnosti, která by svými odbornými, didaktickými i organizačskými zkušenostmi mohla přispět k uvedení lákavé myšlenky do života také v tomto městě. Za vzácného pochopení města Olomouce, Univerzity Palackého, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a při nezastupitelné pomoci Francouzské republiky – samozřejmě i nemalým přičiněním samého Slovanského gymnázia v Olomouci – bylo před dvanácti lety, 3. září 1990, zahájeno pravidelné vyučování v prvních dvou třídách česko-francouzské sekce Slovanského gymnázia. V květnu roku 1995 se tady odbyly první úspěšné maturity.

Začala se nová kapitola dějin *otevírání brány jazyka* francouzského, tentokrát na nebyvale vyšší a dokonalejší úrovni než kdykoliv předtím. Pan profesor Látal si ze skromnosti sice nepřiznával na tomto faktu vlastní zásluhu, ale přesto se stal přímo symbolem živého navázání na dávnou tradici, jejichž počátky jsme se snažili v předcházejících odstavcích naznačit. Bohužel už ani jemu nemůžeme sdělit naše poděkování osobně. Od 25. ledna 1999 není mezi živými.

Česko-francouzské sekci Slovanského gymnázia v Olomouci k desátým narozeninám
PhDr. Milan Tichák
(mat. roč. SG 1952, D)

PROFESOR OLOMOUCKÉ ČESKÉ REÁLKY PHDR. FERDINAND ŠPÍŠEK

- architekt čs. frankofonního školství

(*A la mémoire de Monsieur le Professeur PhDr. Ferdinand Špíšek*)

Nebývale rozsáhlé kulturní styky s Francií v období první republiky se rozvinuly zásluhou nadšeného frankofila PhDr. Ferdinanda Špíška (s 5. 6. 1877 Komňa – † 31. 8. 1970 Nezdenice u Uh. Brodu). V období vrcholu své oslnivé kariéry na Ministerstvu školství a národní osvěty byl vnímán jako pokrokový intelektuál vzešlý z tehdy elitní pražské „Křemencárny“ (*dnés již bohužel zrušeného Reálného gymnázia v Křemencově ulici*). Mállokdo znal Špíškův skromný moravský původ i skutečnost, že před příchodem do Prahy byla jeho první stálou profesorskou štací právě olomoucká Česká reálka, na níž působil plných 10 let (1903–1913) a že díky své manželce byl spřízněn s ředitelem této školy profesorem Františkem Polívkou. Ferdinand Špíšek měl dle svých vlastních slov „francouzštinu vášnivě rád a snažil se všemožně, aby lásku k ní vdechl také do hlav a srdcí žáků“.

Prof. Špíšek se pro francouzštinu rozhodl poměrně pozdě, vlastně až po maturitě na valašskomeziříčském gymnáziu v roce 1897. Na pražské univerzitě si ji zapsal společně s němčinou, a byť jeho znalosti byly tehdy dosti chatrné, předsevzal si za úkol „zvládnout tento jazyk téměř jako svoji mateřštinu k dobru české mládeže, k lásce a dobru obou spřátelených národů, a to nejen v mluvnici, nýbrž hlavně v neodolatelné harmonii jazyka“. Svého úkolu se ujal s nesmírným nadšením. Neutěšená finanční situace ho donutila nastoupit zaměstnání ještě před ukončením studia. Ke státní zkoušce z francouzštiny se připravoval již v Kolíně ve školním roce 1900/1901, kde působil jako suplující profesor na dvouleté obchodní škole. Při 22 hodinách týdenní vyučovací povinnosti, při každodenních opravách žákovských písemných prací po nocích úmorně pracoval na své diplomové práci zadané profesorem

PhDr. Ferdinand Špíšek

Maturitní fotografie Ferdinanda Špíška

rem Jarníkem na téma *Tempora et modi* (*Časy a způsoby*) v několikatisíciveršových epických básních starofrancouzských rytířů „*Chansons de gestes*“, líčících zápas dvou feudálních rodin o léno v 10. století. Státníci z francouzštiny pak úspěšně zvládl v roce 1902 již jako člen profesorského sboru Vyšší obchodní školy v Plzni, na níž působil v letech 1901–1903. Naopak téma jeho doktorské dizertační práce, které zpracovával v Olomouci o 4 roky později, zvolil na francouzštináře poněkud neobvyklé. Bylo věnováno dílu a myšlenkovému vývoji bouřlivého básníka milovaného tehdejší mladou generací, autora váženého i nenáviděného, J. S. Machara. Machar byl básníkem tvrdého života a jako sociolog ostře kritizoval politické a sociální nedostatky tehdejší společnosti. Obsahem i formou svých básní, ale i politickými a polemickými články tehdy silně rozrušil hladinu českého společenského života. (*Po vzniku ČSR byl Machar jmenován prvním generálním inspektorem čs. armády!*) Špíšková práce věnovaná Macharovi byla spíše pubiřským kamenem jeho vlastních diplomatických schop-

ností a mimořádně vyvinutého společenského taktu, neboť v té době jeho oblíbený Machar nevybíravě kritizoval dílo Jaroslava Vrchlického. Přitom Vrchlický jako profesor moderní západoevropské literatury na Filozofické fakultě pražské univerzity byl oponentem této práce! Oba sokové (Machar i Vrchlický) francouzštinu ovládali a dobře se orientovali i v soudobé francouzské literární tvorbě. Špíšek pochopitelně nemohl pominout jejich vzájemně vyostřené postoje. Avšak poučen studiem děl vynikajících francouzských kritiků G. Lanson, E. Fagueta, Ad. Brissona aj. prezentoval své postřehy v duchu „suaviter in modo, fortiter i re“, tedy mimořádně citlivě a naprosto objektivně, což Vrchlický přijal s velkorysostí hodnou tohoto (dle F. X. Šaldy) „básníka z milosti Boží“.

Profesor Špíšek se koncem první světové války se svými pražskými kolegy nadšeně zúčastňoval odborných debat o reformě školství. Jeho názory byly respektovány, protože byly podloženy srovnávacími studii i zahraničními zkušenostmi. Navíc své názory dokázal srozumitelně prezentovat. Již v roce 1906 publikoval ve *Věstníku českých profesorů* článek „Moderní filologie na reálkách“, který se setkal s velkým ohlasem. Bylo to dost troufalé a současně motivující. Mladý profesor České reálky v Olomouci byl následně řazen k stálým spolupra-

covníkům „*Věstníku*“, který byl renomovanou tribunou tehdejších názorů středoškolské pedagogiky a didaktiky. Jeho průbojné reformní příspěvky, např. „Povznesme úroveň moderních jazyků“, „Universitní lektori“ nebo „Středoškolský profesor ve Francii a u nás“ z něj udělaly v této oblasti obecně respektovanou osobnost. Postupně se prosazoval i v redakcích jiných odborných časopisů a v denním tisku. V *Pedagogických rozhledech*, vydávaných za redakce dr. Františka Drtiny (posléze prvorepublikového státního tajemníka ministerstva školství), vycházela v roce 1910 na pokračování Špiškova studie „Lidová výchova ve Francii“. V *Učitelském přehledu* vydal studii „Obecná škola ve Francii“, *Studentská revue* uveřejnila jeho článek „Středoškolský student ve Francii a u nás“, v *Pedagogické hlídce Času* vycházel v několika číslech na pokračování „Boj o laickou školu ve Francii“ apod.

Přítom F. Špišek poprvé vycestoval do Francie až jako účastník prázdninového kurzu Alliance française v roce 1902, tedy ve svých 25 letech, kdy učil na Vyšší obchodní škole v Plzni! Následně ve svém idealizmu dychtivě sytil svou „touhu zdokonalit se ve znalostech praktické francouzštiny, neb z kapsy rychle odlétala zásoba franků“. Nevynechal jedinou příležitost k tomu, aby se do frankofonního prostředí dostal a vytěžil co nejvíce poznatků, které nadšeně předával dál. Např. i jeho svatební cesta ve Švýcarsku v létě 1907 směřovala do frankofonního ženevského kantonu (*absolvoval přitom univerzitní kurz francouzštiny!*). V něm k nelibosti několika přítomných rakouských profesorů na mezinárodním fóru odvážně přednesl svůj referát „Sur la réforme de l’orthographe française“ (*O reformě francouzského pravopisu*). Od srpna 1908 si dokonce vzal roční neplacenou dovolenou za účelem studia francouzského jazyka a literatury a současně i metodiky výuky moderních jazyků na pařížské Sorbonně. Navštěvoval tam přednášky Ferdinanda Brunota (*autor díla „Histoire de la Langue française“*) a Gustava Lansona (*autor mj. „Histoire de la littérature française“*) a přednášky z fonetiky francouzského jazyka u prof. Paula Passyho. Po návratu z Francie se podrobil na pražské universitě rigorózním zkouškám a obhájil titul doktora filozofie.

Kromě vyučování francouzštině vyvíjel prof. Špišek nejruznější frankofonní aktivity. Zakládal např. pobočky společnosti pro šíření francouzské kultury Alliance française. V Národním domě v Olomouci byl v roce 1911 zvolen prvním předsedou její olomoucké pobočky. Špiškovými nejbližšími spolupracovníky byli učitel francouzštiny na olomoucké Berlitzově jazykové škole François Mieussence-Péraldi, další profesor reálky, matematik a francouzštinář František Nepustil (*po odchodu dr. Špiška se ujal vedení olomoucké odbočky Alliance française*), a dále Jan Kubišta, Otakar Janovský a Viktor Matyáš, který po jmenování prof. Nepustila zemským školním inspektorem v Brně olomouckou pobočku dále řídil.

Prof. Špišek s honosným titulem „Président de l’Alliance française d’Olomouc“ získával nové členy, pořádal konverzační večírky, v té době oblíbené francouzské zábavné a literární dýchánky aj. Navazoval rovněž kontakty s francouzskými intelektuály a s francouzskými kulturními institucemi, např. s Bibliothèque Nationale nebo s Musée pédagogique. Se svými přáteli v Olomouci, v Brně, v Novém Městě na Moravě i jinde organizoval recitační pásma francouzské poezie. V roce 1910 vydal v Olomouci soubor vybraných a komentovaných textů „Programme des lectures et récitations françaises“, šířený v českých školách s výukou francouzštiny a v pobočkách Alliance française. V letech 1911–1914 opakovaně ve

Paul Alléon

své rodině v Olomouci hostil slepého francouzského intelektuála Paula Alléona a v českých a moravských městech organizoval jeho turné ve snaze umožnit zájemcům „poznat melodii jeho mateřštiny a kulturu jeho rodné země“.

Dr. Špíšek prožil v Olomouci 10 šťastných let. Byl aktivní i v českém společenském životě a měl zde pevné rodinné zázemí. Jeho touhou však byla vědecká dráha vysokoškolského profesora francouzské literatury. Po dvou letech opakovaných žádostí o uvolněná místa na středních školách v Praze se jeho sen splnil. Na Olomouc ale nezapomínal: Zasadil se mj. jiné o vybudování pomníku řediteli České reálky, slavnému botanikovi Františku Polívkovi, který byl odhalen 23. června 1933 v městských sadech v Olomouci (*z pověření ministra školství dr. Špíšek při této příležitosti pronesl slavnostní projev*).

Dne 26. září 1913 byl přidělen na tehdy prestižní české gymnázium v Křemencově ulici, kde prožil i léta první světové války... - Na závěr této etapy Špíškovy života připomeňme, že za Rakouska-Uherska byly české frankofilství a panslavismus vnímány jako krajně nežádoucí.

Špíškovu riskantní úsilí přineslo v krátké době mladé Československé republice skvělé ovoce. Jeho žáci ocitnuvši se jako legionáři v Japonsku se díky praktické znalosti francouzštiny stali vyjednávачi a tlumočníky. Jiní byli po návratu do vlasti delegováni do Francie na studia na vysokých vojenských školách. Další zase byli ve styku se členy francouzské vojenské mise nebo se uplatnili v ekonomické sféře.

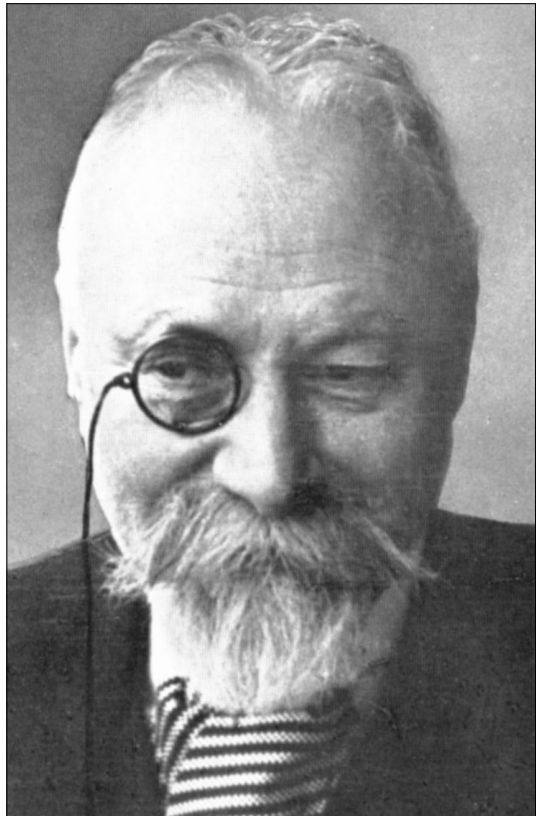
Špíškův sen o kariéře vysokoškolského učitele se ale nesplnil ani po vzniku ČSR v roce 1918. Mladá republika ho potřebovala na jiném místě a dr. Špíšek byl připraven své schopnosti vložit do služeb své vlasti. - Díky dokonalé znalosti francouzštiny byl z pověření státního tajemníka ministerstva školství dr. Drtiny poradcem poměrně početné Francouzské vojenské mise (*Mission militaire française*), již řídili generálové Pellé, Mittelhauser a Faucher. Vedle poslání vojenské povahy byla předmětem jejího zájmu i ekonomika a problematika čs. školství. Francouzským protějškem dr. Špíška ve školské oblasti byl Louis Eisenmann, který byl v civilu profesorem historie na universitě v Dijonu, byl doktorem práv a doktorem filozofie (*mj. napsal doktorskou práci na téma „Le compromis austro-hongrois“ - Rakousko-uherské vyrovnání 1867*), perfektně mluvil německy

a maďarsky a dokonale byl zorientován v tehdejší politické a národnostní problematice střední Evropy. Přátelství těchto dvou mužů vyústilo v osmnáctiletou činnorodou spolupráci.

Vzhledem k zamýšlené orientaci čs. školství na moderní pedagogické trendy uplatňované ve Francii byl dr. Špíšek na ministerstvu pověřen získáním seriózních informací o připravované reformě francouzského školství a soustředěním knižní i časopisecké literatury k tomuto tématu. Současně jej tehdejší ministr zahraničí dr. E. Beneš jmenoval členem čs. delegace na mírové konferenci o poválečném uspořádání Evropy v Ženevě. Toto čestné úřední posláni bylo posléze rozšířeno o pověření navázat kulturní styky mezi Francií a mladou Československou republikou. Za tím účelem byl ministrem školství od 15. února 1919 zproštěn povinnosti vyučovat...

Dr. Špíšek se těchto úkolů ujal s nadšením jemu vlastním. Jejich splnění vnímal jako otázku osobní cti. Kulturní styky s Francií neměly dosud tradici ani organizační rámec. Byly to spíše jen ojedinělé, příležitostné projevy sympatií.

Účastníci ženevské mírové konference vypracovali informační teze pod souborným titulem „L'effort de la France et de ses alliés“, které při tehdejších nedokonalém informačním systému plnily pro veřejnost nezastupitelnou osvětovou funkci. Pod titulem „Inlassable effort des Tchécoslovaques“ (Neúnavné úsilí Čechoslováků) v nich byla věnována zasloužilá pozornost i Československé republice. Dr. Špíšek s manželkou ve společnosti tehdejšího ministerského předsedy Karla Kramáře, obklopeného členy francouzské vlády, generality, politiky a vědy, se dne 9. dubna 1919 zúčastnil v amfiteátru Sorbonny slavnostního večera k poctě ČSR a statečných čs. legií. Krátce nato se na pařížském lyceu „Lycée Louis le Grand“ zúčastnil sjezdu „Federace profesorů francouzských lyceí“, který pozdravil jménem čs. ministerstva školství a čsl. učitelstva. Špíškovy vystoupení bylo přijato bouřlivým potleskem. Dr. Špíšek se v následujícím období zasloužil o založení Čsl. svazu profesorstva, který již v roce 1923 pod Špíškovým vedením organizoval Mezinárodní sjezd středoškolských profesorů v „aux cent tours“ (*Stověžatě*). Dr. Špíšek z pověření tehdejšího ministra školství

Louis Eisenmann

Troisième année. No 1.

Le 15 octobre 1919.

LE PETIT JOURNAL

DE PRAGUE.

Rédaction : Prof. Dr. Ferd. Špišek & Prof. Dr. Ad. Ml. koveký, | Prix de l'abonnement : Neuf mois 14 couronnes Un numéro 80 hellers.

Imprimerie „Meistrich“ 42. Václavské náměstí Prague II.

Ernest Denis:

Les Devoirs de la Victoire.

Les conditions de la paix¹ ne sont pas encore définitivement connues; il est possible qu'elles ne répondent pas complètement aux légitimes² espoirs qu'a suscités³ notre triomphe. Je ne dirai pas qu'il importe peu⁴, et il est certainement regrettable⁵ que les diplomates n'aient pas eu dès la première heure⁶ une idée claire de leur mission⁷; on leur a reproché, — non sans raison⁸, — d'avoir manqué⁹ de méthode et il est incontestable¹⁰ que beaucoup de difficultés actuelles¹¹ auraient

Le Petit Journal, redigovaný PhDr. Ferdinandem Špiškem

Rudolfa Bechyně ve velkém sále Lucerny delegáty evropských států jménem ministra pozdravil.

V Ženevě dr. Špišek intenzivně spolupracoval s dr. Benešem a v jeho okolí se proslýchalo, že by mohl mít posláni ve službách mladé československé diplomacie. Špišek se však nedal zlákat pozlátkem diplomatické kariéry a zůstal loajální ministerstvu školství. Intenzivně pracoval „na formulaci svých představ o budoucí československo-francouzské spolupráci, která by neměla být pouze náhodná a formální, např. výměny pěveckých sborů, společná vystoupení Sokolů s francouzskými cvičenci, výměny adres, manifestační setkání při příležitostech významných pro oba národy, na nichž by bylo možno vzájemně projevit sympatie a úctu“. Koncepce dr. Špiška předpokládala vzájemné dokonale poznání výchovou a vzděláváním mladé generace obou národů. Spočívala v trvalém zajištění školských a kulturních styků mezi Francií a Československem vybudováním stálých školských a kulturních institucí v obou státech na principu telegrafních centrál v Paříži a v Praze, s kulturními filiálkami ve velkých univerzitních městech.

Tuto koncepci zpracoval dr. Špišek ve formě memoranda ministru dr. Benešovi, který ji tlumočil francouzskému ministerstvu zahraničních věcí na Quai

d'Orsay. Obě strany vyslovily s obsahem memoranda zásadní souhlas, čímž do života vstoupily následující instituce:

1. Institut d'études slaves v Paříži (*Slovanský ústav*)
2. Institut français v Praze (*Francouzský institut*)
3. Katedra českého jazyka na Ecole des langues orientales vivantes v Paříži
4. Katedra slovanských studií na Sorbonně
5. Katedra francouzského jazyka a literatury na univerzitě v Praze a lektoráty v Brně a v Bratislavě
6. Francouzská střední škola v Praze
7. Francouzské asistentury na některých středních školách v ČSR
8. Reciproční stipendia francouzské a československé vlády

K uvedeným institucím později na návrh dr. Špíška přistoupila ještě československá oddělení na francouzských lyceích v Dijonu, v Saint-Germain-en-Laye, v Nîmes a lektoráty českého jazyka na univerzitách v Lyonu, Dijonu, Štrasburku a v Lille.

Prvním úkolem dr. Špíška bylo zřízení Slovanského ústavu v Paříži, pro který prostřednictvím ministra Habermána a státního tajemníka Drtiny žádal o opatření ve státním rozpočtu formou stálé finanční dotace. Vládou schválená každoroční dotace 25 000,- Kč byla na tu dobu velmi solidním základem pro zajištění jeho činnosti. Druhým úkolem bylo zajištění vhodného vysokoškolského profesora pro Univerzitu Karlovu. Na Denisovo doporučení získal 37letého docenta univerzity v Nancy André Tibala, který současně vykonával funkci prvního ředitele Francouzského institutu v Praze. Tibalovy přednášky, skvělé obsahově i formou jazykového přednesu, významně přispěly k výchově nové generace romanistů v ČSR. Jediným nezdarem v tehdejší Špíškově úsilí byly francouzské asistentury na vybraných středních školách v ČSR. Důvodem byl nedostatek učitelů přímo ve Francii, protože mnoho jich padlo ve válce. Problémem bylo i jejich finanční zajištění u nás. Ve spolupráci s ředitelem „Office national des universités et des écoles françaises“ (*Ústředí školských a kulturních styků se zahraničím*) panem Charles Petit-Dutaillisem zaměřil svoji pozornost na přípravu Francouzského reálného gymnázia v Praze.

O strategickém významu Špíškovy úsilí a jeho seriózním projednávání

André Tibal

československými orgány na jaře 1919 svědčí pečlivost, s níž byly realizační aspekty jeho myšlenek posuzovány např. v důvodové zprávě pro tehdejšího ministerského předsedu dr. Karla Kramáře (cit.): „*Ministerstvo školství a národní osvěty ... uznává za nezbytné, aby pěstování jazyka francouzského i seznámení se s kulturou francouzskou bylo na našich středních školách posíleno, a to v mezích možnosti již počátkem příštího školního roku.*

Myšlenka zřízení středního ústavu česko-francouzského anebo česko-francouzských poboček při některých ústavech je ovšem tak dalekosáhlá, že musela by býti podrobená velmi bedlivé úvaze, neboť běží při jejím provedení o řešení celé řady otázek pedagogických i administrativních. Jedna námitka - velmi vážná - která se bezprostředně vyskytuje, je ta, že je těžko myslitelné, aby český žák, který přece musí duševně vyrůstatí veden jsa duchem ryze českým, v některých předmětech byl vyučován francouzsky. Je oprávněná obava, že dvojakost z toho vznikající, by měla neblahý vliv na duševní život žáků. Bylo by to tím vážnější, že by se to týkalo žáků patrně zvlášť nadaných, jejichž částečné odcizení duchu českému by tím více padalo na váhu.

V daných poměrech je zatím myslitelné toto: ve větších městech (v Praze, Brně, Plzni) zřídily by se při některých reálkách a reálných gymnasiích (v Praze na dvou, v Brně, v Plzni na jednom ústavě) pobočky, počínaje třídou V., jejichž rozvrh by se upravil tak, aby na francouzštinu samotnou připadl větší počet týdenních hodin, než jak je tomu v dosavadních osnovách. V těchto pobočkách by vyučoval jazyku francouzskému francouzský profesor aprobovaný ve Francii, pro vyučování tohoto jazyka na středních školách, a pěstoval by vedle vlastního vyučování jazykového v přiměřeném rozsahu také francouzskou vlastivědu. Žáků by se přijímal počet omezený a byli by vybíráni z dobrovolně se hlásících jen ti, kteří ve franštině vynikají.

Vedle toho by na některých ústavech mohly být zřízeny konverzační kroužky pro malý počet žáků, vedené rovněž francouzskými profesory s odbornou kvalifikací. Pro první potřebu by na to stačilo osm profesorů. Kladli bychom ovšem požadavek, aby byli odborně dobře kvalifikováni a byli to lidé osvícení, kteří by i jinak (veřejnými přednáškami, recitacemi atd.) mohli příznivě uplatňovati vliv francouzské kultury.

Náklad spojený s povoláním těchto profesorů (počítáme-li 15 000,- Kč na jednoho průměrně), by činil 120 000,- Kč, kterýžto obnos by se mohl ještě zvýšiti, kdyby nařízením, jak bylo výše vylíčeno, počet paralelek příslušných ústavů proti nynějšímu stavu vzrostl. Bylo by tedy třeba počítati s úhrnným nákladem 180 000,- Kč, při čemž ovšem není vyloučeno, že by bylo dodatečně třeba toto číslo upravit, až bychom zvěděli přesně, jaké jsou platební poměry profesorů francouzských. Uvedený náklad by ovšem nemohl být hrazen z celkového úvěru, jenž podle rozpočtu připadá na střední školy, ježto rozpočet ten byl sestaven co nejúsporněji a musel by býti opatřen mimořádným úvěrem, povoleným dodatečně ministerskou radou...“

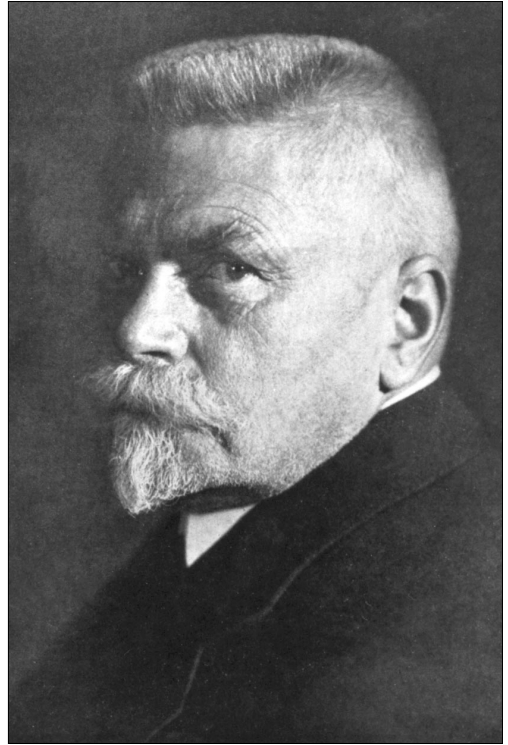
Tehdejší mimořádně vzdělaný a kultivovaný ministerský předseda dr. Kramář (bývalý žák *École libre des sciences politiques v Paříži*) navržený projekt akceptoval a dr. Špiška přijal k neformální audienci, na níž si nechal detaily projektu podrobněji vysvětlit.

Práce dr. Špiška na mírové konferenci skončila 10. září 1919, kdy byla podepsána mírová smlouva mezi Spojenci a Rakouskem v Saint-Germain-en-Laye. Na poli československo-francouzské spolupráce však čekaly úkoly další...

Pochopitelně se zde nemůžeme podrobně zabývat všemi aktivitami dr. Špiška, mezitím pověřeného na ministerstvu vedením oddělení pro školské a kultur-

ní styky s cizinou (20. 2. 1920). Dr. Špíšek byl přesvědčen, že „mezinárodní politika může dosahovat trvalých cílů jen tam, kde vedle poctivých a jasných hospodářských smluv jsou zároveň jasné mezinárodní smlouvy kulturní jako nejdůležitější pole lidské diplomacie“. Šel cestou, na níž dosud neměl předchůdce, která nebyla jištěna legislativně, aniž by kdokoli vnímal naléhavost její potřeby. Své koncepci dával konkrétní obsah a formu a mimořádně úspěšně ji realizoval v praxi. Dr. Špíšek věnoval také pozornost otázkám švédského školství a budování ruských a ukrajinských škol a institucí. Značné organizační úsilí soustředil na zajištění přesné identifikace ostatků a na vybudování a uměleckou výzdobu Památníku Učitele národů J. A. Komenského ve valonském kostelíku v nizozemském Naardenu. Podílel se i na jednáních, jejichž výsledkem je darovací smlouva holandské vlády našemu národu a dispoziční právo na pietní uměleckou výzdobu kostela a Komenského hrobu. S přítelem prezidenta T. G. Masaryka R. W. Watsonem připravoval mezinárodní jednání o vytvoření School of slavonic studies v Londýně. Jeho výsledkem bylo vyslání prvního českého profesora (PhDr. František Chudoba) do „King's College“. V roce 1927 byl zakládajícím členem „Komitétu pro zřízení a udržování škol s anglickou řečí vyučovací“ a ještě téhož roku se zasadil o otevření anglického gymnázia pod jménem „Prague English Grammarschool“, na němž se uskutečnily první maturity v roce 1935... Na požádání doprovázel dr. Špíšek i ministry jiných rezortů při jejich zahraničních návštěvách do frankofonních zemí...

V roce 1930 ho ministr školství dr. Ivan Dérer jmenoval ředitelem odboru středního školství. Po delším váhání motivovaném ohledy na služebně starší kolegy uznal ministrovu argumenty a jeho rozhodnutí přijal. V pamětech uvádí, že „si připadal jak princ z pohádky, který buď vykoná velký čin, nebo při nezdaru přijde o hlavu“. V tisku se tehdy denně přetřásala nezbytnost reformy středního školství, „kdo uměl psát, volal po jeho odrakouštění“. Na adresu dr. Špíška se objevily i ironizující články a intriky. Dr. Špíšek se však nedal odradit. Z jeho podnětu svolal ministr Dérer na 26. října 1933 „Poradu středoškolských zemských inspektorů“, jejíž věcné jednání zaměřené k problematice výchovy učitelských osobností a seriózní průběh upoutaly takřka celou pedagogickou veřejnost. Intenzivně spolupracoval i se Spolkem čsl. profesorstva. Pro realizaci

Dr. Karel Kramář

středoškolské reformy, na jejímž koncipování spolupracoval se svým přítelem, pozdějším rektorem Univerzity Karlovy dr. Bohumilem Bydžovským, se rozhodl učitele, jako základní článek pedagogického procesu, především získat. – Nezvolil tedy dogmatickou cestu příkazů a nařízení, ale cestu dialogu. A právě tady vidím úspěch školské reformy z počátku třicátých let (*mj. zdůrazňuje roli kvalifikovaného a vnímavého učitele, prosazuje modernizaci učebních osnov, vydává směrnice pro autory středoškolských učebnic s pokyny pro výběr základního učiva a jeho dynamické prezentace, zdůrazňuje potřebu praktického poznávání a experimentu, zdůrazňuje nezastupitelnou roli formování charakteru studenta, navrhuje „ustanovovací zkoušky“ pro učitele v návaznosti na platový řád, navrhuje zkoušky na místa ředitelů a inspektorů a oproštění těchto míst od politikaření a protekce, doporučuje ale i „zřízení prázdninových kursů na území ČSR, při nichž by čeští a němečtí profesori poskytovali si vzájemné služby nejenom v jazykovém zdokonalení, nýbrž aby se také poznávali ve svých přednostech a vadách a tak se zároveň učili národní snášenlivosti...“*).

Z úspěšných aktivit v oblasti československo-francouzských vztahů uvádím zřízení „Denisova fondu“ na podporu vyššího vzdělání v cizině (základ 1 000 000,- Kč, k němuž se po dobu 10 let ročně přidávalo 500 000,- Kč) ve státech, s nimiž

ČSR neměla reciproční dohodu. Během své aktivní služby každoročně zprostředkoval roční stipendium pro 10 francouzských vysokoškoláků u nás a 30 našich vysokoškoláků ve Francii.

Obrovské úsilí vyvinul pro zřízení a zajištění československého oddělení při Lyceu v Dijonu pro nadané, pracovité a nemajetné studenty. Pro funkci správce, vychovatele a pro výuku českého jazyka získal profesora brněnské obchodní akademie PhDr. Bohuše Tenoru, který byl mimořádně aktivní v Alliance française. Dne 23. října 1920 vypravoval z pražského Wilsonova nádraží první studentíky... Tehdejší ředitel Lycée Carnot v Dijonu pan Gaston Lesir v roce 1933 dr. Špíškovi napsal: „Je tomu vskutku 10 roků, kdy přišla první skupinka Vašich krajanů do dijonského lycea. Hned od počátku patřili k nejlepším žákům. Druhý rok již získávali ceny ve svých třídách. Při maturitě prošli všichni, většinou s vyznamenáním... Velmi dobrou známku při maturitě je vzácná.

PhDr. Bohuš Tenora

Doposud ji měli vesměs jen Češi... U příležitosti 10. výročí můžete se dívat zpět na své dílo s uspokojením.“

Povzbudivé úspěchy studentů v Dijonu vedly dr. Špíška v roce 1923 ke zřízení dívčího oddělení na Lycée Saint-Germain-en-Laye u Paříže. Do třetice všeho dobrého bylo v roce 1924 otevřeno druhé chlapecké oddělení v Denisově rodišti v jihofrancouzském Nîmes. Absolventi tohoto studia se prosazovali v nejrůznějších oblastech: v nejvyšších správních úřadech, na vysokých školách, v diplomacii, v soudnictví, ve školství, v zahraničním obchodě, v advokacii, v medicíně, ve vojenství a jinde (*z obecně známých osobností jmenujme např. herce Jiřího Voskovce nebo profesora Univerzity Karlovy dr. Václava Černého*). Absolventy tohoto studia, profesor sociologie na Masarykově univerzitě v Brně PhDr. Arnošt Bláha, toto studium charakterizoval jako „výchovu k světovosti“. V publikaci vydané k 10. výročí tohoto náročného, ale atraktivního studia studenti píší: Děkujeme. Děkujeme naší republice a Francii! A posíláme vděčné pozdravy vzdáleným drahým městům Dijonu, Nîmes a Saint-Germain...“ Za 17 let jich bylo téměř 500!

V té době a snad ani později si neuvědomovali, že ony díky adresované republice měly být vlastně adresovány muži, který taktně stál v pozadí jejich intelektuálního rozletu, z jejich úspěchů se upřímně radoval a svou trpělivou koncepční práci, již obětoval i své soukromí, skromně vnímal jako službu své vlasti – dr. Ferdinandu Špíškovi.

Na přípravách k vybudování Francouzského institutu v Praze dr. Špíšek pracoval od roku 1919. Začátky byly nesmírně skromné! První nouzové umístění měl v jediné místnosti v Klementinu. Po čase byl přestěhován do gymnázia v Resselově ulici v Praze 2. Ještě za Tíbalova vedení vyřešila francouzská vláda umístění Francouzského institutu zakoupením třípatrového domu v Ostrovní ulici 6, v němž mohly být kanceláře, přednášková místnost, prostorná knihovna i místnosti pro příp. ubytování návštěvníků z Francie. Po několikaletém úsilí se dr. Špíškovi podařilo s pražským magistrátem dojednat koupi domu ve Štěpánské ulici 35, který byl zbourán a na jeho místě byla z rozhodnutí francouzské vlády postavena nynější reprezentativní budova. V ní našla umístění i Federace Francouzských aliancí v ČSR... Stala se oblíbeným centrem francouzské komunity v Praze. Předcházela tomu ale spousta budovatelské práce v Conseil de perfectionnement Institutu, v němž mj. pracoval společně s profesorem VUT Emilem Votočkem a nově jmenovaným ředitelem Institutu Louisem Eisenmannem. Na

Alfred Fichelle

práci Francouzského institutu se dr. Špíšek aktivně podílel i následně, kdy spolupracoval s jeho dalšími řediteli geografem Alfredem Fichelle a Sébastienem Charletty (*obnovitel a v letech 1927-1937 dokonce rektor univerzity ve Štrasburku, mj. autor publikací „L'histoire de Lyon“, „La restauration“, „La monarchie de juillet“, dvou svazků v Lavissově „Histoire de la France contemporaine“ aj.*). Rovněž první poválečný ředitel Francouzského institutu, jmenovaný v roce 1945, Marcel Aymonin vděčil dr. Špíšskovi za umožnění pobytu v ČSR ve dvacátých letech i za soustavnou podporu ve studiu nejen českého jazyka, ale i našich dějin, literatury a umění...

Frekventovaná „Denisova ulice“ ve středu města Olomouce (*příp. bývalé „Denisovo nádraží“ v Praze-Těšnově*) nese jméno významného historiografa českých dějin Ernesta Denise (*mj. autor vědeckých prací „Hus et la guerre des Hussites“, „La fin de l'indépendance bohème“, „La Bohème après la Montagne-Blanche“*). Denis byl nejen znalcem našich dějin, ale i spolupracovníkem dr. Beneše, který svými kontakty a vlivem významně přispěl k vyhlášení československé samostatnosti. Z podnětu dr. Špíška byl „tento veliký a vzácný přítel našeho národa na podzim 1920 na pozvání vlády ČSR naším národním hostem. Byť nemocen, proslavil 3 přednášky: inaugurační na rektorátě UK, ke studentstvu na Slovanském ostro-

vě a večer v Plodinové burze. Pro představu o jeho postojích a způsobu myšlení cituji několik vět, které 29. 11. 1920 proslavil česky k pražským vysokoškolákům: „...Milujte vlast, milujte vědu, milujte život, milujte lid. Vlast především, neboť ona nás spojuje s předky, s duchem velké národní minulosti a s pokolením budoucím. Pokrok musí vyrůstati z národních tradic...“ Prezident Masaryk v kondolenčním dopisu při úmrtí Ernsta Denise o dva měsíce později napsal: „Náš národ lnul k Denisovi před válkou jako k proroku své samostatnosti a čerpal v jeho díle naději...“ – Dr. Špíšek se zasloužil o uctění Denisovy památky iniciativou pro vybudování pomníku vděčnosti Ernestu Denisovi v Nîmes (*odhalen 3. října 1925*) a v Praze. Odhalení pražského pomníku (*dílo sochaře Karla Dvořáka a architekta Vlastimila Hofmana*) na Malostranském náměstí dne 27. 11. 1928 proběhlo „jako manifestace československo-francouzského přátelství“ (*pomník byl za Protektorátu zničen*).

Ernest Denis

K uctění památky Ernsta Denise byl dne 22. března 1922 v Paříži také otevřen „Denisův dům“ v Paris V éme, rue Michelet 9 bis jako sídlo katedry slovanských studií na Sorbonně (z daru vlády ČSR ve výši 1 milionu Kč).

Dr. Špišek však dbal i na kvalitu výuky francouzštiny na školách. Ve spolupráci s profesorem Janem Kubištou a dr. A. Mikovským vydal dr. Špišek 18 ročníků metodicky pojatého časopisu pro výuku francouzštiny *Le Petit Journal de Prague*. Rovněž podporoval úsilí francouzského kolegy Daniela Essertiera, který od roku 1922 po dobu 10 let vydával časopis „Revue française de Prague“, v němž přispíval k šíření znalostí o nás ve Francii.

Plných 14 let práce dr. Špiška si vyžádalo i předsednictví v Kuratoriu pro zřízení francouzského gymnázia v Praze. S primátorem JUDr. Karlem Baxou vyjednal za výhodných podmínek poskytnutí dvouhektarového pozemku v Dejvicích. Smluvně vyjednal s Francií vyslání pedagogů vyučujících všeobecným předmětům (na náklady francouzské strany), přičemž ČSR zajistila učitele předmětů „naší národní kultury“. Francouzské gymnázium bylo v Praze skutečně otevřeno 28. listopadu 1934 za přítomnosti prezidentů obou zemí „jako důkaz historického přátelství národů Francie a Československa“ a v následujících letech vykazovalo vynikající pedagogické výsledky...

Krátce před vypuknutím druhé světové války dr. Špíšek ze svého úřadu odchází. Prezident republiky mu v dopise z 11. listopadu 1937 vyslovil „...díky a uznání za vynikající činnost služební v oboru středních škol, jakož i při budování kulturních styků Československé republiky s cizinou a československého národního školství v zahraničí...“ - Následovala okupace, již vystřídal represivní komunistický režim. Poněvadž ani s jednou z těchto totalit se dr. Špíšek neztožnil, mělo být jeho jméno zapomenuto...

Při pietním aktu počátkem září 1970 se s panem profesorem PhDr. Ferdinandem Špíškem v brněnském krematoriu rozloučil jeden z jeho vděčných žáků - absolventů Lycée Carnot v Dijonu. Poslední poctou tomuto vzácnému muži byla Marseillaise...

Poznámka autora:

V tomto příspěvku jsou uvedeny fragmenty aktivit dr. Špíška, o nichž se domnívám, že mohou být zajímavé pro všechny, kteří jsou na Slovanském gymnáziu zapojeni do česko-francouzské spolupráce v současnosti. Jeho nebývalé pracovní nasazení, železná vůle a oddanost ideálům jsou nepochybně mimořádně motivující. Pro nynější studenty i pro profesorský sbor.

Zájem o dr. Špíška ve mně probudil svým článkem pan dr. Milan Tichák. Toužil jsem zvědět o něm více. Lidská paměť je bohužel zrádná. Jméno dr. Špíška nezná nikdo ze současných pracovníků ministerstva školství ani Francouzského institutu v Praze, v budově kdysi slavné pražské „Křemencárny“, kam s nadějami z Olomouce v roce 1913 odcházel, se téměř nic neví ani o onom prestižním reál-

Budova francouzského gymnázia v Praze-Dejvicích v roce 1934

Projev PhDr. Ferdinanda Špíška při otevření francouzského gymnázia v Praze

ném gymnáziu, ve 30. letech nesoucím dokonce jméno Masarykovo (*dnes je tam chemická průmyslovka*). Pochopení jsem našel u odborných pracovníků Komenského pedagogického muzea v Praze, v knihovně Národního muzea a v knihovně Ministerstva zahraničních věcí, kteří mi poskytli xerokopie dostupných informací. Pátral jsem i v rodné obci dr. Špíška Komni, jejíž starosta pan Karel Navrátil mě odkázal na odbornou pracovníci Muzea J. A. Komenského v Uherském Brodu paní Danuši Večeřovou (*měl jsem štěstí, jde o absolventku Slovanského gymnázia v maturitním ročníku 1969, B*), která mi sdělila klíčovou adresu. Následně jsem pak laskavostí neteře dr. Špíška paní Dagmar Dostálkové z Nového Jičína mohl prostudovat dokumenty z pozůstalosti dr. Špíška, které v době svého umlčení v padesátých a šedesátých letech psal „do šuplíku“ pro zveřejnění v příhodnější době. Jeho paměti jsou věnovány vlastnímu rodu, ale i osobnostem, s nimiž se setkal za svých studií, v aktivní učitelské službě, při činnosti na ministerstvu školství, při jednáních se zahraničními partnery i při realizaci výše popsanych projektů. Přináší v nich stovky postřehů, poznámek, charakteristik a úvah, které určitě stojí za podrobnější systematické prostudování a vyhodnocení, neb mohou doplnit mezery ve znalostech o našem prvorepublikovém středním školství a o lidech, kteří byli nositeli jeho skvělé úrovně.

Patří k nim nepochybně i náš bývalý kolega, profesor České reálky v Olomouci v letech 1903–1913 dr. Ferdinand Špíšek, na něhož můžeme být právem hrdí. Domnívám se rovněž, že dr. Špíšek by mohl být hrdý i na současnou česko-francouzskou sekci Slovanského gymnázia.

*RNDr. Vladimír Zicháček
(mat. roč. SG 1960, C)*

LE PRIX DU PROFESSEUR JIŘÍ LÁTAL

Univ. prof. PhDr. Jiří Látal, CSc.

Málokterý absolvent Slovanského gymnázia dal své škole tolik pozitivních podnětů k rozvoji jako duchovní otec naší česko-francouzské sekce, univerzitní profesor dějin francouzské literatury FF UP, PhDr. Jiří Látal, CSc. O životě a díle tohoto významného absolventa SG (z maturitního ročníku 1942, B) i o jeho neúnavné organizačtorské práci při rozvíjení česko-francouzské spolupráce, oceněné mj. i udělením francouzského řádu Akademických palem, jsme informovali v almanachu *Primum necessarium* v roce 1997.

Pan prof. Jiří Látal se do posledních chvil svého života (*zemřel 25. ledna 1999*) živě zajímal o práci česko-francouzské sekce, kam pravidelně docházel, radil; svými kontakty inicioval spolupráci s lycei ve Francii, byl i předsedou maturitních komisí prvních absolventských ročníků...

K uctění památky tohoto významného činitele Slovanské gymnázium vypisuje od školního roku 2000/2001 pro naše studenty literární soutěž ve francouzském jazyce nazvanou LE PRIX DU PROFESSEUR JIŘÍ LÁTAL. Předloženy mohou být pouze francouzsky psané, původní a dosud nepublikované texty na vypsání téma. V 1. ročníku znělo zadání LA FUITE DU TEMPS (*Čas plyne*). Z 29 účastníků zvítězila studentka 5. Af Darina Hlaváčová (2. m. Simona Riemlová z 5. Bf a 3. m. Viktor Čáp z 5. Af). Ve 2. ročníku bylo téma LA NOUVELLE FANTASTIQUE (*Fantastická novela*). Zúčastnilo se 16 soutěžících, z nichž zvítězil Ondřej Hrdlička z 2. Af (2. m. Ivo Chytil z 3. Af a 3. m. Vavřinec Havlíček z 2. Af). Délka jednotlivých prací nesmí přesáhnout 10 stran strojopisu. Soutěž je vypisována na počátku školního roku, termín uzávěrky je v polovině února. Hodnotící porotu tvoří ředitel Slovanského gymnázia, francouzští vyučující ČFS a jejich čeští kolegové vyučující francouzštinu, dále zástupci výboru Rady rodičů (*RR soutěž finančně dotuje*) a Francouzského institutu. Ceny vítězům jsou předávány během Francouzských dnů v Olomouci (*zpravidla poslední týden v březnu*).

Zájem studentů o účast v soutěži i úroveň vítězných prací je důstojným uctěním díla muže, jenž svým pojetím evropanství strategicky příznivě ovlivnil koncepci pedagogické práce Slovanského gymnázia.

RNDr. Vladimír Zicháček
(mat. roč. SG 1960, C)

*Jeho Excellence
velvyslanec Francouzské republiky v Praze
a*

*Jeho Magnificence
rektor Univerzity Palackého v Olomouci
Vás zvou*

*k účasti na předání
řádu důstojníka Akademických palem
profesoru Jiřímu Látalovi.*

*Ceremonii vykoná
dne 2. prosince 1996 ve 12.00 hodin
francouzský velvyslanec
Jeho Excellence pan Benoit d'Aboville
ve velké zasedací síni Rektorátu Univerzity Palackého.*

VZPOMÍNKY „MINULÝCH“

1 - *De quoi VOUS SOUVENEZ-VOUS...*

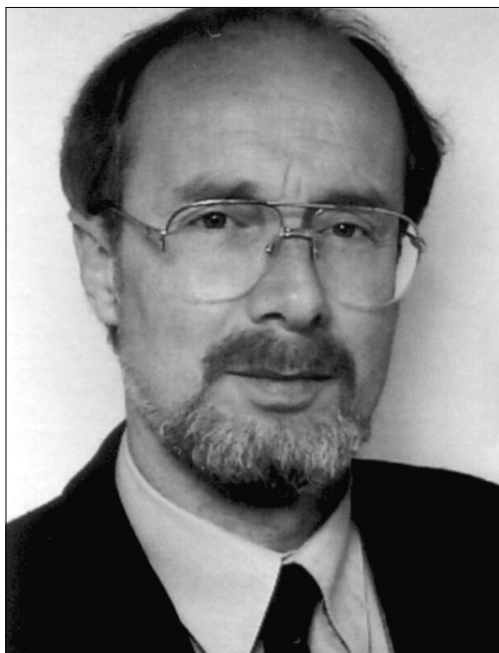
...na co nejraději VZPOMÍNÁTE, když přemýšlíte o své práci na česko-francouzské sekci?

Pierre Alain

- ... na úžasnou týmovou práci francouzských a českých kolegů, na nezbytnou každodenní spolupráci.
- ... na nadšení všech ve věci, která byla zpočátku dobrodružstvím a jakousi formou risku.
- ... na extrémní motivaci studentů.

Alain Soubigou

- ... na výjimečnou úroveň práce, hlavně prvních maturantů (začínali nultým ročníkem v roce 1990).
- ... na úžasnou povahu studentů, nikdy lhostejných a otrávených, ale vždy aktivních a šťastných, a to i přes obrovské studijní vytížení.

Pierre Allain

Yanni Gunnell

- ... na důvěrnost a útulnost prostředí.
- ... na pocit spíše hrát než vyučovat...
a to jak v akademickém smyslu slova tak ve formálním.

Laure Rode

- ... na vřelé přijetí profesorským sborem i studenty.

Thierry Azzopardi

- ... na příjemné a milé studenty, na jejich zdvořilost, která tak trošku kontrastovala s přístupem mých žáků z pařížského předměstí.
- ... na dynamismus profesorského sboru, který se mi velice líbil.

Ruth Hynek-Hlavizna

- ... na naše začátky a objevování studijních materiálů, nutnost naší fantazie a nasazení pro onu úžasnou vidinu úspěchu.

2 - D'après vous, sur quoi repose LA REUSSITE...

...co je, podle Vás, nejdůležitějším prvkem ÚSPĚCHU Vaší práce pro studenty a pro Slovanské gymnázium obecně?

Pierre Allain

... výrazný multikulturní rozměr tohoto typu výuky.
... nový a rodící se pedagogický prostor naplněný tradicemi a školskými metodami obou zemí.

Alain Soubigou

... jakási novost celého zařízení (hlavně první dva maturitní ročníky), materiální prostředky.
... vysoce kvalifikovaní vyučující (1 diplomovaný vyučující s bohatými zkušenostmi a 2 spolupracovníci - absolventi klasických francouzských vysokých škol) a jejich výdrž.
... zanáčená horlivost studentů, která nemá na středních školách ve Francii obdoby.

Yanni Gunnell

... motivace a výběr studentů.
... vynalézavost vyučujících co se týče pedagogických přístupů, podpora výuky ze strany administrativní „hierarchie“.
... souhlas vyučujících naučit se českému jazyku.

Laure Rode

... 1993 až 1995 byli studenti plni obav z toho, jako první vyzkoušet dvojjazyčnou maturitní zkoušku, ale zároveň byli nesmírně motivovaní... a nejinak tomu bylo u jejich profesorů.
... úžasná spolupráce hlavně s paní profesorkou Zuzanou Chaloupkovou.

Thierry Azzopardi

... myslím, že velkým přínosem bylo mé mládí, díky kterému jsem rozuměl zvědavosti svých studentů v tom, co se týkalo francouzské kultury, a dokázal jsem odpovědět na jejich otázky.
... s nadšením jsme se vzájemně kulturně obohacovali. Já jsem učil francouzsky a oni, což bylo pro mě nesmírně zajímavé, rádi mluvili o české kultuře a historii.

Alain Soubigou

Ruth Hynek-Hlavizna

Nevím, jestli se moje práce dá nazvat úspěchem. A navíc, já jsem vždycky kladla větší důraz na lidské vztahy než na vyučování samotné.

3 - *Que vous a apporté L'EXPERIENCE...*

...co Vám přinesla ZKUŠENOST být součástí naší školy?

Pierre Allain

... byla to mimořádně bohatá zkušenost jak v oblasti lidské, humánní, tak v pochopení způsobů fungování obou stran a také možnost pozorovat, jak to, co se hýbe a vyvíjí, dochází konečné realizace.

Alain Soubigou

... přátelství - dodnes se pravidelně stýkám (a to buď ve Francii, nebo v České republice) s profesorem fyziky Petrem Vejbořem a jeho rodinou.

... dobrou úroveň českého jazyka: v češtině přednáším na přednáškách a vydávám knihy. Svůj doktorát jsem věnoval T. G. Masarykovi.

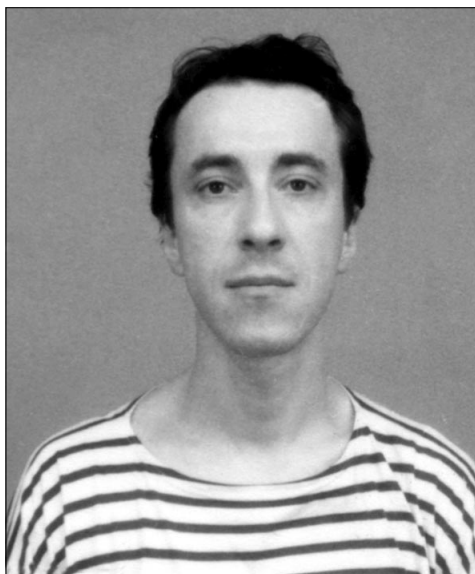
... úžasné zážitky - lyžování na Pradědu, úsměv Ludmily Pěničkové, živost studentů.

Yanni Gunnell

... dosažení obrovských vítězství velkým počtem těch malých.

... pochopení klíčové role, kterou hrají středoškolskí profesori v budoucích profesionálních drahách studentů.

... objevení a poznání střední Evropy.

Yanni Gunnell

Laure Rode

... zájem objevit tuto zemi, lid s jeho současnou i dávnou historií.

... poznání odlišného školského systému, jiného stylu výuky s jeho klady i záporů.

... objevení určitého rytmu a atmosféry, mnohem uvolněnější, než je tomu ve Francii.

Thierry Azzopardi

... zkušenost? ...obrovská. Pochopil jsem, že existuje jiný způsob výuky, méně přísný než ten francouzský, který ovšem ponechává dostatečný prostor studentské kreativitě a hlavně umožňuje vytvoření zvláštního vztahu student-profesor, jelikož neexistují problémy s disciplínou.

Ruth Hynek-Hlavizna

... především mnoho pedagogických zkušeností, a také mnoho poznatků vztahů a porozumění dospívajícím studentům. Plně toho využívám v současné době, kdy pracuji se stejně starými studenty.

4 - *Quel MESSAGE...*

...co byste chtěli VZKÁŽAT bývalým, současným i budoucím studentům a kolegům z naší školy?

Pierre Allain

... přeji každému pedagogovi a každému studentu, aby během své profesionální dráhy nebo během svých studií získal jakoukoli zahraniční zkušenost: ta mu bude jistě zárukou poznání, obohacení a pochopení sebe sama i ostatních.

Alain Soubigou

... potkávám některé své bývalé studenty jako studenty na Science-Po (Politické vědy) či na univerzitě v Paříži. Nechť i jejich nástupci mají tak úžasné kariéry!
... ať žije dále česko-francouzská sekce Slovanského gymnázia!

Yanni Gunnell

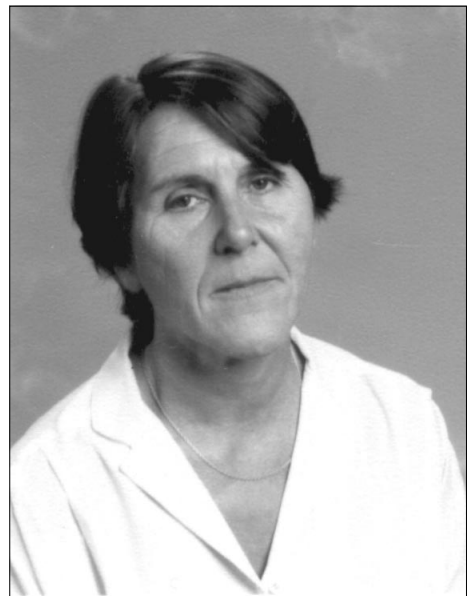
... cestovat (měřit se a bojovat se světem) zůstává stále tou nejlepší školou.
... nemáme jiné jistoty a záruky do budoucna než své vlastní schopnosti vyrovnat se s novými situacemi. A v tom může pomoci dobrá výchova (jak rodičovská, tak školní).

Laure Rode

... že věřím Evropě, že tato šlechtnost se musí otevřít, pohybovat se, cestovat, přizpůsobovat se, osvojit si cizí jazyky lépe, než se mi podařilo s češtinou.
... bývalí studenti, které potkávám, jsou se svým studiem spokojeni, a to i přes nedostatek „pochopení“ ze strany českých univerzit.

Ruth Hynek-Hlavizna

Laure Rode

Thierry Azzopardi

... dodejte výuce francouzštiny evropský rozměr. Být blízko studentům, nebýt pouhými distributory vědomostí, ale jakýmisi spojkami mezi různými kulturami.

Ruth Hynek-Hlavizna

Jenom bych ráda vzkázala, že se stále ráda do Olomouce vracím, a že se zde stále cítím skvěle

5 - Si vous souhaitez nous faire part d'ANECDOTES, de SOUVENIRS...

*...pokud se s námi chcete podělit o Vaše VESELÉ ZÁŽITKY,
Vaše VZPOMÍNKY... nerozpakujte se a učiňte tak.*

Alain Soubigou

... po několika měsících se naše sekce přestěhovala z hlavní budovy na třídě Jiřího z Poděbrad na ulici Pasteurovu, do bývalé sovětské školy, kde ještě trůnila busta Julia Fučíka. My tři Francouzi jsme byli ubytováni v někdejší budově sovětských důstojníků s otevřeným výhledem na Moravu a na ochoz katedrály sv. Václava. Po vzájemné dohodě s československými úřady museli Rusové vystěhovat všech 80 tanků T 72 ze své základny, a to do 30. června 1991. Ona základna sousedila s budovou francouzské sekce na Pasteurově ulici. Během zimy 1990-1991 kolovaly pověsti o výzvě studentů za účelem zesměšnit zbylé ruské vojáky. A tak jedné zasněžené prosincové noci (zima 1990) studenti sun-

dali rudou hvězdu z brány ruských kasáren, a to přímo před očima dvou vojáků schovaných ve svých strážních budkách po obou stranách brány.

... a stejně tak, na konci jara 1991, když už všechny tanky opustily základnu, vypukl na základně požár. Čeští hasiči si dali se svým zásahem notně na čas (záměrně?). A výsledek? Všechny hangáry shořely, k velké škodě Rusů, kteří počítali s tím, že je prodají Čechům. Policie se po svém mlhavém a nejasném vyšetřování snažila všechny přesvědčit, že šlo o náhodný požár, který vypukl poté, co si nějací uličníci hráli v blízkosti eternitové střechy kasáren se sirkami... Tohle vše ohromně pobavilo naše studenty, kteří nebyli nikterak naivně důvěřiví...

Thierry Azzopardi

Thierry Azzopardi

... veselých příhod a vzpomínek je spousta ... studenti milovali legraci a žerty. Na Velikonoce mě přesvědčovali, že je tady tradicí vymrskat ředitelku gymnázia větvemi... neodvážil jsem se to provést.

ČESKO-FRANCOUZSKÁ SEKCE SE PŘEDSTAVUJE

Být žákem ČFS znamená umět kromě češtiny i druhý mateřský jazyk (+ znát ještě další světový jazyk dle vlastního výběru).

ČFS-SGO je určena uchazečům ze střední a severní Moravy, Slezska a východních Čech, kteří úspěšně ukončili 7. ročník ZŠ nebo sekundu osmiletého gymnázia.

Dvojjazyčná sekce byla založena v r. 1990 na základě oficiální kulturní dohody, a je proto podporována Francií. Studenti používají bezplatně originální francouzské učebnice.

Francouzština je jedním ze dvou jednacích jazyků Evropské unie. Francie je třetím největším investorem v ČR.

Každodenní kontakt s roditeli mluvčími. Od třetího ročníku se kromě francouzštiny dalších pět předmětů (dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie) vyučuje francouzsky.

Maturitní zkouška je rozložena do dvou ročníků a skládá se ze sedmi předmětů: v pátém ročníku z českého a francouzského jazyka, v šestém ročníku z matematiky a dalších zvolených předmětů.

Nejlepší studenti mají možnost studovat po 3. ročníku bezplatně střední školu – lyceum (včetně maturitní zkoušky) ve

Francii. Naši studenti prokazují celostátně nejvyšší úspěšnost ve výběrových řízeních MŠMT ČR na zahraniční studia.

O kvalitě přípravy studentů svědčí jejich výsledky u přijímacích zkoušek na vysoké školy – trvalá úspěšnost 92–95 %. Dvojjazyčná maturitní zkouška odpovídá státní jazykové zkoušce z franc. jazyka 2. stupně (potvrzeno na maturitním vysvědčení).

Rozsáhlá nabídka nepovinných předmětů (latina, cizí jazyky, sportovní hry, pěvecký sbor), volitelných seminářů humanitního i přírodovědného zaměření a zájmových kroužků přispívá ke kvalitní přípravě studentů na mezinárodní úrovni.

Studenti se pravidelně zúčastňují výměnných studijních pobytů ve Francii a frankofonní Belgii.

V průběhu prvních dvou ročníků žáci dokončí základní vzdělání a intenzivně se učí francouzský jazyk 9 a 10 hodin týdně (celkem cca 700 hodin intenzivní výuky).

Znalost francouzštiny se před vstupem na ČFS nevyžaduje a není předmětem přijímací zkoušky! Zaměření studia je přírodovědné.

Intenzivní výuka francouzského jazyka především v prvních dvou letech studia (10 hodin týdně) přináší ovoce.

Od 3. ročníku jsou žáci schopni vstřebávat vědomosti z dalších pěti předmětů (M, F, CH, Z, D) ve francouzském jazyce.

Pilíře výuky francouzského jazyka od počátku ČFS:

Zuzana Chaloupková

Ludmila Pěničková

Alexandra Kozlová

Stéphane Gailly

Iva Gailly

Na výuce se v neuvěřitelné symbióze podílejí jak čeští, tak francouzští profesori a lektori.

Sabine Porcher

Martina Muchová

*I taková je náplň práce
profesorky FJ
Blanky Gruntové*

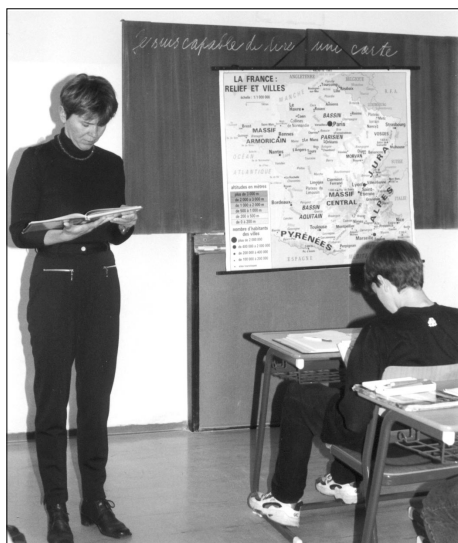

*Legenda česko-francouzské
sekce Olivier Desbourdes
(professeur d'histoire et de
géographie)*

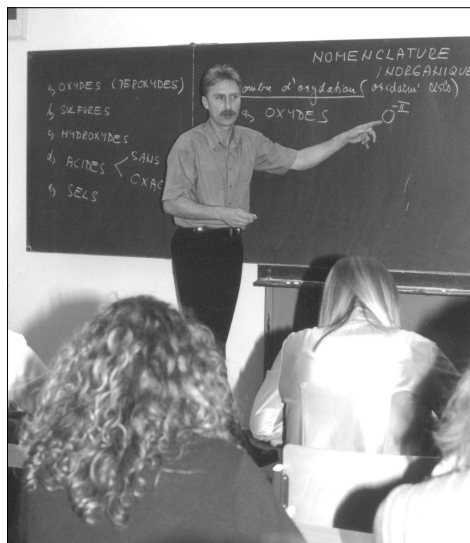
Výuka přírodovědných předmětů (matematika, fyzika, chemie, zeměpis) ve francouzském jazyce

Proč právě matematika, fyzika a chemie?

Studium na ČFS je zaměřené přírodovědného, obsah učiva je dán francouzsko-českými osnovami, zakončení studia pak maturitou typu francouzského Baccalauréat a ústními maturitními zkouškami českého typu.

Jana Látalová - zeměpis

Miroslav Vývoda - chemie

Společnou cestu životem zahájili na našem gymnáziu profesori fyziky ve francouzském jazyce Silvie Friesová + Didier Bouynat

RŮZNÉ AKTIVITY
STUDENTŮ

*Ateliér
výtvarné výchovy*

*Renata Jirková
se studenty ČFS
(komorní sbor)*

*Mezi sportovními aktivitami nechybí samozřejmě pétanque.
Soutěž žáků řídí francouzští kolegové: Olivier Desbourdes a Karim Chayeb*

Francouzská strana se pečlivě stará o vybavenost bilingvní sekce knihami a učebnicemi. Jejich výstavka každoročně obohacuje **dny otevřených dveří**.

Den otevřených dveří

MATURITY NA BILINGVNÍM GYMNÁZIU

Maturitní témata jsou koncipována profesory ze 7 bilingvních sekcí:
Slovenské republiky – Bratislava

- Banská Bystrica
- Košice

České republiky – Praha

- Brno
- Olomouc
- Tábor

Závěrečný výběr a zpracování témat probíhá komisionálně a pod dohledem
MŠMT ČR a MŠMT SR.

*Mrs. Anthony Rédou (Bratislava)
a Mme Jarmila Cášková (Olomouc)
při výběru a zpracování témat
písemné maturitní zkoušky
z matematiky.*

Maturitní zkoušky jsou rozděleny do dvou ročníků studia.

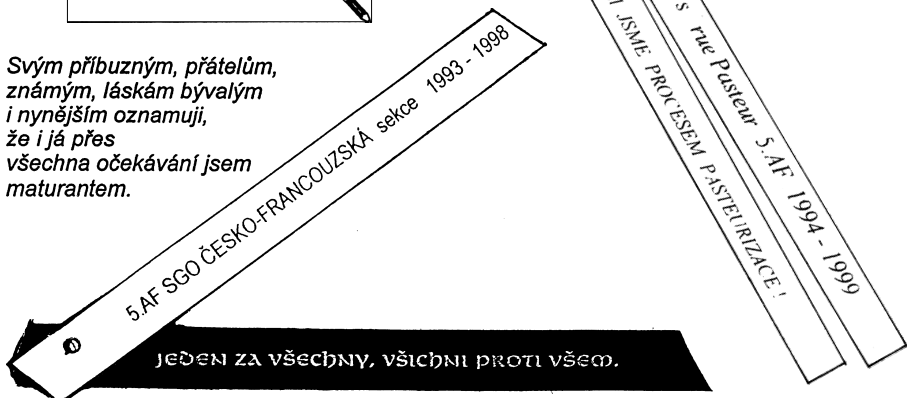
V 5. ročníku žáci konají maturitní zkoušky z českého a francouzského jazyka (část písemná a část ústní).

V 6. ročníku maturují žáci písemně i ústně.

- a) povinná písemná zkouška z matematiky (4x 60 minut) a dvou volitelných předmětů z výběru D, Z, F, CH (3x 60 minut) – vše ve francouzském jazyce
- b) maturita je doplněna ústními maturitními zkouškami českého typu ze dvou zvolených předmětů; žáci si mohou vybrat jazyk, v němž chtějí na vybranou otázku odpovídat

Svým příbuzným, přátelům, známým, láskám bývalým i nynějším oznamuji, že i já přes všechna očekávání jsem maturantem.

Dodatek na přihláškách na VŠ absolventů ČFS

Žák(yně) studoval(a) bilingvní česko-francouzskou sekci Slovánského gymnázia Olomouc.

Po celou dobu studia byly profilové předměty (M, F, Ch, D a Z) vyučovány francouzsky podle originálních francouzských učebnic a s aplikací západoevropských vzdělávacích metod.

Maturitní zkouška představuje celkem 7 předmětových dílčích zkoušek, z toho tři zkoušky se musí konat výhradně písemnou formou ve francouzštině.

Úspěšnou maturitní zkouškou získává absolvent(ka) zároveň osvědčení o státní jazykové zkoušce 2. stupně z francouzského jazyka.

**Slavnostní ukončení studia –
„remise solennelle du diplôme“**

probíhá každoročně ve slavnostní aule filozofické fakulty UP za přítomnosti zástupců velvyslanectví Francouzské republiky.

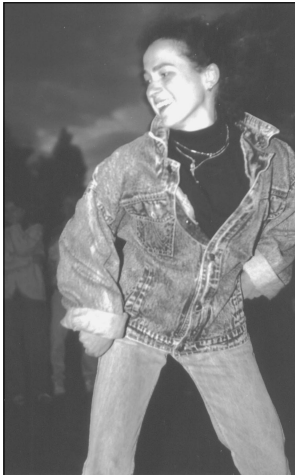
DALŠÍ AKCE A AKTIVITY STUDENTŮ ČFS

Z mnoha akcí a aktivit studentů ČFS SGO, které doplňují a prohlubují pedagogický proces a významně přispívají k dosažení kvalitních studijních výsledků (cca 95% úspěšnost přijetí na VŠ nejrůznějších typů) vybíráme „Francouzské víkendy“, francouzské divadlo, výměnné studijní pobyty a studentské časopisy.

„Francouzské víkendy“

jsou určeny pro naše začínající, tedy studenty 1. ročníku. Organizují je naši francouzští kolegové ve spolupráci s třídními profesory 1. ročníků ČFS. Jsou to dny, kdy je **zakázáno mluvit česky!**

„Francouzské víkendy“ nejen rozvíjejí znalosti francouzské kultury (chansony), francouzské kuchyně aj., ale především napomáhají odstranit „blokáž“ v mluveném projevu méně odvážných studentů.

*Ruth
Hynková
(lektorka)*

*Olivier Desbourdes (professeur d'histoire
et géographie), Vincent Guillet
(professeur de physique)*

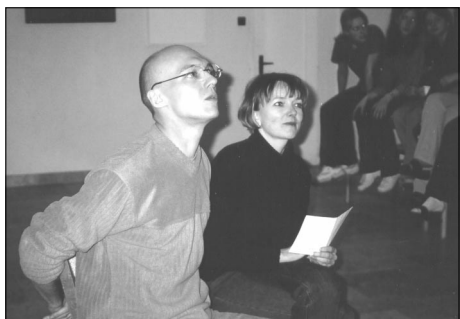

Cuisine des élèves (žákovská kuchyně)

Guilène Courtail (lektorka)

Hry, soutěže, poznávání přírody, vlastní kuchyně... to vše významně rozšiřuje nejen francouzský slovník.

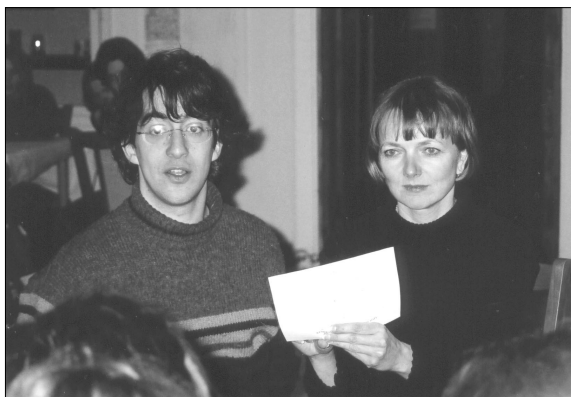
Philippe Nocquet

Stéphane et Iva Gailly

Cuisine des élèves

Julien Legros et Dana Hubková

*Karim Chayeb,
Stéphane Gailly
et Nicolas Carminati*

Francouzské divadlo

prolíná celým studiem a vrcholí každoroční mezinárodní přehlídkou amatérských frankofonních divadel „FESTIVADLO“. Za skvělými výsledky je skryta práce našich francouzských lektorů, především Virginie Lugez (1997–2000).

THÉÂTRE FRANÇAIS

Télémagouilles

Parodie sur les jeux télévisés où deux concurrents stupides s'affrontent.

Les Cigarettes

Une veuve folle passe de table en table dans un bistrot, elle y raconte sa vie.

Les Pétasses

Discussion entre deux „Cocottes“ qui se préparent à sortir en boîte.

les étudiants de SGO

présentent

Le grand feu d'artifice
de Kari Valentin
ROSENAU

Le Concours

Plusieurs personnes viennent passer une audition pour pouvoir jouer dans la pièce de Pierre Corneille „Le Cid“.

Les Téléphones

Cinq personnes téléphonent pour différentes raisons.

Les Imaginations

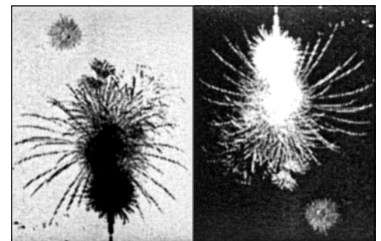
Une narratrice qui aime un garçon, essaye de trouver ce qu'il imagine.

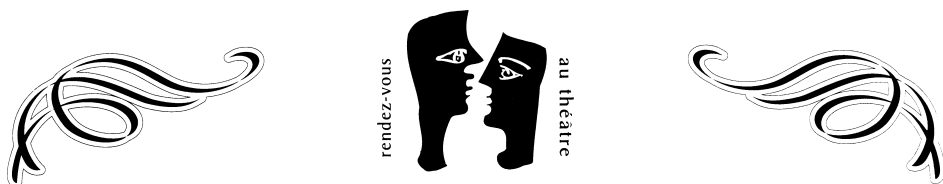
FRANCIE = DIVADLO
a česko-francouzská sekce bez divadla?
Nemyslitélné!

LE COLLIER – Náhrdelník - hra francouzského autora CLAUDA PONTÉ

Příběh se odehrává ve Francii, během noční jízdy vlakem. Anglické dámě je ukraden náhrdelník a všichni obvinili z krádeže skupinu mladých delikventů, doprovázených jejich vychovatelem.

Ale spáchali tento čin opravdu ti, kteří jsou podezříváni?

FESTIVADLO 99 BRNO

RENCONTRES INTERNATIONALES DE THEATRE LYCEEN FRANCOPHONE
8, 9, 10 ET 11 AVRIL

DIPLOME

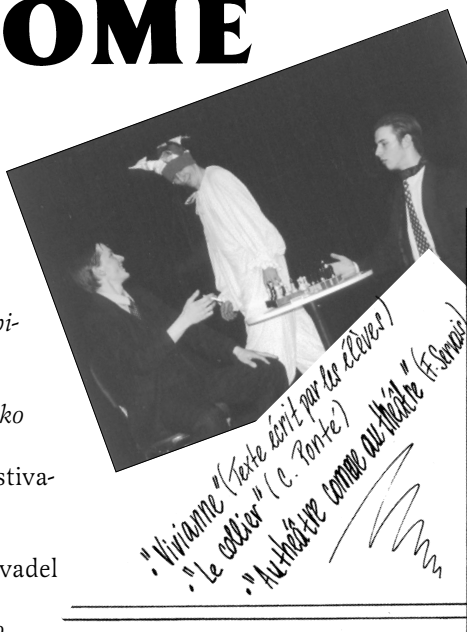
HISTORIE

1997 příchod Melle Virginie
Lugez

1998 úspěch představení *Sněhurka a sedm a půl trpaslíka*
cena: divadelní představení *Scapino*
na šibalství v podání Comedie
Française na scéně ND

1999 úspěch představení *Divadlo jako divadlo*
1. cena: účast na divadelním festivalu v belgickém Gentu
příprava nové hry *Patchouli*

2000 březen: účast na festivalu divadel v Pécsi (Maďarsko)
duben: znovuzrození hry *Divadlo jako divadlo* a její předvedení v Belgii

Divadelní hra VIVIANNE

text hry si napsali sami studenti

Mladá dívka Vivianne slaví své 18. narozeniny, je sama a zasažena nemocí AIDS. Vzpomíná na šťastné momenty svého dětství a dospívání, na život, jehož klid byl náhle přerušen událostí jednoho večera, jedné oslavy...

AU THÉÂTRE COMME AU THÉÂTRE

- V divadle jako na divadle
autor: FRANÇOIS SERVAIS

Scéna se odehrává v malé kavárně „U Leona“ počátkem století. Do kavárny přichází králův šašek a začíná procházet mezi návštěvníky. Ti, nejdříve překvapení, se postupně nechají vtáhnout do světa divadla. A tak vidíme zrození krále, královny, komořího a dalších postav. Ale je divadlo opravdu jen tam, kde ho očekáváme?

DIRECTEUR DU FESTIVAL

LE PRÉSIDENT DU BIRY

L'ORGANISATEUR DU FESTIVAL

La troupe "Oroumou" - Slovancké Gymnázium Oroumou -
- République Tchèque -

pour sa participation au festival des
festivals

Vive le théâtre

Pérou, le 22 mars 2001.

République Tchèque

Slovenské Gymázium Olomouc
Olomouc 77 200
Pasteurova 19
Tél : 00420 / 068 / 523 1460
Fax : 00420 / 068 523 1971
E-mail : sgopas@sgo.cz

Olomouc

LES DAMES DE LA PETITE COURONNE
(Laurent Bénégui)

Spéctacle nostalgique : histoire d'un chauffeur de bus qui arrive au dernier jour de sa carrière, histoire d'une vie ordinaire, une vie qui s'achève pourrait-on dire. Les souvenirs vivants de cet homme se matérialisent et les femmes qu'il a aimées resurgissent de sa mémoire...

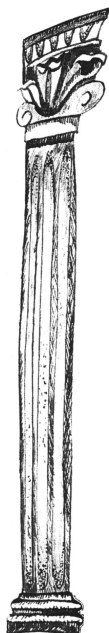
Joué par : Bucherova Irena, Čáp Viktor, Daňková Veronika, Dostalíková Lucie, Dřevojánková Soňa, Hlaváčová Darina, Holubová Dita, Chlup Filip, Kadulová Michaela, Klosová Jitka, Kubalová Michala, Kríštofová Lucie, Malčíková Jana, Navrátilová Zuzana, Polášková Mirka, Tulpová Jana, Vidličková Darina, Vojtšová Andrea

Mise en scène : Virginie Lugez et les élèves
Accompagnateurs : Gailly Stéphane, Chayeb Karim

FESTIVADLO 2002 BRNO
FESTIVAL INTERNATIONAL DE THÉÂTRE FRANCOPHONE DE LYCÉE
22, 23 ET 24 MARS

DIPLOME

P.Y. MILLOT
L'anniversaire de Peplum
se francouzštině hrají divadelní soubor česko-francouzské školy
SLOVANSKÉ HO GYMNAZIA
OLOMOUC

koprodukováno se žurnálmý knižár
ROMAN SIKORA
Smetení Antigony
hrají studenti 3.B česko-francouzské školy SBO a studenti lycea
R. VADEPIEDA Z ŽVRONU - FRÁVCIE

PÉPLUMOVY
NAROZENINY

Stoosmdesáté narozeniny Pépluma, adoptovaného staříka, se blíž.
Jen aby nešlo o pouhý sen a vše se neobrátilo v prach...

Výměnné studijní pobyty

uskutečňované ve spolupráci s partnerskými středními školami ve Francii v 1., 3. a 5. ročníku studia.

Partnerské školy česko-francouzské sekce SGO:

Collège Guillaume Cale

12, rue de Lizy
604 40 NANTEUIL le Haudoin
FRANCE

Collège Jules Michelet

Rue de Verdun
764 20 BIHOREL
FRANCE

Lycée Jacques Amyot

3, rue de l'Etang St Vigile
800 15 AUXERRE
FRANCE

Collège Vita et Pax

Sint - Amelbergalei 35
2 900 SCHOTEN
BELGIQUE

Lycée Carnot

16 Bd Thiers
2100 DIJON
FRANCE

Studenti na partnerských lyceích v Dijonu a Nîmes

Od roku 1992: Martin Klos, Ondřej Švec, Michal Spurný, Ivo Tokar, Tereza Králová

Od roku 1993: Jan Liška, Robert Dohnal, Jiří Kmec

Od roku 1994: Jan Nejedlý, Martin Botík

Od roku 1995: Jakub Dostál, Petr Mazáč, Tomáš Mužík

Od roku 1996: Jan Pavelka, Vladimír Matuška, Vít Kovalovský, Miloš Doupal, Barbora Lužná, Radka Pátalová

Od roku 1997: Roman Šimčík, Hana Konvičková

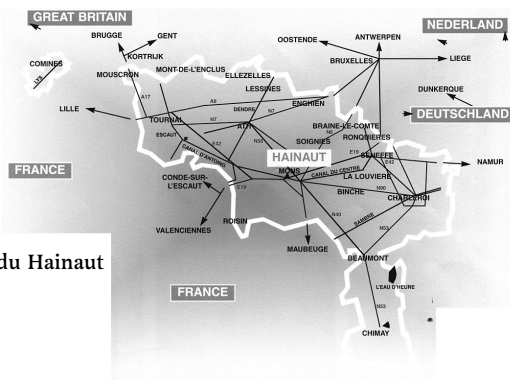
Od roku 1999: Václav Lebeda, Jiří Houda, Stanislav Kubáček, Hana Tománková, Zuzana Hrubá

Od roku 2000: Vratislav Kawik

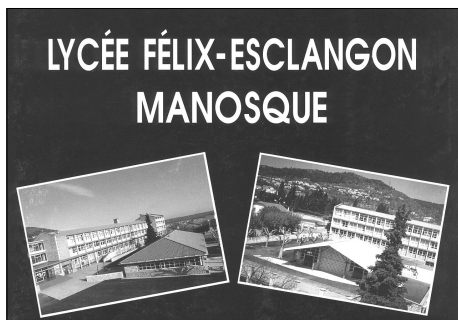

Lycée provincial d'enseignement technique du Hainaut

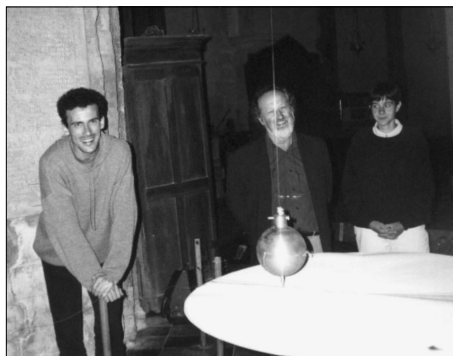
Avenue de l'enseignement 45
7330 SAINT - GHISLAIN
BELGIQUE

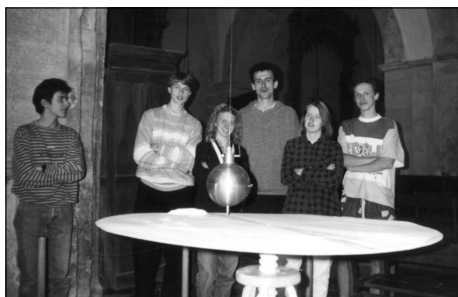
Jeden z nejzajímavějších projektů česko-francouzské spolupráce je fyzikální olympiáda na téma: „Le pendule de Foucault“.

Lycée Polyvalent Régional Félix Esclanon Bd
Martin Bret - B. P. n 336
01403 MANOSQUE
FRANCE

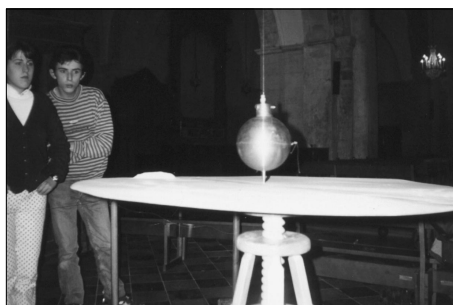
Prof. Vincent Guillet a studenti

Les Amis de Notre-Dame de Romigier

MANOSQUE

Lyonská spolupráce

- nejdéle, bez přerušení trvající studentské výměny.

Lycée d'enseignement
général technologique
La Martinière Duchère
300, avenue A Sakharov
693 38 LYON
FRANCE

Začalo to nevinně
- seznámením
s historickým
a současným Lyonem
- pouštěním balónek
přátelství z přírodního
planetária v St. Etienne

*Na snímcích
nejdůležitější
dámy z počátku
spolupráce:
3 matematicky,
1 chemička*

Rozrostlo se to v mezinárodní projekt „Hedvábí“, jehož podstatou bylo poznání historické a současné výroby hedvábí, kterou je město Lyon proslulé (garantovaly prof. Friesová a Ketmanová) – snímek vlevo.

A výsledkem byla expozice „lyonské inspirace“ v klubovně česko-francouzské sekce,

jejíž součástí byla i vlastnoruční díla studentů.

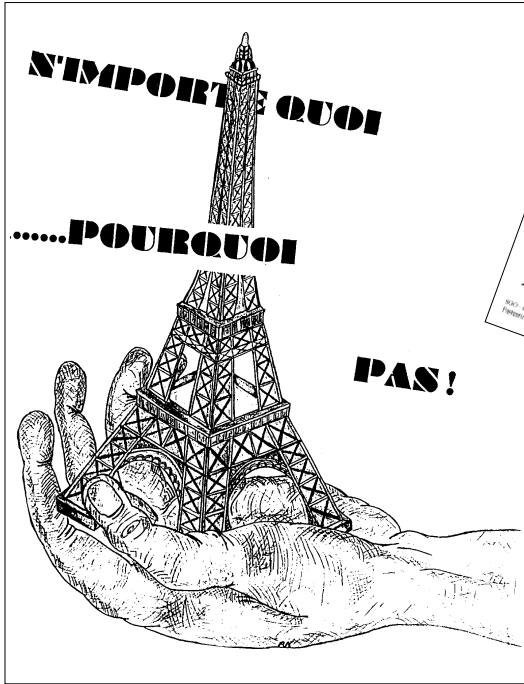
Porovnejte sami!

Další zajímavou akcí z podzimu 2001 byl společný koncert komorního sboru třídy 6. AF (třídní prof. Cášková, diriguje prof. Vidličková) s folklórním sborem s Marcy l'Étoile (předměstí Lyonu) doplněný divadelním představením studentů této třídy. Součástí byla rovněž vernisáž obrazů a plastik našich studentek. Úspěch byl značný!

Studentské časopisy
jsou vydávané dvojjazyčně.

RODINNÉ ZÁZEMÍ

tolik potřebné ke zdárnému studiu – s láskou a pochopením nahrazují našim mimoolomouckým studentům (jsme jediní na střední a severní Moravě).

Domov mládeže SOU farmaceutické

paní Kybová

paní Kusáková

pan Přecechtěl

paní Nováková

paní Tractulcová

paní Hiksová

budova internátu

paní Dvořáková

pan Jírovský

paní Savická

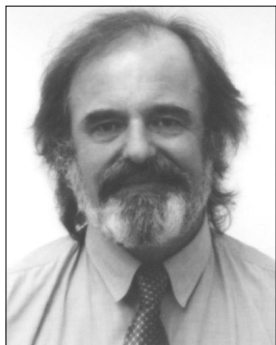

paní Sommerová

studentský pokoj

Domov mládeže SZeŠ Olomouc (Hradisko)

Ing. Josef Hrazdil

paní Dobromila Tezzelová

PhDr. Martin Podivínský

paní Marie Nepožitková

paní Naděžda Szárazová

DRAMATICKÉ OKAMŽIKY NA ČFS

červenec 1997

současnost

hřiště

tělocvična

knihovna, studovna

SETKÁNÍ 8.-9. 9. 2000

gymnázií České a Slovenské republiky u příležitosti 10. výročí založení česko-francouzských a slovensko-francouzských sekcí pořádalo Slovanské gymnázium Olomouc, česko-francouzská sekce.

Zúčastnili se studenti a profesori těchto škol: Slovanské gymnázium Olomouc, Gymnázium Jana Nerudy Praha, Gymnázium Pierra de Coubertina Tábor, Gymnázium Matyáše Lercha Brno, Gymnázium Metodova Bratislava, Gymnázium J. G. Tajovského Banská Bystrica a Gymnázium M. R. Štefánika Košice

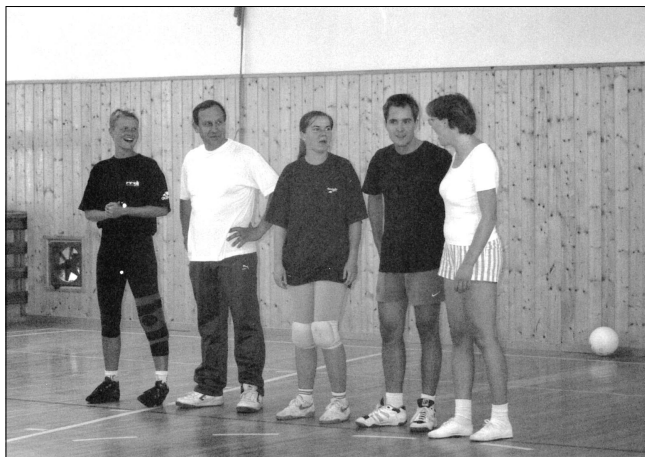
Program setkání: Oficiální přivítání účastníků s následným kulturním představením se jednotlivých sekcí

Následovaly soutěže:

- sportovní: odbíjená, mini-kopaná, softball, šachy, pétanque
- vědomostní: historicko-zeměpisná soutěž
- výtvarná: výtvarná práce v plenéru libovolnou technikou
- utkání profesorů - odbíjená, šachy, pétanque

Zapálení Ohně přátelství, vyhlášení výsledků soutěží, udílení cen, opékání buřtů.

Do sportovního klání se zapojili kolegové i nejvyšší představitelé partnerských sekcí.

My ale byli lepší!

Večer přátelství

SLAVNOSTNÍ AKT K 10. VÝROČÍ ČFS-SGO (LISTOPAD 2000)

SLAVNOSTNÍ VEČER

*Pozvání přijal
M. Paillarse
z Francouzského
institutu. Překládá
prof. francouzštiny
Zuzana Chaloupková.*

*Reduta - koncert
kvarteta členů MFO*

*V sále nemohl chybět
vedle prof. Pavlíčko-
vé, ZŘ ČFS, také
„strážný anděl“ česko-
francouzských sekcí
v ČR, paní Olga
Salingerová, která
musí v podstatě řešit
všechny problémy.
Jinak pracovnice
Francouzského
institutu v Praze.*

ČESKO-FRANCOUZSKÝ DUEL – KDO VYHRAJE?

Držme palce reprezentantce české strany prof. Evě Šafránkové (M, Z).

Tenhle šnek mi nepatří. Ukradl jsem ho studentům ČF sekce. Lezl po tričku k 10. narozeninám školy... a moc se mi líbil. Tedy hlavně ten nápis, to je nápad! A to tričko si nezapomeňte koupit, až přijedete do Olomouce!

NADŠENÍ, BEZ KTERÉHO BY SE TO NEOBEŠLO (určeno současným, ale i budoucím kolegům)

Bylo to již rok po absolvování stáže pro bilingvní výuku matematiky (a celkově po dvaceti letech praxe na střední škole), když mi do Brna zavolal tehdejší ředitel Slovanského gymnázia v Olomouci dr. Bukáček, pod jehož vedením česko-francouzská sekce začínala a který se o mně dozvěděl z Francouzského institutu v Praze. Předchozí vyučující matematiky na česko-francouzské sekci dal po

roce výpověď a ředitelství se nepodařilo najít někoho z olomouckého okolí.

Cítila jsem se zavázána francouzské straně za deseti-měsíční stáž, na níž jsem se v podstatě znovu naučila po třiceti letech francouzsky, a v polovině září, kdy za mne má česká škola v Brně sehnala náhradu, jsem nastoupila na SG.

Za jakých podmínek? První rok mi poskytla azyl má kamarádka a bývalá spolužačka v pokojích cca 2 x 3 metry, kde jsme žili ve složení: já, mé dvě neploleté děti (dcera 12 a syn 14 let; nejstarší syn maturoval toho roku na gymnázium v Brně a zůstal doma) a čtyři malá štěňátka naší fenky knírače, která při porodu v srpnu zemřela. My jsme jim matku s láskou nahrazovali.

Byli to studenti, kteří mi svým zájmem o studium a další aktivity (volejbal, lidový tanec aj.) pomáhali veškeré komplikace překonávat; a že jich nebylo málo.

Šla jsem do Olomouce na 1 rok, pak zůstala 3 roky, abych své studenty dovedla k maturitě, a nyní to je již 10. rok. Sama - všechny už mám dávno zase doma v Brně - a věřte, není to lehké. Zajímavost učení a vděčnost studentů ale dělají divy! To je to, co „kantora“ (zejména když to je v rodině již generační záležitost) drží u této práce. A musím dodat, že vyučovat na česko-francouzské sekci matematiku dle francouzského stylu a doplňovat ji českými typy příkladů je práce neuvěřitelně zajímavá, zvláště když vám v té francouzštině pomáhají studenti.

Na závěr: Odcházím... zůstávám... odcházím... zůstávám... odcházím...

Vaše kolegyně Jarmila Cášková

Profesorka Cášková při krmení „hladových krků“

Karel Lemr

STOJÍME V POZORU

Stojíme v pozoru a máme strach,
rozdělte zlato, stříbro a prach.

Ze dvou teď na výběr vy máte cest,
jedna je milost, ta druhá trest.

Neberte prosím nám naši víru,
že v hlavě máme víc než jen díru.

S životem dál chceme se prát,
vy máte karty, co budem' hrát?

Nad chybami snad přivřete zrak,
ať z našich lodí nezbude vrak.

Z vašich teď dvou rozhodných kroků,
vyčte nám osud desítky roků.

Žádáme milost s ohledem na to,
že k štěstí vede pouze to zlato.

Pátý už rok šplháme štolu
a na vás je, spadnem-li dolů.

Prosíme vás, nechte nás kvést
a ty tři dny pomozte snést.

Stojíme v pozoru a máme strach,
rozdělte zlato, stříbro, ne prach.

Karel Lemr

ON DÉFILE L'À

On défile là et on a peur,
et vous commencez cette petite guerre.

Deux chemins sont là, mis au choix,
l'un est perdu, l'autre roi.

Laissez nous croire à ce qu'on a cru,
les rêves des savants qu'on a tous bus.

Pour bien y vivre on veut tout faire,
vous êtes la cloche qui finit la guerre.

Personne n'est parfait, surtout pas nous,
laissez nous gagner sauver le coup.

Ces quelques minutes ont beaucoup à dire,
à nos destins qui font mesures.

Pendant cinq ans on a travaillé,
ne nous laissez pas nous fourvoyer.

On défile là et on a peur,
choisissez les vainqueurs.

Proslov k maturitám 2002 (5. Af)

Poznámka redakce:

Abychom náš převážně vážný a seriózní almanach v závěru poněkud „odlehčili“, uveřejňujeme i jeden typický studentský pohled na školní dění, viděný tentokrát očima útrapám vystaveného studenta - dnes již absolventa - francouzské sekce našeho gymnázia.

PASTEURIZACE

Motto:

Ach Bože, kdybych studoval
a zamlada, v té době rušné,
na dobré se jen mravy dal,
měl bych dnes dům a lože slušné.
Byl jsem však dítě neposlušné,
Za školu prchal, jak se dalo.
Teď už to nenapravím, už ne.
Jak by mi srdce usedalo.

François Villon

Lákala mě myšlenka studovat na dvojjazyčném gymnáziu už proto, že i když se probírá nezáživná látka, používá se k tomu cizího jazyka, což je samo o sobě zábavou. Člověk často vůbec netušil, o čem se vlastně mluvilo, a to dodávalo jeho přítomnosti v hodině velmi komický ráz. Nebyl jsem nijak nadšen myšlenkou studovat na klasickém gymnáziu, kde se mluví tak trochu o všem, ale nijak do hloubky. Navíc jsem dost natvrdlý v přírodovědných oborech a naivně jsem se domníval, že se s nimi díky jazykovému zaměření prakticky nesetkám.

Už od začátku studia bylo jasné, že loď, na kterou jsme nastoupili, se ubírá trochu jiným směrem, než jsme chtěli. První rok jsme měli výhradně francouzštinu. Byl to zlatý věk. Pravda, ty snaživější se věnovaly francouzštině i doma (ano, věnovaly, neboť šlo o samé dívky). Já osobně jsem se první rok neučil vůbec. To, co mi našlo do hlavy ve škole, bohatě stačilo, a odpoledne jsem se tak mohl věnovat radovánkám. Pět hodin denně jsme měli Ruth Hynkovou, která nás obšťastňovala svým nezapomenutelným šarmem. Domnívám se, že socha její malé postavy by se měla tyčit před vchodem do lycea, Francii by to reprezentovalo lépe než nějaká trapná neoriginální vlajka. Smích mě přešel druhý rok, kdy Ruth odešla, francouzština se stala jen prostředkem výuky a rozvrh zaplavily fyziky, chemie a další pro mě zcela nepochopitelné vědy. Ovládat jazyk je ovšem samozřejmost a je logické, že člověk musí umět něco k tomu. Je otázka, jestli dnešní doba žádá zrovna mladé přírodovědce a fyziky. Jaký šok, když jsme se se spolužáky asi v polovině studia začali doslýchat o povinné maturitě z matematiky! Později se tento špatný vtíp stal kru-

tou realitou. Nikdy bych na takovou školu nevlezl. Vysvědčení hemžící se čtyřkami napovídalo, že půjde o událost přímo apokalyptickou. Tedy alespoň pro tu horší část třídy, do které jsem patřil i já. Nechci se dotknout některých svých spolužáček, které si i za těch nejtemnějších dob uchránily čistý štít. Já osobně považuji mládí strávené nad knihami za příliš vysokou cenu za takovou maličernost, jako je hezké vysvědčení. V mládí má člověk žít naplno, a ne studovat. Tím jsme se alespoň my hoši (bylo nás 5) velice důsledně řídili a taky jsme dosahovali příšerných výsledků. Spolužačky na nás také shlížely s náležitým despektem. Často jsem si připadal jako totální idiot, trubec, který je v úle trpěn jen pro svou biologickou funkci. Jakési tupé tělo ovládalo pouze pudy, neschopné složitějších úvah. Myslím, že kdybych jen trochu chtěl, mohly být mé výsledky o mnoho lepší. Mně to ale bylo víceméně lhostejné. Dobře jsem věděl, že všechny ty katalyzátory, oxidace, kinetické síly, panožky a prokaryotické buňky mi budou v životě celkem k ničemu, na známky se nikdo ohlížet nebude, a tak jsem se nijak zvláště nesnažil a staral se raději o potravu pro duši. Zpětně si s lítostí uvědomuji, že jsem těm hloupostem vždycky věnoval ještě příliš mnoho času.

Bylo taktéž pozoruhodné, jak se během studia měnilo mé vnímání klasifikace. 13,5 bodu z dvaceti pro mě v prvním ročníku znamenalo zdrcující porážku, hrůzostrašný výkon. A hle, uběhla čtyři léta a byl jsem novým člověkem: 5,5 bodu z matematického testu mě naplnilo bezmeznou extází, neboť znamenaly nádhernou čtyřku, a tudíž udržení se nad pomyslnou hladinou té špinavé žumpy, kterou pro mě tehdy studium matematiky znamenalo. Ze všech předmětů, které nám ztrpčovaly život, patřila *maths* k těm nejhrůznějším. Trudomyslnost v těchto hodinách připomínala atmosféru v rozpálené sauně, kde se zasekla dvířka. Taky jsme se pěkně škvařili. Největší hrůzu kolem sebe šířila obávaná numeroložka. Znovu říkám: možná, že všichni netrpěli jako já, možná se to některým nedej bože líbilo! Ne, vybavuji si okamžiky, kdy celý náš stmelovaný kolektiv bez rozdílu posedla přímo hmatatelná hrůza, takže všechny, kdo zrovna neutekli k doktorovi či se nevytratili pod nějakou jinou záminkou (což byly někdy dobré dvě třetiny třídy), polil studený pot. Nejčastěji se tak stávalo při vyvolávání k tabuli, kde černokněžnice divoce črtala tajemné, nesrozumitelné symboly. Svým uhrančivým pohledem se rozhlédla po třídě pátrajíc po další oběti. V takových chvílích se všichni pojednou sklonili nad svými chaotickými zápisky. Člověk občas danou úlohu skutečně vyřešit nemohl, když ani nerozuměl francouzskému zadání. Pojednou byli všichni zachvázeni prací, každý si horečnatě poznamenával veledůležité informace, někteří se zamyšleně škrábali ve vlasech, jiní přemýšlivě přivřeli oči a usilovně vražtili obočí, popřípadě si jakoby pro sebe pokyvovali hlavou a mumlali vzorečky. Kdyby jen tak profesorka tušila, co že si to všichni zapisují! To nebyly sinusoidy a odmocniny! Byla to kolečka, čárky, ornamenty, sprosté nadávky obracející se k Bohu, k vedení školy nebo prostě ke všem ostatním. Často nebylo dost papíru; pak bylo jediným řešením obtahovat ve vzduchu již jednou napsané číslice, prostě cokoliv, co se podobalo řešení úlohy. Mít zvednutou hlavu mohlo být nebezpečné, protože rozhlížení se dalo považovat za lelkování a pohléd-

nout vládkyni do obličej se rovnalo sebevraždě a okamžitému vyvolání. Já osobně jsem při zaslechnutí svého jména často málem omdlel. Ještě teď se mi stává, že sebou trhnu, když ho zaslechnu. Zkrátka, ještě pár let na té škole a všichni jsme byli šediví. Francouzský teror i tak vykonal své zhoubné dílo: je vysoce pravděpodobné, že u řady absolventů budou teprve v pozdějším věku diagnostikovány žaludeční vředy či rozličné neurózy.

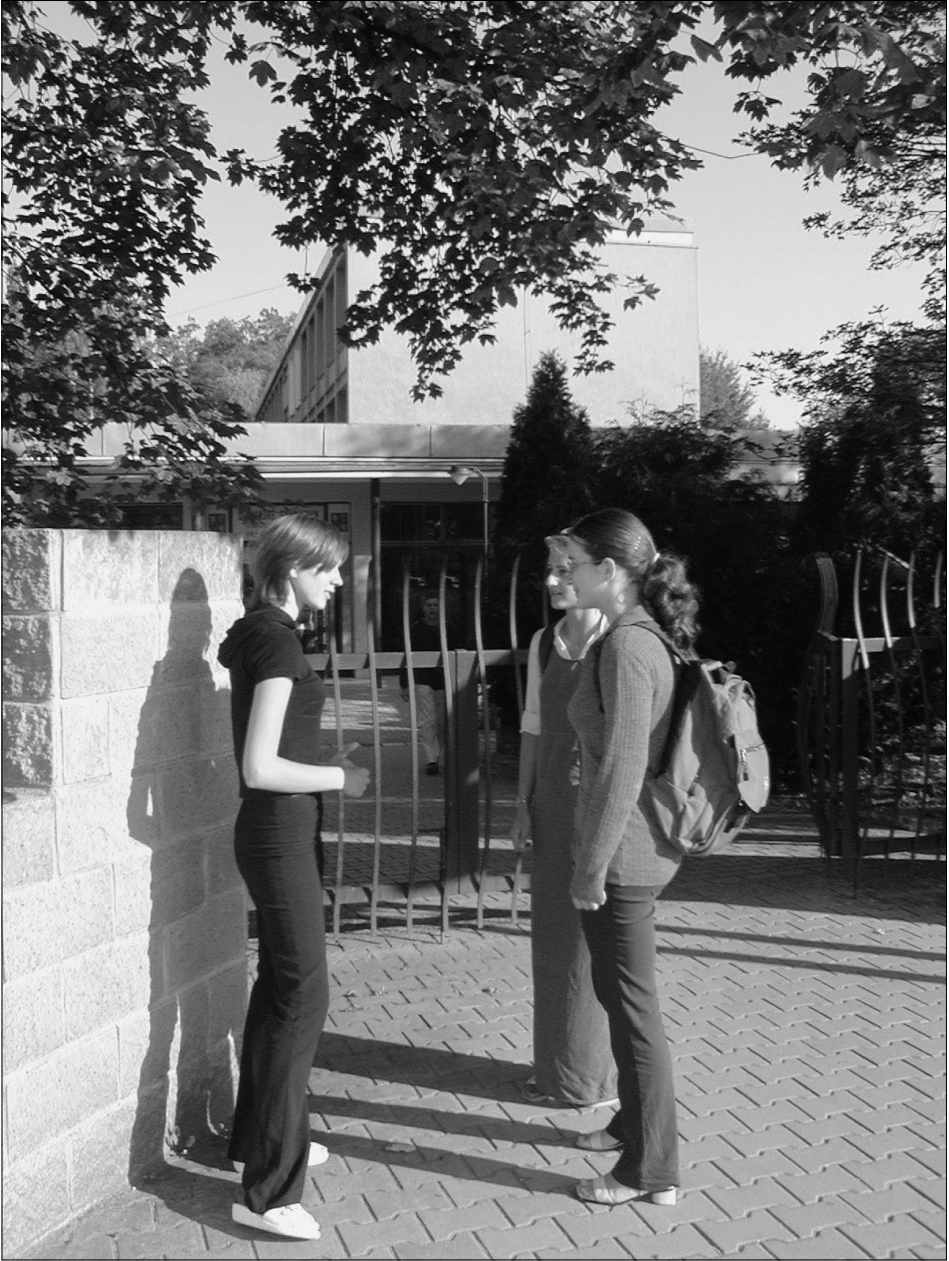
Zcela v jiném duchu probíhaly hodiny její kolegyně. Klidným hlasem požádala studenty, aby se bavili potichu, pokud je to nezajímá, a nerušeně se dala do výkladu. S hrůzou jsme si uvědomovali, že jí je skutečně jedno, jestli uspějeme, nebo ne. Pronikal k nám pocit odporné zodpovědnosti, ba romantického osamocení a s hrůzou jsme dávali pozor snad ještě víc než u její zmíněné předchůdkyně. Po drastických hodinách zůstala většina z nás strnule sedět s pohledem vytřeštěným do prázdna, někdy se dokonce ozval pláč nebo kvílivé skřeky spolužaček. Někteří zdecimovaně klesli na lavici, jiní vrávorali na chodbu a hledali útěchu ve svačince nebo ve vykouření cigarety, jejíž vykouření bylo ovšem spojeno s velkým rizikem, a tak se kuřáci museli často uchýlovat ke způsobům zcela nevhodným studentů tak elitní školy. Kouřit se chodilo na nehostinné prostranství před nedaleký supermarket, ve společnosti olýslých paneláků a důchodců. S nostalgií jsme vzpomínali na kuřárnu v Dijonu, prosklenou místnost, ze které se po otevření dveří vyvalil hustý kouř a kde se mlhavě rýsovaly siluety studentů zaníceně diskutující se svými profesory. Při kouření u onoho obchodního centra jsem často přemítal: jak architektonicky krásná budova a jaký strašný osud – nejdřív jatka a pak supermarket. Sousední lyceum na tom bylo o mnoho lépe: dříve hostilo mladé okupanty, nyní bilingvní studenty, elitu národa!

Věčné rozbroje vznikaly často kvůli nejmenším malichernostem, například kvůli přezouvání do papučí. Říkám schválně do papučí, aby plně vynikla absurdita celé té záležitosti. Causa papuče, dalo by se to nazvat. Představte si, jak se dlouhou dobu po řinčení zvonku (jelikož jste zaspali v důsledku řešení náročných požadavků studia) řítíte věžeňskou chodbou do nenáviděné komnaty, kde již úpí vaši spoluvězni, když se pojednou zpoza sloupu vyhoupne jako samuraj postava v modrém pláštíku a na vaše rameno dopadá ruka s ocelovým stiskem. „Kde máš přezůvky, studente? Do ponožek!“ Nutno podotknout, že školník Makowski měl tento útisk nařízen od vedení školy, jinak mu byly naše nohy celkem ukradené. Ne tak nohy studentek!

Nevím, jak vystihnout atmosféru těch „strašných let“, kdy mi ještě všichni říkali: „Studia, to je v životě ta nejlepší doba, toho si važi!“ Já jsem až tak nadšen nebyl. Typické znechucení fin de siècle.

*Martin Uvíra
(mat. roč. SG 1997, B)*

**DOPLŇKY, PŘEHLEDY
A SEZNAMY**

POZNÁMKA REDAKCE:

V almanachu *Primum necessarium, je vzdělání a mravnost*, vydaném k výročí 130 let Slovanského gymnázia a 95 let České reálky, jsme vyčerpávajícím způsobem přinesli veškeré údaje týkající se profesorů, absolventů a studentů SG a ČR od založení obou ústavů až po rok 1997. V následující kapitole proto přinášíme jen změny a doplňky k údajům již uvedeným a dále ty informace, jež se týkají posledních pěti let Slovanského gymnázia.

ZMĚNY A DOPLŇKY K ČESKÉ REÁLCE**1910**

† Derrich Josef, Ing., Olomouc

1911

† Grunt Jaroslav, Ing., Brno, †

1916

† Čech František, Hejčín, † 17. 12. 1951

1921

† Košutová-Klapáková Olga, Praha, † 10. 2. 1989

1923

† Bernatský Ladislav, Moravská Loděnice 125, okr. Olomouc, † 8. 1. 1982 31. 5. 1904

† Zatloukal Jaroslav, PhDr., Brno, † 24. 9. 1958

1924

† Kolisko Rudolf, Olomouc, Masarykova 34, † 1. 2. 1985 29. 7. 1094

1926† Slovenčíková-Horatiusová-Lenhartová Bohumila, Olomouc,
Pod lipami 10, † 28. 12. 1998 14. 11. 1907**1928 A**

† Zlámal Jan, Olomouc, Jílová 4, † 25. 7. 1998 15. 1. 1909

1929 A† Černohorský Bedřich, JUDr., Plzeň, Vyhlasova 37
Hradil Karel, Ing., Olomouc, Gorazdovo nám. 10 19. 11. 1911

† Liebl Xenofon, Litoměřice v Čechách

† Schächer Otto, Olomouc, Dělnická 1, † 2. 3. 2000 2. 4. 1911

1930 A

Šebestík Vojtěch, Ing., Olomouc, Heyrovského 19 10. 10. 1912

1931 A

† Aubrechtová-Celá, Miroslava, Olomouc, Politických vězňů 4, † 31. 1. 1998 18. 7. 1913

† Šindlerová-Kvapilová Milada, Olomouc, Panská 2, † 22. 2. 2000 18. 4. 1912

1932

Seitel Antonín, Ing., Olomouc, Švabinského 3 10. 6. 1914

1933

† Vilímecký Miroslav, Ing., Olomouc, Neředínská 3, † 16. 6. 1998 17. 11. 1913

† Vodička Přemysl, Ing., Olomouc, Na Vozovce 44, † 9. 8. 1999 20. 5. 1915

1934 B

† Břehovský Engelbert, Velké Meziříčí, † 7. 5. 1945 (zastřelen SS) 24. 4. 1916

† Papoušek Jaroslav, Brno, Hoblíkova 4, † 30. 4. 1988 4. 7. 1915

† Půlkrábek Karel, Olomouc, Stupkova 1, † 27. 2. 1999 26. 11. 1916

1935

- † Drlík Antonín, Hukvaldy 156, † 24. 8. 1996
 † Hanzlík Richard, Canada, Toronto ON, Glendale Ave, M6R 2T2, † 13. 5. 2000 19. 5. 1917
 † Kozák Mečislav, Olomouc, Nešporova 7, † 3. 12. 2001 19. 9. 1916
 † Kubáček Vratislav, Mgr., Slavičín, okr.Zlín, U zahrádek 481, † 31. 5. 1999
 † Müller Evžen, Prof., Šternberk, Žižkova 15, † 15. 4. 1999
 † Stejskalová-Střelcová Eliška, Horka nad Moravou, Olomoucká 15, † 6. 5. 1999

1936

- † Hlávka Karel, Ing., Praha 9-Hloubětín, Klánovická 604-V-4, † 24. 4. 2000

1937

- † Kreuzer Pucek, Alois, Olomouc, Zikova 14, † 22. 1. 2000 25. 6. 1919
 Souček Josef, Brazílie, Sao Paulo, Rue Decio Reis, CEP 05445 27. 9. 1917

1938 A

- † Bilý Miroslav, Ing., Olomouc, Jana Čecha 13, † 5. 10. 2000 28. 3. 1919
 † Čech Bedřich, Přerov, Fügnerova 5, † 15. 3. 1999
 † Gasta Evžen, Olomouc, Na Zákopě 14, † 16. 7. 2000 18. 5. 1919
 † Heider Vítězslav, Zlín, Světlé 488, † 30. 6. 1988
 † Kakáč Jan, Ing., Brno-Lesná, † 12. 12. 1983
 † Lipavský Jaromír, Doloplazy u Nezamyslic (Olomouc), † 6. 1. 1990
 Pavlík Jan, ThDr., Velehrad, Nádvoří 1 23. 10. 1920
 † Říha Zbyněk, Příbram, † 4. 11. 1992,
 † Stejskal, Oldřich, Šumperk, Čajkovského 17, † 3. 6. 1987

1938 B

- † Berger Stanislav, Hlubočky, † 1939,
 † Mačák Miloslav, Olomouc, Na vozovce 22, † 2. 10. 1993 2. 2. 1920
 † Neničková Ema, Šternberk, okr. Olomouc, Uničovská 87, † 3. 11. 2001
 † Paňák Rudolf, Ing., Šumperk, gen.Krátkého 19, † 26. 5. 1999
 † Skalička František, Strašice 599/III, † 9. 12. 2001
 Vychodil Ladislav, SR, Bratislava, Prokopa Velkého 15 28. 2. 1920

1939 A

- Hrdlička Karel, Olomouc, Krejčího 4 27. 10. 1921
 Hrdlička Aleš, Ing., Olomouc, Gorazdovo nám. 7 3. 12. 1920

1939 B

- † Šebestík Jiří, Praha 4, Plamínkové 9/1562, † 1999

1940 A

- Dokoupilová-Tannenbergová Marie, Štěpánov, okr.Olomouc, Nadjezdová 1 22. 4. 1921
 Dvořák Vladimír, Ing., Olomouc, Smrčkova 8 25. 2. 1922
 † Fibinger Eduard, Olomouc, Politických vězňů 2, † 17. 5. 1998 20. 1. 1922
 † Hanzl Oldřich, Brno, † 9. 5. 1992 1921
 † Charamza Jaromír, MUDr., Krnov, † 5. 9. 1989 10. 11. 1921
 † Janáčková-Dohnalová Drahomíra, Praha Spořilov, † 1. 11. 1993 1921
 † Klíč Josef, JUDr., Praha 3, V domově 4, † 1999
 Koschin Maxmilian, Ing. arch., Praha 2, Budečská 37 11. 1922
 † Koutek Antonín, Vyškov, 1995, † 6. 1. 1995 5. 2. 1922
 Kvapil Václav, Olomouc, Politických vězňů 4 18. 8. 1921
 † Libiger Zdeněk, Ing., Praha 10, Užocká 2/1209, † 4. 6. 2001 1921
 Lota Květoslav, Ing., SR, 017 01 Povážská Bystrica, Dukelská 972/6 23. 5. 1922
 Mádr Miroslav, Přerov, 17. listopadu 38 20. 12. 1921
 † Marek Vladimír, Ing., Praha 6, tř.čs.armády 5, † 9. 7. 2000 1922
 † Míka Ladislav, Ing., Praha-Kbely, † 20. 7. 1984 1921
 † Nepožitek Zdeněk, Ing., Pardubice, † 31. 3. 1954 1922
 Novotný Milan, Ing., Praha 2, Belgická 36 24. 10. 1922

1940 B

- Hovadíková-Kaliberková Jiřina, Praha 1, Ve Smečkách 12 6. 3. 1922
 † Mayerová Ruth, Olomouc, † 1984 15. 12. 1922
 † Mlčoch Zdeněk, Olomouc, Olbrachtova 3, † 1. 3. 1999 21. 9. 1922
 † Novotný Zdeněk, Bruchotín, † 1971 26. 2. 1922

† Ostrý Ignác, † 1997	14. 3. 1920
† Pliml Jindřich, Praha (Olomouc), † 1945	8. 1. 1922
Pokorný Arnošt, BRD, 68519 Viernheim, Heinrich Lanz-Ring 70	24. 10. 1921
† Procházka Jaroslav, Velká Bystřice, † 1966	21. 7. 1920
Procházka Miroslav, Heřmanův Městec, Nečesice 40	17. 9. 1922
† Richter Oldřich, Moravská Huzová (Olomouc), † 1992	22. 7. 1922
Richter František, Ing., Velký Týnec, Krčmaňská 467	2. 5. 1922
† Roháč Zdeněk, Brno (Přerov), † 1991	5. 10. 1921
† Rybka Jaroslav, Olomouc, † 1975	14. 10. 1922
† Ryšánek Ladislav, Trnávka u Lipníka nad Bečvou (Olomouc), † 1989	6. 4. 1922
Slepička Josef, Ing., SR, 010 00 Žilina, Hollého 25	21. 7. 1922
† Soukop Vladimír, Bezděkov, Německo (Olomouc), † 1995	7. 4. 1921
† Starosta Jan, Olomouc, Karafiátová 1, † 21. 2. 1999	8. 3. 1922
Svrčinová Webrová, Ludmila, Ing., Praha 8, Na malém klínu 16	17. 3. 1922
† Taxa Josef, Lošov, † 1977	12. 10. 1920
† Tichý Lubomír, Svinov, Německo (Horka nad Moravou), † 1978	13. 11. 1922
† Valouch Otakar, Dolany (Olomouc), † 1981	24. 1. 1922
† Vláčil Miroslav, Doloplazy u Olomouce (Olomouc), † 1989	10. 6. 1922
† Vybíral Bohumil, Senice na Hané (Olomouc), † 1986	14. 8. 1922
1941 A	
† Gardavský Zdeněk, arch., Dr., Olomouc, Komenského 14, † 28. 3. 2002	14. 11. 1923
† Jabčík Oldřich, MUDr., Olomouc, Frajtovo nám. 9, † 9. 10. 1988	22. 9. 1922
† Kunzfeld Jan, RNDr., CSC., Olomouc, Štursova 2, † 15. 1. 1998	6. 1. 1922
1941 B	
† Činčera Radúz, Dr., Praha 8 -Ďáblice, Kyselova 1185, † 21. 1. 1999	
† Rak Zdislav, † 18. 6. 1977	9. 5. 1922
† Rozhold Zdeněk, Ing., Olomouc, Hálkova 9, † 3. 8. 2000	27. 7. 1923
1942 A	
† Dokoupil Milan, Ing., USA, † 1969	28. 11. 1923
† Kouřil Karel, Olomouc, Za vodojemem 8, † 5. 9. 1999	22. 12. 1923
† Lošťák Jaroslav, Olomouc, Stiborova 13, † 13. 3. 1923	17. 3. 1923
Zima Lubomír, Ing., Praha 6, Štejnická 5	24. 1. 1925
1942 B	
Menšík Čeněk, Mgr., Ostrava-Mariánské Hory, Korunní 16	26. 9. 1924
1944 A	
† Ditmar Vlastimil, Olomouc, Fügnerova 32, † 18. 5. 1998	23. 10. 1925
Juránková-Vítová Jarmila, Brodek u Přerova, Jiráskova 277	19. 4. 1924
† Koudelka Miroslav, Olomouc, I. P. Pavlova 62, † 5. 2. 2000	28. 12. 1924
† Pavlita Jaroslav, Laštany, okr.Olomouc, † 4. 5. 1945, popraven	1925
† Potěšil Zdeněk, Ing., Olomouc, Politických vězňů 2, † 6. 7. 1995	16. 2. 1925
† Procházka Vladimír, Ing., † 1996	1924
1944 B	
Doležel Jaroslav, Ing., Praha 4, Klánova33/321	28. 8. 1923
Frybort Milan, Ing., Plumlov, Lesnická 446	
† Šnědrle Milan, Ing., Praha 2, Anglická 13, † 1998	
1945	
† Adamíra Milan, Ing., Olomouc, Krapkova 24, † 22. 7. 2001	14. 7. 1926
1946 A	
† Beranová-Vykydalová Zdena, Opava, Kasárenská 1, † 2002	
† Dostál František, Ing., Praha, † 1991	29. 7. 1927
† Hlavačka Svatopluk, Ing., SR, 841 05 Bratislava, Pod Rovnicami 17, † 2001	
† Kolář Ivo, Ing., Praha 4, Podolská 90, † 2000	
Skála František, Olomouc, Na Šibeníku 44	12. 1. 1925
† Šeha Zdeněk, Ing., Schweiz, † 1986	2. 1. 1926
1946 B	
† Koryčánek Jaroslav, Ing., CSC., Praha 7, Čechova 19, † 2. 2001	
Láhner Otakar, Ing., Olomouc, Praskova 12	7. 12. 1925

Němečková Jaroslava, PaedDr., CSc, Olomouc, Přichystalova 66	30. 11. 1926
1947 A	
† Aulehla Vladimír, PhDr., Olomouc, U lávky 10, † 18. 4. 1998	7. 2. 1928
Grasse Zdeněk, PhDr., Olomouc, Hněvotínská 36	21. 9. 1928
Hartmann Vítězslav, Olomouc, Prokopa Holého 4	4. 7. 1928
† Růžička Vladimír, Příbram-Březové Hory, Rožmitálská 276, † 15. 10. 1927	7. 3. 1928
† Vala Lubomír, Ing., Velká Bystřice, okr. Olomouc, Kollárova 530, † 1998	26. 6. 1928
1947 B	
Novotný Karel, prof., Ing., CSc., Brno-Lesná, Jurkovičova 13	
† Zapletal Zdeněk, MUDr., CSc., Olomouc, Černochova 10, † 11. 8. 2001	2. 9. 1928
1948	
Macháček Jaroslav, prof., PhDr., CSc., Olomouc, Foerstrova 13	15. 11. 1929
† Titz Zdeněk, Olomouc, Křížkova 1, † 17. 10. 1997	26. 8. 1929
1949 A	
Henek František, Ing., Olomouc, Thomayerova 6	19. 9. 1931
† Menšíková-Juránková Eva, Olomouc, Denisova 42, † 11. 7. 1975	3. 1. 1930
1949 B	
† Knoflíček Miloš, Olomouc, U místní dráhy 9, † 18. 3. 2001	10. 11. 1928
1949 C	
† Juránek Josef, Ing., Olomouc, Velkomoravská 53, † 17. 12. 1999	19. 12. 1929
Kubisová-Petrů Michaela, Praha 6-Bubemeč, Ždanova 29	19. 3. 1930
† Kučera Zdeněk, Ing., Olomouc, Kosmonautů 3, † 10. 12. 1998	15. 12. 1929
Rajnocha-Pleva Lubomír, Přerov, Jilemnického 1	31. 7. 1929
1949 D	
Kubová Alena, Olomouc, Přáslavská 17	17. 6. 1930
1950 A	
† Brzokoupil Oldřich, Olomouc, Mánesova 15, †	24. 12. 1929
Friedlová-Zapletalová Květoslava, Olomouc, Stiborova 3	27. 3. 1931
Fukalová-Jesenská Zdenka, SR, 833 01 Bratislava, Vilová 27 D	6. 3. 1931
† Kuklínek Vlastimil, Šternberk, Nádražní 34, †	9. 9. 1931
Matlocha Zdeněk, Ing., Olomouc, Na struze 11	20. 2. 1931
† Morava Jan, Brno, Čápkova 8, † 28. 2. 2002	24. 12. 1930
Psotová-Michálková Marie, Šumperk, Nezvalova 47	22. 8. 1931
† Smékal Oldřich, Ing., Olomouc, Masarykova 22, †	26. 11. 1930
Soušek Jaromír, Brno 2, Pellicova 17	16. 4. 1931
Tůma Jindřich, Pardubice, Na drážce 1568,	
Utěšený Dimitrij, SR, 967 01 Kremnica, Dolná 41/5	4. 7. 1930
† Vrabec Jiří, Praha 3, Malostranské nám., †	3. 4. 1931
Vymětal Miloslav, Brno-Královo pole	12. 9. 1930
1950 B	
† Beneš Vladimír, Ing., Kladno 4, Vítězná 13/2, †	6. 12. 1931
Hladký Radomír, Příbram, Horní 379	28. 4. 1931
† Hudeček Jaroslav, †	9. 6. 1931
Hřivna Josef, Nový Bor, Na svahu 843, okr. Česká Lípa	18. 3. 1931
† Malík Vladimír, Brno, †	9. 4. 1932
Skácelová-Navrátilová Alexandra, RNDr., Olomouc, Valdenská 19	25. 10. 1931
† Stránská-Geistová Libuše, Česká Kamenice, Lipová 90, † 15. 3. 2001	3. 1. 1932
† Svěráková-Zapletalová Sylva, Šumperk, B.Němcové 7, † 13. 10. 2000	29. 6. 1931
1950 C	
Padělková-Bezděková Alice, Olomouc, Dobrovského 17	7. 2. 1931
Resner Vladimír, Olomouc, Na střelnici 6	7. 12. 1928
1950 D	
Kuběnová-Svobodová Marie, Olomouc, Nábřeží 2	16. 4. 1931
Mrákavová-Šerová Zdenka, MUDr., Olomouc, Poupětova 5	26. 7. 1932

1951 A

† Kosatík Alois, prof., MUDr., CSc., Olomouc, Kollárovo nám. 8, † 30. 12. 1999	2. 9. 1932
Los Petr, RNDr., CSc., Olomouc, Žilinská 17	18. 6. 1933

1951 B

† Jabčík Jan, Ing., Olomouc, Frajtovo nám. 9, † 5. 11. 1999	1. 5. 1931
Polame Zdeněk, Olomouc, Stiborova 9	3. 5. 1931
Skoupil František, Ing., Olomouc, Žižkovo nám. 3	15. 7. 1932

DÍVČÍ REFORMNÍ REÁLNÉ GYMNÁZIUM

- změny a doplňky k seznamům uvedeným v publikaci *Bud' zdrávo nám gymnasium dívčí* z roku 1999

1934

† Lukašíková-Tomášková Ludmila, Olomouc, Grégrova 7, † 12. 5. 2000	27. 8. 1915
† Pospíšilová Helena, Mariánské Údolí, okr. Olomouc	20. 2. 1915

1935

† Boušová-Lejsková Vlasta, Olomouc, Zikova 7, † 26. 4. 2002	13. 5. 1916
† Drábková Zdeňka Karmela, Choryně 1, okr. Vsetín, † 3. 11. 2000	14. 10. 1914

1936

† Kubelková-Sychravová Jana, MUDr., Olomouc, Rošického 16, † 2000	28. 1. 1918

1938

Chromcová-Sigmundová Zdeňka, Praha 2, Americká 22	3. 11. 1918

1940

Gregorová-Sudáková Ludmila, Praha 7-Holešovice, Horáková 54	16. 9. 1921

1941 A

† Dobysíková-Rozsypalová Eliška, Olomouc, U Kovárny 36	15. 11. 1922
† Krestýnová-Macháčková Věra, Praha, Heřmanova 1	13. 6. 1922
Tomanová-Lang Marie, Österreich, Wien 1130, Erzbischofsgasse 6C	25. 7. 1922

1941 B

† Mikešová Věra, Olomouc, Stará Víska	17. 5. 1922
† Pechočová-Šindlerová Věra, MUDr., Olomouc, Stiborova 20, † 7. 2. 2002	23. 8. 1922
† Ščuková-Soušková Hedvika, Olomouc, Palackého 8	14. 7. 1922

1942

† Amrozová-Hluší Miloslava, Dub nad Moravou, Sokol 9, okr. Olomouc, † 2001	16. 6. 1923
† Malivová-Lovečková Libuše, Hrubá Voda 11, okr. Olomouc, † 15. 4. 2000	11. 5. 1923
† Nekulová-Zdráhalová Jana, † 15. 9. 1992	3. 1. 1923
Vyhnálková-Vlčková Vlasta, Ing., Buchlovice, Domov duchodců	2. 5. 1923

1943 A

Gregorová-Bártková Ljuba, Havířov IV, okr. Karviná	27. 10. 1923
Hofschneiderová-Jedličková Milada, Brno, Heinrichova 9	3. 4. 1924
† Korcová-Škúrková Dagmar, PhMr., Olomouc, Přáslavská 10, † 13. 12. 1999	9. 11. 1923
† Lechnerová-Trčalová-Šatanová-Smetanová Radka, Třinec, Terasa 629	5. 7. 1924
Miličková-Lota Alena, Ing., Sverige, Göteborg, Slattervägen 12	18. 1. 1924
Utěšilová-Vašíčková Alenka, Brno, Valašská 1	15. 4. 1924

1943 B

† Flašarová Danuše, Olomouc, Zeyerova 13, † 10. 10. 1999	1. 6. 1924
Janečková-Kociánová Libuše, Praha, Italská 19	19. 10. 1922
† Poláchová-Křeminská Jiřina, Rokytnice 301, okr. Přerov, † 30. 3. 2002	14. 1. 1924
† Štěpánková-Poláková Ludmila, Třebíč, Nerudova 20, † 14. 4. 2002	19. 5. 1924
† Toušková-Kočvarová Zlatuše	21. 2. 1924

1948

† Prombergrová-Malinská-Spáčilová Jana, MUDr., Opava 5-Kateřinky,
Sovova 7, † 15. 5. 2000	21. 9. 1929
† Sýkorová-Přibíková Libuše, Praha 11, Šticova 22	28. 3. 1929
† Štöffelová Danuše	21. 6. 1929

SEZNAM PROFESORŮ SG

od školního roku 1996/97 až dosud

jméno a příjmení	aprobace	období působení
RNDr. Vladimír Bukáček	M-DG	1961/62 - 1971/72 1986/87 - 1999/2000
	zást. ředitele	1969/70 - 1971/72
	ředitel	1986/87 - 1991/92
Věra Kvapilová	RJ-D-Šp	1964/65 - dosud
PhDr. Eva Hádková	ČJ-RJ-NJ	1964/65 - 2000/01
PaedDr. Emil Hecl	RJ-TV	1965/66 - dosud
Jana Skopalíková	M-Ch	1965/66 - 1998/99
RNDr. Josef Látal	M-F	1966/67 - dosud
	zástupce ředitele	1991/92 - dosud
Helena Rybáková	ČJ-HV	1969/70 - 2001/02
Jiří Jemelka	ČJ-TV	1969/70 - 2001/02
Mgr. Jitka Netopilová	RJ-NJ	1972/73 - dosud
Mgr. Jitka Lónová	M-F	1972/73 - dosud
Silva Šenková	AJ-NJ-L	1973/74 - 1981/82 1992/93 - dosud
RNDr. Jan Jelínek	Bi-Ch	1975/76 - dosud
Mgr. Marie Steigerová	RJ-NJ-ZA	1975/76 - dosud
Blanka Vrbková	ČJ-RJ-TV	1976/77 - dosud
Mgr. Dana Slezáková	Bi-Ch	1976/77 - 2000/01
Helena Machalová	M-DG	1978/79 - 2000/01
Mgr. Dana Kubalová	Bi-TV	1979/80 - dosud
PaedDr. Jana Látalová	Z-TV	1982/83 - dosud
PhDr. Jaroslava Greplová	ČJ-RJ	1984/85 - 1991/92
Jan Mikulka	F-Ch	1985/86 - dosud
Mgr. Ludmila Dokulilová	AJ-FrJ	1986/87 - dosud
Mgr. Ervína Pospíšilová	ČJ-NJ	1986/87 - dosud
Jiřina Zouharová	IVT	1986/87 - 1999/2000
RNDr. Libuše Kraváčková	M-Ch	1987/88 - 1998/99
Marta Ivančíková	Bi-Z	1987/88 - 1997/98
	zást. ředitele	1987/88 - 1989/90
Alexandra Severová	IVT	1987/88 - 1997/98
Mgr. Eva Vánská	NJ-D	1987/88 - dosud
Romana Lachnitová	M-F	1988/89 - dosud
RNDr. Vladimír Zicháček	Bi-Ch	1989/90 - dosud
	zástupce ředitele	1989/90 - 1990/91
	ředitel	1992/93 - dosud
PhDr. Ivana Mrozková	ČJ-AJ-ŠpJ	1989/90 - 1997/98
Zdenka Žáčková	RJ-D	1989/90 - dosud
	zástupkyně ředitele	1991/92 - dosud
Mgr. Alois Bauer	ČJ-VV-ZA	1990/91 - dosud
Renata Jirková-Vrbenská	ČJ-HV	1990/91 - dosud
Ludmila Pěničková	ČJ-FrJ	1990/91 - 1999/2000
	zástupkyně ředitele	1991/92
Mgr. Zuzana Chaloupková	FrJ-NJ	1990/91 - dosud
PhDr. Alexandra Kozlová	ČJ - FrJ	1990/91 - dosud
Mgr. Luděk Bartoš	ČJ-RJ	1991/92 - dosud

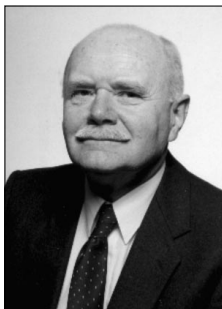
PhDr. Naděžda Hronová	ČJ-NJ	1991/92 - dosud
Mgr. Jaroslava Vozná	ČJ-AJ	1991/92 - dosud
RNDr. Dana Hubková	M	1991/92 - dosud
Mgr. Eva Pavlíčková	ČJ-FrJ-ON-D	1991/92 - dosud
	zástupkyně ředitele	1992/93 - dosud
Dana Benešová	ČJ-FrJ	1991/92 - dosud
Daniela Šmoldasová	FrJ-ŠpJ-La	1991/92 - dosud
RNDr. Jiří Svoboda	F	1991/92 - 1998/99
PhDr. Hana Česalová	AJ-RJ	1992/93 - dosud
RNDr. Radim Slouka	M-DG	1992/93 - dosud
PhDr. Jarmila Fialová	ČJ-VV	1992/93 - 1999/2000
PhDr. Jitka Greplová	AJ-TV	1992/93 - dosud
PaedDr. Marie Hrachovcová	ČJ-D	1992/93 - 1998/99
Mgr. David Hrbek	ČJ-AJ	1992/93 - 1999/2000
Věra Jemelková	ČJ-RJ	1992/93 - 2001/02
Běla Řezáčová	ČJ-NJ	1992/93 - 1996/97
Mgr. Jarmila Cásková	M-TV	1992/93 - dosud
Ing. Ludmila Cerhová	M-F	1992/93 - 1998/99
RNDr. Marcela Gažarová	M-Z	1993/94 - dosud
Mgr. Stanislav Hanák	ZSV-L	1993/94 - dosud
Mgr. Dagmar Horáková-Navrátilová	ČJ-NJ	1993/94 - dosud
Tatjana Jeroušková	Z-TV	1993/94 - 1997/98
Mgr. Jarmila Ketmanová	ČJ-VV	1993/94 - dosud
Mgr. Olga Kozlová	M-F	1993/94 - 2001/02 († 26. 8. 2002)
Stanislav Lachnit	Bi-TV	1993/94 - dosud
Mgr. Martina Malínková	M-F-IVT	1993/94 - dosud
Olivier Desbourdes	D-Z	1993/94 - 2000/01
Mgr. Lenka Agnew	ČJ-AJ	1994/95 - dosud
Milan Břeň	Bi-Ch	1994/95 - dosud
Mgr. Ondřej Lukáš, M. A.	AJ	1994/95 - 1995/96 2000/01 - 2001/02
Mgr. Radmila Pavelková	AJ-RJ	1994/95 - dosud
PhDr. Danuše Tihelková	AJ-RJ	1994/95 - dosud
PaedDr. Věra Číhalová	HV	1995/96 - dosud
Mgr. Milena Kaštovská	Bi-ZSV	1995/96 - dosud
Mgr. Helena Kohoutková	ČJ-D	1995/96 - dosud
Mgr. Robert Weinlich	M-F	1995/96 - dosud
Jaroslav Tylich	VV	1995/96 - 1999/2000 († 14. 10. 2001)
Mgr. Silvie Friesová	M-F	1995/96 - 2000/01
Mgr. Lenka Ovečková-Častulíková	AJ	1995/96 - dosud
Guiléne Courtial	lektor FrJ	1996/97
PaedDr. Jaroslava Kalců	Bi-Ch	1996/97
Sabine Porcher	FrJ	1996/97 - 1998/99
Richard Maslanka	lektor AJ	1996/97 - dosud
Mgr. Martina Muchová	ČJ-FrJ	1996/97 - 1999/2000
Mgr. Jitka Stuzková-Stránělová	VV	1997/98 - dosud
Bouynat Didier	F-Ch	1997/98 - 1999/2000
Mgr. Jana Jemelková	TV	1997/98 - dosud
PhDr. Jitka Kubišová	ČJ	1997/98 - 2000/01
Virginie Lugez	lektor FrJ	1997/98 - 1999/2000
Mgr. Martina Muchová	ČJ-FrJ	1997/98 - 1998/99

Michael Hofmann	lektor NJ	1998/99
Martin David Peters	lektor AJ	1998/99
Mgr. Jarmila Rozehnalová	Z-TV	1998/99 – dosud
Mgr. Roman Sedláček	M-VT	1998/99
Mgr. Eva Šafránková	M-Z	1998/99 – dosud
Ulrike Escher	lektor NJ	1999/2000 – dosud
Mgr. Jana Fojtíková-Veselá	M-Ch	1999/2000 – dosud
Iva Gailly	FrJ	1999/2000 – dosud
Mgr. Stéphane Gailly	FrJ	1999/2000 – dosud
Mgr. Blanka Hrontová	ČJ-FrJ	1999/2000 – dosud
Mgr. Božena Hlochová	AJ	1999/2000 – dosud
RNDr. Jana Jakubcová	M-Ch	1999/2000 – dosud
Mgr. Milan Kříž	AJ-nizozem.	1999/2000 – 2000/01
RNDr. Veronika Kvapilová	M-F-VT	1999/2000 – dosud
Mgr. Dita Maryšková	M-F-VT	1999/2000 – dosud
RNDr. Zdeňka Plachá	M-VT	1999/2000
Mgr. Pavla Procházková	AJ-NJ	1999/2000
RNDr. Jarmila Šimšíková	Bi-Ch	1999/2000 – dosud
Mariska Monigue Venema	lektorka FrJ	1999
Karim Chayeb	lektor FrJ	2000/01
Mgr. Irena Kozelská	D-FrJ	2000/01
Mgr. Milan Láska	F-Ch	2000/01 – dosud
Michaela Morala-Gabryšová	ČJ-ON	2000/01
Timothy Portheus	lektor AJ	2000/01
Maria Rubio Cavilán	lektor ŠpJ	2000/01 – dosud
Mgr. Petra Cardová	AJ-TV	2000/01 – 2001/02
Nicolas Carminati	D-Z	2000/01
Mgr. Lenka Černá	ČJ-HV	2000/01 – dosud
Mgr. Jarmila Davidová	M-F	2000/01 – dosud
Lionel Di Martino	F	2000/01
Mgr. Eva Doubková	Bi-Z	2000/01
RNDr. Jolana Svobodová	M-Bi-VT	2000/01 – dosud
Soňa Vidličková	HV	2000/01 – dosud
Mgr. Martina Vosková	ČJ-D	2000/01 – dosud
Mgr. Ivana Žádníková	ČJ-D	2000/01 – dosud
Mgr. Lucie Bednářová	AJ-HV	2001/02 – dosud
Mgr. Gabriela Hlačiková	F-VT	2001/02 – dosud
Mgr. Lucie Janáková	Bi-TV	2001/02 – dosud
Mgr. Jiří Kříž	M-F	2001/02 – dosud
Julien Legros	D-Z	2001/02 – dosud
Phillipe Nocquet	lektor FrJ	2001/02
Mgr. Jaroslav Vala	ZSV	2001/02
Mgr. Lenka Žampová	VV	2001/02 – dosud
Mgr. Pavel Andryšek	Bi-Z-Geo	2002/03
Martina Bičová	ČJ-AJ	2002/03
Antony Joubier	lektor FrJ	2002/03
Mgr. Andrea Krejčí	D-ZSV	2002/03
Mgr. Martin Pelcl	M-TV	2002/03
Mgr. Silvie Sedláčková	ČJ-ZSV	2002/03
RNDr. Jana Slezáková	M-Dg	2002/03
Mgr. Ivana Táborská	ČJ-RJ-Hv	2002/03
Mgr. Marie Voborná	AJ-NJ	2002/03
Mgr. Jaromír Vachutka	Bi-Z	2002/03
Mgr. Andrea Krejčí	D-ZSV	2002/03

PROFESORSKÝ SBOR SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

*RNDr. Vladimír
Zicháček
ředitel*

*RNDr. Josef
Látal
statutární zást. ředitele*

*Mgr. Eva
Pavličková
zást. ředitele*

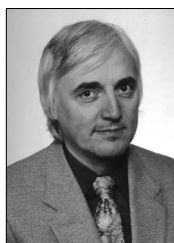
*Zdenka
Žáčková
zást. ředitele*

*Mgr. Pavel
Andryšek*

*Mgr. Luděk
Bartoš*

*Mgr. Alois
Bauer*

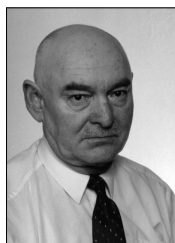
*Mgr. Lucie
Bednářová*

*Dana
Benešová*

*Martina
Bičová*

*Milan
Břeň*

*Mgr. Petra
Cardová*

*Mgr. Jarmila
Cášková*

*Mgr. Lenka
Častulíková*

*Mgr. Lenka
Černá*

*PhDr. Hana
Česalová*

*PaedDr. Věra
Číhalová*

*Mgr. Jarmila
Davidová*

*Mgr. Ludmila
Dokulilová*

*Mgr. Jana
Fojtková*

*Iva
Gailly*

*Mgr. Stéphanie
Gailly*

*RNDr. Marcela
Gažarová*

*PhDr. Jitka
Greplová*

*Mgr. Blanka
Gruntová*

*Mgr. Stanislav
Hanák*

*PaedDr. Emil
Hecl*

*Mgr. Gabriela
Hlačiková*

*Mgr. Božena
Hlochová*

*PhDr. Naděžda
Hronová*

*RNDr. Dana
Hubková*

*Mgr. Zuzana
Chaloupková*

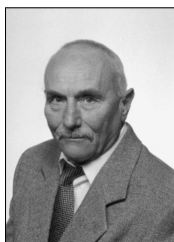
*RNDr. Jana
Jakubcová*

*Mgr. Lucie
Janáková*

*RNDr. Jan
Jelínek*

*Jiří
Jemelka*

*Mgr. Jana
Jemelková*

*Věra
Jemelková*

*Mgr. Milena
Kaštovská*

*Mgr. Jarmila
Ketmanová*

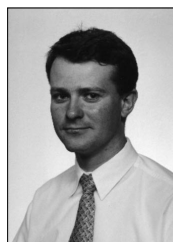
*Mgr. Helena
Kohoutková*

*PhDr. Alexandra
Kozlová*

*† Mgr. Olga
Kozlová*

*Mgr. Jiří
Kříž*

*Mgr. Dana
Kubalová*

*Věra
Kvapilová*

*RNDr. Veronika
Kvapilová*

*Stanislav
Lachnit*

*Romana
Lachnitová*

*Mgr. Milan
Láška*

*PaedDr. Jana
Látalová*

*Julien
Legros*

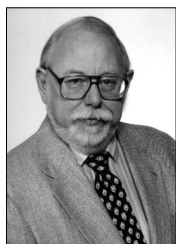
*Mgr. Jitka
Lónová*

*Mgr. Ondřej
Lukáš, M. A.*

*Mgr. Martina
Malínková*

*Richard
Maslanka*

*Jan
Mikulka*

*Mgr. Dagmar
Navrátilová*

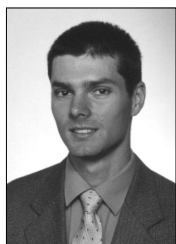
*Mgr. Jitka
Netopilová*

*Philippe
Nocquet*

*Mgr. Radmila
Pavelková*

*Mgr. Marek
Pelcl*

*Mgr. Ervína
Pospíšilová*

*Mgr. Jarmila
Rozehnalová*

*Helena
Rybáková*

*Mgr. Silvie
Sedláčková*

*RNDr. Jana
Slezáková*

*RNDr. Radim
Slouka*

*Mgr. Marie
Steigerová*

*RNDr. Jolana
Svobodová*

*Mgr. Eva
Šafránková*

*Silva
Šenková*

*RNDr. Jarmila
Šimšíková*

*Daniela
Šmoldasová*

*Mgr. Ivana
Táborská*

*PhDr. Dana
Tihelková*

*Mgr. Jaromír
Vachutka*

*Mgr. Jaroslav
Vala*

*Mgr. Eva
Vánská*

*Soňa
Vidličková*

*Mgr. Marie
Voborná*

*Mgr. Martina
Vosková*

*Mgr. Jaroslava
Vozná*

*Blanka
Vrbková*

*Mgr. Miroslav
Vývoda*

*Mgr. Robert
Weinlich*

*Mgr. Dana
Zívalíková*

*Mgr. Ivana
Žádníková*

*Mgr. Lenka
Žampová*

Fotografie profesorského sboru: Miroslav Kraváček

Technicko-hospodářští pracovníci Slovanského gymnázia. Zleva: Jan Vlček, Ludmila Fryblíková, Alena Suchá, Karel Krump, Ing. Martin Slezák, Eva Citovecká

Správní zaměstnanci budovy na tř. Jiřího z Poděbrad. Zleva: Ivo Martinec, Edita Langrová, Jana Pavlíková, Dagmar Machová, Antonie Ptáčková

Pracovnice kuchyně Pasteurova ul. Zleva: Zdena Vinklerová, Alena Štvánová, Ivana Zavadilová, Miloslava Fillová

Pracovnice kuchyně na tř. Jiřího z Poděbrad. Zleva: Jarmila Šanderová, Jana Kredbová, Kateřina Tondlová, Miroslava Lakatošová, Marie Červinková, Ludmila Rendová

Správní zaměstnanci budovy na Pasteurově ul. Zleva: Zdenka Mačáková, Jarmila Šteiglová, Růžena Švandová, Květoslava Daníčková, Stanislav Makowski, Pavlína Utíkalová, Jiří Šmoldas, Jiřina Jančíková

Fotografie zaměstnanců SG: dr. Radim Slouka

Ředitelství Slovanského gymnázia prosí všechny absolventy, aby průběžně aktualizovali veškeré údaje o svém osobním životě, příp. o životě své třídy (zejména změny adres, změny příjmení u vdaných, získání akademického titulu atp.) Při setkání třídy u příležitosti výročí maturity Vás rádi uvítáme ve škole. Rovněž uvítáme Vaše příspěvky nebo fotografie vhodné pro příp. zařazení do příštího almanachu.

Adresa:

Slovanské gymnázium
klub absolventů
tř. Jiřího z Poděbrad 13
771 11 Olomouc

ZMĚNY A DOPLŇKY V SEZNAMU ABSOLVENTŮ SG*od r. 1920 do r. 1997***1920**

† Kosková-Rybová Anna, Praha 6, Štefkova 1209/20 25. 6. 1901

1922

† Nešverová-Hajčmanová Pavla, Olomouc, K. Světlé 16, † 19. 12. 1997 27. 1. 1903

† Vymětal Vladimír, Praha 3, Řiční 10, † 3. 1. 2000 14. 6. 1903

1927

† Pejpková Anna, PhMr., Olomouc, Švabinského 3, † 9. 6. 1998 7. 7. 1909

† Spurná-Trešerová-Vrbová Anděla, PhMr., Štěpánov 324, RA 3 26. 6. 1906

1930

† Paleček Vladimír, Brno, Záhumenice 36, † 1997 29. 5. 1911

† Žáček František, JUDr., Brno-Žabovřesky, E. Machové 32, † 29. 11. 1993 16. 12. 1911

1931

† Pištěcká-Králová Olga, Praha 4-Chodov, Šalounova 1937 13. 10. 1912

1934

† Doležel Antonín, Praha, Husova, † 15. 7. 1993 25. 9. 1915

Lota Miloš, MUDr., Sverige 8. 2. 1914

Martínek František, Ing., Great Britain 1. 6. 1914

† Škrdlant-Bernard Karel, JUDr., Praha 5, Holečkova 73, † 30. 6. 2000 26. 9. 1916

1935

† Cicha Herbert, MUDr., BRD, Bühl, Robert Koch Str. 24 6. 10. 1917

† Zatloukal Antonín, PhDr., prof., Olomouc, Boleslavova 8, † 19. 11. 1998 7. 10. 1916

1937

† Hecl Josef, JUDr., Olomouc, Fischerova 2, † 17. 1. 2002 18. 12. 1917

† Kvapil Jaromír, JUDr., Olomouc, Stiborova 18, † 2. 8. 1999 10. 4. 1919

† Páleník Jiří, Prostějov, Slovenská 8, † 2001 4. 8. 1918

1938 A

† Dokládál Miroslav, Olomouc, Wellnerova 23, † 9. 12. 1995 3. 5. 1919

† Dvořák Vladimír, MUDr., doc., CSc., Olomouc, Švédská 12, † 6. 9. 2000 1. 11. 1919

† Hudlický Miloš, Dr., Ing., doc., USA, 1005 High Land Circ., Blacksburg VA, † 12. 5. 1919

† Hrubý Adolf, Ing., Praha 3-Žižkov, Pospíšilova 4, † 22. 1. 1998 14. 11. 1919

1938 B

† Řičánek Miloslav, Ing., Praha 6-Dejvice, Na Bečvářce 5/745, † 10. 1. 2000 7. 7. 1919

† Prášil Karel, MUDr., Brno, Vsetínská 10, † 27. 1. 1918

1939 A

- † Bittman Otakar, MUDr., BRD, Renchen, Haupt-Str. 13,
Baden-Baden, † 3. 3. 1987 20. 11. 1920
- † Drábová Marie, Olomouc, Krakovská 13, † 21. 9. 1997 25. 12. 1919
- † Fargaš Eduard, MUDr., doc., CSc., Olomouc, Wellnerova 17, † 28. 1. 2001 26. 1. 1920
- † Fischer František, Olomouc, Třebízského 42, † 11. 11. 1997 4. 6. 1920
- Rychlá-Arnoštová Drahomíra, Mgr., Ing., Nový Jičín, Havlíčkova 8 26. 8. 1920

1939 B

- † Skopalík Jindřich, PhDr., Mikulov, 1. května 116, † 15. 2. 2000 13. 1. 1920
- Sudák Andrej, Mgr., Praha 7-Holešovice, Horáková 54 26. 5. 1921

1940 A

- † Čech František, USA, Joppa, † 1987 31. 8. 1921
- † Doležel Vladimír, Rovensko pod Troskami, Matouškova 264, † 8. 7. 1993 8. 9. 1920
- Kašpar Rudolf, MUDr., Olomouc, Peškova 37 23. 8. 1921

1940 B

- † Matějů Svatopluk, Uničov, Šumperská 952, okr. Olomouc, † 4. 10. 1997 15. 1. 1920

1940 C

- † Křeháčková-Lněničková Zdeňka, MUDr., CSc.,
Praha 8, Bínova 532, † 29. 4. 2000 5. 12. 1921
- † Šula Bohumil, Olomouc, Schweitzerova 11, † 2. 11. 2001 3. 1. 1920

1941 A

- † Bartoněk Karel, Ing., Olomouc, Štítného 23, † 29. 6. 2001 26. 7. 1922
- † Brož Jiří, Ing., Olomouc, Vojanova 6, † 3. 7. 2002 24. 5. 1922
- † Floder Čestmír, MUDr., CSc., BRD, Nürnberg, Obere Talgasse 5, † 19. 4. 1999 8. 7. 1921
- † Hrbáček Vlastimil, Bohuslavce, okr. Prostějov, † 22. 5. 1999 16. 10. 1916
- † Janáček František, Ing., Ostrava-Poruba, Opavská 1433, † 20. 2. 1999 23. 4. 1922

1941 B

- † Kozák Emanuel, Ing., Brno, Kotlářská 21, † 7. 6. 2002 10. 9. 1922
- † Lachman Luboš, Olomouc, Mozartova 17, † 22. 10. 2002 25. 4. 1922
- † Malínek Miloslav, Ing., Olomouc, Vaníčková 11, † 21. 3. 2000 21. 11. 1922
- † Pelikán Ivo, Jiří, Italia, Roma, Via Della Rotonda 36, † 26. 6. 1999 7. 2. 1923
- † Schnirchová-Morávková Alena, Praha-Podolí, Jeremenkova 15, † 3. 7. 1998 2. 7. 1922

1941 C

- † Regentík Zdeněk, Olomouc, Matěje z Janova 3, † 9. 9. 2001 10. 4. 1921
- † Stupárková-Petschová Jiřina, Olomouc, Bratří Wolfů 20, † 13. 3. 2002 11. 7. 1922
- Žďárská-Horáčková-Koptová Libuše, Brno, Šumavská 12 13. 8. 1920

1942 A

- † Černošek František, PhMr., Olomouc, Janíčková 13, † 11. 4. 1998 6. 2. 1923
- † Číhalík Čestmír, MUDr., Velká Bystřice, Hřbitovní 603, okr. Olomouc 25. 4. 1923
- † Divišová-Dědicová Anna, Bohdíkovo 36, okr. Šumperk, † 15. 2. 2002 20. 1. 1923
- Haderka Jiří, JUDr., prof., CSc., Havířov-Město, Werichova 2a 19. 4. 1924
- † Klečka Miloš, Opava, Strossmayerova 12, † 31. 10. 2001 25. 6. 1923
- † Kolář František, Ing., Sverige, Sundwal 13, Neptunvagen 24, † 11. 9. 2001 7. 6. 1923

1942 B

- † Hanák Vladimír, JUDr., Olomouc, Komenského 21, † 4. 8. 2000 11. 9. 1923
- † Havelková-Honková Vlasta, Opava, Mezi trhy 3, † 22. 4. 1997 6. 9. 1923
- † Látal Jiří, PhDr., doc., CSc., Olomouc, Wellnerova 10, † 25. 1. 1999 17. 4. 1923
- † Lubojacká Jarmila, Ing., Krnov, Pod Cvilínem F22/3, † 1998 8. 10. 1923
- † Nakládal František, JUDr., Suchonice 39, okr. Olomouc, † 23. 8. 2001 6. 2. 1923
- † Rychlák Vladimír, Ing., SR, Bratislava, Jelačicova 12, † 6. 9. 2001 11. 12. 1922

1942 C

- † Hoplíčková-Andrlová Alena, Olomouc, Petelinova 3, † 31. 5. 2001 1. 6. 1923
- † Vidimský Bohuš, Olomouc, Dalimilova 1, † 28. 11. 2000 25. 4. 1923

1943 A

- † Coufal Bohumil, Ostrava-Poruba, Čkalovova 916, † 2001 5. 7. 1923

Dokoupil Jan, Ing., Olomouc, Masarykova 32	29. 2. 1924
† Günter Čestmír, Ing., Ostrava-Hrabůvka, Hajdova 14, † 11. 2. 2001	14. 5. 1924
Kadlecová-Seidlová Libuše, Náměšť na H.-Loučany 678, okr. Olomouc	24. 2. 1924
† Karkoš Libor, MUDr., Olomouc, Dobrovského 24, † 3. 1. 2000	7. 4. 1924
† Kohoutek Ladislav, Náměšť na Hané 136, okr. Olomouc, † 24. 4. 1998	20. 6. 1923
† Koblížek Ludvík, JUDr., Olomouc, Wellnerova 8, † 24. 10. 1999	11. 3. 1923
1943 C	
† König Alois, Jedlí 121, okr. Šumperk, † 22. 4. 2001	29. 6. 1923
Smejkal Bohuslav, Samotišky, Zahradní 4, okr. Olomouc	11. 5. 1924
Stumpfěová-Vencelidesová Taťána, MUDr., Znojmo, Jarošova 26	20. 3. 1924
† Šanda Miroslav, RNDr., PhMr., CSc., Zlín, Bařova 1276/712, † 22. 11. 1997	16. 10. 1923
Šiler Miroslav, Ing., Brno 16, Poznaňská 1	15. 9. 1924
Třasoň Svatopluk, PhDr., Zlín, Bařova 876, Věžové domy	20. 1. 1924
† Tylšar Vladimír, Olomouc, † 21. 7. 1945	1. 6. 1924
† Variš Josef, Holešov, Palackého 1278, okr. Kroměříž, † 23. 2. 1997	16. 8. 1924
† Vašíček Jan, Ing., Olomouc, Kosmonautů 9, † 20. 3. 2000	24. 2. 1924
† Večerka Kazimír, JUDr., PhDr., Praha-Zahradní město 2414, † 1. 9. 1999	8. 5. 1924
† Wolf Bedřich, Prostějov, sídl. Svobody 13/46, † 9. 10. 2001	13. 8. 1921
† Žižka Miloslav, MUDr., Olomouc, Jižní 83, 10. 4. 1998	23. 6. 1924
† Žondra Vlastimil, JUDr., PhDr., Olomouc, M. Pospíšilové 12, † 12. 10. 1997	13. 6. 1924
1944 A	
† Bátěk František, MUDr., doc., CSc., Olomouc, Mošnerova 4, † 29. 10. 2001	30. 5. 1925
Dvořáčková-Douchová-Benešová Věra, Olomouc, Švabinského 3	29. 12. 1925
† Háblová-Pospíšilová Helena, PhMr., Olomouc, Hálkova 25, † 7. 3. 1999	29. 7. 1925
† Janáková-Nováková Eva, Břidličná, Hřbitovní 6, † 4. 4. 2002	25. 12. 1925
Kučera Ladislav, Ing., Hlubočky, Na orátě 483, okr. Olomouc	10. 4. 1925
1944 B	
† Kulíšková-Pavlová Dobromila, MUDr., Praha 4, Podolská 26, †	13. 6. 1925
† Mašková-Pešková Marie, PhMr., Brno, Štouračova 1, † 15. 5. 2001	26. 4. 1925
† Pokorný Vítězslav, Šumperk, Václavkova 11	16. 5. 1925
† Preč Jaroslav, Rozstání, okr. Prostějov, †	9. 9. 1925
† Příleská Naděžda, MUDr., Olomouc, Politických vězňů 6, † 8. 3. 1999	19. 11. 1925
† Schejbal Miroslav, Přerov, Petřivalského 10	21. 3. 1924
Svoboda Miroslav, RSDr., JUDr., Olomouc, Nábřeží 2	25. 9. 1925
† Šnajdr Dušan, MUDr., Přerov, Dvořákova 29, † 2001	25. 5. 1925
† Utíkal Lubomír, Ing., Olomouc, Veverkova 2, † 23. 8. 2001	16. 11. 1925
† Vláčil Milan, Ing., Praha 4, Olbrachtova 1048, † 25. 12. 1993	12. 9. 1925
† Vychodil Miroslav, JUDr., CSc., Praha 4, Kaplická 848, † 8. 11. 2001	7. 8. 1925
Vykoupil Karel Ferdinand, Dr. med., cand. rer. nat., M. D., Ireland, Ardmore, Cs. Waterford	12. 9. 1925
† Zapletal Vladimír, Ústí n/Labem, Stavbařů 2783, †	6. 3. 1924
1945 A	
Kovařík Jaromír, doc., MUDr., CSc., Vápno, Újezd 76, okr. Pardubice	24. 9. 1926
Kovaříková-Mašláňová Dobroslava, MUDr., Majetín, Náves 47, okr. Olomouc	8. 4. 1926
1945 B	
† Drtilová-Pivničková Eva, Znojmo, Janáčková 14, † 17. 6. 2000	12. 12. 1926
† Macháček František, JUDr., Žerůvky 18, okr. Olomouc, † 16. 11. 2000	23. 5. 1925
† Moudrý Radomír, Ing., Schweiz, Domat/ems, Via Cuschas 4, 7013 Graubünden, † 19. 10. 2001	1. 1. 1926
† Nechvátalová-Chramostová Magdalena, Mgr., Brno, Bendlova 7, † 2001	27. 10. 1926
† Novák Otakar, MVDr., Ostrava-Muglinov, Bohumínská 174, † 22. 11. 2001	15. 10. 1924
Srovnal Josef, Olomouc, Havířov, Místní 7, okr. Karviná, † 22. 3. 1925	22. 3. 1925
1945 C	
Skokan Roman, JUDr., Praha 5-Bubeneč, Na Hutích 10	7. 3. 1926
Tlačbaba Jan, Mgr., Olomouc, Na střelnici 44	27. 2. 1926
Turek Karel, MUDr., Olomouc, Na vozovce 46	8. 3. 1927
Vavrouchová-Pichnerová Zdenka, Mgr., Olomouc, Dělnická 27	9. 10. 1925
Voláková-Slezáková Zdeňka, Mladá Boleslav, U stadionu 961	17. 12. 1926

1945 D

† Fiala Karel, Olomouc, Karafiátova 1, † 15. 10. 2001 11. 2. 1922

1945 E

Augustinová-Mayerová Věra, Rumburk, Máchova 10, okr. Děčín 5. 7. 1926
 † Dragounová-Kulíšková Ludmila, Olomouc, Schweitzerova 6, † 26. 2. 2000 5. 9. 1926
 Kořínková-Dokoupilová Helena, JUDr., Olomouc, Masarykova 32 14. 5. 1926
 † Štěpařová-Weberová Miluška, MUDr., † 1999 26. 1. 1926

1946 A

† Blatný Zdeněk, MUDr., Olomouc, Krapkova 42, † 21. 6. 1998 23. 5. 1927
 † Híkl Milan, JUDr., Olomouc, Mozartova 24, † 4. 2. 2000 11. 2. 1927
 † Unzeitig Vítězslav, Olomouc, Lužická 14, † 28. 1. 2000 4. 6. 1923

1946 B

Homolka Vlastimil, JUDr., Praha 4, Jažlovická 1328 6. 8. 1927
 Klíč Vladimír, JUDr., Znojmo, Sídl. 6/E, Pražská 21. 4. 1926
 † Korhoň Miloslav, MUDr., doc., CSc., Olomouc, Kmochova 29, † 13. 6. 1998 2. 3. 1927
 Králík Jiří, MUDr., prof., DrSc., Týn nad Bečvou, Pod lesem 295, okr. Přerov 30. 12. 1927
 † Mlčák Věroslav, Olomouc, Polská 70, † 29. 4. 1997 2. 1. 1927
 † Neoral Lubomír, JUDr., MUDr., prof., DrSc., Olomouc, Rokycanova 9, † 25. 3. 2000 31. 10. 1927
 † Tomečková-Nováková Dagmar, Olomouc, Polská 12, † 9. 5. 1996 13. 8. 1925

1946 C

† Šulc Jiří, PhMr., Praha 2, Karlovo nám. 31, † 13. 10. 1970 18. 9. 1927
 † Vozný Květoslav, JUDr., Ostrava-Mariánské Hory, 28. října 201 20. 4. 1927
 † Tylich Jaroslav, Olomouc, Pavlovická 17, † 14. 10. 2001 24. 2. 1927

1947 A

† Fousek Mojmír, MUDr., Praha 7-Holešovice, Dobrovského 29, † 23. 5. 1928
 Grygar Mojmír, PhDr., Praha 4 Hurbanova 21 3. 2. 1928
 † Jadrníčková-Navrátílová Anna, Náměšť na Hané, Komenského, okr. Olomouc, † 1. 2. 1928
 † Jelenecký Vladimír, Ing., Teplice, Skupova 1255, okr. Teplice, † 17. 5. 1928

1947 B

† Facová-Gogelová-Juráková Eva, MUDr., Krnov, Vodní 16 16. 3. 1927
 † Gayarová-Cesíková Marie, PhMr., Praha 5-Smíchov, Ostrovského 3, † 19. 12. 1984 9. 1928
 Heinrichová Marie, Křelov, okr. Olomouc, Lipové nám. 19 20. 3. 1928
 Kašparová-Baďurová Věra, Olomouc, Politických vězňů 4 12. 7. 1928
 † Mazal Antonín, SR, Banská Bystrica, Hradca Králové 4, † 2001 12. 10. 1927
 † Nepokupňojová-Horáková-Vyvečková Taťána, † 3. 4. 1993 29. 10. 1927
 † Petr Karel, Ing., Brno, Pavlovská 17, † 21. 8. 1996 7. 11. 1927
 Soldán Přemysl, MUDr., Opava 6, 17. listopadu 5 31. 7. 1928
 Veškrna Ladislav, Ing., Kladno 2-Kročehlavy, Sítná 3106 26. 1. 1928
 † Vyšín Vratislav, RNDr., prof., CSc., Olomouc, Švermova 3, † 17. 4. 1999 4. 2. 1926
 Wiedermann-Vít Otto, VŠestudy 45, okr. Mělník 13. 2. 1928

1948 B

Hladká-Perglerová Pěva, Olomouc, Polská 70 6. 6. 1929
 Pechoč Vladimír, Ing., SR, CSc., Nálepkova 58, okr. Poprad 5. 6. 1929
 † Plainer Milan, JUDr., Bruntál, tř. Hrdinů 27 26. 1. 1929
 Serbousková-Bušková Dagmar, JUDr., Praha 3, Písecká 16 12. 7. 1929
 † Scheinar Jiří, MUDr., prof., CSc., Olomouc, Na trati 81, † 27. 10. 1998 29. 10. 1929
 † Vrána Stanislav, Olomouc, Erenburgova 24 26. 7. 1929

1948 C

† Šmahelová-Trostová Helena, PhDr., Rakovník, † 5. 11. 1997 14. 7. 1910
 † Šolc Antonín, Ing., Toveř 3, okr. Olomouc 5. 5. 1929
 Tilleová-Anderegg Marie, Olomouc, Horní nám. 4 7. 2. 1929
 † Zapadlová-Hulová Zdeňka, Lešany 168, okr. Prostějov 7. 9. 1929
 Zaťloukalová-Kalenda Doubravka, MUDr., Nederland, Hanzelaan 110, 7607 NX, Almeld 7. 3. 1929
 † Zbořil Antonín, PaedDr., Olomouc, Dr. Horákové 13, † 10. 6. 1981 15. 4. 1908

1949

† Prachařová Evženie, Olomouc, K. Světlé 18, † 30. 6. 1998 29. 7. 1929

1950 A

† Chytil Jan, PhDr., DrSc., Olomouc, Hanušova 16, † 11. 11. 1999 18. 7. 1929
 Klímeš Vladimír, Doloplazy 95, okr. Olomouc 20. 2. 1931
 Svěráková-Černá Eva, MUDr., Olomouc, U botanické zahrady 16 22. 8. 1931

1950 B

† Dohnalová-Bílková Alenka, MUDr., Olomouc, Petelinova 9, † 15. 9. 1998 4. 3. 1931
 † Stavělová-Velčovská Zdeňka, PaedDr., Olomouc, Dr. Nedvěda 1, † 13. 9. 1998 19. 5. 1931

1951A

Bělák Vladimír-Victor, Grand Forks, B.C., Canada, Box 2248,
 1HO RRI C Site 2020 13. 5. 1931
 Doležal Oldřich, Bělkovice-Laštany 168, okr. Olomouc 5. 4. 1931
 Drábek Josef, Slušovice, Školní 281, okr. Zlín 5. 2. 1930
 † Homola Jan, mimo ČR 1. 8. 1931
 Honka Josef, Fryšták, Jalubí, okr. Uherské Hradiště 8. 3. 1929
 † Horný Jiří, MUDr., Prostějov, Nerudova 71 8. 7. 1933
 † Kubíček Vojmír, MUDr., CSc., Humpolec, Jihlavská 944, okr. Pelhřimov 28. 4. 1932
 † Štědrý Miroslav, JUDr., Praha-Modřany, Nad pískovnou 10 21. 11. 1932

1951 B

† Nastoupilová-Sedláčková Ludmila, Olomouc, Hněvotínská 28, † 31. 12. 1999 28. 7. 1932

1951 C

Bašná-Zádorožná Marta, MUDr., Praha 6, Čískova 16 4. 9. 1932
 Dočkal Milan, Ing., Prostějov, Nálepková 1 11. 1. 1932
 Dohnal Vít, PhDr., Olomouc, Na trati 45 25. 3. 1932
 Mazal Pavel, PhMr., Brno, Křídlovická 2a 22. 1. 1931
 Pospíšil Vlastislav, Olomouc, Balbínova 8 28. 4. 1932
 Sedláčková-Dudová Anna, Ing., Starojická Lhota 24, okr. Nový Jičín 22. 3. 1932
 Sokolíček Jiří, Ing., Blansko, Salmovy 13 15. 3. 1933
 Studýnka Vlastimil, Ing., Přerov, gen. Janouška 18 16. 9. 1932
 Telíšek František, PaedDr., Olomouc, Radíkovská 5 5. 12. 1931
 Vymětalová-Zapletalová-Mayerová-Bubenková Jana, doc., PhDr., CSc.,
 Olomouc, Foerstrova 15 20. 4. 1932

1952 A

† Hanák Stanislav, MUDr., Olomouc, Jílová 27, † 8. 12. 1998 21. 6. 1934
 Novák Antonín, RNDr., Olomouc, Dělnická 46 10. 5. 1934

1952 C

Gargelová-Podivínská Ivana, MUDr., Olomouc, Mozartova 44 17. 9. 1933
 † Nesvadba Miroslav, Ing., Olomouc, Heyrovského 12, † 18. 1. 2000 20. 10. 1932
 † Příbylová-Bobková Dagmar, Brno-Řečkovice, Pittnerové 5, † 11. 1. 2002 5. 10. 1934
 † Vaďura Miroslav, Ing., Pardubice, Palackého 1930, † 8. 7. 2000 8. 8. 1933
 † Vlková-Žlebková Eva, PhDr., Olomouc, Kramériova 16, † 4. 6. 1999 9. 7. 1933

1952 D

† Donát Oskar, MUDr., Olomouc, Kmochova 29, † 26. 7. 2000 25. 7. 1932
 Lízal Dobroslav, Mgr., Olomouc, Foerstrova 61 27. 10. 1934
 Šuffner Roman, JUDr., Praha 6-Střešovice, Východní 32/244 9. 3. 1932
 Valenta Jaroslav, Ing., Jablonec nad Jizerou, Nádražní 313, okr. Semily 15. 8. 1934
 Zátka Jiří, Ing., Vsetín, Sousedíčkova 1166/50 5. 4. 1934

1952 E

Junk Ivan, RNDr., Olomouc, Krakovská 2 14. 7. 1933
 † Rapant Vladislav, Olomouc, Švermova 3, † 31. 1. 2002 25. 2. 1932
 Švanda Ludevít, Ing., Olomouc, Českosobratrská 7 8. 3. 1932

1952 F

† Kučera Zdeněk, Ing., Libina 295, okr. Šumperk 7. 4. 1934
 † Sklenář Miroslav, Ing., Olomouc, Přichystalova 64, † 4. 9. 1999 11. 11. 1933
 Rajhel František, Ing., CSc., Praha, Blanická 6 12. 1. 1933

1953 IV. A

- † Brázda Jiří, Havířov, Dělnická 16, okr. Karviná, † 14. 10. 1933
 Čechák Luděk, MUDr., Karviná 6, Nové Město, Urxova 1545 22. 7. 1934
 Šana Jaroslav, PhMr., RNDr., Šternberk, Pekařská, okr. Olomouc 15. 12. 1934
 † Skopalík Stanislav, Chotusice 96, okr. Kutná Hora, † 2001 4. 8. 1934
 Vogl Miloslav, Olomouc, Kosmonautů 13 15. 4. 1934

1953 IV. B

- Kolísková-Kostková Eva, Mgr., Olomouc, Pavlovická 1 21. 7. 1934
 Schwarzová-Očenašková-Miklíková Jitka, Brno, Čapkova 7 20. 1. 1934
 Vydumusová-Provazníková Dobroslava, MUDr.,
 Šternberk, Nádražní 22, okr. Olomouc 13. 8. 1933

1953 IV. C

- Zelinková-Hametová Marie, MUDr., Hradec Králové, Smiřická 330 6. 11. 1934

1953 III. A

- † Dolínková-Klimentová Jarmila, MUDr., Zlín-Malenovice, Zahradní čtvrť 844 6. 5. 1935
 Hubáčková-Zelinková Ludmila, Mgr., Přerov, Trávník 12 18. 12. 1934
 Obšnajdr Zdeněk, JUDr., Praha 6, Návazná 1 12. 6. 1935
 Ondroušková-Šráčková Marie, MUDr., Třinec, Dukelská 36 8. 6. 1934
 Raubic Jiří, Ing., Olomouc, Hlušovická 26 30. 5. 1935
 Tichá-Zuzká Anděla, Mgr., Ostrava-Poruba, nám. Družby 1212 31. 5. 1935
 Urbánková-Žondrová Věra, Mgr., Olomouc, Pospíšilové 12 24. 3. 1935
 Vaňhara Zdeněk, MUDr., doc., CSc., Olomouc, Ztracená 1 18. 3. 1935
 † Zolotarevová-Burianová Tamara, Olomouc, Komenského 10, † 7. 6. 2002 2. 11. 1935

1953 III. B

- Borek Čestmír, Ing., Uherské Hradiště-Mařatice, Okružní 694 7. 1. 1935
 Hansman František, Ing., Olomouc, Křižíkova 7 17. 12. 1935
 Jahodová-Marková Libuše, RNDr., doc., CSc., Olomouc, Horní Hejčinská 36 2. 8. 1935
 † Konvalinka Jaroslav, Ing., Olomouc, Boleslavova 22, † 7. 10. 1999 23. 12. 1934
 Kučera Jaroslav, Ing., Olomouc, Na Letné 34 12. 2. 1935
 Kučera Zdeněk, univ. prof., akad. sochař, Olomouc, Havlíčkova 13 1. 5. 1935
 † Laštůvková-Zatloukalová Eva, Olomouc, Rumunská 7, † 11. 4. 1997 13. 5. 1935
 Lepka Ivan, RNDr., CSc., Olomouc, Foerstrova 47 17. 11. 1934
 † Lukáš Blahoslav, Ing., Olomouc, Pavlova 62, † 9. 9. 1999 21. 3. 1935
 Máderová-Tichá Olga, prom. filolog, Brno, Chaloupeckého nám. 2 21. 12. 1934
 † Šipka Jan, Ing., Olomouc, Purkyňova 41, † 21. 12. 2001 8. 8. 1935
 Synková-Matyášová Miluše, Olomouc, Štítného 14 19. 10. 1934
 † Unger Rajmund, MUDr., doc., CSc., Olomouc, Veleslavína 17, † 2. 10. 1997 5. 6. 1935
 † Vepřek Jiří, Ing., Olomouc, Masarykova tř. 40, † 6. 6. 2002 8. 1. 1935

1954

- Bauman Rostislav, MUDr., BRD, Erlenbach am Main, Am Main,
 Am Standtwald 64, D63906 22. 3. 1936
 Horáková-Kotková Vlasta, Čáslav, Klimenta Čermáka 117 26. 8. 1936
 Klablerna Petr, Ing., prof., DrSc., Rohozná 419, okr. Svitavy 29. 2. 1936
 Lehárová-Vysloužilová Věra, Náměšř na Hané Nádražní 332, okr. Olomouc 14. 7. 1936
 Pejpková-Strnadová Zdenka, Praha 6, Eliášova 19 2. 4. 1936
 Skokánek Zdeněk, Ing., CSc., Praha 4-Lhotka, Sulická 460/8 14. 1. 1936
 Zeiner Josef, Ing., Brno, Gorkého 4 25. 2. 1936

1956 B

- Hužva Jiří, PhDr., Olomouc, Tererovo nám. 2 6. 2. 1938
 Pazderová-Nováková Dobroslava, MUDr. Olomouc, Požárníků 5 29. 10. 1938

1956 C

- Just Milan, PhDr. Olomouc, Pavlova 89 28. 6. 1939
 Ohnútová-Peřtová-Medková Anna, Olomouc, Svornosti 51 19. 1. 1939

1957 A

- Bartošová-Buchničková Zdenka, Olomouc, Na trati 82 10. 5. 1940
 Dopita Zdeněk, Nové Vilémovice 70, okr. Jeseník 14. 1. 1940

- Garkisch Otto, Ing., Horní Bludovice 351, okr. Frýdek Místek 5. 2. 1940
 Kolářová-Losenická Milada, Kostelec nad Orlicí, okr. Rychnov nad Kněžnou,
 Štefánikova 920 6. 4. 1939
 Hradilová-Skopalíková Jana, Olomouc, Černá cesta 10 26. 2. 1940
 Hroch Petr, Vráž, okr. Písek, REHA Sanatorium 18. 3. 1940
 Charbulová-Garkischová Jana, Horní Bludovice 351, okr. Frýdek Místek 8. 4. 1939
 Kocman Karel, Ing., SR, Dubnica n. V., Centrum CI-37/86 9. 10. 1940
 Kovařík Josef, Uničov, bří Čapků 786 29. 5. 1938
 Losenický Vítěk, Kostelec nad Orlicí, okr. Rychnov nad Kněžnou,
 Štefánikova 920 5. 5. 1940
 Smrčková-Vodáková-Slouková Eva, Olomouc, Wolkerova 26b 28. 8. 1938
- 1957 B**
 † Kučera Alois Olomouc, Masarykova tř. 21, † 27. 7. 1999 13. 12. 1938
 Polánková-Široká Anna, MUDr., Olomouc, Jižní 110 25. 5. 1940
- 1958 A**
 † Hroch Pavel, Ing., SR, Povážská Bystrica, Lánská 1099, † 20. 6. 1997 28. 8. 1941
 † Salfická-Matznerová Božena, Praha 3, Na Balkáně 2645, † 16. 12. 2002 5. 6. 1941
 Vymlátilová-Polesná Jarmila, Olomouc, Opletalova 1 19. 1. 1941
- 1958 B**
 Jelínek Václav, Ing., Olomouc, Polívkova 7a 27. 5. 1941
 † Kanyza Jaroslav, RNDr., Praha 9-Klánovice, Smržovská 1, † 7. 12. 1998 24. 11. 1941
 Křížová-Kanyzová Hana, Praha 9-Černý Most, Mansfeldova 791/5 29. 1. 1941
 Linková-Schächerová Anna, Olomouc, Pavlovova 89 17. 4. 1941
 Popelka Maria Renotiére, Bořivojova 17 2. 6. 1941
 Sedláček Pavel, Ing., CSc., Tábor, Pod nemocnicí 1861/1 5. 4. 1941
 Šimánek Jan, Ing., CSc., Praha 4-Jižní Město-Háje, Hvizdoslavova 506 30. 3. 1941
 Štekl Zdeněk, MUDr., Domažlice, Nezvalova 616 31. 5. 1941
 † Šubová-Damková Anna, Lipová Lázně 471, okr. Jeseník 20. 4. 1941
 Zlámal Jan, RNDr., Ostrava 1, Nádražní 60 27. 3. 1941
 † Zrostlík Josef, Ing., Praha 9-Čakovice, gen. Svobody 703 10. 3. 1941
- 1958 več.**
 † Jančík Karel, Olomouc, Hrnčířská 38, † 22. 12. 97 19. 1. 1922
- 1959 A**
 Krausová-Szeghlösová Jana, Ing., SR, Nové Zámky, Štrková 10 12. 5. 1942
 Neoral Jan, Mirošov, Trokavec 64, okr. Rokycany 9. 9. 1942
- 1959 B**
 Mazák Libor, Olomouc, Pavlovova 95 23. 1. 1942
 Pachman František, Ing., Olomouc, Ztracená 15 14. 4. 1942
 Pazdera Jindřich, MUDr., prof., Olomouc, Hanušova 8 5. 1. 1942
 Polášková-Malíková Dagmar, MUDr. 23. 7. 1942
 Vaníčková Emilie, BRD, München 5. 3. 1942
- 1959 C**
 † Kučka Jiří, Ing., Olomouc, Palackého 13, † 7. 1. 2000 21. 11. 1941
 Skácel Jaroslav, Ing., Olomouc, Horní nám. 17 25. 9. 1942
 Urbancová-Coufalová Jarmila, Mgr., Olomouc, Pavlovova 44 8. 10. 1942
 Vybíralová-Pěkníková Alena, MUDr., Olomouc, Fügnerova 38 13. 2. 1942
- 1959 dálk.**
 Tabarková, roz. Čihalová Helena, Olomouc, Božetěchova 4 23. 10. 1927
- 1960 A**
 Bednářová-Kotišová Marie, Šternberk, Masarykova 36 26. 2. 1943
 † Bureš Bedřich, Olomouc, Pavlovova 85, † 8. 1. 2000 21. 11. 1943
 Ditmar Rudolf, MUDr., doc., Csc., Olomouc, Sukova 5 23. 10. 1943
 Hálek Jan, Ing., Olomouc, Wolkerova 20 24. 4. 1943
 Kozáková-Kindlová Milada, Olomouc, Dukelská 13 12. 3. 1943
 Leszkowová-Anderlová-Černá Václava, Olomouc, Kosmonautů 13 6. 9. 1943
 Sazovský Vladimír, Ing., Olomouc, Glazarové 9J 14. 10. 1943
 Zlámal Jan, Olomouc, Jílová 14 7. 7. 1942

1960 B

- † Loveček Milan, Ing., Olomouc Benýškova 6, † 11. 1. 2001 19. 1. 1943
Malá-Spáčilová-Balodyová Jana, Přerov, Budovatelů 3 14. 11. 1943

1960 C

- Hron Jaroslav, Ostrava-Lhotka, Kalinova 6 8. 4. 1943
Jabůrková-Brokešová Ivanka, Olomouc, Jílová 9 21. 8. 1942
Kolář Vladislav, Praha 5-Stodůlky, Mohylová 6 1. 1. 1943
† Stavělová-Hájková Zdenka, Olomouc, Werichova 16, † 14. 2. 1995 29. 9. 1943
Uhlíř Lubomír, Opočno, Skuherského 589 29. 8. 1943
Varhaník Jiří, Ing., Kroměříž, Švestkova 1 28. 8. 1943
Veselý Petr, Brno-Jundrov, Březová 62 5. 12. 1943
Vrána Ctirad, Most, Jiráskova 382 5. 6. 1943

1960 dálk.

- † Lach Jan, Olomouc, Holubova 3, † 30. 12. 97 2. 2. 1939

1961 A

- Lép Jiří, Ing., Olomouc, Tovární 15 29. 1. 1944
Markovicková-Hužvová Blanka, Mgr., Olomouc, Zelená 3 2. 2. 1944
Pospíšilová-Dvorská-Rybáková Helena, Olomouc, Handkeho 1 24. 11. 1943
Slouka Jan, RNDr., Olomouc, Starodružníků 1 6. 12. 1943
† Zeman Zdeněk, Ing., Olomouc, Varšavské nám. 6, † 19. 10. 1999 20. 10. 1944

1961 B

- Dohnalová-Spáčilová Libuše, Olomouc, Jánského 14 17. 3. 1944
Horálková-Nerudová Oldřiška, Olomouc, Fibichova 21 22. 8. 1944
Škrabalová-Doleželová Alena, Olomouc, Družební 12 8. 11. 1943

1961 C

- Přikrylová Zdenka, Olomouc, U kovářny 38 29. 5. 1944

1961 dálk.

- Randa Miroslav, Přerov, Škrobákova 4 13. 3. 1924

1962 A

- Weiser Ivan, Ing., CSc., Olomouc, Vejdovského 1 16. 11. 1944
Zeisbergerová-Tihlářová Jana, Olomouc, Nešporova 3 11. 11. 1945

1962 B

- Homolová-Slouková Jana, Olomouc, Starodružníků 1 1. 12. 1944
Horáková-Mrkvicová-Pešková Milada, Olomouc, U kovářny 30 30. 7. 1945
Zelinková-Němcová Miluše, Praha 9-Běchovice, Přípřežní 110 30. 3. 1945
Zemanová Alena, Olomouc, Koželužská 25 26. 1. 1945

1962 dálk. voj.

- † Kozelský Josef, Olomouc, Masarykova 26, † 20. 7. 1996 5. 3. 1921

1962 dálk.

- Foltýnková-Truxová, roz. Kolísková Hana, Olomouc, Kališnická 9 2. 7. 1937
† Hnízdo Milan, Těšetice, okr. Olomouc, 8. května 173, † 8. 1. 1994 13. 10. 1928
Stodolová Miluše, Mgr., Olomouc, Jeremiášova 12 12. 2. 1943
Truxa Oldřich, Ing., Olomouc, Kališnická 9 16. 6. 1935

1963

- Batěk Pavel, Olomouc, Hrachoviska43 5. 9. 1945
Palásková-Kotková Bohumíra Olomouc, Koželužská 3 17. 9. 1944
Rašner Jan, Šternberk, okr. Olomouc, Uničovská 95 21. 4. 1944
Směkalová-Mazánková-Weichocká Jiřina, Olomouc, tř. Svornosti 6 15. 1. 1945

1963 dálk.

- † Budík Miloslav, RNDr., Olomouc, Dvorského 12, † 23. 4. 1999 21. 5. 1935
Dvořák Vladimír, Olomouc, Foerstrova 42 16. 2. 1924
Folprecht Miroslav, Štěpánov Horní 125 22. 8. 1922

1963 dálk. voj. A

- † Křena Bohumír, Olomouc, Nálepka 13, † 2. 7. 1996 26. 11. 1930
Petržel Jaroslav, PhDr., Olomouc, Píkova 7 21. 4. 1929

1963 dálk voj. B

† Rajnoch Eduard, Olomouc, Kaštanová 27, † 27. 10. 1997 21. 7. 1929

1964 A

Dražná-Debnárová Zdenka, Olomouc, Starodružiníků 5 31. 12. 1945
 Fárová-Fischerová Ivana, Praha 4, Na Pankráci 34 6. 2. 1946
 Kirschová Reichová, Eva Olomouc, Velkomoravská 61 15. 7. 1946
 Kleislová-Černohorská Jitka, MUDr., Opava-Kateřinky, Benešova 9 25. 3. 1946
 Knopová-Žídková Jaroslava, Ostrava, Srbská 19 26. 3. 1946
 Malíková-Fjurá Stanislava, Ostrava-Poruba, Podroužkova 1960 3. 1. 1946
 Obereignerová-Smékalová Mária, Olomouc, Dr. Horákové 5 23. 9. 1946
 Procházková-Tauberová-Holarová Zdena, Olomouc, Hrachoviska 57 16. 5. 1946
 Šimánková Eva, Ing., Olomouc, Na struze 11 9. 12. 1945
 Knopová-Žídková Jaroslava, Ostrava, Srbská 19 26. 3. 1946
 Vaculíková Danuše, Olomouc, Pavelčákova 9 23. 2. 1946
 Zezulová-Vojáčková Miroslava, Olomouc, Hrachoviska 22 11. 2. 1946

1964 C

Poděbradová-Knězová Miroslava, Praha-Vinohrady, Boleslavského 20 5. 5. 1946

1964 dálk. A

† Blažková, roz. Statková Jarmila, Olomouc, Kosmonautů 16, † 20. 10. 1997 21. 3. 1929
 Mücková Karla, Olomouc, Dolní nám. 6 9. 11. 1940
 Slaviček, Břetislav, Olomouc, Slunečná 1 27. 4. 1925
 † Šmarda Ladislav, Olomouc, Polská 31, † 27. 5. 1996 24. 7. 1930

1964 dálk. B

† Mlčochová, roz. Trtililová-Zbožinková-Mlčochová Marie,
 Olomouc, Tylova 4, † 29. 5. 1999 19. 9. 1940
 † Nevtípil Václav, Dolany 297, okr. Olomouc, † 1994 11. 2. 1932

1964 dálk. voj. A

† Slavík Stanislav, Olomouc, Dr. Horákové 13, † 15. 2. 1995 24. 4. 1925
 † Zítka Josef, Olomouc, Tolstého 32, † 20. 6. 1995 29. 1. 1918

1964 dálk. voj. B

† Krídlo Ján, Olomouc, Norská 26, † 10. 3. 1991 19. 7. 1927
 † Štastník Lubomír, Těšetice 151, okr. Olomouc, † 16. 11. 2001 13. 9. 1924
 † Závodský Jaroslav, Olomouc, Dr. Horákové 19, † 1. 3. 2000 7. 1. 1924

1965 A

Aujezdská-Kührová Zlata, Olomouc, Dykova 9 25. 10. 1947
 Hrabalová-Štastná-Spurná Ludmila, Ing., Olomouc, Glazarové 5 16. 10. 1946
 Svobodová-Kubičková-Horáková-Svobodová-Dačická Miroslava, PaedDr.,
 Olomouc, Družstevní 1 19. 4. 1947
 Weissová-Hamerská Olga, Olomouc, U kovárny 42 9. 5. 1947
 Zouharová-Holá Jaroslava, MUDr., Olomouc, Nálepkova 4 8. 12. 1946

1965 B

Kubešová-Plodková Božena, Samotišky, Fromkova 4, okr. Olomouc 8. 3. 1947

1965 dálk. A

Kubálková-Očenášková Nataša, Olomouc, Šlechtitelů 13 22. 1. 1945
 Mynaříková-Marková-Provazníková Jana, MUDr.,
 Hranice n. Mor., Mlýnský příkop 1790 17. 11. 1945

1965 dálk. B

Burešová-Strommerová-Sekaninová Libuše, Olomouc, Sienkiewiczova 20 19. 12. 1945

1965 dálk. voj. A

† Bartoník Josef, Olomouc, Rožňavská 2, † 21. 4. 2000 26. 2. 1927
 † Košata Josef, Olomouc, Lomená 7, † 20. 9. 1994 12. 3. 1931

1965 dálk. voj. B

† Šigut Jiřík, Olomouc, Velkomoravská 61, † 9. 9. 1998 9. 2. 1931

1965 dálk. voj. C

- Durančík Ondřej, Olomouc, Polská 60a 12. 6. 1933
 † Talášek František, Olomouc, Špálova 3, † 9. 4. 2000 14. 3. 1931

1965 več. B

- † Jadrníček Zdeněk, Olomouc, Pionýrská 22, † 5. 1. 1998 24. 12. 1943
 Preč Jan, Ing., Olomouc, Svolinského 61 25. 4. 1946

1966 A

- Bartošová-Komárková Libuše, Brodek u Přerova, Komenského 394
 Filipová-Trsková Marie, PhDr., Teplice, Na konečné 9 29. 9. 1947
 Krejčí-Ptáčková-Krejčí-Večeřová, Libuše, Olomouc, Foerstrova 16 22. 10. 1947

1966 dálk. A

- Březinová, roz. Kotůlková Zdeňka, Olomouc, Švabinského 1 16. 6. 1933
 † Kalabis Břetislav, Olomouc, Kosmonautů 17, † 27. 7. 1997 27. 12. 1925

1966 dálk. B

- Benešová-Mihulová Olga, Olomouc, U Morávky 17 1. 9. 1946

1966 dálk. voj. B

- † Brada Milan, Žalkovice 40, okr. Kroměříž, † 29. 8. 1995 23. 9. 1927

1967 A

- Matyášová roz. Rennerová-Přidalová Ivana, Olomouc, Švédská 1 30. 11. 1948
 Pospíšilová Jarmila, Olomouc, Masarykova 51 13. 1. 1949
 Smékalová-Doubravská-Šípová-Krbečková-Zemanová, Eva,
 Olomouc, Purkyňova 23 29. 9. 1949
 Vodáková-Hudečková Eva, Olomouc, Kmochova 1 29. 6. 1949

1967 B

- Kvizdalská-Poštůlková-Coufalová Helena,
 Mariánské Údolí, Letní 222, okr. Olomouc 1. 7. 1949
 Rozholdová-Šrammová-Rozholdová Zdeňka, Olomouc, Ostružnická 21 23. 10. 1948
 † Švorčíková-Michalová Eva, Šternberk, okr. Olomouc, † 1975 15. 6. 1949

1967 C

- Týčová-Blahová Eliška, Praha 3, Biskupcova 77 20. 3. 1949

1967 D

- Demišová-Fialová Věra, Olomouc, Chelčického 17 12. 4. 1949
 † Sýkora Jan, MUDr., Olomouc, Klicperova 4, † 21. 11. 2000 4. 11. 1948

1967 dálk. voj.

- Weiss Miroslav, Litovel, Vítězná 10, okr. Olomouc 7. 9. 1940
 Zatloukal František, Olomouc, Sienkiewitzova 9 2. 6. 1927

1967 dálk. A

- † Macharáček Petr, Olomouc, Kačení 5, † 25. 8. 1996 22. 7. 1943
 Šindlerová, roz. Michlová-Dvořáková Jaroslava, PhDr., Olomouc, U letiště 6 13. 12. 1930

1967 več. A

- Kořínek Jiří, Ing., Olomouc, Žilinská 11 28. 3. 1947

1967 več. B

- † Stejskal Adolf, Olomouc, Na chmelnici 24, † 20. 12. 1995 8. 7. 1924

1968 A

- † Bučanovičová-Kopečková Jitka, Olomouc, Politických vězňů 2, † 12. 10. 1994
 Doleželová-Nováková Elena, Olomouc, Pionýrská 24 5. 4. 1950
 Frantová-Valová-Dokulilová Ludmila, Olomouc, U Hradiska 7 17. 7. 1950
 Hegerová-Šubová-Kopečná Helena, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Nádražní 693 5. 11. 1949
 Hluší-Štěpánová Milada, Suchonice 18, okr. Olomouc 29. 4. 1950
 Nevrlá-Pančochová Jitka, Olomouc, Synkova 13,2 4. 4. 1950
 Vysloužilová-Dlešťíková Hana, JUDr., Olomouc, Handkeho 11 27. 8. 1950

1968 B

- Kozák Miroslav, Olomouc, Jeselská 4 9. 2. 1950
 Krejčířík Josef, Ing., Olomouc, Jakoubka ze Stříbra 3 22. 2. 1950

- Ludík Antonín, PaedDr., Olomouc, Na zákopě 15 19. 7. 1950
 Sedláčková-Bartoňová Dana, PaedDr., Olomouc, Litovelská 4 6. 12. 1949
- 1968 C**
 Dostálová-Kroupová Dagmar, Olomouc, Horákové 1 29. 5. 1950
 Selucká-Vychodilová Irena, Olomouc, Smrčkova 21 26. 1. 1950
 Wolf Zdeněk, Ing., Olomouc, Heyrovského 21 29. 11. 1949
 Žváček František, Brno-Veveří, Botanická 66 14. 3. 1950
- 1968 dálk. v. B**
 † Krupička Břetislav, Olomouc, Schweitzerova 74, † 2. 3. 1998 30. 5. 1933
- 1968 v. c.**
 † Ostrý František, Olomouc, Blanická 9, † 25. 2. 1999 9. 8. 1924
- 1969 A**
 † Knappová Jana 4. 5. 1950
 Veselá-Nelešovská Alena, doc., PhDr., CSc., Olomouc, Tomkova 36 16. 9. 1950
- 1969 B**
 Dušková-Polívková-Dvořáková Miroslava, JUDr., Olomouc, Táborská 3 31. 7. 1951
- 1969 C**
 Bartoňková-Mayer Věra, Österreich, 1130 Wien, Wittengasse 6/8 16. 10. 1950
 Dostál Ivo, Olomouc, Vídeňská 11 5. 8. 1951
 Hogel Pavel, Olomouc, Wanklova 14 17. 5. 1950
 Jirátko Karel, Uherský Brod, Těšov 23 13. 8. 1951
 Jochman Petr, Olomouc, Němcové 7 17. 4. 1951
 Kuja Jindřich, PaedDr., Olomouc, Dlouhá 52 5. 8. 1951
 Kynčlová-Rujbrová Zuzana, JUDr., Blansko, Dvorská 94 13. 1. 1951
 Lacina Tomáš, Český Krumlov, nám. Svornosti 10 8. 11. 1950
 Podhorný Horymír, MUDr., Drahotuše 256, okr. Přerov 19. 2. 1951
 Pohanková-Dokoupilová Ivanka, PaedDr., CSc., Olomouc, Masarykova 20 27. 9. 1950
 Rozsíval Jan, Ing., Olomouc, Jílová 17 7. 4. 1951
- 1969 dálk. voj. A**
 Poláček Jan, Olomouc, Žižkovo nám. 2 15. 6. 1932
 † Šebek Zdeněk, Olomouc, Kmochova 30, † 2. 10. 1999 18. 11. 1935
- 1969 dálk. voj. B**
 Michalec Jan, Český Krumlov, Latrán 26 19. 12. 1943
- 1970 A**
 Lulovicsová-Oralová Olga, MUDr., Olomouc, U sportovní haly 3 23. 11. 1951
 Petrová-Jarotová Libuše, JUDr., Olomouc, Hanáckého pluku 4 1. 7. 1951
 Smečka Zdeněk, MUDr., doc., Zlín, Kolaříkova 4971 26. 6. 1952
 Zedníková-Hefková Alena, Olomouc, Werichova 2 13. 6. 1952
- 1970 B**
 Chytilová-Krandžalovová-Černošková Eva, Olomouc, Malířové 6 25. 9. 1951
 † Michalčíková-Varhaničková Anna, Olomouc, V křovinách 3, † 1. 3. 1985 14. 3. 1952
 Perutková-Dvouletá Eva, Olomouc, Gorazdovo nám. 12 16. 7. 1951
- 1970 C**
 Čamek Vítězslav, Ing., Olomouc, Pionýrská 24 1. 10. 1951
 Hartmann Vítězslav, Olomouc, Prokopa Holého 8 31. 10. 1951
 Metelková-Sázelová Jaroslava, RNDr., Přerov, Kozlovská 11 23. 9. 1951
- 1970 dálk.**
 Langrová roz.Pohlídalová Zdenka, Olomouc, Frajtovo nám. 18 1. 9. 1933
 Suchá-Hrubá Alena, Olomouc, Pavlova 56 31. 1. 1949
- 1970 dálk. v. A**
 Dragoun Václav, Olomouc, Helsinská 14 28. 9. 1936
 Šmehlík Jindřich, Tážaly 74, okr. Ol. 7. 6. 1933
- 1971 A**
 † Prchalová-Zedníková Svatava, Olomouc, Karafiátova 4, † 16. 11. 1998 10. 5. 1953

1971 B

- Hanousková-Mazlová Olga, Australia 13. 5. 1953
 Kaňa Jindřich, MUDr., Olomouc, Březinova 5 22. 11. 1952
 Pančochová-Havigerová Jitka, Mgr., Olomouc, U kovárny 12 25. 1. 1953
 Šimíčková-Válková Eva, Olomouc, Mišákova 22 7. 8. 1953
 Švarcová-Lenčěšová Ilona, Ing., Olomouc, Kmochova 17 6. 7. 1953

1971 C

- Zajíček Jan, Ing, Olomouc, Štítného 1 7. 7. 1953
 † Švarc Miroslav, MUDr., Doloplazy 322, okr. Olomouc, † 11. 2001 16. 5. 1953

1973 A

- Jedličková Marie, Olomouc, Masarykova 26 3. 10. 1953
 Knapková-Kunčarová-Květošová Jana, PhDr., Praha 10, Dürerova 10 16. 3. 1954
 Skopalíková-Smečková Marie, MUDr., Zlín, Kolaříkova 4971 25. 11. 1953
 Werner Miroslav, MUDr., Plumlov 196, okr. Olomouc, Helceletova 6 11. 12. 1953

1973 B

- Pischlová-Koryčanová Hana, MUDr., Samotišky, Toveřská 25, okr. Olomouc 6. 5. 1954
 Skácelová-Mrázková, Fišarová, Věra, Olomouc, Na Šibeníku 6 14. 11. 1953
 Sosíková-Czmerová Dagmar, Olomouc, Rosseweltova 118 7. 5. 1954
 Šenková-Moravcová Alice, Ing., Hrubá Voda 70, okr. Olomouc 29. 3. 1954
 Vajda Karel, MUDr., Olomouc, U stavu 19 10. 6. 1954
 Wagnerová-Hogelová Hana, Olomouc, Wanklova 14 16. 12. 1953

1973 C

- Herzánová-Černíková Věra, PaedDr., Olomouc, Na trati 19 12. 3. 1954
 Pospíšil Jaromír, Ing., Olomouc, Fischerova 14 17. 8. 1954
 Slováková-Baráková Jarmila, Mgr., Olomouc, Družstevní 10 22. 9. 1953

1974 B

- Kelbichová-Bertelová Helena, Dr., BRD, Oberhausen,
 Oesterfelde, Tonweg 2b, 46119 13. 4. 1955
 Petřů Tomáš, Olomouc, Foerstrova 53 4. 10. 1954
 Strádalová-Tesařová Monika, Mgr., Olomouc, Západní 57 3. 8. 1955
 Velechovská-Vodičková-Štěpanová-Stránělová Jiřina, MUDr.,
 Olomouc, Krameriova 17 23. 10. 1955

1974 C

- Komárek Jan, Ing., Praha 9, Na Břehu I 29. 8. 1954
 Pařalová roz. Kořístková Jarmila, Olomouc, Rooseveltova 113 25. 11. 1954

1974 dálk.

- † Vanžura Josef, Litovel, okr. Olomouc, Šmakalova 419, † 14. 7. 1994 16. 8. 1925
 Vaverková roz. Šmehlíková-Kravcová Ludmila,
 Příkazy 51, okr. Olomouc, Řezáčova 18 13. 9. 1946

1975 A

- Bajerová Helena, PhDr., Praha 2, Na Slupi 14 25. 5. 1956
 Dohnalová-Jedličková Hana, Hrubá Voda 80, okr. Olomouc 1. 4. 1956
 Karpfenová-Bučilová Zuzana, Olomouc, Machátova 4 4. 9. 1956
 Krejčová Růžena, PhDr., Fischerova 21, Olomouc, Krapkova 26 26. 10. 1956
 Mádrová-Cagášková Dagmar, PhDr., Přerov, Petřivalského 12 3. 3. 1956
 Menkalová-Zajíčková Dagmar, Mgr., Olomouc, Štítného 1 5. 1. 1956
 Nakládalová-Schneiderová Běla, PaedDr., Olomouc, U letiště 4 6. 11. 1956
 Procházková-Černochová Milada, Znojmo, Rudoleckého 2 1. 4. 1956
 Vašicová-Hladká Jarmila, Samotišky, Hrubínova 1, okr. Olomouc 25. 12. 1955
 Vomáčka Jaroslav, MUDr., Olomouc, Norská 21 11. 2. 1956

1975 B

- Čotlová-Crhová Jana, Olomouc, Stiborova 10 17. 5. 1956
 Slepíková-Vavrušová Jaroslava, Olomouc, Skupova 7 29. 7. 1956

1975 C

- Spurná-Lokočová Světlana, Olomouc, Ševčíkova 8 23. 9. 1956
 Valčáková-Látalová Eliška, Olomouc, Sokolská 22 24. 2. 1956

1975 dálk.

Moclíková-Kovaříková Kristina, Olomouc, Kosinova 5	13. 10. 1943
Švihálková, roz. Urbancová Alžběta, Ing., Olomouc, Střední novosadská 22	16. 5. 1952
Zachari Jiří, Olomouc, Lazecká 14	15. 4. 1947

1976 A

Hanák Vladimír, Ing., Olomouc, Čapka Choda 8	17. 10. 1956
Nakládal Zdeněk, MUDr. Kožušany 157, okr. Olomouc	28. 6. 1957
Obenausová-Koláčková-Procházková Lenka, Mgr., Olomouc, Klostermannova 1	17. 1. 1957
Šindlářová, roz. Procházková Eva, Olomouc, Nálevkova 13	26. 1. 1957
Vozáková roz. Šebková-Poláková, Helena, Horní Studénky 87, okr. Šumperk	31. 3. 1957
Zajíčková-Kupka Renata, BRD, 8037 Olching, Abt Anselm-Strasse 14	22. 4. 1957

1976 B

Fuhrmannová Věra, Olomouc, Spojenců 25	27. 11. 1956
Konečný Petr, RNDr., Olomouc, Třebízského 19	22. 5. 1957
Králová-Fargašová Hana, MUDr., Olomouc, Kašparova 23	17. 2. 1957
Krupičková-Kořítková-Blažková Zdenka, Olomouc, Fischerova 17	18. 4. 1957
Pěčková-Lipovská Milada, Štěpánov 462, okr. Olomouc	13. 11. 1956
Přidalová-Hartmannová Pavlína, RNDr., Olomouc, Prokopa Holého 8	12. 1. 1957
Schäferová-Konečná Jana, Olomouc, Třebízského 19	29. 4. 1957

1976 C

Oborný Jiří, RNDr., Olomouc, Mozartova 12	4. 2. 1957
Smolík Miroslav, MUDr., Olomouc, Frágnerova 12	17. 9. 1957

1977 A

Bendová-Ručková-Látalová Marta, PhDr., Olomouc, Barvířská 1	12. 12. 1957
Kadlčíková-Tarnóczyová-Zochová Alice, Olomouc, Horní nám. 13	14. 2. 1958
Kratochvílová-Hájková Alena, Olomouc, Myslivecká 14	16. 10. 1958
Kraváčková-Kacetlová Leona, MVDr., Hranice, okr. Přerov, Vrchlického 802	31. 12. 1957
† Krejčová-Kovářová Dagmar, Olomouc, Horova 6, † 26. 2. 1996	6. 10. 1958
Pavlíková-Koláčková Mirjana, RNDr., Olomouc, Klicperova 1	14. 6. 1958
† Zdražilová-Šertlerová Eva, Olomouc, Horní Šlehla 59, † 28. 6. 1999	14. 2. 1958

1977 B

Coufalík Ivo, Dub nad Mor., Olomoucká 402, okr. Olomouc	19. 11. 1957
Enenklová-Piková Milada, MUDr., Ostrava-Zábřeh, V Zálomu 2	13. 12. 1957
Hradilová-Svobodová Miluše, Praha 2, Korunní 21	3. 7. 1958
Kramný Miloslav, MUDr., Praha 4-Krč, Za dvorem 1776/4	19. 5. 1958
Lehnertová-Kubíčková Marcela, Olomouc, U stadiónu 12	9. 6. 1958
Matúšková-Kubínková Dagmar, MUDr., Olomouc, Wanklova 3	10. 6. 1958
Prečanová-Jánová Miroslava, PhDr., Velký Týnec, Komárov 332, okr. Olomouc	10. 8. 1957
Sedláček Jaroslav, Babice u Rosic, Zelená 225, okr. Brno-venkov	28. 5. 1958
Suchánek Lubomír, Olomouc, Václavkova 1	23. 4. 1958
Škamradová-Grúšová Jitka, Mgr., SR, Bratislava-Dúbravka, Hanulova 3	24. 1. 1958
Študent Vladimír, MUDr., Olomouc, Ostružnická 3	9. 4. 1958
Vránová-Plesníková Zuzana, MUDr., Kyjov, Komenského 558	6. 7. 1958
Vymětal Jan, Mgr., Skrbeň, U školy 15-12, okr. Olomouc	5. 9. 1957
Vysloužilová-Gábrlíková Hana, MUDr., Rožnov pod Radhoštěm, okr. Vsetín, Kulturní 1740	1. 10. 1958

1977 C

Kopecký Josef, Olomouc, tř. Svobody 27	31. 10. 1957
Pešková-Caletková Alena, Olomouc, Štúrova 2a	16. 2. 1958
Pochman Jiří, Ing., Olomouc, Na chmelnici 17	17. 2. 1958
Procházka Jiří, MUDr., Olomouc, Trnkova 39	24. 5. 1958
Procházka Petr, RNDr., Olomouc, Kapucínská 14	16. 5. 1958
Štáblová-Ludíková Libuše, PaedDr., Olomouc, Na zákopě 15	19. 11. 1957
Tchírová-Hradilová Marta, MUDr., Olomouc, Schweitzerova 54	3. 12. 1957
Vašková-Kopecká Jitka, MUDr., Olomouc, Tř. Svobody 27	22. 9. 1958
Vylíčil Libor, MUDr., Litomyšl, Kudějova 321	27. 2. 1958
Žížková-Jurčová Ilona, Olomouc, Hněvotínská 50	12. 2. 1958

1977 dálk. VB A

Fröml Bohumil, Hnojice 47, okr. Olomouc	26. 4. 1946
Ševčík František, Olomouc, Neředínská 59	20. 8. 1947
Václavík Petr, Olomouc, Na Letné 41	11. 3. 1941

1978 A

Lojkásková-Ohlidalová-Tománková Petra, Olomouc, Dlouhá 38	5. 8. 1959
Seidlová-Krejčí Eva, MUDr., Olomouc, Jilemnického 39	9. 5. 1959
Schäfrova-Lžičařová Marcela, PhDr., Olomouc, V kotlině 12	24. 2. 1959
Tesařová-Martinková-Vařeková-Luffová Milada, Olomouc, Vlkova 17	10. 8. 1959
Vymětalová Ivana, Olomouc, Škroupova 10	21. 11. 1958

1978 B

Čtvrtlík Luděk, Praha 8, Přádova 34	13. 5. 1959
Kovářík Josef, MUDr., doc., Olomouc, Neředínská 9	8. 6. 1959
Kovářík Oldřich, RNDr., Olomouc, Werichova 16	18. 2. 1959
Měkotová Jarmila, RNDr., Olomouc, Dolní nám. 10	25. 7. 1959
Pilát Miroslav, PaedDr., Olomouc, Trnkova 35	24. 2. 1959
Podivínský Martin, Olomouc, Univerzitní 2	25. 5. 1959
Ševčíková-Pokorná-Piškulová Jiřina, RNDr., Odolena Voda, okr. Praha-východ, Atriová 108	4. 2. 1959

1978 C

Fialová-Stříteská Jana, Ing., Olomouc, Holická 11	11. 10. 1958
Hojgr Ivan, Ing., Olomouc, Dvořákova 48	1. 8. 1959
John Václav, Ing., Olomouc, Kyselovská 111	21. 6. 1959
Mišák Vít, Ing., Olomouc, Jungmannova 10	31. 8. 1959
Navrátil Jaroslav, Ing., Olomouc, Dykova 16	11. 1. 1959
Pospíšil Pavel, MUDr., Olomouc, Stiborova 8	21. 7. 1959

1978 dálk.

Gregůrek Jan, Olomouc, Drahlov 154, okr. Olomouc	26. 4. 1947
Kašpar Zdeněk, Olomouc, Tovačovského 12	21. 6. 1940
Vondrák Pavel, Velká Kruš 206, okr. Jeseník	22. 10. 1949

1979 A

Hušková-roz. Suchánková-Navrátilová Irena, Olomouc, Norská 19	7. 4. 1960
Kovářová-Morkesová Jarmila, Mgr., Hlubočky, Ves 97, okr. Olomouc	6. 8. 1960
Kubálková-Dokonalová Eva, MUDr., Olomouc, Einsteinova 60	19. 1. 1960
Marečková-Procházková Hana, PaedDr., Křelov, Zátíší 6, okr. Olomouc	16. 5. 1960
Mrázková-Hyravá Eva, JUDr., Kožušany 5, okr. Olomouc	17. 2. 1959
Nejeczlebová-Tománková-Stolzová Jaroslava, Olomouc, Řezáčova 14	25. 2. 1960
Zavřelová-Kapsaskisová-Nesvadbová Radana, Olomouc, Slavonínská 59	12. 5. 1960

1979 B

Přibík Jaroslav, MUDr., Olomouc, Masarykova 4	13. 6. 1960
Stavělková-Hobzová Milada, MUDr., Olomouc, Družstevní 8	3. 11. 1959
Vyhnaněk Leoš, JUDr., Olomouc, Rumunská 1	17. 4. 1960

1979 C

Adamírová-Hrbáčková Jolana, Ing., Olomouc, Tomkova 37	12. 8. 1960
Křepský Dalibor, Olomouc, U sportovní haly 1a	24. 3. 1960
Lón Oldřich, Ing., Olomouc, Za poštou 2	22. 9. 1960
Marko Dušan, Olomouc, Slatinky 141, okr. Prostějov	14. 7. 1960
† Svozil Jaroslav, Čertoryje 221, okr. Olomouc, † 1995	24. 8. 1960
Vítek Aleš, Ing., Olomouc, Na Šibeníku 50	28. 10. 1959

1979 dálk.

Bašný Antonín, Olomouc, Vojanova 18	25. 11. 1943
Grézl Vladimír, Olomouc, Trnkova 8	20. 11. 1946
Janota Milan, Olomouc, Hraniční 31	29. 5. 1953
† Rédr Ladislav, Olomouc, Schweitzerova 70, † 16. 8. 1998	17. 3. 1949

1980 A

Balážová-Čekanová Luboslava, Mgr., Olomouc, Šmeralova 7	24. 1. 1961
---	-------------

- Frydová-Hojgrová Ilona, Olomouc, Rošického 21 26. 7. 1961
 Navrátilová, roz. Tesárková Hana, Olomouc, Dykova 16 28. 11. 1960
 Ryparová-Závorová Jana, Olomouc, Pionýrská 24 26. 12. 1960
 Sedláčková-Hudková Dana, Olomouc, Krapkova 42 8. 1. 1961
- 1980 B**
- Daňhelová-Balážová Marcela, Olomouc, Purkrabská 9 25. 11. 1960
 † Dvořáček Zdeněk, MUDr., Olomouc, Olbrachtova 12, † 2. 2. 1998 21. 8. 1961
 Friedlová-Marková-Kettnerová Iva, Kladeruby 71, okr. Vsetín 3. 3. 1961
 Grasse Pavel, Ing. arch., Olomouc, U pivovaru 3 11. 4. 1961
 Kovářiček Jiří, Ing. arch., Olomouc, Legionářská 3 13. 12. 1960
 Kříž Dušan, Ing., Olomouc, Klicperova 21 20. 7. 1961
 Najman Igor, Ing., Litovel, Dukelská 26, okr. Olomouc 14. 4. 1961
- 1980 C**
- Adamicová Yveta, MUDr., Přerov, Obránců míru 4 1. 12. 1961
 Kraváčková-Brázdová Magda, PaedDr., Praha 4, Valtínovská 5 19. 4. 1962
 Pospíšilová-Útratová-Kovaříková Jarmila, MUDr., Olomouc, Neředínská 9 20. 4. 1962
 Šperlich Ladislav, Ing., Brno, Poznaňská 11 4. 10. 1961
 Žondra Zdeněk, Ing., Olomouc, Pospíšilové 10 22. 9. 1962
- 1980 D**
- Malinková-Roletzká Iva, Olomouc, Řezáčova 10 8. 3. 1962
 Řeřuchová Šárka, Olomouc, Hanáckého pluku 6 6. 7. 1962
 Steinerová-Slezáková-Zatloukalová Ivana, PhDr., Olomouc, Stiborova 8 5. 7. 1962
 Vaverka Daniel, Olomouc, Jablonského 53 18. 4. 1962
- 1980 dálk.**
- Doležel Miroslav, Olomouc, Kosmonautů 16 18. 11. 1949
 Dostál Jiří, Mírov 46, okr. Šumperk 28. 4. 1945
 Sommer Petr, Bezděží 24, okr. Česká Lípa 3. 3. 1947
 Žák Vladimír, Olomouc, Neředínská 24 24. 1. 1951
- 1981 A**
- Kroutil Michal, MUDr., Olomouc, Na vozovce 48 2. 4. 1962
 Plášilová-Najtová Eva, Olomouc, Rooseveltova 105 19. 3. 1962
 Račková-Janečková Iveta, RNDr., Olomouc, Farského 29 31. 8. 1961
 Smyslíl Miroslav, Olomouc, Trnkova 11 25. 11. 1963
 Šulcová-Maršíková Jana, Olomouc, U háje 2 1. 6. 1962
 Zbořilová-Kopecká Hana, Slatinice 238, okr. Olomouc 20. 10. 1961
- 1981 B**
- † Dostál Daniel, Olomouc, Kaštanová 16, † 5. 9. 1983 20. 9. 1963
 Hruban Ladislav, Olomouc, Klostermannova 1 29. 4. 1963
 Kotrlá-Urbánková Eva, Olomouc, Urxova 13 14. 5. 1963
 Kučerová-Matochová Hana, RNDr., Olomouc, Junácká 3 24. 7. 1963
 Laurenčíková Iva, Ing., Olomouc, Svornosti 52 2. 6. 1963
 Leibner Karel, Ing. Olomouc, Fischerova 18 4. 8. 1963
 Martišková-Konopáčová Eva, PhMr. Olomouc, U cukrovaru 28 15. 3. 1963
 Novotná-Dufková-Novotná Jana, Přáslavice 257, okr. Olomouc 7. 5. 1963
 Pohanka Jiří, MUDr., Žamberk, Pod Suncí 45 13. 5. 1963
- 1981 C**
- Benda David, Ing., arch., Olomouc, Březinova 5 24. 3. 1963
 Jurkasová-Bendová Barbora, RNDr., Olomouc, Březinova 5 4. 1. 1963
 Petruželová-Beranová Jana, Mezice 75, okr. Olomouc 22. 12. 1963
 Pleva Jiří, Ing., Olomouc, Kmochova 26 11. 4. 1963
 † Sekanina Pavel, Ing., Olomouc, Pionýrská 22, † 16. 3. 1996 3. 10. 1962
 Skalská-Sobotková Zdeňka, MUDr., Olomouc, Černochova 9 14. 4. 1963
 Slezáková-Faltýnková Lenka, Olomouc, Dobnerova 11 7. 4. 1963
 Šťastná Zoja, PaedDr., Olomouc, Černá cesta 6 13. 3. 1963
 Trnková-Cwiertková-Richterová Bohumila, MUDr., Šumperk, Zábřežská 25 3. 8. 1963
- 1981 dálk. VB A**
- Koukal Jan, Olomouc, Werichova 7 27. 12. 1947

1982 A

Čáp Petr, Olomouc, Foerstrova 18	23. 10. 1963
Floriánová-Babinská Vladimíra, RNDr., Olomouc, Za poštou 1	4. 2. 1963
Kadlčíková-Došlíková Monika, Olomouc, Spojenců 18	17. 3. 1963
Lekeš Vladimír, Ing., Olomouc, Koperníkova 30	8. 12. 1962
Matoušková-Pospíchalová-Oprávilová Ivana, Olomouc, Partyzánská 7	3. 10. 1962
Novotná-Fialová Danuše, Olomouc, U letiště 10	28. 4. 1963
Pospíchal Radek, Ing., Olomouc, Za vodojemem 4	7. 9. 1962
Thinová-Vetešnicková Jitka, Ing., Brno-Nový Lískovec, Svázná 1	8. 4. 1963
Toman Josef, Mgr., Olomouc, U cukrovaru 32	9. 1. 1963

1982 B

Hanych Eduard, Ing., Olomouc, Masarykova tř. 28	11. 7. 1964
Chalupová-Honická Vlasta, PhDr., Odolena Voda, Pod tvrzí 395, okr. Praha-východ	8. 3. 1964
Kozlová-Šrůtová Hana, JUDr., Olomouc, Stiborova 13	1. 11. 1963
Krčová-Slavčevová Iva, MUDr., Praha 4-Háje, Mendelova 25	5. 3. 1964
Polášková-Adamová Kateřina, Olomouc, Norská 18	6. 2. 1964

1982 C

Lukasová-Chytrá Věra, Olomouc, Západní 17	27. 5. 1964
Piňos Pavel, Mgr., Dub nad M., Brodecká 83, okr. Olomouc	21. 6. 1964
Smyčka Petr, Nový Jičín, Dlouhá 31	15. 1. 1964
Večeřová-Valouchová Romana, Mgr., Olomouc, Růžová 45	30. 3. 1964
Vinter Radim, MUDr., Olomouc, Vídeňská 24	9. 9. 1964

1982 dálk. VB

Vláčil Zdenek, Olomouc, Pavlova 38	6. 3. 1946
------------------------------------	------------

1982 dálk.

Navrátilová-Bergerová Pavla, Bukovany 25, okr. Olomouc	13. 6. 1955
Vrbková-Hokúrová Marcela, Unhošť, Husova 430, okr. Kladno	1. 4. 1961

1983 A

Opletalová-Knollová Zlataše, Olomouc, Werichova 15	28. 10. 1964
Rédová, roz. Savická-Štefanová-Kulhánková Michaela, Olomouc, Spojenců 20A	24. 11. 1963
Smažáková-Navrátilová Romana, Mgr., Olomouc, Junácká 5	21. 6. 1965
Šnajdrová-Schubrtová Kamila, Olomouc, Černá cesta 47	12. 2. 1964
Tandlerová-Valčíková Romana, Olomouc, Černá cesta 29	5. 2. 1964

1983 B

Andrš Pavel, MUDr., Olomouc, V kotlině 4	24. 3. 1964
Hildebrandtová-Nosková Alena, Olomouc, Valdenská 12	9. 10. 1964
Klementa Ivo, MUDr., Olomouc Velkomoravská 51	4. 5. 1964
Kleštinec Milan, Olomouc, Helcetova 10	5. 6. 1964
Metelková-Rambousková Blanka, Ing., Praha 5, U Malvazinky	15. 8. 1964
Šimčíková-Tylla Kateřina, Olomouc, Fráagnerova 8	1. 1. 1964
Valouch Roman, Ing., Olomouc, Růžová 45	1. 12. 1963
Ženčák Vladimír, Olomouc, Svobodové 9	29. 12. 1963

1983 C

Blahynková-Diamantová Dominika, MUDr., Olomouc, Krameriova 16	19. 6. 1965
Dorňáková-Králíková Eva, Mgr., Moravské Knínice 186, okr. Brno venkov	26. 1. 1965
Kučera Jiří, RNDr., Olomouc, Kosmonautů 25	19. 3. 1965
Langer Martin, Mgr., Uhřetice 33, okr. Přerov	6. 6. 1965
Roček Michal, Mgr., Dolany 485, okr. Olomouc	9. 3. 1965
Skopalík Jiří, Ing., Olomouc, Pasteurova 4	24. 10. 1965
Stránská-Šimůnková Kateřina, MUDr., Křelov, okr. Olomouc, Kudeříkové 7	26. 12. 1964

1983 dálk. VB

Baženov Anatol, Jedlí, penzion Zátíší 111, okr. Šumperk	8. 10. 1950
---	-------------

1984 A

Drápelová-Šnáblová Jiřina, Olomouc, Stiborova 31	29. 6. 1965
Hanáková-Braunerová Petra, Olomouc, Černá cesta 11	8. 9. 1965

Štěrbáčková-Žáková Šárka, Olomouc, Polská 12	14. 6. 1965
Šťastná Lenka, Olomouc, Mošnerova 9	23. 3. 1965
1984 B	
Bauerová-Staňková Helena, Olomouc, Werichova 29	16. 6. 1966
Bémová-Mitinková Simona, Praha 4, Na výšině 4	25. 9. 1965
Blaho Alfréd, Praha 5-Košíře, Pod kavalírkou 38	10. 7. 1966
Brückner Martin, Olomouc, Družební 5	5. 2. 1966
Dosedělová-Vetešnicková-Lačňáková Radmila, Olomouc, Řezáčova 8	19. 7. 1966
Dvořáčková-Koubská Jitka, Olomouc, Stiborova 35	8. 7. 1966
Gallat Samuel, Praha 6, Pod Drinopolem 7	15. 11. 1965
Grmelová Jana, MUDr., Olomouc, Fischerova 17	5. 12. 1965
Hebká-Urbánková Ivana, Ing., Olomouc, Valdenská 10	2. 11. 1965
Hrubý Dušan, Praha 3, Štítného 29	7. 5. 1966
Huňková-Chovancová Jitka, Olomouc, Svornosti 34	25. 4. 1966
Karásek David, MUDr., Praha	4. 2. 1966
1984 C	
Janák Ondřej, Ing., Brno, Teyschlova 16	14. 8. 1966
Kroseska Pavel, Ing., Olomouc, U letiště 4	10. 2. 1966
Kyjovská-Kráčmarová Vladimíra, MUDr., Olomouc, Božetěchova 4	5. 2. 1966
Nepustilová-Fleischmannová-Nepustilová Lenka, Ing., Olomouc, Sušilovo nám. 3	11. 2. 1966
Novák Jiří, MUDr., Štítý, okr. Šumperk, nám. Míru 57	29. 9. 1966
Pelcová-Stará Monika, Mgr., Olomouc, Pasteurova 4	18. 12. 1965
Saitz Jan, MUDr., Olomouc, tř. Míru 43	14. 10. 1965
Stratil Petr, Olomouc, Družební 10	18. 12. 1965
Veselý Oskar, Ing., Horní Město, okr. Bruntál, Stříbrné Hory 17	27. 3. 1966
1984 D	
Hála Milan, Mgr. Olomouc, Vaníčková 15	17. 7. 1965
Schaffnerová-Kuřová Marcela, Trutnov 4, Sněženková 502	3. 4. 1966
Skopalíková-Vávrová Ivana, Gragov 235, okr. Olomouc, U solných mlýnů 1	28. 10. 1965
Slaná-Doubková Jarmila, Ing., Olomouc, Werichova 17	30. 5. 1966
Stejskalová Libuše, Olomouc, Werichova 9	2. 9. 1966
Toušová-Černá Hana, Praha 4-Hodkovičky, Havlovického 15	4. 6. 1966
Weinert Igor, Zlaté Hory, Na sídlišti 692	27. 2. 1966
Zdráhal Miloslav, Přerov, Palackého 15	6. 5. 1966
1985 A	
Braunerová-Štěpánková Eva, Tovačov, Förichtgottova 6	25. 2. 1967
Grézlová-Maleňáková Hana, Olomouc, Jungmanova 13	10. 4. 1967
Hala Vojtěch, Olomouc, Stiborova 27	23. 12. 1966
Hrachovec Vratislav, Ing., Olomouc, Pekařská 4	25. 10. 1966
Jemelka Marek, Olomouc, Wanklova 6	12. 3. 1967
Kolařík Martin, Olomouc, Wolkrova 36	13. 11. 1966
Konečná-Šinclová Jitka, Olomouc, Dlouhá 54	4. 5. 1967
Menšíková-Meyer-Lehnert Eva	24. 4. 1967
1985 B	
Bittner Radek, Stavenice 35, okr. Šumperk	11. 1. 1967
Pernicová-Blažková Iva, Ing., Olomouc, Synkova 3	20. 7. 1967
Saitzová-Marešová-Gallová Zuzana, MUDr., Olomouc, Schweitzerova 76	26. 4. 1967
Sklenáková-Lanáková Hana, Šternberk, okr. Olomouc, Jiráskova 31	4. 4. 1967
Straková-Zapletalová-Pelíšková Jolana, Olomouc, U cukrovaru 14	20. 3. 1967
Svozil Václav, Nový Jčín, Komenského 2	25. 8. 1967
Szwarc Marek, MUDr., Litulovice 115, okr. Opava	21. 9. 1967
Škribová-Kovaříková Ivana, MUDr., Olomouc, Pionýrská 22	18. 8. 1967
Tichý Leoš, MUDr., Přerov, Velká Dlážka 1	6. 1. 1967
Vrtal Radovan, MUDr., Olomouc, Handkeho 3	8. 12. 1966
Zdražil Jiří, Ing., Olomouc, Stiborova 1	14. 3. 1967
1985 C	
Čada Radek, Olomouc, Stiborova 10	14. 7. 1967
Dohnal David, Olomouc, Starodružiníků 3	26. 2. 1967

Fojtů-Fryčáková Martina, Bohuňovice, Lhotka 431, okr. Olomouc	21. 1. 1967
Kocourek Stanislav, Bělkovice-Lašťany 187, okr. Olomouc	21. 11. 1966
Langer Ivan, MUDr., Mgr., Olomouc, Foerstrova 13	1. 1. 1967
Liber Jens, Ing., Praha 6, Bělohorská 178	15. 12. 1966
Luňáčková-Štefková Šárka, Olomouc, Werichova 4	29. 9. 1966
Novotný Martin, Brno-město, Bohunice 675, Rerychova 8	23. 5. 1967
Pechal Zdeněk, Praha 4-Michle, Michelská 14	21. 5. 1967
1986 A	
Frydková-Alexová Věra, Olomouc, Neředínská 30	13. 3. 1968
Kovačič Pavel, Ostrava-Zábřeh, Volgogradská 97	6. 4. 1968
Mrtka Petr, Olomouc, Sienkiewiczova 2	2. 6. 1968
Šmídová-Navarová Blanka, Olomouc, Gagarinova 12	6. 12. 1967
Tkadlčíková-Mazalová Blanka, Olomouc, Svornosti 28	25. 12. 1967
Večeřová-Strnadová Renata, Olomouc, Kosmonautů 24	23. 4. 1968
1986 B	
Konečná-Chýlková-Kurašová Jitka, MUDr., Olomouc, Fischerova 24	19. 11. 1967
Němcová-Hradilová Miroslava, Olomouc, Laffayetova 1	13. 4. 1968
1986 C	
Janků-Štefanová Pavla, Olomouc, Trnkova 35	10. 9. 1968
Koldová-Aksenovová Zdenka, Praha 5, Bašteckého 1	5. 5. 1968
Lejsek Jiří, Olomouc, Fischerova 22	5. 9. 1968
Novotná-Dosoudilová Lenka, Olomouc, Blanická 17	30. 10. 1967
Opletalová-Zajíčková Renata, Prostějov, Benešova 20/37	8. 10. 1966
Pluháček Marek, MUDr., Olomouc, Lužní 14	12. 9. 1968
Uvízl Radovan, MUDr., Čelechovice n.H., okr. Prostějov, Studenec 38	1. 5. 1968
Vrtal Petr, Hranice, Nová 1812	28. 7. 1968
1986 D	
Florián Radomír, Ing., Olomouc, Jižní 80	13. 11. 1967
Grohmann Pavel, Olomouc, Fischerova 15	31. 3. 1968
Jára Zbyněk, Ing., Praha 10, Jetelová 1	11. 5. 1968
Martoch Tomáš, Ing., Praha 9-Letňany, Tvrdého 289	22. 7. 1968
Michalík Jaroslav, Dolany 301, okr. Olomouc	16. 2. 1968
Poledna Jan, Ing., Olomouc, Horákové 33	16. 8. 1968
Skoupil David, Olomouc, Žilinská 14	11. 3. 1968
Skula Milan, Ing., Grygov 242, okr. Olomouc	28. 8. 1967
Tárkanyiová-Prachařová Zuzana, MUDr., Olomouc, Skupova 1	25. 1. 1968
Vrba Jindřich, Loučany 621, okr. Olomouc	27. 4. 1968
1987 A	
Bělašková Petra, Samotišky, okr. Olomouc, Kopecká 7	15. 3. 1969
Blahunková-Gregorovičová Zuzana, Olomouc, Na vozovce 20	13. 5. 1968
Chytilová Veronika, Bruntál, Jiráskova 33	29. 4. 1969
Chytrá-Zahnášová Martina, Ing., Olomouc, Trnkova 26	9. 10. 1968
Kachyňa Miroslav, Olomouc, Polská 58	24. 3. 1969
Koničková-Hrbková Kamila, Olomouc, Schweitzerova 68	4. 2. 1969
Kvoch Jan, Olomouc, Rejskova 45	25. 5. 1969
Odehnalová-Švecová Ivana, Olomouc, Řezáčova 14	9. 4. 1969
Padevět Jiří, Olomouc, Krapkova 26	9. 1. 1969
Pěkníc Dalibor, Hlubočky, okr. Olomouc, Na orátě 420	13. 12. 1968
Rusková-Juráňová Jarmila, Mgr., Kožušany 41, okr. Olomouc	8. 8. 1969
Zahnáš Michal, Mgr., Olomouc, Trnkova 26	28. 2. 1969
1987 B	
Dospiva Jaromír, Olomouc, Černá cesta 47	24. 4. 1969
Hamalová-Krečmerová Jana, Olomouc, Jeremiášova 10	31. 3. 1969
Hrabovská-Zimová Sabina, Olomouc, Werichova 6	7. 5. 1969
Janků-Steigerová Iveta, Olomouc, Brněnská 44	27. 3. 1969
Jelínková-Dubová-Jelínková-Radivojová Gabriela, Olomouc, Koželužská 9	3. 2. 1969
Novák Tomáš, Olomouc, Požárníků 11	19. 7. 1969

Nováková Zuzana, Mgr., Olomouc, Topolová 7	4. 4. 1969
Štencel Robert, Olomouc, Denisova 17	14. 1. 1969
Tesařová Markéta, Olomouc, Polská 42	28. 2. 1969
Trávníčková-Ventrubová-Trávníčková Ivana, Přerov, Němcové 6	8. 5. 1968
Žaláková Ludmila, Ing., Olomouc, U letiště 6	26. 6. 1969
1987 C	
Bednařík Josef, MUDr., Lutín, okr. Olomouc, Za rybníčkem 245	23. 11. 1968
Coufalová Martina, Praha 8-Karlín, Křižíkova 48	28. 6. 1969
Džolasová-Skřivánková-Šlotířová Eleni, Olomouc, Řezáčova 12	11. 8. 1968
Hádek Martin, Ing., Brno-venkov, Lelekovice 267	31. 10. 1968
Halířová-Gramatová Jarmila, Havířov, Astronautů 3	19. 6. 1969
Hošek Radovan, Bílovec, Slezské nám. 10	12. 4. 1969
Martinek Jaroslav, Olomouc, Hrachoviska 13	12. 7. 1969
† Pochylý Roman, Frenštát p. R., Bartoškova 570, † 24. 9. 1999	29. 5. 1969
Rozsívál Petr, Olomouc, Fischerova 32	21. 5. 1969
† Rychlá Soňa, Olomouc, Nábřeží 2, † 14. 8. 1999	9. 10. 1968
Smetana Martin, Olomouc, Jungmannova 16	27. 3. 1969
Šíma Jan, Ing., Tršice 261, okr. Olomouc	5. 7. 1969
Tichá-Slonková Jana, MUDr., Havířov-Podlesí 1155, Studentská 14	22. 2. 1969
1988 A	
Jadrníček Petr, Olomouc, Komenského 10	30. 10. 1969
Jansa Pavel, Olomouc, Šternberská 22	8. 11. 1969
Leskovjanská Renáta, Olomouc, U cukrovaru 40	28. 4. 1970
Loukotová Michaela, Mgr., Olomouc, Svornosti 55	20. 2. 1970
Ries Artur, Olomouc, Pavlovova 42	24. 7. 1970
Skotnicová-Skládalová Markéta, Mgr., Olomouc, Politických vězňů 6	24. 1. 1970
Tečová-Kadlecová Helena, Olomouc, Rosického 6	11. 8. 1970
Vaňková-Mráčková Blanka, Mgr., Olomouc, Werichova 29	30. 3. 1970
1988 B	
Adámková-Jurečková Veronika, Týn nad Bečvou, Záhorská 337, okr. Přerov	2. 3. 1970
Budík Libor, Olomouc, Střední hejčínská 4	16. 6. 1970
Dosedělová-Budíková Miroslava, MUDr., Olomouc, Střední hejčínská 4	31. 12. 1969
Hertlová-Kemlerová Renáta, Olomouc, Werichova 10	18. 3. 1970
Jelínková-Dostálová-Kvapilová Jitka, Olomouc, Stupkova 7	18. 11. 1969
Jurečka Aleš, Ing., Týn nad Bečvou, Záhorská 337, okr. Přerov	16. 10. 1969
Marková-Hoblíková Hana, Úvaly 277, 28. října, Praha-východ	5. 7. 1970
Musilová-Dřímálová-Musilová Petra, Olomouc, Polívkova 26	24. 11. 1969
Šubrtová Martina, Praha 4-Nusle, 5. května 8	26. 11. 1969
Tesařová-Čecháková Klára, Mgr., Olomouc, Strmá 5	10. 5. 1970
Vích Martin, Olomouc, Stiborova 7	23. 9. 1969
Vojáček Martin, Bohuslavice 116, okr. Prostějov	21. 4. 1970
1988 C	
Adam Jan, Olomouc, Čajkovského 12	10. 7. 1970
Březovská-Slámová Alena, Mgr., Olomouc, Řezníčkova 6	21. 11. 1969
Dvorský Daniel, Šternberk, okr. Olomouc, Světlov 98	18. 3. 1970
Hejna Miloš, Lysá nad Labem, okr. Nymburk, Na písku 2	19. 9. 1969
Hejtmánek Pavel, Olomouc, Glazarové 9J	17. 2. 1970
Hojný Jaroslav, Jindřichův Hradec, Radouňka 177	17. 7. 1970
Koppová-Plitznerová Jana, Olomouc-Droždín, Horní Úlehla 26	7. 1. 1970
Maciuch Daniel, Olomouc, Mariánská 8	3. 10. 1969
Matzenauerová-Neubertová Marta, Ing., Olomouc, Polívkova 21	13. 12. 1969
Nykllová-Chrapková Petra, MUDr., Olomouc, Sladkovského 51	30. 8. 1970
Raimr Jakub, Olomouc, Tovární 35	28. 5. 1970
Zbořilová-Windsorová Marta, Klatovy, Kollárova 229	18. 5. 1970
1988 D	
Čermák Kamil, Olomouc, Švermova 7	12. 9. 1970
Deáková-Prejďová Jana, Olomouc, U kovárny 32	8. 8. 1970
Hrušková Lenka, Olomouc, Komochova 13	8. 12. 1969

Charbut Viktor, Kunovice, okr. Uherské Hradiště, Na záhonech 1049	3. 4. 1970
Jančíková-Palivodová Martina, Olomouc, Lamblova 24	24. 12. 1969
Koštál Marek, Ing., Olomouc, Mošnerova 6	28. 11. 1969
Krsek Vladimír, Horní Benešov 407, Nerudova	26. 1. 1970
Musil Jiří, Olomouc, Žerotínovo nám. 14	15. 5. 1969
Nevimová-Palivodová Renáta, Olomouc, Dalimilova 2	11. 9. 1969
Pospíšilová-Procházková Jana, MUDr., Olomouc, Voskovcova 2	4. 3. 1970
Somsiová-Ščuková Olga, Olomouc, Libušina 8	12. 8. 1970
Suchý Milan, Ing., Olomouc, Fischerova 17	12. 3. 1970
Tauber Zdeněk, MUDr., CSc., Olomouc, Fischerova 17	15. 9. 1969
Teplá-Vičarová Helena, Velká Bystřice, Nádražní 515, okr. Olomouc	19. 9. 1970
1989 A	
Blahová Petra, Mgr., Olomouc, Werichova 31	12. 7. 1971
Hádková Veronika, Brno-venkov, Lelekovice 267	30. 1. 1971
Hrabalová, Zatloukalová Miluše, Mgr., Olomouc, Svornosti 46	26. 5. 1971
Obzinová-Zbořilová Věra, Ing., Olomouc, Masarykova 57	21. 9. 1970
Pakostová, Kováčová Gita, Olomouc, U letiště 10	26. 8. 1971
Smutná-Hauptová, Skoupá, Ivana, Olomouc, Polská 52	14. 10. 1970
Strnadel Radim, Brno-Veveří, Mášova 24	21. 5. 1971
1989 B	
Bartoň Jan, Olomouc, Polívkova 5	25. 3. 1971
Blažková-Machátá Lenka, Ing., Olomouc, Heyrovského 29	6. 8. 1971
Čamachová-Bauerová-Čamachová Zdeňka, Olomouc, Junácká 5	24. 7. 1971
Hanousková-Bejdáková Renata, Ing., Dolany 210, okr. Olomouc	17. 10. 1970
Lorenc David, Praha 6, Bělohorská 210	10. 5. 1971
Obkráčilová-Hindžová Petra, Olomouc, Dvorského 46	16. 4. 1971
Vrtalová Martina, Olomouc, Vídeňská 23	17. 4. 1971
1989 C	
Koutný Zdeněk, MUDr., Praha 5, Pod Barvířkou 5	28. 5. 1971
Kozáková-Horáková Marcela, Olomouc, Havlíčkova 3	10. 1. 1971
Mádrová-Švecová Hana, Olomouc, Fibichova 29	8. 12. 1970
Mareš David, Brno-Veveří, U vlečky 1	6. 5. 1971
Melichárková, Tkadlčíková Lenka, Mgr., Olomouc, Foerstrova 53	23. 7. 1971
Najdekr Miroslav, Olomouc, Kollárovo nám. 2	27. 5. 1971
Pelzerová-Meierová Lucie, Praha 2, Bělohorská 120	23. 12. 1970
Procházková Sabina, Mgr., Olomouc, Pionýrská 26	4. 5. 1971
Rašková-Menoušková Bohdana, Olomouc, V křovinách 2	27. 11. 1970
Salingerová-Gvoždíecova Simona, Ostrava-Poruba, gen. Sochora 5	18. 11. 1970
Ševčíková-Skřivánková Ilona, Olomouc, Valdenská 16	9. 6. 1971
Závodský Robert, Ing., Olomouc, Hraniční 11	1. 9. 1971
1989 D	
Jahnová-Bayerová Simona, Olomouc, Varšavské nám. 7	12. 2. 1971
Jochmannová-Šmidová Vladimíra, Dolany 244, okr. Olomouc, Dlouhá 42	18. 1. 1971
Lochman Pavel, Mgr., Olomouc, Mišákova 14	12. 4. 1971
Pospíšil Pavel, Olomouc, Schweitzerova 74	25. 1. 1971
Sochor Leoš, Přerov I, Smetanova 3	21. 3. 1971
Stavovčík Jiří, USA	11. 5. 1971
1989 E	
Handl Vladimír, Vermřovice 169, okr. Šumperk, Franklinova 4	27. 3. 1971
Havran Radek, Mgr., Olomouc, Hynaisova 2	10. 8. 1971
Kabilka Vladislav, Ing., Olomouc, Kaštanová 1	5. 3. 1971
Kousalíková-Rašková Kateřina, Hynkov 17, okr. Olomouc	24. 7. 1971
Melišík Michael, Mgr., Olomouc, Nedvědova 9	3. 5. 1971
Mlčoch Marek, Mgr., Olomouc, Praskova 6	28. 4. 1971
Obrtel Martin, Olomouc, Družební 22	19. 2. 1971

1990 A

Chromec Martin, Bystrovany, okr. Olomouc, Šrámkova 8	8. 8. 1972
Jírovský David, Olomouc, Jeremiášova 12	7. 3. 1972
Nováková Lucie, Olomouc, Zikova 17	24. 9. 1971
Ondrák František, Olomouc, U cukrovaru 38	15. 8. 1972
Palička Michal, Mgr., Olomouc, Kmochova 17	6. 6. 1972
Rubešová-Lošťáková Martina, Ing., Olomouc, Metodějská 24	19. 12. 1971
Šebestíková-Jírovská Jana, Olomouc, Jeremiášova 12	31. 1. 1972
Tomanová, Bartošíková Monika, Hranice n. M., Teplická 69	7. 6. 1972
Vrtalová-Placková Romana, Olomouc, nábř. Přemyslovců 12	7. 1. 1972

1990 B

Černý Max, Olomouc, Mozartova 15	23. 9. 1972
Fryšák Zdeněk, MUDr., Olomouc, Tomkova 27	22. 3. 1972
Kamarád Tomáš, Olomouc, Frágnerova 16	1. 10. 1971
Klimešová-Marešová Hana, Olomouc, Karafiátova 4	11. 4. 1972
Kučírková-Holnová Markéta, Kladno-Kročehlav, Polská 2189	5. 11. 1971
Kuchařík Vít, Drahanovice 137, okr. Olomouc	10. 8. 1972
Lukešová-Valchářová Irena, Olomouc, Vaníčková 31	29. 11. 1971
Matzenauerová-Kantorová Jana, Ostrava-Město, Ježkova 2	31. 8. 1972
Mazáková-Zatloukalová Jitka, Olomouc, Rokycanova 36	5. 2. 1972
Pospíšilová-Walweelová Hana, Olomouc, Dukelská 5	5. 5. 1972
Svobodová-Loníková Petra, MUDr., Olomouc, Brněnská 54	16. 6. 1972
Vysloužil Aleš, Olomouc, Fischerova 21	19. 12. 1971

1990 C

Bednárek Jan, Teplice v Čechách, Trnovany 1249, Štúrova	3. 6. 1972
Kuchyňa Pavel, Olomouc, Werichova 14	12. 3. 1972
Kvapil Libor, Ing., Olomouc, Fischerova 25	25. 9. 1971
Stloukalová-Holasová Alexandra, Olomouc, Krakovská 18	2. 11. 1971
Šafář David, Křelov, okr. Olomouc, Večeřova 3	1. 5. 1972
Štefková Jana, Canada, Toronto-Ontario 141, Elskine Av. 214	18. 2. 1972
Vít Roman, Praha 2, Chodská 2	7. 12. 1971

1990 D

Kročil Zbyněk, Olomouc, Chválkovická 100	24. 4. 1972
Lónová Vladimíra, Slavkov u Brna, Palackého nám. 84, okr. Vyškov	26. 1. 1972
Macháček Aleš, Olomouc, Dukelská 11	28. 4. 1972
Pospíšil Martin, Kroměříž, Velké nám. 49	17. 12. 1971
Viktorin Jiří, Ing., Olomouc, Polská 37	1. 9. 1971

1991 A

Adam Jakub, Praha-Kyje, Lipnická 1450	3. 11. 1972
Blahut Jaroslav, Ing., Olomouc, Lužická 12	25. 5. 1973
Fajdeková-Adámková, Bohuslava, Přerov, Budovatelů 2	13. 8. 1973
Gavendová-Pospíšilová, Lenka, Olomouc, Chválkovická 114	5. 2. 1973
Kantorová-Rufnagelová, Renata, Olomouc, Synkova 7	25. 1. 1973
Kunzfeldová-Spurná, Andrea, MUDr., Olomouc, Libušina 69	10. 9. 1972
Kvapilová-Sowová, Jana, Olomouc, Masarykova tř. 8	2. 6. 1973
Losman Ivo, Šternberk, U střelnice 3	2. 5. 1973
Makovičková Hana, Praha 5, Nýřanská 4	11. 3. 1973
Sklářová-Fejtová Simona, Dub nad M., okr. Olomouc, Boletouc 557	30. 3. 1973
Stratilová Ladislava, Olomouc, U Morávky 2	19. 7. 1973
Škrabiš Michal, Brno, Laštůvková 19	5. 8. 1973
Vyhnančková-Blahutová Alice, Olomouc, Dobrovského 17	12. 5. 1973

1991 B

Doležel Martin, Olomouc, Brněnská 58	21. 10. 1972
Hamrlová-Luczková Jana, Olomouc, Lužická 12	24. 8. 1973
Homolová-Kühnová Jitka, Olomouc, tř. Svobody 27	29. 3. 1972
Kuhnová Petra, Olomouc, Kosmonautů 30	8. 2. 1973
Kuchařík Libor, Olomouc, Kmochova 1	26. 9. 1973
Menšíková Michaela, Olomouc, U kovářny 1	30. 1. 1973

Odstřilová-Cecháčková Šárka, Olomouc, Fischerova 34	18. 3. 1973
Polášková Ilona, Olomouc, Politických vězňů 2	23. 1. 1973
Přichystalová-Petrušová Kateřina, Olomouc, Tolstého 1	23. 11. 1972
Puschnerová Iva, Praha 6, Čilová 21	4. 10. 1971
Šafránek Petr, Šternberk, okr. Olomouc, Jiráskova 62	30. 8. 1973
1991 C	
Břizová-Horejšová Lenka, Ing., Krucemburk, okr. Havlíčkův Brod, Mikuláše Střely 221	29. 1. 1973
Dvorská Hana, Praha 1, Rybná 21	23. 12. 1972
Kabátová-Mlčochová Kateřina, Olomouc, Praskova 6	11. 1. 1973
Machalová Jitka, Olomouc, Na Letné 31	13. 4. 1973
Mankovecká-Chaloupková Michaela, Olomouc, Štítného 14	6. 9. 1972
Němcová-Šimarová Kateřina, Mgr., Kylešovice, okr. Opava, Davidov 13	5. 5. 1973
Rygllová Lucie, Olomouc, Masarykova 8	5. 4. 1973
Součková Hana, Vrahovice, okr. Prostějov, Vrahovická 132	10. 7. 1973
Strnská-Polednová Simona, Olomouc, Horákové 33	6. 6. 1973
Svobodová-Zavadilová Jana, Lutín, Školní 80	29. 5. 1973
1991 D	
Krylová-Pospíšilová Ivana, Olomouc, Zolova 23	25. 6. 1973
1992 A	
Brůknerová-Karásková Dita, Olomouc, Wanklova 5	12. 5. 1974
Hadalová Jarmila, Zlín, Sokolská 3925	15. 12. 1973
Nelešovská-Fasolová Martina, Olomouc, Dukelská 10	14. 11. 1973
Přikrylová Jana, Brno, Křídlovická 57	22. 1. 1974
1992 B	
Doubravská Markéta, Olomouc, Krokova 12	6. 12. 1973
Hofmannová-Otáhalová-Jančíková-Hofmanová Blanka, Olomouc, Politických vězňů 6	3. 9. 1974
Prečová-Veselíková Marta, Nová Hradečná 210, okr. Olomouc	13. 11. 1973
Vaňková-Matysová Martina, Brniště 38, okr. Česká Lípa	22. 1. 1974
Veselská-Janů Alena, Olomouc, Foerstrova 42	2. 6. 1973
1992 C	
Šlezarová Renáta, Havířov-město 1077, okr. Karviná	2. 10. 1973
Zatloukalová-Večerková Michaela, Olomouc, Brněnská 42	16. 4. 1974
1992 D	
Ležatková-Houžvičková Bohdana, Olomouc, Pavlovova 16	3. 6. 1974
1992 E	
Bečičková Gabriela, Mgr., Olomouc, Pavlovova 52	31. 3. 1974
Brixová-Lučanová Ivona, Bc., Olomouc, Trnkova 25	10. 9. 1973
Pelíšková-Slotová Iva, Olomouc, Politických vězňů 2	16. 1. 1974
Pravdová-Holátová Lada, Olomouc, Tylova 3	14. 4. 1974
Wagnerová-Blažková Daniela, Svitavy, Dimitrivova 23	26. 2. 1974
1993 A	
Blažková Lenka, Olomouc, Horákové 9	13. 11. 1974
Handlová Renata, Olomouc, Dukelská 9	29. 3. 1975
Jachanová-Kostelanská Irena, Olomouc, Velkomoravská 14	5. 11. 1974
Řeřichová-Helmusová Jitka, Olomouc, Nálepkova 3	14. 3. 1975
Wittnerová Ivana, Olomouc, U cukrovaru 18	1. 12. 1974
1993 B	
Koucká Hana, Olomouc, Na Letné 35	18. 3. 1975
Macková Martina, Olomouc, Kmochova 1	9. 2. 1975
1993 C	
Boxanová-Smilovská Kateřina, Olomouc, Trnkova 17	27. 5. 1975
Fějtová Blanka, Mohelnice, okr. Šumperk, Studená Loučka 40	29. 7. 1975
Hudcová Zdenka, Olomouc, Starého 5	3. 11. 1974
Králová-Chrenková Helena, Olomouc, Březinova 3	30. 6. 1974

- Plevová Hana, Česká Ves 443, Sportovní 19. 3. 1975
 Sobotková-Salamonová Eva, Olomouc, Resslerova 5 23. 9. 1974
 Šantavá Sylva, Olomouc, Fischerova 11 25. 12. 1974
 Tydlačková-Maňasová Eva, Olomouc, Štítného 12 7. 6. 1975
- 1993 D**
 Königová Ivana, Šternberk, okr. Olomouc, nám.Svobody 10 10. 12. 1974
 Švarcová-Sedláčková Vladmíra, Mgr., Olomouc, Einsteinova 29 30. 7. 1975
- 1993 E**
 Jadrná, Bojkovská Gabriela, Olomouc, Sokolská 27 23. 12. 1974
 Nevěřilová Lucie, Praha 4 8. 8. 1975
 Očenášková-Oščádalová Jana, Olomouc, Bořivojova 2 18. 11. 1974
 Rükschlossová Šárka, Olomouc, Járy da Cimrmana 3 1. 8. 1975
 Titzová-Špičková Regina, Olomouc, Lužická 8 1. 4. 1975
 Vysloužilová-Gutterová Marcela, Olomouc, Schweitzerova 54 16. 4. 1975
- 1993 F**
 Matějů-Šolcová Pavlína, Slatinice 293, okr. Olomouc 11. 3. 1975
 Paruzová Leona, Brno-Veveří, Cihlářská 42 4. 8. 1975
 Švarcová-Martinková Monika, Olomouc, Černochova 3 27. 1. 1975
 Vrbková Lucie, Olomouc, V hlíncech 2 9. 3. 1975
- 1994 A**
 Jašková-Halámková Marta, Brno, Staré Brno, Pellicova 69 14. 5. 1976
 Koblihová Petra, Olomouc, Pešínova 14 23. 3. 1976
 Šimečková Kamila, Frýdek-Místek, Husova 482 9. 8. 1976
- 1994 B**
 Mohaplová Veronika, Olomouc, Pešínova 20 5. 7. 1976
 Řehulková Lenka, Rakodavy 317, okr. Olomouc, Lazecká 83 12. 5. 1975
 Skopalová-Dočkalová Kateřina, Olomouc, Starého 3 9. 4. 1976
 Vacová Ivana, Olomouc, Pavlova 38 3. 8. 1976
- 1994 C**
 Badalová-Petrová Dana, Ing., Olomouc, Polská 48 29. 7. 1976
 Hrudníková Magdaléna, Olomouc, Schweitzerova 64 3. 1. 1976
 Knappová Dana, Olomouc, Fischerova 11 28. 11. 1975
- 1994 D**
 Mrázková Tačána, Olomouc, Rolsberská 37 2. 4. 1976
- 1994 E**
 Fujeříková-Navrátilová Blanka, Slatinice 138, okr. Olomouc 7. 4. 1976
 Příborská-Postelová Darina, Olomouc, Schweitzerova 68 17. 3. 1976
 Zajíčková Zdeňka, Olomouc, Jílová 4 19. 9. 1975
 Zaoralová-Černá Iva, Olomouc, Sokolská 1 3. 1. 1976
- 1995 A**
 Cardová Petra, Olomouc, Riegrova 5 12. 7. 1977
 Dušková Pavla, Křemže, okr. Český Krumlov, Školní 172 13. 8. 1976
 Korotvičková Zuzana, Olomouc, Nešporova 2 29. 6. 1977
 Pazderová Helena, Olomouc, Norská 25 8. 5. 1977
 Šimová Zuzana, Olomouc, Polská 54 3. 1. 1977
 Zaoralová Kateřina, Olomouc, Nešporova 5 29. 6. 1977
- 1995 B**
 Doleželová Jana, Štěpánov 534, Sídliště 2, okr. Olomouc 26. 3. 1976
 Hasalová Radka, Olomouc, Žižkovo nám. 2 26. 7. 1977
 Kubová Marika, Šternberk, Kozinova 4, okr. Olomouc 15. 6. 1977
- 1995 D**
 † Koutek Jaromír, Olomouc, Nedbalova 20, † 13. 1. 2001 16. 4. 1977
 Vochtová Martina, Olomouc, Tolstého 5 1. 4. 1977

1996 A

Dostálová Jana, Olomouc, Rooseveltova 117A	12. 8. 1978
Hadam Jakub, Olomouc, Dobrovského 2	5. 8. 1977
Kobzová Lucie, Olomouc, Na Bystřičce 12	4. 8. 1978
Mádrová Lucie, Bystřice pod Pernštejnem 968, okr. Ždár nad Sázavou, Rošického 23	26. 4. 1978
Marcinková Michaela, Olomouc, Stiborova 12	27. 4. 1978

1996 B

Gecová Kateřina, Olomouc, Kosmonautů 30	28. 7. 1978
Tandlerová Alice, Olomouc, Hněvotínská 26	23. 2. 1978

1996 C

Doleželová-Pykalová, Soňa, Olomouc, Na Letné 47	3. 4. 1978
Jabůrková Kristýna, Ostrava-Poruba, Zíkova 14	4. 1. 1978
Lounová-Malínková Vladimíra, Olomouc, Javoříčská 10	21. 1. 1977

1996 D

Dvořáková-Fryšáková Dagmar, Olomouc, Jílová 2	5. 4. 1978
Havlík Miroslav, MUDr., Olomouc, Řezáčova 6	21. 11. 1977
Horáková Jana, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Nádražní 594	3. 5. 1978

1996 AF

Wernerová Silvie Sabrine, Mgr., Olomouc, Javoříčská 10	20. 8. 1976
--	-------------

1997 A

Grichová Kristýna, Olomouc, Pasteurova 6	12. 6. 1979
Mikulajová Michaela, Olomouc, Myslbekova 11	26. 10. 1978
Pochylová Žaneta, Olomouc, Dalimilova 103	31. 5. 1979
Stránská Martina, Olomouc, Albertova 13	15. 12. 1978

1997 B

Cerinová Kateřina, Rudník 317, okr. Trutnov	2. 10. 1977
Malá Monika, Olomouc, Pasteurova 2	10. 2. 1979
Osičková Zuzana, Olomouc, Charkovská 4	2. 12. 1978
Psotová Eva, Olomouc, Lenhartova 14	30. 8. 1979

1997 C

Doleželová Jana, Olomouc, Urxova 4	3. 7. 1979
Návratová Jana, Olomouc, Stupkova 5	30. 10. 1978

1997 A víceleté

Hlaváčková Kateřina, Olomouc Pionýrská 22	27. 10. 1978
Hrabovská Jana, Olomouc, Polská 56	15. 5. 1979
Pižanovská Eva, Olomouc, U cihelny 11	1. 6. 1978

1997 B víceleté

Fruhvirtová Lucie, Olomouc Družební 1	29. 4. 1979
Kujová Petra, Olomouc, Heyrovského 17	16. 9. 1978
Mikešová Klára, Česká Skalice, Křenkova 59, okr. Náchod	28. 4. 1979
Pečínková Lenka, Čechovice 76, okr. Olomouc	28. 10. 1978
Pospíšilová-Opluštilová Jarmila, Olomouc, Povelská 12	15. 11. 1978

1997 C víceleté

Bartošková Pavla, Dub n. Mor., okr. Olomouc, Brodecká 55	10. 5. 1979
--	-------------

1997 D víceleté

Pech Miroslav, Olomouc Fischerova 17	6. 9. 1978
Vaverka Richard, Olomouc, Herrmannova 2	30. 11. 1978
Závodný Libor, Olomouc, Jeremenkova 30	17. 10. 1978

ABSOLVENTI SG OD ROKU 1998 DOSUD

ČTYŘLETÉ STUDIUM

1998 4. A, třídní prof. Mgr. Marta Ivančíková

Bajer Jiří, Olomouc, Sienkiewiczova 13	23. 2. 1980
Berger Martin, Mariánské Údolí, okr. Olomouc, Gagarinova 445	7. 3. 1980
Brodacká Věra, Toveř 118, okr. Olomouc	18. 12. 1979
Čadilová Tereza, Šumperk, gen. Svobody 14	5. 4. 1980
Čehovský Petr, Olomouc, Wellnerova 14	26. 10. 1979
Černohorská Jitka, Olomouc, Hellerova 9	24. 1. 1980
Dobrozemská Kateřina, Olomouc, Vojanova 12	18. 7. 1980
Gregarová Jana, Olomouc, Kischova 1	1. 6. 1979
Hanák Jiří, Olomouc, Trnkova 31	27. 12. 1979
Hanáková Zdeňka, Olomouc, Pavlova 16	24. 3. 1980
Hošková Markéta, Olomouc, Ostružnická 12	10. 6. 1980
Introvič Milan, Hnojice 51, okr. Olomouc	25. 4. 1980
Klečková Klára, Olomouc, Urxova 9	12. 6. 1979
Kleinová Ivana, Olomouc, Na Letné 49	22. 4. 1980
Kocourková Pavla, Olomouc, Mišákova 26	17. 1. 1980
Koukalová Petra, Olomouc, Tyršova 10	10. 12. 1979
Krýzová Lucie, Olomouc, U kovárny 32	29. 2. 1980
Kučerová Alice, Olomouc, Thomayerova 15	19. 9. 1979
Müllerová Zdeňka, Kožušany 132, okr. Olomouc	19. 9. 1979
Nakládalová Renata, Kožušany 39, okr. Olomouc	10. 4. 1980
Nekovářová Michaela, Olomouc, Sienkiewiczova 1	7. 9. 1979
Pavlová Libuše, Olomouc, Družební 10	7. 11. 1979
Polednová Radmila, Velký Týnec 287, okr. Olomouc	10. 9. 1979
Pospíšilová Petra, Věrovany 339, okr. Olomouc	29. 3. 1937
Procházka Martin, Olomouc, Lindnerova 12	28. 4. 1980
Směkalová Barbora, Olomouc, Dr. Horákové 5	2. 1. 1980
Sochor Vladimír, Olomouc, Glazarové 9H	22. 9. 1979
Šašková Hana, Olomouc, Pekařská 14	23. 10. 1979
Špundová Iveta, Olomouc, Rooseveltova 84	12. 8. 1980
Študentová Hana, Olomouc, Ostružnická 3	7. 9. 1979
Šváb František, Olomouc, Šubova 50	29. 2. 1979
Továrková Martina, Luběnice 49, okr. Olomouc	18. 9. 1979
Ťuková Kateřina, Olomouc, U stavu 25	27. 10. 1979

1998 4. B, třídní prof. Jana Skopalíková

Barnet Tomáš, Olomouc, Kmochova 31	19. 9. 1978
Bauer Miroslav, Olomouc, Komenského 21	15. 6. 1980
Bínová Michaela, Mariánské Údolí, okr. Olomouc, Němcové 260	8. 7. 1980
Dohnalová Eva, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Jiráskova 290	20. 6. 1979
Ďurišková Jitka, Olomouc, Rooseveltova 51	13. 4. 1979
Gieselová Monika, Slatinky 158, okr. Prostějov	29. 12. 1979
Hildebrand Lubomír, Olomouc, Starého 8	4. 4. 1979
Hryzbilová Denisa, Horka nad Moravou, okr. Olomouc, Berkova 40	4. 10. 1979
Janeková Romana, Olomouc, Fischerova 15	18. 4. 1980
Jermášová Zuzana, Olomouc, tř. Svobody 25	14. 7. 1980
Jiříčková Lenka, Velká Bystřice, okr. Olomouc, ČSA 727	18. 2. 1980
Kovář Vlastislav, Olomouc, Skupova 17	19. 9. 1979
Kráčmar Jiří, Olomouc, Boženy Němcové 2	1. 2. 1979
Kuře Miroslav, Olomouc, Na Letné 43	15. 4. 1980
Langer Viktor, Štěpánov, okr. Olomouc, Nádražní 21	9. 7. 1980
Maderová Silvie, Olomouc, Svolinského 71	4. 5. 1980
Mikulková Barbora, Olomouc, Hálkova 13	24. 9. 1979
Navrátilová Eva, Suchonice 39, okr. Olomouc	14. 1. 1980
Otta Jiří, Věrovany 332, okr. Olomouc	22. 4. 1980

Panáček Jan, Olomouc, Riegrova 21	11. 3. 1980
Pavlu Hana, Olomouc, Zikova 7	7. 2. 1980
Pluháčková Kristina, Olomouc, Českosobratrská 24	7. 12. 1979
Pochmanová Petra, Olomouc, U cukrováru 20	11. 12. 1979
Pohorelská Eva, Olomouc, Chaloupky 2	12. 6. 1980
Pokorná Zuzana, Olomouc, Jablonského 63	26. 4. 1980
Sedláček Jakub, Olomouc, Schweitzerova 68	17. 12. 1978
Szkutová Jarmila, Olomouc, Balcárkova 12	4. 3. 1980
Trojan Martin, Olomouc, Krameriova 19	4. 4. 1979
Vašková Lucie, Olomouc, V křovinách 6	27. 6. 1980
Venháčová Kateřina, Olomouc, Radíkovská 11	6. 9. 1979
Vidlička Jiří, Olomouc, Rejskova 24	18. 7. 1979
Vincencová Alena, Olomouc, Tovární 33A	1. 2. 1980
Vitásková Lucie, Slatinice 266, okr. Olomouc	20. 9. 1979

1998 4. D, třídní prof. RNDr. Libuše Kraváčková, Mgr. Jitka Lónová

Bartoněk Tomáš, Přáslavice-Kocourovce 3, okr. Olomouc	3. 8. 1980
Czedron Jan, Olomouc, Píkova 3	20. 12. 1979
Čižmařová Iveta, Štěpánov, okr. Olomouc, Sídliště 543/1	25. 1. 1980
Jánošová Beáta, Olomouc, Na Šibeníku 6	26. 2. 1980
Kováčik Aleš, Olomouc, Sokolská 9	7. 9. 1979
Lounová Ivana, Olomouc, Klimeckého 17	24. 6. 1980
Mišák Ondřej, Lutín, okr. Olomouc, Za rybníčkem 230	27. 9. 1979
Mlčák Petr, Hlubočky, okr. Olomouc, Olomoucká 84	17. 7. 1980
Nepšinský Roman, Olomouc, Zikova 17	17. 9. 1979
Opluštilová Zuzana, Bohuňovice, okr. Olomouc, 6. května 88	15. 8. 1980
Pazdera Lubomír, Přáslavice 269, okr. Olomouc	10. 9. 1979
Petr Ondřej, Olomouc, Heyrovského 3	27. 2. 1980
Pindurová Zuzana, Olomouc, Gorazdovo nám. 12	4. 1. 1980
Polák Radek, Tršice 316, okr. Olomouc	9. 12. 1979
Polednová Lucia, Olomouc, Hildebrandova 4	26. 1. 1980
Potužáková Helena, Štěpánov, okr. Olomouc, Sídliště 10274 552/2	5. 7. 1980
Richter Josef, Olomouc, Vídeňská 5	30. 9. 1979
Rotter Lukáš, Daskabát 33, okr. Olomouc	17. 3. 1980
Sommer Miroslav, Olomouc, Trnkova 30	1. 6. 1980
Srovnal Pavel, Olomouc, Na vozovce 38	6. 9. 1978
Ševčík Radim, Lutín, okr. Olomouc, Slatinická 263	21. 8. 1980
Škobrtal Petr, Olomouc, Dr. Horákové 19	23. 8. 1979
Štefka Martin, Olomouc, Dlouhá 10	21. 6. 1980
Tomková Jana, Hlubočky, okr. Olomouc, Na orátě 498	30. 11. 1979
Vláčil Martin, Doloplazy 313, okr. Olomouc	18. 9. 1979
Zdařilová Kateřina, Olomouc, Třebízského 21	18. 10. 1979

1999 4. A, třídní prof. Mgr. Dagmar Horáková-Navrátilová

Balatková Kateřina, Olomouc, Dvorská 5	9. 11. 1980
Brázdová Martina, Olomouc, Dobrovského 24	15. 1. 1981
Celá Gabriela, Olomouc, Řezníčkova 9	28. 11. 1980
Čecháková Iva, Olomouc, Ostružnická 32	14. 9. 1980
Faltýnková Livia, Olomouc, Ručilova 18	12. 6. 1981
Gajdošík Daniel, Lukov, okr. Zlín, Hradská 260	11. 12. 1980
Hacarová Radka, Olomouc, Letců 6	20. 11. 1980
Hallamová Lucie, Olomouc, Nálepkova 4	12. 7. 1980
Himerová Vendula, Olomouc, U místní dráhy 3	28. 3. 1981
Hlavsa Jan, Olomouc, Bezručova 8	3. 11. 1980
Hlochová Hana, Olomouc, Dukelská 3	9. 1. 1981
Hovorková Magda, Dolany 109, okr. Olomouc	30. 4. 1981
Hrdličková Monika, Olomouc, Komenského 25	2. 12. 1980
Chalupa Tomáš, Olomouc, Hněvotínská 30	31. 7. 1980
Chudobová Jana, Olomouc, Dlouhá 38	15. 8. 1981
Kolářová Pavlína, Olomouc, Dlouhá 36	26. 5. 1981
Krischková Ivana, Olomouc, náves Svobody 44	3. 8. 1980

Matoušková Michaela, Olomouc, Holečkova 11	2. 5. 1980
Navrátilová Iva, Olomouc, U kapličky 21	31. 5. 1981
Ochmannová Lucie, Velká Bystřice 496, okr. Olomouc	5. 8. 1980
Ostrá Kateřina, Náměšř na Hané, okr. Olomouc, Nádražní 341	8. 5. 1981
Pospíšilová Kateřina, Olomouc, Masarykova 55	2. 9. 1980
Pospíšilová Miroslava, Olomouc, Trnkova 14	31. 10. 1980
Richter Tomáš, Olomouc, Bieblova 1	22. 3. 1981
Semotamová Zuzana, Olomouc, Slavonínská 6	16. 9. 1980
Schneiderová Hana, Olomouc, Jiřího z Poděbrad 15	2. 9. 1980
Šoustalová Jitka, Rataje 60, okr. Olomouc	4. 12. 1980
Švejstílová Petra, Mariánské Údolí, okr. Olomouc, Gagarinova 440	9. 12. 1980
Unzeitigová Tereza, Olomouc, Vídeňská 21	13. 10. 1980
Veselá Daniela, Mariánské Údolí, okr. Olomouc, Jabloňová 255	25. 3. 1981
Vořechová Eva, Olomouc, Trnkova 16	5. 3. 1981
Vychodilová Darja, Luběnice 115, okr. Olomouc	21. 4. 1981
Začalová Pavla, Lutín, Za Rybníčkem 231, okr. Olomouc	1. 11. 1979
Zajícová Klára, Olomouc, Sienkiewiczova 10	16. 5. 1981
1999 4. B, třídní prof. Mgr. Eva Vánská	
Bairová Ekatěrina, Olomouc, Lidická 2	16. 6. 1980
Bendová Miroslava, Olomouc, Mišákova 24	20. 6. 1981
Číhalová Martina, Olomouc, Za Vodojemem 6	20. 11. 1980
David Jiří, Olomouc, Bystrovanská 9	20. 9. 1980
Doležalová Radka, Olomouc, Havlíčkova 1	12. 12. 1980
Dopitová Iveta, Slatinice 323, okr. Olomouc	19. 6. 1981
Hamplová Mirka, Olomouc, Urxova 13	5. 2. 1981
Horák Václav, Olomouc, Zikova 16	14. 9. 1980
Chlupová Alena, Olomouc, nábř. Přemyslovců 12	5. 1. 1981
Johnová Petra, Olomouc, Čajkovského 12	17. 9. 1980
Kolková Markéta, Olomouc, Janáčkova 3	13. 4. 1981
Künstlerová Hana, Bystrovany, okr. Olomouc, Malátova 17	15. 5. 1980
Lamačová Dominika, Olomouc, Erenburgova 42	14. 2. 1981
Lazorčáková Lenka, Olomouc, Holická 30	15. 3. 1981
Lorencová Anna, Olomouc, tř. Spojenců 9	5. 10. 1979
Minaříková Jana, Olomouc, Kašparova 3	11. 12. 1980
Pospíšilová Kristina, Grygov, okr. Olomouc, Komenského 280	22. 10. 1980
Rampáčková Dana, Olomouc, V Křovinách 4	19. 12. 1980
Rulcová Vendula, Olomouc, Kaštanová 15	22. 5. 1981
Řihošková Marie, Olomouc, Denisova 20	7. 4. 1981
Stratilová Jana, Olomouc, Na Letné 3	16. 3. 1981
Suchánková Lucie, Olomouc, Ježkova 3	4. 5. 1981
Šumná Ilona, Olomouc, Frágnerova 12	9. 2. 1981
Tarnoczyová Marie, Olomouc, Horní nám. 13	21. 10. 1980
Tkadlecová Eva, Olomouc, Jiřího z Poděbrad 2	26. 1. 1981
Trpíková Lucie, Rýmařov, okr. Bruntál, Pivovarská 14	13. 6. 1981
Truksová Milada, Olomouc, Bořivojova 24	7. 5. 1981
Valíčková Zuzana, Olomouc, Trnkova 26	28. 2. 1981
Vokřálová Jitka, Olomouc, Lužická 12	22. 8. 1981
Vraštilová Andrea, Olomouc, Mahlerova 11	19. 2. 1981
Vymlátilová Zdeňka, Olomouc, Gorkého 11	17. 7. 1980
Zapletalová Jana, Olomouc, Západní 51	25. 7. 1981
Žamboch Kamil, Olomouc, Jánského 18	3. 10. 1981
2001 4. A, třídní prof. RNDr. Marcela Gažarová	
Calábek Pavel, Olomouc, Svolinského 4	8. 9. 1981
Caudr Jiří, Olomouc, Politických vězňů 11	25. 2. 1982
Čuková Jana, Olomouc, Kmochova 11	29. 8. 1981
Fialová Kateřina, Tršice 82, okr. Olomouc	18. 8. 1981
Halamičková Zuzana, Olomouc, Stiborova 11	2. 6. 1983
Heincová Petra, Olomouc, Trnkova 23	14. 3. 1982
Hořínková Gabriela, Olomouc, Máchova 36	25. 12. 1981

Jeništa Jan, Olomouc, Kosinova 7	30. 4. 1983
Kabátová Eva, Olomouc, Smetanova 24	13. 11. 1981
Kohoutková Lucie, Olomouc, Foerstrova 3	5. 4. 1982
Koutná Martina, Olomouc, Matochova 18	13. 4. 1982
Krumpholcová Olga, Velká Bystřice, okr. Olomouc, 8. května 21	19. 2. 1982
Krutilová Jana, Velký Týnec 273, okr. Olomouc	16. 10. 1981
Laníková Dana, Olomouc, Kmochova 23	25. 10. 1982
Menšík Jiří, Olomouc, Urxova 5	28. 11. 1981
Němcová Jana, Zátor 54, okr. Bruntál	25. 4. 1982
Nosálková Marie, Olomouc, Třebízského 11	29. 6. 1983
Novotný Jan, Grygov 102, okr. Olomouc	26. 6. 1981
Odehnalová Denisa, Olomouc, Resslerova 6	26. 8. 1981
Outratová Zdeňka, Olomouc, U Cukrovaru 22	19. 11. 1981
Pírková Eva, Bohuňovice, okr. Olomouc, U sokolovny 277	11. 8. 1981
Pižurin Michal, Olomouc, Lužní 26	11. 8. 1981
Pobudová Silvie, Olomouc, U dětského domova 263	8. 3. 1982
Přikrylová Lucie, Olomouc, Rokycanova 7	2. 4. 1982
Rédová Martina, Olomouc, Spojenců 20a	14. 3. 1983
Smejkalová Vladimíra, Šternberk, okr. Olomouc, Uničovská 80	10. 6. 1982
Spáčilová Dana, Bystročice 34, okr. Olomouc	5. 10. 1981
Ticháková Libuše, Charváty 23, okr. Olomouc	22. 3. 1983
Tóthová Tereza, Olomouc, Sokolská 40	14. 3. 1983
Vavříková Kristina, Dětrichov nad Bystřicí 179, okr. Bruntál	17. 5. 1982
Wojnarová Valérie, Olomouc, Dr. Horákové 23	11. 10. 1982
Závodník Petr, Olomouc, Trnkova 35	19. 2. 1983

2001 4. B, třídní prof. Dana Benešová

Biolek Jakub, Olomouc, Resslerova 8	18. 2. 1982
Božáková Lenka, Lutín, okr. Olomouc, Růžová 163	23. 3. 1982
Calábková Eva, Zákřov 11, okr. Olomouc	8. 3. 1982
Černá Petra, Litovel, okr. Olomouc, Lužní 4	6. 4. 1982
Darebníková Petra, Staré Město pod Sněžníkem, okr. Šumperk, Květná 252	16. 9. 1981
Dohnalová Petra, Olomouc, Pionýrská 24	7. 10. 1981
Frömelová Adriana, Olomouc, Vejvodského 1	11. 12. 1981
Huták Pavel, Olomouc, U Cukrovaru 26	8. 10. 1981
Chabičovský František, Olomouc, Wanklova 10	17. 10. 1981
Kapounek Josef, Olomouc, Mozartova 5	11. 12. 1981
Kocůrková Jitka, Uničov, okr. Olomouc, Plzeňská 879	29. 1. 1982
Kratochvílová Pavla, Olomouc, Komenského 1	20. 1. 1982
Kučerová Růžena, Troubelice 20, okr. Olomouc	20. 2. 1982
Lexová Monika, Velký Týnec 57, okr. Olomouc	3. 10. 1981
Lorencová Anna, Olomouc, tř. Spojenců 696/9	15. 10. 1979
Ludvíková Kateřina, Olomouc, Krapkova 5	10. 11. 1981
Němcová Klára, Brodek u Přerova, okr. Přerov, Luková 9	6. 7. 1982
Ochmannová Ludmila, Bukovany 71, okr. Olomouc	1. 7. 1981
Ožanová Lenka, Olomouc, Na Letné 49	30. 10. 1981
Pudilová Marta, Olomouc, Karafiátová 12	14. 1. 1982
Rotterová Alžběta, Březce 747, okr. Olomouc	17. 12. 1981
Šikulová Šárka, Olomouc, Krapkova 18	2. 11. 1981
Švédová Magdaléna, Křelov-Břuchotín, okr. Olomouc, Zahradní 4	16. 10. 1981
Vančurová Kateřina, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Kopaniny 656	10. 8. 1981
Vyroubalová Veronika, Olomouc, Severní 8	14. 2. 1982
Zapletal Jiří, Přerov, dr. Horákové 11	8. 2. 1983
Žváčková Petra, Olomouc, Na Šibeníku 4	24. 11. 1981

2001 4. C, třídní prof. Mgr. Danuše Kubalová

Absolonová Petra, Olomouc, Foerstrova 42	19. 6. 1981
Čamková Magdaléna, Vsisko 9, okr. Olomouc	12. 2. 1982
Darebník Lukáš, Staré Město pod Sněžníkem, okr. Šumperk, Květná 252	16. 9. 1981
John Jaroslav, Olomouc, Trnkova 22	24. 10. 1981
Kodydková Jana, Olomouc, Trnkova 34	23. 7. 1982

Kolář Petr, Olomouc, Jižní 106	18. 12. 1981
Kvapilová Martina, Lípy 17, okr. Olomouc	20. 9. 1981
Máca Stanislav, Rýmařov, Pivovarská 6	6. 7. 1982
Motyka Josef, Rýmařov, okr. Bruntál, Hrdinů 58	23. 10. 1981
Pavlátová Andrea, Olomouc, Kmochova 30	11. 8. 1981
Pelclová Marcela, Zábřeh, okr. Šumperk, Severovýchod 45	21. 11. 1981
Pindura Vladimír, Olomouc, Gorazdovo nám. 12	12. 2. 1982
Ruprechtová Monika, Grygov, okr. Olomouc, 8. května 335	6. 5. 1982
Simeonova Markéta, Velký Týnec 156, okr. Olomouc	25. 11. 1981
Skoumal Martin, Olomouc, Stupkova 6	25. 5. 1982
Skoupilová Monika, Věrovany 72, okr. Olomouc	13. 12. 1981
Studecká Miroslava, Olomouc, Rožňavská 8	17. 6. 1982
Svozilová Pavla, Náklo 11, okr. Olomouc	23. 2. 1982
Šubrtová Pavla, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Nádražní 696	4. 6. 1982
Švubová Jana, Rýmařov, okr. Bruntál, Jungmannova 5	20. 2. 1982
Talaš Petr, Grygov 53, okr. Olomouc	4. 7. 1982
Tesaříková Jana, Dub nad Moravou, okr. Olomouc, Boletouc 599	4. 7. 1981
Tihlář Radek, Olomouc, Rooseveltova 48	16. 9. 1981
Trefilová Darina, Olomouc, Radíkovská 31	2. 12. 1981
Učík Radek, Olomouc, Jílová 12	26. 10. 1981
Vačl Jiří, Olomouc, Komenského 6	30. 11. 1981
Vinklerová Lucie, Olomouc, Černá cesta 49	3. 4. 1982
Wiesnerová Jana, Olomouc, Dukelská 9	8. 6. 1982
Zedníček Filip, Olomouc, Komenského 25	10. 12. 1981
2001 4. D, třídní prof. Jan Mikulka	
Coufalová Pavla, Olomouc, Valdenská 46	19. 8. 1981
Eichlerová Zuzana, Olomouc, Bukovany 102	20. 5. 1982
Hainc Jaromír, Olomouc, Gagarinova 15	14. 4. 1983
Havala Zdeněk, Olomouc, Trnkova 20	12. 3. 1982
Henkl Jakub, Olomouc, Dlouhá 44	20. 9. 1981
Hnilica David, Velký Týnec, Zábraní 244	23. 2. 1982
Hubáček Antonín, Olomouc, Stupkova 8	14. 5. 1983
Huták Pavel, Olomouc-Holice, U Cukrovaru 26	8. 10. 1981
Keprt David, Štěpánov, Březecká 504	19. 1. 1982
Král Petr, Olomouc, Na Letné 47	1. 1. 1982
Krätchmer Tomáš, Olomouc, Trnkova 35	7. 9. 1981
Kutálek Petr, Moravský Beroun, kpt. Jaroše 531	31. 1. 1982
Palát Tomáš, Olomouc-Holice, U Cukrovaru 12	26. 8. 1983
Palík Martin, Daskabát 165	3. 2. 1982
Pazdera Petr, Velká Bystřice, Kopaniny 661	29. 5. 1982
Preč Miroslav, Olomouc, Dlouhá 38	10. 1. 1982
Rickardtová Romana, Olomouc-Chomoutov, Baarova 8a	20. 7. 1983
Roth Jan, Olomouc, Rooseveltova 80	8. 5. 1981
Schmiedt Lukáš, Olomouc, Stiborova 29	27. 6. 1983
Skopalík Josef, Velký Týnec-Komárov 226, okr. Olomouc	27. 9. 1982
Tiefenbach Roman, Olomouc, Tomkova 41	3. 7. 1981
Vallová Michaela, Přáslavice 276	29. 8. 1983
Vrzal František, Olomouc, Pastoušky 6	13. 2. 1982
Výmola Jan, Olomouc, Beneše Třebízského 26	5. 7. 1981
Zajíček Martin, Olomouc, Štítného 1	5. 6. 1981
Zavadil Martin, Těšetice 188	21. 6. 1982
Zvěřina Michal, Štěpánov-Liboš 130, okr. Olomouc	16. 11. 1982
2002 4. A, třídní prof. Daniela Šmoldasová	
Borková Karolína, Olomouc, Vitáskova 6	25. 7. 1983
Cigánek Pavel, Olomouc, Růžová 22	17. 12. 1982
Čajková Tereza, Nový Malín 43	22. 7. 1982
Čundrle Martin, Olomouc-Chomoutov, Krátká 8	6. 7. 1982
Čurda Michal, Olomouc, Dr. M. Horákové 21	12. 11. 1982
Dostálková Kateřina, Olomouc, Handkeho 7	17. 1. 1983

Dostálová Martina, Olomouc, Werichova 14	2. 12. 1982
Frydrychovská Zuzana, Olomouc, Rooseveltova 80	10. 12. 1982
Hamplová Eva, Olomouc, Přichystalova 45	11. 5. 1983
Havrdová Vendula, Olomouc, Gorazdovo nám. 6	10. 12. 1982
Hubáček Josef, Olomouc, kpt. Nálepky 14	30. 9. 1982
Hubáčková Magda, Olomouc, Komenského 5	30. 11. 1982
Chovancová Nela, Olomouc, Hanáckého pluku 8	19. 5. 1983
Janečková Michaela, Bohuňovice, Výmol 618	6. 8. 1982
Janečková Petra, Olomouc, Karafiátova 18	7. 9. 1982
Jemelková Jana, Krčmaň 31, okr. Olomouc	20. 7. 1983
Konečná Sylva, Grygov 330, okr. Olomouc	21. 12. 1982
Košálková Veronika, Olomouc, Hraniční 29	22. 8. 1982
Kvapilová Veronika, Olomouc, Českobratrská 11	2. 1. 1983
Malasková Regina, Bohuňovice, Loděnická 559	29. 10. 1982
Netáhl Petr, Hlubočky, Olomoucká 73, okr. Olomouc	24. 6. 1983
Pospíšilová Miluše, Tupadly, Potěhy 150	14. 6. 1982
Richterová Martina, Olomouc, Werichova 14	10. 3. 1983
Rozsypalová Kateřina, Olomouc, Mrštíkovo nám. 8	21. 3. 1983
Růžičková Šárka, Olomouc, Zelená 9	20. 12. 1982
Skřivánková Marta, Olomouc, Karolíny Světlé 4	24. 6. 1983
Suchomel Ivo, Štěpánov, Sídliště 543/3, okr. Olomouc	23. 2. 1983
Svobodová Lucie, Velká Bystřice, Nádražní 695 I/695	26. 4. 1982
Vaňková Lucie, Olomouc, U Cukrovaru 4	4. 3. 1983
Žizlavský Jiří, Hlubočky, Na Výsluní 496, okr. Olomouc	23. 8. 1983

2002 4. B, třídní prof. Mgr. Jitka Netopilová

Bartoňková Hana, Přáslavice 32, okr. Olomouc	13. 1. 1983
Bazgerová Lenka, Kožušany 150, okr. Olomouc	26. 11. 1982
Bláhová Olga, Olomouc, U Cukrovaru 36	17. 11. 1982
Borková Veronika, Velká Bystřice, Na Letné 597	24. 9. 1982
Czabeová Lenka, Olomouc, Tylova 3	5. 5. 1982
Černohousová Dominika, Slatinice 134	30. 3. 1983
Gottwald Jan, Olomouc, Sladkovského 33	11. 5. 1982
Hlaváčková Hana, Velká Bystřice, Kopaniny 672	27. 4. 1982
Janů Lucie, Olomouc-Droždín, Horní Úlehla 40	9. 2. 1983
Janýšková Stanislava, Samotišky, Šlikova 26	30. 3. 1983
Jiříčková Hana, Velká Bystřice, ČSA 727	11. 12. 1982
Kotuláková Katrin, Olomouc, Rooseveltova 82	30. 11. 1982
Krajcová Lucie, Olomouc, I. P. Pavlova 40	8. 1. 1983
Krajcová Jana, Olomouc, Trnkova 37	22. 4. 1983
Křištofová Zuzana, Olomouc, Rooseveltova 84	29. 12. 1982
Lýsková Michaela, Olomouc, Rooseveltova 78	26. 10. 1982
Morávková Romana, Lutín, Růžová 155	13. 8. 1982
Nohavicová Barbora, Olomouc, Marinská 8	7. 1. 1983
Novák Zdeněk, Olomouc, Zeyerova 19	28. 12. 1982
Novotná Magdalena, Olomouc, Řezáčova 12	22. 10. 1982
Očenášková Radmila, Olomouc, Stiborova 12	26. 11. 1982
Ondrejka Jan, Štěpánov-Březe 777	20. 4. 1982
Prášilíková Hana, Olomouc, Stiborova 37	19. 4. 1983
Přečková Karla, Olomouc, Heyrovského 8	20. 9. 1982
Schneiderová Věra, Olomouc, Stiborova 20	20. 6. 1983
Stratilová Hana, Slatinice 230	29. 3. 1983
Šišáková Petra, Uherský Brod, Za Humny 1827	12. 2. 1983
Štefančíková Lenka, Věrovany 344	3. 6. 1983
Třísková Petra, Olomouc, Handkeho 1	4. 3. 1983
Zatloukalová Veronika, Olomouc, Stiborova 8	3. 3. 1983
Zichová Renata, Velká Bystřice, Nádražní II/755	20. 3. 1983

2002 4. C, třídní prof. Mgr. Dana Zivalíková

Beneš Tomáš, Sv. Kopeček, Radíkovská 20	5. 8. 1982
Bittnerová Jana, Olomouc, Luční 22	9. 9. 1982
Coufal Adam, Bohuňovice, Lhotka 428	15. 3. 1983
Dobrotková Kristýna, Štěpánov, Sídlíště 543/2	12. 11. 1982
Drastich Filip, Olomouc, Peřinova 26	26. 2. 1983
Dulovcová Marcela, Staré Město, 1.máje 376	4. 10. 1982
Fischer Petr, Olomouc, Stiborova 16	26. 2. 1982
Henáč Jiří, Olomouc, Kyselovská 77	20. 9. 1982
Hnilica Rostislav, Velký Týnec, Zábrani 244	7. 3. 1983
Hrdá Lenka, Majetín, U Sokolovny 326	29. 3. 1983
Kment Pavel, Olomouc, Jeremiášova 10	11. 3. 1983
Koleňáková Zuzana, Věrovany 333	17. 12. 1982
Koziolová Jana, Olomouc, Voskovcova 4	8. 1. 1983
Krátký Tomáš, Olomouc, Polívkova 7 b	28. 7. 1983
Krumpolec Zdeněk, Olomouc-Bukovany 48	12. 4. 1983
Marková Monika, Olomouc, Urxova 9	5. 3. 1983
Michalíková Lucie, Olomouc, Stiborova 19	8. 1. 1983
Pánek Bohdan, Olomouc, Opletalova 1	8. 1. 1983
Slámová Hana, Mrsklesy 1, okr. Olomouc	10. 6. 1982
Schneiderová Tereza, Olomouc, Černá cesta 17	28. 3. 1982
Šebela Martin, Olomouc, Charkovská 6	20. 9. 1982
Širůčková Barbora, Velký Újezd 5	9. 2. 1983
Tichá Barbora, Olomouc, Trnkova 29	9. 4. 1983
Ticháčková Anežka, Sv. Kopeček, Křičkova 19	30. 10. 1982
Tietzová Kateřina, Olomouc, Junácká 3	1. 8. 1983
Tomášková Ludmila, Olomouc, Dr. M. Horákové 13	19. 12. 1982
Vavrečka Libor, Olomouc, Trnkova 16	11. 9. 1982
Vlčková Barbora, Olomouc, Palackého 3	16. 5. 1983
Vraštil Miroslav, Olomouc, G. Mahlera 11	17. 10. 1982
Zbožínková Pavla, Věrovany 12	16. 9. 1982

VÍCELETÉ STUDIUM SG**1998 VII. E, třídní prof. Mgr. Dana Slezáková**

Bilíková Iva, Olomouc, Trnkova 5	27. 7. 1980
Bílková Hana, Olomouc, Klicperova 23	22. 1. 1980
Czmerová Pavla, Olomouc, Zeyerova 14	5. 4. 1980
Čečmanová Olga, Dub nad Moravou, okr. Olomouc, Tovačovská 206	17. 12. 1979
Dvořák Martin, Hněvotín 308, okr. Olomouc	29. 5. 1980
Dvořák Michal, Štěpánov, okr. Olomouc, Horní 417	7. 9. 1979
Friedl Michal, Velký Újezd 327, okr. Olomouc	16. 9. 1979
Gargulák Václav, Zlín, Neubur	24. 11. 1979
Geršiová Jana, Olomouc, Stiborova 28	23. 9. 1979
Havlík Mojmír, Grygov 160, okr. Olomouc	14. 8. 1979
Hovorková Jana, Dolany 109, okr. Olomouc	24. 9. 1979
Chytilová Lenka, Olomouc, Hněvotínská 50	29. 4. 1980
Jodas Jakub, Olomouc, Pavlova 14	25. 11. 1979
Komolý Jakub, Olomouc, Čajkovského 2	24. 6. 1979
Konečný Lukáš, Olomouc, U podjezdu 16	6. 10. 1979
Kopeček Vincenc, Olomouc, Hraniční 7	5. 8. 1980
Kopečný Martin, Grygov 188, okr. Olomouc	2. 12. 1979
Kubica Michal, Olomouc, Lamblova 27	7. 2. 1980
Macháčková Zuzana, Olomouc, Rooseveltova 7	9. 7. 1980
Návrat Jan, Olomouc, Svornosti 38	26. 6. 1980
Pazdera Jindřich, Olomouc, Hanušova 8	12. 8. 1979

Piterková Lucie, Hněvotín 167, okr. Olomouc	7. 5. 1980
Rejzek Petr, Přáslavice 260, okr. Olomouc	11. 6. 1980
Skopalová Tereza, Lutín, okr. Olomouc, Na sídlišti 208	5. 12. 1979
Slouková Kateřina, Olomouc, Luční 19	18. 3. 1980
Štěrba Jan, Olomouc, Kmochova 10	7. 11. 1979
Valentová Šárka, Olomouc, Pospíšilové 7	10. 5. 1979
Veselý Pavel, Samotišky, okr. Olomouc, Krausova 15	17. 6. 1979
Zapletalová Olga, Hlubočky, Na Orátě 480	7. 4. 1979
Zeman Matěj, Olomouc, Polská 52	27. 9. 1979

1998 VII. F, třídní prof. Mgr. Eva Vánská

Dočkalová Pavla, Olomouc, Masarykova 22	4. 5. 1980
Grygarová Vendula, Olomouc, Werichova 14	1. 10. 1979
Havlíčková Lenka, Olomouc, Gen. Píky 2	24. 3. 1980
Havlíková Zuzana, Olomouc, Požárníků 7	17. 1. 1980
Hladká Bohuslava, Hrubá Voda 91, okr. Olomouc	27. 12. 1979
Hloch Petr, Olomouc, Dukelská 3	23. 5. 1979
Husáková Tereza, Olomouc, Lazecká 24	27. 7. 1980
Chlupová Karolina, Olomouc, Sokolská 3	9. 4. 1979
Chrásnecká Zuzana, Olomouc, Hněvotínská 13	4. 11. 1979
Janíčková, Zina, Olomouc, Stiborova 21	14. 5. 1980
Jochcová Tereza, Olomouc, Zeyerova 17	22. 6. 1980
Jordová Petra, Olomouc, Zelená 5	4. 4. 1980
Jungová Kristýna, Olomouc, Nábřeží 2	21. 2. 1980
Klimparová Monika, Olomouc, Heyrovského 37	25. 1. 1979
Králová, Soňa, Ústín 74, okr. Olomouc	11. 9. 1979
Mádrová Jitka, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Křížkovského 196	25. 11. 1979
Nováková Romana, Mariánské Údolí, okr. Olomouc, Letní 292	16. 2. 1980
Pavlica Marek, Šakvice, okr. Břeclav, Novomlýnská 451	26. 8. 1980
Plevová Lenka, Olomouc, U cukrovaru 40	12. 7. 1980
Protivánek Jindřich, Vojnice 99, okr. Olomouc	10. 2. 1980
Přindišová Karolína, Olomouc, Družební 13	3. 12. 1979
Stehura Evžen, Grygov 114, okr. Olomouc	20. 6. 1979
Škarohlíd Jiří, Olomouc, Thomayerova 11	20. 5. 1979
Tomečková Lenka, Olomouc, Heyrovského 12	8. 6. 1979
Trojanowski, Jakub, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Svěsedlická 716	21. 10. 1978
Vítková Adriana, Olomouc, Kmochova 13	25. 3. 1980
Vlk Lukáš, Zábřeh, okr. Šumperk, Severovýchod 36	2. 4. 1980
Zadarožná Alena, Olomouc, Polská 50	19. 1. 1980
Zatloukalová Jana, Olomouc, Varšavské nám. 2	9. 8. 1979
Žouželková Marcela, Slatinice 314, okr. Olomouc	18. 3. 1979

1999 VII. D, třídní prof. Helena Machalová

Coufalová Lucie, Příkazy 235	10. 2. 1981
Friedlová Tereza, Velký Újezd 327	28. 3. 1981
Glierová Marie, Velká Bystřice, Křížkovského 39	4. 9. 1980
Havlíčková Marta, Olomouc, J. Myšáka 16	12. 7. 1981
Kauerová Eva, Horka nad Moravou, Wolkerova 15	8. 3. 1981
Klečka Ondřej, Olomouc, Urxova 9	9. 3. 1981
Kolářová Kateřina, Velký Týnec 4	25. 1. 1981
Komárek Jan, Olomouc, Polská 47	11. 4. 1981
Kráčmar Borek, Olomouc, Radova 4	1. 9. 1980
Malich Lukáš, Olomouc, Dolní nám. 51	13. 2. 1981
Maňas Petr, Olomouc, Trnkova 20	14. 9. 1980
Menšík Roman, Hlubočky, Na Orátě 425	3. 12. 1980
Nováčková Blanka, Olomouc, U Kovárny 42	10. 9. 1981
Pazdera Vladimír, Velká Bystřice, Kopaniny 661	17. 10. 1980
Pernicová Radka, Horka nad Moravou, Albrechtova 33	4. 11. 1980
Podmolík Aleš, Lutín 237	30. 11. 1980
Rummler Jaroslav, Olomouc, Libušina 17	18. 4. 1981
Řezníček Daniel, Olomouc, Kosinova 2	4. 7. 1980

Sobotková Petra, Velký Újezd, Kozlov 1043	29. 9. 1980
Sorbiová Tereza, Olomouc, Školní 2	14. 9. 1980
Studecký Pavel, Olomouc, Rožňavská 8	8. 12. 1980
Štefan Josef, Olomouc, Jižní 82	31. 7. 1981
Švéda Viktor, Drahanovice 213	22. 12. 1980
Válek Martin, Olomouc, Josefa Mišáka 22	19. 2. 1981
Vallová Petra, Přáslavice 276	24. 8. 1981
Vitásková Jana, Olomouc, Lazecká 26	22. 9. 1980
Vodrážka David, Olomouc, Trnkova 19	12. 2. 1981
Vybíral Martin, Olomouc, Kmochova 27	14. 7. 1981
1999 VII. E, třídní prof. Mgr. Marie Steigerová	
Bogdanová Kateřina, Olomouc, Nábřeží 8	19. 2. 1981
Březina Tomáš, Olomouc, Josefa Mišáka 12	18. 7. 1980
Čapková Olga, Olomouc, U cukrovaru 20	26. 6. 1981
Dokulil Zdeněk, Olomouc, Krameriova 7	5. 9. 1980
Doležel Jan, Olomouc-Sv. Kopeček, Ježkova 7	9. 8. 1980
Drábková Dagmar, Doloplazy 191	24. 2. 1981
Džubáková Alena, Citov 55	9. 7. 1980
Emanovský Petr, Olomouc, Dvořákova 48	5. 11. 1980
Foret Martin, Olomouc, Nešverova 1	27. 6. 1980
Gešvindrová Petra, Olomouc, Kmochova 8	25. 3. 1981
Hamplová Martina, Olomouc, Josefa Mišáka 16	18. 11. 1980
Hrušáková Pavla, Olomouc, Bukovany 109	4. 9. 1980
Hudcová Kateřina, Olomouc, Polská 27	3. 12. 1980
Klimíček Tomáš, Olomouc, Trnkova 14	6. 3. 1981
Koutný Václav, Olomouc, Tovární 15	23. 10. 1980
Klouzalová Martina, Olomouc, Kmochova 21	15. 10. 1980
Kurfürst Tomáš, Loučany 668	1. 2. 1981
Laníková Hana, Olomouc, Kmochova 23	7. 4. 1981
Mihalíková Lenka, Olomouc, Polská 37	9. 1. 1981
Mikolášek Martin, Olomouc, Máchova 33	28. 9. 1980
Němeček Radim, Olomouc, Skupova 7	16. 5. 1981
Nesvadbová Ivana, Suchonice 2	7. 7. 1981
Nováčková Michaela, Olomouc, Jihoslovanská 7	20. 3. 1981
Smékal Aleš, Olomouc, Brněnská 54	12. 5. 1981
Smítal Petr, Nemilany, Hviezdoslavova 2	31. 3. 1981
Snášelová Radka, Slatinice-Lípy 32	7. 8. 1981
Šťastná Barbora, Olomouc, Kšírova 2	10. 12. 1981
Šťastný Jakub, Olomouc, Kšírova 2	10. 2. 1981
Šubrtová Jana, Olomouc, Zamykalova 10	16. 5. 1981
Vykopal Kamil, Olomouc, Rožňavská 1	15. 3. 1981
Zdřálek Petr, Olomouc, H. Malířové 6	1. 10. 1980
Bednářová Zuzana, Olomouc, Rožňavská 1	25. 3. 1981
2000 VII. A, třídní prof. Mgr. Ervina Pospíšilová	
Čapková Jana, Olomouc, Palackého 17	30. 5. 1981
Drvotová Michaela, Olomouc, Sladkovského 35	3. 8. 1981
Dvořáková Kateřina, Hněvotín 308, okr. Olomouc	23. 9. 1981
Habustová Jana, Olomouc, Hrnčířská 20	29. 6. 1981
Hájková Ivana, Brodek u Přerova, okr. Přerov, Družstevní 446	26. 12. 1981
Horáková Eva, Olomouc, Trnkova 30	3. 3. 1982
Hron Karel, Olomouc, Bořivojova 2	9. 12. 1981
Hýbl Libor, Olomouc, Pavlova 62	25. 1. 1982
Jakubcová Gabriela, Olomouc, Na Letné 49	30. 8. 1981
Kadulová Natálie, Březce 705, okr. Olomouc	28. 1. 1982
Kamrád Aleš, Olomouc, Gen. Píky 17	9. 11. 1981
Klimešová Vendula, Štěpánov, okr. Olomouc, Na trávníku 147	31. 3. 1982
Kovalovská Jana, Olomouc, Trnkova 39	3. 12. 1981
Kubáčková Gabriela, Olomouc, U cihelny 5	9. 4. 1982
Kúdela Jakub, Hostkovice 11, okr. Olomouc	2. 11. 1981

Kúdela Pavel, Hostkovice 11, okr. Olomouc	2. 11. 1981
Kurfürstová Silvie, Olomouc, Hlušovická 14	30. 10. 1981
Látalová Olga, Olomouc, Neumannova 9	1. 7. 1981
Lichtensteinová Hana, Štěpánov, okr. Olomouc, Horní 6	20. 9. 1981
Lorencová Lenka, Olomouc, Kosinova 3	18. 4. 1982
Němečková Petra, Olomouc, Jižní 93	15. 11. 1981
Novosadová Anna, Olomouc, Tylova 2	20. 12. 1981
Novotná Veronika, Olomouc, Letců 30	21. 5. 1982
Mazalová Marie, Pohořany 80, okr. Olomouc	12. 8. 1982
Olšová Markéta, Olomouc, Junkové 30	16. 3. 1982
Pechová Pavlína, Olomouc, Krameriova 15	2. 11. 1981
Pluhařová Jana, Olomouc, Spojenců 6	3. 4. 1982
Rašková Zuzana, Olomouc, Neředínská 9	6. 5. 1982
Sirotková Zuzana, Olomouc, Masarykova 33	7. 2. 1982
Skácel Josef, Přerov, Na odpolední 11	26. 10. 1981
Soukupová Veronika, Olomouc, Pavlova 32	30. 1. 1982
Tymlová Zuzana, Olomouc, Březinova 6	12. 3. 1982
Wiedermann Michal, Olomouc, Albertova 9	5. 1. 1982

2000 VII. B, třídní prof. RNDr. Jan Jelínek

Balhárková Eva, Olomouc, Boleslavova 14	14. 12. 1981
Bilíková Šárka, Olomouc, Trnkova 5	30. 4. 1982
Borek Tomáš, Olomouc, Vitáskova 6	2. 2. 1981
Borková Petra, Olomouc, U Cukrovaru 12	4. 6. 1982
Drábková Jitka, Hlubočky, okr. Olomouc, Olomoucká 68	19. 9. 1981
Hluší Tomáš, Suchonice 64, okr. Olomouc	27. 1. 1981
Honková Vendula, Olomouc, Horní nám. 26	19. 5. 1982
Hubáček David, Slatinice 1, okr. Olomouc	17. 11. 1981
Chrascina Pavel, Přáslavice 268, okr. Olomouc	27. 11. 1981
Koryčan Lukáš, Olomouc, Trnkova 13	4. 1. 1981
Krátký Pavel, Věrovany 8, okr. Olomouc	3. 10. 1981
Kvapil, Michal, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Nádražní 1/696	11. 5. 1982
Laštovicová Petra, Olomouc, Jílová 19	27. 11. 1981
Mikulka Jan, Olomouc, Vančurova 3	30. 8. 1981
Mošová Barbora, Olomouc, Voskovcova 4	4. 8. 1982
Mrázek David, Mariánské Údolí, okr. Olomouc, Gagarinova 451	28. 8. 1981
Mrázek Ivo, Olomouc, Zelená 21	15. 2. 1982
Muchová Markéta, Slatinice 262, okr. Olomouc	19. 9. 1981
Novák Leoš, Olomouc, Velkomoravská 55	7. 12. 1981
Pavlíček Jiří, Lutín, okr. Olomouc, Na sídlišti 283	25. 10. 1981
Petrů Tomáš, Olomouc, Pavelkova 12	5. 12. 1981
Schrottová Jana, Velká Bystřice, okr. Olomouc, ČSA 84	16. 3. 1982
Slunský Jan, Bohuňovice, okr. Olomouc, Trusovická 650	10. 5. 1982
Svobodová Lucie, Hněvotín 238, okr. Olomouc	31. 7. 1982
Šín Martin, Olomouc, Západní 15	14. 11. 1981
Šindlerová Kateřina, Olomouc, Pasteurova 2	13. 7. 1981
Šputa Daniel, Olomouc, Trnkova 6	14. 4. 1982
Šrámková Pavlína, Olomouc, Werichova 31	9. 10. 1981
Trnavská Romana, Olomouc, Kaštanová 13	6. 3. 1982
Vymazalová Iva, Olomouc, Na zákopě 86	2. 3. 1982
Vymětalíková Lenka, Krčmaň 121, okr. Olomouc	10. 3. 1982
Wagner Petr, Suchonice 5, okr. Olomouc	13. 4. 1981
Zadorožný Jiří, Olomouc, Polská 50	25. 1. 1982

2001 VII. E, třídní prof. Mgr. Stanislav Hanák

Doubravová Lenka, Olomouc, Pavlova 19/A	3. 9. 1982
Dvořáková Kateřina, Hněvotín 308, okr. Olomouc	23. 9. 1981
Fišer Jan, Olomouc, Komenského 10	21. 8. 1982
Foret Vladimír, Olomouc, Nešverova 1	28. 6. 1983

Janotová Vladimíra, Olomouc, Na Letné 41	26. 2. 1983
Kopal Jiří, Olomouc, Horní úlehla 61	27. 12. 1982
Kudelová Milada, Olomouc, tř. Svobody 22	24. 4. 1983
Kvapilová Silvie, Olomouc, Mozartova 3	18. 2. 1982
Lapčíková Markéta, Olomouc, Polská 46	3. 6. 1983
Látalová Hana, Olomouc, Neumannova 9	29. 7. 1982
Navrátilová Jiřina, Suchonice 39, okr. Olomouc	24. 7. 1982
Novotný Ota, Olomouc, Jilová 8	17. 4. 1982
Novotný Ondřej, Olomouc, Polívkova 41	18. 2. 1982
Opletal Ivo, Olomouc, Jermášova 12	20. 2. 1982
Skutka Kryštof, Olomouc, Javoříčská 6	2. 4. 1982
Spodniak Ondrej, Potštát, Kyzlířov 17	30. 4. 1981
Strouhalová Jitka, Olomouc, Rubešova 23	12. 4. 1983
Studený Radek, Olomouc, Synkova 7	9. 8. 1982
Suchánková Hana, Olomouc, Dr. Horákové 23	15. 6. 1983
Švarcová Irena, Doloplazy 322, okr. Olomouc	18. 4. 1983
Švarcová Lenka, Bělkovice 218, okr. Olomouc	7. 1. 1982
Tomečková Jana, Doloplazy 329, okr. Olomouc	21. 9. 1981
Vodičková Jana, Hlubočky, okr. Olomouc, Na Orátě 479	15. 12. 1982
Vodičková Marie, Přáslavice 41, okr. Olomouc	27. 10. 1982
Vojtková, Helena, Olomouc, Šantova 8	16. 5. 1983
Vybíralová Dagmar, Olomouc, Rooseveltova 82	11. 12. 1981
Zapletalová Radka, Olomouc, Albrechtova 26	16. 4. 1981
2001 VII. F, třídní prof. PhDr. Naděžda Hronová	
Borek Jiří, Olomouc, Mišákova 14	6. 4. 1983
Bouchal Lukáš, Olomouc, Krapkova 7	29. 12. 1982
Dvořáková Denisa, Olomouc, Vídeňská 11	20. 1. 1983
Faltýnek Jan, Olomouc, Lazecká 32	31. 3. 1983
Feix Jakub, Olomouc, Slunečná 1	18. 3. 1983
Hettych Marek, Horka nad Moravou, okr. Olomouc, Albrechtova 34	8. 9. 1982
Hrabovský Zbyněk, U kovářny 32, Olomouc	15. 12. 1982
Hrdlička František, Olomouc, Polská 32	27. 4. 1983
Chlebek Lukáš, Olomouc, Pod lesem 16	7. 11. 1982
Ibiševičová Kristina, Olomouc, Švermova 2	7. 2. 1983
Imrichová Lenka, Hlubočky, okr. Olomouc, Na Orátě 478	16. 8. 1982
Jablonský Jiří, Olomouc, Foerstrova 43	2. 10. 1982
Kalusek Michal, Olomouc, U cukrovaru 34	31. 12. 1982
Korhoňová Marcela, Olomouc, Hraniční 31	28. 9. 1982
Kučerová Silvie, Olomouc, Thomayerova 15	6. 8. 1983
Kutal Miroslav, Olomouc, Havelkova 9	25. 2. 1983
Mikulková Hana, Olomouc, Vančurova 3	6. 3. 1983
Mrázek Ivo, Bystročice 99, okr. Olomouc	15. 2. 1982
Nedoluhová Aneta, Olomouc, U Cukrovaru 14/A	5. 10. 1982
Novák Leoš, Olomouc, Velkomoravská 55	7. 12. 1981
Pavlová Veronika, Olomouc, Masarykova 7	1. 4. 1983
Piterková Jana, Skrbeň, okr. Olomouc, Hlavní 34	15. 2. 1983
Plevová Kateřina, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Letná 572	2. 6. 1982
Přidal Tomáš, Olomouc, Rožňavská 2	19. 5. 1982
Sedláčková Alena, Olomouc, Urxova 7	22. 9. 1982
Svobodová Hana, Olomouc, Tolstého 10	5. 5. 1983
Šlachťová Barbora, Olomouc, U Solných mlýnů 18	2. 6. 1983
Tomášek Martin, Štěpánov, okr. Olomouc, Pravoslavná 567	22. 12. 1982
Továrková Eva, Luběnice 49, okr. Olomouc	26. 12. 1982
Valentíková Petra, Olomouc, Rooseveltova 96	22. 6. 1982
Veselovský Martin, Olomouc, 8. května 18	15. 10. 1982
Vetešník Zdeněk, Hněvotín 37, okr. Olomouc	6. 12. 1982

ČESKO-FRANCOUZSKÁ SEKCE SGO

1998 5. AF, třídní prof. Mgr. Jarmila Cášková

Baizová Klára, Hranice, okr. Přerov, 1. máje 1663	15. 11. 1978
Bartoňková Jana, Kocourovce 3, okr. Olomouc	12. 6. 1979
Basinová Valerie, Olomouc, Zikova 16	29. 7. 1978
Bednaříková Jitka, Lipník nad Bečvou, okr. Přerov, Bratrská 1093	5. 12. 1978
Beierová Petra, Kopřivnice, okr. Nový Jičín, Šustaly 1087	28. 2. 1978
Bureš Pavel, Olomouc, Pod lesem 30	17. 8. 1979
Gachová Lenka, Spálov 1, okr. Nový Jičín	5. 9. 1978
Habáňová Martina, Brodek U Přerova 491, okr. Přerov	21. 10. 1978
Kobylková Marie, Lipová Lázně 154, okr. Šumperk	10. 10. 1978
Kolembusová Olga, Olomouc, Pavlova 62	29. 6. 1979
Koňárková Lucie, Olomouc, Dlouhá 40	8. 7. 1979
Kučerová Tereza, Přerov, Svornosti 12	26. 4. 1979
Malcová Marcela, Šumperk, gen. Krátkého 2	24. 4. 1978
Matoušková Jitka, Prostějov, sídl. Svobody 11/36	2. 2. 1979
Matějková Kristina, Olomouc, Luční 13	2. 2. 1979
Mayerová Gabriela, Prostějov, Poděbradovo nám. 2	22. 2. 1978
Mlčochová Martina, Prostějov, dr. Horáka 219	22. 2. 1978
Mrůzková Kateřina, Opava, Liptovská 26	17. 4. 1978
Pavláková Lenka, Bruntál, Dr. Beneše 27	9. 6. 1979
Pavlíková Hana, Vrbno pod Pradědem, okr. Bruntál, Husova 492	3. 5. 1979
Petržilková Kateřina, Prostějov, sídl. Svornosti 4/9	22. 10. 1978
Pluskalová Erika, Prostějov, Vrahovická 133	23. 8. 1977
Polanská Zuzana, Přerov, Wurmova 22	20. 8. 1978
Řezáčová Gabriela, Malá Morávka 62, okr. Bruntál	25. 11. 1977
Scigelová Jana, Olomouc, Malířové 8	1. 9. 1978
Šlosar David, Olomouc, Resslerova 19	27. 2. 1979
Tovačovský Jiří, Olomouc, Heyrovského 12	8. 4. 1979

1999 5. AF, tříd. prof. Mgr. Renata Vrbenská-Jirková

Běhalová Silvie, Horní Moštěnice, okr. Přerov, 9. května 52	4. 12. 1979
Daněk Michal, Grygov 306, okr. Olomouc	5. 10. 1980
Dohnalová Veronika, Olomouc, Husitská 10	10. 6. 1980
Hanzlíková Jitka, Olomouc, Heyrovského 37	10. 10. 1979
Heczková Leona, Holešov, okr. Kroměříž, Zahradní 413	25. 12. 1979
Chytilová Vladimíra, Přerov, Drahlovského 5	22. 11. 1979
Janalík Martin, Moravský Beroun, okr. Bruntál, gen. Svobody 573	7. 3. 1980
Jelínek Jan, Olomouc, Legionářská 3	5. 5. 1980
Karhanová Dagmar, Přerov, Havlíčkova 5	15. 8. 1979
Keprtová Patricie, Olomouc, Jílová 15	9. 8. 1979
Králová Olga, Olomouc, Březinova 3	28. 12. 1979
Kriegelová Marie, Šumperk, Horova 4	4. 7. 1980
Kubínek Radim, Olomouc, Wanklova 3	23. 1. 1980
Kuča Pavel, Krnov, okr. Bruntál, Příční 1	16. 2. 1980
Majerová Martina, Velký Týnec 62, okr. Olomouc	11. 11. 1979
Major Martin, Olomouc, Skupova 17	26. 9. 1979
Minářová Marie, Olomouc, Jeremiášova 10	2. 5. 1980
Nitschová Eva, Velká Bystřice, okr. Olomouc, Hliník 615	29. 5. 1980
Nováková Ivona, Prostějov, Němcové 17	21. 2. 1980
Patrácová Zuzana, Hranice, okr. Přerov, Boňkov 151	26. 7. 1980
Polášková Hana, Kopřivnice, okr. Nový Jičín, Sadová 883	23. 6. 1980
Polášková Veronika, Kopřivnice, okr. Nový Jičín, Školní 947	8. 12. 1979
Přecechtělová Monika, Přerov, Sadová 8	21. 12. 1979
Svobodová Lenka, Prostějov, sídl. Svornosti 4/9	27. 2. 1980
Škopíková Dalila, Moravský Beroun, okr. Bruntál, Partyzánská 415	23. 7. 1979

Tichá Tereza, Rožnov pod Radhoštěm, okr. Vsetín, Svazarmovská 1577	30. 7. 1980
Tyralová Dana, Olomouc, Kosmonautů 12	23. 10. 1979
Veličková Markéta, Olomouc, Heyrovského 11	15. 8. 1980
Vilímek Petr, Valašské Klobouky, okr. Zlín, Luční 898	23. 1. 1980
2000 5. AF, třídní prof. Mgr. Zuzana Chaloupková	
Bordovská Ivana, Rýmařov, okr. Bruntál, Pivovarská 8	11. 8. 1980
Divišová Kateřina, Mladoňov 2, okr. Šumperk	1. 5. 1980
Drexlerová Jiřina, Olomouc, Jílová 4	21. 8. 1980
Dudová Kateřina, Bolatice, okr. Opava, 1. máje 32/553	3. 1. 1981
Dvořák Pavel, Štěpánov, okr. Olomouc, Horní 417	8. 11. 1980
Holomek Jan, Ostrava-Poruba, Zikova 1949	13. 7. 1981
Juraňová Kateřina, Lipník nad Bečvou, okr. Přerov, Stará 608	4. 8. 1981
Karhanová Eva, Přerov, Havlíčkova 5	9. 3. 1981
Kazíková Martina, Český Těšín, okr. Karviná, Štefánikova 21	15. 2. 1981
Kollárovits Pavel, Olomouc, Řezáčova 14	27. 1. 1981
Kubešová Milada, Chrudim, Růžová 1035	13. 9. 1980
Kuřavá Jarmila, Budišov nad Budišovkou, okr. Opava, Mírových letnic 686	13. 6. 1980
Meduna Aleš, Chropyně, okr. Kroměříž, Fučíkova 667	19. 1. 1980
Mikešová Tereza, Olomouc, Křelovská 16	5. 12. 1979
Motlíčková Zuzana, Krnov, okr. Bruntál, Budovatelů 3	27. 12. 1980
Pugnerová Irena, Prostějov, Zrzavého 11	23. 9. 1980
Purgertová Lucie, Hranice, okr. Přerov, Bezručova 814	28. 7. 1981
Schytilová Adéla, Olomouc, Frágnerova 12	10. 7. 1981
Směkalová Petra, Olomouc, Voskocova 4	19. 11. 1980
Stojaspalová Štěpánka, Dolní Němčí, okr. Uherské Hradiště, Na výsluní 669	3. 10. 1980
Stonová Kamila, Bludov, okr. Šumperk, Polní 651	17. 5. 1981
Svíděrová Petra, Dolní Lutyně 925, okr. Karviná	5. 1. 1981
Svobodová Ivana, Vinary, okr. Přerov, Za humny 5	13. 6. 1981
Szőnyiová Lenka, Valašské Meziříčí, okr. Vsetín, Fibichova 1204	23. 2. 1981
Tomašíková Petra, Zlaté Hory, okr. Bruntál, Na sídlišti 432	14. 5. 1981
Truschinger Tomáš, Kyjov, okr. Hodonín, Vinohrady 2524	17. 5. 1981
Ůrgeová Linda, Olomouc, Vančurova 5	16. 6. 1981
Vojtková Michaela, Olomouc, Zelená 9	31. 10. 1980
Vomáčková Barbora, Olomouc, dr. Nedvěda 9	24. 4. 1981
Vývodová Vendula, Zábřeh, okr. Šumperk, Severovýchod 39	12. 7. 1981
Záluská Jiřina, Vrbno pod Pradědem, okr. Bruntál, Husova 495	20. 10. 1980
Zavadil Petr, Svěsedlice 21, okr. Olomouc	23. 11. 1980
Zichová Jitka, Světnov 134, okr. Žďár nad Sázavou	30. 1. 1981
2002 6. AF, třídní prof. Mgr. Jarmila Cášková	
Bucherová Irena, Mohelnice, Spartakiádní 4	16. 8. 1982
Čáp Viktor, Olomouc, U Kovárny 24	15. 9. 1982
Daňková Veronika, Olomouc, Sladovní 97	27. 6. 1982
Dostálíková Lucie, Olomouc, J. Glazarové 9D	15. 9. 1982
Dřevojánková Soňa, Rožnov p. R., Horská 1733	26. 8. 1982
Hlaváčová Darina, Hranice, Masarykovo nám. 36	5. 9. 1983
Holubová Dita, Zlín, M. Alše 587	23. 6. 1983
Chlup Filip, Olomouc, nábřeží Přemyslovců 12	9. 8. 1983
Indruchová Klára, Hustopeče n. B., Branka 68	23. 9. 1982
Kadulová Michaela, Štěpánov-Březce 705	5. 5. 1983
Klosová Jitka, Olomouc, Werichova 14	16. 11. 1982
Kolářek Martin, Olomouc, Klicperova 1	14. 4. 1983
Křištofová Lucie, Ostrava, J. Skupy 1641	7. 12. 1982
Kubalová Michaela, Olomouc, Mišákova 22	6. 6. 1983
Liščinská Tereza, Olomouc, Nábřeží 9	19. 7. 1983
Malčíková Jana, Mošnov 7	10. 7. 1983
Maršálková Kristina, Partutovice 121	25. 5. 1983
Mikušková Veronika, Olomouc, I. P. Pavlova 31	22. 10. 1982

Navrátilová Zuzana, Olomouc, Kosinova 7	12. 8. 1983
Polášková Miroslava, Hranice, ČSA 24	29. 10. 1982
Samohylová Jana, Hranice, 1. máje 1785	10. 3. 1983
Schaffartzik Radek, Opava, Černá 17	9. 9. 1982
Smékalová Pavlína, Olomouc, Voskovcova 4	18. 1. 1983
Skybová Iva, Štítina, Zahradní 241	7. 10. 1983
Ševčíková Anna, Dolní Bečva 248	19. 9. 1982
Šída Radovan, Petřvald 284	5. 9. 1982
Tulpová Ivana, Olomouc, Hraniční 19	27. 11. 1982
Vidličková Darina, Trnávka 134	24. 1. 1983
Volfová Andrea, Zábřeh, Severovýchod 40	11. 11. 1982
Zimula Alexandr, Nový Jičín, Dlouhá 24	17. 2. 1983

2002 6. BF, třídní prof. Mgr. Miroslav Vývoda

Bambušková Barbora, Ludvíkov 31	11. 9. 1981
Bělohávková Dagmar, Zlín, Moravská 4776	7. 5. 1982
Brázdová Soňa, Olomouc, Masarykova 56	31. 1. 1981
Dušek Petr, Olomouc, Ručilova 14	21. 11. 1981
Fischer Tomáš, Březová 80	16. 6. 1982
Horáková Johanka, Trutnov, Sněženkova 497	6. 3. 1982
Jarošová Petra, Krnov, Opavská 32	5. 6. 1982
Jedličková Olga, Přerov, Tyršova 317/53	12. 3. 1982
Jirsa Roman, Holešov, Ovocná 414	5. 4. 1982
Koláčková Jana, Velká Bystřice 545	22. 6. 1982
Kolmanová Jana, Velká Bystřice, Nádražní 583	28. 8. 1981
Komínková Michaela, Vrbová p. P., Kopečná 453	6. 3. 1982
Laštovica Michal, Krnov, Rooseveltova	28. 10. 1981
Machová Pavlína, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1805	30. 9. 1981
Machurová Vendula, Hradec nad Moravicí, Na Tylových 576	11. 9. 1982
Pavelka Richard, Olomouc-Sv. Kopeček, Dvorského 39	12. 11. 1981
Rýparová Alena, Hranice, 1. máje 1784	27. 9. 1981
Salava Ondřej, Bohuňovice, V Drahách 568	24. 7. 1982
Skybová Radka, Štítina, Zahradní 241	5. 2. 1982
Sobotíková Martina, Olomouc, Západní 6	17. 3. 1982
Stonová Daniela, Šumperk, Ležáky 5	29. 4. 1982
Šlahař Vítězslav, Olomouc, Na Letné 57	15. 3. 1982
Štensová Zuzana, Kladno, Husova 786	15. 12. 1982
Riemlová Simona, Opava, Bílovecká 54	5. 3. 1982
Tesařová Petra, Rýmařov, Příkopy 15	14. 6. 1982
Urbančíková Lucie, Opava, Skřivánčí 8	14. 5. 1982
Večeřová Michaela, Olomouc, Kosmonautů 19	10. 12. 1981
Vilhanová Vanda, Zlín, Mladcova 429	23. 12. 1981
Volák Ondřej, Radkov 81	29. 10. 1981

SOUČASNÍ STUDENTI SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

ČTYŘLETÉ STUDIUM

1. A, třídní prof. Mgr. Stanislav Hanák

Čecháková Erika, Brodek u Př., Nerudova 514	29. 3. 1987
Dočkal Jan, Grygov, 8. května 372	2. 10. 1986
Dovčiaková Michaela, Olomouc, náves Svobody 46	7. 10. 1986
Fábelová Zuzana, Olomouc, Rožňavská 4	5. 7. 1987
Hálová Kristina, Olomouc, tř. Míru 49	13. 1. 1987
Hamříková Magdalena, Chudobín-Mladeč 125	8. 12. 1986
Hanusová Michaela, Olomouc, Zikova 20	28. 4. 1987
Hrubanová Eva, Olomouc, Klostermannova 1	14. 3. 1987
Hrubanová Markéta, Olomouc, tř. Svobody 27	23. 4. 1987
Hubištová Martina, Olomouc, Dlouhá 50	10. 4. 1987
Janečková Ivana, Velký Týnec, Na Kopci 53	9. 11. 1986
Jiříčková Terezie, Olomouc, Varšavské nám. 2	28. 5. 1987
Juráš Marek, Olomouc, Grégrova 7	20. 8. 1986
Justová Zuzana, Olomouc, V Křovinách 2	8. 9. 1986
Ketmanová Karolina, Olomouc, Rooseveltova 78	13. 5. 1986
Kopecká Petra, Olomouc, Foerstrova 30	7. 1. 1986
Koudelková Hana, Olomouc, Přichystalova 43	5. 12. 1986
Kovačiková Kamila, Olomouc, Přichystalova 71C	2. 6. 1987
Krutilová Kamila, Olomouc, Foerstrova 34	16. 3. 1987
Krylová Radoslava, Olomouc, Přichystalova 83	17. 4. 1987
Kuhnová Veronika, Olomouc, Kollárovo nám. 2	25. 5. 1986
Lexmaulová Anna, Olomouc, Purkyňova 5	23. 4. 1987
Matoušek Miloslav, Dub nad Moravou, Bolelouc 585	17. 2. 1987
Matoušová Markéta, Staré Město, Erbenova 218	27. 1. 1987
Nevrlá Monika, Těšetice-Rataje 5	19. 9. 1986
Novotná Markéta, Olomouc, U Místní dráhy 13	11. 6. 1987
Potočková Jana, Příkazy 55	11. 9. 1986
Sedláčková Lucie, Prostějov, Jana Zrzavého 16	1. 5. 1987
Schneiderová Kateřina, Olomouc, Trnkova 23	22. 5. 1986
Stachová Klára, Křelov, Večeřova 9	5. 1. 1987
Swidrová Zdeňka, Olomouc, Rožňavská 623	5. 9. 1986
Vavrdová Helena, Olomouc, Jiřího z Poděbrad 7	9. 9. 1986

1. B, třídní prof. Mgr. Danuše Kubalová

Brázda Tomáš, Olomouc, Dobrovského 24	19. 11. 1986
Bröcknerová Veronika, Olomouc, Jeremenkova 12	5. 7. 1987
Čtvrtlíková Silvie, Olomouc, Na Vozovce 50	13. 9. 1985
Fanta Jakub, Olomouc, Stiborova 26	23. 1. 1987
Gillar Šimon, Přáslavice 214	9. 3. 1987
Hašková Kristýna, Olomouc, Polívkova 21	27. 8. 1987
Heinová Denisa, Olomouc, Kosmonautů 7	6. 9. 1986
Hlídková Eva, Olomouc, Tovačovského 20	5. 1. 1987
Hlobilová Marta, Olomouc, Janského 2	5. 8. 1987
Holoubková Martina, Hlubočky, Na Orátě 483	14. 11. 1986
Hruška Ondřej, Horka nad Moravou, Skrbeňská 66	20. 3. 1987
Jarošová Monika, Olomouc, Školní 2	30. 7. 1987
Jedličková Viktorie, Hlubočky, Hrubá Voda 80	3. 10. 1986
Krejčí Ondřej, Olomouc, Jilemnického 39	15. 2. 1987
Kyseláková Klára, Olomouc, Nábřeží 12	26. 6. 1986
Maixnerová Andrea, Samotšky, Kopecká 29	12. 10. 1986
Martinová Kateřina, Olomouc, Čadova 2	19. 6. 1987
Mencl David, Velká Bystřice, 8. května 388	8. 8. 1986

Navrátilová Petra, Olomouc, tř. Spojenců 25A	22. 7. 1987
Nepožítková Lenka, Náměšř na Hané, Loučany 775	8. 11. 1986
Polák Josef, Vacanovice-Tršice 17	8. 10. 1986
Randiak Lukáš, Přáslavice 250	14. 9. 1986
Reitinger Jan, Olomouc, Dukelská 15	29. 4. 1986
Remeš Roman, Olomouc, Stiborova 14	3. 2. 1987
Široká Jana, Olomouc, Rooseveltova 118	23. 7. 1986
Truksová Pavla, Olomouc, Bořivojova 24	19. 11. 1986
Valenta Kamil, Olomouc, M. Pospíšilové 7	27. 10. 1986
Valentová Zuzana, Olomouc, Kmochova 2	10. 12. 1985
Veselovská Marie, Olomouc, Nešverova 1	29. 6. 1987
Vévoda Zdeněk, Náměšř n.H., Drahanovice 218	30. 9. 1986
Výskalová Petra, Olomouc, Stupkova 5	18. 12. 1986
Zlámal Josef, Olomouc, Jiráskova 15	13. 10. 1986

1. C, třídní prof. RNDr. Marcela Gažarová

Bláhová Michaela, Přerov, Kozlovská 180	29. 1. 1987
Doubravský Tomáš, Olomouc, Přerovská 29	20. 3. 1987
Dvořáková Daniela, Samotišky, Šlikova 8	3. 4. 1987
Eliáš Květoslav, Horka n. M., Zahradní 524	7. 9. 1986
Fojtková Jitka, Lutín, K Sídlišti 181	21. 3. 1987
Hartmann Martin, Olomouc, U Cukrovaru 20	5. 7. 1987
Kubeček Martin, Olomouc, Dukelská 9	20. 10. 1986
Kubová Petra, Bystrovany, Šrámkova 3	1. 2. 1987
Kupka Vojtěch, Olomouc, nábř. Přemyslovců 2	8. 8. 1986
Kyšová Tereza, Prostějov, K. Svolského 9	20. 11. 1986
Ličková Hana, Olomouc, Varšavské nám. 4	11. 1. 1987
Lipka Martin, Olomouc, Ostružnická 13	25. 1. 1987
Marková Lucie, Olomouc, Stiborova 35	1. 6. 1987
Patakiová Michala, Olomouc, Zikova 17	27. 3. 1987
Perháčová Dita, Olomouc, Velkomoravská 59	19. 4. 1987
Pikal Vojtěch, Olomouc, Denisova 15	19. 2. 1987
Pohlodek Petr, Olomouc, Sienkiewiczova 13	28. 1. 1987
Roupec Jan, Olomouc, Polská 48	27. 10. 1986
Rozkošná Veronika, Olomouc, Šantova 10	7. 5. 1987
Sandner Jiří, Olomouc, Stiborova 885/5	29. 5. 1987
Sedláček Petr, Olomouc 9, Thomayerova 16	1. 1. 1987
Schmiedt Michal, Olomouc, Stiborova 29	13. 3. 1986
Schubertová Markéta, Olomouc, Stiborova 16	27. 4. 1987
Smudová, Kristýna, Olomouc, Vídeňská 12	12. 3. 1987
Spurná, Lenka, Velká Bystřice, Svěsedly 1	24. 8. 1987
Spurná Petra, Olomouc, Zelená 17	12. 11. 1986
Šlězár Jiří, Olomouc, Heyrovského 9	18. 7. 1986
Šnýrch Marek, Olomouc, Mlčochova 3	22. 2. 1987
Trojanová Lucie, Přerov, Bohumila Němce 11	3. 9. 1987
Tzoumas Janis, Olomouc, Komenského 10	14. 5. 1987
Voznicová Klára, Blatec 67	10. 12. 1986

2. A, třídní prof. PhDr. Naděžda Hronová

Bezuchová Monika, V Rynkách 9, Olomouc	28. 11. 1985
Břenková Petra, Daskabát 11	4. 1. 1986
Florová Zuzana, V Křovinách 2, Olomouc	5. 5. 1986
Hegerová Klára, Kozinova 152, Velká Bystřice	17. 3. 1986
Holzerová Natálie, Olomouc, Horní nám. 2	26. 3. 1985
Houserek Jan, Urxova 5, Olomouc	1. 3. 1985
Houserek Tomáš, Urxova 5, Olomouc	1. 3. 1985
Hulíková Michaela, Pasteurova 6, Olomouc	7. 8. 1985
Juráš Pavel, E. Junkové 44, Olomouc	25. 9. 1985
Jurníčková Eva, Trnkova 14, Olomouc	26. 6. 1986
Kellerová Petra, Velký Újezd 322	21. 1. 1986
Kórner Tomáš, Na Sídlišti 290, Lutín	18. 8. 1985

Kožnářková Lenka, K Sídlišti 204, Lutín	28. 4. 1986
Kráčmar Jakub, Českokobratrská 27, Olomouc	28. 11. 1985
Krkoška Oldřich, Dlouhá 44, Olomouc	19. 3. 1985
Kvapilová Veronika, Synkova 4, Olomouc	18. 3. 1986
Langrová Lucie, Horní lán 29, Olomouc	1. 6. 1986
Matoušková Hana, Rakodavská 241, Věrovany	16. 5. 1986
Matoušková Jarmila, Bolelouc 593, Dub nad Moravou	5. 5. 1986
Militká Lucie, Přichystalova 71C, Olomouc	19. 1. 1986
Nešporová Kristýna, Werichova 7, Olomouc	6. 5. 1986
Pitnerová Martina, Neumannova 927, Olomouc	21. 10. 1985
Pochmanová Denisa, Na Chmelnici 17, Olomouc	15. 4. 1985
Přidalová Martina, Janského 16, Olomouc	8. 12. 1985
Skopalová Jitka, Pittsburská 3, Olomouc	10. 2. 1986
Steiger Zdeněk, Jeremiášova 12, Olomouc	25. 9. 1985
Šnejdrla Jakub, Dlouhá 54, Olomouc	21. 1. 1986
Trundová Lenka, Přemyslovice 275	13. 11. 1985
Vaidová Zuzana, Synkova 4, Olomouc	7. 11. 1985
Vyhnánková Eva, Radova 1, Olomouc	5. 5. 1986
Zakouřilová Eva, Rožňavská 14, Olomouc	19. 11. 1985
Zapletalová Jana, Husitská 15, Olomouc	27. 8. 1985
2. B, třídní prof. RNDr. Jolana Svobodová	
Bajgarová Kristýna, Janouškova 7, Olomouc-Droždín	27. 12. 1985
Benešová Eva, Radíkovská 20, Olomouc-Sv. Kopeček	15. 6. 1985
Čech Jakub, Těšetice 202	29. 4. 1986
Červinková Jana, Veleslavína 12, Olomouc	1. 7. 1985
Dokoupilová Pavla, Sokolovská 36, Rýmařov	2. 2. 1986
Dosoudilová Radka, Libušina 20, Olomouc	31. 8. 1985
Dostálová Lucie, Hrachoviska 8, Olomouc-Chomoutov	8. 6. 1986
Dostálová Petra, Hrachoviska 8, Olomouc-Chomoutov	8. 6. 1986
Frybortová Michaela, Letců 9, Olomouc	20. 6. 1986
Gellnerová Lucie, Bolotova 21, Ostrava	22. 3. 1986
Hořínková Tereza, Boční 434, Velký Týnec	29. 7. 1985
Jelínek Tomáš, Družební 22, Olomouc	24. 9. 1985
Kaštil Josef, Stiborova 2, Olomouc	20. 8. 1985
Kollárová Kateřina, Machátova 22, Olomouc-Slavonín	10. 7. 1986
Linková Barbora, V Kotlině 14, Olomouc	24. 4. 1985
Lustigová Kateřina, Jungmannova 5, Rýmařov	19. 3. 1986
Lyuschyna Yanina, Tylova 1, Olomouc	6. 7. 1984
Otrubová Jitka, Kollárova 553, Velká Bystřice	9. 4. 1985
Papoušek Lukáš, Blanická 9, Olomouc	15. 7. 1986
Polcrová Petra, Doloplazy 360	26. 7. 1986
Purgertová Zuzana, Bezručova 16, Hranice	10. 2. 1986
Řezníčková Eva, Foerstrova 13, Olomouc	20. 8. 1985
Schneiderová Romana, Trnkova 4, Olomouc	2. 5. 1986
Sleha Radek, Hněvotín 48	19. 7. 1986
Šiška David, Olšany u Prostějova 92	29. 4. 1986
Škývarová Petra, H. Malířové 10, Olomouc	20. 1. 1986
Tichá Michaela, Nivy II. 273, Pozlovice u Luhačovic	16. 12. 1985
Válová Tereza, Trnkova 43, Olomouc	5. 7. 1984
Vašíček Martin, Švermova 5, Olomouc	3. 4. 1986
Vyhlídal Milan, Zikova 24, Olomouc	30. 5. 1985
Zemánková Kateřina, U Stadionu 2, Olomouc	19. 7. 1985
Žáková Věra, Řezáčova 4, Olomouc	11. 3. 1985
2. C, třídní prof. Mgr. Ivana Žádníková	
Fukan Jiří, Charkovská 11, Olomouc	26. 2. 1985
Geletič Jan, Na Sídlišti 285, Lutín	25. 8. 1986
Grahovar Nikola, Dvořákova 48, Olomouc	31. 3. 1986
Grepl Jan, Přichystalova 11, Olomouc	28. 4. 1986
Hamalová Jana, Stiborova 1, Olomouc	25. 9. 1985

Hrozenová Pavlína, Lhotka 410, Bohuňovice	26. 10. 1985
Chytilová Kateřina, Olomoucká 86, Vsisko	15. 9. 1985
Jemelka Vojtěch, Stará Víska 5A, Olomouc	18. 8. 1985
Jung Filip, Masarykova 20, Olomouc	29. 4. 1986
Jungwirth Michal, Dr. M. Horákové 31, Olomouc	6. 10. 1985
Klímeš Jaroslav, Tylova 6, Olomouc	20. 6. 1986
Kopecký Jan, Metodějská 20, Olomouc	20. 3. 1985
Kotková Kamila, Na Štělenci 2, Olomouc	4. 7. 1985
Kunc, Lukáš, Skřivánčí 29, Olomouc	30. 1. 1986
Martiník Lubomír, Tučapy 426, Dub nad Moravou	14. 5. 1985
Mutňanský Jan, Synkova 6, Olomouc	27. 7. 1985
Pelišek Tomáš, Tolstého 14, Olomouc	14. 6. 1985
Pokorná Jana, Kmochova 4, Olomouc	1. 6. 1986
Ponižilová Tereza, Trnkova 10, Olomouc	17. 1. 1985
Řehulka Jiří, Trnkova 24, Olomouc	23. 8. 1985
Řehulka Pavel, Trnkova 24, Olomouc	23. 8. 1985
Skopalíková Pavla, Komárov 226, Velký Týnec	4. 1. 1986
Smékal Aleš, Jílová 33, Olomouc	4. 4. 1986
Švestková Lucie, Stiborova 22, Olomouc	28. 6. 1986
Talanda Jiří, Pionýrská 24, Olomouc	15. 10. 1985
Titz Tomáš, Zikova 8, Olomouc	5. 9. 1985
Urbánek Michal, Hamerská 48, Olomouc	5. 6. 1986
Vaculík Marek, Wellnerova 12, Olomouc	30. 7. 1985
Větrová Jana, Jílová 8, Olomouc	17. 4. 1986
Vlachová Zuzana, Koželužská 17, Olomouc	8. 9. 1986
Zita Antonín, Kmochova 31, Olomouc	31. 8. 1985

3. A, třídní prof. Mgr. Ervína Pospíšilová

Baník Jan, Trnkova 15, Olomouc	18. 10. 1984
Barancová Petra, Rooseveltova 80, Olomouc	17. 12. 1984
Bielská Luisa, Voskovcova 4, Olomouc	22. 10. 1984
Brodacká Michaela, Dukelských hrdinů 128, Hlubočky	2. 8. 1984
Bukvová Lucie, Stupkova 6, Olomouc	29. 11. 1984
Dvorská Kamila, K. Starého 7, Olomouc-Hodolany	2. 2. 1985
Exnerová Žaneta, Štítného 1, Olomouc	28. 5. 1985
Faltíčková Lenka, Na Sídlišti 287, Lutín	17. 12. 1984
Fialová Eliška, Charváty 45	22. 9. 1984
Fialová Marta, Gorkého 31, Olomouc	11. 9. 1984
Fohler Jaromír, Nadjezdová 596, Štěpánov	11. 1. 1985
Harsztraková Iva, Svatoplukova 122, Červenka	30. 5. 1984
Hájková Martina, Myslivecká 14, Olomouc-Droždín	14. 10. 1984
Hruban Jan, Klostermannova 1, Olomouc-Slavonín	14. 8. 1985
Jahodová Hana, Riegrova 4, Olomouc	13. 12. 1984
Janýšková Marie, Šlikova 26, Samotíšky	30. 11. 1984
Jurajdová Blanka, Lípy 126, Slatinice	1. 11. 1984
Juráňová Jana, Revoluční 9, Rýmařov	1. 10. 1983
Kašparová Petra, Stiborova 17, Olomouc	19. 17. 1985
Kollerová Michaela, Rožňavská 16, Olomouc	20. 4. 1985
Křížková Romana, Werichova 16, Olomouc	25. 2. 1985
Lysická Hana, Na Sídlišti 280, Lutín	25. 4. 1985
Matějů Kateřina, Kosmonautů 19, Olomouc	12. 3. 1985
Mišáková Zuzana, Za Rybníčkem 230, Lutín	7. 10. 1984
Nesvadbová Kristina, Svolinského 24, Olomouc	19. 4. 1984
Neufusová Zuzana, Trnkova 4, Olomouc	18. 10. 1984
Vajčnerová Hana, Lhota pod Kosřfem 66, Drahanovice	7. 5. 1985
Valentová Jana, U Parku 1, Štěpánov	28. 1. 1985
Veselá Tereza, Balbínova 17, Olomouc	12. 5. 1985
Zakouřilová Jana, Rožňavská 14, Olomouc	14. 9. 1984
Zesevičová Jana, Nová dědina 542, Bludov	30. 1. 1984

3. B, třídní prof. Mgr. Marie Steigerová

Balharová Zuzana, Na Orátě 481, Hlubočky	26. 11. 1984
Burešová Věra, Luběnice 69	2. 8. 1985
Čísařová Kateřina, Véska 75, Dolany	4. 10. 1984
Čapek David, Masarykova 22, Olomouc	8. 6. 1984
Čermáková Martina, Jesenická 17, Rýmařov	2. 6. 1985
Demel Petr, Na Vozovce 1, Olomouc	6. 9. 1984
Derych Jan, Liboš 78	24. 6. 1985
Dichterová Petra, Na Orátě 497, Hlubočky	19. 12. 1984
Dostál Daniel, Palackého 6, Olomouc	18. 12. 1984
Dudek Ladislav, Kampelíkova 5, Olomouc	18. 1. 1985
Havlák Petr, Hněvotínská 11, Olomouc	5. 9. 1984
Horáková Jana, Stiborova 8, Olomouc	24. 7. 1985
Janáček Martin, Zelená 2, Olomouc	26. 10. 1984
Korytář Tomáš, Divadelní 7, Rýmařov	20. 1. 1985
Křiklava Jan, Mošnerova 6, Olomouc	30. 7. 1984
Kubeček Jan, Dukelská 9, Olomouc	30. 7. 1984
Kudla Petr, Rožňavská 15, Olomouc	18. 2. 1985
Matoušová Michaela, Legionářská 5, Olomouc	21. 12. 1984
Moskalíková Hana, Olomoucká 130, Lutín	23. 11. 1984
Navrátil Jan, Zelená 7, Olomouc	16. 6. 1985
Pánek Jiří, U Podjezdu 16, Olomouc	10. 8. 1985
Petříková, Jana, Rožňavská 15, Olomouc	3. 6. 1985
Pikalová Tereza, Denisova 15, Olomouc	29. 6. 1985
Pospíšil Daniel, Komenského 19, Olomouc	29. 8. 1984
Simeonova Lenka, Chaloupky 156, Velký Týnec	6. 11. 1984
Šilha Tomáš, Sokolská 263, Dub nad Moravou	27. 8. 1984
Šimková Ivona, Stiborova 10, Olomouc	22. 5. 1985
Trávníček Tomáš, Wanklova 6, Olomouc	14. 4. 1985
Vaclová Tereza, Komenského 6, Olomouc	15. 3. 1985
Večeřa Lukáš, Toveř 85	19. 6. 1985
Vlašný Miroslav, Kožušany-Tážaly 115	12. 2. 1985
Zapletalová Anna, Za Mlýnem 7, Přerov	4. 6. 1985

4. A, třídní prof. Mgr. Jarmila Rozehnalová

Bednaříková Iva, Rooseveltova 84, Olomouc	17. 8. 1984
Bednářová Zuzana, Vikýřovická 1359, Šumperk	30. 7. 1984
Böhmová Klára, Malá Morávka 195	3. 6. 1984
Carbolová Kateřina, Na Náměstí 101, Osoblaha	26. 5. 1984
Číkl Jan, Hněvotín 287	15. 6. 1983
Dosoudilová Pavla, Dlouhá 58, Olomouc	13. 9. 1983
Hanušová Zuzana, Nešporova 3, Olomouc-Povel	22. 7. 1983
Havlíková Monika, Masarykova 49, Olomouc	24. 7. 1984
Hořín Ondřej, Tršice 326	12. 7. 1984
Kacetlová Klára, Vrchlického 802, Hranice	27. 2. 1984
Ketmanová Kristina, Rooseveltova 78, Olomouc	13. 4. 1984
Ledvinová Zuzana, Jiříčkova 18, Olomouc	1. 4. 1984
Lubušký Martin, Einsteinova 24, Olomouc	4. 6. 1983
Lukovyc Světlana, Ovesná 21, Olomouc	28. 3. 1982
Maňurová Silvie, Zikova 17, Olomouc	14. 5. 1984
Matějová Ivana, Machátova 312/13, Olomouc-Slavonín	20. 1. 1984
Mlčáková Hana, Olomoucká 94, Hlubočky	3. 2. 1984
Nerádová Eva, Malinovského 773, Uherské Hradiště	12. 8. 1983
Ošustová Michaela, Na Orátě 484, Hlubočky	16. 12. 1983
Pauchová Alena, Trusovická 673, Bohuňovice	28. 4. 1984
Pitnerová Barbora, Neumannova 7, Olomouc	6. 4. 1984
Podivinská Eva, Zikova 28, Olomouc	11. 4. 1984
Polednová Vladimíra, Ke Vsisku 287, Velký Týnec	16. 2. 1984
Průša Jakub, Na Trávníku 8, Samotišky	27. 4. 1984
Stantien Daniel, Foerstrova 1, Olomouc	5. 1. 1984

Šimonová Petra, Dlouhá 46, Olomouc	10. 4. 1984
Šubová Nikola, nám. 9. května 512, Moravský Beroun	24. 2. 1984
Tiefenbachová Anna, 6. května 112, Bohuňovice	1. 3. 1984
Valová Markéta, Voskocvova 4, Olomouc	24. 1. 1984
Zbožínková Alena, Fischerova 10, Olomouc	11. 5. 1984
4. B, třídní prof. Mgr. Eva Vánská	
Bazger Miroslav, Pekařská 11, Olomouc	14. 2. 1984
Cvoligová Martina, Sienkiewiczova 13, Olomouc	26. 10. 1983
Černá Lenka, Okružní 115, Prostějov	27. 12. 1983
Drcmánková Kateřina, Rooseveltova 107, Olomouc	27. 5. 1984
Drnovská Hana, Brněnská 26, Prostějov	27. 4. 1984
Dudková Hana, Příkazy 130	27. 11. 1983
Fišerová Ivona, Chválkovická 49, Olomouc	17. 4. 1984
Goldová Bohumila, Velký Újezd 217	25. 6. 1984
Hajdová Ivona, Na Zákopě 56, Olomouc	17. 1. 1984
Hamplová Dana, Heyrovského 8, Olomouc	17. 6. 1984
Herschová Petra, Černá cesta 41, Olomouc	31. 1. 1984
Holeček Pavel, Akátová 213, Samotíšky	12. 7. 1983
Janečková Petra, Práslavice 220	11. 6. 1984
Janošová Kateřina, Julia Fučíka 11, Rýmařov	15. 3. 1984
Jaroščáková Dominika, Dr. M. Horákové 13, Přerov	9. 1. 1984
Jašková Jaroslava, Nešporova 5, Olomouc	25. 4. 1984
Labounková Marta, Družební 19, Olomouc	6. 8. 1983
Lipnerová Jaromíra, Charvátý 75	14. 3. 1984
Machala Martin, Stiborova 4, Olomouc	9. 9. 1983
Matušková Lucie, U Pazderny 230, Olomouc	8. 7. 1984
Mlčuchová Zuzana, U Hřiště 608, Moravský Beroun	27. 8. 1984
Navrátilová Jana, Těšetice 192	8. 3. 1983
Rotterová Anna, Štěpánov-Březe 747	21. 11. 1983
Superata David, Dolany 386	4. 12. 1983
Svozilová Zuzana, Dubany 18, Kralice na Hané	28. 3. 1984
Tesařová Helena, Příkopy 15, Rýmařov	31. 12. 1983
Vomáčka Daniel, Norská 21, Olomouc	24. 1. 1984
Wagnerová Daniela, E. F. Buriana 4, Olomouc-Sv. Kopeček	19. 12. 1983
Zvolánková Tereza, Janičkova 7, Olomouc-Slavonín	25. 6. 1984
4. C, třídní prof. RNDr. Jarmila Šimšíková	
Dosoudil, Roman, Vlkova 12, Olomouc	27. 6. 1984
Hausner Michal, Toveř 131	15. 7. 1984
Hudeček Ondřej, Nenakonice 445, Věrovany	3. 4. 1984
Chmelař Petr, Sídliště 554/3, Štěpánov	18. 8. 1983
Juřenová Jana, Náves Svobody 44, Olomouc 17	6. 12. 1983
Kořítko Jan, Trnkova 5, Olomouc	13. 8. 1983
Králová Eva, Trnkova 30, Olomouc	2. 5. 1984
Krč Lukáš, 8. května 224, Velká Bystřice	11. 10. 1983
Křupalová Hana, Trnkova 32, Olomouc	24. 6. 1983
Lustig Jiří, Jungmannova 5, Rýmařov	19. 5. 1984
Matoušek Pavel, Holečkova 11, Olomouc	12. 9. 1983
Novosad Ondřej, Dělnická 27, Olomouc	28. 9. 1983
Nyeste Petr, Masarykova 3, Olomouc	16. 5. 1984
Otavová Jana, Trnkova 32, Olomouc	29. 2. 1984
Pospíšilová Daniela, Příční 386, Velká Bystřice	21. 4. 1984
Saitz Lukáš, Horní nám. 18, Olomouc	19. 6. 1984
Skácelová Dana, Svatoplukova 9, Červenka	28. 11. 1983
Švierčková Zuzana, Masarykova 30, Olomouc	12. 8. 1984
Trefil Jaroslav, Radíkovská 31, Olomouc-Sv. Kopeček	9. 6. 1983
Trnka Miroslav, Rooseveltova 94, Olomouc	2. 9. 1983
Willmann Martin, Jílová 2, Olomouc	11. 11. 1983
Zouhar Jiří, Rožňavská 4, Olomouc	20. 8. 1984

VÍCELETÉ STUDIUM

I. A, třídní prof. Mgr. Jarmila Ketmanová

Baštanová Petra, Grégrova 6, Olomouc	30. 7. 1990
Benýšková Vendula, Trnkova 4, Olomouc	14. 5. 1991
Bezdičková Michaela, Fischerova 20, Olomouc	27. 4. 1991
Bibrová Monika, Dr. M. Horákové 15, Olomouc	11. 10. 1990
Čechák Petr, Rožňavská 15, Olomouc	20. 9. 1990
Gábrlíková Adéla, Voskovcova 2, Olomouc	31. 8. 1991
Helferová Veronika, Krčmaňská 455, Velký Týnec	15. 3. 1991
Homola David, Družební 18, Olomouc	18. 4. 1991
Horáková Lucie, Kyselovská 28, Olomouc-Slavonín	13. 6. 1991
Huříková Ivana, Černá cesta 41, Olomouc	12. 11. 1990
Kalinová Anna, U Sokolovny 282, Bohuňovice	2. 7. 1990
Kamínková Petra, Kmochova 15, Olomouc	18. 5. 1991
Klos Miroslav, Černá cesta 10, Olomouc	2. 6. 1991
Koudela Jiří, Masarykova 57, Olomouc	14. 6. 1991
Kubalová Aneta, Trnkova 29, Olomouc	21. 3. 1991
Lokoč Filip, Ševčíkova 8, Olomouc-Týneček	15. 10. 1990
Lukáčová Kateřina, Foersterova 53, Olomouc	19. 9. 1990
Martišková Petra, Skupova 11, Olomouc	11. 11. 1990
Měkotová Adéla, Dolní nám. 10, Olomouc	11. 3. 1991
Novosádová Miroslava, Voskovcova 6, Olomouc	21. 3. 1991
Rochovanský Jakub, Přáslavice 277	11. 12. 1990
Růžička Martin, Březinova 6, Olomouc	15. 4. 1990
Růžičková Simona, Špálova 8, Olomouc	31. 7. 1991
Rytířová Eliška, Zahradní 27, Velký Týnec	5. 11. 1990
Smičková Barbora, Partyzánská 22, Olomouc-Holice	15. 9. 1990
Svobodová Lenka, Brunclíkova 2, Olomouc-Holice	6. 9. 1990
Šarata Jan, Hněvotínská 32/496, Olomouc	19. 1. 1990
Večeřová Karolína, Černá cesta 31, Olomouc	29. 12. 1990
Zámečnicková Hana, tř. Spojenců 10, Olomouc	3. 10. 1990
Zaoralová Veronika, Trnkova 5, Olomouc	19. 7. 1991
Zdráhalová Martina, Tážaly 77, Dub nad Moravou	11. 4. 1991

I. B, třídní prof. RNDr. Jana Jakubcová

Balážová Viola, Purkrabská 147, Olomouc	8. 11. 1990
Bláhová Sylvie, Polská 25, Olomouc	29. 4. 1991
Brochová Judita, Zikova 12, Olomouc	9. 7. 1990
Danihelková Olga, Trnkova 39, Olomouc	14. 8. 1991
Dřímalková Zuzana, Nadjezdová 593, Štěpánov	30. 10. 1990
Ehrenbergerová Jana, Příčná 490, Velký Týnec	21. 9. 1990
Heloňa Stanislav, J. V. Pavelky 10, Olomouc	23. 4. 1990
Hoangová Monika, 8. května 345, Grygov	26. 9. 1990
Indrák Ondřej, Denisova 22, Olomouc	3. 8. 1990
Janák Adam, Topolanská 354, Hněvotín	26. 5. 1991
Joura Bořek, Západní 11, Olomouc	19. 3. 1991
Kaplová Šárka, Hamerská 48, Olomouc	27. 8. 1990
Kolečářová Andrea, Wintrova 5, Olomouc	9. 11. 1990
Kouřilová Tereza, Vacanovice 13, Tršice	26. 3. 1991
Kubečková Terezie, Dukelská 9, Olomouc	8. 5. 1991
Kušnierová Ivana, Doloplazy 385	21. 6. 1991
Lachman Pavel, Dvořákova 481, Tovačov	29. 10. 1990
Nakládal Jakub, Kožušany 157, Kožušany-Tážaly	2. 7. 1990
Navrátil Vít, Junácká 5, Olomouc	31. 5. 1991
Partsch Tomáš, Zahradní 368/4, Samotišky	6. 8. 1991
Prágerová Barbora, Myslivecká 68/6, Olomouc	18. 11. 1990
Prucková Štěpánka, Fischerova 15, Olomouc	1. 2. 1991
Skokan Lukáš, Černá cesta 33, Olomouc	10. 4. 1991
Slavičková Tereza, Videňská 21, Olomouc	4. 8. 1991

Svozilová Markéta, Komenského 31, Olomouc	16. 3. 1991
Švarcová Kateřina, Tyršova 17, Olomouc	17. 5. 1991
Útratová Lucie, Komenského 19, Olomouc	5. 10. 1990
Vavrdová Tereza, Schweitzerova 28, Olomouc	,6. 4. 1991
Vrtková Petra, Dolní Žleb 63, Šternberk	27. 9. 1990
Vymětalová Daniela, Urxova 437/4, Olomouc	4. 6. 1991
Zapletal Marek, Špálova 10, Olomouc	11. 5. 1990
Zapletalová Markéta, Špálova 10, Olomouc	11. 5. 1990

II. A, třídní prof. Stanislav Lachnit

Bubeníková, Pavla, U Cukrovaru 607, Olomouc	17. 5. 1990
Dorazilová Gabriela, Slavonínská 22, Olomouc	3. 4. 1990
Dosoudil Jan, tř. Svornosti 52, Olomouc	18. 3. 1990
Dubovic Jakub, Mánesova 4, Olomouc	13. 3. 1990
Fiala Karel, Hanáckého pluku 8, Olomouc	3. 8. 1990
Fialová Petra, Hamerská 48, Olomouc	9. 8. 1989
Grasse Pavel, U Pivovaru 3, Olomouc	12. 12. 1989
Hájek Ludvík, Dlouhá 44, Olomouc	1. 9. 1989
Hanusek Filip, Nábřeží 9, Olomouc	18. 2. 1990
Hanych Michal, Masarykova tř. 28, Olomouc	22. 6. 1990
Hartman Jan, Veverkova 6, Olomouc	28. 5. 1989
Horňák Jakub, tř. Míru 135, Olomouc	15. 10. 1989
Kašpárek Michal, Černá cesta 33, Olomouc	11. 10. 1989
Kupčík Vojtěch, Stiborova 7, Olomouc	12. 3. 1990
Langer Pavel, Řezáčova 12, Olomou	18. 9. 1989
Lešanská Jana, Lužická 12, Olomouc	3. 11. 1989
Matoušek Jan, Laškov 13	6. 8. 1990
Nicklová Denisa, Bukovany 76	1. 1. 1990
Opluštilová Martina, Březce 39, Štěpánov	24. 10. 1989
Pavelková Klára, B. Dvorského 77, Olomouc-Sv. Kopeček	17. 11. 1989
Plachá Petra, Šaldova 3, Bystrovany	1. 11. 1989
Pohloučková Zuzana, Dukelská 5, Olomouc	2. 5. 1990
Poklopová Lenka, Kollárova 174, Hlubočky-Mar. Údolí	25. 12. 1989
Skokan Tomáš, Černá cesta 33, Olomouc	1. 2. 1989
Šebela Antonín, Charkovská 6, Olomouc	23. 9. 1989
Táborská Natálie, Masarykova 28, Olomouc	11. 8. 1989
Tichák Viktor, Komenského 1, Olomouc	12. 1. 1990
Tříška Jan, ČSA 767, Velká Bystřice	3. 8. 1989
Váchal Jakub, Zeyerova 12, Olomouc	23. 10. 1989
Vašíček Michal, P. Přichystala 79/69, Olomouc	23. 8. 1989
Vránová Linda, Demlova 13, Olomouc	8. 6. 1989

II. B, třídní prof. Mgr. Martina Vosková

Brychtová Světlana, Bří Wolfů 2, Olomouc	21. 5. 1990
Dokonalová Dita, Einsteinova 60, Olomouc	4. 2. 1990
Doubek Tomáš, Werichova 17, Olomouc	22. 10. 1989
Gazdík Jonáš, Polská 9, Olomouc	11. 1. 1990
Hanáková Lenka, Werichova 25, Olomouc	29. 4. 1990
Havlíková Veronika, náb. Přemyslovců 12, Olomouc	11. 10. 1989
Havlová Ivana, Hněvotínská 11, Olomouc	13. 10. 1989
Hitariová Monika, Maroldova 3, Olomouc	20. 10. 1989
Hojgrová Kateřina, Rošického 21, Olomouc	30. 3. 1990
Hradilová Lenka, Pod Lipami 34, Bohuňovice	12. 10. 1989
Chmelíček Jan, Jablonského 84, Olomouc	13. 9. 1989
Jakubec Martin, Hanušova 9, Olomouc	22. 1. 1990
Jančíková Dominika, Šlikova 1, Samotišky	25. 8. 1990
Jemelková Kristýna, Wanklova 6, Olomouc	16. 5. 1990
Koudelková Jitka, Kaštanová 8, Olomouc	18. 8. 1989
Kubáčková Zuzana, Bělkovice-Lašťany 428	11. 9. 1989
Kurtiš Michal, Kosinova 5, Olomouc	14. 9. 1989
Lepařová Barbora, Wanklova 11, Olomouc	16. 11. 1989

Malinová Eliška, Šternberská 34, Olomouc	10. 5. 1990
Najmanová Veronika, Karafiátova 12, Olomouc	15. 6. 1990
Nakládal Jan, Kožušany 157, Kožušany-Tážaly	2. 12. 1988
Nastoupilová Eva, Školní 3, Horka nad Moravou	5. 12. 1989
Navrátilová Edita, Čertoryje 272, Charváty	11. 10. 1989
Novotný Jaroslav, Rooseveltova 15, Olomouc	17. 12. 1989
Přidalová Markéta, Jílová 4, Olomouc	6. 3. 1989
Přidalová Michaela, Jílová 4, Olomouc	6. 3. 1989
Sklenářová Alena, Makarenkova 17, Bystrovany	15. 10. 1989
Turková Markéta, Stiborova 20, Olomouc	3. 10. 1989
Vojáčková Lucie, Trnkova 23, Olomouc	20. 6. 1990
Vysloužil Lukáš, Werichova 4, Olomouc	21. 9. 1989
Zaoral Jaromír, Západní 48, Olomouc	30. 12. 1989
III. A, třídní prof. Blanka Vrbková (dříve Mgr. Milena Kaštovská)	
Babyuk Sviatoslav, Lazecká 32, Olomouc	12. 6. 1989
Balejová Gabriela, Rooseveltova 96, Olomouc	7. 6. 1989
Benýšková Lucie, Tylova 3, Olomouc	13. 6. 1989
Doleželová Tereza, Květinová 17, Křelov	10. 12. 1988
Greplová Kristina, Foerstrova 10, Olomouc	7. 7. 1988
Hobza Martin, Družstevní 8, Olomouc	13. 1. 1988
Homolová Sandra, Družební 18, Olomouc	13. 1. 1989
Kašpír Jan, Smetanova 4, Olomouc	20. 2. 1989
Kotíková Jana, Werichova 29, Olomouc	21. 3. 1989
Kudla Martin, Rožňavská 15, Olomouc	7. 9. 1988
Lakomá Lenka, Ondřejova 2, Olomouc	7. 2. 1988
Lettavová Andrea, Werichova 8, Olomouc	13. 9. 1988
Malínková Veronika, Na Střelnici 4, Olomouc	11. 8. 1989
Malinová Jana, Šternberská 34, Olomouc	10. 9. 1988
Matouš Petr, Legionářská 5, Olomouc	24. 5. 1989
Matyáš Roman, Wolkerova 23, Olomouc	10. 11. 1988
Navrátilová Hana, Junácká 5, Olomouc	19. 8. 1989
Němeček Tomáš, Nešporova 15, Olomouc	16. 12. 1988
Pohanka Martin, Kosmonautů 25, Olomouc	25. 4. 1989
Polívková Michaela, Kmochova 17, Olomouc	28. 4. 1989
Pudelová Martina, Kaštanová 15, Olomouc	26. 9. 1988
Reiter Michal, tř. 1. máje 38, Olomouc	20. 2. 1989
Synková Hana, Drahlav 151, Charváty	12. 3. 1989
Šanová Veronika, Werichova 19, Olomouc	19. 7. 1989
Štaffová Kateřina, I. P. Pavlova 87, Olomouc	29. 9. 1988
Štěpánková Dana, Rožňavská 2, Olomouc	29. 11. 1988
Vašica Tomáš, Jakoubka ze Stříbra 9, Olomouc	23. 1. 1989
Vyhnančková Edita, Werichova 17, Olomouc	12. 3. 1989
Zemánková Miroslava, U Cukrovaru 22, Olomouc-Holice	6. 9. 1988
III. B, třídní prof. Mgr. Lenka Černá (dříve Mgr. Olga Kozlová)	
Bartoňková Iveta, Rožňavská 2, Olomouc	12. 11. 1988
Bezděk Jan, Fibichova 25, Olomouc	24. 4. 1989
Erdős Martin, Legionářská 3, Olomouc	28. 3. 1988
Filipová Veronika, Západní 49, Olomouc	6. 4. 1989
Gajová Marie, U Výpadu 6, Olomouc	9. 3. 1989
Gregorová Martina, Tršice 19	10. 2. 1989
Horák Jan, Na Bystřičce 10, Olomouc	30. 5. 1989
Honsnejmanová Irena, Starodružiníků 7, Olomouc	8. 12. 1988
Hrehorová Kateřina, Voskovcova 2, Olomouc	13. 6. 1989
Hyravý Martin, Kožušany 6	1. 2. 1989
Chytilová Petra, Zelená 19, Olomouc	16. 9. 1988
Ježek Tomáš, Komenského 343, Grygov	17. 1. 1989
Jordánová Jitka, Černá cesta 49, Olomouc	14. 5. 1989
Kozáková Dagmar, Jaselská 4, Olomouc	15. 8. 1989
Křivánková Zuzana, Praskova 14, Olomouc	24. 10. 1988

Kundrum Zbyněk, Sokolská 27, Olomouc	2. 2. 1988
Látalová Silvie, Elišky Junkové 45, Olomouc-Droždín	5. 1. 1989
Matzenauer Marcel, Horní Lán 11, Olomouc	22. 3. 1989
Sedláček Jan, Řepčinská 9, Olomouc	27. 3. 1988
Smrčková Hana, Trnkova 11, Olomouc	4. 11. 1988
Stránská Alena, Zátíší 38, Křelov	17. 4. 1989
Študentová Vanda, Lermontovova 17, Olomouc	27. 10. 1988
Temlíková Lucie, A. Stratila 15, Olomouc	16. 11. 1988
Trundová Jana, Dolany 429	6. 10. 1988
Zatloukalová Hana, Rumunská 7, Olomouc	12. 10. 1988
Zdřálková Michaela, Stiborova 17, Olomouc	12. 9. 1988
Žlabová Zuzana, Gemerská 496/2, Olomouc	4. 6. 1989

IV. A, třídní prof. Mgr. Helena Kohoutková

Berková Blanka, Sadová 4, Horka nad Moravou	13. 6. 1988
Blumová Jana, Werichova 27, Olomouc	12. 7. 1988
Čepová Michaela, Ztracená 1, Olomouc	20. 3. 1988
Danihelková Eva, Trnkova 39, Olomouc	16. 9. 1988
Dudková Lenka, Blatec 127	29. 5. 1987
Dvořák Filip, Ztracená 10, Olomouc	12. 7. 1988
Gazárková Olga, Kmochova 8, Olomouc	9. 8. 1988
Harašta Jan, Hlušovice 151, Bohušovice	2. 3. 1988
Hartmanová Zuzana, Veverkova 6, Olomouc	12. 9. 1987
Havlická Kateřina, Husitská 15, Olomouc	28. 6. 1988
Hýža Miroslav, Jiráskova 25, Olomouc	12. 1. 1988
Christomidis Alexandr, Skupova 21, Olomouc	9. 9. 1987
Janičková Monika, Rožňavská 3, Olomouc	2. 6. 1988
Kašpar Jan, Holubova 11, Olomouc-Sv. Kopeček	7. 12. 1987
Kašpírová Barbora, Smetanova 4, Olomouc	2. 1. 1988
Kopecký Adam, tř. Svornosti 27, Olomouc	30. 1. 1988
Kynčlová Petra, Smrčkova 2, Olomouc	11. 3. 1988
Marková Terezie, Masarykova 10, Olomouc	10. 3. 1988
Navrátil Vít, Politických vězňů 1/A, Olomouc	7. 12. 1987
Nováková Eliška, Dolní 68, Štěpánov	30. 9. 1987
Poklop Martin, Kollárova 174, Hlubočky-Mar. Údolí	22. 5. 1988
Pokorná Terezie, Dolany 450	12. 11. 1987
Slezák Matěj, Moravská 14, Olomouc-Holice	, 4. 9. 1987
Stejskalová Lucie, Panská 6, Olomouc	15. 1. 1988
Táborský Jiří, tř. Spojenců 4, Olomouc	4. 2. 1988
Tandlerová Kateřina, Kollárova 531, Velká Bystřice	23. 7. 1988
Vyslyšelová Pavla, Praskova 3, Olomouc	7. 6. 1988
Zajíček Petr, Štítného 1, Olomouc	1. 9. 1987
Zarzycká Lenka, Šternberská 18, Olomouc-Týneček	14. 7. 1988
Zavaljuková Katka, Krameriova 17, Olomouc	26. 12. 1987
Zdařilová Hana, Blodkovo nám. 139, Olomouc-Týneček	10. 11. 1987

V. E, třídní prof. Mgr. Robert Weinlich

Braunerová Denisa, Olomouc, Černá cesta 11	20. 12. 1986
Doleželová Šárka, Přáslavice 225	14. 2. 1987
Dostálová Anna, Olomouc, Nefedínská 9	25. 8. 1986
Fiala Jan, Olomouc, Rejskova 3	3. 1. 1987
Gajda Tomáš, Mohelnice, Vodní 19	14. 1. 1987
Hutková Karolina, Olomouc, Na Střelnici 32	9. 9. 1986
Chlanda Jaroslav, Olomouc, Starodružiníkú 2	28. 8. 1986
Chmelíčková Zuzana, Olomouc, Jablonského 84	4. 9. 1987
Jašková Hana, Samotišky, V Uličkách 10	14. 12. 1986
Kasalová Simona, Mariánské Údolí, Kosmonautů 441	19. 3. 1987
Kosík Filip, Olomouc, Rumunská 1	5. 8. 1986
Kotrba Radim, Olomouc, Werichova 9	26. 7. 1986
Koutná Martina, Olomouc-Topolany, Bílkova 6	15. 8. 1986
Kršjaková Tereza, Olomouc, Werichova 27	10. 1. 1987

Labounková Marie, Olomouc, Družební 19	23. 3. 1987
Martinek David, Olomouc-Droždín, Vítězství 21	11. 5. 1987
Myšáková Klára, Olomouc, tř. Kosmonautů 28	12. 12. 1986
Nakládalová Alena, Majetín 135	18. 7. 1987
Navrátilová Tereza, Čertoryje 272	21. 11. 1986
Novotný Václav, Olomouc, Rooseveltova 15	26. 6. 1986
Očenášek Jan, Olomouc, Střední Hejčínská 1	1. 3. 1987
Outratová Markéta, Olomouc, U Cukrovaru 22	6. 2. 1987
Piterková Martina, Hněvotín 167	23. 11. 1986
Pokorná Tereza, Mariánské Údolí, Kollárova 318	15. 8. 1987
Pokorná Zuzana, Mariánské Údolí, Kollárova 318	15. 8. 1987
Prášilová Martina, Mariánské Údolí, Lesní 252	22. 1. 1987
Síč Pavel, Olomouc, Trnkova 14	8. 10. 1986
Smutná Veronika, Přáslavice 258	5. 1. 1987
Solovská Petra, Stiborova 37, Olomouc	12. 8. 1985
Škrabalová Lada, Doloplazy 160	7. 5. 1986
Štenclová Gabriela, Droždín, Jesenická 45/12	23. 4. 1986
Tomášková Veronika, Štěpánov, Pravoslavná 567	1. 3. 1987
Vajdík Jiří, Olomouc, Kollárovo nám. 5	14. 9. 1986
V. F, třídní prof. Romana Lachnitová	
Benešová Monika, Olomouc, Panská 3	18. 9. 1986
Bohdanská Barbora, Olomouc, Kaštanová 15	6. 11. 1986
Černohouz Zdeněk, Olomouc, Nešverova 4	5. 5. 1986
Drápalová Pavla, Olomouc, Lazecká 88 B	31. 7. 1987
Fargašová Ariana, Olomouc, Kašparova 23	24. 10. 1986
Grasse Lukáš, Olomouc, U Pivovaru 3	13. 8. 1987
Hanusek Michal, Olomouc, Nábřeží 9	11. 5. 1987
Hartmannová Eva, Olomouc, Libušina 18	30. 10. 1986
Heglasová Markéta, Olomouc, Zelená 19	18. 5. 1987
Jančíková Zuzana, Olomouc, Vaníčkova 38	29. 12. 1986
Kazmířová Marta, Dolánky 398	18. 5. 1987
Komzáková Lucie, Olomouc, Starodružiníků 4	28. 9. 1986
Korbášová Zuzana, Olomouc, Trnkova 18	10. 11. 1986
Kovaříková Lenka, Olomouc, Na Zákopě 16	16. 6. 1987
Kubica Ondřej, Olomouc, Lamblova 27	16. 3. 1987
Kvochová Kateřina, Olomouc, Rejskova 45	22. 1. 1987
Macháčková Monika, Olomouc, Rooseveltova 7	21. 12. 1986
Morkesová Petra, Hlubočky, Olomoucká 97	19. 9. 1986
Mráček Ondřej, Bohuňovice, Za Pilou 124	14. 4. 1987
Mráčková Martina, Bohuňovice, Za Pilou 124	14. 4. 1987
Oplatková Miroslava, Olomouc, Kaštanová 7	13. 11. 1986
Pecinová Adéla, Olomouc, Sienkiewiczova 9	28. 12. 1986
Poláková Kateřina, Olomouc, Západní 26	5. 1. 1987
Puškáš Jakub, Olomouc, 8. května 16	10. 1. 1987
Šmudlová Daniela, Olomouc, U Cukrovaru 28	3. 3. 1987
Šutová Iva, Olomouc, Elišky Junkové 15	16. 9. 1987
Tomášek Radim, Velká Bystřice, ČSA 2	15. 10. 1986
Tomková Šárka, Olomouc, Gorazdovo nám. 65/3	15. 11. 1986
Vavrdra Ondřej, Bohuňovice, Loděnická 401	28. 7. 1987
Vychodil Jaroslav, Olomouc, Smrkova 21	22. 1. 1987
Vymlátíl Tomáš, Olomouc, Mánesova 8	23. 7. 1986
VI. E, třídní prof. RNDr. Veronika Kvapilová	
Alková Eva, Osvobození 36, Horka nad Moravou	20. 11. 1985
Andres Martin, Kampelíkova 7, Olomouc	17. 12. 1985
Audy Viktor, Na Zákopě 17, Olomouc	18. 8. 1986
Brychtová Alžběta, Lutín, Třebčín 65	26. 6. 1986
Freundová Debora, Praskova 4, Olomouc	28. 3. 1986
Gajdošová Lucie, Stiborova 25, Olomouc	17. 12. 1985
Holan Matěj, tř. Svobody 20, Olomouc	4. 11. 1985

Holoušová Tereza, Zelená 17, Olomouc	5. 12. 1985
Honová Leona, Kosinova 3, Olomouc	30. 4. 1986
Hrabal Josef, Ke Vsisku 142, Velký Týnec	12. 8. 1985
Jindrová Petra, Dr. M. Horákové 21, Olomouc	30. 1. 1986
Jirátko Aleš, Jílová 23, Olomouc	11. 11. 1985
Kohnová Petra, Heyrovského 35, Olomouc	18. 11. 1985
Kolářová Veronika, Zikova 5, Olomouc	24. 4. 1986
Königová Petra, kpt. Jaroše 11, Olomouc	10. 9. 1985
Langmaierová Lenka, Polská 27, Olomouc	5. 2. 1986
Lojda Jiří, Růžová 60, Olomouc	29. 11. 1985
Lžičárová Petra, V Kotlině 3, Olomouc	22. 1. 1986
Macháček Filip, Zamykalova 15, Olomouc	4. 7. 1986
Macháčková Elena, Blanická 8, Olomouc	16. 7. 1986
Machalová Hana, Stiborova 4, Olomouc	31. 3. 1986
Najdekr Lukáš, Palackého 8, Olomouc	4. 2. 1986
Nedvěďová Kateřina, Janského 18, Olomouc	28. 1. 1986
Němcová Milada, Povelská 14, Olomouc-Nemilany	13. 6. 1986
Němečková Eva, Krčmaňská 464, Velký Týnec	14. 5. 1986
Sorbiová Kateřina, Školní 2, Olomouc	20. 9. 1985
Šťastná Tereza, Bořivojova 6, Olomouc	27. 12. 1985
Trnavská Michaela, Kaštanová 13, Olomouc	9. 2. 1986
Trundová Barbora, Dolany 429	3. 3. 1986
Vavrlová Barbora, Lazecká 32, Olomouc	9. 10. 1985
Vyslyšelová Alena, Praskova 3, Olomouc	25. 1. 1986
Zapletalová Zuzana, Droždínská 8, Bystrovany	24. 6. 1986

VI. F, třídní prof. RNDr. Radim Slouka

Baxová Tereza, Hněvotínská 11, Olomouc	17. 9. 1985
Dočkal Lubomír, Rooseveltova 80, Olomouc	21. 8. 1985
Dostál Martin, tř. 1. máje 29, Olomouc	4. 11. 1985
Gerat Jan, Kopecká 21, Samotišky	16. 7. 1986
Grecmanová Iva, Klostermannova 1, Olomouc	21. 11. 1985
Hanák Ondřej, I. P. Pavlova 16, Olomouc	31. 7. 1985
Hobza Vladimír, Družstevní 8, Olomouc	26. 8. 1985
Holinka Jakub, Na Nivách 2, Samotišky	23. 11. 1985
Hruška František, Rooseveltova 92, Olomouc	29. 8. 1985
Johanesová Daria, Toveř 39	2. 9. 1985
Kaláb Miloš, Bořivojova 2, Olomouc	16. 9. 1985
Kolář Jan Bivoj, Velký Újezd 100	16. 5. 1985
Kolek Antonín, Janáčkova 3, Olomouc	3. 7. 1985
Kovařík Tomáš, Na Zákopě 16, Olomouc	17. 12. 1985
Müller Ivo, Neumannova 5, Olomouc	12. 4. 1985
Ovesná Věra, Trnkova 10, Olomouc	2. 1. 1986
Pacák Jiří, Stupkova 1, Olomouc	3. 6. 1986
Pavlík Jan, V Hlinkách 13, Olomouc	24. 2. 1986
Pilát Matěj, Máchova 19, Olomouc	8. 1. 1986
Popelka Stanislav, Rakodavská 303, Věrovy	6. 4. 1986
Prucek Martin, Kampelíkova 3, Olomouc	27. 8. 1985
Stránský Jiří, Trnkova 32, Olomouc	3. 12. 1985
Tandler Jindřich, Kollárova 531, Velká Bystřice	19. 6. 1986
Terrichová Marta, Skupova 21, Olomouc	24. 10. 1985
Teršel Jiří, Varšavské nám. 5, Olomouc	9. 4. 1986
Truhlář Roman, Přáslavice 272	19. 9. 1985
Vidličková Zuzana, Táborská 1, Olomouc	29. 12. 1985
Výborný Ondřej, Masarykova tř. 42, Olomouc	3. 2. 1986

VII. E, třídní prof. Mgr. Jana Fojtíková-Veselá

Dosoudilová Klára, Olomouc, Selské nám. 47	10. 8. 1984
Erdősová Zuzana, Olomouc, Legionářská 3	10. 8. 1984
Gruntová Daniela, Olomouc, Florykova 4	3. 4. 1985
Haasová Veronika, Olomouc, Luční 14	22. 6. 1985

Hanelová Barbora, Samotišky, Šlikova 14	17. 3. 1985
Heinzová Lenka, Olomouc, Vojanova 18	31. 8. 1984
Kapsiová Jitka, Olomouc-Holice, Partyzánská 32	10. 4. 1985
Kováč Petr, Olomouc, Schweitzerova 77	28. 8. 1985
Krňová Zuzana, Dětrichov n/Bystřicí 196	2. 4. 1985
Kuba Adam, Olomouc, Dr. Milády Horákové 19	17. 1. 1985
Kunčarová Petra, Olomouc, Rumunská 16	19. 2. 1985
Lipková Michaela, Velká Bystřice, Svěsedlická 716	4. 5. 1985
Mitrovicová Kateřina, Olomouc, tř. 1. máje 44	8. 10. 1985
Navrátilová Jana, Olomouc, Politických vězňů 1/A	18. 3. 1985
Novotná Monika, Olomouc, Rooseveltova 15	30. 12. 1984
Pečínková Pavla, Velká Bystřice, Žižkova 312	16. 11. 1984
Pewnerová Martina, Olomouc, Stiborova 10	27. 2. 1985
Sedlářová Petra, Olomouc, Přichystalova 71/B	14. 7. 1985
Skoumalová Hana, Olomouc, Chválkovická 4	29. 8. 1984
Svoboda Ondřej, Velká Bystřice, Loučná 790	8. 9. 1984
Šindelka Jakub, Olomouc, Jeremenkova 22	30. 5. 1984
Švejda Ondřej, Olomouc, Einsteinova 18	5. 5. 1985
Tobolová Zuzana, Olomouc, Hanáckého pluku 10	9. 3. 1985
Valentová Barbora, Olomouc, Tylova 1	10. 9. 1984
Vázanová Dorota, Olomouc, Školní 2	31. 3. 1985
Večerka Lukáš, Olomouc, Praskova 13	22. 12. 1984
Vojíková Hana, Olomouc, Šantova 8	19. 9. 1985
Vondráková Alena, Bystrčice 134	10. 7. 1985
Zemek Filip, Olomouc, Sládkova 5	10. 1. 1984
VII. F, třídní prof. RNDr. Jan Jelínek	
Blinková Jitka, Olomouc, Na Zákopě 70	25. 11. 1984
Buda Ondřej, Olomouc, Jílová 8	22. 5. 1985
Černohorská Markéta, Olomouc, Riegerova 6	23. 7. 1984
Dosoudilová Jitka, Olomouc, Libušina 20	17. 10. 1985
Drápal Miroslav, Olomouc, Frágnerova 18	1. 1. 1985
Duda Pavel, Olomouc, Zikova 4	25. 7. 1984
Fischer Ondřej, Olomouc, Chválkovická 6	25. 4. 1984
Foltýnová Marcela, Horka nad Moravou, Albrechtova 34	19. 11. 1984
Grygar Jakub, Olomouc, Weričova 14	18. 1. 1984
Haničáková Lenka, Olomouc, Foersterova 33	28. 1. 1985
Heinc Radek, Grygov, 8. května 359	14. 4. 1984
Hrbáčková Zuzana, Olomouc, Bezručova 8	14. 1. 1985
Kamenická Kristýna, Olomouc, Bezručova 8	4. 1. 1985
Košfálková Lenka, Olomouc, J. Glazarové 9 F	28. 4. 1985
Krásová Jitka, Olomouc-Droždín, U Cihelny 29	24. 12. 1984
Krätschmerová Hana, Olomouc, Trnkova 35	11. 5. 1985
Krejčířfk Vladislav, Olomouc, Grégrova 5	24. 10. 1984
Losová Kateřina, Olomouc-Holice, náv.Svobody 46	8. 3. 1985
Nastoupil Adam, Horka nad Moravou, Školní 3	10. 1. 1985
Naučová Michaela, Olomouc, Dr. M. Horákové 37	14. 6. 1985
Němcová Michaela, Štěpánov, U Parku 133	6. 1. 1985
Palát Martin, Olomouc-Holice, U Cukrovaru 12	1. 3. 1985
Škubnová Markéta, Kožušany 151	23. 5. 1984
Tempírová Simona, Olomouc, V Hlinkách 19	24. 5. 1985
Utíkalová Martina, Olomouc, Stiborova 22	28. 6. 1984
Vaňková Veronika, Olomouc-Holice, U Cukrovaru 4	21. 2. 1985
Vystrčilová Jana, Slatinice 186	6. 1. 1985
VII. G, třídní prof. Mgr. Milan Láska	
Dostál Jiří, Olomouc, Neředínská 9	8. 12. 1984
Fryblík Pavel, Olomouc, Na Zákopě 35	13. 2. 1985
Chloupek Martin, Bukovany 20	15. 5. 1985
Javůrek Dalibor, Olomouc, Charkovská 11	18. 9. 1984
Klíma Marek, Olomouc, Voskovcova 4	13. 11. 1984

Kolářek Petr, Olomouc, Klicperova 1	5. 3. 1985
Knob Jiří, Olomouc, Polívkova 36	28. 2. 1985
Krejčířík Petr, Olomouc, Jakoubka ze Stříbra 48	2. 12. 1984
Kroutilová Ludmila, Olomouc-Holice, Hamerská 38	18. 12. 1984
Kubálek Tomáš, Samotišky, Okružní 7	18. 4. 1984
Kubšová Martina, Olomouc, tř. Svornosti 32	22. 7. 1985
Kvapil Pavel, Velká Bystřice, Nádražní 1/696	2. 5. 1985
Lerch Petr, Olomouc, Mozartova 17	16. 6. 1984
Lýsek Tomáš, Štěpánov, ul. Dolní 29	2. 10. 1984
Medek Martin, Samotišky, Toveřská 17	24. 5. 1985
Navrátilová Kristýna, Olomouc, Průchodní 14	8. 5. 1985
Pospíšil Martin, Olomouc, Stiborova 8	18. 10. 1984
Pospíšil Radim, Olomouc, Trnkova 14	4. 5. 1985
Siriški Damjan, Olomouc, Dvořákova 37	3. 11. 1984
Schön Pavel, Olomouc, Pekařská 11	1. 8. 1984
Škývarová Martina, Olomouc, H. Malířové 10	14. 7. 1984
Šváb Marek, Olomouc, Šubova 50	9. 3. 1985
Švajdová Jana, Olomouc, Komenského 5	20. 7. 1984
Tichá Marie, Olomouc, U Cukrovaru 12	21. 6. 1985
Tichá Veronika, Olomouc, tř. Svornosti 53	5. 1. 1985
Tříška Karel, Velká Bystřice, ČSA 767	9. 3. 1984
Urban Aleš, Olomouc, Varšavské nám. 1	27. 5. 1983
Vítek Ondřej, Olomouc, Na Šibeníku 50	11. 1. 1985
Vrobel Vladimír, Olomouc, Fischerova 21	14. 7. 1984

VIII. E, třídní prof. Mgr. Dagmar Navrátilová

Dočkalová Romana, Olomouc, Wolkerova 52	24. 1. 1983
Dosoudilová Kateřina, Velká Bystřice, Nádražní 696	29. 6. 1984
Horecká Ivana, Olomouc, Zelená 17	22. 6. 1984
Hrbáčková Jarmila, Olomouc, tř. Svornosti 40	5. 9. 1983
Kopřivová Klára, Olomouc, Zikova 8	12. 4. 1984
Koudelová Veronika, Olomouc, Tovární 29	29. 8. 1980
Kristková Jana, Dolany, Toveř 126	15. 8. 1983
Krumpolcová Lenka, Olomouc, Černá cesta 27	30. 9. 1983
Krylová Petra, Přerov, Teličkova 3	29. 9. 1982
Kunčarová Ludmila, Olomouc, Ostravská 18	2311. 1983
Lučanová Eliška, Olomouc, Prokopa Holého 16	16. 9. 1983
Nakládalová Jana, Štěpánov, Nádražní 2	10. 4. 1984
Pastorková Barbora, Bělkovice 116	18. 12. 1983
Petrželová Linda, Olomouc, Werichova 12	22. 2. 1984
Pípal Martin, Olomouc, Zikova 20	25. 9. 1983
Řezníčková Marie, Olomouc, Václavské nám. 6	2. 10. 1983
Sandová Romana, Olomouc, Trnkova 13	19. 2. 1984
Šádková Jitka, Olomouc, Jiřího z Poděbrad 9	20. 6. 1984
Šírová Jana, Olomouc, Sienkiewiczova 10	16. 3. 1984
Špundová Lucie, Brodek u Pě., Nerudova 179	27. 7. 1983
Švarc Martin, Velká Bystřice, 8. května 67	19. 4. 1983
Vacková Martina, Olomouc, Táborská 5	6. 10. 1983
Vavrla Tomáš, Olomouc, Lazecká 32	27. 3. 1984
Zapletal Jan, Olomouc, Wurmova 2	26. 11. 1983

VIII. F třídní prof. Mgr. Lenka Častulíková

Baleka Zdeněk, Olomouc, Komenského 16	27. 10. 1983
Doleželová Zuzana, Kocourovce 11	14. 9. 1983
Dostálková Klára, Olomouc, Na Šibeníku 2	29. 9. 1983
Entner Pavel, Olomouc, Komenského 8	19. 4. 1983
Gotthard Martin, Přerov, nám.Svobody 13	6. 7. 1984
Hlaváčková Tereza, Olomouc-Holice, Krokova 4	30. 11. 1983
Horálek Adam, Olomouc-Holice, U cukrovaru 44	21. 9. 1983
Kamarádová Dana, Olomouc, Jar. Frágnera 16	15. 9. 1983
Korhoňová Jana, Bohuňovice, U Nádraží 200	3. 11. 1983

Kučera Jiří, Olomouc-Holice, U Cukrovaru 28	15. 9. 1983
Kundschofský Michal, Olomouc, Masarykova 52	13. 1. 1984
Kunzfeldová Darina, Olomouc, Libušina 69	5. 1. 1984
Macková Lenka, Olomouc, Trnkova 25	15. 2. 1983
Machala Ctibor, Olomouc, Trnkova 7	24. 4. 1984
Martinec Ctirad, Bruntál, Jiráskova 9	21. 10. 1983
Mazalová Petra, Olomouc, Pohořany 80	20. 5. 1984
Mraková Kateřina, Olomouc, Kosmonautů 15	27. 9. 1983
Michalová Kateřina, Olomouc, Rooseveltova 21	8. 5. 1984
Otevřel Pavel, Dub nad Moravou, Bolelouc 607	5. 10. 1983
Rozsypalová Jana, Doloplazy 272	25. 6. 1984
Růžička Petr, Olomouc, Pavlovická 27	8. 1. 1984
Rypka Miroslav, Olomouc, Jiráskova 14	16. 3. 1984
Schneiderová Petra, Olomouc, Libušina 39	24. 2. 1984
Slavík Martin, Olomouc, Trnkova 27	9. 5. 1984
Sulovská Lucie, Olomouc, Trnkova 25	8. 4. 1984
Sýkorová Daniela, Olomouc, Okružní 7	11. 6. 1983
Šedivý Petr, Štěpánov, Sídliště 554/3	15. 4. 1984
Táborský Jan, Olomouc, tř. Spojenců 4	12. 12. 1983
Tomášková Libuše, Březecká 44	26. 11. 1983
Vetešník Pavel, Hněvotín 37	19. 4. 1984
Zlámalová Olga, Přáslavice 227	24. 7. 1984
Žádník Petr, Doloplazy 309	21. 9. 1983
VIII. G, třídní prof. Mgr. Martina Malínková	
Bačová Jitka, Dolany 325	28. 9. 1983
Březinová Alexandra, Lošov, Lenhartova 74	19. 10. 1983
Červinková Kateřina, Olomouc, Kaštanová 7	26. 4. 1984
Daněk Jiří, Bolelouc 652	14. 3. 1984
Drábek Jan, Hlubočky, Olomoucká 68	16. 1. 1984
Gažar Jan, Olomouc, Skupova 19	22. 8. 1983
Indráková Radka, Olomouc, Za Poštou 3	11. 6. 1984
Kašparová Lucie, Olomouc, Wolkerova 38	15. 11. 1983
Kefer Daniel, Olomouc, Na Hradě 2	10. 7. 1984
Klajblová Jana, Olomouc, Komenského 18	7. 5. 1984
Konečná Jana, Olomouc, Stiborova 8	13. 4. 1984
Korbášová Jana, Olomouc, Trnkova 18	9. 4. 1984
Kordula Michal, Olomouc, Schweitzerova 56	10. 10. 1983
Koza Tomáš, Olomouc, Dělnická 19	20. 12. 1983
Krejčí Tereza, Olomouc, Trnkova 18	22. 2. 1984
Machalík Petr, Olomouc, Střední Novosadská 46	5. 3. 1984
Meiznerová Nikol, Olomouc, Šubova 20	13. 1. 1984
Mencner Tomáš, Olomouc, Zikova 15	26. 9. 1983
Pecina Adam, Olomouc, Sienkiewiczova 9	11. 5. 1984
Pohlová Stela, Bruntál, U Potoka 55	8. 9. 1983
Prášilová Jana, Mariánské Údolí, Lesní 252	26. 5. 1984
Příborská Eva, Olomouc, Praskova 13	20. 1. 1984
Rupprechtová Lucie, Náměšť n/H, Biskupství 136	16. 7. 1984
Sehnalová Michala, Štěpánov, Březecká 5 A	14. 7. 1983
Směšný Martin, Olomouc-Lošov, Lenhartova 2	14. 6. 1983
Šarapatka Jan, Olomouc, Pražská 17	3. 8. 1983
Ticháček Vít, Olomouc-Sv.Kopeček, Kříčkova 19	31. 3. 1984

ČESKO-FRANCOUZSKÁ SEKCE

1. AF, třídní prof. Mgr. Jarmila Davidová

Bendová Tereza, Březinova 5, Olomouc	24. 3. 1989
Bláha Vladimír, Polská 25, Olomouc	27. 8. 1988
Čepek Michal, Urxova 2, Olomouc	9. 4. 1989
Černý Tomáš, Starodružníků 7, Olomouc	15. 5. 1989
Dvořáková Adéla, Ke Vsisku 136, Velký Týnec	25. 8. 1988
Dvořáková Barbora, Víkřovice 531	14. 5. 1988
Gažar Marek, Skupova 19, Olomouc	20. 6. 1988
Geherová Lucie, Podlesí 4935, Zlín 5	10. 9. 1988
Hanzelková Kateřina, Dlouhá 30, Nový Jičín	4. 8. 1988
Herodková Tereza, Bělkovice 213, Bělkovice-Laštany	20. 8. 1989
Holzerová Pavla, Družební 12, Olomouc	3. 10. 1988
Hrdličková Petra, Prštné 404, Zlín	2. 2. 1989
Chaloupková Kamila, Purkyňova 13, Olomouc	10. 7. 1988
Jiříková Petra, Podlesí 4948, Zlín	12. 3. 1989
Koplík Dan, Tyršova 235, Brodek u Přerova	3. 11. 1988
Kovaříková Nikola, Blažejské nám. 101/2, Olomouc	18. 6. 1989
Krumpholcová Petra, 8. května 230, Velká Bystřice	22. 12. 1988
Machačková Tereza, Kaštanová 495/7, Olomouc	18. 6. 1989
Milá Kristýna, tř. Gen. Janouška 14, Přerov	7. 11. 1988
Mrtvá Veronika, Zikova 11, Olomouc	2. 12. 1988
Nebeská Jitka, Dobroveského 15, Olomouc	30. 8. 1988
Ošťádalová Irena, Rooseveltova 96, Olomouc	27. 2. 1989
Poláchová Petra, Fr. Stupky 6, Olomouc	28. 4. 1989
Sáňka David, Fischerova 15, Olomouc	23. 3. 1989
Schwartzová Erika, Osvobození 43, Vyškov	15. 2. 1988
Skřičilová Zuzana, Praskova 5, Olomouc	2. 5. 1989
Slížová Daniela, Dolany 327	13. 10. 1988
Sokolová Natálie, Zahradní 1697/3, Ostrava	7. 7. 1988
Štafová Hana, Slatinice 358	15. 4. 1989
Valentová Zuzana, Tylova 1, Olomouc	20. 8. 1988
Zatloukalová Markéta, Železniční-Sady 235, Uherské Hradiště	20. 4. 1989
Žůrková Iva, Dolní náměstí 6, Olomouc	17. 5. 1989

2. AF, třídní prof. RNDr. Dana Hubková

Bětáková Anna, Komenského 34, Letohrad	1. 6. 1988
Burkertová Martina, J. Wericha 6, Bruntál	11. 7. 1988
Damek Jakub, Werichova 638/10, Olomouc	12. 10. 1987
Dobrušková Jana, Stiborova 33, Olomouc	23. 2. 1987
Geierová Marie, Neumannova 7, Olomouc	18. 4. 1988
Hrabalová Lenka, Na Letné 29, Olomouc	29. 6. 1988
Chiriac Zinaida, Božetěchova 6, Olomouc	18. 11. 1986
Jagošová Renata, U Kostelíčka 1393, Hranice	19. 1. 1988
Jenišová Michaela, Petrov nad Desnou 154, Rapotín	14. 4. 1988
Konečný Jonáš, Fischerova 16, Olomouc	12. 7. 1988
Kremplová Rozálie, Spojenců 10, Olomouc	11. 2. 1988
Krkošková Kateřina, Dlouhá 44, Olomouc	7. 8. 1987
Lazorčáková Veronika, Holická 30, Olomouc	14. 8. 1988
Miechová Martina, Zikova 24, Olomouc	9. 6. 1988
Mrštíková Kristýna, Flosova 571, Týnec nad Labem	5. 8. 1986
Nebyltysna Maria, Dolní náměstí 7, Olomouc	7. 1. 1987
Němečková Markéta, Tomkova 41, Olomouc	12. 4. 1988
Ostrčilová Kristina, Einsteinova 26, Olomouc	15. 12. 1987
Pazderová Markéta, Junácká 4, Olomouc	5. 1. 1988
Přidalová Ivana, Dolní 83/261, Štěpánov	2. 9. 1987
Sikorová Michaela, Jablunkovská 706, Třinec	8. 12. 1987
Scholz Pavel, Na Trávníku 1, Samotičky	23. 1. 1988
Szotkowská Renata, Loukov 181	27. 1. 1987

Šnajdrová Eva, tř. Míru 135, Olomouc	26. 6. 1988
Tiefenbachová Ludmila, Hnojice 115, okr. Olomouc	28. 12. 1987
Tománková Adéla, Žilinská 17, Olomouc	7. 10. 1987
Turcan Irina, Kaštanová 11, Olomouc	19. 4. 1986
Uhlířová Pavla, Zelená 8, Olomouc	27. 6. 1987
Vacková Simona, Táborská 5, Olomouc	2. 6. 1988
Vítková Lucie, Gorazdovo nám. 3, Olomouc	22. 3. 1988
Vodstrčilová Kateřina, Kaštanova 3, Olomouc	1. 10. 1987
Ženčicová Pavlína, Loděnická 320, Bohuňovice	23. 8. 1987
3. AF, třídní prof. PaedDr. Jana Látalová	
Bolečková Kristýna, Lužice 14	13. 2. 1987
Brichtová Monika, Rooseveltova 84, Olomouc	6. 10. 1986
Burešová Anna, Pod Lesem 30, Olomouc	6. 11. 1986
Čajka Adam, Nový Malín 43	2. 11. 1986
Dokoupil Martin, Koželužská 3, Olomouc	7. 11. 1986
Gergelová Iva, Kamenná 3857, Zlín	3. 12. 1986
Halouzková Radka, Bohuslavice 135, Dubicko	8. 4. 1987
Havlíček Vavřinec, Lužkovice 161, Zlín	23. 2. 1987
Hofschneiderová Anna, Slavonínská 22, Olomouc 9	16. 10. 1986
Hrdlička Ondřej, Odboje 404, Zlín	28. 11. 1986
Jančová Anna, Trnkova 26, Olomouc	17. 9. 1986
Jelínková Jana, Šumavská 18, Šumperk	9. 1. 1987
Kopecská Hana, Lesní 13, Šternberk	13. 2. 1987
Křivánková Radka, Zamykalova 260/4, Olomouc	18. 4. 1987
Kubica Martin, Šlikova 23, Olomouc-Samotíšky	12. 3. 1987
Kudrna Jaroslav, Slovenská 2686, Zlín	11. 10. 1986
Látalová Petra, Stiborova 24, Olomouc	5. 6. 1987
Machačíková Markéta, Kaštanová 7, Olomouc	4. 5. 1987
Mrkva Ondřej, Na Tylových 537, Hradec nad Moravicí	12. 10. 1986
Muchová Veronika, U Stadionu 12, Olomouc	14. 3. 1987
Müllerová Michaela, Světlav 44, Šternberk	17. 3. 1987
Otčenášková Helena, Jižní 61, Olomouc-Slavonín	15. 11. 1986
Ryndová Ivona, Husitská 389, Nedakonice	15. 12. 1986
Szabová Lenka, Ctíradova 11, Olomouc-Chomoutov	8. 3. 1987
Šilha Jakub, Sokolská 263, Dub nad Moravou	17. 9. 1986
Šmída Jan, Zamykalova 1, Olomouc	16. 10. 1986
Truxová Iva, Jablonského 64, Olomouc	23. 11. 1986
Tutková Kateřina, Dolany 507	9. 6. 1987
Úrgeová Jana, Vančurova 5, Olomouc	9. 2. 1987
Vítečková Radka, Přáslavice 219	1. 12. 1986
Vývoda Martin, Severovýchod 39, Zábřeh	17. 6. 1986
4. AF, třídní prof. PhDr. Alexandra Kozlová	
Balharová Kateřina, Na Orátě 481, Hlubočky	10. 12. 1985
Běhalová Ivona, Babice 98, p. Mladějovice	20. 5. 1986
Bereznanin Martin, Rudná pod Pradědem 190	18. 5. 1986
Bílá Petra, tř. Svornosti 44, Olomouc	29. 1. 1986
Bilošová Lucie, Horní 42, Staré Město p. Sněžníkem	7. 11. 1985
Brabec Petr, Žilinská 17, Olomouc	28. 6. 1986
Březina Jan, Pod Mýtem 20, Šternberk	26. 12. 1985
Buchtová Veronika, Tážaly 89, Kožušany-Tážaly	10. 4. 1986
Coufalová Kateřina, U Sokolovny 623, Bohuňovice	27. 3. 1986
Čtvrtlíková Libuše, U Stavu 201, Bohuňovice	19. 5. 1986
Dosedělová Ivona, Na Sídlišti 288, Lutín	9. 3. 1986
Drcmánková Vendula, Šantova 8, Olomouc	25. 7. 1986
Gergelová Zlata, Zlínské Paseky 442, Zlín	9. 5. 1986
Hamplová Kateřina, Kosmonautů 20, Olomouc	4. 2. 1986
Herodková Julie, Bělkovice-Laštany 213	4. 10. 1985
Chrobok Jiří, Vančurova 5, Olomouc	29. 1. 1986
Johannesová Daniela, Tršice 317	5. 3. 1986

Juřenová Veronika, Zelená 5, Olomouc	27. 8. 1985
Kohout Michal, Mozartova 37, Olomouc	31. 1. 1986
Kostelníková Jana, 1. máje 375, Staré Město	24. 10. 1985
Krejčířiková Markéta, Grégrova 5, Olomouc	7. 8. 1986
Krňávková Jana, ul. 7. května 60, Leština	11. 10. 1985
Kršňáková Lenka, Pod Senovou 18, Šumperk	21. 11. 1985
Kubátová Tereza, Sokolská 3961, Zlín	17. 4. 1986
Lednická Kateřina, Podvesná 1450, Zlín	12. 4. 1986
Outrata Jakub, Dolany 515	15. 2. 1986
Vojtěchová Tereza, Obceiny IX/3617, Zlín	14. 6. 1986

4. BF, třídní prof. Mgr. Blanka Gruntová (dříve Mgr. Renata Jirková-Vrbenská)

Cigánková Hana, Zálešná I/3397, Zlín	10. 7. 1984
Friedrischková Erika, Kozlovice 531	15. 2. 1985
Horáková Blanka, Stará 37, Krnov	14. 6. 1985
Krumpholc Martin, 8. května 230, Velká Bystřice	15. 6. 1986
Kužel Filip, Skupova 11, Olomouc	13. 1. 1986
Láska Martin, Karafiátova 12, Olomouc	27. 6. 1984
Lošťák Václav, Na Brchlavě 3, Prostějov	16. 9. 1985
Meiznerová Vendula, Šubova 20, Olomouc	11. 6. 1985
Melková Martina, Jakoubka ze Stříbra 15, Olomouc	9. 5. 1986
Müller Vladimír, Pod Mlékárnou 447, Bohuňovice	17. 1. 1986
Paduchová Petra, Novodvorská 3054, Frýdek-Místek	2. 9. 1986
Petřeková Monika, Werichova 8, Olomouc	3. 4. 1986
Pírková Vendula, V Hlinkách 17, Olomouc	16. 3. 1986
Pummer Jiří, Podjezd 4, Prostějov	21. 8. 1986
Recmanová Helena, Oldřichovice 750, Třinec	2. 7. 1985
Riedingerová Eva, Hlušovice 158, okr. Olomouc	14. 11. 1985
Růžičková Pavla, Novosady 1568, Holešov	7. 3. 1986
Segeřa Matěj, Jubilejní 8, Nový Jičín	23. 1. 1986
Sobotík Ondřej, Západní 6, Olomouc	7. 1. 1986
Štová Martina, Nová Ulice 878, Kostelec na Hané	1. 9. 1985
Teššinyová Lucie, Šantova 10, Olomouc	25. 3. 1986
Úberallová Hana, Hornická 52, Ostrava 1	17. 2. 1985
Vaculíková Michaela, U Potoka 1349, Holešov	19. 7. 1986
Valeš Jaromír, Bezručova 26, Nový Jičín	28. 12. 1985
Vlasák Michal, Karbenská 4, Krnov	10. 2. 1986
Zajonc Petr, Tolstého 18, Olomouc	8. 8. 1985

5. AF, třídní prof. Iva Gailly (dříve prof. Ludmila Pěničková)

Cabejšková Dominika, Staré Město, Velehradská 1162	7. 5. 1983
Dokoupilová Alžběta, Toveř 83, okr. Olomouc	26. 2. 1985
Doleželová Olga, Olomouc, Hrnčířská 22	12. 9. 1984
Dvorská Jana, Lipník n. B., Bohuslávky 51	26. 10. 1984
Filípková Mária, Dub nad Moravou, Tučapy 445	20. 7. 1985
Gregorová Adéla, Bělkovice-Laštany 587	16. 11. 1984
Havelková Barbora, Olomouc, Fischerova 19	1. 10. 1984
Hojgrová Jana, Olomouc, Rošického 21	14. 8. 1985
Holubová Stanislava, Město Albrechtice, Linhartovy 8	23. 1. 1985
Houda Karel, Olomouc, Praskova 3	29. 5. 1984
Klímecký Radim, Přerov, Osmek 9	26. 12. 1984
Kuřetová Jana, Olomouc, Na Letné 43	2. 10. 1984
Levitnerová Jana, Dvůr Králové n/L, 5. května 2197	9. 10. 1984
Marčíková Dagmar, Uherské Hradiště, Vl. Perutky 1305	6. 12. 1983
Marek Jaroslav, Machová 130	15. 11. 1983
Pavlicová Vendula, Frýdlant n/O., Komenského 1298	7. 2. 1985
Pohludková Pavlína, Olomouc, Charkovská 6	12. 4. 1985
Průchová Zuzana, Olomouc, Voskovcova 2	16. 9. 1984
Strmisková Miroslava, Uherské Hradiště, Košíky 186	16. 3. 1985
Šišmová Alena, Olomouc, J. Glazarové 9/J	5. 6. 1985
Talanová Zuzana, Havířov, Ostrovského 12	16. 1. 1985
Vajčnerová Pavlína, Olomouc, Tylova 2	25. 1. 1984

- Válková Anna, Olomouc, Palackého 15 2. 6. 1984
 Vlčková Zuzana, Zlín, Kúty 1954 20. 9. 1984
 Žáčková Zdeňka, Olomouc, Na Trati 67 29. 9. 1984
 Zicháčková Denisa, Olomouc, Palackého 3 3. 8. 1985
- 5. BF, třídní prof. Mgr. Zuzana Chaloupková (dříve Mgr. Silvie Friesová)**
- Andresová Adéla, Olomouc, Křelovská 8 11. 8. 1984
 Brablecová Vladimíra, Prostějov, Na Brachlavě 1 a 14. 3. 1985
 Čopjaková Kateřina, Karviná-Mizerov, Borovského 2323 14. 1. 1985
 David Petr, Petřvald, K Trati 413 1. 11. 1984
 Dočkalová Martina, Velké Losiny, 1.máje 326 17. 10. 1984
 Houzarová Zuzana, Šumperk, Wolkerova 24 18. 9. 1984
 Janečková Martina, Olomouc, Zikova 28 5. 7. 1984
 Jugová Zuzana, Valašské Meziříčí, Štěpánov 347 8. 1. 1985
 Kasal Lukáš, Mariánské Údolí, Kosmonautů 441 26. 8. 1985
 Kašpárková Kristýna, Holešov, Sušilova 774 13. 7. 1985
 Kollárovits Radek, Olomouc, Řezáčova 14 19. 2. 1985
 Králíčková Pavlína, Velká Bystřice, Týnecká 769 29. 1. 1985
 Krutilová Alice, Olomouc, Trnkova 39 10. 3. 1985
 Muchová Radka, Loučná n/D, Rejhotice 7 10. 2. 1985
 Novotná Svatava, Vrbátky 185 14. 6. 1985
 Repíková Jana, Zlín, Příční 3281 6. 6. 1985
 Seidlová Lucie, Zábřeh, Sokolská 56 25. 9. 1984
 Sogelová Ilona, Olomouc, Masarykova 56 15. 1. 1985
 Tománková Andrea, Olomouc, Žilinská 17 4. 4. 1985
 Vargová Monika, Přáslavice 218 15. 11. 1984
 Vavříková Tereza, Nový Jičín, Sportovní 2 10. 5. 1985
 Vlčková Zuzana, Olomouc, Pastoušky 8 6. 3. 1985
 Vyhnančková Silvie, Olomouc, Martinova 7 28. 1. 1985
 Vystrčilová Patrícia, Olomouc, Lomená 11 10. 9. 1984
 Zapletalová Michaela, Kralice na Hané, Dubany 6 6. 3. 1985
- 6. AF, třídní prof. Mgr. Eva Šafránková (dříve Mgr. Martina Muchová)**
- Bělocká Eva, Brantice 119 7. 12. 1983
 Benčajová Eva, Olomouc, Hněvotínská 15 21. 2. 1984
 Doležalová Jana, Olomouc, I. P. Pavlova 30 26. 9. 1983
 Hellebrandová Klára, Linhartovy 77 18. 8. 1983
 Himmlerová Kristýna, Grygov 176 4. 5. 1984
 Hýblová Marcela, Olomouc, I. P. Pavlova 62 13. 9. 1983
 Christelová Tereza, Hranice, 1. máje 1666 10. 8. 1984
 Jarošová Olga, Pňovice 222 10. 1. 1984
 Krtičková Anna, Olomouc, Štítěného 23 5. 6. 1984
 Kynčl Jakub, Olomouc, Benýškova 17 15. 1. 1984
 Lemr Karel, Olomouc, Krameriova 27 9. 8. 1984
 Macková Lucie, Olomouc, Masarykova 46 13. 9. 1983
 Maršálková Alexandra, Partutovice 121 15. 8. 1984
 Mikesková Hana, Olomouc, Václavkova 3 20. 3. 1984
 Moravcová Gabriela, Olomouc, M. Pospíšilové 14 21. 4. 1984
 Obenausová Barbora, Olomouc, Komenského 11 14. 11. 1983
 Pavlíková Andrea, Olomouc, Hanušova 16 4. 7. 1983
 Sedláčková Adriana, Olomouc, Krapkova 24 12. 7. 1984
 Sobková Kristýna, Olomouc, Masarykova 53 10. 7. 1983
 Sukeníková Zuzana, Krnov, Petrovická 27 4. 12. 1983
 Šváblová Adéla, Holešov, Sušilova 481 20. 1. 1984
 Tománková Tereza, Rakov 120 21. 1. 1984
 Trusková Patricie, Olomouc, Voskocova 2 14. 9. 1983
 Válková Irena, Horka nad Moravou, Berkova 3 6. 12. 1983
 Vincentová Romana, Zlín, Obeciny X/3622 1. 1. 1983
 Vrtělová Zuzana, Přerov, Kainarova 6 5. 9. 1983
 Zachová Veronika, Zlín, Budovatelská 4794 9. 7. 1983
 Zaoralová Simona, Olomouc, Polská 68 2. 10. 1982
 Zapletalová Šárka, Bystrovany, Droždínská 8 6. 4. 1984

OBSAH

Vladimír Zicháček: S úctou k tradici vstříc budoucnosti 11

ČESKÁ REÁLKA / 1902–1951

Miroslav Vybíral: Kytička uvitá 50 let po maturitě	16
Milan Tichák: Ze stránek historie České reálky v Olomouci	17
Miroslav Laitoch: Proslov při odhalení pamětní desky na budově České reálky v Olomouci	36
Jaroslav Rybka: Můj pozdrav sjezdu abiturientů Reálky v Olomouci (po 35 letech)	39
Vladimír Dvořák: Pan profesor Smolka	42
Jaroslav Hradil, Jan Zlámal: Vyznání rodnému kraji	43
Ludvík Zaoral: Schůzka dopisem VII. A z 1938	44
Jaromíra Kříčková-Loutocká: Jak jsme se scházeli	50
Zdena Skřípková-Brzokoupilová: Naše reálka a vznik českého kresleného filmu	51
Ladislav Vaněk: Životní osudy spolužáka A. Pokorného	52
Leo Schwarz: Vzpomínka na pana profesora Edmunda Žižku	53
Vladimír Skála: Maturitní ročník „1935“ se představuje	55
Libor Kvapil: Ohlédnutí se za Ivo Příleským	57
Zdeněk Zapletal: Jak se žilo na naší škole za nacistické okupace a po jejím pádu	61
Karel Typovský: Moje platonická láska	66
Jaroslav Auer: Bít, či nebít?	67
Schůzky absolventů reálky a reálného gymnázia v Olomouci	69
Hudebník Jaroslav Čičátka - k 110. výročí narození	74
Vladimír Skála: Životní dráha jednoho absolventa reálky	75
Zdeněk Zapletal: Z myšlenek p. prof. Antonína Zatloukala	77
Ladislav Vychodil: Několik vzpomínek na má studia na reálce v Olomouci	79
Walter Stehlík: Zamyšlení nad maturitním tablem	81
Zdenka Hálková-Smrčková: Vlastenec JUDr. Otakar Smrčka	82
Eva Poláčková-Šmerdová: Vzpomínka na Ing. Františka Romparta	85
Milan Adamíra: Maturitní ročník 1945 - nejvíce za války postihovaný ...	89
Zdeněk Přikryl: Vzpomínky předškolní	90
Zdeněk Přikryl: O řeči výtvarné a o dorozumívání	91
Jan Novotný: Mé vzpomínky na PhDr. Jana Springera	96
Bohumír Kolář: PaedDr. František Navara - osobnost tvůrčí a tvořivá	98
Leo Schwarz: Akademická malířka Milada Šindlerová-Vokáčová	100
Vladimír Zicháček: Varhánkami dobyl svět	101
B. F. a F. B.: Jak jsme jim říkali a proč	103
B. F. a F. B.: Letecká vojna a naše reálné gymnázium	107
Miroslav Laitoch: Sekce Reálka při Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci	111
Vladimír Skála: Pamětní deska na budově Slovanského gymnázia	114

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM VE STUDÍÍCH A VZPOMÍNKÁCH

Eliška Blažejová: K 175. výročí narození Jana Evangelisty Kosiny	117
Bohuslav Eliáš-Žáček: „Tichý genius moravský“ Jan Havelka	121
František Brzobohatý: Rok 1870 a 1871 – tři a čtyři roky po založení Slovanského gymnázia v Olomouci	126
Bohumír Kolář: Jakub Škoda je stále inspirativní i jako Jakub Počátecký	139
Helena Dokoupilová-Kořínková: Karel Kořínek – žák a ředitel Slovanského gymnázia	146
Zdenka Vavrouchová-Pichnerová: Co můžeme vyčíst ze starých vysvědčení	149
Marie Nekulová-Hřivnová: O mém setkání s prezidentem T. G. Masarykem v Lánech	150
František Hýbl: PhDr. František Machát	152
Jiří V. Musil: Doc. PhDr. Ferdinand Kratina – významný spolupracovník Pedagogické encyklopedie	156
Josef Pořízka: Právník a politik JUDr. Emil Sobota	159
Vladimír Malíšek: Zamyšlení nad seznamy profesorů a studentů Slovanského gymnázia a České reálky v Olomouci	160
Bohuslav Smejkal: O studentském veršování	165
Stáňa Šprincová-Kavanová: Studium franštiny na gymnáziu aneb „Nebezpečný žák“	171
Miroslav Hajtmar: Vzpomínka na vznik a činnost studentského Swing-Bandu „Cholera-Boys“	173
Čestmír Hradil: Pár úsměvných vzpomínek	176
Antonín Schindler: Vzpomínání prof. Schindlera	179
Vladimír Zicháček: Třináct osobností SG	182
ThDr. Josef Holubníček	182
PhDr. Jaroslav Čičatka	183
František Dýma	184
Antonín Šprinc	186
Kardinál František Tomášek	187
Drahomír Toman	189
Albín Nasswetter	190
Blažej Müller	191
Vladimír Petřek	193
Antonín Schindler	195
Václav Nešpor	196
Hejtman spanilé jízdy	198
Brigádní generál – in memoriam	200
Vladimír Jorda: Odešli před 60 lety – k osudům židovských studentů Slovanského gymnázia v Olomouci	201
Milan Tichák: Do Francie přes válečné fronty	206
Dívčí reformní reálné gymnázium	209
Bohumír Kolář: Básnířka a překladatelka Anděla Janoušková	210
Božena Dorazilová-Mašatová: Inter arma... ..	213
Bohumír Kolář: Architekti spjatí studiem s Českou reálkou a Slovanským gymnáziem v Olomouci	217

Karel Floss: Životodárná síla slova	245
Václav Stratil: Střípky vzpomínek	247
Libuše Wiedermannová: Gaudeamus – na věku (ne)záleží	249
Zdeněk Přikryl: PaedDr. Miloslav Stibor – artifex atque laureatus paedagogus	250
Bohumír Kolář: Nejznámější botanik na Moravě? Doktor Šula, zvaný Bob...	253
Ladislav Rusek: Z pietního rozloučení s RNDr. Bohumilem Šulou, CSc.	254
Vladimír Jorda: Různorodost a hledání	257
Jiří V. Musil: Slovanské gymnázium a Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci	261
Jaromír Dvořák: Od Pocty Slovanskému gymnáziu 1967 k obnovení Vlastivědné společnosti muzejní 1969	271
Vladimír Zicháček: Václav Švéda – hrdina protikomunistického odboje	274
Jaroslav Vorel: Život a smrt Václava Švédy	276
Bohumír Kolář: Prof. PhDr. Antonín Zatloukal – osobnost oceňovaná celým frankofonním světem	281
Vladimír Malíšek: Básnířka MUDr. Dobroslava Vydumusová-Provazníková	283
Václav Kupka: O skepsi dokonce dědičné	285
Dagmar Průšová-Malotová: Kratičká vzpomínka na Pražské jaro 1968	286
Deset známých absolventů SG a ČR zpovídal Mgr. Bohumír Kolář	287
Legenda objektu na Hané prošla Českou reálkou	287
Ladislav Vychodil – scénograf světové proslulosti	289
Ing. Jiří Varhaník – vynálezce s jednou nohou v Evropské unii	293
Regionální historik Milan Tichák	295
Jaroslav Macháček po škole	298
Objevitel evropského rozměru Olomouce	300
Prof. Zdeněk Kučera, umělecká osobnost	303
S Lucií Pilipovou po telefonu...	305
Poslanec Ivan Langer vzpomíná na svá studia rád	308
Kamil Čermák, osobnost Českého Telecomu	310
Richard Pogoda: Škola hrou (na piáno)	313
Petr Novotný: Na začátku byla taková legrační dohoda...	316
Milena Kovaříková: Novinářský „Oskar 2001“ absolventce Slovanského gymnázia	317
Bohumír Kolář: Několik poznámek ke vzniku publikace Slovanské gymnázium literární	319
Jan Horák: I o školní budovu je třeba pečovat	321

ZE SOUDOBÉHO SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

Renáta Vrbenská-Jirková: Meluzina – smíšený pěvecký sbor SGO	325
Petr Brázda: Soustředění pěveckého sboru v Ochozu u Konice	333
Vladimír Zicháček: Meluzina svou činnost ukončila, sborový zpěv na SGO pokračuje	334

Věra Číhalová: Příspěvek estetické výchovy k rozvoji osobnosti	336
Jarmila Fialová: Veřejná prezentace výtvarných prací studentů a profesorů Slovanského gymnázia	337
Jarmila Fialová: S trochou nostalgie o projektu UMĚNÍ	340
Jarmila Fialová: Vzpomínka na kolegu Jaroslava Tylicha	347
Jaromír Hainc: Izrael – země tří kultur, trojí víry a tří moří	350
Lukáš Schmiedt: Sedm let	353
Jiří Jemelka: Talenty jdou do světa	359
Akvabely – synchronizované plavání	359
Co je to Vaurien?	360
Královna sportu na Slovanském gymnáziu	360
Krasobruslení	362
Marie Řihošková	362
Memoriál prof. Stanislava Cveka	363
Narodil se na Štědrý den 1977 a porazil Kasparova	364
Sukeníková zlatá	364
Šerm a šermířský kroužek	365
Taneční klub SG	365
Letecký kroužek	366
„Jmenuji se Vítězslav Šlahar“	367
Jak se mají modelky?	368
Radmila Pavelková: Introduce us: English and Pasteurka	369
Jitka Greplová: Anglický jazyk ve čtyřletém studiu na SG	373

ČESKO-FRANCOUZSKÁ SEKCE SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA

Milan Tichák: <i>Ianua linguarum reserata</i> – K počátkům tradice vyučování francouzštině na českých středních školách v Olomouci	377
Vladimír Zicháček: Profesor olomoucké České reálky PhDr. Ferdinand Špišek – architekt čs. frankofonního školství	391
Vladimír Zicháček: <i>Le prix du Professeur Jiří Látal</i>	406
Vzpomínky „Minulých“	408
Česko-francouzská sekce se představuje	413
Jarmila Cásková: Nadšení, bez kterého by se to neobešlo	442
Karel Lemr: Stojíme v pozoru	443
Karel Lemr: <i>On défile là</i>	443
Martin Uvíra: <i>Pasteurizace</i>	444

DOPLŇKY, PŘEHLEDY A SEZNAMY

Změny a doplňky k České reálce	449
Dívčí reformní reálné gymnázium – změny a doplňky	453
Seznam profesorů SG od školního roku 1996/97 až dosud	454
Profesorský sbor Slovanského gymnázia	457
Změny a doplňky v seznamu absolventů SG od r. 1920 do r. 1997	465
Absolventi SG od roku 1998 dosud	489
Současní studenti Slovanského gymnázia	503

Poznámka redakce:

Tento almanach mohl být vydán i díky finanční podpoře firem, jež se prezentují na následujících stranách.

Upřímné poděkování patří také těm, kteří se jakoukoli měrou podíleli na jeho zrodu, zejména pak jednatelem Nakladatelství Olomouc panu Josefu Turkovi (mat. roč. SG 1968, C) za mimořádně vstřícný přístup při polygrafické realizaci publikace a RNDr. Laco Švecovi za její přípravu k tisku.

... vzděláván budiž ...

**Almanach k 135. výročí založení Slovanského gymnázia v Olomouci
a k 100. výročí založení České reálky v Olomouci**

**Vydalo Slovanské gymnázium v Olomouci
jako příležitostnou publikaci v roce 2002 v počtu 2002 výtisků**

Připravil a sestavil Mgr. Luděk Bartoš s redakční radou
Obálku s použitím fotografie Miroslava Kraváčka **navrhla** Jiřina Vaclová
Graficky upravil a k tisku připravil Laco Švec
Na frontispis použit „Pamětní list J. A. K.“ Mgr. Ladislava Ruska
Vytiskl Tiskservis Jiří Pustina
Knihářsky zpracovalo Nakladatelství Olomouc, s. r. o.

ISBN 80-238-9308-4

Feronia, a. s., Divize III., O. Z.
Olomouc, Velká Bystřice

Provozovna Olomouc / Provoz Ostrava

Provozovna Brno / Provoz Staré Město u Uh. Hradiště / Provoz Jihlava

Feronia, a. s., Divize III., O. Z. pokrývá obchodní oblast celé Moravy.
Jsme připraveni uspokojit potřeby našich zákazníků v těchto oblastech:

Obchodní zboží:

Profilová ocel / Plechy / Trubky, jackle / Spojovací materiály
/ Barevné kovy

Služby:

Dělení profilů / Pálení plechů / Zpracování betonářských ocelí
/ Řezání nástrojových ocelí z bloků

Maloobchodní prodejny:

Železářské zboží / Ruční nářadí a nástroje / Elektrické nářadí a nástroje
/ Potřeby pro stavební řemesla

NAKLADATELSTVÍ OLOMOUČ s. r. o.

Lazecká 70a, 772 00 Olomouc, tel.: 585 224 037, fax: 585 261 720
e-mail: olomouc@mbx.vol.cz, <http://www.nakladatelstvi-ol.cz>

- Zhotovení sazby, scanů ap.
- Knihařské práce
- Nakladatelská činnost
- Obchodní činnost
- Distribuce a prodej knih

DELTA ARMY, s.r.o.

Horka nad Moravou

ISO 9002

Olomoucká 34, 783 35 Horka nad Moravou

Tel: 00420/585 378 803

Fax.: 00420/585 378 010

E-mail: **delta_army@mybox.cz**

Z HISTORIE FIRMY

DELTA ARMY s.r.o. je organizací, která navazuje na činnost Vojenského opravárenského podniku 013, s.p., Horka nad Moravou. Společnost převzala veškerá práva a závazky zaniklého státního podniku, podstatnou část jeho výrobního programu, pracovníky a prostory.

Zaniklý podnik se od počátku svého vzniku v první polovině padesátých let specializoval na uspokojování potřeb armády v oblasti oprav radiolokační techniky a speciální výroby.

DELTA ARMY s.r.o. je firmou s dlouholetou tradicí v opravách vojenské a zejména radiolokační pozemní techniky.

Od svého vzniku v roce 1953 byla soustavně výsadní částí výrobního programu opravárenská činnost, soustředěná mimo radiolokační techniku na další elektrotechnická a elektromechanická zařízení.

Firma se rozvíjela současně s rozvojem těchto prostředků v armádě naší republiky i sousedních zemí a postupně získala statut jediné firmy východní Evropy, opravující a modernizující radiolokační pozemní techniku téměř všech užívaných typů.

Opravovaná a modernizovaná technika byla po celou historii oprav ve velké většině původem z bývalého Sovětského svazu.

PRODEJ NÁHRADNÍCH DÍLŮ (ND)

Na uvedený sortiment RL techniky firma disponuje širokou škálou ND vlastní výroby, vakuových prvků a dalších elektronických i elektromechanických dílů a součástí.

V případě prodeje uvedených prvků jsou tyto funkčně ověřována a je na ně poskytována příslušná záruka.

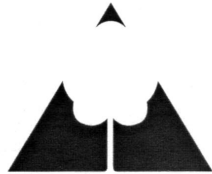
CIVILNÍ VÝROBA

Firma vyrábí další speciální zařízení: **Měřič kluzkosti letištních ploch ADR/FM** - přívěšové zařízení za automobil, umožňující měření aktuálních brzdových účinků na letištních plochách (stanovení koeficientu tření dle normy ICAO) a komunikacích.

VÁPENKA VITOUL s. r. o.
MLADEČ 132, 783 21 CHUDOBYN

SKLÁDKA ODPADU III. SKUPINY
IH -ENVI, a.s., divize 03 Ave Morava, tel.: 068/535 14 60

Ave Morava

Ave Morava, Velká Bystřice, Týnecká 788
PENZION - tel.: 602 566 083

**obří
akvárium**®

UNIKÁT

ÚT-NE 9-18
TEL. 049/5534555
HRADEC KRÁLOVÉ

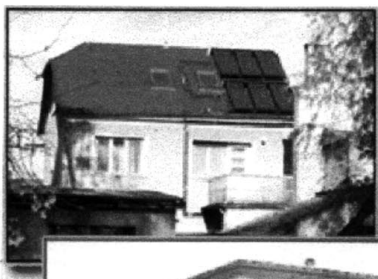
**ZDRAVOTNÍ
POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR**

POBOČKA OLOMOUC, AKSAMITOVA 1

Firma Condata byla založena v roce 1991 jako soukromá společnost s ručením omezeným. Sídlo firmy je v Olomouci.

Firma Condata s.r.o. se věnuje činnostem souvisejícím s úsporou energie cestou zavádění inteligentního domu (Building Management System), dále poskytuje ekonomické služby a poradenství při zavádění systému jakosti podle norem ISO.

Condata s.r.o., Železniční 4a
772 11 Olomouc
tel.: 585 114 309, 310
fax: 585 114 356
condata@condata.cz

HYDROPOL® ČR
spol. s r. o.
náměstí Svobody 133
769 01 Holešov

Tel.: 573 399 575, 800 100 192
Fax: 573 399 971
e-mail: sanace@hydropol-cz.com
http: www.hydropol-cz.com

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE

Advokátní kancelář
RITTER – ŠTASTNÝ
772 00 Olomouc, Riegrova 12

tel.: 585 229 221, 585 229 223
585 234 331, 585 234332
fax: 585 229 226

VSMO

Vlastivědná společnost muzejní
v Olomouci – nám. Republiky 5

Sc Olomouc STROJÍRNY ČÍHAL, společnost s r. o.
společnost s r. o. Roháče z Dubé 10, 772 00 Olomouc

Strojní výroba a montáže

- tlaková zařízení do přetlaku 1,6 Mpa
- zásobníky, míchadla
- zařízení sladoven, pekáren, konzerváren, pálenic
- různorodá kusová výroba z nerezových materiálů
- spalovací komory, parní kotle, reaktory
- šnekové dopravníky na sypké hmoty
- projekční a konstrukční práce

Tel. + Fax. : **068 / 531 14 26**

ředitelství

Tel. : **068 / 531 12 59**

konstrukční oddělení

Hanácký masokombinát Olomouc, a.s.

iñvespol
S.r.o.

Projekční, dodavatelská a inženýrská společnost.
Statická kancelář. Architektonický ateliér.

Kooperativa

P O J I Š Ť O V N A A . S .

gaudeamus

Gaudeamus vám zpříjemní život i studium

- zřízení a vedení účtu zdarma bez počátečního vkladu
- možnost čerpání finančních prostředků do debetu
- bezplatné vydání mezinárodní platební karty
- obsluha konta prostřednictvím Expresní linky KB
- každoroční bonus 333 Kč

Každý student, který uzavře smlouvu na konto Gaudeamus v období od 20. 5. 2002 do 31. 10. 2002, má automaticky nárok na získání SCAN RÁDIA - ZDARMA. Více informací na www.eurocampus.cz.

www.kb.cz
informace
0800 11 10 55

Svět se mění a my s ním

Moravské potravinářské strojírný, akciová společnost

**- tradiční výrobce strojů a zařízení pro
potravinářský průmysl**

Ve výrobním oboru pekáren a cukráren nabízí:

- Dodávky malých a středních pekáren
- Kusové dodávky jednotlivých strojů pro pekařské a cukrářské provozy
- Průmyslová zařízení pro velké pekařské a cukrářské závody
- Velkokapacitní linky na výrobu chleba
- Tvarovací linky na jemné pečivo
- Výrobní linky na listové těsto
- Automatické linky na sušení těstovin
- Projekty
- Poradenská činnost
- Montáž
- Zaškolení obsluhy
- Servis
- Garance

MORAVSKÉ POTRAVINÁŘSKÉ STROJÍRNÝ, a.s.
Dolní hejčínská 47/25, 779 00 Olomouc
Tel.: 00420 585 555 211, 00420 585 555 137
Fax: 00420 585 421 459, 00420 585 414 149

STOLÁRNIA
 ČSA 786
 783 53 Velká Bystřice
 Tel.: 068/535 34 27

**DŘEVĚNÁ EURO OKNA
 A DVEŘE NA MÍRU**

ZAKÁZKOVÁ VÝROBA

TS582

Stavební firma
VAPE s.r.o.
*Spolehlivý partner
 pro Vaši stavbu*

**Komplexní realizace
 veškerých stavebních prací
 od projektu po kolaudaci
 v kvalitě zaručené
 systémem jakosti**

Pro obyvatele bytových domů nabízí:

- ☛ rekonstrukce bytových jader, koupelen
 - obklady, dležby, plovoucí podlahy, malby
- ☛ střešní nástavby a půdní vestavby
- ☛ jiné stavební úpravy, zateplování objektů

783 53 Velká Bystřice, ČSA 786
 tel./fax: 068/ 535 20 32, 535 20 33, <http://www.vapesro.cz>

TRUHLÁŘSTVÍ

Česlav ČAJKA

ul. ČSA 786
 tel. dílna: 068/ 535 20 16
 mobil:
 0602/ 548 215,
 0728/ 540 898

Privat:
 Na Letné 754
 783 53 Velká Bystřice
 Tel.: 068/ 535 16 81